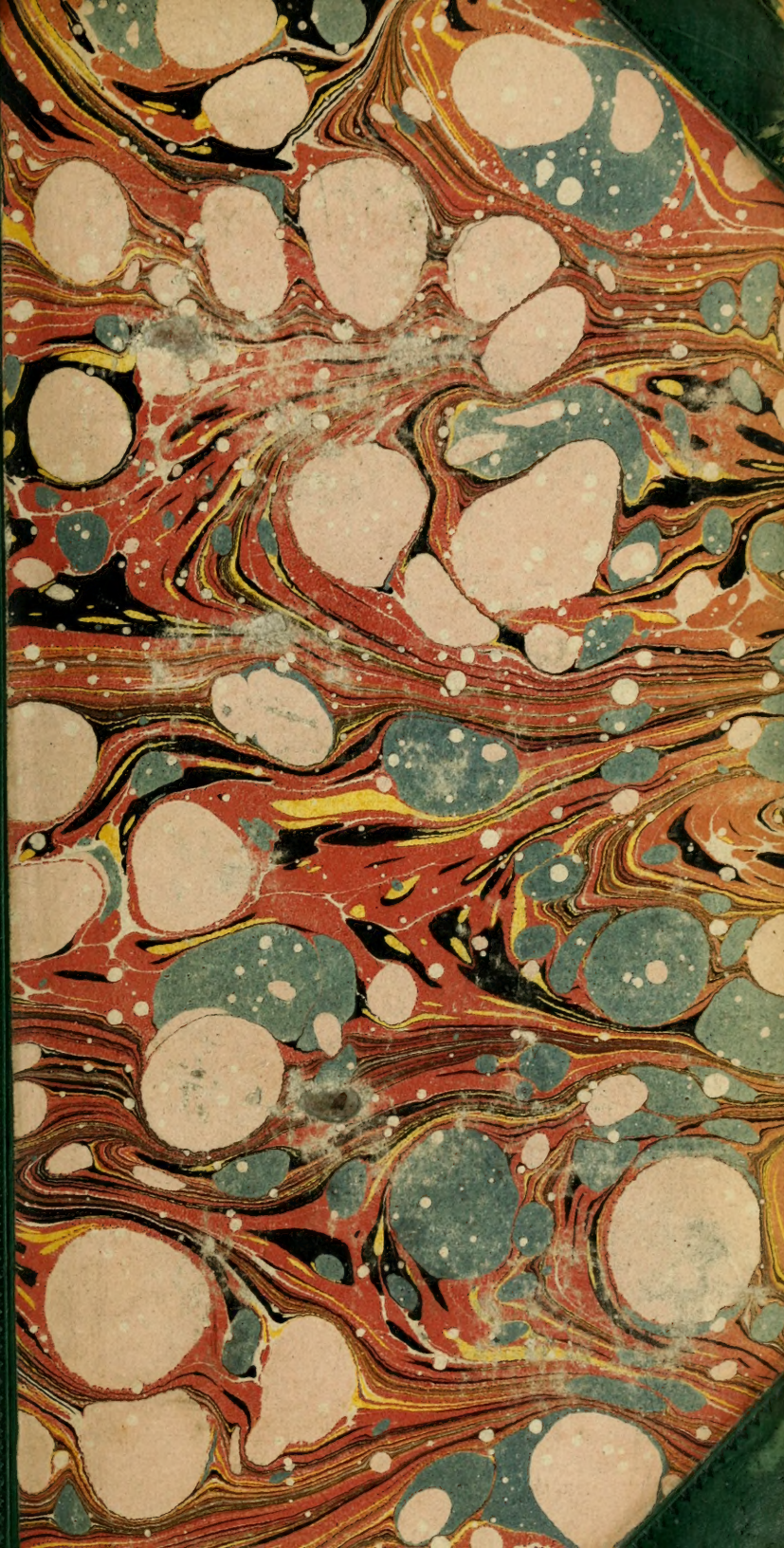

AA0005383963

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

DEMOSTHENIS
O R A T O R E S
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

S O P H I S T Æ

OPERA ET STUDIO

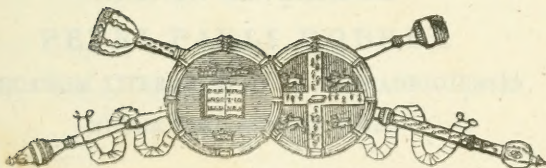
GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS OCTAVUS

DEMOSTHENES

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

DEMOSTHENIS
QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII OBSOPEI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENEII STOCKII HARLESII
F. A. WOLFII SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMI
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS QUARTUS

DEMOSTHENIS PRIVATÆ ETC. EXORDIA CONCIONUM ET EPISTOLÆ

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PA
3479
A1
1828
v. 8

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO OCTAVO.

	Page.
Πρὸς Βοιωτὸν περὶ τοῦ Ὄνόματος	3
Πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ Προικὸς Μητρῶας	16
Πρὸς Σπουδίαν	34
Πρὸς Φαίνιππον	44
Πρὸς Μακάρτατον	56
Πρὸς Λεωχάρην	91
Κατὰ Στεφάνου Α.	111
Κατὰ Στεφάνου Β.	136
Κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησίβουλον	150
Κατὰ Ὀλυμπιοδώρου	177
Πρὸς Τιμόθεον	192
Πρὸς Πολυκλέα	211
Περὶ Στεφάνου τῆς Τριηραρχίας	231
Πρὸς Κάλλιππον	238
Πρὸς Νικόστρατον	248
Κατὰ Κόνωνος	259
Πρὸς Καλλικλέα	274

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

- 993 ΜΑΝΤΙΑΣ, εἰς πολιτευσαμένων Ἀθήνησι, γήμας γυναῖκα κατὰ τοὺς νόμους, ἐκ ταύτης παῖδα ἐκτίσαστο τὸν νυνὶ δικαζόμενον. προσήει δέ τινι Πλαγγόνι κατ' ἔρωτικὴν ἐπιθυμίαν, Ἀττικῆ γυναίκα. ταύτης δύο υἱεῖς ἀνδρωθέντες, ἐδικάζοντο τῷ Μαντία, ἑαυτῶν εἶναι πατέρα φάσκοντες.
- 994 ὁ δὲ ἀντέλεγεν. ἔπειτα ἀναλαμβάνει τοὺς παῖδας, ἀναγκασθεὶς ἀπὸ ἰδίας περὶ κλήσεως, ἣν ἀπατηθεὶς ἐποίησαστο. προὔκαλέσαστο μὲν γὰρ τὴν Πλαγγόνα ὁμοῖαι περὶ τῶν παίδων, εἰ ὄντως εἰσὶν ἐξ αὐτοῦ, ὑποσχόμενος, εἰ ὁμοσίην, ἐμμένειν τῷ ὅρκῳ· προὔκαλέσαστο δὲ ἀπατηθεὶς, ὡς οὐ δεξιόμηνος τὸν ὅρκον τῆς γυναίκος. ὑπὲρ τούτου γὰρ καὶ μισθὸν αὐτῇ συχρὸν ἐπηγγείλατο. ὡς δὲ φησὶν ὁ τὸν λόγον λέγων, καὶ ὁμοῖοι ἢ Πλαγγῶν αὐτῷ λάθρα προτενόμενον τὸν ὅρκον μὴ δέξασθαι. προκαλεσαμένου τοίνυν παραβᾶσα τὰς συνθήκας, δέχεται τὸν ὅρκον, καὶ οὕτω μὲν ἀναγκάζεται τοὺς παῖδας ἀναλαβεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο τετελεῦτηκεν. ὁ τοίνυν ἐκ τῆς νόμῳ γαμηθείσης γυναίκος παῖς δικάζεται τῷ ἐτέρῳ τῶν εἰσποιηθέντων περὶ τοῦ ὀνόματος, λέγων αὐτὸν Βοιωτὸν καλεῖσθαι προσήκειν, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἀνομάζετο, καὶ μὴ Μαντίθειον· τοῦτο γὰρ αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξ ἀρχῆς τεθεῖσθαι τούνομα. αὐτίθεν μὲν οὖν δόξειεν ἂν τις φιλοπράγμων καὶ φιλόνομος ὑπὲρ προσρηγοριῶν διαφερόμενος· ὁ μὲντοι λόγος ἱκανὰς ἀποδείξεις παρέχεται τοῦ καὶ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ βλαβερὰν εἶναι τὴν ὀμωνυμίαν.

Fortassis Bœotus hic est, de quo scribitur in Midiana, p. 55. v. 9. ἴσασιν Εὐαίωνα πολλοὶ, τὸν Λεωδάμαντος ἀδελφόν, ἀποκτείναντα Βοιωτὸν ἐν δείπῳ καὶ συνόδῳ κοινῇ, διὰ πωλητῆν μίαν: ut homo malus male perierit. WOLF. Vid. Not. p. 1010. v. 23. ed. R. ἐπειδὴ κ. τ. λ. Εἰ ὄντως εἰσὶν ἐξ αὐτῆς; Αὐτοῦ lege, τοῦ Μαντιθέου. Nam de matre quis dubitet? WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΒΟΙΩΤΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΛΟΓΟΣ.

- 995 ἄ. ΟΥΔΕΜΙΑ, φιλοπράγμοσύνῃ, μὰ τοὺς θεοὺς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὴν δίκην ἔλαχον ταυτηνὶ Βοιωτῷ, οὐδ' ἠγνούουν ὅτι πολλοῖς ἄτοπον δόξει τὸ δίκην με λαγχάνειν, εἴ τις ἐμοὶ ταυτόν ὄνομα οἶεται δεῖν ἔχειν· ἀλλ' ἀναγκαῖον ἦν ἐκ τῶν συμβησομένων, εἰ μὴ τοῦτο διορθώσομαι, ἐν ὑμῖν

κρίθῃται. εἰ μὲν οὖν ἑτέρου τινὸς οὗτος ἔφη πατὴρ εἶναι, καὶ μὴ τοῦ μου, περιέργως ἂν εἰκότως ἐδόκουν εἶναι, φροντίζων, ὅ τι βούλεται καλεῖν αὐτὸς ἑαυτόν· νῦν δὲ λαχὼν δίκη τῷ πατρὶ τῷ ἑμῷ, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ κατασκευάσας ἐργαστήριον συκοφαντῶν, Μνησικλέα τε ὃν ἴσως γινώσχετε πάντες, καὶ Μενεκλέα τὸν τὴν Νῖνον ἐλόντα ἐκεῖνον, καὶ τοιαυτοὺς τινὰς, ἐδικάζεθ', υἱὸς εἶναι φάσκων ἐκ τῆς Παμφίλου θυγατρὸς, καὶ δεινὰ πάσχειν, καὶ τῆς πατρίδος ἀποστερεῖσθαι.

β'. Ὁ πατὴρ δὲ — πᾶσα γὰρ εἰρήσεται ἢ ἀλήθεια, ὡς ἄνδρες δικασταὶ — ἅμα μὲν φοβούμενος εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιεῖαι, μή τις, ¹ οἷα ὑπὸ πολιτευομένου ἑτέρωθί σου λελητημένος, ἐνταυθοῖ ἀπαντήσειεν αὐτῷ, ἅμα δ' ἕξαπατηθεὶς ὑπὸ τῆς τουτουὶ μητρὸς, ὁμοσάσης αὐτῆς, ἥ μὴν εἰάν ὄρκον αὐτῇ δίδῃ περὶ τούτων μὴ ὁμείσθαι, τούτων δὲ πραχθέντων μὴδὲν ἔτι ἔσσεσθαι αὐτοῖς, καὶ μεσεγγυησάμενης ἀργύριον, ἐπὶ τούτοις δίδωσι τὸν ὄρκον· ἡ δὲ δεξαμένη, οὐ μόνον τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν ἕτερον πρὸς τούτῳ καταμόσατο ἐκ τοῦ πατρὸς εἶναι τοῦ ἑμοῦ. ὡς δὲ τοῦτ' ἐποίησεν, εἰσάγειν εἰς τοὺς φράτορας ἢν ἀνάγκη τούτους, καὶ λόγος οὐδεὶς ὑπελείπετο. εἰσήγαγεν, ἐποίησατο, ἵνα ² τὰν μέσῳ συντέμῳ, ἐγγράφει τοῖς Ἀπατουρίοις, τουτουὶ μὲν Βοιωτὸν εἰς τοὺς φράτορας, τὸν δ' ἕτερον Πάμφιλον· Μαντίθεος δ' ἐνεγεγράμμην ἐγώ. συμβάσης δὲ τῷ πατρὶ τῆς τελευταῖης πρὶν τὰς εἰς τοὺς δημότας ἐγγραφαῖς γενέ-

996

¹ οἷον εἰκότως,² τὰ μέρη

ἀ. Μνησικλέα τὸν τὴν Νῖνον ἐλόντα ἐκεῖνον] Idem scomma contra eundem Meneclaea repetitur infra in Oratione de dote contra eundem Brotum. Sine arisole difficile est dicere, quid significet τὴν Νῖνον ἐλόντα. Notum est Ninum fuisse olim urbem maximam Assyriorum regum sedem et regiam, forte ille Meneclae habebat quoddam scortum nomine Νῖνῃ, ideo ridebant de eo et dicebant eum τὴν Νῖνον ἐλόντα, Ninum cepisse. Sed hoc est τὴν Νῖνον ἐλόντα, quod in talibus solum licet. PALMER.

β'. καὶ μεσεγγυησάμενης ἀργύριον] Et mulctam sibi pecuniariam, sponsoribus datis, indicerat. Sic verti, quasi mulier esset mulctanda. Sed et ex argumento, et ipsis in Brotum orationibus, apparet,

Mantiam pollicitum esse Plangoni pecuniam, apud sequestrem depositam, aut sponsoribus datis. Itaque malo: Certam stipulata pecuniam. Etsi videtur Mantias suapte voluntate et deceptus et coactus. Quam enim facile mulieris impudentiam et perfidiam sponsorum aut sequestrium testimoniis refutasset? WOLF. Et cum pecuniam ab eo sibi promissam ipsa apud sequestrem deponi jussisset et voluisset, tunc ei ex compacto pater jusjurandum detulit. Erat autem mulieri promissa pecunia ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ δικαζομένου πρὸς Βοιωτὸν, si ipsa abjurasset τὸν Βοιωτὸν filium suum ex eo patre esse: quod tamen ipsa non fecit, τῷ Βοιωτῷ χαρίζομένη scilicet, et ipsum fefellit. BUDÆUS.

σθαι, ἐλθὼν εἰς τοὺς δημότας οὗτοσι, ἀντὶ Βοιωτοῦ Μαντίθεον ἐνέγραψεν αὐτόν. τοῦτο δ' ὅσα βλάπτει ποιῶν πρῶτον μὲν ἐμέ, εἶτα καὶ ὑμᾶς, ἐγὼ διδάξω, ἐπειδὰν ὦν λέγω παρὰσχωμαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὃν μὲν τοίνυν τρόπον ἡμᾶς ἐνέγραψεν ὁ πατήρ, ἀκηκόατε τῶν μαρτύρων ὅτι δ', οὐκ οἰομένου τούτου δεῖν ἐμμένειν¹ τοῖς δικαίοις, καὶ ἀναγκαίως ἔλαχον τὴν δίκην, τοῦτ' ἤδη δεῖξω. ἐγὼ γὰρ οὐχ οὕτω δήπου σκαιός εἰμι ἄνθρωπος οὐδ' ἀλόγιστος, ὥστε τῶν μὲν πατρῴων, ἀ πάντα ἐμὰ ἐγένετο, ἐπειδήπερ ἐποίησατο τούτους ὁ πατήρ, συγκεχωρηκέναι τὸ τρίτον νείμασθαι μέρος, καὶ στέργειν ἐπὶ τούτῳ, περὶ δ' ὀνόματος ζυγομαχεῖν· εἰ μὴ τὸ μὲν ἡμᾶς μεταδέσθαι μεγάλην ἀτιμίαν ἔφερε καὶ ἀνανδρίαν, τὸ δὲ ταῦτὸν ἔχειν τοῦτον² ἡμῖν ὄνομα διὰ πολλὰ ἀδύνατον ἦν.

γ'. Πρῶτον μὲν γὰρ, εἰ δεῖ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων εἰπεῖν πρότερον, τί ν' ἡμῖν ἢ πόλις ἐπιτάξῃει τρόπον, ἂν τι δέη ποιεῖν; ἢ οἴσουσι, νῆ Δία, οἱ φυλέται τὸν αὐτὸν τρόπον, ὄνπερ καὶ τοὺς ἄλλους; οὐκοῦν Μαντίθεον Μαντίου Θορῆκιον οἴσουσί με, ἂν χορηγὸν ἢ γυμνασιάρχον ἢ ἐστιάτορα ἢ ἄλλο τι τῶν ἄλλων φέρωσι. τῷ δῆλον οὖν ἔσται, πότερον σὲ φέρουσιν ἢ ἐμέ; σὺ μὲν γὰρ φήσεις ἐμέ, ἐγὼ δὲ σέ. καὶ δὴ καλεῖ μετὰ τοῦθ' ὁ ἄρχων, ἢ πρὸς ὄντινα ἂν ἦ ἢ δίκη· οὐχ ὑπακούομεν, οὐ λειτουργοῦμεν. πότερος οὖν ταῖς ἐκ τῶν νόμων ἔσται ζημίαις ἔνοχος; τίνα δ' οἱ στρατηγοὶ 997 τρόπον ἐγγράψουσιν, εἰάν εἰς συμμορίαν ἐγγράψωσιν; ἢ,

¹ * τοῖσδ', δικαίως καὶ ἀναγκαίως

² * ἐμοὶ

Ἡμᾶς μεταδέσθαι] Scil. τὸ ὄνομα. ἡμᾶς pro ἐμέ, et v. 15. ἡμῖν pro ἐμοί. et v. 18. ἢ significat an, num. AUGER.

γ'. Ἐστιάτορα] Epulae illae, ἐστιάσεις, inter munera publica erant, quibus defungi opus erat, cum quis a tribulibus aut curialibus aut popularibus ad eam rem erat nominatus, nisi excusationis causas haberet justas. Quae ad λειτουργίας et munera publica pertinebant, ordinabantur apud tribules, φυλέτας; et quae quamque φρατρίαν aut demum aliquem contingebat, apud curiales et populares agitabantur.

Atque omnia illa convivia, omnes illae epulae, erant a democratico instituto. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. I. §. 12.

Ἡ πρὸς ὄντινα ἂν ἦ ἢ δίκη] Aut alius, apud quem causa est agenda. Sic verti, ut referrem ad magistratus. Varia enim judicia fuerunt Athenis. Etsi verba videntur potius ad accusatorem pertinere: aut is, cum quo est iudicium: is, qui non in jus vocavit. WOLF.

Ἐγγράψουσιν] — Est hujus verbi significatio duplex, atque etiam triplex in ora-

εάν τριήραρχον καθιστῶσιν; ἢ, ἀν στρατεία τις ἦ, τῷ δήλου ἔσται, πότερος ἔσθ' ὁ κατειλεγμένος; τί δέ, ἀν ἄλλη τις ἀρχὴ καθιστῆ λειτουργεῖν, οἶον, ἀρχων, βασιλεὺς, ἀθλοδέται; τί σημεῖον ἔσται, πότερον καθιστᾶσι; προσπαραγράφουσι, νῆ Δία, τὸν ἐκ Πλαγγόνος, εἰάν σέ ἐγγράψωσιν· εἰάν δ' ἐμέ, τῆς ἐμῆς μητρὸς τοῦνομα; καὶ τίς ἤκουσε πάποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαραγράφουτ' ἀν τούτο τὸ παράγραμμα, ἢ ἄλλο τι, πλὴν ὁ πατήρ καὶ ὁ δήμος; ἂν ὄντων ἀμφοῖν τῶν αὐτῶν, πολλὴ ταραχὴ συμβαίνει. φέρε· εἰ δὲ δὴ κριτὴς καλοῖτο Μαντίθεος Μαντίου Θεορίκιος, τί ἀν ποιῶμεν; ἢ βαδίζοιμεν ἀν ἀμφω; τῷ γὰρ ἔσται δῆλον, πότερον σέ κέκληκεν ἢ ἐμέ;

δ. Πρὸς Διὸς, εἰάν δ' ἀρχὴν ἠντινοῦν ἢ πόλις κληροῖ, οἶον, βουλῆς, θεσμοδέτου, τῶν ἄλλων, τῷ δήλος ὁ λαχὼν ἡμῶν ἔσται; πλὴν εἰ μὴ σημεῖον, ὡς περ ἄλλω τινί, τῷ χαλκείῳ προσέσται· καὶ οὐδὲ τοῦθ' ὁποτέρου ἔστιν οἱ πολλοὶ γνώσκονται. οὐκοῦν σὺ μὲν σεαυτὸν, ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν φήσω τὸν εἰληχότα εἶναι. λοιπὸν εἰς τὸ δικαστήριον ἡμᾶς εἰσεῖναι. οὐκοῦν ἐφ' ἐκάστῳ τούτων δικαστήριον ἡμῖν ἢ πόλις καθιεῖ, καὶ τοῦ μὲν κοινοῦ καὶ ἴσου, τοῦ τὸν λαχόντ' ἀρχεῖν, ἀποστερησόμεθα· ἀλλήλους δὲ πλυνοῦμεν, καὶ ὁ τῷ λόγῳ κρατήσας ἀρξεί. καὶ πότερ' ἀν βελτίους εἴημεν τῶν ὑπαρχουσῶν δυσκολιῶν ἀπαλλαττόμενοι, ἢ ¹ κοινὰς ἔχθρας

¹ * κοινὰς

tione π. Βιωτ. Hoc loco ἐγγράφειν dixit ἀντὶ ἀπογράφειν καὶ καταγράφειν καὶ καταλίγειν, hoc est, in numeros militares referre, aut inter classicios. Quo, inquit, discrimine, uter nostrum sit, dignosci poterit, cum ille nomen meum usurparit in professione. Inferius ἐγγράφειν ἀντὶ ζημιῶν posuit [p. 8. v. 12.] ΒΥΔΛΕΥΣ.

Προσπαραγράφουσι] Id est, non modo te credo a patre denominabunt et a populo dicentes, Μαντίθεος ὁ Μαντίου Θεορίκιος, sed etiam ὁ ἐκ Πλαγγόνος γεγονώς. IDEM.

Τῆς ἐμῆς μητρὸς τοῦνομα] Id institutum jam a Cecropia temporibus, ut e Varrone B. Augustinus de Civ. Dei, XVIII. 9. ubi de contentione, quæ, Cecropie regnante, inter Neptunum et Minervam fuit, ob imponendum Atheniensium urbi nomen, agit. Cujus ut iracundia placaretur, triplici supplicio dicit idem auctor ab Atheni-

ensibus affectas esse mulieres: ut nulla ulterius ferrent suffragia: ut nullus nascentium maternum nomen acciperet: ut ne quis eas Ἀθηναίας vocaret. Leg. Attic. L. VII. T. IX. PETITUS.

δ. Πλὴν εἰ μὴ σημεῖον ὡς περ ἄλλω τινί τῷ χαλκείῳ προσέσται] F. ὡς περ χαλκείῳ, ἢ ἄλλω τινί. Verti: nisi forte nota, ut alteri cuiquam, æneo vasi adjiciatur. χαλκείῳ, χαλκοῦν σκεῦος, ut χαλκείῳ δαδαναίῳ: et ἐν ᾧ χαλκεύουσιν, τὸ ἐργαστήριον τοῦ χαλκίως, ἀναρία officina, quæ et χαλκίως. Pesechius etiam: χαλκεία τὰ τῆς εὐρέσεως τῶν τεχνῶν ὑπομνήματα. Item: χαλκεία, ἑορτὴ ἀγομένη Πυανεψιάδος, εἴτε τῇ Ἀθηνᾶ, εἴτε τῷ Ἰφαιστῶ. Varinus. Insignia etiam officinis addi solere, non est ignotum: et Luteciae nulla fere domus est, quæ non certo signo sit notata. Malo tamen interpretari: ut æneo vasi, aut alteri cuiquam rei

καὶ ελασφημίας ποιούμενοι; ἅς πᾶσα ἀνάγκη συμβαί-
 νειν, ὅταν ἀρχῆς ἢ τινος ἄλλου πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἀμφισ-
 998 βητῶμεν. τί δὲ ἂν ἄρα — δεῖ γὰρ ἄπανθ' ἡμᾶς ἐξετά-
 σαι — ἄτερος ἡμῶν, πείσας τὸν ἕτερον εἰν λάχῃ παρα-
 δοῦναι αὐτῷ τὴν ἀρχὴν, οὕτω κληρῶται; τὸ δυοῖν πινα-
 κίον τὸν ἕνα κληροῦσθαι, τί ἄλλο ἐστίν; εἴτ' ἐφ' ᾧ θά-
 νατον ζημίαν ὁ νόμος λέγει, τοῦθ' ἡμῖν ἀδεῶς ἐξέσται
 πράττειν; πάνυ γε· οὐ γὰρ ἂν αὐτὸ ποιήσαιμεν, οἶδα
 καὶ γὰρ, τὸ γοῦν κατ' ἐμέ. ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν τοιαύτης ζημίας
 ἐνίους ἔχειν καλὸν, ἐξὸν μὴ. εἶεν.

εἴ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἢ πόλις ἐλάττωται· ἐγὼ δ' ἰδίᾳ, τί;

adjiciatur. WOLF.

Ἄν ἄρα ἄτερος ἡμῶν] Ἄν ἄρα ὁ ἕτερος ἡμῶν. IDEM.

Δυοῖν πινακίον τὸν ἕνα κληροῦσθαι] Ergo tabellis in sortitione sua nomina inscripserunt, ut apud Romanos tabellis suffragati sunt, unde lex tabellaria. IDEM.

Πινακίον] Harpocraton: Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ κληρονόμων. εἶοικε δ' εἶναι ταῦτα χαλκᾶ, ὡς ὑποσημαίνει Δημοσθένης ἐν τῷ Περὶ τοῦ ὀνόματος. De aneis quod conjecturam facit, ex istis Oratoris verbis, quæ procedunt, sine dubio accepit: πᾶν εἰ μὴ σημείον ὥσπερ ἄλλω τινὶ τῷ χαλκίῳ προσέσται. Sed quod vult, πινάκια illic interpretanda τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονομάτων, plane rejicio. Nam, ut recte attendamus, movet hic Mantitheus quidam adversario suo litem, quod cum primum Bæoti nomen accepisset, ubi in tribules eum pater ipsius ferri curasset; postea, defuncto parente, iterum sese a tribulibus inscribi fecisset, ac Mantitheo sibi nomen pro Bæoti vindicasset: atque ita duplices jam tabellas nactus esset. Sciendum enim, morem Atheniensibus fuisse, ut qui a parentibus suis in tribules referretur, tabellam quandam buxeam acciperet, in quo nomen tum ipsius, tum paterni quoque populi, ad quem ille pertineret, inscriptum esset. Docet nos hanc rem Hesychius, cujus iste alibi locus: χαλκοῦν, πινάκιον.

Ἀθηναῖοι εἶχον ἕκαστος πινάκιον πύξινον ἐπιγεγραμμένον, τὸ ἄνομα τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ δήμου πατέρος. Neque ulla controversia est, quin ab hoc antiquo more explicari Demosthenes debeat. Att. Lect. IV. 32. MURSUS. Vir clarissimus [Mursius, ut puto, l. s. l.], qui alio refert Demosthenis verba, et Harpocratonis interpretationem rejicit, frustra est. Nam, ut recte attendamus, movet Manti-

theus fratri germano litem, quod cum primum Bæoti nomen accepisset a Mantia patre, ipse, defuncto parente, Mantitheum se inscribi jusserit, quod ægre fuit Mantitheo. Quare apud judices, quæ sequantur incommoda ex hoc eodem fratrum nomine, exponit: cum uterque Mantitheus Mantix F. Thoricius dicatur. Nam si alter nostrum, inquit, Magistratum sit sortitus tabella, cui inscriptum fuerit, Mantitheus Mantix F. Thoricius, an non potest alter alteri gratiam de Magistratu facere, et de jure suo cedere, quod quid aliud est, quam duabus Magistratum sortiri tabellis. Atque hæc est mens Demosthenis. Leg. Attic. l. III. t. II. p. 303. PETITUS. Omnino videtur τῶν κληρονομάτων scripssisse Harpocraton, quod et in mentem venisse eruditissimo H. Valesio animadverto: eum vide WESSELING. Cf. Corsin. Fast. Attic. D. I. §. XVI. p. 19. qui Meursium deceptum esse contendit, quod in locis Demosthenis et Harpocratonis de heredibus illorumque tesseriis agi putavit; perspicue siquidem ibi de sortibus atque tesseriis illis agi conspiciunt, quæ in publicis Magistratum sortitionibus adhibebantur, ideoque Harpocratonis Suidæque locus ita Latine reddeudus fuerat: *tabella, quæ pro sortibus ab iis, qui sortito eligendi fuerant, deponebantur*: sicque Harpocraton optime cum Demosthene atque Hesychio conspirabit, secus ac Meursius existimaverat. Præterea Wolfii interpretationem sic corrigit: *nisi forte nota quædam tanquam alteri cuidam distinctæque areæ laminæ adjiciatur*; ne scilicet alioquin unus idemque civis duabus tesseriis uti videretur.

Ἄλλ' οὐδ' αἰτίαν τοιαύτης ζημίας ἐνίους ἔχειν] F. ἡμᾶς, ἔχειν καλὸν, pro ἐνίους. WOLF. AUGER.

θεῖασθε ἡλικία, καὶ σκοπεῖτε, ἂν τι δοκῶ λέγειν· πολὺ
 γὰρ χαλεπώτερα ταῦτα ὧν ἀκηκόατ' ἐστίν. ὄρατε μὲν γὰρ
 ἅπαντες αὐτὸν χρώμενον, ἕως μὲν ἔζη, Μενεκλεῖ καὶ τοῖς
 περὶ ἐκεῖνον ἀνθρώποις, νῦν δ' ἑτέροις οὐδὲν ἐκεῖνου βελτίοσι,
 καὶ τὰ τοιαῦτ' ἐξηλωκότα, καὶ δεινὸν δοκεῖν εἶναι βουλό-
 μενον. καὶ νῆ Δία ἴσως ἐστίν. εἰ δ' οὖν προϊόντος τοῦ χρόνου
 τῶν αὐτῶν τι ποιεῖν τούτοις ἐπιχειρῆ, ἔστι δὲ ταῦτα,
 γραφαί, φάσεις, ἐνδείξεις, ἀπαγωγαί· εἴτ' ἐπὶ τούτων
 τι — πολλὰ γὰρ ἐστὶ τῶν ἀνθρώπινα, καὶ τοὺς πάντας
 δεινούς ἐκάστοτε, ὅταν πλεονάζωσιν, ἐπίστασθ' ὑμεῖς
 κοσμίως ποιεῖν — εἰ δ' ὄφλη τῷ δημοσίῳ, τί μᾶλλον οὗτος
 ἐγγεγραμμένος ἔσται ἐμοῦ; ὅτι νῆ Δία εἴσονται πάντες,
 πότερός ποτε ὄφλην. καλῶς. εἰ δ' οὐκ ἐτύχον γένοιτ' ἂν,
 χρόνος διέλθῃ καὶ μὴ ἐκτισθῆ τὸ ὄφλημα, τί μᾶλλον οἱ
 τούτου παῖδες ἔσονται τῶν ἐμῶν ἐγγεγραμμένοι, ὅταν τοῦ-
 νομα καὶ ὁ πατήρ καὶ ἡ φυλὴ καὶ πάντα ἢ ταῦτά; τί δ',
 εἴ τις, δίκην ἐξούλης αὐτῷ λαχὼν, μηδὲν ἐμοὶ φαίη πρὸς αὐ-
 τὸν εἶναι, κυρίαν δὲ ποιησάμενος ¹ ἐγγεγράφθαι, τί μᾶλλον 999
 ἂν εἴη τοῦτον ἢ ἐμὲ ἐγγεγραφώς; τί δὲ, εἴ τις εἰς
 φορὰς μὴ θεῖη; τί δ', εἴ τις ἄλλη περὶ τοῦνομα γίγνωι-
 το, ἢ λῆξις, ἢ δίκη, ἢ δόξα ὅπως ἀηδής; τίς εἴσεται τῶν
 πολλῶν, πότερός ποτε οὗτός ἐστι, δυοῖν Μαντιθείῳ ταύτου
 πατρὸς ὄντοιν; ² φέρε δ', εἴ δίκην ἀστρατίας φεύγοι, χο-
 ρεῦσι δὲ ὅταν στρατεύεσθαι δέη; καὶ γὰρ νῦν, ὅτε εἰς
 Γαμίνας παρῆλθον οἱ ἄλλοι, ἐνθάδε τοὺς Χόας ἄγων
 ἀπελείφθη καὶ τοῖς Διονυσίοις καταμείνας, ἐχόρευεν, ὡς
 ἅπαντες ἐωρᾶτε οἱ ἐπιδημοῦντες. ἀπελθόντων δ' ἐξ Εὐ-
 βόιας τῶν στρατιωτῶν, λειποταξίου προσεκλήθη· καὶ γὰρ,
 ταξιαρχῶν τῆς φυλῆς, ἠναγκαζόμεν κατὰ τοῦ ὀνόματος

¹ ἐγγεγράφθαι

² φέρε, εἴ δὲ δίκην ἀστρατίας

ἢ. Ἐὰν ὄφλη τῷ δημοσίῳ —] Quod si iste
 damnatur et publice mulctetur, quid magis
 mulctatus judicatus erit quam ego? Scient
 omnes credo uter Reip. debitor fuerit.
 Probe. Quid autem (quod fortasse futu-
 rum est) si longum temporis intervallum
 intercesserit, necdum depensa mulctatitia
 illi pecunia fuerit, hic jam quoniam modo
 hujus liberi magis, quam mei, ararii fue-

rint, cum nullum discrimen sit inter utros-
 que? BUDÆUS.

Κυρίαν δὲ κ. τ. λ.] Hæc phrasis non
 adeo mihi videtur intricata quam lingit
 Reiskius, modo ἐγγεγράφθαι, ut optime
 admonet, mutetur in ἐγγεγράφη, et tunc
 hujus is erit sensus: sed postquam ratam
 fecit, np. actionem unde vi, inscripserit,
 scil. nomen Bacoti. AUGER.

τοῦ ἑμαυτοῦ πατρόςθεν δέχεσθαι τὴν λῆξιν, καὶ, εἰ μισθὸς ἐπορίσθη τοῖς δικαστηρίοις, εἰσῆγον ἄν με δῆλον ὅτι ταῦτα δ', εἰ μὴ σεσημασμένον ἤδη συνέβη τῶν ἐχίνων, καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεσχόμενον. εἶεν. εἰ δὲ ξενίας προσκληθεῖν, πολλοῖς δὲ προσκρούει, καὶ, ὃν ἠναγκάσθη τρόπον ὁ πατήρ ποιήσασθαι αὐτὸν, οὐ λέληθεν. ὑμεῖς δ', ὅτε μὲν τοῦτον οὐκ ἐποιεῖτο ὁ πατήρ, τὴν μητέρα ἀληθῆ λέγειν ἠγεῖσθε αὐτοῦ· ἐπειδὰν δ' οὕτω γεγονώς οὗτος ὀχληρὸς ᾖ, πάλιν ὑμῖν ποτὲ δόξει ἐκεῖνος ἀληθῆ λέγειν. τί δ', εἰ, ψευδομαρτυριῶν ἀλώσεσθαι προσδοκῶν, ἐφ' οἷς ἐρανίζει τούτοις τοῖς περὶ αὐτὸν, ἐρήμην εἰσείει τελεσθῆναι τὴν δίκην; ἀρά γε μικρὰν ἠγεῖσθε βλάβην, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν κοινωσίᾳ τὸν ἅπαντα βίον τῆς τούτου δόξης καὶ τῶν ἔργων εἶναι; ὅτι τοίνυν οὐδ', ἀ διεξελήλυθα ὑμῖν, μάτην φοβοῦμαι, 1000 θεωρήσατε. οὗτος γὰρ ἤδη καὶ γραφάς τινας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέφευγεν, ἐφ' αἷς, οὐδὲν αἴτιος ὢν, ἐγὼ συνδιβάλλομαι καὶ τῆς ἀρχῆς ἠμφισβῆται, ἣν ὑμεῖς¹ με ἐπεχειροτονήσατε· καὶ πολλὰ καὶ δυσχερῆ δια τὸ ὄνομα συμβέβηκεν ἡμῖν, ὢν, ἵν' εἰδῆτε, ἐκάστων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

MARTYRES.

ς'. Ὁρᾶτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμβαίνοντα, καὶ τὴν ἀηδίαν τὴν ἐκ τοῦ πράγματος θεωρεῖτε. εἰ τοίνυν μηδὲν ἀηδὲς ἦν ἐκ τούτων, μηδ' ὅλως ἀδύνατον ταῦτόν ἔχειν ὄνομα ἡμῖν συνέβαινε, οὐ δῆπου τοῦτον μὲν δίκαιον τὸ μέρος τῶν ἐμῶν χρημάτων ἔχειν κατὰ τὴν ποιήσιν, ἣν ὁ πατήρ αὐτὸν ἀναγκασθεὶς ἐποίησατο, ἐμὲ δ' ἀφαιρεθῆναι τὸ ὄνομα, ὃ βουλόμενος καὶ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς βιασθεὶς ἔδειτο. οὐκ ἔγωγε ἠγοῦμαι. ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον εἰς τοὺς φράτορας οὕτως, ὡς μεμαρτύρηται, ὁ πατήρ τὴν ἐγγραφὴν

¹ ἐμὲ

Εἰ μισθὸς ἐπορίσθη τοῖς δικαστηρίοις] Fortassis expeditione exhausto aerario, merces iudicibus data non fuit. Nam in Timocratea negat, eos gratis hoc munus obituros. WOLF.

Ταῦτα δ' εἰ μὴ συνέβη conjunge. IDEM. Σεσημασμένον ἦδη τῶν ἐχίνων] Quid vero ista obsignatio obstat, quo minus testes producantur? IDEM.

Ποιήσασθαι αὐτὸν, οὐ λέληθεν] Ἔγνωσται VOL. IV.

πολλοῖς, ὅτι ἐποίησατο. Ne conjunge, οὐ λέληθεν αὐτόν. IDEM.

Ἐφ' οἷς ἐρανίζει τούτοις] Δανείζαν αὐτοῖς μαρτυρίαν. IDEM: ἐρανίζει; commodat et comparat, ut qui collectam alicui corrogat et stipulatur. BUDÆUS.

ς'. Οὐ δῆπου τοῦτον μὲν δίκαιον] Sequitur a fine περιόδου ἀποφαντικῆς, οὐκ ἔγωγε ἠγοῦμαι: quasi ea fuisset ἐρωτηματικῆ: ἀρα τὸν μὲν δίκαιον. WOLF.

C

ἐποίησατο, ἀλλὰ καὶ τὴν δεκάτην ἐμοὶ ποιωῶν τούνομα
τούτο ἔθετο, λάβε μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τοῦ ὀνό-
ματος τούτου πάντα τὸν χρόνον, τουτονὶ δὲ Βοιωτὸν εἰς
τούς φράτορας, ἠνίκα ἠναγκάσθη, ἐνέγραψεν ὁ πατήρ;
ἠδέως τοίνυν ἐροίμην ἂν αὐτὸν ἐναντίον ὑμῶν, εἰ μὴ ἔτε-
λεύτησεν ὁ πατήρ, τί ἂν ἐποίεις πρὸς τοῖς δημόταις; οὐκ
ἂν εἷας σεαυτὸν ἐγγράφειν Βοιωτὸν; ἀλλ' ἄτοπον δίκην μὲν
λαγχάνειν τούτου, κωλύειν δὲ πάλιν. καὶ μὴν, εἰ γ' εἷας
αὐτὸν, ἐνέγραψεν ἂν σε εἰς τούς δημότας, ὅπερ εἰς τούς
φράτορας. οὐκοῦν δεινὸν, ὦ γῆ καὶ θεοί, φάσκειν μὲν ἐκεῖνον 1001
αὐτοῦ πατέρα εἶναι, τολμᾶν δ' ἄκυρα ποιεῖν, ἃ ἐκεῖνος
ἔπραξε ζῶν!

ζ'. Ἐτόλμα τοίνυν πρὸς τῷ δαιτητῇ πρᾶγμα ἀναιδέ-
στατον λέγειν, ὡς ὁ πατήρ αὐτοῦ δεκάτην ἐποίησεν ὡςπερ
ἐμοῦ, καὶ τούνομα τούτο ἔθετο αὐτῷ, καὶ μάρτυράς τινας
παρείχετο, οἷς οὐδὲ πώποτε ὁ πατήρ ὄφθη χρώμενος. ἐγὼ
δ' οὐδένα ὑμῶν ἀγνοεῖν οἶομαι, ὅτι οὐτ' ἂν ἐποίησε δεκάτην
οὐδεὶς παιδίου, μὴ νομίζων αὐτοῦ δικαίως εἶναι, οὔτε ποιή-
σας καὶ στέρξας, ὡς ἂν υἱὸν τις στέρξαι, πάλιν ἕξαρνος
ἐτόλμησε γενέσθαι. οὐδὲ γάρ, εἰ τι τῇ μητρὶ πρὸς ὀργὴν
ἦλθε τῇ τούτων, τούτους γ' ἂν ἐμίσει, νομίζων ἑαυτοῦ εἶ-
ναι. πολὺ γὰρ μάλλον εἰώθασιν, ὧν ἂν αὐτοῖς διενεχθῶσιν
ἀνὴρ¹ καὶ γυνή, διὰ τούς παῖδας διαλλάττεσθαι, ἢ, δι'
ἃ ἂν ἀδικηθῶσιν ὑφ' αὐτῶν, τούς κοινούς παῖδας προσμι-
σεῖν.

ἠ. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων ἐστὶν ἰδεῖν μόνον, ὅτι ψεύσεται
ταῦτ' ἂν λέγη, ² ἀλλὰ, πρὶν ἡμέτερος φάσκειν συγγενῆς

¹ καὶ ἡ γυνή

² ἀλλὰ * καὶ πρὶν

ζ'. [αἱ ἰπατορὶ αὐτοῦ δεκάτην ἐποίησεν ὡςπερ
ἐμοῦ] Ad hunc locum intelligendum et
illustrandum facit omnino locus Suidae
in v. δεκάτην: Ἴσοις ἦν παῖδας συγγενομένων
ἐν τοῖς Ἀθηναίων ἀσταις τῇ δεκάτῃ τῶν νό-
κτων ἀπὸ τῆς γενέσεως συγκαλεῖσθαι τοὺς ἀπὸ
πατρὸς καὶ μητρὸς εἰκίους, καὶ τοὺς ἰγγύτα-

τα φίλους, καὶ παρόντων ἐκείνων τὰ τε ὀνόμα-
τα τοῖς πασι δίδεσθαι, καὶ καλλιερεῖσθαι
τοῖς θεοῖς, ἔπειτα εὐαχεῖσθαι τοὺς συνεληλυ-
θότας, καὶ τούτο ἦν ἡ δεκάτη. Sic Demosthe-
nes infra p. 1016. v. ult. ed. R. τὸν πατέρα
μου δεκάτην αὐτῷ ἐστίασαι. PALMER. De
hoc more vid. Meursius, Graec. Per. lib. I.

εἶναι, εἰς Ἴπποθωντίδα ἐφοῖτα φυλὴν, εἰς παῖδας χορεύ-
σων. καίτοι τίς ἂν ὑμῶν οἶεται τὴν μητέρα πέμψαι τοῦ-
τον εἰς ταύτην τὴν φυλὴν, δεινὰ μὲν ὡς φησιν ὑπὸ τοῦ
πατρὸς πεπονθυῖαν, δεκάτην δ' εἰδυῖαν πεποιηκότα ἐκείνον,
καὶ πάλιν ἔξαρον ὄντα; ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἂν ¹οἶμαι. εἰς
γὰρ τὴν Ἀκαμαντίδα ὁμοίως ἔξῃν σοι φοιτᾶν, καὶ ἐφαίνεται
ἂν οὔσα ἀκόλουθος ἢ φυλὴ τῇ θέσει τοῦ ὀνόματος. ὡς τοί-
νυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων μάρτυρας ὑμῖν τοὺς συμ-
φοιτῶντας καὶ τοὺς εἰδότας παρῆξομαι.

1002

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

θ'. Οὕτω τοίνυν φανερώς, παρὰ τὸν τῆς αὐτοῦ μητρὸς ὄρκον
καὶ τὴν τοῦ δόντος ἐκείνη τὸν ὄρκον εὐθήθειαν, πατρὸς τε-
τυχηκῶς, ² ἀντὶ Ἴπποθωντίδος ἐν Ἀκαμαντίδι φυλῇ γε-
γονῶς, οὐκ ἀγαπᾶ Βοιωτὸς τουτοισίν, ἀλλὰ καὶ δίκαις ἐμοὶ
δύ' ἢ τρεῖς εἴληχεν ἀργυρίου, πρὸς αἷς καὶ πρότερόν με
ἐσυκοφάντει. καίτοι πάντας ¹οἶμαι τοῦθ' ὑμᾶς εἰδέναί, τίς
ἦν χρηματιστὴς ὁ πατήρ· ἐγὼ δ' εἶσω ταῦτα. ἀλλ', εἰ
δίκαια ὁμώμοκεν ἢ μήτηρ ἢ τούτων, ἐπ' αὐτοφῶρῳ συκο-
φάντην ἐπιδείκνυμι τοῦτον ταῖς δίκαις ταύταις. εἰ γὰρ
οὕτω δαπανηρὸς ἦν, ὥστε, γάμῳ γεγαμηκῶς τὴν ἐμὴν μη-
τέρα, ἐτέραν εἶχε γυναῖκα ἢς ὑμεῖς ἐστέ, καὶ δύ' οἰκίας
ᾧκει, πῶς ἂν ἀργύριον τοιοῦτος ᾧν κατέλιπεν;

ι'. Οὐκ ἀγνοῶ τοίνυν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Βοιωτὸς
οὕτοσὶ δίκαιον μὲν οὐδὲν ἔξει λέγειν· ἤξει δ' ἐπὶ ταῦθ', ἀπερ
³ αἰεὶ λέγει, ὡς ἐπηρεάζεν ὁ πατήρ αὐτῶ, πειθόμενος ὑπ'
ἐμοῦ· ἀξιοὶ δ' αὐτὸς, ὡς δὴ πρεσβύτερος ᾧν, τούνομ' ἔχειν
τὸ τοῦ πρὸς πατρός πάππου. πρὸς δὴ ταῦτα ἀκοῦσαι

¹ οἶμαι

² καὶ ἀντὶ

³ αἰεὶ

p. 21. v. Ἀμφιδρόμια.

ή. Εἰς παῖδας χορεύσαν] Ἀντὶ τοῦ, ἐν σπαι-
σί. WOLF.

Ἐγὼ μὲν οὐδένα ἂν οἶμαι] Τὸ οὐδένα, et-
iam sequente vocali scribo integrum, ne
οὐδὲν neutro genere legatur. Apostrophus
enim facile omittitur, sequente praesertim
tenui vocali. IDEM.

Εἰς γὰρ Ἀκαμαντίδα ὁμοίως ἔξῃν σοι φοι-
τᾶν] Supra dixit Mantiam patrem fuisse
Thoricium. Thoricus autem fuit Aca-man-

tidis tribus. Ideo contra Bœotum eum
seipsum non existimasse fuisse Mantiae
filium, quando Hippothoontidi se accense-
bat. PALMER.

θ'. Τίς ἦν χρηματιστὴς ὁ πατήρ] Ἀντὶ τοῦ,
ὅτι οὐ χρηματιστικὸς ἦν, ἀλλὰ προετικὸς χρε-
μάτων. Hæc lectio melior est, quam τίνας
ἦν. Nisi quis forte subintelligere velit, ὅτι
οὐ χρημάτων, ἀλλ' ἡδονῶν ἐπιθυμητής· φιλο-
γνηῆς μᾶλλον, ἢ φιλοχρήματος. In farrag.
F. ποῖος ἦν χρηματιστής. WOLF.

Ἐέλτιον ὑμᾶς βραχέα. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτον, ὅτε οὐπω συγγενῆς ἦν ἐμοί, ὅρῳ ὡς περ ἂν ἄλλον τινὰ οὕτως ἢ νεώτερον ἂντα ἐμοῦ, καὶ ¹ συχινῶς, ὅσα ἐξ ὄψεως, οὐ μὴν ἰσχυρίζομαι τοῦτω, καὶ γὰρ εὐθές. ἀλλ', εἴ τις ἔροιτο Βοιωτὸν τοῦτον, ὅτε ἐν Ἰπποδωντίδι φυλῇ ἡζίου χορεύειν, οὐπω τοῦ πατρὸς εἶναι φάσκων τοῦ ἐμοῦ υἱός, τί σαυτὸν ἔχειν δικαίως ἂν θεῖης ὄνομα; εἰ γὰρ Μαντίθεον, οὐκ ἂν διὰ τοῦτό γε φαίης, ὅτι πρεσβύτερος εἶ ἐμοῦ. ὃς γὰρ οὐδὲ τῆς φυλῆς τότε σοι προσήκειν ἡγοῦ τῆς ἐμῆς, πῶς ἂν τοῦ γε πάππου 1003 τοῦ ἐμοῦ ἠμφισβήτης; ἔτι δ', ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν τῶν ἐτῶν ἀριθμὸν οὐδεὶς οἶδεν ὑμῶν, ἐγὼ μὲν γὰρ ἐμοὶ πλείονα, οὗτος δ' ἑαυτῷ φήσει· τὸν δὲ τοῦ δικαίου λόγον ἀπαντες ἐπίστασθε. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀφ' οὗ παιδάς ἐποιήσατο ² τούτους ὁ πατήρ, ἀπὸ τούτου καὶ νομίζεσθαι πρότερον τοίνυν ἐμέ εἰς τοὺς δημότας ἐνέγραψε Μαντίθεον, πρὶν εἰσαγαγεῖν τοῦτον εἰς τοὺς φράτορας. ὡστ' οὐ τῷ χρόνῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ πρεσβεῖον ἔχοιμ' ἂν ἐγὼ τούνομα τοῦτο εἰκότως. εἶεν.

ἰά. Εἰ δέ σε ἔροιτό τις, εἰπέ μοι, Βοιωτὲ, πόθεν νῦν ἐν Ἀκαμαντίδι φυλῇ γέγονας, καὶ τὸν δῆμον Θεορίκιος, καὶ υἱὸς Μαντίου, καὶ τὸ μέρος τῶν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθέντων ἔχεις; οὐδὲν ἂν ἄλλο ἔχοις εἰπεῖν, πλὴν ὅτι καὶ ἐμέ ζῶν ἐποιήσατο Μαντίας. τί τεκμήριον, εἴ τις σε ἔροιτο, ἢ μαρτύριον ἔστι σοι τούτου; εἰς τοὺς φράτοράς με εἰσήγαγε, φήσεις ἂν. τί οὖν σε ἐνέγραψεν ὄνομα, εἴ τις ἔροιτο; Βοιωτὸν ἂν εἴποις· τοῦτο γὰρ εἰσήχθη. οὐκοῦν δεινὸν, εἰ τῆς μὲν πόλεως καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθέντων διὰ τού-

¹ συχινῶ

² ὁ πατήρ τούτους,

1. Ὅρῳ ὡς περ ἂν ἄλλον τινὰ οὕτως] Ὅρῳ ὡς περ ἂν ἄλλον τινὰ οὕτως. IDEM.

Καὶ συχινῶς] S. νεώτερον, τουτίστιν, οὐκ ἔλλογος ἴστι. Hoc malo, quam, Idque cre-
dito, ut ad verbum Video referatur. IDEM.

Ἄνωτα ἐξ ὄψεως] S. τιμαίρεσθαι ἴστι. IDEM.

Τί ταῦτόν ἐχει δικαίως;] F. τί ταῦτόν ἐμοὶ δικαίως ἂν θεῖης ὄνομα, S. σαυτῷ. Locus videtur et corruptus et mutilatus. Deest enim responsio, ejusmodi fuerit: τί ἂν ἀποκρίναιο; et v. 7. εἰ γὰρ Μαντίθεον non optime cum superioribus coherere videtur. Sed quid ei loquar? τί σαυτῷ δικαίως

ἂν θεῖης ὄνομα; τί ἂν ἀποκρίναιο; εἰ γὰρ. Hæc certe minus habent salebrarum.

IDEM.

Ἄνωτα οὐ τῷ χρόνῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ] Videtur inversus verborum ordo: ἄνωτα οὐ τῷ δικαίῳ μόνον, (Justum enim est suum cuique manere nomen) ἀλλὰ καὶ τῷ χρόνῳ. Tempore qui prior est, potior quoque jure putatur. IDEM.

Πρεσβεῖον] Γέρας ὀφειλόμενον τῷ πρεσβυτέρῳ. IDEM.

ἰά. Τοῦτο γὰρ εἰσήχθη] Κατὰ τοῦτο, ἢ ὥστε ἔχειν τοῦτο. Nisi forte τούτω dandi casu legendum. IDEM.

νομα τοῦτο μέτεστί σοι, τοῦτο δ' ἀξιοῖς ἀφείς ἕτερον μεταδέσθαι σαυτῷ. φέρ', εἴ σε ὁ πατήρ ἀξιώσειεν ἀναστᾶς, ἢ μένειν ἐφ' οὗ σε αὐτὸς ἐποίησατο ὀνόματος, ἢ πατέρ' ἄλλον σαυτοῦ φάσκειν εἶναι, ἄρ' οὐκ ἂν μέτρια ἀξιοῦν δοκοίη; ταῦτά τοίνυν ταῦτα ¹ ἐγὼ σε ἀξιώω, ἢ πατρὸς ἄλλου σαυτὸν παραγράφειν, ἢ τοῦνομα ἔχειν ὃ ἐκεῖνος ἔδωκέ σοι. νῆ Δί', ἀλλ' ὕβρει καὶ ἐπηρεία τινὶ τοῦτο ἐτέθη
 1004 σοι. ἀλλὰ πολλάκις μὲν, ὅτε οὐκ ἐποιοῖτο ὁ πατήρ τούτους, ἔλεγον οὗτοι, ὡς οὐδὲν χεῖρους εἰσὶν οἱ τῆς μητρὸς τῆς τούτου συγγενεῖς, τῶν τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. ἔστι δ' ὁ Βοιωτὸς ἀδελφοῦ τῆς τούτου μητρὸς ὄνομα· ἐπειδὴ δ' εἰσάγειν ὁ πατήρ τούτους ἠναγκάζετο, ἐμοῦ προεισηγμένου Μαντιδέου, οὕτω τοῦτον εἰσάγειν Βοιωτὸν, τὸν ἀδελφὸν δ' αὐτοῦ Πάμφιλον. ἐπεὶ σὺ δείξον, ὅστις Ἀθηναίων ταῦτον ὄνομα τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἔθετο δυοῖν, καὶν δείξης, ἐγὼ συγχωρήσω δι' ἐπηρεϊάν σοι τοῦτο τοῦνομα δεσθαι τὸν πατέρα. καίτοι, εἴ γε τοιοῦτος ἦσθα, ὥστε ποιήσασθαι μὲν σαυτὸν ἀναγκάσαι, ἐξ ὅτου δ' ἀρέσεις ἐκείνω τρόπου μὴ σκοπεῖν, οὐκ ² οἶδα οἷον δεῖ τὸν προσήκοντα εἶναι περὶ τοὺς γονέας· οὐκ ἂν δέ, οὐκ ἐπηρεάζου δικαίως ἂν, ἀλλ' ἀπολώλεις. ἢ δεινὸν γ' ἂν εἴη, εἴ κατὰ μὲν τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ νομιζομένων παιδῶν οἱ περὶ τῶν γονέων ³ ἰσχύουσι νόμοι, κατὰ δὲ τῶν αὐτοὺς εἰσβιαζομένων ἄκοντας ποιεῖσθαι ἄκυροι γενήσονται.

ιβ'. Ἄλλ', ὦ χαλεπώτατε Βοιωτὲ, μάλιστα μὲν, ὦν πράττεεις, πάντων παῦσαι· εἴ δ' ἄρα μὴ βούλει, ἐκεῖνό γε πρὸς Διὸς πείθου. παῦσαι μὲν σαυτῷ παρέχων πράγματα, παῦσαι δ' ἐμὲ συκοφαντῶν. ἀγάπα δ', ὅτι σοι πόλις, οὐσία, πατήρ γέγονεν· οὐδεὶς ἀπελαύνει σε ἀπὸ τούτων, οὐκουν ἔγωγε. ἀλλ' εἴαν μὲν, ὡς περ εἶναι φῆς ἀδελφός, καὶ τὰ ἔργα ἀδελφοῦ ποιῆς, δόξεις εἶναι συγγενής· εἴαν δ' ἐπιβουλεύῃς, δικάζῃ, φθονῆς, βλασφημῆς, δόξεις, εἰς ἀλλότρια ἐμπεσῶν, ὡς οὐ προσήκουσιν οὕτω χρῆσθαι. ἐπεὶ
 1005 ἔγωγε, οὐδ' εἰ ταμάλιστα ὁ πατήρ ὄντα σε αὐτοῦ μὴ

¹ ἐγὼ σε ταῦτα

² οἶδα] ἦσθα,

³ ἰσχύουσι

Οὐκ οἶδα, οἷον δεῖ τὸν προσήκοντα εἶναι περὶ τοὺς γονέας] Τὸν προσήκοντα, ἀπὲρ τοῦ, τὸν γνήσιον, ἀλλὰ μὴ ἴθρον υἷον. IDEM.

Οὐκ ἂν] Sub. προσήκων. AUGER. ιβ'. Οὐδ' εἰ τὰ μάλιστα ὁ πατήρ ὄντα σε αὐτοῦ, μὴ ἐποιοῖτο, οὐκ ἀδικῶ] Ἀπὲρ τοῦ, οὐκ

ἔποιεῖτο, οὐκ ἀδικῶ. οὐ γὰρ ἔμοιγε προσῆκεν εἰδέναι, τίνες εἰσὶν υἱεῖς ἐκείνου· ἀλλ' ἐκείνῳ δεῖξαι, τίνας μοι νομιστέον ἔστ' ἀδελφούς. ὃν μὲν τοίνυν οὐκ ἔποιεῖτό σε χρόνον, οὐδ' ἐγὼ προσήκονθ' ἠγοῦμην· ἐπεὶ δ' ἐποίησατο, καὶ γὰρ νομίζω. τί τούτου σημεῖον; τῶν πατρῶων ἔχεις τὸ μέρος μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτήν· ἱερῶν, ὁσίων μετέχεις· ἀπάγει σε οὐδεὶς ἀπὸ τούτων. τί βούλει;

ιγ'. Ἄν δὲ φῆ δεινὰ πάσχειν καὶ κλαίη καὶ ὀδύρηται καὶ κατηγορῆ ἔμοῦ, ἃ μὲν ¹ ἂν λέγη, μὴ πιστεύετε, — οὐ γὰρ δίκαιον, μὴ περὶ τούτων ὄντος τοῦ λόγου ² τοῦ νυνὶ —, ἐκεῖνο δ' ὑπολαμβάνετε, ὅτι οὐδὲν ἔστ' αὐτῷ ἦττον δίκην λαμβάνειν Βοιωτῶ κληθέντι. τί οὖν φιλονεικεῖς; μηδαμῶς. μὴ ἔχε οὕτω πρὸς ἡμᾶς ἐφελέχθῃς· οὐδὲ γὰρ ἔγωγε πρὸς σέ. ἐπεὶ καὶ νῦν — ἵνα μηδὲ τούτο λάθῃ σε — ὑπὲρ σοῦ ³ λέγειν μᾶλλον ἀξιῶ, μὴ ταῦτόν ἔχειν ὄνομα ἡμᾶς, ἢ ἑμαυτοῦ. εἰ γὰρ μηδὲν ἄλλο, ἀνάγκη τὸν ἀκούσαντα ἐρέσθαι, πότερον, δὴ ἂν ὥσι Μαντίθεοι Μαντίου. οὐκοῦν, ὃν ἠναγκάσθη ποιήσασθαι, σέ εἰν λέγη, ἐρεῖ. τί οὖν ἐπιθυμεῖς τούτων; ἀνάγνωθι δέ μοι λαβὼν δύο ταυτασὶ μαρτυρίας, ὡς ἐμοὶ Μαντίθεον, καὶ τούτῳ Βοιωτὸν ὁ πατήρ ὄνομα ἔθετο.

MARTYΡΙΑΙ.

ιδ'. Λοιπὸν ἠγοῦμαι τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδειῖξαι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὐ μόνον εὐορκήσετε, ἀν' ἃ ἐγὼ λέγω ψηφίσθηθε, ἀλλὰ καὶ ὡς ⁴ οὗτος αὐτοῦ κατέγνω Βοιωτὸν, ἀλλ' οὐ Μαντίθεον ὄνομα δικαίως ἂν ἔχειν. λαχόντος γὰρ ἐμοῦ ¹⁰⁰⁶ τὴν δίκην ταύτην Βοιωτῶ Μαντίου Θορικίῳ, ἔξαρχῆς τ' ἠντιδίκει καὶ ὑπώμνυτο, ὡς ἦν Βοιωτός· καὶ τὸ τελευταῖον, ἐπεὶ οὐκέτι ἐνῆν αὐτῷ διακρούεσθαι, ἐρήμην ἐάσας ⁵ καταδικαιήσασθαι, πρὸς θεῶν τί ἐποίησεν; ἀντιλαγχάνει μοι τὴν μὴ οὔσαν, ὁ πρότερον ἑαυτὸν Βοιωτὸν προσαγορεύσας.

¹ ἂν μὲν

² [τοῦ]

³ λέγω μᾶλλον, ἀξιῶν

⁴ οὗτος αὐτὸς αὐτοῦ

⁵ καταδικαιήσας, σκέψασθε πρὸς

ἀν' ἰδίῳ. WOLF.

ἰδ'. ἠτιθέσθαι] Ἄντιδικεῖν est eis τὴν κυρίαν ἀπαντᾶν: ad iudicium affuit, et liti se obtulit, atque litem comprehendit ac prolatandam duxit, tanquam ipse esset ille Forus; deinde iudicium deseruit, tanquam

ad se nihil pertinens. BUDÆUS.

Ὡς ἦν] Ante ὡς adde vel sub. ὁμιλοῦμενος, vel aliud quid. AUGER.

Διακρούεσθαι] Repellendo evitare. D'Orville. διαφεύγειν Hesych.

Ἀντιλαγχάνει μοι τὴν μὴ οὔσαν] Λαγχά-

καίτοι ἔξαρχῆς ἔδει αὐτὸν εἶν τελέσασθαι τὴν δίκην κατὰ Βοιωτοῦ, εἶπερ μηδὲν προσῆκεν αὐτῷ τοῦ ὀνόματος, ὕστερόν ¹ τε μὴ αὐτὸν φαίνεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ ἀντιλαγχάνοντα τὴν μὴ οὔσαν. ὃς οὖν αὐτὸς αὐτοῦ κατέγνω δικαίως εἶναι Βοιωτὸς, τί ὑμᾶς ἀξιώσει τοὺς ὁμωμοκότας ψηφίζεσθαι; ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν ἀντίληξιν, καὶ τὸ ἔγκλημα τουτί.

ΑΝΤΙΑΗΞΙΣ. ΕΓΚΛΗΜΑ.

ιέ. Εἰ μὲν τοίνυν οὗτος ἔχει δεῖξαι νόμον, ὃς ποιεῖ κυρίους εἶναι τοὺς παῖδας τοῦ ἑαυτῶν ὀνόματος, ἀ λέγει νῦν οὗτος, ὀρθῶς ἂν ψηφίζοισθε. εἰ δ' ὁ μὲν νόμος, ὃν πάντες ἐπίστασθε ὁμοίως ἐμοί, τοὺς γονέας ποιεῖ κυρίους οὐ μόνον θέσθαι τούνομα ἔξαρχῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐξαλεῖψαι, εἰάν βούλωνται, καὶ ἀποκηρύξαι· ἐπέδειξα δ' ἐγὼ τὸν πατέρα, ὃς κύριος ἦν ἐκ τοῦ νόμου, τούτῳ μὲν Βοιωτὸν, ἐμοὶ δὲ Μαντίθεον θέμενον, πῶς ὑμῖν ἐστὶν ἄλλο τι, πλὴν ἂ ἐγὼ λέγω, ψηφίσασθαι; ἀλλὰ μὴ ὦν γ' ἂν μὴ ὡσι νόμοι, ² ἀλλὰ γνώμη τῇ δικαιοτάτῃ δικάσειν ὁμωμόκατε. ὥστ', εἰ μηδεὶς ἦν περὶ τούτων κείμενος νόμος, καὶν οὕτω δικαίως ³ πρὸς ἐμοῦ 1007 τὴν ψῆφον ἔδεσθε. τίς γάρ ἐστιν ὑμῶν, ὅστις ταυτὸν ὄνομα τοῖς αὐτοῦ παισὶ τέθειται δυοῖν οὔσι; τίς δ', ᾧ μὴ πω παῖδές εἰσι, θήσεται; οὐδεὶς δήπου. οὐκοῦν, ὃ δίκαιον τῇ γνώμῃ τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισὶν ὑπειλήφατε, τοῦτο καὶ περὶ ἡμῶν εὐσεβές γνῶναι. ὥστε, καὶ κατὰ τὴν δικαιοτάτην γνώμην, καὶ κατὰ τοὺς νόμους, καὶ κατὰ τοὺς ὄρκους, καὶ κατὰ τὴν τούτου προσομολογίαν, ἐγὼ μὲν μέτρια ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δέομαι, καὶ δίκαια ἀξιώ· οὗτος δ' οὐ μόνον οὐ μέτρια, ἀλλ' οὐδ' εἰωθότα γίγνεσθαι.

1 * δὲ

2 [ἀλλὰ]

3 πρὸς ἐμοῦ δικαίως

νει, ὅτι ἡ δίκη ἀνάδικος. WOLF.

Ἐξαρχῆς ἔδει αὐτὸν εἶν τελέσασθαι] Satis fuisse, non respondere. Neque enim se in jus vocatum, qui Mantitheus esset, sed Bœotum quendam, qui ipse non esset. IDEM.

ιέ. "Ὅς ποιεῖ κυρίους εἶναι τοὺς παῖδας] Τὸ εἶναι malim ἀπεινάαι. IDEM.

Εἰ δ' ὁ μὲν νόμος —] Hanc legem Petitus exposuit ad Leg. Attic. L. II. T. IV. p. 234 sqq. Negat tamen Valckenaer in Animadv. ad Ammon. L. I. c. VI. p. 26.

hunc locum Demosthenis ad hanc rem, sc. jus parentibus liberos abdicandi, auctoritatem esse idoneam.

Ἐν γ' ἂν μὴ ὡσι νόμοι legendum, ut annotatum est. WOLF.

Ἄλλὰ γνώμη] Τὸ ἀλλὰ videtur expungendum. IDEM.

Καὶ κατὰ τὴν τούτου προσομολογίαν] Vera est hæc lectio. Supra enim dixit p. 14. v. ult. ὁ πρότερον ἑαυτὸν Βοιωτὸν προσαγορεύσας. Nec reponendum, καὶ κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ὁμολογίαν. IDEM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΩΝ ΥΠΕΡ
ΠΡΟΙΚΟΣ ΜΗΤΡΩΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

ΚΑΙ οὗτος περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ὁ λόγος εἴρηται. καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα ταῦ- 1007
τὰ, ἢ Πλαγγῶν, ἢ Ἰρκίος, ἢ τῶν παιδῶν ἀναγκαῖα ποίσεις. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Μαντίου, οἱ παῖ-
δες ὄντες τρεῖς, Μαντίθεος ὁ ἐκ τῆς νόμιμης γαμηθείσης, καὶ Βιωτὸς καὶ Πάμφιλος οἱ ἐκ τῆς
Πλαγγῶνος, ἐπέμεινον τὴν οὐσίαν. φάσκοντες δὲ τοῦ Μαντιδέου προῖκα ἑαυτῶν μητρῶϊαν ὀφείλε-
σθαι, Βιωτὸς καὶ Πάμφιλος καὶ αὐτοὶ προικὸς ἠμφισβήτησαν, ὡς καὶ τῆς Πλαγγῶνος εἰσενεγα-
μίης εἰς τὴν οἶκον τοῦ Μαντίου μῆτρῶϊαν ἐκατόν. συνέδοξεν οὖν αὐτοῖς νέμασθαι πάντα ἐπίσης, πλὴν
τῆς οἰκίας, ἢ ὅποτερῳ ἂν ἡ μήτηρ φαῖν προῖκα εἰσενεγαμένη, τούτοις ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀποδοθῆ
τὸ ἀργύριον καὶ πλὴν τῶν ἀνδραπόδων, ὅπως οἱ περὶ τὸν Βιωτὸν, ἐὰν ἐπιζητήσῃ τι τῶν ἔνδον, 1008
ἔχουσι ἐλεγχον. Ἰ μετὰ ταῦτα ἀντενεκάλεσαν ἀλλήλους, ὁ μὲν Μαντίθεος ὑπὲρ τῆς μητρῶϊας
οὐσίας, ἐκεῖνος δὲ ὑπὲρ ἄλλων τιῶν. καὶ ὁ διαιτητὴς Μαντιδέου μὲν ἀπεδιαίτησε, Βιωτοῦ δὲ
κατεδιαίτησεν ἐρήμην. λαγχάνει δὲ Μαντίθεος καὶ εἰς τὸ δικαστήριον αὐτῷ τὴν αὐτὴν δίκην, ἀπαι-
τῶν τὴν προῖκα.

¹ μετὰ δὲ ταῦτα

Καὶ οὗτος περὶ] Lego παρὰ, ἢ, ὑπὸ τοῦ nomine, quod falsum est. WOLF.
αὐτοῦ. Nam περὶ significaret, et hic agi de

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΒΟΙΩΤΩΝ

ΥΠΕΡ ΠΡΟΙΚΟΣ ΜΗΤΡΩΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΠΑΝΤΩΝ ἐστὶν ἀνιαρῶτατον, ὧ ἄνδρες δικασταί, 1008
ὅταν τις ὀνόματι μὲν ἀδελφὸς προσαγορευθῆ τινῶν, τῷ δ'
ἔργῳ ἐχθρὸς ἔχη τούτους, καὶ ἀναγκάζηται, πολλὰ καὶ
δεινὰ παθῶν ὑπ' αὐτῶν, εἰσιέναι εἰς δικαστήριον, ὅπερ νῦν
ἐμοὶ συμβέβηκεν. οὐ γὰρ μόνον ἀτύχημά μοι ἐξαρχῆς ἐγέ-
μετο, διότι Πλαγγῶν, ἢ τούτων μήτηρ, ἐξαπατήσασα τὸν

πατέρα μου καὶ ἐπιορκήσασα φανερώς, ἠνάγκασεν αὐτὸν ὑπομεῖναι τούτους ποιήσασθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὰ δύο μέρη τῶν πατρῶων ἀπεστερήθην· ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἐξελέλαμαι μὲν ἐκ τῆς πατρῴας οἰκίας ὑπὸ τούτων, ἐν ἧ καὶ ἐγενόμην καὶ ἐτράφην, καὶ εἰς ἣν οὐχ ὁ πατήρ αὐτούς, ἀλλ' ἐγὼ, τελευτήσαντος ἐκείνου, παρεδεξάμην, ἀποστεροῦμαι
 1009¹ δὲ τὴν προῖκα τῆς ἑμαυτοῦ μητρὸς, περὶ ἧς νυνὶ δικάζομαι. αὐτὸς μὲν τούτοις δίκας ὑπὲρ ὧν ἐνεκάλου μοι πάντων δεδωκώς, πλὴν εἴ τινα νῦν ἕνεκα τῆς δίκης ταύτης ἀντειλήχασί μοι συκοφαντοῦντες, ὡς καὶ ὑμῖν ἔσται καταφανές· παρὰ δὲ τούτοις ἐν ἑνδεκά ἔτεσιν οὐ δυνάμενος τυχεῖν τῶν μετρίων, ἀλλὰ νῦν εἰς ὑμᾶς καταπεφευγώς. δέομαι² γοῦν ἀπάντων ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, μετ' εὐνοίας τέ μου ἀκοῦσαι, οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι λέγοντος, καὶ ὑμῖν δεινὰ δοκῶ πεπονθέναι, συγγνώμην ἔχειν μοι ζητοῦντι κομίσασθαι τὰμαυτοῦ, ἄλλως τε καὶ εἰς θυγατρὸς ἔκδοσιν· συνέβη γάρ μοι, δεηθέντος τοῦ πατρὸς, ὀκτωκαιδεκέτη γῆμαι, καὶ διὰ τοῦτό μοι εἶναι θυγατέρα ἤδη ἐπίγαμον. ὡστ' ἐμοὶ μὲν δικαίως ἂν ἀδικουμένῳ διὰ πολλὰ βοηθήσαιτε· τούτοις δ' εἰκότως ἂν ὀργίζοισθε, οἱ τινες, ὧ γῆ καὶ θεοί, ἐξὸν αὐτοῖς τὰ δίκαια ποιήσασι μὴ εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, οὐκ αἰσχύνονται μὲν ἀναμιμνήσκοντες ὑμᾶς, εἴ τι ἢ ὁ πατήρ ἡμῶν μὴ ὀρθῶς διεπράξατο, ἢ οὔτοι εἰς ἐκεῖνον ἡμαρτον, ἀναγκάζουσι δ' ἐμὲ δικάζεσθαι³ αὐτοῖς. ἵνα δ' ἀκριβῶς εἰδῆτε, ὡς ἐγὼ τούτου αἴτιος οὐκ εἰμί, ἀλλ' οὔτοι, ἐξαρχῆς ὑμῖν, ὡς ἂν ἐν βραχυτάτοις δύνωμαι, διηγῆσομαι τὰ πραχθέντα.

β'. Ἡ γὰρ μήτηρ ἡ ἐμῆ, ὧ ἄνδρες δικασταί, θυγάτηρ μὲν ἦν Πολυαράτου τοῦ Χολαργέως, ἀδελφὴ δὲ Μενεξένου καὶ Βαθύλλου καὶ Περιάνδρου. ἐκδόντος δ' αὐτὴν τοῦ πατρὸς Κλεομέδοντι τῷ Κλέωνος υἱεῖ, καὶ προῖκα τάλαντον
 1010 ἑπιδόντος, τὸ μὲν πρῶτον τούτῳ συνάκει· γενομένων δ' αὐτῇ

¹ δὲ * καὶ τὴν

² οἶν

³ αὐτοῖς

ἀ. ἠνάγκασεν αὐτὸν ὑπομεῖναι τούτους ποιήσασθαι.] Τὸ ὑπομεῖναι videtur abundare. WOLF.

"Ὅπως ἂν δύνωμαι.] Quoscumque modo possem. Vid. Ernesti ad Xenoph. Memor.

II. p. 75. D'ORVILLE.

[Ὀκτωκαιδεκάτη γῆμαι.] F. ὀκτωκαιδεκά-
 ἔτη dandi casu, quia praecedit συνέβη μοι.

Fel. ὀκτωκαιδεκάτη in prima simplicium. WOLF.

τριῶν μὲν θυγατέρων, υἱοῦ δ' ἐνὸς Κλέωνος, καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῇ τελευτήσαντος, ἀπολιποῦσα τὸν οἶκον καὶ κομισαμένη τὴν προῖκα, πάλιν ἐκδόντων αὐτὴν τῶν ἀδελφῶν Μενεξένου καὶ Βαθύλλου — ὁ γὰρ Περίανδρος ἔτι παῖς ἦν — καὶ τὸ τάλαντον ἐπιδόντων, συνώκησε τῷ ἐμῷ πατρί. καὶ γίγνομαι αὐτοῖς ἐγὼ τε, καὶ ἄλλος ἀδελφὸς νεώτερος ἐμοῦ, ὃς ἔτι παῖς ὢν ἐτελεύτησεν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω περὶ τούτων ὑμῖν, πρῶτον τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

MARTYRES.

τὴν μὲν τοίνυν μητέρα τὴν ἐμὴν οὕτως ὁ πατήρ μου γήμας εἶχε γυναῖκα ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἑαυτοῦ, ἐμέ τε ἐπαίδευε καὶ ἠγάπα, ὡς περ καὶ ὑμεῖς ἅπαντες τοὺς ὑμετέρους παῖδας ἀγαπᾶτε· τῇ δὲ τούτων μητρὶ Πλαγγόνι ἐπλησίασεν, ὅν τινα δὴ ποτ' οὖν τρόπον — οὐ γὰρ ἐμὸν τοῦτο λέγειν ἐστὶ —, καὶ οὕτως οὐ πάντα γε ἦν ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας κεκρατημένος, ὡς τ' οὐδὲ, τῆς ἐμῆς μητρὸς ἀποθανούσης, ἤξιώσεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν παρ' αὐτὸν εἰσδέξασθαι, οὐδὲ τούτους, ὡς υἱεῖς εἰσὶν αὐτοῦ, πεισθῆναι. ἀλλὰ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὗτοι διῆγον οὐκ ὄντες τοῦμοῦ πατρός, ὡς καὶ ὑμῶν οἱ πολλοὶ ἴσασιν· ἐπειδὴ δ' οὕτως αὐξήθη, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ

Ὶ. Ἐπειδὴ δ' οὕτως κ. τ. λ.] Hæc ut intelligantur observandum, bigamiam Athenis fuisse quandoque usurpatam, propter civium paucitatem, decreto in eam rem facto. A. Gell. l. XV. c. 20. Athenæus, l. XII. Cf. quoque Terent. in Phorm. Sane Græci rhetores, an grammatici, qui Demosthenis orationum argumenta olim composuerunt, ab hac opinione longe abeunt. Aiunt enim Mantiam civem Atticum fuisse, filium ex legitima uxore suscepisse, consuetudinem autem eodem constante matrimonio cum Plangone habuisse, captum Plangonis illecebris, κατ' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν: quod cum ita dicant, nemo est quin existimet, ἰσχυρὰν illam fuisse, non uxorem legitimam; quam opinionem refutat vel ipsa narrationis series. Ergo cum Plango duos haberet liberos, ii adulti Mantiam conveniunt; filios se illic dicunt, et ab eo agnosci se atque exhiberi petunt. Negat Mantia liberos se illos e Plangone suscepisse. Non negat ullam cum ea sibi fuisse consuetudinem, sed liberos negat illos inde procreatos; ac tandem cum ea transigit, hac conditione, ut acceptis

XXX. minis liberos illos Plango fratribus suis daret adoptandos, ac sponsione lacesita, Si juraret liberos illos esse e Mantia procreatos, conditionem rejiceret, et jusjurandum detrectaret, ut eo facto contra eam judicaretur. Cum id inter eos convenisset, Mantias sponsione certat cum Plangone; apud arbitrum, τὸν διαιτητὴν, quem *judicem tribulem* aut *pedaneum* appellare soleo, ac jusjurandum ei defert. Plango, contra fidem a se datam, jurat apud diætetam, liberos illos e Mantia procreatos. Diæteta contra eum judicat. Mantias sententiæ diætetæ stare cogitur ob delatum jusjurandum; quapropter eos ad φράτορας et curiales deducit, atque alterum Bæotum, alterum Pamphilum inscribit. In iis, quæ dicta sunt, habemus Mantia *πρόκλησιν*; jusjurandum Plangoni a Mantia delatum; Plangonis jusjurandum; atque sententiam secundum eam datam: unde λύσις δίκης secuta est.

Sed quia diximus Mantiam duas uxores simul habuisse, antequam ulterius progrediamur, demonstrandum id est; nec Plangonem fuisse ejus concubinam, quod si

παρασκευασάμενος ἐργαστήριον συκοφαντῶν, ὧν ἡγεμῶν ἦν Μνησικλῆς καὶ Μενεκλῆς ἐκεῖνος ὁ τὴν Νίνου ἐλὼν, ¹ μεθ' ὧν οὗτος ἐδικάζετό μου τῷ πατρὶ, φάσκων υἱὸς εἶναι ² ἐκείνου. συνόδωι δὲ γιγνομένων πολλῶν ὑπὲρ τούτων, καὶ τοῦ
 1011 πατρὸς οὐκ ἂν φάσκοντος πεισθῆναι ὡς οὗτοι γεγονόασιν ἐξ αὐτοῦ, τελευτῶσα ἡ Πλαγγὼν, ἧ ἄνδρες δικασταί, — πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθῆ πρός ὑμᾶς —, μετὰ τοῦ Μενεκλέους ἐνεδρεύσασα τὸν πατέρα μου, καὶ ἐξαπατήσασα ὄρκω, ὃς μέγιστος δοκεῖ καὶ δεινότατος παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι, ὡμολόγησε τριάκοντα μνᾶς λαβοῦσα,

¹ * μεθύων [οὗτος]

² ἐκείνου, συνόδωι γιγνομένων

constitutum esset, multa consequerentur incommoda, quæ factum, ut a nobis est narratum, turbarent. Si igitur Plango fuisset Mantiae concubina aut pellex, neque liberos agnoscere coactus fuisset Mantias, neque eos ad curiales deducere, neque bonorum suorum partem iis relinquere; quod tamen esse factum ex his orationibus constat. Nothi erant sine gente, sine re, neque ad patris hereditatem admittebantur. Duas igitur uxores simul et eodem tempore habebat Mantias, Polyarati filiam, et Plangonem istam: sed Polyarati filiam domi, ubi larem colebat; Plangonem alibi. Sic π. Βοιωτ. περικ. μητρ. p. 18. v. 10. Mantitheus Mantiae f. ex Polyarati filia rem ita narrat, ut patrem suum non neget cum Plangone consueisse, etiam vivente matre sua, nec aude exserte negare ullum fuisse inter eos matrimonium; sed obscure et vafra nescio qua reticentia matrimonii illius honestatem vellicat, ac iudicum animis tentat nescio quam minus honestæ consuetudinis opinionem injicere. Atque hæc quidem clara sunt; sed clariora erunt ex iis quæ sequuntur. Mantia enim mortuo, cum ejus bona dividerentur inter Mantitheum Mantiae f. ex Polyarati filia, et Bæotum ac Pamphilum ex Plangone susceptos, controversia inter eos orta est super mulierum illarum dotibus, cum Mantitheus matrem suam talentum in dotem patri dedisse diceret; Bæotus autem et Pamphilus a Plangone dotem quoque datam dicerent: super qua contentione inter eos convenit, ut e divisione domum eximerent, quæ iis cederet, secundum quos de dote pronuntiatum esset. Sed et alia controversia Mantitheum inter et Bæotum existitit, cum hic quoque Mantitheii nomen sibi vindicaret, a patre, cum ad curiales deductus esset, sibi, ut aiebat, inditum;

quod exserte negat Mantitheus ac, ne in nomen illud invadere possit, contestatur, propter incommoda, quæ ex illa nominum perturbatione accidere posse ait. Fuere et aliæ inter eos controversiæ, ob pecuniam, quam a Mantitheo subtractam enebatur Bæotus, ni fallor. Dicuntur enim hæc verbis obscuris a Mantitheo in orat. π. Βοιωτ. τοῦ ὄνομ. §. 9. ubi calumniam probare nititur hoc argumento, quod rem totam de bigamia facit manifestissimam. Hoc igitur ait ignorare neminem, quam parum esset Mantias ad rem attentus; et ideo, si quod de pecunia a Mantia relicta nec in divisionem ejus bonorum collata Bæotus et Pamphilus dicebant, verum esset, in manifesto mendacio ac perjurio Plangonem deprehendi; siquidem verisimile non sit, hominem, qui duas haberet familias, et ideo immodicis sumtibus implicatus esset, magnam pecuniæ vim relinquere potuisse. Atque hæc est duarum illarum adversus Bæotum orationum œconomia. HERALD. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. XIV. §. III.

Μεθ' ὧν οὗτος] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ τούτων. WOLF. Hic abrupta pendet constructio, sed multa sunt ejusmodi apud oratores. AUGER.

Ὁμολόγησε κ. τ. λ.] Ergo inter Mantiam et Plangonem conventionem res erat transacta. Quare hoc? Ut iudicio lis decidere-tur, quæ, quia de statu liberorum agebatur, simplici tractatione decidi non poterat. Unde existitit quæstio, Quare, cum lis a Bæoto mota esset, Mantias cum Plangone transegerit, et an res contra Plangonem, eamque non agentem atque jusjurandum delatum detrectantem, judicata, liberis ejus nocere poterit. Et sane, ni fallor, Mantiae causa jure erat destituta, nec vitare poterat, quin liberos e Plangone procreatos agnoscere eogeretur as

τούτους μὲν τοῖς αὐτῆς ἀδελφοῖς εἰσποίησεν υἱεῖς, αὐτὴ δ', ἂν πρὸς τῷ δαιτητῇ προκαλῆται αὐτὴν ὁ πατήρ μου ὁμῶσαι, ἢ μὴν τοὺς παῖδας ἐξ αὐτοῦ γεγονέναι, μὴ¹ δέξασθαι τὴν πρόκλησιν· τούτων γὰρ γενομένων, οὔτε τούτους ἀποστερήσεσθαι τῆς πόλεως, τῷ τε πατρί μου οὐκέτι δυνήσεσθαι αὐτοὺς πράγματα παρέχειν, τῆς μητρὸς αὐτῶν οὐ² προσδεξαμένης τὸν ὄρκον. συγχωρηθέντων δὲ τούτων, τί ἂν ὑμῖν μακρολογοῖν; ὡς γὰρ πρὸς τὸν δαιτητὴν ἀπήντησε, παραβᾶσα ἅπαντα τὰ ὁμολογημένα ἢ Πλαγγῶν, δέχεταιί τε τὴν πρόκλησιν καὶ ὁμνυσιν ἐν τῷ Δελφινίῳ ἄλλον ὄρκον ἐναντίον τῷ προτέρῳ, ὡς καὶ ὑμῶν οἱ πολλοὶ ἴσασι· περιβόητος γὰρ ἡ πράξις ἐγένετο. καὶ οὕτως ὁ πατήρ μου, διὰ τὴν³ αὐτοῦ πρόκλησιν ἀναγκασθεὶς ἐμμεῖναι

¹ δέξασθαι

² δεξαμένης

³ αὐτοῦ

pro suis habere. Plangonem igitur, cum jus deesset, subornare conatus est, ut contra sanguinem suum mentiretur, sed mentiretur tacendo nec suscepto jurejurando, sicque contra liberorum suorum statum pronuntiari pateretur; qua quidem calliditate an sibi satis fuerit consulturus, dabit. Scio matris contra liberos testimonium magni esse momenti in causa status; sed sufficere solum pernego, maxime si quid afferatur contra, quod destrui id possit atque everti. Quod facile erat Βωτο, probata conventionione ante iudicium inita et a Mantia pretio redempta; contra quem eo casu fuisset actio κακοπραϊῶν jure Attico. Quae quidem sententia eo est verior, quod Mantitheus identidem interminatur Βωτο, verendum, ne dolus, quo Mantias deceptus fuerat, ut quidam volebant credi, cum Plangoni jusjurandum deferret, quandoque innotesceret, ideoque sententia secundum eum data nihil iis prodesset, nec obstaret, quin status controversia eis quandoque fieret. Quod si contra statum licebat id, multo magis pro status inelominatitate. Et sane causa haec videtur fuisse, quare fingeret Plango filios suos se fratribus suis (quos fingendum est fuisse illiberos) in adoptionem daturam; quia hoc modo, et civitatem retenturi essent (qua in re componendae controversiae versabatur praecipua difficultas), et Mantiae negotium non exhibitori, quippe qui in aliam familiam migrassent. τούτων γὰρ γιν. v. 4. Adjicit autem, τῆς μητρὸς αὐτοῦ οὐ προσδεξαμένης τὸν ὄρκον, quasi haec esset causa, cur Mantias amplius negotium facessere non possent. *Ibid.* HZRALDUS

Αὐτὴ δ', ἂν -- ὁμῶσαι] Ergo πρόκλησις ista jurisjurandi delatio erat, quod etiam dicebant ὄρκον δίδοναι. Quare, quod hic dicit, ἂν προκαλῆται αὐτὴν ὁ πατήρ μου ὁμῶσαι, dixerat orat. De Nom. ἐὰν ὄρκον αὐτῇ δίδῃ περὶ τούτων. Atque haec πρόκλησις fiebat saepius, antequam res in iudicium deduceretur, deque ea apud diaetam tribunallem aut alium disceptabatur. Cf. π. Κάλλιπω. p. 1240. v. 12. ed. R. *Ibid.* IDEM.

Μὴ δέξασθαι τὴν πρόκλησιν] Id ipsum est quod paulo ante dixerat, μὴ προσδέξασθαι τὸν ὄρκον. suscipere jusjurandum Isti Rom. jusjurandum oblatum recipere Quintil. Qui delato jurejurando jurare detrectabat, condemnabatur, atque is erat affectus hujus προκλήσεως. Alias προκλήσεις licebat aliquando impune repudiare: πρόκλησιν istam, sive delutum jusjurandum non licebat; quandoquidem nemo videtur bona fide de eo jurare nolle, quod in controversia est, cum is, qui jusjurandum defert, adversarium suum de causa iudicem faciat, ait Ulpianus l. 1. in princ. Quar. ref. act. non dat. *Ibid.* IDEM.

Περιβόητος] In deteriorem sensum accipiendum. Vid. Valckenauer. Animadv. ad Ammon. l. 15. p. 65.

Καὶ οὕτως κ. τ. λ.] Ergo jurejurandum praestito ab eo, cui delatum erat ab adversario, lis erat decisa, nec licebat denuo retractare aut provocare; atque hoc modo πρόκλησις erat λύσις δίκης, quod ait Pollux: quomodo et jure Romano jusjurandum praestitum majorem habet auctoritatem, quam res iudicata. l. 2. D. De Jurejur. *Ibid.* HERALDUS.

τῇ διαίτῃ, ἐπὶ μὲν τοῖς γεγενημένοις ἠγανάκτει, καὶ βα-
 ρέως ἔφερε, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν οὐδ' ὡς εἰσδέξασθαι τούτους
 ἠξίωσεν· εἰς δὲ τοὺς φράτορας ἠναγκάσθη εἰσαγαγεῖν· καὶ
 τοῦτον μὲν ἐνέγραψε Βοιωτὸν, τὸν δ' ἕτερον Πάμφιλον. ἐμὲ
 δ' εὐθύς ἔπεισε περὶ ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγενημένον τὴν
 Εὐφῆμου θυγατέρα γῆμαι, βουλόμενος παῖδας ἐξ ἐμοῦ γε-
 νομένους ἐπιδεῖν. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, νομίζων δεῖν
 1012 καὶ πρότερον,¹ καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ἐλύπουν αὐτὸν δικαζόμενοι
 καὶ πράγματα παρέχοντες, ἐμὲ τούναντίον εὐφραίνειν,
 ἅπαντα ποιοῦνθ' ὅσα ἐκείνῳ χαριεῖσθαι μέλλοιμι, ἐπί-
 σθην αὐτῷ. γήμαντος δέ μου τὸν τρόπον τοῦτον, ἐκεῖνος
 μὲν, τὸ θυγατρίον² μου ἐπιδὼν γενόμενον, οὐ πολλοῖς
 ἔτεσιν ὕστερον ἀρρώστησας ἔτελεύτησεν. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες
 δικασταί, ζῶντος μὲν τοῦ πατρὸς, οὐκ ὤμην δεῖν ἐναντι-
 οὔσθαι αὐτῷ· τελευτήσαντος δ' ἐκείνου, εἰσεδεξάμην τε
 τούτους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων μετέδωκα,
 οὐχ ὡς ἀδελφοῖς οὖσιν — οὐδὲ γὰρ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς
 λελήθασιν ὃν τρόπον οὗτοι γεγονάσιν —, νομίζων δ'
 ἀναγκαῖον εἶναί μοι, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ ἐξηπατήθη, πείθε-
 σθαι τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις. καὶ οὕτως ὑπ' ἐμοῦ εἰς
 τὴν οἰκίαν εἰσδεχθέντες, ὡς ἐνεμόμεθα τὰ πατρῶα, ἀξιοῦν-
 τος ἐμοῦ ἀπολαβεῖν τὴν τῆς μητρός μου προίκα, ἀντενεκά-
 λουν καὶ οὗτοι, καὶ ἔφασαν ὀφείλεσθαι καὶ τῇ αὐτῶν μη-
 τρὶ τὴν ἴσην προίκα· συμβουλευσάντων δ' ἡμῖν τῶν παρ-
 ὄντων, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἐνειμάμεθα, τὴν δ' οἰκίαν καὶ
 τοὺς παῖδας³ τοὺς διακόνους τοῦ πατρὸς ἐξαιρέτους ἐποίη-
 σάμεθα, ἵν' ⁴[ἦ] ἐκ μὲν τῆς οἰκίας, ὅποτέροις ἂν ἡμῶν
 φαίνεται ὀφειλομένη ἢ προίξ, οὗτοι αὐτὴν κομίσωνται, ἐκ
 δὲ τῶν παίδων κοινῶν ὄντων, εἴαν τι οὗτοι τῶν πατρῶων
 ἐπιζητῶσι, πυνθάνωνται, καὶ βασανίζοντες αὐτοὺς καὶ
 ἄλλῳ ἂν⁵ ὅτῳ τρόπῳ βούλωνται⁶ ζητεῖν. ὅτι δὲ ταῦτ'
 ἀληθῆ λέγω, ἐκ τούτων τῶν μαρτυριῶν εἴσεσθε.

¹ καὶ ἐπειδὴ καὶ οὗτοι

² μοι

³ [τοὺς διακόνους παῖδας] τοὺς τοῦ

⁴ Deest ἦ.

⁵ ὅτῳ ἂν

⁶ ζητοῦντες. ὅτι δὲ καὶ ταῦτ'

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1013

μετὰ ταῦτα τοῖνυν οὔτοί τ' ἐμοὶ δίκας ἔλαχον ὑπὲρ ὧν ἐνεκάλουν, καὶ γὰρ τούτοις ὑπὲρ τῆς προικός. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, παραγραφόμενοι Σόλωνα Ἐρχιέα δαιτητήν, τούτῳ ἐπετρέψαμεν ¹δικάσασθαι περὶ ὧν ἐνεκαλοῦμεν ἀλλήλοις· ὡς δ' οὐκ ἀπήντων οὔτοι, ἀλλ' ἐφυγοδίκουν, καὶ χρόνος διετρίβετο συχνός, τῷ μὲν Σόλωνι συνέβη τελευτῆσαι τὸν βίον, οὔτοι δὲ πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς λαγχάνουσί μοι τὰς δίκας, καὶ ἐγὼ τούτῳ, προσκαλεσάμενος αὐτὸν καὶ ἐπιγραφόμενος ἐπὶ τὸ ἔγκλημα Βοιωτὸν, τοῦτο γὰρ αὐτῷ ὁ πατὴρ ἔθετο τὸ ὄνομα. περὶ μὲν οὖν ὧν οὔτοί μοι ἐδικάζοντο, παρόντος τούτου καὶ ἀντιδικοῦντος καὶ οὐκ ἔχοντος ἐπιδειξάι οὐδὲν ὧν ἐνεκάλουν, ἀπεδήτησέ μου ὁ δαιτητής. καὶ οὗτος, συνειδὼς αὐτῷ ἀδίκως μοι ἐγκαλῶν, οὔτε ἐφῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον, οὔτε νῦν περὶ ἐκείνων εἴληχέ μοι δίκην οὐδεμίαν, ἀλλὰ περὶ ἄλλων τινῶν· λύσει τοῖς ἐγκλήμασι τούτοις τὴν δίκην ταύτην ²οἴομενος, ἣν ἐγὼ τοῦτον ἐδίωκον τότε περὶ τῆς προικός. ἐπιδημοῦντος δὲ τούτου ἐνθάδε καὶ οὐκ ἀπαντήσαντος πρὸς τὸν δαιτητήν, ἐρήμην κατεδήτησεν αὐτοῦ. οὗτος δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, οὔτε ἠντιδίκει τότε παρῶν, οὔτε ἔφη με καταδαιτηθῆσθαι τὴν δίκην αὐτοῦ, οὐ γὰρ εἶναι Βοιωτὸν αὐτῷ ὄνομα, ἀλλὰ Μαντιθέον· καὶ οὕτως ὀνόματι ἀμφισβητῶν, ἔργῳ τὴν προϊκά με τῆς μητρὸς ἀποστερεῖ. ἀπορῶν δ' ἐγὼ τί ἂν τις χρήσαιτο τῷ πράγματι, οὕτω πάλιν τὴν αὐτὴν δίκην λαχὼν αὐτῷ Μαντιθέῳ ἐνδεκάτῳ ἔτει νῦν εἰς ὑμᾶς καταπέφευγα. ὡς ³δὲ 1014 ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν περὶ τούτων μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὅτι μὲν τοῖνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἡ τε μήτηρ μου τάλαντον

¹ δικάσαι   ² οἴομενος. ἦν δ' ἐγὼ --- προικός, ἐπιδημοῦντος τούτου   ³ δὲ καὶ ταῦτ'

Παραγραφόμενοι Σόλωνα Ἐρχιέα] Ἀντιτῷ, ἐλέμενοι. IDEM.

Ἀπεδήτησέ μοι] F. μου. et mox, v. 14. ἀδίκως μοι ἐγκαλῶν. permutatis vocibus μου et μοι. et ibid. οὔτε ἐφῆκεν, unde ἴφεισι. IDEM.

λύσει τοῖς ἐγκλήμασι] Constructio po-

stulat λύσειν per se verbum, οἴομενος λύσειν. et v. 27. ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς περὶ τούτων. et p. 23. v. 24. ἵνα δὲ μὴ ἐξαπατηθῆτε, pro ἵνα αὐ. IDEM. M. λύσειν. AUGER.

οὔτε ἔφη με καταδαιτηθῆσθαι τὴν δίκην αὐτοῦ] Et negavit me arbitrium viciss cum eo. BUDÆUS.

ἐπενεγκαμένη προίκα, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῶν αὐτῆς, ὡς περ οἱ νόμοι κελεύουσι, συνώκησε τῷ πατρί· καὶ, ὃν τρόπον ἐγὼ τούτους εἶσεδεξάμην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος· καὶ, ὅτι ἀπέφυγον αὐτοὺς τὰς δίκας, αἷς μοι ἐνεκάλουν· ταῦτα μὲν πάντα καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ ἐπιδέδεικται. Ἴδι δὴ λάβε καὶ τὸν περὶ τῆς προικὸς νόμον τουτονί.

ΝΟΜΟΣ.

οὕτω τοίνυν τοῦ νόμου ἔχοντος, οἶμαι τουτονὶ Βοιωτὸν, ἢ Μαντίθεον, ἢ ὁ τι ποτ' ἄλλο χαίρει προσαγορευόμενος, δικαίαν μὲν ἀπολογίαν καὶ ἀληθινὴν οὐδεμίαν ἔξειν εἰπεῖν, ἐπιχειρήσειν δὲ, τῇ τόλμῃ καὶ τῇ θρασύτητι τῇ ἑαυτοῦ πιστεύοντα, περιϊστάναι τὰς ¹ αὐτοῦ συμφορὰς εἰς ἐμὲ, ἅπερ καὶ ἴδια ποιεῖν εἶωθε, λέγων, ὡς δημευθεῖσης τῆς Παμφίλου οὐσίας, ὃς ἦν πατὴρ τῆς Πλαγγόνος, τὰ περιγενόμενα χρήματα ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ἔλαβεν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου· καὶ οὕτως ἀποφαίνειν πειρώμενος, τὴν μὲν αὐτοῦ μητέρα ἐπενεγκαμένην προίκα ² πλέον ἢ ἑκατὸν μναῖς, τὴν δ' ἐμὴν ἀπροικον φάσκων συνοικῆσαι. ταῦτα δὲ διέξεισιν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὔτε μαρτυρίαν οὐδεμίαν ³ συμβεβλημένος ὑπὲρ τούτων, οὔτ' ἀγνοῶν ὡς οὐδὲν ὑγιὲς λέγει· ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδὼς, ὅτι ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἐν ὑμῖν οὐδεὶς πω ἀπέφυγε, ψευ-
1015 δόμενος δὲ καὶ παραγωγὰς λέγων ἤδη τις δίκην οὐ δέδωκεν. ἰν' οὖν μὴ ἔξαπατηθῆτε ὑπ' αὐτοῦ, βέλτιον εἶναί μοι δοκεῖ βραχέα καὶ περὶ τούτου πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν.

γ'. Ἐὰν μὲν γὰρ λέγη, ὡς ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ οὐκ ἐπηνέγκατο προίκα, ἢ δὲ τούτων ἐπηνέγκατο, ἐνθυμεῖσθ' ὅτι περιφανῶς ψεύδεται. πρῶτον μὲν γὰρ Πάμφιλος, ὁ πατήρ τῆς τούτων μητρὸς, πέντε τάλαντα τῷ δημοσίῳ ὀφείλων ἔτελεύτησε· καὶ τοσοῦτον ἐδέησε περιγενέσθαι τι τοῖς ἐκείνου παισὶ, τῆς οὐσίας ἀπογραφείσης καὶ δημευθείσης, ὡστ' οὐδὲ τὸ ὄφλημα πᾶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκτέτισται,

¹ αὐτῶν

² πλέον

³ ἐμβεβλημένος

Βουλευτηρίου] Aliqui leg. censent πωλητηρίου. πωλητήριον erat Athenis locus ubi considerat πωλητής, Magistratus cui commissa erat elocatio vectigalium, metallo-

rum, auctionum, functionum publicarum. AUGER.

Συμβεβλημένος] F. ἐμβεβλημένος. In farrag. WOLF.

ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ὁ Πάμφιλος ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐγγράφεται. πῶς οὖν οἶόν τε τὸν ἐμὸν πατέρα χρήματα λαβεῖν ἐκ τῆς Παμφίλου οὐσίας, ἢ οὐδ' αὐτὸ τὸ ὄφλημα τῇ πόλει ἰκανὴ ἐγένετο ἐκτίσαι; ἔπειθ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμεῖσθ', ὅτι εἰ τὰ μάλιστα περιεγένετο τὰ χρήματα ταῦτα, ὥσπερ οὗτοί φασιν, οὐκ ἂν ὁ ἐμὸς πατήρ αὐτὰ ἔλαβεν, ἀλλ' οἱ τοῦ Παμφίλου υἱεῖς, Βοιωτὸς καὶ Ἡδύλος καὶ Εὐθύδημος, οἱ οὐκ ἂν δήπου ἐπὶ μὲν ¹ τὸ τάλ-
λότρια λαμβάνειν ὅτιανοῦν ἐποίουν, ὡς καὶ ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε, τὰ δ' αὐτῶν τὸν ἐμὸν πατέρα περιεῖδον κομισάμενον.

δ'. Ὅτι μὲν τοίνυν ἢ γε τούτων μήτηρ οὐκ ἐπηνέγκατο προῖκα, ἀλλ' οὗτοι τοῦτο ψεύδονται, ἰκανῶς ὑμᾶς μεμαθηκέναι νομίζω· ὅτι δὲ ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπηνέγκατο, ῥαδίως ἐγὼ δείξω. πρῶτον μὲν γὰρ Πολυαράτου θυγάτηρ ἦν, ὃς καὶ ὑφ' ὑμῶν ἐτιμᾶτο καὶ πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο. ἔπειτα μεμαρτύρηται ὑμῖν, ὡς καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς τσοαύτην προῖκα 1016
ἐπενεγκαμένη Ἐρυξιμάχῳ συνώκησε τῷ Χαβρίου κηδεστῇ. πρὸς δὲ τούτοις, φαίνεται ἡ μήτηρ μου τὸ πρῶτον ἐκδοθεῖσα Κλεομέδοντι, οὗ φασὶ τὸν πατέρα Κλέωνα τῶν ὑμετέρων προγόνων στρατηγοῦντα, Λακεδαιμονίων πολλοὺς ἐν Πύλῳ ζῶντας λαβόντα, μάλιστα πάντων ἐν τῇ πόλει εὐδοκιμῆσαι· ὥστε, οὔτε τὸν ἐκείνου προσῆκεν υἱὸν ἀπρικοῦν αὐτὴν γῆμαι, οὔτε Μενέξενον καὶ Βάδυλλον εἰκὸς ἐστίν, αὐτούς τε οὐσίαν πολλὴν κεκτημένους καὶ Κλεομέδοντος τελευτήσαντος κομισαμένους τὴν προῖκα, ἀποστερηῆσαι τὴν ἀδελφὴν τὴν αὐτῶν, ἀλλὰ ² προσθέντας αὐτούς ἐκδοῦναι τῷ ἡμετέρῳ πατρὶ, καθάπερ καὶ αὐτοὶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οἱ ἄλλοι ³ οἱ οἰκεῖοι μεμαρτυρήκασιν. χωρὶς δὲ τούτων, ἐνθυμήθητε, διὰ τί ἂν ποτε ὁ πατήρ, εἴπερ ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ μὴ ἦν ἐγγυητὴ μηδ' ἠνέγκατο προῖκα, ἡ δὲ τούτων ἠνέγκατο, τούτους μὲν οὐκ ἔφη αὐτοῦ υἱεῖς εἶναι, ἐμὲ δὲ καὶ ἐποιεῖτο καὶ ἐπαίδευεν; ὅτι νῆ Δία, ὡς οὔτοι

¹ τῷ² προσθέντας * ἂν αὐτούς³ Deest articulus.

γ'. Ἐπὶ μὲν τῷ τὰ ἀλλότρια λαμβάνειν ὁ, πρῶτον ἐπίσταται. IDEM.

δ'. Οἱ φασὶ τὸν πατέρα Κλέωνα] De hoc vide Aristophanis Ἰππίας et Thueydidem. IDEM.

Τῶν ὑμετέρων προγόνων] Si Cleomedon fait Cleonis filius, quomodo ista vox locum habet? nisi et Cleomedon admodum fuerit senex, et πρόγονοι ἀντὶ τῶν πάσπαυονταν. IDEM.

φασίν, ἐμοὶ χαριζόμενος καὶ τῇ γε ἐμῇ μητρὶ, τούτους ἠτίμαζεν; ἀλλ' ἐκεῖνη μὲν, ἔτι παῖδα μικρὸν ἐμὲ καταλιπούσα, αὐτὴ τὸν βίον ἐτελεύτησεν, ἣ δὲ τούτων μήτηρ Πλαγγῶν, καὶ πρότερον καὶ μετὰ ταῦτα εὐπρεπῆς τὴν ὄψιν οὔσα, ἐπλησίαζεν αὐτῷ· ὥστε πολὺ μᾶλλον εἰκὸς ἦν αὐτὸν διὰ τὴν ζῶσαν γυναῖκα, ἥς ἐρῶν ἐτύγχανε, τὸν τῆς τεθνεώσης υἱὸν ἀτιμάζειν, ἢ δι' ἐμὲ καὶ τὴν τετελευτηκυῖαν τοὺς ἐκ τῆς ζώσης καὶ πλησιαζούσης αὐτῷ παῖδας μὴ ποιεῖσθαι. καίτοι οὗτός γ' εἰς τοῦτο τόλμης ἤκει, ὥστε φησὶ τὸν πατέρα μου δεκάτην ὑπὲρ¹ αὐτοῦ ἐστιᾶσαι· καὶ

1017 περὶ τούτου μόνον Τιμοκράτους καὶ Προμάχου ἀποδέδεικται μαρτυρίας, οἱ οὔτε γένει προσήκουσί μου τῷ πατρὶ οὐδὲν, οὔτε φίλοι ἦσαν ἐκείνῳ, οὕτω δὲ φανερώς τὰ ψευδῆ μαρτυρήκασιν, ὥστε, ὃν πάντων ὑμῶν εἰδόντων οὕτωσιν δίκην λαχὼν ἀκόντα ἠνάγκασε ποιήσασθαι αὐτὸν, τοῦτον οὔτοι, ὡς περ κλητῆρες δύο μόνοι ὄντες, μαρτυροῦσι δεκάτην ὑπὲρ τούτου ἐστιᾶσαι. οἷς τίς ἂν ὑμῶν πιστεύσειεν; καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε εἰπεῖν αὐτῷ ἐνδέχεται, ὡς μικρὸν μὲν ὄντα ἐποιεῖτο αὐτὸν ὁ πατήρ, μείζω δὲ γενόμενον, τῇ μητρὶ ὀργισθεῖς² τι τούτων, ἠτίμαζε. πολὺ γὰρ δήπου μᾶλλον εἰώθασιν, ὧν³ ἂν ἑαυτοῖς διενεχθῶσι γυνὴ καὶ ἀνὴρ, διαλλάττεσθαι διὰ τοὺς παῖδας, ἢ διὰ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὀργὰς τοὺς κοινούς παῖδας προσμισεῖν.

ἐ. Ὡστ', εἰ μὲν ἐπιχειρῆ ταῦτα λέγειν, μὴ ἐπιτρέπετε αὐτῷ ἀναισχυντεῖν· εἰ δὲ λέγῃ περὶ τῶν δικῶν ἅς ἀπεδιήτησέ μου ὁ δαιτητής, καὶ φάσκη ὑπ' ἐμοῦ ἀπαράσκευος ληφθῆναι, πρῶτον μὲν μέμνησθε, ὅτι οὐκ ὀλίγος

¹ αὐτοῦ

² τι τῶν τούτων

³ ἂν ἐν ἑαυτοῖς

¹ Ἀποδέδεικται μαρτυρίας] Notatum est ἐμβέλλεται supra συμβεβῆσθαι μαρτυρίαν, pro quo fortasse legendum ἐμβεβλήσθαι. IDEM. ἀποδέδεικται active sumitur, et μαρτυρίας est in accusativo plurali. AUGER.

² Ὡσπερ κλητῆρες δύο μόνοι ὄντες] Sententia est, multos fuisse alios ejus rei testes, ut nihil necesse fuerit, istos sycophantas adhibere. WOLF. κλητῆρες, advocati ad causam, subscriptores qui actori reum citanti aderant. AUGER.

Δεκάτην ὑπὲρ τούτου ἐστιᾶσαι] Non possum hoc melius explicare, quam verbis

doctissimi viri Ioachimi Camerarii ex annotationibus ad Varenii syntaxin. τῇ ἐβδόμῃ, inquit, dabatur otium, et permittebantur lusus pueris. τῇ δεκάτῃ nomina imponebantur quondam infantibus, unde est ποιῆσαι et ἐστιᾶσαι δεκάτην apud Demosthenem πρὸς Βοιωτὸν, περὶ τοῦ ὀνόματος, et περὶ προικῆς. Verum haec δεκάτη, non mensis intelligenda est, sed decima, sive dies, sive nox, post genitum puerum. WOLF.

³ Ὀργισθεῖς τι] Leg. ὀργισθεῖς τι τῇ ἑαυτῶν. AUGER.

χρόνος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἔδει παρεσκευάσθαι αὐτὸν, ἀλλ' ἔτη πολλά' ἔπειθ', ὅτι οὗτος ἦν ὁ διώκων, ὥστε πολὺ μᾶλλον ἦν ἂν εἰκὸς ἐμὲ ὑπὸ τούτου ἀπαράσκειον ληφθῆναι, ἢ τοῦτον ὑπ' ἐμοῦ· ἔτι δέ, πάντες ὑμῖν οἱ πρὸς τῷ δαιτητῇ παρόντες μεμαρτυρήκασιν, ὡς οὗτος παρὼν αὐτός, ὅτε ἀπειδίτησέ μου ὁ δαιτητής, οὔτε ἐφῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνέμεινέ τε τῇ διαίτῃ. καίτοι ἄτοπον δοκεῖ μοι εἶναι, εἰ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν οἴωνται ἀδικεῖσθαι, καὶ τὰς πάνυ μικρὰς δίκας εἰς ὑμᾶς ἐφιάσιν· οὗτος δέ μοι περὶ προικὸς δίκην ταλάντου λαχὼν, ¹ τότε, ὡς αὐτός φησιν, ἀδίκως ² ἀποδαιτηθεὶς, ἐνέμεινε.

1018

ζ'. Νῆ Δί', ἀπράγμων γὰρ τις ἴσως ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ οὐ φιλόνομος. ἐβουλόμην μὲν τ' ἂν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι. νυνὶ δ' ὑμεῖς μὲν οὕτως ἐστὲ κοινοὶ καὶ φιλόανθρωποι, ὥστ' οὐδὲ τοὺς τῶν τριάκοντα υἱεῖς φυγαδεῦσαι ἐκ τῆς πόλεως ἠξιώσατε· οὗτος δ', ἐμοὶ μετὰ Μενεκλέους τοῦ πάντων τούτων ἀρχιτέκτονος ἐπιβουλεύσας, καὶ ἐξ ἀντιλογίας καὶ λαιδορίας πληγὰς συναψάμενος, ἐπιτεμὼν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τραύματος ὡς Ἄρειον πάγον με ³ προῦκαλέσατο, ὡς φυγαδεύσων ἐκ τῆς πόλεως. καὶ, εἰ μὴ Εὐθύδικος ὁ ἰατρός, πρὸς ὃν οὗτοι τοπρῶτον ἦλθον, δεόμενοι ἐπιτεμεῖν τὴν ⁴ κεφαλὴν, αὐτὸς πρὸς τὴν ἐξ Ἄρειου πάγου βουλήν εἶπε τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν, τοιαύτην ἂν δίκην οὗτος εἰλήφει παρ' ἐμοῦ οὐδὲν ἀδικούντος, ἢν ὑμεῖς οὐδὲ κατὰ τῶν τὰ μέγιστ' ἀδικούντων ὑμᾶς ἐπιχειρήσαιτ' ἂν ποιήσασθαι. ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διαβάλλειν αὐτὸν, ἀνάγνωθί μοι τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

ζ'. Τοῦτον μὲν τοίνυν οὕτω μέγαν καὶ φοβερὸν ἀγῶνά μοι οὐχ ὡς εὐήθης ἂν, ⁵ ἀλλ' ἐπίβουλος καὶ κακοῦργος,

¹ ταύτη,² καταδαιτηθεὶς³ προσκαλέσατο⁴ κεφαλὴν αὐτοῦ, πρὸς⁵ ἀλλ' ὡς ἐπίβουλος

ἔ. Ὅτι οὗτος ἦν ὁ διώκων] Alii addunt τὸν δίκην. WOLF.

τότε, ὡς] M. τότε ταύτη, ὡς. et ibid. f. καταδαιτηθεὶς. IDEM.

ζ'. Πληγὰς συναψάμενος] Commentus, oratio iurata se a me uapuisse, πλασάμενος, ἵνα ἐπὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ Βισατίς. Hoc fere malo,

quam exēthesis huius ἐπὶ πληγὰς ἐλθεῖν: etsi in versione secutus sum hanc sententiam.

IDEM.

Προῦκαλέσατο] Malim προσκαλέσατο, uti plus semel alibi: prius tamen etiam memini me alicubi legere. VALCKENAE. Animadv. ad Ammon. L. II. c. XII. p. 127.

κατεσκευάσαε· μετὰ δὲ ταῦτα ἀντὶ τοῦ ὀνόματος, οὗ ἔθετο ὁ πατὴρ αὐτῷ Βοιωτὸν, ὡς περ καὶ πρὸς ὑμᾶς μεμαρτύρηται, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, Μαντίθεον αὐτὸν ἐγγράψας εἰς τοὺς δημότας, καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐμοὶ πατρός καὶ δήμου προσαγορευόμενος, οὐ μόνον τὴν δίκην ταύτην, περὶ ἧς νῦν δικάζομαι, ἀνάδικον ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ, χειροτονησάντων ὑμῶν ἐμὲ ταξίαρχον, ἦκεν αὐτὸς εἰς τὸ δικαστήριον δοκιμασθησόμενος, δίκην τε ἐξούλης ὠφληκῶς, ταύτην οὐκ αὐτὸς ὠφληκῆναι φησὶν, ἀλλ' ἐμέ. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἶπεῖν, κακά μοι παρέχων, ἠνάγκασέ με λαχεῖν αὐτῷ δίκην περὶ τοῦ ὀνόματος, οὐχ ἵνα χρήματα παρ' αὐτοῦ λάβω, ὡ ἀνδρες δικασταί, ἀλλ' ἵν', εἰὰν ὑμῖν δοκῶ δεινὰ πάσχειν καὶ βλάπτεσθαι μεγάλα, οὕτωσὶ καλῆται Βοιωτὸς, ὡς περ ὁ πατὴρ αὐτῷ ἔθετο. ὅτι τοίνυν ἀληθῆ καὶ ταῦτα λέγω, λάβε μοι καὶ τὰς περὶ τούτων μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ή. Πρὸς τούτοις τοίνυν, καὶ ὅτι ἐγὼ στρατευόμενος, καὶ μετὰ Ἀμεινίου ξενολογήσας, ἄλλοθεν τε χρήματα εὐπορήσας, καὶ ἐκ Μιτυλήνης παρὰ τοῦ ὑμετέρου προξένου Ἀπολλωνίδου καὶ παρὰ τῶν φίλων τῆς πόλεως λαβὼν τριακοσίους στατήρας Φωκαεῖς, ἀνήλωσα εἰς τοὺς στρατιώτας, ἵνα πράξῃς τις πραχθεῖη καὶ ὑμῖν καὶ ἐκείνοις συμφέρουσα, περὶ τούτων μοι δικάζεται, ὡς πατρικὸν κεκομισμένῳ χρέος παρὰ τῆς πόλεως τῆς Μιτυληναίων, Κάμμη τῶ τυραννοῦντι Μιτυλήνης ὑπηρετῶν, ὃς καὶ ὑμῖν κοινῆ καὶ ἐμοὶ ἰδίᾳ ἐχθρὸς ἐστίν. ὅτι δ' ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἦν ἐψηφίσαντο αὐτῷ δωρεὰν οἱ Μιτυληναῖοι, εὐθύς αὐτὸς ἐκομίσασατο, καὶ ὡς οὐδὲν ὠφείλετο αὐτῷ χρέος ἐν Μιτυλήνῃ, τῶν ὑμετέρων φίλων παρέξομαι μαρτυρίαν.

ζ. Ἀνάδικον] Id est, demum judicandum: et iudicium nullum, ut Latini Jcti loquuntur, propter nominis communionem scilicet et personam indiscretam similitudinem. Ἡ ἀνάδικος enim similis est τῇ μὴ οὐσῇ δίκῃ, et fortasse eadem. ΒΥΔΕΥΣ.

ἔθετο] Sub. ὄνομα. AUGER.
ή. Παρὰ τοῦ ὑμετέρου προξένου] F. προξένου. et v. 25. ὑπηρετοῦντι, quia praecedit, μοι κεκομισμένῳ. Nisi placeat τὸ ὑπηρετῶν κατ' ἀντίπτωσιν εἰλεγμένον. WOLF. Deberet legi ὑπηρετοῦντι. AUGER.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ζ'. Ἐχων τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ¹ ἄλλα πολλά καὶ
 δεινὰ λέγειν, ἀ οὗτος καὶ εἰς ἐμέ καὶ εἰς ὑμῶν ἐπίους ἡμάρ-
 τηκεν, ἀναγκάζεσθαι διὰ τὸ ὀλίγον εἶναι μοι τὸ ὕδωρ, πα-
 ραλιπεῖν. ἰσμιζῶ γάρ καὶ ἐκ τούτων ὑμῖν ἰκανῶς ἐπιδεδεί- 1020
 χθαι, ὡς οὐ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν ἀγῶνα μὲν μοι περὶ
 φυγῆς κατασκευάζειν, καὶ δίκας οὐδὲν προσηκούσας δικά-
 ζεσθαι, πρὸς δὲ τὸν διαιτητὴν ἀπαντᾶν ἀπαράσκευον. ὥστε
 περὶ μὲν τούτων ἀν ἐπιχειρῆ λέγειν, οὐκ οἶομαι ὑμᾶς ἀπο-
 δέξασθαι ἀν αὐτόν· ἀν δὲ λέγη, ὡς, ἀξιοῦντος αὐτοῦ ἐπι-
 τρέψαι Κόνωνι τῷ Τιμοθέου περὶ ἀπάντων, ἐγὼ οὐκ ² ἐβου-
 λόμην ἐπιτρέπειν, ἐνθυμεῖσθε, ὡς ἔξαπατᾶν ὑμᾶς ἐπιχειρή-
 σει. ἐγὼ γάρ, περὶ μὲν ὧν αἱ δίκαι οὕτω τέλος εἶχον,
 ἔτοιμος ἦν ἐπιτρέπειν καὶ Κόνωνι, καὶ ἄλλῳ διαιτητῇ ἴσῳ,
³ οἷω οὗτος βούλοιο· περὶ δὲ ὧν τρεῖς πρὸς τὸν διαιτητὴν
 ἀπατήσαντος τούτου καὶ ἀντιδικοῦντος, ὁ μὲν διαιτητὴς
 ἀπέγνω μου, οὗτος δὲ τοῖς γνωσθεῖσιν ἐνέμενεν, ὡς καὶ
 ὑμῖν μεμαρτύρηται, οὐκ ἄμην δίκαιον εἶναι ταῦτα πάλιν
 ἀνάδικα γίνεσθαι. τί γὰρ ἀν ἦν πέρας ἡμῖν τοῦ διαλυθῆναι,
 εἰ, τὰ κατὰ τοὺς νόμους διαιτηθέντα λύσας, ἑτέρῳ διαι-
 τητῇ ⁴ ἐπέτρεψε περὶ τῶν αὐτῶν ἐγκλημάτων; ἄλλως τε
 καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς, ὅτι, εἰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους μὴ ἐπιει-
 κές ἐστι ταῖς διαίταις ἰσχυρίζεσθαι, πρὸς γε τοῦτον
 ἀπάντων δικαιοτάτον ἦν οὕτω προσφέρεσθαι. φέρε γάρ, εἴ
 τις αὐτὸν ξενίας γράψαιτο, λέγων, ὡς διομνύμενος ὁ πατήρ
 οὐκ ἔφη τοῦτον υἱὸν αὐτοῦ εἶναι, ἔσθ' ὅτῳ ἀν ἄλλῳ ἰσχυ-
 ρίζοιτο πρὸς ταῦτα, ἢ, διότι τῆς μητρὸς αὐτῶν ὁμοσάσης,
 καὶ τοῦ διαιτητοῦ καταγνόντος, ἠναγκάσθη ὁ πατήρ ἡμῶν
 ἐμμεῖναι τῇ διαίτῃ; οὐκοῦν δεινὸν, εἰ οὗτος αὐτὸς κατὰ
 γνώσιν διαιτητοῦ ὑμέτερος πολίτης γεγεννημένος, καὶ πρὸς
 ἐμέ τὴν οὐσίαν νειμάμενος, καὶ τυχῶν τῶν μετρίων ἀπάν- 1021
 τῶν, ὡς ἐγὼ δίκας τοῦτον ἀπέφυγον παρόντα καὶ ἀντιδι-

¹ καὶ ἄλλα² ἐβουλόμην³ οἷω⁴ ἐπέτρεψε

Ὁ. Εἰκόσι τῷ Τιμοθέου] Videatur fuisse mo-
 ris, primogenito avi paterni nomen in-
 dere. WOLF.

Ἀπατήσαντες τούτου] F. A. ἀπατήσαν-

τες, τούτου παρόντος. In farrag. F. ἀπηντή-
 σαμεν, παρόντος τούτου. IDEM.

Ἄς ἐγὼ δίκας — ἀντιδικούντα] Ἀποφεύ-
 γω, ἀπὸ τοῦ, ἀφίεμαι καὶ ἀπολύομαι, inter-

κοῦντα καὶ τοῖς γνωσθεῖσιν ἐμμέναντα, ταύτας ἀναδίκους ἀξιώων γενέσθαι, δίκαιόν τι δοκοῖη λέγειν ὑμῖν ὡςπερ, ὅταν μὲν τούτῳ συμφέρῃ, δεόν κυρίας εἶναι τὰς διαίτας, ὅταν δὲ μὴ συμφέρῃ, προσῆκον τὴν τούτου γνώμην κυριωτέραν γενέσθαι τῶν κατὰ τοὺς ὑμετέρους νόμους γνωσθέντων. ὃς οὕτως ἐπιβουλός ἐστιν, ὥστε καὶ τὴν δίκαιαν ταύτην ἐπιτρέπει με προῦκαλεῖτο, οὐχ ὅπως ἀπαλλαγῇ πρὸς με, ἀλλ' ἵνα, ὡςπερ καὶ πρότερον ἔνδεκα ἔτη διήγαγε κακουργῶν, οὕτω καὶ τὰ νῦν ἀποδιδαιτηθέντα μου λύσας ἐξ ἀρχῆς με συκοφαντῇ, καὶ τὴν δίκην ταύτην ἐκκρούῃ. τεκμηρίου δὲ τούτου μέγιστον· οὔτε γὰρ τὴν πρόσκλησιν ἐδέχετο, ἢν ἐγὼ κατὰ τοὺς νόμους προῦκαλούμην αὐτὸν, πρότερόν τε Ξενίππῳ, ὃν οὗτος¹ προῦκαλεῖτο δαιτητὴν, ἐπιτρέψαντός μου περὶ τῆς τοῦ ὀνόματος δίκης, ἀπηγόρευσεν αὐτῷ μὴ δαιτῆν. ὅτι δὲ καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῆς μαρτυρίας καὶ τῆς προκλήσεως εἴσεσθε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

1022 ἰ. Ταύτην τοίνυν τὴν πρόκλησιν οὐ δεξάμενος, ἀλλ' ἐνεδρεύων με καὶ τὴν δίκην ὅτι πλεῖστον χρόνον ἐκκρούειν βουλόμενος, κατηγορήσει, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὐ μόνον ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς, λέγων, ὡς ἐκεῖνος, ἐμοὶ χαριζόμενος, πολλὰ τοῦτον ἠδίκησεν· ὑμεῖς δ', ὡ ἄνδρες δικασταί, μάλιστα μὲν ὡςπερ αὐτοὶ οὐκ ἂν ἀξιώσατε κακῶς ἀκούειν ὑπὸ τῶν ὑμετέρων παιδῶν, οὕτω μηδὲ τούτῳ ἐπι-
τρέπετε περὶ τοῦ πατρὸς βλασφημεῖν. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινόν, εἰ αὐτοὶ μὲν πρὸς τοὺς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτείναντας διαλλαγέντες ἐμμένετε ταῖς ὁμολογίαις, ὡςπερ χρὴ τοὺς καλοὺς καγαθοὺς ἀνδρας· τούτῳ δὲ, πρὸς τὸν πατέρα ζῶντα διαλυθέντι καὶ πολλὰ παρά τὸ δίκαιον πλεονεκτήσαντι, νῦν μνησικακεῖν

¹ προῦβάλετο δαιτητὴν, ἐπιτρέπωντός

dum cum duobus accusativis: quibus iudiciis, hoc praesente et adversus me orante, ipse absolutus sum. BUDLÉUS.

[Γνωσθέντων] Dicit Demosthenes, quomodo lex ἐμμένειν τοῖς διαγνωσθεῖσι διαγνώσκειν, γινώσκειν, γνώσις, item μένειν et

ἐμμένειν, verba sunt ea in re propria. Heidebrand. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. V. c. XIV. §. 11.

[Ὁν οὗτος προῦκαλεῖτο] Προῦβάλετο videtur rectius. WOLF. AUGER.

ἰ. Τοῦτον] M. ἐαυτὸν. AUGER.

ἐπιτρέψετε, καὶ κακῶς ἐκεῖνον λέγειν. μηδαμῶς, ὡς ἄνδρες δικασταί· ἀλλὰ μάλιστα μὲν κωλύειτ' αὐτὸν ταῦτα ποιεῖν, ἂν δ' ἄρα βιάζεται ὑμᾶς καὶ λοιδορῆται αὐτῷ, ἐνθυμείσθ', ὅτι αὐτὸς αὐτοῦ καταμαρτυρεῖ μὴ ἐξ ἐκείνου γεγενῆσθαι. οἱ μὲν γὰρ φύσει παῖδες ὄντες, καὶ πρὸς ζῶντας διενεχθῶσι τοὺς πατέρας, ἀλλ' οὖν τελευτήσαντάς γε αὐτοὺς ἐπαυκοῦσιν· οἱ δὲ νομιζόμενοι μὲν υἱεῖς, μὴ ὄντες δὲ γένει ἐξ ἐκείνων, ῥαδίως μὲν αὐτοῖς διαφέρονται ζῶσιν, οὐδὲν δὲ φροντίζουσι περὶ τεθνεώτων αὐτῶν βλασφημοῦντες. χωρὶς δὲ τούτων ἐνθυμείσθε, ὡς ἄτοπὸν ἐστίν, εἰ οὗτος τὸν πατέρα, ὡς ἀμαρτόντα εἰς αὐτὸν, λοιδορήσει, διὰ τὰ ἐκείνου ἀμαρτήματα ὑμέτερος πολίτης γεγεννημένος. καὶ γὰρ μὲν, διὰ τὴν τούτων μητέρα τὰ δύο μέρη τῆς οὐσίας ἀδίκως ἀφαιρεθεῖς, ὅμως ὑμᾶς αἰσχύνομαι λέγειν περὶ ἐκείνης τι φλαῦρον· οὗτος δ', ὃν ἠνάγκασεν αὐτῷ πατέρα γενέσθαι, τοῦτον οὐκ αἰσχύνεται ἐναντίον ὑμῶν ψέγων, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀμαθίας ἤκει, ὥστε, τῶν νόμων ἀπαγορευόντων μηδὲ τοὺς τῶν ἄλλων πατέρας κακῶς λέγειν τεθνεώτας, τοῦτον οὗτος, οὗ φησὶν υἱὸς εἶναι, λοιδορήσει, ὡς προσήκει, καὶ, εἴ τις ἄλλος ἐβλασφήμει περὶ αὐτοῦ, ἀγανακτεῖν. 1023

ια. ¹ Οἶμαι δ' αὐτὸν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴν τῶν ἄλλων ἀπορῆ, κακῶς ² τέ με ἐπιχειρήσειν λέγειν καὶ διαβάλλειν πειράσασθαι, διεξιόνθ', ὡς ἐγὼ μὲν καὶ ἐτράφην, καὶ ἐπαιδεύθη, καὶ ἔγνημα ἐν τῇ τοῦ πατρὸς οἰκίᾳ· αὐτὸς δ' οὐδενὸς τούτων μετέσχεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθ', ὅτι ἐμὲ μὲν ἢ μήτηρ παῖδα καταλιποῦσα ἐτελεύτησεν, ὥστε μοι ἰκανὸν ἦν ἀπὸ τοῦ τόκου τῆς προικὸς καὶ τρέφεσθαι καὶ παιδεύεσθαι· ἢ δὲ τούτων μήτηρ Πλαγγῶν, τρέφουσα μεθ' αὐτῆς τούτους καὶ θεραπεύουσα συχνάς, καὶ αὐτὴ πολυτελῶς ζῶσα, καὶ εἰς ταῦτα τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν χορηγὸν αὐτῇ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ἔχουσα καὶ πολλὰ δαπανᾶν ἀναγκάζουσα, οὐκ ἴσα δήπου τῆς ἐκείνου οὐσίας ἐμοὶ ἀνήλωκεν. ὥστε πολὺ μᾶλλον προσήκει ἐμὲ τούτοις ἐγκαλεῖν, ἢ αὐτὸν ἐγκλήματ' ἔχειν ὑπὸ ³ τούτων πρὸς τοῖς ἄλλοις,

¹ οἶμαι² γί³ τούτων. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, εἴκοσι

[Ὁ προσήκει καὶ εἰ τις] M. ὃ προσήκειν εἰ καὶ τις ἄλλος. WOLF.

ια. Προσήκει ἐμέ] M. προσήκειν ἐμέ. IDEM. Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, εἴκοσι μᾶλλον δαυσιδία-

ὅς εἴκοσι μὲν μνᾶς δανεισάμενος μετὰ τοῦ πατρὸς παρὰ Βλεπαίου τοῦ τραπεζίτου εἰς ὠνήν ¹τινα μετάλλων, ἐπειδὴ ὁ πατήρ ἐτελεύτησε, τὰ μὲν μέταλλα πρὸς ²τούτοις ἐνεμάμην, τὸ δάνειον δ' αὐτὸς εἰσεπράχθη· ἑτέρας δὲ χιλίας εἰς τὴν τοῦ πατρὸς ταφὴν παρὰ Λυσιστράτου ³Θορικίου δανεισάμενος, ἰδία ἐκτέτικα. ὡς δ' ἀληθῆ καὶ ταῦτα λέγω, ἐκ τούτων τῶν μαρτυριῶν εἴσεσθε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1024 ἰβ'. Τοσαῦτα τοίνυν ἐμοῦ ἐλαττουμένου φανερώς, οὐτοσί ⁴νῦν σχετλιάζων καὶ δεινοπαθῶν ⁵τὴν προικὰ μετῆς μητρὸς ἀποστερήσει; ἀλλ' ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μὴ καταπλαγῆτε ὑπὸ τῆς κραυγῆς τῆς τούτου· πολὺς γὰρ, πολὺς καὶ τολμηρὸς ἔστιν ἄνθρωπος, καὶ οὕτω κακοῦργος, ὥστε περὶ ὧν ἂν μὴ ἔχη μάρτυρας παρασχεῖσθαι, ταῦτα φήσει ὑμᾶς εἰδέναί, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὃ πάντες ποιοῦσιν οἱ μηδὲν ὑγιῆς λέγοντες. ὑμεῖς οὖν, εἴαν τι τοιοῦτον τεχνάζηται, μὴ ἐπιτρέπετε αὐτῷ, ἀλλ' ἐξελέγχετε· καὶ, ὅ τι ἂν μὴ ἕκαστος ὑμῶν εἰδῆ, μηδὲ τὸν πλησίον νομιζέτω εἰδέναί, ἀλλ' ἀξιούτω τοῦτον ἀποδεικνύναι σαφῶς ὑπὲρ ὧν ἂν λέγῃ, καὶ μὴ, ὑμᾶς φάσκοντα εἰδέναί περὶ ὧν αὐτὸς οὐδὲν ἔξει εἰπεῖν δίκαιον, περὶ τούτων ἀποδιδράσκειν τὴν ἀλήθειαν. ἐπεὶ καὶ ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντων ὑμῶν εἰδόντων ὃν τρόπον ἀναγκασθεῖς ὁ πατήρ μου ἐποίησατο τούτους, οὐδὲν ἤττον δικάζομαι νυνὶ αὐτοῖς, καὶ μάρτυρας ὑποδίκους παρέσχημαι. καίτοι οὐκ ⁶ἴσος ἡμῖν ἔστιν ὁ κίνδυνος. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, εἴαν ὑμεῖς νυνὶ ὑπὸ τούτων ἐξαπατηθῆτε, οὐκ ἐξέσται ἔτι δικάσασθαι περὶ τῆς προικός· τούτοις δ', εἴ φασὶν ἀδίκως ἀποδαιτηῆσαί μου τὸν διαιτητὴν τὰς δίκας, καὶ τότε ἐξῆν εἰς ὑμᾶς ἐφεῖναι, καὶ νῦν ἐκγενήσεται πάλιν, εἴαν βούλωνται, παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ἐν ὑμῖν τὸ δίκαιον. καὶ ἐγὼ μὲν, εἴαν, ὃ μὴ γένοιτο, ὑμεῖς με ἐγκαταλίπητε,

¹ τινῶν

² τούτους

³ * τοῦ θορικίου

⁴ νῦν

⁵ καὶ τὴν

⁶ ἴσος γ' ἡμῖν

οὐχ ἔξω ὀπόθεν προίκα ἐπιδῶ τῇ θυγατρὶ, ἧς τῇ μὲν φύσει πατὴρ εἰμι, τὴν δ' ἡλικίαν αὐτῆς εἰ ἴδοιτε, οὐκ ἂν θυγατέρα μου, ἀλλ' ἀδελφὴν εἶναι αὐτὴν νομίσαίτε· οὗτοι δὲ, ἂν ὑμεῖς μοι βοηθήσετε, οὐδὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀποτίσουσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς οἰκίας τὰ ἐμὰ ἐμοὶ ἀποδώσουσιν, ἣν ἔξει- 1025
 λόμεθα μὲν κοινῇ πάντες εἰς τὴν ἐκτίσιν τῆς προίκος, οἰκούντες δ' αὐτὴν οὗτοι μόνοι διατελοῦσιν. οὔτε γὰρ ἀρμόττει μοι θυγατέρα ἐπίγαμον ἔχοντι οἰκεῖν μετὰ τοιούτων, οἱ οὐ μόνον αὐτοὶ ἀσελγῶς ζῶσιν, ἀλλὰ καὶ ὁμοίους αὐτοῖς ἑτέρους πολλοὺς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσάγουσιν, οὔτε μὰ τὸν Δί' ἀσφαλὲς εἶναί μοι νομίζω ζῆν² σὺν τοιούτοις ἐν τῷ αὐτῷ ὅπου γὰρ οὕτω φανερώς μοι ἐπιβουλεύσαντες εἰς Ἄρειον πάγον ἀγῶνα κατεσκευάσαν, τίνος ἂν οὗτοι ἢ φαρμακείας ἢ ἄλλης κακουργίας τοιαύτης ὑμῖν ἀποσχέσθαι δοκοῦσιν; οἱ γε πρὸς τοῖς ἄλλοις — ἀρτίως γὰρ καὶ τοῦτο ἀνεμνήσθη — εἰς τοσαύτην ὑπερβολὴν τόλμης ἐληλύθασιν, ὥστε καὶ Κρίτωνος μαρτυρίαν ἐνεβάλλοντο, ὡς ἐώνηται τὸ τρίτον μέρος παρ' ἐμοῦ τῆς οἰκίας ἣν ὅτι ψευδὴς ἐστὶ βραδίως εἴσεσθε.

γ'. Πρῶτον μὲν γὰρ οὐχ οὕτω μετρίως ζῆ Κρίτων, ὥστε παρ' ἑτέρου οἰκίαν ἠνεῖσθαι, ἀλλ' οὕτω πολυτελεῶς καὶ ἀσώτως, ὥστε πρὸς τοῖς αὐτοῦ καὶ τὰ τῶν ἄλλων προσαναλίσκειν· ἔπειτ' οὐ μαρτυρεῖ τούτῳ νῦν, ἀλλ' ἐμοὶ ἀντιδικεῖ. τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν, ὅτι μάρτυρες μὲν εἰσιν οὗτοι, οἷς³ μὴ μέτεστι τοῦ πράγματος, περὶ οὗ ἢ δίκη ἐστίν· ἀντίδικοι δ', οἱ κοινωνοῦντες τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν ἂν δικάζηται τις αὐτοῖς; ὁ Κρίτωνι συμβέβηκεν. ἔτι δὲ τοσαύτων ὑμῶν ὄντων, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων πολλῶν, ἄλλος μὲν οὐδεὶς αὐτῷ παραγεῖσθαι μεμαρτύρηκε· Τιμοκράτης δὲ μόνος, ὥσπερ ἀπὸ μηχανῆς, μαρτυρεῖ μὲν δεκάτην ἐστῖᾶσαι τούτῳ τὸν ἐμὸν 1026
 πατέρα, ἡλικιωτῆς ὢν τοῦ νυνὶ φεύγοντος τὴν δίκην· φησὶ δὲ ἅπαντα ἀπλῶς εἰδέναι, αἰ δὲ τούτοις συμφέρει· μαρτυρεῖ δὲ νυνὶ μόνος Κρίτωνι παρεῖναι, ὅτε παρ' ἐμοῦ τὴν

1 εἶν

2 σὺν τοῖς τοιούτοις

3 μηδὲν

οἰκίαν ἐωνεῖτο. ὃ τίς ἀν ὑμῶν πιστεύσειεν ; ἄλλως τε καὶ
¹ ὅτι οὐ περὶ τῆς οἰκίας, πότερά ἐώνηται Κρίτων αὐτὴν ἢ
 μὴ, νυνὶ δικάζομαι· ἀλλὰ περὶ προίκος, ἣν ἐπενεγκαμένης
 τῆς μητρὸς οἱ νόμοι κελεύουσιν ἐμὲ κομίζεσθαι. ὥστε καθά-
 περ ὑμῖν ² ἐγὼ ἐκ μαρτυριῶν πολλῶν ³ καὶ τεκμηρίων ἐπέ-
 δεῖξα ἐπενεγκαμένην μὲν τὴν μητέρα μου τάλαντον
 προῖκα, οὐ κομισάμενον δὲ τοῦτ' ἐμὲ ἐκ τῆς πατρῴας
 οὐσίας, ἐξαίρετον δ' ἡμῖν γενομένην ⁴ [τε] τὴν οἰκίαν εἰς
 ταῦτα· οὕτω κελεύετε καὶ τοῦτον ἐπιδεικνύναι ὑμῖν, ἢ ὡς
 οὐκ ἀληθῆ λέγω, ἢ ὡς οὐ προσήκει μοι κομίσασθαι τὴν
 προῖκα, περὶ τούτων γὰρ ὑμεῖς νυνὶ τὴν ψῆφον οἴσετε. εἰδὼν
 δὲ, μὴ ἔχων περὶ ὧν φεύγει τὴν δίκην, μήτε μάρτυρας ἀξιο-
 χρεως παρασχέσθαι, μήτ' ἄλλο πιστὸν μηδὲν, ἐτέρους
⁵ παρεμβάλη λόγους κακουργῶν, καὶ βοᾶ, καὶ σχετλιάζῃ
 μηδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μὴ ἐπιτρέπετε
 αὐτῷ· ἀλλὰ βοηθεῖτέ μοι τὰ δίκαια ἐξ ἀπάντων τῶν εἰρη-
 μένων, ἐνθυμούμενοι, ὅτι ⁶ πολὺ δικαιότερόν ἐστι τὴν τῆς
 ἐμῆς μητρὸς προῖκα τῇ ἐμῇ θυγατρὶ εἰς ἐκδοσιν ὑμᾶς ψη-
 φίσασθαι, ἢ Πλαγγόνα καὶ τούτους, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ
 τὴν οἰκίαν, τὴν εἰς τὴν προῖκα ἐξαίρετον γενομένην, ἀφελέ-
 σθαι ἡμᾶς παρὰ πάντα τὰ δίκαια.

¹ [ὅτι]

² ἐγὼ καὶ ἐκ

³ καὶ ἐκ τεκμηρίων

⁴ Deest τε.

⁵ παρεμβάλλη

⁶ πολὺ καὶ δικαιότερόν

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΣΠΟΥΔΙΑΝ ΥΠΕΡ
ΠΡΟΙΚΟΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1027

ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΣ ἀπὸς Ἀθηναῖος, δύο θυγατέραν πατὴρ γίνεταί ὢν τὴν μὲν νεωτέραν Λεωκρά-
τει πρότερον δίδωσιν, εἶτα Σπουδίᾳ τὴν πρεσβυτέραν δὲ τῷ πρὸς τὸν Σπουδιαν διμαζομένῳ. ὁ
μὲν οὖν Πολυεύκτος ἐτελεύτησε, ταῖς θυγατέρασι καταλιπὼν τὸν κληρὸν ἐξίσου. ὁ δὲ τὴν πρεσβυ-
τέραν γῆμας φησὶ τετταράκοντα μιάς ὁμολογηθῆναι τὴν προίκα, οὐ μὴν ἔλην εἰδὼς δοθῆναι, ἀλ-
λὰ δέκα μῶν ἰσολεϊφθεῖσῶν, ζῆντά τε ὁμολογεῖν τὸν Πολυεύκτον ὀφείλειν αὐτάς, καὶ, ὡς
ἡμελλε τελευτῆν, τὴν οἰκίαν τῆς ἄλλης οὐσίας ἐξελεῖν, καὶ ταύτην εἰς τὸ χρέος δοῦναι· ὁ δὲ Λεω-
κράτης ἀξιοῖ καὶ ταύτην εἶναι κοινὴν, ὡς περ καὶ τὰ ἄλλα πάντα. καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἀμφισβη-
τημάτων τῶν ἐν τῷ λόγῳ τοῦτό ἐστι. προσεγκαλεῖ δὲ τῷ Σπουδίᾳ καὶ ἕτερα· φησὶ γὰρ αὐτὸν,
καὶ τοῦ Πολυεύκτου καὶ τῆς πρεσβυτέρας ὀφείλοντα χρήματα, μὴ καταβαλεῖν εἰς τὸ μέσον, δέον
τοῦτο ποιῆν. τοῦ δὲ Σπουδίου κἀκεῖνο λέγοντος, ὡς αὐτὸς τριάκοντα μιάς προίκα εἴληφε, μάλιστα
μὲν ἐξείηαι τῷ Πολυεύκτῳ φησὶν, εἰ τῇ ἑτέρᾳ τῶν θυγατέρων ἠβούλετο πλείω προίκα δοῦναι,
καὶ μὴ τὴν ἴσην ἀμφοτέρασι. ἔπειτα δὲ ἐπιδείκνυσιν, ὡς καὶ τοῦτο Σπουδίας ψεύδεται· τὰς μὲν
γὰρ τριάκοντα μιάς αὐτὸν ἐν ἀργύρῳ φησὶ λαβεῖν, τὰς δὲ δέκα ἐν ἱματίοις καὶ χρυσίοις, ἃ καὶ
πλείους ἢ δέκα μῶν εἶναι ἀξία.

Ὅτι γὰρ αὐτὸν καὶ τοῦ Πολυεύκτου καὶ τῆς
πρεσβυτέρας ὀφείλοντα χρήματα] F. καὶ τῷ
Πολυεύκτῳ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ. In farrag.
Et constructio et sententia inepta. Ex

oratione autem apparet, legendum esse :
καὶ τῷ Πολυεύκτῳ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ, et Poly-
eucto et socruī. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΣΠΟΥΔΙΑΝ

ΥΠΕΡ ΠΡΟΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ἀ. ΛΔΕΛΦΑΣ ἔχομεν, ὧ ἄνδρες δικασταί, γυναῖκας 1028
ἐγὼ καὶ Σπουδίας οὐτοσί, Πολυεύκτου θυγατέρας· ἀπαιδὸς
δ' ἐκείνου τελευτήσαντος ἀρρένων παίδων, ἀναγκάζομαι πρὸς
τουτοῦ περὶ τῶν καταλειφθέντων δικάζεσθαι. καὶ, εἰ μὲν,
ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ πᾶσαν σπουδὴν καὶ προδυμίαν
ἐπαιησάμην, βουλόμενος διαλύεσθαι καὶ τοῖς φίλοις ἐπιτρέ-

πειν, ἑμαυτὸν ἀν' ἡτιώμην, εἰ μᾶλλον ἡρούμην δίκας καὶ πράγματ' ἔχειν, ἢ μικρὰ ἐλαττωθεῖς ἀνέχεσθαι· νῦν δ' ὅσω πρῶτον ἐγὼ καὶ φιλανδρωπότερον τούτῳ διελεγόμην, τοσούτῳ μᾶλλον μου κατεφρόνει. καὶ νῦν κινδυνεύω μὲν οὐχ ὁμοίως τούτῳ πρὸς τουτοῦ τὸν ἀγῶνα ἔχειν· ἀλλ' οὗτος μὲν βραδίως φέρει, πολλάκις εἰδισμένος ἐνταῦθ' εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι, ἐγὼ δ' αὐτὸ τοῦτο φοβούμαι, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν οὐ δυναθῶ δηλώσαι περὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν. ὅμως δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, προσέχετε τὸν νοῦν.

β'. Πολύευκτος γὰρ ἦν τις Θριάσιος, ἐν ἴσως οὐδ' ὑμῶν τινὲς ἀγνοοῦσιν. οὗτος ὁ Πολύευκτος, ἐπειδὴ οὐκ ἦσαν αὐτῷ παῖδες ἄρρηνες, ποιεῖται Λεωκράτην τὸν ἀδελφὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικός. οὐσῶν δ' αὐτῷ δύο θυγατέρων ἐκ τῆς τοῦ Λεωκράτους ἀδελφῆς, τὴν μὲν πρεσβυτέραν ἐμοὶ δίδωσι, καὶ τετταράκοντα μνᾶς προῖκα· τὴν δὲ νεωτέραν, Λεωκράτει. τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, διαφορᾶς γενομένης τῷ Πολυεύκτῳ πρὸς τὸν Λεωκράτην, περὶ ἧς οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ λέγειν, ἀφελόμενος ὁ Πολύευκτος τὴν θυγατέρα δίδωσι Σπυδία τούτῳ. μετὰ δὲ ταῦτα ἡγανᾶκτει ὁ Λεωκράτης, καὶ δίκας ἐλάγχανε Πολυεύκτῳ καὶ τούτῳ Σπυδία, καὶ περὶ πάντων ἡναγκάζοντο εἰς λόγον καθίστασθαι· καὶ τὸ τελευταῖον διελύθησαν ἐφ' ὧτε κομισάμενον τὸν Λεωκράτην ἄπερ ἦν εἰς τὴν οὐσίαν εἰσηνεγμένος, μήτε κακόνου εἶναι Πολυεύκτῳ, τῶν τε πρὸς ἀλλήλους ἐγκλημάτων ἀπηλλάχθαι ἀπάντων. τίνος οὖν ἔνεχ' ὑμῖν, ὡς ἄνδρες

¹ ὅτι

α. 'Ανέχεσθαι.] H. I. significat, te aliqua esse contentum, quamquam minoris pretii; nihil amplius petere; rem majoris pretii remittere, quod ἀγαπᾶν sapius Graeci dicunt. Herald. in Satmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. III. §. 13.

Καὶ νῦν κινδυνεύω μὲν—ὅμως δ'] Hæc inter se coherent, nec opus est κινδυνεύομεν legere. WOLF. M. κινδυνεύομαι uno verbo, et tunc expungendum τούτῳ quod sequitur ὁμοίως. et v. 7. M. παρίεναι. AUGER.

Κινδυνεύω οὐχ ὁμοίως ἔχειν] Sic Plato Euthyphrone: κινδυνεύει σοφός τις εἶναι ὁ Μέλιτος. Nisi forte pro ἔχειν placeat ἔχων: ut sit sententia: ἐγὼ μὲν κινδυνεύω (absolute) ἔχων οὐχ ὁμοίως τούτῳ πρὸς τουτοῦ τὸν ἀγῶνα. WOLF.

'Ἄλλ' οὗτος μὲν] Ἀντὶ τοῦ, οὗτος γάρ.

IDEM.

Πολῶκις εἰδισμένος ἐνταῦθ' εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι] Τὸ ἐνταῦθα videtur abundare. Sed si παρίεναι legas, ut est annotatum, τὸ εἰς ὑμᾶς abundabit. Lego igitur, aut εἰθισμένους ὡς (hoc enim malo, quam εἰς) ὑμᾶς εἰσιέναι: aut εἰθισμένος ἐνταῦθα παρίεναι. Sic postea, p. 41. v. 7. ἔσω καὶ πυκνότερον ἐνταυθοῦ παρέχεται. Sed parum refert, cum sententia sit perspicua. Nam tacite et se commendat, ut a litibus abhorrentem, et adversarium, ut litigatorem, perstringit. IDEM.

β'. Ἐφ' ὧτε κομισάμενον] Si κομισασθαι legas, erit addendum καὶ μήτε κακόνου εἶναι. Sed participium melius. IDEM.

Ἄπερ ἦν εἰς τὴν οὐσίαν εἰσηνεγμένος] F. εἰς τὴν οἰκίαν, quia adoptatus fuerat. IDEM.

δικασταί, ταῦτ' εἶπον; ὅτι τὴν προῖκα οὐ κομισάμενος ἅπασαν, ἀλλ' ὑπολειφθεῖσων χιλίων δραχμῶν καὶ ὁμολογηθεῖσων ἀπολαβεῖν ὅταν Πολύευκτος ἀποθάνῃ, ἕως μὲν ὁ Λεωκράτης ἦν κληρονόμος τῶν Πολυεύκτου, πρὸς ἐκεῖνον ἦν μοι τὸ συμβόλαιον· ἐπειδὴ δ' ¹ ὁ Λεωκράτης ἐξεκεχωρήκει, ὃ τε Πολύευκτος μοχθηρῶς εἶχε, τηλικαῦτ', ὡς ἄνδρες δικασταί, τὴν οἰκίαν ταύτην ἀποτιμῶμαι πρὸς τὰς δέκα μναῖς, ἐξ ἧς διακωλύει με τὰς μισθώσεις κομίζεσθαι Σπουδίας. πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι τοὺς παραγενομένους, ὅτ' ἐνηγγύα μοι Πολύευκτος τὴν θυγατέρα ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς· ἐπειδ', ὡς ἔλαττον ταῖς χιλίαις ἐκομισάμην· ἐτι δ', ὡς ἅπαντα τὸν χρόνον ὀφείλειν ὁμολόγει μοι Πολύευκτος καὶ τὸν Λεωκράτην συνέστησε, καὶ, ὡς τελευτῶν διέθετο ὄρους ἐπιστήσαι χιλίων δραχμῶν ἐμοὶ τῆς προικὸς ἐπὶ τὴν οἰκίαν. καὶ μοι κάλει τοὺς μάρτυρας.

MARTYRES.

1030

γ'. Ἐν μὲν τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοῦτ' ἔστιν ὧν ἐγκαλῶ Σπουδίᾳ· καὶ περὶ τούτου τί ἂν ἔτι μείζον ἢ ἰσχυρότερον ἔχων εἰς ὑμᾶς κατέστην, ἢ τὸν νόμον, ὃς οὐκ εἴα διαρρήδην, εἰς ἃ τις ἀπετίμησεν, εἶναι δίκας οὔτ' αὐτοῖς οὔτε τοῖς κληρονόμοις; ἀλλ' ὅμως πρὸς τοῦτο τὸ δίκαιον ἤκει Σπουδίας ἀμφισβητήσων. ἕτερον δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, δύο μὲν μναῖς ἐμαρτύρησεν Ἀριστογένης ἐγκαλεῖν ἀποθνήσκοντα Πολύευκτον, ὀφειλομένας αὐτῷ παρὰ Σπουδίᾳ, καὶ τὸν τόκον ² αὐτῷ — τοῦτο δ' ἔστιν οἰκέτου τιμῆ, ὃν ἐωνημένος οὗτος παρὰ Πολυεύκτου, τὴν τιμὴν οὔτ' ἐκεῖνω διέλυσεν, οὔτε νῦν εἰς τὸ κοινὸν ἀνενήνοχεν —, ὀκτακοσίας δὲ καὶ χιλίας, περὶ ὧν οὐδ' ἔγωγ' οἶδα τί ποθ' ἔξει δίκαιον λέγειν· ἦν μὲν γὰρ τὸ ἀρ-

¹ ἕ, τε² * [αὐτῶν]

Καὶ τὸν Λεωκράτην συνέστησε] Ἀντὶ τοῦ, παρὰ τοῦ Λεωκράτου κομισασθαι ἐκέλευσεν. IDEM.

Καὶ ὡς τελευτῶν — οἰκίαν] Quibus verbis significat ob mille drachmas, quæ reliquæ erant ex pacta dictaque dote, testamentum domum suam oppignerandam heredibus mandasse, indicisque millenarios,

quos ὄρους, quasi fines aut finitores, vocant, in ea erigendos. BUDEUS.

γ'. Εἰς ἃ τις ἀπετίμησεν] Alii εἴα τις ἀπετίμησεν, eodem fere sensu. WOLF. Contra eum scilicet qui ea pignoris nomine tenet. Herald. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. VI. §. 4. De vocibus τιμῶν et τίμημα, ἀποτιμῶν et ἀποτίμημα, &c.

γύριον παρὰ τῆς Πολυεύκτου δεδανεισμένος γυναικός, γράμματα δ' ἔστιν ἂ κατέλιπεν ἀποθνήσκουσα ἐκείνη, μάρτυρες δ' οἱ τῆς γυναικός ἀδελφοί, παρόντες ἅπασι καὶ καθ' ἕκαστον ἐπερωτῶντες, ἵνα μηδὲν δυσχερὲς ἡμῖν εἴη πρὸς ἀλλήλους. οὐκοῦν δεινόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ σχέτλιον, ἐμὲ μὲν ἀπάντων, ὧν ἡ παρὰ Πολυεύκτου ζῶντος ἦν ἔωνη- μένος ἢ παρὰ τῆς γυναικός εἶχον αὐτοῦ, καὶ τόκον τιθέναι καὶ τὴν τιμὴν ἀποδεδωκέαι, καὶ νῦν, ἅπερ ὤφειλον, πάντ' εἰς τὸ κοινὸν φέρειν· τοῦτον δὲ μήτε τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων φροντίζειν, μήθ' ὧν διέθετο Πολύευκτος, μήτε τῶν καταλειφθέντων γραμμάτων, μήτε τῶν συνειδότην, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντα ταῦθ' ἤκειν ἀντιδικήσοντα. λάβε δὴ μοι πρῶτον μὲν τὸν νόμον, ὃς οὐκ ἐᾷ τῶν ἀποτιμηθέντων
 1031 ἔτι δίκην εἶναι πρὸς τοὺς ἔχοντας, ἔπειτα τὰ γράμματα τὰ καταλειφθέντα καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀριστογένους. λέγε.

ΝΟΜΟΣ. ΓΡΑΜΜΑΤΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

δ'. Βούλομαι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὧν ἐγκαλῶ, καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξαι. φιάλην μὲν γὰρ λαβόντες παρὰ τῆς Πολυεύκτου γυναικός, καὶ ¹ καταθέντες ἐνέχυρα μετὰ χρυσιῶν, οὐκ ἀνενηνόχασι κεκομισμένοι ταύτην, ὡς ὑμῖν ² Δημόφυλος ὁ Θέμενος μαρτυρήσει· σκηνὴν δ' ἣν ἔχουσιν, οὐδὲ γὰρ ταύτην λαβόντες ἀναφέρουσιν· ἀλλὰ δὲ πόσα τοιαῦτα; τὸ δὲ τελευταῖον εἰσενεγκούσης τῆς ἐμῆς γυναικός εἰς τὰ Νεμέσια τῷ πατρὶ μναῖν ἀργυρίου καὶ προαναλωσάσης, οὐδὲ ταύτης ἀξιῶ συμβαλέσθαι τὸ μέρος· ἀλλ' ἂ μὲν ἔχει προλαβὼν, τῶν δὲ τὰ μέρη κομίζεται, τὰ δὲ οὕτω φανερώς οὐκ ἀποδίδωσιν. ἵνα τοίνυν μηδὲ ταῦτ' ἢ παραλελειμμένα, λάβε μοι πάντων αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

¹ Θέντες,

² Δημόφιλος

plura vide in l. 1.

δ'. Σκηνὴν τε, ἣν ἔχουσιν lege pro δέ. In farrag. Fortasse σκηνὴν τ' ἐπιέχουσι. WOLF. Lego σκηνὴν δέ, ἣν sub. ἐγκαλῶ. AUGER.

Τὰ Νεμέσια] Festum Nemesi dicatum et Athenis celebratum, testibus Moschopulo, Harpocrate et Suida: sed ambiguum est tamen an publice statoque tempore, aliorum instar, hæc agerentur; an

vero potius privata incertique temporis haberi illa debeant. Corsin. Fast. Attic. p. I. d. XIII. p. 349.

Καὶ προαναλωσάσης] Cum ante insumserit. F. προαναλωσάσης, pluribus etiam sumtibus factis. WOLF.

'ἀλλ' ἂ μὲν ἔχει.] L. ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχει. AUGER.

Τὰ δὲ οὕτω φανερώς] F. A. ὀφειλέμενα,

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

έ. Ἴσως τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν ἀντερεῖ Σπουδίας — οὐδὲ γὰρ ἔξει καίπερ δεινὸς ἂν —, αἰτιάσεται δὲ Πολύευκτον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ φήσει ταῦτα πᾶνθ' ὑπ' ἐμοῦ πεισθέντας καταχαρίσασθαι, καὶ ἢ Δί' ¹ ἕτερα πολλὰ καὶ μεγάλα βλάβπτεσθαι, καὶ δίκην εἰληχένοι μοι· ταῦτα γὰρ καὶ πρὸς τῶ διαιτητῇ λέγειν ἐπεχειρεῖ. ἐγὼ δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν οὐχ ἠγοῦμαι δίκαιαν εἶναι τὴν ἀπολογία τὴν τοιαύτην, οὐδὲ προσήκειν, ὅταν τις φανερώς ἐξελέγχηται, μεταστρέ- 1032 ψαυτα τὰς αἰτίας, ἐγκαλεῖν καὶ διαβάλλειν· ἀλλ' ἐκείνων μὲν, εἴπερ ἀδικεῖται, δῆλον ὅτι δίκην λήψεται, τούτων δὲ, δάσει. πῶς γὰρ ἂν ἐγὼ νῦν ταῖς τούτων διαβολαῖς ἀντιδικοίην, ἀφείς ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς μέλλετε τὴν ψῆφον οἴσειν; ἔπειτα θαυμάζω τί δήποτε, εἴπερ ἀληθῆ καὶ δίκαια εἶχεν ἐγκαλεῖν, βουλομένων ἡμᾶς τῶν φίλων διαλύειν, καὶ πολλῶν λόγων γενομένων, οὐχ οἷός τ' ἦν ἐμμένειν, οἷς ἐκεῖνοι γνοῖεν; καίτοι τίνες ἂν ἀμεινον καὶ τῶν τούτου καὶ τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων τὰ μηδὲν ὄντα ἐξήλεγξαν, τῶν παραγεγενημένων ἀπασι τούτοις, τῶν εἰδότεων οὐδὲν ἤττον ἡμῶν τὰ γεγόμενα, τῶν κοινῶν ² ἀμφοτέροις φίλων ὄντων; ἀλλὰ ³ δῆλον, ὅτι τούτῳ ταῦτ' οὐκ ἐλυσιτέλει, φανερώς ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχομένων, τοῦτον τὸν τρόπον λαβεῖν διάλυσιν. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς εἰδότας ἅπαντα ταῦτα, νυνὶ μὲν ⁴ ὑπὸ κινδύνους αὐτοὺς καθιστάοντας ἐμοὶ μαρτυρεῖν, τότε ⁵ δ' ὁμόσαντας ἄλλο τι γινῶναι περὶ αὐτῶν.

ς'. Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν τούτων ὑπῆρχεν ἡμῖν, οὐδ' ὡς χαλεπὸν ἔστι γινῶναι περὶ αὐτῶν, ὁπότεροι τ' ἀληθῆ λέγουσι. περὶ μὲν γὰρ τῆς οἰκίας, εἰ φησὶν ὑπ' ἐμοῦ πεισθέντα Πολύευκτον προστάξαι τοὺς ὄρους στῆσαι τῶν χι-

¹ ἔτερ' ὅττα πολλὰ

² ἀμφοτέροις καὶ φίλων

³ δηλονότι τούτῳ

⁴ ὑποκινδύνους

⁵ δ' ὡς ἡμῶν

οὐκ ἀποδίδωσι. WOLF.

έ. Οὐδὲ προσήκειν κ. τ. λ.] Vid. Herald. in Solinus. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. XII. §. 3.

ἴτω' αὐτῶν] F. leg. ἐπι τούτων. AUGER.

ἴτακινδύνους αὐτοὺς καθιστάοντας] Hoc WOLF.

adjectivum, ut et ὑπόχους, quod ante habuimus, cum alibi nusquam mihi lectum sit, puto, ὑπευθύνους, quod frequentissimum est, scribendum. Felic. habet ὑπὸ κινδύνους, διαίρετας, quod nec ipsum placet.

λίαν, ἀλλ' οὐ δήπου καὶ τοὺς μάρτυρας ἔπεισα, ὦ Σπουδία, ψευδῆ μοι μαρτυρεῖν τοὺς παραγενομένους ὅτ' ἐνηγγύα μοι, τοὺς εἰδότας ἔλαττόν με κομισάμενον, τοὺς ἀκούοντας ὁμολογοῦντος ὀφείλειν ἐμοὶ συστήσαντος ἀποδοῦναι, τοὺς τοτελευταῖον ταῖς διαθήκαις παραγενομένους. τούτοις γὰρ ἅπασιν οὐκέτι καταχαρίσασθαι ταῦθ' ὑπῆρ-
 1033 χεν, ἀλλὰ κινδυνεύειν τὴν ψευδομαρτυρίαν, εἰ μὴδὲν τῶν γενομένων μαρτυροῖεν.

ζ'. Αἰσῶμεν τοίνυν τοῦτ' ἤδη· πρὸς ἐκεῖνο δὲ τί ἂν λέγοις; ἀκριβῶς γὰρ ὅπως τουτουσὶ διδάξης· εἰ δὲ μὴ, πάντες ὑμεῖς ἀπαιτεῖτ' αὐτόν. ὅτε γὰρ Πολύευκτος διετίθετο ταῦτα, παρῆν μὲν ἡ τούτου γυνή—καὶ δῆλον, ὅτι τὰς τοῦ πατρὸς διαθήκας ἀπήγγειλεν· ἄλλως τ' εἰ καὶ μὴδὲν ἴσον εἶχεν, ἀλλ' ἐν ἅπασιν ἤλαττοῦτο—, παρεκλήθη δ' αὐτὸς οὗτος, ὥστε μὴδὲ τοῦτ' εἶναι λέγειν, ὡς λάθρα, ¹ καὶ διακρυψάμενοι τούτους, ἐπράττομεν ταῦτα. παρακαλούμενος γὰρ ἔφησεν, αὐτὸς μὲν ἀσχολίαν ἄγειν, τὴν δὲ γυναῖκα ἐξαρκεῖν τὴν αὐτοῦ παροῦσαν. τί ἔτι λοιπῶν; ἀπαγγείλαντος ² δὴ Ἀριστογένους αὐτῶ περὶ ἀπάντων τούτων ἀκριβῶς, οὐδ' ἐνταῦθ' οὐδένα φαίνεται λόγον ποιησάμενος, ἀλλ' ἐπιβιοῦντος μετὰ ταῦτα τοῦ Πολυεύκτου ³ πλείον ἢ πένθ' ἡμέρας, οὐτ' ἠγανάκτησεν εἰσελθὼν, ⁴ οὐτ' ἀντεῖπεν οὐδέν· ⁵ οὐδ' ἡ γυνὴ παροῦσα ἐξαρχῆς ἅπασι τούτοις. ὥστ' οὐκέτι Πολύευκτος αὐτὰ πεισθεῖς ἐμοὶ καταχαρίζετο, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοί. ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μεμνημένοι σαφῶς, εἰάν ἄρα τι περὶ αὐτῶν ἐγχειρῆν νυνὶ διαβάλλειν, ἀντίθετε. πρῶτον δ', ἵν' εἰδῆτ' ἀκριβῶς, ὅτι τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει, τῶν μαρτύρων ἀκούσατε. λέγε.

MARTYRES.

οὐκοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῶν μὲν χιλίων δραχμῶν ὡς, δικαίως καὶ προσοφειλομένων, ἀπετίμησέ μοι τὴν οἰκίαν ὅ

¹ καὶ ἰδίᾳ, κρυψάμενοι² Deest δὴ.³ πλείον⁴ * οὐδ'⁵ * οὐτ'

ζ'. Ὄφειλεν ἐμοὶ καὶ συστήσαντος. IDEM. indignatus est: vel, cum ingressus esset, neque conquestus est, &c. IDEM.
 ζ'. Ὡς λάθρα καὶ διακρυψάμενοι] M. καὶ ἰδίᾳ, κρυψάμενοι. IDEM. "ἔχει] Sub. ταῦτα. AUGER.
 Οὐτ' ἠγανάκτησεν εἰσελθὼν] Vel οὔτε εἰσηλθε καὶ ἠγανάκτησε, neque ingressus aut ταῖς κ' ἡμαῖς. WOLF.

Πολύευκτος, αὐτὸς οὗτος μοι μαρτυρεῖ, καὶ ἡ τούτου γυνή, 1034
πρὸς τοῖς ἄλλοις τούτοις τοῖς μεμαρτυρηκόσι, συγχωροῦντες
¹ τότε, οὔτε πρὸς τὸν Πολύευκτον ἀντειπόντες ἐπιβιδοῦντα
τοσαύτας ἡμέρας, οὔτε πρὸς τὸν Ἀριστογένην, ἐπεὶ τά-
χιστ' ἤκουσαν. ἀλλὰ μὴν, εἴ γε δικαίως ἀπειτιμήθη, με-
μνημένοις τοῦ νόμου, κατὰ μὲν τοῦθ' ὑμῖν οὐκ ἔστιν ἀπο-
ψηφίσασθαι Σπουδίου.

ἡ. ² Σκέψασθε δὴ καὶ περὶ τῶν εἴκοσι μινῶν, ἃς οὐκ
ἐπαναφέρει· καὶ γὰρ ἐνταυθοῖ πάλιν αὐτὸς οὗτος μέγιστος
ἔσται μοι μάρτυς, οὐ λόγῳ μὰ Δία, ὡς περ νῦν, ἀντιδικῶν
— τουτὶ μὲν γὰρ οὐδὲν τεκμήριόν ἐστιν —, ἀλλ' ἔργῳ
περιφανεῖ. τί ποιῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί; τούτῳ γὰρ ἡδὴ
προσέχετε τὸν νοῦν, ἵν', εἰάν ἄρα τολμᾷ τι καὶ περὶ τῆς
μητρὸς τῶν γυναικῶν βλασφημεῖν, ἢ περὶ τῶν γραμμά-
των, εἰδότας ὑμᾶς μὴ δύνηται λέγων ἐξαπατᾶν. ταυτὶ
γὰρ τὰ γράμματα κατέλιπε μὲν ἡ Πολυεύκτου γυνή, κα-
θάπερ εἶπον ὀλίγῳ πρότερον· ὁμολογουμένων δὲ τῶν σημεί-
ων καὶ παρὰ τῆς τούτου γυναικὸς καὶ παρὰ τῆς ἐμῆς,
ἀμφοτέροι παρόντες ἀνοίξαντες ἀντίγραφά τ' ἐλάβομεν,
κακεῖνα πάλιν κατασημηνάμενοι παρ' Ἀριστογένηι κατε-
βέμεθα. τοῦτο δὴ, τοῦτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, μάθετε πρὸς
θεῶν! ἐνῆσαν μὲν γὰρ αἱ δύο μναῖ, ἡ τιμὴ τοῦ οἰκέτου, καὶ
οὐ τοῦτο μόνον ὁ Πολύευκτος ³ αὐτὰ ἀποθνήσκων ἐγκεκλή-
κει· ἐνῆσαν δ' αἱ χίλιαὶ καὶ ὀκτακόσκιαι ⁴ δραχμαί. ταῦτα
δ' ἀναγνοὺς, εἰ μὲν μηδὲν αὐτῷ προσῆκε, μηδ' ἀληθῆ τὰ
γεγραμμένα ἦν, τί δή ποτ' ⁵ οὐδὲν οὐκ εὐθὺς ἠγανάκτει
περὶ αὐτῶν; τί δὲ συνεσημαίνετο πάλιν τὰ μηδὲν ὑγιᾶς
ἔχοντα, μηδ' ἀληθῆ ⁶ γεγραμμένα; τουτὶ γὰρ οὐδ' ἂν 1035
εἰς δήπου μὴ πᾶσιν ὁμολογῶν τοῖς γεγραμμένοις ποιήσειεν.
ἀλλὰ μὴν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτό γε δεινὸν δήπου, εἰ
πρὸς τὰ συγκεχωρημένα ὑπ' αὐτῶν τούτων ἐξέσται νῦν

¹ τότε, καὶ οὔτε

² σκέψασθε * δὲ δὴ

³ * αὐτῷ ἀποθνήσκων ἐγκεκλήκειν

⁴ [δραχμαί]

⁵ Deest οὐδὲν.

⁶ γράμματα

Κατὰ μὲν τοῦθ' ὑμῖν] *Hac quidem ratione. Sed fortasse rectius est, hac quidem in parte: S. κατὰ τὴν ἀποτίμησιν τῆς οἰκίας. IDEM.*

ἡ. Σκέψασθε δὴ καὶ περὶ τῶν εἴκοσι μινῶν] *Recte habet haec lectio. Nam 2. minæ et*

1800. drachmæ conjunctæ, faciunt 20. minas. IDEM.

[Ἰσπερ] *L. ὄσπερ. AUGER.*

[Ἀντίγραφα] *Vid. Herald. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. VI. §. 10.*

ἀντιλέγειν, καὶ μηδὲν σημεῖον ὑμῖν ἔσται, διότι πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὰ μήτ' ἀληθῆ μήτε δίκαια τῶν ἐγκλημάτων, οὐ κατασιωπῶν, ἀλλὰ παραχρῆμα ἀμφισβητεῖν, εἰώθαμεν· μὴ ποιήσαντες δὲ ταῦτα, ἀν' ὕστερον ἀντιδικῶσι, πονηροὶ ¹ συκοφάνται δοκοῦσιν εἶναι. ταῦτα μὲν τοίνυν Σπουδίας οὐδὲν ἦττον ἐμοῦ γιγνώσκων, ἀλλ' οἶμαι καὶ ἀκριβέστερον, ὅσῳ καὶ πυκνότερον ἐνταυτοῖ παρέρχεται, πᾶσιν ἐναντία τοῖς πεπραγμένοις ἑαυτῷ λέγων, οὐκ αἰσχύνεται. καίτοι πολλάκις ὑμεῖς, ἐν μόνον σκευώρημα συνειδότες, τούτῳ κατὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκαλουμένων ἐχρήσασθε τεκμηρίῳ· τούτῳ δ' ἅπανθ' ὑφ' αὐτοῦ συμβέβηκεν ἐξελέγχεσθαι. καὶ μοι λάβε τὴν μαρτυρίαν, ὡς ² ὁμολογεῖτο τότε τὰ σημεῖα τῶν γραμμάτων ὑπὸ τῆς τούτου γυναικὸς, καὶ νῦν ὑπὸ Σπουδίου κατασημανθέντα κεῖται.

MARTYRIA.

θ'. Τούτων τοίνυν σαφῶς οὕτως ἀποδεδειγμένων, ἡγοῦμαι μὲν οὐδὲν ἔτι δεῖν πλείω λέγειν· ὅπως γὰρ καὶ νόμους ἔχω παρασχέσθαι, καὶ μάρτυρας ἀπάντων τῶν εἰρημένων, καὶ τὸν ἀντίδικον αὐτὸν ὁμολογοῦντά μοι, τί δεῖ μακρῶν ἔτι λόγων; ὅμως δ' ἀν' ἄρα περὶ τῆς προικὸς ἀγανακτῆ, καὶ φάσκη πλεονεκτεῖσθαι ταῖς χιλίαις δραχμαῖς, ψεύσεται· οὐδὲν γὰρ ἔχων ἔλαττον, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ πλείον, ὡς αὐτίχ' ὑμῖν ἔσται φανερόν. οὐ μὴν ἀλλ', 1036 εἰ πάντα ταῦθ' ὡς ἀληθῶς συνέβη, οὐ δήπου δίκαιον ἐμὲ τὴν ὁμολογηθεῖσαν προῖκα μὴ λαβεῖν, εἴπερ ὄφελός τι τῶν νόμων ἐστίν· οὐδέ γε τὸν Πολύευκτον, εἰ τῶν θυγατέρων ἐβούλετο τῇ μὲν ἐλάττω, τῇ δὲ πλείῳ προῖκ' ἐπιδοῦναι, διακωλυθῆναι νυνί. σοὶ γὰρ αὐτῷ μὴ λαμβάνειν ἐξῆν, ὡς Σπουδία, μὴ προστιθεμένων, ὡς περ ἐμοί, τῶν χιλίων· ἀλλ' οὐδὲν ἔλαττον εἶχες, ὡς ἐγὼ διδάξω. πρῶτον δ' ἐφ' οἷς ἐξέδοτο, τούτων ³ λάβε τὴν μαρτυρίαν.

¹ καὶ συκοφάνται

² * ὁμολογεῖτό τε τότε

³ λάβε μοι τὴν

Ὡς ὁμολογεῖτο τότε τὰ σημεῖα. WOLF.

Ἐξέδοτο, πλειονεκτεῖσθαι] Sub. μέ. AUGER.

Ἐφ' οἷς ἐξέδοτο, τούτων] Annotatum est

ἐξέδοτο τούτων, quod fere malim. WOLF.

ἐξέδοτο, elocata fuit, nr. filia Polyuecti

Spudiae. AUGER.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ί. Πῶς οὖν οὐδὲν ἔλαττον ¹ ἔχειν φήσει τις, εἰ τούτω μὲν ἐν ταῖς τετταράκοντα μναῖς ² ἔπετιμᾶτο τὰ χρυσία καὶ τὰ ἱμάτια τῶν χιλίων, ἐμοὶ δ' αἱ δέκα μναὶ χωρὶς προσαπεδίδοντο; τοῦτο δὴ καὶ μέλλω λέγειν. ὁ μὲν γὰρ ³ δὴ Σπουδίας, ὧ ἄνδρες δικασταί, παρὰ τοῦ Λεωκράτους ἔχουσαν τὰ χρυσία καὶ τὰ ἱμάτια τὴν γυναῖκ' ἔλαβεν, ὧν ὁ Πολύευκτος προσαπέτισε τῷ Λεωκράτει, πλείων ἢ χιλίας· ἐγὼ δ', ἄπερ ἔπεμψέ μοι χωρὶς τῆς προικός, ὅσ' ἔχω μόνον, πρὸς τὰ τούτω δοθέντα εἰάν τιθῆ τις, εὐρήσει παραπλήσια, χωρὶς τῶν εἰς τὰς χιλίας ἀποτιμηθέντων. ὥστ' εἰκότως ἐν ταῖς τετταράκοντα μναῖς ² ἀπετιμᾶτο ταῦθ', ἄπερ ἀπετετίκει τῷ Λεωκράτει, καὶ πλείω τῶν ἐμοὶ δοθέντων ἦν. καὶ μοι λάβε πρῶτον μὲν τὴν ἀπογραφὴν ταυτηνί, καὶ λέγε αὐτοῖς νῦν, ἄπερ ἐκάτερος ἡμῶν ἔχει· μετὰ δὲ ταῦτα, τὴν τῶν διαιτητῶν μαρτυρίαν, ἵν' εἰδῶσιν, ὅτι καὶ πολλῷ πλείω χρήματ' ἔχει, καὶ περὶ τούτων ὁ Λεωκράτης ἐνεκάλει, καὶ κατὰ ταῦτα ἔγνωσαν οἱ διαιτηταί. λέγε.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1037

ἄρ' οὖν οὐ φανερώς οὗτος μὲν ἔχει τετταράκοντα μναῖς πάλαι τὴν προϊκα· ἐγὼ δὲ τὰς μὲν τριάκοντα μναῖς, καθάπερ

¹ ἔχει² ἐπετιμᾶτο³ [δὴ]

ί. Πῶς οὖν οὐδὲν ἔλαττον] F. πῶς οὖν τόνδε ἔλαττον ἔχειν, αὐτὸ πῶς οὖν οὐδὲν ἔλαττον ἔχει (S. ὁ Σπουδίας σου) φήσεται τις. hoc est, πάντως ἔλαττον ἔχει. Est ὑποφορά: qua quis objicit, Spudiam cum ornamentis habere tantum 40. minas: accusatorem vero et 40. minas dotis, et praeterea 10. minas postulare, quod ipse negat, cum uxorem inornatam acceperit. WOLF.

[Ἦν] Sub. ἵπερ. AUGER.

Προσαπέτισε] Si dependit Polyuctus 10. minas, sensus erit, ornamenta illa mulieri non a patre, sed a Leocrate marito, data fuisse. Sin ἀπετιμᾶτε: Polyuctum, ornamenta filiae ab se data 1000. drachmis aestimasse, ut dos 40. minarum completetur. M. προσαπετίμισσε. WOLF.

Ἐγὼ δ' ἄπερ ἐπέμψέ μοι, χωρὶς τῆς προικός, ὅσ' ἔχω μόνον] Videtur mendosus hic

locus: et emendationis conjectura me destituit. Sed fortassis in hac obscuritate πανούργημα τι ῥητορικὸν ἐμφωλεύει. IDEM.

Ἐγὼ δ' κ. τ. λ.] Labat hic et pendet constructio, ut sapius apud oratores. χωρὶς, sumo absolute, seorsim, separatim, et refero τῆς προικός ad α, α τῆς προικός, eam partem dotis. Deinde, χωρὶς - - - ἀποτιμηθέντων, haec sex voces vel eliminandae, ut scholium quod irrepsit in textum (ad prius χωρὶς notavit aliquis, hanc vocem interpretans χωρὶς τῶν εἰς τὰς χιλίας ἀποτιμηθέντων), vel si retinentur, retinendae, ut notatio ipsius oratoris. Sic mihi illuxit totus hic locus valde obscurus. AUGER.

[Ἐπετιμᾶτο] Ἄπετιμᾶτο. WOLF.

Ταῦθ' ἄπερ ἀπετετίκει] Ergo ornamenta maritus dedit, pater persolvit. IDEM.

οὗτος, τὰς δὲ χιλίας οὐ μόνον ὕστερον οὐκ ἔκομισάμην, ἀλλὰ καὶ νυνὶ κινδυνεύω περὶ αὐτῶν ὡς ἀδίκως ἔχων;

ιά. Διὰ ταῦτα μέντοι Σπουδίας, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῖς φίλοις οὐκ ἐβούλετο ἐπιτρέψας ἀπαλλαγῆναι τῶν πρὸς ἐμὲ ἐγκλημάτων, ὅτι συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα πάντ' ἐξελέγχεσθαι, πᾶσι γὰρ τούτοις παραγεγενημένοι καὶ σαφῶς εἰδότες οὐκ ἐπέτρεπον ἂν αὐτῷ λέγειν ὅ τι τύχοι· παρ' ὑμῖν δ' οἶεται ψευδομένος ἐμοῦ τᾶληθῆ λέγοντος περιγενησεσθαι. καίτοι περὶ ὧν ἐγκαλῶ, πάνθ' ὑμῖν ἀπέδειξα σαφῶς, ὡς οἷός τ' ἦν αὐτός· τοὺς δ' εἰδότες οὕτωσ' ἔφευγεν, οὐχ ἠγούμενος ἐνεῖναι παραλογίσασθαι. μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑμεῖς ἐπιτρέπετε αὐτῷ ψεύδεσθαι καὶ διαβάλλειν, μεμνημένοι τῶν εἰρημένων. ἴστε γὰρ πάνθ' ὡς ἐγένετο· πλὴν εἴ τι παρέλιπον ἐγὼ, πρὸς ὀλίγον ὕδωρ ἀναγκαζόμενος λέγειν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΦΑΙΝΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ
ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

Ὁ ΜΕΝ λόγος οὐκ ἀναφέρεται παρά τινων εἰς τὸν Δημοσθένην· ἰσόθεσιν δὲ ἔχει ταύτην. ἦν σύσταγμα παρὰ τῆς Ἀθηναίους τριακοσίων ἀνδρῶν κατὰ τὸν πλοῦτον ἐξαιρεγμένων, οἷς ἀνέκειντο τῶν λειτουργῶν αἱ μείζονες· νόμος δὲ ἐδίδου τῷ πεπονηκῶτι τούτων ὑπεξελεθεῖν ἐκ τοῦ συντάγματος, εἴ τινα ἑαυτοῦ πλουσιώτερον σχολάζοντα ἐπεδείκνυε· καὶ, εἴ μὲν ὁ προβληθεὶς ἀμολόγει πλουσιώτερος εἶναι, εἰς τοὺς τριακοσίους ἀντικαθίστατο, εἴ δὲ ἠρεῖτο, τὴν οἰσίαν ἀντεδίδουσαν. τῶν τούτων εἰς τῶν τριακοσίων, πεπονηκῆναι λέγων καὶ εἶναι πένης, ἐπὶ Φαινίππων ἐλλόλυθε. καὶ τῆς οἰσίας εἰς ἀντίδοσιν ἦκουσι. περὶ δὲ τούτων ἐγκαλεῖ τῷ Φαινίππων, ὡς οὐδὲ τὴν ἀπογραφὴν τῆς οἰσίας δεδακῶτι κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον, ἀλλ' ὕστερον πολλῶν, τὰ τε σημεῖα τῶν οἰκημάτων ἀφρηκῶτι ὑπὲρ τοῦ διαφορῆσαι τῶν ἔνδον τινα, καὶ ψευδῶς ὀφείλειν πολλὰ ππρατομένῃ.

1037

1038

Ἡν σύσταγμα κ. τ. λ.] Vid. Meursius Them. Attic. lib. II. c. XXVIII.
Πεπονηκῆναι λέγων] Χρήμασιν ἀπειρηκῆναι καὶ οὐθ' οἷος τ' εἶναι τριπλάσιον. Sic supra v. 3. τῷ πεπονηκῶτι τούτων, non significat, ei, qui diligens fuerat in administratione: neque hic, cum diceret, se diligentem fu-

isse in administrando: sed ut in orationis περὶ Στεφάνου argumento, p. 21. v. 13. vol. II. τὰ πεπονηκῶτα μέρη τοῦ τείχους, τὰ ἐπισημῶς ἔχοντα καὶ ἐρειπόμενα. WOLF.
Καὶ ψευδῶς ὀφείλει πολλὰ ππρατομένῃ] Apposuisse creditorem, qui magnam ab ipso pecuniam postulet, significat. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΦΑΙΝΙΠΠΟΝ

ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΠΟΛΛΑ κάγαθὰ γένοιτο, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, πρῶτον μὲν ὑμῖν ἀπασιν, ἔπειτα δὲ καὶ Σόλωνι τῷ νομοθετήσαντι τὸν περὶ τῶν ἀντιδόσεων νόμον. εἴ μὴ γὰρ οὗτος

Α. Τὴν περὶ τῶν ἀντιδόσεων νόμον] Ἀντίδοσις erat actio quedam, vel conditionis ferenda: facultas legibus Atheniensium prodita. Nam cum quispiam civis Atheniensis muneris cuiuspiam publico non personali, sed

patrimoniali, fungendo designabatur, ipse si imparem sese ei functioni existimabat et contendebat, tenuitatemque facultatum suarum excusans muneris functionem detrectabat, licebat primo cuique volenti

1039 ἡμῖν σαφῶς διάρρισε, τί πρῶτον δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀντιδεδω-
κότας, καὶ τί δεύτερον, καὶ τᾶλλα δ' ἐφεξῆς, οὐκ οἶδ',
ὅποι προῆλθεν ἀν' ἢ τουτουὶ Φαινίππου τόλμα. ὅπου¹ γὰρ
καὶ νῦν ἅπαντα ταῦτα προλέγοντος ἡμῖν τοῦ νόμου, ὅμως
οὐδὲν φροντίσας τῶν ἐν αὐτῷ γεγραμμένων δικαίων, ἀντι-
μὲν τοῦ τριῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς ὤμοσε τὴν² ἀπόφασιν δοῦναί
μοι τῆς οὐσίας τῆς αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον, ἢ, εἰ μὴ τότε
ἐβούλετο, τῇ γε ἕκτη δοῦναι τοῦ Βοηδρομιῶνος μηνός, ἣν
δεηθεῖς μου ἔδετο, καὶ ἐν ἣ ὤμολόγησε δώσειν τὴν ἀπό-
φασιν,³ οὐδ' ἕτερα τούτων ἐποίησεν, ἀλλὰ, καταφρονήσας
ἀμφοτέρων καὶ ἡμῶν καὶ τοῦ νόμου, δευτέρῳ μηνὶ ἔδωκε,
δυοῖν ἢ τρισὶν ἡμέραις πρότερον τῆς εἰς τὸ δικαστήριον εἰσό-
δου, τὸν δ' ἄλλον ἅπαντ' ἐκποδῶν ἦν χρόνον· ἀντὶ δὲ τοῦ
τὰ σημεῖα ἔαν τῶν οἰκημάτων, ἀ παρεσημηνάμην, ἐλθῶν
εἰς ἀγρὸν ἀνέωξε, καὶ τὰς κριθὰς ἐξεφόρησε, καὶ⁴ τὰ ἄλ-
λα, ὥσπερ ἐξουσίαν δεδωκότος αὐτῷ τοῦ νόμου ποιεῖν, ὅ τι
ἀν' βούληται, καὶ μὴ ὡς δίκαιόν ἐστιν.

β'. Ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ἠδιστα μὲν ἑμαυτὸν
εἶδον εὐτυχοῦντα ὥσπερ πρότερον τῇ οὐσίᾳ, καὶ μένοντα
ἐν τοῖς τριακοσίοις· ἔπειδ' ἂν τὰ μὲν τῆς κοινῆς ἀτυχίας
μετασχῶν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τοῖς⁶ ἔργοις,

¹ Deest γάρ.   ² ἀπόφασιν   ³ οὐδέτερα   ⁴ τᾶλλα   ⁵ ἠδιστ' * ἀν μὲν
⁶ ἔργοις, τὰ δ' ἰδίᾳ μεγάλαις

vel in comitiis vel alibi muneris detractorem τῇ ἀντιδόσει· aggređi; et παρακαλεῖσθαι, ita ut fortunarum permutatione provocaret hominem, munerisque functionem ex lege sibi posceret. Id autem ἀντιδοῦναι τὴν οὐσίαν dicebatur. Cujus simile est hodie quod vulgus æqualizare se cum altero appellat. Anniversariis enim indicationibus per vicos oppidaque stipendiaria dimissis, solent in singulis locis certi homines delecti et jurati, pro modo facultatum ejusque hominis, aut negotiationis ejus, aut arationis collationem arbitrari. In ea porro partitione arbitranda si quis se magnopere injuriam passum esse putat, licet ipsi quicum voluerit τῶν γε συντελῶν quam vocant æquationem postulare ab iis magistratibus, qui juri illi dicundo præfecti sunt, quos Electos vocamus. Peræquatores (ut opinor) appellantur in tract. de cens. lib. XI. Cod. Justiniani, non quod sit eadem munerum functio, sed quod vocabulum inde transferri possit. In Gallia etiam Narbonensi mos antiquus

asservatur, ubi fundi censentur, non homines: quod tamen ad antidosium pertinet, id jure magis proditum, quam moribus receptum est, nec nisi raro usurpatur, ne, super collationis dependendæ necessitatem, litium etiam impendiis populares invicem se exhauriant. Cujus querelæ intentio eo pertinet, non ut facultatum permutatio fiat, sed collationem, et is in eo judicio vineat, qui se tenuioribus esse facultatibus docuerit. Qui autem eam querelam vincit, simul litis æstimationem auferre solet. In l. Qui gravatus, in tractatu supradieto, competitio pro antidosis aut simili quadam actione, dicta mihi videtur, si verbum emendate legitur. Ἀντιδόσεως autem auctor fuit Solon. BUDÆUS. De voce ἀντιδόσεις cf. quoque Salmas. de M. U. p. 171. et Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. 11. §. 6.

Ὅπου γάρ] Pro ὅπου fortasse legendum οὗτος.

β'. Τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τοῖς ἔργοις] Τοῖς μέταλλικοῖς; iis, qui fodinas habent, qui et

τὰ δὲ καὶ μεγάλας περιπεπτωκῶς ζημίαις, ἀπολώλεκα τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ τελευταῖον νῦν ἐμὲ δεῖ τῇ πόλει τρία τάλαντα καταδεῖναι, τάλαντον κατὰ τὴν μερίδα — μετέσχον γὰρ, ὡς μή ποτε ἄφελον, καὶ γὰρ τοῦ δημευθέντος μετάλλου — ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰς τὴν ἐμὴν τάξιν πειρασθαι καθιστάναί τὸν οὐ μόνον ἐμοῦ νῦν ὄντα πλουσιώτερον, ἀλλὰ καὶ πρότερον, καὶ οὐδὲ πώποτε οὐδὲν λελειτουργηκότα ὑμῖν, οὐδ' εἰσηνηνοχότα τῇ πόλει. δέομαι οὖν ὑμῶν ἀπάντων, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰὰν ἐπιδεικνύω Φαίνιππον τουτοῦ καὶ παραβεβηκότα τὰ ἐν τοῖς νόμοις δίκαια καὶ 1040 πλουσιώτερον ὄντα ἐμοῦ, βοηθῆσαί μοι, καὶ τοῦτον εἰς τοὺς τριακοσίους ἀντ' ἐμοῦ καταστήσαι. διὰ τοῦτο γὰρ οἱ νόμοι καθ' ἕκαστον ἔτος ποιούσι τὰς ἀντιδόσεις, ὅτι, τὸ διευτυχεῖν συνεχῶς τῇ οὐσίᾳ, οὐ πολλοῖς τῶν πολιτῶν διαμένειν εἴθισται. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν ἅπαντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν ἀντίδοσιν διηγῆσομαι.

γ'. Τοῦ γὰρ Μεταγειτνιῶνος μηνός, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῇ δευτέρᾳ ἰσταμένῳ, ἐποίουν οἱ στρατηγοὶ τοῖς τριακοσίοις τὰς ἀντιδόσεις. ἐν ταύταις ἐκάλεσα κατὰ τὸν νόμον Φαίνιππον τουτοῦ· καλέσας δὲ καὶ παραλαβὼν τῶν οἰκείων τινὰς καὶ φίλων, ἐπορευόμην Κυθῆραδε εἰς τὴν ἔσχατιὰν αὐτοῦ. καὶ πρῶτον μὲν περιεγαγὼν τὴν ἔσχατιὰν¹ αὐτοῦ, πλέον ἢ σταδίων οὔσαν τετταράκοντα, κύκλῳ ἔδειξα καὶ διεμαρτυράμην ἐναντίον Φαινίππου, ὅτι οὐδεὶς

¹ * [αὐτοῦς]

Germanice alicubi appellantur Die Gewerhen, ab operando. WOLF.

Τὰ δίκαια μεγάλας περιπεπτωκῶς ζημίαις] Absurda est hæc lectio. Itaque repono τὰ δὲ καὶ μεγάλας περιπεπτωκῶς ζημίαις, quia antecedit, v. pen. p. 45. τὰ μὲν πρὸς ζημίαις autem hic ad detrimenta rei familiaris potius, quam ad mulctas a iudicibus irrogatas, pertinere videntur. Nam eæ mox seorsim exponuntur. IDEM.

Τρία τάλαντα καταδεῖναι τάλαντον κατὰ τὴν μερίδα] Mutilis videtur hic locus. Nam et qua ratione reliqua duo talenta deberet, exponendum fuit. Nisi placeat τὸ κατὰ distributive positum esse: singula talenta pro singulis portionibus. IDEM. τάλαντον κατὰ τὴν μερίδα omisi in mea interpretatione, ut sensum interturbantia. AUGER.

γ'. Περιεγαγὼν τὴν ἔσχατιὰν] Ἀπὸ τοῦ, πε-

ριῶν. ἔσχατιὰ δὲ, ἄκρα τελευταία, τὸ ἔσχατον μέρος χωρίου τὸ συνάπτον τοῖς ὄρεσιν ἑρημία. Hesyclus. Varinus vero, παρὰ τῷ ποιητῇ ἔσχατον τόπος μέρος, χωρίου ἔσχατα, ὧ γειτνιά ἑρημος τόπος. Nobis licet vertere agrum seu pradium, generali verbo pro speciali usurpato, ob Latini sermonis penuriam: quod sæpissime usu venit, ut καιρὸς, εὐκαιρία, ἀκαιρία, tempus, βουλὴ, εὐβουλία, ἀβουλία, δυσβουλία, consilium, et alia sexcenta. In farrag. F. περιῶν. WOLF.

Διεμαρτυράμην—χωρίῳ] In re presentī coram P'hanippo contestatus sum, nullum finitorem esse in eo fundo erectum, æris alieni demonstratorem: quod si ille pignoris nomine moram ipsi fundo facere insisteret, jubebam eum palam dicere et monstrare, ne postea æs alienum existeret super eo fundo contractum, vel editum iri posset et emersu-

ὅρος ἔπεστιν ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ· εἰ δέ φησιν, εἰπεῖν ἐκέλευον αὐτὸν ἤδη καὶ δεῖξαι, ὅπως μὴ ὕστερον ἐνταῦθα χρέος γινόμενον ἀναφανήσοιτο ἐπὶ τῷ χωρίῳ. ἔπειτα παρεσημνήσθη τὰ οἰκήματα, καὶ τοῦτον ἐκέλευον εἰς τὰμα βαδίζειν. μετὰ δὲ ταῦτα ἠρόμην, ὅπου ὁ σῖτος εἴη ὁ ἀπηλοημένος — ἦσαν γὰρ, νῆ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς, ὧ ἄνδρες δικασταί, δύο ¹ ἄλως αὐτόθι μικροῦ πλέθρου ἑκατέρω —, ὁ δὲ ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι ὁ μὲν πεπραμένος εἴη τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἔνδον ἀποκείμενος. τέλος δὲ, ἵνα μὴ μακρολογῶ, καταστήσας φυλάττειν ἔνδον τινᾶς, καὶ νῆ Δία ἀπειπῶν ² κωλύσαι τοὺς ὀνηλάτας μὴ ἐξάγειν τὴν ὕλην ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς

1041 — πρὸς γὰρ τῇ ἄλλῃ οὐσίᾳ τῇ Φαινίππου, ὧ ἄνδρες δι-

¹ * ἄλω

² καὶ κωλύσας

rum esset *as alienum* vel *index aris alieni*. ac si de praesenti loquens et instanti, diceret, ὅπως μὴ ἀναφανήσεται. BUDEUS.

Οὐδὲς ὅρος ἔπεστιν ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ] *Classis* fiebat quandoque Athenis trecentorum virorum, qui graviora reipublicæ onera sustinebant. In eam altissimi quique legebantur. Si quis autem aliquem ditioiorem se existimabat et ferendo oneri magis idoneum, eum petebat apud στρατηγούς, sive belli duces et praefectos, in locum suum subrogari; ac si de facultatibus controversia incidebat, ad ἀντίδοσιν et bonorum permutationem eum apud eosdem στρατηγούς provocabat. Ea provocata, et Phænippo facultates suas jussu ἀποφαίνειν, ex lege, is qui contra eum agebat, assumptis amicis quibusdam et familiaribus, in fandum, ubi is erat, se contulit, eumque coram iisdem cum circumiret atque undequaque inspiceret, amicos testatus est, nullos ullibi apparere ἔρους, Phænippo interpellat, si qui essent, eos ostenderet, ne *as alienum* postea emergeret, cui fundus ille diceretur obligatus. His factis, cubicula, cellas, et alia obsignavit; custodes reliquit, Phænippo in bona τοῦ ἀντιδιδόντος ire jussu. Cum autem tertio post jusjurandum die facultatum suarum declarationem ex lege dare deberet Phænippus, et adversarium exorasset, ut aliquot sibi dies concederet, querebatur hic omnia interim ab eo subtracta, signis quæ apposita fuerant revulsis, et creditores suppositos, quibus is nihil deberet. Unde constare potest, non modo ad demonstrandam hypothecam ἔρους illos fuisse necessarios, ne res eadem alteri obligari possent in prioris creditoris praedictum; sed nec ἔρους illos fuisse columnas, quibus

pignoris obligatio charaxata esset, nec tabellas ex columnis appensas: sed breves nescio quos cippos et columellas, quibus id inscriptum esset, aut tabella aliqua, quæ id contineret, affixa. Si enim alicujus altitudinis columnæ fuissent, nihil opus fuisset tanta sedulitate fundum illum circumire, et, tabella nulla inventa nec conspecta, Phænippum interrogare, an aliqua alicubi exstaret. Vid. quoque p. 54. v. 13. *Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. III. c. VI. §. 7. p. 216.*

ἔπειτα παρεσημνήσθη τὰ οἰκήματα] Τὰ οἰκήματα παρεσημασθῆναι dicuntur, i. e. obsignata fuisse, cum ea tantum, quæ intus essent mobilia, obsignata forent, aut cellæ in quibus mobilia, ut supellex et penus frugesque liquidæ et aridæ, continebantur, quæ vocat οἰκήματα. Nam οἰκήματα sunt membra domus, ut cellæ, zothecæ, apothecæ, granaria, et similia. Gloss. vet. οἰκήμα cella, οἰκημάτων cellula. Quid per οἰκήματα intellexerit, idem p. 45. v. 13. explicavit, his verbis: ἀντι δὲ - - - βούληται. Ubi οἰκήματα etiam granaria sunt in quibus hordeum repositum, et aliæ similiter cellæ quibus signa imposuerat, ut occlusa essent illi pro quo dixit Demosthenes. *Salmas. de M. U. p. 653.*

Ὁ ἀπηλοημένος] Suidas: ὁ ἀπὸ τῆς ἄλλω συγκεκριμένος μετὰ τὸ ἀλοηθῆναι, τουτέστι τὸ πατηθῆναι. Thema est, ἀλωάω, ἀπαλωάω, διὰ τοῦ ω μεγάλου, quia fit παρὰ τὴν ἄλλω Ἀττικῶς, ἀπαλωάω autem per ει, τὸ ἀποκόπτω, unde πατραλοίας, ὁ φονεὺς τοῦ πατρός. WOLF. Vid. Harpoer. et Valesii observat. ad Not. Maussaci. Cf. quoque Valckenaer. *Animadv. ad Ammon. I. IV. p. 21.*

Τέλος] *Ad extremum, tandem.*

κασταί, καὶ αὕτη πρόσδοδος μεγάλη ἐστὶν αὐτῷ, ἔξ ὄνοι δι' ἐνιαυτοῦ ὑλαγωγούσι καὶ λαμβάνει οὗτος ¹ πλεόν δραχμὰς τῆς ἡμέρας —, τούτοις ἀπειπῶν, ὡς περ λέγω, τῆς ὑλῆς μὴ ἀπτεσθαι, καὶ ἐπαγγείλας ἐπὶ τὰ ἱερά Φαινίππῳ κατὰ τὸν νόμον ἀπαντᾶν, ὡχόμην ἀπιῶν εἰς ἄστῃ.

δ'. Πρῶτον μὲν οὖν τῶν εἰρημένων τὰς μαρτυρίας ὑμῖν παρέξομαι· ἔπειτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀκούσεσθε πάσας τὰς ἀληθείας. τουτοῖ γάρ, ὡ ἄνδρες δικασταί, Φαινίππον, εὐρήσετε εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἀρξάμενον τοῦ μηδὲν δίκαιον ποιεῖν. παρεσημνήαμην τὰ οἰκήματα, τοῦ νόμου μοι δεδωκότος· οὗτος ἀνέωξε. καὶ τὸ μὲν ἀφελεῖν τὸ σημεῖον, ² ὡμολόγει· τὸ δὲ ἀνοῖξαι τὴν θύραν, οὐχ ² ὡμολόγει, ³ ὡς περ ἄλλου τινὸς ἔνεκα τὰ σημεῖα ⁴ ἀφαιρούντος, ἢ τοῦ τὰς θύρας ἀνοῖξαι. ἔπειτα ἀπέϊπον τὴν ὑλὴν μὴ ἐξάγειν· ἐξῆγεν οὗτος ἀπάσας τὰς ἡμέρας, πλὴν ἐκείνης, ἐν ἣ ἔγὼ ἀπέϊπον. χρέος οὐδ' ὅτι οὖν ὠφείλετο ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ· νῦν οὗτος ἀποφαίνει πολλά. ἀπλῶς ποιεῖ, ὅτι ἂν βούλοιο, οὐχ ὅτι ἂν οἱ νόμοι κελεύωσι. λέγε τὰς μαρτυρίας, πρῶτον μὲν τὰς ὑπὲρ τοῦ μετάλλου, ἔπειτα καὶ τὰς ἄλλας.

MARTYRIAI.

ε'. Ἄ μὲν τοίνυν εὐθύς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὰς ἀντιδόσεις ἤρξατό με Φαινίππος ἀδικεῖν, ἀκηκόατε, ὡ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα γεγενημένα οὐκ ἔτ' εἰς ἐμὲ μόνον αὐτῷ ἡμάρτηται, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς νόμους, ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἀπασὶ σπουδαστέον ἐστίν. ὁμόσας γὰρ τῇ ἐνδεκάτῃ τοῦ Βοηδρομιῶνος μηνός, 1042 ἀποφαίνειν ὀρθῶς καὶ ⁵ δικαίως τὴν οὐσίαν, τοῦ νόμου διαρρήδην λέγοντος τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἂν ὁμόσῃ, δίδοναι τὴν ἀπόφασιν, ἐδεῖτό μου προσελθῶν πρὸ τοῦ δικαστηρίου μετὰ Πολυεύκτου τοῦ Κριωέως ⁶ καὶ Τερεντίου, πρῶτον

¹ πλεόν ἢ δάδεκα δραχμὰς
² δικαίως ἀπασαν τὴν

² ὡμολογεῖ.

³ ὡς περ * ἂν ἄλλου

⁴ * ἀφαιρούντος

⁶ καὶ Τερεντίου] καὶ ἑτέραν τινῶν

Πλεόν δραχμὰς] Numerus deest. Nam si legas πλεόν δραχμὰς, sex a-sini cum agnominibus plus consument. WOLF.

Ἐπὶ τὰ ἱερά ἀπαντᾶν] Hinc apparet, in permutationibus, eos rem divinam facere

solitos. IDEM.

Τὴν ὑλὴν μὴ ἐξάγειν] "Tota sylva est, et in genere materia: quae cujusmodi hinc fuerit, lignane, an argilla, an stramen, aut foenum, aut aliquid aliud, quaerant curi-

μὲν περὶ διαλύσεως συνελθεῖν ἑαυτῶ, πάντα γὰρ μοι τὰ δίκαια ποιήσῃν· ἔπειτα τὴν ἀπόφασιν τῆς οὐσίας ἀναβαλέσθαι μὴ πολλὰς ἡμέρας, οὐ γὰρ ἀγνοεῖν μου τὰ πράγματα. ἠγησάμενος δ' ἐγὼ καὶ μετρίου καὶ ἀπράγμονος εἶναι πολίτου μὴ εὐθύς ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ δικαστήριον βαδίζειν, ἐπέισθην — τί γὰρ δεῖ μακρολογεῖν; — τὴν μὲν σύνοδον ταύτην τὴν περὶ τῶν διαλύσεων, τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος τοῦ Βοηδρομιῶνος μηνός, ὁμολογῆσαι ποιήσασθαι· τὴν δ' ἀπόφασιν τῆς οὐσίας, τῇ ἕκτῃ φθίνοντος. τυχῶν δὲ ¹ τούτων παρ' ἐμοῦ Φαίνιππος, οὐδ' εἰς ἑτέραν τῶν ἡμερῶν ἀπήντησεν· ἀλλ' ἀνθ' ἐνός δύο νόμους ἤκει πρὸς ὑμᾶς παραβεβηκώς, ἓνα μὲν τὸν κελεύοντα τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἀν' ὁμότη, τὴν οὐσίαν ἀποφαίνειν, ἕτερον δὲ τὸν κελεύοντα κυρίους εἶναι τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμολογίας, ² ἃς ἐναντίον μαρτύρων ποιήσονται. καίτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν, ὅτι ὁμοίως ἢ τε ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένη ἡμέρα κυρία ἐστὶ, καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων συγχωρηθεῖσα; πολλάκις γὰρ παρὰ ³ γε τοῖς νόμοις γεγραμμένης τριακοστῆς ἡμέρας, ἑτέραν ἡμῖν αὐτοῖς συγχωρήσαντες ⁴ ἐθέμεθα παρὰ ταῖς ἀρχαῖς ἀπάσαις, καὶ δίκαις καὶ

1043 κρίσει ἀναβάλλονται τοῖς ἀντιδίκοις οἱ ἀρχοντες, συγχωρησάντων ἐκείνων ἀλλήλοις. ὧν εἴ τις ἀκυρον ἠγήσαιτο δεῖν εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμολογίαν, μισήσαιτ' ἀν' αὐτὸν ὡς ὑπερβάλλοντα συκοφαντία. Φαίνιππος τοίνυν, ὥσπερ

¹ τούτων ἀμφοτέρων παρ'

² ἃς ἀν' ἐναντίον

³ τε

⁴ ἐθέμεθα, παρὰ τε ταῖς ἀ. ἀ. κ. δίκαις κ. κρίσεις

osi. IDEM.

Μὴ εὐθύς ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ δικαστήριον βαδίζειν] Ἄντι τοῦ, αὐθαδῶς καὶ ἑμπητικῶς. 6. cap. Estheris, λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς, poni videtur ἀντὶ τοῦ, σφόδρα καὶ ὑπερφυῶς. IDEM.

Τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος] Τῇ τρίτῃ ἐπὶ εἰκάδι. 23. Augusti. IDEM.

Τῇ ἕκτῃ] Τῇ πέμπτῃ ἐπὶ εἰκάδι. 25.

IDEM.

Οὐδ' εἰς ἑτέραν] Εἰς οὐδετέραν, Ἀττικιστί.

IDEM.

Ἐτερον δ' ————— ποιήσονται] Cujus legis ratio pendet ex hoc juris Attici axiomate et regula apud Harpocrationem, ὁμολογία γὰρ αἱ συνδέονται. Stare enim unumquemque oportet suae confessioni,

VOL. IV.

cum ei non possit obviare: nam confessus quodammodo sua sententia damnatur. l. 1. D. de confessis. In Leg. Attic. L. IV. T. IV. p. 428. PETITUS.

Πολλάκις γὰρ παρὰ γε τοῖς νόμοις] Utrum παρὰ γε τοῖς νόμοις, an ἐν τοῖς νόμοις. videtur τὸ παρὰ ex inferiore versu παρὰ ταῖς ἀρχαῖς et huc perperam translatum. WOLF.

Τριακοστῆς] F. leg. τρίτης. AUGER.

Ἐτέραν, ἡμῖν αὐτοῖς συγχωρήσαντες, ἐθέμεθα παρὰ ταῖς ἀρχαῖς ἀπάσαις· καὶ δίκαις καὶ κρίσεις ἀναβάλλονται τοῖς ἀντιδίκοις οἱ ἀρχοντες] Sic distingo et lego hunc locum: συγχωρήσαντες ἡμῖν αὐτοῖς, ἐθέμεθα ἑτέραν (ἡμέραν) παρὰ ταῖς ἀρχαῖς ἀπάσαις· καὶ οἱ ἀρχοντες ἀναβάλλονται δίκαις, etc.

H

τοῦ νόμου προστάττοντος μηδὲν ποιεῖν, ὧν ἂν ὁμολογήσῃ τις, ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὠμολόγησεν ἐπὶ τε ταῖς διαλύσεις ἀπαντήσεσθαι, καὶ τὴν ἀπόφασίν μοι τὴν αὐτοῦ δώσειν, καὶ τὴν παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι, οὐδὲ πώποτ' ἀπήντησεν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἐπειδὴ τοῦτον ἐώρων οὐ προσέχοντά μοι τὸν νοῦν, οὐδὲ τοῖς νόμοις, εἰς τὸ στρατήγιον ἔδωκα τὴν ἀπόφασιν· οὗτος δ', ὅπερ καὶ μικρῶ πρότερον εἶπον, πρῶην ἔδωκέ μοι βιβλίον, οὐδὲν ἄλλ' ἢ βουλόμενος δοκεῖν μὲν δεδωκέναι τὴν ἀπόφασιν, μὴ ἔχειν δέ με τοῖς ἐν αὐτῷ γεγραμμένοις ὅ τι χρῆσομαι. χρῆ δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς ἰσχυροτέραν νομίζουσι τῶν νόμων τὴν αὐτῶν βδελυρίαν εἶναι, πλεόν τούτοις τοῦ δικαίου νέμειν, — εἰ δὲ μὴ, πολλοὺς ποιήσετε τοὺς καταγελῶντας τῶν ἐν τοῖς νόμοις γεγραμμένων δικαίων —, ἀλλ' ἐκείνοις βοηθεῖν, οἳ τινες ἂν τὴν τῶν νόμων φωνὴν ὑμετέραν εἶναι νομίζουσι, καὶ τὴν ἡμετέραν ταύτην τὴν εἰς τὸ δικαστήριον ὑπὲρ τῶν ἡδίκημένων εἶναι νομίζουσι, μὴ τῶν ἡδίκηκῶτων. λέγε τῶν ἀρτίως εἰρηκμένων ταῖς μαρτυρίας, καὶ τοὺς νόμους.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΙ.

τοιαῦτα τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πεπονθῶς ἐγὼ ὑπὸ Φαινίππου, ἀπεγραψάμην πρὸς τοὺς στρατηγούς ταύτην τὴν ἀπογραφὴν, λέγε.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

1044

ς'. Πῶς οὖν ἄλλως πρὸς τῶν θεῶν καὶ δαιμόνων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεικνύειν ὑμῖν δεῖ Φαινίππου ἐνοχον ὄντα τοῖς ἀνεγνωσμένοις, ἢ ὅνπερ τρώπων ἐγὼ νῦν ἐπιδεικνύω; ἀλλ' ὅμως ἐμὲ ἀντεγράψατο Φαινίππος μὴ δικαίως

¹ ὑμετέραν

WOLF.

Ὅπερ καὶ μικρῶ πρότερον εἶπον, πρῶην ἔδωκέ μοι βιβλίον οὐδὲν, ἀλλ' ἢ βουλόμενος δοκεῖν μὲν δεδωκέναι τὴν ἀπόφασιν] Videtur Phœnippus dedisse libellum, sed ita negligent et confuse scriptum, ut nihil inde certi colligere potuerit accusator: idque fieri potuit, vel imperitia rustica, vel calliditate, adversarii deterrendi causa. In fattag. pro οὐδὲν ἄλλ' ἢ F. οὐ δι'

ἄλλο ἢ. IDEM. Leg. ex cod. August. οὐδὲν ἄλλο βουλόμενος, ἢ δοκεῖν. AUGER.

Πλέον νέμειν τοῦ δικαίου] Πλέον, ἢ δικαίον ἐστι. Non est plus æquo tribuendum: vel, non committendum vobis est, ut meliore conditione sint, quam ceteri. νέμειν πλέον τοῦ δικαίου, ἀντὶ τοῦ, πλεονεκτεῖν ἐάν. WOLF.

τὴν εἰς τὸ δικαστήριον] Κατ' ἀντίπτωσιν καὶ προσδέσεων ἐναλλαγὴν, τὴν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, sicut εἰς οἶκον εἶναι, ἀντὶ τοῦ, ἐν οἴκῳ.

ἀποφαίνειν τὴν οὐσίαν — οὕτω τὸ πρὸς ὑμᾶς ψεύδεσθαι τοῖς τοιούτοις ῥαδίον ἐστὶ —, καὶ κατηγορεῖ τοῦ ὄρκου, ὃν ἄμοσα πρὸ τῆς ἀποφάνσεως, λέγων, ὅτι πλὴν ¹ ἂν ἐν τοῖς ἔργοις ὑπεσχόμην ἀποφαίνειν τὴν ἄλλην οὐσίαν, ὥσπερ τὸ κατὰ τοὺς νόμους ὀμνύειν, τοῦτ' ἄξιον κατηγορίας ὄν. ὑμεῖς δ' ἴστε, ὧ ἄνδρες δικασταί, — ὑμεῖς γὰρ ἔθεσθε —, τὸν νόμον, ὃς διαρρήδην οὕτω λέγει τοὺς ἀντιδιδόντας ἀλλήλοις, ὅταν ὁμόσαντες ἀποφαίνωσι τὴν οὐσίαν, προσομνύειν καὶ τόνδε τὸν ὄρκον, ἀποφαίνω τὴν οὐσίαν τὴν ἑμαυτοῦ ὀρθῶς καὶ δικαίως, πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἀργυρείοις, ὅσα οἱ νόμοι ἀτελεῖ πεποιήκασιν. μᾶλλον δὲ λέγε τὸν νόμον αὐτόν.

² ΝΟΜΟΣ.

ζ'. Μικρὸν μὲν οὖν ἰκετεύω, ἐπίσχεσ. ἐγὼ γὰρ καὶ πρότερον προεκαλεσάμην Φαίνιππον, καὶ νῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, δίδωμι αὐτῷ δωρεάν, καὶ ἀφίσταμαι μετὰ τῆς ἄλλης οὐσίας, καὶ τῶν ἐν τοῖς ἔργοις, εἰάν μοι τὴν ἐσχατιὰν μόνην ἐλευθέρην παραδῶ, ὥσπερ ἦν, ὅτ' ἐγὼ τοπρῶτον ἦλθον εἰς αὐτὴν μετὰ μαρτύρων, ³ καὶ, ὅσον ἐξῆγεν ἐκ τῶν οἰκημάτων σῖτον καὶ οἶνον καὶ τᾶλλα, ἀφελὼν ⁴ ἐκ τῶν θυρῶν τὰ σημεῖα, ταῦτα πάλιν εἰς ⁵ τὸ αὐτὸ καταστήσῃ. καὶ τί λέγεις ἔτι καὶ βοᾶς; πολλὰ ἐκ τῶν ἔργων τῶν
1045 ἀργυρείων ἐγὼ, Φαίνιππε, πρότερον αὐτὸς, τῷ ἑμαυτοῦ σώματι πονῶν καὶ ἐργαζόμενος, συνελεξάμην, ὁμολογῶ· νυνὶ δὲ, πλὴν ὀλίγων, ἅπαντα ἀπολάλεκα. σὺ δ', ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς νῦν πωλῶν τὰς κριθὰς ὀκτωκαίδεκαδράχμους καὶ τὸν οἶνον δωδεκάδραχμον, πλουτεῖς εἰκότως, ἐπειδὴν

¹ τῶν

² Deest ΝΟΜΟΣ.

³ καὶ εἰν, ὃν ἐξῆγεν

⁴ ἀπὸ

⁵ ταῦτὸ

IDEM.

ζ'. Ὅν ἄμοσα πρὸ τῆς ἀποφάνσεως. et ibid. πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις. et v. 11. τοῖς ἀργυρείοις. IDEM.

ζ'. Σὺ δ' ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς —] Vid. Petitus Leg. Attic. L. VI. T. VI. p. 577. et Wesselingii Not. ad J. I.

Παλῶν τὰς κριθὰς ὀκτωκαίδεκαδράχμους] Τὸν μέδιμον ὀκτωκαίδεκα δραχμῶν. WOLF.

Καὶ τὸν οἶνον δωδεκάδραχμον] Τὸν ἀμφορέα, ἢ μετρητὴν δώδεκα δραχμῶν. Gaza Metretam vertit amphoram, Eras. 2. Ioannis :

Cadus, inquit, sive metreta, mensura con-
giorum decem. In Lexico Græcolatino ἢ μετρητῇ genere fæmineo ὀξυτόνωσ scriptum est, hic masculino παροξυτόνωσ ὁ μετρητής. In veteribus Græcis Lexicis hanc vocem non reperio. In Iohanne acuitur, ἰδρῖαι χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. Ubi genus discerni haud potest. Pollux : μετρητὰς οἶνου Δημοσθένος. lib. 4. cap. 23. et l. 10. cap. 20. ἀλλὰ καὶ μετρητὴν (διὰ τοῦ ἰ παρὰ τὴν μετρητότητα ὁ Φιλλόλιος) τὸν ἀμφορέα εἴρηκεν. et Φιλλόχορος παρὰ τοῖς πα-

ποιῆς σίτου μὲν μεδίμνους πλεῖον ἢ χιλίους, οἴνου δὲ με-
 τρήτας ὑπὲρ ὀκτακοσίους. ἔτι οὖν τὴν αὐτὴν ἡμᾶς τάξιν
 ἔχειν δεῖ, μὴ τῆς αὐτῆς τύχης ἡμῖν παρακολουθησάσης νῦν
 τε καὶ πρότερον; μηδαμῶς· οὐ γὰρ δίκαιον. ἀλλὰ διάδεξαι
 καὶ σὺ, καὶ μετάλαβε μικρὸν χρόνον τῆς τοῦ λειτουργοῦντος
 τάξεως, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐν τοῖς ἔργοις ἠτυχήκασιν, ὑμεῖς δ'
 οἱ γεωργοῦντες εὐπορεῖτε μᾶλλον, ἢ προσῆκεν. ἰκανὸν γὰρ
 χρόνον δὴ οὐσίας καρπούμενος διατελεῖς, τὴν μὲν τοῦ φύσει
 πατρὸς Καλλίππου, τὴν δὲ τοῦ¹ ποιησαμένου Φιλοστρά-
 του τοῦ ῥήτορος· καὶ οὐδὲν πώποτε τουτοισὶ πεποιήκας.
 καίτοι ὁ μὲν ἐμὸς πατὴρ πέντε καὶ τετταράκοντα² μνῶν
 ἑκατέρω, ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ, τὴν οὐσίαν κατέλιπεν, ἀφ'
 ἧς ζῆν οὐ βραδίον ἔστιν· οἱ δὲ σοὶ πατέρες τοσοῦτων ἦσαν
 κύριοι χρημάτων, ὥστε ἑκατέρου τρίπους ἀνάκειται, νικη-
 σάντων αὐτῶν Διονύσια χορηγούντων. καὶ οὐ φθονῶ· δεῖ
 γὰρ τοὺς εὐπόρους χρησίμους αὐτοὺς παρέχειν τοῖς πολί-
 ταις. σὺ τοίνυν δεῖξον χαλκοῦν ἓνα μόνον εἰς τὴν πόλιν
 ἀναλωκῶς, ὃ τὰς δύο λειτουργούσας οὐσίας παρειληφῶς·
 ἀλλ' οὐ δεῖξεις. ἀποκρύπτεσθαι γὰρ καὶ διαδύεσθαι καὶ
 πάντα ποιεῖν, ἐξ ὧν μὴ λειτουργήσης τουτοισὶ, μεμάθηκας.
 ἀλλ' ἐγὼ δεῖξω πολλὰ ἀναλωκῶς, ὃ τὴν μικρὰν οὐσίαν
 παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς. πρῶτον δέ μοι τὸν νόμον 1046
 ἐκεῖνον ἀνάγνωθι, τὸν οὐκ ἐῶντα τῶν ἐν τοῖς ἔργοις οὐδὲν
 ἀποφαίνειν, καὶ τὴν πρόκλησιν, ἔπειτα τὰς μαρτυρίας, ὡς
 δὴ οἴκων λειτουργούντων οὐτοσὶ Φαίνιππος κεκληρονό-
 μηκε.

ΝΟΜΟΣ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ή. Ἐν μόνον ἂν τις ἔχοι δεῖξαι τουτονὶ Φαίνιππον πε-
 φιλοτιμημένον εἰς ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί. ἵπποτρόφος
 ἀγαθός ἐστι καὶ φιλότιμος, ἅτε νέος καὶ πλούσιος καὶ
 ἰσχυρὸς ὢν. τί τούτου μέγα σημεῖον; ἀποδόμενος τὸν πο-
 λεμιστήριον ἵππον καταβέβηκεν ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ αὐτ'

¹ ποιησαμένου σε, Φιλοστράτου

² μνῶν μόνον ἑκατέρω

ἰαυῖ: φασί τὸν ἀμφότερα κεκλήσθαι κάλλειν.

ΙΔΗΜ.

ἑκατέρω ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ] Utrum
 singulis ἄθ. an utriusque simul? ΙΔΗΜ.

ή. Καταβέβηκεν ἀπὸ τῶν ἵππων] Si ἵπ-
 πῶν legas, vertito: deserta equitum classe
 vehiculum sibi comparavit. Videtur allu-
 dere ad proverbium, ἀφ' ἵππων ἐπ' ἄνου

ἐκείνου ὄχημα αὐτῷ τηλικούτος ὢν ἐώνηται, ἵνα μὴ πεζῇ πορεύηται, — τοσαύτης τρυφῆς μεστός οὗτός ἐστι —· καὶ τοῦτο ἀπογέγραφέ μοι, τῶν δὲ κριθῶν καὶ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς γιγνομένων οὐδὲ τὸ δέκατον μέρος. ἀξίον γε ἀφεῖναι νῦν αὐτόν ἐστιν, ἔπειδὴ χρήσιμός γε καὶ φιλότιμος καὶ τῇ οὐσίᾳ καὶ τῷ σώματι γέγονε; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. καλῶν γὰρ κάγαθῶν ἐστὶ δικαστῶν, τοὺς μὲν τῶν πολιτῶν ἐθέλοντας, ὅταν εὐπορῶσι, λειτουργοῦντας, καὶ ἐν τοῖς τριακοσίοις ὄντας, ἀναπαύειν, ὅταν τούτου δέομενοι τυγχάνωσι· τοὺς δὲ νομίζοντας ἀπολλύειν, ὅταν εἰς τὸ κοινόν τι δαπανήσωσιν, ἄγειν εἰς τοὺς προεισφέροντας, καὶ μὴ ἐπιτρέπωειν δραπετετεύειν. λέγε πρῶτον μὲν τὴν μαρτυρίαν, ἔπειτα τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΑΠΟΦΑΣΙΣ.

ἕα ταῦτα, καίτοι πολλὰ τῶν ἔνδοθεν ἐκφορήσας, ὧ ἄνδρες δικασταί, Φαίνιππος, ἀνοίξας τὰ παρασσημασμένα τῶν
 1047 οἰκημάτων ὡς ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ καταλιπὼν ὅσα ἔδοξεν αὐτῷ, δευτέρῳ μὲν τὴν ἀπόφασιν ἔδωκέ μοι τῆς οὐσίας· ἀλλ' ὅμως ἕα ταῦτα. ¹ λέγε ἐντευθενί, Ἐπὶ τούτοις τὰδε ὀφείλω.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ.

ἐπίσχυες. αὕτη ἐστὶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἡ Ἀριστονόη, ἡ τοῦ Φιλοστράτου θυγάτηρ, μήτηρ δὲ τουτουί. ταύτη χρέος φησὶν ὀφείλεσθαι Φαίνιππος, τὴν προῖκα, ἧς οἱ νόμοι κύριον τοῦτον ποιοῦσι, ψευδόμενος καὶ οὐ ² δικαίᾳ χρώμενος τῇ ἀποφάνσει. διὰ τί γὰρ ἐγὼ, Φαίνιππε, μενούσης μοι τῆς

¹ λέγε δὲ ἐντευθενί

² δικαίως

μεταβῆναι. IDEM.

Τηλικούτος ὢν] Vel ad juvenilem aetatem, vel ad staturae proceritatem referri potest: quarum neutram deceat vehiculo potius, quam equo, vehi: cujus in re bellica nullus sit usus. In itinere quidem faciendo proceres nostri seculi curribus Hungaricis, quas Gutschas vocant, malle uti quis miretur? quibus bina millia Germanica et amplius, singulis horis in planicie confici possunt: id quod vix credidissem, nisi expertus ipse essem, Augusta Land-

spergam duabus horis pervectus, postridieque totidem revectus: quae oppida sex mediocribus milliariibus inter sese distant, totidemque horas equitando absumunt. IDEM.

Τοὺς δὲ νομίζοντας ἀπολαύειν] Sententia postulat ἀπολλύειν. IDEM.

Λέγε ἐντευθενί, εἰ ἐπὶ τούτοις τὰδε ὀφείλω] Alii ὀφείλει. F. εἴτ' ἐπὶ τούτοις τὰδε ὀφείλω, ut sint verba τῆς ἀποφάνσεως. IDEM.

Μενούσης κ. τ. λ.] Ex his verbis Legem Atticam condidit doctissimus earum

μητρός ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ζώσης καὶ προῖκα ἐπενεγκαμένης, οὐκ ἀπογράφω τὴν προῖκα χρέος αὐτῆ, οὐδὲ παρακρούομαι τοὺς δικαστὰς, ἀλλ' εἴ μετέχειν τῶν ἐμαυτοῦ τὴν μητέρα, ἂν τε τὴν Φαινίππου, ἂν τε τὴν ἐμαυτοῦ ἔχω οὐσίαν; ὅτι οἱ νόμοι ταῦτα κελεύουσιν, ὧ βέλτιστε, σὺ δὲ πάντα ποιεῖς παρὰ τοὺς νόμους. λέγε ἕτερον.

ΑΠΟΦΑΝΣΙΣ.

Ζ'. Ἀκούετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, Παμφίλῳ φησὶ καὶ Φιλολέῳ Ῥαμνουσίῳ κοινῇ τάλαντον ¹ ἐν ὀφείλειν, καὶ Αἰαντίδῃ Φλυεῖ τετρακισχιλίας, καὶ Ἀριστομένει Ἀναγυρασίῳ τέτταρας καὶ δέκα μνᾶς. διὰ τί οὖν, Φαινίωπε, ὅτε μὲν ἐγὼ μάρτυρας ἔχων ἠρώτων σε, εἴ τι ² ὀφείλεις ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ, καὶ ἐκέλευον δεῖξαι ὄρον εἴ που ἔπεστι, καὶ διεμαρτυρόμεν, ὅπως μὴ μοι ὕστερον κατεσκευασμένοι δανεισταὶ ³ φανήσονται, τότε μὲν οὐδὲν ἀπέφηνας τῶν χρεῶν· ἐπειδὴ δὲ δευτέρῳ μηνὶ τὴν ἀπόφανσιν ἔδωκάς μοι, τοῦ νόμου κελεύοντος τριῶν ἡμερῶν, νῦν ἤκουσι δανεισταί, καὶ ⁴ ὀφειλήματα πλέον ἢ τριῶν ταλάντων; ὅτι, ὧ βέλτιστε, οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζεις, ἢ ὅσονπερ κοινῇ γέγονέ μοι πρὸς τὴν ¹⁰⁴⁸ πάλιν ὀφλήμα, τοσοῦτον καὶ σοὶ ἰδίᾳ νῦν εἶναι. ὅτι δ', ὧ Φαινίωπε, ψεύδῃ, καὶ ἐπιωρκηκῶς ἤκεις πρὸς τούτους, ἥδη φανερῶς ἐλέγξω. λάβε μοι, γραμματεῦ, τὴν τοῦ Αἰαντίδου καὶ Θεοτελοῦς μαρτυρίαν, οἷς οὗτος ἀπογέγραφεν ⁵ ὀφείλουτ'

¹ Deest ἐν.

² ὀφείλεις

³ φανήσονται

⁴ ὀφλήματα

⁵ * ὀφείλουθ' αὐτὸν

enarrator [I. VI. t. II. §. III. p. 554.] ad h. m. μενούσης τῆς μητρός ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ζώσης, καὶ προῖκα ἐπενεγκαμένης, οὐκ ἀπογράφειν τὴν προῖκα χρέος αὐτῆ, ἀλλὰ μετέχειν τῶν παίδων τὴν μητέρα: quæ ita Latine reddidit: manente domi cum liberis matre, dote non repetita, liberi propter dotem fœnus ne pendunt, sed mater bona illorum participato. Nihil sani neque, in Græcis neque in Latinis. προῖκα ἐπενεγκαμένης est quæ dotem attulit mulier: nam ἐπιφέρεισθαι προῖκα mulier Atticis dicitur quæ dotem marito offert. At ἀπογράφειν τὴν προῖκα χρέος αὐτῆ non est fœnus pendere propter dotem, sed in descriptione bonorum suorum danda, inter res alienum recensere dotem quæ matri debetur. Jam vero, quid illa sibi velint μετέχειν τῶν παίδων τὴν μητέρα, nescio. Matrem par-

ticipem esse liberorum significat, nihil aliud. At in oratione Demosthenis, qui contra Phœnippum dicit, matrem se sinere, ait, secum sua bona participare; et suo exemplo docet, Phœnippum quoque (qui inter alia matri dotem se debere in ἀντιδόσει posuerat) cujus mater similiter una in domo cum ipso degeret, idem facere debere, quia leges id juberent. Ex quibus perspicit liquido potest, liberos, qui κύριοι essent et bonorum paternorum possessionem ex lege accepissent, pro dote quæ ei deberetur, non aliter demensum coactos dare, quam si mater a liberis recessisset et una cum his vivere recusasset. Salmas. de M. U. p. 171. Salmasio album calculum adjicit Wesselingius in Not. ad Petit. Comm. in LL. AA. l. s. l.

αὐτὸν τετρακισχιλίας δραχμὰς ψευδόμενος, καὶ πάλαι ἀποδεδωκώς, οὐχ ἑκὼν, ἀλλὰ δίκην ὄφλων. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ί. Ἐπειτ', ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν οὕτω καταφανῶς ἐν ἅπασιν ἀδίκως πεπονημένον τὴν ἀπόφασιν, καὶ μήτε τῶν νόμων φροντίσαντα μηδὲν, οἷ διωρίκασιν ἐν οἷς δεῖ τὴν ἀπόφασιν ποιεῖσθαι χρόνοις, μήτε τῶν ἰδίων ὁμολογιῶν, ἃς ὁμοίως ὑπολαμβάνομεν ἰσχυράς· χωρὶς δὲ τούτων, ἀνεωχότα τὰ σημεῖα τῶν οἰκημάτων, καὶ ἐκπεφορηκότα τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον ἔνδοθεν· πρὸς δὲ τούτοις, τὴν ὕλην τὴν ¹ τετμημένην πεπρακότα μετὰ τὴν ἀντίδοσιν, πλέον ἢ τριάκοντα μῶν οὔσαν ἄξιαν· καὶ τὸ πάντων μέγιστον, χρέα ψευδῆ κατεσκευακότα τῆς ἀντιδόσεως ἕνεκα· τοῦτον δικαίως ψηφιεῖσθε πεποιῆσθαι τὴν ἀπόφασιν; μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί. ² πῆ γὰρ τραπέσθαι δεήσει διαμαρτόντα τῆς ὑμετέρας γνώμης, ὅταν οἱ πλούσιοι καὶ μηδὲν ὑμῖν πάποτε χρήσιμοι γεγεννημένοι, πολὺν καὶ σῖτον καὶ οἶνον ποιοῦντες, καὶ τοῦτον τριπλασίας τιμῆς ἢ πρότερον διατιθέμενοι, πλεονεκτῶσι παρ' ὑμῖν; ὁ μηδαμῶς νυνὶ γενέσθω· ἀλλ' ὥσπερ καὶ κοινῇ πᾶσι βεβοηθήκατε τοῖς ἐν τοῖς ἔργοις ἐργαζομένοις, οὕτω καὶ ἰδίᾳ βοηθήσατέ μοι νῦν. 1049 καὶ γὰρ, εἰ οἰκέτης ὑμῶν, μὴ πολίτης, ἦν, ὄρῶντες ἂν μου τὴν φιλεργίαν καὶ τὴν εἰς ὑμᾶς εὐνοίαν, ³ ἐπαύσατ' ἂν με τῶν ἀναλωμάτων, καὶ ἐπὶ τὸν δραπετεύοντα τῶν ἄλλων ἦλθετε, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν, ἐπειδὰν ἀποτίσω τὰ τρία ⁴ τάλανθ' ἂ ὧφλον, καὶ ἀναλάβω ἑμαυτὸν, πάλιν ἀναπαύσαντες τῶν τεταλαιπωρηκότων ἕτερον, ἐπ' ἐμὲ ἤξετε· νῦν δ' ἄφετε, ἱκετεύω πάντας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ, τὰ δίκαια εἰρηκῶς, δέομαι βοηθῆσαί μοι, καὶ μή με περιελαθέντα περιιδεῖν ὑπὸ τούτων.

¹ τετμημένην

² ποῖ

³ ἀνεπαύσατ'

⁴ τάλανθ' ὑμῖν, ἂ

ί. Καὶ τὴν τετμημένην] *Æstimatam*. F. τὴν τετμημένην, *casam materiam*. Nulla enim t̄ης τιμῆσεως facta est mentio, nisi quod aliquas drachmas Phœnippum inde percipere in dies singulos dixit. WOLF. Lego τετμημένην. AUGER.

Καὶ ἐπὶ τὸν δραπετεύοντα τῶν ἄλλων] Lego καὶ ἐπὶ τινι δραπετεύοντα. WOLF. τῶν ἄλλων coheret cum τὸν a quo regitur. AUGER.

τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν] Quia verba hæc minus belle coherent, τὸ καὶ νῦν prætermisi, sententiam secutus. WOLF. Non facile intelligitur quid hic significet καὶ νῦν: ego arbitror νῦν jungi tantum cum ἐπειδὰν per elegantiam, et καὶ significare etiam. AUGER.

Περιελαθέντα περιιδεῖν] Ἐπιτρέπειν περιελαύεσθαι. Sed nihil vetat vertere: Neque ab istis exagitationum negligatis. WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΝ ΥΠΕΡ
ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1049

ΑΓΝΙΑΣ καὶ Εὐβουλίδης ἦσαν ἀνεψιοί· τούτων δὲ Ἄγνίας ἐτελεύτησεν ἄπαις, ὁ δὲ Εὐβουλίδης Συναγίης κατέλιπε ἑ Φυλομάχην, ἣτις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου τοῦ Ἄγνιου, ὡς οὔσα ἐγγυτάτω τῷ γένει. ἠμφισβήτησαν δὲ αὐτῇ Γλαυκίς τις καὶ Γλαύκων, οὐκ ἀρχιστεία γένους, ἀλλὰ διαθήκαι· ἰσχυρίζεσθαι. ἂν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ψευδῶν ἐλεγχθεῖσῶν, παραλαμβάνει τὸν κλῆρον ἡ ἑ Φυλομάχη. εἰς ἃν γὰρ ὁ Θεόπομπος, αὐτοῦς τε τούτους ἠπταμένους παραλαβὼν, καὶ πρὸς τούτοις Εὐπίλεμον, προσεκαλίσσατο εἰς διαδικασίαν τοῦ κλήρου τὴν ἑ Φυλομάχην. ἐδίδου γὰρ ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ προσκαλεῖσθαι τὸν νεικηκότα, καὶ ἔχοντα τὸν κλῆρον. κατασκευασθεῖσιν δὲ πρὸς ἀπάτην τῆς δίκης, ὡς φησι Σωσίθεος, ἐνίκησεν ὁ Θεόπομπος. κακείνος μὲν ἐτελεύτησεν υἱὸν καταλιπόντα Μακάρτατον. τῇ δὲ ἑ Φυλομάχῃ γίνεται παῖς, ὃν ἀνόμασεν Εὐβουλίδην. καὶ εἰσεποίησεν υἱὸν Εὐβουλίδῃ, τῷ ἑαυτῆς μὲν πατρὶ, ἀνεψιῷ δὲ Ἄγνιου τοῦ τὸν κλῆρον καταλειποτός· εἰσποίησασα δὲ εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας τοῦ Εὐβουλίδου καὶ Ἄγνιου. καὶ οἱ φράτορες ἐδέξαντο, ὡς δικαίως εἰσαγόμενοι. τούτων δὲ πραχθέντων, ὁ παῖς εἰς διαδικασίαν τοῦ κλήρου προσκέκληται Μακάρτατον τὸν υἱὸν τοῦ Θεόπομπου. καὶ λέγει τὸν λόγον Σωσίθεος, ὁ φύσει πατὴρ τοῦ παιδός.

1050

¹ Φυλομάχ.

Ἐως οὔσα ἐγγυτάτω τῷ γένει] S. τῷ Ἄγνίᾳ συγγενεστάτη noluit dicere. Philolaus τοὺς ἀρχιστ' ἐκγεγαῶτας poetice appellat. ἐγγυτάτω autem adverbium est, pro ἐγγυτάτῃ, ab ἐγγύς, ἐγγυτέρω, ἢ ἐγγυόν, ἐγ-

γυστα, ἢ ἐγγυτάτω. WOLF. Διαθήκαις ἰσχυρίζομενοι] Dativo lege IDEM. Εἰς ἃν γὰρ ὁ Θεόπομπος] F. εἰσιῶν δ' ὁ Θεόπομπος. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΕΠΕΙΔΗ καὶ πρότερον ἀγῶνες ἐγένοντο ἡμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους περὶ τοῦ κλήρου

ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΝ] Nulla est fere inter Demosthenicas orationes ita partim depravata, partim perplexa, ut hæc. Itaque confiteor, me aliquot loca parum intelli-

gere: quo minus Oporinum nostrum in prima editione idem conquestum fuisse miror. Nam cum is negaret, se meam hujus orationis interpretationem ubique

τοῦ Ἀγνίου, καὶ οὐδὲν παύονται παρανομοῦντες καὶ βιαζόμενοι, ὥστε ἐκ παντὸς τρόπου τὰ μὴ προσήκοντ' ἑαυτοῖς ἔχειν, ἀνάγκη ἴσως ἐστὶ τὰ πραχθέντ' ἐξαρχῆς διηγήσασθαι. ὑμεῖς τε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ῥᾶον παρακολουθήσετε ἅπασιν τοῖς λεγομένοις, καὶ οὗτοι ἐπιδειχθήσονται, οἳ οἱ εἰσιν ἄνθρωποι, καὶ ὅτι πάλαι ἤδη ἀρξάμενοι οὐδὲν παύονται κακοτεχνοῦντες, καὶ οἴομενοι δεῖν διαπράττεσθαι ὅ τι ἂν ἐπέλθῃ τούτοις. δεόμεθα οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εὐνοικῶς ἀκροᾶσθαι τῶν λεγομένων, καὶ παρακολουθεῖν προσέχοντας τὸν νοῦν· πειράσομαι δὲ καὶ γὰρ διδάσκειν ὑμᾶς, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, περὶ τῶν πεπραγμένων σαφέστατα.

β'. Τουτουὶ γὰρ τοῦ παιδὸς ἡ μήτηρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, γένει οὔσα ἐγγυτάτῳ Ἀγνίᾳ τῷ ἐξ Οἴου, ἐπεδικάσατο τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους. καὶ τῶν τότε ἀμφισβητησάντων αὐτῇ τοῦ κλήρου τουτουὶ, γένει μὲν ὡς ἐγγυτέρω τις εἴη αὐτῶν τῆς γυναικός, οὐδ' ἐπεχείρησεν

intelligere, ego rogabam, num ipse Græca assequeretur? quod cum aque negaret, pares ergo, inquam, sumus: nosque plurimos ignorationis hujus socios esse habituros existimo. ἐπιγράφεται μὲν οὖν οὗτοσιν ὁ λόγος πρὸς Μακάρτατον, ἀδελφώτατον δ' ἂν παῖσιν τὸν τε ἐρμηνεύοντα καὶ τὸν ἐξηγούμενον· καὶ πολὺς μὲν ἐν τῷ λόγῳ ὁ περὶ Ἀγνίου λόγος, ἥκιστα δ' ἀγνέει πλείστων σφαλμάτων τε καὶ δυσκολιῶν ὁ λόγος, νόμους τε ἔχων παλαιούς, καὶ χρησμούς ἀλλοκότους, καὶ γενεαλογίας δυσεφίκτους. Operam tamen pro virili dedi, ut apparet, τὰς δευτέρας φροντίδας non prorsus fuisse inanes et supervacaneas, non utique minore labore suscepto, quam ab istoc ipso Sositheo, qui filii nomine in hereditatem agit, sed nequaquam paris remunerationis expectatione. Sunt enim iis plerique præditi ingenii, ut contra æquissimam Aristotelis postulationem, nec pro inventis gratiam habeant, et prætermisissam veniam negent: et, si qua forte culpa commissa fuerit, nullam imbecillitatis naturæ communis, aut fortunæ adversioris, rationem habeant: sed e vestigio et scriptorem et librum capitis damnatum in Barathrum abjiciant. ἀλλ' οἷστέον κἀλπιστέον. WOLF.

“Ὅσπε ἔχειν” Ἰνα ἔχῃσι, τελικῶς, ἀλλὰ μὴ ἀποστατικῶς. IDEM.

“Ὅ, τι ἂν ἐπέλθοι τούτοις” Ἀντὶ τοῦ, αὐτοῖς. IDEM.

γ'. Τουτουὶ τοῦ παιδὸς:—] Hujus pueri

mater, cui proximi gradus gentilitas cum Hagnia Euxæ filio intercedebat, lege egit in ejus hereditatem. BUDÆUS.

Ἀγνία τῷ Ἐξοίῳ] Duo fuerunt Hagniæ, unus Buseli, alter Polemonis filius, superioris Hagniæ nepos, Buseli pronepos. Unde autem hic posterior, ejus hæreditas controversa est, τοῦ Ἐξοίου dicatur, non assequor: legendumque censeo, τοῦ Πολέμωνος. Glaucus quidem et Glaucou Euxæi filii, ut et Buselus ipse, dicuntur. Unde hoc nomen ab Hagniam est errore librarii translaturum. WOLF. Sola distinctione hi tres loci [sc. p. 58. v. 3. et p. 62. v. pen.] emendari poterant. Scribendum enim est ubique ἐξ Οἴου, i. e. ex Cæo municipio. Duo fuerunt municipia hujus nominis in agrò Attico, quorum alterum Ceramicum, alterum Decelicum dicebatur. Utrisque civis ac Municipipes dicebantur ἐξ Οἴου, ut docet Harpocration in v. οἴον. Cui consentit etiam Stephanus Byzantius in v. Ἀερότονον. Ex Cæo igitur municipio oriundus erat Buselus, ac proinde Hagnias major ejus filius, et Hagnias minor ejusdem nepos, de cujus hereditate agitur, in eodem Municipio erant adscripti. VALESIIUS. Lege divisim ἐξ Οἴου. Fuit enim Οἴον nomen pagi semi Attici, et sic etiam corrige infra, ubi id nomen et is error sæpius repetitur est. PALMER. Plura vide ap. Meursium de Pop. Attic. in v. Οἴον, p. 767. vol. IV. Thesaur. Antiq. Græc. et Corsju.

οὐδεὶς ἀντομόσαι — ὠμολογεῖτο γὰρ παρὰ πάντων τῆς γυναικὸς εἶναι ἡ κληρονομία κατὰ τὴν ἀγχιστεῖαν —, διαθήκας δὲ ψευδεῖς ἤκον κατασκευάσαντες Γλαῦκός τε ὁ ἐξ Οἴου, καὶ Γλαύκων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Θεόπομπος ὁ τουτουῖ πατὴρ Μακαρτάτου, ὃς ἐκείνοις συγκατεσκεύαζεν ἅπαντα ταῦτα καὶ ἐμαρτύρει τὰς πλείστας μαρτυρίας. αἱ δὲ διαθήκαι, ὡς τότε παρέσχοντο, ἐξηλέγχθησαν ψευδεῖς οὔσαι· καὶ οὐ μόνον ἠττήθησαν, ἀλλὰ καὶ πονηρότατοι δόξαντες εἶναι ἀπηλλάττοντο ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐπιδημῶν τότε Θεόπομπος ὁ τουτουῖ πατὴρ Μακαρτάτου, ¹ καὶ τοῦ κήρυκος κηρύττοντος, εἴ τις ἀμφισβητεῖν ἢ παρακαταβάλλειν βούλεται τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἢ κατὰ γένος ἢ κατὰ διαθήκας, οὐκ ἐτόλμησε ² παρακαταβαλεῖν, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ ἐδίκασεν, ὅτι οὐδ' αὖτε αὐτῷ προσῆκεν οὐδὲν τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου.

γ'. Ἐχούσης δὲ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τουτουῖ τὸν κλῆρον, ἐπειδὴ ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητήσαντας ἑαυτῇ, οὕτως εἰσὶ μιαιοὶ οὗτοι, καὶ οὐκ οἴονται δεῖν οὔτε τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πείθεσθαι οὔτε 1052 τοῖς γνωσθεῖσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλὰ πάντα τρόπον ³ ἐπιχειροῦντες ἀφελέσθαι πάλιν τὴν γυναῖκα τὸν κλῆρον ἐν ὑμεῖς αὐτῇ ἐψηφίσασθε· ὥστε συνομόσαντες καὶ συνθήκας γράψαντες πρὸς ἀλλήλους καὶ καταδέμενοι παρὰ Μηδεῖῳ Ἀγνουσίῳ, Θεόπομπος ὁ τουτουῖ πατὴρ Μακαρτάτου, καὶ Γλαύκων, καὶ Γλαῦκος ὁ ἠττηθεὶς τὸ πρότερον, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ἐπιτηδείων τέταρτον προσλαβόντες — Εὐπόλεμος ἦν αὐτῷ ὄνομα —, οὗτοι ἅπαντες κοινῇ ἐπιβουλεύσαντες, προσεκαλέσαντο τὴν γυναῖκα πρὸς τὸν

¹ [καί]² παρακαταβάλλειν³ ἐπιχειροῦσιν

F. A. p. I. d. V. §. VIII.

καὶ τοῦ κήρυκος —] Cum praeo pronuntiasset licere qui vellet de hereditate ambigere Hagnia, aut propinquitate, aut ex testamento: vel, licere si cui videretur honorum possessionem agnoscere, aut unde agnati, aut secundum tabulas, hereditatemque petentem, sponsione aut sacramento agere, hic sponsionem facere non ausus est. BURJES.

καὶ τοῦ κήρυκος] καὶ delendum est, nisi ignoscet etiam. AUGER.

¹ ἢ παρακαταβάλλειν βούλεται τοῦ κλήρου

τοῦ Ἀγνίου] ἐπιδικάζεσθαι τοῦ κλήρου ἐκ παρακαταβολῆς. WOLF. Qui sibi vindicabat, ἀμφισβητεῖν dicebatur: qui vero contra sibi assererat, παρακαταβάλλειν, quod fiebat cum sponsione et sacramento partis honorum decimae, quam pendebat, si causa cecidisset. V. Pollux, lib. VIII. §. 32. In Leg. Attic. lib. VI. tit. VI. §. XIII. p. 589. PETITUS. Eum vide. Cf. quoque Demosth. adv. Olympiod. p. 1173. ed. R. et ISAES de Apollod. Hered. p. 65.

γ'. Ἐπιχειροῦντες] Sub. εἰσὶ. AUGER.

ἄρχοντα εἰς διαδικασίαν ¹ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, φάσκοντες τὸν νόμον κελεύειν, παρὰ τοῦ ἐπιδεδικασμένου καὶ ἔχοντος τὸν κλῆρον προσκαλεῖσθαι, εἰάν τις βούληται ἀμφισβητεῖν. καὶ, ἐπειδὴ ἦγεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τά τε ἄλλα ἦν αὐτοῖς ἅπαντα παρεσκευασμένα εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τὸ ὕδωρ, πρὸς ὃ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τετραπλάσιον ἡμῶν ἔλαβον· ἐξ ἀνάγκης γὰρ ἦν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τῷ ἄρχοντι, ἀμφορέα ἐκάστω ἐγγεῖαι τῶν ἀμφισβητούντων, καὶ τρεῖς χοαὶ τῷ ὑπέρῳ λόγῳ. ὥστε συνέβαινεν ἐμοὶ τῷ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀγωνιζομένῳ, μὴ ὅτι περὶ τοῦ γένους, καὶ τῶν ἄλλων ὧν μοι προσῆκε, διηγῆσασθαι τοῖς δικασταῖς, ὡς ἐγὼ ἠβουλόμην, ἀλλ' οὐδ' ἀπολογῆσασθαι μοι ἐξεγένετο οὐδὲ πολλοστὸν μέρος, ὧν κατεψεύδοντο ἡμῶν· πῆμπτον γὰρ μέρος εἶχον τοῦ ὕδατος. καὶ τὸ σόφισμα ἦν τοῦτο, αὐτοὺς μὲν ἑαυτοῖς συναγωνίζεσθαι καὶ ὁμολογεῖν ἅπαντα, περὶ ἡμῶν

1053

δὲ λέγειν τὰ οὐδεπώποτε γενόμεια. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιβουλευσάντων καὶ συναγωνιζομένων ἀλλήλοις ἐφ' ἡμᾶς, καδίσκων τεττάρων τεθέντων κατὰ τὸν νόμον, εἰκότως, οἶμαι, οἱ δικασταὶ ἐξηπατήθησαν καὶ ἐστασίασαν ² ἀλλήλοις, καὶ παρακρουσθέντες ὑπὸ τῆς παρασκευῆς ἐψηφίζοντο, ὃ τι τύχοι ἕκαστος· καὶ αἱ ψῆφοι ὀλίγαις πάνυ ἐγένοντο πλείους, ἢ τρισὴν ἢ τέταρσιν, ἐν τῷ Θεσωόμπου καδίσκῳ, ἢ ἐν τῷ τῆς γυναικὸς.

δ'. Καὶ τότε μὲν ταῦτα ἦν τὰ πραχθέντα, ὡς ἄνδρες δικασταί· ἐπειδὴ δ' οὕτως ὁ παῖς ἐγένετο, καὶ ἔδοκει και-

¹ περὶ τοῦ

² ἐν ἀλλήλοις

Τὸν νόμον κελεύειν παρὰ τοῦ ἐπιδεδικασμένου καὶ ἔχοντος τὸν κλῆρον, προκαλεῖσθαι, εἰάν τις βούληται ἀμφισβητεῖν] Προκαλεῖσθαι παρὰ τινος πρὸ τινὰ προκαλεῖσθαι, suspectum mihi est, etsi post sequitur, p. 61. v. 19. ἀνάγκῃ τὸν νόμον, καθ' ὃν ἢ πρόσκλησις· ἐστὶ παρὰ τοῦ ἔχοντος τὸν κλῆρον. Videtur et προκαλεῖσθαι pro προσκαλεῖσθαι fere ubique scriptum. Nam αἱ προκλήσεις fiebant extra iudicium. WOLF. Καὶ τρεῖς χοαὶ lege, παραξυτότως, παρὰ τὸ χοῦς. Nam χοαὶ ξυτότως sunt inferiæ et parentalia. IDEM. Tres choes videntur fecisse amphoram. Per ὑπέρῳ λόγῳ intelligo partes eo adversantes. AUGER. Πῆμπτον γὰρ μέρος εἶχον τοῦ ὕδατος]

Ergo tres choes amphoram faciunt. WOLF. Vid. Corsin. F. A. p. 1. d. I. §. XXIV. Καὶ δίσκων τεττάρων] Cum accusatores 4. fuerint, et una rea mulier, videntur 5. disci ponendi fuisse. Scriptum fortassis est δ' pro εἰ· nisi forte duo ex illis ex professo conjuncti fuerint. WOLF. Legendum est, καδίσκων πέντε τεθέντων. Quinque enim erant de hereditate ἀμφισβητούντες, Theopompus, Glaucan, Glaucus, Eupolemus, et Philomache, contra quam priores illi quatuor disceptabant. PETITUS. Emendatio certa est, neque neglecta ab H. Valesio ad Harpocrat. p. 41. WESSELING.

ρὸς εἶναι, οὐκ ὀργισθεῖς ἐγὼ τοῖς γενομένοις, ἀλλ' ἠγοῦμενος εἰκός τι παθεῖν τοὺς τότε δικάζοντας, εἰσῆγον εἰς τοὺς φράτορας τοὺς τοῦ Ἀγνίου Εὐβουλίδην τὸν παῖδα τουτονί, ἐκ τῆς θυγατρὸς ὄντα τῆς ἐκείνου, ἵνα μὴ ἐξερημωθῇ ὁ οἶκος. ἐκεῖνος γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὁ Εὐβουλίδης, ὁ τῷ Ἀγνίᾳ γένει ὢν ἐγγυτάτω, μάλιστα μὲν εὐχετο τοῖς θεοῖς υἱὸν αὐτῷ γενέσθαι, ὡς περ καὶ ἡ θυγάτηρ ἢ τουτουὶ μήτηρ τοῦ παιδὸς αὐτῷ ἐγένετο. ἐπειδὴ δὲ τουτου ἀπέτυχε, καὶ οὐκ ἐγένετο ἀρῆν παῖς αὐτῷ οὐδὲ εἰς, μετὰ ταῦτ' ἤδη ἐσπούδαζεν, ὅπως ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰσποιηθῇ αὐτῷ υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν Ἀγνίου, καὶ εἰς τοὺς φράτορας εἰσαχθῇ τοὺς ἐκείνου, ἠγοῦμενος, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν ὑπολοίπων τουτον εἶναι ἑαυτῷ οἰκειότατον, καὶ οὕτως ἂν μάλιστα τὸν οἶκον τὸν ¹ ἑαυτοῦ διασώζεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐξερημωθῆναι. καὶ ἐγὼ ταῦτα ὑπηρέτησ' αὐτῷ, ὁ τὴν Εὐβουλίδου θυγατέρα ἔχων, ἐπιδικασάμενος, ὡς γένει ὢν ἐγγυτάτω· καὶ εἰσῆγαγον τὸν παῖδα τουτονί εἰς τοὺς 1054 Ἀγνίου καὶ Εὐβουλίδου φράτορας· μεθ' ὧν καὶ Θεόπομπος, ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρτάτου, ἕως ἔζη, ἐφρατρίαζεν. καὶ αὐτὸς οὗτος, καὶ οἱ φράτορες, ὡς ἄνδρες δικασταί, οἱ

¹ ἑαυτοῦ

ἦ. Εἰς τοὺς φράτορας τοὺς τοῦ Ἀγνίου] Τοῦ Εὐβουλίδου legendum. WOLF.

"Ἴνα μὴ ἐξερημωθῇ ὁ οἶκος." Οὐ μὲν οὖν, ὡς Σωσίθεε, ἀλλ' ἵνα σὺ τὰ χρήματ' ἔχῃς. Nam Sositheo, semel a Theopompo victo, non licebat denuo jus de eadem re adipisci καὶ παλιδικεῖν. Sed cum injuriam sibi factam putaret, quid facit? filium suum tertium Eubulidem adoptat, secundo Eubulidae, socero, defuncto, (quæ adoptio haud dubie acriter est, ut contra leges facta, oppugnata a Macartato) et filii sui nomine agit in hereditatem Hagniae, quam secundus Eubulides, secundæ Phylomachæ pater, jure agnationis tenuerat, filiaque reliquerat. IDEM.

"Ὅπως ἐκ τῆς θυγατρὸς." Cur ergo non primogenitum illi adoptandum dedisti, Sositheo? Quia non tibi familia Eubulidae, sed pecunia curæ fuit: ὁ μὲν οὖν λόγος εὐμορφος, ὁ δὲ λόγος ἀπιστος. IDEM. Studio contendit, ut e filia natus puer sibi in adoptionem daretur, qui in ejus familiam transiret, nomenque daret phratricæ. BUDAPE.

Ἐφρατρίαζε] Phratricæ consortium habe-

bat. IDEM.

Οἱ φράτορες] Liberos, sive legitimis e nuptiis susceptos, sive secundum Leges adoptatos, patres lege jubebantur referre in φράτρας, jurati prolitentesque apud φρατῶρων acta, eos esse a se legitimis e nuptiis susceptos, aut secundum Atheniensium jura adoptatos. — Inscribebantur autem albo τῶν φρατῶρων liberi statis anni diebus, et quidem adoptivi Thargeliorum festo, ut docet Isæus de Apollod. Hered. p. 65. [Vereor, ut semper id sit factum. Apollodorus affecto erat corpore, Thrasylumque, ut primum licuit, in φρατῶρων album retulit. Isæus id clarissimo docet. WESSELING.] Erat autem τῶν φρατῶρων anquirere, an revera civis esset qui adoptaretur, et secundum leges adoptatus. Adoptator jusjurandum concipiebat id ita esse: et ita tandem eorum calculis atque suffragiis in φρατῶρων album inscribebatur. At vero legitimi naturalesque liberi inscribebantur tertio festi Apaturiorum die, qui κοινεῶτις dicebatur ἀπὸ τοῦ τοῖς κοῖνοις καὶ τὰς κῆρας ἐγγράφειν εἰς τὰς φρατρίδας, ut videre est apud

τουτουὶ Μακαρτάτου, οἱ ἄριστα εἰδότες περὶ τοῦ γένους, ὀρῶντες αὐτὸν μὲν τοῦτον οὐκ ἐθέλοντα κινδυνεύειν, οὐδ' ἀπάγοντα τὸ ἱερεῖον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ, εἰ μὴ προσηκόντως εἰσηγήτο ὁ παῖς οὗτος, αὐτοὺς δ' ἀξιοῦντα ἐπιπορκεῖν, λαβόντες τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερείων, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ Φατρίου, παρόντος τουτουὶ Μακαρτάτου, ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὀρθῶς καὶ προσηκόντως τὸν παῖδα τουτονὶ εἰσάγεσθαι Εὐβουλίδῃ υἱὸν εἰς τὸν οἶκον ¹ τοῦ Ἀγνίου. Ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν ² φρατόρων τουτουὶ Μακαρτάτου, υἱὸς ὢν Εὐβουλίδου ὁ παῖς οὗτος προσεκαλέσατο Μακάρτατον τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου εἰς διαδικασίαν, καὶ ἔλαχε πρὸς τὸν ἄρχοντα, κύριον ἐπιγραψάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ. ἐμοὶ γὰρ οὐκέτι οἶόν τ' ἦν, ὡς ἄνδρες δικασταί, κυρίῳ ἐπιγεγράφθαι, εἰσπεπωηκότι τὸν παῖδα εἰς τὸν οἶκον τὸν Εὐβουλίδου. καὶ ἡ πρόσκλησις ἐγένετο τῷ παιδί τούτῳ κατὰ τὸν νόμον, καθ' ὃν περ καὶ οὔτοι προσεκαλέσαντο τὴν τουτουὶ μητέρα, τὴν νενηκηυῖαν πρότερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ ἔχουσαν τὸν κλῆρον ¹ τοῦ Ἀγνίου. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καθ' ὃν ἡ πρόσκλησις ἐστὶ παρὰ τοῦ ἔχοντος τὸν κλῆρον.

NOMOS.

Ἐὰν δ' ἐπιδικασμένον ἀμφισβητῇ τοῦ κλήρου ἢ τῆς ἐπικλήρου, προσκαλείσθω τὸν ἐπιδικασμένον πρὸς τὸν ἄρχοντα, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων

¹ τὸν

² φρατόρων τῶν τουτουὶ

Grammaticos. — Solebant offerre victimas, quarum pondus lege erat definitum; quas οἱ φράτορες per ludum jocumque, cum exhiberentur, infra justum pondus esse dicebant, acclamantes ἰστάνειν δεῖ, μεῖον γάρ ἐστι. Pollux III. Schol. ad Ranas v. 810, et Harpocrat. In Leg. Attic. lib. II. tit. IV. §. VIII. p. 222 seq. PELIUS.

Ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια] Quae fuerunt illa? τὸν παῖδα τουτονὶ εἰσάγεσθαι, ἀντὶ τοῦ, ὅτι εἰσάγεσθαι. Sic malo accipere εἰδικῶς, quam τελικῶς, ut ante verti: de creverunt, Judices, recte et convenienter, ut puer hic Eubulidæ filius in Hagnia familiam introduceretur. Neque vero me pudet meliora pejoribus substituere, etsi et illa interpretatio defensionem ha-

bet ex ambiguitate constructionis. WOLF.

Κύριον ἐπιγραψάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ] Hinc apparet, Eubulidem, cujus nomine hæc habetur oratio, minorem esse fuisse, ac potius infantem. IDEM. F. leg. ἑμαυτοῦ. AUGER.

Παρὰ τοῦ ἔχ.] F. κατὰ τοῦ ἔχοντος. WOLF.

Ἐὰν δ' ἐπιδικασμένον] F. ἐὰν δ' ἐπιδικασμένον ἀμφισβητῇ τις τοῦ κλήρου. Nisi placeat exponere ἐπεὶ ἐπιδικάσατο. IDEM. Sub. τινός. ὁ ἐπιδικασμένος, qui per judicium obtinuit hereditatem: et ἀμφισβητῇ sub. τις, sicut ad τοῦ κλήρου, ὑπὲρ vel περὶ. AUGER. De hac lege vid. Pelius in Leg. Attic. L. VI. T. I. §. XI. p. 541. Heraldus Animadv. in Salmas. Observ. ad J. A. et R. lib. III. c. XV. §. 1. seqq.

εἰκὼν παρακαταβολῆς εἶναι τῷ ἀμφισβητοῦντι. εἰάν δὲ μὴ προσκαλε- 1055
σάμενος ἐπίδικασθαι, ἀτελής ἐσται ἡ ἐπίδικασία τοῦ κλήρου. εἰάν δὲ μὴ ζῆ
ὁ ἐπίδικασάμενος τοῦ κλήρου, προσκαλιέτω κατὰ ταῦτά, ᾧ ἡ προθεσμία
μὴ πω¹ ἐξήκει τὴν δ' ἀμφισβήτησιν εἶναι τῷ ἄρχοντι, καθότι ἐπεδικάσατο,
οὐ ἂν ἔχη τὰ χρήματα.

εἰ. Τοῦ μὲν νόμου ἀκηκόατε· δέομαι δ' ὑμῶν δικαίαν
δέησι, ᾧ ἄνδρες δικασταί. εἰάν γὰρ ἐπιδείξω Θεοπόμπου,
τοῦ πατρὸς τοῦ Μακαρτάτου, γένει ὄντας Ἀγνίαν ἐγγυτέρω
Εὐβουλίδην τὸν παῖδα τουτοῦ καὶ² Φυλομάχην, ἣ ἐστὶ μη-
τηρ τῷ παιδί, Εὐβουλίδου δὲ θυγάτηρ· καὶ οὐ μόνον γένει
ἐγγυτάτω ὄντας, ἀλλὰ τὸ παράπαν οὐδὲ ὄντα οὐδέν'
ἄνθρωπον ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου ἄλλον, ἢ τὴν μητέρα τοῦ
παιδὸς τουτοῦ καὶ αὐτὸν τουτοῦ τὸν παῖδα· ταῦτ' εἰάν
ἐπιδείξω, δέομαι ὑμῶν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, βοηθῆσαι ἡμῖν.
τὸ μὲν οὖν πρῶτον διανοήθη, ᾧ ἄνδρες δικασταί, γράψας
ἐν πινάκι ἅπαντας τοὺς συγγενεῖς τοὺς Ἀγνίου, οὕτως
ἐπιδεικνύειν ὑμῖν καθ' ἕκαστον· ἐπεὶ δ' ἐδόκει οὐκ εἶναι
ἐξίσου ἡ θεογία ἅπασι τοῖς δικασταῖς, ἀλλ' οἱ πόρρω κα-
θήμενοι ἀπολείπεσθαι, ἀναγκαῖον ἴσως ἐστὶ τῷ λόγῳ
διδάσκειν ὑμᾶς, τοῦτο γὰρ ἅπασι κοινόν ἐστι. πειρασόμεθα
δὲ καὶ ἡμεῖς, ὡς ἂν μάλιστα δυνάμεθα, διὰ βραχυτάτων
ἐπιδείξαι περὶ τοῦ γένους τοῦ Ἀγνίου.

ς'. Βούτελος γὰρ ἦν ἐξ Οἴου, ᾧ ἄνδρες δικασταί, καὶ
ταύτῳ ἐγένοντο πέντε υἱεῖς, Ἀγνίας καὶ Εὐβουλίδης καὶ

¹ ἐξήκει

² Φυλομάχ.

et Grotius ad Matth. Evang. I. 16.

Παρακαταβολῆς] Παρακαταβολὴ actionis
genus est, qua qui experiri volebant, pec-
uniam deponere: moris enim fuit, ut
qui hoc genere experiebantur aut conten-
debant, h. e. ut tam actor quam reus apud
acta decimam partem aestimationis litis
deponerent, mulctam scilicet futuram tem-
erere litigantis. Deinde ad hujus legis
intelligentiam scire nos oportet, κλήρον
ἐπίδικον dici hereditatem controversam, vel
quae in controversia deduci jure potest:
et contra ἀντίδικον, puram et controversia
vacuam. BUDAUS.

Ἀτελής ἐσται] Ἄπρακτος καὶ ἀνοφελής·
οὐδὲν ἰσχύει καὶ ἀνεπιδείξεσθαι. WOLF.

Ἐπίδικασία] Et διαδικασία pro eodem
accepti in hac Oratione π. Μακάρτ. De-
mosthenes, h. e. pro petitione hereditatis
et honorum possessione petita. BUDAUS.

Προσκαλιέσθω κατὰ ταῦτά] S. ὁ ἐπίδι-
κασάμενος ἐκείτῳ (s. τὸν ἔχοντα τὸν κλήρον, ἢ

τὴν ἐπίκληρον) ᾧ ἡ προθεσμία μῆκος ἐξήκει,
qui nondum tot annos hereditatem tenu-
it, ut ei litem intendere nefas sit. Alibi
quinquennii sit mentio. Apud Juriscon-
sultos est praescriptio longi, longioris,
longissimi temporis. Sed haec nihil ad
Demosthenem. WOLF.

Τὴν δ' ἀμφισβήτησιν εἶναι τῷ ἄρχοντι]
Disceptatio autem pratoris esto. F. πρὸς
τῷ ἄρχοντι: disceptetur autem apud pre-
torem. IDEM. Legge παρὰ vel πρὸς τῷ
ἄρχοντι, κ. ἐπεδικάσατο, ὅς ἂν ἔχη. AUGER.

Καθότι ἐπεδικάσατο οὐ ἂν ἔχη τὰ χρήμα-
τα] F. ὡς ἂν ἔχη τὰ χρήματα. WOLF.
ὅς ἂν ἔχη τὰ χρήματα. In Leg. Attic. lib.
VI. tit. VI. §. XIV. p. 590. PETITUS.
De hac lege eum vide l. n. l. et l. s. l.

εἰ. Οὐδὲ ὄντα οὐδέν' ἄνθρωπον] Legge οὐδένα
ἄνθρωπον, ἢ οὐδένα ἀνθρώπον. WOLF.

Οἱ πόρρω καθήμενοι ἀπολείπεσθαι] S. τῆς
θεογίας ἐδόκειν. IDEM.

ς'. Ἐξοίου] Legge ἐξ Οἴου. PALMER.

Στρατίος καὶ Ἀβρων καὶ Κλεόκριτος· καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦ Βουσέλου υἱεῖς ἄνδρες ἐγένοντο, καὶ διένειμεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν ὁ πατὴρ ¹ Βούσελος ἅπασι καλῶς καὶ δικαίως, ὡς περ προσῆκε. νειμάμενοι δὲ τὴν οὐσίαν, γυναῖκα ἕκαστος **1056** αὐτῶν ἐγήμεν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους· καὶ παῖδες ἐγένοντο αὐτοῖς ἅπασι, καὶ παῖδων παῖδες· καὶ ἐγένοντο πέντε οἴκοι ἐκ τοῦ Βουσέλου οἴκου ἐνὸς ὄντος· καὶ χωρὶς ἕκαστος ὤκει, τὸν ² ἑαυτοῦ ἔχων καὶ ἐγγόνους ἑαυτοῦ ποιούμενος. περὶ μὲν οὖν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν τοῦ Βουσέλου υἱῶν καὶ τῶν ἐγγόνων τῶν τούτοις γενομένων, τί ἂν ἐγὼ ὑμῖν, ὡ ἄνδρες δικασταί, πράγματα παρέχομι ἢ ἑμαυτῶ, ἐξηγούμενος περὶ ἐκάστου; ὄντες γὰρ ἐν ταυτῶ γένει Θεοπόμπω καὶ προσήκοντες ὁμοίως τῷ Ἀγνίᾳ, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε πρότερον πώποτε οὔτε νῦν ἠνάχλησεν ἡμῖν, οὔτ' ἠμφισβήτησεν οὔτε τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου οὔτε τῆς γυναίκος τῆς ἐπικλήρου ἢ ἐγὼ ἔχω ἐπι-
κασάμενος, ἠγούμενοι οὐδ' ὀτιοῦν προσῆκειν ἑαυτοῖς οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου. περιέρχον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι λέγειν ³ τι περὶ τούτων, πλὴν ὅσα ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἐπιμνησθῆναι· περὶ δὲ Θεοπόμπου τοῦ πατρὸς τοῦ Μακαρτάτου, καὶ αὐτοῦ τούτου Μακαρτάτου, περὶ τούτων μοι ἐστὶν ἐξ ἀνάγκης λέγειν. ἐστὶ δὲ βραχὺς ὁ λόγος, ὡ ἄνδρες δικασταί.

Ζ'. Ὡς περ γὰρ ὀλίγον τι πρότερον ἀκηκόατε, ὅτι τῷ Βουσέλῳ πέντε υἱεῖς ἐγένοντο, τούτων εἷς ἦν Στρατίος ὁ τούτου πρόγονος Μακαρτάτου, καὶ ἕτερος Ἀγνίας ὁ τούτου πρόγονος τοῦ παιδός. ἐγένετο δὲ υἱὸς τῷ Ἀγνίᾳ Πολέμων, καὶ θυγάτηρ ⁴ Φυλομάχη, ἀδελφὴ τοῦ Πολέμωνος ἑμοπατρία καὶ ὁμομητρία· τοῦ δὲ Στρατίου ἐγένοντο τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγνίου Φανοστράτη καὶ Χαρίδημος ὁ τούτου πάππος Μακαρτάτου. ἐρωτῶ δὴ ὑμᾶς, ὡ ἄνδρες δικασταί,

¹ ὁ Βούσελος² ἑαυτοῦ οἶκον ἔχων³ [τι]⁴ Φυλομάχ.

Ζ'. Στρατίος ὁ τούτου πρόγονος Μακαρτάτου] Proavus. Series hæc est: Stratius, Charidemus, Theopompus, Macartatus. WOLF.

Καὶ ἕτερος Ἀγνίας, ὁ τούτου πρόγονος τοῦ παιδός] Abavus, si etiam pueri matrem numeres: proavus, si, matre omissa, Eubulidis avi filium status. Series hæc est:

1. Hagnias, Phylomache, Eubulides, Hagnie secundi patruelis, Phylomache secunda, Eubulides tertius. In hac serie duæ quidem intercurreunt mulieres, quibus mares, quamvis remotiores, præferuntur, sed in eadem familia tantum, ut opinor. IDEM.

πότερος οικειότερός ἐστι καὶ προσήκει μᾶλλον τῷ Ἀγνίᾳ, 1057
 ὁ αὐτός ὁ Πολέμων, καὶ θυγάτηρ ἢ Φυλομάχη, ἢ Χαρί-
 δημος ὁ υἱὸς Στρατίου, ἀδελφιδούς δ' Ἀγνίου; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἠγοῦμαι τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα ὁικειότατον εἶναι;
 ἐκάστην ἡμῶν μᾶλλον, ἢ τὸν ἀδελφιδούν· καὶ οὐ μόνον παρ'
 ἡμῖν τούτο νεώμισται, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν
 καὶ Ἕλλησι καὶ Βαρβαροῖς. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦθ' ὁμολογεῖ-
 ται, ῥαδίως ἤδη τοῖς ἄλλοις, ὧ ἄνδρες δικασταί, παρακο-
 λουθήσετε, καὶ αἰσθήσεσθε τούτους, ὅτι εἰσὶ βίαιοι καὶ
 ἀσελγεῖς ἄνθρωποι.

ἡ. Τοῦ Πολέμωνος γὰρ τοῦ υἱέος τοῦ Ἀγνίου ἐγένετο
 υἱὸς Ἀγνίας, τοῦ πάππου τοῦ ἑαυτοῦ ὄνομ' ἔχων, τοῦ
 Ἀγνίου. καὶ αὐτός μὲν ἄπαις ἐτελεύτησεν ὁ Ἀγνίας ὁ
 ὕστερος· τῆς Φυλομάχης δὲ, τῆς ἀδελφῆς τῆς Πολέμωνος,
 καὶ Φιλάγρου — ὧ ἔδωκεν αὐτὴν ὁ ἀδελφὸς Πολέμων,
 ἀνεψιῶ ὄντι ἑαυτοῦ· ὁ γὰρ Φίλαγρος υἱὸς ἦν Εὐβου-
 λίδου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγνίου —, τοῦ δὲ Φιλάγρου τοῦ
 ἀνεψιῦ τοῦ Πολέμωνος, ἐγένετο υἱὸς Εὐβουλίδης ὁ πατὴρ
 τῆς μητρὸς τουτουῦ παιδός. καὶ οὗτοι μὲν υἱεῖς ἐγένοντο
 Πολέμωνι, καὶ, τῇ ἀδελφῇ τῇ Πολέμωνος, Φυλομάχῃ·
 τοῦ δὲ Χαριδήμου ἐγένετο, τοῦ υἱέος τοῦ Στρατίου, Θεό-
 πομπος, ὁ τουτουῦ πατρὸς Μακαρητάτου. πάλιν δὲ ἐρωτῶ,

¹ υἱός   ² καὶ * ἢ θυγάτηρ ἢ   ³ Φιλομάχ.   ⁴ ὁ Στρατίου   ⁵ οικειότερον
⁶ υἱέος   ⁷ τὸ τοῦ

Καὶ προσήκει μᾶλλον τῷ Ἀγνίᾳ] S. τῷ
 μεγάλῃ, ἢ προτέρῃ, τῷ Βουσίλου υἱεῖ. IDEM.

Ἀδελφιδούς δ' Ἀγνίου]

Hagnias Stratius.

Polemo × Charidemus.

IDEM.

Οικειότατον μᾶλλον] Πεντῶ οικειότερον.

IDEM.

ἢ τὴν ἀδελφιδούν] Τὸν τοῦ ἀδελφοῦ υἱὸν
 Χαριδήμον. IDEM.

Παγκλειόμεναί τε καὶ αἰσθήσεσθε. IDEM.

Τούτοι; ἔτι εἰσι.] Ἄντι τοῦ, ἔτι εἰσὶ εἰσι,
 κατ' ἀντίπτωσιν. IDEM.

ἢ καὶ αὐτός μὲν ἄπαις; ἐτελεύτησεν lege.

IDEM.

ἀνεψιῶ ὄντι ἑαυτοῦ] Ἄνεψιῶν.

Hagnias × Eubulides.

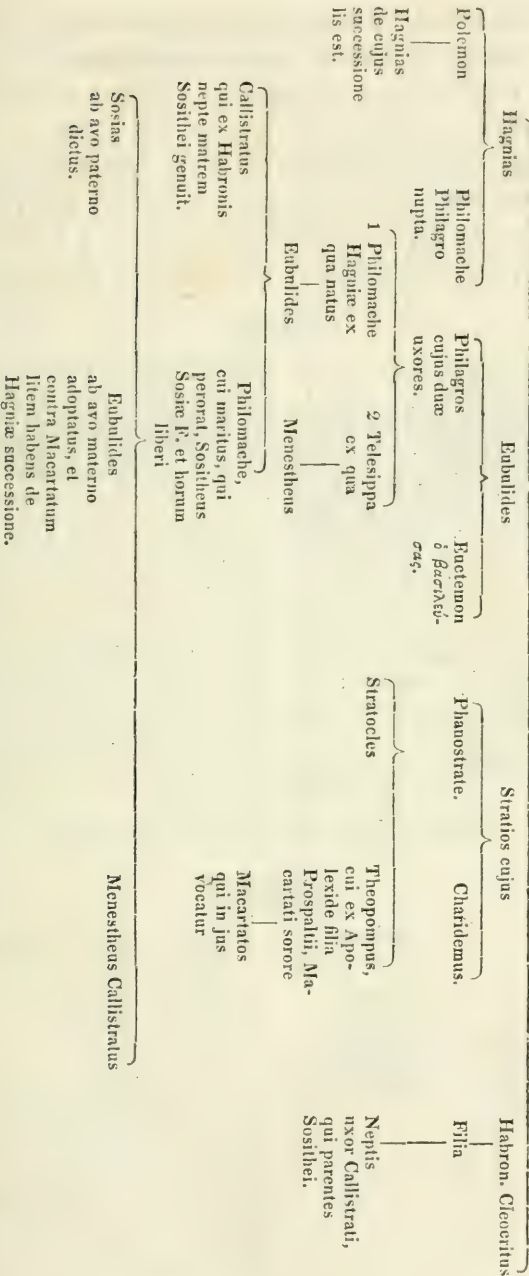
Polemo × Philager.

IDEM.

Ὁ γὰρ Φίλαγρος ἀδελφὸς ἦν Εὐβουλίδου τοῦ
 ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγνίου] Falsum hoc est. Le-
 gendum igitur, ut genealogia ostendit, ὁ
 Φίλαγρος υἱὸς ἦν. WOLF. L. υἱός. AUGER.

Ὁ γὰρ Φίλαγρος ἀδελφὸς ἦν —] Redun-
 dat vox ἀδελφός, ut ex tota oratione patet.
 Lege ὁ γὰρ Φίλαγρος ἦν Εὐβουλίδου. Tum
 manifeste vitiosa est vulgata lectio: nam
 si Philagerus fuisset frater fratris Hagniae,
 fuisset etiam frater Hagniae, et frustra
 diceretur frater Eubulidis, de cuius he-
 reditate non agitur; sed dici debebat
 Hagniae frater, de cuius clero queritur.
 Sed ut planiora haec fiant et non laboret
 lector in legenda haec oratione, ecce tibi
 proponimus Hagniae stemma, ut ex ipsa
 oratione colligitur.

Buseios ἕξ Οἴου

PALMER.

ὦ ἄνδρες δικασταί, πότερος οἰκειότερός ἐστι καὶ προσήκει
 μᾶλλον Ἀγνία, τῷ πρώτῳ ἐκείνῳ, ὁ Πολέμωνος υἱὸς Ἀγνί-
 ας, καὶ Εὐβουλίδης ὁ ἑ Φυλομάχης υἱὸς καὶ Φιλάγρου, ἢ
 Θεόπομπος ὁ Χαριδήμου υἱὸς, Στρατίου δὲ υἱοῦς; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ καὶ ὁ υἱὸς οἰκειό-
 τατός ἐστι καὶ ἡ θυγάτηρ, πάλιν, ὁ υἱοῦς καὶ ὁ ἐκ τῆς
 θυγατρὸς υἱὸς, οὗτοι οἰκειότεροί εἰσι μᾶλλον, ἢ ὁ τοῦ ἀδελ- 1058
 φιδοῦ υἱὸς, καὶ ὁ ἐξ ἑτέρου ἂν οἴκου. τῷ μὲν οὖν Θεοπόμπῳ

¹ Φιλομάχ.

Πότερος οἰκειότερος] Mihi leg. vid. πότερον
 οἰκ. οἰκειότερος. AUGER.

Στρατίου δ' υἱοῦς] Nepos ex filio. Stra-
 tius, Charidemus, Theopompus. WOLF.

Καὶ ἡ θυγάτηρ πάλιν] F. A. καὶ ἡ θυγά-
 τηρ, ὅτι πάλιν. IDEM.

Τῷ μὲν οὖν Θεοπόμπῳ] Hanc genealo-
 giam equidem non satis intelligo, propter
 multiplices genitivos, et vocabula cogna-
 tionum parum dilucida, dum alii neces-
 sarii cum aliis conferuntur. Neque est
 haec multum diversa a consuetudine Con-
 cordiensium agricolarum in Alsatia, qui
 ab abnepote ad avam solent adscendere,
 hoc modo: Petrus Joannis, Jacobi, Phi-
 lippi, Arbogasti. Nec in argumento Ar-
 chidami Isocratis haec dissimilis ratio
 est: nisi quod ibi articuli additi rem di-

lucidiorum faciunt: κατάγεται δ' οὕτως ὁ
 μικρὸς Ἀρχίδαμος. Ζευξίδαμος, ὃ Ἀρχίδα-
 μος, ὃ Ἄγρις, ὃ Ἀγροσίλαος, ὃ Ἀρχίδαμος:
 et in Evangelio Matth. sit idem verbo ἐγέν-
 ησε, et apud Lucam: Ἰησοῦς ἂν, ὃς ἐνομι-
 ζετο υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλεὶ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ
 Λευὶ, καὶ τὰ λοιπά. Sed quantum ex ea
 colligere possum, haec ratio est neces-
 situdinis, quam in tabella delineavi. Hag-
 nias, Ebulides, fratres. Phylomache,
 Philager, fratrum liberi. Hi procreant
 Ebulidem: Ebulides Phylomachen ac-
 cusatoris uxorem: e quibus nascitur Eu-
 bulides in Hagniae familiam adoptatus in
 linea descendente. Stratius autem, Char-
 idemus, Theopompus, Macartatus, sunt in
 linea collateralis.

GENEALOGIA,

CUJUS IN HAC ORATIONE FIT MENTIO.

{ EXEUS }
 { BUSELUS }

1. Hagnias. — 1. Ebulides. — Stratius. — Habron. — Cleocritus.
Polemo — Philager — Phanistrate — Filia
et — et — et — neptis, mater
1. Phylomache. — Euctemon. — Charidemus. — Sositheî ex
2. Hagnias — Callistratus, — Theopompus — Callistrato.
orbis, cujus est — et — et — et
hæreditas. — avus mater- — et — et — et
— nus Sositheî — et — et — et
— accusatoris. — et — et — et

Macartatus Theopompi filius, reus:
 qui tenet hæreditatem Hagnianam, evi-
 ctam a patre Theopompo et ereptam
 Phylomachæ secundæ, cujus filius Eu-
 bulides 2. eandem recuperare studet, ut
 Hagniae secundo genere propior. Pro-
 pinquitas autem illa existit a Phylo-
 mache prima, Hagniae secundi amita,
 Phylomachæ secundæ avia materna:
 quæ, licet fœmina, est in descendente

ἐγένετο υἱὸς Μακάρτατος οὗτοςί· τῷ δὲ Εὐβουλίδῃ, τῷ τῆς ¹ Φυλομάχης υἱεῖ, ἀνεψιῶ δ' Ἀγνίου ὄντι πρὸς πατρός

¹ Φιλομάχ.

Ε Philagro et Phylomache 1. nascitur 2. Ebulides. Is procreat 2. Phylomacham, Sositheī accusatoris uxorem, Ebulidā pueri, in familiam secundi adoptatī matrem: qui ratione propinquitatis Hagnīæ secundi, qui orbis decessit, hæreditatem sibi vendicat. Causam hujus agit Sositheus naturalis pater, auctore dato fratre pueri.

Ἐγὼ μὲν οὖν Θεοπόμῳ] Labyrinthus est hic locus, et plane crux fixa interpretibus: quem initio sic transtuli, non quod veram interpretationem putarem, sed ne lacunam relinquerem. "Sed Theopompo natus est filius Macartatus: Ebulidæ autem, Phylomachæ filio, qui consobrinas Hagnīæ paternus fuit, quum Ebulidæ consobrini filius Hagnīæ a patre sit, hic puer, etc."

Hæc, ut ingenue fatear, nec ipse intelligo. Sed est locus et male distinctus, et alioqui corruptus. Nam post Μακάρτατος οὗτοςί v. 1. coli nota est ponenda: et, τῷ δὲ Εὐβουλίδῃ, ἀπὸ κοινῆς repetendum, ἐγένετο οὗτοςί ὁ παῖς. et mox, v. 2. πρὸς πατρός Εὐβουλίδου, perperam scriptum est pro Φιλάγρου, ut genealogia docet. Sic ergo verba ordinabis: οὗτοςί δὲ ὁ παῖς, ὃν Ἀγνία παῖς ἀνεψιῶ πρὸς πατρός, ἐγένετο υἱὸς Εὐβουλίδῃ, τῷ ὄντι υἱεῖ μὲν Φυλομάχης, ὄντι δὲ ἀνεψιῶ Ἀγνίου πρὸς πατρός Φιλάγρου.

Nunc hos inter se comparemus:

Hagnias———Ebulides

Phylomache———Philager

Hagnias.———2. Ebulides

3. Ebulides. Ita fratres

sunt 1. Hagnias et 1. Ebulides: Phylomache et Philager patruelis: consobrini vero aut amittini (secundum jurisconsultos) inter se sunt Hagnias et Ebulides, natus ex amita Hagnīæ secundi, sorore, et Philagro, fratre Polemonis, qui Polemo fuit Hagnīæ secundi pater. Nam

linea Hagnīæ primi: Theopompos autem etsi eadem necessitudine Hagniam secundum attingit, qua Ebulides 2. æque est ex alia familia atque Theopompos: tamen potiore jure est propter matrem 1. Phylomacham, Hagnīæ primi neptem, secundi amitam. Alioqui Theopompo et Ebulidæ fuisset ex æquo dividenda hæreditas, cum uterque sit Hagnīæ posterioris frater patruelis. Ex hac delineatione, et collateralium inter se et adscendendo et descendendo collatione, paulo rectius statui poterit de gradibus et nominibus necessitudinum: quæ permutata non uno in loco cum essent, et Græca nomina ἀνεψιῶν late pateant, proclivis in convertendo lapsus fuit, vocabula ipsa potius, quam seriem generis, intuenti. Quorum explicationem hic ordine subjiciamus, seorsim a cæteris annotationibus, ut res ipsa in conspectu posita lectorem admo- neat. WOLF.

Donatus ait, consobrinos esse, natos ex fratre et sorore. Sed Demosthenes, omisa hic Phylomacha, patres secundi Hagnīæ et Ebulidæ secundi confert: qua ratione fratres patruelis erunt, e tribus fratribus nati; et Ebulides tertius erit Hagnīæ secundi fratris patruelis filius. Multum refert, quos inter sese conferas. Sunt enim hæc τῶν πρὸς τι, et alio atque alio respectu alias atque alias appellationes sortiuntur. Verto igitur de integro sic: "Ac Theopompo filius Macartatus: Ebulidæ autem, Phylomachæ filio, (qui respectu patris Philagri, Hagnīæ patruelis fuit) (Nati enim sunt duobus fratribus, Polemone et Philagro) puer hic natus est, Hagnīæ conjunctus, ut filius patruelis fratris." Qui habet aliquid melius et certius et dilucidius, doceat. Vocabula ista cognationum et affinitatum tam Græca, quam Latina, ab aliis aliter usurpantur: quorum controversiis decidendis ego me nolo arbitrum honorarium interponere. Illud tantum rogo, ut, si quis ea, quibus ego sum usus, improbarit, tum demum erroris me condemnet, ubi omnia Lexica Græca et Latina, inter sese collata, consentire probarit. WOLF. Hic lego et distingo: Ἀγνίου ὄντι πρὸς μητρός, ἀνεψιῶ παῖς ὃν Ἀγνία πρὸς πατρός Εὐβουλίδου, οὗτοςί ὁ παῖς (scil. ἐγένετο). ἐπειδὴ κ. τ. λ. sic levi im- mutatione et transpositione, hic tandem mihi locus claruit. AUGER.

Εὐβουλίδου ἀνεψιοῦ παῖς ὢν Ἀγνία πρὸς πατρὸς οὐτοσί
ὁ παῖς, ἐπειδὴ ἡ ¹ Φυλομάχη, ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου, καὶ

¹ Φιλομάχ.

Ἄνεψιό παῖς ἂν Ἀγνία] Etymologicon: ἀνεψιοὶ λέγονται παρὰ τὸ ἀναθεῖν συνῆρθαι εἰς συγγένειαν. Hesychius: ἀνεψιοί, ἀδελφῶν υἱοί ἀνεψιάδους (qui et ἀνεψιάδης a Polluce dicitur) ὁ ἐκ τοῦ ἀνεψιοῦ ἢ τῆς ἀνεψίης γεγενῆσθαι ἀνεψιότης, ἡ μέγχι ἀνεψιάδων συγγένεια. Suidas Hesiodum Homeri ἀνεψιάδην facit, hoc modo ascendendo: Hesiodus, Dius, Ampelides, Melanopus, ἐν φασί τινες τοῦ Ὀμήρου προπάτορες εἶναι πάππων. Sed si Herodotum secuti, Melanopum Critheidis patrem, e qua natus Homerus sit, statuamus, legendum erit: προπάτρα εἶναι, ἢ πάππων. Age descendamus:

	Melanopus	
Ampelides		Critheis
Dius		Homerus.
Hesiodus.		

Julius Pollux lib.

3. cap. 2. paulo dilucidius haec explicat: ἀνεψιοὶ ἀδελφῶν παῖδες, εἴτε πατραδέλφω, εἴτε ἐκ μητραδέλφω, εἴτε ἐξ ἀδελφοῦ, ἢ ἀδελφῆς, εἴτε ἐκ δυοῖν ἀρρένων ἀδελφῶν, εἴτε ἐκ δυοῖν θηλειῶν, αὐτῶν ἀνεψιοί, οἱ ἀνεψιοί. οἱ ἐκ τῶν ἀνεψιῶν φόντες ἀλλήλοις ἀνεψιάδαι, εἴτε ἐξ ἀμφῶν ἀρρένων εἶεν, εἴτε θηλειῶν, εἴτε ἐξ ἀρρένων καὶ θηλειῶν.

ἀνεψιάδης } δούς ὁ, τε ἀνεψιάδους καὶ
                  } δὴ ἡ ἀνεψιάδῃ, οἱ ἐξ ἀνεψιάδων
ἀλλήλοις ἐξανέψιαι καὶ ἐξανέψιαί. Quærendum hic videtur, si demne sint ἀνεψιοὶ καὶ ἀδελφίδῃ, an vero diverso respectu sic appellentur. Exempli gratia.

Peleus	πάππος	Telamon	Avus
Achilles	υἱός	Ajax	Filius
Pyrrhus,	υἱοῦς	Eurysaces,	Nepos.

Peleus

Peleus, Telamon, fratres sunt, Achilles, Ajax, fratrum filii, atque iterum Pyrrhus et Eurysaces. Sed Ajax et Eurysaces ad Peleon relati suntne, prior ἀνεψιός, ἢ ἀδελφίδης; posterior ἀνεψιάδης, ἢ ἀδελφίδῃ υἱός; et quomodo Latine appellantur? Ajax nepos ex fratre, Eurysaces nepotis ex fratre filius, an habent singula nomina? Jam Achilles et Ajax, suntne ἀνεψιοί, an ἀδελφίδῃ inter se appellandi? Latine quidem fratres patruales dicuntur. Jam Eurysacis patrum est Achilles, πάππος, ἢ πατραδέλφος; magnus patrum Peleus: sed quomodo Graece dicitur? Aliudne habet nomen, quam πατραδέλφω πατήρ; Haec et similia velim accuratius explicari a jurisconsulto, qui idem et Graece lingua peritus esset, et Graeca cum Latinis conciliare, et pro diversitate respectum

inter sese comparare. Idque aut jam fecisse, (Nondum enim ejus scripta legendi otium habui) aut facturum esse virum clarissimum et disertissimum, Matthæum Wesenbeccium, et spero, et opto. Vulgaria ista sunt, ἀδελφός ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος, ἀδελφῆ, frater, soror. ἀδελφίδῃς, fratris aut sororis filius. ἀδελφίδῃ, fratris aut sororis filia. πάππος, πατραδέλφος, θεῖος πρὸς πατρός, patruus, μήτρως, μητραδέλφος, θεῖος πρὸς μητρός, avunculus. πατραδέλφῃ, amita. μητραδέλφῃ, matertera. ἀνεψιός, consobrinus, fratris vel sororis meæ filius, nepos ex fratre vel sorore. ἀνεψιός πρὸς πατρός, patruelis, amitinus. (sed de posteriore dubito) ἀνεψιός πρὸς μητρός, consobrinus. ἀδελφαί, sorores. ἀδελφίδαί, filiae sororum, consobrinae. ἀδελφίδαί, neptes ex sororibus, vel sobrinae. ἀδελφοί, fratres. ἀδελφίδῃ, fratrum filii patruales. ἀνεψιοί, nepotes et patruelibus, vel sobriini. ἀνεψιάδης, ἢ ἀνεψιάδῃς, filius vel patruelis, vel amitini, vel consobriini. Sic ἀνεψιάδῃ, filia, etc. ἀνεψιότης, cognatio patruelium et consobrinorum. Graeci Jurisconsulti ἀνεψιὸν vocant ἐξ ἀδελφῶν, ἐξανέψιον, ἢ διανανέψιον, τὸν ἀνεψιάδῃν: ἀδελφῶν ἐτεροθαλῆ, τὸν μὴ ἐξ ἀμφῶν γονέων, ἀλλ' ἡ ὁμοπάτριον μόνον, ἢ ὁμομήτριον. In Latinis appellationibus sobrinorum et consobrinorum non omnes consentiunt. Donatus: Sobriini sunt e duabus sororibus, Consobriini ex fratre et sorore. Sed Cicero sobrinus remotiores facit, cum 1. de Off. dicit, Consobrinorum, sobrinorumque conjunctiones. Francisc. Hotomannus, ex jurisconsultorum auctoritate: Consobriini (inquit) sunt, qui quæve aut e duabus sororibus nascuntur, vel ex avunculo aut matertera prognati, vel in genere ἀνεψιοί, quilibet fratrum aut sororum liberi. Patruales fratres et sorores vel e duobus fratribus, vel e patruo. Patrus magnus, frater avi, patruus maximus, abavi frater. Sobriini proprie dicuntur sororum fratrumque nepotes et neptes, et sunt ultimi cognationum gradus. Sobrinus patris mei consobriini filius et matris meæ consobriini filius. Sobrinus est nepos magni patrum. Proavunculus proaviæ pater: promatertera, proaviæ soror. Atavus, abavus, proavus, avus, pater, filius, nepos, pronepos, abnepos, atnepos, nota sunt. Amittini inter se dicuntur, ex fratre et sorore nati. Hos Donatus appellat consobrinus. Thesaurus Roberti Stephani sic habet:

ὁ Πολέμων, ὁ πατήρ ὁ Ἀγνίου, ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι. τῷ δὲ γε Μακαρτάτῳ τῷδὲ, τῷ υἱεὶ ¹ τῷ Θεοπόμπου, οὐδὲν ἐγένετο ἔκγονον, ὅ τι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ τούτου καὶ τῷ Στρατίου.

Ζ'. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, τῷ μὲν παιδί τούτῳ ἐστὶν ὄνομα τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰρημένων, καὶ μέχρι ὧν ὁ νόμος κελεύει τὴν ἀγχιστείαν εἶναι· ἀνεψιοῦ γὰρ Ἀγνίου παῖς ἐστὶν, ὁ γὰρ πατήρ αὐτοῦ Εὐβουλίδης ἀνεψιὸς ἦν Ἀγνία, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος. ὁ δὲ γε Θεόπομπος, ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρτάτου, οὐκ ἂν εἶχεν ὄνομα θέσθαι αὐτῷ τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰρημένων οὐδὲν· ἐξ ἑτέρου γὰρ οἴκου ἦν τοῦ Στρατίου. οὐ προσήκει δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐδένα ἀνθρώπου τὸν κλῆρον ἔχειν τὸν Ἀγνίου, ἐξ ἑτέρου οἴκου ὄντα, ἕως ἂν τις λείπηται τῶν γενομένων ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, οὐδ' ἐκβάλλειν βία, ὅπερ οὗτοι διαπράττονται, γένει τε ἀπωτέρω ὄντες καὶ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ· τούτο γὰρ ἐστὶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὃ παρεκρούσατο Θεόπομπος, ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρτάτου. τίνες οὖν εἰσὶ λοιποί; οἳ ἔτι νῦν ὄντες ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, ² Φυλομάχη τε ἡ ἐμῆ γυνή, Εὐβουλίδου ³ δὲ θυγάτηρ οὖσα τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, καὶ οὐτοσί ὁ παῖς, ὁ εἰσηγμένος υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τὸν Εὐβουλίδου καὶ ⁴ Ἀγνίου. Θεόπομπος δ', ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρτάτου, οὐκ ἂν τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου, ἐψεύσατο πρὸς τοὺς δικαστάς ὑπερμέγεθες ψεῦδος περὶ τε τῆς ² Φυλομάχης, τῆς τοῦ Πολέμωνος ἀδελφῆς, τηθίδος δ' Ἀγνίου, ὅτι οὐκ εἶη τῷ Πολέμωνι, τῷ τοῦ Ἀγνίου υἱεὶ, ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία ἀδελφή· καὶ πάλιν, προσποιούμενος τοῦ αὐτοῦ οἴκου εἶναι Ἀγνία, οὐδεπώποτε γενόμενος. ταῦτα δὲ πάντ' ἀδεῶς ἔλεγεν ὁ Θεόπομπος, μάρτυρα μὲν οὐδένα ⁴ παρασχόμενος, ὅστις ἔμελλεν ὑπεύθυνος ἡμῖν ἔσεσθαι· συνομολογοῦντας δὲ αὐτῷ ἔχων τοὺς κοινωνοὺς, οἳ ἦσαν ἀλλήλοις συναγωνισταί, ⁵ καὶ δι' αὐτὰ πάντα ἔπραττον κοινῇ, ὅπως ἀφέλωνται τὴν

¹ τοῦ² Φυλομάχ.³ Deest δέ.⁴ παρεχόμενος⁵ καὶ δὴ ἅπαντα

Sobrini sunt 1. sororum filii, 2. ex fratribus, sororibus, patruelibus, consobrinis, amittinis, procreati et quicumque cognati. WOLF.

Οὐδὲν ἐγένετο ἔκγονον, ὅ, τι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ τούτου] Utrum Ἀγνίου, an αὐτοῦ

τοῦ Μακαρτάτου? Intellego τοῦ Ἀγνίου. Nam quid ad Sositheum alioqui attinet Macartali orbis? καὶ τῷ Στρατίου. IDEM. Nempe, Hagnie; et v. 17. pro ᾧ M. ἐφ' ᾧ. AUGER.

θ'. καὶ δι' αὐτὰ πάντα] Lego καὶ δὴ ἅπαντ'.

γυναῖκα τὴν τουτουὶ μητέρα τοῦ παιδὸς τὸν κλῆρον, ὃν αὐτῇ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε.

ἰ. Βούλομαι οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ ὧν εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, μαρτυρίας παρασχέσθαι· πρῶτον μὲν, ὡς ἐνίκησε τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἢ Εὐβουλίδου θυγάτηρ¹ Φυλομάχη, γένει οὔσα ἐγγυτάτῳ, ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Μαρτυροῦσι παρῖναι πρὸς τῇ διατητῇ ἐπὶ Νικοφίμου ἄρχοντος, ὅτε ἐνίκησε¹ Φυλομάχη, ἢ Εὐβουλίδου θυγάτηρ, τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου τοὺς ἀμφισβητοῦντας αὐτῇ πάντας.

ὅτι μὲν ἐνίκησε¹ Φυλομάχη, ἢ Εὐβουλίδου θυγάτηρ, τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ αὐτῇ ἐνίκησεν οὐδεμιᾷ παρασκευῇ ἀδίκῳ οὐδὲ συνωμοσίᾳ, ἀλλ' ὡς οἷόν τε δικαιοῦτατα, ἐπιδείξαντων ἡμῶν, ὅτι γένει ἐγγυτάτῳ ἦν Ἀγνία, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, ἀνεψιοῦ παῖς οὔσα πρὸς πατρός, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου οὔσα τοῦ Ἀγνίου. ἐπειδὴν οὖν λέγει Μακαρότατος, ὅτι ἐνίκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θεό- 1060 πομπος τοῦ κλήρου τούτου, ὑποβάλλετε αὐτῷ ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι καὶ ἡ γυνὴ ἐνίκησε πρότερον, ἢ Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ, καὶ, ὅτι δικαίως ἐνίκησεν ἡ γυνὴ, ἐκ τοῦ οἴκου οὔσα τοῦ Ἀγνίου, Εὐβουλίδου θυγάτηρ οὔσα τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου· ὁ δὲ Θεόπομπος ὅτι οὐκ ἐνίκησεν, ἀλλὰ παρεκρούσατο, οὐκ ὧν εἰς τοῦ οἴκου τὸ παράπαν τοῦ Ἀγνίου. ταῦτα αὐτῷ ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὑποβάλλετε, καὶ, ὅτι τὸν παιῖδα τουτονὶ Εὐβουλίδην, τὸν Εὐβουλίδου υἱόν, Ἀγνίου δ', οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, ἀνεψιοῦ παιῖδα πρὸς πατρός, οὔτε Θεόπομπος ὁ Μακαρτάτου πατὴρ, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐνίκησε· νυνὶ δ' ἐστὶν ὁ ἀγὼν καὶ ἡ διαδικασία, περὶ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, τῷ

¹ Φυλομάχ.

ἰπραττων κοινῇ. WOLF.

ἰ. Ὡς ἐνίκησε τοῦ κλήρου] F. τὸν κλῆρον. Nec enim ullum aliud iniquis constructionis exemplum recorder. Nam passive μικᾶσθαι τῶν φίλων aequè dici, ac ἠτᾶσθαι τῶν ἐχθρῶν, cum sit ejusdem significationis, non est mirum. Sed non dicitur ἠτᾶσθαι τῶν ἐχθρῶν, sed ἠτᾶσθαι τοὺς ἐχθρούς,

sic etiam νικᾶσθαι τὸν κλῆρον: Nam observavi saepe, cu diphthongum scribi pro syllaba α, et e contrario. Ac nihilò durius est ἐνίκησε τοὺς ἀμφισβητοῦντας, τὸν κλῆρον, quam ἐνίκησε τοὺς πολεμίους, τὴν μάχην. Sin omnino placet τοῦ κλήρου, exponas licet τοῦ κλήρου ἕνεκα, ἢ ὅσον πρὸς τὸν κλῆρον. IDEM. τοῦ κλήρου sub. ἕνεκα. AUGER.

Εὐβουλίδου υἱεῖ τούτῳ καὶ Μακαρτάτῳ τούτῳ τῷ Θεο-
πόμπου υἱεῖ, καὶ ὁπότερος τούτων δικαιοτέρα λέγειν δόξει,
καὶ κατὰ τοὺς νόμους μᾶλλον, δῆλον ὅτι τούτῳ ὑμεῖς οἱ
δικασταὶ προσθήσεσθε. ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας τὰς
ὑπολοίπους· πρῶτον μὲν, ὅτι ἡ ¹ Φυλομάχη, ἡ τοῦ Ἀγνίου
τηδῆς, ἀδελφὴ ἦν ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία τῷ Πολέμωνι,
τῷ Ἀγνίου πατρὶ· ἔπειτα τὰς ἄλλας ἀπάσας ἀναγνώ-
σεται περὶ τοῦ γένους.

² ΜΑΡΤΥΡΙΑ:

Μαρτυροῦσι δημόται εἶναι Φιλάγρῳ τῷ Εὐβουλίδου πατρὶ, καὶ Πολέ-
μωνι, τῷ πατρὶ τοῦ Ἀγνίου, καὶ εἶναι ¹ Φυλομάχην, τὴν μητέρα τὴν
Εὐβουλίδου, νομιζομένην ἀδελφὴν εἶναι Πολέμωντος, τοῦ πατρὸς τοῦ
Ἀγνίου, ὁμοπατρίαν καὶ ὁμομητρίαν, καὶ μηδενὸς πώποτ' ἀκούσαι, ὡς
γένετο ἀδελφὸς Πολέμωνι τῷ Ἀγνίου.

1061

ΑΛΛΗ.

Μαρτυροῦσιν Οἰνάνθην, τὴν μητέρα τοῦ πάππου τοῦ ἑαυτῶν, Στρατω-
νίδου, ἀνεψιὰν εἶναι ἐκ πατραδέλφων Πολέμωνι τῷ πατρὶ τοῦ Ἀγνίου, καὶ
ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν, ὅτι Πολέμωνι ἀδελφὸς οὐδεὶς γένοιτο πώ-
ποτε τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δὲ ¹ Φυλομάχη ὁμοπατρία καὶ ὁμομη-
τρία, ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου, τοῦ πατρὸς τῆς Φυλομάχης τῆς Σωσιθεῦ
γυναϊκός.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυρεῖ συγγενὴς εἶναι καὶ φρατῆρ καὶ δημότης Ἀγνία καὶ Εὐβουλί-
δῃ, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν, ὅτι
ἀδελφὸς οὐδεὶς ἐγένετο τῷ Πολέμωνι τῷ πατρὶ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δ' ὁμοπα-
τρία καὶ ὁμομητρία ¹ Φυλομάχη, ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου, τοῦ πατρὸς
¹ Φυλομάχης τῆς Σωσιθεῦ γυναϊκός.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυρεῖ πάππον εἶναι ἑαυτοῦ Ἀρχίλοχον, καὶ ποιήσασθαι ἑαυτὸν
νιδόν, καὶ εἶναι αὐτὸν συγγενὴ Πολέμωνι τῷ πατρὶ τοῦ Ἀγνίου, καὶ ἀκούειν
Ἀρχιλόχου καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν, ὅτι ἀδελφὸς οὐδεὶς πώποτ' ἐγένετο
Πολέμωνι τῷ πατρὶ τοῦ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δ' ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία
¹ Φυλομάχη, ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου, τοῦ πατρὸς τῆς ¹ Φυλομάχης τῆς
Σωσιθεῦ γυναϊκός.

¹ Φιλομάχ.

² Μαρτυρίας.

Ἀνεψιὰν εἶναι ἐκ πατραδέλφων, Πολέμωνι
τῷ πατρὶ Ἀγνίου] Quod alias dicit, ἀνε-
ψιὰν πρὸς πατρός, πατρᾷ ἀδελφός, patruus,
θεῖος πρὸς πατρός. Hesy chius. Quis hu-
jus Ceanthes pater fuerit, non exprimi-
tur. Sed isto Cleocritus Hagniae primi
frater. Hagnia natus est Polemo, Cleo-
crito Ceanthe. Est ergo haec soror

patrnelis Polemonis: quorum πατρᾷδελ-
φοι fuerunt Hagnias et Cleocritus. WOLF.
Καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν] Le-
gendum ἑαυτοῦ, quia praecedit μαρτυρεῖ.
IDEM. PRO ἑαυτῶν M. ἑαυτοῦ, quia unus
testatur. AUGER.
Καὶ εἶναι αὐτὸν συγγενὴ Πολέμωνι] Τὸν
πάππον Ἀρχίλοχον μᾶλλον, ἢ ἑαυτὸν.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυρεῖ τὸν πατέρα τῆς ἰαυτοῦ γυναϊκὸς Καλλίστρατον, ἀνεψιὸν εἶ-
 ναί ἐκ πατραδέλων Πολέμωνι τῷ πατρὶ τοῦ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ
 πατρὶ τῷ Ομοπόμῳ, τὴν δὲ μητέρα τὴν ἰαυτοῦ ἀνεψιοῦ παῖδα εἶναι
 Πολέμωνι, καὶ λέγειν τὴν μητέρα τὴν ἰαυτοῦ πρὸς αὐτοὺς πολλαίς, ὅτι
² Φυλομάχη, ἢ μήτηρ ἢ Εὐβουλίδου, ἀδελφὴ ἦν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς
 τοῦ Ἀγνίου ὀμοπατρία καὶ ὀμομητρία, καὶ, ὅτι ἀδελφὸς οὐδεὶς πώποτε
 γένοιτο Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου.

1062

ιά. Τὸ πρότερον, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, ὅτε συνώμοσαν ἀλ-
 λήλοις οὗτοι, καὶ συστάντες ἠγωνίζοντο, πολλοὶ ὄντες,
 πρὸς τὴν γυναϊκα, ἡμεῖς μὲν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, οὔτε
 μαρτυρίας ἐγράψαμεν περὶ τῶν ὀμολογουμένων, οὔτε μάρ-
 τυρας προσεκαλεσάμεθα, ἀλλ' ὡμέθα ταῦτά γε ἀδεῶς
 ὑπάρχειν ἡμῖν· οὔτοι δὲ τά τε ἄλλα πολλὰ καὶ ἀναίσχυν-
 τα παρεσκευάσαντο εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ ἔμελεν αὐτοῖς οὐ-
 δενός, πλὴν τοῦ ἔξαπατῆσαι ἐν τῷ τότε παρόντι καιρῷ
 τοὺς δικαστάς, οἳ τινες κατεχρῶντο, ὡς τῷ Πολέμωνι τῷ
 πατρὶ τοῦ Ἀγνίου ⁴ παράπαν οὐδεμία γένοιτο ἀδελφὴ ὀμο-
 πατρία καὶ ὀμομητρία. οὕτως ἦσαν ἀναίσχυντοι καὶ βδε-
 λυροί, ⁵ τηλικούτου πρᾶγμα παρακρούόμενοι τοὺς δικα-
 στας καὶ ⁶ οὕτω περιφανῶς, καὶ ἐσπούδαζον καὶ ἠγωνί-
 ζοντο περὶ τούτου μάλιστα· ἡμεῖς δὲ γε νυνὶ μάρτυρας ὑμῖν
 τσοουτουσί ⁷ παρεσχόμεθα περὶ τῆς Πολέμωνος ἀδελφῆς,
 τηθίδος δ' Ἀγνίου. τούτῳ δ' ὁ βουλόμενος μαρτυρησάτω,
 ἢ, ὡς οὐκ ἦσαν ἀδελφοὶ ὀμοπάτριοι καὶ ὀμομήτριοι Πολέμων
 καὶ ² Φυλομάχη, ἢ, ὅτι οὐκ ἦν ὁ μὲν Πολέμων υἱός, ἢ δὲ
² Φυλομάχη θυγάτηρ Ἀγνίου τοῦ Βουσέλου υἱέως, ἢ, ὅτι ὁ
⁸ [μὲν] Πολέμων, οὐκ ἦν πατὴρ Ἀγνίου, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, οὐδ'
 ἢ ἀδελφὴ ἢ Πολέμωνος, ² Φυλομάχη, τηθίς, ἢ, ὡς ὁ Εὐβου-

¹ αὐτῶν² Φυλομάχ.⁴ τὸ παράπαν⁵ τηλικούτου⁶ οὕτω περιφανῶς⁷ παρεσχόμεθα⁸ Deest μὲν.

WOLF.

Καλλίστρατον ἀνεψιὸν εἶναι ἐκ πατραδέλ-

φων Πολέμωνι τῷ πατρὶ Ἀγνίου καὶ Χαριδή-
 μῳ] Series haec est:

{ 1. Hagnias,	{ 1. Eubulides,	{ Stratius,	Fratres.
{ Polemo	{ Callistratus	{ Charidemus.	Patruelis.

Ex eodem ordine fuit et testis, sive Ha-
 bronis, sive Cleocriti F. Patruelis et ipse
 Polemonis. IDEM.

Τὴν δὲ μητέρα τὴν ἰαυτοῦ, ἀνεψιοῦ παῖδα
 εἶναι Πολέμωνι] Nata ergo vel ex Ha-
 brone, vel ex Cleocrito, patruelis Pole-
 monis filia fuit. IDEM.

Καὶ λέγειν τὴν μητέρα αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν
 πολλαίς, et v. 15. καὶ ἔμελεν αὐτοῖς.
 IDEM.

ιά. Οἵτινες κατεχρῶντο] F. κατεφεύδοντο.
 Sed et hoc ferri potest. IDEM. Sub. τού-
 τῳ τῷ λόγῳ. AUGER.

ἢ δὲ Φυλομάχη θυγάτηρ lege. WOLF.

1063 λίδης οὐκ ἦν ¹ Φυλομάχης υἱός, οὐδὲ Φιλάγρου τοῦ ἀνεψιοῦ
² Ἀγνίου, ἢ ἐκεῖνο, ὅτι Εὐβουλίδου, τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου,
 οὐκ ἔστι θυγάτηρ ¹ Φυλομάχης, ἢ νυνὶ ἔτι οὔσα, οὐδὲ
 υἱός οὗτος ὁ παῖς, εἰσπεποιημένος κατὰ τοὺς νόμους τοὺς
 ὑμετέρους εἰς τὸν Εὐβουλίδου οἶκον, ἢ, ὡς ³ ὁ Θεόπομπος,
 ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου, ἐκ τοῦ οἴκου ἦν τοῦ Ἀγνίου.
 τούτων ὁ τι βούλεται τις μαρτυρησάτω αὐτῷ· ἀλλ' εὖ οἶδ',
 ὅτι οὐδεὶς οὕτω τολμηρὸς ἔσται, οὐδ' ἀπονενομημένος ἄνθρωπος.
 ὡς ⁴ δὲ καταφανὲς ὑμῖν ἔσται, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι
 τὸ πρότερον ἀναισχυντούνητες περιεγέγοντο, δίκαιον δ' οὐδὲν
 ἔλεγον, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας ὅσαι εἰσὶν ἔτι ὑπόλοιποι.

⁵ Ἀδελφοὶ

Πατὴρ, Πολέμων καὶ Φιλομάχη, μήτηρ.
 Ἀνεψιοὶ
 καὶ υἱός, Ἀγνίας καὶ Εὐβουλίδης, υἱός.

MARTYRIAΙ.

Μαρτυρεῖ συγγενὴς εἶναι Πολέμωνι τῷ Ἀγνίου πατρὶ, καὶ ἀκοίειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ ἀνεψιοὺς εἶναι ἐκ πατραδέλφων Πολέμωνι, Φιλαγρόν τε τὸν Εὐβουλίδου πατέρα, καὶ Φανωστράτην τὴν Στρατίου θυγάτηρα, καὶ Καλλίστρατον τὸν πατέρα τῆς Σωσιθείου γυναῖκος, καὶ Εὐκτίμωνα τὸν βασιλεύσαντα, καὶ Χαριδέμμον τὸν πατέρα τὸν Θεοπόμπου καὶ Στρατοκλέους· καὶ εἶναι τοῖς τούτου υἱεῖσι καὶ Ἀγνία ἐν τῷ αὐτῷ γένει Εὐβουλίδην κατὰ τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Φιλαγρον, κατὰ δὲ τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ ¹ Φυλομάχην νομιζόμενον ἀνεψίων εἶναι Εὐβουλίδην Ἀγνίας πρὸς πατρός ἐκ τηθίδος γεγονότα Ἀγνία τῆς πρὸς πατρός.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυροῦσι συγγενεῖς εἶναι Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ Φιλά-

¹ Φιλομάχ.

² τοῦ Ἀγνίου

³ Deest articulus.

⁴ δὲ μᾶλλον καταφανὲς

⁵ Deest hoc stemma genealogicum.

AUGER.

Καὶ Καλλίστρατον τὸν πατέρα τῆς Σωσιθείου γυναῖκος] Τῆς Σωσιθείου μητρὸς legendum esse, res ipsa ostendit. WOLF.

AUGER.

Καὶ εἶναι τοῖς τούτου υἱεῖσι] Τίνος; Praecesserunt enim multi. Lego: τούτων, τῶν ἀδελφῶν τῶν τοῦ Βουσίλου υἱῶν. WOLF. τούτου refero ad Charidemum. AUGER.

Κατὰ δὲ τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ Φυλομάχην, νομιζόμενον ἀνεψίων εἶναι Εὐβουλίδην Ἀγνίας πρὸς πατρός] Patruelum esse. Non opus est aduere, a patre. Nec enim est ambiguum. Atqui et a patre Philagro est patruelis Hagniae. Ex utroque ergo pa-

rente. Sed quomodo ista consentiunt, κατὰ τὴν μητέρα et πρὸς πατρός? Num quia Phylomache, soror Polemonis, patris Hagniae fuit, et non matris? Series hæc est:

Polemon — Phylomache. Fratres. Hagnias — Eubulides. Ex fratre et sorore nati: qui consobrini erunt, Donato auctore, non patruales. WOLF. Post Ἀγνία pono virgulam, et deleo πρὸς πατρός ut supervacans et impediens. AUGER.

Ἐκ τηθίδος γεγονότα Ἀγνία πρὸς πατρός] Videtur τηθὶς æque πρὸς πατρός, dici amita: πρὸς μητρός, matertera, ut θεῖος. WOLF.

γράφ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, καὶ Εὐκτήμωνι τῷ βασιλεύσαντι, καὶ εἰδέαι
 Εὐκτήμοια ἀδελφὴν ὄντα ὀμοπάτριον Φιλάγρον τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου,
 καὶ, ὅποτε ἡ ἐπιδικασία ἦν τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου Εὐβουλίδῃ προσκλαί- 1064
 ουσσα, ἔτι ἔην Εὐκτήμοια ἐκ πατραδέλφων ἀνεψίων ὄντα Πολέμωνι τῷ
 πατρὶ Ἀγνίου, καὶ μὴ ἀμφισβητῆσαι Εὐκτήμοια Εὐβουλίδῃ τοῦ κλήρου
 τοῦ Ἀγνίου, μηδ' ἄλλον μηδένα κατὰ γένος τότε.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυροῦσι τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν Στράτωνα συγγενῆ εἶναι Πολέμωνι
 τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου, καὶ Φιλά-
 γρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, καὶ ἀκούειν τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς, ὅτι Φιλάγρος
 λάβοι γυναῖκα, πρῶτην μὲν ¹ Φυλομάχην ἀδελφὴν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς
 τοῦ Ἀγνίου ὀμοπατοῖαν καὶ ὀμομητρίαν, καὶ γενέσθαι Φιλάγρῳ ἐκ μὲν τῆς
¹ Φυλομάχης Εὐβουλίδην, ἀποθανούσῃς δὲ ¹ Φυλομάχης, ἑτέραν λαβεῖν
 γυναῖκα Φιλάγρον Τελεσίππην, καὶ γενέσθαι ὀμοπάτριον μὲν ἀδελφὸν Εὐ-
 βουλίδῃ Μενεσθέα, ὀμομητρίον δὲ μὴ, καὶ, Εὐβουλίδου ἀμφισβητήσαντος
 τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κατὰ γένος, Μενεσθέα μὴ ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλή-
 ρου τοῦ Ἀγνίου, μηδ' Εὐκτήμοια τὸν ἀδελφὸν τὸν Φιλάγρου, μηδ' ἄλλον
 μηδένα κατὰ γένος, πρὸς Εὐβουλίδην τότε.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυροῦσι τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Ἀρχίμαχον συγγενῆ εἶναι Πολέμωνι
 τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου, καὶ Φιλά-
 γρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν, ὅτι
 Φιλάγρος λάβοι γυναῖκα πρῶτην μὲν ¹ Φυλομάχην ἀδελφὴν Πολέμωνος τοῦ
 πατρὸς τοῦ Ἀγνίου ὀμοπατρίαν καὶ ὀμομητρίαν, καὶ γενέσθαι ἐκ μὲν ¹ Φυ- 1065
 λομάχης Εὐβουλίδην, ἀποθανούσῃς δὲ ¹ Φυλομάχης, ἑτέραν λαβεῖν γυ-
 ναῖκα Φιλάγρον Τελεσίππην, καὶ γενέσθαι Φιλάγρῳ ἐκ Τελεσίππης Μενε-
 σθέα ὀμοπάτριον μὲν ἀδελφὸν Εὐβουλίδῃ, ὀμομητρίον δὲ μὴ, ἀμφισβητή-
 σαντος δὲ τοῦ Ἀγνίου κατὰ γένος, Μενεσθέα μὴ ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου
 μηδ' Εὐκτήμοια τὸν ἀδελφὸν Φιλάγρου, μηδ' ἄλλον μηδένα κατὰ γένος,
 πρὸς Εὐβουλίδην τότε.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυροῦσι τὸν πατέρα τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς Καλλίστρατον ἀδελφὸν εἶναι
 Εὐκτήμωνι τῷ βασιλεύσαντι καὶ Φιλάγρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, ἀνε-
 ψιῶς δ' εἶναι ταύτων Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ
 πατρὶ τῷ Θεοπόμπου, καὶ ἀκούειν τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ, ὅτι ἀδελφὸς οὐ
 γένοιτο Πολέμωνι τῷ πατρὶ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δὲ γένοιτο ὀμοπατρία καὶ
 ὀμομητρία ¹ Φυλομάχῃ, καὶ ταύτην λάβοι τὴν ¹ Φυλομάχην Φιλάγρος,
 καὶ γέναιτο ἐξ αὐτῶν Εὐβουλίδης ὁ πατὴρ ὁ ¹ Φυλομάχης τῆς Σωσιζέου
 γυνακός.

ἀναγνῶναι μὲν τὰς μαρτυρίας ταύτας ἐξ ἀνάγκης ἦν, ὡς
 ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ πάθοιμεν, ὅπερ τὸ πρό-
 τερον, ἀπαράσκευοι ληφθέντες ὑπὸ τούτων· πολὺ δὲ σα-
 φέστερον ἔτι αὐτὸς ἑαυτοῦ Μακάρτατος οὔτοςι καταμαρ-

¹ Φυλομάχ.

Τῷ Ἀγνίῳ Εὐβουλίδῃ προσκλαίουσα] F. WOLF. Lege ἀνεψίαν, aliter sensus ab-
 surdus est. PALMER. Imo ἀνεψίαν. AU-

τὴν πατραδέλφον ἀδελφὴν] Hoc fieri GER.

qui potest? lego ἀνεψίαν, ἢ ἀδελφίδην. Ἐαυτῶν, ἔτι φ.] Imo ἑαυτοῦ. IDEM.

τυρήσει, ὅτι οὔτε Θεοπόμπω τῷ πατρὶ τῷ ¹ ἑαυτοῦ προσήκει οὐδενὸς κληρονομεῖν τῶν Ἀγνίου, γένοι ἀπωτέρω ὄντος τοῦ Θεοπόμπου καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου ² ὄντος τὸ παρὰπαν.

ιβ'. Εἰ γὰρ τις ἀνακρίνοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ³ οὗτος τίς ἐστὶν ὁ ἀμφισβητῶν τῷ παιδὶ τούτῳ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου; εὖ οἶδ', ὅτι ἀποκρίναιτ' ἂν, ὅτι Μακαρτάτος. ¹⁰⁶⁶ τίνος ἂν πατρός; Θεοπόμπου. μητρὸς δὲ τίνος; Ἀποληξίδος θυγατρὸς Προσπαλτίου, ἀδελφῆς δὲ Μακαρτάτου ⁴ Προσπαλτίου. ὁ δὲ Θεόπομπος τίνος ἦν πατρός; Χαριδήμου. ὁ δὲ Χαριδήμος τίνος; Στρατίου. ὁ δὲ Στράτιος τίνος; Βουσέλου. οὗτος, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐστὶν ὁ Στρατίου οἶκος, ἐνὸς τῶν Βουσέλου υἱέων· καὶ ἔκγονοι αὐτοῖ εἰσι Στρατίου, οὓς ὑμεῖς ἀκηκόατε· καὶ ἐνταῦθα οὐδαμῶ ἐστὶν οὐδὲν ὄνομα τῶν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου, ἀλλ' οὐδὲ παρὰπλήσιον. πάλιν δὴ ἀνακρίνω τὸν παῖδα τουτονί, τίς ἂν ἀμφισβητεῖ Μακαρτάτω τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου; οὐκ ἂν ἔχοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀλλ' οὐδ' ὀτιοῦν ἀποκρίνασθαι ὁ παῖς, ἢ ὅτι Εὐβουλίδης. τίνος ἂν πατρός; Εὐβουλίδου τοῦ Ἀγνίου ἀνεψιοῦ. μητρὸς δὲ τίνος; ⁵ Φυλομάχης, ἢ ἦν Ἀγνία ἀνεψιοῦ παῖς πρὸς πατρός. ὁ Εὐβουλίδης δὲ τίνος ἦν πατρός; Φιλάγρου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου. μητρὸς δὲ τίνος; ⁵ Φυλομάχης τῆς τηθίδος τοῦ Ἀγνίου. ὁ δ' Ἀγνίας τίνος ἦν υἱός; Πολέμωνος. ὁ δὲ Πολέμων τίνος; Ἀγνίου. ὁ δ' Ἀγνίας τίνος; Βουσέλου. οὗτος, ἕτερός ἐστὶν οἶκος

¹ ἑαυτοῦ, οὔτε αὐτῷ τούτῳ, προσήκει

⁴ * τοῦ Προσπαλτίου

² Deest ὄντος.

³ οὗτος

⁵ Φυλομάχ.

ιβ'. Ἀπολήξιδος θυγατρὸς Προσπαλτίου] Nomen proprium deest. Nam Προσπάλιος est cognomen a municipio: ut postea dicit ipse auctor. WOLF.

Ὁ δὲ Θεόπομπος τίνος ἦν πατήρ;] Πατρός lege. Hæc enim series est: Macartatus, Theopompus, Charidemus, Stratius, Buseles, adscendendo. IDEM.

Τίνος ἂν πατρός; — ἦν πατρός;] Putaveram primo debere scribi pro Εὐβουλίδου τοῦ Ἀγνίου ἀνεψιοῦ, Σωσιθεῦ τοῦ etc. Sed mutavi sententiam, nam puto se bene habere hanc lectionem. Nam quamvis Sosithus fuerit natura pater, tamen dixit supra eum dedisse filium Eubulidæ,

et duxisse ad ejus gentiles. Sed puto aliquid deesse in sequentibus, et sic debere legi: μητρὸς δὲ τίνος; Φυλομάχης, ἢ τις ἦν Ἀγνία ἀνεψιοῦ παῖς πρὸς πατρός etc. PALMER.

Πατρός] Al. πάππου. Utrumque verum. Fuit enim et nepos e filia, et filius adoptivus: si modo filium adoptare mortuus potest. WOLF.

Φιλάγρου, τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου] De superiore Hagnia verum hoc est. Fuit enim hujus ex fratre Eubulide nepos Philager. Sed quia hic de posteriore Hagnia agitur, lego τοῦ θεῖου, ut ratio propinquitatis postulat. IDEM.

Ἄγνίου, ἐνὸς τῶν Βουσέλου υἱῶν· καὶ ἐνταῦθ' οὐδ' ὅτι οὖν ἔνεστι τὸ αὐτὸ ὄνομα τῶν ἐν τῷ Στρατίου οἴκῳ ὄντων ἐκγόνων, ἀλλ' οὐδὲ παραπλήσιον· ἀλλ' αὐτοὶ δι' ἑαυτῶν πορεύονται ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, τὰ ὀνόματα παρ' ἀλλήλων παραλαμβάνοντες. πανταχῇ δὴ καὶ πάντα τρόπον ἐξελέγχονται ἐξ ἑτέρου οἴκου καὶ ἀπωτέρῳ γένει ὄντες, καὶ οὐ προσήκον αὐτοῖς κληρονομεῖν οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου· οἷς γὰρ ὁ νομοθέτης δίδωσι τὴν ἀγχιστεῖαν καὶ τὴν κληρονομίαν, τούτους ἀναγνώσεται ὑμῖν τοὺς νόμους.

2 ΝΟΜΟΣ.

1067

Ὅστις ἂν μὴ διαζήμενος ἀποθάνῃ, ἴαν μὲν παῖδας καταλίπῃ θηλείας, σὺν ταυτησί· ἴαν δὲ μὴ, τούτῳ κυρίου εἶναι τῶν χρημάτων. ἴαν δὲ ἀδελφοὶ ὦσιν ὁμοπάτορες καὶ ἴαν παῖδες ἐξ ἀδελφῶν γνήσιοι, τὴν τοῦ πατρὸς μοῖραν λαγχάνειν· ἴαν δὲ μὴ ἀδελφοὶ ὦσιν ἢ ἀδελφῶν παῖδες, ἐξ αὐτῶν κατὰ ταῦτά λαγχάνειν. κρατεῖν δὲ τοὺς ἀρρένας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων, ἴαν ἐκ τῶν αὐτῶν ὦσι, καὶ ἴαν γένει ἀπωτέρῳ. ἴαν δὲ μὴ ὦσι πρὸς πατρὸς μέχρη ἀνεψιάδων παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ ἀνδρὸς κατὰ ταῦτά κυρί-

1 * ὁ Ἀγνίου 2 * Νόμοι. 3 δ' * μὲν 4 παῖδες, * αἱ ἐξ αὐτῶν 5 [παίδων]

Καὶ ἐνταῦθα οἰδοτιοῦν ἔνεστι τὸ αὐτὸ (τῷ αὐτῷ) ὄνομα τῶν ἐν τῷ Στρατίου οἴκῳ ὄντων ἐκγόων, ἀλλ' οὐδὲ παραπλήσιον] Non vacat mendī suspicione hic locus, τὸ αὐτὸ ἐκ παραπλήσιον inter se conferunt. Sed τὸ αὐτὸ τῶν ἐκγόων pro τοῖς ἐκγόοις rarum. INEM.

Τούτους — τοὺς νόμους] M. τούτων — τῶν νόμων, et post τούτων f. add. δὴ. AUGER.

Ἐὰν μὲν παῖδας καταλίπῃ θηλείας σὺν ταυτησί] Sententia postulat addi: θηλείας, τοὺς υἱοὺς σὺν ταυτησί. WOLF. Verum hic nulla liberorum masculorum mentio, ipso enim naturae jure, non tantum Solonis Lege in bona parentis veniunt, neque προσήκον τοῖς παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατέρων, inquit Isæus, ὅτι γόνυ γεγόνασιν, οὐδεὶς ἂν δῆπου ἀμφισβητήσει σπερὶ τῶν πατέρων. Sed feminarum longe alia est ratio, erant enim ex Lege ἐπιδικασίαι τῶν Ἐπικλήρων. Cavet itaque Legislator, ut is in bona mortui ab intestato veniat, qui ejus filias in uxores duxerit, id est, bona habeat ἐπὶ ταύταις, ut in superioribus diximus. Quare hac verba, ἴαν δὲ μὴ τοὺς κυρίου εἶναι τῶν χρημάτων, alio spectant; atque Legislatoris mens hæc est: Si etiam femella prole orbis ab intestato decesserit ad hos filius hereditatem devenire, qui sequuntur: ἴαν δ' ἀδελφοὶ κ. τ. λ. In Leg. Attic. lib. VI. tit. VI. §. IX. p. 585. PERTITUS. Eum vide I. I.; et Jac. Perizonium Dissert. II. p. 128. in paucis, inquit Wesselingius, a Pelito et vero deflecten-

tem; et Meursium Them. Attic. lib. II. cap. 13.

Σὺν ταυτησί] Sub. δεῖ ἐπιδικάσασθαι τοὺς τοῦ κλήρου ἐπιδικασαμένους: mox τούτῳ, nempe, quos statim nominat. AUGER.

Ἐὰν δὲ μὴ] S. καταλίπῃ παῖδας θηλείας, τούτους, τοὺς υἱοὺς. WOLF.

Ὅμοπατορες] F. add. καὶ ὁμομήτορες. Deinde subaudi aliqua in hunc ferme sensum: oportet ipsos hereditatem adire pro sua quisque rata parte. AUGER.

Ἐὰν δὲ μὴ ἀδελφοὶ ὦσιν, ἢ ἀδελφῶν παῖδες ἐξ αὐτῶν κατὰ ταῦτά λαγχάνειν] Τίνας δ' αἱ λαγχάνοντες; pro ἴαν αὐτῶν aliquod aliud legendum cognationis nomen. WOLF.

Ἐκ τῶν αὐτῶν] Ex iisdem, np. ex parentibus mortuam eadem propinquitate attingentibus, et mox leg. καὶ ἴαν μὴ, addendo μὴ. AUGER.

Καὶ ἴαν γένει ἀπωτέρῳ] Sic Theopompus erit Eubulidi præferendus. Nam cognatio cum Hagnia est a Phylomache, quamvis ejusdem familie sit. WOLF.

Μέχρη ἀνεψιάδων παίδων] Μέχρη παίδων, usque ad liberos sobrinorum. INEM. Scribendum videtur μέχρη ἀνεψιάδων παίδων. Id suadent hæc Isæi Orat. de Apollod. Hered. p. 65. ἴαν μὴ ὦσιν ἀνεψιοὶ, μηδὲ ἀνεψιάδων παῖδες — τότε ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρὸς. Et clarissime Orat. de Hagn. Hered. p. 84. ἴαν δὲ μηδεὶς ἢ σπερὶς σπατρὸς μέχρη ἀνεψιάδων παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς κυρίου εἶναι κατὰ τὰ αὐτά. Ἀκούστε, ὦ ἄν., ὅτι ὁ νομοθέτης οὕτως εἶπεν, ἴαν μηδεὶς ἢ πρὸς

ους είναι. ἴαν δὲ ἰ μὴδ' ἐτέρωθεν ἦν ἐντὸς τούτων, τὸν πρὸς πατρός ἐγγυ-
τάτω κήριον εἶναι. νόσφ' εἶ, μὴδὲ νόσφ', μὴ εἴται ἀγχιστεῖαν, μήτε ἱερῶν,
μὴθ' ὀσίων, ἀπ' Εὐκλείδου ἀρχοντος.

διαρρήδην λέγει ὁ νόμος, ὡς ἄνδρες δικασταί, οἷς δεῖ τὴν κλη-
ρονομίαν εἶναι· οὐ μὰ Δί' οὐ Θεοπόμπω, οὐδὲ Μακαρ-
τάτῳ τῷ Θεοπόμπου υἱεῖ, τοῖς μὴδὲ² παράπαν οὔσιν ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ Ἀγνίου. ἀλλὰ³ τίνι δίδωσι; τοῖς ἐκγόνοις τοῖς
Ἀγνίου, τοῖς οὔσιν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου ἐκείνου. ταῦτα
καὶ ὁ νόμος λέγει, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει.

ιγ'. Οὐ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ταῦτα μὲν ἔδωκεν ὁ
νομοθέτης τοῖς προσήκουσιν, ἕτερα δ' οὐ προσέταξε⁴ πολλὰ
πάνυ ἐν τῷ νόμῳ, ἀ δεῖ ποιεῖν τοὺς προσήκοντας ἐπάναγκες·
ἀλλὰ πάνυ πολλά ἐστίν, ἀ προστάττει ποιεῖν τοῖς προσή-
κουσι καὶ πρόφασιν οὐδεμίαν δίδωσιν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης δεῖ
ποιεῖν. μᾶλλον δὲ λέγε αὐτὸν τὸν νόμον τὸν πρώτον.

NOMOS.

Τῶν ἐπικλήρων, ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν, ἴαν μὴ βούληται ἔχειν ὁ ἐγγύ-

¹ μὴδετέρωθεν * ἢ ἐντὸς

² τὸ παράπαν

³ τίνι καὶ δίδωσι

⁴ Desunt πολλά ----- ἐπάναγκες.

πατρός μέχρις ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς τῶν
ἀνεψιάδων εἶναι κυρίους, etc. Excluduntur enim apertissime patruelium nepotes. Quare Theopompus cum paulo ante dixisset, defunctis fratribus Stratio et Strato cle, λέιπωμαι ἐγὼ μόνος τοῦ πρὸς πατρός ὡν ἀνεψιῶ παῖς, ὃ μόνῳ κατὰ τοὺς νόμους ἐγίνετο ἡ κληρονομία, concludit p. 84. negatque patruelium nepotes ad hereditatem posse admitti, sed eam universam ad maternam defuncti cognationem devolvi. οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις πασι τὸ παράπαν τὴν ἀγχιστεῖαν, ἀλλὰ τοῖς πρὸς μητρός τοῦ τελευτήσαντος. Demosth. infra similia dabit. WESSELIING.

Τοὺς πρὸς μητρός τοῦ ἀνδρός] F. τοὺς πρὸς μητρός τοὺς ἀνδρας κατὰ ταῦτά κυρίους εἶναι. WOLF.

Μὴ εἶναι ἀγχιστεῖαν μήτε ἱερῶν] F. Α. μήτε μετεῖναι ἱερῶν. Nisi forte jurgendum sit, μὴθ' ἱερῶν ἀγχιστεῖαν εἶναι. Ratione propinquitatis neque sacra, neque profana, ad nathos pertineant. IDEM. Sic distingue μεθ' ὀσίων. ἀπ' Ε. ὀσίων, ἱερῶν, sub. ἕνεκα. AUGR.

Τοῖς μὴδὲ παράπαν οὔσιν. WOLF.

ιγ'. Τῶν ἐπικλήρων κ. τ. λ.] Ad legis istius explicationem, observandum est, ἐπικλήρους appellari generaliter puellas patre, avo, proavo orbas, ac fratre desinitutas,

quæ in universas parentum opes, si illi beati erant et opulenti, aut in miserias, si ii pauperes et egeni, successerant. Uno verbo, ἐπικλήρος virgo est, patre, avo, proavo, itemque fratre, destituta, beata vel misera, prout parentibus divitibus aut miseris erat prognata. Sæpius tamen cum ἐπικλήρον dicebant, intelligebant puellam magnarum opum heredem. Et observat Aristoteles Polit. l. V. c. 4. ob hujusmodi puellarum conubia magnas quandoque seditiones in multis Græciæ civitatibus excitatas, cum plures proci eas ambirent. His incommodis obviam ut iret Solon, item ne bona ad externos transirent, legem tulit, qua jubebat ejusmodi ἐπικλήρον ei nubere, qui genere proximus esset. Atque ita, quæ melioris erant conditionis, quæque amplam aliquam hereditatem nactæ erant, tenebantur iis nubere, qui genere proximi nuptias earum expetebant. Quæ sequioris autem erant conditionis, eas cognati tenebantur ducere aut dotare; quæ omnia docebat brevis Terentius in Phormione his verbis:

Lex est, ut orbas, quæ sunt genero proximi,

Iis nubant, et illos ducere eadem lex jubet.

Prior pars eorum verborum ad ἐπικλήρους opimorum bonorum heredes pertinet; posterior ad ἐπικλήρους inopes et destitutas. Ac priores quidem illæ amplam litium materiam suppeditarunt, cum a pluribus expetereutur, inter quos contendeatur, quis genere esset proximior, quod ἐπιδικάσασθαι dicebant, et puella, de qua disceptabatur, ἐπίδικος. Isæus de Pyrrh. Hered. Habebat autem locum ἐπιδικασίας, non modo, si filia una, aut plures superstitis erant, sine fratre; sed insuper, si, ceteris in matrimonium datis, aliqua inuupta ei erat superstes. Isæus ibid. Et, si qua a patre in matrimonium data erat, quæ post ejus mortem existeret ἐπικλήρος, licebat generi proximo ἐπιδικάσασθαι: quomodo sæpe contingebat uxorem marito abduci, et alii adjudicari. Isæus ibid. Atque hactenus de iis, quibus bona aliqua obvenerat hereditas.

Sed et sequioris conditionis ἐπικλήροι, ad quas lex illa, quæ præ manibus habemus, pertinet, non minorem litibus occasionem præbuere, cum ii, qui vocabantur in jus, ut eas ducerent aut dotarent, cognatos se negarent aut alios dicerent esse proximiores. Hæc igitur erant, quas lex ait τὸ θητικὸν τελεῖν, in ordine τῶν θητῶν censi, h. e. inlimorum civium, quales erant qui, cum nihil proprium possiderent aut paucillum, aliorum agros mercede redempti colebant, aut artibus sordidis vitam tolerabant. Sic ἰππάδα τελεῖν est in ordine equitum censi; ζευγίστων τελεῖν, censi in ordine τῶν ζευγίστων. Etym. Mag. v. ζευγίστων. Solon quatuor ordines constituerat, quatuor τέλη, quæ τιμήματα ideo appellat Hesy chius v. ζευγίστων. Vid. Plut. in Solon. Ante Solonis legislationem duo erant Atheniensium ordines, εἰπατρίδων et ἀγροίκων. Dionys. Halic. l. II. Antiq. R. Plut. in Thes. tres ordines constituēbat, εἰπατρίδων, γεωμόρων, et δημοσουργῶν. Aristot. Pol. l. IV. c. 4. quamlibet remp. constare ait, ἐκ τοῦ δήμου καὶ τῶν λεγομένων γυναικῶν, δῆμον appellans τὸ πλεῖθος, et γυναικῶν, ὅτι οἰκίαι, natalium honestate, virtute, eruditione, et similibus, erant præditi. Sic igitur γυναικῶν in plerisque Græciæ civitatibus, maxime in rep. Atheniensi, non tam erant nobiles, quam noti; quibus ad honores et magistratus aditus esset ejusdem Solonis legibus, ceteris oclusus. Quod postea mutatum est. Legibus igitur Solonis ἀρχαί, magistratus, conferebantur ἀπὸ τιμημάτων, atque ad eos admittebantur quicumque erant e tribus illis classibus, pentacosiomedimnorum, equitum, et zeugitarum, ita tamen, ut ii præferrentur sæpius, quorum major erat census, cum census magistratum daret. Ceterum, post devictos Persas, omnes tandem cives Athenienses, nulla census

habita ratione, dignitates et magistratus capessere potuerunt, exceptis iis, qui ἀδύνατοι dicti stipem a publico accipiebant. Plut. in Aristid. Antipater reip. administrandæ rationem, qualis a Solone constituta erat, revocavit. Plut. in Phocion. et Diod. Sic. l. XVIII. Antipatro extincto, reip. forma ab eo constituta concidit, omnesque ordines iterum permisti, et cuilibet conditioni aditus ad magistratus datus, sed a paucis usurpatus, et vix et ne vix quidem θῆτες et infimi ordinis homines, qui judiciorum participes erant, eo jure usi. Plut. in Solon. Isocrat. c. Lochlit. Aristot. Polit. l. II. c. ult. Nunc ad legem redeundum est.

Lex igitur jubebat, si quæ puella orba esset, nullius aut exigui census, τὸ θητικὸν τελούσα, eam a genere proximo duci aut dotari. Non cogebatur is eam uxorem ducere, si dotare vellet, etsi aliud videtur Pollux l. III. c. 3. sensisse: non bene. Sed num ei saltem conditionem quærere tenebatur? Id significare videntur legis verba: ἐκδίδτω ἐπιδοῦς, item: ἐὰν δὲ μὴ ἔχη ὁ ἐγγύτατος γένους, ἢ μὴ ἐκδῶ etc. Verum rem aliter se habuisse ostendit Terentius in Phormione, apud quem Demipho, A. II. sc. 1. v. 65.

——— Verum si cognata est maxime, Non fuit necesse habere; sed id quod lex jubet,

Dotem daretis: quæreret alium virum.

Et alibi:

Etsi mihi facta injuria est, veruntamen Potius quam lites secter, aut quam te audiam,

Itidem ut cognata si sit, id quod lex jubet

Dotem dare; abduce hanc; minas quinque accipe.

Notanda etiam postrema ista, minas quinque accipe. Hæc enim erat summa dotis, quam dare tenebantur ditiores, ἢ. οἱ πεντακοσιομέδιμνοι, ταῖς ἐπικλήροις θητικὸν τελούσαις. Ait enim lex πεντακοσίας δραχμῶν, i. e. quinque minas. Mina Attica pendebat drachmas Atticas centum. Sequitur: ἀπογραφέτω - - ἀρχοντα. Quod ait ἀπογραφέτω, idem est hoc loco, quod εἰσαγγελέτω. Hæc verba pertinent ad εἰσαγγελίαν. Ergo si qui ea in re cessabant, i. e. si orbam genere proximam neque ducere neque dotare volebant, poterat civis Atheniensis quilibet eos deferre πρὸς τὸν ἀρχοντα, et agere κακώσεως: qui Archon causa cognita eos aut ducere aut dotare puellam cogebat, ὅσον ἐπ' αὐτῶν, causa scilicet in judicium deducta; quæ omnia explicat eleganter Phormio apud Terentium, Act. I. sc. 2. v. 75.

Lex est, ut orbæ, qui sunt genere proximi,

1068

τατα γένους, ἐκδιότω ἐπιδοῦς, ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος, πεντακοσίας δραχμῆς· ὁ δ' ἵππευς, τριακοσίας· ὁ δὲ ζυγίτης, ἑκατὸν πενήκοντα πρὸς οἷς αὐτῆς. ἐὰν δὲ μὴ πλείους ᾦσιν ἐν τῷ αὐτῷ γένει, τῇ ἐπικλήρῃ πρὸς μέρος ἐπιδοῦναι ἕκαστον. ἐὰν δ' αἱ γυναῖκες πλείους ᾦσι, μὴ ἐπάναγκες εἶναι πλέον ἢ μίαν ἐκδοῦναι τῷ γένει· ἀλλὰ τὸν ἐγγύτατα δεῖ ἐκδιόδουαι, ἢ αὐτὸν ἔχειν. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ὁ ἐγγυτάτω γένους, ἢ μὴ ἐκδιῷ, ὁ ἄρχων ἐπανακαζέτω ἢ αὐτὸν ἔχειν, ἢ ἐκδοῦναι. ἐὰν δὲ μὴ ἐπανακασῇ ὁ ἄρχων, ὀφειλίτω χιλίας δραχμῆς, ἱεράς τῇ Ἡρῆ· ἀπογραφέτω δὲ τὸν μὴ ποιοῦντα ταῦτα ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν ἄρχοντα.

ὁ μὲν λέγει ὁ νόμος, ὡ ἄνδρες δικασταί, ἀκούετε. ὅτε δὲ τῆς ἐπικλήρου ἔδει ἐπιδικιάζεσθαι¹ Φυλομάχης τῆς τουτουῖ μητρὸς τοῦ παιδός, Ἀγνίου δ' ἀνεψιοῦ παιδός οὔσης πρὸς πατρός, ἐγὼ μὲν ἤκον φοβούμενος τὸν νόμον, καὶ ἐπεδικάζομην γένει ἂν ἐγγυτάτω· Θεόπομπως δὲ ὁ Μακαρτάτου

¹ φιλομάχ.

Iis nubant; et eos ducere eadem lex jubet.

Ego te cognatum dicam, et tibi scribam dicam;

Paternum amicum me assimilabo virginis;

Ad iudices veniemus; qui fuerit pater, Quæ mater; qui cognata tibi sit. Omnia hæc

Confingam; quod erit mihi bonum atque commodum:

Cum tu horum nihil refelles, vincam scilicet.

Quod autem dicit lex, ἀπογραφέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, εἰσαγγελίαν significat, quod antea diximus; quæ eadem quoque appellatur γραφή: maxime in hoc argumento, ut ostendebamus antea ex Isæo. Sane εἰσαγγελία scripto continebatur, neque tamen erat γραφή proprie dicta, quia hæc fiebat apud aliquem τῶν ἐνέα, testimonia pœnæ adjecta; qua in accusatione si ὁ δίκων quintam suffragiorum partem non obtinebat, M. drachmis mulctabatur; εἰσαγγελία autem fiebat impune, atque ea maxime, quæ injuriam impuberibus factam ultimum ibat. Ceterum error est apud Harpocrationem: κακώσεως, δίκης ὄνομα ἔστι, ταῖς τε ἐπικλήροις, κατὰ τῶν γεγαμηκότων, καὶ κατὰ τῶν παίδων τοῖς γονέσιν, καὶ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων τοῖς ὑπὲρ τῶν ὀρφάνων. Si κακώσεως δίκην κατὰ τῶν γεγαμηκότων restringit ad solas ἐπικλήρους, longe fallitur. Dabatur enim quibuslibet uxoribus contra maritos, a quibus male tractabantur. Si scripsit κατὰ τῶν ὀρφάνων (quod non puto, quia priorem lectionem etiam Suidas secutus est), pertinet id ad legem quam percurrimus, sed et hoc modo injuria uxoribus a maritis facta omittitur: de qua hic non agemus, neque περὶ κακώσεως τῶν γονέων, quia de his κακώσεως speciebus nulla dabatur εἰσαγγελία, neque erat ac-

cusatio ulla publica instituta; ut quod Harpocrationem in dictione εἰσαγγελία ait, εἰσαγγελίαν λέγεσθαι ἐπὶ ταῖς κακώσεσιν, non sit ad quolibet κακώσεως referendum, sed ad eas tantum, quæ impuberibus fiant. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. III. c. XV. De hac lege vide quoque Meursium, in Them. Attic. l. I. c. XIII. et Lect. Attic. l. V. c. I., facem, inquit Wesselingius, Petito præferentem, in Legg. Attic. l. VI. t. II. p. 551. sqq.

Ἄσται εἰς τὸ δητικὸν τελοῦσι] ὄθιες sunt mercenarii, paulo superiores servis. Itaque apud Platonem Euthyphron exagitur, οὐ βουλόμενος ὑπὲρ δητῶν ἀνδρῶς ἐπεξείναι φόνου τῷ πατρί. Hinc θῆσσα τράπεζα apud Euripidem, et verbum δητεύω, unde τῆσα. Latine dici possunt, capite censi et proletarii. WOLF.

Ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος] Hi ditissimi fuerunt, sic dicti a quingentorum medimnorum frumenti annuo reditu. Phœniprus fuit χιλιομέδιμνος, absque vino. IDEM.

Ὁ δὲ ζυγίτης] Lego ζευγίτης: quorum vini unum equum ad bellum communi sumtu præbuerunt. Tales videntur olim apud Germanos nostros fuisse die Halbritter. IDEM.

Πρὸς οἷς αὐτῆς] Lego πρὸς τοῖς αὐτῆς. οἷς pro τοῖς sæpe legitur, vel πρὸς οἷς αὐτῆ ἔχει. IDEM. In Demosthene [edidit vero Pœtitus l. s. l. πρὸς τῆς αὐτῆς] πρὸς οἷς αὐτοῖς aut πρὸς τοῖς αὐτοῖς legitur: quorum posterius videtur potius, nisi si προῖκα αὐτῆ malueris. WESSLING.

Ἐὰν δὲ μὴ πλείους ᾦσιν ἐν τῷ αὐτῷ γένει] Τὸ μὴ abundat, scilicet ἐγγύτατα γένους, ἢ συγγενεῖς. WOLF.

Πρὸς μέγας ἐπιδιδόνας] Ut, si 5. sint πεντακοσιομέδιμνοι, singuli centenas drachmas numerent, ut dos 500. drachmarum compleatur. IDEM.

Τῷ ἐν γένει lego, addita præpositione IDEM.

πατήρ οὐδὲ προσῆλθε τὸ παράπαν, οὐδ' ἠμφισβήτησε, διὰ τὸ μηδ' ὅτιοῦν αὐτῷ προσήκειν, καὶ ταῦτ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ ὡν τῇ αὐτῇ. καίτοι πῶς οἴεσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἄτοπον εἶναι τῆς μὲν ἐπικλήρου, ἢ ἢν Ἀγνίᾳ ἀνεψιοῦ παῖς πρὸς πατρός, ταύτης μὲν μηδενὶ πώποτ' ἀμφισβητῆσαι Θεόπομπον· τὸν δὲ κλῆρον τοῦ Ἀγνίου ἄξιοῦν ἔχειν παρὰ τοὺς νόμους ἅπαντας; τούτων γένοιτ' ἂν ἄνθρωποι ἀναισχυντότεροι καὶ μαζώτεροι; ἀναγίνωσκε καὶ τοὺς ¹ ἑτέρους νόμους.

² ΝΟΜΟΣ.

³ Προσεπιεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ ἐντὸς ἀνεψιότητος καὶ ἀνεψιοῦ, συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψίων παῖδας, καὶ γαμβρούς, καὶ ἀνεψιούς, καὶ πενθερούς, καὶ ἀνεψιαδούς, καὶ φράτορας. ἐὰν δὲ αἰδέσασθαι δεῖ, ἐὰν μὲν πατήρ ᾖ, ἢ ἀδελφός, ἢ υἱεὶς, πάντας, ἢ τὸν κωλύοντα κρατεῖν. ἐὰν δὲ τούτων μηδεὶς ᾖ, κτείνῃ δ' ἄκων, γνῶσι δ' οἱ ⁴ πενήτηντα, καὶ εἴσω, οἱ ἐφέται ἄκοντα κτείνειν, ⁵ ἐσέσθων οἱ φράτορες ἐὰν θέλωσι δεκά· ⁶ τούτοις δὲ οἱ πενήτηντα

1069

¹ ἑτέρων² Νόμοι.³ Προσεπιεῖν⁴ πενήτηντα καὶ *εἴς, [ἢ οἱ ἐφέται]⁵ ἐσέσθων] * αἰδεσάσθων⁶ * τούτους

Ἄλλὰ τὸν ἐγγύτατα] Utrum hoc refertur ad cæteras orbas puellas? an est repetitio: ne quod cognatis effugium pateat? IDEM.

Προσεπιεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ ἐντὸς ἀνεψιότητος καὶ ἀνεψιοῦ] F. προσεπιεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ, τοὺς ἐντὸς ἀνεψιότητος καὶ ἀνεψιούς, συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψίων παῖδας, καὶ γαμβρούς, καὶ πενθερούς. τὸ καὶ ἀνεψιούς, post καὶ γαμβρούς, ex supervacuo videtur inculcatum, cum ante sit positum. ἐντὸς ἀνεψιότητος autem intelligo eos, qui sunt patruelibus aut consobrinis propiores, ut parentes, filii, nepotes, fratres. προσεπιεῖν ἐν ἀγορᾷ, S. δίκην, διώκειν φόνον, si in foro aut publico loco fuerit deprehensus: etsi fieri potest, ut antiqua formula fuerit, (οἱ γὰρ φαικίαι νόμοι τοῦ Δεμάκοντος ἦσαν, παλαιῶ νόμοδέτου) ἀντὶ τοῦ, γράφασθαι φόνον. Quid enim, si homicida vitaret forum? proptereane scelus suum impune ferret? IDEM.

Συνδιώκειν] Lego, cetera eliminans, συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψιούς, κ. ἀνεψιαδούς, κ. γαμβρούς, κ. πενθερούς, κ. φράτορας. et v. antepen. καὶ ἀδελφός, καὶ υἱεὶς. AUGER.

Πάντας ἢ τὸν κωλύοντα κρατεῖν] Utrum πάντας συμφασύντας κρατεῖν, ταυτέστιν ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ αἰδέσασθαι, ἢ τὸν κωλύοντα μόνον κρατεῖν, ὥστε τοὺς λοιποὺς μὴ αἰδέσασθαι τὸν φοῖτα; An subintelligitur μάλλον, ut plurimum vincat sententia? WOLF.

Γνώσι δ' οἱ πενήτηντα] Alibi fit mentio magistræ us τῶν τετταράκοντα. At in argumento Androtionis incetus fuisse Areopagitarum numerus traditur. IDEM.

καὶ εἴσω οἱ ἐφέται] Felicianus εἴσωσι. Ego malim οἴσωσι, παρὰ τὸ φέω, τὴν ψῆφον. IDEM.

Οἱ ἐφέται] Οἱ δικάζοντες τὰς ἐφ' αἵματι κρίσεις. Vide Suidam. IDEM. Occiso ab Agamemnone ob surreptum Palladium Demophonte, constituti sunt C. Judices, ἐφέται ex re dicti; L. Athenienses et totidem Argivi. Harpoer. in vv. ἐπὶ παλλαδίῳ. In eandem rem Eustathius ad Odys. A. Suidas: Ἐφέται, ἄνδρες, οἱ τινες π' ὄντες ἐδικάζον. Omnino rescribendum censeo: οἱ τινες ῥ' ὄντες. Postea rejecto Argivorum numero ex Atheniensibus constituti Ll. Pollux VIII. c. 10. ἐφέται, τὸν μὲν ἀριζμὸν εἰς καὶ πενήτηντα. Sic h. l. Demosthenes. Lecti autem primum οἱ Ἐφέται α Dracone, ex optimis quibusque, quosque virtutis fama commendaret. Quin et ætatis habita ratio; placuitque, ut supra annum quinquagesimum essent. Mox Solon adjunctis his Areopagitas. Eandem originem tradunt etiam Pausanias Atticis, Polyænus lib. I., Clemens Protreptico, Eustathius ad Il. A! Sunt qui tradant illud ipsum Palladium postea Constantino-polim translatum; et suo illic tempore exstitisse testatur Olympiodorus in Meteor. lib. I. Att. Lect. lib. V. c. IV. MEURSIUS.

Ἐσέσθων] Ἀντὶ τοῦ, ἐσέσθωσαν, ut αἰρείσθων v. 1. p. 81. pro αἰρείσθωσαν, κατὰ συνηθῆ. et v. 2. ἐνεχέσθων pro ἐνεχέσθωσαν. ἐσέσθων autem ab ἐσίμαι fieri puto, non ab εἶμαι, ἔσο, ἐσέσθω. WOLF.

Τούτους δ' οἱ πενήτηντα καὶ εἴσω, lego, ut

καὶ εἰς ἀριστίην ἀφείσθων, καὶ οἱ πρότερον κτείναντες ἐν τῷδε τῷ θεσμῷ ἐνέχισθων. τοὺς δ' ἀπογοινομένους ἐν τοῖς δήμοις, οὓς ἂν μηδεὶς ἀναρῆται, ἐπαγγελλέτω ὁ δήμαρχος τοῖς προσήκουσιν ἀναρῆναι καὶ ζάπτειν καὶ καθαίρειν τὸν δῆμον, τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἂν ἀπογίνῃται ἕκαστος αὐτῶν. ἐπαγγίλλειν δὲ περὶ μὲν τῶν δοῦλων τῷ εἰσπότῃ, περὶ δὲ τῶν ἰδιοσβύρων, τοῖς τὰ χρήματ' ἔχουσιν. ἐὰν δὲ μὴ ἢ χρήματα τῷ ἀποθανόντι, τοῖς προσήκουσι τοῦ ἀποθανόντος ἐπαγγίλλειν. ἐὰν δὲ, τοῦ δημάρχου ἐπαγγείλαντος, μὴ ἀναρῶνται οἱ προσήκοιτες, ὁ μὲν δήμαρχος ἀπομισθωσάτω ἀνελεῖν καὶ καταδάσαι καὶ καζᾶραι τὸν δῆμον αὐθημερόν, ὅπως ἂν ἕνωσιντα ἁλιγίστου. ἐὰν δὲ μὴ ἀπομισθώσῃ, ὀφειλέτω χιλίας δραχμῶν τῷ δημοσίῳ. ὅ τι δ' ἂν ἀναλώσῃ, διπλάσιον πραξάσθω παρὰ τῶν ὀφειλόντων. ἐὰν δὲ μὴ πράξῃ, ἀπὸς ὀφειλέτω τοῖς δημόταις. αὐτὸς δὲ μὴ ἀποκλιόντας τὰς μισθώσεις τῶν τεμενῶν τῶν τῆς θεοῦ, καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, καὶ τῶν ἐπωνύμων, ἀτίμους εἶναι καὶ ¹ αὐτοὺς καὶ κληρονόμους τοὺς τούτων, ἕως ἂν ἀποδώσι.

1070 ταῦτα πάνθ', ὅσα οἱ νόμοι προστάττουσι ποιεῖν τοὺς προσήκοντας, ἡμῖν προστάττουσι καὶ ἀναγκάζουσι ποιεῖν, ὡς ἄνδρες δικασταί· Μακαρτάτῳ δὲ τούτῳ οὐδὲν διαλέγονται, οὐδὲ Θεοπόμπῳ τῷ πατρὶ τῷ τούτου. οὐδὲ γὰρ εἰσιν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἁγνίου τὸ παράπαν· πῶς οὖν ἂν τούτοις τι προστάττοιεν ;

ιδ'. Ἄλλ' οὗτος, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρὸς μὲν τοὺς νόμους καὶ τὰς μαρτυρίας ἃς ἡμεῖς παρεχόμεθα, δίκαιον μὲν οὐδ' ὅτιοῦν ἔχει λέγειν· ἀγανακτεῖ δὲ καὶ δεινὰ φησι πάσχειν, ὅτι τοῦ πατρὸς τετελευτηκότος ἀγωνίζεται. ἐκεῖνο δ' οὐκ ἐνδυμεῖται, ὡς ἄνδρες δικασταί, Μακαρτάτος, ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνδρωπὸς ἦν θνητὸς, καὶ τετελεύτηκε μετ' ἄλλων πολλῶν, καὶ νεωτέρων καὶ πρεσβυτέρων. ἀλλ', εἰ Θεόπομπος τετελεύτηκεν ὁ τουτουὶ πατήρ, οἱ νόμοι οὐ τετελευτήκασιν, οὐδὲ τὸ ² δίκαιον τετελεύτηκεν, οὐδ' οἱ δικασταὶ οἱ τὴν ψῆφον ἔχοντες. ἔστι δὲ ὁ νυνὶ ἀγὼν καὶ ἡ διαδικασία, οὐκ εἴ τις ἕτερος ἑτέρου πρότερος ἢ ὕστερος τετελεύτηκεν, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει ἐξελαθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἁγνίου τοὺς οἰκείους τοῦ Ἁγνίου ἀνεψιούς ὄντας, καὶ ἀνεψιῶν παιῖδας Ἁγνία πρὸς πατρὸς, ὑπὸ τῶν ἐκ

¹ αὐτοὺς καὶ γένος καὶ κληρονόμους

² δίκαιον οὐ τετελεύτηκεν

et supra legendum videtur v. pen. p. 80. cī

πεντήκοντα εἰς, καὶ οἷσασιν οἱ ἐφέται. IDEM.

Καὶ cī πρότερον.] Πρὸ τοῦ θεσμοῦ τούτου κτείναντες. IDEM.

Τοῖς τὰ χρήματ' ἔχουσι.] Ἀπὸ τοῦ, ἔξουσι, τοῖς κληρονόμοις. IDEM.

Ἐὰν δὲ τοῦ δημάρχου ἐπαγγείλαντος —]

Quod si denunciante demarcho agnati et gentiles non sustulerint eos, ipse demarchus funerandos defunctos sepeliendosque locato.

BUDAEVS.

Τῶν τῆς Θεοῦ] Τῆς Ἀθηνᾶς, κατ' ἐξοχίαν.

IDEM.

ιδ'. Δίκαιον τετελεύτηκεν.] Τετελεύτηκεν

videtur scholium quod in textum irrepsit.

AUGER.

Ἐτέρου πρότερος ἢ ὕστερον] M. ὕστερος,

nisi etiam πρότερον. et v. pen. τοὺς ἀνεψιούς

όντας. et v. 5. p. 82. ὅτι Σόλων σπουδάξῃ.

WOLF. Imo ὕστερος: AUGER.

τοῦ Στρατίου οἴκου, καὶ μηδὲν προσηκόντων, ὥστε κληρονομεῖν τῶν Ἀγνίου, ἀλλὰ γένοι ἀπωτέρω ὄντων. περὶ τούτου ¹ τοίνυν ἔστιν ὁ ἀγών.

ιέ. Ἐτι δὲ σαφέστερον γνώσεσθε, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τούδε τοῦ νόμου, ὅτι Σόλων ὁ νομοθέτης σπουδάζει περὶ τοὺς οἰκείους· καὶ οὐ μόνον δίδωσι τὰ καταλειφθέντα, ἀλλὰ καὶ προστάγματα ποιεῖται τὰ δυσχερῆ ἅπαντα τοῖς προσήκουσι. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

1071

Τὸν ἀποθανόντα προτίθεσθαι ἔνδον ὅπως ἂν βούληται· ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀποθανόντα τῇ ὑστεραίᾳ, ἢ ἂν προῶνται, πρὶν ἢλιον ἐξίχειν. βαδίζειν δὲ τοὺς ἄνδρας πρόσθεν ὅταν ἐκφέρωνται, τὰς δὲ γυναῖκας ὀπισθεν. γυναῖκα δὲ μὴ ἐξίεναι εἰσὶναι εἰς τὰ τοῦ ἀποθανόντος· μὴδ' ἀκολουθεῖν ἀποθανόντι, ὅταν εἰς τὰ σήματα ἄγῃται, ἐντὸς ἐξήκοντ' ἑτῶν γεγενοῦσαν, πλὴν ὅσα ἐντὸς ἀνεψιαδῶν εἰσὶ· μὴδ' εἰς τὰ τοῦ ἀποθανόντος εἰσὶναι, ἐπειδὴν ἐξελεχθῆ ὁ κέρυς, γυναῖκα μὴδεμίαν, πλὴν ὅσα ἐντὸς ἀνεψιαδῶν εἰσίν.

οὐκ ἔἴμειναι, οὐδ' ἂν ἦ ὁ τετελευτηκώς, οὐδεμίαν γυναῖκα ἄλλην ἢ τὰς προσηκούσας μέχρι ἀνεψιότητος, καὶ πρὸς τὸ μῆμα ἀκολουθεῖν τὰς αὐτὰς ταύτας. ² Φυλομάχη τοίνυν ἢ Πολέμωνος ἀδελφῆ, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου, οὐκ ἀνεψία ἦν Ἀγνία, ἀλλὰ τηθίς, ἀδελφῆ γὰρ ἦν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου· Εὐβουλίδης δὲ ὁ υἱὸς ταύτης τῆς γυναικὸς ἀνεψιὸς ἦν πρὸς πατρὸς Ἀγνία, οὗ ἔστιν ὁ κλῆρος· τοῦ δ' Εὐβουλίδου ἦν θυγάτηρ ἢ τουτουῖ τοῦ παιδὸς μήτηρ. ταύτας κελεύει τὰς προσηκούσας καὶ παρεῖναι τῇ προδέσει τοῦ τετελευτηκότος καὶ ἐπὶ τὸ μῆμα ἀκολουθεῖν, οὐ τὴν Μακαρτάτου μητέρα, οὐδὲ τὴν Θεοπόμπου γυναῖκα. οὐδὲ γὰρ προσήκουσιν Ἀγνία αὐταί· ἀλλ' ἦσαν ἐξ ἑτέρας φυλῆς Ἀκαμαντίδος, καὶ ἐξ ἑτέρου δήμου Προσπαλτόθεν, ³ ἕως τὸ παράπαν οὐδ' ἦσαν οὗτε ὅτε ἦν τετελευτηκὼς ὁ Ἀγνίας.

¹ τοίνυν] ἰστ² Φιλομάχη.³ ἕως] ὥστε

ιέ. Τὸν ἀποθανόντα κ. τ. λ.] Vid. Petitus in Leg. Attic. lib. VI. tit. VIII. §. VI. p. 599.

βούληται] F. leg. βούλωνται ob προῶνται quod sequitur. AUGER.

πλὴν ὅσα ἐντὸς ἀνεψιαδῶν εἰσὶ] Intra sobrinus, hoc est, intra patruelium et consobrinorum liberos, inclusive: ut et ai ἀνεψιαδῶν jus habeant prosequendi faneris. WOLF.

Εἰς τὰ τοῦ] i. e. Εἰς τὸν οἶκον. ΜΟΧ ἐντὸς

includit ἀνεψιαδοῦς vel ἀνεψιαδῆς contra quam supra p. 1068. v. ult. ed. R. AUGER.

Οὐδ' ἂν ἦ ὁ τετελευτηκὼς] Ἄντι τοῦ, ἐν ᾧ τέπω. WOLF.

Μέχρι ἀνεψιότητος] Supra ἀνεψιαδῶν dixit, unde cum ἀνεψιαδότητα formare non posset, abusus est vocabulo τῆς ἀνεψιότητος, ut eo, quod et ad ἀνεψιαδοῦς extendatur. IDEM.

ἕως τὸ παράπαν] F. ὥστε τὸ παράπαν. IDEM.

ὑπερναίσχυτον δὴ οὔτοι κατασκευάζουσι πρᾶγμα, ὡς
 1072 ἄρα δεῖ ἡμᾶς καὶ τὰς γυναῖκας τὰς ἡμετέρας τοῦ μὲν
 σώματος τοῦ Ἀγνίου, ὅτε ἐτετελευτήκει, κληρονόμους εἶναι,
 καὶ ποιεῖν ἅπαντα τὰ νομιζόμενα, ὡς προσήκοντας καὶ
 γένοι ὄντας ἐγγυτάτω τὸν δὲ κλῆρον οἴεσθαι δεῖν ἔχειν
 τὸν Ἀγνίου τοῦ τετελευτηκότος Μακάρτατον, ἐκ τοῦ
 Στρατίου ὄντα οἴκου, καὶ ἐκ τῆς Ἀποληξίδος¹ τοῦ Προσ-
 παλτίου θυγατρὸς, Μακαρτάτου δ' ἀδελφῆς. ἀλλ' οὔτε
 δίκαιον, οὔτ' ὅσιον τοῦτ' ἔστιν, ὡς ἄνδρες δικασταί. ἀνά-
 γνωθι δὴ μοι τὰ ἐκ τῆς μαντείας τῆς ἐκ Δελφῶν κομι-
 σθείσης παρὰ τοῦ θεοῦ, ἵν' αἰσθῆσθε, ὅτι ταῦτά λέγει
 περὶ τῶν προσηκόντων τοῖς νόμοις τοῖς τοῦ Σόλωνος.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

Ἄγαθῇ τύχῃ, ἐπερωτᾷ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων περὶ τοῦ σημείου τοῦ ἐν τῇ
 οὐρανῷ γενομένου, ὃ τι ἂν ᾤωσιν Ἀθηναίους, ἢ ὅτῳ θεῷ θύουσιν ἢ εὐχο-
 μένοις, εἴη ἐπὶ τὸ ἄμεινον ἀπὸ τοῦ σημείου. Συμφέρι Ἀθηναίους περὶ τοῦ
 σημείου τοῦ ἐν τῇ οὐρανῷ γενομένου, θύοντας καλλιερεῖν Δῶ ὑπάτῳ,
 Ἄθηνᾳ ὑπάτῳ, Ἡρακλεῖ, Ἀπόλλωνι σωτῆρι² καὶ ἀποπέμπειν Ἀμφικτυό-
 νεσσι περὶ τύχας ἀγαθᾶς. Ἀπόλλωνι ἀγνιεῖ, Λητοῖ, Ἀρτέμιδι, καὶ τὰς
 ἀγνίας κνισσῆν, καὶ κρατῆρας ἰστάμεν καὶ χορούς³ καὶ στεφανηφορεῖν καττὰ

¹ τῆς

² Ἀμφιόνεσσι

Καὶ ἐκ τῆς Ἀπολήξιδος, τοῦ Προσπαλτίου] Et hic deest patris nomen, Ἀπολήξιδος τῆς τοῦ δείνα, τοῦ Προσπαλτίου. IDEM.

[Ο, τι ἂν ᾤωσιν, etc. ἐπὶ τὸ ἄμεινον εἴη] Sunt et dativi plurales participiorum, non verba tertiæ personæ. ἔσται μοι ἐπὶ τὸ ἄμεινον τοῦτο ποιῶντι, ταυτέστιν, ἄμεινον πρᾶξω, ἐὰν τοῦτο ποιήσω. IDEM.

Καὶ ἀποπέμπειν Ἀμφιόνεσσι.] Fel. Ἀμφικτυόνεσσι. Quid vero illis negotii fuit cum expiationibus? Nec satis placet Ἀμφισσεῦσιν. Nam ad Delphos potius ea de re mittendum fuit. IDEM.

Καὶ ἀποπέμπειν Ἀμφικτυόνεσσι περὶ τύχας ἀγαθᾶς.] Locus certo certius corruptus. Patet enim vel ex Midiana vol. III. p. 44., ubi hoc oraculum usque ad vocem μνασιδασεῖν tantum non ad verbum exprimitur, voces περὶ τύχας ἀγαθᾶς ad ea quæ sequuntur spectare. De Amphictyonibus, de Amphissensibus, de alumnis Reiskianis Amphione et Zetho, quid tum fiet? Omnino, ni fallor, ablegendi: ac ἀποπέμπειν Ἀμφικτυόνεσσι, aut quæ sub hac persona latent voces, ad præcedentes referendæ. II. autem sunt quos Græci ἀλεξιμέλους, ἀποτροπαίους, ἀποπρομασσίους, vitencos Latini, deos dicunt. Pro ἀποπέμ-

πει igitur legi forsán debuerat ἀποπομπεῖν, quod ex Hesychio sic exposueris: certis ritibus, ut precium, procurare aut depellere prodigium, aut quicquid nociturum putatur. Haetenus ad sensum loci bene. Quid vero extricaveris ex male ominata voce ἀμφικτυόνεσσι, aut ἀμφιόνεσσι, aut ἀμφισσεῦσιν, non iace in promptu et propatulo est. Anne ἀπευκτικοῖσι, quod H. Stephanus exponit, hymnos quibus aliquid deprecamur? an ἀξί πόνεσσι? an ἀναθυμιάεσσι? Conjectasse liberit, dictasse hand pariter. Deinde sic forsán legendum et distinguendum: συμφέρι --- σωτῆρι, καὶ ἀποπομπεῖν³ * * * * * περὶ τύχας ἀγαθᾶς, Ἀπόλλωνι --- ἀνίσχοντας, καὶ (ex I. Midian. s. l.) μνασιδασεῖν⁴ καττὰ --- δωροτελεῖν⁵ καὶ καττὰ πάτρια τοῖς ἀποθιμένοις ἐν ἱκνούμενᾳ ἀμέρᾳ τελεῖν τοὺς ποθήκοντας τὰ ἀγνευμένα. ἡγνευμένος autem Pollux atque ex eo Lexicographi exponunt purus.

Καττὰ] Pro κατὰ τά. Sic ἀνὰ in ἀμ mutatur, ἀναβολή, ἀμβολή. Hesiodus:

Λεῖ δ' ἀμβολεργὸς ἀνὴρ ἄταισι παλαίει.

Differ opus: nunquam non conflictabere damnis.

πάτρια θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαις, πάντεσσι καὶ πάσαις, δεξιὰς καὶ ἀριστεράς ἀνισχυοῦσας μισαιδωρεῖν. κατὰ πατρίδα ἤρω ἀρχηγέτα, οὗ ἱπώνυμοι ἐστὲ, θένειν καὶ εὐροτελεῖν, ¹ καὶ τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις ἱκνούμενα ἀμειρατελεῖν τοῖς ποθήκοντας κατὰ τὰ ἀγῆμνα.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ταῦτά λέγει ὁ τε Σόλων ἐν τοῖς νόμοις, καὶ ὁ θεὸς ἐν τῇ μαιτείᾳ, κελεύων τοῖς κατ- 1073
οιχομένοις ποιεῖν τοὺς προσήκοντας ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις. ἀλλὰ τούτων οὐδὲν ἔμελε ² τῷ Θεοπόμπῳ, οὐδὲ ³ τῷ Μακαρτάτῳ τούτῳ· ἀλλὰ τούτο ³ μόνον, τὰ μὴ προσήκοντα ἑαυτοῖς ἔχειν, καὶ ἐγκαλεῖν, ὅτι, πολὺν χρόνον ἔχοντων ἑαυτῶν τὸν κλῆρον, νυνὶ ἀγωνίζονται. ἐγὼ δ' ὦμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσήκειν τὸν τὰλλότρια ἀδίκως ἔχοντα οὐκ ἐγκαλεῖν, εἰ πλείω χρόνον εἶχεν· ἀλλὰ χάριν εἶδειναι μὴ ἡμῖν ἀλλὰ τῇ τύχῃ, ὅτι πολλαὶ καὶ ἀναγκαῖαι διατριβαὶ ἐγένοντο ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ, ὥστε νυνὶ περὶ τούτων ἡμῖν ἀγωνίζεσθαι.

15'. Οὗτοι μὲν οὖν τοιοῦτοὶ εἰσιν ἄνθρωποι, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ μέλει αὐτοῖς οὐδὲν, οὔτε τοῦ οἴκου ⁴ ἐξηρημαμένου τοῦ Ἁγίου, οὔτε τῶν ἄλλων, ὅσα παρανομῶσιν. οἱ τίές γε, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, — τὰ μὲν ἄλλα τί ἂν τις λέγοι περὶ τούτων; πολλὰ γὰρ αὖ εἶη λέγειν —, ἐν δὲ μιαιφύτου καὶ παρανομώτατου διαπεπραγμένοι εἰσὶ, καὶ μάλιστα ἐνδεικνύμενοι, ὅτι ⁵ οὐδὲν αὐτοῖς μέλει, πλὴν

¹ κατὰ πατρίδα. τοῖς ἀποφθιμένοις ἱκνούμενα ἀμείρα τελεῖν
² μελεῖ, ³ τὸ πᾶν

⁴ ἐξηρημαμένῳ

² Deest articulus.
⁵ * οὐδέτις

Κατὰ πατρίδα] Pro κατὰ πά. Supra v. ult. p. 83. et post, v. 3. κατὰ τὰ πάτρια, quod magis proba. IDEM.

[ἤρω ἀρχηγέτα] Atticus dativas, pro ἤρωι. IDEM. Hic numerus singularis pro plurali ponitur. Erant enim decem heroes, a quibus decem tribus Atticæ samebant nomina. AUGER.

Οὗ ἱπώνυμοι ἐστὲ] Atqui decem fuerunt ἱπώνυμοι. Videtur ergo hoc oraculum ad certam tribum pertinere, in qua ostentum visum fuit. WOLF.

Δευροτελεῖν] Emenda εὐροτελεῖν κατὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις ἱκνούμενα ἀμείρα, τελεῖν δὲ [pr. τὰ δάρα] τοῖς ποθήκοντας κατὰ τεταγμένα. AUGER.

Καὶ τὰ πάτρια] F. καὶ κατὰ, aut κατὰ πάτρια. Nisi conjungere placeat, καὶ τὰ πάτρια ἱκνούμενα τοῖς ἀποφθιμένοις ἱκνούμενα. τὰ ἱκνούμενα, τὰ ἀφελόμενα καὶ ἱκνούμενα. Fel. habet ἱκνούμενα διὰ τοῦ

χ, quod minus placet, cum fiat παρὰ τὸ ἱκνος. ἀμειρατελεῖν, ἀπὸ τοῦ, ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις ποιεῖν, ut auctor ipse exponit. τοῖς προσήκοντας, τοῖς συγγενεῖς. WOLF. Lego ἐν ἱκνούμενα ἀμείρα τελεῖν: exponit inferior Orator ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις. Huc commodè referri potest Ciceronis locus II. de Legg. c. 25. "Nam et Athenis jam olim more a Cecrope, ut aiunt, permansit hoc jus terra humani, quam cum Proximi injecerant etc." *Aninadu. ad Ammon. L. I. c. I. p. 7.* VALCKENAER.

Κατὰ τὰ ἀγῆμνα] In hoc loco me et Lexica et Eustathius et conjecturae destitunt. ἀγῆμαι, τὸ θαυμάζω, abhorret a sententia: ἡγῆμνα item, κατὰ τὰ ἀγόμενα, ἢ κατὰ τὰ εἰρημένα, vereor, ne longius sit positum. WOLF.

[Ἐν δὲ ὁ μιαιφύτου] Tὸ δ Fel. omittit: sed ferri potest, si subintelligas verbum ἐν δὲ λέξω. Sed quid si ἐν δὲ τὸ μιαιφύτου.

τοῦ πλεονεκτεῖν. οὐ γὰρ ἔφθη ὁ Θεόπομπος τὴν ἐπιδικασίαν ἡμῖν ποιησάμενος τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου τὸν τρόπον τοῦτον, ὃν ὑμεῖς ἀκηκόατε, καὶ εὐθύς ἐνεδείξατο, ὅτι τὰ οὐδὲν προσήκοιτ' ἑαυτῷ ἔχειν ἐνόμιζεν. ὁ γὰρ ἦν πλείστου ἀξίου ἐν ταῖς χωαίσις ¹ τοῦ Ἁγνίου, καὶ ἐθαυμάζετο μάλιστα καὶ ὑπὸ τῶν προσχώρων καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, αἱ ἐλααῖαι, ταύτας ἐξώρυστον καὶ ἐξεπρέμμιζον ² πλέον ἢ χίλια στελέχη, ὅθεν ἐλαίου ³ πολὺ ἐγίγνετο, ταύτας οὔτοι ἀπέδοντο ἐκπρεμνίσαιτες καὶ ἀργύριον ὑπέρπολυ ⁴ ἐλαβον καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὔτοι, ἐπιδίκου οἷτος τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου κατὰ τὸν νόμον, καθ' ὅνπερ οὔτοι τὴν τουτουῖ μητέρά προσεκαλέσαντο. ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ ἐξεπρέμμιζαν οὔτοι τὰς ἐλααίας ἐκ τῶν χωαίαν αἰ Ἁγνίας κατέλιπε, μάρτυρας ὑμῖν τούτων παρεξομεθα τοὺς τε προσχώρους, καὶ τῶν ἄλλων οὓς παρεκαλέσαμεν, ὅτε ⁵ ἐμαρτυρομεθα. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Μαρτυροῦσιν ἀκούσθησθαι Ἀραφίηνδε παραληφθέντες ὑπὸ Σωσίθιου εἰς ταῖς Ἁγνίας ἀγροῖς, ἐπειδὴ Θεόπομπος ἐπιδίκασατο τοῦ κλήρου τοῦ Ἁγνίου, καὶ ἐπιδικεῖν αὐτοῖς Σωσίθειον τὰς ἐλαίας ⁵ πρεμνιζομένας ἐκ τοῦ Ἁγνίου ἀγροῦ.

εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν τετελευτηκότα μόνον ὑβρίζον ταῦτα διαπραξάμενοι, δευτὰ μὲν ἐποίουν, ἦττον δὲ ἰὺν δὲ καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν ταυτὶ ὑβρίκασι καὶ παρανομήκασι. γνώσεσθε δὲ ἐπειδὴν τοῦ νόμου ἀκούσητε. ἀναγίνωσκε τὸν νόμον.

NOMOS.

Ἐάν τις ἐλαίαν Ἀθήνησιν ἐξορύτῃ, ἐάν μὴ εἰς ἱερὸν Ἀθηναίων δημό-

¹ ταῖς   ² πλέον   ³ ὑπέρπολυ   ⁴ ἐμαρτυρομεθα   ⁵ ἐκπρεμνιζομένας

Stupe enim et et τὸ permittatur. IDEM. ἰς. Οὐ γὰρ ἔφθη —] Neque enim facere potuit Theopompus, cum litem nobis Hagnia hereditatis intendit, eo modo quo vos a me audistis, quin cupiditatem suam proderet: quippe qui nihil ad se pertinentia ablaturum speraverit. BUDÆUS.

Ἐάν τις ἐλαίαν κ. τ. λ.] Nemini igitur licebat Athenis oleam evellere sive in alieno agro; sive in suo; unde post legem lectam addit Demosthenes, ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύει μηδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ πα-

τρῆου ἐλαίαν ἐξερύττειν, unde suspicari licet e lege nonnulla excidisse verba statim ab initio, inter cetera licet μηδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ πατρῆου, quæ ita suo loco restituenda censeo: ἐάν τις ἐλαίαν Ἀθήνησιν ἐξορύτῃ, μηδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ πατρῆου. At si ex suo ipsius agro, quem a patre acceperat, de quo nemo controversiam faciebat, oleas evellere licebat [forte voluit scribere V. D. non licebat], quanto minus ex aliena? In Leg. Attic. lib. V. tit. I. §. IX. p. 464. ΡΕΪΤΙΟΥ. Id

σιον ἢ ¹ δημοτικὸν ἢ, ἑαυτῷ χρῆσθαι μέχρι δυῶν ἐλαίαν τοῦ ἐναντοῦ ἐκάστου, ἢ ἐπὶ ἀποθανόντα δεῦν χρῆσασθαι, ὀφείδεν ἑκατὸν δραχμὰς τῷ δημοσίῳ τῆς ἐλαίας ἐκάστη· τὸ δὲ ἐπίδεκατον τούτου τῆς θεοῦ εἶναι. ὀφείλω δὲ ² καὶ ἰδιώτῃ τῷ ἐπεξιώντι ἑκατὸν δραχμὰς καθ' ἐκάστην ἐλαίαν. τὰς δὲ δίκας εἶναι περὶ τούτων πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ὧν ἕκαστοι ἐδικασταὶ εἴσι. πρῆταναῖα δὲ τιθέτω ὁ δῶκιον τοῦ αὐτοῦ μέρους, ὅτου δ' ἂν καταγνωσθῆ, ἐγγραφόντων οἱ ἄρχοντες πρὸς οὓς ἂν ἢ ἡ δίκη τοῖς πράκτορσιν, ὃ ³ τῷ δημοσίῳ γίνεται, τοῖς ταμίαις τῶν τῆς θεοῦ ἰάν δὲ μὴ ⁴ ἐγγραφῶσιν, αὐτοὶ ὀφειλόντων. 1075

ὁ μὲν νόμος ¹ οὗτος ἰσχυρός· ἐκεῖνο δ' ἐνθυμεῖσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τί ποτ' οἴεσθε ἡμᾶς πᾶσχειν ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ ὑπὸ τούτων καὶ ὑπὸ τῆς ὕβρεως τῆς τούτων, ὅπου ὑμῶν πόλεως τηλικαυτησὶ κατεφρόνησαν καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, καὶ, ἃ διαρῆθῃ ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι μὴ ποιεῖν, οὕτωςι καταφρονητικῶς ἠκίσαντο τὰ χωρία ἃ κατέλιπεν Ἀγνίας. ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύει μὴδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ πατρῷου ταῦτα ποιεῖν· πολὺ γε αὐτοῖς μέλει, ἢ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πείθεσθαι, ἢ ὅπως μὴ ἐξερημωθῆ ὁ οἶκος ὁ Ἀγνίου.

ἰζ'. Ἐγὼ δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, βούλομαι περὶ ἑμαυτοῦ εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς διὰ βραχείων, καὶ ἐπιδείξαι, ὅτι οὐχ ὁμοίως τούτοις ἐπιμέλειαν ἐποίησάμην τοῦ οἴκου τοῦ

¹ δημοτικόν, ἢ ἑαυτῷ

² καὶ τῷ ἰδιώτῃ

³ ἐγγράφωσιν

⁴ οὕτως

quidem necessarium non est. Lex vetat, ne ex agris olea evellantur: quisquis ergo sive ἐκ τοῦ χωρίου πατρῷου, sive aliunde eradicaret, in legem committebat, ut bene Orator ait. Taceo illud μὴδ' ἐκ τοῦ etc. saluum esse non posse. Turbat legis sententiam plane. WESSELING.

Δημόσιον ἢ δημοτικὸν ἢ] Alterum ad urbana, alterum ad municipalia templa pertinet. Cum his conjungendum videtur, quod v. 2. sequitur, ἢ ἐπὶ ἀποθανόντα δεῦν χρῆσασθαι. WOLF.

ἰξρόττη ἑαυτοῦ χρῆσασθαι] Eis ἰδίαν χρῆσιν. IDEM. Mibi videtur, ut et Samueli Petito, aliquid deesse ante ἰξρόττη, np. καὶ ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ χωρίου τοῦ πατρῷου. AUGER.

Μέχρι δυῶν ἐλαίαν] Binas quotannis effodere ad privatum usum videtur concessisse lex: et hoc positum ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τὰς δύο ἐλαίας, ut sit ἀκυρολογία quaedam. Cur enim binarium numerum potius, quam alium, expressisset, si licere hoc noluisse? WOLF.

Τὸ δ' ἐπίδεκατον] Idem quod τὸ δέκατον. IDEM.

Πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ὧν ἕκαστοι δικασταί

εἰσι] Non puto, legem loqui de Novemviris, (alioqui enim τὸ ὧν ἕκαστοι frustra adderetur) sed in genere de quibusvis magistratibus. IDEM.

Πρῆταναῖα δὲ τιθέτω ὁ δῶκιον] Actor sacramentum deponito, quod, inquit Petitus, varie definiunt veteres; nam alii existimant esse decimam muletae, alii vero putant definiiri drachmis tribus, ubi controvertitur, et agitur de centum drachmis, aut pluribus ad mille usque, et triginta drachmis, si de mille drachmis, aut pluribus ad decem millia usque agatur. Vid. Pollux lib. VIII. c. 6. Cf. quoque Vales. ad Harpocr. p. 67. et Kuster. et Spanheim. ad Aristoph. Nub. v. 1182.

Ὁ τῷ δημοσίῳ γίνεται, τοῖς ταμίαις] F. A. γίνεται τὸ δ' ἐπίδεκατον, aut τὸ δὲ λοιπὸν τοῖς ταμίαις. et mox, v. 8. ἰάν δὲ μὴ ἐγγράφωσιν, scilicet οἱ ἄρχοντες. WOLF.

Ὁφειλόντων] Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ, ὀφειλόντωνσαν. IDEM.

Μὴδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου] M. μὴδ' ἐν τῷ αὐτοῦ χωρίῳ τῷ πατρῷῳ ταῦτα ποιεῖν. Nam ταῦτα ποιεῖν ἐκ durius videtur: et proclivis lapsus est, mutare φ in ου, et e contrario. IDEM.

Ἀγνίου, ὅπως μὴ ἐξερημωθῆσεται· καὶ αὐτὸς γὰρ εἰμι τοῦ γένους τοῦ Βουσέλου. Ἄβρωνος γὰρ τοῦ Βουσέλου υἱέως ἔλαβε τὴν θυγατριδὴν Καλλίστρατος, Εὐβουλίδου μὲν υἱὸς ἂν, Βουσέλου δ' υἱοῦς· καὶ ἐκ τῆς Ἄβρωνος θυγατριδῆς καὶ Καλλιστράτου τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ Ἄβρωνος ἐγένετο ἡ μήτηρ ἢ ἡμετέρα. ἐγὼ ¹ δ' ἐπεδικασάμην τῆς τούτου μητρὸς· καὶ ἐγένοντό μοι υἱεῖς μὲν τέσσαρες, θυγάτηρ δὲ μία. τὰ ὀνόματα ἐθέμην τούτοις, ὡς ἄνδρες δικασταί, τῷ μὲν πρεσβυτάτῳ τὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ὄνομα, Σωσίαν, ὡς περ καὶ δίκαιόν ἐστι· καὶ ἀπέδωκα τῷ πρεσβυτάτῳ τοῦ-
 1076 το τὸ ὄνομα. τῷ δὲ μετὰ τὸν πρεσβύτατον γενομένῳ, τούτῳ ἐθέμην Εὐβουλίδην, ὅπερ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τούτου. τῷ δὲ μετὰ τοῦτον Μενεσθεῖα ἐθέμην· καὶ γὰρ ὁ Μενεσθεὺς οἰκειὸς ἦν τῆς ἐμῆς γυναικός. τῷ δὲ νεωτάτῳ ἐθέμην ὄνομα Καλλίστρατον, ὃ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὴν θυγατέρ' ἔδωκα οὐδαμόσε ἔξω, ἀλλὰ τῷ ἀδελφιδῷ τῷ ἐμαυτοῦ, ὅπως, ἐὰν ὑγιαίνωσι, καὶ οἱ ἐκ τούτων ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὧσιν Ἀγνία. ἐγὼ μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον διώκησα, ὅπως ² ἂν μάλιστα διασώζωνται οἱ οἴκοι οἱ ἀπὸ τοῦ Βουσέλου· τουτουσὶ δ' ἐξετάσωμεν πάλιν. καὶ ³ πρῶτον μὲν τὸν νόμον τουτουὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ὁ ἄρχων ἐπιμελίσθω τῶν ὀρφανῶν, καὶ τῶν ἐπικλήρων, καὶ τῶν οἴκων τῶν ἐξερημωμένων, καὶ τῶν γυναικῶν ὅσαι μένουσιν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ἀνδρῶν τῶν τεθνηκότων φάσκουσαι κτεῖν· τούτων ἐπιμελίσθω, καὶ μὴ ἔατω ¹ ὑβρίζειν, ἢ ποιῆν τι παράνομον· κύριος ἔστω ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος.

¹ δ' ἐπειδὴ ἐπεδικασάμην   ² ἂν διασώζωνται ὅτι μάλιστα οἱ οἴκοι   ³ πρῶτιστον

⁴ ὑβρίζειν περὶ τούτους, ἐὰν δὲ τις ὑβρίξῃ, ἢ ποιῇ τι παράνομον, κύριος

ζ'. Τὴν θυγατριδὴν] *Neptem ex filia. Sic fuit haec Buseli pronēptis. IDEM.*
 Βουσέλου δ' υἱοῦς] *Nepos ex filio. Buselus, Eubulides, Callistratus. IDEM.*
 Τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ Ἄβρωνος] *Habron enim et Eubulides fratres fuerunt. Callistratus ergo Habronis ex fratre nepos. IDEM.*

Ἀπέδωκα] *Dedi quasi debitum. AUGER.*
 Καὶ γὰρ Μενεσθεὺς οἰκειὸς ἦν τῆς ἐμαυτοῦ γυναικός] *Philagri filius ex secunda uxore: frater Eubulidis germanus: Phylomachiae secunda patris. WOLF.*

Ὁ ἄρχων ἐπιμελίσθω κ. τ. λ.] *Vid.*

Petitus in Leg. Attic. lib. VI. tit. VII. §. III. p. 593. et Meursius de Arch. Athen. lib. I. c. IX. p. 27.

Καὶ μὴ ἔατω ὑβρίζειν] *S. τινὰ τὰς γυναῖκας. WOLF.*

Ἵβρίζειν] *Post ὑβρίζειν recte admonet Reiskius aliquid addendum esse, v. g. περὶ ταύτας, ἐὰν δὲ τις ποιῇ, κύριος ἔστω [nr. ὁ ἄρχων] ἐπιβάλλειν [scil. ζημίαν] κατὰ τὸ τέλος, secundum reditus. AUGER.*

Κύριος δ' ἔστω ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος] *S. ζημίαν τῷ ὑβρίσαντι κατὰ τὴν οὐσίαν, etsi τὸ τέλος suspectum est, nec placet κατὰ τὸ ἄγος, ἢ μῦθος. Puto etiam, definitam mul-*

ἐὰν δὲ μίλλονος Σημίαν δοκῆ ἄξιος εἶναι, προσκαλεσάμενος πρόπεμπτα, καὶ τίμημα ἐπιπραδόμενος ὅ τι ἂν δοκῆ αὐτῇ, εἰσαγαγέτω εἰς τὴν Ἠλιαίαν. ἐὰν δ' ἀλφί, τιμάτω ἢ Ἠλιαία περὶ τοῦ ἀλότου ὅ τι χρὴ αὐτὸν παθεῖν ἢ ἀποτίσαι.

πῶς ἂν οὖν μᾶλλον ἐξερημώσαιεν ἄνθρωποι οἶκον, ἢ εἴ τινες, τοὺς γένει ὄντας ἐγγυτάτω Ἀγνία, τούτους ἐξελαύνουεν, ἐξ ἑτέρου οἴκου ὄντες τοῦ Στρατίου ;

ἦ. Καὶ πάλιν, εἰ τὸν μὲν κλῆρον ἄξιοι ἔχειν τὸν Ἀγνίου, ὡς γένει προσήκων· τὸ δ' ὄνομά ἐστιν αὐτῷ μὴ ὅτι ἐκ τοῦ Ἀγνίου οἴκου, ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοῦ Στρατίου ἐστὶ 1077 τοῦ ἑαυτοῦ προγόνου, ἀλλ' οὐδ' ἐκ τῶν ἄλλων ἀπογόνων τῶν Βουσέλου, τοσούτων γενομένων, οὐδενὸς ἔχει τὸ ὄνομα. ἀλλὰ πόθεν δὴ ἐστὶ τὸ ὄνομα ὁ Μακαρτάτος ; ἐκ τῶν πρὸς μητρός· εἰσπεποιήθη γὰρ οὗτος εἰς τὸν οἶκον τὸν Μακαρτάτου τοῦ Προσπαλτίου, ἀδελφοῦ ὄντος τῆς μητρός τῆς τούτου, καὶ ἔχει καὶ ἐκεῖνον τὸν οἶκον. καὶ οὕτως ἐστὶν ὑβριστής, ὥστε γενομένου αὐτῷ υἱέως, τοῦτον μὲν εἰσαγαγεῖν εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἀγνίου, υἱὸν τῷ Ἀγνία, ἐπελάθετο, καὶ ταῦτ' ἔχων τὸν κλῆρον τὸν Ἀγνίου, καὶ φάσκων πρὸς ἀνδρῶν αὐτῷ προσήκειν. τοῦτον δὲ τὸν υἱὸν τὸν γεόμενον τῷ Μακαρτάτῳ εἰσπεποιήκε τῷ πρὸς μητρός εἰς τοὺς Προσπαλτίους, τὸν δὲ Ἀγνίου οἶκον ² εἴασεν ἔρημον εἶναι τὸ τούτου μέρος· φησὶ δὲ τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Θεόπομπον προσήκειν Ἀγνία. ὁ δὲ νόμος κελεύει ὁ τοῦ Σόλωνος κρατεῖν τοὺς ἀρξενας καὶ τοὺς εἰς τῶν ἀρξένων· οὗτος δ' οὕτως ἐραδίως κατεφρόνησε καὶ τῶν νόμων, καὶ τοῦ Ἀγνίου, καὶ εἰσπεποιήσε τὸν υἱὸν εἰς τὸν οἶκον τὸν πρὸς μητρός. πῶς ἂν γένοιτο τούτων ἄνθρωποι παρανομώτεροι, ἢ βιαιώτεροι ;

ἱ. Οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ καὶ μνήματος ἄντος κοινοῦ ἅπασι τοῖς ἀπὸ τοῦ Βουσέλου γενομένοις, — καὶ καλεῖται τὸ μνήμα Βουσελιδῶν, πολὺς

¹ ὄνομα, ὃ ἐστὶν αὐτῷ,

² εἴασεν

etiam pecuniariam, quae extra iudicium infligi possit, a librario praetermissam. WOLF.

Προσκαλεσάμενος πρόπεμπτα.] *Judicio in quintum diem denunciato. πρόπεμπτα interpretantur et πεντημέριον et πρὸς ἐ ἐμάθησε. IDEM.*

Ἄξιοι] *Np. Macartatus. et v. 10. ἐστὶ f. del. ut abundans. AUGER.*

Καὶ φάσκων προσήκειν πρὸς ἀνδρῶν] *Se*

gentilem seu agnatum esse *Hagnia*. WOLF.

Εἰσπεποιήκε τῷ πρὸς μητρός εἰς τοὺς Προσπαλτίους.] *F. εἰσπεποιήκε, τῷ δέῳ τῷ πρὸς μητρός. Atque adeo ne dubito quidem, quin ita legendum sit. IDEM. F. add. τῷ δέῳ. AUGER.*

Τὸ τούτου μέρος.] *Κατὰ τὸ ἑαυτοῦ μέρος. WOLF.*

Ὁ δὲ νόμος κελεύει] *Φησὶ δ' ὁ Μακαρτάτος,*

τόπος περιβεβλημένος, ὡς περ οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον —, ἐν τούτῳ τῷ μνήματι, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Βουσέλου γενόμενοι κεῖνται, καὶ ὁ Ἀγνίας, καὶ ὁ Εὐβουλίδης, καὶ ὁ Πολέμων, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες τοσοῦτοι ὄντες συγγενεῖς, οἱ ἀπὸ τοῦ Βουσέλου ἅπαντες, οὗτοι κοινωνοῦσι τοῦ
 1078 μνήματος τούτου. ὁ δὲ τουτουῖ πατήρ Μακαρτάτου καὶ ὁ τούτου πάππος οὐ κοινωνήασιν τοῦ μνήματος τούτου, ἀλλ' αὐτοῖς ἰδίᾳ ἐποίησαντο μνήμα ¹ ἀποθεν τοῦ Βουσελιδῶν μνήματος. ² δοκοῦσιν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσήκειν τι τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, πλὴν τοῦ ἔχειν ἀρρώσασαντες τὰ μὴ προσήκοντα; εἰ δ' ἐξερημαθῆσεται καὶ ἀνώνυμος ἔσται ὁ οἶκος ὁ Ἀγνίου, καὶ ὁ Εὐβουλίδου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, οὐδὲ κατὰ τοῦλάχιστον πάποτ' αὐτοῖς ἐμέλησεν.

κ'. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, βοηθῶ μὲν, ὡς οἷός τ' εἰμι μάλιστα μὲν τοῖς τετελευτηκόσιν ἐκείνοις· οὐ γὰρ δὲ ἔστι ῥάδιον ταῖς ³ τούτου παρασκευαῖς ἀνταγωνίζεσθαι. παραδίδωμι οὖν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸν παιῖδα τουτονὶ ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ὑμῖν δικαιοτάτα δοκεῖ εἶναι. οὗτος εἰσπεποίηται εἰς τὸν οἶκον τὸν Εὐβουλίδου, καὶ εἰσηκται εἰς τοὺς φράτορας οὐκ εἰς τοὺς ἐμούς, ἀλλ' εἰς τοὺς Εὐβουλίδου καὶ Ἀγνίου καὶ Μακαρτάτου τουτουῖ. καὶ, ὅτε εἰσήγετο, οἱ μὲν ἄλλοι φράτορες κρύβδην ἔφερον τὴν ψῆφον· οὗτοσι δὲ Μακαρτάτος φανερᾷ τῇ ψήφῳ ἐψηφίσαστο ὀρθῶς εἰσάγεσθαι Εὐβουλίδῃ υἱὸν τὸν παιῖδα τουτονὶ, οὐκ ἐβλήσας ἀψασθαι τοῦ ἱερείου, οὐδ' ἀπαγαγεῖν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ὑπεύθυνον αὐτὸν ποιήσας, ἀλλὰ καὶ τὴν μερίδα τῶν κρεῶν ὄχετο λαβὼν παρὰ τοῦ παιδὸς τουτουῖ, ὡς περ καὶ οἱ ἄλλοι φράτορες. νομίζετε δὴ τὸν παιῖδα τουτον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἱκετηρίαν ὑμῖν προκεῖσθαι ⁴ περὶ τῶν τετελευτηκότων Ἀγνίου καὶ Εὐβουλίδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀγνίου, καὶ ἱκετεύειν αὐτοὺς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, ὅπως μὴ ἐξερημαθῆσεται αὐτῶν ὁ οἶκος ὑπὸ τῶν μιαρῶν
 1079 τούτων θηρίων, οἱ εἰσιν ἐκ τοῦ Στρατίου οἴκου, ἐκ δὲ τοῦ

¹ ἀποθεν² ἄρα δοκοῦσιν³ τούτων⁴ παρὰ

ὅτι ὁ νόμος κελεύει. IDEM.

ιδ'. Ὡς περ οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον] Εἰθέσαν.

IDEM.

κ'. Καὶ ἱκετεύειν αὐτοὺς] S. τοὺς τετελευτηκότας, ὑμᾶς. Est enim εἰδωλοποιεῖα quiddam. IDEM.

Ἄγνιου οὐδεπώποτ' ἐγένοντο· μηδ' ἐπιτρέψητε τούτοις ἔχειν τὰ μὴ προσήκοντα, ἀλλ' ἀποδοῦναι ¹ ἀναγκάσατε εἰς τὸν Ἄγνιου οἶκον τοῖς προσήκουσι τοῖς Ἄγνιου. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνοις τε βοηθῶ τοῖς τετελευτηκόσι, καὶ τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τούτων κειμένοις. δέομαι ² ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἰκετεύω, καὶ ἀντιβολῶ, μὴ περιίδητε μήτε τὸν παῖδα τουτονὶ ὑβρισθέντα ὑπὸ τούτων, μήτε τοὺς προγόνους ³ τούτου ἔτι μᾶλλον καταφρονουμένους, οἳ νῦν καταπεφρόνηνται, εἰὰν διαπράξωνται οὔτοι ἂ βούλονται· ἀλλὰ τοῖς τε νόμοις βοηθεῖτε, καὶ τῶν τετελευτηκότων ἐπιμελεῖσθε, ὅπως μὴ ἐξερημωθῇ αὐτῶν ὁ οἶκος· καὶ ταῦτα ποιοῦντες, τὰ τε δίκαια ψηφιεῖσθε, καὶ τὰ εὐορκα, καὶ τὰ ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα.

¹ ἀναγκάσατε τὸν² διὰ καὶ ὑμῶν³ τοὺς τούτου, ἑ. μ. * ἂν καταφρονουμένους, ἢ νῦν

Καὶ τὰ ὑμῶν αἰτοῖς συμφέροντα] Injicit, disputare libeat, quod honestum sit, idem ut conjicio, spem δεικασμοῦ: nisi Stoice etiam esse utile. IDEM.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΗΝ ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.

Reisk.

1079

ΑΡΧΙΑΔΟΥ τελευτήσαντος ἄπαιδος, Λεωκράτης κατέσχε τὸν κλῆρον, συγγενὴς τε ἂν αὐτοῦ, καὶ εἰσπεποιῆσθαι λέγων ὑπὸ Ἀρχιάδου. καὶ μέχρι μὲν τινος, αὐτὸς κατεῖχεν. ἔπειτα τὸν υἱὸν τὸν αὐτοῦ Λεώστρατον εἰσποιήσας ἀνθ' αὐτοῦ τῷ Ἀρχιάδῃ, ἐξίσταται τοῦ οἴκου, καὶ εἰς τὸν οἰκεῖον ἀνεχώρησεν, ὡς ἀδειαν δεδακώτος τούτω τοῦ νόμου. ἔπεισε δὲ ¹ ταῦτὸ ὁ Λεώστρατος,

1080

αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ φύσει πατρός. ὁ μὲν δὲ Λεωκράτης, ὁ τελευταῖος εἰσποιηθεὶς τῷ Ἀρχιάδῃ, τέθνηκεν ἄπαις· προσελήλυθε δὲ τῷ κλήρῳ Ἀριστοδήμος, λέγων ἐγγύτατα τοῦ γένους εἶναι τῷ Ἀρχιάδῃ, οὐπερ ἦν ὁ κληρὸς ἐξ ἀρχῆς, καὶ δι' ἐκείνου τῷ Λεωκράτῃ τῷ τελευταίῳ τῶν εἰσποιηθέντων. Λεωχάρης δὲ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ τεθνηκότος, ἀμφισβητεῖ τοῦ κλήρου. τῷ ² δὲ ὅλον ἰσχυριζόμενος ποιήσει, ὡς υἱὸς ποιητὸς ἂν τοῦ Λεωκράτους· φάσκων δὲ εἶναι καὶ συγγενὴς Ἀρχιάδου. ὁ δὲ ὑπὲρ Ἀριστοδήμου λέγων ἐπιδεικνυσὶ τὴν μὲν τοῦ γένους ἀγχιστείαν Ἀριστοδήμῳ διδούσαν τὸν κλῆρον τὴν δὲ πείσιν παραπλησίαν οὔσαν. οὐ γὰρ ζῶν, φησὶν, ὁ Λεωκράτης ἐποίησατο παῖδα τὸν Λεωχάρητα, καθάπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτήν ἐπ' ἀποστερήσει τῆς οὐσίας παρὰ τοὺς νόμους ἢ εἰσποιήσας γίνεται. λέγει δὲ τὸν λόγον ὁ τοῦ Ἀριστοδήμου υἱός.

¹ ταῦτὸ καὶ ὁ

² μὲν

Τούτῳ] M. τούτου. WOLF.

Ἐποίησε δὲ τοῦτο ὁ Λεώστρατος] M. ἐποίησε δὲ ταῦτο καὶ ὁ Λεώστρατος. IDEM.

Τὸ δὲ] Lego τὸ μὲν ὅλον ἰσχυριζόμενος ποιήσει. IDEM.

Τὴν δὲ πείσιν παραπλησίαν οὔσαν] F. πεπλασμένην οὔσαν. Cujusmodi est et Eubulidea in superiore oratione, in qua et illud

miseris, cum Ebulides Hagnianam hereditatem complures annos tenuisse videatur, eam filiae ejus germaniae fuisse erptam. IDEM.

Οὐ γὰρ ζῶν κ. τ. λ.] Vid. Petit. Comm. in Leg. Att. l. II. tit. IV. §. V. p. 216.

Ἐπι.] F. μετὰ, vel παρὰ, vel σπερὶ τὴν ἐκείνου τελευτήν. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΛΕΩΧΑΡΗΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΑΙΤΙΟΣ μὲν ἐστὶ Λεωχάρης οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῦ καὶ αὐτὸν κρίνεσθαι καὶ ἐμὲ νεώτερον ὄντα λέγειν ἐν ὑμῖν, ἀξίων κληρονομεῖν ὢν οὐ προσῆκεν αὐτῷ,

καὶ ὑπὲρ τούτων ψευδῆ διαμαρτυρίαν πρὸς τῷ ἄρχοντι ποιησάμενος. ἡμῖν μὲν γὰρ ἀναγκαῖον ἦν, τοῦ νόμου τὰς 1081
 ἁγχιστείας ἐγγυτάτῳ γένους ἀποδιδόντος, οἷσιν οἰκείοις Ἀρχιάδου τοῦ ἐξ ἀρχῆς καταλιπόντος τὸν κλῆρον, μήτε τὸν οἶκον ἐξερημωθέντα τὸν ἐκείνου περιιδεῖν, μήτε τῆς οὐσίας ἐτέρους κληρονομήσαντας, οἷς οὐδ' ὀτιοῦν προσήκει· οὗτοσί δὲ οὔτε γένει τοῦ τετελευτηκότος υἱὸς ἂν, οὔτ' εἰσποιηθεὶς κατὰ τοὺς νόμους, ὡς ἐγὼ δείξω, διαμεμαρτύρηκεν οὕτω τὰ ψευδῆ προπετῶς, ἀφαιρούμενος ἡμῶν τὴν κληρονομίαν. δεόμεναι δ' ὑμῶν, ὡ ἄνδρες δικασταί, βοηθῆσαι τῷ τε πατρὶ τούτῳ καὶ ἐμοί, εἰὰν λέγωμεν τὰ δίκαια, καὶ μὴ περιιδεῖν πένητας ἀνθρώπους, καὶ ἀσθενεῖς, ² καὶ καταστασιασθέντας ὑπὸ παρατάξεως ἀδίκου.

β'. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ταῖς ἀληθεύουσας πιστεύοντες εἰσεληλύθαμεν, καὶ ἀγαπῶντες ἂν τις ἡμᾶς ἐκ τῶν νόμων τυγχάνειν· οὔτοι δὲ τῇ παρασκευῇ καὶ τοῖς ἀναλώμασιν ἰσχυριζόμενοι διατετελέκασιν. εἰκότως, οἶμαι. ἐκ γὰρ τῶν ἀλλοτρίων ραδίως ἀναλίσκουσιν, ὥστε καὶ τοὺς συνεροῦντας ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τοὺς μαρτυροῦντας τὰ ψευδῆ, πολλοὺς πεποροῖσθαι· ὁ δὲ πατὴρ οὗτος — εἰρήσεται γὰρ — ἅμα τῆς πενίας, ³ ὡς ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε, καὶ τοῦ ἰδιώτης εἶναι φανερὰς ἔχων τὰς μαρτυρίας, ἀγωνίζεται. διατελεῖ γὰρ ἐν Πειραιεῖ κηρύττων· τούτο δ' ἐστὶν οὐ μόνον ἀπορίας ἀν-

¹ ἁγχιστείας τοῖς ἐγγυτάτῳ γένει

² Deest καί.

³ * ἦς

ἀ. καὶ ὑπὲρ τούτων ψευδῆ διαμαρτυρίαν πρὸς τῷ ἄρχοντι ποιησάμενος] Herachius: Διαμαρτυρία δικη τις ὁμοία τῇ παραγραφῇ, (non περιγραφῇ) ταύτη δ' ἐναντία ἢ εὐδοκία. Proprium Latium nomen non occurril: sed Graecam vocem seculus, testificatio-nem verti. Nam cum accusator hic petens Archiadæ hereditatem, Leochares apud pretorem testificatur, eam nihil ad Aristodemum attinere. διαμαρτυρήσας, μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον τὸν Αρχιάδου. WOLF.

Ἐγγυτάτῳ γένους] Proximè generi, ἐπιρρηματικῶς. Notanda est peculiaris formula, τὸν νόμον τὰς ἀγχιστείας ἐγγυτάτῳ γένους ἀποδιδόναι. IDEM.

καταστασιασθέντας] καταστασιαζέων est, quod Latini circumvenire dicunt, invidia confusa et furtione opprimere. BUDEUS.

β'. Ἡμεῖς μὲν γὰρ κ. τ. λ.] Nos quidem

jure et causæ fiducia ad judicium assumimus: isti autem coitine et opulenta furtione, non causæ equitate nitentes. Est enim παρασκευὴ hominum, rerum forensium peritorum quique apparato ambituque in litibus et causis uti optime possunt, coitio, vel ad reos opprimendos, vel ad pauperes eximendos contra aequitatem juris legitime interdicta. IDEM.

ἅμα τῆς πενίας] Insolens. M. ἅμα τῇ πενίᾳ καὶ τῷ ἰδιώτης εἶναι, aut ἀπὸ τῆς πενίας: ut sibi sententia: Pater meus (quid enim id dissimulem, ejus vos conscii estis universi?) ita in hoc judicio versatur, ut ei et paupertas et imperitia rerum manifesta testimonia perhibeant, hoc est, omnem suspicionem molitionis alicujus iniuste excludant. Sed quid si ἅμα τῷ πένητι καὶ ἰδιώτης εἶναι; WOLF.

Ἀπορίας ἀνθρώπων] Ἐ. ἀπερίστατος.

θρωπίνης τεκμήριον, ἀλλὰ καὶ ἀσχολίας τῆς ἐπὶ τὸ
πραγματεύεσθαι, ἀνάγκη γὰρ ἡμερεύειν ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸν
τοιούτον. ἀ δεῖ λογιζομένους ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι, εἰ μὴ τῷ
δικαίῳ ἐπιστεύομεν, οὐκ ἂν ποτε εἰσῆλθομεν εἰς ὑμᾶς.

1082 περὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων καὶ, προϊόντος τοῦ λόγου, σα-
φέστερον ἀκούσεσθε ὑπὲρ αὐτῆς δὲ τῆς διαμαρτυρίας καὶ
τοῦ ἀγῶνος, ἥδη νομίζω δεῖν διδάσκειν.

γ'. Εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῆς διαμαρτυρίας
αὐτῆς Λεωχάρης ἐμελλεν ἀπολογούμενος δείξειν, ὡς ἔστιν
υἱὸς γνήσιος Ἀρχιάδου, οὐδὲν ἂν ἔδει πολλῶν λόγων, οὐδ'
ἀνωθεν ὑμᾶς ἐξετάζειν τὸ γένος τὸ ἡμέτερον· ἔπειδὴ δὲ
τὰ μὲν διαμεμαρτυρημένα ἕτερον τρόπον ἔχει, ὃ δὲ πολὺς
τοῦ λόγου τουτοισὶ ἔσται, ὡς εἰσεπωιήθησαν, καὶ κατὰ
τὴν ἀγχιστεῖαν γνήσιοι ὄντες δικαίως ἂν τῆς οὐσίας κλη-
ρονομοῖεν, ² ἀναγκαῖον, ὧ ἄνδρες δικασταί, διὰ ταῦτα μι-
κρῶ ἀνωθεν τὰ περὶ τοῦ γένους ὑμῖν διεξελθεῖν. εἰάν γὰρ
τοῦτο σαφῶς μάθητε, οὐ μὴ παρακρουσθῆτε ὑπ' αὐτῶν τῶ
λόγω. ἔστι γὰρ ὁ μὲν ἀγὼν οὗτος κλήρου διαδικασία·
ἀμφισβητεῖται δὲ παρὰ μὲν ἡμῶν κατὰ γένος ἢ ἀγχιστεία,
παρὰ δὲ τούτων κατὰ ποιήσιν. ὁμολογοῦμεν δ' ἐναντίον
ὑμῶν δεῖν ταῖς ποιήσεις κυρίας εἶναι, ὅσαι ἂν κατὰ τοὺς
νόμους δικαίως γένωνται. ὥστε, ταύτας ταῖς ὑποθέσεις
μεμνημένοι, ἂν δείξωσιν ὑμῖν δίδοντας τοὺς νόμους αὐτοῖς ἀ
διαμεμαρτυρηκασί, ψηφίσασθε αὐτοῖς τὸν κλῆρον· καὶ εἰάν
μὲν ἐκ τῶν νόμων μὴ ὑπάρχη, δίκαια δὲ καὶ φιλάνθρωπα
φαίνωνται λέγοντες, καὶ ὅμως συγχωροῦμεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε,
ὅτι, κατὰ γένος ἐγγύτατα ὄντες, οὐ μόνον τούτῳ ἐνισχυ-
ρίζομεθα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, πρῶτον μὲν ὑμᾶς
1083 ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ γένους διδάζομεν, ὅθεν ἔστιν ὁ κλῆρος·
νομίζω γὰρ, ἂν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ ἀγῶνος σαφῶς παρα-

1* τῷ

² ἀναγκαῖόν ἐστιν, ὃ

quia sequitur, καὶ ἀσχολίας τῆς ἐπὶ τὸ
πραγματεύεσθαι. IDEM.

ἡμερεύειν] F. διημερεύειν, ut διανοκτε-
ρεύειν. Sic paulo post pro μαρτυρίας le-
gendum διαμαρτυρίας: ne mirere tñm diā
in priore omissam. IDEM. M. διημερεύειν.
et v. s. καὶ προϊόντος, hoc καὶ mihi super-
fluum videtur et recidendum. AUGÉR.

γ'. Δίκαια δὲ καὶ φιλόνα] Pro φιλόνα alie
editiones habent φιλάνθρωπα, at ego mal-
lem πιθανά. PALMER.

καὶ ὅμως] M. καὶ οὕτω συγχωροῦμεν.
WOLF. Idem est ac si diceretur καὶ οὕ-
τω. AUGER.

ἐνισχυρίζομεθα] F. ἐν ἰσχυρίζομεθα.
WOLF.

κολουθήσητε, καὶ τῶν ἄλλων ὑμᾶς οὐδενὸς ἀπολειφθήσεσθαι.

δ'. Τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὧ ἄνδρες δικασταί, γίνονται Εὐθυμάχῳ τῷ Ὀτρυνεῖ υἱεῖς τρεῖς, Μειδυλίδης καὶ Ἀρχιππος καὶ Ἀρχιάδης, καὶ θυγάτηρ ἣ ὄνομα ἦν Ἀρχιδίκη. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῖς, τὴν μὲν Ἀρχιδίκην ἐκδιδάσκει Λεωστράτῳ Ἐλευσινίῳ. αὐτῶν δὲ τριῶν ὄντων, ὁ μὲν Ἀρχιππος τριηραρχῶν ἐτελεύτησε τὸν βίον ἐν Μηθύμνῃ· ὁ δὲ Μειδυλίδης οὐ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον γαμεῖ Μνησιμάχην, Λυσιππου τοῦ Κριωέως θυγατέρα, καὶ γίνεται αὐτῷ θυγάτηρ ἣ ὄνομα Κλειτομάχη, ἣν ἠβουλήθη μὲν ἐκεῖνος ἀγάμῳ τῷ ἀδελφῷ ὄντι τῷ ἑαυτοῦ ἐκδοῦναι. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀρχιάδης οὐκ ἔφη προαιρεῖσθαι γαμεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν ἀνέμητον διὰ ταῦτα συγχωρήσας εἶναι, ὧκει καθ' αὐτὸν ἐν τῇ Σαλαμῖνι. οὕτως ἤδη ὁ Μειδυλίδης ἐκ δίδωσι τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἀριστοτέλει Παλληνεῖ, τῷ πάππῳ τῷ ἐμῷ, καὶ γίνονται ἐξ¹ αὐτοῦ υἱεῖς τρεῖς, Ἀριστόδημος τε οὗτος ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς, καὶ Ἀβρώνυχος ὁ θεῖος, καὶ Μειδυλίδης ὃς νῦν τετελευτηκῶς τυγχάνει.

έ. Καὶ ἡ μὲν τοῦ γένους ἀγχιστεία τοῦ ἡμετέρου, ἐν ᾧ ἔστιν ὁ κληρὸς, σχεδὸν οὕτως ἔχει, ὧ ἄνδρες δικασταί. Ἀρχιάδῃ γὰρ πρὸς ἀνδρῶν ἡμεῖς ἡμεν γένει ἐγγυτάτῳ, καὶ, κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἀξιοῦντες τῆς ἐκείνου οὐσίας κληρονομεῖν καὶ τὸ γένος μὴ περιιδεῖν ἐξερημωθὲν, ἐλάχομεν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ κλήρου· οὗτοι δὲ ἔχοντες οὐ δικαίως τὰ χρήματα, διαμεμαρτυρήκασι νυνὶ, τὸ μὲν ὅλον ἰσχυ- 1081 ριζόμενοι ποιήσει, φάσκοντες δὲ καὶ συγγενεῖς εἶναι. περὶ μὲν οὖν ταύτης τῆς εἰσποιήσεως ὃν τρόπον ἔχει, σαφῶς ὕστερον ὑμᾶς διδάξομεν· περὶ δὲ τοῦ γένους ὡς οὐκ εἰσὶν ἡμῶν ἐγγυτέρω, τοῦτο δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς.

ς'. Ἐν μὲν οὖν ὁμολογεῖται, τὸ κρατεῖν τῶν² κληρονόμων τοὺς ἀρρένας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων, ἀπλῶς γὰρ τοῖς ἐγγυτάτῳ πρὸς ἀνδρῶν, ὅταν μὴ παῖδες ᾧσιν, ὁ νόμος

¹ αὐτῶν

² κληρονομῶν

δ'. Τοῦ Κριωέως] Fel. Κρισώας, alibi Κρι-
νέως. Γουβ. Lege meo periculo Κρισώας,
luit enim Κρίαα Atticae pagus vel demus.

PALMER.

έ. Τὸ μὲν ὅλον ἰσχυριζόμενοι ποιήσει lege,
non ποιήσεν. Est enim datus a ποίσις.

τὰς κληρονομίας ἀποδίδωσιν· οὗτοι δ' ἔσμεν ἡμεῖς. ἄπαι-
 μὲν γὰρ ὁ Ἀρχιάδης ὁμολογεῖται τετελευτηκέναι, τούτῳ
 δὲ πρὸς ἀνδρῶν ἡμεῖς ἔσμεν ἐγγυτάτῳ, πρὸς δὲ καὶ ἐκ γυ-
 ναικῶν οἱ αὐτοὶ οὗτοι. ὁ γὰρ Μειδυλίδης ἀδελφὸς ἦν τοῦ
 Ἀρχιάδου· τοῦ δὲ Μειδυλίδου ¹ θυγάτηρ, ἢ τοῦ ἐμοῦ πα-
 τρὸς μήτηρ. ὥστε γίννεται Ἀρχιάδης, ὑπὲρ οὗ τοῦ κλήρου
 τὴν ἐπίδικασίαν ποιοῦμεθα νυνί, θεῖος τῆ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς
 μητρὶ ἐκ πατραδέλφων, πρὸς ἀνδρῶν ἔχων τὴν συγγένειαν
 ταύτην καὶ οὐ πρὸς γυναικῶν. Λεωστρατος δὲ οὗτος ἰ γένει
 τε ἄπωτέρω ἔστι, καὶ πρὸς γυναικῶν οἰκειὸς Ἀρχιάδῃ. ἢ
 γὰρ τοῦ Λεωκράτους μήτηρ ² τουτουὶ τοῦ πατρὸς ἀδελφὴ
 ἦν τῷ Ἀρχιάδῃ ἐκείνῳ, καὶ τῷ Μειδυλίδῃ, ἀφ' ὧν ἡμεῖς
 ὄντες ἀξιούμεν τῆς κληρονομίας τυχεῖν. πρῶτον μὲν οὖν, ὡ
 ἄνδρες δικασταί, τὸ γένος ἡμῶν ὅτι οὕτως ἔχει, ὥσπερ καὶ
 λέγομεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας· ἔπειτα ³ μετὰ
 ταῦτα τὸν νόμον αὐτὸν τοῖς τε γένεσι καὶ τοῖς ἐγγυτάτῳ
 πρὸς ἀνδρῶν τὰς κληρονομίας ἀποδίδοντα. τὰ γὰρ κεφάλ-
 1085 λαια τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὑπὲρ ὧν ὁμωμοκότες οἴσσετε τὴν
 ψῆφον, σχεδόν ⁴ τοι ταῦτ' ἔστί. καὶ μοι κάλει τούς τε
 μάρτυρας δευρὶ, καὶ τὸν νόμον ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΝΟΜΟΣ.

τὰ μὲν τοίνυν περὶ τὸ γένος, τό τε τούτων καὶ τὸ ἡμέτε-
 ρον, οὕτως ἔχει, ὡ ἄνδρες δικασταί. ὥστε τοὺς ἐπιδεδειχό-
 τας ἐξ αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, ὡς εἰς ἰ γένει ἐγγυτέρω, προσ-
 ἦκει κληρονομεῖν, καὶ μὴ τὴν τοῦ διαμαρτυρησαντος
 ἀπόνειαν κρείττω τῶν ὑμετέρων νομίμων γενέσθαι. καὶ
 γὰρ εἰ τῆ ποιήσει ἰσχυρίζονται, ⁵ ἦν, ὡς ἐγένετο, ἡμεῖς
 δεῖξομεν. τετελευτηκός ⁶ δὲ τοῦ εἰσποιηθέντος δήπου παι-
 δός, καὶ τοῦ οἴκου μέχρι τῆς ἡμετέρας λήξεως ἐξηρημαμέ-

¹ θυγάτηρ ἦν τοῦ ² τοῦ τούτου πατρὸς ἀδελφιδῆ ³ [μετὰ ταῦτα] τ. γ. αὐτὸν, * τὸν τοῖς
⁴ τι ⁵ * γυν ⁶ γὰρ

WOLF.
 ς. Οὗτοι] Eodem sensu accipi debet ac
 supra, iidem nos sumus hi, hi i. e. genere
 proximi. AUGER.
 Θεῖος ἢκ πατραδέλφων] Θεῖος πρὸς πατρός.

WOLF.
 Καὶ πρὸς γυναικῶν οἰκειὸς lege, ἀπὸ κοινοῦ,

ἔστί. et v. 25. καὶ μὴ τὴν τοῦ διαμαρτυρη-
 σαντος ἀπόνειαν. et v. pen. τετελευτηκός
 (omisso δὲ) τοῦ εἰσποιηθέντος δήπου ἀπαίδος,
 non παιδός. et v. 2. p. 96. κομισσασθαι καὶ
 ἡμᾶς, scilicet τοὺς δικαστάς. IDEM.
 "Hy] M. ταύτην, et v. pen. ἀπαίδος. AU-
 GER.

κου, πῶς οὐ προσήκει τοὺς ἐγγυτάτω γένει ὄντας, τούτους τὴν κληρονομίαν κομίσασθαι; καὶ ὑμᾶς, μὴ τοῖς δυναμένοις ἀρίστα παρασκευάσασθαι, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις τῶν πολιτῶν βοηθεῖν; εἰ μὲν γὰρ ἐφ' ἡμῖν ἦν, ὥστε δεῖξασιν τὰ περὶ τοῦ γένους καὶ τῆς διαμαρτυρίας αὐτῆς, καταβῆναι, καὶ μηδενὸς ἔτι πλείονος λόγου προσδεῖσθαι ¹ σχεδὸν τι τῶν εἰρημένων, οὐκ ἂν ἠνωχλοῦμεν τὰ πλείω· ἐπειδὴ δὲ οὗτοι τοῖς μὲν νόμοις οὐκ ² ἰσχυρίζονται, τῷ δὲ προσηληφέναι τι τῶν πραγμάτων ἐκ τοῦ ἀνωθεν χρόνου, καὶ τῷ ἐμβεβατευκέναι εἰς τὴν οὐσίαν, τούτοις τεκμηρίοις χρώμενοι, φήσουσι κληρονομεῖν, ἀναγκαῖον ἴσως ἐστὶ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν, καὶ δεῖξαι τούτους πάντων ἀνθρώπων βιαιοτάτους ὄντας.

ζ. Τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκιδόασιν τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτῶν ὁ Μειδυλίδης καὶ ὁ Ἀρχιάδης Λεωστράτῳ Ἐλευσινίῳ· μετὰ δὲ ταῦτα, ἐκ θυγατρὸς τῆς 1086 ἐκδοθείσης ἀδελφῆς ³ ταύτης αὐτῶν γίγνεται Λεωκράτης ὁ πατὴρ Λεωστράτου τουτουῖ. σκέψασθε, ὡς πολλοστός εἰς τὴν τοῦ Ἀρχιάδου συγγένειαν προσήκων, ὑπὲρ οὗ τὴν διαμαρτυρίαν πεποιήται. τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ὁ μὲν Ἀρχιάδης οὐκ ἐγάμει, ὁ δὲ Μειδυλίδης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, πάππος δὲ τουτουῖ, ἔγημε· καὶ οὐδέπω τὴν οὐσίαν ἐνέμοντο, ἀλλ' ἐκάτερος ἔχων τὰ ἴκανα, ὁ μὲν Μειδυλίδης ἐν τῷ ἄστει διέμενευ, ὁ δὲ Ἀρχιάδης ἐν Σαλαμῖνι ὤκει. οὐ πολλῶν δὲ χρόνῳ ὕστερον ἀποδημίας τινὸς εἰς τὴν ὑπερορίαν συμβάσης τῷ Μειδυλίδῃ τῷ πάππῳ τῷ τοῦ πατρὸς, ἠρρώστησεν ὁ Ἀρχιάδης καὶ τελευτᾷ τὸν βίον, ἀπόντος τοῦ Μειδυλίδου, ἀγάμος ἄν. τί τούτου σημεῖον; λουτροφόρος ἐβέστηκεν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου τάφῳ. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ, ἔχων τὴν τῆς συγγενείας τῆς πρὸς γυναικῶν πρόφασιν,

¹, σχεδὸν τι τῶν μεγίστων εἰρημένων

² ἰσχυριζόμενοι

³ ταύτης τῆς αὐτῶν

[Σχεδὸν τι τῶν εἰρημένων] F. προσδεῖσθαι ἡμᾶς (pro σχεδὸν) τούτων εἰρημένων. aut, si σχεδὸν retinere placet, (Neque vero temere a vestigiis etiam depravatae scripturae est recedendum) σχεδὸν τούτων εἰρημένων. In *jurtag*, σχεδὸν τι τούτων εἰρημένων. et, v. 9. καὶ τῷ ἐμβεβατευκέναι. WOLF. Hic σχεδὸν mihi addi videtur

duntaxat per elegantiam, nullamque significationis vim habere. AUGER.

ζ'. Ὡς πολλοστός προσήκων] S. ὁ Λεωκράτης. WOLF.

[Ὡς οὗ] S. Λεωστράτου. IDEM.

Πάππος δὲ τουτουῖ] Τῷ πατρὶς ἡμοῦ, τοῦ Ἀριστοδύμου. IDEM.

πρὸς γυναικῶν] F. πρὸς γυναικῶν, sicut

Λεωκράτης ὁ τουτουὶ πατὴρ Λεωστράτου εἰσποιεῖ αὐτὸν υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ· καὶ ἐνεβάτευσεν οὕτως εἰς τὴν οὐσίαν, ὡς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος ἔτι εἰσποιηθεῖς. ἀφικόμενος δὲ ὁ Μειδυλίδης ἠγανάκτει τε τῷ γεγενημένῳ, καὶ οἷος ἦν ἐπεξίεναι τῷ Λεωκράτει. πειθόντων δὲ τῶν οἰκείων καὶ δεομένων ἑᾶν ἐν τῷ οἴκῳ εἶναι τὸν Λεωκράτην υἱὸν εἰσποιητὸν τῷ Ἀρχιάδῃ, συνεχώρησεν ὁ Μειδυλίδης, οὐχ ἠττηθεῖς ἐν δικαστηρίῳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον ὑπὸ τούτων ἀπατηθεῖς· ἔπειτα μέντοι καὶ τοῖς οἰκείοις πειθόμενος. καὶ ¹ ὁ Μειδυλίδης ταῦτα πράξας τελευτᾷ τὸν βίον· ὁ δὲ Λεωκράτης 1087 εἶχε τὴν τοῦ Ἀρχιάδου οὐσίαν, καὶ ἐκληρονόμει πολλαῖς ἔτη, ὡς ἂν ἐκείνου υἱὸς ποιητός. ἡμεῖς δὲ, παρὰ τὸν Μειδυλίδην ταῦτα συγχωρῆσαι, ἡσυχίαν εἶχομεν.

ἦ. Χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῶ — τοῖς γὰρ μετὰ ταῦτα λόγοις ἤδη σφόδρα τὸν νοῦν προσέχετε, ὧ ἄνδρες δικασταὶ — ὁ γὰρ Λεωκράτης ὁ εἰσποιητὸς γενόμενος τῷ Ἀρχιάδῃ, ἐγκαταλιπὼν τουτονὶ Λεώστρατον ἐν τῷ οἴκῳ υἱὸν γνήσιον, ἐπανῆλθεν αὐτὸς εἰς τοὺς Ἐλευσινίους, ὅθεν ἦν τὸ ἐξαρχῆς· καὶ οὐδ' ἐνταῦθ' οὐδέπω ἡμεῖς οὐδὲν τῶν πραγμάτων ² περὶ τὸν κλῆρον ἐκινουῦμεν, ἀλλ' ἐμένομεν ἐπὶ τῶν αὐτῶν. πάλιν τοίνυν Λεώστρατος αὐτὸς οὐτοσί, εἰσποιητὸς ὢν υἱὸς καὶ ἐγκαταλειφθεῖς ἐν τῷ τοῦ Ἀρχιάδου οἴκῳ, ἐπανέρχεται, ὡς περὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπὶ τοὺς Ἐλευσινίους, ἐγκαταλιπὼν υἱὸν ³ γνήσιον, καὶ διὰ τριῶν σωματικῶν κυρίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς ποιήσιν παρὰ τοὺς νόμους καταστήσας. πῶς γὰρ οὐ παρὰ τοὺς νόμους, ὅπῳ εἰσποιητὸς αὐτὸς ὢν, εἰσποιητοὺς υἱοὺς ἐγκαταλιπὼν, ἐπανήει; καὶ τοῦτο διατετέλεκε ποιῶν μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας· καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου τὴν κληρονομίαν ἡμῶν ἀποστερήσει οἴονται, ἐνεργαζόμενοι μὲν καὶ ἐμπαιδοτροφούμενοι τῇ τοῦ

¹ ὁ μὲν Μειδυλίδης² τῶν περὶ³ γνήσιον εἰσποιητὸν, καὶ

περὶ ἀνδρῶν. IDEM.

Εἰσποιεῖ αὐτὸν] Ἐαυτὸν. IDEM.

Ἐνεβάτευσεν] Ἐμβατεύειν εἰς τὴν οὐσίαν significat cernere et adire hereditatem, vel immiscere se hereditati et bonis. BUDÆUS.

Οἷος ἦν] Cupiebat, ἐσπουδαζε. IDEM.

Hic οἷος ἦν est, paratus erat, sic affectus vel animatus erat, ut etc. Apud H. Stephanum, qui multa de οἷος et οἷος τε anno-

tavit, hunc usum non animadverti. Ap. Alciphr. Epist. BERGLER.

ἦ. Χρόνῳ δ' ὕστερον — τοῖς γὰρ — ὁ γὰρ Λεωκράτης] Ἀναπαύδοτον, ad exprinendum affectum solliciti hominis. WOLF.

Διατετέλεκε ποιῶν] Malim διατετελέκασαι ποιῶντες. AUGER.

Ἐμπεδοτροφούμενοι τῇ τοῦ Ἀρχιάδου οὐσίᾳ] Ἐμπεδος, ὁ ἐν πῆδρ' ἐστρατηγούμενος, ἰσχυρός.

Ἀρχιάδου οὐσία, ἐπανιόντες δὲ ἐπὶ τὴν πατρώαν οὐσίαν ἐκεῖθεν ¹ αἰεὶ, καὶ κείνην μὲν ἀκέραιον φυλάττοντες, ταύτην δ' ἀναλίσκοντες.

Ζ. Ἄλλ' ὅμως, τούτων τοιούτων ὄντων, ὅπερ εἶπον, ἡμεῖς ὑπερέμενεν ἅπαντα, μέχρι τίνος; ἕως ὁ Λεωκράτης ἐν τῷ οἴκῳ ² τοῦ Ἀρχιάδου ἐγκαταλείφθεις υἱὸς τετελεύτηκεν ἄπαις. τούτου δὲ ἄπαιδος τετελευτηκότος, ἀξιοῦμεν 1088 ἡμεῖς οἱ γένει ἐγγυτάτω ὄντες Ἀρχιάδῃ, κληρονομεῖν τῆς οὐσίας· καὶ μὴ τῷ τετελευτηκότι, τῷ αὐτῷ εἰσποιητῷ ὄντι, υἱὸν εἰσποιεῖν, ἐπ' ἀποστερήσει τῶν ἡμετέρων. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ζῶν ἐποίησατο, καίπερ ὄντος παρὰ τὸν νόμον τοῦ ἔργου, ³ οὐκ ἀντιλέγομεν· ἐπειδὴ δὲ οὔτε γένει ἢν αὐτῷ υἱὸς οὐδεὶς, οὔτ' ἐποίησατο ζῶν, ὁ δὲ νόμος τοῖς ἐγγύτατα γένους τὰς κληρονομίας ἀποδίδωσι, πῶς οὐ δίκαιοι ἐσμεν ἡμεῖς τούτων μὴ ἀποστερηθῆναι κατὰ ἀμφοτέρα; καὶ γὰρ τῷ Ἀρχιάδῃ, οὗ ἦν ἡ οὐσία τὸ ἐξαρχῆς, ἐγγυτάτω γένει ἐσμεν, καὶ τῷ εἰσποιητῷ Λεωκράτει. τοῦ μὲν γὰρ ὁ πατήρ, ἐπανεληλυθὼς εἰς τοὺς Ἐλευσινίους, οὐκέτι τὴν κατὰ ⁴ τῶν νόμων οἰκειότητα ἔλιπεν αὐτῷ· ἡμεῖς δὲ, παρ' οἷς ἦν ἐν τῷ γένει, τὴν ἀναγκαιοτάτην συγγένειαν εἶχομεν, ὄντες ἀνεψιαδοὶ ἐκεῖνω. ὥστ', εἰ μὲν βούλει, τοῦ Ἀρχιάδου συγγενεῖς ὄντες, ἀξιοῦμεν κληρονομεῖν· εἰ δὲ βούλει, τοῦ Λεωκράτους. τετελευτηκότος γὰρ ἄπαιδος αὐτοῦ, οὐδεὶς ἡμῶν γένει ἐγγυτέρω ἐστί· καὶ διὰ μὲν σὲ, ὦ Λεώστρατε, ὁ οἶκος ἐξηρήμωται. τῆς γὰρ ⁵ οὐσίας ἕνεκα τὴν οἰκειότητα τῶν ἀνδρῶν τῶν ποιησαμένων διετήρεις. ἕως μὲν γε, τελευτήσαντος

¹ αἰεὶ² τῷ³ οὐκ ἂν ἀντιλέγομεν⁴ τοῦ; νόμου; οἰκ. ἔλειπεν αὐτῷ⁵ οὐσίας τὴν οἰκειότητα, ἐν τῶν

Videtur per ai scribendum παιδοτροφεῖν, ut interpretamur. Ut sit ἀναλίσκοντες, idem, quod ἀναλίσκοντες; παῖδες ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀρχιάδου. WOLF.

Ζ. καὶ μὴ τῷ τετελευτηκότι υἱὸν εἰσποιεῖν] S. ἀξιοῦμεν, τὴν Λεωκράτην. Postulamus, ne Leochares alium adoptet in familiam Leocratis nepotis sui defuncti. Archiadi se adoptat primum Leochares, deinde substituit filium Leocratum: hic Leocratem filium: cui defuncto alium filium surrogare studeat, Leocharem, defuncti Leocratis fratrem, primi Leocharis nepotem. IDEM.

οὐκ ἂν ἀντιλέγομεν] Saep̄ hoc fit, ut in quadam syllaba repetitione prior perpe-

ram omittatur. IDEM.

τῶς ἐγγύτατα γένους] Idem quod ἐγγυτάτω, ut supra notatum est. IDEM.

τὴν κατὰ τῶν νόμων] Saep̄ genitivi plurales pro accusativis singularibus tertiae declinationis ponuntur, et e contrario. IDEM.

Ἀνεψιαδοὶ] Sobrini, ex fratris illius filia nati.

Archiades Fr. Medylidis

-----Filia.

-----Aristodemus, Archiades nep̄tis F. id est, sobrini. WOLF.

τῶν ἀνδρῶν τῶν ποιησαμένων] Archiades,

τούτου, οὐδεὶς ἡμφισβήτει τοῦ κλήρου, οὐδένα εἰσπωοίεις τῷ Ἀρχιάδῃ υἱόν, ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς συγγενεῖς ὄντες ἤκομεν εἰς ¹ τὸ μέσον, τηλικαῦτα εἰσπωοίεις, ἵνα τὴν οὐσίαν κατὰσχῆς· καὶ ² φῆς μὲν οὐδὲν εἶναι τῷ Ἀρχιάδῃ, πρὸς ὃν εἰσ-
 1089 ποιήθης, διαμαρτυρεῖς δὲ πρὸς ἡμᾶς, τὸ ὁμολογούμενον γένος ἐξελαύνων. εἰ γὰρ μηδὲν ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ, τί σὺ ἐλαττοῖ τοῦ μηδενὸς ἡμῶν κληρονομησάντων; ἀλλὰ γὰρ ἡ ἀναίδεια καὶ ἡ πλεονεξία τοιαύτη ἔστιν αὐτοῦ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὡς θ' ἠγεῖσθαι δεῖν ἐν Ἐλευσινίοις τε τὴν πατρῴαν οὐσίαν ἐπανελθὼν ἔχειν, ἐφ' ἧ τ' εἰσεποιήθη, μὴ ὄντος ἐν τῷ οἴκῳ υἱοῦ, καὶ τούτων κύριος γενέσθαι· καὶ ταῦτα πάντα ἐραδίως διοικεῖται, πρὸς γὰρ ἀνδράποους ἡμᾶς πένητας καὶ ἀδυνάτους, ἔχων ἀναλίσκειν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων, πολὺ περίεστι. διόπερ οἶμαι ³ καὶ ὑμᾶς δεῖν βοηθεῖν τοῖς μὴ πλεονεκτῆσαι τι βουλομένοις, ἀλλὰ ἀγαπῶσιν, εἴαν τις ἡμᾶς τῶν νόμων ἔᾶ τυγχάνειν. τί γὰρ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, ὡς ἄνδρες δικασταί, διὰ τριῶν τῆς ποιήσεως ἐμμενούσης, καὶ τοῦ τελευταίου ἐγκαταλειφθέντος, τούτου ἀπαιδὸς τετελευτηκότος, μὴ κομίσασθαι τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν χρόνῳ ποτέ; τοῦτο τοίνυν ἔχοντες τὸ δίκαιον, ἐλάχομεν τοῦ κλήρου πρὸς τὸν ἄρχοντα. οὕτω δὲ Λεωχάρης προπετῶς διαμαρτυρήσας τὰ ψευδῆ, οἶεται δεῖν παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀποστερηῆσαι ἡμᾶς τῆς κληρονομίας.

ί. Πρῶτον μὲν οὖν, ὅτι τὰ τε περὶ τὰς ποιήσεις καὶ τὸ γένος τούτων ἀληθῆ εἰρήκαμεν, καὶ ἡ λουτροφόρος ἐφέστηκε ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου μνήματι, ταύτας ὑμῖν τὰς μαρτυρίας βουλόμεθ' ἀναγνῶναι· ἐπειτ' ἤδη καὶ τὰ λοιπὰ σαφῶς διδάσσομεν ὑμᾶς, ὡς τ' ἐξελέγξαι τούτους τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρηκότας. καὶ μοι λάβε τὰς μαρτυρίας, ὡς λέγω.

¹ [τὸ]² φῆς³ Deest καί.

et Leocratis patris: etsi mortuus ille, οὐχὶ μὲν ἐποιήσατο, παιπέντα δ' οὐκ ἐξεβα-
 λεν. IDEM.

Τί σὺ ἐλαττοῖ, non σοι. ἐλαττοῦμαι, ἐλαττοῖ, ἐλαττοῦται. IDEM.

ί. Καὶ εἰ λουτροφόρος] Ferri potest, pro an. sed quid si ὅτι, aut ἡ: etsi hae voculae

omnes abesse possunt: IDEM. L. ἔτι. AUGER.

Λουτροφόρος] Παῖς ἰδρίαν ἔχων. Vide Suidam. Hesychius etiam ἰδρίαν, τὴν τοῖς παλαιοῖς εἰς τὰ λουτρά ἀποπερομένην, exponit, quem ego scutus olim sum. WOLF.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὁ μὲν τοίνυν τοῦ πράγματος λόγος, καὶ τὸ ἀπλοῦν δίκαιον
περὶ τῆς κληρονομίας, οὕτως ἔχει, ὡς ἄνδρες δικασταί· τῶν 1090
¹ δὲ πεπραγμένων ἐξ ἀρχῆς αὐτὰ τὰ κεφάλαια ² σχεδὸν
διακηκόατε· ἃ δὲ μετὰ τὴν τοῦ κλήρου λήξιν πεποιήκασι,
καὶ ὃν τρόπον ἡμῖν κεχρημένοι εἰσίν, ἀναγκαῖον νομίζω εἰ-
πεῖν. οἴομαι γὰρ περὶ κλήρου ³ ἀγῶνας μηδένας ἄλλους
παρανενομησθῆαι τοιαῦτα, οἷα ἡμᾶς.

ιά. Ἐπειδὴ γὰρ ἐτελεύτησεν ὁ Λεωκράτης, καὶ ἡ ταφὴ
ἐγένετο αὐτῶ, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὰ κτήματα διὰ τὸ
ἀπαιδᾶ τε τὸν ἄνδρα καὶ ἄγαμον τετελευτηκένας, ἐξῆγεν
ὁ Λεώστρατος οὕτως, φάσκων αὐτοῦ εἶναι· καὶ τὸ μὲν
ποιεῖν τι τῶν νομιζομένων ἐκώλυσεν ἡμᾶς τῷ τετελευτηκότι,
πατὴρ ὢν αὐτὸς ἐκείνου, ⁴ ὡς ἔχει λόγον, καίπερ ὄντος
παρὰ νόμου τοῦ ἔργου. τῷ γὰρ φύσει ⁵ ὄντι πατρὶ τῆς τα-
φῆς τὴν ἐπιμέλειαν παραδίδοσθαι εἰκὸς ἔστιν· ἔπειτα μέν-
τοι καὶ τοῖς οἰκείοις ἡμῖν, ὢν ἦν συγγενὴς κατὰ τὴν ποίη-
σιν ὁ τετελευτηκός. ἐπεὶ δὲ τὰ νομιζόμενα ἐγένετο, κατὰ
ποιῶν νόμον φανεῖται, ἐρήμου ὄντος τοῦ οἴκου, τοὺς ἐγγυ-
τάτω γένους ἡμᾶς ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς οὐσίας; ὅτι νῆ Δία
πατὴρ ἦν τοῦ τετελευτηκότος; ἀπεληλυθώς γε εἰς τὸν
πατρῶον οἶκον, καὶ οὐκέτι τῆς οὐσίας, ἐφ' ἣ ἐγκαταλέλοιπε
τὸν υἱόν, κύριος ὢν. εἰ δὲ μὴ, τί τῶν νόμων ὄφελος; γενο-
μένης οὖν τῆς ἐξαγωγῆς, ἵνα τὰ πλεῖστα παραλείπω,
ἐλάχομεν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ κλήρου, οὔτε γόνω, ὡς περ
εἶπον, οὐδενὸς ὄντος τῷ τετελευτηκότι, οὔτ' εἰσποιητοῦ γε-
γεννημένου κατὰ τοὺς νόμους. μετὰ δὲ ταῦτα Λεώστρατος
οὕτως, παρακαταβάλλει, ὡς υἱὸς Ἀρχιάδου ἐκείνου, οὐκ
ἐπιλογισάμενος οὐδ' ὅτι ἐπανεληλύθει εἰς τοὺς Ἐλευσινίους, 1091
οὐδ' ὅτι οἱ ⁶ εἰσποιητοὶ αὐτοὶ οὐχ ὑφ' αὐτῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν
εἰσποιομένων καθίστανται· ἀλλὰ γὰρ, οἴμαι, ἀπλοῦν τι

¹ τε² σχεδὸν τι ἀκηκόατε³ ἀγῶνα⁴ ὡς * καὶ ἔχει⁵ [ὄντι]⁶ εἰσποιητοὶ οὐκ αὐτοὶ ὑφ'

Ἄγῶνας] M. ἀγῶνα. WOLF. AUGER.
ιά. Καὶ τὸ μὲν ποιῶν τι τῶν νομιζομένων
ἐκώλυσεν] Aut καὶ ὅτι ἐκώλυσεν, aut τὸ κω-
λύσαι legendum. et v. 14. pro ὡς, ἴσως
ἔχει λόγον. nisi ὡς pro οὕτως malis. In fur-
rog. F. κωλύσαι, vel καὶ ὅτι μὲν ποιῶν τι

τῶν νομιζομένων ἐκώλυσεν ἡμᾶς. et v. seq.
ὡς, ἀντὶ τοῦ, ἀμωσγέπως. M. ἴσως. WOLF.
Hic mihi videtur legendum ὅτι ἐκώλυσεν,
et v. seq. pro ὡς ἔχει λόγον leg. τίνα ἔχει
λόγον, nisi pro ὡς legere malis ἡμᾶς.
AUGER.

διελογίσασατο δεῖν αὐτὸν καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως ἀμφισβητεῖν τῶν ἀλλοτρίων. καὶ πρῶτον μὲν ἐλθὼν οἷός τ' ἦν εἰς τὸν Ὀτρυνέων πίνακα τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐγγράφειν αὐτὸν, Ἐλευσίνιος ὢν, καὶ τοῦτο διωκεῖτο· ἔπειτα πρὶν ἐγγραφῆναι καὶ ἐν τῷ ληξιαρχικῷ γραμματείῳ τῷ τῶν Ὀτρυνέων, μετέχειν τῶν κοινῶν, τηλικαύτην παρανομίαν προαιρούμενος παρανομεῖν ἕνεκα πλεονεξίας. αἰσθόμενοι δ' ἡμεῖς, μαρτύρων ἐναντίον ἐκωλύσαμεν τὸ γιγνόμενον· καὶ ὥμεθα δεῖν κριθῆναι πρῶτον ¹ μὲν τὴν κληρονομίαν παρ' ὑμῶν, πρὶν ἐπὶ τὸ ὄνομά τινα τὸ τοῦ Ἀρχιάδου εἰσποιηθῆναι. κωλυθεῖς δὲ, καὶ ἐξελεγχόμενος πρὸς τῷ πίνακι καὶ ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀγορᾷ, ὅτι ἠδίκηει, πολλῶν ἐναντίον, ὤετο δεῖν μηδὲν ἦπτον βιάζεσθαι, καὶ κρείττων ταῖς παρασκευαῖς τῶν ὑμετέρων νόμων γενέσθαι.

16. Τί τούτου τεκμήριον; συναγαγὼν τινὰς τῶν Ὀτρυνέων ὀλίγους καὶ τὸν δήμαρχον, πείθει, ἐπειδὴν ἀνοιχθῆ τὸ γραμματεῖον, ἐγγράψαι αὐτόν· καὶ μετὰ ταῦτα ἤκε Παναθηναίων ὄντων τῶν μεγάλων τῇ διαδόσει πρὸς τὸ Θεωρικόν· καὶ, ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι δημόται ἐλάβανον, ἤξιόν καὶ ² αὐτῷ δίδοσθαι, καὶ ἐγγραφῆναι εἰς τὸ γραμματεῖον ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀρχιάδου ὄνομα. διαμαρτυρομένων δὲ ἡμῶν, καὶ τῶν ἄλλων δεινὸν φασκόντων εἶναι τὸ γιγνόμενον, ἀπῆλθεν οὐτ' ἐγγραφεῖς οὔτε τὸ Θεωρικὸν λαβῶν· τὸν δὲ παρὰ τὸ ψήφισμα τὸ ὑμέτερον ἀξιούντα τὸ Θεωρικὸν λαμβάνειν, πρὶν ἐγγραφῆναι εἰς τοὺς Ὀτρυνεῖς, ὄντα ἐξ ἑτέρου δήμου, τοῦτον οὐκ οἶεσθε τοῦ κλήρου παρὰ τοὺς νόμους ἀμφισβητεῖν; ἢ τὸν, πρὸ τῆς τοῦ δικαστηρίου γνώσεως, οὕτως ἀδίκους πλεονεξίας διοικούμενον, τοῦτον πῶς εἰκὸς τῷ πρά-

¹ * Deest μὲν.

² αὐτῷ

Οἷός τ' ἦν ἐγγράφειν] Ἐπεχειρεῖ, ἐπειράτο. Sic in Midiana, p. 62. v. 14. vol. III. οἷός τ' ἦν πείθειν τοὺς ἀρχοντας. WOLF.

Πρὸς τῷ πίνακι] Quid sit, non facile intelligitur: ego interpretatus sum, quasi πίναξ esset locus ubi tabulae asservabantur. v. 15. feliciter emendat Reiskius ἦπτον pro αὐτόν. AUGER.

Ὤετο μηδὲν δεῖν αὐτὸν βιάζεσθαι καὶ κρείττων ταῖς παρασκευαῖς τῶν ὑμετέρων νόμων γενέσθαι] Καὶ ὤετο γενέσθαι, ἀντὶ τοῦ, γενέσθαι. Nam si ἀπὸ κοινοῦ negatio-

nem (quae inclusa est in μηδὲν) repetas, καὶ οὐκ ὤετο δεῖν γενέσθαι κρείττων, laus erit ea adversarii, et accusatoris secum ipsa pugnabit oratio. Quid si legas? ἀλλὰ κρείττων. WOLF.

ιβ'. Συναγαγὼν κ. τ. λ.] Vid. Petit. Comm. in Leg. Att. l. II. t. IV. §. IX. p. 230. et l. IV. t. X. §. IX. p. 476.

Ὅταν ἐξ ἑτέρου δήμου] S. ἦ. Fel. rectius ἔντα ἐξ: quod vide ut mutatum sit in ὅταν: ne ubique oscitantiae librariorum credas. WOLF.

γματι πιστεύειν: ὁ γὰρ τὸ θεωρικὸν ἀδίως ἀξιώσας λαμβάνειν, καὶ περὶ τοῦ κλήρου τῇ αὐτῇ διανοίᾳ δηλονότι κέχρηται νυνί. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἄρχοντά γε ἐξηπάτησε παρακαταβάλλον, καὶ ἡμᾶς ἀντεγράψατο Ὀτρυνεὺς εἶναι ἐν Ἐλευσινίοις δημοτευόμενος.

ιγ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ¹ ἐπὶ τούτων πάντων ἀπετύγχανε, ταῖς παρελθούσαις ἀρχαιρεσίαις ταύταις, παρασκευασάμενός τινος τῶν δημοτῶν, ἡξίου ² οὗτος ἐγγράφεσθαι ποιητὸς υἱὸς τῷ Ἀρχιάδῃ. ἀντιλεγόντων δ' ἡμῶν καὶ ἀξιούντων, ἐπειδὴν τοῦ κλήρου ἡ διαδικασία γένηται, τηρικαῦτα τοὺς δημότας τὴν ψῆφον φέρειν, πρότερον δὲ μὴ τοῦτο μὲν ἐπίσθησαν οὐ δι' αὐτοὺς, ἀλλὰ διὰ τοὺς νόμους. δεινὸν γὰρ ἐδόκει εἶναι τὸν παρακαταβεβληκότα τοῦ κλήρου εἰσποιεῖν αὐτὸν, ἔτι τῶν πραγμάτων ἀκρίτων ὄντων.

ιδ'. Ὁ δὲ μετὰ ταῦτα δικικεῖται Λεώστρατος οὗτοςί, τοῦτο πάντων δεινότατόν ἐστιν. ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸς ἀπετύγχανε τοῦ ἐγγραφῆναι, εἰσποιεῖ Λεωχάσῃν τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἀρχιάδῃ παρὰ πάντας τοὺς νόμους, πρὶν τοῦ δήμου τὴν δοκιμασίαν γενέσθαι. οὐκ εἰσηγμένου δ' εἰς τοὺς φρατοράς πω τοῦ Ἀρχιάδου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνεγράφη, τηρικαῦτα πείσας ³ ἕνα τῶν φρατόρων, ἐνέγραψεν εἰς τὸ φρατορικὸν γραμματεῖον. καὶ μετὰ ταῦτα τῇ διαμαρτυρίᾳ πρὸς τῷ 1093 ἄρχοντι τοῦτον ἀπογράφεται, ὡς υἱὸν ὄντα γνήσιον τοῦ τετελευτηκότος ἔτη πολλά, τὸν πρῶν καὶ χθρὲς ἐγγραφέντα. καὶ συμβαίνει ἀμφοτέρους αὐτοὺς τῆς κληρονομίας ἀμφισβητεῖν. ὁ τε γὰρ Λεώστρατος οὗτοςί ⁴ παρακατεβάλετο τοῦ κλήρου, ὡς υἱὸς γνήσιος Ἀρχιάδῃ, ὁ τε Λεωχάσῃς οὗτοςί διαμεμαρτύρηκεν, ⁵ ὡς υἱὸς ὢν γνήσιος τοῦ αὐτοῦ πατρός· οὐδ' ἕτερος δὲ αὐτῶν ζῶντι, ἀλλὰ τετελευτηκότι εἰσποιεῖ αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ὡμέθα δεῖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ⁶ ἐπειδὴ περὶ τούτου τοῦ ἀγῶνος ὑμεῖς τὴν ψῆφον ⁷ ἠνέγκατε, τηρικαῦτα ἐκ τῶν κατὰ γένος ἐγγυτάτω ἡμῖν

¹ Descit ἐπί.   ² οὕτως   ³ ἕνα τινὰ τῶν   ⁴ παρακατέβαλε   ⁵ [ὡς]   ⁶ ἐπειδὴν
⁷ ἐνέγκητε

καὶ ἡμᾶς ἀντεγράψατο] F. A. καὶ πρὸς φρ. WOLF.

ἡμᾶς. IDEM. AUGER.

ιδ'. Πρὶν τοῦ δήμου τὴν δοκιμασίαν γενέσθαι]

Πρὶν δοκιμάσαι, εἰ Ὀτρυνεὺς ἐστὶν ὁ Λεωχά-

Ἐνεγράφη] Scil. εἰς τοὺς δημότας. AUGER.

τοῦτον] Nemp, Leobachem. IDEM.

τοῦ αὐτοῦ πατρός] τοῦ Ἀρχιάδου. WOLF.

εἰσπωοιῖν υἱὸν τῷ τετελευτηκότι, ὅπως ἀνὸς οἶκος μὴ ἐξε-
ρημωθῆ.

ιέ. Πρῶτον μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὡς ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Ἐλευσινίους ἐκ τῶν Ὀτρυνέων Λεώστρατος οὗτος καταλιπὼν υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ γνήσιον, καὶ, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔτι πρότερον τὸ αὐτὸ τοῦτ' ἐπεποιήκει, καὶ, ὡς ὁ¹ καταλειφθεὶς ἀπαις τετελεύτηκε, καὶ, ὡς ὁ νῦν διαμεμαρτυρηκῶς πρότερον εἰς τοὺς δημότας ἢ εἰς τοὺς φράτορας ἐνεγράφη, τούτων ὑμῖν τὰς τῶν φρατόρων καὶ τὰς τῶν δημοτῶν μαρτυρίας ἀναγνώσεται, καὶ τῶν² ἄλλων τῶν εἰρημένων, ἃν οὗτοι πεποιήκασιν, ἀπάντων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας καθ' ἕναστον παρέξομαι. καὶ μοι κάλει τοὺς μάρτυρας δευρί.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τῶν μὲν τοίνυν πραγμάτων ἀπάντων ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς γεγενημένων περὶ τὸν κλῆρον τοῦτον, καὶ τῶν ὕστερον συμβάντων, ἐπειδὴ τάχιστα τὴν
1094 λῆξιν ἡμεῖς ἐποιήσαμεθα· λοιπὸν δ' ἐστὶ, περὶ τε τῆς διαμαρτυρίας αὐτῆς εἰπεῖν, καὶ περὶ τῶν νόμων καθ' οὓς ἀξι-
οῦμεν κληρονομεῖν· ἔτι δὲ, εἰάν ἐγχαρῆ τὸ ὕδωρ καὶ μὴ μέλλωμεν ὑμῖν εἰσχωρεῖν, ἐξελέγξαι τὰ ὑπὸ τούτων ῥηθη-
σόμενα, ὅτι οὔτε δίκαια οὔτε ἀληθῆ ἐστὶ. καὶ πρῶτον μὲν τὴν³ διαμαρτυρίαν ἀναγνώτω, καὶ σφόδρα τὸν νοῦν αὐτῆ προσέχετε· περὶ γὰρ ταύτης ἡ ψῆφος οἰσθήσεται νυνί.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οὐκοῦν δήπου διαμεμαρτύρηκεν οὗτος, ὡς ἀκηκόατε, μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον τὸν Ἀρχιάδου, ὄντων αὐτῷ παιδων⁴ γνησίων κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν. ἐξετάσωμεν τοίνυν, εἰ εἰσὶν, ἢ τὰ ψευδῆ διαμεμαρτύρηκεν οὗτος. ὁ γὰρ Ἀρχιάδης ἐκεῖνος, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος, ἐποίησατο υἱὸν τὸν τοῦ

¹ * ἔγκαταλειφθεὶς·

² ἄλλων δὲ τῶν

³ διαμαρτυρίαν αὐτὴν ἀναγνώτω

⁴ γνησίων καὶ κυρίως

ιέ. Ἐτι δὲ, εἰάν ἐγχαρῆ τὸ ὕδωρ] Μὴ ἐπιλίπη Σέλωνος. Nihil est, quod κατὰ τὴν θέσιν ἡμᾶς, ἀντὶ τοῦ, συγχαρῆ, καὶ μὴ μέλλωμεν. legas, per adoptionem. IDEM.

IDEM.

Ἐποίησατο υἱὸν] At supra hoc negabas,

Κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν] Τὸν νόμον τοῦ

cum Leochlaarem sese ipsum intrusisse di-

διαμεμαρτυρηκός τινι πάππον· ἐκεῖνος δὲ, ¹ καταλιπὼν υἱὸν γνήσιον τὸν ² τούτου πατέρα Λεώστρατον, ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Ἐλευσινίους· μετὰ δὲ ταῦτα αὐτὸς οὐτοσί Λεώστρατος πάλιν, ¹ καταλιπὼν υἱὸν, ὄχετο ἀπελθὼν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον· ὁ δ' ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τούτου, τελευταῖος ἀπάντων τῶν εἰσποιηθέντων, τετελεύτηκεν ἄπαις, ὥστε γίγνεται ἔρημος ὁ οἶκος, καὶ ἐπανελήλυθεν ἡ κληρονομία πάλιν εἰς τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἐγγύτατα γένους ὄντας. πῶς ἂν οὖν εἴησαν κατὰ τὴν διαμαρτυρίαν υἱεῖς ἔτι τινὲς τῷ Ἀρχιάδῃ, ὧ οἱ μὲν εἰσποιηθέντες ὁμολογοῦνται ἐπανελήλυθεναι, ὁ δ' ἐγκαταλειφθεὶς τελευταῖος ἄπαις τετελεύτηκεν; οὐκοῦν ἀνάγκη τὸν οἶκον ³ ἔρημαθῆναι· ὅποτε δὲ ἔρημος ὁ οἶκος, οὐκ ἂν εἴησαν υἱεῖς ἔτι ἐκείνῳ γνήσιοι. οὐ- 1095 τοσί τοίνυν διαμεμαρτύρηκε τοὺς οὐκ ὄντας εἶναι· καὶ γέγραphen ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ, ὄντων παίδων, ἓνα φάσκων αὐτὸν εἶναι.

15. Ἀλλὰ μὲν γνησίων γε ὅταν λέγη καὶ κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν, παρακρούεται παρὰ τοὺς νόμους. τὸ μὲν γὰρ γνήσιόν ἐστιν, ὅταν ἢ γόνῳ γεγωνῶς, καὶ ὁ νόμος ταῦτα μαρτυρεῖ, λέγων, ἦν ἂν ἐγγυήσῃ πατὴρ ἢ ἀδελφὸς ἢ πάππος, ἐκ ταύτης εἶναι παιῖδας γνησίους· τὸ δὲ κυρίως κατὰ τῶν ποιήσεων ὁ νομοθέτης ἔλαβεν, ὑπολαμβάνων δεῖν, ὅταν τις, ὢν ⁴ ἄπαις κύριος τῶν ἑαυτοῦ, ποιήσῃται υἱὸν, ταῦτα κύρια εἶναι. οὗτος τοίνυν γόνῳ μὲν οὐδένα φησὶν Ἀρχιάδῃ γενέσθαι υἱόν· διαμεμαρτύρηται δὲ γνησίων ὄντων, ἐναντίαν τῷ πράγματι τὴν διαμαρτυρίαν ποιησάμενος. ποιητὸς δὲ ὁμολογῶν εἶναι, φαίνεται οὐκ εἰσποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ τετελευτηκός αὐτοῦ· ὥστε, πῶς ἔτι σοι κύρια ταῦτ' ἂν εἴη κατὰ τὸν θεσμόν; ὅτι, νῆ Δία, ἐγγέγραπται Ἀρχιάδῃ υἱὸς, ὑπὸ γε τούτωνι πρῶνι βιασαμένων, ἡδῆ

¹ ἔγκαταλιπὼν

² τούτου

³ ἔρημαθῆναι] ἔρημον εἶναι

⁴ ἄπαις καὶ κύριος

corres: nisi ponatur τὸ ἐπεισάτω, ἀντὶ τῶν, εἰσποιήθη αὐτῷ οὐ κωλύσαντι, τετελευτηκός γε. IDEM.

15. Ὁ νόμος] Vid. Petit. Comm. in Leg. Att. l. VI. t. I. §. IV. p. 535.

Ἄπαις — εἶναι]

Si quem orbus, verum

ratu esto. PETITUS. Quem vide in Comm. in Leg. Att. l. II. t. IV. §. IV. seqq. de adoptivis et adoptantibus legibus ad eos spectantibus fuse disserentem.

ἡδῆ — ἐπεσκακίας] Ad verbum, iudicio jam constituto, dici potest, h. e. dijudicatum dominus, adoptaverit, ea adoptio

lis ac disceptatis prescriptionibus litis

τῆς τοῦ κλήρου διαδικασίας ἐνεστηκυίας. οὐ δὴ δίκαιόν ἐστιν ἐν τεκμηρίου μέρει ποιεῖσθαι τὰ δίκημα.

ιζ'. Καὶ γὰρ ἐκεῖνο πῶς οὐ δεινόν ἐστιν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ μὲν τοῦ λόγου αὐτίκα μάλα φάσκειν ποιητὸν εἶναι, ἐν δὲ τῇ διαμαρτυρίᾳ τοῦτο μὴ τολμῆσαι γράψαι· ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν ταύτῃ διαμεμαρτυρημένα εἶναι ὡς ὑπὲρ υἱοῦ γόνῳ γεγονότος, τὰ δ' αὐτίκα μάλα ῥηθησόμενα ὡς εἰσποιητοῦ; εἰ δὲ τὴν ἀπολογίαν ἐναντίαν τῇ διαμαρτυρίᾳ ποιήσονται, πῶς ¹ οὐχὶ τὸν λόγον ἀνάγκη ἢ τὴν διαμαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι; εἰκότως δ' οὐ ² προσενεγράψατο τὴν ποίησιν τῇ διαμαρτυρίᾳ. ἔδει γὰρ ἐγγράψαι αὐτοὺς, εἰσποιησαμένου τοῦ δεινός· ὁ δ' οὐκ εἰσεποίησατο, ἀλλ' ἑαυτοὺς εἰσποιοῦντες ἀποστεροῦσιν ἡμᾶς τῆς κληρονομίας.

ιη'. Τὸ μετὰ ταῦτα τοίνυν πῶς οὐκ ἄτοπον καὶ δεινόν ἐστιν ἄμα, παρακαταβεβληκέναι τοῦ κλήρου πρὸς τῷ ἄρχοντι, ὡς ὄντα αὐτὸν Ἀρχιάδου, Λεώστρατον τουτονί, τὸν Ἐλευσίμιον τοῦ Ὀτρυνέως· διαμεμαρτυρηκέναι δ' ἕτερον, ὡς αὐτοὶ ὁρᾶτε, φάσκοντα καὶ τοῦτον Ἀρχιάδου υἱὸν εἶναι; καὶ ποτέρῳ δεῖ προσέχειν ³ ἡμῶν, ὡς ἀληθῆ λέγοντι; αὐτὸ γὰρ τοῦτο τεκμήριον οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι τοῦ ψευδῆ τὴν διαμαρτυρίαν γεγενῆσθαι, τὸ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μὴ τὸν αὐτὸν ⁴ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφισβητεῖν. εἰκότως. ὁ τε γὰρ, οἶμαι, Λεώστρατος οὕτως παρεκατέβαλλε τοῦ κλήρου

¹ οὐχὶ * ἢ τὴν

² προσέγραψαν

³ ἡμᾶς

⁴ περὶ τοῦ αὐτοῦ] * πρὸς τοὺς αὐτοὺς

auspicatum morantibus. Cic. pro Rose. "Lite contestata, iudicio damni injuria constituto." BUDEUS.

ιη. Μὴ τὸν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ] Τὸ περὶ τοῦ αὐτοῦ aut abundat, quia praecedit περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, aut aliquid aliud substituentium. WOLF. Vel tria verba περὶ τοῦ αὐτοῦ delenda sunt, vel sic legendum: μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀμφ. — v. seq. emendo ὅτε γὰρ - - - οὕτω διαμεμαρτυρήκει, ὁ νῦν etc. AUGER.

"Ὅτε γὰρ, οἶμαι — τι τούτων;] Cum enim Leostratus iste sponsonem nobis de hereditate subscripsit, hic Leochares, qui nunc contestatus est, nondum adscriptus erat ita ut popularis esset. Quo fit, ut si ejus contestationi vos credere institeritis, quae rerum eventum subsequuta est, futurum sit ut injuria plane insigni nos afficiamur ipsi. Quin et ipse contestator res hujusmodi testatus

est, quarum meminisse non potest, cum eorum aequalis non fuerit: etenim qui nondum in familia erat Archiadae, cum sortitio petitionis hereditatis facta est, qui tandem nosse ille potuit eorum quicquam quae ad causam pertinent? Leochares igitur erat is, qui in causam incurrerat petitionis hereditatis, quae, inter Leostratum eumque cui Demosthenes patrociniū scripsit, agitabatur: ejusque διαμαρτυρία factum est, ut intentio petitionis hereditatis inter ea conspiretur et consisteret. Ea autem exceptio tam ab actore quam a reo in medium proferri aut excitari poterat ad inhibendam litem contestationem super hereditatis petitione iudiciiue constitutionem, h. e. ἐγγίγετο ἢ διαμαρτυρία ἐφ' ᾧ μὴ εἰσάγεσθαι τὴν δίκην τὴν εὐθείαν ὑπὸ τοῦ παρακαταβάλλοντος. Est enim διαμαρτυρία genus exceptionis, h. e. παραρραφῆς, quae

πρὸς ἡμᾶς, οὕτω διαμεμαρτυρηκῶς, νῦν ἐγγέγραπται ὡς δημοτῆς εἶναι. ὥστε πάντων ἀν δεινότετα παθοίμεν, εἰ τῇ ὑστερον τῶν πραγμάτων γεγεννημένη διαμαρτυρία ¹ πιστεύσετε ὑμεῖς.

ιβ'. Ἀλλὰ μὴν καὶ πρεσβύτερά γε αὐτοῦ διαμεμαρτύρηκεν· ὁ γὰρ μήπω ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀρχιάδου ὢν, ὃθ' ἢ λήξις ² αὐτῆ τοῦ κλήρου ἐγένετο, πῶς ἀν εἰδείη τι τούτων; ἔπειτ', εἰ μὲν αὐτὸν διεμεμαρτυρήκει, εἶχεν ἀν λόγον ³ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἀδίκως μὲν ἀν ἔγραψεν, οὐδὲν δ' ἦττον ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν ⁴ λέγοντος· νῦν δὲ γνησίους υἱοὺς γέγραφε τῷ Ἀρχιάδῃ ἐκεινῷ εἶναι, τὸν τε αὐτοῦ πατέρα δηλονότι καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ποίησιν, οὐκ ἐπιλογισάμενος ὅτι ἐπανεληλυθότες ἦσαν. οὐκοῦν ἀνάγκη πρεσβυτέρας πράξεις αὐτὸν, καὶ μὴ τὰς ἐφ' ἑαυτοῦ γεγεννημένας, διαμαρτυρηκέαι. εἰθ' ὑμεῖς τῷ τούτο τετολμηκότει ⁵ πιστεύετε, ὡς ἀληθῆ λέγοντι;

κ'. Νῆ Δία, ἀλλ' ἀκηκῶς τοῦ αὐτοῦ πατρὸς διαμαρτύρηκεν· ὁ δὲ γε νόμος ἀκοὴν τῶν τετελευτηκόντων κω-

1097

1 * πιστεύσατε

2 αἴτη

3 αὐτῷ

4 * τοῦ λέγοντος

5 * πιστεύσετε

παράγραφῃ differt τῆς ἐξουδικίας, estque Demostheni, instantia liti summotiv petitionis hereditatis aut honorum possessionis agnita a propinquis; et διαμαρτυρεῖν verbum, quod est quasi de scripto contestari, ut planum sit animadvertentibus. ὁ μὲν ἀν διαμαρτυρᾶν affirmabat et testificabatur quiddam non in sua, sed in aliena causa; in qua exceptionem intendens liti se offerbat, quo facto litem suam faciebat testificando. Qui si mendacii convinceretur, ψευδομαρτυρῶν i. e. falsi criminis damnabatur. ΒΥΡΒΑΙΟΣ. Vid. Petit. Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. VII. §. XIII, et Isaacus de Philoct. Hered. p. 61. et Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. §. IX. p. 450.

Ὁ, τε γὰρ ὄμαι Λεωστράτος] Alterum hujus loci membrum deest, ejusmodi sit καὶ ὁ Λεωχάρης ποιθῆναι φάσκων, νῦν ἐγγέγραπται ὡς δημότης εἶναι. Lego aut ὡς δημότης ἂν, αὐτ ἐγγέγραπται δημοτῆς εἶναι. In farrag. In margine [scil. ed. Benenat.] haec adscripta sunt: τότε γὰρ, ὄμαι, Λεωστράτος οὕτω παρκατέθελε τοῦ κλήρου πρὸς ἡμᾶς, ὅτε ὁ Λεωχάρης οὕτω διαμαρτυρηκῶς ἦν, ὅτι ἐγγέγραπται ὡς δημότης εἶναι: tunc enim scilicet Leostratus iste ex spmso in hereditatem agebat contra nos, cum Leo-

chares nondum testatus esset, se pro municipio inscriptum esse. Ἄλλως. οὔτε γὰρ, ὄμαι, Λεωστράτος οὕτε παρκατέθελε, &c. Aliter. Neque enim scilicet Leostratus neque sacramento contenderat, &c. ὡς νῦν ἐγγέγραπται, se nunc esse inscriptum. WOLF.

ιβ'. Πῶς ἀν εἰδείη τι τούτων;] Σόφισμα. Scire potuit, patrem suum esse adoptatum, seque illi successurum. Sed loquitur de aetate adoptionis. Cum enim Leochares sit defuncti Leocratis quasi posthumus, infans utique habendus erit. IDEM.

Ἐπειτ', εἰ μὲν αὐτὸν διεμεμαρτυρήκει] S. υἱὸν εἶναι Ἀρχιάδῃ. IDEM.

Ἐἶχεν ἀν λόγον αὐτὸ τὸ πρᾶγμα] Videntur verba et distinctiones transpositae. Quid ergo, si sic? εἶχεν ἀν λόγον, S. τὸ πρᾶγμα. αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ πρᾶγμα, ἀδίκως ἀν ἐνέγραψεν· οὐδὲν δ' ἦττον. τὸ πρᾶγμα intellige τὴν ἐξουδικίαν. IDEM.

Ὁ δὲ γε νόμος ἀκοὴν τῶν τετελευτηκόντων καλύει διαμαρτυρεῖν ζῶντος τοῦ πατρὸς τὰ ὑπ' ἐκείνου παρκαθέντα] Corruptus haud dubie locus. μαρτυρεῖν ἀκοὴν τετελευτηκόντος, ἢ ὑπεροχίου ὄντος, licuit, ut ex multis nostri auctoris locis constat. Quid ergo, si legas? ὁ δὲ γε νόμος ἀκοὴν καλύει μαρτυρεῖν ζῶντος τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τετελευτηκόντων παρκαθέντα, etsi hoc abundare

λύει διαμαρτυρεῖν, ζῶντος τοῦ πατρὸς, τὰ ὑπ' ἐκείνου
πραχθέντα. ἐπεὶ καὶ κείνο, διὰ τί ποτὲ Λεωστράτος οὕτως
οὐχ αὐτὸν, ἀλλὰ τοῦτον, ¹ ἐνεγράψατο τῇ διαμαρτυρίᾳ ;
— τὰ γὰρ πρεσβύτερα τῶν πραγμάτων τὸν πρεσβύτερον
ἔδει διαμαρτυρεῖν — ὅ τι νῆ Δία, ἂν εἴποι· τοῦτον ² γὰρ
εἰσπεποίηκα υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ. οὐκοῦν σέ, τὸν εἰσποιούντα
καὶ κατασκευάζοντα τὰ πράγματα, καὶ λόγον ἔδει δίδό-
ναι, γενόμενον ὑπεύθυνον ὡν πεποίηκας· πολλή γε ἀνάγκη.
ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔφυγες, τῇ διαμαρτυρίᾳ δὲ τοῦτον, οὐδὲν
εἰδότα, ἐπεγράψω. ὥστε φανερόν ὑμῖν ἐστίν, ὡς ἄνδρες δι-
κασταί, τὰ διαμαρτυρούμενα μὴ εἶναι ἀληθῆ· καὶ παρ'
αὐτοῖς γε τούτοις ὁμολογεῖται. καὶ μὴν καὶ κείνο δίκαιόν
ἐστι, μὴ λέγοντος αὐτίκα μάλ' ἀκούειν Λεωστράτου του-
τουῖ, ὑπὲρ ὧν γε διαμαρτυρῆσαι οὐκ ἐτόλμησεν.

κά. Ὡς δὲ καὶ τῶν ἀγῶνων ἀδικώτατοι καὶ πλείστης
ὀργῆς ἄξιοι τοῖς ἀγωνιζομένοις αἱ διαμαρτυρίαι εἰσὶ, μά-
λιστ' ἂν τις ἐκεῖθεν καταμάθοι. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ ἀνα-
γκαίως ἔχουσιν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως καὶ
βουλήσεως τοῦ διαμαρτυροῦντος γίνονται. εἰ μὲν ³ γὰρ
ὑπὲρ τῶν ἀμφισβητούμενων μὴ ἐστὶν ἄλλου τρόπου δίκην
λαβεῖν, ἢ διαμαρτυρήσαντα, ἴσως ἀναγκαῖον τὸ διαμαρτυ-
ρεῖν· εἰ δὲ καὶ ἀνευ διαμαρτυρίας πρὸς ἅπασιν τοῖς συνεδρίοις

¹ ἐπεγράψατο² [γὰρ]³ γὰρ ἀμφισβητούμενων

videtur, et e mutilato scholio irrepisse. In *farrag.* [e marg. Lutet.] δει δὲ ζῶντος τοῦ πατρὸς τὰ ὑπ' ἐκείνου πραχθέντα διαμαρτυρεῖν: sed oportet vivente patre ea, quæ ab illo facta sunt, testificari. Utunque legas, in eodem hæremus luto. WOLF. Locus hic videtur corruptus: nam lex non vetabat quemquam, ea pro testimonio dicere, quæ a mortuo acceperat, at tamen contrarium hic videtur scribere Demosthenes. Verum sola opus est interpunctione atque interpretatione ad h. m. ὁ δὲ γε νόμος, ἀκοὴν τῶν τετελευτηκότων, κολίει διαμαρτυρεῖν, ζῶντος τοῦ πατρὸς, τὰ ὑπ' ἐκείνου πραχθέντα. Prima legis verba ἀκοὴν τῶν τετελ. affert, ut doceat quamnam hæc sit lex, cujus meminit, et quæ vetat διαμαρτυρεῖν, ζ. τ. ω., τ. ὑ. ε. πραχθ. Nempe lex est, cujus initium ἀκοὴν, &c. quomodo apud M. Tullium leges designantur ex primis illarum verbis, lib. II. de Leg. c. 4. "A parvis enim, Quinte, dicimus, si

IN JUS VOCAT, atque ejusmodi alias leges nominare." Atque ita passim Jti leges laudant. In *leg. Attic.* l. IV. t. VII. §. X. PETITUS. Fac oratores Atticos leges ita citasse, quæ de re dubito, constabunt Oratio hujus distinctionis auxilio? Non puto. Locus Demosthenis impeditus est, et, ut arbitror, mancus. Agit quidem certe non de μαρτυρία, sed διαμαρτυρία, in qua citari, quæ a defunctis audita erant, legibus fuisse vetitum significat. WESSELING.

Διαμαρτυρεῖν] Regit simul et ἀκοὴν et τὰ ὑπ' ἐκείνου πραχθέντα. Hæc vel illud sunt appositio. Pone punctum post πραχθέντα, et ad κείνο sub. σκοπεῖτε. AUGER. Ἐπεὶ καὶ κείνο διὰ τί ποτὲ] Τὸ κείνο abundat. WOLF.

Ἐπί] Vel ὅτι vel γὰρ delendum, ego malim abesse ὅτι. AUGER.

Ἐπὲρ ὧν γε διαμαρτυρῆσαι οὐκ ἐτόλμησεν] Nam Leocharem filium testificationi inscripsit. WOLF.

ἔνεστι λόγου μὴ ἀποστερηθῆναι, πῶς οὐ προπετείας καὶ τῆς μεγίστης ἀπονοίας σημεῖον τὸ διαμαρτυρεῖν ἔστιν; ¹ οὐ γὰρ ὁ νομοθέτης ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐποίησε τοῖς ἀντιδίκοις· ἀλλ', ἂν βούλωνται διαμαρτυρεῖν, ἔδωκεν, ὡς περ διὰ πείραν ¹⁰⁹⁸ ποιούμενος τῶν τρόπων ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν, πῶς ποτ' ἔχοιμεν πρὸς τὸ προπετῶς τι πράττειν; ἔτι τοίνυν ² ἐπὶ τὸ τῶν διαμαρτυροῦντων μέρος, οὔτε δικαστήρια ἦν ἂν, οὔτε ἀγῶνες ἐγίγνοντο. κωλύει γὰρ πάντα ταῦτα τὸ τῶν διαμαρτυσιῶν γένος, καὶ ἀποκλείει εἰσαγωγῆς ³ ἕκαστα τῆς εἰς τὸ δικαστήριον, κατὰ γε τὴν τοῦ διαμαρτυροῦντος βούλησιν. διόπερ οἶμαι δεῖν κοινούς ἐχθρούς τοὺς τοιοῦτους ἀνθρώπους ὑπολαμβάνειν πᾶσι τοῖς πράγμασιν εἶναι, καὶ μηδέποτε τυγχάνειν ⁴ αὐτοὺς ἀγωνιζομένους παρ' ὑμῖν. προελόμενος γὰρ ἕκαστος αὐτῶν τὸν ἐκ τοῦ διαμαρτυρῆσαι κίνδυνον, οὐκ ἀναγκασθεῖς εἰσέρχεται.

κδ'. Ὅτι μὲν οὖν ἡ διαμαρτυρία ψευδῆς ἔστι, καὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων λόγων σχεδὸν ἀκριβῶς μεμαθήκατε· ὅτι δὲ καὶ οἱ νόμοι, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, ἡμῖν τὴν κληρονομίαν ἀποδιδάσκει, τοῦθ' ὑμᾶς διὰ βραχέων βούλομαι διδάσκειν, οὐχ ὡς οὐ μεμαθηκότας καὶ ἐν τοῖς ἐν ἀρχῇ εἰρημένοις, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον πρὸς τὴν τούτων ψευδολογίαν τὰ δίκαια μνημονεύητε.

κε'. Τὸ ⁵ μὲν γὰρ σύνολον, ὄντες Ἀρχιάδῃ, οὗ ἔστιν ὁ κληρὸς οὗτος, πρὸς ἀνδρῶν κατὰ γένος ἐγγυτάτῳ· καὶ τῆς ποιήσεως, ἣν ἐκεῖνος ἐποίησατο, τῶν μὲν ἐπανεληλυθότων εἰς τὸν πατρῶον οἶκον, τοῦ δ' ἐγκαταλειφθέντος ἀπαιδοῦ τετελευτηκότος· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἀξιούμεν κληρο-

¹ οὐδὲ γὰρ² [ἐπὶ]³ [ἕκαστα]⁴ αὐτοὺς συγγνώμης ἀγ.⁵ [μὲν]

κα'. Ἐπὶ τὸ τῶν διαμαρτυροῦντων μέρος.] Γ. κατὰ τὸ, etsi utraque praepositio abesse posset. IDEM.

Καὶ μηδέποτε τυγχάνειν αὐτοὺς ἀγωνιζομένους παρ' ὑμῖν.] Ἀντὶ τοῦ, ἀγωνίζεσθαι. Sed quid si επιτυγχάνειν, τουτέστι, κρατεῖν καὶ κατορθοῦν. neque unquam pro illis ferendam sententiam. IDEM. Post τυγχάνειν adde συγγνώμης, quod fuisse omissum videtur. AUGER.

κε'. Καὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων λόγων.] Scriptas orationes appellat, opinor, leges et testimonia in tabellis relata. Nisi forte legendum censeas καὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων

νόμων καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων λόγων, aut τὰ γεγραμμένα referas ad ipsam διαμαρτυρίαν et accusationem. WOLF. Leg. πεπραγμένων. AUGER.

κε'. Καὶ τῆς ποιήσεως, ἣν ἐκεῖνος ἐποίησατο, τῶν μὲν.] V. A. ἐποίησατο, ἀκέρου γενομένης, τῶν μὲν, aut aliquid simile. WOLF. Wolfium exhibet Augerus.

Ἀξιούμεν κληρονομεῖν τῆς ὑπ' Ἀρχιάδου καταλειφθείσης conjungo. τὸ δὲ videtur abundare: nisi in superiore membro legas οὐδεμίαν μὲν εὐσίαν. Tum τὸ κληρονομεῖν absolute accipias, erit subintelligendum aliud quod commodum participium, ejusmodi

νομεῖν, οὐδεμίαν οὐσίαν Λεωστράτου ἀφελόμενοι. οὗτοι μὲν γὰρ τὰς ἑαυτῶν ἔχουσι, τῆς ὑπ' Ἀρχιάδου δὲ καταλειφθείσης ¹ καὶ οὐσης ἐκ τῶν νόμων ἡμετέρας. ² ὁ γὰρ νόμος, ὃν **1099** ἄνδρες δικασταὶ, κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄρρένων· οὗτοι δ' ἡμεῖς ἐσμέν. οὐκ ἦσαν τοίνυν παῖδες ἐκείνῳ· οἱ δ' ὄντες, ἡμεῖς ἐσμέν.

κδ'. Ἐπειτὰ οὐ δίκαιον δήπου τὸν ποιητὸν υἱὸν ποιητοῦς ἑτέρους εἰσάγειν, ἀλλ' ἐγκαταλείπειν μὲν γιγνομένους, ὅταν δὲ τοῦτ' ἐπιλίπῃ, τοῖς γένεσιν ἀποδίδοναι τὰς κληρονομίας· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. ἐπεὶ πῶς οὐκ ἐκκλείεται εἰς ἕκαστος ὑμῶν τῆς κατὰ γένος ἀγχιστείας, ὅταν τοῖς ποιητοῖς ἡ ἀδεῖα αὐτῆ δοθῇ; ὁρᾶτε γὰρ, ὅτι, ταῖς κολακείαις οἱ πλεῖστοι ψυχαγωγούμενοι καὶ ταῖς πρὸς τοὺς οἰκείους διαφοραῖς πολλὰκις φιλονεικοῦντες, ποιητοὺς υἱεῖς ποιοῦνται· εἰ δ' ἔσται τῷ εἰσποιηθέντι παρὰ τὸν νόμον εἰσποιεῖν ὃν ἂν βούληται, οὐδέποτε τοῖς γένεσιν αἱ κληρονομίαι δοθήσονται. ἀ καὶ προνοηθεὶς ὁ νομοθέτης ἀπέειπε τῷ ποιητῷ αὐτῷ ὄντι ποιητὸν υἱὸν μὴ ποιεῖσθαι. τίνα τρόπον διορίσας περὶ τούτων; ὅταν εἶπῃ, υἱὸν γνήσιον ἐγκαταλιπόντα ἐπανιέναι, δηλοῖ δήπου φανερῶς, ὅτι οὐ δεῖ ποιεῖσθαι. ἀδύνατον γὰρ ἔστιν υἱὸν γνήσιον ἐγκαταλιπεῖν, εἰ μὴ γόνῳ γεγονὼς ἢ τινί. σὺ τοίνυν, ὦ Λεώστρατε, ἀξιοῖς τῷ τετελευτηκότῳ εἰσποιητῷ εἰς τὸ ἡμέτερον γένος ὄντι ποιητὸν εἰς τὸν κλῆρον εἰσαγαγεῖν, ὡς περ ἐπὶ τὰ σαυτοῦ κτήματα, καὶ οὐκ εἰς τὰ ³ κατὰ νόμον τῷ προσήκοντι δοθησόμενα βαδίζων.

κε'. Ἡμεῖς δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν ὁ τετελευτηκὼς ἐποίησά τινά, καί περ οὐ δίδοντας τοῦ νόμου, συνεχωροῦμεν ἂν αὐτῷ ἢ, εἰ διαθήκας καταλελοίπει, καὶ ταύταις ἂν ἐνεμείναμεν. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς τοιοῦτοι ὄντες διετελοῦμεν, οὐκ ἐναντιούμενοι τούτοις ἔχουσι τὴν οὐσίαν, καὶ ἐπανιούσιν **1100** ἄνω, καθ' ὃν δήποτε τρόπον ἐβούλοντο· ἐπεὶ δὲ νυνὶ ὡστε ὑπὸ τούτων αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τὸ πρᾶγμα ἐξελέληγκται, καὶ οἴομεθα δεῖν κληρονομεῖν τῶν Ἀρχιάδου, καὶ

¹ [καὶ]

² ὁ μὲν γὰρ

³ κατὰ τὸν νόμον

παρ' ἡμῶν εἶναι τὸν υἱὸν τὸν εἰσποιούμενον ¹ τῶν μὴ πεποι-
 ημένων πρότερον, μὴ παρὰ τούτων. δικαίως γὰρ ὁ νομοθέτης,
 οἶμαι, ὡς περὶ καὶ τὰς ἀτυχίας τῶν οἰκείων καὶ τὰς ἐκδό-
 σεις τῶν γυναικῶν τοῖς ἐγγύτατα γένους προσέταττε
 ποιεῖσθαι, οὕτω καὶ τὰς κληρονομίας καὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν
 μετασίαν τοῖς αὐτοῖς ἀπέδωκε. τὸ δὲ πάντων μέγιστον
 καὶ γνωριμώτατον ὑμῖν· ὁ γὰρ τοῦ Σόλωνος νόμος οὐδε δια-
 θέσθαι τὸν ποιητὸν ἐὰν τὰ ἐν τῷ οἴκῳ, ὅταν ποιηθῆ. εἰκό-
 τως, οἶμαι. τῷ γὰρ κατὰ νόμον εἰσποιηθέντι ² ἐπὶ τὰ ἐτέ-
 ρου, οὐχ οὕτως, ὡς περὶ τῶν ἰδίων κτήματων, βουλευτέου
 ἐστίν· ἀλλὰ τοῖς νόμοις ἀκολούθως, περὶ ἐκάστου τῶν
 γεγραμμένων, ὡς ὁ νόμος λέγει. ὅσοι μὴ ἐπεποιήη, φησιν,
 ὅτε Σόλων εἰσήει εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐξεῖναι αὐτοῖς διαθέσθαι,
 ὅπως ἂν ἐθέλωσι· τοῖς ³ δὲ ποιηθεῖσιν οὐκ ἐξὸν διαθέσθαι,
 ἀλλὰ ζῶντας ἐγκαταλιπόντας υἱὸν γνήσιον ἐπανιέναι, ἢ
 τελευτήσαντος ἀποδιδόναι τὴν κληρονομίαν τοῖς ἐξ ἀρχῆς
 οἰκείοις οὗσι τοῦ ποιησαμένου.

¹ * τῶ μὴ πεποιημένῳ

² εἰς

³ δὲ γε ποιηθεῖσιν

κέ. Τῶν μὴ πεποιημένων] Παθητικῶς. et, v. 10. οὐχ οὕτως ὡς περὶ τῶν ἰδίων κτημάτων. et, v. 10. τελευτήσαντας, quia praecedit, ἀλλὰ ζῶντας. WOLF. ἢ τελευτήσαντας ἀποδιδόναι, vel defunctos reddere: defuncti reddent hereditatem, i. e. cum ipsi defuncti fuerint, reddetur hereditas. AUGEN.

Οὐδὲ διαθέσθαι] Ne testari quidem permittit adoptivo in suo patrimonio, cum adoptatus fuerit. ὁ δὲ ἐπανιὼν est, adoptivus qui e familia adscititia ad suam natu-

ralemque revertitur. v. 15. ἀλλὰ ζῶντας—ἐπανιέναι, sed viventes in familiam suam redire, si tamen filium legitimum e se genitum in adoptiva familia relinquunt. ὁ παιπιάμενος est pater adoptivus. BUDEUS. Vid. Pelit. Comm. in Leg. Attic. l. II. t. IV. §. VI. p. 217. et l. VI. t. VI. §. VI. p. 583.

Φησιν, ὅτε Σόλων] Φησιν ὁ Σόλων, ἐξεῖναι αὐτοῖς δ' &c. [e marg. Lutet.] Solon ait, eis esse factionem testamenti. WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΨΕΥΔΟ-
ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

- 1100 ΟΤΕ Ἀπολλόδωρος ἔκρινε Φορμίωνα, τῆς τραπέζης ἀφορμὴν ἐγκαλῶν, ὃ δὲ τὴν δίκην παρε-
γράψατο, Στέφανος μετ' ἄλλων τιῶν ἐμαρτύρησε Φορμίωσι, ὡς ἄρα ὁ μὲν Φορμίωσι προέκα-
λεῖτο Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησιν ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν τοῦ πατρὸς ἱ Φορμίωσι,
1101 Πασίωσι, παρασχεῖν ἀνοῖξαι τὰς διαθήκας αὐτὰς, ἃς ἔχει καὶ παρεῖχεται Ἀμφίωσι.
Ἀπολλόδωρος δὲ ἀνοίγειν οὐκ ἠθέλησεν. ἔστι δὲ ἀντίγραφα τὰδε τῶν διαθηκῶν τῶν Πα-
σίωσι. ταύτην ἐμαρτύρησαν τὴν μαρτυρίαν οἱ περὶ Στέφανον καὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου λέ-
γοντος κατὰ τοῦ Φορμίωσι, ὡς ἄρα τὰς διαθήκας πέπλακε, καὶ τὸ ὅλον πρᾶγμα σκευώρημά
ἐστίν. ἡττηθεὶς τοῖσιν τὴν δίκην Ἀπολλόδωρος ὑπὲρ τῆς μαρτυρίας, ὡς ψευδοῦς οὔσης, τῷ
Στεφάνῳ δικάζεται.

1 * Ἀπολλοδώρου

ΣΤΕΦΑΝΟΥ] Stephanus hic videtur διαθηκῶν τῶν τοῦ πατρὸς, τὰ Φορμίωσι, sci-
alius esse ab eo, qui in oratione contra licet ἀντίγραφα. IDEM. F. πατρὸς Πασίω-
Necram exagitur. WOLF. νος, Πασίωσι παρασχεῖν &c.

Τῶν δίκῶν τῶν τοῦ πατρὸς Φορμίωσι] Τῶν

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Α.

- 1101 α. ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΗΘΕΙΣ, ὧ ἄνδρες δικα-
σταὶ, καὶ παθῶν ὑπὸ Φορμίωσι ὑβριστικὰ καὶ δεινὰ,
δίκην παρὰ τῶν αἰτίων ἤκω ληψόμενος παρ' ὑμῖν. δέομαι
δὲ πάντων ὑμῶν καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, πρῶτον μὲν
εὐνοικῶς ἀκοῦσαί μου· μέγα γὰρ τοῖς ἡτυχηκόσιν, ὡς περ
ἐγώ, δυνηθῆναι περὶ ὧν πεπόνθασιν εἰπεῖν, καὶ εὐμενῶς
ἐχόντων ὑμῶν ἀκροατῶν τυχεῖν. εἴτ', εἰὰν ἀδικεῖσθαι δοκῶ,
βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ἐπιδείξω δ' ὑμῖν τουτοῖσι Στέ-
φανον καὶ μεμαρτυρηκότα ἱ ψευδῆ καὶ δι' αἰσχροκέρδειαν

1 * τὰ ψευδῆ

ταῦτο πεποιηκότα, καὶ κατήγορον αὐτὸν αὐτοῦ γιγνόμενον· 1102
 τοσαύτη περιφάνεια τοῦ πράγματός ἐστιν. ἔξ ἀρχῆς δ',
 ὡς ἂν οἷός τε ᾧ, διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν πειράσσομαι τὰ
 πεπραγμένα μοι πρὸς Φορμίωνα· ἔξ ᾧ ἀκούσαντες, τὴν
 τ' ἐκείνου ποιηρίαν, καὶ τούτους ὅτι τὰ ψευδῆ μεμαρτυρή-
 κασι, γνώσεσθε.

β'. Ἐγὼ γάρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθέντων μοι, καὶ ταῦτα Φορμίων-
 ος ἔχοντος, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὴν μητέρα γήμαντος
 τὴν ἐμὴν, ἀποδημοῦντος ¹ ἐμοῦ, δημοσίᾳ τριησαρχοῦντος
 ὑμῖν, — ὃν δὲ τρόπον, οὐκ ἴσως καλὸν υἱεῖ περὶ μητρὸς
 ἀκριβῶς εἰπεῖν —, ἐπειδὴ καταπλεύσας ἠσθόμην, καὶ
 τὰ πεπραγμένα εἶδον, πολλὰ ἀγανακτήσας καὶ χαλε-
 πῶς ἐνεγκῶν, δίκην μὲν οὐχ οἷός τ' ἦν ἰδίαν λαχεῖν — οὐ
 γὰρ ἦσαν ἐν τῷ τότε καιρῷ δίκαι, ἀλλ' ἀνεβάλλεσθε
 ὑμεῖς διὰ τὸν πόλεμον —, γραφὴν δὲ ὕβρεως γράφομαι,
 πρὸς τοὺς θεσμοθέτας αὐτόν. χρόνου ² δὲ γιγνομένου, καὶ
 τῆς μὲν γραφῆς ἐκκρουομένης, δικῶν δὲ οὐκ οὐσῶν, γίγνον-
 ται παῖδες ἐκ τούτου τῆ μητρὶ. καὶ μετὰ ταῦτα — εἰρή-
 σεται γὰρ ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἢ ἀλήθεια, ᾧ ἄνδρες δικα-
 σταί — πολλοὶ μὲν καὶ φιλόανθρωποι λόγοι παρὰ τῆς μη-
 τρὸς ἐγίγοντο καὶ δεήσεις ὑπὲρ Φορμίωνος τουτουί· πολλοὶ
 δὲ καὶ μέτριοι καὶ ταπεινοὶ παρ' αὐτοῦ τούτου. ἵνα δὲ, ᾧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, συντέμω ταῦτα, ἐπειδὴ ποιεῖν τε οὐδὲν
 ᾤετο δεῖν ᾧ τότε ἠμολόγησε, καὶ τὰ χρήματα ἀποστερεῖν
 ἐνεχείρισεν ἂ τῆς τραπέζης εἶχεν ἀφορμὴν, δίκην ἠναγκά-
 σθην αὐτῷ λαχεῖν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξουσία ἐγένετο. γνοὺς 1103
 δ' αὐτός, ὅτι πάντα ἐξελεγχθήσεται καὶ κάκιστος ἀνθρώ-
 πων περὶ ³ ὑμᾶς γεγωνὸς ἐπιδειχθήσεται, μηχανᾶται καὶ
 κατασκευάζει ταῦτα, ἐφ' οἷς Στέφανος αὐτοσί τὰ ψευδῆ
 μου κατεμαρτύρησε. καὶ πρῶτον μὲν παρεγράψατο τὴν δί-
 κην, ἣν ἔφυγε, Φορμίων μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι· ἔπειτα μάρ-
 τυρας, ὡς ἀφήκει αὐτὸν τῶν ἐγκλημάτων, παρέσχέτο ψευ-
 δεῖς, καὶ μισθώσεώς τινος ἐσκευωρημένης, καὶ διαθήκης

¹ ἐμοῦ δημοσίᾳ,² * δ' ἐγγυρομένου³ * ἐμῶς

οὐδὲ πώποτε γενομένης. προλαβὼν δέ μου, ὥστε πρότερον λέγειν διὰ τὸ παραγραφὴν εἶναι, καὶ μὴ εὐθυδικία εἰσίστασθαι· καὶ ταῦτ' ἀναγνοὺς, καὶ τᾶλλα, ὡς αὐτῷ συμφέρειν ἤγειτο, ψευδάμενος, οὕτω διέθηκε τοὺς δικαστάς, ὥστε φωνὴν μηδ' ἠντινοῦν ἐθέλειν ἀκούειν ἡμῶν. προσόφλων δὲ τὴν ἐπωβελίαν, καὶ οὐδὲ λόγου τυχεῖν ἀξιώφεις, ὡς οὐκ οἶδ', εἴ τις πώποτε ἄλλος ἀνθρώπων, ἀπήειν βαρέως, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ χαλεπῶς φέρων. λόγον δ' ἐμαυτῷ διδούς, εὐρίσκω τοῖς δικάσασσι μὲν τότε πολλὴν συγγνώμην οὔσαν — ἐγὼ γὰρ αὐτὸς οὐκ ἂν οἶδ' ὅ τι ἄλλο εἶχον ψηφίσασθαι, τῶν πεπραγμένων μὲν μηδὲν εἰδώς, τὰ δὲ μαρτυρούμενα ἀκούων —, τούτους δὲ ἀξίους ὄντας ὀργῆς, οἱ τῷ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν αἴτιοι τούτων ἐγένοντο. περὶ μὲν δὴ τῶν ἄλλων τῶν μεμαρτυρηκότων, ὅταν πρὸς ἐκείνους εἰσίσω, τότε ἐρῶ περὶ ὧν δ' οὕτως Στέφανος μεμαρτύρηκεν, ἥδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς. λάβε δ' αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν, καὶ ἀνάγνωθί μοι, ἵνα ἐξ αὐτῆς ἐπιδεικνύω. λέγε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

1104

MARTYRIA.

Στέφανος Μενεκλίους Ἀχαρνέες, Σκύθης Ἀρματίως Κυδαθηναίους, μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ ἐκκλησίᾳ Τισίᾳ Ἀχαρνεῖ, ὅτε προῦκαλεῖτο

Προλαβὼν δέ—] *Cum autem mihi perorando antevertisset (quippe prescriptionis instantiam ipsi, non recta controversia, in iudicium deduxeramus, vel, propterea quod super prescriptione iudicium erat constitutum, non super causa capite) et haec ipse cum legisset, &c. Ex quibus verbis intelligimus, in exceptionis et translationis controversia, priores esse partes in dicendo ejus unde petitur, i. e. rei. Notandum praeterea εὐθυδικίαν esse rectam intentionis depulsionem, justam et plenam recusationem, quod fit, cum is, qui in iudicium vocatus est, nulla prescriptione fori aut alia exceptione summatoria utitur, nec litis excipiendae diverticulo. Et εὐθυδικίαν ἀγωνίζεσθαι, recta via pedem conferre cum actore, actionemque ipsam et intentionem plena recusatione propulsare, non exceptione aliqua rejectrice, aut iudicii declinatrice, experiundi juris potestatem auferre certamenque detrectare: id quod fit, cum reus translatione utitur, aut iudicii, aut personae, aut temporis, aut alia prescriptione nititur magis, quam causae justitia et aequitate. Quas exceptiones qui transmittendas esse ducit,*

et controversiae statum in summa causa ponit, ut firmitudine juris fretus, is εὐθυδικεῖν dicitur, quasi pede collato et recto certamine confligere, collatis causae firmitatis quasi signis ambigere et litigare, recta causa caput petere. BUDÆUS.

Σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ] Ergo recitatio testimoniorum non est computata in tempore habendae orationis. WOLF.

Στέφανος Μ.] Vid. Not. §. ιε. II Steph. Or.

Μαρτυροῦσι παρῆναι.—] Verba sunt scribæ recitantis testificata, ac si diceret, *Aiunt hi se affuisse, cum Phormio Apollodoro denunciaret, Si Apollodoros negaret id esse exemplum testamenti Pasionis, quod Phormio in echinum intulisset, per se jam non stare quominus Apollodoros tabulas aperiret inspicereque, quas Amphion apud arbitrum protulerat, Apollodorum autem ipsum inspicere noluisse, h. e. cum Phormio obtulit se aperturum tabulas, aut aperiendas daturum. Ut enim alibi etiam dictum est, προκλήσις est denunciationis genus, cum partes extra iudicium diem constituunt ex composito, vel alter alteri*

Φορμίον Ἀπολλόδωρον¹ εἰ μὴ φησιν, ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος τὸ γραμματεῖον, ὃ ἐνεβάλετο Φορμίον εἰς τὸν ἔχινον, ἀνοίγειν τὰς διαθήκας τὰς Πασίωνος, ἃς² παρείχεται πρὸς τὸν διαιτητὴν Ἀμφίων ὁ Κημισοφῶντος κηδεστής· Ἀπολλόδωρον δὲ οὐκ εἶθελιν ἀνοίγειν³ εἶναι ἐπὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.

γ'. Ἠκούσατε μὲν τῆς μαρτυρίας, ὧ ἄνδρες δικασταί· νομίζω δ' ὑμῶς, εἰ καὶ μηδὲν τῶν ἄλλων αἰσθάνεσθε πω, τοῦτο γε αὐτὸ θαυμάζειν, τὸ τὴν μὲν ἀρχὴν τῆς μαρτυρίας εἶναι πρόκλησιν, τὴν δὲ τελευταίην διαθήκην. οὐ μὴν ἄλλ' ἔγωγ' οἶμαι δεῖν, ἔπειδὰν, ὃ τῶν μεμαρτυρημένων

¹ * παρείχε

² οἶμαι

diem dicit ad aliquem actum iudicio procul agendum, ut fit, v. g. cum exhibitoria est petitio ad instrumentum exscribendum. Echinus autem est capsula, intra quam claudebatur instrumentum litis, et ea quae in acta prolaturi erant, vel (ut erat tum mos in privatis litibus agendis) apud sequestrem deposituri. Itaque, ἐμβάλλειν εἰς τὸν ἔχινον, dicebant pro eo quod est apud acta proficere. ΒΥΘ.ΕΥΣ. μαρτυροῦσι παρῆναι τῷ δ. Τισία. His verbis auditis, testes ipsi, qui ejusmodi testimonium scripserant, acclamant, μαρτυροῦμεν, παρῆμεν γάρ. Post eam testium vocem reliqua testimonii leguntur. Hoc igitur certam est, praesentes fuisse testes cum eorum μαρτυρία legeretur, ut confirmare possent, ita se testatos esse, et tale testimonium a se scriptum in tabella fuisse. Ideo recte Harpocration τῶν παρόντων μαρτυρίαν esse docuit, i. e. in iudicio praesentium. Cum vero ἐκμαρτυρία absentium esset, i. e. eorum qui praesentes esse in iudicio non poterant; cum eorum ἐκμαρτυρία legebatur in iudicio testes alii adesse debebant qui confirmarent eorum hanc esse ἐκμαρτυρίαν quae legebatur. Quod ἐκμαρτυρίαν ποιεῖν dicebat Isæus. In Obs. ad Jus A. et R. p. 835. SALMASIUS. Sed et scire te [Salmasium] oportet μαρτυρίαν Græcos dixisse tabulas, tam eas, quibus continebatur absentium testatio, quam eas, quibus praesentium testimonium, et non modo unius testis, sed et saepe plurium fuisse. Testimonia omnia scriptis comprehendi jubebat lex Attica, ne quid addi, detrahi, aut imbutari posset, ut, si post litem iudicatum falsi testimonii institueretur accusatio, quid quisque testium testatus esset, certo constare posset. Docet hoc Demosthenes II Steph. Or. §. 2. Et nescis quid sit ἐκμαρτυρία, nec ἐκμαρτυρεῖν: quas nonquam simpliciter accipiuntur, sed semper pro testimonio de auditione. Quare ἐκμαρτυρεῖν non dicitur simpliciter, sed ἀκούειν ἐκ-

μαρτυρεῖν: aut certe eo semper refertur. Ergo ἐκμαρτυρία non est testimonium absentis aut infirmi tabulis consignatum, sed hominis praesentis, qui testatur de eo, quod ex homine absente, priusquam peregre proficisceretur, audiit, aut de homine infirmo; cum ii ad futuram rei memoriam, ut nostri loquuntur, dixissent quod de re aliqua sciebant, ut si forte eorum testimonium desideraretur, cum alter adhuc peregre abesset, alter adhuc decumberet, aut ex eo morbo perisset, repraesentaretur id ab iis, coram quibus rem declarant. Nec absentis aut infirmi testimonium tabulis consignabatur; sed eorum, qui eos audierant, quique de auditione testati erant. Dixit Harpocration quidem μαρτυρίαν esse τῶν παρόντων, ἐκμαρτυρίαν autem τῶν ἀπόντων: utrumque verissime, sed quod tu pessime interpretaris; nec scivisti unquam quinam hic dicantur παρόντες, qui ἀπόντες. οἱ παρόντες sunt, qui praesentes erant, cum res, de qua testificatur, acta est: οἱ ἀπόντες, qui praesentes non erant, sed ἐκμαρτυροῦσιν quae ex iis, qui praesentes erant, audierunt; cum hi aut wgotarent, aut peregre profecturi essent. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. IX. §. XII. et l. VI. c. XI. §. XIII. XV. HERALDUS.

³ Ἡ μὴν φησιν] S. ὁ Φορμίον. Verbum hoc abesse posset. WOLF.

Εἰς τὸν ἔχινον] Ἄγγος τι, εἰς ὃ τὰ γράμματα ἐτίθεντο τὰ πρὸς τὰς δίκας. Suidas. IDEM.

Ἀνοίγειν τὰς διαθήκας] Προκαλεῖτο ἀνοίγειν, aut subintelligendum κλεῖουσι. IDEM.

Εἶναι καὶ τὰ ἀντίγραφα τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος] Hanc clausulam videtur commentus Apollodorus, ut ansam haberet exagitandi testes, a quibus caetera et vere et impune dici potuerunt. IDEM. Ut sensus clarior fieret, deberet legi: εἶναι δὲ τὸ γραμματεῖον ἀντίγραφα. AUGER.

γ'. Εἰ καὶ μηδὲν αἰσθάνεσθε πω lege. WOLF.

ὡςπερ εἰ κεφάλαιόν ἐστιν, ἐπιδείξω ψεῦδος ὄν, τηνικαυτ' ἤδη καὶ περὶ τῶν τοιούτων ποιεῖσθαι τοὺς λόγους. ἔστι δὲ μεμαρτυρημένου αὐτοῖς, προκαλεῖσθαι Φορμίωνα ἀνοίγειν τὰς διαθήκας, ἃς παρέχειν πρὸς τὸν διαιτητὴν Τισίαν Ἀμφίαν τὸν Κηφισοφάντος κηδεστὴν ἐμὲ δ' οὐκ ἐθέλειν ἀνοίγειν· εἶναι δὲ ἃς αὐτοὶ μεμαρτυρήκασι διαθήκας, ἀντιγράφους ἐκείνων. εἴθ' ἡ διαθήκη γέγραπται. ἐγὼ τοίνυν περὶ μὲν τοῦ προκαλεῖσθαι με, ἢ μὴ, ταῦτα Φορμίωνα, οὐδὲν πω λέγω, οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ τὰς διαθήκας ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς εἶναι· ἀλλ' αὐτίχ' ὑμᾶς περὶ τούτων διδάξω.

δ'. Ἀλλ' ἂ μεμαρτυρήκασι μὴ με θέλειν τὸ γραμματεῖον ἀνοίγειν, ὡδὶ δὴ σκοπεῖτε, τοῦ τις ἂν εἴνεκεν ἔφευγεν
1105 ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον; ἴν' ἡ διαθήκη, νῆ Δία, μὴ φανερά γένοιτο τοῖς δικασταῖς; εἰ μὲν τοίνυν μὴ προσεμαρτύρουν τῇ προκλήσει τὴν διαθήκην οὗτοι, λόγον εἶχε τί ἂν τὸ φεύγειν ἐμὲ ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον· προσμαρτυρούντων δὲ τούτων, καὶ τῶν δικαστῶν ὁμοίως ἀκουσαμένων, τί ἦν μοι κέρδος τὸ μὴ ἐθέλειν; οὐδὲν δήπου. αὐτὸ γὰρ τοῦναντίον, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ εἰ μηδὲν προῦκαλοῦντο οὗτοι, λόγῳ δ' ἐχρῶντο μόνον, καὶ παρείχε τις αὐτοῖς γραμματεῖον, ὡς διαθήκην, ἐμὸν ἦν τὸ προκαλεῖσθαι, καὶ ἀνοίγειν ταύτην. ἴν', εἰ μὲν ἄλλ' ἄττα τῶν ὑπὸ τούτων μεμαρτυρημένων ἦν τακεῖ γεγραμμένα, μάρτυρας εὐθύς τῶν περιεστηκότων πολλοὺς ποιησάμενος, τεκμηρίῳ τούτῳ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὡς κατασκευάζουσιν, ἐχρῶμην· εἰ δὲ¹ ταῦτ' ἐνῆν, τὸν παρασχόντ' αὐτὸν ἠξίου μαρτυρεῖν, καὶ

¹ * ταῦτα

[Ἀντιγράφους ἐκείνων εἶθ' ἡ διαθήκη γέγραπται] Clausula hęc quid ad rem faciat, non video, nisi forte legendum εἶθ' (pro ὅτε) ἢ διαθήκη γέγραπται: exemplum id scriptum fuisse tum, cum testamentum scriberetur. IDEM.

εἴθ' ἡ διαθήκη γέγραπται] Wolfius: deinde testamentum scriptum est, nullo sensu. Legendum puto: εἰ δ' ἢ δ. γ. et vertendum: si tamen testamentum ullum scriptum est. Tabulas igitur, de quibus Stephanus et alii testimonium dixerant, fuisse ait, non διαθήκας ipsas, non Pasionis testamentum; sed διαθήκας ἀντιγράφους, i. e. testamenti illius exemplum, quod illi aiebat: si tamen, addit Demosthenes, fuit

ullam Pasionis testamentum. Nam si nullum fuit, nec ejus potuit ullum esse exemplum. In Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. V. §. XIV. HERALDUS.

αὐτίχ'] Hic non est statim, sed postea. AUGER.

δ'. προκαλεῖσθαι] Dele virgulam. Hic καὶ significat etiam, vel. IDEM.

ἄλλ' ἄττα τῶν μεμαρτυρημένων] "Ἐτέρα, ἢ τὰ μεμαρτυρημένα, οὐχὶ τὰ μεμαρτυρημένα, ἀλλ' ἕτερα. WOLF.

ὡς κατασκευάζουσιν] F. A. ψευδῆ κατ' ἐμοῦ. IDEM.

ἠξίου μαρτυρεῖν] S. ὡς εἰσιν αἱ διαθήκαι Πασίανος. IDEM.

ἔφελήσαντος μὲν γε ὑπεύθυνον ἐλάμβανον, εἰ δ' ἔφευγε, πάλιν αὐτὸ τοῦθ' ἱκανὸν τεκμήριον ἦν μοι τοῦ πεπλάσθαι τὸ πρᾶγμα· καὶ δὴ καὶ συνέβαινε ἐκείνως μὲν ἓνα εἶναι, πρὸς ὃν τὰ πράγματα ἐγίγνετό μοι, ὡς δ' οὔτοι μεμαρτυρήκασι, πρὸς πολλούς. ἔστιν οὖν ὅστις ὑμῶν ταῦθ' εἴλετο; ἐγὼ μὲν οὐδένα ἠγοῦμαι. οὐ τοίνυν οὐδὲ κατ' ἄλλων πιστεύειν ἔστὲ δίκαιοι. καὶ γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσοις μὲν πρόσεστιν ὀργὴ τῶν πραττομένων, ἢ λῆμμα τι κέρδους, ἢ παροξυσμός, ἢ φιλονεικία, ταῦτα μὲν ἄλλος ἂν ἄλλως πράξειε πρὸς τὸν αὐτοῦ τρόπον· ὅσοις δὲ τούτων μὲν μηδὲν, λογισμὸς δ' ἐφ' ἡσυχίας τοῦ συμφέροντος, τίς οὕτως ἄφρων, ὅστις ἂν τὰ συνοίσοντα ἀφείς, ἐξ ὧν κάκιον ἔμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, ταῦτ' ἔπραξεν; ἂ γὰρ οὐτ' εἰκότα, οὐτ' εὐ- 1106 λογα, οὐτ' ἂν ἔπραξεν οὐδεὶς, ταῦθ' οὔτοι μεμαρτυρήκασι περὶ ἡμῶν.

εἰ. Οὐ τοίνυν μόνον ἐξ ὧν ἐμὲ μὴ ἐδέλειν τὸ γραμματεῖον ἀνοίγειν, μεμαρτυρήκασι, γνοίῃ τις ἂν αὐτούς, ὅτι ψεύδονται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ πρόκλησιν ὁμοῦ διαθήκη μαρτυρεῖν.¹ οἶμαι γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι, ὅσα μὴ δυνατὸν πρὸς ὑμᾶς ἀγαγεῖν ἔστι τῶν πεπραγμένων, τούτων προκλήσεις εὐρέθησαν· οἷον, βασανίζειν οὐκ ἔστιν ἐναντίον ὑμῶν, ἀνάγκη τούτου πρόκλησιν εἶναι· οἷον, εἴ τι πῶπρακται καὶ γέγονεν ἔξω πού τῆς χώρας, ἀνάγκη καὶ τούτου πρόκλησιν εἶναι, πλεῖν ἢ βαδίζειν αὐτὸ πρᾶγμα ἐπράχθη· καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. ὅπου δ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐφ' αὐτῶν ἔστιν ὑμῖν ἐμφανῆ ποιῆσαι, τί ἦν ἀπλούστερον ἢ ταῦτ' ἀγεῖν εἰς μέσον; Ἀθήνησι μὲν τοίνυν ὁ πατήρ ἐτελεύτησεν οὐμός· ἐγίνετο δ' ἡ δίαίτα ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ· μεμαρτυρήκασι δ' οὔτοι παρέχειν τὸ γραμματεῖον Ἀμφίαν πρὸς τὸν δαιτητήν. οὐκοῦν εἴπερ ἀληθὲς

¹ οἶμαι

1. Πρόκλησιν—μαρτυρεῖν] Dicit Salmasius apud Demosthenem, πρόκλησιν μαρτυρεῖν dici, qui ex denuntiatione testimonium dicunt, ut ἀκὸν μαρτυρεῖν, qui ex auditione. Quae sunt delenda. Πρόκλησιν μαρτυρεῖν apud Demosthenem contra Stephanum, Evergum, et alibi, testari est πρόκλησιν esse factum, qualis erat testatio Stephani et Seythæ [§. β'. fin.] Sic μαρτυρεῖν ἀκὸν, testari est se audiisse, quod dicebamus supra. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. XV. §. XX. HERALDUS. Πλεῖν ἢ βαδίζειν] Fel. πλεῖν ἢ, priusquam eo veniatur. Ego logo πλεῖν, παρὰ τὸ πλείοναι πρόκλησιν πλεῖν, ὅπως ἂν πλείοναι τις. WOLF. Imo πλείν. AUGER.

ἦν, ἔχρη¹ αὐτῷ τὸ γραμματεῖον εἰς τὸν ἐχίνον ἐμβαλεῖν, καὶ τὸν παρέχοντα μαρτυρεῖν, ἵν², ἐκ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ τὰ σημεῖα ἰδεῖν, οἱ μὲν δικασταὶ τὸ πρᾶγμα ἔγνωσαν, ἐγὼ δὲ, εἴ τις ἠδίκηει με, ἐπὶ² τούτων εἶα. νῦν δὲ εἰς μὲν οὐδεὶς ὄλον τὸ πρᾶγμα ἀνεδέξατο, οὐδὲ μεμαρτύρηκεν ἀπλῶς, ὡς ἂν τις τὰληθῆ μαρτυρήσειε· μέρος δ' ἕκαστος, ὡς δὴ σοφὸς καὶ διὰ τοῦτο οὐ δώσων δίκην. ὁ μὲν γραμματεῖον ἔχειν, ἐφ' ᾧ γεγράφθαι, ΔΙΑΘΗΚΗ ΠΑΣΙΩΝΟΣ· ὁ δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τούτου παρέχειν τοῦτο, εἰ δ' ἀληθὲς ἢ ψευ-
 1107 δος οὐδὲν εἰδέναι· οἱ δὲ τῇ προκλήσει χρησάμενοι παραπει-
 τάσματι, διαθήκας ἐμαρτύρησαν. ὡς ἂν μάλισθ' οἱ δικασ-
 σταὶ ταύτην τὴν διαθήκην ἐπίστευσαν τοῦ πατρὸς εἶναι, ἐγὼ δὲ ἀπεκλείσθην τοῦ λόγου τυχεῖν ὑπὲρ ἧν ἀδικοῦμαι, οὔτοι δὲ φωραθεῖεν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότες· καίτοι τό γ' ἐναντίον ὄντο τούτου. ἵνα δ' εἰδῆτε ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν τοῦ Κηφισοφῶντος μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Κηφισοφῶν Κεφαλῶνος Ἀφιδναῖος μαρτυρεῖ καταλειφθῆναι αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς γραμματεῖον, ἐφ' ᾧ ἐπιγεγράφθαι, ΔΙΑΘΗΚΗ ΠΑΣΙΩΝΟΣ.

ς'. Οὐκοῦν ἦν ἀπλοῦν, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ, τὸν ταῦτα μαρτυροῦντα προσμαρτυρήσαι, εἶναι δὲ τὸ γραμματεῖον, ὃ αὐτὸς παρέχει, τοῦτο, καὶ τὸ γραμματεῖον ἐμβαλεῖν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, οἶμαι, τὸ ψεῦδος ἠγεῖτο ὀργῆς ἄξιον, καὶ δίκην ἂν ὑμᾶς παρ' αὐτοῦ λαβεῖν· γραμματεῖον δ' αὐτῷ καταλειφθῆναι μαρτυρήσαι, φαῦλον καὶ οὐδέν. ἔστι δὲ τοῦτ' αὐτὸ τὸ δηλοῦν καὶ κατηγοροῦν, ὅτι πᾶν τὸ πρᾶγμα κατεσκευάκασιν. εἰ μὲν γὰρ ἐπῆν ἐπὶ τῆς διαθήκης ΠΑΣΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ, ἢ ΠΡΟΣ ΦΟΡΜΙΩ-

¹ αὐτὸ

² * τοῦτον ἦα

Ἐπὶ τούτων εἶα] Ἐπὶ τούτων ἦα. εἰ, ἐκεῖνος] ἐκεῖνος μαρτυρεῖν. WOLF.

Ὡς ἂν μάλιστα οἱ δικασταὶ ταύτην τὴν διαθήκην ἐπίστευσαν τοῦ πατρὸς εἶναι ἐγὼ δ' ἀπεκλείσθην] Quia sequitur φωραθεῖεν, puto legendum eodem modo, πιστεύσειαν, ἀποκλεισθεῖν. IDEM.

Οὔτοι δὲ] Imo οὔτοι μή. μὴ loco δέ. et v. seq. pro τούτου M. τοῦδε, i. e. ἐμαυτοῦ:

is qui loquitur se ipsum demonstrat. 1107 GER.

ς'. Καὶ τὸ γραμματεῖον ἐμβαλεῖν] S. in Echinum, id est capsulam illam, in qua acta conservabantur. Sed utrum: et tabulas in echinum conjeceret, an: se conjecisset tabulas in echinum? Potest enim τὸ ἐμβαλεῖν referri vel ad προσμαρτυρήσαι, vel ad εἶναι δὲ καὶ. WOLF.

ΝΑ, ἢ τοιοῦτό τι, εἰκότως ἂν αὐτὴν ἐτήρει τούτω· εἰ δ', ὡς περ μεμαρτύρηκεν, ἐπὶ τὴν ΔΙΑΘΗΚΗ ΠΑΣΙΩΝΟΣ, πῶς οὐκ ἂν ἀνηγήμην αὐτὴν ἐγώ; συνειδῶς μὲν ἑμαυτῶ μέλλοντι δικάζεσθαι, συνειδῶς δ' ὑπεναντίαν οὔσαν, εἴπερ ἦν τοιαύτη, τοῖς ἑμαυτῶ συμφέρουσι κληρονόμος δὲ ἂν καὶ ταύτης, εἴπερ ἦν τοῦμοῦ πατρός, καὶ τῶν ἄλλων πατρώων ὁμοίως; οὐκοῦν τῷ παρέχεσθαι μὲν Φορμίῳ, ¹ γεγράφθαι δὲ Πασίῳνος, εἰᾶσθαι δ' ὑφ' ἡμῶν, ἐξελέγχεται κατεσκευασμένη μὲν ἢ διαθήκη, ψευδῆς δ' ἢ τοῦ Κηφισοφῶντος 1103 μαρτυρία. ἀλλ' ἐῷ Κηφισοφῶντα· οὔτε γὰρ νῦν μοι πρὸς ἐκεῖνον ἔστιν, οὔτ' ἐμαρτύρησεν ἐκεῖνος περὶ τῶν ἐν ταῖς διαθήκαις ἐνότων οὐδέν. καίτοι καὶ τοῦτο σκοπεῖτε, ὅσον ἐστὶ τεκμήριον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ τούτους τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκέναι. εἰ γὰρ ὁ μὲν αὐτὸς ἔχειν τὸ γραμματεῖον μαρτυρῶν, οὐκ ἐτόλμησεν ἀντίγραφα εἶναι, ἀ παρείχετο Φορμίῳ, τῶν παρ' αὐτῶ, μαρτυρῆσαι· οὔτοι δὲ οὔτε ἐξαρχῆς ὡς παρῆσαν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, οὔτε ἀνοιχθὲν εἶδον πρὸς τῷ δαιτητῇ τὸ γραμματεῖον, ἀλλὰ καὶ μεμαρτυρήκασιν αὐτοὶ μὴ ἐθέλειν ἐμὲ ἀνοίγειν, ταῦτα ὡς ἀντίγραφα ἔστιν ἐκεῖνων μεμαρτυρηκότες — τίνων ἄλλων, ἢ σφῶν αὐτῶν, κατήγοροι γεγόνασιν, ὅτι ψεύδονται;

Ζ'. Ἐτι τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς γέγραπται τις ² ἀνεξετάσας τὴν μαρτυρίαν, γνώη παντελῶς τοῦτο μεμηχανημένους αὐτοὺς, ὅπως δικαίως καὶ ἀδίκως δόξῃ ταῦτα ὁ πατὴρ οὐμὸς διαθέσθαι. λάβε δὲ αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν, καὶ λέγ' ἐπισχῶν οὔ ἂν σε κελεύω, ἵν' ἐξ αὐτῆς δεικνύω.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ δαιτητῇ Τισίᾳ, ὅτε προῦκαλεῖτο Φορ-

¹ ἐπιγεγράφθαι

² ἀνεξετάσας

[Ἐτήρει] Np. pater Cephisophontis. AUGER.

ΔΙΑΘΗΚΗ ΠΑΣΙΩΝΟΣ] Nulla facta testium mentio, quia exemplum erat tantum, non testamentum authenticum. Quod autem dicebatur διαθήκη, fiebat id abusive, ut multa istiusmodi, quomodo observabat Ulpianus, l. 2. Quemadmodum testam. aper., testamentum etsi proprie illud dicatur, quod jure perfectum est, abusive tamen

quoque testamenta appellari, vel injusta, vel irrita, vel rupta, vel imperfecta. l. II. c. V. §. XX. HERALDUS.

Οὔτε γὰρ νῦν μοι πρὸς ἐκεῖνον ἔστιν] F. πρὸς ἐκεῖνον οὐδέν ἔστιν, οὔτε. WOLF. Adde οὐδέν, vel λόγος post ἐκεῖνον. AUGER.

Ζ'. Ὅς γέγραπται τις ἀνεξετάσας] F. ὡς γέγραπται, πρὸ ἑντινα τρόπον γέγραπται ἢ διαθήκη, τις ἂν ἐξετάσας τὴν μαρτυρίαν, γνώη, ut sit τις ἐξετάσας τὴν μαρτυρίαν, γνώη αὐ.

μίων Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησιν ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.

ἐπίσχος. ἐνθυμεῖσθε, ὅτι τῶν διαθηκῶν γέγραπται τῶν Πασίωνος. καίτοι ἐχρῆν τοὺς βουλομένους τάληθῆ μαρτυρεῖν, εἰ τὰ μάλιστα ἐγίγνετο ἢ προκλήσις, ὡς οὐκ ἐγίγνετο ¹ ἐκεῖνος μαρτυρεῖν. λέγε τὴν μαρτυρίαν ἀπαρχῆς πάλιν.

1109

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῇ διαιτητῇ Τισία,

μαρτυροῦμεν· παρῆμεν γὰρ δή. λέγε.

ὅτε προῦκαλεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον,

καὶ τοῦτο, εἴπερ προῦκαλεῖτο, ὀρθῶς ἂν ἐμαρτύρουν.

εἰ μὴ φησιν, ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.

ἔχε αὐτοῦ. οὐδ' ἂν εἰς ἔτι δήπου τοῦτ' ἐμαρτύρησεν, εἰ μὴ τις καὶ παρῆν διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, ἀλλ' εὐθύς ἂν εἶπε, τί δ' ἡμεῖς ἴσμεν, εἰ τινές εἰσι διαθηκαὶ Πασίωνος; καὶ γράφειν ἂν αὐτὸν ἠξίωσεν, ὡς περ ἐν ἀρχῇ τῆς προκλήσεως, εἰ μὴ φημ' ἐγὼ ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν, ὧν φησὶ Φορμίων Πασίωνα καταλιπεῖν, οὐ, τῶν Πασίωνος. τοῦτο μὲν γὰρ ἦν, εἶναι διαθήκας, μαρτυρεῖν, ὅπερ ἦν τούτοις βούλημα, ἐκεῖνο δὲ φάσκειν Φορμίωνα πλεῖστον δὲ δήπου κεχώρισται τό τ' εἶναι, καὶ τὸ τοῦτον φάσκειν. ἵνα τοίνυν εἰδῆτε, ὑπὲρ ἡλικίων καὶ ὄσων ἦν τὸ κατασκευάσμα τῆς διαθήκης, μικρὰ ἀκούσατέ μου.

ἦ. Ἦν μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο πρῶτον μὲν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην, ὧν διεφθάρκει, ἦν ἐμοὶ μὲν οὐ καλὸν λέγειν, ὑμεῖς δ' ἴστε, καὶ ἐγὼ μὴ λέγω· ἔπειθ', ὑπὲρ τοῦ κατασχεῖν, ὅσα ἦν τῷ ἡμετέρῳ πατρὶ χρεῖματα παρὰ τῇ μητρὶ· πρὸς δὲ τούτοις, ὑπὲρ τοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἡμετέρων ἀπάντων κυρίῳ γενέσθαι. ὅτι δ' οὕτω ταῦτα ἔχει, τῆς διαθήκης αὐτῆς ἀκούσαντες γνώσεσθε. φανήσε-

¹, ἐκεῖνος

WOLF.

Εἰ τὰ μάλιστα ἂν ἐγίγνετο] F. leg. et v.

11. καὶ τοῦτο, εἴπερ ἔντως προῦκαλεῖτο, ὀρθῶς.

AUGER.

Εἰ τινές εἰσι διαθήκαι] An aliquod sit Pasionis testamentum? F. αἴτινες, quodnam sit Pasionis testamentum? et v. 18. ἢ μὴ φημ' ἐγὼ. WOLF.

ται γὰρ οὐ πατρός, ¹ ὥσπερ υἱέων γράφοντος, ἔοικυῖα διαθήκη, ἀλλὰ δούλου λελυμασμένου τὰ τῶν δεσποτῶν, ὅπως μὴ δώσει δίκην σκοποῦντος. λέγε δ' αὐτοῖς τὴν δια- 1110
θήκην αὐτὴν, ἣν οὔτοι πρὸ τῆς κλήσεως μεμαρτυρήκασιν· ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε ἃ λέγω.

ΔΙΑΘΗΚΗ.

Τὰδε δέδοτο Παισιον Ἀχαρνείε. Δίδωμι τὴν ἱμαντοῦ γυναῖκα Ἀρχίππην Φορμίωιν· καὶ προῖκα ἐπιδίδωμι Ἀρχίππῃ, τάλαντον μὲν τὸ ἐκ Πεπαιρήθου, τάλαντον δὲ τὸ αὐτόθεν, συνοικίαν ἑκατὸν μνῶν, Θεραπαίνας, καὶ τὰ χρυσία, καὶ τὰλλ' ὅσα ἐστὶν αὐτῇ ἔνδον, ἅπαντα ταῦτα Ἀρχίππῃ δίδωμι.

ἠκούσατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πλῆθος τῆς προικὸς, τάλαντον ἐκ Πεπαιρήθου, τάλαντον αὐτόθεν, συνοικίαν ἑκατὸν μνῶν, Θεραπαίνας, καὶ χρυσία, καὶ τὰλλὰ, φησιν, ὅσα ² ἐστὶν αὐτῇ δίδωμι· τούτῳ τῶ γράμματι καὶ τοῦ ζητῆσαί τι τῶν καταλειφθέντων ἀποκλείων ἡμᾶς.

Ἔ. Φέρε δὴ δείξω τὴν μίσθωσιν ὑμῖν, καθ' ἣν ἐμεμίσθωτο τὴν τράπεζαν παρὰ τοῦ πατρός οὔτος· καὶ γὰρ ἐκ ταύτης, καίπερ ἐσκευωρημένης, ὄψεσθε, ὅτι πλάσμα ὅλον ἐστὶν ἢ διαθήκη. δείξω δ', ἣν οὔτος παρέσχето μίσθωσιν, ³ οὐκ ἄλλην τινὰ, ἐν ἣ προσγέγραπται ἔνδεκα τάλαντα ὁ πατὴρ ὀφείλων εἰς τὰς παρακαταθήκας τούτῳ. ἐστὶ δ', αἶμαι, ταῦτα τοιαῦτα. τῶν μὲν οἴκοι χρημάτων, ὡς ἐπὶ τῇ μητρὶ δοθέντων διὰ τῆς διαθήκης, αὐτὸν ἐποίησε κύριον, ὥσπερ ἀκηκόατε ἄρτι· τῶν δ' ἐπὶ τῆς τραπέζης ὄντων, ἃ πάντες ἠδῆσαν καὶ λαθεῖν οὐκ ἦν, διὰ τοῦ προσοφείλοντα ἀποφῆναι τὸν πατέρα ἡμῶν, ἴν', ὅσα ἐξελέγχοιτο ἔχων, κεκομίσθαι φαίη. ὑμεῖς δ' ἴσως αὐτὸν ὑπειλήφατε, ὅτι σολοικίζει τῇ φωνῇ, βάρβαρον καὶ εὐκατα-

¹ ὑπὲρ² ἐστὶν ἔνδον αὐτῇ,³ οὐ καλὴν τινα

ἢ. ὡσπερ υἱέων γράφοντος] F. ὡς ὑπὲρ υἱέων, ac potius, πατρός ὑπὲρ υἱέων. IDEM.

[Ἦν οὔτοι πρὸ τῆς κλήσεως] F. πρὸ τῆς λύσεως, τῆς ἀπώλειας. Aut prima dicitur, aut aperiretur. aut, πρὸ τῆς λύσεως, ante rem in iudicium delatam. IDEM.

Καὶ τὰλλα, ἃ φησιν ὅσα ἐστὶν] F. καὶ τὰλλα φησιν ὅσα ἐστὶ, etc. inquit, quæcumque ei domi sunt, ut redundet articulus ἃ.

Sin is recte additur, addenda videtur et negatio: καὶ τὰλλ', ἢ μὴ φησιν ὅσα ἐστὶ, etc. quæ quanta sūt, non explicat. IDEM.

Φέρε δὲ δείξαι] F. δείξω καὶ τὴν μίσθωσιν. Nisi scribam jubeat ostendere, ut sit δείξαι δειχάσθω προστακτικόν, aut desit verbum βούλομαι δείξαι. et v. 20. ἔτι πλάσμα ἄλλ' ἐστὶν ἢ διαθήκη. IDEM.

[Ἦν, ὅσα ἐξελέγχοιτο ἔχων] S. ὁ Φορμίωιν.

1111 φρόνητον εἶναι· ἔστι δὲ βάρβαρος οὗτος, τῷ μισεῖν οὖς αὐτῷ προσῆκε τιμᾶν, τῷ δὲ κακουργῆσαι καὶ διορύξαι πράγματα, οὐδενὸς λείπεται. λάβε δὴ μοι τὴν μίσθωσιν καὶ λέγε, ἣν τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ προκλήσεως ἐνεβάλλοντο.

ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Κατὰ τὰδε ἐμίσθωσε Πασίων τὴν τράπεζαν Φορμίῳ· μίσθωσιν φέρειν Φορμίῳνα τῆς τραπέζης τοῖς παισὶ τοῖς Πασίωνος, δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου, χωρὶς τῆς καθ' ἡμέραν διοικήσεως· μὴ ἐξεῖναι δὲ τραπεζιτεῦσαι χωρὶς Φορμίῳνι, ἐὰν μὴ πείσῃ τοὺς παῖδας τοὺς Πασίωνος· ὀφείλει δὲ Πασίων ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἔνδεκα τάλαντα εἰς τὰς παρακαταθήκας.

ἄς μὲν τοίνυν παρέσχετο συνθήκας, ὡς κατὰ ταύτας μισθωσάμενος τὴν τράπεζαν, αὐταὶ εἰσιν, ᾧ ἄνδρες δικασταί. ἀκούετε δ' ἐν ταύταις ἀναγινωσκομέναις, μίσθωσιν μὲν φέρειν τοῦτον, ἄνευ τῆς καθ' ἡμέραν διοικήσεως, δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου· μὴ ἐξεῖναι δὲ τραπεζιτεῦειν αὐτῷ, ἐὰν μὴ ἡμᾶς πείσῃ· προσγέγραπται δὲ τελευταῖον, ὀφείλει δὲ Πασίων ἔνδεκα τάλαντα εἰς τὰς παρακαταθήκας. ἔστιν οὖν, ὅστις ἂν τοῦ ξύλου καὶ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ γραμματείου τοσαύτην ὑπέμεινε μίσθωσιν; ἔστι δ', ὅστις ἂν, δι' ὃν¹ ὠφλήκει τοσαῦτα χρήματα ἢ τράπεζα, τούτῳ τὰ λοιπὰ ἐπέτρεψεν; εἰ γὰρ ἐνεδέησε τοσούτων χρημάτων, τούτου διοικούντος ἐνεδέησεν. ἴστε γὰρ πάντες καὶ, ὅτ' ἦν ὁ πατήρ ἐπὶ τοῦ τραπεζιτεῦειν, τοῦτον καθήμενον καὶ² διοικούντα ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. ὥστε ἐν τῷ μύλωνι προσῆκεν αὐτὸν εἶναι μᾶλλον, ἢ τῶν λοιπῶν κύριον γενέσθαι. ἀλλ' ἐῷ ταῦτα, καὶ ἄλλα ὅσ' ἂν περὶ τῶν ἔνδεκα ταλάντων ἔχοιμι εἰπεῖν, ὡς οὐκ

1112

¹ ὠφειλήκει

² διοικούντα * τὰ ἐπὶ

IDEM.

Κεκομίσθαι φαίν] Utrum ὁ Φορμίῳν. Se redegisse id, quod sibi deberetur? An φαίν κεκομίσθαι Πασίωνα? cui Phormio satisfecerit, dissoluto omnino re alieno. IDEM.

Διὰ προκλήσεως] Hæc verba mihi videntur sensum impedire, et forte recidenda sunt. AUGER.

Χωρὶς τῆς καθ' ἡμέραν διοικήσεως] "Ἦσπερ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν διοικεῖν Φορμίῳνα καὶ χορηγεῖν τὰναγκαῖα. WOLF.

"Ἔστιν οὖν, ὅστις —] Ξύλον hic est, tam VOL. IV.

tabernæ, quam mensæ lignum: χωρίον, locus ubi taberna erat constructa. Mensæ locatio negotii et ἀφορμῆς locationem significat. Si igitur nulla est ἀφορμῆ, si mensa instructa non est, mensam lignum tantum esse dicebat Apollodorus, nec quidquam aliud ejusmodi locatione comprehensum, nisi tabernam quoque; et commentarios negotiationis ac rationes, γραμματεῖον. In Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. I. II. c. XXV. §. XIII. HERALDUS.

R

ᾧφειλεν ὁ πατήρ, ἀλλ' αὐτος ὑφῆρηται. ἀλλ' οὐ ανέγνων εἵνεκα, τοῦ τὴν διαθήκην ψευδῆ δεῖξαι, τοῦθ' ὑμᾶς ἀναμνήσω.

ί. Γέγραπται γὰρ αὐτόθι, μὴ ἐξεῖναι τραπεζιτεῦειν Φορμίωνι, εἰ μὴ ἡμᾶς πείσῃ. τοῦτο τοίνυν τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ παντελῶς τὴν διαθήκην οὔσαν. τίς γὰρ ἀνθρώπων, ἃ μὲν ¹ ἐμελλε τραπεζιτεῦων αὐτος ἐργάζεσθαι, ταῦθ' ὅπως ἡμῖν τοῖς αὐτοῦ παισίν, ἀλλὰ μὴ τούτῳ, γενήσεται, προνοήθη; καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐξεῖναι τούτῳ τραπεζιτεῦειν ἔγραψεν, ἵνα μὴ ἀφίστηται ἀφ' ἡμῶν ἃ δ' αὐτὸς εἰργασμένος ἔνδον κατέλιπε, ταῦθ' ὅπως οὗτος λήψεται, παρεσκευάσει; καὶ τῆς μὲν ἐργασίας ἐφθόνησεν, ἥς οὐδὲν αἰσχρὸν ἦν μεταδοῦναι τὴν δὲ γυναῖκα ἔδωκεν, οὐ μείζον οὐδὲν ἂν κατέλιπε ² ὄνειδος, τυχὸν γε τῆς παρ' ἡμῶν δωρεᾶς; εἶτα ὡς περ ἂν δούλος δεσπότη διδούς, ἀλλ' οὐ τούναντίον, εἶπερ ἐδίδου, δεσπότης οἰκέτη, προστιθεὶς προῖκα, ὅσην οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ πόλει, φαίνεται; καὶ τοι τούτῳ μὲν αὐτὸ τοῦτο ἀγαπητὸν ἦν τῆς δεσποίνης ἀξιοθῆναι τῷ πατρὶ δὲ, οὐδὲ λαμβάνοντι τοσαῦτα χρήματα, ὅσα φασὶ δίδοντα οὗτοι, εὐλογον ἦν πρᾶξαι ταῦτα. ἀλλ' ὅμως, ἃ τοῖς εἰκόσι, τοῖς χρόνοις, τοῖς πεπραγμένοις ἐξελέγχεται ψευδῆ, ταῦτα μαρτυρεῖν οὐκ ὤκνησεν οὗτοσι Στέφανος· εἶτα λέγει περὶ αὐτῶν, ὡς ἐμαρτύρησε μὲν Νικοκλῆς ἐπιτροπεῦσαι κατὰ τὴν διαθήκην, ἐμαρτύρησε δὲ Πασικλῆς ἐπιτροπευθῆναι κατὰ τὴν διαθήκην. ἐγὼ δὲ αὐτὰ ταῦτ' ³ οἶμαι τεκμήρια εἶναι τοῦ μὴτ' ἐκείνους τάληθῆ, μῆτε 1113 τοὺςδὲ, μεμαρτυρηκένας. ὁ γὰρ ἐπιτροπεῦσαι κατὰ διαθήκας μαρτυρῶν, δῆλον ὅτι, καθ' ὅποιας ἂν, ⁴ εἰδείη. τί οὖν μαθόντες ἐμαρτυρεῖτε ὑμεῖς ἐν προκλήσει διαθήκας, ἀλλ' οὐκ ἐκείνους ⁵ εἶατε; εἰ γὰρ αὐτὸ μὴ φήσουσιν εἰδέναί τὰ γεγραμμένα ἐν αὐταῖς, πῶς ὑμᾶς οἶόν τ' εἰδέναί, τοὺς μηδαμῆ μηδαμῶς τοῦ πράγματος ἐγγύς; τί ποτ' οὖν οἱ μὲν ἐκεῖνα, οἱ δὲ ταῦτα, ἐμαρτύρησαν; ὅπερ εἴρηκα καὶ πρότερον, διεί-

¹ ἐμελλε² ὄνειδος. * ὡς τυχὸν γε π. κ. ἡμῶν δωρεᾶς, εἶτα³ οἶομαι⁴ εἰδείη. καὶ ὁ ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκας μαρτυρῶν, δῆλον ὅτι καθ' ὅποιας ἂν εἰδείη. τί⁵ εἶατε

λοντο τὰ δίκηματα. καὶ ἐπιτροπεῦσαι μὲν κατὰ διαθήκην, οὐδὲν δεινὸν ἠγεῖτο μαρτυρεῖν ὁ μαρτυρῶν, οὐδ' ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκην — ἀφαιρῶν ¹ ἑκάτεροι τῷ μαρτυρεῖν τὰ ἐν ταῖς διαθήκαις ὑπὸ τούτου γεγραμμένα —, οὐδὲ καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτῷ ἐπιγεγραμμένον γραμματεῖον διαθήκην, οὐδὲ τὰ τοιαῦτα· διαθήκας δὲ μαρτυρεῖν, ἐν αἷς χρημάτων τοσούτων κλοπῇ, γυναικὸς διαφθορᾷ, γάμοι δεσποίνης, πράγματα αἰσχύνην καὶ ὕβριν τοσαύτην ἔχοντα, οὐδεὶς ἤθελε, πλὴν οὗτοι, πρόκλησιν κατασκευάσαντες, παρ' ὧν δίκαιον τῆς ὅλης τέχνης καὶ κακουργίας δίκην λαβεῖν. ἵνα τοίνυν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ μόνον ἐξ ὧν ἐγὼ κατηγορῶ καὶ ἐλέγχω, δῆλος ὑμῖν γένηται τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς οὕτως Στέφανος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν πεποίηκεν ὁ παρασχόμενος αὐτὸν, τὰ πεπραγμένα ἐκεῖνω βούλομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· ὅπερ δ' εἶπον ἀρχόμενος τοῦ λόγου, δείξω κατηγοροῦς γινομένους αὐτοὺς ἑαυτῶν.

1114 **Ψατο** Φορμίων πρὸς ἐμὲ, μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι, ὡς ἀφέντος ἐμοῦ τῶν ἐγκλημάτων αὐτόν. τοῦτο τοίνυν ἐγὼ μὲν οἶδα ψεῦδος ὄν, καὶ ἐλέγξω, ὅταν εἰσῶ πρὸς τοὺς ταῦτα μεμαρτυρηκότας· τούτῳ δὲ οὐχ οἷόν τε τοῦτ' εἰπεῖν. εἰ τοίνυν ἀληθῆ ² πιστεῦετ' εἶναι τὴν ἀφεσιν, οὕτω καὶ μάλιστα ἂν οὗτος φανεῖν ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς, καὶ κατεσκευασμένης διαθήκης μάρτυς γεγονώς. τίς γὰρ οὕτως ἀφρων, ὥστε ἀφесιν μὲν ἐναντίον μαρτύρων ποιήσασθαι τοῦ βεβαίαν αὐτῷ τὴν ἀπαλλαγὴν εἶναι· τὰς δὲ συνθήκας καὶ τὰς διαθήκας καὶ τὰλλα, ὑπὲρ ὧν ἐποιεῖτο τὴν ἀφεσιν, σσημασμένα εἶσαι κατ' αὐτοῦ κείσθαι; οὐκοῦν ἐναντία μὲν ἢ παραγραφῇ πᾶσι τοῖς μεμαρτυρημένοις· ἐναντία δὲ, ἣν ἀνέγνων

¹ ἑκάτερος * τὸ μαρτυρεῖν

² * πιστεύσαιτ'

¹ Αφαιρῶν ἑκάτερος τὸ μαρτυρεῖν, pro ἑκάτεροις τῷ. IDEM.

Οὐδὲ καταλιπεῖν] F. ὁ δὲ. et v. 6. ὁ δὲ τὰ τοιαῦτα. et v. 17. αὐτὸ ἑαυτῷ. et p. 124. v. 11. ἀπλῶς αὐτὸς μεμαρτυρηκέναι. et v. 27. καὶ λόγον ὧν βούλεται δάσει, non ὄν. IDEM.

τὴν δίκην — μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι] Ex-ceptione utebantur, ne res acta apud Ju-

dices repeteretur, vel de transacta moveretur controversia, aut ubi praescriptio temporis opponitur, vel cum dica, e. g., quae παρανόμων est, scribitur, non παρανόμων, sed alterius alicujus criminis et iudicii, aut apud alios Magistratus et Iudices, qui legibus non sint constituti. Pollux l. VIII. c. 6. In Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. IV. §. XIV. p. 429. PETRUS.

ὑμῖν ἄρτι μίσθωσιν, τῆδε τῇ διαθήκῃ· οὐδὲν δὲ τῶν πεπραγμένων οὐτ' εὐλογον οὐθ' ἀπλοῦν οὐθ' ὁμολογούμενον ¹ αὐτῷ ἑαυτῷ φαίνεται· ἐκ ² δὲ τούτου τοῦ τρόπου πάντα πεπλασμένα καὶ κατεσκευασμένα ἐλέγχεται.

ιβ'. Ὡς μὲν τοίνυν ἐστὶν ἀληθῆ τὰ μεμαρτυρημένα, οὐτ' αὐτὸν τοῦτον, οὐτ' ἄλλον ὑπὲρ τούτου, δεῖξαι δυνήσεται νομίζω· ἀκούω δ' αὐτὸν τοιοῦτόν τι παρεσκευασθαι λέγειν, ὡς προκλήσεώς ἐστιν ὑπεύθυνος, οὐχὶ μαρτυρίας, καὶ, δυοῖν αὐτῷ προσήκει δοῦναι λόγον, οὐ πάντων τῶν γεγραμμένων, εἴ τε προῦκαλεῖτό με ταῦτα Φορμίων ἢ μὴ, καὶ, εἴ μὴ ἐδεχόμην ἐγώ. ταῦτα μὲν γὰρ ἀπλῶς αὐτὸς μεμαρτυρηκέναι φήσει· τὰ δ' ἄλλα ἐκεῖνον προκαλεῖσθαι, εἴ δ' ἐστὶν ἢ μὴ ταῦτα, οὐδὲν αὐτῷ προσήκει σκοπεῖν.

ιγ'. Πρὸς δὴ τὸν λόγον τοῦτον καὶ τὴν ἀναίδειαν, βέλτιστόν ἐστι μικρὰ προειπεῖν ὑμῖν, ἵνα μὴ λάθῃτε ἐξαπατηθέντες. πρῶτον μὲν, ὅταν ἐγχειρῆ λέγειν τοῦτο, ὡς ἄρα οὐ πάντων ὑπεύθυνός ἐστιν, ἐνθυμεῖσθε, ὅτι διὰ ταῦτα ὁ νόμος μαρτυρεῖν ἐν γραμματείῳ κελεύει, ἵνα μήτ' ἀφελεῖν ἐξῆ, μήτε προσθεῖναι τοῖς γεγραμμένοις μηδέν. τότε οὖν αὐτὸν ἔδει ταῦτ' ἀπαλείφειν κελεύειν, ἃ νῦν οὐ φησι μεμαρτυρηκέναι, οὐ νῦν, ἐνότων, ἀναισχυντεῖν. ἔπειτα καὶ τότε σκοπεῖτε, εἴ ἐάσαιτ' ἂν ἐναντίον ὑμῶν ἐμὲ προσγράψαι τι λαβόντα τὸ γραμματεῖον. οὐ δήπου. οὐκοῦν οὐδὲ τοῦτον ἀφαιρεῖν τῶν γεγραμμένων ἑᾶν προσήκει· τίς γὰρ ἀλώσεται πώποτε ψευδομαρτυριῶν, εἴ μαρτυρήσει τε ἂ βούλεται, καὶ λόγον ³ ὃν βούλεται δώσει; ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτα οὐθ' ὁ νόμος διεῖλεν, οὐθ' ὑμῖν ἀκούειν προσήκει· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀπλοῦν καὶ δίκαιον, τί γέγραπται; τί μεμαρτύρηκας; ταῦθ' ὡς ἀληθῆ δείκνυε. καὶ γὰρ ἀντιγράψαι ταῦτα, ἀληθῆ μεμαρτύρηκα, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα, οὐ τὸ, καὶ τὸ, τῶν ἐν τῷ γραμματείῳ. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, λάβε τὴν ἀντιγραφὴν αὐτὴν μοι. λέγε.

¹ αὐτῷ² δὲ * τοῦ τούτου τρόπου³ ὅν

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ.

¹ Ἀπολλόδωρος Πασίωνος Ἀχαρνέως, Στεφάνῳ Μενεκλείους Ἀχαρνεῖ ψευδομαρτυριῶν, τίμημα τάλαντον. τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτίρησε Στέφανος, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα— τάληθῆ ἔμαρτύρησα, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα.

1116 ταῦτα ² οὕτως αὐτὸς ἀντεγράψατο, ἀ χρὴ μνημονεύειν ὑμᾶς, καὶ μὴ ³ τοὺς ἐξ ἀπάτης νῦν λόγους ὑπὸ τούτου ῥηθσομένους πιστοτέρους ποιεῖσθαι τῶν νόμων καὶ τῶν ὑπὸ τούτου γραφέντων εἰς τὴν ἀντιγραφὴν.

ιδ'. Πυνθάνομαι τοίνυν αὐτούς, καὶ περὶ ὧν ἔλαχον τὴν ἐξαρχῆς δίκην, ἔρεῖν καὶ κατηγορήσειν, ὡς συκοφάντημα ἦν. ἐγὼ δ' ὄν μὲν τρόπον ἐσκευωρήσατο τὴν μίσθωσιν, ὅπως τὴν ἀφορμὴν τῆς τραπέζης κατασχῆ, εἶπον καὶ διεξῆλθον ὑμῖν· ὑπὲρ δὲ τῶν ἄλλων, οὐκ ἂν οἴός τε ἦν λέγειν ἅμα καὶ τούτους ἐλέγχειν περὶ τῆς μαρτυρίας, οὐ γὰρ ἰκανόν μοι τὸ ὕδωρ ἐστίν. ὅτι δ' οὐδ' ὑμεῖς ἐθέλοιτ' ἂν εἰκότως ἀκούειν περὶ τούτων αὐτῶν, ἐκεῖθεν εἴσεσθε, ἂν λογίσσησθε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, ὅτι οὔτε νῦν ἐστὶ χαλεπὸν περὶ ὧν μὴ κατηγορηταὶ λέγειν, οὔτε, ψευδεῖς ἀναγνόντα μαρτυρίας, ἀποφεύγειν· ἀλλ' ⁴ οὐδ' ἕτερόν γε δίκαιον τούτων οὐδ' ἂν εἰς φήσειεν εἶναι, ἀλλ' ὃ ἐγὼ προκαλοῦμαι νῦν. σκοπεῖτε δὲ ἀκούσαντες. ἐγὼ γὰρ ἀζῶ, οὐς μὲν ἀφείλοντό

¹ Ἀπολλόδωρος Π. Ἀ. * Στεφάνῳ Μενεκλείους Ἀ. ψ., τ. τ. . τ. ψ. μ. κ. Σ., μ. τ. ε. τ. γ. γ.

* Στέφανος Μενεκλείους Ἀχαρνέως. τάληθῆ ἔ., μ. τ. ε. τ. γ. γ.

² οὕτως

³ τοὺς * ἐπ' ἐξαπάτη νῦν

⁴ οὐδέτερόν

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ] *Ista misere sunt confusa; ponenda: puto ea ita esse in ordinem aliquem re-*

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ.

ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΤΙΜΗΜΑ ΤΑΛΑΝΤΟΝ.

¹ Ἀπολλόδωρος Πασίωνος Ἀχαρνέως. τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτίρησε Στέφανος, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα. *In Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. III. §. II. p. 409. PETITUS. Idem observant (scil. de loco Pollucis l. VIII. c. 6. sup. plendo atque emendando e Demosthene) H. Valesius in Harpocrat. p. 9. et Joach. Kuhnius, qui Petikum antestatur, ad Polluc. VIII. 58. Mox in Demosthene si Στεφάνῳ Μενεκλείους Ἀχαρνεῖ, ut viri illi præclari, legeris, cetera bene habebunt. Præter enim apparet ex Stephani ἀντιγραφή illa omnia esse τάληθῆ ἔμαρτύρησα et re-*

Στέφανος Μενεκλείους Ἀχαρνέως. τάληθῆ ἔμαρτύρησα, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα. *liqua. Nam Orator formulæ posterioris partem duntaxat exhibet. WESSELING. Legendum Στεφάνῳ Μενεκλείους Ἀχαρνεῖ, ut exigit formula. PALMER. Στέφανος Μενεκλείους Ἀχαρνεῖ] Στεφάνῳ Μενεκλείους Ἀχαρνεῖ ψευδομαρτυριῶν, S. εἰληχε δίκην. WOLF. ἔμαρτύρησα τὰ] F. ἔμαρτύρησα μαρτυρήσας τὰ. IDEM. Ταῦτα οὕτως] M. ταῦθ' οὕτως αὐτός. IDEM. ιδ'. Οὐκ ἂν οἴός τε ἦν] F. εἶναι. IDEM.*

με ἐλέγχους περὶ τῶν ἐγκλημάτων, οὓς προσῆκον ἦν ρηθῆναι, μὴ ζητεῖν αὐτοὺς νῦν· αἷς δὲ ἀφείλοντο μαρτυρίαις, ὡς εἰσὶν ἀληθεῖς, δεικνύουσι. εἰ δ', ὅταν μὲν τὴν δίκην εἰσῶ, τὰς μαρτυρίας με ἐλέγχειν ἀξιώσουσιν, ὅταν δὲ ταύταις ἐπεξῶ, περὶ τῶν ἐξαρχῆς ἐγκλημάτων λέγειν με κελεύσουσιν, οὔτε δίκαια οὔτε ὑμῖν συμφέροντα ἐροῦσι. δικάσειν γὰρ ὁμωμόκατε ὑμεῖς, οὐ περὶ ὧν ἂν ὁ φεύγων ἀξιοῖ, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν ὧν ἂν ἡ δίωξις ἦ· ταύτην δ' ἀνάγκη τῇ τοῦ διώκοντος λήξει δηλοῦσθαι, ἣν ἐγὼ τούτῳ ψευδομαρτυριῶν εἶληχα. μὴ δὴ τοῦτ' ἀφείς, περὶ ὧν οὐκ ἀγωνίζεται, λε- 1117 γέτω· μηδ' ὑμεῖς ἔατε, εἰάν ἀρα οὗτος ἀναισχυντῆ.

ιέ. Οἴομαι τοίνυν αὐτὸν, οὐδὲν οὐδαμῆ δίκαιον ἔχοντα λέγειν, ἥξειν καὶ ἐπὶ τούτῳ, ὡς ἄτοπον ποιῶ, παραγραφῆν ἠττημένος, τοὺς διαδήκην μαρτυρήσαντας διώκων· καὶ τοὺς δικαστὰς τοὺς τότε ¹ φήσει διὰ τοὺς ἀφείναι μεμαρτυρηκότας ἀποψηφίσασθαι μᾶλλον, ἢ διὰ τοὺς διαδήκην μαρτυρήσαντας. ἐγὼ δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι οὐχ ἦττον τὰ πεπραγμένα εἰώθατε σκοπεῖν, ἢ τὰς ὑπὲρ τούτων παραγραφάς. περὶ δὴ τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὰ ψευδῆ καταμαρτυρήσαντες οὗτοί μου, ἀσθενεῖς τοὺς περὶ τῆς ² γραφῆς ἐποίησαν λόγους. χωρὶς δὲ τούτων, ἄτοπον πάντων τὰ ψευδῆ μαρτυρησάντων, τίς μάλιστα ἔβλαιψεν, ἀποφαίνειν· ἀλλ' οὐχ, ὡς αὐτὸς ἕκαστος ³ ἀληθῆ μεμαρτύρηκε, δεικνύουσι. οὐ γὰρ, ἂν ἕτερον δείξῃ δεινότερα εἰργασμένον, ἀποφεύγειν αὐτῷ προσήκει· ἀλλ' ἂν, αὐτὸς ὡς ἀληθῶς μεμαρτύρηκεν, ἀποφήνῃ.

ις. Ἐφ' ὧ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστ' ἀπολωλέναι δίκαιός ἐστιν οὗτος Στέφανος, τοῦτ' ἀκούσατέ μου. δεινὸν μὲν γάρ ἐστιν, εἰ καὶ κατ' ὅτου τις ψευδῆ μαρτυρεῖ· πολλῶν δὲ δεινότερον καὶ πλείονος ὀργῆς ἀξίον, εἰ κατὰ τῶν συγγενῶν. οὐ γὰρ τοὺς γεγραμμένους νόμους ὁ τοιοῦτος ἀνθρώπος μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς φύσεως οἰκεία, ἀναιρεῖ. τούτο τοίνυν ἐπιδειχθήσεται πεποιηκῶς οὗτοςί. ἔστι γὰρ ἡ τούτου μήτηρ, καὶ ὁ τῆς ἐμῆς γυναικὸς πατήρ,

1 * φήσειν

2 * παραγραφῆς

3 * τάλησῃ

μαρτυρίαν τινά, ἵνα ἐξορκώσασθαι, ἀναστάντος ἐμοῦ. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν ὑμῖν μαρτυρήσουσι τῶν τούτοις παρόντων οἱ ἰδόντες· οὐ γὰρ ἐξομνῦναι ἐδελήσειν αὐτοὺς οἴομαι. εἰ δ' ἄρα τοῦτο ποιήσωσιν ὑπ' ἀναιδείας, πρόκλησιν ὑμῖν ἀναγνώσεται, ἐξ ἧς τούτους τ' ἐπισημοῦντας ἐπαυτοφώρῳ λήψεσθε, καὶ τοῦτον ὁμοίως ὑψηρημένον τὴν μαρτυρίαν εἴσεσθε. καίτοι, ὅστις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κακῶν ἀλλοτρίων κλέπτῃς ὑπέμεινεν ὀνομασθῆναι, τί ἂν ἡγεῖσθε ποιῆσαι¹ τούτον ἄλλο τοῦ; λέγε τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τὴν πρόκλησιν ταύτην.

MARTYRIA.

Μαρτυροῦσι φίλοι εἶναι καὶ ἐπιτήδειοι Φορμίῳ καὶ παρῆναι πρὸς τῇ καιτητῇ Τισίᾳ, ὅτε ἦν ἀπόφανσις τῆς διαίτης Ἀπολλοδώρῳ πρὸς Φορμίωνα· καὶ εἶναι τὴν μαρτυρίαν ὑψηρημένον Στέφανον, ἣν αἰτᾶται αὐτὸν Ἀπολλόδορος ἐφέλσθαι.

ἢ μαρτυρεῖτε, ἢ ἐξομώσασθε.

ΕΞΩΜΟΣΙΑ.

οὐκ ἀδελον ἦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοῦτο ἐμελλον² ποιήσειν προθύμως, ἐξομῆσθαι. ἵνα τοίνυν παραχρῆμα ἐξελεγχθῶσιν ἐπιωρκηκότες, λάβε μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, καὶ τὴν πρόκλησιν ἀναγίνωσκε.

MARTYRIA. PROKALHSIS.

1120

Μαρτυροῦσι παρῆναι, ὅτε Ἀπολλόδορος προῦκαλεῖτο Στέφανον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βάσανον περὶ τῆς ὑφαίσεως τοῦ

¹ τούτον ὑπὲρ αὐτοῦ;

² ποιήσειν, προθύμως ἐξομῆσθαι

ἀναστάντος ἐμοῦ] Cum ego ejurandi cujusdam testimonii causa surrexissem. Fortasse rectius fuerit: Cum ego, ut testem quendam jurejurando abstringerem, surrexissem. Libet, quia jurisjurandi mentio hic fit, addere locum e Moschopuli schedis, quem apud Demosthenem toties lectum me reperire non recordor: παρ' Ἀθηναίους λίθος τις ἰδίως, πρὸς ᾧ τοὺς ἔρκους ἐποιῶντο. ὡς παρὰ Δημοσθένη καὶ πρὸς τὴν λίθον ἄγοντες καὶ ἐξερκῶντες. IDEM. V. Not. Meurs. p. 1265. 6. ed. R.

Κακῶν ἀλλοτρίων κλέπτῃς] Τὸ κακῶν Felic. omittit. F. μαρτυριῶν ἀλλοτρίων, vel ὑπὲρ ἀλλοτρίων. IDEM.

Ποιῆσαι τούτον ἄλλο του] F. ἐνεχ' ἑαυτοῦ, vel ποιῆσαι ὀκνεῖν. Locus utique depravatus est, et conjecturæ parum firmæ. IDEM.

Ἡ μαρτυρεῖτε, ἢ ἐξομώσασθε] Utrum illud, μαρτυροῦσι φίλοι εἶναι, præscriptum est ab Apollodoro testibus, conceptis verbis recitandum? an Demosthenes, incertus, utrum facturi essent testes, clientem ad utrumque instruxit? Simile commentum est et in oratione contra Timarchum, ubi recitatur Hegesandri testimonium, qui mox ejusdem detrectati accusatur. Sunt ista στρατηγήματα, μᾶλλον δὲ πονηρεύματα ῥητορικά. IDEM.

Ἐμελλον ποιήσειν, προθύμως ἐξομῆσθαι] F. A. καὶ προθύμως. aut, ἐμελλον ποιήσειν προθύμως. ut τὸ ἐξομῆσθαι sit scholion, quo declaretur τὸ ποιήσειν: aut τὸ προθύμως ἐξομῆσθαι accedat κατ' ἐπεξήγησιν. IDEM. ἐξομῆσθαι abundat, et videtur esse glossema, quod quis ad illud ποιήσειν ad-

γραμματίου, καὶ γράμματα ἦν ἔτοιμος γράφειν Ἀπολλόδωρος, καθ' ὅ τι ἔσται ἡ βίασanos ταῦτα δὲ προκαλούμενον Ἀπολλοδώρου, οὐκ ἐβελήσαι παραδοῦναι Στέφανον, ἀλλὰ ἀπεκρίνασθαι Ἀπολλοδώρῳ, ἐκάζεσθαι, εἰ βούλοιο, εἴ τι φησὶν ἀδικεῖσθαι ὑφ' ἑαυτοῦ.

τίς ἂν οὖν ὑπὲρ τριαύτης αἰτίας, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ ἐπίστευεν ἑαυτῶ, οὐκ ἂν ἐδέξατο τὴν βίασανον; οὐκοῦν τῷ φεύγειν τὴν βίασανον ὑψηρημένος ἐξελέγχεται. ἄρ' οὖν ἂν ὑμῖν αἰσχυρῶναι δοκῆ τὴν τοῦ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν δόξαν, ὃ τὴν τοῦ κλέπτης φανῆναι μὴ φυγόν; ἢ, δεηθέντος¹ τοῦ, ὀκνηῆσαι ἂν τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, ὅς, ἂ μὴδεῖς ἐκέλευεν, ἐβελοντῆς πονηρὸς ἦν; δικαίως τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτων ἀπάντων δούς ἂν δίκην, πολὺ μᾶλλον ἂν εἰκότως διὰ τᾶλλα κολασθεῖν παρ' ὑμῖν.

ἢ. Σκοπεῖτε δὲ τὸν βίον, ὃν βεβίωκεν, ἐξετάζοντες. οὗτος γὰρ ἠνίκα συνέβαινεν εὐτυχεῖν Ἀριστολόχῳ τῷ τραπεζίτῃ, ἴσα² βαινῶν ἐβάδιζεν ὑποπεπτωκῶς ἐκείνῳ, καὶ ταῦτα ἴσασι πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ὄντων ὑμῶν. ἐπειδὴ δὲ ἀπώλετο ἐκεῖνος καὶ τῶν ὄντων ἐξέστη, οὐχ ἥμιστα ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τοιούτων διαφορηθεῖς, τῷ μὲν υἱεῖ τῷ τούτου, πολλῶν πραγμάτων ὄντων, οὐ παρέστη πώποτε, οὐδ' ἐβοήθησεν, ἀλλ' Ἀπόληξις, καὶ Σόλων, καὶ πάντες ἄνθρωποι μᾶλλον βοηθοῦσι. Φερμίωνα δὲ πάλιν εἴρακε, καὶ
 1121 τούτῳ γέγονεν οἰκειός, ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων τούτον ἐκλεξάμενος, καὶ ὑπὲρ τούτου πρεσβευτῆς μὲν ὄχουτο εἰς Βυζάντιον πλέων, ἠνίκα ἐκεῖνοι τὰ πλοῖα τούτου κατέσχον, τὴν δὲ δίκην ἔλεγε τὴν πρὸς Καλχηδονίους, τὰ ψευδῆ δέ μου φανερωῶς οὕτω καταμεμαρτύρηκεν. εἶδ', ὅς εὐτυχούντων ἐστὶ κόλαξ, καὶ ἀτυχῶσι, τῶν αὐτῶν τούτων προδότης· καὶ, τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν πολλῶν καὶ καλῶν καγαθῶν ὄντων μὴδενὶ μὴδ' ἐξίσου χρῆται, τοῖς δὲ τοιαύτοις ἐβελοντῆς ὑποπίπτει· καὶ, μήτ' εἴ τινα τῶν οἰκειῶν ἀδικήσει, μήτ' εἴ παρὰ τοῖς ἄλλοις φαύλην δόξαν ἔξει, ταῦτα ποιῶν, μήτ' ἄλλο μὴδὲν σκοπεῖ, πλὴν ὅπως πλέον ἔξει —, τούτου οὐ μισεῖν, ὡς κοινὸν ἐχθρὸν τῆς φύσεως ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης, προσήκει; ἔγωγ' ἂν φαίην. ταῦτα μέντοι τὰ

¹ του

² βαινῶν * ὑμῶν, ἐβάδιζεν

τοσαύτην ἔχοντα αἰσχύνην, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τῷ τῆν πόλιν φεύγειν καὶ τὰ ὄντα ἀποκρύπτεσθαι, προήρηται πράττειν, ἵνα ἐργασίας ἀφανεῖς διὰ τῆς τραπέζης ποιῆται, καὶ, μήτε χορηγῆ, μήτε τριηραρχῆ, μήτ' ἄλλο μηδὲν ὧν προσήκει ποιῆ¹ καὶ κατείργασται τοῦτο. τεκμήριον δὲ ἔχων γὰρ οὐσίαν τοσαύτην, ὥστε ἑκατὸν μνᾶς ἐπιδούσαι τῇ θυγατρὶ, οὐδ' ἠντιοῦν λειτουργίαν ἐώραται ὑφ' ὑμῶν λειτουργῶν, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην. καίτοι πόσω κάλλιον φιλοτιμούμενον ἔξετάζεσθαι, καὶ προθυμούμενον εἰς ἃ δεῖ, τῇ πόλει, ἢ κολακεύοντα καὶ τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντα; ἀλλ' ἐπὶ τῷ κερδαίνειν πᾶν ἂν οὗτος ποιήσειε. καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον ἄξιον ὀργίλως ἔχειν τοῖς μετ' εὐπορίας πονηροῖς, ἢ τοῖς μετ' ἐνδείας. τοῖς μὲν γὰρ ἢ τῆς χρείας 1122 ἀνάγκη φέρει τινὰ συγγνώμην παρὰ τοῖς ἀνθρώπινως λογιζομένοις· οἱ δ' ἐκ περιουσίας, ὥσπερ οὗτος, πονηροὶ, οὐδεμίαν πρόφασιν δικαίαν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, ἀλλ' αἰσχροκερδέια καὶ πλεονεξία καὶ ὕβρις καὶ τῷ ταῖς ἑαυτῶν συστάσεις κυριωτέρας τῶν νόμων ἀξιοῦν εἶναι, ταῦτα φανήσονται πράττοντες. ὑμῖν δὲ οὐδὲν τούτων συμφέρει, ¹ ἀλλὰ τὸν ἀσθενῆ παρὰ τοῦ πλουσίου δίκην, ἂν ἀδικῆται, δύνασθαι λαβεῖν. ἔσται δὲ τοῦτο, εἰὼν κολάζετε τοὺς φανερώς οὕτως ἔξ' εὐπορίας πονηροῦς.

Γ'. Οὐ τοίνυν οὐδ' ἂ πέπλασται, καὶ βαδίζει οὗτος παρὰ τοὺς τοίχους ἐσκυθρωπακῶς, σωφροσύνης εἰκότως ἂν τις ἠγήσαιοτο εἶναι σημεῖα, ἀλλὰ μισανθρώπιας. ἐγὼ γὰρ, ὅστις, αὐτῷ μηδενὸς συμβεβηκόςτος δεινοῦ, μηδὲ τῶν ἀναγκαίων σπανίζων, ἐν ταύτῃ τῇ σχέσει διάγει τὸν βίον, τοῦτον ἠγοῦμαι συνεωρακέναι καὶ λελογίσθαι παρ' αὐτῷ, ὅτι, τοῖς μὲν ἀπλῶς, ὡς πεφύκασι, βαδίζουσι καὶ φαιδροῖς, καὶ προσέλθαι τις ἂν, καὶ δεηθεῖν, καὶ ² ἀπαγγείλειεν, οὐδὲν ὀκνῶν· τοῖς δὲ πεπλασμένοις καὶ σκυθρωποῖς, ὀκνήσειεν ἂν τις προσελθεῖν πρῶτον. οὐδὲν οὖν ἄλλο, ἢ πρόβλημα τοῦ τρέ-

¹ ἀλλὰ ὅ τὸν

² ἐπαγγείλειεν

ἰδ. Ἐπὶ τὸ τὴν πόλιν φεύγειν] τὰς εἰς τὴν πόλιν λειτουργίας. IDEM.

Ἐκ περιουσίας] Vid. Not. vol. II. p. 25. I. pen.

Ἐὰν κολάζετε. et v. 23. ἂ πέπλασται.

et v. 28. καὶ κολογίσθαι. et v. 30. καὶ ἐπαγγείλειεν, ut in Παραπρεσβεία· τί δὲ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται. WOLF.

Τοῖς μετ' εὐπορίας πονηροῖς] Ἐκ περιουσίας, τοῖς εὐποροῦσι καὶ πονηροῖς. IDEM.

πω, τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔστι, καὶ τὸ τῆς διανοίας ἄγριον καὶ
 πικρὸν ἐνταῦθ' ἠλοῖ. σημεῖον δέ· τοσούτων γὰρ ὄντων τὸ
 πλήθος τῶν Ἀθηναίων, πρᾶττων πολὺ βέλτιον, ἢ σὲ προσ-
 ἦκον ἦν, τῷ πώποτε εἰσήνεγκας; ἢ τίνι συμβέβλησαι πω;
 ἢ τίνα εὖ πεποίηκας; οὐδέν' ἂν εἰπεῖν ἔχοις. ἀλλὰ τοκίζων,
 καὶ τὰς τῶν ἄλλων συμφορὰς καὶ χρείας, εὐτυχήματα
 σαυτοῦ, νομίζων, ἐξέβαλες μὲν τὸν σαυτοῦ Θεῖον Νικίαν ἐκ
 1123 τῆς πατρῴας οἰκίας· ἀφήρησαι δὲ τὴν σαυτοῦ πενδεράν
 ταῦτα, ἀφ' ὧν ἔζη· ἀοίκητον δὲ τὸν Ἀρχεδήμου παῖδα,
 τὸ σαυτοῦ μέρος, πεποίηκας· οὐδεὶς δὲ πώποτε οὕτω πι-
 κρῶς οὐδ' ὑπερήμερον εἰσέπραξεν, ὡς σὺ, τοὺς ὀφείλοντας
 τοὺς τόκους. εἶτα, ἂν ὄρατε ἐπὶ πάντων οὕτως ἄγριον καὶ
 μιαρὸν, τοῦτον ὑμεῖς ἠδικηκότα ἐπ' αὐτοφάρῳ λαβόντες οὐ
 τιμωρήσεσθε; δεινὰ ἄρα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποιήσετε καὶ
 οὐχὶ δίκαια.

κ'. Ἄξιον τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Φορμίωνι, τῷ
 παρασχομένῳ τουτονί, νεμεσῆσαι τοῖς πεπωραγμένοις, τὴν
 ἀναιδέϊαν τοῦ τρόπου καὶ τὴν ἀχαριστίαν ἰδόντας. ¹οἶμαι
 γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι τοῦτον, ἠνίκ' ὦνιος ἦν, εἰ
 συνέβη μάγειρον ἢ τινὸς ἄλλης τέχνης δημιουργὸν πρί-
 ασθαι, τὴν τοῦ δεσπότου τέχνην ἂν μαθῶν, πόρῳ τῶν
 νῦν παρόντων ἦν ἀγαθῶν· ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος,
 τραπεζίτης ὢν, ἐκτήσατ' αὐτὸν, καὶ γράμματα ἐπαίδευσεν,
 καὶ τὴν τέχνην ἐδίδαξεν, καὶ χρημάτων ἐποίησεν κύριον πολ-
 λῶν, εὐδαίμων γέγονεν, τὴν τύχην, ἢ πρὸς ἡμᾶς ἀφίκετο,
 ἀρχὴν λαβὼν πάσης τῆς νῦν παρούσης εὐδαιμονίας. οὐκοῦν
 δεινὸν, ὦ γῆ καὶ Θεοί, καὶ πέρα δεινοῦ, τοὺς Ἑλληνα μὲν
 ἀντὶ Βαρβάρου ποιήσαντας, γνώριμον δ' ἀντ' ἀνδραπόδου,
 τοσούτων δ' ἀγαθῶν ²ἠγεμόνα, τούτους περιορᾶν ἐν ταῖς
 ἐσχάταις ἀπορίαις ὄντας, ἔχοντα καὶ πλουτοῦντα· καὶ εἰς
 τοῦθ' ἠκείν ἀναιδεΐας, ὥστε, ἥς παρ' ἡμῶν τύχης μετέσχεν,
 ταύτης ἡμῖν μὴ τολμᾶν μεταδοῦναι. ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὐκ

¹ οἶμαι

² ἠγεμόνα

1θ'. Ἐνταῦθα] *Hic*, i. e. in Stephano. AUGER.

Εἰσήνεγκας] *Simpliciter*, pro εἰσήνεγκας ἐράνουσ, locutione protrita.

Τίνι συμβέβλησαι πω;] *Non* περὶ τῶν συμβεβλησάντων, sed περὶ τῶν συμβεβλησάντων καὶ ἐρά-

νῶν *haec* accipio. et v. 5. οὐδένα ἂν ἔχοις εἰπεῖν. et v. 7. τὸν σαυτοῦ Θεῖον. et v. 8. τὴν σαυτοῦ πενδεράν ταῦτα. et v. 19. ὅτι τοῦτον, ὅτε. WOLF.

Ἀοίκητον] *Ἀοικητος* vulgo *inhabitatus*, *hic* *habitatione* carens. AUGER.

ἠκίνησε τὴν δέσποιαν γῆμαι, καὶ, ἢ τὰ καταχύσματα αὐτοῦ κατέχει τόθ' ἠνίκα ἐωνήθη, ταύτη συνοικεῖν· οὐδὲ 1124
 προῖκα πέντε τάλαντα αὐτῷ γράφαι, χωρὶς ὧν, οὔσης τῆς μητρὸς κυρίας, οὗτος ἐγκρατῆς γέγονε πολλῶν χρημάτων. τί ¹ γὰρ αὐτὸν οἴεσθε εἰς τὰς διαθήκας ἐγγράφαι, καὶ ² τᾶλλα, ὅσα ἐστίν, Ἀρχίππη δίδωμι; τὰς δ' ἡμετέρας θυγατέρας, μελλούσας δι' ἔνδειαν ἀνεκδότους ἔνδον γηράσκειν, περιορᾶ. καὶ, εἰ μὲν πένης οὗτος ἦν, ἡμεῖς δ' εὐποροῦντες ἐτυγχάνομεν, καὶ συνέβη τι παθεῖν, οἷα πολλά, ἐμοὶ, οἱ παῖδες ἂν οἱ τούτου τῶν ἐμῶν θυγατέρων ἐδικάζοντο, οἱ τοῦ δούλου τῶν τοῦ δεσπότου· θεῖοι γάρ εἰσι αὐταῖς διὰ τὸ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν τοῦτον λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἀπόρως ἡμεῖς ἔχομεν, τῆνικαῦτα οὐ συνεκδώσει ταύτας· ἀλλὰ λέγει καὶ λογίζεται τὸ πλῆθος, ὧν ἐγὼ χρημάτων ἔχω. καὶ γὰρ τοῦτο ἀτοπώτατον πάντων. ὧν μὲν ἀπεστέρηκεν ἡμᾶς χρημάτων, οὐδέ πω καὶ τήμερον ἠθέλησεν ὑποσχεῖν τὸν λόγον, ἀλλὰ μὴδ' εἰσαγωγίμους εἶναι τὰς δίκας παραγράφεται· ἃ δὲ τῶν πατρῶων ἐνεμάμην ἐγὼ, ταῦτα λογίζεται. καὶ, ³ τοὺς μὲν ἄλλους ἂν τις ἴδοι τοὺς οἰκέτας ὑπὸ τῶν δεσποτῶν ἐξεταζομένους· οὗτος δ' αὖ τοῦναντίον, τὸν δεσπότην ὁ δούλος ἐξετάζει, ὡς δῆτα πονηρὸν καὶ ἄσωτον ἐκ τούτων ἐπιδείξων.

κά. Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς μὲν ὀφειῶς τῆ φύσει, καὶ τῷ ταχέως ἐαδίξω, καὶ λαλεῖν μέγα, οὐ τῶν εὐτυχῶς πεφυκότων ἐμαυτὸν κρίνω· ἐφ' οἷς γὰρ οὐδὲν ὠφελούμενος λυπῶ τινὰς, ἔλαττον ἔχω πολλαχοῦ, τῷ μέντοι μέτριος κατὰ πάσας τὰς εἰς ἐμαυτὸν δαπάναις εἶναι, πολὺ τούτου, καὶ τοιούτων ἐτέρων, εὐτακτότερον ζῶν ἂν 1125 φανείην.

κβ'. Γὰρ δ' εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὅσα εἰς ὑμᾶς, ὡς δύνα-

¹ γάρ; * μάτην αὐτῶν

² τᾶλλα, ὅσα * ἔνδον ἐστίν,

³ * τῶν μὲν ἄλλων

κ'. Καταχύσματα] De hoc more affusionum, quae fiebant, quando servos recenter emptos in domini domum recipiebant, vide Scholiastem Aristophanis ad fabulæ Plutus hæc verba actus tertie scenæ secundæ: Φέρε ὧν ἰῶσα εἴσω κομίσω καταχύσματα. PALMER.

Τί γάρ;] Hic τί, ut sæpius, τίος εἶκα.

AUGER.

Καὶ συνέβη τι παθεῖν, οἷα πολλά, (S. ἐστὶ τὰ ἀνθρώπινα) ἐμοὶ] Noli conjungere οἷα πολλά ἐμοὶ, scilicet συνέβη. WOLF. οἷα πολλά, sub. ἀνθρώποις συμβαίνει. AUGER.

Τῶν ἐμῶν θυγατέρων ἐδικάζοντο] F. ἐπεδικάζοντο. Unde ἐπιδικαιοί, αἱ ἐπιδικηροί.

μαι, λαμπρότατα, καὶ ¹ὡς ὑμεῖς σύνιστε, ποιῶ. οὐ γὰρ ἄγνοῶ τοῦθ', ὅτι τοῖς μὲν γένοι πολίταις ὑμῖν ἱκανόν ἐστι λειτουργεῖν, ὡς οἱ νόμοι προστάττουσι· τοὺς δὲ ποιητοὺς ἡμᾶς, ὡς ἀποδιδόντας χάριν, οὕτω προσήκει φαίνεσθαι λειτουργοῦντας. μὴ οὖν μοι ταῦτα ὀνειδίξει, ἐφ' οἷς ἐπαίνου τύχοιμ' ἂν δικαίως· ἀλλὰ τίνα, ὦ Φορμίων, τῶν πολιτῶν ἔταιρειν, ὡς περ σὺ, μεμίσθωμαι; δείξον. τίνα τῆς πόλεως, ἧς αὐτὸς ²ἠξιώθης, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ παρρησίας ἀπεστήρηκα, ὡς περ σὺ τοῦτον, ὃν κατήσχυνας; τίνας γυναῖκα διέφθαρκα, ὡς περ σὺ, πρὸς πολλαῖς ἄλλαις, ταύτην, ἧ τὸ μνήμα ὑποδόμησεν ὁ Θεοῖς ἐχθρὸς οὗτος, πλησίον τοῦ τῆς δεσποίνης, ἀνηλωκῶς πλέον ἢ τάλαντα δύο; καὶ οὐκ ἠσθάνετο, ὅτι οὐχὶ τοῦ τάφου μνημεῖον ἔσται τὸ οἰκοδόμημα, τοιοῦτον ὃν, ἀλλὰ τῆς ³ἀδικίας, ἧς τὸν ἄνδρα ἠδίκηκεν ἐκεῖνη διὰ τοῦτον. εἶτα τοιαῦτα ποιῶν, καὶ τηλικαύτας μαρτυρίας ἐξενηνοχῶς τῆς ὕβρεως τῆς σαυτοῦ, σὺ τὸν ἄλλου βίον ἐξετάζειν τολμᾷς; μεθ' ἡμέραν εἰ σὺ σώφρων, τὴν δὲ νύκτα, ἐφ' οἷς θάνατος ἢ ζημία, ταῦτα ποιεῖς.

κγ'. Πονηρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸς οὗτος ἄνωθεν ἐκ τοῦ Ἀνακειῦ καὶ ἄδικος. σημεῖον δέ· εἰ γὰρ ἦν δίκαιος, πένης ἂν ἦν, τὰ τοῦ δεσπότου διοικήσας· νῦν δὲ τοσοῦτων χρημάτων τὸ πλῆθος κύριος καταστάς, ὡς τε τοσαῦτα λαθεῖν ἀπ' αὐτῶν κλέψας, ὅσα νῦν κέκτηται, οὐκ ὀφείλειν ταῦτα, ἀλλὰ πατρῶα ἔχειν ἡγεῖται. καίτοι πρὸς Θεῶν, εἰ
 1126 κλέπτην σε ἀπήγον, ὡς ἐπ' αὐτοφώρῳ εἰληφῶς, τὴν οὐσίαν ἣν ἔχεις, εἰ πως οἷόν τ' ἦν, ἐπιδείξῃ σοι, εἶτά σε ἠξίουں, εἰ μὴ φῆς ὑψηρημένοσ ταῦτ' ἔχειν, ἀνάγειν ὅθεν εἰληφας, εἰς τίνα ἂν αὐτὰ ἀνήγαγες; οὔτε γὰρ σοι πατήρ παρέδωκεν, οὔθ' εὖρες, οὔτε λαβῶν παθεν ἄλλοθεν ἠλθες ὡς ἡμᾶς· Ἐάρβαρος γὰρ ἔωνήθησ. εἶθ', ὦ δημοσίᾳ προσῆκεν ἐπὶ τοῖς

1 * ὡς καὶ

2 * ἠξιώθην

3 ἀδικίας, * ἧ καὶ τὸν

WOLF.

κδ'. Μεθ' ἡμέραν] Ἀντὶ τοῦ, ἐν ἡμέρᾳ. Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. μεθ' ἡμέραν γὰρ φασιν, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ. Schol. ad Aristoph. Plut. v. 931. Cf. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 327. et D'Orville. ad Charit. Aphrod. I. IV. c. VI. p. 412. qui μεθ' ἡμέρας vel μεθήμερας patrocinari videtur.

κγ'. Ἄνωθεν ἐκ τοῦ Ἀνακειῦ] Τὰ Ἀνάκεια, ἰορτὴ Καστορος καὶ Πολυδεύκουσ. τὸ δὲ Ἀνάκειον, τὸ ἱερόν. Unde conjectura est, Servos venisse ad Castoris et Pollucis: ut sententia sit: A primo emptionis die fuit improbus et injustus. WOLF.

Ἀνακειῦ] I. ἀνακείου. ἀνακαῖον, ergastulum malorum servorum. AUGER.

εργασμένοις τεθνήσκειναι, σὺ, τὸ σῶμα σεσωκῶς, καὶ πόλιν ἐκ τῶν ἡμετέρων σαυτῶ κτησάμενος, καὶ παῖδας ἀδελφοῦς τοῖς ἑαυτοῦ δεσπόταις ἀξιοθεῖς ποιήσασθαι, παρεγράψω μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην τῶν ἐγκαλουμένων χρημάτων ὑφ' ἡμῶν; εἶτα κακῶς ἡμᾶς ἔλεγες; καὶ τὸν ἡμέτερον πατέρα ἐξήταζες, ὅστις ἦν; ἐφ' οἷς τίς οὐκ ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπῶς ἠνεγκεν; ἐγὼ γὰρ, εἰ πάντων τῶν ἄλλων ὑμῶν ἔλαττον προσήκει μοι φρονεῖν, τούτου γε μεῖζον, οἶμαι· καὶ τούτῳ γε εἰ μηδενὸς τῶν ἄλλων ἔλαττον, ἐμοῦ γε ἔλαττον. ὄντων γὰρ ἡμῶν τοιούτων, ὁποῖους τινὰς ἂν καὶ σὺ κατασκευάσῃς τῷ λόγῳ, σὺ δούλος ἦσθα.

κδ'. Τάχα τοίνυν ἂν ἴσως καὶ τοῦτό τις αὐτῶν εἴποι, ὡς, ἀδελφὸς ὢν ἐμὸς, Πασικλῆς οὐδὲν ἐγκαλεῖ τῶν αὐτῶν τούτῳ πραγμάτων. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ Πασικλέους, — παραιτησάμενος καὶ δεηθεὶς ὑμῶν συγγνώμην ἔχειν, εἰ προεληλυθὼς εἰς τοῦτο, ὥστε, ὑπὸ τῶν ἑμαυτοῦ δούλων ὑβρισθεὶς, οὐ δύναμαι κατασχεῖν, ἀ τέως οὐδὲ τῶν ἄλλων λεγόντων ἀκούειν ἐδόκουν —, ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι. ἐγὼ γὰρ ὁμομήτριον μὲν ἀδελφὸν ἑμαυτοῦ Πασικλέα νομίζω, ὁμοπατριὸν ¹ γ' οὐκ οἶδα. δέδοικα μέντοι μὴ τῶν Φορμίωνος ἀμαρτημάτων εἰς ἡμᾶς ἀρχὴ Πασικλῆς ἦ. ὅταν 1127 γὰρ τῷ δούλῳ συνδικῆ τὸν ἀδελφὸν ἀτιμῶν, καὶ παραπεπτωκῶς θαυμάζῃ τούτους, ὑφ' ὧν αὐτῷ θαυμάζεσθαι προσῆκε, τίς ἔχει δικαίαν ταῦθ' ὑποψίαν; ἀνελε οὖν ἐκ μέσου μοι Πασικλέα, καὶ σὸς μὲν υἱὸς ἀντὶ δεσπώτου καλεῖσθω, ἐμὸς δὲ ἀντίδικος· βούλεται γὰρ, ἀντ' ἀδελφοῦ.

κε'. Ἐγὼ δὲ τούτῳ μὲν χαίρειν λέγω· οὐς δ' ὁ πατήρ μοι παρέδωκε βοηθούς καὶ φίλους, εἰς τούτους ἤκω, εἰς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί. καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω, μὴ ὑπερίδητέ με καὶ τὰς θυγατέρας, δι' ἔνδειαν τοῖς ἑμαυτοῦ δούλοις καὶ τοῖς τούτου κόλαξιν ² ἐπίχαρτον γενόμενον. ὁ ἐμὸς ὑμῖν πατήρ χιλίας ἔδωκεν ἀσπίδας, καὶ πολλὰ χρήσιμον αὐτὸν παρέσχε, καί, πέντε τριήρεις ἔδε-

¹ * δὲ γ' οὐκ

² * ἐπιχάρτους γενομένους

¹ Ἀδελφὸς τοῖς σεαυτοῦ δεσπόταις. WOLF. tassis, ἐρῶ, ἢ σιωπήσομαι; et v. 29. καὶ κδ'. Καὶ παρὰ Πασικλέους παραιτησάμενος. ἰποπεπτωκῶς. IDEM. et v. 18. ἐρῶ καὶ μὴ σιωπήσομαι. aut for-

λοντῆς ἐπιδούς καὶ παρ' αὐτοῦ πληρώσας, ¹ ἐτριηράρχησε τριηραρχίας. καὶ ταῦτα, οὐκ ὀφείλειν ὑμᾶς νομίζων χάριν ἡμῖν, ὑπομιμνήσκω, ἡμεῖς γὰρ ὀφείλομεν ὑμῖν· ἀλλ' ἵνα μὴ λάθω τι παθῶν τούτων ἀνάξιον, οὐδὲ γὰρ ὑμῖν ἂν γένοιτο καλόν.

κς'. Πολλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν περὶ ὧν ὑβρισμαι, οὐκ ἱκανὸν ὄν τὸ ὕδωρ ὀρῶ μοι. ὡς οὖν μάλιστα ἂν ἅπαντας ὑμᾶς ἠγοῦμαι γινῶναι τὴν ὑπερβολὴν ὧν ἠδικήμεθ' ἡμεῖς, φράσω. εἰ σκέψαιτο πρὸς ἑαυτὸν ἕκαστος ὑμῶν, τίς οἴκοι κατέλιπεν οἰκέτην, εἰδ' ὑπὸ τούτου πεπονθῶθ' ἑαυτὸν θείη ταυθ', ὅπερ ἡμεῖς ὑπὸ τούτου. — μὴ γὰρ εἰ Σύρος, ἢ Μάνης, ἢ τις ἕκαστος ἐκείνων, οὗτος δὲ Φορμίων· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τὸ αὐτὸ, δοῦλοι μὲν ἐκεῖνοι, δοῦλος δ' οὗτος ἦν, δεσπότης δ' ὑμεῖς, δεσπότης δ' ἦν ἐγώ —. ἦν τοίνυν ὑμῶν ἂν ἕκαστος δίκην ἀξιόσπει λαβεῖν, ταύτην νομίζετε καὶ μοὶ προσήκειν 1128 νῦν· καὶ τὸν ἀφηρημένον τῷ μαρτυρῆσαι τὰ ψευδῆ, καὶ ὑπὲρ τῶν νόμων, καὶ ὑπὲρ τῶν ὀρκῶν οὓς ὁμωμοκότες δικάζετε, τιμωρήσασθε· καὶ παράδειγμα ποιήσατε τοῖς ἄλλοις, μνημονεύοντες πάντα ὅσα ἀκηκόατε ἡμῶν, καὶ φυλάττοντες ἐὰν παράγειν ἐπιχειρῶσιν ὑμᾶς, καὶ πρὸς ἕκαστον ἅπαντῶντες ἐὰν μὴ φῶσιν ἅπαντα μεμαρτυρηκέαι. τί οὖν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γέγραπται; τί οὖν εὐ τότε ἀπηλείφου; τίς οὖν ἢ παρὰ τοῖς ἀρχουσιν ἀντιγραφή; ² ἐὰν μεμαρτυρηκέαι τὸν μὲν ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκας, τὸν δ' ³ ἐπιτροπεύσειν, τὸν δ' ἔχειν· ποίας; ἐν αἷς τί γέγραπται; ταῦτ' ἐρωτᾶτε. ἂ γὰρ οὔτοι μεμαρτυρήκασιν, οὐδεὶς ἐκείνων προσμεμαρτύρηκεν. ἐὰν δ' ὀδύρωνται, τὸν πεπονθότα ἐλεεινότερον τῶν δωσόντων δίκην ἠγεῖσθε. ταῦτα γὰρ ἂν ποιῆτε, ἐμοί τε βοηθήσετε, καὶ τούτους τῆς ἄγαν κολακείας ἐπισχῆσετε, καὶ αὐτοὶ τὰ εὐόρκα ἔσεσθε ἐψηφισμένοι.

¹ * ἐτριηράρχησε

² ἐὰν * δὲ μεμαρτυρηκέαι

³ ἐπιτροπεῦσαι

κς'. Φορμίων] Post Φορμίον sub. σκέψασθε. AUGER.

Ἐὰν μεμαρτυρηκέαι] F. τίς οὖν ἢ παρὰ τοῖς ἀρχουσιν ἀντιγραφή ἐστι; μεμαρτυρηκέαι, τὸν μὲν. WOLF.

Οὔτοι] Stephanus ejusque consortes.

v. seq. ἐκείνων, Pasicles, Nicocles, etc. AUGER.

Καὶ τούτους τὰς ἄγαν κολακείας ἐπισχῆσετε] Aut τῆς ἄγαν, ut habet Felic. aut τούτων τὰς. WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΨΕΥΔΟ-
ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

Ἡ πρώτη τῶ λόγων καὶ τῶν φησάντων οὐκ ἐπικατασκευάζεται, καὶ ἕτερα προσισάγεται, 1128
εἰ καὶ παράνομαι διαθήκαι.

Καὶ ἕτερα προσισάγεται] F. παρισάγεται, αὐτ προσισάγεται. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Β.

Α. ΟΤΙ μὲν οὐκ ἀπορήσειν ἔμελλε Στέφανος οὕτως ὅτι 1129
τι ἀπολογήσεται περὶ τῆς μαρτυρίας, παρὰ τῶν λόγων,
ὡς οὐ πάντα μεμαρτύρηκε τὰ ἐν τῶν γραμματείῳ γεγραμ-
μένα, καὶ ἕξαπατῶν ὑμᾶς, καὶ αὐτὸς σχεδὸν τι ὑπενόουσι,
ὡς ἄνδρες δικασταί. πανοῦργός τε γὰρ ἐστὶ, καὶ οἱ γρά-
φοντες, καὶ οἱ συμβουλευόντες ὑπὲρ Φορμίωνος πολλοί·
ἀλλὰ τὸ εἰκὸς ἐστὶ τοὺς ἐγχειροῦντας τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν,
καὶ τὴν ἀπολογίαν εὐθέως ὑπὲρ αὐτῶν μελετᾶν.

Β. Ὅτι δὲ ἐν τοσούτῳ λόγῳ οὐδαμοῦ μαρτυρίας παρ-
εσχετο ὑμῖν, ὡς ἢ διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ παρεγέ-
ιστό σοι αὐτὸς ταύτην τὴν διαθήκην, ὡς εἶδέναι ταῦτα
ὅτι ἀντίγραφά ἐστιν, ὣν ὁ πατήρ μου διέθετο, ἢ ἀνοιχθὲν
αἶθε τὸ γραμματεῖον, ὃ φασὶ διαθέμενον ἐκεῖνον καταλιπεῖν,
ταῦτα συμμέμνησθέ μοι. ἀλλὰ μὴν ὅποτε μεμαρτύρηκεν,
ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίανος τὰ ἐν τῶ
γραμματεῖῳ γεγραμμένα, τὰς διαθήκας μὴ ἔχων ἐπι-

Β. τὰς διαθήκας μὴ ἔχων ἐπιδοῦσαι. et p. 137. v. 6. διὰ μαρτυρίας. WOLF.

δείξαι, μήθ' ὡς ὁ πατήρ διέθετο ἡμῶν, μήθ' ὡς αὐτὸς οἶδε παραγενόμενος αὐταῖς διατιθεμένου τοῦ πατρὸς, πῶς οὐ περιφανῶς οὗτος ἐξελέγχεται τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς;

γ'. Εἰ τοίνυν πρόκλησίν φησιν εἶναι, καὶ μὴ μαρτυρίαν, οὐκ ἀληθῆ λέγει· ἅπαντα γὰρ, ὅσα παρέχονται εἰς τὸ
1130 δικαστήριον προκαλούμενοι ἀλλήλους οἱ ἀντίδικοι, διὰ μαρτυρίας παρέχονται. οὐ γὰρ ἂν εἰδείθ' ὑμεῖς, εἴτ' ἔστιν ἀληθῆ ἢ εἶτε ψευδῆ, ἅ φασιν ἐκάτεροι, εἰ μὴ τις καὶ τοὺς μάρτυρας παρέχοιτο· ὅταν δὲ παράσχηται, τούτοις πιστεύοντες ὑποδίοικς οὔσι, ψηφίζεσθε ἐκ τῶν λεγομένων καὶ μαρτυρουμένων, ἃ ἂν ὑμῖν δοκῆ δίκαια εἶναι.

δ'. Βούλομαι τοίνυν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἐξελέγξαι, ὅτι οὐ πρόκλησις ἔστι, καὶ ὡς ἔδει μαρτυρεῖν αὐτούς, εἴ περ ἐγίγνετο ἢ πρόκλησις, ὡς οὐκ ἐγίγνετο. μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισίᾳ, ὅτε προῦκαλεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον, ὃ παρεῖχεν Ἀμφίων ὁ Κηφισοφῶντος κηδεστής, Ἀπολλόδωρον δ' οὐκ ἐθέλειν ἀνοίγειν. οὕτω μὲν ἂν μαρτυροῦντες, ἐδόκου ἀληθῆ μαρτυρεῖν. ἀντίγραφα δὲ τῶν διαθηκῶν τῶν Πασιώνος μαρτυρεῖν εἶναι τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ,
1 ἃ παρείχετο Φορμίων, μήτε παραγενομένους ἐκείνῳ διατιθεμένῳ, μήτ' εἰδότας εἰ διέθετο, πῶς οὐ περιφανῶς ἀναισχυντία δοκεῖ ὑμῖν εἶναι;

ε'. Ἀλλὰ μὴν εἰ φησὶ Φορμίωνος λέγοντος πιστεύειν

1 *

δ. "Ὁ παρεῖχεν Ἀμφίων] Hoc rectius esse puto, quam Ἀμφίς aut Ἀμφίας: etsi nostra nihil refert. IDEM.

Ἄλλὰ μὴν εἰ φησὶ—] Occupat hoc loco Apollodorus defensionem, qua Stephanus uti poterat: nempe non esse se testificatum testamentum Pasionis a se visum, aut scivisse se, quid in eo contineretur; sed quod Phormionem dicentem audierat; quod testimonii genus legibus receptum non esse disputat Apollodorus, cum id nihil sit aliud, quam diversæ partis ipsius testimonium proferre; Hoc autem leges non admittere; nec ut de auditione testetur quis generaliter, sed ut quisque testetur de iis, quæ scit quibusque gerendis interfuit; et ne variare possit, addendo aut detrahendo iis, quæ dixit, aut aliter

immutando, eum quoque testimonium suum, ἐν γραμματείῳ, tabulis scriptum dare leges easdem jubere. Sed nec eas permittere, ut quis, quod ab homine adhuc vivente audiit, pro testimonio dicat, nisi is sit æger, aut absens, quo casu non μαρτυρίαν, sed ἐκμαρτυρίαν dare permittere, eamque ἐν γραμματείῳ: ut si is qui testimonii auctor dicebatur, id non abnegaret, illius periculo testimonium esset; sin minus, eorum periculo, qui se id ex eo audivisse dicebant. Proprium verbum est τὸ ἀναδέχεσθαι, quo utebantur, quando is, qui testimonii auctor dicebatur, testimonium agnoscebat, et eo pacto falsi periculum in se recipiebat. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. XI. §. IV. sqq. HERALDUS.

ταῦτ' ἀληθῆ εἶναι, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστὶ πιστεύειν τε λέγοντι τούτῳ ταῦτα, καὶ κελεύοντι μαρτυρεῖν. οἱ δὲ γε νόμοι οὐ ταῦτα λέγουσιν, ἀλλ' ἂν εἰδῆ τις, καὶ, οἷς ἂν παραγένηται πρᾶττομένοις, ταῦτα μαρτυρεῖν κελεύουσιν ἐν γραμματείῳ γεγραμμένα, ἵνα μήτ' ἀφελεῖν ἐξῆ μὴδὲν, μήτε προσθεῖναι τοῖς γεγραμμένοις· ἀκοήν δ' οὐκ ἔωσι ζῶντος μαρτυρεῖν, ἀλλὰ τεθνεώτος· τῶν δὲ ἀδυνάτων καὶ ὑπερορίων ἐκμαρτυρίαν γεγραμμένην ἐν ¹ τῷ γραμματείῳ, καὶ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐπισκήψεως τὴν τε μαρ- 1131 τυρίαν καὶ ἐκμαρτυρίαν ἀγωνίζεσθαι ἅμα, ἴν', εἰ μὲν ἀναδέχεται ὁ ἐκμαρτυρήσας, ἐκεῖνος ὑπόδικος ἢ τῶν ψευδομαρτυριῶν, εἰ δὲ μὴ ἀναδέχεται, οἱ ² ἐκμαρτυρήσαντες τὴν ἐκμαρτυρίαν. Στέφανος τοίνυν οὗτος, οὔτ' εἰδὼς διαθήκας καταλιπόντα τὸν πατέρα ἡμῶν, οὔτε παρὰ γενόμενος πώποτε διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ ἡμῶν, ἀκούσας δὲ Φορμίωνος, μεμαρτύρηκεν ³ ἀκοήν τὰ ψευδῆ τε καὶ παρὰ τὸν νόμον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΝΟΜΟΣ.

'Ακοήν εἶναι μαρτυρεῖν τεθνεώτος· ἐκμαρτυρίαν δὲ, ὑπερορίου καὶ ἀδυνατού.

¹ * Deest articulus.

² * μαρτυρήσαντες

³ ἀκοήν * ζῶντος τὰ

"Αν εἰδῆ —] De hac lege vid. Petit. Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. VII. §. IX. p. 445. Intempestive, in notis scribit Wesselingius, Legum augetur numerus. Eadem est ac Μαρτυρεῖν ἐν γραμματείῳ, quam et Isæus respicit de Philoct. Hered. p. 61.

Τῶν δὲ ἀδυνάτων] S. κελεύουσιν οἱ νόμοι μαρτυρεῖν, ἀπὸ κοινοῦ. et v. 10. ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐπισκήψεως, παρὰ τὸ ἐπισκήπτομαι. et v. 12. εἰ μὲν ἀναδέχεται ὁ μαρτυρήσας, et v. 13. οἱ ἐκμαρτυρήσαντες τὴν μαρτυρίαν. WOLF.

Τῶν δὲ ἀδυνάτων —] In his verbis Demosthenes τοὺς ἐκμαρτυρήσαντας τὴν ἐκμαρτυρίαν appellat, qui Isæo sunt οἱ τὴν ἐκμαρτυρίαν ποιούμενοι. Nam si is qui ἐκμαρτυρίαν absens scripto dixerat, eam approbasset postea, ac falsa deprehenderetur, ipse falsi testimonii reus erat. Sin inficiaretur, quod ἔξαρτος γινέσθαι dicit Isæus, Demosthenes vero εἰ ἀναδέχεται τὴν ἐκμαρτυρίαν, qui testato eam confirma-

rant in iudicio presentes, ipsi falsi testimonii causam dicebant. In Obs. ad Jus A. et R. p. 837. SALMASIUS. Plura de vocabulis μαρτυρία et ἐκμαρτυρία vid. in l. l. quæ quidem fere ad unum, ut misera et crassa, exagitat Heraldus in Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. XI.

'Ακοήν εἶναι —] Quanquam et de auditione testimonium dabatur, cum testes vidisse quidem se negant, sed audivisse; verum cum hac cautione, ut rem a mortuo auditam, non a vivente acceptam, testari liceat: præterea aliena fide testimonium dicere licebat de re peregre extra fines Atticæ gesta, † et cui interesse non potueris, quod ἐκμαρτυρία dicebatur. In Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. VII. §. X. p. 445. PETITUS. † Id vero Legis verba non docent. ὑπερορίου καὶ ἀδυνατού ἐκμαρτυρεῖν est testificari te audivisse ab homine peregre profecto atque eo qui ob infirmam valetudinem adesse non potest. Explicit Isæus de Pyrrh. Hered. p. 40. Nam οἱ ἀσθενούντες

ζ'. Ὡς τοίνυν καὶ παρ' ἕτερον νόμον μεμαρτύρηκεν, ἐπιδείξαι ὑμῖν βούλομαι, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι μεγάλων ἀδικημάτων οὐκ ἔχων καταφυγὴν ὁ Φορμίων, πρόφασιν λαβὼν λόγῳ τὴν πρόκλησιν, ἔργῳ αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκε, προστησάμενος τούτους, δι' ὧν οἱ μὲν δικασταὶ ἐξηπατήθησαν, ὡς ἀληθῆ τούτων μαρτυρούντων· ἐγὼ δὲ ἀπεστερήθην, ὧν ὁ πατήρ μοι κατέλιπε χρημάτων, καὶ τοῦ δίκην λαβεῖν περὶ ὧν ἀδικοῦμαι. μαρτυρεῖν γὰρ οἱ νόμοι οὐκ εἴωσιν αὐτὸν αὐτῷ, οὔτ' ἐπὶ ταῖς γραφαῖς, οὔτ' ἐπὶ ταῖς δίκαις, οὔτ' ἐν ταῖς εὐθύναις. ὁ τοίνυν Φορμίων αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκεν, ὅποτε φασὶν οὗτοι ἀκούσαντες ἐκείνου ταῦτα μεμαρτυρημέναι. ἵνα δὲ εἰδῆτε ἀκριβῶς, αὐτὸν τὸν νόμον μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Τῶν ἀντιδίκων ἰπάναγκες εἶναι ἀποκρίνασθαι ἀλλήλοις τὸ ἐρωτώμενον, μαρτυρεῖν δὲ μὴ.

1132 ζ'. Σκέψασθε τοίνυν τουτονὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει ὑποδίκους εἶναι τῶν ψευδομαρτυριῶν, καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

* Ἐστω δὲ καὶ ὑπόδικος τῶν ψευδομαρτυριῶν ὁ μαρτυρήσας αὐτοῦ τούτου, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον· καὶ ὁ ¹ προβαλλόμενος κατὰ ταῦτα.

η'. Ἐτι τοίνυν καὶ ἀπὸ τοῦ γραμματείου γνοίη τις, ἐν

¹ * προβαλλόμενος

et ἀποδημῶντες aut ἀποδημῆν μέλλοντες non alii sunt ac ὑπερόριοι et ἀδύνατοι, de quibus Lex. Non præterit hunc errorem Petiti Salmasius Obs. ad Jus A. et R. p. 832., vicissim in quibusdam aberans. WESSELING.

ζ'. Τῶν ἀντιδίκων —] Vid. Petit. Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. VII. §. IV. p. 443. et de Leg. seq. ibid. §. VI.

Ὁ μαρτυρήσας αὐτοῦ τούτου] S. ἕνεκα. WOLF.

Ἐτι τοίνυν καὶ ἀπὸ τοῦ γραμματείου. IDEM.

Ἐτι τοίνυν καὶ κ. τ. λ.] Ex h. l. Petitus sic: Differebant tabulæ, quibus testes, qui rebus interfuerant, testimonium domi inscribebant, a tabulis illis, quibus testes, qui interfuerant rebus non advocati, sed forte fortuna, testimonium dant: illæ cuim exasciatæ sunt et expolitæ; hæ ve-

ro e cera, ut e cera, ut si quid adscribere vel delere velint, facile possint. In Comm. in Leg. Attic. l. IV. t. VII. §. VII. p. 444. Reprehendit hæc Cl. Salmasius Obs. ad Jus A. et R. p. 824. Melius certe Petitus has tabellas *albatas* dixisset. De ipsa vero tabularum, quibus testimonia consignabantur, destinatione, a Petito inventa atque a Salmasio probata, multo rectius D. Heraldus Anim. ad Jus A. et R. l. VI. 11. WESSELING.

Ἐτι τοίνυν καὶ —] Cum Apollodorus Pasionis trapezitæ fil. peregre reversus, matrem invenisset Phormionem, quem Pasion mensæ suæ proposuerat, nuptiam, ipsumque adeo Phormionem patris bona omnia possidentem, graviter id ferens, in jus eum vocat. Phormion transactionem ei opponit, sed et Pasionis testamentum allegat, quo sibi uxorem Apollodori matrem

ἢ ἡ μαρτυρία γέγραπται, ὅτι τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε·
 λελευκαμένον τε γὰρ ἔστι καὶ οἴκοθεν κατεσκευασμένον.
 καίτοι τοὺς μὲν τὰ πεπραγμένα μαρτυροῦντας προσήκει
 οἴκοθεν τὰς μαρτυρίας κατεσκευασμένας μαρτυρεῖν, τοὺς
 δὲ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντας τοὺς ἀπὸ ταυτομάτου

cum doto reliquerat, et in eam rem testes producti, inter quos Stephanum Meneclis F. et Scytham Harmatei F. qui de Phormionis provocacione apud dialetam aut iudicem tribulem facta, qua provocaverat, ni Pasionis testamenti exemplum esset, quod in echinum conjecerat, neque conditionem ab Apollodoro acceptam testati sunt. Hoc se testimonium cum oppressum diceret Apollodorus, egit adversus Stephanum ψευδομαρτυρίαν: (Nam etsi plures ea de re testati essent, licebat qucnlibet eorum eligere, qui damnum sibi falso testimonio illatum resarciret.) Ac prima oratione cum probare aggressus esset, et falsum esse Stephani testimonium, et iudicio contra se dato causam præbuisse, secunda Stephani defensionem diluere tentabat. Dicebat igitur Apollodorus falsum esse Stephani testimonium; quandoquidem non viderat patrem suum testamentum facientem, nec interfuerat cum is testamentum faceret; testimonia autem esse debere de re, quam quis viderat aut sciebat, ita ut nemo de auditu testari possit, nisi tribus casibus, cum is, a quo quid audiisse dicebat, esset mortuus, vel absens, vel infirmus. Ac cum replicaret Stephanus, se neque de testamento, neque de his quæ in eo scripta erant, testimonium dixisse, sed de conditione Apollodoro delata a Phormione, περὶ προκλήσεως ἢ Φορμίαν προὐκαλέσαστο: quare quod dixerat, non esse proprie μαρτυρίαν, sed πρόκλησιν, regerebat Apollodorus, primum, nullam esse πρόκλησιν siue testibus, atque eam, qui προὐκαλεῖτο, testes adhibere, quia aliter non constaret περὶ προκλήσεως. Deinde, Stephanum de Pasionis testamento esse testatum, deque iis quæ in eo scripta esse dicebat, cum patri suo testanti non affuisset, nec sciret quid in ejus testamento contineretur. Quod si diceret, id se accepisse a Phormione, atque audiisse, quid illud testamentum contineret, falsum esse testimonium, cum nemo de eo quod nescit, quia non vidit aut non interfuit cum gereretur testificari possit, nisi iis casibus, qui supra observati sunt. Denique addit, ex ipsa quoque tabellæ forma, quæ testimonium ejus continebat, agnosci, testimonium id esse de re, de qua in iudicio agebatur, non πρόκλησιν, i. e. testimonium περὶ προκλήσεως: siquidem tabella erat dealbata et do-

mi parata, cum ii, qui testantur περὶ προκλήσεως, soleant ceratis tabulis, quas secum gerant, scribere, ut delere possint, addere, aut detrahere, quod videant addendum aut detrahendum.—Aliud autem est γραμματεῖον λελευκαμένον, et alia illius causa. Nempe testes ipsos providere oportebat, ne quid in suis tabulis deleteretur, adjiceretur, aut mutaretur, unde falsi testimonii accusatio concinnari quondam posset; quare eas domi parabant, et postea obsignabant, ne qua fraus fieri posset, neve aperiri possent, nisi in iudicio. Creta igitur annulo impressa ea obsignabant, quæ signandi ratio frequens erat apud Græcos. Ergo si qua testimonia apparebant cretatis et dealbatis tabulis obsignata, ea dicebat Demosthenes domi parata neque ex improvise scripta: nam quæ subito et e re nata scribebantur, velati περὶ προκλήσεως, ceratis tabulis, quæ solita et ordinariæ erant, scribi solita, ut ibi mutare possent εἰ μαρτυροῦντες, quod mutandum censerent, cum ad testimonia illa adliberentur, de repente sæpius nec prius iis denunciato. His ita expositis, Demosthenis verba facile intelliguntur. Sed quid ibi dicit, τὰ πεπραγμένα μαρτυρεῖν? Nonne quæ in ἐν τῇ προκλήσει gesta sunt, sunt etiam πεπραγμένα? Sunt sane; sed quia non ad rem ipsam, quæ litem movit, pertinent, sed ad formam et confessionem τῆς προκλήσεως, ideo τὰ πεπραγμένα, quæ sunt e visceribus causæ, ab istis separat. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. XI. §. II. III. HERALDUS.

Τοὺς δὲ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντας, καὶ τοὺς ἀπὸ ταυτομάτου προστάντας] Ita scribendum. Nam diversi sunt, εἰ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντες, quibus testimonium lege denunciabatur, et, εἰ ἀπὸ ταυτομάτου προστάντες, quos casus in re præsentanti dabat. Ista duo genera testium in maltha, h. e. in ceratis tabulis testimonium suum scribere debebant, ut detrahere, delere, aut addere quæ vellent possent, cera omnis in scribendo mutationis capax. μάλθη est tabella cerate cera; ὁ ἐν τῇ πινακίδι κηρὸς, Pollux l. X. c. XIV. qui et alio loco μάλθην exponit ἢ κατήλειπτο τὸ πινάκιον, ceram qua tabella erat inducta et oblita. Voluntarii vero testes in λευκάματι id lege jubebantur scribere, et domo prolatas exhibere, ne

προστάντας¹ καὶ ἐν μάλῃ² γεγραμμένους τὴν μαρτυρίαν
 ἴνα, εἴ τι προσγράψαι ἢ ἀπαλείψαι βουλήθῃ, ἐράδιον ἦν.

Γ'. Οὐκοῦν κατὰ μὲν ταῦτα πάντα ἐξελέγχεται τὰ
 ψευδῆ μεμαρτυρηκώς καὶ παρὰ τὸν νόμον· βούλημα δ'
 ὑμῶν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὡς οὔτε διέθετο ὁ πατὴρ
 ἡμῶν διαθήκην οὐδεμίαν, οὔθ' οἱ νόμοι εἴσιν. εἰ γὰρ τις
 ἔραϊτο ὑμᾶς, καὶ ὅποιός τις νόμους δεῖ πολιτεύεσθαι ἡμᾶς,
 δῆλον, ὅτι³ ἀποκρίνεσθ' αὖ κατὰ τοὺς κειμένους. ἀλλὰ
 μὴν, οἱ γε νόμοι ἀπαγορεύουσι, μηδὲ νόμον ἐπ' ἀνδρὶ ἐξεῖλαι
 θεῖναι, ἀν μὴ τὸν αὐτὸν ἐφ' ἀπασιν Ἀθηναίους. οὐκοῦν ὁ
 μὲν νόμος οὕτως τοῖς αὐτοῖς νόμοις πολιτεύεσθαι ἡμᾶς κε-
 λέυει, καὶ οὐκ⁴ ἄλλους ἄλλοις· ὁ δὲ πατὴρ ἔτελεύτησεν ἐπὶ

¹ Deest * καί.

² γεγραμμένον

³ ἀποκρίναισθ'

⁴ Deest ἄλλους.

quid mutare in iis possent. Non enim in
 dealbata tabula sive λευκίωματι, ut in palimpsesto, deleri aut reponi quod cuique
 liberet, licuit. Γραμματεῖον absolute hoc
 vocabatur. §. ε. h. or. οἱ δὲ νόμοι κ. τ. λ. Si
 in cerata tabella, ut infra dicit, deleri,
 detrahi, vel addi quodcumque liberet li-
 cuit, oportet non ceratam fuisse tabellam
 in qua id fieri non poterat. Ergo illa de-
 albata fuerit, ut etiam paulo post vocavit.
 Et vereor etiam ne hic [§. ε.] scribi debe-
 at, ἐν γραμματεῖον λελευκαμένον pro γεγραμ-
 μένα. Nam vox γραμματεῖον, tam de ce-
 ratas tabulis accipiebatur, quam de albatis.
 Unde ap. Aristophan. τὴν μάλῃν ἐκ τῶν
 γραμματεῖων ἐσθίαν. Videtur tamen aliis
 locis infra Demosthenes absolute γραμ-
 ματεῖον posuisse de ea tabella que alba-
 ta esset, ac ceratam vocare simpliciter,
 μάλῃν, καὶ ἐν μάλῃ γεγραμμένους τὴν
 μαρτυρίαν. Pollux quoque l. VIII. c. V.
 inter instrumenta δικαστικά recenset μάλ-
 θην. In Obs. ad Jus A. et R. p. 824. SAL-
 MASIUS.

Τοῖς ἀπὸ ταυτομάτου προστάντας] Γ'.
 παραστάντας, ἢ περιστάντας, ἐν μάλῃ, et
 v. 2. ῥάδιον β. et v. ult. καὶ οἰκ ἄλλους ἄλ-
 λους. WOLF.

Β'. Ὁ δὲ πατὴρ ἔτελεύτησεν —] Corrupta
 τῶν ἀρχόντων nomina. Ac primo legen-
 dum, ἐπὶ Δυσκινέτου ἀρχόντος. Summum
 Athenis magistratum gessit Dyscinetus
 hic Olymp. CII. a. III. Ita docet Anony-
 mus in Descript. Olymp. ista Olympi-
 ade, isto anno. Neque aliter nominatur
 a Diodor. Sic. l. XV. Et Pausan. Messe-
 niac. Decennio post factus est Atheni-
 ensis Phormio, archonte Nicophemo,
 Olymp. CIV. a. IV. Ecce seriem eo in-

tervallo archontum. 1. Dyscinetus, 2.
 Lysistratus, 3. Nausigenes, 4. Polyzelus,
 5. Cephisodorus, 6. Chion, 7. Timo-
 crates, 8. Chariclides, 9. Molon, 10. Ni-
 cophemus. Ergo in Demosth. l. l. re-
 scribendum, ἐπὶ Νικοφήμευ ἀρχόντος. Ita
 Anonymus, et Diodor. Sic. in fin. l. XV.
 Observa autem de morte patris, quam ait
 Demosthenes incidisse in magistratum
 Dyscineti. Ergo amiserit patrem Orator
 puer fere, et annos duntaxat XI. natus.
 Nam ut ex eodem illo Anonymo disci-
 mus, natus est tribus annis post Aristote-
 lem, Olymp. XCIX. a. IV. cum magi-
 stratum supremum gereret Demophilus.
 Huic consentit Dionysius Halic. in Ep. ad
 Amm. ubi natum eum dicit anno ante
 Olymp. C. Itaque sub Timocrate, qui
 praetoram gessit Olymp. CIV. a. I. ipse
 aetatis jam annum impleverat XVII.
 Dionys. Hal. ibid. Idem Anonymus
 etiam notat. Ergo errat Plutarch. l. de
 X. Rhet. in Demosth. καταλειφθεὶς ὑπὸ
 πατρὸς ἐτῶν ἑπτὰ· et iterum in Vit. ej.
 ἐπταέτης. Errat quoque, qui eum se-
 quitur, Photius in Biblioth. Quin, si cal-
 culum ejus ipsius sequamur, fuerit, mori-
 oriente patre, annorum XV. Nam Dexi-
 theo praetore natum eum tradit, i. e. annis
 totis IV. ante Demophilum, quem jam
 dixi. Att. Lect. l. III. c. XXV. MEURST-
 US. Emendat vir cl. Νικοφήμευ, idque
 optime, sed male inde probare nititur
 sententiam Dionysii. Nam ista dicuntur,
 sive potius scribuntur ab oratore Demo-
 sthene, non de Demosthene patre et aetate
 sua, sed ex Apollodori, cui hanc Oratio-
 nem scripserat, persona, de Pasione pa-
 tre: et proculdubio vera est Plutarchi

¹ Δυσκινήτου ἀρχοντος· ὁ δὲ Φορμίων Ἀθηναῖος ἐγένετο, ἐπὶ Νικοφήμευ ἀρχοντος, δεκάτῳ ἔτει ὕστερον, ἢ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανε. πῶς ἂν οὖν μὴ εἰδῶς ὁ πατὴρ αὐτὸν Ἀθηναῖον ἐσόμενον, ἔδωκεν ἂν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ ² προσεπηλάκισε μὲν ἂν ἡμᾶς, κατεφρένησε δ' ἂν τῆς δωρεᾶς 1133 ἧς παρ' ὑμῶν ἔλαβε, παρῆιδε δ' ἂν καὶ τοὺς νόμους; πότερα δὲ κάλλιον ἦν αὐτῷ, ζῶντι προᾶξαι ταῦτα, εἴπερ ἠβούλετο, ἢ ἀποθανόντα, διαθήκας καταλιπεῖν ἅς οὐ κύριος ἦν; ἀλλὰ μὲν αὐτῶν τῶν νόμων ἀκούσαντες, γνώσεσθε, ὡς εὐ κύριος ἦν διαθέσθαι. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἵσοι μὴ ἐπεποιήντο, ὥστε μήτε ἀπειπεῖν, μήτ' ἐπιδικάσασθαι, ὅτε

¹ Δυσκινήτου

² προσεπηλάκισε

sententia, cujus vindicem dabimus et asseritorem Demosthenem, qui scribit κ. ὄνητ. ἐξούλ. ε. Aphobum tutorem suum extremo anno Præturæ Polyzeli in uxorem duxisse Onetoris sororem. Polyzeli Prætura incidit in a. II. Olymp. CIII., ut est videre ap. Diodor. Sic., Anonym. in Descript. Olymp. Cephisodoro, qui Polyzelum excepit, Archonte, Aphobum male administratæ tutelæ accusavit, qui annus erat III. Olymp. CIII., cum in viros esset adscriptus, et jam juris suæ, ut legitur ibid. Atqui in viros tantum adscribebantur, anno ætatis XX., ut in superioribus diximus, circa Heatonombæonis initia, quare dixit Demosthenes, εὐδὺς μετὰ τοῦς γάμους ἀνὴρ εἶναι δοκιμασθεῖς. Extremo enim Polyzeli anno sororem Onetoris duxerat in uxorem Aphobus: hunc Polyzelum in Prætura excipit Cephisodorus, quo jam Archonte δοκιμασθεῖς in viros est transcriptus noster Demosthenes. Neque ante hanc ætatem actionem ἐπιτροπῆς instituere poterat, ut qui sua ante annum ætatis XX. administrare non posset: unde in Græc. Comment. legimus, ἐγγραφέντες εἰς ἀνδρας ἔλαχον δίκην ἐπιτροπῆς. Anno autem I. Olymp. CIV., Prætoře Athenis Timocrate, iudicium est adeptus adversus Aphobum. Non igitur conferendus est natalis Demosthenis in a. IV. Olymp. XCIX., sed potius in a. IV. Olymp. XCVIII. In Comm. in Leg. Attic. I. III. t. I. p. 267. PETITUS. Cf. quoque Corsin. Fast. Attic. tom. IV. p. 8. 11 et 17.

Νικοφήμευ] Lege Νικοφήμευ. PALMER.
καὶ προσεπηλάκισε] F. προσπροεπηλά-

κισε, παρὰ τὸ προσπροεπηλακίζω. et ibid. κατεφρένησε δ' ἂν. WOLF.

Ἵσοι μὴ ἐπεποιήντο] Puto negationem tollendam: ὅσοι ἐπεποιήντο, aut ὅσοι μὴν. Sequitur: ὥστε μήτε ἀπειπεῖν, μήτ' ἐπιδικάσασθαι: quorum prius et ad cives et ad adoptivos pertinere potest, posterius ad orbas puellas. Potest etiam sic exponi: ὅσοι μὴ ἐπεποιήντο, (scilicet οὕτως) ὥστε μήτ' ἀπειπεῖν, etc. Quibus jus civitatis non ita datum fuit, ut nec abrogari, nec in controversiam vocari queat. In his legibus multum est obscuritatis, tum propter vetustatem et depravationem, tum ob calliditatem oratorum, qui eas et mutilare, et suo commodo quovis detorquere solent. Demosthenes certe ex hac lege colligit, quia Pasio fuerit non φύσει πολίτης, sed ποιήσει, factionem testamenti illi non fuisse: et contra Neæram docet, populum nonnullis decretam civitatem abrogasse. IDEM.

Ἵσοι μὴ ἐπεποιήντο κ. τ. λ.] Est hæc Lex proprie scripta civibus aboriginibus et indigenis, quibus solis hac Lege conceditur testamentum facere; non autem adscriptis. Existimo autem civium adscriptorum, qui orbi essent, bona in ærarium relata fuissent, cum nulla illis cum aliis civibus cognatio et necessitudo intercederet, sed cum Repub. tantum. Itaque legislator non vult quemquam testamento dare legare cuiquam ea bona, de quibus testatori controversia movetur, aut iudicio experitur; neque enim ejus sunt. Hoc sensu verba ista Legis interpretor, ὥστε μήτε ἀπειπεῖν, μήτ' ἐπιδικάσασθαι, quæ Wolfio negotium exhibue-

Σόλων εἰσήει τὴν ἀρχὴν, τὰ ἐαυτοῦ διαθέσθαι εἶναι, ὅπως ἂν ἐθίγη, ἂν μὴ παῖδες ὡς γνήσιοι ἄρρενες, ἂν μὴ μανιῶν, ἢ γήρας, ἢ φαρμάκων, ἢ νόσου ἕνεκεν, ἢ γυναικί πειθόμενος, ὑπὸ τούτων τοῦ παρανόμων, ἢ ἐπ' ἀνάγκης, ἢ ὑπὸ δεσμοῦ καταληφθεῖς.

ί. Τοῦ μὲν νόμου τοίνυν ἀκηκόατε, ὅς οὐκ εἶ̃ διαθήκας διαθέσθαι, εἰάν παῖδες ὡς γνήσιοι· οὗτοι δὲ φασὶ ταῦτα διαθέσθαι τὸν πατέρα, ὡς δὲ ² παρεγένετο, οὐκ ἔχουσιν ἐπιδειξάι. ἄξιον δὲ καὶ τοῦτο ἐνθυμηθῆναι, ὅτι ὅσοι μὴ ἐπεποιήντο, ἀλλ' ἦσαν πεφυκότες γνήσιοι, τούτοις ὁ νόμος δίδωσιν, εἰάν ἄπαιδες ὡς, διαθέσθαι τὰ ἐαυτῶν. ὁ τοίνυν πατὴρ ἡμῶν ἐπεποιήτο ὑπὸ τοῦ δήμου πολίτης — ὡς τε οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἐξῆν αὐτῷ διαθέσθαι διαθήκην· ἄλλως τε καὶ περὶ τῆς γυναικός, ἧς ³ οὔτε κύριος ἐκ τῶν νόμων ἦν —, παῖδες τε ἦσαν αὐτῷ. σκέψασθε δὲ καὶ διότι οὐδ', ἂν ἄπαις τις ἦ, κύριός ἐστι τοῦ τὰ αὐτοῦ διαθέσθαι, εἰάν μὴ εὖ φρονῆ· νοσοῦντα δὲ, ἢ φαρμακῶντα, ἢ γυναικί πειθόμενον, ἢ ὑπὸ

¹ πειθόμενος, * ἢ ὑπὸ τῶν του παρανόμων

² παρεγένετο

³ οὐδὲ

runt. Qui autem heredes scribebantur, etiam in filios assumebantur. Unde sequitur, non simpliciter verum esse, quemvis posse heredem scribi: non enim peregrini poterant heredes scribi ab Atheniensi cive, quia filii loco non poterat censeri, ut qui civis non esset, et, ut inquit Plato l. XI. de Legg. τῆς πόλεως ἐστὶ τό τε γένος καὶ ἡ οὐσία. Neque item nothi heredes scribi poterant. At vero si nothi adoptione in familiam essent adsciti, quia cives, quibus solis jus est bona alterius adipisci, siebani, poterant heredes scribi. Sed tamen certe sunt cautiones, quibus coercetur ista libertas sua testamento dandi legandi cuicumque libuerit. Prima cautio est, si sint superstites legitimi masculi, quos ipse genuerit: hi enim lege paternorum bonorum sunt heredes, neque ullum est opus testari. Excipitur præterea, si furore percitus sui non sit compos, aut deliret, idque vel morbi vi, vel præ senectute, aut si venenum biberit. Tertia quoque cautio est, si quis uxori fuerit obsecutus ab ea persuasus. Quod sequitur quasi de contextu Legis, ὑπὸ τούτων τοῦ παρανόμων, non est de Lege ipsa, sed sunt oratoris verba intercipientis ista, ἢ γυναικί πειθόμενος: quia Pasion, siquidem testamentum fecisset, condidisset ab uxore deceptus et persuasus, quam alibi hic Apollodoros a Phormione, vivente Pasion, adulterio pollutam fuisse conqueritur; objecitque hoc ipsorum

fuisse facinus, sed leviter sunt corrupta verba e compendiosa scriptura, cum enim scriptum fuisset, ὑπὸ τούτων τὸ ἡμῶν, id est ἡμῶν, facile expuncta est compendiosa linea, eaque, cui superaddebatur litera. Est igitur rescribendum: ὑπὸ τούτων τὸ ἡμῶν παρανόμων. [Multo aliter censeo. Scriptum fuit παρανόμων, suntque omnino Legis verba, non intercipientis sententiam oratoris. Testem fero Isæum de Philoctem. Hered. p. 57. εἰάν μὲν ἄρα μανεῖς, ἢ ὑπὸ γήρας, ἢ δι' ἄλλο τῶν ἐκ τῶν νόμων παρανόμων διαθήται, et de Nicostr. Hered. p. 48. Ipse Demosthenes idem stabilit c. Olympiodor. p. 1183. v. 10. ed. R. Wesseling.] Denique irrita fiunt testamenta, quæ scripserit civis Atheniensis in vinculis, aut aliqua coactus necessitate. In Comm. in Leg. Attic. l. VI. t. VI. §. III. p. 578. sqq. PETITUS.

Ἐπεποιήντο] Sub. πολῖται. AUGER.

Ἄσοι μὴ ἐπεποιήντο]. Vid. Not. F. A. Wolff, vol. II. p. 473. p. 12.

Μανιῶν] In genitivo plurali a μανίαί, et regitur, ut alii genitivi, ab ἕνεκεν. AUGER. Ἰγὸ τούτων τοῦ παρανόμων] F. ἢ ὑπὸ του τῶν παρανόμων. et v. 4. ὑπὸ δεσμοῦ καταληφθεῖς, παρὰ τὸ καταλαμβάνω. et v. 7. ὡς δὲ παρεγένετο. WOLF.

Παρανόμων] F. παραφροῶν. ὑπὸ τούτων του (scil. ὑπὸ μανιῶν, ἢ γήρας, ἢ φαρμάκων, ἢ νόσου, ἢ τοῦ γυναικί πειθόμενος εἶναι) παραφροῶν, sub aliqua harum rerum delirans. ἢ φαρμακῶντα] Ἰγὸ φαρμάκων διαφραζέ-

γήριος, ἢ ὑπὸ ματιῶν, ἢ ὑπὸ ἀνάγκης τινὸς καταληφθέντα, αἰκυρον κελεύουσιν εἶναι οἱ νόμοι. σκοπεῖτε δὲ, εἰ δοκοῦσιν ὑμῖν εὖ φρονούντος ἀνδρὸς εἶναι, διαδήκας, ἄς φασὶ διαδέ- 1134 σθαι οὗτοι τὸν πατέρα. μὴ πρὸς ἄλλο δὲ παράδειγμα σκεψήσθε, ἢ πρὸς τὴν μίσθωσιν, εἰ δοκεῖ ὑμῖν ἀκόλουθον εἶναι ἰ τῷ τὴν τέχνην μὴ ἐξουσίαν δόντι ἐν τῷ αὐτῷ ἡμῖν ἐργάζεσθαι, τούτῳ τὴν γυναῖκα δοῦναι τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τῶν παιδῶν εἶσαι κοινωνὸν αὐτῷ γενέσθαι. καὶ μὴ θαυμάζετε, εἰ, τὰλλα σκευωρουμένους αὐτοὺς τὰ ἐν τῇ μισθώσει, τοῦτο παρέλαθεν. ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ προσεῖχον ἄλλω οὐδενί, ἢ τῷ τὰ χρήματα ἀποστερηῆσαι, καὶ τῷ προσοφείλοντα τὸν πατέρα ἐγγράψαι· εἴτα οὐδὲ ἐδόκουν ἐμὲ οὕτω δεῖν ἔσεσθαι, ὥστε ταῦτα ἀκριβῶς ἐξετάσαι.

ιά. Σκεψασθε τοῖνυν καὶ τοὺς νόμους, παρ' ὧν κελεύουσιν τὰς ἐγγύας ποιεῖσθαι. ἴν' εἰδῆτε καὶ ἐκ τούτων, ὡς κατεσκευασμένης διαθήκης ψευδῆς μάρτυς γέγονε Στέφανος οὐτοσί. λέγε.

ΝΟΜΟΣ.

"Ἦν ἂν ἐγγνήσῃ ἐπὶ δικαίῳ ἔαμαρτα εἶναι, ἢ πατὴρ, ἢ ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ, ἢ πάππος ὁ πρὸς πατρίν, ἐκ ταύτης εἶναι παῖδας γνησίους. ἴαν δὲ μηδεὶς ἢ τούτων, ἴαν μὲν ἐπικληρὸς τις ἦ, τὸν κύριον ἔχειν· ἴαν δὲ μὴ ἦ, ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ, τούτου κύριον εἶναι.

1, * ὦ τ. τ. μ. εἰ. * δαίν ἐν τ. α. ἡμῖν ἐγγ.

τα τὴν διάδοσιν. F. φαρμακευθέντα. Nam τὸ φαρμακῶν non reperio. WOLF.

Διαθήκας ἄς] Aut antiptosis est, aut legendum διαδῆκας. IDEM. ἴμο διαδῆκας. AUGER.

Ἀκόλουθον εἶναι τῷ μὴ δόντι] "Ὅπως ἂν ὁ μὴ δὸς, δῶ. καὶ τὰ λοιπά. WOLF.

Τῷ τὴν τέχνην] Τῷ μὴ δόντι ἐξουσίαν ἐργάζεσθαι τὰ τέχνην ἐν ταῦτ' ἡμῖν. IDEM.

Δοῦναι τεύτῳ τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ. IDEM.

Κοινωνὸν αὐτῷ] F. αὐτόν. IDEM. AUGER.

Οὐδὲν ἐδόκουν] F. οὐδ' ἂν ἐδόκουν. et p. 145. v. 19. αὐτὴν ἐξήταν. WOLF.

ιά. Ἐὰν δὲ μηδεὶς — ἔχειν] Haec Petitus [scil. l. VI. t. I. §. IV. p. 531.] vertebat: Si nullus horum supersit, et virgo orba sit, nubito ei, qui iudicio obtinuerit: parum feliciter. Neque enim agitur in lege de virgine orba, sed de muliere nupta omnium bonorum herede, doceturque, quem ea κύριον habere debeat, sive cujus in potestate futura sit, defunctis, quos habitura fuisset, si viverent, aut patre, aut fratre

germano, aut avo paterno. Priora legis verba maritum respiciunt, sed leviter vitata et voce una defecta. Lege cum Cl. Salmasio, ἴαν δὲ μηδεὶς ἢ τούτων, ἴαν μὲν ἐπικληρῆτις ἦ, τὸν ἀνδρα κύριον ἔχειν: si orum supersit sit nemo, et mulier universorum sit heres, maritum habeat κύριον. Subjungitur, ἴαν δὲ μὴ ἦ, ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ, τούτου κύριον εἶναι, quae Latina facta erant: si orba non sit, tutor eam desponsato: male iterum. Nulla enim in his significatio tutoris. Sententia est. Vir si non sit factoque concesserit, tum femina κύριον esse oportere ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ, qui maritus moriens eam reliquerit. Sequebatur in lege, quam partem consilio non bono hinc distinxit [vid. l. VI. t. 2. §. III. p. 154.] καὶ ἴαν ἐξ ἐπικλήρου κ. τ. λ. p. 145. v. 12. i. e. si quis filius sit ex ἐπικλήρῳ muliere, eum statim atque ad XX. aetatis annum pervenerit, dominium bonorum matris habiturum, illique frumentum admensurum. Haec fere Salmasius de M. U. c. IV. p. 167. seqq., quem vide sis. WES-

οὗτος μὲν τοίνυν ὁ νόμος οὐς ἐποίησε κυρίους εἶναι, ἀκηκόατε· ὅτι δ' οὐδεὶς ἦν τούτων τῇ μητρὶ, οἱ ἀντίδικοί μοι αὐτοὶ μεμαρτυρήκασιν. εἰ γὰρ ἦν, παρείχοντ' ἄν. ἢ μάρτυρας μὲν ψευδεῖς οἴεσθ' ἂν παρασχεῖσθαι καὶ διαθήκας οὐκ οὔσας· ἀδελφὸν δὲ, ἢ πᾶππον, ἢ πατέρα οὐκ ἂν, εἴπερ ἦν δυνατὸν, ἔνεκα χρημάτων; ὅποτε τοίνυν μηδεὶς φαίνεται ζῶν τούτων, τότε ἀνάγκη ἐπικλήρον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι.

1135 β'. Τῆς τοίνυν ἐπικλήρου, σκοπεῖτε, τίνας κελεύουσιν οἱ νόμοι κυρίους εἶναι. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Καὶ ἂν ἐξ ἐπικλήρου τις γένηται, καὶ ἅμα ἠβήσῃ ἐπὶ δίετες, κρατεῖν τῶν χρημάτων· τὸν δὲ σῆτον μετρεῖν τῇ μητρὶ.

οὐκοῦν ὁ μὲν νόμος κελεύει τοὺς παῖδας ἠβήσαντας κυρίους τῆς μητρὸς εἶναι· τὸν δὲ σῆτον μετρεῖν τῇ μητρὶ. ἐγὼ δὲ φαίνομαι στρατευόμενος καὶ τριηραρχῶν ὑμῖν, ὅτε οὗτος συνώκησε τῇ μητρὶ. ἀλλὰ μὲν, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀπεδήμουν τριηραρχῶν, τετελευτήκει δὲ ὁ πατήρ πάλαι, ὅτε οὗτος ἐγγημε, τὰς δὲ θεραπεάνας αὐτὸν ἐξήτουν, καὶ ἠξίου περὶ αὐτοῦ τούτου βασανίζεσθαι αὐτὰς, εἰ ταῦτ' ἀληθὴ ἐστί, καὶ ὡς προεκαλούμην, λάβε μοι τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

Μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτε προεκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα, ὅτε ἠξίου ἀποδοῦναι Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα τὰς θεραπεάνας εἰς βάσανον, εἰ μὴ φησι Φορμίωμ καὶ πρότερον διεφθαρκεῖν τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν, πρὶν οὗ ἀποφαίνει Φορμίωμ γῆμαι, ἐγγησάμενος αὐτὴν παρὰ Πασίωνος. ταῦτα

1 * ἅμα καὶ

SELING.

β'. Καὶ ἅμα ἠβήσῃ ἐπὶ δίετες] Ἐκκαίδεκα ἐτῶν γένηται· τὸ γὰρ ἠβῆσαι μέχρι εἰς ἐπίετος οἱ ὀκτωκαίδεκαετείς γενόμενοι ἐλέγοντο καὶ ἔμενον μὲν ἐν τοῖς ἐφήβοις ἔτη β'· ἔπειτα δὲ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν ἐγράφετο γραμματεῖον. Suidas, ubi fortassis aut pro ὀκτωκαίδεκαετείς legendum ἐκκαίδεκαετείς, aut pro ἐκκαίδεκα, ὀκτωκαίδεκα. Demosthenes certe videtur 17. anno tutores accusans, cum se a patre septennem relictum, sub tutela decem annos fuisse scribat. Etsi fieri potest, ut 18. expleto demum virili toga sumta, actionem in tutores instituerit. WOLF. Verba Legis, ἐπιδίετες ἠβῆσαι, va-

rie exponuntur a veteribus. Alii enim, inter quos est Didymus, annum secundum post pubertatem, h. e. sextumdecimum agere interpretantur: alii biennium illud exponunt, quo erant Ephebi custodes publice ἐν τοῖς περιπόλοις, et annum vicissimum, quo Lexiarchico inscribebantur, intelligunt. In Comm. in Leg. Attic. l. VI. t. II. §. IV. p. 555. PETITUS.

Ὅτε προεκαλεῖτο] Hic velim ita legi ὅτε προεκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος καὶ ἠξίου Φορμίωνα παραδοῦναι τὰς θεραπεάνας εἰς βασ.

AUGER. Πρὶν οὗ ἀποφαίνει] Πρὸ τοῦ χρόνου, ὃν ἀποφαίνει. et, p. 146. v. 4. καὶ ξένον καὶ

ἐξ προκαλουμένου Ἀπολλοδώρου οὐκ ἠθέλησε Φορμίῳ παραδοῦναι τὰς
 Θεραπείας.

τὸν τοίνυν νόμον ἐπὶ τούτοις ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει ἐπιδικασίαν εἶναι τῶν ἐπικλήρων ἀπασῶν, καὶ ξένων καὶ ἀστῶν· καὶ περὶ μὲν τῶν πολιτῶν τὸν ἀρχοντα εἰσάγειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι, περὶ δὲ τῶν μετοίκων τὸν πολέμαρχον· καὶ ἀνεπίδικον μὴ εἶναι ἔχειν, μήτε κλῆρον, μήτε ἐπίκληρον.

ΝΟΜΟΣ.

1136

Κληροῦν δὲ τὸν κλῆρον καὶ ἐπικλήρων, ὅσοι εἰσὶ μῆνες, πλὴν τοῦ Σκίροφοριῶνος· ἀνεπίδικον δὲ κλῆρον μὴ ἔχειν.

οὐκοῦν αὐτὸν, εἴπερ ἐβούλετο ὀρθῶς διαπραττέσθαι, λαχεῖν ἔδει τῆς ἐπικλήρου, εἴτε κατὰ δόσιν αὐτῷ προσήκει, εἴτε κατὰ γένος, εἰ μὲν ὡς ὑπὲρ ἀστῆς, πρὸς τὸν ἀρχοντα, εἰ δὲ ὑπὲρ ξένης, πρὸς τὸν πολέμαρχον· καὶ τότε, εἴπερ τι λέγειν εἶχε δίκαιον, πείσαντα ὑμῶν τοὺς λαχόντας, μετὰ τῶν νόμων καὶ τῆς ψήφου κύριον εἶναι, καὶ μὴ αὐτὸν αὐτῷ νόμους ἰδίους θέμενον διαπραξάσθαι ἢ ἐβούλετο.

γ'. Σκέψασθε δὲ καὶ τοῦδ' τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὴν διαθήκην, ἣν εἰς παίδων ὄντων γνησίῳ ὁ πατὴρ διάθηται, εἰς ἀποθάνουσιν οἱ παῖδες πρὶν ἠβῆσαι, κυρίαν εἶναι.

ΝΟΜΟΣ.

"Ο τι ἂν γνησίῳ ὄντων υἱῶν ὁ πατὴρ διάθηται, εἰς ἀποθάνουσιν οἱ υἱεῖς πρὶν ἐπὶ υἱεῖς ἠβᾶν, τὴν τοῦ πατρὸς διαθήκην κυρίαν εἶναι.

1 * τῶν κλήρων

ἀστῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν πολιτῶν. WOLF. καὶ ἀνεπίδικον] Περὶ ἧς ἂν διαδικασία μὴ γένοιτο. IDEM.

Κληροῦν δὲ τὸν κλῆρον καὶ ἐπικλήρων] Γ'. ἐπιδικάζεσθαι, vel λαγχάνειν δὲ τῶν κλήρων καὶ ἐπικλήρων. IDEM.

Κληροῦν δὲ τὸν κλῆρον κ. τ. λ.] *Hereditatem dotalemque virginem in jure tibi vindicato: judicia redduntur singulis mensibus, excepto Scirophorione: nullus hereditatem possidet, aut dotalem virginem in matrimonio habeto nisi iudicio expertus. Legem vertimus, ut legendam putamus h. m. κληροῦν δὲ τ. κ. καὶ ἐπίκληρον, ὅ. ε. μ., π. τ. Σ., ἀνεπίδικον δὲ κλῆρον καὶ ἐπίκληρον ἔχειν. Emendationis fundus est ipse Demosthenes v. 3. τὸν τοίνυν — ἐπικληρον. Cf. π. Μακάρατ. p. 63. v. 13. sqq. Hac ἐπιδικασία fiebat singulis anni mensibus, Scirophorione excepto. Ratio est, quia mensis Scirophorionis est ultimus anni, eoque abeunt plerique Magistratu, aut in referendis ra-*

tionibus sunt occupati. Fiebat ἐπιδικασία apud Prætores qui signabat Fastos, si femine illæ ἐπίκληροι essent cives: sin inquilinae apud Polemarchum. Debebat itaque e Lege, qui ad se delatas jure credebatur dotalis virginis nuptias, ceteros in jus vocare, ut sciret, an vellent controversiam ei facere de dotali femina, alioquin jure ipso nulla erat hæc ἐπιδικασία. In *Comm. in Leg. Attic. l. VI. t. I. §. X.* p. 540. PETITUS. Cf. quoque *l. VI. t. VI. §. XIII.* p. 589.

Πλὴν τοῦ Σκίροφοριῶνος] An quia mense Maio nubere male dicuntur? WOLF.

Ἀνεπίδικον δὲ lege. et, v. 13. εἰ μὲν ὡς ὑπὲρ ἀστῆς. et, v. 14. εἰ δὲ, ὡς ὑπὲρ ξένης. IDEM.

Ἐπίδικον] L. ἀνεπίδικον δὲ κλῆρον καὶ ἐπίκληρον μὴ ἔχειν. AUGER.

Πείσαντα ὑμῶν τοὺς λαχόντας] Εἰ ὑμῶν, et ἡμῶν videtur abundare. WOLF.

γ'. "Ο τι ἂν γνησίῳ κ. τ. λ.] Id testamen-

οὐκοῦν ὥποτε ζῶσιν, ἄκυρος μὲν ἡ διαθήκη ἐστίν, ἣν φασιν οὗτοι τὸν πατέρα καταλιπεῖν· παρὰ πάντας δὲ τοὺς νόμους μεμαρτύρηκε Στέφανος οὕτως τὰ ψευδῆ, ὡς ἀντιγραφά ἐστι τῆς διαθήκης τῆς Πασίωνος. πῶς γὰρ σὺ οἶσθα; καὶ ποῦ παραγενόμενος διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ; κακοτεχνῶν δὲ φαίνῃ περὶ τὰς διαθήκας, τὰ ψευδῆ μὲν αὐτὸς μαρτυρῶν ἐτοιμῶς, κλέπτων δὲ τὰς ἀληθεῖς μαρτυρίας, ἕξαπατῶν δὲ τοὺς δικαστὰς, συνιστάμενος δ' ἐπὶ ταῖς δίκαις. οἱ δὲ νόμοι καὶ περὶ τῶν τοιούτων γραφῆν πεποιήκασιν. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

1137

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις συνίστηται, ἢ συνδέκῃ τὴν Ἡλιαίαν, ἢ τῶν δικαστηρίων τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τὴν βουλήν ἐπὶ δωροδοκία χρήματα διδούς ἢ δεχόμενος, ἢ ἑταιρίαν συνίστη ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου, ἢ συνήγορος ὢν λαμβάνῃ τὰ χρήματα ἐπὶ ταῖς δίκαις ταῖς ἰδίαις ἢ δημοσίαις, τούτων εἶναι τὰς γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας.

ιδ'. Ἡδέως ἂν τοίνυν ὑμᾶς ἐροίμην ἐπὶ τούτοις ἅπασιν, κατὰ ποίους νόμους ὁμωμοκότες δικάζετε; πότερα κατὰ τοὺς τῆς πόλεως, ἢ καθ' οὓς Φορμίων αὐτῶ νομοθετεῖ; ἐγὼ μὲν τοίνυν τούτους παρέχομαι ὑμῖν καὶ ἐξελέγχω αὐτοὺς ἀμφοτέρους παραβεβηκότας· Φορμίωννα μὲν ἐξ ἀρχῆς ἀδικήσαντα ἡμᾶς, καὶ ἀποστερήσαντα τὰ χρήματα, ἀ ὁ πατήρ ἡμῖν κατέλιπε, καὶ ἐμίσθωσε τούτῳ μετὰ τῆς τραπεζῆς καὶ τοῦ ἐργαστηρίου· Στέφανον δὲ τουτονὶ τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα, καὶ παρὰ τὸν νόμον.

tum, quod sibi impuberibusque liberis fecit pater, hac lege ratum esse voluit Solo, quo scribitur heres, si filius, priusquam annos XX., in vivis esse desierit. Ab anno enim vicesimo filius sui erat juris, καὶ ἦδη τὰ πατρῶα παρελάμβανε: neque amplius quicquam juris in illius bona erat alteri, neque exspectanda substitutio; solam enim hanc pupillarem admitti voluit Solo, qui τὰ χρήματα, κτήματα, τῶν ἐχόντων ἐποίησεν. Atque est a Solone instituta, quia ejus Lege pueri ante annum ætatis XX. non poterant heredem scribere. In Comm. in Leg. Attic. l. VI. t. VI. §. IV. p. 582. PETITUS. Cf. quoque l. VI. t. VII. §. I.

Συνιστάμενος ἐπὶ ταῖς δίκαις] Dixit, cum conveniret et coieris, quo rei judicio circumvenirentur et condemnarentur: ut Cic. pro Cluent. ex verbis legis Corneliae

loquitur, " et coire de innocentium fortunis." BUDÆUS. Cic. pro Cluent. " qui coit, coierit, convenit, convenerit." Addit postea " et consensit, consenserit." Quibus verbis, nisi vehementer fallor, exprimebatur τὸ συνιστάναι legis Atticæ. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. VI. c. IX. §. XXXIII. HERALDUS.

Ἐάν τις συνίστηται] Quasi esset ἐαρότων συνιστομαι, ἀπὶ τοῦ συνιστᾶται, sicut ἐὰν ἐπιστομαι, ἐπίσθηται. WOLF. Vid. Petit. Comm. in L. Attic. l. IV. t. IV. §. X. p. 426.

Ἡ συνδικάζη] Συνδικάζεσθαι est patrocinari, τὸ συνδικεῖν. Sed συνδεκάζειν per e est aliud. τὸ δικάζω et δεκάζω inscitia librariorum sæpe permutantur. WOLF.

Χρήματα διδούση] F. διδοῦσαν. Tu lege διδούς ἢ δεχόμενος. et p. 149. v. 1. ὅτι διαθήκης οὐδεὶς πώποτε. IDEM.

ιδ'. Τούτους] Np. leges civitatis. ibid.

ΙΕ. Ἄξιον τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τὸδε ἐνθυμη-

αἰτῶς ἢ. νόμους. AUGEN.

ΙΕ. Ἄξιον τοίνυν — γεγραμμένα] Pro καταλίπτεισιν legendum existimo κατακλείουσιν et vertendum *occludunt*. Postrema ista ut intelligantur, imo res tota, Phormionem observandum est Pasionis trapezitæ servum fuisse, mensæ ipsius propositum, et ab eo libertate donatum. Eo mortuo, cum Apollodorus Pasionis filius absens esset, in exercitu Atheniensi tremeis quam instruxerat præfexus, Phormio Archippam Pasionis viduam, heram olim suam, uxorem duxit, et maximorum bonorum partem a Pasionē relictorum invasit, hoc prætextu, quod Pasionē testamento suo uxorem ei suam reliquisset, cum II. talentum dote, domo C. minis æstimata, ancillis, et auro, omnique quæ domi erat supellectile. Apollodorus, cum domum reversus esset, Phormionem in jus vocare voluit, ut bona paterna sibi restitueret; sed quia justitium erat propter bellum, neo ideo privato iudicio poterat adversus eum experiri, injuriam eum accusavit, atque accusationem instituit apud Thesmothetas. Injuriam quia injuria ab eo sibi erat facta et Pasionis memoria, Archippa Pasionis vidua, cujus Phormio servus fuerat, in uxorem ducta, et bonis ejus, quibus Pasionis liberos spoliaverat, ab eo occupatis. Injuriam, ἔβρωτος, iudicium publicum erat et famosum. Accusationem autem ullam peragere non potuit, tum quod nec ipsa publica iudicia propter bellum erant valde frequentia; tum quod matris precibus et obtestationibus et Phormionis promissis fuerat placatus. Bello exacto et iudiciis redditis, cum nihil æqui a Phormione obtinere posset, eum in jus vocavit, et privata actione adversus eum egit, ut bona, quæ sub prætextu testamenti, quod a Pasionē factum dicebat, invasisset, sibi redderet. Actionem hanc Phormio depulit præscriptione, et exceptione rei transactæ. Et quamquam ea præscriptione submotus actione videretur, quoniam tamen testes adduxerat, qui de Pasionis testamento testimonium dicerent, contendebat Apollodorus, falsis eorum testimoniis oppressum se esse: qua de causa testes falsi testimonii accusavit, atque in iis maxime Stephanum. Eorum autem omnium testimonia eo recidebant, ut dicerent Pasionem testamentum reliquisse, atque ejus, ἀντίγραφοι, exemplum in echinum apud arbitram a Phormione conjectum, Apollodoro a Phormione sponse non accessito, ni testamento Pasionis, quod apud Amphiam deposuerat quodque Amphias exhibebat, exemplum esset. Disputabat igitur Apollodorus testamentum illud fuisse falsum,

quod pluribus argumentis efficere volebat, quorum illud postremum erat, quod testamenti nulla unquam ἀντίγραφα fierent, ob eam quam antea diximus causam; et cum tabulæ illæ, quas exhibebat Amphias, essent clausæ, quærebat Apollodorus postremis clausulæ quam exseripsimus verbis, qui scirent libellum a Phormione exhibitum exemplum esse testamenti Pasionis? [Deinde, Atticismo Salmasii plurimis excusso, affirmat V. D. apud Demosthenem διαθήκας ἀντίγραφα ποιῆσθαι nullo modo scribi posse, quia ibi non de *tabulis authenticis*, sed de *exemplis* tantum sermo est; et dubium nullum esse putat, quin vel διαθήκας cum Wolsio vel διαθηκῶν scriptum sit a Demosthene.] Proprie igitur et vere ἀντίγραφα *exempla* tantum sunt, non *tabulæ authenticæ*, nec fidem faciunt, tanquam *πρωτότυπα*, nisi coram adversario fuerint ad authenticum instrumentum expressa, quo casu fidem faciebant, quod ad adversarium illum, non in universum, ut dicemus postea; nunc autem περὶ τῶν ἀντιγράφων τῶν Πασίωνος διαθηκῶν adjiciendum aliquid, quia res plurimum habet difficultatis. Phormio igitur dicebat Archippam duxisse se ex testamento Pasionis, dote accepta, quæ in testamento sibi erat constituta, et quia testamentum non habebat, ut de eo fidem faceret, illud dicebat apud arbitrum exhibitum, neque Apollodoro conditionem detulisse de testamento eo aperiendo, quod ille pati noluerit. Stephanus, cum περὶ προκλήσεως de *conditione delata* testimonium præbere rogatus esset, testatus est et de testamento, non de originali, ut loquuntur, sed de exemplo, hoc modo, qui habetur in Stephani testimonio [p. 115. v. pen. I Steph. or.], sed verbis obscuris. Στέφανος Μεινεκλέους κ. τ. λ. Ut verus testimonii hujus sensus inveniatur, transpositiones quædam observandæ sunt, et omnia in suum quæque locum restituenda. Ergo cum Stephanus et Scythia testati essent, apud Tisiam arbitrum forte fuisse se, cum Phormio conditionem Apollodoro ferret, de aperiendis Pasionis tabulis, quas Amphion exhibebat, quarum exemplum esse probaretur libellum, qui in echinum conjectus fuerat, falsi id arguebat Apollodorus, cum nec Pasionis testamentum esset id, neque testamenti illius exemplum. His ita expositis, totum hunc locum ita constituendum existimo: Στέφανος --- Ἀπολλόδωρον, ἀνοίγειν τὰς διαθήκας τὰς Πασίωνος, ὡς [ὡς] παρείχετο πρὸς τὸν διατητὴν Ἀμφίον ὁ Κ. κηδεστής. ἢ μὲν, φησὶν, ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Π., τὸ γραμματεῖον, ὃ ἐνεβάλετο Φ. εἰς τὸν ἐχίνον. Ἀπολλόδ. &c. Quærebatur igitur Apollodorus passim tota

θῆναι, ὅτι ¹ διαθήκας οὐδεὶς πώποτε ἀντίγραφα ἐποίησατο ἀλλὰ συγγραφῶν μὲν, ἵνα εἰδῶσι καὶ μὴ παραβαίνωσι, διαθηκῶν δὲ οὐ. τούτου γὰρ ἕνεκα καταλείπουσιν οἱ διατιθέμενοι, ἵνα μηδεὶς εἰδῆ ἃ διατίθενται. πῶς οὖν ὑμεῖς ἴστε, ὅτι ἀντίγραφέα ἐστὶ τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος, τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα;

15. Δέομαι δ' ὑμῶν ἀπάντων, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ ἱκετεύω, βοηθῆσαι μὲν ἐμοί, τιμωρήσασθαι δὲ τοὺς ἐτοιμῶς οὕτω τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας, ὑπὲρ τε ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ἐμοῦ, καὶ τοῦ δικαίου, καὶ τῶν νόμων.

¹ διαθηκῶν

oratione, Stephanum et alios quosdam, cum de conditione delata, *περὶ προκλήσεως*, tantum testes citati essent, etiam de testamento Pasionis aut ejus exemplo testimonium dixisse. *ἠκούσατε* --- *διαθήκην*: et postea [p. 117. v. 10.] *εἰ δὲ τῆ προκλήσει* --- *ἀδικούμαι*. Post dictum igitur *περὶ προκλήσεως* testimonium, hoc adjecerat Stephanus, scriptum, quod in echinum conjecerat Phormio, testamenti Pasionis exemplum esse; quod si suo loco collocaveris, quod nos fecimus, clarum erit id testimonium, quod antea erat obscurissimum, imo quod consistere non poterat. Sane hæc ita, i. e. hoc ordine esse scripta præterquam ratio evincit, ostendit etiam clare, non uno loco, Demosthenes. Ac primum, post testimonium recitatum, ubi illud in compendium confert [p. 115. v. 2.] *ἔστι δὲ μεμαρτ.* --- *ἐκείνων*. Quod aperte et suo ordine est dictum. Idem II Steph. or. §. 8. Vides his locis omnibus, testimonium veluti de conditione delata fuisse dictum, verum de Pasionis testamento, deque illius exemplo fuisse interjectum. In adjectione autem illa *ἢ μὴ φησι* etc. illud φησὶ quo esset referendum, diu dubitavimus, atque etiamnunc dubitamus. Existimabamus igitur cum aliis, ad Stephanum testem id pertinere, qui quoniam Phormio de testamento Pasionis aperiendo conditionem tulerat, atque id testimonio suo retulerat Stephanus, sibi postea cavere voluerit, dicendo, non de testamento se loqui, sed de testamenti exemplo. Verum aliis Demo-

sthenis locis persuasi pene sumus, illud φησὶ ad Phormionem referendum, qui dixerit γραμματεῖον, sive scriptum illud, quod in echinum conjecerat apud arbitrum, esse testamenti Pasionis exemplum, vel certe id ita credi Stephanum voluisse; atque illud φησὶν in ejus testimonio, non intelligendum de se, sed de Phormione: quod ut credam ita se habere, facit id, quod ait II Steph. or. §. 8. certe Stephanum, cum falsi testimonii accusationem defugere vellet, id ita interpretatum esse. Ac deinde in eo quoque contra leges peccatum contendit, quæ vetant *ζῶντος ἀκοὴν μαρτυρεῖν*, testari quod quis ex aliquo adhuc in vivis agente audierit, et αὐτὸν αὐτῷ μαρτυρεῖν, aliquem sibi ipsi testimonium dicere: unde ita concludit, §. 5. *ὁ τῶνιν φορμίαν* etc. Ut ut sit, post testimonium *περὶ προκλήσεως* ea esse addenda satis jam constare arbitror; unde ellicitur, verba ista, quæ post *ἐθέλειν ἀνοίγειν* ibi leguntur, esse delenda, ex iis, quæ alieno loco collocata erant repelita. In *Animadv. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. V. §. VII. sqq.* HERALDUS.

Διαθήκας — ἀντίγραφα] Correctio est imperitorum, quod legitur, *διαθηκῶν*. Nam Atticis modo est, *διαθήκας ποιεῖσθαι ἀντίγραφα* pro *ἐκ διαθηκῶν ἀντίγραφα ποιεῖσθαι*. In *Obs. ad Jus A. et R. p. 203.* SALMASIUS. Vid. p. 535. v. ult. vol. III.

Καταλείπουσιν] Relinquent i. e. ante mortem non proferunt. Reiskius putat hic deesse *καταστήμασμένας*, hæc libenter assentior. AUGER.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΕΥΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΣΙ-
ΒΟΥΛΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1138

ΕΠΕΙΓΟΜΕΝΩΝ Ἀθηναίων εἰς στρατείαν ναυτικὴν, ἐνέδει σκευὴν τριηραρχικά. καὶ γράφεται ψήφισμα, κατὰ τάχος εἰσπράττειν τοῖς ὀφείλοντας σκευὴν τριηραρχικὰ τῇ πόλει· οἳτοι δὲ ἦσαν τῶν τετριηραρχικῶν τινας. ἄλλος μὲν οὖν ἄλλους εἰσπράττειν ἐτάχθη· ὁ δὲ νῦν τὸν λόγον λέγων, Θεόφρητος καὶ Δημοχάρης. ἀγαμοιοῦσι δὲ αὐτοῖς δίκην ἔλαχε, καὶ εἶλε. καὶ ὁ μὲν Δημοχάρης ἀποδεύσκει, ὁ δὲ Θεόφρητος ἐτι μεθοδεύόμενος ἦν. ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς, ὅτω τις ἂν δύνηται τρέψαι, τοῖς ὀφείλοντας εἰσπράττειν, ἤκεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφρήμου οὗτος ὁ νῦν δικαζόμενος. ἐκ δὲ ἀψιμαχίας ἀλλήλοις ἑνέτειναν καὶ αἰκίας, καὶ κατ' ἀλλήλων δίκας ἀπένεγκαν, ἑκάτερος φάσκων τὸν ἕτερον ἀρξαι τῶν πληγῶν· τοῦτο γὰρ ἦν ἡ αἰκία. πρότερος οὖν εἰσελθὼν ὁ Θεόφρητος παρῆσχετο μάρτυρας, Εὐεργον καὶ Μνησίβουλον, τὸν μὲν ἀδελφὸν ὄντα αὐτοῦ, τὸν δὲ κηδεστὴν. οἱ δὲ ἐμαρτύρησαν, ὅτι Θεόφρητος μὲν ἐβούλετο παραδοῦναι τὴν ἀνθρωπον εἰς βάσανον, τὴν παροῦσαν τῇ μάχῃ, ἵν' εἴπω βασανιζομένη, πρότερος ἤρξατο τῶν πληγῶν ταῦτα δὲ, προκαλουμένου τοῦ Θεοφρήμου καὶ παραδιδόντος τὴν Σεράπιαναν, οἳ ἐδέξαντο τέλος, οἱ μὲν δικασταί, τῇ μαρτυρίᾳ πεισθέντες, ὑπὲρ Θεοφρήμου τὴν ψῆφον ἔθεντο· ὁ δὲ ἡττηθεὶς, τοῖς μάρτυσιν, ὡς ἐψευσμένοις, δικάζεται.

1139

¹ ἐνέτειναν * πληγὰς, καὶ αἰκίας κατ'

² ἐδέξατο

ἑνέτειναν ἀλλήλοις καὶ αἰκίας] Quid si res. et, v. antepen. οὐκ ἐδέξατο, S. ὁ διώ-
ita legas? ἀλλήλοις ἐνέτειναν πληγὰς, καὶ κων. WOLF.
κατ' ἀλλήλων δίκας ἀπένεγκαν αἰκίας· ἑκάτε-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΕΥΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΣΙΒΟΥΛΟΥ
ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΛΟΓΟΣ.

ἀ. ΚΑΛΩΣ μοι δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἔχειν, ὧ ἄνδρες δι- 1139
κασταί, ὑπόλοιπον ἀγῶνα ἀποδιδόντες ταῖς δίκαις τῶν

ἀ. Καλῶς μοι δοκοῦσιν] Multas habet hæc oratio molestas repetitiones (quoties enim τὸ μαρτυρεῖν, τὸ προκαλεῖσθαι, τὸ ὀφείλγειν τὰ σκευῶν, et παραδιδόναι, et παραλαμβάνειν, et id genus alia sexcenta, quæ nec omitttere, nec commode vertere aut mu-

tare licet, occurrunt?) et genus orationis vagum atque laxum, καὶ ὑπτιον, ut Græci vocant, καὶ ἀναβεβλημένον, et (ut mihi quidem videtur) minime Demosthenicum est, ac potius molestum et inamœnum. Quare a lectoribus impetratum hoc ve-

ψευδομαρτυριῶν, ἵνα, εἴ τις, μάρτυρας τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας παρασχόμενος ἢ προκληθεῖς μὴ γενομένης ἢ μαρτυρίας παρὰ τὸν νόμον μαρτυρηθεῖσας, ἐξηπάτησε τοὺς δικασταῖς, μὴδὲν αὐτῷ πλέον γένηται· ἀλλ', ἐπισκηψάμενος ταῖς μαρτυρίαις ὁ ἀδικηθεὶς καὶ εἰσελθὼν ὡς ὑμᾶς καὶ ἐπιδείξας περὶ τοῦ πράγματος τοὺς μάρτυρας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότας, παρὰ τε τούτων δίκην λάβῃ καὶ τὸν προβαλλόμενον ὑπόδικον ἔχη τῶν κακοτεχνιῶν. καὶ διὰ τοῦτο τῷ μὲν διώκοντι ἐλάττω ἐποίησαν τὰ ἐπιτίμια, εἰάν ἤτηθῆ, ἵνα μὴ διὰ τὸ πλῆθος ἀποτρέποιτο διώκειν τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν ὁ ἀδικούμενος· τῷ δὲ φεύγοντι μεγάλας ἐπέδηκαν τιμωρίας, εἰάν ἀλῶ καὶ δοκῆ ὑμῖν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηθέναι. καὶ δικαίως, ὧς ἄνδρες δικασταί· ὑμεῖς γάρ, εἰς τοὺς μάρτυρας βλέψαντες, καὶ πιστεύσαντες οἷς ἂν οὗτοι μαρτυρήσωσι, ψηφίζεσθε. ἵνα οὖν μὴδ' ὑμεῖς ἐξαπατάσθε, μὴδ' οἱ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἀδικῶνται, διὰ ταῦτα αὐτοὺς ὑποδίκους ἐποίησεν ὁ νομοθέτης. δέομαι δὲ ὑμῶν καὶ γὰρ μετ' εὐνοίας μου ἀκροάσασθαι περὶ τοῦ πράγματος ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα, ἵνα ἐκ τούτων εἰδῆτε, ὅσα ἐγὼ τε ἠδικήθην, καὶ ἐξηπατήθην οἱ δικασταί, καὶ οὗτοι τὰ ψευδῆ ἐμαρτύρησαν.

Β'. Μάλιστα μὲν οὖν ἂν ἠβουλόμην μὴ ἔχειν τὰ πράγματα· εἰ δ' οὖν ἀναγκάζοι τις, πρὸς ¹ τούτους ἠδύ ἐστιν εἰσιέναι, εἰ μὴ ἀγνώτες εἰσιν ὑμῖν. νῦν δὲ πλείων μοι λόγος

¹ τοιούτους

lim, ut meam interpretationem cum auctore conferentes iudicium faciant. Ita enim spes est, eos fore mihi æquiores. δεῖ γὰρ τὸν ἐρμηνευτὴν ἀκολουθεῖν τῷ ἡγουμένῳ· ὁ δὲ κακῶς ἡγούμενος οὐκ ἂν τὸ καλῶς ἐπέσθαι ἐμψωήσῃ. Præterea, quot loca hic aut corrupta aut suspecta sint, annotationes meæ doceant. WOLF.

Καλῶς μοι δοκοῦσιν] De actionibus ψευδομαρτυριῶν adversus testes falsi testimonii reos, et κακοτεχνιῶν adversus illum, cui testimonium dixerant, vid. Petit. in Comm. in L. A. I. IV. tit. VII. §. XIV.

Κακοτεχνιῶν] Actionem κακοτεχνιῶν contra eos datam fuisse, qui malis artibus et falsis præcipue testimoniis aliquid in iudicio obtinuerant, diligenter ostendit Des. Heraldus *Rei. Judicat.* I. I. 3. Aliter Salmasius, *κακοτεχνίου δίκην* Harpocra-

tioni invito obtrudens [et locum hunc repetens, ut ex eo efficiat κακοτεχνίου δίκην datam ei fuisse, qui uno falsi genere superatus fuisset, κακοτεχνιῶν, qui pluribus; vel certe κακοτεχνιῶν δίκην dici a Demosthene hoc loco, "quia plura falsarum testationum genera enumerabat. Cum vero quis, ob unam harum quamlibet, dicam alicui scriberet, non ob omnes, libellum inscripsisse κακοτεχνίου, non κακοτεχνιῶν."] Observ. ad Jus Attic. et Rom. p. 295. et p. 841., etsi non impune. Vide Heraldus *Animadv.* I. VI. c. XI. p. 464. WESSELING.

"ἵνα μὴ διὰ τὸ πλῆθος] S. τῶν χρημάτων. Sed quia præcedit ἐλάττω, fortasse rectius legetur μέγεθος, etsi is comparativus etiam ad numerum refertur, ut τῶν χιλίων οὐκ ἐλάττους, non pauciores 1000. WOLF. Β'. Εἰ μὴ ἀγνώτες] Lege οἱ μὴ. IDEM.

ἔσται ἐξελέγχοντι τὸν τρόπον αὐτῶν, ἢ τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ οὔσαν. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυρίας, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν, αὐτοὶ μοι δοκοῦσιν ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἄλλους με δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι, ἢ αὐτοὺς τούτους. ἔξόν γὰρ νῦν αὐτοὺς ἀπηλλάχθαι πραγμάτων καὶ μὴ κινδυνεύειν εἰσιόντας εἰς ὑμᾶς, ἔργῳ βεβαιώσοντας ὡς ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία, οὐκ ἠεθέληκασι παραδοῦναι τὴν ἀνθρωπον, ἣν μεμαρτυρήκασι προκαλέσασθαι πρὸς τῷ διαιτητῇ Πυθιδώρῳ ἐκ Κηδῶν παραδιδόναι ἔτοιμον εἶναι Θεόφημον, ἡξίου δ' ἐγὼ παραλαμβάνειν, ὡς οἱ μάρτυρες ὑμῖν οἱ τότε παραγενομένοι ἐμαρτύρησαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ νυνὶ δὲ μαρτυρήσουσι· καὶ Θεόφημος αὐτοῖς, ὡς ἀληθῆ μεμαρτυρηκόσιν, οὐκ ἐπεσκήψατο, οὐδ' ἐπεξέρχεται τῶν ψευδομαρτυριῶν.

γ'. Σχεδὸν οὖν τι καὶ αὐτοὶ μοι ὁμολογοῦσιν ἐν τῇ μαρτυρίᾳ, ἐθέλειν με παραλαμβάνειν τὴν ἀνθρωπον, Θεόφημον δὲ ἀναβάλλεσθαι κελεύειν, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐθέλειν. ἣν δ' ἐγὼ μὲν ἡξίωσα παραλαμβάνειν, Θεόφημος δὲ προ-καλέσατο παραδοῦναι — ὡς οὗτοί φασι —, τὸ δὲ σῶμα 1141 οὐδεὶς ² εἶδε παρὸν, οὔτε τότε πρὸς τῷ διαιτητῇ, οὔτε πρὸς τῷ δικαστηρίῳ ὕστερον, οὔτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ παραδιδόμενον, ἐμαρτύρησαν οἱ μάρτυρες οὗτοι, ὡς ἐθέλοι παραδοῦναι Θεόφημος καὶ πρόκλησιν προκαλοῖτο· ᾧ ἤθησαν δὲ οἱ δικασταὶ, ἀληθῆ εἶναι τὴν μαρτυρίαν· φεύγειν δέ με τὸν ἐλεγχοῦν ἐκ τῆς ἀνθρώπου περὶ τῆς αἰκίας, ὁπότερος ἡμῶν ἤρξε χειρῶν ἀδίκων. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ αἰκία. πῶς οὖν οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστι τούτους τοὺς μάρτυρας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκέναι, οἱ γε οὐδὲ νῦν πῶ τολμῶσι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώ-

¹ ἡθελίκασι

² εἶδε * παρὸν, οὔτε

καὶ οὐκ ἄλλους με δεῖ] M. δεῖν, ut pendeat a δοκοῦσιν, ut et τὸ ἐξελέγχειν. IDEM.

Ἐξὸν γὰρ ἦν] Fel. ἐξὸν γὰρ νῦν rectius. Sed etiam legi possit, ἐξ ὧν, vel ἐξ οὗ γὰρ ἦν αἰτίαι, etc. οὐκ ἡθελίκασι. IDEM.

βεβαιώσοντας] M. βεβαιώσαντας, et v. 9. addo καὶ ante ἔταμον. AUGER.

Πυθιδώρῳ ἐκ Κηδῶν] Κηδᾶ, ἢ Κηδαί, municipii nomen esse puto. WOLF.

καὶ Θεόφημος αὐτοῖς —] Eosque testes, ut vera testificatos, nec tum falsi postulavit

Theophemus, nec nunc eo nomine reos facit, aut inter reos referre contendit, aut eo crimine urget. BUDÆUS.

γ'. Ἐμὲ δ' οὐκ ἐθέλειν] S. ἀναβάλλεσθαι. WOLF.

Περὶ τῆς αἰκίας lege, non οἰκίας. IDEM; Τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ αἰκία] Hoc enim sibi vult verberationis verbum, hanc interpretationem, ut supervacaneam, delevi: quasi vero iudicibus commentario esset opus. IDEM. Vid. Pelit. Comm. in L. A. l. VII. t. I. §. XXII.

που παραδῶναι — κατὰ ἔφασαν προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον, καὶ ἐμαρτύρησαν αὐτῶ —, ¹ καὶ τὴν μὲν μαρτυρίαν ἔργῳ βεβαιουῖσθαι, ὡς ἀληθῆς ἐστὶ, καὶ τοὺς μάρτυρας ἀπηλλάχθαι τοῦ ἀγῶνός, παραδόντος τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου· τὴν δ' ἀνθρωπον περὶ τῆς αἰκίας βασανίζεσθαι, ἐφ' ἣ ἐγὼ διώκω δίκη τὸν Θεόφημον, ἐπειδὴ τότε οὐ παρέσχε, καὶ τὸν ἔλεγχον, ἐξ ὧν ὁ Θεόφημος ἔλεγε τότε ἐξαπατῶν τοὺς δικαστάς, ἐκ τούτων γίνεσθαι;

δ'. Ἐφη γὰρ ἐν τῇ δίκῃ τῆς αἰκίας, τοὺς μὲν μάρτυρας τοὺς παραγενομένους καὶ μαρτυροῦντας τὰ γενόμενα ἐν γραμματείῳ κατὰ τὸν νόμον, ψευδεῖς εἶναι καὶ ὑπ' ἐμοῦ παρεσκευασμένους· τὴν δ' ἀνθρώπων τὴν παραγενομένην ἐρεῖν ἀληθῆ, οὐκ ἐκ γραμματείου μαρτυροῦσθαι, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰσχυροτάτης μαρτυρίας, βασανιζομένην, ὁπότερος ἤρξε χειρῶν ἀδίκων. ἂ δὴ, τῷ λόγῳ τότε καταχρώμενος καὶ μάρτυρας παρεχόμενος τούτων, ἐξηπάτα τοὺς δικαστάς, νῦν ἐξελέγχεται ψευδῆ ὄντα. τὸ γὰρ σῶμα τῆς ἀνθρώπου οὐ τολμᾷ παραδῶναι, ἀλλὰ μᾶλλον προήρηται τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν κηδεστὴν ψευδομαρτυριῶν ἀγωνίζεσθαι, ἢ παραδῶναι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου, καὶ δικαίως ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ διὰ λόγων καὶ δεήσεως, εἰς δύνωνται ἐξαπατήσαντες ὑμᾶς ἀποφεύγειν, πολλάκις ἐμοῦ προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος τὴν ἀνθρωπον, καὶ τότε ἀξιοῦντος παραλαμβάνειν, καὶ μετὰ τὴν δίκην, καὶ ὅτε ² ἐξέτεινον αὐτοῖς, καὶ ἐφ' ἣ ἐγὼ δίκη τὸν Θεόφημον διώκω τῆς αἰκίας, καὶ ἐπὶ τῇ ἀνακρίσει τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ τούτων οὐ προσποιουμένων, ἀλλὰ λόγῳ μὲν μαρτυρούντων τὰ ψευδῆ, ἔργῳ δὲ οὐ παραδιδόντων τὴν ἀνθρωπον. εὐ γὰρ ἤδεσαν, ὅτι, βασανιζομένης αὐτῆς, ἐξελεγχθήσονται ἀδικοῦντες, οὐκ

1 * καίτοι τ. μ. μ. * ἔχρησεν ἔργῳ

2 ἐξέτεινον

Παραδόντος τὸ σῶμα] S. τοῦ Θεοφίμου. Sed rectius παραδόντας, ut referatur ad μάρτυρας. WOLF.

δ'. Καταχρώμενος] F. A. ἔλεξεν, aut εἶπε. IDEM.

Καὶ ὅτε ἐξέτεινον αὐτοῖς] Ἐκτείνω, extendo. ἐκτίνω, persolvō, luo. legendum per i. ἐξέτεινον, S. τὴν καταδικῶν. IDEM.

Καὶ τούτων οὐ προσποιουμένων] Προσποι- VOL. IV.

εἶσθαι, arrogare, simulare, pra se ferre, augere opes, aut adsciscere clientelas, ut in Areopagitico Isocratis. Horum nihil huc quadrare videtur. Quid ergo, si προστεμέναν legas? cum horum nihil admitterent. Sunt in hac narratione περίοδοι σοφίστικαί καὶ σχινογενεῖς, quas imitari et mihi necesse fuit: quamvis minus bellam facere videantur orationem. IDEM.

ἀδικούμενοι. ὡς δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀνα-
γνώσεται τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

ὅτι μὲν τοίνυν πολλάκις προκαλεσαμένω καὶ ἀξιούντι πα-
ραλαβεῖν τὴν ἀνθρωπον οὐδεὶς παρεδίδου, μεμαρτύρηται
ὑμῖν· ἵνα δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων εἰδῆτε, ὅτι ψευδῆ μεμαρτυ-
ρήκασι, δηλώσω ὑμῖν.

εἰ. Οὗτοι γὰρ, εἶπερ ἀληθῆ ἦν, αἱ φασὶ προκαλέσασθαι
τὸν Θεόφημον,¹ καὶ παραδίδουαι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου,
οὐκ ἂν δήπου δύο μόνους μάρτυρας² ἐποίησαντο, κηδεστὴν
καὶ ἀδελφὸν, τὰληθῆ μαρτυροῦντας, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἂν
πολλούς. ἡ μὲν γὰρ δίαίτα ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ ἦν, οἱ γὰρ τὴν
Οἰνηίδα καὶ τὴν Ἐρεχθίδα διαιτῶντες ἐνταῦθα κάθηται·
τῶν δὲ τοιούτων προκλήσεων, ὅταν τις τὸ σῶμα παραδιδῶ
κομίσας, πολλοὶ προϊστάνται ἐπακούοντες τῶν λεγομένων.
ὥστε οὐκ ἂν ἠπόρησαν μαρτύρων, εἶπερ καὶ ὅπωςτιοῦν 1143
ἀληθῆς ἦν ἡ μαρτυρία.

ς'. Μεμαρτυρήκασι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῇ
αὐτῇ μαρτυρίᾳ, ὡς ἐγὼ οὐκ ἐθέλωμι ἀναβαλέσθαι· ὁ δὲ
Θεόφημος κελεύει, ἵνα μοι παραδοῖη τὴν ἀνθρωπον. ὡς δὲ
οὐκ ἀληθῆς τοῦτ' ἔστιν, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ
τὸν Θεόφημον προκαλούμην ταύτην τὴν πρόκλησιν, ἣν
μεμαρτυρήκασι αὐτῶ, ἀξίων αὐτὸν τὴν ἀνθρωπον παρα-
δοῦναι, εἰκότως ἂν μοι τούτους τοὺς λόγους ἀπεκρίνατο,

¹ [καὶ]

² * ἐποίησατο

εἰ. Μάρτυρας ἐποίησατο lege, S. ὁ Θεόφημος.
IHEM.

Ἡ μὲν γὰρ δίαίτα —] Δικασταί et διαι-
τητα longe diversi erant, atque ideo di-
versis appellacionibus censebantur. Δι-
κασταί, ni fallor, dicebantur iudices, qui
suprema auctoritate iudicabant; quorum
sententiae erant κέρμια, nec retractari po-
terant: διαιτητα autem veluti discepta-
tores erant, qui de causis tribulium priva-
tis cognoscebant; quorum sententiis si
stare isti nolebant, poterant ad δικαστὰς,
ad δικαστήρια provocare. Diversa erant
δικαστήρια, et diversis locis cogeabantur:
sed et διαιτητα sua habebant loca, quibus
conveniebant, eaque, ni fallor, prope δι-
καστήρια, aut in ipsis δικαστηρίοις, loco
separato; quod significare videtur De-

mosthenes hoc in loco. Communem qui-
dem denominationem habebant, et, ut lo-
quantur, genericam. Ea erat κριτής. De-
nominatio ista omnes iudicum species
complectitur, ut et κριτεῖν omnes iudican-
di figuras. In Anim. in Salmas. Obs. ad
J. A. et R. l. V. c. XIV. §. V. HERAL-
NUS.

Τῶν δὲ τοιούτων προκλήσεων, etc. πολλοὶ
πρόισταται.] F. τῶν δὲ τοιούτων προκλήσεων
γιννομένων πολλοὶ προϊστάνται. τὸ προϊ-
στασθαι, antestare, praesesse, non video
quid hic loci habere possit. WOLF. Mal-
lem προϊστάνται, i. e. adsunt, praesentes
sunt. PALMER. Hic προϊστάνται signifi-
cat adstant, assistunt. Quo sensu tamen
inusitatum est. AUGER.

ς'. Ὁ δὲ Θεόφημος κελεύει.] S. με ἀναβα-

ἀναβαλέσθαι κελεύων τὴν δίκαιαν εἰς τὴν ὑστέραν σίνου-
 δον, ἵνα κομίση τὴν ἀνθρωπον καὶ παραδῶ μοι· νῦν δὲ
 σεαυτὸν ¹ μεμαρτύρηκας, ὡς θεόφημε, ἐθέλειν παραδιδόναι
 τὴν ἀνθρωπον, καὶ ἐμὲ μὴ ἐθέλειν παραλαβεῖν. πῶς οὖν
 κύριος μὲν ὢν σὺ τῆς ἀνθρώπου, μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι
 ταύτην τὴν πρόκλησιν ἣν μεμαρτυρήκασί σοι, καταφεύγων
 δὲ εἰς τὴν ἀνθρωπον, μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι ² περὶ τοῦ
 δικαίου, ἄλλου δὲ σοι οὐδενὸς ὄντος μάρτυρος, ὡς ἐπλήγης
 ὑπ' ἐμοῦ ἄρχοντας χειρῶν ἀδίκων, οὐχ ἦκες ἔχων τὴν ἀν-
 θρωπον πρὸς τὸν διαιτητὴν; καὶ παρεδίδους τὸ σῶμα πα-
 ρούσης τῆς ἀνθρώπου, κύριός γε ὢν αὐτῆς; ἀλλὰ τὴν μὲν
 πρόκλησιν ³ φῆς προκαλέσασθαι, τὴν δ' ἀνθρωπον οὐδεὶς
 εἶδε, δι' ἧς ἐξηπάτησας τοὺς δικαστὰς, ψευδεῖς μάρτυρας
 παρεχόμενος, ὡς ἐθέλων παραδοῦναι; ἐπειδὴ τοίνυν σοι
 τότε οὐ παρῆν ἡ ἀνθρωπος, ἀλλὰ πρότερον ἐσημάνθησαν οἱ
 ἐχθροί, ὕστερόν ἐστιν ὅπου ἤγαγες τὴν ἀνθρωπον εἰς τὴν
 ἀγορὰν, ἢ εἰς τὸ δικαστήριον; εἰ γὰρ μὴ τότε σοι παρεγέ-
 νετο, ὕστερον δήπου ἔδει παραδιδόναι, καὶ μάρτυρας ποι-
 εῖσθαι, ὡς ἐθέλεις ἐν τῇ ἀνθρώπῳ τὸν ἔλεγχον γίγνεσθαι,
 1144 καθάπερ προὐκαλέσω, προκλήσεώς τε ἐμβεβλημένης σοι,
 καὶ μαρτυρίας, ὡς ἤθελες παραδιδόναι τὴν ἀνθρωπον. μέλ-
 λων τοίνυν εἰσιέναι τὴν δίκην, ἐστιν ὅπου τὴν ἀνθρωπον
 εἰσήγαγες πρὸς τὸ δικαστήριον; καίτοι ἔδει αὐτὸν, εἴπερ
 ἀληθῆ ἦν, ἅ φασιν αὐτὸν προκαλεῖσθαι, κληρουμένων τῶν
 δικαστηρίων, κομίσαντα τὴν ἀνθρωπον, λαβόντα τὸν κή-
 ρυκα, κελεύειν ἐμὲ εἰ βουλοίμην βασανίζειν, καὶ μάρτυρας
 τοὺς δικαστὰς εἰσιόντας ποιεῖσθαι, ὡς ἐτοιμὸς ἐστὶ παρα-
 δοῦναι· νυνὶ δὲ λόγῳ ἐξαπατήσας, ψευδεῖς μαρτυρίας πα-
 ρασχόμενος, οὐδέπω καὶ νῦν τολμᾷ παραδοῦναι τὴν ἀνθρω-
 πον, πολλάκις ἐμοῦ προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος,
 ὡς οἱ μάρτυρες ὑμῖν οἱ παραγενόμενοι μεμαρτυρήκασι. καὶ
 μοι ἀνάγνωθι πάλιν τὰς μαρτυρίας.

¹ * μεμαρτυρήκασι

² περὶ * αἰκίας, ἄλλου

³ φῆς

λέσθαι. WOLF.

Νῦν δὲ σεαυτὸν μεμαρτύρηκας] F. με-
 μαρτυρήκασι, S. οἱ μάρτυρες. IDEM.

Δι' ἧς ἐξηπάτησας] Δι' ἧς, S. γυναικίως.
 Sed quid, si di' ἄν, per quae? et ἐξαπα-
 τήσας καὶ ψευδεῖς. IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ζ'. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν δίκην διηγῆσασθαι, ὅθεν ἐγένετό μοι πρὸς Θεόφημον, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο, τοὺς δικαστὰς ἐξαπατήσας, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς ἅμα τῶν πεντακοσίων τῇ αὐτῇ ψήφῳ· καὶ ἄκυρα μὲν ἐποίησε τὰ δικαστήρια τὰ ὑμέτερα, ἄκυρα δὲ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς νόμους, ἀπίστους δὲ τὰς ἀρχὰς κατέστησεν ὑμῖν καὶ τὰ γράμματα τὰ ἐν ταῖς στήλαις. ὃν δὲ τρόπον, ἐγὼ ὑμᾶς περὶ ἐνὸς ἐκάστου διδάξω. ἐμοὶ γὰρ πρὸς Θεόφημον συμβόλαιον μὲν οὐδὲν πώποτε πρότερον ἐν τῷ βίῳ ἐγένετο, οὔτ' αὖ κῶμος ἢ ἔρως ἢ πότος, ὥστε, διαφερόμενον περὶ τινος πλεονεκτήματος ἢ παροξυνόμενον ὑπὸ ἡδονῆς τινός, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου· ψηφισμάτων δὲ ὑμετέρων, δήμου καὶ βουλῆς, καὶ νόμου ἐπιτάξαντος, εἰσέπραξα τοῦτον, 1145 ὀφείλοντα τῇ πόλει σκευὴ τριηραρχικά. διότι δὲ, ἐγὼ ὑμῖν διηγῆσομαι. ἔτυχεν, ἐκπλευσῶν τριηρῶν, καὶ βοήθεια ἀποστελλομένη διὰ τάχους. σκευὴ οὖν ἐν τῷ νεωρίῳ οὐχ ὑπῆρχε ταῖς ναυσίν, ἀλλ' ἔχοντες οἱ ὀφείλοντες οὐκ ἀπέδίδουσαν· πρὸς δὲ τούτοις, οὐδ' ἐν τῷ Πειραιεῖ ὄντα ἀφθονα ὀθόνια καὶ στύππια καὶ σχοινία, οἷς κατασκευάζεται τριήρης, ὥστε πρίασθαι. γράφει οὖν Χαιρέδημος τὸ ψηφίσμα τουτὶ, ἵνα εἰσπραχθῇ τὰ σκευὴ ταῖς ναυσὶ καὶ σῶα γένηται τῇ πόλει. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψηφίσμα.

ζ'. "Οτι οὐ μόνον ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο, τοὺς δικαστὰς ἐξαπατήσας· ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς· lege. Verba enim transposita sunt. IDEM. Hæc luxata sunt et confusa. Editio Benenati habet ad marginem adscriptum sic : κατεδικάσατο, ἀλλὰ καὶ ἐξηπάτησε τοὺς δικαστὰς καὶ τὴν βουλὴν ἅμα τῶν πεντακοσίων, [per injuriam reum peregrisse, verum etiam et judices et senatum quingentorum decepsisse. In farrag. WOLF.] quæ lectio multo melior est. Sed mihi venit in mentem altera lectio, quæ minimum recedit a vulgata et meliorem sententiam exhibet. Nam non mihi arridet hæc phras̄is ἐμοῦ κατεδικάσατο, quæ litigant̄i non convenit, sed judici : nam liti-

gant partes, judex vero καταδικάζει condemnat. Itaque sic malle legi : οὐ μόνον κατ' ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ καὶ ἐξαπατήσας ἅμα τὴν βουλὴν, i. e. non solum injuste contra me judices corrupti, sed etiam etc. Δεκάζειν optime convenit huic loco, et sumitur in proprio significato. Sic Synesius ep. dixit, δεκάσαι τὰς ψήφους, corrumpere suffragia, in eodem sensu. PALMER.

Ἀπίστους δὲ τὰς ἀρχὰς κατέστησεν ὑμῖν] Ἄντι τοῦ, ἐποίησεν ὑμᾶς οὐ πιστεῦναι τοῖς ἀρχουσι. WOLF.

Ἐτυχεν ἐκπλευσῶν τριηρῶν καὶ βοήθεια ἀποστελλομένη] Ὁ καὶ παρέλκειν δοκεῖ. IDEM.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

τούτου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος γεγεννημένου, ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπεκλήρωσε καὶ παρέδωκε τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκευὴ τῇ πόλει· οἱ δὲ τῶν νεωρίων ἐπιμεληταί, τοῖς τριηράρχοις¹ τοῖς ἐκπλέουσι τότε, καὶ τοῖς ἐπιμεληταῖς τοῖς ἐν ταῖς συμμορίαις. ὁ δὲ νόμος ὁ τοῦ² Περιάνδρου ἠνάγκαζε καὶ προσέταττε τοὺς ὀφείλοντας παραλαβεῖν τὰ σκευὴ, καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν. πρὸς δὲ τούτοις, ἕτερον ψήφισμα δήμου ἠνάγκαζε τὸ πρὸς μέρος ἡμῖν δίδοναι τῶν ὀφειλόντων ἕκαστον εἰσπραῖσαι. ἔτυχον δὲ ἐγὼ μὲν τριηραρχῶν

¹ τοῖς * οὐκ ἐκπλέουσι

² Περιάνδρου, * καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν, ἠνάγκαζε --- σκευὴ.

Τούτου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος κ. τ. λ.] Vox ἐπεκλήρωσε non est hujus loci, meo judicio, nam non agitur de ulla sortitione, sed tantum magistratus hoc psephismate jubetur dare nomina eorum, qui arma-menta reip. debebant, navalium curatoribus; quanquam enim id expressis verbis non dicat, tamen colligere licet ex eo quod scribit, navalium curatores eadem nomina dedisse trierachis et curatoribus classium; atqui curatores navalium ab aliis acceperant. Unde in sequentibus dixit [p. 153. v. 4.] ὀφείλοντας τὰ σκευὴ τῇ πόλει ἡ ἀρχὴ curatores navalium παραλαβούσα παρὰ τῆς προτέρας ἀρχῆς (de qua dixit: ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπεκλήρωσε, καὶ — πόλει) ἡμῖν παρέδωκε κ. τ. ν. καὶ κ. τ. ψ. Rescribendum est igitur: ἐπεκλήρωσε, i. e. factum hoc psephismate, id magistratus praestitit et executioni mandavit. Sequitur: ὁ δὲ νόμος — συνετάχθησαν. Ut vulgo ista eduntur, diceret hunc nescio quem Periandrum auctorem fuisse τῶν Συμμοριῶν, quod an verum sit nescio, cum aliunde mihi non constet, hoc tamen scio Demosthenem non habuisse in animo id docere his verbis, sed tantum trierarchos et curatores classium repetiisse arma-menta et quomque ab iis, qui sua erant classis: unde is, cui orationem scribit Demosthenes, repetiit a Demochare et Theophemio, qui ejusdem secum erant classis: ἔτυχον — γενόμενος. Scribo igitur: ὁ δὲ νόμος — καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν. Recipiunt Trierarchi et classium curatores nomina eorum, qui arma-menta debent, e quibus classes suae constituuntur quisque recipit. In Comm. in L. A. I. III. t. IV. §. IX. PETITUS. An aliis haec sit probaturus nescio, mihi quidem certe non placet.

Kath' ὃν estne ex quibus? Id utique ostendendum fuerat. De ἐπεκλήρωσε, quod iidem mutatur, idem affirmo. Opportunum satis est, si de sortitione eorum intelligas, qui prioribus magistratibus successerunt ea in curatione. WESSE- LING.

Ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπεκλήρωσε] Τὸ ἐπικληροῦν τὸν ἀρχόντα τοῖς χορηγοῖς τοὺς αὐλητὰς est in Midiana, §. σ'. Ψήφισμα vero non ἐπικληροῦσθαι, sed ἐπικυροῦσθαι, καὶ ἐπιψηφίζεσθαι, καὶ χειροτονεῖσθαι dicitur. Censo igitur legendum ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπεκίρωσε. WOLF.

Καὶ παρέδωκε τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκευὴ τῇ πόλει. οἱ δὲ τῶν] Videtur post πόλει ad- dendum τοῖς τῶν νεωρίων ἐπιμεληταῖς. οἱ δὲ τῶν νεωρίων ἐπιμεληταί. IDEM. Interpretatus sum, quasi legeretur: τῇ πόλει τοῖς τῶν νεωρίων ἐπιμεληταῖς· οἱ δὲ τῶν --- τοῖς οὐκ ἐκπλέουσι τότε. AUGER.

Τοῖς τριηράρχοις] S. παρέδωκαν τοὺς ὀφεί- λοντας. WOLF.

Τοῖς ἐκπλέουσι] Ἐναλλαγὴ χρόνου, ἀντὶ τοῦ, ὅς ἐκπλευσομένους. IDEM.

Καὶ προσέταττε τοὺς ὀφείλοντας παραλα- βεῖν τὰ σκευὴ] Καὶ προσέταττε (S. τοῖς τριηράρχοις ὁ νόμος) παραλαβεῖν, ἀντὶ τοῦ, εἰσπραττεῖν τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκευὴ: IDEM. Sensus mihi videretur planior et melior, si legeretur παραβάλλειν τὰ σκευὴ, i. e. ii qui sunt debitores (publico scil.) deponere debent instrumenta. PALMER.

Τοὺς ὀφείλοντας παραλαβεῖν τὰ σκευὴ] Ἡνάγκαζεν ὁ νόμος τοὺς τῶν νεωρίων ἐπιμελη- τὰς, καὶ τοὺς τριηράρχους παραλαβεῖν τοὺς ὀφείλοντας τὰ σκευὴ. Vide, ne te ἀμφίβο- λία decipiat. WOLF.

Ἡναγκάζετο πρὸς μέρος] F. Ἡνάγκαζε. IDEM.

καὶ ἐπιμελητῆς ὦν τῆς συμμορίας· Δημοχάρης δὲ ὁ Παιανιεύς, ἐν τῇ συμμορίᾳ ὦν καὶ ὀφείλων τῇ πόλει σκευὴ μετὰ Θεόφημου τουτουῖ, συντριήραρχος γενόμενος. γεγραμμένους οὖν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἐν τῇ στήλῃ ὀφείλοντας τὰ σκευὴ τῇ πόλει, ἢ ἀρχῇ, παραλαβοῦσα παρὰ τῆς προτέρας ἀρχῆς, ἡμῖν παρέδωκε κατὰ τε τὸν νόμον καὶ ¹κατὰ τὰ ψηφίσματα. ἐξ ἀνάγκης οὖν ἦν μοι παραλαμβάνειν, ἐπεὶ, ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ, πολλὰς τριηραρχίας τετριηραρχη- 1146 κῶς ὑμῖν, οὐδεπώποτε ἔλαβον σκευὴ ἐκ τοῦ νεωρίου, ἀλλ' αὐτὸς ἰδίᾳ παρεσκεύασμαι, ὅποτε δέοι, ἵνα ὡς ἐλάχιστα πράγματα ἔχοιμι πρὸς τὴν πόλιν· τότε δὲ ²καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν νόμον ἠναγκαζόμεν παραλαμβάνειν. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρεξομαι, τό τε ψήφισμα καὶ τὸν νόμον· ἔπειτα, τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τὴν παραδοῦσαν καὶ εἰσαγαγοῦσαν εἰς τὸ δικαστήριον· εἶτα, τοὺς ἐκ τῆς συμμορίας, ἧς ἦν ἐπιμελητῆς καὶ τριήραρχος. καὶ μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὡς μὲν τοῖνυν πολλή μοι ἀνάγκη ἦν παραλαβεῖν τοὺς ὀφείλοντας τῇ πόλει, τοῦ τε νόμου ἀκούετε καὶ τῶν ψηφισμάτων· ὡς δὲ καὶ παρέλαβον παρὰ τῆς ἀρχῆς, ὁ παραδοὺς ὑμῖν μεμαρτύρηκε.

ἢ. Σκέψασθαι δὴ ὑμᾶς εἰκός ἐστιν ἐξαρχῆς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦτο πρῶτον, πότερον ἐγὼ ἠδίκουν ὁ ἀναγκαζόμενος εἰσπράξαι τὸν Θεόφημον, ἢ Θεόφημος, ὃς, ὀφείλων τῇ πόλει τὰ σκευὴ πολὺν χρόνον, οὐκ ἀπεδίδου. εἰάν γάρ καθέκαστον σκοπῆτε, εὐρήσετε τὸν Θεόφημον ἅπαντα ἀδικοῦντα· καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἐμοῦ μόνον λόγῳ εἰρημένα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δικαστηρίου ψήφῳ κεκριμένα. ἐπεὶ δὲ γὰρ παρέλαβον αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς, προσελθὼν αὐτῷ, πρῶτον μὲν ἀπήτουν τὰ σκευὴ· ὡς δὲ

¹ [κατὰ]

² καὶ * διὰ τὰ

Γεγραμμένους ὀφείλοντας] Ὅτι ὀφείλουσι.

IDEM.

Ἡ ἀρχῆ] Nr. ὁ ἐπιμελητῆς τῶν νεωρίων.

AUGER.

Παρεσκεύασθαι] Παρεσκεύασμαι lege. et, v. 11. τότε δὲ κατὰ τε τὰ ψηφίσματα, non

καὶ τὰ ψηφ. WOLF.

ἢ. Προσελθὼν αὐτῷ —] Vid. vol. II. p.

¹ τοῦτο εἰπόντος οὐκ ἀπεδίδου, ὕστερον αὐτῷ περιτυχῶν
περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ Πυλίδι, προσεκαλεσάμην
11.17 πρὸς τε τοὺς ἀποστολέας καὶ πρὸς τοὺς τῶν νεωρίων ἐπι-
μελητάς. οὗτοι γὰρ εἰσήγον τότε τὰς διαδικασίας εἰς τὸ
δικαστήριον ² περὶ τῶν σκευῶν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων
ὑμῖν μάρτυρας τοὺς κλητεύσαντας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὅτι μὲν τοίνυν προσεκλήθη ὑπ' ἐμοῦ, οἱ κλήτορες μεμαρτυ-
ρήκασιν· ὡς δὲ εἰσήχθη εἰς τὸ δικαστήριον, λάβε μοι τὴν
μαρτυρίαν τῶν ἀποστολέων καὶ τῆς ἀρχῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ζ'. Ὁν μὲν τοίνυν ὦμην πράγματα παρέξειν μοι Δη-
μοχάρην τὸν Παιανιέα, πρὶν μὲν εἰσαχθῆναι εἰς τὸ δικα-
στήριον, ἣν ἀηδής· ἐπειδὴ δὲ εἰσήχθη καὶ ἐάλω, ἀπέδωκε
τὸ κατ' ἑαυτὸν μέρος τῶν σκευῶν. ὃν δ' οὐκ ἂν ὦήθη εἰς
τοσοῦτον πονηρίας ἐλθεῖν, ὥστε τολμῆσαι δὴ ποτε τὴν
πόλιν ἀποστερηῆσαι τὰ σκεύη, εἰς τοσοῦτο δικῶν καὶ πρα-
γμάτων προέβηκε, καὶ παρῶν μὲν πρὸς τῷ δικαστηρίῳ,
ὅτε εἰσήγετο, οὐδαμοῦ ἠντιδίκησεν, οὐδὲ ἀπεγράψατο δια-
δικασίαν πρὸς οὐδένα, ³ ἢ τινὰ φησιν ἕτερον ἔχειν τὰ σκεύη
καὶ μὴ προσήκειν αὐτῷ ἀποδοῦναι, ἀλλ' εἴασε κατ' ἑαυτοῦ
ψῆφον ἐπαχθῆναι. ἐπειδὴ δὲ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ δικαστηρίου,
οὐδὲν μᾶλλον ἀπεδίδου. ἀλλ' ὦετο ἐν μὲν τῷ παρόντι αὐ-
τὸς ἐκποδὼν γενόμενος ἡσυχίαν ἔξειν, ἕως ἐγὼ τε ἐκπλεύσω
καὶ αἱ νῆες, καὶ χρόνος ἐγγένηται, καὶ ἐμὲ, ἃ οὗτος ὠφείλε

¹ τοῦτο μοῦ εἰπόντος

² τὰς περὶ

³ ἢ] * εἰ

91. v. 4.

Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ Πυλίδι] Vid. Meurs. Athen. Att. I. I. c. V. et Corsin. Fast. Att. p. I. d. VIII. p. 332.

Οἱ κλήτορες] Hos paulo ante v. 6. τοὺς κλητεύσαντας dixit, appellantur etiam κλητῆρες. WOLF. Est κλητεῖν vadari, quod Horatius [l. I. sat. IX. sub fin.] attestari vel antestari potius dixit. BUDÆUS. Vid. Heffald. Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. VI. c. XII.

θ'. Καὶ παρῶν — εἰ τινὰ φησιν — ἀποδοῦναι x. τ. λ.] Et cum adesset in iudicio, quan-

do publico nomine cum eo iudicium constitutebat ob ea vasa, nusquam aut defensionem exorsus est, aut motam sibi controversiam cuiquam denunciavit, si apud alium ea vasa esse dicitur, nec ad se eorum restitutionem pertinere. BUDÆUS.

Οὐδαμοῦ ἠντιδίκησεν] Ergo non se defendit? an vero neminem alium in jus vocavit? quod est ἀπογράψασθαι διαδικασίαν πρὸς τινα. WOLF.

Ἡ τινὰ φησιν ἕτερον ἔχειν τὰ σκεύη] Nec dicit, quoniam alium habere instrumenta. IDEM.

σκευή τῇ πόλει, ἀναγκασθῆσθαι ἀποδοῦναι, ἦκοντα ἐν-
 θάδε. ἢ τῷ διαδόχῳ, ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ τῆς συμμορίας ἐπὶ
 τὴν ναῦν. τί γὰρ ἂν καὶ ἀντέλεγον αὐτῷ, ψηφίσματα καὶ
 νόμους παρεχομένῳ, ὡς προσῆκον ἐμὲ εἰσπράξαι τὰ σκευή; 1148
 ὁ δὲ Θεόφημος, χρόνου ἐγγεγεννημένου, ὅποτε αὐτὸν ἦκον
 ἀπαιτοῖν, ἐμελλε φῆσιν ἀποδεδωκέαι· καὶ τούτοις τε-
 κμηρίοις καταχρήσεται, ὡς ἀποδεδῶκε, τῷ καιρῷ καὶ τῇ
¹ χρεία· ὡς οὐκ ἡλίδιος ἦν, οὐδ' αὖ φίλος αὐτῷ γενόμενος
 οὐδὲ πώποτε, ὡστ' ² ἐπισχεῖν τι ἂν ποτε βουλόμενος ἐγώ,
 τριηραρχῶν μὲν τῇ πόλει, ἐπιμελητῆς δὲ ὢν τῆς συμμο-
 ρίας, ψηφισμάτων δὲ τοιούτων καὶ νόμου ὄντος, περὶ τὴν
 εἰσπραξίν ἐπέσχον ἂν ³ τούτῳ. ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχων ὁ
 Θεόφημος, τότε μὲν οὐκ ἀπεδίδου τὰ σκευή, ἀλλ' ἐκποδῶν
 ἦν· ὕστερον δὲ ἄετό με ἀποστερήσειν· πρὸς δὲ τούτοις, εἰς
 ὄγκον καταφυγῶν, ραδίως ἐπιορκήσειν, ὅπερ καὶ ἄλλοις
 πεποιήκε. δεινὴ γὰρ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου περὶ τὰ διά-
 φορα, ὡς ἐγὼ ἔργῳ ὑμῖν ἐπιδείξω. ταῦτα γὰρ τὰ σκευή
 ὀφείλων ὁ Θεόφημος τῇ πόλει, εἰς Ἀφαρέα ἀνέφερε λόγῳ,
 ἔργῳ δὲ οὐκ ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν διαδικασίαν, εὖ εἰ-
 δὼς, ὅτι ἐλεγχθήσεται ψευδόμενος, εἰάν εἰσέλθῃ εἰς δικα-
 στήσιον. ὁ γὰρ Ἀφαρεὺς ἐξήλεγχεν αὐτὸν, τιμὴν λογισά-
 μενον αὐτῷ τῶν σκευῶν καὶ λαβόντα παρ' αὐτοῦ, ὅτε
 παρελάμβανε τὴν τριηραρχίαν. νῦν δὲ φησι Δημοχάρει
 παραδοῦναι, καὶ δικάζεται τοῖς παιδίοις τοῖς Δημοχάρους,
 τετελευτηκότος τοῦ Δημοχάρους· ὅτε δ' ἔζη ὁ Δημοχάρης,
 οὐκ ἀπεγράψατο διαδικασίαν πρὸς αὐτὸν ὁ Θεόφημος, εἰσ-
 πραπτόμενος ὑπ' ἐμοῦ τὰ σκευή, ἀλλ' ἠβούλετο ἐπὶ προ-
 φάσει χρόνου ἐγγενομένου ἀποστερήσαι τὴν πόλιν τὰ σκευή.
 ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1149

Ι. Ταῦτα τοῖνυν ἐγὼ πάντα ἐνθυμούμενος, καὶ ἀκούων

¹ χρεία, * καὶ ὡς

² ἐπισχεῖν. τί * γὰρ ἂν

³ τούτῳ;

'Ἀπαιτοῖν, ἐμελλε φησίν] *Lego* ἐμελλε
 φῆσιν, τουτέστιν, ἔφησεν ἂν. *IDEM.*

'Ὅπερ καὶ ἄλλοις] *M.* ὅπερ καὶ ἄλλοις,
 πρὸ καὶ ἐν ἄλλοις. *AUGER.*

Περὶ Ἀφαρέα] Ἰσχυρὸν τὴν Ἰσχυράτους πρό-
 γον, περὶ οὗ ὁ Πλούταρχος. *WOLF.*

'Ἐξήλεγχεν αὐτὸν] *M.* ἐξήλεγχ' ἂν αὐτόν.
IDEM.

'Αναγνώσεται τὰς μαρτυρίας] *S.* ὁ γραμ-
 ματεύς. *IDEM.*

[Καὶ ἀκούων] Ἀκούων τῶν σπεκτασιακῶν
 τὸν Θεόφημον, ὅσος (non οἷς) εἶπεν περὶ τὰ διά-

τὸν Θεόφημον τῶν πεπλησιακότων, οἷος εἶη περὶ τὰ διάφορα, καὶ οὐκ ἀπολαμβάνων τὰ σκευὴ παρ' αὐτοῦ, προσ-
 ἕειν πρὸς τε τοὺς ἀποστολέας καὶ τὴν βουλὴν καὶ τὸν
 δῆμον, λέγων, ὅτι οὐκ ἀποδίδωσί μοι τὰ σκευὴ ὁ Θεόφημος,
 ἀ ὧφλεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ· προσῆσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι
 τριῆραρχοι τῇ βουλῇ, ὅσοι μὴ παρελάμβανον παρὰ τῶν
 ὀφειλόντων τὰ σκευὴ καὶ, πολλῶν λόγων γενομένων, ἀπο-
 κρίνεται ἡμῖν ἡ βουλὴ ¹ ψήφισμά τι, ὃ ἀναγνώσεται ὑμῖν,
 εἰσπράττεσθαι τρόπῳ, ὃ ἂν δυνώμεθα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

γενομένου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος τούτου ἐν τῇ βουλῇ, καὶ
 οὐδενὸς γραφομένου παρανόμων, ἀλλὰ κυρίου ὄντος, προσελ-
 θὼν Εὐέργῳ τούτῳ, τῷ ἀδελφῷ τοῦ Θεοφήμου, ἐπειδὴ τὸν
 Θεόφημον οὐχ οἷός τε ἦν ἰδεῖν, ἔχων τὸ ψήφισμα, πρῶτον
 μὲν ἀπῆτησα τὰ σκευὴ, καὶ ἐκέλευσα αὐτὸν φράσαι τῷ
 Θεοφίμῳ· ἔπειτα, διαλιπὼν ἡμέρας τινὰς, ὡς οὐκ ἀπέδίδου
 τὰ σκευὴ, ἀλλ' ἐχλεύαζε με, παραλαβὼν μάρτυρας ἠρόμην
 αὐτὸν, πότερα μεμερισμένος εἶη πρὸς τὸν ἀδελφόν, ἢ κοινὴ
 οὐσία εἶη αὐτοῖς, ἀποκριναμένου δέ μοι Εὐέργου, ὅτι νενε-
 μημένος εἶη καὶ χωρὶς οἰκοίῃ ὁ Θεόφημος, αὐτὸς δὲ παρὰ
 τῷ πατρὶ, πυθόμενος, οὗ ὧκει ὁ Θεόφημος, λαβὼν παρὰ
 τῆς ἀρχῆς ὑπηρέτην, ἦλθον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφήμου.
 καταλαβὼν δὲ αὐτὸν οὐκ ἔνδον ὄντα, ἐκέλευσα τὴν ἀνθρω-
 πον τὴν ὑπακούσασαν, μετελθεῖν αὐτὸν ὅπου εἶη, ταύτην,
 ἣν μεμαρτυρήκασιν οὗτοι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον,
 150 παραδοῦναι· ἐγὼ δὲ ἐξαιτῶν οὐ δύναμαι παραλαβεῖν, ἵν'
 ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν πύθησθε, ὁπότερος ἦρξε χειρῶν ἀ-
 δίκων.

ια. Ὡς δὲ ἀφικνεῖται ὁ Θεόφημος, μετελθούσης αὐτὸν

¹ ψηφίσματι, ὃ

φορα, ἀντὶ τοῦ, οἷος εἶη ὁ Θεόφημος περὶ τὰ
 συναλλάγματα. IDEM.

Οἷος εἶη περὶ τὰ διάφορα] Sic habent edi-
 tiones, quæ mihi contigit videre; at nul-
 lum commodum sensum elicere licet ex
 his verbis, ut leguntur, quæ sic emendare
 tentabam: ὡς εἶη περὶ τὸ διαφορεῖν, i. e.
 quod erat attentus ad distractionem instru-
 mentorum, quod idem est ac si dixisset,
 VOL. IV.

quod bona distrahebat. PALMER.

[Ἡ βουλὴ ψηφίσματι] Διὰ ψηφίσματος.
 Ne lege ψήφισμά τι, διαίρετας. WOLF.

[Ἰδεῖν, ἔχων] F. ἰδεῖν καὶ ἔχων. IDEM.

[Ἐξ αὐτῶν οὐ δύναμαι] F. ἐξαιτῶν. Er-
 ratum ortum ex unius vocalis immutatione,
 u pro i, et divisione syllabarum. Sic non
 multo post, p. 163. v. 1. τὴν ἀνθρωπων οὐ
 δύναμαι παραλαβεῖν, πολλὰκις ἐξαιτήτας.

τῆς ἀνθρώπου, ἀπήτουν αὐτὸν τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν, λέγων, ὅτι ἤδη περὶ ¹ ἀναγωγῆς εἶην, καὶ ἐδείκνυον τὸ ψήφισμα τῆς βουλῆς. ὡς δὲ ταῦτά μου λέγοντος οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλὰ ἠπειλεῖ καὶ ἐλοιδορεῖτο, ἐκέλευσα τὸν παῖδα καλέσαι, εἰ τις ἴδῃ τῶν πολιτῶν παριόντας ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἵνα μάρτυρές μοι εἴησαν τῶν λεγομένων, καὶ ἤξιον πάλιν τὸν Θεόφημον, ἢ αὐτὸν ἀκολουθεῖν πρὸς τοὺς ἀποστολέας καὶ τὴν βουλὴν, καὶ, εἰ μὴ φησιν ὀφείλειν, ἐκείνους πείθειν τοὺς παραδιδόντας τοὺς ὀφείλοντας καὶ ἀναγκάζοντας εἰσπράττειν, ἢ ἀποδίδουαι τὰ σκευή· εἰ δὲ μὴ, ἐνέχυρα ἔφην λήψεται κατὰ τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα. οὐδὲν δὲ θέλοντος αὐτοῦ τῶν δικαίων ποιεῖν, ἤγον τὴν ἀνθρωπον ἐστηκυῖαν ἐπὶ τῇ θύρᾳ τὴν μετελθοῦσαν αὐτόν· καὶ ὁ Θεόφημός με ἀφηρεῖτο· καὶ ἐγὼ τὴν μὲν ἀνθρωπον ἀφήκα, εἰς δὲ τὴν οἰκίαν εἰσήειν, ἵνα ἐνέχυρόν τι λάβοιμι τῶν σκευῶν, — ἔτυχε γὰρ ἡ θύρα ἀνεωγμένη, ὡς ἐξῆλθεν ὁ Θεόφημός, καὶ ἔτι ἠμελλεν εἰσιέναι —, καὶ ἐπεπύσμη αὐτόν, ὅτι οὐκ εἶη γεγαμηκός. εἰσιόντος δέ μου, παίει πύξ ὁ Θεόφημος τὸ στόμα· καὶ ἐγὼ, ἐπιμαρτυρησάμενος τοὺς παρόντας, ἠμυνάμην. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, καὶ ἤρξε χειρῶν ἀδίκων ὁ Θεόφημος, οὐκ ἄλλοθεν ² οἶμαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γίνεσθαι, ἢ ἐκ τῆς ἀνθρώπου, ἣν μεμαρτυρήκασιν οὗτοι οἱ μάρτυρες, ὡς ἠθέλε Θεόφημος ³ [ἐκ τῆς ἀνθρώπου] παραδίδουαι. ταύτη δὲ τῇ μαρτυρίᾳ πρότερος εἰσελθὼν εἰς τὸ

1151

IDEM.

Περὶ ἀναγωγῆς εἶην] M. περὶ ἀναγωγῆν, aut ἐπ' ἀναγωγῆς. IDEM.

ἤξιον πάλιν τὸν Θ.] Vid. Petit. Comm. in L. A. I. III. t. IV. §. X.

Τοὺς παραδιδόντας καὶ ὀφείλοντας] Lego καὶ τοὺς ὀφείλοντας, et v. 17. καὶ ἐπεπύσμη, παρὰ τὸ πυνθάνεμαι, non ἐπιπέισμη, παρὰ

τὸ πείθομαι. Sic autem construe: ἐπεπύσμη αὐτόν, ὅτι οὐκ εἶη γεγαμηκός, ἀντὶ τοῦ, ὅτι αὐτὸς οὐκ εἶη γεγαμηκός, κατ' ἀντίπτωσιν, ἢ ἐναλλαγόν τινα. WOLF.

Ταύτη δὲ τῇ μαρτυρίᾳ] Mutilatus est hic locus, in quo exponendum fuit Evergi et Mnesibuli falsum testimonium. IDEM.

¹ ἀναγωγῆν² οἶμαι³ Desunt ἐκ τῆς ἀνθρώπου.

γὰρ ἄνθρωπον οὐ δύναμαι παραλαβεῖν, πολλάκις ἐξαιτή-
 σας, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν. ἔπειδὴ τοίνυν τὴν ἄνθρωπον οὐ
 παραδιδόασιν, ἣν αὐτοὶ ἔφασαν προκαλέσασθαι, βούλομαι
 ὑμῖν καὶ τοὺς μάρτυρας παρασχέσθαι, οἱ εἶδόν με πρότερον
 πληγέντα ὑπὸ τοῦ Θεοφήμου· ἡ δὲ αἰκία τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἂν
 ἄρξῃ πρότερος χειρῶν ἀδίκων, ἄλλως τε, καὶ κατὰ τὸν
 νόμον καὶ κατὰ τὰ ψηφίσματα τὰ ὑμέτερα εἰσπράττοντα.
 καὶ μοι ἀνάγνωθι τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς μαρτυρίας.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ιβ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἀφηρέθην τὰ ἐνέχυρα ὑπὸ τοῦ Θεο-
 φήμου, καὶ συνεκόπην, ἔλθων εἰς τὴν βουλήν, τάς τε πλη-
 γὰς ἔδειξα, καὶ ἅ πεπονθῶς ἦν εἶπον, καὶ ὅτι εἰσπράτ-
 των τῇ πόλει τὰ σκευή. ¹ ἀγανακτήσασα ἡ βουλὴ ἐφ' οἷς
 ἐγὼ ἔπεπόνθειν, καὶ ἰδοῦσά με ὡς διεκειμένη, καὶ ἠγησα-
 μένη ὑβρίσθαι οὐκ ἐμὲ, ἀλλ' ἑαυτήν, καὶ τὸν δῆμον τὸν
 ψηφισάμενον, καὶ τὸν νόμον τὸν ἀναγκάσαντα εἰσπράτ-
 τειν τὰ σκευή, ² ἐκέλευσεν εἰσαγγέλλειν με, καὶ τοὺς
 πρυτάνεις προγράφειν αὐτῶ τὴν κρίσιν ἐπὶ δύο ἡμέρας, ὡς
 1152 ἀδικοῦντι καὶ διακωλύοντι τὸν ἀπόστολον, διότι τὰ σκευή
 οὐκ ἀπεδίδου, καὶ τὰ ἐνέχυρα ἀφείλετο, καὶ ἐμὲ συνέκοιψε
 τὸν εἰσπράττοντα καὶ ὑψηρετοῦντα τῇ πόλει. γενομένης
 τοίνυν τῆς κρίσεως τῷ Θεοφήμενῳ ἐν τῇ βουλῇ, κατὰ τὴν
 εἰσαγγελίαν ἣν ἐγὼ εἰσήγγειλα, καὶ ἀποδοθέντος λόγου
 ἑκατέρῳ, καὶ κρύβδην ἰδίᾳ ψηφισαμένων τῶν βουλευτῶν,
 εἰς τὴν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ ἔδοξεν ἀδικεῖν· καὶ, ἔπειδὴ
 ἐν τῷ διαχειροτονεῖν ἦν ἡ βουλὴ, πότερα δικαστηρίῳ πα-

¹ ἀγανακτήσασα * οὖν ἡ

² ἐκέλευεν

"Ἦν αὐτοὶ ἔφασαν προκαλέσασθαι." Ἦν, S. παραλαβεῖν ἐμὲ, αὐτοὶ ἔφασαν τὸν Θεοφήμενον προκαλέσασθαι. IDEM.

"Ἡ δὲ αἰκία] Si quid habeo acuminis, legendum est ἡ δὲ αἰτία, i. e. controversia, quaestio, causa in eo vertitur, uter prior caperit vim intentare. PALMER.

ιβ'. Ἐκέλευσεν εἰσαγγέλλειν με] Eum, me jussit, εἰσαγγέλλειν i. e. delatione ad ipsam curiam facta vindictam persequi. In Avim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. III. c. VIII. §. V. HERALDUS. In quo et capite praecedente plura videnda de vocibus

εἰσαγγελία et εἰσαγγέλλειν.

Καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ διαχειροτονεῖν] Et quidem cum disceptatio in curia proposita esset, suffragiumque ea de re ferendum, utrum ad iudicium rejiciendum esset hoc crimen, utpote cujus poena major erat cognitione curiae quingentorum: an potius L. drachmis reum damnarent, quatenus cum maxime, mulctare curia poterat, ego permisi &c.. διαχειροτονεῖν enim est, duarum rerum disceptationem constituere atque dijudicare in concilio aut concione ubi multitudo est consentium. BUDAEUS.

ραδοίῃ, ἢ ζημιώσῃ ταῖς πεντακοσίαις, ὅσου ἦν κυρία κατὰ τὸν νόμον, δεσμένων τούτων ἀπάντων καὶ ἰκετευόντων, καὶ τίνα οὐ προσπεμπόντων, καὶ τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν ἀποδίδόντων εὐθύς ἐν τῇ βουλῇ, καὶ περὶ τῶν πληγῶν φασκόντων ἐπιτρέπειν ᾧ εἰάν κελεύσω Ἀθηναίων, συνεχώρησα, ὥστε τῷ Θεοφῆμῳ πέντε καὶ εἴκοσι δραχμῶν προστιμηθῆναι. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, ὑμῶν τε δέομαι, ὅσοι ἐβούλευον ἐπ' Ἀγαθοκλέους ἀρχοντος φράζειν τοῖς παρακαθημένοις, καὶ, ὅσους ἐδυνάμην ἐγὼ ἐξευρεῖν τῶν τότε βουλευόντων, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

MARTYRIAΙ.

ἐγὼ μὲν τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οὕτως ἐπιεικῆς ἐγενόμην πρὸς τούτους. καίτοι τό γε ψήφισμα δημοσίαν τὴν οὐσίαν ἐκέλευεν εἶναι, οὐ μόνον, ὅς ἂν ἔχων σκευὴ μὴ ἀποδιδῶ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ, ὅς ἂν ἰδίᾳ κτησάμενος μὴ πωλῆ. τοιαύτη γὰρ ἡ ἀπορία οὔσα συνέβαινε τότε ἐν τῇ πόλει σκευῶν. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ιγ'. Καταπλεύσας τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὐδενὶ

Δεσμένων τούτων —] *His suppliciter obsecrantibus, ac breviter una indicemque vasorum nauticorum reddere se cupere sientibus.* Quæ vasa erant publica. **IDEM.**

Προσπεμπόντων;] *Cum puncto interrogationis.* **AUGER.**

Καὶ τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν ἀποδίδόντων] Ἀπὸ τοῦ, τὴν ἀπογραφὴν. **WOLF.**

ιγ'. Καταπλεύσας τοίνυν —] *Regressus igitur Athenas, iudices, cum Theophemus compromissum fucere recusaret de plagis quas ab eo acceperam, in iudicium vocato intendere actionem injuriarum institi. Quo facto, cum ille mihi vicissim iudicium idem diceret (controversia autem eo tempore apud arbitros disceptabantur) ubi ad sententiæ ferendam tempus ventum est, ibi Theophemus prescriptione abjicienda prolatore rem cepit, causamque speciosam iurejurando excusare: ego vero, jure atque conscientia fretus, causam hanc apud vos agere institui.* **BUDÆUS.**

Καταπλεύσας τοίνυν κ. τ. λ.] *Si quis fuerat pulsatus contumeliæ causa, poterat ββρις vel αἰκίας experiri: si is autem qui*

accusabatur factum id dicebat, non contumeliæ causa, sed cum ab altero prius pulsatus esset, de exceptione prius erat videndum, atque sic exsistebat αἰκίας δίκη; np. si is qui accusabatur prior erat injuriam passus, quo casu cessabat ββρις, atque exceptio ventilabatur, quæ si vera reperiebatur, non modo ββρις accusatio cessabat, si forte instituta erat, sed et αἰκίας δίκη iudicata erat, reodimisso. Hic igitur habes eum qui pulsaverat in jus vocatum περὶ αἰκίας. Eum autem contrarium iudicio actionem illam submovisse, cum se diceret ab actore læcessitum et prius violatum: atque hanc exceptionem a minoribus cognitoribus, ut ita dicam (hi enim διατηται hoc loco) ad Iudices fuisse remissam, apud quos de exceptione illa disceptaretur. His ita expositis petit is, Theophemum juheri facere, quod fecisse se falsis testimoniis probaverat, np. ancillam in quæstione dare, cujus testimonio constaret, quis prior per injuriam manus intulisset: id enim esse αἰκίαν, i. e. iudicium αἰκίας inde pendere, atque in iudiciis περὶ αἰκίας disceptari id

1153 ἤθελεν ἐπιτρέπειν ὁ Θεόφημος περὶ τῶν πληγῶν ὧν ἔλαβον τότε ὑπ' αὐτοῦ, προσεκαλεσάμην αὐτὸν, καὶ ἔλαχον αὐτῷ δίκην αἰκίας. ἀντιπροσεκαλεσαμένου δὲ καὶ ἐκείνου ἐμὲ, καὶ διαιτητῶν ἐχόντων τὰς δίκας, ἐπειδὴ ἡ ἀπόφανσις ἦν τῆς δίκης, ὁ μὲν Θεόφημος παρεγράφετο καὶ ὑπώμνυτο· ἐγὼ δὲ, πιστεύων ἐμαυτῷ μηδὲν ἀδικεῖν, εἰσήειν εἰς ὑμᾶς. παρασχόμενος δὲ ἐκεῖνος ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ἦν ἄλλος μὲν οὐδεὶς μεμαρτύρηκεν, ὁ δὲ ἀδελφὸς καὶ ὁ κηδεστῆς, ὡς ἐθέλοι τὴν ἀνθρώπων παραδοῦναι, καὶ προσποιούμενος ἀκακος εἶναι, ἐξηπάτησε τοὺς δικαστὰς. δεόμεναι δ' ὑμῶν νυνὶ δικαίαν δέησιν, ἅμα μὲν δικάσαι περὶ τῆς μαρτυρίας, πότερα ψευδῆς ἐστὶν ἢ ἀληθῆς, ἅμα δὲ περὶ τοῦ πράγμα-τος ἐξαρχῆς σκέψασθαι. ἐγὼ μὲν τοίνυν εἰς ἃ οὗτος κατ-έφυγε τότε δίκαια, ἐκ τούτων ¹ οἶμαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανιζομένης, ὁπότερος ἤρξε χειρῶν ἀδίκων — τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ αἰκία — καὶ τοὺς μάρτυρας διὰ τοῦτο διώκω τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὅτι ἐμαρ-τύρησαν ἐθέλειν παραδιδόναι τὸν Θεόφημον τὴν ἀνθρώπον, οὐδαμοῦ τὸ σῶμα παραδιδόντος, οὔτε ² ὅτε πρὸς τῷ διαιτη-τῇ, οὔτε ὕστερον πολλάκις ἐμοῦ ἐξαιτήσαντος. διπλῆν οὖν αὐτοὺς ἔδει δοῦναι δίκην, ὅτι τε ἐξηπάτησαν τοὺς δικαστὰς ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχόμενοι, κηδεστοῦ καὶ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι ἐμὲ ἠδίκησαν, λειτουργοῦντα μὲν ὑμῖν προθύμως, ποιοῦντα δὲ τὰ προσταττόμενα, ὑπηρετοῦντα δὲ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ψηφίσμασι τοῖς ὑμετέροις.

ιδ'. Ὡς δὲ οὐκ ἐγὼ μόνος παρέλαβον παρὰ τῆς ἀρχῆς 1154 τοῦτον εἰσπράξασθαι σκευή ὀφείλοντα τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τῶν τριηράρχων ἐτέρους εἰσεπράξαντο οὐς παρέλαβον, ἀνάγκη δὲ μοι αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

¹ οἶμαι

² ὅτε] τότε

solere. Non distinebat igitur Theophe- mus, eum, cum quo res sibi erat, a se fuisse pulsatum; sed negabat teneri se αἰκίας, eum ulciscendi sui causa et inju- riae repellenda: id fecisset, ἀμυνόμενος: et alterum contra contendebat ejus criminis obligatum, a quo prius pulsatus esset et verberatus. Quare contraria actione ἀντι-προσεκαλεσάμενος, cum sive veris sive falsis

testimoniis prius se pulsatum probasset, alterum condemnavit. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. II. c. XII. §. 2. HERALDUS.

Οὐδαμοῦ τὸ σῶμα παραδιδόντος. et v. 19. οὔτε τότε lego. et p. 166. v. 6. ἐθέθη αὐ- τοῦ. et v. 8. ὃ vel οὐ ἤμελλον. et v. 9. διὰ τάχους δεῖ. et v. 19. ὡς οὐδὲν ἀνισωτε- ρίσοντος. WOLF.

MARTYRIAΙ.

ιέ. Βούλομαι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἂ πέπονθα ὑπ' αὐτῶν διηγήσασθαι ὑμῖν. ἐπειδὴ γὰρ ὧφλον αὐτοῖς τὴν δίκην, ἐφ' ἣ τούτους μάρτυρας τούτους διώκω τὰ ψευδῆ μαρτυρηκότας, προσελθὼν τῷ Θεοφῆμῳ, μελλούσης μοι ἤδη ἐξῆκειν τῆς ὑπερημερίας, ἐδέηθην ¹ αὐτοὺς ἐπισχεῖν μοι ὀλίγον χρόνον, λέγων τὰς ἀληθείας, ὅτι πεπορισμένου τοῦ ἀργυρίου, ὃ ἤμελλον αὐτῷ ἐκτίνειν, συμβέβηκέ μοι τριηραρχία, καὶ ἀποστέλλειν διὰ τάχους δεῖ τὴν τριήρη καὶ ὁ στρατηγὸς Ἀλκίμαχος ἀνάγεσθαι κελεύει τὴν ναῦν. τὸ οὖν ἀργύριον τὸ ² πεπορισμένου τῷ Θεοφῆμῳ ἀποδοῦναι, ἐν ταῦτα κατεχρησάμην· ἐδέομην δ' αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι τὴν ὑπερημερίαν, ἕως ἂν τὴν ναῦν ἀποστείλω. ὁ δὲ βραδίως μοι καὶ ἀκάκως ἀποκρίνεται· οὐδὲν κωλύει, ἔφη, ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ναῦν ἀποστείλης, πόριζε καὶ ἐμοί. ἀποκριναμένου δέ μοι ταῦτα τοῦ Θεοφῆμου καὶ ³ ἀναβαλλομένου τὴν ὑπερημερίαν, καὶ μάλιστα μοι πιστεύσαντος τῇ τε ἐπισκῆψει τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ τῷ μὴ ἐθέλειν αὐτὸν παραδοῦναι τὴν ἀνθρωπον, ὡς οὐδὲν ἂν νευτερίσαντος περὶ τὰμὰ, ἐγὼ μὲν τὴν τριήρη ἀποστείλας, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον πορίσας τὸ ἀργύριον, προσελθὼν αὐτῷ ἐκέλευον, ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀκολουθοῦντα, κομίζεσθαι τὴν καταδίκην. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

1155

ὁ δὲ Θεόφημος ἀντὶ τοῦ τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν, ἀκολουθήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἐλθὼν μου τὰ πρόβατα λαμβάνει ποιμανόμενα πεντήκοντα μαλακὰ, καὶ τὸν ποιμένα

¹ αὐτοῦ² πεπορισμένον ³ ἐπὶ τῷ³ ἀναβαλλομένου

ιί. Ἐπειδὴ — ὑπερημερίας] Cum ea dies, in quam diem ego iudicatum facere debebam, jam exitura esset. BUDÆUS.

Ἄλκιμος] Infra p. 174. v. 16. vocatur Ἀλκίμαχος. Utrum nomen verius sit, dubium. Suidas Ἀλκίμαχον Ἀναγεστάριον στρατηγὸν habet, sed non est certum de hoc intelligi debere, tamen eo inclinatur animus.

PALMER.

Νευτερίσαντος] Nr. Θεοφῆμου. AUGER.
Μαλακὰ πρόβατα] Molles oves, utrum intonsas, an molli præditas lana? WOLF.
πρόβατα μαλακὰ Oratorem dixisse, non crediderim. Scribe mihi quæso, μαλλωτὰ, et habebis manum Demosthenis. Valckenauer. Anim. ad Ammon. l. I. cap. II. fin.

μετ' αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῆ ποιμνῆ· ἔπειτα, παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ἠτημένην, πολλοῦ ἀξίαν. καὶ ταῦτα ἔχουσιν οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐπεισελθόντες εἰς τὸ χωρίον — γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἵπποδρόμῳ, καὶ οἰκῶ ἐνταῦθ' ἐκ μεираκίου —, πρῶτον μὲν ἐπὶ τοὺς οἰκέτας ἦξαν· ὡς δὲ οὗτοι διαφεύγουσιν αὐτοὺς, καὶ ἄλλος ἄλλη ἀπεχώρησεν, ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν καὶ καταβαλόντες τὴν θύραν τὴν εἰς τὸν κῆπον φέρουσαν, Εὐεργός τε οὗτος ὁ ἀδελφός ὁ Θεοφήμου καὶ Μνησίβουλος ὁ κηδεστῆς αὐτοῦ, οἷς οὐδεμίαν δίκην ὠφλήκειν, οὐδὲ προσῆκεν αὐτοῖς ἀπτεσθαι τῶν ἐμῶν οὐδενός, εἰσελθόντες ἐπὶ τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παῖδιά, ἐξεφορήσαντο ὅσα ἔτι ὑπόλοιπά μοι ἦν σκευὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ. ὦντο μὲν γὰρ οὐ τοσαῦτα μόνον λήψεσθαι, ἀλλὰ πολλῶ¹ πλείω τὴν παροῦσάν μοι τότε κατασκευὴν τῆς οἰκίας καταλήψεσθαι. ἀλλ', ὑπὸ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, τὰ μὲν ἐνέχυρα κεῖται αὐτῶν, τὰ δὲ πῶραται· ὅσα δ' ἦν ἔτι ὑπόλοιπα, πάντα λαβόντες ἔχοντο.

15'. Πρὸς δὲ τούτοις, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔτυχεν ἡ γυνή μου μετὰ τῶν παίδων ἀριστῶσα ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ μετ' αὐτῆς τιτθῆ τις² ἐμῇ γεγεννημένη πρῆσβυτέρα, ἀνδρωπος εὐνους καὶ πιστῆ, καὶ ἀφειμένη ἐλευθέρα ὑπὸ τοῦ πατρὸς 1156 τοῦ ἐμοῦ. συνώκησε δὲ ἀνδρὶ, ἐπειδὴ ἀφείδη ἐλευθέρα· ὡς δὲ οὗτος ἀπέθανε, καὶ³ αὕτη γραῦς ἦν, καὶ οὐκ ἦν αὐτὴν ὁ θρέψων, ἐπανῆκεν αὐτῇ ὡς ἐμέ. ἀναγκαῖον οὖν ἦν μὴ περιδεῖν ἐνδεεῖς ὄντας, μηδὲ τιτθὴν ἐμὴν γενομένην, καὶ παιδαγωγόν· ἅμα δὲ καὶ τριηραρχῶν ἐξέωλεον, ὥστε καὶ τῇ γυναικὶ βουλομένη ἦν τοιαύτην οἰκουρὸν μετ' αὐτῆς με καταλιπεῖν. ἀριστῶντων δὲ ἐν τῇ αὐλῇ, ὡς ἐπεισηδῶσιν

¹ πλείω· τὴν γὰρ οὔσαν μοί ποτε κατασκευὴν

² ἐμοί

³ αὕτη

Ἐπὶ τοῖς οἰκέτας ἦξαν] Utrum parā τὸ ἄγω, an τὸ αἰσσω, ἦξαν, ἦξαν, καίτοι ποιητικώτερον τοῦτο γέ. WOLF. Legendum ἦξαν. PALMER.

Πολλῶ πλείω] Lego et distingo: πολλῶ πλείω, τὴν παροῦσάν μοί ποτε κατασκ. AUGER.

15'. Μὴ περιδεῖν ἐνδεεῖς ὄντας] Qua ratione hic masculinum plurale ponatur, cum sen-

tentia postulet singulare fæmininum (de una enim ancilla vidua loquitur) ἐνδεῖ οὔσαν, me non intelligere fateor. Quod si quis dicat, homines necessarios in genere intelligendos, et longius petijtum videbitur, et sequitur statim τιτθὴν ἐμὴν γενομένην. WOLF. Imo ἐνδεῖ οὔσαν. Deinde vel post μηδὲ addendum aliquid quod omisum fuerit, vel omnino delendum. AUGER.

οὔτοι, καὶ καταλαμβάνουσιν αὐτάς, καὶ ἤρπαζον τὰ σκεύη, αἱ μὲν ἄλλαι θεράπαιναι — ἐν τῷ πύργῳ γὰρ ἦσαν, οὔπερ δαιτυῶνται —, ὡς ἤκουσαν τῆς κραυγῆς, κλείουσι τὸν πύργον, καὶ ἐνταῦθα μὲν οὐκ εἰσῆλθον, τὰ δ' ἐκ τῆς ἄλλης οἰκίας ἐξεφέροντο σκεύη, ἀπαγορευούσης τῆς γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι αὐτῶν καὶ λεγούσης, ὅτι αὐτῆς εἴη ἐν τῇ προικί τετιμημένα, καὶ, ὅτι τὰ πρόβατα ἔχετε πεντήκοντα καὶ τὸν ποιμένα πλείονος ἄξια, ἢ κατεδικάσασθε, — ἀπήγγειλε γάρ τις αὐταῖς τῶν γειτόνων κόψας τὴν θύραν —, ἔτι δὲ ἔφη τὸ ἀργύριον αὐτοῖς κείμενον εἶναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ — ἠκηκόει γὰρ ἐμοῦ —, καὶ περιμείνητε, ἔφη, ἢ μετέλθῃ τις ὑμῶν αὐτὸν, ἔχοντες ἄπιτε τὸ ἀργύριον ἤδη· τὰ δὲ σκεύη ἔατε, καὶ μηδὲν τῶν ἐμῶν φέρετε, ἄλλως τε καὶ ἔχοντες ἄξια τῆς καταδίκης. ταῦτα δὲ λεγούσης τῆς γυναικὸς, οὐχ ὅπως ἐπέσχον, ἀλλὰ καὶ τῆς τιτθῆς τὸ κυμβίον λαβούσης παρακείμενον αὐτῇ, ἐξ οὗ ἔπινε. καὶ ἐνθεμένης εἰς τὸν κόλπον, ἵνα μὴ οὔτοι λάβοιεν, ἐπειδὴ εἶδεν ἔνδον ὄντας αὐτούς, κατιδόντες αὐτὴν οὕτω διέθεσαν ἀφαιρούμενοι τὸ κυμβίον 1157 Θεόφημος καὶ Εὐεργὸς ἀδελφὸς αὐτοῦ οὕτως, ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βραχίονες καὶ οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτῆς ἐγένοντο, ἀποστρεφομένης τῷ χεῖρῃ καὶ ἐλκομένης ὑπὸ τούτων ἀφαιρουμένων τὸ κυμβίον, ἀμυχὰς δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν ἀγχομένη, πελιὸν δὲ τὸ στήθος· εἰς τοῦτο δ' ἦλθον πονηρίας, ὥστε, ἕως ἀφείλοντο τὸ κυμβίον ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, οὐκ ἐπαύσαντο ἀγχοῦντες καὶ τύπτοντες τὴν γραῦν. αἰκούσαντες δὲ οἱ θεράπωντες τῶν γειτόνων τῆς κραυγῆς, καὶ ὄρωντες τὴν οἰκίαν πορθουμένην τὴν ἐμὴν, οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκάλουν τοὺς παριόντας, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ὁδὸν ἐλθόντες, καὶ ἰδόντες Ἀγνόφιλον παριόντα, ἐκέλευσαν παραγενέσθαι. προσελθὼν δὲ ὁ Ἀγνόφιλος

Ἐν τῇ προικί τετιμημένα] F. ἀποτετιμημένα, ut alias. WOLF. AUGER.

Πλείονος ἄξια, ἢ κατεδικάσασθε] Hoc accusatorum est: τὸ καταδικάσαι, iudicium. WOLF.

Περιμείνητε] Adde vel sub. τὸν ἐμὸν ἄνδρα. AUGER.

ἢ μετέλθῃ τις ὑμῶν αὐτῶν] F. αὐτὸν, S. τὸν ἄνδρα μου. WOLF.

Ὑφαιμοὶ μὲν οἱ βραχίονες] Sanguine suf-

fusa. IDEM.

Καὶ οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν] Junctura manuum. IDEM.

Ἀποστρεφομένης τῷ χεῖρῃ] Cum illi manus distorquerentur. IDEM.

Ἀμυχὰς ἐν τῷ τραχήλῳ] Παρὰ τὸ ἀμύσσω, incisuras, vellicatus. IDEM.

Πελίον δὲ τὸ στήθος] Lexica scribunt πέλιος, περισφύτοντας, πελιδὸς, ἰζυτόνας. IDEM.

προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεράποντος τοῦ Ἀνθεμίωνος ὃς ἐστὶ μοι γείτων, εἰς μὲν τὴν οἰκίαν οὐκ εἰσῆλθεν — οὐ γὰρ ἠγεῖτο δίκαιον εἶναι, μὴ παρόντος γε τοῦ κυρίου —, ἐν δὲ τῷ τοῦ Ἀνθεμίωνος χωρίῳ ὧν, ἑώρα τὰ τε σκευὴ ἐκφερόμενα, καὶ Εὐεργον καὶ Θεόφημον ἐξίοντας ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας. οὐ μόνον τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, λαβόντες μου τὰ σκευὴ ᾗχοντο, ἀλλὰ καὶ τὸν υἱὸν ἠγον ὡς οἰκέτην, ἕως τῶν γειτόνων ἀπαντήσας αὐτοῖς Ἐρμογένης, εἶπεν, ὅτι υἱὸς μου εἶη. ὡς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1158 ιζ'. Ἐπειδὴ τοίνυν μοι ἀπηγγέλθη εἰς Πείραια τὰ γε-
 γενημένα ὑπὸ τῶν γειτόνων, ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν, τούτους μὲν
 οὐκέτι καταλαμβάνω· ἰδὼν δὲ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπεφορη-
 μένα, καὶ τὴν γραῦν ὡς δέκειτο, καὶ ἀκούσας τῆς γυναικὸς
 τὰ γενόμενα, προσελθὼν τῷ Θεοφίμῳ τῇ ὑστεραίᾳ ἔωθεν
 ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχων, ἐκέλευον αὐτὸν πρῶτον μὲν τὴν
 καταδίκην ἀπολαμβάνειν καὶ ἀκολουθεῖν ἐπὶ τὴν τράπεζαν·
 ἔπειτα, τὴν ἀνδρωπον θεραπεύειν ἣν συνέκοιψαν, καὶ
 ἰατρὸν εἰσάγειν ὃν αὐτοὶ βούλοιντο. ταῦτα δὲ μου λέγοντος
 καὶ διαμαρτυρομένου, κακὰ με πολλὰ εἰπόντες, ὁ μὲν Θεό-
 φημος ἠκολούθει μόλις, διατριβὰς ἐμποιῶν, καὶ φάσκων βού-
 λεσθαι καὶ αὐτὸς τινὰς παραλαβεῖν μάρτυρας, — ταῦτα δ'
 ἔλεγε, τεχνάζων χρόνον ἐγγενέσθαι —· ὁ δ' Εὐεργος οὕτως
 εὐθύς ἐκ τῆς πόλεως μεθ' ἑτέρων ὁμοίων αὐτῷ ἐλθὼν εἰς
 ἰ ἀγρὸν, τὰ ὑπόλοιπα σκευὴ, εἴ τινα ἐν τῇ προτεραίᾳ ἐν τῷ
 πύργῳ ἦν, καὶ οὐκ ἔτυχεν ἔξω ὄντα, ἐπειδὴ δ' ἐγὼ ἦλθον, διὰ
 τὴν χρεῖαν κατηνέχθη, ἐκβαλὼν τὴν θύραν, ἥνπερ καὶ τῇ
 προτεραίᾳ ἐξέβαλε κακῶς ἐστηκυῖαν, ᾗχετό μου λαβὼν τὰ
 σκευὴ· ὧ οὔτε δίκην ὠφλήκειν, οὔτε συμβόλαιον ἦν μοι πρὸς
 αὐτὸν οὐδέν. ἐκτίνοντος δὲ μου τῷ Θεοφίμῳ, ὧ ὠφλήκειν

1 ἀγρὸν, * ἐπὶ τὰ

ιζ'. Διὰ τὴν χρεῖαν κατηνέχθη] S. τὰ σκευὴ
 ἐκ τοῦ πυργοῦ. IDEM.

Ἐκτίνοντος δὲ — κεφάλαιον] F generatus est, ut puto, Theophemus, τῷ ἐφέκτω τόκῳ, i. e. singulis mensibus pendebatur pro drachma obolus: ergo ἔμμητος τόκος
 VOL. IV.

horum MCCCXXXIII. drachmarum fuit drachmæ CLXXXVIII. cum obolis V. Adde sortem, sicut drachmæ MCCCXXII. cum obolo. Itaque corruptus fuit Demosthenis locus, errorque ortus est ex cōpendiosa scriptura notisque: ita enim
 z

τὴν δίκην, ἐπειδὴ ἐξέτινον, πολλῶν παρόντων μαρτύρων, χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν δραχμάς καὶ τρεῖς καὶ δύο ὀβολῶ τὴν ἐπωβελίαν, τριάκοντα δὲ τὰ πρυτανεῖα, — τῶν γὰρ ἄλλων οὐδὲν αὐτῷ ἐπιτιμίων ὄφλον —, λαβὼν τοίνυν παρ' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς δὴ ὀβολῶ, τὸ σὺμπαν κεφάλαιον, ἀπαιτοῦντός μου τὰ τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκευὴ ἃ ἤρπάκει μου, οὐκ ἔφη ἀποδώσειν μοι, εἰ μὴ τις αὐτὸν ἀφήσει καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων, καὶ τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν. ταῦτα δὲ ἀποκριναμένου αὐτοῦ, μάρτυρας 1159 μὲν ἐπωησάμην τῆς ἀποκρίσεως τοὺς παρόντας, τὴν δὲ δίκην ἐξέτισα· ὑπερήμερον δὲ οὐκ ᾔμην δεῖν ἑμαυτὸν εἶναι. τὸν δ' Εὐεργον οὐδ' ἦδειν εἰσεληλυθότα μου εἰς τὴν οἰκίαν ταύτη τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' αὐτίκα ἡ δίκη ἐξετέτιστο, καὶ εἶχεν ὁ Θεόφημος τὰ τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκευὴ τὰ τῇ προτεραίᾳ περιγευόμενα· καὶ ἄγγελος ἦλθέ μοί τις λιθοκόπος, τὸ πλησίον μνήμα ἐξεργαζόμενος, ὅτι πάλιν οἴχεται Εὐεργος τὰ ὑπόλοιπά μου σκευὴ ἐκφορήσας ἐκ τῆς οἰκίας, πρὸς ὃν οὐδὲν μοι πρᾶγμα ἦν. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, καὶ, ὅτι τῇ μὲν προτεραίᾳ εἰλήφεσάν μου τὰ

olim scriptum: χιλίας τ' εἰκόσια Z καὶ τρεῖς δὴ ὀβολῶ, i. e. χιλίας τριακοσίας εἰκοσιμῖαν δραχμάς τε καὶ τρεῖς δὴ ὀβολῶ. Z nota est drachmam significans: cf. Cels. Ep. ad Natal. ap. Marcell. Uno autem obolo hic tantum minus est. Dixit vero τρεῖς δὴ ὀβολῶ, quia proculdubio tria diobola numeravit ut summam conscieret: Pollux l. IX. c. 6. τὸ διάβολον ὡς ἐπιπολὺ λύνοντες ἔλεγον δὴ ὀβολῶ. Idem numerus reponendus est semel atque iterum sequentibus, hac ipsa oratione. In *Comm. in L. A. l. V. t. l. §. IX.* p. 488. PETITUS. In hac disputatione Petitus dormit, nec scit, quid velit. Optime enim se habet Demosthenis locus, quem incassum mutare laborat, nisi quod illud καὶ τρεῖς videtur a quodam sciolo infartum, qui non bene numerabat. Solvit Theopheмо et de mensa numeravit MCCCXIII. drachmas ac II. obolos. Nempo MC. propter aestimationem litis. Tum ἐπωβελίᾳ nomine II. oboli in singulas drachmas sunt CLXXXIII. drachmæ et II. oboli: que summa exacte dat sextam partem litis æstimatæ. Denique XXX. drachmæ sacramenti sive Prytaneorum romiæ. Emergant MCCCXIII. drachmæ cum II. obolis. PALMER: Vid. Herald.

Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. III. c. IV. §. IX.

Χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν] Hic mihi textus videtur emendandus, et reponenda multa qualis postea bis posita est, nр. χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς δὴ ὀβολῶ. v. seq. ad τριάκοντα sub. δραχμάς. AUGER.

Εἰ μὴ τις αὐτὸν ἀφήσει] Ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ ἐγὼ ἀφήσω. ἐναλλαγῇ προσώπου. WOLF.

Ἵπερήμερον δ' οὐκ ᾔμην δεῖν ἑμαυτὸν εἶναι] Vereor, ne accusator hoc mentiatum. Nam si ad diem solvisset, malam causam haberet Theopheμus, quovis dignus supplicio ob vim publicam. IDEM.

Εἰλήφεσαν μὲν τὰ ἐνεχυρα] Latinis aliud est pignori capere, aliud pignori accipere. Illud de pignore coactivo, hoc de conventionali. Græca autem Demosthenis εἰλήφεσαν τὰ ἐνεχυρα de illo genere intelligenda sunt, ubi quis pignora per vim capit, alienam domum ob id ingressus. Hinc ἐνεχυρασίαν ποιῆσαι, et ἐνεχυράζειν, ii qui id facerent, et pignora sic caperent. In hac oratione p. 173. v. pen. Ubi ἐνεχυρασίαν τινὸς ποιῆσαι est pignora ab aliquo capere, idemque quod ἐνεχυράζειν, ut paulo post sequitur p. 175. v. 1. εἰ δὲ μοι ὀργισθῆτε, ὅτι ἐνεχυράσων ἦλθον ἐπὶ τὴν οἰ-

¹ ἐνέχυρα, καὶ πάλιν αὐθημερὸν εἰσεληλύθεισαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔκτινον τὴν δίκην· τῇ δ' ὕστεραία, ἐκομίσαντο τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοῦ — καίτοι πῶς ἂν, εἰ μὴ πεπορισμένον τε ἦν, καὶ ἐπηγγέλκειν αὐτοῖς, εὐθύς ἂν ἀπέλαβον; — τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1160 ἰή. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἐπαγγείλαντός μου αὐτῷ θεραπεύειν τὴν ἀνδρωπον, ἦν συνέκοψαν, καὶ ἰατροὺς εἰσάγειν, οὐκ ² ἐφρόντιζον, ἐγὼ αὐτὸς εἰσήγαγον ἰατρὸν ὃ πολλὰ ἔτη ἐχρώμην, ὃς ἐθεράπευεν αὐτὴν ἀρρώστούσαν· καὶ ἐπέδειξα ὡς εἶχεν, ἀγαγὼν μάρτυρας. ἀκούσας δὲ τοῦ ἰατροῦ, ὅτι ἀσθενοίη, καὶ οὐδὲν οὐκέτι εἴη ἢ ἀνδρωπος, πάλιν ἑτέρους μάρτυρας παραλαβὼν, τὴν τε ἀνδρωπον ἐπέδειξα ὡς εἶχε, καὶ ἐπήγγειλα τούτοις θεραπεύειν. ἔκτη τοίνυν ἡμέρᾳ ὕστερον, ἢ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ἔτελεύτησεν ἢ τιτθῆ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἐπειδὴ τοίνυν ἔτελεύτησεν, ἦλθον ὡς τοὺς ἐξηγητὰς, ἵνα εἰδείην ὅ τι με χρῆ ποιεῖν περὶ τούτων· καὶ διηγησάμην αὐτοῖς ἅπαντα τὰ γεγενημένα, τὴν τε ἀφίξιον τὴν τούτων, καὶ τὴν εὐνοίαν τῆς ἀνδρωπῆς, καὶ ὡς εἶχον αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ὡς διὰ τὸ κυμβίον οὐκ ἀφιεῖσα τελευτήσσειεν. ἀκούσαντες δὲ μου οἱ ἐξηγηταὶ ταῦτα, ἤροντό με, πότερον ἐξηγήσωνταί μοι μόνον, ἢ καὶ συμβουλεύσωσιν; ἀποκρισάμενου δὲ μου αὐτοῖς ἀμφοτέρα, εἰπὼν μοι, ὅτι ἡμεῖς τοίνυν σοι τὰ μὲν νόμιμα ἐξηγησόμεθα, τὰ δὲ σύμφορα παραινήσομεν· πρῶτον μὲν ἐπενεγκεῖν δόρυ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ, καὶ προαγορευεῖν ἐπὶ τῷ μνήματι, εἰ τις προσήκειν ἐστὶ τῆς

¹ ἐνέχυρα, τῇ δ' ὕ. ε. τ. α. π. ἐμοῦ (καίτοι --- ἀπέλαβον;) * καὶ πάλιν αὐθ. ε. ε. τ. οἰκίαν, * ἔκτινόντος τὴν δίκην· τούτων ² * ἐφρόντιζεν

κίαν τὴν τοῦ Θεοφῆμου, si mihi succenseatis, ἰή. Ἐξηγητὰς] Ἐξηγηταὶ dicebantur ii qui quod pignora capturus ades Theophemi de jure consulebantur, praesertimque de accesserim. De M. U. p. 550. SALMA- jure religionam et funerum. AUGER.

SIUS. Καὶ ὡς διὰ τὸ κυμβίον οὐκ ἀφιεῖσα] Aut "Ἐκτινοῦ] F. ἐξέτινον. In farrag. WOLF. ὡς τὸ κυμβίον οὐκ ἀφιεῖσα, aut διὰ τὸ κυμ-

ἀνθρώπου ἔπειτα τὸ μνημα φυλάττειν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰδὲ συμβουλευόμεν σοι, ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένου, ἡ δὲ γυνὴ καὶ τὰ παιδία, ἄλλοι δὲ σοι μάρτυρες οὐκ εἰσὶν, ὀνόματι μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείναςιν· εἴτα πρὸς τὸν βασιλέα μὴ λαγχάνειν, οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ ἔστι σοι. οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γένει σοι ἡ ἀνθρωπος, οὐδὲ θεράπεινα, ἐξ ὧν σὺ λέγεις· οἱ δὲ νόμοι τούτων κελεύουσι τὴν δίωξιν εἶναι. ὥστ', εἰ διομῆ ἐπὶ Παλλαδίῳ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία, καὶ καταράσσεσθε ¹ αὐτοῖς καὶ τῇ οἰκίᾳ, χεῖρων τε δόξεις πολλοῖς εἶναι· κὰν μὲν ² ἀποφύγῃς, ἐπιωρκηκέναι, εἰ δὲ ἔλῃς, φθονήσῃ. ἀλλ' ὑπὲρ σεαυτοῦ καὶ τῆς οἰκίας ἀφοσιωσάμενος ὡς ῥᾶστα τὴν 1161 συμφορὰν φέρειν, ἄλλη δὲ, εἴ πη βούλει, τιμωροῦ.

19'. Ταῦτα ἀκούσας ἐγὼ τῶν ἐξηγητῶν, καὶ τοὺς νόμους ἐπισκεψάμενος τοὺς τοῦ Δράκοντος ἐκ τῆς στήλης, ἐβουλευόμην μετὰ τῶν φίλων ὅ τι χρὴ με ποιεῖν. συμβουλευόντων δὲ μοι ταῦτα, ἃ μὲν ὑπὲρ τῆς οἰκίας προσῆκέ μοι πρᾶξαι, καὶ ἃ ἐξηγήσαντό μοι οἱ ἐξηγηταί, ἐποίησα· ἃ δ' ἐκ τῶν νόμων οὐκέτι μοι προσῆκεν, ἡσυχίαν εἶχον. κελεύει γὰρ ὁ νόμος, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προσήκοντας ἐπεξιέναι μέχρις ἀνεψιαδῶν· καὶ ἐν τῷ ὄρκῳ διορίζεται,

¹ αὐτοῖς

² ἀποφύγῃ σε, ἐπιωρκηκέναι

Βίσι οὐκ ἀφείναι τελευτήσειεν. WOLF.

Οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ ἔστι σοι] Οὐκ ἔνομον ἔστιν, οὐκ ἔχεις πρὸφασιν δικαίαν. IDEM.

Νόμοι τούτων] Sub. ἕνεκα, horum causa, i. e. eorum causa qui sunt propinqui aut servi. AUGER.

Τούτων τὴν δίωξιν εἶναι] Τούτους ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ διώκειν τοὺς φονεῖς. WOLF.

Κὰν μὲν ἀποφύγῃς] F. ἀποφύγῃ σε, S. ὁ θεόφρωνος, ἢ ἀποφύγασί σε, ut etiam Evergum comprehendatur. et ibid. φθονήσῃ. IDEM. M. ἀποφύγασι, pp. Theophrastus et alii. ibid. F. φθονήσῃ. AUGER.

Τῇ συμφερέῃ] Lege τὴν συμφερέαν. PALMER. Imo τὴν συμφερέαν. AUGER.

19'. Τοὺς τοῦ Δράκοντος ἐκ τῆς στήλης] Τῶν τῆς στήλης ἐγγεγραμμένων. WOLF.

Μετὰ τῶν φίλων lege. IDEM.

Ἠσυχίαν εἶχον] Sub. ἐπὶ τούτοις.

Κελεύει γὰρ — εἶναι] Corruptus est locus: sed facile in integritatem restituetur unius literulae mutatione: ἔτι προσήκων ἔστι, etc. et jurejurando affirmatur, quod sit cognatus, quod si sit e servis, eorum est eadem persequi. Hujus nostrae emendatio-

nis vadem damus Pollucem l. VIII. c. 10. Demosthenis autem haec est mens, sibi fas non esse, eadem nutricis sine contra Evergum persequi; cognatus enim non est, ut leges jubent, et jurejurando affirmandum est: atque cum servorum eadem persequantur domini, ancilla non est, sed manumissa, temperare itaque mihi nequeo, quin apud Demosthenem rescribendam censeam: κὰν οἰκέτης ἦ, δεσποτῶν τὰς ἐπισηκίφεις εἶναι. Corruptendo Demosthenis loco fuit, quod supra dixit v. 5. οὐδὲ γὰρ --- τούτων κελεύουσιν τὴν δίωξιν εἶναι. Repetitur enim ex hoc loco vox τούτων. Atque hinc potest colligi, cum οἱ ἐξηγηταὶ dicant, lege licere cognatorum aut servorum eadem persequi, et servi sint ἐκ τῶν πρὸς τι, et ad dominum referantur, (ut sensus sit, lege cognatos cognatorum, servorum dominos eadem debere persequi) retrahendam esse fugitivam vocem δεσποτῶν, et reponendam vico τούτων. In Comm. in L. A. l. VII. t. I. §. XVIII. PETITUS. Vide quae pro Demosthene contra Petitum disputavit Kubuius ad

¹ ὅτι προσῆκόν ἐστι, καὶ οὐκ οἰκίτης ἦ, τούτων τὰς ἐπισκήψεις εἶναι. ἐμοὶ δὲ οὔτε γένει προσῆκεν ἢ ἀνδρωπος οὐδὲν, εἰ μὴ ὅσον τιτθὴ γενομένη, οὐδ' αὖ θεράπαινά γε ἀφεῖτο γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐλευθέρᾳ, καὶ χωρὶς ὤκει, καὶ ἀνδρᾶ ἔσχε. ψεύσασθαι δὲ πρὸς ὑμᾶς καὶ διομόσασθαι αὐτὸς τὸν υἱὸν καὶ τὴν γυναῖκα οὐκ ἂν ἐτόλμησα, οὐδ' ἂν εἰ εὔηδεν, ὅτι αἰρήσομαι αὐτούς· οὐ γὰρ οὕτω τούτους μισῶ, ὡς ἐμαυτὸν φιλῶ. ἵνα δὲ μὴ λόγῳ μόνον ἀκούσητέ μου, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΝΟΜΟΣ.

κ'. Πολλαχόθεν μὲν οὖν, ² οἶμαι, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, καταφανῆ ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν εἶναι, ὡς ψευδῆς ἐστίν, οὐχ ἥκιστα δ' ἐκ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς βράδιον γινῶναι. οὔτοι γὰρ ὄντο, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, ἐμὲ, εἰ πολλά μου λάβοιεν ἐνέχυρα, ἄσμενον ἀφήσειν ³ με τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὥστε ἀπολαβεῖν με τὰ ἐνέχυρα· καὶ, ἐπειδὴ ἐδεήθην αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι ⁴ μου τὴν ὑπερημερίαν, ἄσμενος ἤκου-
 1162 σεν, ἵνα ὑπερήμερος αὐτῷ γενοίμην, καὶ ἐκφορήσαιοτό μου ὡς πλεῖστα. καὶ διὰ τοῦτο ἀκάκως καὶ ταχύ μοι ὡμολόγησεν, ἵνα πιθανὸς γένηται καὶ μὴ καταφανῆς ἐπιβουλεύων, ἠγούμενος οὐκ εἶναι αὐτῷ δι' ἄλλου τρόπου τοὺς μάρτυρας ἀφεῖθῆναι τῶν ψευδομαρτυριῶν, ἢ διὰ ⁵ τὸ ἐξαπατῆσαι, καὶ λαβεῖν με ὑπερήμερον, καὶ ἐκφορήσασθαι ὡς πλεῖστα. οὐ γὰρ ὅσα ἔχουσί μου, ὤετο λήψασθαι, ἀλλὰ πολλῶ πλείω. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἀνέμενεν ⁶ ὡς διὰ ταχέων με πορι-
 οῦντα αὐτῷ τὸ ἀργύριον, βουλόμενος ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ἀγῶνας τῶν ψευδομαρτυριῶν τὴν ἐνεχυρασίαν μου ποιήσασθαι· ἐπειδὴ δὲ ⁷ ἐπέισθην αὐτῷ κομίσασθαι τὴν δίκην, ἐλθῶν μου τά

¹ ὅτι   ² οἶμαι   ³ [με]   ⁴ μοι   ⁵ τοῦ   ⁶ ὡς οὐ διὰ   ⁷ ἐπήγγελα

Polluc. l. VIII. §. 118. WESSELING.
 Τούτων τὰς ἐπισκήψεις εἶναι] Τῶν μέχρις ἐνεψιαδῶν. WOLF.
 Διομόσασθαι τὸν υἱὸν] Εἰ διομῆ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παῖδια, antecessit p. 172.
 v. 8. quasi et illis jurandum fuisset: nunc solus paterfamilias se in illorum capita jurare noluisse affirmat. IDEM. F. κατὰ τὸν υἱόν. AUGER.
 Δίκ' ἂν ἐτόλμησα οὐδ' ἂν εἰ εὔηδεν. lege,

pro ei d' ἂν. et v. 8. ἀκούσητέ μου. WOLF.
 κ'. Me τούς] Me supervacat et delendum videtur. AUGER.
 Μὲ ποριούντα] Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ, μοῦ ποριούντος. WOLF.
 Ἐπειδὴ δὲ ἐπέισθην, αὐτῷ κομίσασθαι τὴν δίκην] Suspectus locus. Neque ἐπέισθην placet, neque κομίσασθαι, neque δίκην. Quid si legas: ἐπειδὴ δ' ἠπειχθῆν αὐτῷ διαλύσασθαι τὴν καταδίκην. Nam τὸ κομίσασθαι

τε σκευή καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ πρόβατα ἔλαβεν ἄντι τοῦ ἀπολαβεῖν. γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ Ἰωποδρόμῳ, ὥστε οὐ πόρρω ἔδει αὐτὸν ἔλθειν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, μέγα τεκμήριον ὑμῖν ἔστω τῆ ὑστεραία γὰρ ἐκομίσατο τὸ ἀργύριον τῆς δίκης, ἢ τὰ ἐνέχυρα ἔλαβε, — καὶ τοι πῶς ἂν, εἰ μὴ πεπορισμένος ἦν, εὐθύς ἀπέλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς δὴ ὄβολῶ; — καὶ τὰ ἐνέχυρά μοι οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχει ὡς ὑπερημέρου ὄντος. ὅτι δ' οὐκ ἦν αὐτῷ ὑπερήμερος, ἀνάγνωθί μοι τὸν νόμον καὶ τὴν μαρτυρίαν, ὃς κελεύει κύρια εἶναι, ὃ τι ἂν ἕτερος ἐτέρῳ ὁμολογήσῃ· ὥστε οὐκέτι ἦν αὐτῷ δήπου ὑπερημέρος.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

κά. Ὡς μὲν τοίνυν ὁμολόγησέ μοι καὶ ἀνεβάλετο τὴν ὑπερημερίαν, μεμαρτύρηται ὑμῖν· ὡς δὲ ἐπιτηράρχουν, ὁ συντηράρχός μοι μεμαρτύρηκε, καὶ ὡς ἡ ναῦς ἡ στρατηγίς κατεσκευάσθη Ἀλκιμάχῳ. ὥστ' οὐκέτι ἦν αὐτῷ δήπου 1163 ὑπερήμερος ¹ ἀναβαλλομένῳ μοι, ἔτι δὲ καὶ ἐκτίθειν· ἀλλὰ δεινὴ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ τὸ πλεῖον καὶ τὸ ἔλαττον. καὶ εὖ ἤδεσαν, ὅτι, εἰ μὲν τὴν ἀνθρώπων παραδώσουσιν, ἐξελεγχθήσονται ψευδῆ ἐγκαλέσαντες· εἰ δὲ μὴ παραδώσουσιν, ἦν ἐμαρτύρησαν ὡς ² [οὐκ] ἤθελε παραδίδουαι, ψευδομαρτυριῶν αἰώσονται. δέομαι δ' ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τις ἄρα τῶν τότε δικαζόντων τυγχάνει ὢν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, τοῖς αὐτοῖς χρῆσασθαι ἔθεσιν, οἷσπερ καὶ τότε. καὶ, εἰ μὲν ἡ μαρτυρία πιστὴ ὑμῖν ἔδοξεν εἶναι, καὶ ἐγὼ φεύγειν τὸν ἔλεγχον τὸν ἐκ τῆς ἀνθρώπου, νῦν ἐξελεγχομένων αὐτῶν ψευδῆ μεμαρτυρηκότων

¹ ἀναβαλλομένῳ

² οὗτος ἤθελε

de eo fore dicitur, qui aliquid recipit, ut supra p. 171. v. 2. ἐκομίσαντο τὸ ἀργύριον παρ' ἐμαυτοῦ. IDEM. Pro κομίσασθαι L. διαλύσασθαι, et v. 2. h. p. post ἀπολαβεῖν sub. τῆς δίκης. AUGER.

Εἰ μὴ πεπορισμένος ἦν] S. ἐγώ. Sin pe-
porisménos, S. τὸ ἀργύριον. WOLF.

κά. ἀνεβάλετο τὴν ὑπερημερίαν] ἀναβάλλε-
σθαι τὴν ὑπερημερίαν dicchant comiter diem
præstitutum protogare. BUDÆUS.

καὶ ὡς ἡ ναῦς ἡ στρατηγίς] F. ἡ ἐμὰ,

στρατηγίς κατεσκευάσθη. WOLF.

ἔτι δὲ καὶ ἐκτίθειν] F. A. βουλόμενος.

IDEM. Recte observantur hic aliquid de-

esse, nr. ἔτοιμος ἦν, aut ἐβουλόμην. AUGER.

Ἄλλὰ δεινὴ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου, ὃ ἄ.

δ. περὶ τὸ πλεῖον καὶ τὸ ἔλαττον] Videntur

hæc verba e scholio irrepisse, ubi aliquis

exposuerit, τὴν πλεονεξίαν καὶ μειονεξίαν

παρὰ τὸ πλεῖον καὶ ἔλαττον ἔχειν dici. WOLF.

Ἦν ἐμαρτύρησαν ὡς οὐκ ἤθελε παραδίδουαι]

Negatio abundat. F. ὡς οὗτος ἤθελε. IDEM.

καὶ οὐ παραδιδόντων τὴν ἀνθρωπων, βοηθήσαί μοι· εἰ δέ μοι
 1 ὀργισθῆτε, ὅτι ἐνεχυράσω ἦλθον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ
 Θεοφήμου, καὶ τούτοις νῦν ὀργισθῆναι, ὅτι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἦλθον.

κβ'. Καὶ ἐγὼ μὲν, ὑπὸ νόμων καὶ ψηφισμάτων ἀνα-
 γκαζόμενος, πρόνοιαν ἐποιησάμην τοῦ μήτε ἐπὶ τὸν πατέρα
 τὸν τούτου εἰσελθεῖν, μήτε ἐπὶ τὴν μητέρα, μήτε τῶν τοῦ
 ἀδελφοῦ λαβεῖν μηδέν, ἀλλ' οὗ αὐτὸς ὤκει ὁ Θεόφημος·
 καὶ, ἐπειδὴ οὐ κατέλαβον αὐτὸν ἔνδον, οὐχ ἀρπάσας ὠχό-
 μην οὐδέν, ἀλλὰ μετελθεῖν ἐκέλευσα αὐτόν· καὶ παρόντος,
 οὐκ ἀπόντος, τὴν ἐνεχυρασίαν ἐποιησάμην· καὶ ἀφαιρούμενος
 ἀφῆκα, καὶ ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν βουλὴν τοὺς κυρίους· καὶ,
 εἰσαγγείλας καὶ ἐλὼν ἐν τῇ βουλῇ, ἀποχρῆν ἠγησάμην τὰ
 μὲν σκευὴ ἀπολαβεῖν ἀπλᾶ, περὶ δὲ τῶν πληγῶν ἐπιτρέ-
 1164 ψαι, τῷ δὲ τιμῆματι συγχωρῆσαι. ὥστε ἐγὼ μὲν οὕτω
 πρᾶος περὶ τούτους ἦν. οὔτοι δὲ οὕτως ἀσελγεῖς καὶ βδελυ-
 ροί, ὡστ' ἐπὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παῖδια ἐλθεῖν, ἔχοντες
 μὲν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς οἰκέτας, πλείονος ἄξια, ἢ κατε-
 δικάσαντο· ² ἀναβαλλόμενοι δὲ τὴν ὑπερμερίαν, ἐπαγγεί-
 λαντος ³ δέ μου κομίζεσθαι αὐτοὺς τὴν δίκην, ὡς μεμαρτύ-
 ρηται ὑμῖν, ⁴ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, τὰ τε σκευὴ
 ἐκφορῆσαι, τὴν τε τιτθὴν συγκόψαι, γραῦν γυναῖκα, ἕνεκα
 κυμβίου, καὶ ταῦτα πάντα ἐτι ἔχειν, καὶ μὴ ἀποδιδόναι,
 ἐκτετικότος ἐμοῦ τὴν δίκην χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς
 δὴ ὀβολῶ.

κγ'. Εἰ δέ τις, ἀγνοήσας αὐτοὺς, τότε ἀκάκους ἠγήσατο
 καὶ ἀπράγμονας εἶναι, βούλομαι ὑμῖν περὶ αὐτῶν τὰς
 μαρτυρίας ἀναγνῶναι, ἃς μεμαρτυρήκασί μοι οἱ ὑπὸ τούτων
 ἠδίκημένοι, — λόγῳ μὲν γὰρ διηγήσασθαι, οὐκ ἂν ἰκανόν
 μοι γένοιτο τὸ ὕδωρ —, ἵν' ἐκ τούτων ἀπάντων σκεψάμενοι,
 τῶν τε λεχθέντων καὶ τῶν μαρτυρουμένων, ὅσιαν καὶ δικαίαν
 ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τιθῆσθε τὴν ψῆφον. λέγε τὰς μαρτυρίας.

MARTYPIAI.

1 ὀργισθῆτε

2 * ἀναβαλλόμενοι

3 [δέ]

4 [καί]

Εἰ δέ μοι ὀργισθῆτε] M. ὀργισθῆτε. Re-
 fertur enim hoc ad exactionem argamen-
 torum. et, v. 12. ἀποχρῆν. IDEM.

κβ'. Ἐπὶ τὴν βουλὴν] Post βουλὴν adden-
 dam vid. καὶ ἐπὶ, nisi τοὺς κυρίους sit qua-
 dam veluti appositio ad βουλὴν, quod ma-

lim. AUGER.

κγ'. Ἀκάκους] Ἀκάκος apud Demosthenem
 significat circumscribendi ignarum, et cui
 impostura non agre fieri possit. BUDÆUS.

Ἀπράγμοις] Quietos, simplices. BER-
 GLER.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ
ΒΛΑΒΗΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1164
1165

ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ ἔχει περιπέτειαν πραγμάτων ὁ λόγος. Κόλον γὰρ τις ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἄπαι τελευτῆ, ὡς ἐπίδηται τοῖς οἰκίαις γενεῖσθαι τὴν κλήρον. Καλλίστρατος μὲν οὖν, ὁ τὸν λόγον τοῦτο λέγων, ἔδει τὴν κλήρον τοῦτον ἐαυτῷ προσήκων φησὶν ἐγγυτάτω γὰρ κατὰ γένος αὐτὸς εἶναι τῷ Κόλον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τάχ' ἂν καὶ ψευδέητο, καὶ λόγῳ καταχρησθὲν Φιλῷ Ὀλυμπιόδωρος δὲ, πρὸς τὴν δίκην, καὶ αὐτὸς ἠμφισβήτησεν ἐξαρχῆς τοῦ κλήρου. ἦσθην δὲ οἰκίαις ὁ τε Ὀλυμπιόδωρος καὶ ὁ Καλλίστρατος. ἀδελφῶν γὰρ Ὀλυμπιόδωρου Καλλίστρατος εἶχε υἱαῖκα. ἔδειξεν οὖν αὐτοῖς μὴ διαφέρεισθαι πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ νεύεσθαι μὲν ἐξίσης τὴν οἰκίαν τοῦ τελευτησάντος, ἵσα φατέρά τε ἢ καὶ ἀμελομενέην κενῆν δὲ ζητεῖν τὰ ἀφανῆ, καὶ κενῆν πρῶτον περὶ πάντων πάντων. προσεδίκαν γὰρ ἔξεν τιὰς ἀμφισβητούσας αὐτοῖς τοῦ κλήρου. περὶ τούτου καὶ συνδικαίαι ἐρεσάν, καὶ κατέθεντο παρ' Ἀνδροκίδου φήσαν τὴν κενῆν. οἰκίαις δὲ ἢ Κόλονος Μεσχίου, πάντοσπερ ἐκείνη νομισθεῖς. τοῦτον Ὀλυμπιόδωρος λαμβάνει, καὶ διαβληθέντα χιλίας ἰφροσάει τῷ Κόλονος ἐξαρχῆς, βασανίζει μετὰ Καλλίστρατον. καὶ, ὡς ἄριστος ἦρσεν ὁ οἰκίαις τὸ ἀρρήθαι, νέμεται καὶ τοῦτο πρὸς τὴν Καλλίστρατον κατὰ τὴς συνδικαίας ἐξίσης. ἰονικίτας δὲ καὶ ποικίλας ἔργων ἀρχαίον τῆ ἀνθρώπων, οἰκίαι παραλεβάν τὴν Καλλίστρατον, αὐτὸς βασανίζει, καὶ μὴ ἐβδιδμικόνου λαμβάνει μίαν. περὶ δὲ τοῦτον τὴν κενῆν ἀμφισβητούσας τοῦ κλήρου Κόλονος, καὶ ἄλλοι, καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ Καλλίστρατου, Καλλιππος, ἰμοπατρίδας ἂν. βουλευόμενοι κενῆν περὶ τὴν ἀρχαίαν Ὀλυμπιόδωρος καὶ Καλλίστρατος συντίθενται, ὁ μὲν Ὀλυμπιόδωρος ἀμφισβητοῦσας ἴσων τοῦ κλήρου, ὁ δὲ Καλλίστρατος τοῦ ἠμικλήρου. στρατηγικῶν δὲ Ἀθηναίων εἰς Ἀκαρμῶνας, ἄρχητο καὶ Ὀλυμπιόδωρος ἦν γὰρ καὶ ἐν καταλύσει. τῆς δὲ κυρίας ἐπιστάσης, οἰκασταί, πρόφασιν τὴν στρατείαν εἶναι πεισθέντες, ἀνεῖλον αὐτῶν τὴν διαδικασίαν. διὸ φησὶ Καλλίστρατος καὶ αὐτὸς ἐκείνην τὴν τοῦ ἠμικλήρου δίκην, ταῖς συνδικαίαις ἐμμένειν, ἐπειδὴ καὶ πάντα πράττει ἐκείνου. ὡς δὲ ἐπειλήθην ἀπὸ τῆς στρατείας Ὀλυμπιόδωρος, πάλιν δὲ ἐκείνη χεῖρηται πρὸς νικητικῶσας, καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Καλλίστρατος, δολοκῶτος τοῦτο τοῦ ἠμῶν καὶ ἀμφισβητούσας τοῦ κλήρου καθάπερ ἐξαρχῆς, ὁ μὲν τῷ ἠμῶσος, ὁ δὲ καὶ τῷ ἔλῶν. πρῶτος δὲ λόγῳ Ὀλυμπιόδωρος κενῆν τὸν κλήρον. νικῶσας δὲ καὶ λαβάν ἔλῶν, οὐκ ἐμμένει ταῖς συνδικαίαις, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς ἐπεισάσας, οἰδὲ ἴδωσι τὰ ἦρσεν τῷ Καλλίστρατῷ. ὁ δὲ αὐτὸν ἀπαιτεῖ καὶ τὴν ἰβδιδμικόνου μίαν τὴν παρὰ τοῦ Μεσχίου τὸ ἦμισυ καὶ τῆς ὅλης οἰκίας, ταῖς συνδικαίαις ἰσχυρῶς ζήτησας, καὶ λέγων καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ δίκῃ συναρπάσασθαι τῷ Ὀλυμπιόδωρου, καὶ συνημερικόνου, καὶ τοῖς λόγῳ εἰπεῖν εἰς ἰβδιδμῶν, καὶ μέγυρας παρασχέσθαι ψευδεῖς, ὡς, εἰ μὴ κενῆ καὶ συντιθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἠγωνίζοντο, βραδύς ἂν ἐξελέγξαι καὶ οὐκ εἴσασαι Ὀλυμπιόδωρον νικῶσας τὴν δίκην.

1166

1 αὐτὸν τῆς διαδικασίας   2 ἐκλειπείν   3 παλινδικία χεῖρηται πρὸς τοὺς νικητικῶσας

Ποικίλην ἔχει περιπέτειαν πραγμάτων] Μᾶλλον γὰρ ποικίλην καὶ ἀδικίαν καὶ ψευδολογίαν. WOLF.

Καὶ πλείονας ἔχειν] F. καὶ πλείον ἂν ἔχων ἀρχαίον. IDEM.

Πρόφασιν εἶναι τὴν στρατείαν πεισθέντες] ψευδὴ αἰτίαι, ὡς καὶ ἀπὸ δὲ. IDEM.

Ἀνεῖλον αὐτῶν τὴν διαδικασίαν] F. αὐτῶν, τῷ Ὀλυμπιόδωρου. IDEM.

Πάλιν δὲ ἐκείνη] Λόγο παλινδικία χεῖρηται. IDEM. Ρυτο legendum πάλιν διαδικασία χεῖρηται, ὀρθίμο σενσῷ, id est, rursus exercitum iudicium. PALMER.

Καὶ λαβάν ἔλῶν] Huic non fuit πλείον ἦμισυ πάντως, καὶ ἠμῶσος πλέον ἦν ἔλῶν ὡδὲ φατέρας τὴν κλήρον. WOLF.

Καὶ συνημερικόνου καὶ τοῖς λόγῳ εἰπεῖν] Vide, ne te amphibolia decipiat, ὁ Καλλίστρατος φησὶ συνημερικόνου Ὀλυμπιόδωρου εἰπεῖν (ὅπως ἂν εἴποι ὁ Ὀλυμπιόδωρος) καὶ τοῖς λόγῳ, ὡς ἐβούλετο, καὶ παρασχέσθαι (ἵνα παρᾶσχοιτο ὁ Ὀλ.) μέγυρας ψευδεῖς. Nam haec ad Olympiodori personam pertinere, non ad accusatoris, ipsa docet oratio. IDEM.

Καὶ μάρτυρας παρασχέσθαι ψευδεῖς] Huiusmodi fallacis etiam Theophrastum Hagnianam hereditatem evicisse, supra cognovimus. Sed o miram impudentiam hominis, qui suam improbitatem confiteri non erubescat, et dissolutionem iudicium, si talia scelera ulii non sunt. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΛΑΒΗΣ ΛΟΓΟΣ.

1167 **Α.** ΑΝΑΓΚΑΙΟΝ ἴσως ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοὺς μὴ εἰωθότας μὴδὲ δυναμένους εἰσιέναι εἰς δικαστήριον, ἐπειδὴν ὑπὸ τινος ἀδικῶνται, ἄλλως τε καὶ ὑφ' ὧν ἥμιστα ἀδικεῖσθαι προσήκει, οἷον καὶ ἐμοὶ νυνὶ συμβαίνει. οὐ βουλόμενος γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀγωνίζεσθαι πρὸς Ὀλυμπιόδωρον οἰκειῶν ὄντα, καὶ ἀδελφὴν τούτου ἔχων, ἠνάγκασμαι διὰ τὸ μεγάλ' ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τούτου. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀδικούμενος, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ ψευδὸς τι ἐγκαλῶν Ὀλυμπιόδωρῳ, τούτων τι ἐποίουν, ἢ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς καὶ Ὀλυμπιόδωρου μὴ ἐθέλων ἐπιτρέπεω, ἢ ἄλλου τινὸς τῶν δικαίων ἀφιστάμενος, εὖ ἴστε, ὅτι πάνυ ἂν ἡσχυρόμην καὶ ἐνόμιζον ἂν ἐμαυτὸν φαῦλον εἶναι ἄνθρωπον· νῦν δ' οὔτε μικρὰ ἐλαττούμενος ὑπὸ Ὀλυμπιόδωρου, οὔτε διαλλακτὴν οὐδένα φεύγων, οὔτ' αὖ, μὰ τὸν Δία τὸν μέγιστον, ἐκῶν, ἀλλ' ὡς οἷόν τε μάλιστα ἄκων, ἠνάγκασμαι ὑπὸ τούτου ἀγωνίζεσθαι ταύτην τὴν δίκην. δεομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀκούσαντας ἀμφοτέρων ἡμῶν, καὶ αὐτοὺς δοκιμαστάς τοῦ πράγματος γενομένους, μάλιστα μὲν διαλλάττοντας ἀποπέμψαι, καὶ εὐεργέτας ἡμῶν ἀμ-

1168 φοτέρων ὑμᾶς γενέσθαι· ἐὰν δ' ἄρα μὴ ἐπιτυγχάνητε τούτου, ἐκ τῶν ὑπολοίπων, τῷ τὰ δίκαια λέγοντι, τούτῳ τὴν ψῆφον ὑμᾶς προσθέσθαι. πρῶτον μὲν οὖν μαρτυρίας ἀναγνώσεται, ὅτι οὐκ ἐγὼ αἰτίος εἰμι τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος. λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὅτι μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ μέτρια καὶ προσήκοντα προὔκαλούμην Ὀλυμπιόδωρον, μεμαρτύρηται ὑπὸ

τῶν παραγενομένων· οὐκ ἐθέλοντος δὲ τούτου οὐδ' ὀτιοῦν ποιεῖν τῶν δικαίων, ἀναγκαῖόν ἐστι πρὸς ὑμᾶς λέγειν περὶ ὧν ἀδικῶμαι ὑπὸ Ὀλυμπιόδωρου. ἔστι δὲ βραχὺς ὁ λόγος.

Β'. Ἦν γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Κόνων Ἀλαιεύς, οἰκειὸς ἡμέτερος. αὗτος ὁ Κόνων ἐτελεύτησεν ἅπαις ὀλίγον πᾶν χρόνον ἀρρώστῆσας· ἐβίω δὲ πολλὰ ἔτη, καὶ ἦν πρεσβύτερος ὅτε ἐτελεύτα. καὶ ἐγὼ ὡς ἡσθόμην, ὅτι οὐχ οἷός τε ἔσται περιγενέσθαι, μετεπεμψάμην τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον, ὅπως ἂν παρῆ καὶ συνεπιμελῆται μεθ' ἡμῶν ἀπάντων ὧν προσῆκε· καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὕτως, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἦλθεν ὡς ἐμὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ, ἐμὴν δὲ γυναῖκα, μεθ' ἡμῶν ἅπαντα διώκει. ὄντων δ' ἡμῶν περὶ ταύτην τὴν ππραγματείαν, ἐξαίφνης λόγον μοι προσφέρει Ὀλυμπιόδωρος οὕτως, ὅτι καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ προσήκουσα εἶη τῷ Κόνωνι τῷ τετελευτηκότι, καὶ ὅτι δίκαιον εἶη καὶ αὐτὸν τὸ μέρος λαβεῖν ἀπάντων ὧν ὁ Κόνων κατέλιπε. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί, συνειδὼς ὅτι ἐψεύδετο καὶ ἀναισχυντεῖν ἐπεχειρεῖ, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἦν ἄλλος τῷ Κόνωνι γέμει ἐγγυτέρω ἐμοῦ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς οἷόν τε μάλιστα ὠργίσθην καὶ ἠγανάκτησα ἐπὶ τῇ ἀναισχυντίᾳ τοῦ λόγου· ἔπειτα δ' ἐλογισάμην πρὸς ἑμαυτὸν, ὅτι οὐκ ἐν 1169 καιρῷ ὀργιζοίμην, καὶ τούτῳ ἀπεκρινάμην, ὅτι ἐν μὲν τῷ παρόντι προσῆκει θάπτειν τὸν τετελευτηκότα καὶ ἄλλα ποιεῖν τὰ νομιζόμενα, ἐπειδὴ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιμεληθῶμεν, τόθ' ἡμῖν αὐτοῖς διαλεξόμεθα. καὶ αὐτὸς, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσωμολόγησε ταῦτα, καὶ καλῶς μ' ἔφη λέγειν· ἐπειδὴ δ' ἀπηλλάγημεν καὶ ἐποίησαμεν ἅπαντα τὰ νομιζόμενα, καθ' ἡσυχίαν ἤδη παρακαλέσαντες ἅπαντας τοὺς οἰκειοὺς διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς περὶ ὧν οὗτος ἡξίου ἑαυτῷ εἶναι. ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διηνέχθημεν περὶ τούτων διαλεγόμενοι, τί ἂν ἐγὼ, ταῦτα διηγούμενος, ἢ ὑμῖν πράγματα παρέχοιμι, ἢ ἑμαυτῷ ἐνοχλοῖην; τὸ δὲ τέλος ὁ ἐγένετο, τοῦτο ὑμᾶς ἀναγκαίως ἔχει ἀκοῦσαι. αὐτὸς γὰρ ἐγὼ ἐδί-

Β'. Περιγίσεσθαι] Περιγίσεσθαι, τὴν κἀκὴν καὶ κριτότατα εἶναι; ὑπεραίρων, evadere: ἢ περιγίσεσθαι, inconvalescere et reverti a morte. BUDDEUS.

Καθ' ἡσυχίαν ἤδη] Utrum per silentium, ut voluerint, multos esse controversias concios? an tranquillis animis? an defuncti sepulture munere? WOLF.

κασα τούτω, καὶ ¹ αὐτὸς ἔμοι, τὰ ἡμίσεα ἐκάτερον ἡμῶν λαβεῖν, ὧν κατέλιπε Κόνων, καὶ μηδεμίαν ἀγῆδιαν εἶναι περαιτέρω. καὶ προειλόμην, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκὼν μεταδοῦναι τούτω μᾶλλον, ἢ εἰς δικαστήριον εἰσιὼν κινδυνεύειν πρὸς οἰκειῶν ὄντα τούτον καὶ εἰπεῖν τι ἀγῆδες, ἀδελφὸν ὄντα τῆς ἐμῆς γυναικὸς καὶ θεῖον τῶν ἐμῶν παιδῶν, καὶ ὑπὸ τούτου ἀκούσαί τι ἀνεπιτήδειον. ταῦτα πάντα ἐνθυμούμενος, συνεχώρησα αὐτῷ· καὶ μετὰ ταῦτα συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ἀπάντων, καὶ ὄρκους ἰσχυροὺς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, ἢ μὴν τά τε ὑπάρχοντα ² φανερά ὄντα καλῶς καὶ δικαίως διαιρησέσθαι, καὶ μηδ' ὀτιοῦν πλεονεκτήσῃν τὸν ἕτερον τοῦ ἑτέρου ὧν κατέλιπε Κόνων, καὶ τὰλλα πάντα κοινῇ ζητήσῃν καὶ πράξῃν, 1170 μετ' ἀλλήλων βουλευόμενοι ὅ τι ἂν αἰεὶ δέη. ὑπενοοῦμεν γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἤξειν τινὰς ἀμφισβητήσοντας τῶν τοῦ Κόνωνος καὶ ἑτέρους, οἷον, καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁμοπάτριος μὲν, ὁμομήτριος δ' οὐ, ὃς ἀπεδήμει, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἠβούλετ' ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐνῆν ἡμῖν κωλύειν· οἱ γὰρ νόμοι κελεύουσι τὸν βουλούμενον ἀμφισβητεῖν. ταῦτα δὴ πάντα προνοοῦμενοι, ἐγράψαμεν τὰς συνθήκας καὶ ὄρκους ὠμόσαμεν, ³ ὅπως μῆτε ἐκοντὶ μῆτε ἀκοντὶ μηδετέρῳ ἐξουσία ἡμῶν γένηται μηδ' ὀτιοῦν ἰδίᾳ πράξαι, ἀλλὰ κοινῇ βουλευόμενοι μετ' ἡμῶν αὐτῶν ἅπαντα πράττωμεν· καὶ μάρτυρας ἐποιησάμεθα περὶ τούτων, πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς, οὓς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς οἰκειοὺς τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν, ἔπειτ' Ἀνδροκλείδην Ἀχαρνεά, παρ' ὧ κατεδέμεθα τὰς συνθήκας. βούλομαι οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τόν τε νόμον ἀναγνῶναι, κατ' ὃν τὰς συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ μαρτυρίαν τοῦ ἔχοντος τὰς συνθήκας. λέγε τὸν νόμον πρῶτον.

ΝΟΜΟΣ.

ἀναγίνωσκε δὴ καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀνδροκλείδου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γ'. Ἐπειδὴ δὲ ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, καὶ αἱ συνθήκαι

¹ οὔτος

² * τὰ φανερά

³ ὅπως ἂν μῆτε

ἦσαν κείμεναι παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, διεΐλον ἐγὼ δύο μερίδας, ὧ ἄνδρες δικασταί. καὶ ἡ μὲν ἑτέρα ἦν μερίς, ἡ οἰκία ἐν ἣ ὤκει αὐτὸς ὁ Κόνων, καὶ τὰνδράποδα οἱ σακχυφάνται· ἡ δ' ἑτέρα ἦν μερίς, οἰκία ἑτέρα καὶ τὰνδράποδα οἱ φαρμακοτρίβαι. ἀργύριον δὲ εἴ τι κατέλιπεν ὁ Κόνων φανερόν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ τοῦ Ἡρακλείδου, τοῦτο ἅπαν σχεδόν τι ἀνηλώθη εἰς τε τὴν ταφὴν καὶ ¹ τὰ ἄλλα τὰ νομιζόμενα καὶ εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ μνήματος. διελὼν δ' ἐγὼ τὰς δύο ταύτας μερίδας, ἔδωκα αἵρεσιν τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ ὀποτέραν βούλεται τῶν μερίδων λαβεῖν· καὶ οὗτος εἴλετο τοὺς φαρμακοτρίβας καὶ τὴν οἰκίαν, ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἑτέραν· καὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ ἑκάτερος ἡμῶν εἶχεν. ἐν δὲ τῇ μερίδι τῇ τουτουῖ Ὀλυμπιοδώρου ² ἦν εἰς τῶν φαρμακοτριβῶν, ὃν μάλιστα ἐνόμιζε πιστὸν ἑαυτῷ εἶναι ὁ Κόνων· ὄνομα δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ Μοσχίων. οὗτος ὁ οἰκέτης σχεδόν τι ἤδει τὰ τε ἄλλα τοῦ Κόνωνος ἅπαντα, καὶ δὴ καὶ τὸ ἀργύριον οὗ ἦν τὸ ἔνδον κείμενον τῷ Κόνωνι· ³ καὶ δὴ ἔλαθε τὸν Κόνωνα πρῆσβυτέρον τε ὄντα καὶ πεπιστευκότα αὐτῷ, ὑφαιρούμενος ⁴ τὸ ἀργύριον. οὗτος ὁ οἰκέτης ὁ Μοσχίων. καὶ πρῶτον μὲν ὑφαιρεῖται αὐτοῦ χιλίας δραχμὰς χωρὶς που κειμένας τοῦ ἄλλου ἀργυρίου, ἔπειτα ἑτέρας ἐβδομήκοντα μνᾶς· καὶ, ταῦτα ποιῶν, ἐλάθανε τὸν Κόνωνα· καὶ τὸ ἀργύριον τοῦτο ἅπαν εἶχεν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ ἀνθρώπος. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἢ ἡμεῖς διειλόμεθα τὰς μερίδας, ὑποψία τις ἐγένετο καὶ αἴσθησις περὶ τὰνδρώπου τούτου. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποψίας ἐδόκει ἐμοὶ καὶ τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ βασανίζεῖν τὸν ἀνθρώπον. καὶ ὁ ἀνθρώπος,

¹ τὰλλα² ἔην³ καὶ δὴ καὶ ἔλαθε⁴ * τοῦ ἀργυρίου

γ'. Καὶ τὰνδράποδα οἱ σακχυφάνται] Παρὰ τὸ ὑφαίνει τοὺς σάκκους. quae vox praeter Hebraeam, Graecam, Latinam, Germanicam linguam, etiam aliis nationibus communis in die frustra exercuit, donec Oporinus hanc compositionis rationem me edocuit. IDEM.

Φανερόν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ] F. φανερόν, ἢ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. Nam quae Trapezitis dabantur, ἀφανὲς οἰκία fere dicitur. IDEM.

Σακχυφάντας] Pollux l. VIII. Δημο-

σθένης ἐν τῷ κατ' Ὀλυμπιοδώρου λέγει· Καὶ οὗτος εἴλετο τοὺς φαρμακοτρίβας καὶ τὴν οἰκίαν (οἰκίαν tamen jam illic perperam legitur.) ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας etc. Idem in l. X. ὅταν Δημοσθένης εἶπῃ σακχυφάντας, τοὺς πλέκοντας ταῖς γυναῖξιν τοὺς κεκεφάλους ἀπόουσι· i. e. Cum Demosthenes dixit Sacchyphantas, eos qui plectunt, sive texunt, sive nectunt mulieribus vittas sive reticula intelligunt. Paul. Leopard. Emend. l. II. c. III.

Τὸ ἀργύριον οὗ ἦν] Ἐν ᾧ τόπῳ. WOLF.

ὡ ἄνδρες δικασταί, αὐτὸς αὐτοῦ κατεῖπε πρὶν βασιανίξε-
σθαι, ὅτι χιλίας δραχμὰς ¹ ὑφείλετο τοῦ Κόνωνος, καὶ
1172 ἔφη εἶναι παρ' ἑαυτῶ ὅσον μὴ ἦν ἀνηλωμένον· περὶ δὲ τοῦ
πλείονος ἀργυρίου οὐδ' ὀτιοῦν εἶπεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. καὶ
ἀποδίδωσι περὶ ἑξακοσίας τινὰς δραχμὰς· καὶ τούτου τοῦ
ἀργυρίου, οὗ ἀπέδωκεν ὁ ἄνθρωπος, καλῶς καὶ δικαίως,
κατὰ τοὺς ὅρκους οὓς ἠμόσαμεν ἡμεῖς καὶ κατὰ τὰς συν-
θήκας τὰς κειμένας παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, τὸ μὲν ἡμισυ
ἐγὼ ἔλαβον, τὸ δ' ἡμισυ οὗτος Ὀλυμπιόδωρος.

δ'. Μετὰ δὲ ταῦτ' οὐ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον ἐκ ταύτης
τῆς ὑποψίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ τοῦ ἀργυρίου, οὗ
ἀπέδωκεν, ἔδῃσε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐβασάνισεν αὐτὸς ἐφ'
ἑαυτοῦ· ἡμᾶς δὲ οὐ παρεκάλεσεν, ὁμωμοκῶς κοινῇ ζητή-
σειν καὶ πράξειν μετ' ἐμοῦ πάντα. καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὡ
ἄνδρες δικασταί, κατατεινόμενος ὑπὸ τῆς βασάνου, προσω-
μολόγησε καὶ τὰς ἐβδομήκοντα μνᾶς ² εἰληφέναι, Κόνωνος
ὑφελόμενος· καὶ ἀποδίδωσιν ἅπαν τὸ ἀργύριον τοῦτο Ὀ-
λυμπιόδωρῳ τούτῳ. ἐγὼ δ', ὡ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ
ἐπυθόμην περὶ τῆς βασάνου τὰνθρώπου, καὶ ὅτι ἀποδεδω-
κὼς εἶη τὸ ἀργύριον, ἐνόμιζον μοι ἀποδώσειν τοῦτον τὸ
ἡμισυ τοῦ ἀργυρίου, ὡς περ καὶ τὸ πρότερον ἀπὸ τῶν χι-
λίων δραχμῶν ἀποδέδωκε. καὶ εὐθύς μὲν οὐ πᾶν τι ἠνώ-
χλου τούτῳ, ἠγούμενος αὐτὸν τοῦτο γνώσεσθαι καὶ διοι-
κῆσειν καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτῷ, ὅπως ἐκάτερος ἡμῶν ἔξει τὰ
δίκαια κατὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς
αὐτοὺς περὶ τοῦ ἰσομοιεῖν ἀπάντων, ὧν Κόνων ἦν κατα-
λελοιπῶς· ἐπειδὴ δ' ἐνδιέτριβε καὶ οὐδὲν ἐποίει, διελεγόμην
1173 τούτῳ Ὀλυμπιόδωρῳ καὶ ἤξιον ἀπολαμβάνειν τὸ ἑμαυτοῦ
μέρος τοῦ ἀργυρίου, οὗτος δ' Ὀλυμπιόδωρος αἰεὶ τι πρου-
φασίζετο καὶ ἀναβολὰς ἐποιεῖτο.

ε'. Καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἕτεροὶ τινες ἔλαχον τοῦ κλη-
ρου τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Κάλλιππος ἐπεδήμησεν ἐκ τῆς
ἀποδημίας, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁμοπάτριος, καὶ οὗτος ἔλαχεν

¹ ὑφέλιτο

² εἰληφέναι ὑπὸ Κόνωνος, ὑφελόμενος.

δ'. Περὶ τοῦ ἰσομοιεῖν ἀπάντων] Τὴν ἴσῃ μοιρεῖν περὶ ἀπάντων. WOLF. Ex aequis par-
ἐκάτερον μοῖραν λαμβάνειν. In Isocrate tibus heredes esse. BUDÆUS.
τὰς πόλεις ἰσομοιεῖν πρὸς ἀλλήλας. M. ἰσο-
ε. Ἐλαχεν — τοῦ ἡμικλήρου] Egil in se-

εὐθύς τοῦ ἡμικληρίου· καὶ τούτῳ Ὀλυμπιόδωρῳ ¹ πρόφασις αὕτη ἐγένετο πρὸς τὸ μὴ ἀποδιδόναι μοι τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν οἱ ἀμφισβητοῦντες. καὶ ἔφη χρῆναί με περιμένειν, ἕως ἂν οἱ ἀγῶνες γένωνται· καὶ ἐμοὶ ἀνάγκη ἦν ταῦτα συγχωρεῖν, καὶ συνεχώρησα. μετὰ δὲ ταῦτα ἐγὼ καὶ οὗτος Ὀλυμπιόδωρος ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ὥσπερ καὶ ὠμόσαμεν, ὅν τινα τρόπον ἄριστα καὶ ἀσφαλέστατα προσοισόμεθα πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. καὶ ἔδοξεν ἡμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τουτονὶ μὲν Ὀλυμπιόδωρον τοῦ κληροῦ ὅλου ἀμφισβητεῖν, ἐμὲ δὲ τοῦ ἡμικληρίου· ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἡμφισβήτει. καὶ ἐπειδὴ ἀνεκρίθησαν πρὸς τῷ ἄρχοντι ἄπασαι αἱ ἀμφισβητήσεις, καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀπαράσκευοι ἡμεῖς τοπαράπαι πρὸς τὸ ἤδη ἀγωνίζεσθαι, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὗτος, διὰ τὸ ἐξαίφνης ἐπιπεπτωκέναι ἡμῖν πολλοὺς τοὺς ἀμφισβητοῦντας· ἐκ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐσκοποῦμεν κοινῇ, εἴ πως ἀναβολὴ τις γένοιτο ἐν τῷ παρόντι, ὥστε παρασκευάσασθαι ἡμᾶς κατ' ἡσυχίαν πρὸς τὸν ἀγῶνα. καὶ, κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα, ὑμεῖς ἐπέισθητε ὑπὸ τῶν ῥητόρων, εἰς Ἀκαρνανίαν στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ ἔδει καὶ τουτονὶ Ὀλυμπι- 1174 ὄδωρον στρατεῦσθαι, καὶ ὦχετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατευόμενος. καὶ συνεβεβήκει, ὡς ὠόμεθα ἡμεῖς, αὕτη ² ἢ καλλίστη ἀναβολή, δημοσίᾳ τούτου ἀποδημοῦντος καὶ στρατευομένου. ἐπειδὴ δὲ ἐκάλει ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητοῦντας κατὰ τὸν νόμον, ὑπομοτάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ ἀπειῖναι στρατευόμενον· ὑπομοθέντος δὲ τούτου, ἀνθυπωμόσαντο οἱ ἀντίδικοι, καὶ διαβάλλοντες Ὀλυμπιόδωρον τουτονὶ, ὕστερον ἡμῶν λέγοντες, ἐπέισαν τοὺς δικαστὰς ψηφίσασθαι, τῆς δίκης ἕνεκα ἀπειῖναι τουτονὶ καὶ οὐ δημοσίᾳ. ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν δικαστῶν, διέγραψεν ὁ ἄρχων

¹ πρόφασις καὶ αὕτη² Deest articulus.

missem petitione hereditatis. IDEM.

Τοῦ ἡμικληρίου] Libanius τοῦ ἡμικληρίου.

et mox ipse auctor. WOLF.

Ἵτοιμοθέντος δὲ τούτου] Ἡμῶν ὑπομο-

σαμένων ὑπὲρ αὐτοῦ. WOLF. τούτου, nr. Olympiodori. AUGER.

Ἵστερον ἡμῶν] F. ὕστερο. WOLF.

Διέγραψεν — ἀμφισβήτησιν] Vid. Petit.

Πυθόδωρος κατὰ τὸν νόμον τὴν τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου ἀμφισβήτησιν· διαγραφείσης δὲ ταύτης, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐμοὶ ἦν ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου ἀμφισβήτησιν. γενομένων δὲ τούτων, ἐπεδίκασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκοις τοῖς ἡμετέροις τὸν κλῆρον τὸν Κόνωνος· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι αὐτὸν ἡνάγκαζον ποιεῖν. ἐπειδὴ δ' ἐπεδικάσαντο, εὐθύς εἰς Πειραιᾶ ἐλθόντες, παρελάμβανον πάνθ' ὅσα ἡμῶν εἶχεν ἕκαστος, νειμάμενος ἐν τῇ μερίδι. καὶ γὰρ μὲν ἐπιδημῶν αὐτὸς παρέδωκα, ἀνάγκη γὰρ ἦν πείθεσθαι τοῖς νόμοις· τὰ δὲ Ὀλυμπιοδώρου, ἀποδημοῦντος τούτου, ἅπαντα ὄχοντο λαβόντες πλὴν τοῦ ἀργυρίου, οὗ εἶχεν αὐτὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ οἰκέτου ὃν ἐβασάνισεν, οὐ γὰρ εἶχον ὅπου¹ λαμβάνοιντο τοῦ ἀργυρίου. καὶ τὰ μὲν πραχθέντα ταῦτ' ἦν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ τῇ Ὀλυμπιοδώρου, καὶ τῆς κοινω¹νίας τῆς πρὸς τοῦτον ταῦτ' ἐγὼ ἀπέλαυσα. ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησεν οὗτος καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται, ἡγανάκτει Ὀλυμπιοδώρος οὕτως, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ἠγεῖτο δεινὰ πεπονθέναι.

1175

ς'. Ἐπειδὴ δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανακτῶν, ἐσκοποῦμεν πάλιν καὶ ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιοδώρος οὕτως, ὃν τινα τρόπον τούτων τι πάλιν κομιούμεθα. καὶ ἔδοκει ἡμῖν βουλευομένοις, προσκαλεῖσθαι τοὺς ἐπιδεδικασμένους κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀσφαλέστατον εἶναι μὴ ἐν τῷ αὐτῷ ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν κίνδυνον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας, ἀλλὰ χωρὶς ἕκαστον· καὶ τοῦτον μὲν Ὀλυμπιοδώρον ὅλου τοῦ κλήρου λαχεῖν, ὥσπερ τὸ πρότερον, καὶ ἀγωνίζεσθαι καθ' αὐτόν· ἐμὲ δὲ τοῦ ἡμικληρίου, ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἡμφισβήτηι. ὅπως, εἰ μὲν οὕτως Ὀλυμπιοδώρος ἐπιτύχη τοῦ ἀγῶνος, ἐγὼ κατὰ τὰς συν-

¹ ἐπιλάβαντο

Comm. in L. A. I. IV, t. IV, §. II.
Πυθόδωρος.] Vid. Meurs. de Arch. Athen.
I. IV. c. XII.

Γενομένων δὲ —] Hic ὁ ἐπιδικάσας est iudex qui sententia sua ad iudicavit hereditatem; ὁ ἐπιδικασάμενος est qui secundum se sententiam tulit: ut καταδικασάμενος differt τοῦ καταδικασάντος, et nonnulla alia inter se hoc modo differunt. Sapius tamen

ἐπιδικασάσαι quam ἐπιδικάσασθαι dicitur, ut v. 21. καὶ ἔδοκει etc. et tandem placuit civili provocatone eos aggredi, qui hereditatem abstulerant. Erat autem ea provocatio solenniter concepta cum sponsione. ΒΥΡΛΙΣ.

ς'. Ἐπειδὴ δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανακτῶν] Τὸν ἀγανάκτευσιν ἐκκεχυκῶς ἦν, ἐπειδὴ ἐπαύσατο ἀγανακτῶν. WOLF.

θήκας καὶ τοὺς ὄρκους πάλιν τὸ μέρος λάβοιμι παρὰ τοῦ-
του· εἰάν δ' ἄρ' ἀποτύχη, καὶ τὰ ἕτερα ψηφίσωνται οἱ δι-
κασταί, οὗτος παρ' ἐμοῦ τὰ μέρη καλῶς καὶ δικαίως
ἀπολαμβάνοι, ὡς περ ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ συνεθέμεθα.
ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐβουλευσάμεθα, καὶ ἐδόκει ἀσφαλέςτατ'
εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ Ὀλυμπιοδώρῳ, προσεκλήθησαν ἅπαντες
οἱ ἔχοντες τὰ τοῦ Κόνωνος κατὰ τὸν νόμον. καί μοι ἀνά-
γνωθι τὸν νόμον, καθ' ὃν ἡ πρόσκλησις ἐγένετο.

ΝΟΜΟΣ.

κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἡ πρόσκλησις
ἐγένετο, καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις ἀντεγραψάμεθα ὃν τρόπον
τούτῳ ἐδόκει Ὀλυμπιοδώρῳ. καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων
ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισβητοῦσι· καὶ ἀνακρίνας,
εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον. καὶ οὗτος Ὀλυμπιοδώρος
ἠγωνίζετο πρῶτος, καὶ ἔλεγεν ὅ τι ἠβούλετο, καὶ μαρτυ- 1176
ρίας παρείχετο ἄς ἐδόκει τούτῳ· καὶ γὰρ, ὃ ἄνδρες δικασταί,
σιωπῇ ἐκαθήμην ἐπὶ τοῦ ἑτέρου βήματος. τοῦτον δὲ τὸν
τρόπον κατασκευασθέντος τοῦ ἀγῶνος, ἐνίκησεν οὗτος ῥα-
δίως. νικήσας δὲ, καὶ διαπραξάμενος ἅπαντα ὅσα ¹ ἐβου-
λήθημεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἀπολαβὼν παρὰ τῶν
ἐπιδικασαμένων ² πρότερον ὅσα ἦσαν ἐκείνοι παρ' ἡμῶν
εἰληφότες, ταῦτα δὴ πάντ' ἔχων καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβε
παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος, οὐδοτιοῦν ἠθέλησε
τῶν δικαίων πρὸς με ποιῆσαι· ἀλλ' ἔχει αὐτὸς ἅπαντα,
ὁμιμοκῶς καὶ συνθήκας πρὸς με ποιησάμενος ἢ μὴν ἰσομοιρή-
σειν. καὶ αἱ συνθήκαι αὗται ἔτι καὶ ³ νῦν κεῖνται παρὰ τῷ
Ἀνδροκλειδῇ, καὶ μεμαρτύρηκεν αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς. βούλομαι
δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, ὧν εἴρηκα, μαρτυρίας ὑμῖν

¹ ἠβουλήθημεν² πρότερον ἐπιδικασαμένων³ νῦν

καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις ἀντεγραψάμεθα] *inquisitionem ἀνάκρισιν verlo. Nam quæstionem constituere, aut exercere, videntur aliud significare. IDEM. Et sententias iudicum numerabat. Is ἄρχων, qui privato nomine peculiarique dicebatur ὁ ἡγεμὼν καὶ πρύτανις Ἀθήνησιν, ὁ ἐπώνυμος τῶν ἀρχόντων, a cuius nomine Fasti perscribebantur, ut a Consulum Romæ, ita præerat iudicibus iudiciorumque moderator erat, ut Romæ Prætor. BUDÆUS. Vid. vol. III. p. 74. v. ult. et vol. II. p. 98. v. 10.*

Ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν] Suidas: ἀνάκρισις, ἐξέτασις, ὑφ' ἐκάστης ἀρχῆς γινομένη πρὸς τῶν δικῶν, περὶ τῶν συντεινόντων εἰς τὸν ἀγῶνα. ἐξετάζουσι δὲ καὶ εἰ ὅλως εἰσάγειν χρεὶ ταύτας. Varignon: ἀνακρίνας, ἐξετάζων τὸ πραχθῆν, εἰ καλῶς ἢ κακῶς ἐπράχθη. Proprium huius verbi interpretationem non reperio: interim inquirere, et

inquisitionem ἀνάκρισιν verlo. Nam quæstionem constituere, aut exercere, videntur aliud significare. IDEM. Et sententias iudicum numerabat. Is ἄρχων, qui privato nomine peculiarique dicebatur ὁ ἡγεμὼν καὶ πρύτανις Ἀθήνησιν, ὁ ἐπώνυμος τῶν ἀρχόντων, a cuius nomine Fasti perscribebantur, ut a Consulum Romæ, ita præerat iudicibus iudiciorumque moderator erat, ut Romæ Prætor. BUDÆUS. Vid. vol. III. p. 74. v. ult. et vol. II. p. 98. v. 10. et Petit. Comm. in L. A. l. IV. t. III.

παρασχέσθαι, πρῶτον μὲν, τὸ ἔξαρχῆς ὅτι ἐγὼ καὶ οὗτος, ἡμῖν αὐτοῖς δικάσαντες, ἐνειμάμεθα τὸ ἴσον ἐκάτερος τῆς φανεραῆς οὐσίας, ἧς Κόνων κατέλιπε. καὶ μοι λάβε ταύτην τὴν μαρτυρίαν πρῶτον, ἔπειτα τὰς ἄλλας ἀπάσας ἀναγίνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

¹ λάβε μοι καὶ τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλεσάμην αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, ὃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασιανοσθέντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ἀναγίνωσκε δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ὅτι, ἐπειδὴ ἔπεδικάσαντο οἱ ἀντίδικοι ἡμῶν, ἀπαντα παρέλαβον, ὅσα ἡμεῖς
1177 εἶχομεν, πλὴν τῶν χρημάτων ὧν εἶχεν Ὀλυμπιόδωρος παρὰ τοῦ βασιανοσθέντος ἀνθρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὄν μὲν τρόπον, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἔξαρχῆς διενειμάμεθα τὴν Κόνωνος οὐσίαν τὴν φανεράν, ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, καὶ λόγῳ ἀκηκόατε, καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ ὡς οὗτος ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ οἰκέτου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιδικασάμενοι ἔλαβον ὅσα ἡμεῖς εἶχομεν, ἕως πάλιν οὗτος ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ· ἀ δὲ λέγων οὐκ ἀποδίδωσί μοι, οὐδ' ἐθέλει τῶν δικαίων οὐδ' ὀτιοῦν ποιεῖν, τούτοις ἤδη προσέχετε τὸν νοῦν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἵνα μὴ αὐτίκ' ἔξαπατήσωσιν ὑμᾶς οἱ ῥήτορες, οὓς οὕτωςι ² παρεσκευάσεν ἔω' ἐμέ.

ζ'. Λέγει ³ μὲν οὗτος οὐδέποτε ταυτὰ, ἀλλ' ὅτι ἀν τύχη αἰεὶ καὶ περιῶν, προφάσεις ἀτόπους τινὰς καὶ ὑπονοίας καὶ αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρει· καὶ περὶ τὸ πρᾶγμα ὅλον, ἀδίκος ἐστὶν ἄνθρωπος. πλεῖστοι δ' αὐτοῦ ἀκηκόασιν λέγοντος, οἱ μὲν, ὅτι τοπαράπαν οὐκ ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τὸν ἀνθρώπου. ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' ἐξελέγχηται, πάλιν λέγει,

¹ λάβε δὴ μοι

² παρεσκευάσται

³ μὲν οὖν οὗτος

§. I. III.

Οἱ μὲν ὅτι τὸ παράπαν] Cum ei de non sequatur, aut ἀναπατόστον est, aut aliquid VOL. IV.

n librario prætermissum. WOLF. οἱ μὲν postulat ei de, quod non sequitur quidem expressis verbis, sed tamen sequentium 2 B

ὅτι παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ μεταδώσει ἐμοὶ οὔτε τοῦ ἀργυρίου οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενός, ὧν κατέλιπε Κόνων. ἐπειδὴν δέ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων τῶν τούτου καὶ τῶν ἐμῶν ἐρωτᾷ, διὰ τί οὐκ ἀποδώσει, ὀμωμοκῶς ἰσομοιρήσειν, καὶ τῶν συνθηκῶν ἔτι καὶ νῦν κειμένων; φησὶ παραβεβηκέναι με ταῖς συνθήκας καὶ δεινὰ πεπονθέναι ὑπ' ἐμοῦ, καὶ διατελέσαι μέ φησιν ὑπεναντία καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα ἑαυτῶ. καὶ ἂ μὲν προφασίζονται. ταῦτ' ἐστίν. ἂ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὗτος λέγει, 1178 ὑπόνοια πλασταί εἰσι καὶ ¹ προφάσεις καὶ ἄδικοι πονηρίαί, ἐπὶ τῷ ἀποστερῆσαι ἂ προσήκει αὐτὸν ἀποδοῦναι ἐμοί· ἂ δὲ ἐγὼ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὗτος ψεύδεται, ² ταῦτα πάνθ' ὑπόνοια μὲν οὐδεμία ἐσται, φανερώς δὲ ἐπιδείξω τὴν τούτου ἀναισχυντίαν, τεκμήρια λέγων ἀληθινὰ καὶ πᾶσι γνώριμα, καὶ μάρτυρας παρεχόμενος περὶ ἀπάντων.

ἦ. Πρῶτον μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, λέγω, ὅτι οὗτος διὰ τοῦτο τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τοῖς ἐμοῖς, τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς ἅπαντα ταῦτα τὰ πράγματα ὡς ἔχει καὶ παρηκολουθήκοσιν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἠθέλησεν ἐπιτρέψαι. ἀκριβῶς γὰρ ἤδει, ὅτι εὐθύς παραχρῆμα ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχθήσεται, εἴαν τι ψεύδηται· νυνὶ δ' ἴσως ἠγείται, ψευδόμενος ἐν ὑμῖν λήσειν. πάλιν λέγω, ὅτι οὐκ ἀκόλουθόν ἐστίν, ὑπεναντία μὲν πράττειν σοι, ὧ Ὀλυμπόδωρε, ἐμὲ, κοινῇ δ' ἀναλίσκειν μετὰ σοῦ εἰς ὅ τι ἂν αἰεὶ δέῃ, οὐδ' ἐκλιπεῖν τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτὸν ἐκόντα, ὅτε ἀπεδῆμεις σὺ, ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ διεγράφη, δόξαντός σου ἔνεκα τῆς δίκης ἀπειναί καὶ οὐ δημοσίᾳ. ἐξῆν γὰρ ἐμοίγε τοῦ ἡμικληρίου ἐπιδικάσασθαι ἑμαυτῶ· οὐδεὶς γάρ μοι ἀνθρώπων ἀντέλεγεν, ἀλλὰ συνεχώρουσιν αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσας, εὐθύς ἂν ἦν ἐπιωρηκῆκώς· ὡμοσα γὰρ καὶ συνεδέμην πρὸς σέ, κοινῇ πράξειν ἅπαν ὅ τι ἂν δοκῇ ἐμοί

¹ προφάσεις ἄδικοι καὶ πονηρίαί

² ταῦτα δὲ πάνθ'

verborum vi includitur. AUGER.

Παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ ἀνθρώπου] F. ἀνθρώπου. WOLF.

ἂ δ' ἐγὼ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὗτος ψεύδεται] Hæc, ὅτι οὗτος ψεύδεται, videtur superflua esse, et e scholio irrepississe. Satis est ἂ δ' ἐγὼ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς ταῦτα

πάνθ' ὑπόνοια, etc. WOLF.

ἢ. Ὅτι εὐθύς παραχρῆμα] Ἐκ παραλλήλου. IDEM.

Πάλιν λέγω] F. Ἄ. πάλιν τοῖνον λέγω. IDEM.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ] S. ἀμφισβήτησις διεγράφη, ἠφανίσθη, ἐξηλείφθη. IDEM.

καὶ σοὶ βουλευομένοις βέλτιστον εἶναι. ὥστε ὑπεραβέλτεροί
εἰσιν αἱ προφάσεις καὶ αἱ αἰτίαι, δι' αἷς οὐδέν μοι φῆς ποιή-
σειν τῶν δικαίων.

1179 Δ'. Ἐτι πρὸς τούτοις ἡγῆ ἂν με ἐπιτρέπῃ σοι, Ὀλυμ-
πιόδωρε, ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι τῷ περὶ τοῦ κλήρου, ἢ, ἂ
ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, εἰκῆ οὕτως λέγειν, ἢ, περὶ ὧν
ταῖς μαρτυρίας παρέσχου, εἰκῆ οὕτως ἂν παρασχέσθαι, εἰ
μὴ μετὰ σοῦ κοινῆ συνηγωνιζομένη; οὗτος γάρ, ὧ ἄνδρες
δικασταί, τά τε ἄλλα ἔλεγεν ἂ ἐβούλετο ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ, καὶ κατεχρήσατο πρὸς τοὺς δικαστάς, ὅτι ἐγὼ τὴν
οἰκίαν, ἣν ἔλαβον ἐν τῇ μερίδι τῇ ἐμαυτοῦ, μεμισθωμένος
εἶην παρ' αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀργύριον, ὃ ἔλαβον, τὸ ἡμισυ τὸ
ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν τῶν παρὰ τοῦ οἰκέτου, ὅτι ἐδα-
νεισάμην παρ' αὐτοῦ καὶ οὐ μόνον ἔλεγε ταῦτα, ἀλλὰ καὶ
μαρτυρίας παρείχετο περὶ τούτου. καὶ γὰρ οὐδ' ὅτι οὖν ἀντέ-
λεγον τούτοις· οὐδ' ἤκουσέ μου φωνὴν οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὅτε
οὗτος ἠγωνίζετο, οὔτε μικρὰν οὔτε μεγάλην, ἀλλὰ προσω-
μολόγουν ἀληθῆ εἶναι πάνθ', ὅσα οὗτος ¹ ἐβούλετο λέγειν.
κοινῆ γὰρ ἠγωνιζομένη μετὰ σοῦ, ὥσπερ ἔδοξεν ἐμοὶ καὶ σοί.
ἐπεὶ, εἰ μὴ ἐστὶ ταῦτα ἀληθῆ, ἂ ἐγὼ λέγω, διὰ τί οὐκ
ἐπεσκηψάμην ἐγὼ τότε τοῖς μάρτυσι τοῖς ταῦτα μαρτυ-
ροῦσιν, ἀλλ' ἠσυχίαν εἶχον πολλήν; ἢ διὰ τί σὺ, Ὀλυμ-
πιόδωρε, οὐδεπώποτε μοι ἔλαχες ἐνοικίου δίκην τῆς οἰκίας,
ἧς ἔφασκες μισθῶσαί μοι, ὡς σαυτοῦ οὔσαν; οὐδὲ τοῦ ἀρ-
γυρίου, οὗ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, ὅτι ἐδάνεισάς μοι;
τούτων οὐδὲν ἐποίησας. ὥστε πῶς ἂν μᾶλλον ἄνθρωπος
ἐξελέγχοιτο ψευδόμενος, καὶ ὑπεναντία λέγων αὐτὸς αὐτῷ,
καὶ αἰτιώμενος τὰ ² οὐδὲ πώποτε γενόμενα;

1180 ε'. Ὁ δὲ πάντων μέγιστόν ἐστιν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
³ ὡς γνώσεσθε τούτον, ὅτι ἀδίκός ἐστι καὶ πλεονέκτης ἄν-
θρωπος. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν, εἴ τι ἀληθὲς ἦν ὧν λέγει, πρό-
τερον ταῦτα λέγειν καὶ ἐπιδεικνύειν, πρὶν τὸν ἀγῶνα γε-
νέσθαι καὶ διαπειρᾶσθαι τῶν δικαστῶν, ὅ τι γινώσκονται·
καὶ, παραλαβόντα πολλοὺς μάρτυρας, ἀξιούῃ ἀναρεῖσθαι

¹ ἔβούλετο

² οὐδεπώποτε

³ ὧ * καὶ γνώσεσθε

τάς συνθήκας παρὰ τοῦ Ἀνδροκλείδου, ὡς παραβαίνοντος ἐμοῦ καὶ τάναντία πράττοντος ἑαυτῷ· καὶ, οὐκέτι κυρίων οὐσῶν τῶν συνθηκῶν ἐμοὶ καὶ τούτῳ, καὶ τῷ Ἀνδροκλείδῃ τῷ ἔχοντι τὰς συνθήκας ¹ διαμαρτύρασθαι, ὅτι αὐτῷ οὐδὲν ἔστιν ἔτι πρᾶγμα πρὸς τὰς συνθήκας ταύτας. ταῦτ' ² ἔχρην αὐτὸν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, εἴπερ τι ἦν ἀληθὲς ὧν λέγει, καὶ μόνον προσίοντα τῷ Ἀνδροκλείδῃ ¹ διαμαρτύρασθαι, καὶ μετὰ μαρτύρων πολλῶν, ἵν' αὐτῷ πολλοὶ ἦσαν οἱ συνειδότες· ὅτι δὲ τούτων οὐδὲν πώποτ' ἐποίησεν, αὐτοῦ ὑμῖν τοῦ Ἀνδροκλείδου, παρ' ᾧ εἰσὶν αἱ συνθήκαι κείμεναι, μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιά. Ἐτερον δ', ὧ ἄνδρες δικασταὶ, σκέψασθε, ὃ διαπέπρακται. ἐγὼ γὰρ τούτον προῦκαλεσάμην καὶ ἠξίωσα ἀκολουθῆσαι ὡς Ἀνδροκλείδην, παρ' ᾧ κείμεναι αἱ συνθήκαι, καὶ κοινῇ ἐκγραψαμένους ἡμᾶς τὰς συνθήκας πάλιν σημῆνασθαι, τὰ δ' ἀντίγραφα ἐμβαλέσθαι εἰς τὸν ἔχινον· ὅπως ἂν μηδεμίᾳ ὑποψία ἦ, ἀλλ' ὑμεῖς, ἅπαντα καλῶς καὶ δικαίως ἀκούσαντες, γνῶτε, ὅτι ἂν ὑμῖν δικαιοτάτον δοκῇ εἶναι. ταῦτα δέ μου προκαλουμένου, οὐκ ἠθέλησε τούτων οὐδὲν ποιῆσαι· ἀλλ' οὕτω πεφιλοσόφηκεν, ὥστε μὴ εἶναι 1181 ὑμᾶς ἀκούσαι τῶν συνθηκῶν ἐκ τῶν κοινῶν γραμμάτων. καὶ, ὅτι ταῦτα προῦκαλούμην τούτον, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται, ὧν ἐναντίον προῦκαλούμην. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιβ. Πῶς ἂν οὖν μᾶλλον καταφανὴς γένοιτο ἄνθρωπος, ὅτι δικαίως μὲν οὐδὲν βούλεται πρὸς με πράττειν· ἀποστερήσειν δ' αἰεταὶ ἃ προσήκει ἐμοὶ λαβεῖν, προφάσεις λέγων καὶ ἐγκλήματα ἐγκαλῶν, τὰς δὲ συνθήκας, ἅς φησὶ με

¹ διαμαρτύρασθαι² ἔχρην ποιεῖν αὐτὸν

τῆ λέγει. AUGER.

ἰ. Διαμαρτύρασθαι, ὅτι αὐτῷ —] Contemari, quod jam eo pacto non teneretur, i. e. quod jam inde eam rem ad se pertinere nolebat: h. e. οὐδὲν προσήκειν αὐτῷ τῶν

συνθηκῶν ἐκείνων, ἢ, τὰς συνθήκας οὐδὲν ἐπιβάλλειν αὐτῷ. BUDÆUS.

ιά. Οὕτω πεφιλοσόφηκεν] Μᾶλλον δ' ἐσοφίστηκε, καὶ πεπανώθηκε, καὶ σεσοφοφάντηκεν. οὐχὶ γὰρ τὰ γε τοιαῦτα τῶν φιλοσο-

παραβεβηκέναι, οὐκ ᾤηθη δεῖν ὑμᾶς ἀκοῦσαι; ἐγὼ δὲ τότε μὲν ἐναντίον τῶν μαρτύρων τῶν παραγενομένων προῦκαλεσάμην· νυνὶ δὲ καὶ ὑμῶν ἐναντίον, τῶν δικαστῶν, πάλιν προκαλοῦμαι, καὶ ἀξιῶ συγχωρεῖν αὐτὸν, καὶ ἐγὼ συγχωρῶ, ἀνοιχθῆναι τὰς συνθήκας ἐνταυτοῖ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἀκοῦσαι ὑμᾶς, καὶ πάλιν σημήνασθαι ἐναντίον ὑμῶν. Ἀνδροκλείδης δ' οὕτως ἴσθι πάρεστιν· ἐγὼ γὰρ αὐτῶ ἐπήγγεिला ἦκειν ἔχοντι τὰς συνθήκας. καὶ συγχωρῶ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ τούτου λόγῳ, ἢ ἐν τῷ προτέρῳ ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ, ἀνοιχθῆναι. οὐδὲν γὰρ μοι διαφέρει· ὑμᾶς δὲ βούλομαι ἀκοῦσαι τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους οὓς ᾤμοσαμὲν ἀλλήλοις, ἐγὼ τε καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὕτως. καὶ, εἰ μὲν συγχωρεῖ, ἔστω ταῦτα, καὶ ὑμεῖς ἀκούετε ἐπειδὰν τούτῳ δοκῇ· ἐὰν δὲ μὴ ἐθέλῃ ταῦτα¹ ποιεῖν, οὐκ ἦδη καταφανὴς ἔσται, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ἀναισχυντότατός ἐστιν ἀνθρώπων² ἀπάντων; καὶ δικαίως οὐδ' ἂν ὀτιοῦν ἀποδέχοισθε τούτου ὡς ὑγιὲς λέγοντος;

1182 ἰγ'. Ἀλλὰ τί ταῦτα σπουδάζω; οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀγνοεῖ ταῦτα οὕτως, ὅτι ἀδικεῖ μὲν ἐμὲ, ἀδικεῖ δὲ τοὺς θεοὺς, οὓς ᾤμοσε καὶ ἐπιορκεῖ· ἀλλὰ διέφθαρται, ᾧ ἄνδρες δικασταί, καὶ παραφρονεῖ. ἀνιῶμαι μὲν οὖν καὶ αἰσχύνομαι, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οἷς μέλλω λέγειν πρὸς ὑμᾶς, ἐξ ἀνάγκης δὲ μοι ἔστιν εἰπεῖν, ὅπως ἂν ὑμεῖς, οἱ τὴν ψῆφον ἔχοντες, ἀκούσαντες ἀπαντα βουλευσῆσθε, ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ βέλτιστον εἶναι περὶ ἡμῶν. ὦν δὲ μέλλω λέγειν, οὗτος αἰτιός ἐστιν, οὐκ ἐθέλων, ἐν τοῖς οικείοις περὶ τούτων πρὸς με διαλύσασθαι, ἀλλ' ἀναισχυντῶν. Ὀλυμπιόδωρος γὰρ οὕτως, ᾧ ἄνδρες δικασταί, γυναῖκα μὲν αἰσθὴν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους οὐδεπώποτ' ἔγημεν, οὐδ' εἰσὶν αὐτῶ παῖδες, οὐδ' ἐγένοντο· ἑταίραν δὲ λυσάμενος ἔνδον ἔχει. καὶ αὕτη ἔστιν ἡ λυμαινομένη ἀπαντας ἡμᾶς, καὶ ποιοῦσα τουτουὶ περαιτέρω μαίνεσθαι. πῶς γὰρ οὐ μαίνεται,

¹ ποιεῖν οὗτος, τότε ἦδη

² ἀπάντων.

φόντων. WOLF.

ιβ'. Ἐν τῷ τούτου λόγῳ, ἢ ἐν τῷ προτέρῳ, ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ] F. A. ἐν τῷ τούτου λόγῳ, ἢ ἐν τῷ ἐμῷ, ἐν τῷ πρ. IDEM. Sed tunc idem erit aliis verbis repetitum; ego verti, quasi alterum duntaxat ex his duobus legeretur. AUGER.

ιβ'. Διέφθαρται] S. τὴν διάνοιαν. Sed quomodo probat? Quia mavult amica dare, quam affini. Cui si hereditatis remissem concessisset, et sensuum et mentis integritate florisset. Haec sunt praeclara cupidorum hominum iudicia. WOLF.

ὅστις οἶεται δεῖν, ἃ μὲν ἠμολόγησε καὶ συνέθετο ἐκὼν πρὸς ἐκόντα καὶ ἄμοσε, τούτων μὲν μὴδ' ὅτιοῦν ποιεῖν, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ σπουδάζοντος οὐχ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τούτου ἀδελφῆς ὀμοπατρίας καὶ ὀμομητρίας, ἢ ἐμοὶ συνοικεῖ, καὶ ὑπὲρ τῆς τούτου ἀδελφιδῆς, θυγατρὸς δὲ ἐμῆς; αὗται γὰρ εἰσιν αἱ ἀδικούμεναι οὐχ ἥττον ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον. πῶς γὰρ οὐκ ἀδικοῦνται, ἢ πῶς οὐ δευκὰ πᾶσχουσιν, ἐπειδὴν ὁρῶσι τὴν μὲν τούτου ἐταίραν περαιτέρω τοῦ καλῶς ἔχοντος, καὶ χρυσία πολλὰ ἔχουσιν καὶ ἱμάτια καλὰ, καὶ ἐξόδους λαμπρὰς ἐξιοῦσαν, καὶ ὑβρίζουσιν ἐκ τῶν ἡμετέρων, αὗται δὲ καταδεεστέρως περὶ ταῦτ' ἔχουσιν ἅπαντα; πῶς οὐκ ἐκεῖναι μᾶλλον ἔτι 1183 ἀδικοῦνται, ἢ ἐγώ; οὗτος δὲ πῶς οὐ καταφανῶς μαίνεται καὶ παραφρονεῖ, τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ βουλευόμενος; ἵνα δὲ μὴ φάσκη, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, ἐπὶ διαβολῇ ταῦτα λέγειν με, τοῦ ἀγῶνος ἕνεκα τουτουῖ, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται τῶν τούτου οἰκείων καὶ ἐμοῦ.

MARTYRIA.

Ὀλυμπιόδωρος μὲν τοίνυν τοιοῦτός ἐστιν ἄνθρωπος, οὐ μόνον ἄδικος, ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾶν δοκῶν ἅπασιν τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς γνωρίμοις, τῇ προαιρέσει τοῦ βίου· καὶ, ὅπερ Σόλων ὁ νομοθέτης λέγει, παραφρονῶν, ὡς οὐδεὶς πώποτε παρεφρόνησεν ἀνθρώπων, γυναικὶ πειθόμενος πόρνη. καὶ ἄκυρά γε ταῦτα πάντα ἐνομοθέτησεν εἶναι ¹ ὁ Σόλων, ὅ τι ἂν τις γυναικὶ πειθόμενος πράττη, ἄλλως τε καὶ τοιαύτη.

ιδ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων, καλῶς ὁ νομοθέτης ἐπεμελήθη ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι, καὶ οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ἢ ἐμὴ γυνή, Ὀλυμπιοδώρου δὲ τουτουῖ ἀδελφῆ, καὶ ἢ θυγάτηρ ἢ ἐμῆ, Ὀλυμπιοδώρου δὲ τουτουῖ ἀδελφιδῆ, ἰκετεύομεν ὑμᾶς καὶ ἀντιβολουῦμεν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, ἅπαντες ἡμεῖς — νομίσατε γὰρ ἐκεῖνας ἐνθάδε παρεῖναι —, μάλιστα μὲν τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον ² πείσατε μὴ ἀδικεῖν ἡμᾶς·

¹ Deest articulus.

² * πείσται

εάν δ' ἄρα μὴ θέλη πείθεσθαι, ὑμᾶς μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρημένων ψηφίζεσθαι, ὅτι ἂν ὑμῶν δοκῆ βέλτιστον καὶ δικαιοτάτον εἶναι. καὶ, ταῦτα ποιῶντες, τά τε δίκαια γνώσεσθε καὶ τὰ συμφέροντα ἡμῖν ἅπασιν, οὐχ ἥκιστα δὲ Ὀλυμπιοδώρῳ αὐτῷ τούτῳ.

ΤΙΜΟΘΕΟΝ τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα εὐδοξόν καὶ στρατηγήσαντα τῆς πόλεως, Ἀπολλόδαμος ἀπαιτεῖ χρέα, λέγων, ὅτι, Πασίωι φίλῳ χρεώμενος, ὁ Τιμόθεος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ χρήματα, καὶ ἔφειλαν ἐν τῷ τραπέζικῷ λόγῳ ἐγγεγράφαι. τὰ μὲν δὲ πάντα ὀφλήματα τέτταρα καταριθμῆται· ἕφ' ἑκάστου δὲ καὶ τοὺς χρόνους, καὶ τὰς αἰτίας δι' ἃς ἔδανείσατο Τιμόθεος, ἀκριβῆ· εἰς κε. καὶ τὰς μὲν πλείστας ἀποδείξει, ἐκ τῶν καλουμένων ἀπέχων πίστεων παρέσχηται, μαρτυριῶν καὶ προκλήσεων τινῶν δὲ καὶ ἐντέχνους ἀπὸ τῶν εἰκότων. ¹ καὶ Ἀπολλόδαμος Τιμίθεον εἰσαί φησι τὸν δαιεισάμενον, καὶ τοῖς ὑπὲρ Τιμοθέου συσταθεῖσι δοθῆναι τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης· ὁ δὲ οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐκείνους ὀφείλειν λέγει.

¹ καὶ ὁ μὲν Ἀπολλόδαμος

“Ὅτι ἔλαβε, etc. ὀφείλων ἐγγεγράφαι] *bebit.* Sed legendum erit λέγων τὸν Τιμοθεον, ἐγγεγράφαι. Nam si λέγων ἐγγεγράφαι coniungas, ὀφείλων locum non ha-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΥΠΕΡ ΧΡΕΟΥΣ ΛΟΓΟΣ.

Α. ΜΗΔΕΝΙ ὑμῶν ἄπιστον γενέσθω, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ Τιμόθεος, ὀφείλων ἀργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, φεύγει νῦν ὑπ' ἐμοῦ ταύτην τὴν δίκην. ἀλλ', ἐπειδὴν ὑμᾶς ἀναμνήσω τὸν τε καιρὸν ἐν ᾧ τὸ συμβόλαιον ἐγένετο, καὶ τὰ συμβάντα τούτῳ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ εἰς ὅσῃ ἀπορίαν αὐτος κατέστη, τότε ἠγήσεσθε, τὸν μὲν πατέρα τὸν ἐμὸν βέλτιστον γενέσθω περὶ Τιμόθεον· τοῦτον δὲ οὐ μόνον ἀχάριστον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀδικιάτατον πάντων ἀνδράπων, ὅς γε τυχὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ὅσων ἐδέηθη, καὶ λαβὼν ἀργύριον ἀπὸ τῆς ¹ τραπέζης ἐν πολλῇ

¹ τραπέζης, ἐν π. ἀ. [ὦν,] καὶ

ἀπορία ὦν, καὶ κινδύνοις τοῖς μεγίστοις καθεστηκώς περὶ τῆς ψυχῆς, οὐ μόνον οὐκ ἀπέδωκε χάριν, ἀλλὰ καὶ τὸ δοθέν ἀποστερεῖ με. καίτοι σφαλέντος μὲν τούτου, ἀπώλλυτο καὶ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ τὸ συμβόλαιον — οὔτε γὰρ ἐπ' ἐνεχύρω οὔτε μετὰ μαρτύρων ἔδωκε —, σωθέντος δὲ, ἐπὶ τούτῳ ἐγίνετο, ὅποτε βούλοιο εὐπορήσας ἡμῖν ἀποδοῦναι. ἀλλ' ὅμως, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ πλείονος ἐποίησατο ὁ πατήρ περιουσίαν χρημάτων μάλλον, ¹ ἢ Τιμοθέῳ ὑπηρετῆσαι, ὧν ἐδεήθη αὐτοῦ, ἐν ἀπορίᾳ ὄντι. ὤετο μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὁ πατήρ, εἰ σωθεῖη Τιμόθεος τότε ἐξ ἐκείνων τῶν κινδύνων καὶ ἀφίκοιτο οἴκαδε παρὰ βασιλέως, εὐπωρότερου γενομένου τούτου ἢ ὡς τότε διέκειτο, οὐ μόνον τὰ ἑαυτοῦ ² κομίσασθαι, ἀλλὰ καὶ, εἴ του ἄλλου δέοιτο πρὸς Τιμόθεον ³ πράξαι, ὑπάρξειν αὐτῷ· ἐπειδὴ δ' οὐχ ὡς ἐκεῖνος ἀήθη συμβέβηκεν, ἀλλ', ἂν μετὰ χάριτος ἔλαβε Τιμόθεος ἀπὸ τῆς τραπέζης, δεηθεῖς τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ταῦτα δι' ἐχθρας καὶ δίκης, τετελευτηκότος ἐκείνου, ἐξελεγχθεῖς μὲν ὡς ὀφείλει, οἴεται δεῖν ἀποδοῦναι, εἰάν ⁴ δὲ δύνηται ὑμᾶς πείσαι ὡς οὐκ ὀφείλει, ἐξαπατήσας τῷ λόγῳ, ἀποστερηῆσαι ἡμᾶς τῶν χρημάτων — ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι ἐξαρχῆς ἅπαντα διηγήσασθαι ὑμῖν, τὰ τε ὀφειλόμενα, καὶ εἰς ὃ τι ἕκαστον αὐτῶν ⁴ κατεχρήσατο, καὶ τοὺς χρόνους ἐν οἷς τὸ συμβόλαιον ἐγένετο. θαυμάση δὲ μηδεὶς ὑμῶν, εἰ ἀκριβῶς ἴσμεν· οἱ γὰρ τραπεζῖται εἰώθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι, ὧν τε διδάσκι χρημάτων, καὶ εἰς ὃ τι, καὶ ὧν ἂν τις τιθῆται, ἢ ἢ αὐτοῖς γνώριμα, τὰ τε ληφθέντα, καὶ τὰ τεθέντα πρὸς τοὺς λογισμούς.

6. Ἐπὶ Σακρατίδου γὰρ ἄρχοντος, Μουνοχιῶνος μηνός, μέλλων ἐκπλεῖν τὸν ὕστερον ἐκπλοῦν Τιμόθεος οὔτοςί,

¹ ἢ οὐ Τιμοθέῳ

² κομίσσασθαι

³ [πράξαι]

⁴ ἐχρήσατο

Ἄλλὰ καὶ εἴ του ἄλλου δέοιτο πρὸς Τιμόθεον πράξαι] Sententia non est obscura: sed loquendi modus suspectus. IDEM.

Κατεχρήσατο] Malim cum Reiskio ἐχρήσατο, multo recepti. AUGER.

Οἱ γὰρ τραπεζῖται εἰώθασιν κ. τ. λ.] Vid. Petit. Comm. in L. A. I. V. t. IV. VOL. IV.

§. II. fin.

Τὰ τε ληφθέντα καὶ τὰ τεθέντα] Τὰ τ' ἐναλωθέντα malim: nisi pro τεθέντα legas, τὰ δοθέντα, quod participium paulo post sequitur, p. 194. v. 10. δοθέντος τάνου τοῦ ἀγγυρίου τούτου. WOLF.

Τὰ ληφθέντα] Accepta a mensario, τὰ τεθέντα, deposita ad mensarium. AUGER. 2 c

περὶ ἀναγωγὴν ἤδη ὢν ἐν τῷ Πειραιεῖ, προσδεθείς ἀργυρίου, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἔμῳ ἐν τῷ λιμένι, ἐκέλευσεν αὐτὸν χρεῖσθαι χιλίας τριακοσίας πεντήκοντα ¹ [δραχμάς.] μίαν, εὐ ὀβολῶ. τοσούτου γὰρ ἔφη προσδεῖσθαι, καὶ δοῦναι ἐκέλευσεν Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς τούτῳ δίκαιε τότε πάντα. καὶ ὁ μὲν δανεισάμενος τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔμοῦ Τιμόθεος ἦν, καὶ κελεύσας δοῦναι Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ ἑαυτοῦ· ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἀργύριον ἐκ τῆς τράπεζης παρὰ Φορμίωνος, Αὐτόνομος, ὅσπερ Ἀντιμάχῳ διετέλει γραμματεῦν τὸν ἅπαντα χρόνον. δοθέντος τοίνυν τοῦ ἀργυρίου τούτου, ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα τὸν κελεύσαντα χρεῖσθαι Τιμόθεον· ὑπόμνημα δ' ἐγράψατο, ᾧ τε αὐτός ἐκέλευσε δοῦναι, Ἀντιμάχῳ, καὶ ² ὃν Ἀντίμαχος συνεπέμψεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ληψόμενον τὸ ἀργύριον, τὸν Αὐτόνομον, τὰς χιλίας τριακοσίας δραχμάς καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν καὶ δύο ὀβολῶ.

1187

γ'. Τὸ μὲν τοίνυν πρῶτον χρέος, ὃ ἐκπλέων ἔλαβε στρατηγῶν τὸ ὕστερον, τοσούτον ὤφειλεν. ἐπειδὴ δ' ἀπεχειροτανηθῆ μὲν ὑφ' ὑμῶν στρατηγὸς διὰ τὸ μὴ περιπλεῦσαι Πελοπόννησον· ἐπὶ κρίσει δὲ παρεδέδοτο εἰς τὸν δῆμον, αἰτίας τῆς μεγίστης τυχάν· ἐφειστήκει δ' αὐτῷ Καλλίστρατος, καὶ Ἰφικράτης, τῷ τε πράττειν καὶ τῷ εἰπεῖν δυνάμενοι· οὕτω ³ δὲ διέθεσαν ὑμᾶς κατηγοροῦντες τούτου αὐτοῖ τε καὶ οἱ συναγορεύοντες αὐτοῖς, ὥστ' Ἀντίμαχον μὲν, ταμίαν ὄντα καὶ πιστότατα διακείμενον τούτῳ, κρίναντες ἐν τῷ δήμῳ ἀπειτείνατε καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἐδημεύσατε· αὐτὸν δὲ ταῦτον, ἔξαιτουμένων μὲν τῶν ἐπιτηδείων καὶ οἰκείων αὐτοῦ ἀπάντων, ἔτι δὲ καὶ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος, συμμάχων ὄντων ὑμῖν, μόλις μὲν ἐπέισθητε ἀφεῖναι, στρα-

¹ Deust δραχμάς.² ὃν ὁ Ἀντίμαχος³ ὃ δὲ

β'. Τὸν κελεύσαντα χρεῖσθαι] *Lege χρεῖσαι.* V. c. 10.

γ'. Ἐπειδὴ δ' ἀπεχειροτάθη —] *Ubi vero tos illi imperium abrogastis, hoc est, ἐπειδὴ στρατηγῶντα αὐτὸν ἐπαύσατε, et abrogare se coactus est propterea quod classe Peloponnesium non circumdedit, ad iudicium populi reiectus est, maximo crimine postulatus.* BUDDEUS. Hæc historia exacta, sed summatim apud Xenoph.

Hellen. VI. p. 342., et ex hoc loco et tota hac oratione quedam addi possunt ad vitam Timothei, quam scripsit Cornelius Nepos. PALMER.

Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος] Alcetam, octavum Macedonia regem, non puto intelligi hic posse, sed alium quempiam, Epirotam fortassis, Tharytæ F. Arymbæ patrem Iason Thessalus satis notus est e Xenophonte. WOLF. Vid. Corsin.

τηροῦντα δ' αὐτὸν ἐπαύσατε. ἐν τοιαύταις δ' ὡν διαβολαῖς καὶ ἀπορία χρημάτων πολλῇ— ἡ μὲν γὰρ οὐσία ὑπόχρεως ἦν ἅπαντα καὶ ὅροι αὐτῆς ἕστασαν καὶ ἄλλαι ἐκράτουν, ὁ μὲν γὰρ ἐν πεδίῳ ἀγρὸς ἀποτίμημα τῷ παιδί τῷ Εὐμηλίδου καθειστήκει, ἐξήκοντα δὲ τριηράρχοις τοῖς συνεκπλεύσασιν αὐτῷ ἑπτὰ μνῶν ἐκάστῳ ἢ ἄλλη οὐσία ὑπέκειτο, ἃς οὗτος ¹ αὐτὸς στρατηγῶν αὐτοὺς ἠνάγκασε τοῖς ναύταις τροφὴν διαδοῦναι· ἐπειδὴ δ' ἀποχειροτονηθεὶς, ἐν ᾧ ἀπήνεγκε λόγῳ, ἐλογίσατο ἐκ τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων αὐτὸς δεδωκὼς εἰς τὰς ναῦς τὰς ἑπτὰ μναῖς ταύτας τότε, φοβούμενος, μὴ καταμαρτυρήσωσιν αὐτοῦ οἱ τριηράρχοι καὶ ἐξ-
 1188 ἐλέγχεται ψευδόμενος, δάνεισμα ποιεῖται ἰδίᾳ παρ' ἐκάστου αὐτῶν ² τὰς ἑπτὰ μναῖς καὶ ὑποτίθησιν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, ἃς νῦν αὐτοὺς ἀποστερεῖ καὶ τοὺς ὅρους ἀνέσπακε· πανταχόθεν δ' ἀπορούμενος, καὶ ἐν ἀγῶνι τῷ μεγίστῳ καθεστηκὼς περὶ τοῦ σώματος, διὰ τὸ συμβεβηκέναι τῇ πόλει τοιαῦτα πράγματα· ἀμισθον μὲν τὸ στράτευμα καταλελύσθαι ἐν Καλαυρίᾳ, πολιορκεῖσθαι δὲ τοὺς περὶ Πελοπόννησον συμμάχους ὑπὸ Λακεδαιμονίων, κατηγορούντων

¹ αὐτοὺς στρατηγῶν ἠνάγκασε τ. ν. * εἰς τροφὴν ² [τὰς]

Fast. Attic. p. I. d. II. §. XXIV.
 • Ἐν τοιαύταις δ' ὡν διαβολαῖς, καὶ ἀπορία χρημάτων πολλῇ. ἡ μὲν γὰρ] Est avaritia-pedito, aut spēribat. Sequitur enim longissimo intervallo p. 196. v. 17. τότε οὖν ἀναγκαζόμενος, δανείζεται τὰς χιλίας δραχμὰς, WOLF.
 Ἀποτίμημα] Cum fundus non modo oppigneratus erat, sed etiam aestimatus, et creditori fruentus datus usurarum loco, creditor eum tantisper possidebat, titulis quoque appositis, qui oppignerationis et possessionis causam indicabant; ac res ita pignerata dicebatur ἀποτίμημα. Is autem, cui res erat ita obligata, poterat pignori incumbere corporaliter, et quemlibet, qui in re vel ad rem jus habere se diceret, depellere, si intra tempus dictum obligationi satisfactum non erat: quod duobus præcipue fiebat casibus; cum alicui pluris licitanti res locabatur in iudicio, aut ubi de dote agebatur. Quare negabat Demosthenes Timotheum bonis ullis frui; quod bona ejus omnia a creditoribus tenerentur aestimata, et pignori opposita. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. III. c. VI. §. IX. HERALDUS.
 Ἐν ᾧ ἀπήνεγκε λόγῳ] In rationibus quas

ad logistas tum retulit, ipse expensas las septem minas retulit. Est enim ἀποφύεσεν λίγον et λόγους, rationes ad atarium referre. BUDÆUS.
 Ὑποτίθησιν] Hæc hypotheca rei est immobilis, cum mentio fit ὄρων revulso-rum, i. e. titulorum, qui affixi erant ex more prædiis oppigneratis. De M. U. p. 503. SALMASIUS.
 Τοὺς ὅρους ἀνέσπακε] Doctissimus interpres, qui vertit libellis revulsis, nescivit, quid essent ὄροι. Lapidis enim erant pigneratitii vel hypothecarii, qui in modum terminalium lapidum, in obligatis prædiis deligi constituitur solebant. Unde ἐφεστάναι χωρίσις eos dicit Pollux, et Demosthenes in hac oratione ἐστάναι, stare vel statutos esse. Nec libelli nec tabellæ fuere isti ὄροι, sed lapidei cippi inscripti, quibus fundum illum, cui impo-siti erant, a se teneri fiducia titulo creditores testatum faciebant. Inde οὐσία ἐφαρισμένη eidem Demostheni, qui hujusmodi pigneratitios lapides acceperat, et χωρίον ἀρισμένον Polluci, ager columel-lis notatus. De M. U. p. 639. IDEM.
 Ἐν Καλαυρίᾳ] Et sapius. ἐν Καλαυρίᾳ lege per υ, non per β. WOLF.

δὲ τοῦτον αἴτιον εἶναι τῆς παρούσης ἀτυχίας Ἰφικράτους καὶ Καλλιστράτου, ἔτι δὲ τῶν ἀφικνουμένων ἀπὸ ¹ στρατεύματος ἀπαγγελλόντων ἐν τῷ δήμῳ τὴν παροῦσαν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν, τὰ δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν ἐκάστου πυνθανομένου παρὰ τῶν οἰκείων καὶ ἐπιτηδείων ὡς διέκειντο· ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς ἐν τῷ δήμῳ τότε, ἀναμνήσθητε, πῶς ἕκαστος περὶ αὐτοῦ τὴν γνώμην εἶχεν, οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε τὰ λεγόμενα. — μέλλων τοίνυν καταπλεῖν ἐπὶ τὴν κρίσιν, ἐν Καλαυρίᾳ δανείζεται χιλίας δραχμὰς παρὰ Ἀντιφάνους τοῦ Λάμπρεως, ὃς ἐπέπλει ταμίας Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ, ἵνα διαδοίῃ τοῖς Βοιωτίοις τριηράρχοις, καὶ ² περιμένωσιν ἕως ἂν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται, καὶ μὴ, καταλυθεισῶν πρότερον τῶν Βοιωτίων τριηρῶν καὶ διαπελδόντων πρότερον τῶν στρατιωτῶν, μᾶλλον αὐτῷ ὀργίζησθε ὑμεῖς. οἱ μὲν γὰρ πολῖται ἠνεύχοντο κακοπαθοῦντες, καὶ παρέμενον· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν ³ παραμένειν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφὴν δώσοι. τότε οὖν ἀναγκαζόμενος, δανείζεται τὰς χιλίας δραχμὰς παρὰ τοῦ Ἀντιφάνους, ὃς ἐπέπλει ταμιεύων Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ, καὶ δίδωσι τῷ Βοιωτίῳ ἀρχοντι τῶν νεῶν. ἐπειδὴ δ' ἀφίκετο δεῦρο, ἀπήτουν αὐτὸν ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ Ἀντιφάνης τὰς χιλίας δραχμὰς, ἃς ἐδανείσατο ἐν Καλαυρίᾳ· καὶ ἠγανάκτουσιν, ὅτι οὐ ταχὺ ἀπελάμβανον. φοβούμενος δ' οὗτος τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυτοῦ, μὴ πύθοντο, ὅτι, ἃς ἐν τῷ λόγῳ ἀπήνεγκε χιλίας δραχμὰς, δεδοκῶς εἰς τὰς Βοιωτίας ναῦς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων, ταύτας Φίλιππος δανείσας ἀποστερεῖται, καὶ ἅμα δεδιὼς τὸν Φίλιππον, μὴ καταμαρτυροίῃ αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγῶνι, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐδεήθη ἀπαλλάξαι τὸν Φίλιππον καὶ χρῆσαι αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμὰς, ἵν' ἀποδιδοίῃ Φιλίππῳ. ὄρων δ' ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς τό τε μέγεθος τοῦ ἀγῶνος ἡλίκου ἦν τούτῳ καὶ ὡς ἠπρεῖτο οὗτος, καὶ ἐλεῶν αὐτὸν, προσαγαγὼν πρὸς τὴν τράπεζαν, ἐκέλευσεν ἀποδοῦναι χιλίας δραχμὰς Φιλίππῳ τὸν Φαρμίωνα τὸν ἐπικαθήμενον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ γράψαι ὀφείλοντα Τιμόθεον.

¹ τοῦ στρατεύματος² περιμένωσιν³ παραμένειν

δ. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ ἔστι, τὸν δόντα τὸ ἀργύριον Φορμίωνα ὑμῖν μάρτυρα παρέξομαι, ἐπειδὴν καὶ περὶ τοῦ ἄλλου συμβολαίου διηγήσασμαι ὑμῖν, ἵνα τῇ αὐτῇ μαρτυρία περὶ ὅλου τοῦ χρέους ἀκούσαντες εἰδῆτε, ὅτι ἀληθῆ λέγω. καλῶ δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ἀντιφάνην, τὸν δανείσαντα τὸ ἀργύριον τούτῳ τὰς χιλίας δραχμὰς ἐν Καλαυρία, καὶ παρόντα ὅτε ἀπέλαβε Φίλιππος τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐνθάδε. τοῦ μὲν γὰρ μαρτυρίαν¹ με ἐμβαλέσθαι πρὸς τὸν διαιτητὴν παρεκρούσατο, φάσκων² ἀεὶ μαρτυρήσειν μοι εἰς τὴν κυρίαν ἀπόφασιν. ἐπειδὴ δ' ἡ δίαίτα ἦν, προσκληθεῖς ἀπὸ τῆς οἰκίας — αὐτὸς γὰρ ἦν φανερός — ἔλιπε τὴν μαρτυρίαν πεισθεὶς ὑπὸ τουτουί. Τιθέντος δέ μου³ αὐτῷ τὴν δραχμὴν τοῦ λειπομαρτυρίου κατὰ τὸν νόμον, ὁ διαιτητὴς οὐ⁴ καταδεδητήκει, ἀλλ' ἀπειὼν ὄχετο ἀποδιδάσκων τούτου τὴν δίαίταν, ἐσπέρας ἤδη οὔσης. νυνὶ δὲ τῷ Ἀντιφάνει εἴληχα βλάβης ἰδίαν δίκην, ὅτι μοι οὐτ' ἐμαρτύρησεν οὐτ' ἐξωμόσατο κατὰ τὸν νόμον. καὶ ἀξιώσας αὐτὸν ἀναβάντα εἰπεῖν ἐναντίον ὑμῶν διομοσάμενον, πρῶτον μὲν, εἰ ἐδάνεισεν ἐν Καλαυρία Τιμοθέῳ χιλίας δραχμὰς· δεύτερον δ', εἰ παρὰ τοῦ πατρὸς Φίλιππος ἀπέλαβεν ἐνθάδε τοῦτο τὸ ἀργύριον. σχεδὸν μὲν οὖν καὶ αὐτὸς αὐτὸς ὡμολόγει πρὸς τῷ διαιτητῇ ἀποδοῦναι τῷ Φιλίππῳ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν τὰς χιλίας δραχμὰς. οὐ μόντοι γ' ἑαυτῷ φησὶ δανεῖσαι, ἀλλὰ τῷ Βοιωτῷ ναυάρχῳ καὶ ὑποθεῖναι αὐτόν φησι τούτου τοῦ ἀργυρίου

¹ μὴ

² ἀεὶ μοι μαρτυρήσειν

³ Deest αὐτῷ.

⁴ κατεδίαιτα

In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. II. c. XXIV. §. VI. HERALDUS.

δ. τοῦ μὲν γὰρ μαρτυρίαν με ἐμβαλέσθαι] M. μὴ ἐμβαλέσθαι με, utraque voce tentata. WOLF.

τοῦ μὲν γὰρ μαρτυρίαν κ. τ. λ.] In causis civilibus λειπομαρτυρίου actionem datam existimo adversus testes, qui citati defuerant; quorum absentia qui litem perdidērunt, contra eos agebant damni dati: etsi eam actionem nonnulli restringunt ad eos, qui de re sibi nota testimonium polliciti, id postea deseruerant. Polux I. VIII. c. VI. et Suidas observationem hanc videntur sumpsisse ex hac oratione. Vides hic autem damni actionem adversus testem [Antiphanem] datam, qui testimonium deseruisset, propter

quod is [Apollodorus], qui testimonium ejus volebat uti, causa excidisset, non quod is testimonium pollicitus defuisset, sed simpliciter quia vocatus ad testimonium dicendum non affuisset; ut restrictiones illae quibus, λειπομαρτυρίου δίκην Grammatici illi includere voluerunt, vane prorsus sunt et rejiciendae. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. VI. c. XVI. §. III. HERALDUS.

Παρεκρούσατο] S. ὁ Ἀντιφάνης. WOLF. Φάσκων ἀεὶ μοι μαρτυρήσειν εἰς τὴν κυρίαν ἀπόφασιν] Alias ἡ κυρία absolute dici solet. IDEM.

Τιθέντος δέ μου αὐτῷ τὴν δραχμὴν] Fuit, ut apparet, ritus quidam accusandi ejus, qui testimonium dicere recusasset. IDEM. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. IV. t. VII.

χαλκόν. ὡς δ' οὐκ ἀληθῆ ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸς δανεισάμενος ¹ ἀπεστέρει, ἐγὼ ὑμᾶς διδάζω, ἐπειδὴν καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὧν ὀφείλει, καθ' ἕκαστον ὑμῖν διηγῆσωμαι.

ἔ. Ἀφικομένου γὰρ Ἀλκίου καὶ Ἰάσονος ὡς τοῦτον ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί τῷ ἐπ' Ἀστέιου ἀρχοντος, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τούτου, βοηθησόντων αὐτῷ καὶ καταγομένων εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ τὴν ἐν τῇ Ἰπποδαμείᾳ, ἐσπέρας ἤδη οὔσης, ἀπορούμενος ὑποδέξασθαι αὐτοὺς, πέμψας ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν Αἰσχυρίωνα, τὸν ἀκόλουθον τὸν αὐτοῦ, ἐκέλευσεν αἰτήσασθαι στρώματα καὶ ἱμάτια 1191 καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο, καὶ μνᾶν ἀργυρίου δανείσασθαι. ἀκούσας δ' ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς Αἰσχυρίωνος, τοῦ ἀκολούθου ² τούτου, τοὺς τε ἀφιγμένους, καὶ τὴν χρεῖαν εἰς ἣν ἤτειτο, ἐφ' ἧς τ' ἦλθον, ἔχρησε, καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου ἣν ἐδανείζετο ἐδάνεισεν. ἀπολελυμένῳ τοίνυν τῆς αἰτίας πολλῇ συνέβαινε αὐτῷ μετὰ ταῦτα χρημάτων ἀπορία, εἰς τε τὰς ἰδίας χρεῖας καὶ εἰς τὰς δημοσίας εἰσφοράς. αἱ ὁρῶν ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς οὐκ ἐτόλμα τοῦτον εὐθύς ἀπαιτεῖν τὸ ἀργύριον· οὔτε γὰρ ἂν τοῦτον εὐπορήσανθ' ἠγεῖτο ἀδικῆσαι αὐτὸν, οὔτ' ἂν αὐτὸς ἀποροῦντα τοῦτον ἔχειν, ὅπῃθεν εἰσπράξειεν. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπῆλθον ὁ τε Ἀλκίετας καὶ ὁ Ἰάσων, τὰ μὲν στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια πάλιν ἀπῆνεγκεν Αἰσχυρίων, ὁ ἀκόλουθος ὁ τούτου· τὰς δὲ φιάλας τὰς δύο οὐκ ἀπῆνεγκεν, ἅς ἠτήσατο, ὅτεπερ καὶ τὰ στρώματα, καὶ

¹ ἀποστέρει

² τοῦ τούτου

§. XI. XII.

ἔ. Ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί ἐπ' Ἀστέιου ἀρχοντος lege, non τῷ ἐπ' Ἀστέιου, et v. B. ἀπεστέρει. WOLF.

Ἐν τῇ Ἰπποδαμείᾳ] Apparet, esse loci nomen, fortassis a domandis equis sic appellati, unde *Equidomitorium* verti. Hippodamiae plures fuerunt, sed illa *Ennomai* Elaei filia, celeberrima, et fieri potest, ut locus de nomine mulieris alienus sit dictus, sicut *Academia* ab *Academio*, seu *Hecdemio heroe*. Legi fortasse queat ἐν τῇ Ἰπποδαμείᾳ, etsi *Ἰπποδαμεία*; potius dici solet. τὰ Ἰπποδαμεία sunt ludii circenses, quae et *Epquiria*. I. E. M. Non recte interpretatur doctissimus *Wollius*. Debuisset: quia sunt in foro *Hippodamio*. Non enim ab equis ibi donatis nomen datum, sed ab *Hippodamo* Mileasio. Vid. *Suid.*

et *Harpocrat.* Porro *Hippodamus* hic novum aedificandi morem invenit. *Aristot. Polit. l. VII. c. XI. In Att. Lect. l. V. c. XIX.* *MEURSIUS.* Ἰπποδαμεία vel Ἰπποδαμεία ἀγορὰ fuit, cujus mentionem fecit *Xenophon Hellenicorum secundo*, et *Andocides* in orat. de *Mysteriis*. *Suidas* in hac voce ait forum illud ita vocatum ab architecto *Hippodamo*, qui *Piræum* portum aedificaverat. *PALMER.*

Ἀπορούμενος ὑποδέξασθαι lege. WOLF. Αἰτήσασθαι στρώματα] Manifestum discrimen inter αἰτήσασθαι, stragula, vestes, phialas, utenda petere; et argenti miniam δανείσασθαι, ita mutquam rogare, ut cum favore sis redditurus: quod nihilominus *Salmasii* sententiam, de *Usur. p. 619. 620. de M. U. p. 298.*, minime laesefactat. *Valckenaer. Anim. ad Ammon.*

τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου ἔδανείσατο, ἀφικομένων ὡς τοῦτον Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος.

5. Μέλλων τοίνυν ἀποδημεῖν ὡς βασιλέα, καὶ διαπρα-
 ξάμενος ἐκπλεῦσαι, ὡς βασιλεῖ στρατηγήσων τὸν ἐπ' Αἴγυ-
 πτον πόλεμον, ἵνα μὴ δῶ λόγον ἐνθάδε καὶ εὐθύνας τῆς
 1 ἐνθάδε στρατηγίας, μεταπεμφάμενος τὸν πατέρα τὸν
 ἐμὸν εἰς τὸ παράλιον, τῶν τε προῦπηργμένων εἰς αὐτὸν
 ἐπῆνει καὶ ἐδεῖτο αὐτοῦ, συστήσας Φιλῶνδαν, ἄνδρα τὸ μὲν
 γένος Μεγαρέα, μετοικοῦντα δ' Ἀθήνησι, πιστῶς δὲ τούτῳ
 1192 ἀφίκεται ἐκ Μακεδονίας ὁ Φιλῶνδας — ὃν συνίστη οὗτος
 τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ — ἄγων ξύλα τὰ δοθέντα τούτῳ ὑπὸ
 Ἀμύντου, τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχεῖν, καὶ ἑᾶσαι τὰ
 ξύλα ἀνακομίσει εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ·
 αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ ξύλα. ἄμα τε τῇ δεήσει εἶπε λόγον, ὃ
 οὐκ ἀκόλουθα ποιεῖ τὰ ἔργα² νῦν. ἔφη γὰρ, καὶ μὴ τύχη ὧν
 ἐδεῖτο τοῦ πατρὸς, οὐκ ὀργισθήσεσθαι, ὡς περ ἂν ἄλλος τις
 ἀποτυχῶν· ἀλλ', ὧν αὐτῷ δεηθέντι ὑπηρετήκε, τούτων, ἂν ποτε
 δύνηται, χάριν ἀποδώσειν. αἰκούσας δ' ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ταῦ-
 τα, ἤσθη τε τοῖς λόγοις καὶ ἐπῆνει τοῦτον, ὅτι μέμνηται εὖ
 παθῶν· καὶ, ὅσα αὐτοῦ ἐδεῖτο, ὑπέσχετο ποιήσειν. καὶ οὗτος
 μὲν μετὰ ταῦτα τὴν ἀναγωγὴν ἐποιεῖτο ὡς τοὺς στρατηγούς³
 τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ Φιλῶνδας, ὃ συνέστησεν οὗτος τὸν
 πατέρα τὸν ἐμὸν, ἐπειδὴν ἀφίκεται ἄγων τὰ ξύλα, τὸ
 ναῦλον παρασχεῖν, εἰς τὴν Μακεδονίαν τὴν πορείαν ἐποι-
 εῖτο. καὶ οὗτοι οἱ χρόνοι ἦσαν περὶ Θαρρηλιῶνα μῆνα ἐπ'
 Ἀστείου ἀρχοντος. τῷ δ' ὑτέρῳ ἔτει ἀφικομένου⁴ Φιλῶνδου
 ἐκ τῆς Μακεδονίας, ἄγοντος τὰ ξύλα, — ἀποδημοῦντος τού-
 του παρὰ βασιλεῖ —,⁵ προσελθόντος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ
⁶ καὶ κελεύοντος τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχεῖν, ἵνα δια-
 λύσῃ τὸν ναύκληρον, καθάπερ οὗτος ἐδέηθη, ὅτε ἐξέσωλει,
 τοῦ πατρὸς, καὶ συνέστησε⁷ τὸν Φιλῶνδαν, προσαγαγὼν
 πρὸς τὴν τράπεζαν ὁ πατήρ, ἐκέλευσε δοῦναι⁸ τὸν Φορμί-

1 [ἐνθάδε]   2 νῦν   3 τοῦς   4 τοῦ Φιλῶνδου   5 καὶ προσελθόντος   6 [καὶ]
 7 τὸν] πρὸς   8 Deest articulus.

I. I. c. II. p. 13.

5. Τῶν τε προῦπηργμένων —] Eum ob editam antea in se benignitatem praestitaque obsequia collaudatum, obsecrabat etiam.

BUDÆUS.

Ἐ συνέστησεν] Ex superioribus leg. vid. ὃν συνέστησεν οὗτος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, δέμενος, ἐπειδὴν - - - AUGER.

ανα τὸ καῦλον τῶν ξύλων, χιλίας ἑπτακοσίας πεντήκοντα. καὶ ἠρίθμησε τὸ ἀργύριον Φορμίων· καὶ ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα Τιμόθεον — οὗτος γὰρ ἦν ὁ δεηθεὶς τοῦ πατρὸς 1193 παρασχεῖν τὸ καῦλον τῶν ξύλων, καὶ τούτου ¹ ἦν —, ὑπομνήματα δὲ ἀπεγράψατο τὴν τε χρεῖαν, εἰς ἣν ἐλήφθη τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ λαβόντος. καὶ οὗτος ὁ χρόνος ἦν ² Ἀλκισθέους ἀρχοντας, ὁ ὕστερος ἐνιαυτός, ἢ οὗτος ἀνήγετο ὡς βασιλεύα.

Ζ'. Ἐπὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τούτου καὶ Τιμοσθένης ὁ Λίγμιαλὸς ἀφικνεῖται κατ' ἐμπορίαν ἰδίαν ἀποδημῶν ἐπιτηδεῖος δὲ ἂν Φορμίωνι καὶ κοινῶς ὁ Τιμοσθένης, ὅτ' ἐξέπλει, δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετ' ἄλλων χρημάτων καὶ φιάλας ³ Λυκουργεῖς δύο. ἀπὸ τύχης δ' ὁ παῖς ταύτας τὰς φιάλας, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἀλλότριαι ἦσαν, δίδωσι τῷ Αἰσχυρίωνι, τῷ ἀκολουθῶν τῷ τούτου, ὅτ' ἐπέμφθη ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπὸ τούτου, καὶ ἠτεῖτο τὰ στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὴν μνῆν τοῦ ἀργυρίου ⁴ [ὃ] ἐδανείσατο, ἀφικομένων ὡς τούτου Ἀλκίετου καὶ Ἰάσονος. ἀπαιτοῦντος δὲ τοῦ Τιμοσθέους τὰς φιάλας τὸν Φορμίωννα, ἐπειδὴ ἦκεν, — ἀποδημοῦντος Τιμοσθέου παρὰ βασιλεῖ —, πείθει αὐτὸν ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ⁵ τιμὴν ἀπολαβεῖν τῶν φιαλῶν, ὅσον ἦγον αἱ φιάλαι, διακοσίας τριάκοντα ἑπτὰ. καὶ τῷ μὲν Τιμοσθένει ⁶ τιμὴν ἀπέδωκε τῶν φιαλῶν· τούτου δ' ἐγράψατο αὐτῷ ὀφείλοντα, πρὸς τὸ ἄλλο χρέος ὃ οὗτος αὐτῷ ὀφείλειεν, ὃ ἀπέτισε τῷ Τιμοσθένει τῶν φιαλῶν. καὶ ταῦτα πάνθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας, πρῶτον μὲν τῶν δάντων τὸ ἀργύριον, οἷς οὗτος ἐκέλευσεν ἀπὸ τῆς τραπέζης, καὶ ἐπικατημένων τότε· ἔπειτα τοῦ ἀπολαβόντος τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1194

ὅτι μὲν ταῖνον οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν εἶπον, τῶν

¹ ἢ ὑπόμνημα δ' ἀπεγράψατο τὴν

² Ἀλκισθέους ἀρχων

³ λυκουργεῖς

⁴ Deest ἔ.

⁵ τὴν τιμὴν

⁶ * τὴν τιμὴν

Ζ'. Ὁ ἀρκαδικὸς· Παρὰ τὴν ἀρκαδίαν. vide Λυκεῖα ἐγγρασμένας. Vide Suidam, qui λυκουργεῖς habet. IDEM.

Λυκουργεῖς] Εἶτε ὑπὸ Λυκίου τοῦ Μύρωνος ἢ Ἀσπίτισε] F. ὃ ἀπήτησεν ὁ Τιμοσθένης, εἶτε ἐν Ἀνακίᾳ, εἶτε ἐν τῶν φιαλῶν. In fragm. IDEM. Adde vel

μαρτυριῶν ἀναγινώσκομένων ἀκηκόατε· ὅτι δέ μοι καὶ αὐ-
τὸς οὗτος ὡμολόγει τὰ ξύλα τὰ κομισθέντα ὑπὸ Φιλῶνδου
εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀνακομισθῆναι τὴν ἐν Πειραιεῖ,
τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὡς μὲν τοίνυν τούτου ἦν τὰ ξύλα, αὐτὸς ἤγαγεν ὁ Φιλῶνδας,
αὐτὸς μοι μεμαρτύρηκεν· ὡμολόγει γὰρ αὐτὰ πρὸς τῷ
δαιτητῇ ἀνακομισθῆναι εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν
Πειραιεῖ, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν ὑπὸ τῶν ἀκούοντων.

ἦ. Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων πειράσομαι ὑμᾶς ἐγὼ δι-
δάξαι, ὅτι ἀληθῆ λέγω. οἴεσθε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, εἰ μὴ Τιμοθέου ἦν τὰ ξύλα, καὶ
ἐδεήθη οὗτος αὐτοῦ, συστήσας τὸν Φιλῶνδαν, ὅτε ἀνήγετο
ὡς τοὺς στρατηγούς τοῦ βασιλέως, παρασχεῖν τὸ ναῦλον,
ἢ εἶσαι ἂν ποτε, ὑποκειμένων αὐτῷ τῶν ξύλων τοῦ ναύλου,
ἀνακομίσαι τὸν Φιλῶνδαν τὰ ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος, ἀλλ'
οὐκ ἂν¹ παρακαταστήσαντά τινα τῶν οἰκετῶν φυλάττειν,
καὶ τὴν τιμὴν λαμβάνειν τῶν πωλουμένων ξύλων, ἕως ἐκο-
μίσασατο τὰ ἑαυτοῦ, εἴπερ Φιλῶνδου ἦν τὰ ξύλα, καὶ ἐμπο-
ρίας ἕνεκ' ἤχθη; ἔπειτα πρὸς τούτοις, τίνοι ὑμῶν εἰκὸς δο-
κεῖ εἶναι, μὴ κελεύσαντος τούτου παρασχεῖν² τὸ ναῦλον τῶν
ξύλων τῶν δοθέντων τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, πιστεῦσαι τὸν
πατέρα τὸν ἐμὸν Φιλῶνδα, καὶ εἶσαι ἀνακομίσαι τὰ ξύλα
ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τούτου; ἢ, πῶς οἶόν τ' ἐστὶ
τὸν μὲν Φιλῶνδαν ἐμπορίας ἕνεκα ἀγαγεῖν τὰ ξύλα, ὡς
οὗτός φησι, καταχρησασθαι δὲ τοῦτον ἠκούτ' εἰς τὴν οἰκο-
δομίαν τὴν αὐτοῦ τοῖς ξύλοις τούτοις; σκέψασθε δὲ καὶ κεῖ-
νο, ὅτι πολλοὶ δὴ καὶ χρηστοὶ τῶν πολιτῶν οἰκεῖσι ὄντες
τούτῳ ἐπεμελοῦντο τῶν τούτου, ἀποδημοῦντος παρὰ βασι-
λεῖ Τιμοθέου. ὧν οὐδεὶς τετόλμηκε μαρτυρῆσαι τούτῳ, ἢ,
ὡς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλῶνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς
τραπέζης, ἢ, ὡς λαβὼν ἀπέδωκεν, οὐδ' αὖ ὡς αὐτῶν τις
διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων, ὧν ἤγαγεν ὁ Φιλῶνδας,

¹ παραστήσαντα² τὸ ναῦλον παρασχεῖν

δοθέντων τούτω παρ' Ἀμύντου. ἡγοῦνται γὰρ περὶ πλειόνος αὐτοῖς εἶναι καλοὶ καὶ γαδοὶ δοκεῖν εἶναι μᾶλλον, ἢ Τιμοθέω χαρίσασθαι τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντες. οὐ¹ μέντοι οὐδὲ τούτου γ' ἔφασαν καταμαρτυρῆσαι ἂν τάληθῃ² οἰκειῶν γὰρ αὐτοῖς εἶναι. ὅπου τοίνυν μηδεὶς τετόλμηκε τῶν οἰκειῶν τούτω μαρτυρῆσαι, καὶ ἐπιμελομένων τῶν τούτου, ὅτε ἀποδημῆι οὗτος παρὰ βασιλεῖ, ἢ ὡς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλώνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἢ ὡς αὐτῶν τις διέλυσε· πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ὑμᾶς ἠγεῖσθαι με τάληθῆ λέγειν; καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε τολμήσει, ὡς ἄλλος τις διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων, ὧν ἠγαγεν ὁ Φιλώνδας, ἢ ὁ πατὴρ ὁ ἐμός. εἰάν δὲ καταχρῆται τῷ λόγῳ, ἀξιοῦτε αὐτὸν καὶ τὴν μαρτυρίαν παρασχέσθαι ὑμῖν τοῦ ἀποδόντος τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁμολογεῖται ἀποδημῆν παρὰ βασιλεῖ, τὸν δὲ Φιλώνδαν, ὃν ἔπεμψεν ἐπὶ τὰ ξύλα καὶ συνέστησε τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, τεθνηκότα² κατέλαβεν, ἦκων παρὰ βασιλέως. ἀναγκαῖον δὴ τῶν ἄλλων οἰκειῶν καὶ ἐπιτηδείων, οὓς³ κατέλιπεν, ἀποδημῆν μέλλων, συνεπιμελεῖσθαι τῶν⁴ ἑαυτοῦ, εἰδέναι¹¹⁹⁶ τινὰ, ὅθεν τὸ ναῦλον τῶν ξύλων πορίσας ὁ Φιλώνδας τῷ ναυκλήρῳ διέλυσε, εἰ⁵ μὴ φησι τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν συστήσασθαι αὐτῷ, μηδὲ λαβεῖν τὸν Φιλώνδαν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τὸ ναῦλον τῶν ξύλων. μαρτυρίαν τοίνυν οὐδενὸς ἔχεις παρασχέσθαι τῶν οἰκειῶν τῶν σαυτοῦ, ὡς οὐκ ἐλήφθη σοῦ ἀποδημοῦντος τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἐκ τῆς τραπέζης, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ οὐδενὶ χρῆ τῶν οἰκειῶν οὐδὲ πιστεύεις τῶν σαυτοῦ οὐδενί, ἢ, εἰδὼς ἀκριβῶς τὸν Φιλώνδαν λαβόντα τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὧπερ αὐτὸν συνέστησας, ὅτε ἐξέπλεις, οἶει δεῖν, ἀποστερήσας ἡμᾶς, ἂν δύνη, πλεονεκτεῖν. ἐγὼ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρὸς τῇ μαρτυρίᾳ, ἣν παρέσχην ὑμῖν μαρτυροῦντας τοὺς δόντας τὸ ἀργύριον, οἷς οὗτος ἐκέλευσε,

¹ μίντοι γ' οὐδὲ² κατελάμβανες³ κατέλιπες⁴ σαυτοῦ⁵ μὴ φῆς

Καὶ καλοὶ] M. τὸ καλοί. In farrag. WOLF.

Τολμήσει] Post τολμήσει add. λέγειν. AUGER.

Παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ὡσπερ αὐτὸν συνέστησας] F. ὡπερ αὐτόν. WOLF.

Ἡ εἰδὼς, etc. ὅτε ἐξέπλεις ἢ οἶει] Lego ὅτα ἐξέπλεις οἶει. τὸ ἢ abundat, cum τὸ οἶει

καὶ καθημένους ἐπὶ τῇ τραπέζῃ τότε, καὶ πίστιν ἠθέλησα Τιμοθέῳ ἐπιθεῖναι, ἣν ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ἸΟΡΚΟΣ.

οὐ τοῖνυν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, γράψας μοι ὁ πατήρ κατέλιπε τὰ χρέα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ἀρρῶστών, ὅ τι ὀφείλοιο αὐτῷ ἕκαστον, καὶ παρ' ὧ, καὶ εἰς ὅ τι ἐλήφθη τὸ ἀργύριον, καὶ τῷ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ. καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀδελφοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὡς μὲν τοῖνυν κατελείφθη ὀφείλων Τιμόθεος ἡμῖν τὸ ἀργύριον ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὗ δικάζομαι αὐτῷ, καὶ γίνεται ἕμῶν ἕκαστον ὅ τε ἀδελφός μοι μεμαρτύρηκε, καὶ ὁ Φορμίων ὁ δούς τὸ ἀργύριον, καὶ γὰρ τούτων πίστιν ἠθέλησα ἐπιθεῖναι.

1197 Δ'. Προκαλεσαμένου δὲ τούτου πρὸς τῷ διαιτητῇ, καὶ κελεύοντος ἐνεγκεῖν τὰ γράμματα ἀπὸ τῆς τραπέζης, καὶ ἀντίγραφα αἰτοῦντος, πέμψαντος Φρασικριδῆν ἐπὶ τὴν τράπεζαν· ὃ τῷδε Φρασικριδῆ ἐξενέγκας, ἔδωκα ζητεῖν τὰ γράμματα, καὶ ἐκγράφεσθαι ἅ ὅστος ὤφειλε. καὶ ὡς ὠμολόγει λαβεῖν οὗτος τὰ ἀντίγραφα, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

πρὸς τοῖνυν τὸν διαιτητὴν κομίσαντός μου τὰ γράμματα, παρῶν ὁ Φορμίων καὶ ὁ ἕκαστος οἱ δόντες τὸ ἀργύριον οἷς ἐκέλευσεν οὗτος, ἐξήλεγχον αὐτὸν ἐν οἷς τε χρόνοις ἕκαστον ἔδανείσατο, καὶ εἰς ὅ τι ἔλαβε τὸ ἀργύριον, καὶ εἰς ἃ κατεχρήσατο. ὁ δὲ, τὰς μὲν χιλίας καὶ τριακοσίας καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν καὶ δύο ὀβολῶ, ἅς πρῶτας ἔδανείσατο τοῦ Μουνοχιῶνος μηνός, μέλλων ἐκπλεῖν ἐπὶ Σωκρατίδου ἀρχοντος, ἅς καὶ ἐκέλευσε δοῦναι Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ αὐτοῦ, ἰδίᾳ ἔφη δανείσαι τὸν πατέρα Ἀντι-

1 Οσκει.

2 τὸ μέρος

3 * ἐγὼ δὲ

4 ὅσα

5 Εὐφοραῖος

6 [καὶ --- ἀργύριον,]

7 [καὶ]

8 [ἅς]

μάχῳ, καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν. καὶ ὡς μὲν ἀληθῆ λέγει, οὐδένα μάρτυρα παρέσχηται· λόγῳ δὲ καταχρηῆται, ἵνα μὴ αὐτὸς δοκῆ ἀποστρεφεῖν, ἀλλ' Ἀντίμαχος δανείσασθαι. καίτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, μέγα ὑμῖν ἔρῳ τεκμήριον, ὅτι οὐκ Ἀντιμάχῳ ἐδάνεισεν ὁ πατήρ¹ τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ Τιμοθέῳ περὶ ἀναγωγὴν ὄντι. πότερα γὰρ ἂν οἴεσθε ῥᾶον εἶναι τῷ πατρὶ, δημευθέντων τῶν Ἀντιμάχου, ἐνεπισκήψασθαι ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆ ἐκείνου ἐνοφειλούμενον αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀργύριον, εἴπερ Ἀντιμάχῳ ἐδάνει- 1198 σεν, ἢ ἀναμένειν ὅποτε παρὰ τούτου κομιεῖσθαι ἐμελλεν εὐπορήσαντος, ὅς οὐ πολλὰς ἐλπίδας σωτηρίας περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ; καὶ μὴν ἐνεπισκηψάμενός γε, οὐτ' ἂν παρακαταβολῆς ἠπόρησεν, οὐτ' ἂν ἠπιστήθη ὑφ' ὑμῶν. πάντες γὰρ ἴστε τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οὐ τῶν δημοσίων ἀδίκως ἐπιθυμοῦντα, ἀλλὰ τῶν αὐτοῦ ὑμῖν, ²ὅτ' ἐκελεύσατε, προσθύμως ἀναλίσκοντα· εἶτα καὶ ³ἐπιτηδείου ὄντος αὐτῷ Καλλιστράτου, ὅσπερ ἐδήμεισε τὰ Ἀντιμάχου, ὥστε ⁴μηδ' ἐναντιοῦσθαι. ὥστε τί ἂν ποτε βουλόμενος ὁ πατήρ ⁵ἐβούλετο Τιμόθεον χρῆσθαι ἐγγράφας ἡμῖν καταλιπεῖν, εἴπερ μὴ ὠφείλε τοῦτο τὸ ἀργύριον, μᾶλλον, ἢ οὐκ ἐκ τῶν Ἀντιμάχου δημευθέντων ἐνεπισκηψάμενος κομίσασθαι;

ἴ. Περὶ δὲ τῶν χιλίων δραχμῶν, αἷς ἐδανείσατο παρὰ τοῦ Ἀντιφάνους ἐν Καλαυρία, ἵνα διαδοίῃ τοῖς Βοιωτίοις τριηράρχοις, μέλλων καταπλεῖν ἐπὶ τὴν κρίσιν, ⁶αἷς καὶ ἀπέδωκε Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ, ἐνθάδε λαβῶν παρὰ τοῦ

¹ [τούτο]² ὅτε κελεύσατε³ ἐπιτήδειον ὄντα αὐτῷ Καλλιστράτον⁴ μηδὲν⁵ ἢβούλετο⁶ [αἷς]

¹ ἐνεπισκήψασθαι ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆ ἐκείνου ἐνοφειλούμενον αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀργύριον] Pollux lib. 8. ἐνεπισκήψασθαι ἔν, ὅποτε τις ἐν αὐτῷ δημευθέντων ἑαυτῷ τι ὠφείλεσθαι ἢ προσήκει λέγει καὶ τὸ πρᾶγμα ἐνεπίσημα ἐκαλεῖτο. WOLF. Utrum existimatis expeditius patri meo fuisse, cum bona Antimachi publicarentur, in creditam ipsi antea pecuniam agere, in bonaque ipsa oppignerata incumbere, si quidem revera Antimacho non Timotheo crediderat, an expectare in longam diem, cum ab isto jam locupletato creditum servaturus foret, qui eo tempore exiguam spem salutis suae habebat? (Quasi dicat, hominis hoc parum frugis fuisse, ac de facultatibus suis male merentis.) Atqui, si ad pigneranda publicata bona in-

cubisset, in pigneralitiamque actionem sponsione contendere institisset, ut assolet fieri, ea utique pecunia defici non potuisset, quam sponsione provocantem deponere oportebat, neque vos non illi fidem habuissetis, quem publicorum injuste cupidum non esse novistis. ἐνεπισκήπτασθαι enim dicebantur creditores, qui publicatis bonis ejuspsiam experiebantur contra populum, ut hodie contra fiscum, actione pigneralitia in pignora incumbentes. BUDÆUS.

[Ὡστε μηδ' ἐναντιοῦσθαι. ὥστε τί ἂν ποτε] Lego ἐναντιοῦσθαι· τί ἂν, omissis altero ὥστε. WOLF.

[Ἡ οὐκ ἐκ τῶν Ἀντιμάχου] Negatio abundare videtur, quia coheret καταλιπεῖν μᾶλλον, ἢ κομίσασθαι. IDEM.

πατὴρ τοῦ ἐμοῦ, τὸν Βοιωτίον ναύαρχόν φησι δανείσασθαι, καὶ ὑποθεῖναι τούτου τοῦ ἀργυρίου τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ χαλκόν. ὡς δ' οὐκ ἀληθῆ λέγει, μέγα ὑμῖν ἐρῶ τεκμήριον. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν Καλαυρίαι οὗτος φαίνεται δανεισάμενος τὰς χιλίας δραχμὰς, καὶ οὐχ ὁ Βοιωτίος ναύαρχος· ἔπειτ' ἀπαιτῶν ὁ Φίλιππος ἐνθάδε τοῦτον τὰς χιλίας δραχμὰς, καὶ οὐ τὸν Βοιωτίον ναύαρχον· καὶ ἀποδοὺς οὗτος, ἀλλ' οὐχ ὁ Βοιωτίος ναύαρχος. προσῆκε γὰρ τῷ μὲν Βοιωτίῳ ἀρχοντι παρὰ τούτου τὴν τροφήν τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶ ¹ παραλαμβάνειν· ἐκ γὰρ τῶν κοινῶν συντάξεων ἢ μισθοφορία ἦν τῷ στρατεύματι. τὰ δὲ χρήματα σὺ ἅπαντα ἐξέλεξας ἐκ τῶν συμμαχῶν· καὶ σὲ ἔδει αὐτῶν λόγον ἀποδοῦναι. εἶτα καταλυθεισῶν τῶν Βοιωτίων νεῶν, καὶ διαπελθόντων τῶν στρατιωτῶν, τῷ μὲν Βοιωτίῳ ναύαρχῳ οὐδεὶς κίνδυνος ὑπ' Ἀθηναίων ἦν, οὐδ' ἐν ἀγῶνι καθειστήκει οὐδενί, σὺ δ' ἐν τῷ μεγίστῳ· περίφοβος δ' ὢν, ἠγοῦ σοι μεγάλην ἐπικουρίαν ἀπολογίας ἔσεσθαι, εἰὰν παραμείνωσιν αἱ Βοιωταὶ τριήρεις, ἕως ἂν σοι ἢ κρίσις γένηται. ἔπειτα καὶ ἐκ τίνος φιλίας ² ἂν ποτ' ἐδάνεισεν ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς τῷ Βοιωτίῳ ναύαρχῳ τὰς χιλίας δραχμὰς, ὃν οὐκ ἐγίνωσκεν; ἀλλὰ γὰρ ὑποθέσθαι φησὶν ³ αὐτὸν χαλκόν. ὅπως οὖν τινὰ, καὶ ποδαπὸν, καὶ πόθεν γενόμενον τὸν χαλκὸν τοῦτον τῷ Βοιωτίῳ ναύαρχῳ; πότερα κατ' ἐμπορίαν ἀχθέντα, ἢ ἀπ' αἰχμαλώτων γενόμενον; εἶτα τίνες ἦσαν οἱ ἐνεγκόντες τὸν χαλκὸν ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν; πότερα μισθωτοί, ἢ οἰκέται; ἢ τίς ὁ παραλαβὼν τῶν οἰκετῶν τῶν ἡμετέρων; χρῆν γὰρ αὐτὸν, εἰ μὲν οἰκέται ἠνεγκαν, τοὺς κομίσαντας παραδίδουσαι· εἰ δὲ μισθωτοί, τὸν ὑποδεξάμενον καὶ ἀποστησάμενον τὸν χαλκὸν τῶν οἰκετῶν τῶν ἡμετέρων, τοῦτον ἐξαιτεῖν. οὐ γὰρ δήπου ἄνευ γε σταθμοῦ ἐμελλεν οὐδ' ὁ ⁴ ὑποτιθέμενος* οὐθ' ὁ ὑποτιθεὶς τὸν χαλκὸν παραδώσειν, οὐδ' ⁵ αὐτὸν ὁ πατήρ ἐμελλεν αὐτὸς οὔτε οἴσειν τὸν χαλκόν, οὔτε στήσεσθαι. ἀλλ' οἰκέται ἦσαν αὐτῷ, οἱ τὰ ἐνέχυρα τῶν δα-

¹ λαμβάνειν

² ἂν φιλίας ποτ'

³ * αὐτῶν

⁴ οὐτε ὁ ὑποτιθέμενος * παραλήψεται, οὐθ' ὁ ὑπ.

⁵ ἡμελλεν

[ὁ μισθοφορία] In Olynth. μισθοφορῶν In fragm. IDEM.
 dicit. WOLF. τὸν ἀποστησάμενον τὸν χαλκόν] τὸν στα-
 θῆσάμενον, est scholion. IDEM.
 Σὲ ἔδει αὐτὸν] F. αὐτῶν, S. χρημάτων.

νευσμάτων παρελάμβανον. Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τίνος ἂν ποτε εἴνεκα ὑπετίθει τὸν χαλκὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ὁ Βοιωτίας ναύαρχος, ὁφείλων Φιλίππῳ χιλίας δραχμῶν. πότερον ὡς Φιλίππος οὐκ ἂν ἠδῆως τόκον ἐλάμβανεν, εἴπερ ἀσφαλῶς αὐτῷ ἦν τὸ ἀργύριον δεδανεισμένον, καὶ ἐπ' ἐνεχύρω; ἢ ὡς οὐκ ἦν τῷ Φιλίππῳ ἀργύριον; ὥστε τί ἔδει τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ δεηθῆναι δανεῖσαι τὰς χιλίας δραχμῶν τὸν Βοιωτικὸν ναύαρχον, καὶ ἀποδοῦναι Φιλίππῳ μάλλον; ἢ οὐ τὸν χαλκὸν ὑποδεῖναι τῷ Φιλίππῳ; ἀλλ' οὐθ' ὁ χαλκὸς ὑπετέθη, ὡ ἄνδρες δικασταί, οὐθ' ὁ Βοιωτίας ναύαρχος ἐδανείσατο τὰς χιλίας δραχμῶν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ Τιμόθεος οὕτως ἐν ἀπορίᾳ ὦν πολλῇ τὴν δὲ χρεῖαν, εἰς ἣν κατεχρήσατο τῷ ἀργυρίῳ, εἴσηκα ὑμῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ χάριν ἀποδοῦναι, ὧν ἐπιστεύθη καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, οἴεται δεῖν καὶ τὰ ἀρχαῖα, εἰάν δύνηται, ἀποστερηῆσαι.

ιά. Περὶ μὲν τοίνυν τῶν φιαλῶν, καὶ τῆς μνᾶς τοῦ ἀργυρίου ἦν ἐδανείσατο παρὰ τοῦ πατρὸς, πέμψας τὸν ἀκόλουθον τὸν αὐτοῦ Αἰσχυρίωνα τῆς νυκτὸς ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, ἠρόμην αὐτὸν πρὸς τῷ δαιτητῇ, εἰ ἔτι δούλος εἴη ὁ Αἰσχυρίων¹ αὐτοῦ, καὶ ἠξίου αὐτὸν ἐν τῷ¹ αὐτοῦ δέρματι τὸν ἔλεγχον δίδοναι. ἀποκριναμένου δέ μοι τούτου, ὅτι ἐλευθέρως εἴη, τῆς μὲν ἐξαιτήσεως ἐπέσχον· μαρτυρίαν δ' αὐτὸν ἠξίου ἐμβαλέσθαι τοῦ Αἰσχυρίωνος ὡς ἐλευθέρου ὄντος. ὁ δὲ 1201 οὔτε μαρτυρίαν παρέσχeto, οὐθ' ὡς δούλον τὸν Αἰσχυρίωνα παραδοῦς, ἐκ τοῦ σώματος τὸν ἔλεγχον ἠξίου γενέσθαι, φοβούμενος, ἂν μὲν μαρτυρίαν παράσχηται, ὡς ἐλευθέρου ὄντος, μὴ ἐπισκηψάμενος ἐγὼ αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν, καὶ ἐξελέγξας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα Αἰσχυρίωνα, ἐπὶ ταῖς τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι κατὰ τὸν νόμον· εἰ δ' αὖ βασιανίζειν παραδοίῃ, μὴ τὰς ἀληθείας κατεῖποι ὁ Αἰ-

¹ [αὐτοῦ]

¹ ἢ οὐ] Malim ab esse eū. AUGER. ἰά. ἠέριαν αὐτὸν κ. τ. λ.] Vid. Petit. Comm. in L. A. I. IV. c. VII. §. II. Τῆς Αἰσχυρίωνος; F. τὴν, αὐτὸν ὑπὲρ, ἢ, περὶ Αἰσχυρίωνος, αὐτὸν τὸν Αἰσχυρίωνος, ut jubent Timotheus ipsum Aeschironem dicere testimonium ut ingenuum. Sequitur enim

v. antepen. καὶ ἐξελέγξας τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὸν Αἰσχυρίωνα. WOLF. Ἐπὶ τόνδε τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι] Πότερον τὸν Αἰσχυρίωνα, ἢ τὸν Τιμόθεον; hunc opinor, quia servi delicta luere cogebatur dominus. IDEM. Pro τόνδε M. αὐτὸν ἢρ. Τιμόθεον. AUGER. Vid. Petit.

σχρίων. καίτοι καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ τῶν ἄλλων λημμάτων τοῦ ἀργυρίου μάρτυρας μὴ εἶχε παρασχέσθαι, τοῦτό γ' ἐξελέγξαι ἐκ τοῦ Αἰσχυρίωνος, ὡς οὐκ ἐλήφθησαν αἱ φιάλαι, οὐδ' ἡ μνᾶ τοῦ ἀργυρίου, οὐδ' ἐπέμφθη ὁ Αἰσχυρίων ὑπὸ τούτου ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν· καὶ τεκμηρίῳ τούτῳ καταχρησασθαι πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἐγὼ καὶ τὰλλα ψεύδομαι περὶ ὧν ἐγκαλῶ αὐτῷ, ¹ ὅπου γε ὃν φημι λαβεῖν, οἰκέτην ὄντα τούτου, τὰς φιάλας καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου, οὗτος βασιανίζομενος οὐ φαίνεται λαβών. εἰ τοίνυν τούτο ἰσχυρὸν ἦν ² ἂν τούτῳ πρὸς ὑμᾶς τεκμήριον, ὅτι ἐξεδίδου τὸν Αἰσχυρίωνα, ὃν πεμφθῆναί φημι ὑπὸ τούτου, καὶ λαβεῖν τὰς φιάλας παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου δανείσασθαι, καί μοι γενέσθω τεκμήριον πρὸς ὑμᾶς, ὅτι, συνειδώς με ἀληθῆ ἐγκαλοῦντα, οὐ τολμᾶ τὸν Αἰσχυρίωνα παραδοῦναι.

ιβ. Ἀπολογίαὶν τοίνυν ποιήσεται, ὅτι ἐν τοῖς γράμμασι τοῖς τραπεζιτικοῖς ἐπ' Ἀλκισθένους ἀρχοντος ἦν ³ γεγραμμένος τό τε ναῦλον τῶν ξύλων εἰληφώς, καὶ τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν ὧν ἀπέτισε Τιμοσθένης ὑπὲρ τούτου ὁ ¹²⁰² πατήρ· καὶ, ὅτι αὐτὸς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ οὐκ ἐπεδήμει, ἀλλὰ παρὰ βασιλεῖ ἦν. περὶ δὴ τούτου σαφῶς ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι, ἵν' ἀκριβῶς εἰδῆτε, ὃν τρόπον ἔχει τὰ γράμματα τὰ ⁴ ἀπὸ τῆς τραπέζης. οὗτος μὲν γὰρ ἐν μὲν τῷ Θαρρηλιῶνι μηνί, ἐπ' Ἀστείου ἀρχοντος, μέλλων ἀναγεσθαι ὡς βασιλέα, συνέστησε τὸν Φιλώνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ· τοῦ δ' ὑστέρου ἐνιαυτοῦ ἐπὶ Ἀλκισθένους ἀρχοντος, ἀφικνεῖται ὁ Φιλώνδας, ἄγων τὰ ξύλα ἐκ τῆς Μακεδονίας, καὶ ἔλαβε τῶν ξύλων τὸ ναῦλον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀποδημοῦντος τούτου παρὰ βασιλεῖ. ἐργάσαντο οὖν, ὅτε ἐδίδουσαν τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης, ὀφείλοντα τοῦτον, οὐχ ὅτε συνέστησε τὸν Φιλώνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐπίδημῶν. ὅτε μὲν γὰρ συνέστησεν, οὐδέπω τὰ ξύλα ἦκεν, ἀλλ' ⁵ ἐμελλεν ἐπ' αὐτὰ ὁ Φιλώνδας τὴν πορείαν ποιεῖσθαι· ὅτε δ' ἦκε τὰ ξύλα ἄγων, οὗτος μὲν ἀπεδήμει, ὁ δὲ Φιλώνδας ἔλαβε τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, καθάπερ οὗτος ἐκέλευσε, καὶ ἀνεκομίσθη εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεῖ

¹ ὅπου ὃν γε φημι² ἂν ἦν³ ἐγγεγραμμένος⁴ ἐπὶ⁵ ἦμελλεν

τὴν τούτου τὰ ξύλα. ὅτι δὲ οὐκ εὐπωρῶν οὗτος ἐξέπλει ἐνθεΐδε, ἴστε μὲν καὶ αὐτοὶ, ὅσοις αὐτοῦ ἡ οὐσία ἀφωρισμένη ἦν, αὖς κῦν ἀποστέρει ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι καὶ ἀνέν ἐνεχύρων ἀφειλέ τισι τῶν πολιτῶν, οὐκ ἔχων ὑποθεῖναι τὰ ἀξία, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ἰγ'. Περὶ δὲ τῶν φιαλῶν, αἷς ἠτήσατο μὲν ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνὶ Λίσχυριαν ὁ ἀκόλουθος τούτου ἐπ' Ἀστείου ἀρχοντος, ἐπιδημοῦντος τούτου, ὅτε ὑπεδέξατο Ἀλκίτην καὶ Ἰάσονα, γεγραμμένου δὲ τὴν τιμὴν ὀφείλοντος τούτου ἐπ' Ἀλκισθέους ἀρχοντος, τέως μὲν ᾤετο αὐτὸν ἀποίσειν τὰς 1203 φιάλας, αἷς ἠτήσατο, ὁ πατήρ· ἐπειδὴ δ' οὗτος μὲν ἀπήλθε, τὰς δὲ φιάλας οὐκ ἀπεννόχει, οὐδ' ἦσαν αἱ φιάλαι τοῦ Τιμοσθέους κείμεναι παρὰ τῷ Φορμίῳ, ἦκων δ' ἀπῆτει τὰς φιάλας, τότε μὲν ἀπέτισε τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν τῷ Τιμοσθένει, ἐργάσατο δ' ὁ πατήρ αὐτῷ τοῦτον ὀφείλοντα πρὸς τὸ ἄλλο χρέος. ὡστ' ἂν ταύτῃ τῇ ἀπολογίᾳ κατα-

Comm. in L. A. I. IV. t. VII. §. XIV.

18. "Ὅτι δὲ οὐκ εὐπωρῶν —] Ubi observabilis et ἐνεχύρα dici ὑποθεῖναι. Ergo de his et ὑποθήκη dicitur. Οὐσίαν absolute vocabant, quæ in rebus soli consistebat, ut antea diximus. Quod vel liquet ex hoc loco ubi ἐφωρισμένη οὐσία vocatur, quæ obligata est pro debito. Quod non potest intelligi nisi de immobilium substantiis. Nam quia ἔρει imponebantur prædiis oppigneratis, inde ἐφωρισμένη οὐσία appellatur, quæ ἔρει habet impositos, quibus obligata creditori ob res alienum probatur. Legendum autem ἐφωρισμένη, non ut vulgo est ἀφωρισμένη. Nam ἐφωρίζειν est ἔρει imponere h. e. titulos. Ὀρίζειν etiam simpliciter dicebant pro eodem. Ergo quod sequitur et περὶ ἐνεχύρων, plane ostendit, ea dari solita in rebus tantum mobilibus, non in prædiis, quæ solent ἐφωρίζεσθαι. Idque etiam constat ex hac oratione p. 205. v. 50. αὐ γὰρ δόπου etc. De æris certo pondere, quod obligatum erat pro debito, ibi sermo est. Dicit non nisi appensum tradi ab eo qui obligaret debere, qui et serendum domum creditoris curare deberet, et appendere, non ipse creditor. Æs illud ita pignori obligatum, ad creditorem deferendum, eique tradendam vel ejus famulis, qui solerent pignora rerum creditarum a debitoribus susci-

pere, ἐνεχύρον vocat. Id et ὑποθήκη dici potuit, quatenus et ἐνεχύρον, h. e. rei mobilis pignus ὑποτίθεσθαι dicitur. At res immobilis, ut prædium vel fundus, quod tradi in manus non potest, ὑποθήκη quidem et ipsa est, quia ὑποτεθείσα est, sed non ἐνεχύρον. Quidam tamen, sed recentioribus grammaticis, ἐνεχύρον et pro ὑποθήκη usurparunt. De M. U. p. 507. SALMASIUS. Ob ἔρει illos, prædia oppignerata dicebantur ἀφωρισμένα, quasi titulis et ἔροι a pleno debitoris dominio avulsa; non quod dominium penes eum non maneret, sed quod certum non erat, cum ob res alienum ab eo abduci posset. Nec aliter ullibi scribitur, et nunquam ἐφωρισμ. ut legi jubet Salmasius, cui impuno potest non parere. Sic et περιόρται τὴν οἰκίαν apud eundem Demosthenem κ. Ὀνητ. ἐξουλ. β. p. 465. v. ult. vol. III. Ergo tituli illi, ἔροι τεθέντες, rem oppigneratam indicabant, qua liberata; tituli dejiciebantur. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. III. c. VI. §. VIII. HERALDUS. Vid. quoque Not. p. 47. v. 1.

"Ὅσοις αὐτοῦ ἡ οὐσία ἀφωρισμένη ἦν] Quibus ejus bona oppignerata erant. ΒΥΡΔΕΛΟΣ. Οὐκ ἔχων ὑποθεῖναι τὰ ἀξία] Τὰ κατ' ἀξίαν τῶν δανεισμάτων. WOLF.

ἰγ'. Τέως] Interea, i. e. a die a quo mutatus fuit usque ad diem perfectionis.

χρηται, ὅτι οὐκ ἐπεδήμει ἐν τοῖς χρόνοις, ἐν αἷς γέγραπται τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν ὀφείλων, ὑποβάλλετε αὐτῷ, ὅτι ἔλαβες μὲν ἐπιδημῶν ἐπειδὴ δ' οὐκ ἀπέφερες — ἀπεδήμεις γάρ —, οὐκ ἦσαν δ' αἱ φιάλαι, αἷς ὁ θήμενος ἀπῆτει, ἐγράφης τὴν τιμὴν αὐτῶν ὀφείλων, ὃ ἀπετίσθη τῶν φιαλῶν.

ιδ'. Ἀλλὰ νῆ Δία φήσει ἴσως, ἔδει τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀπαιτεῖν αὐτὸν τὰς φιάλας; ἀλλ' ἐώρα σε ὡς ἤποροῦ. καὶ περὶ μὲν τοῦ ἄλλου χρέους σοι ἐπίστευε, καὶ ἠγείτο, ἐπειδὴν ἔλθης, ἀπολήψεσθαι παρὰ σοῦ εὐπορήσαντος· περὶ δὲ τῶν φιαλῶν σοι ἀπιστήσειν ¹ ἔμελλε; καὶ ὑπέσχετο μὲν, δεομένου σου, τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχῆσειν, ὅτε ἀνήγου ὡς βασιλέα· ἔνεκα δὲ τῶν φιαλῶν ² δυοῖν οὐσῶν ἀπιστήσειν σοι ¹ ἔμελλε; καὶ τὸ μὲν ἄλλο χρέος σε οὐκ ἀπῆτει, ἀπορούμενον ὄρων· τὰς δὲ φιάλας ἔμελλε;

ιε'. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ περὶ τῆς προκλήσεως τοῦ ὄρκου εἰπεῖν, ἣν ἐγὼ τε τοῦτον προεκαλεσάμην, καὶ οὗτος ἐμέ. ἐμβαλομένου γάρ ³ μου ὄρκον εἰς τὸν ἐχθῖνον, ἠξίου καὶ αὐτὸς οὗτος ὁμόσας ἀπηλλάχθαι. ἐγὼ δ', εἰ μὲν μὴ περιφανῶς αὐτὸν ἤδειν πολλοὺς καὶ μεγάλους ὄρκους ἐπι-
 1204 ωρρηκῶτα καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώταις, ἔδωκα ἂν αὐτῷ ⁴ τόνδε τὸν ὄρκον· νῦν δὲ μοι δοκεῖ, μαρτύρων μὲν ὄντων ἐμοὶ, ὡς ἔλαβον τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης, οἷς οὗτος ἐκέλευσε δοῦναι, περιφανῶν δὲ τεκμηρίων, δεινὸν εἶναι, ⁵ τὸν ὄρκον δοῦναι τούτῳ, ὃς οὐχ ὅπως εὐορκήσῃ πρόνοιαν ποιήσεται, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἱερῶν αὐτῶν ἔνεκα τοῦ πλεονεκτήματος ἀπέσχηται. τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα πόλλ' ἂν εἴη λέγειν, ὧν ἐπιώρηκεν οὗτος ῥαδίως· οὓς δὲ περιφανέστατα καὶ ὑμεῖς αὐτῷ πάντες σὺνιστε ὄρκους ἐπιωρηκῶτι, τούτους ἀναμνήσω ὑμᾶς. ἴστε γὰρ τοῦτον ἐν τῷ δήμῳ ὁμόσαντα καὶ ἐπαρασάμενον αὐτῷ ἐξώλειαν, εἰ μὴ γράψαιτο Ἴφι-

¹ ἔμελλε.

² δυεῖν.

³ ἐμοῦ.

⁴ Deest τόνδε.

⁵ * τὸ

AUGER.

ιε'. Βούλομαι τοίνυν κ. τ. λ.] Nam quando provocacione adversariorum deferebatur jusjurandum, pactione cavebatur litem iri decisum hoc jurejurando. Veteri autem Solonis lege, per quos jurare liceret

tres sancti sunt Di, per Supplicem, per Procuratorem, per Averruncatorem, vel triplex, si forte, unius numinis nomen. Tribus his namque continetur quicquid in votis. Pollux l. VIII. c. 12. In Comm. in L. A. l. IV. t. VI. §. I. PETITUS.

κράτην ξενίας, καὶ καθιερώσαντα τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ· ὁμόσας δὲ ταῦτα καὶ ὑποσχόμενος ἐν τῷ δήμῳ, οὐ πολλῶν χρόνῳ ὕστερον, ἕνεκα τοῦ συμφέροντος αὐτῷ, ἔδωκε τῷ υἱεὶ τῷ ἐκείνου τὴν θυγατέρα. ὃς οὖν οὐδ' ὑμᾶς ἠσχύνθη ἔξαπατήσαι ὑποσχόμενος, νόμων ὄντων, εἴαν τις τὸν δῆμον ὑποσχόμενος ἔξαπατήσῃ, εἰσαγγελίαν εἶναι περὶ αὐτοῦ, οὔτε, τοὺς θεοὺς ὁμόσας καὶ ἐπαρασάμενος αὐτῷ, ἔδεισεν, οὐς ἐπιώρκησε, πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ἐμὲ τούτῳ μὴ ἐδέλειν ὄρκον δοῦναι; οὐπω τοίνυν πολὺς χρόνος¹ ἐστίν, ἐξόστου ἐν τῷ δήμῳ πάλιν διωμόσατο, μὴ εἶναι αὐτῷ ἐφόδια τῷ γήραϊκανὰ, τοσαύτην οὐσίαν κεκτημένος. οὕτως ἀπληστος καὶ αἰσχροκερδὴς ὁ τρόπος αὐτοῦ ἐστίν.

15'. Ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε πυθόμην ὑμῶν, εἰ ὀργίζεσθε τοῖς ἀνεσκευασμένοις τῶν τραπεζιτῶν. εἰ γὰρ ἐκείνοις² ὀργίζοισθε δικαίως, ὅτι ἀδικοῦσιν ὑμᾶς, πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι; καὶ μὴν διὰ τούτους 1205 τοὺς ἀνδρας αἱ τράπεζαι ἀνασκευάζονται, ὅταν ἀπορούμενοι μὲν δανείζωνται, καὶ οἴωνται δεῖν διὰ τὴν δόξαν πιστεῦσθαι· εὐπορήσαντες δὲ, μὴ ἀποδιδῶσιν, ἀλλ' ἀποστερῶσιν.

16'. Ὅσων μὲν τοίνυν, ὧ ἀνδρες δικασταὶ, ἠδυνάμην ὑμῖν μάρτυρας παρασχέσθαι, μεμαρτυρηκάσιν μοι· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων δεδήλωκα ὑμῖν, ὡς ὀφείλει Τιμόθεος τὰργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ. δεόμεναι οὖν ὑμῶν συνεισπράξαι μοι τοὺς ὀφείλοντας, ἃ μοι ὁ πατήρ κατέλιπεν.

¹ [ἐστίν]² ὀργίζεσθε

16'. Τοῖς ἀνεσκευασμένοις, ἢ ἀνασκευασμένοις τῶν τραπεζιτῶν. WOLF.

Τοὺς ὀφείλοντας, ἃ μοι] Ταῦτα, ἃ μοι. IDEM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1205

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ ὁ Πασίανος, τριηραρχήσας φιλοτίμως τὸν ἀρισμένον χρόνον, ἐπετριη-
ράρῃσεν ἕτερον οὐκ ὀλίγον, τοῦ διαδόχου τοῦ Πολυκλέους μὴ ἐλθόντος παραχρῆμα ἐπὶ τὴν
ναῦν. τούτου δὲ, ὅτε ἤλθεν, οὐ παραλαβόντος εὐθέως, ἀλλὰ σκηφιαμένου¹ παραμένειν τὸν συν-
τριηραρχὸν τσοῦτου δὲ χρόνου ἐπιτριηραρχούντος, ἀξιοῖ κομισσασθαι τὸ ἀνάλωμα παρὰ
Πολυκλέους Ἀπολλώδωρος.

¹ * περιμένειν

Π. ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ] Hoc τσοῦτου δὲ χρέου ἐπιτριηραρχούντος] Sen-
est, ἐπιμετρομένον τριηραρχήματος, de mi- tentia postulat: συντριηραρχὸν τσοῦτου χρέ-
neris trirachia pro rogatione. ΒΥΡΑΕΥΣ. ου ἐπιτριηραρχήσας ἀξιοῖ κομισσασθαι τὸ ἀνά-
Τούτου δὲ, ὅτε ἤλθεν] F. τότε δέ. WOLF. λωμα παρὰ Πολυκλέους Ἀπολλώδωρος. IDLM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΛΕΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΟΣ.

1206

Α. ΤΟΙΣ τοιούτοις τῶν ἀγώνων, ὧ ἄνδρες δικασταί,
¹ καὶ τοὺς διαγνωσομένους προσήκει μάλιστα προσέχειν
τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ἐμὸς καὶ Πολυκλέους ἰδίος ἐστὶν ὁ ἀγὼν
μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός. ὦν γὰρ τὰ μὲν ἐγκλή-
ματα ἰδιά ἐστὶν, αἱ δὲ βλάβαι κοιναί, πῶς οὐχ ὑπὲρ
τούτων εἰκός ἐστιν ἀκούσαντας ὑμᾶς ὀρθῶς διαγνῶναι; εἰ
μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου ἐγὼ διαφερόμενος
πρὸς Πολυκλέα εἰσήειν εἰς ὑμᾶς, ² ἐμὸς ἂν ἦν καὶ Πολυ-
κλέους ὁ ἀγὼν· νῦν δὲ ³ περὶ διαδοχῆς νεῶς ἐστὶν ὁ λόγος

¹ [καὶ]

² ἐμὸς γ' ἂν

³ περὶ τε διαδοχῆς

καὶ ἐπιτριφραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἕξ ἡμερῶν ἀνη-
 λαμένου, καὶ περὶ τῶν νόμων, πότερα κύριοι εἰσὶν ἢ οὐ.
 ἀναγκαῖον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι ἅπαντα ἕξ ἀρχῆς διηγῆ-
 σασθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς θεῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 δέομαι ὑμῶν μὴ με ἠγήσθητε ἀδολεσχεῖν, εἴαν διὰ μακρο-
 τέραν διηγῶμαι τὰ τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὡς ἐν
 καιρῷ τε ἕκαστα καὶ χρήσιμα τῇ πόλει ἐδιακονήθησαν. εἰ
 μὲν γάρ τις ἔχει με ἐπιδείξαι ὡς ψεύδομαι, ἀναστὰς ἐν
 τῷ ἔμῳ ὕδατι ἐξελεγχάτω, ὃ τι ἂν μὴ φῆ με ἀληθὲς
 λέγειν πρὸς ὑμᾶς. εἰ δ' ἐστὶν ἀληθῆ, καὶ μηδεὶς ἂν μοι
 αἰτείποι ἄλλος ἢ οὗτος, δέομαι ὑμῶν ἀπάντων δικαίαν δέη-
 σιν, ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστὲ καὶ παρῆτε ἐκεῖ, αὐ- 1207
 τοί τε ἀναμνησθῆτε καὶ τοῖς παρακαθημένοις φράζετε τὴν
 τε ἔμην προθυμίαν καὶ τὰ συμβῆντα ἐν τῷ τότε καιρῷ τῇ
 πόλει πράγματα καὶ τὰς ἀπορίας, ἵνα ἐκ τούτων εἰδῆτε,
 ὅπως τις εἴμι περὶ ἃ ἂν προτάξῃτε ὑμεῖς· ὅσοι δὲ αὐτοῦ
 ἐπεσημείτε, σιγῇ μου ἀκούσαι διηγουμένου ἅπαντα πρὸς
 ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τούτων ἕκαστω, οἷς ἂν λέγω, τοὺς τε νόμους
 παρεχομένου καὶ τὰ ψηφίσματα, τὰ τε τῆς βουλῆς καὶ
 τοῦ δήμου, καὶ τοὺς μάρτυρας.

Ε'. Ἐβδόμη γὰρ φθίνοντος Μεταγειννιῶνος μηνός, ἐπὶ
 Μόλωνος ἀρχόντος, ἐκκλησίας γενομένης, καὶ εἰσαγγελ-
 θέντων ὑμῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων, ἐψηφί-
 σασθε τὰς καὺς κατέλκειν τοὺς τριηράρχους· ὧν καὶ ἐγὼ
 ἦν. καὶ τὸν μὲν καιρὸν τὸν συμβεβηκότα τῇ πόλει τότε
 οὐκ ἐμὲ δεῖ διεξιελθεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς ἀναμνησθῆναι,
 ὅτι Ἰήνος μὲν καταληφθεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐξηνδραπο-
 δίσθη· Μιλτοκύθης δὲ, ἀφειστήκει ἀπὸ Κότυος καὶ πρέ-
 σβαις ἐπεπόμφει περὶ συμμαχίας, βοηθεῖν κελεύων καὶ
 τὴν Χερρόνησον ἀποδιδούς· Περκοινήσιοι δὲ, σύμμαχοι ὄντες,

α. Ἀκούσαι] F. ἀκούσατε. v. seq. lego
 et distinguo cum Reiskio: καὶ ἐπὶ τού-
 των ἕκαστω, οἷς ἂν λέγω, i. e. τούτοις ἂ
 λέγω, ut ea quae dico confirmentur. Au-
 GUR.

β. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου] Non utique Philippi
 filio, (Nam hoc ratio temporum non sinit)
 sed aut Pheraco, aut alio quopiam. Mil-
 tocythis fit mentio etiam in Aristocratea:
 et Cotyis filii regnantibus, Philippus ad-

huc rerum potitus fuit. Wolf. Pheraco,
 teste Diodoro Sic. l. XV. Temus una est
 Cycladum insularum. Molonis Praetura
 incidit in a. III. Olymp. CIV. ut liquet e
 Diodoro et Anonymo in Descriptione
 Olympiadum: a. IV. Olymp. CIV., Ni-
 cophemo Athenis Praetore, Polycles et
 Euripides συττημάραχοι fuerunt. Petit.
 Comm. in L. A. l. III. t. IV. §. VII. p.
 359.

1208 *ικέτευον ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ βοηθῆσαι αὐτοῖς, λέγοντες, ὅτι ὑπὸ Κυζικηνῶν κατέχονται τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ μὴ περιιδεῖν ἀπολομένους· ἔτι δὲ, τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων περὶ ἐκπλου ὄντων ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ Βυζαντιῶν καὶ Καλχηδονίων καὶ Κυζικηνῶν καταγόντων τὰ πλοῖα, ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ σίτου·¹ καὶ ὄρωντες ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸν σίτον ἐπιτιμώμενον καὶ οὐκ ὄντα ἀφθονον ὠνεῖσθαι. ὦν ἀκούοντες ὑμεῖς τότε ἐν τῷ δήμῳ² αὐτῶν τε καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς, ἐψηφίσασθε τάς τε ναῦς κατέλκειν τοὺς τριηράρχους καὶ παρακομίζειν ἐπὶ τὸ χῶμα, καὶ τοὺς βουλευτάς καὶ τοὺς δημάρχους καταλόγους ποιεῖσθαι τῶν δημοτῶν καὶ ἀποφέρειν ναύτας, καὶ διὰ τάχους τὸν ἀπέστολον ποιεῖσθαι, καὶ βοῆθεῖν³ ἑκασταχῆ. καὶ ἐνίκησε τὸ Ἀριστοφῶντος ψήφισμα τοῦτί.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

γ'. Τοῦ μὲν ψηφίσματος τοίνυν ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ μοι οὐκ ἤλθον οἱ ναῦται οἱ καταλεγύντες ὑπὸ τῶν δημοτῶν, ἀλλ' ἢ ὀλίγοι καὶ οὗτοι ἀδύνατοι, τούτους μὲν ἀφήκα· ὑποθεῖς δὲ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαυτοῦ, καὶ δανεισάμενος ἀργύριον, πρῶτος ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν, μισθωσάμενος ναύτας ὡς οἷόν τ' ἦν ἀρίστους, δωρεὰς καὶ προδόσεις δούς ἑκάστῳ αὐτῶν μεγάλας· ἔτι δὲ σκευεσιν ἰδίῳις τὴν ναῦν⁴ ἀπάσασιν κατεσκευάσασα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν, καὶ κόσμῳ ὡς οἷόν τ' ἦν κάλλιστα καὶ διαπρεπέστατα τῶν τριηράρχων. ὑπηρεσίαν τοίνυν ἦν ἐδυνάμην

¹ Desunt καὶ - - ὠνεῖσθαι. ² αὐτῶν τε λεγόντων καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς, καὶ ὄρωντες· ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸν σίτον ἐπιτιμώμενον, καὶ οὐκ ὄντα ἀφθονον ὠνεῖσθαι, ἐψηφίσασθε ³ ἑκασταχοῖ ⁴ ἀπασιν

Περὶ ἐκπλου ὄντων] Περὶ τὴν ἀναγογὴν ὄντων, ἀνάγεσθαι καὶ ἐκπλεῖν μελλόντων. WOLF.

Ἐν τῷ δήμῳ αὐτῶν καὶ συναγ.] F. αὐτῶν τε (S. τῶν πρέσβειων) καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς. IDEM.

Ἐπὶ τὸ χῶμα] Ὑψωμα γῆς. Est hic loci proprium nomen, ab ipsa re sumtum, et, ut Libanius ait, οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι προεβλημένον προσορμίσεως ἕνεκα. ἐπὶ τῷ χῶματι κατέχεσθαι solitus fuisse trierarchos, qui se allici injuriis putarent, ex oratione Ctesiphontea cognovimus. IDEM.

Καὶ ἀποφέρειν ναύτας] Τὸ ἀποδιδῶναι καὶ κερδαίνειν. Videtur legendum esse ἀποφαίνειν, τὸ ἀγεῖσθαι καὶ καταλέγειν. IDEM. ἀποφέρειν est renunciare, designare, et nomen alienius edere. BUDEUS.

γ'. Οὐκ ἄλλ' ἢ ὀλίγοι] Ἄντι τοῦ, εἰ μὴ. WOLF.

Δωρεὰς καὶ προδόσεις] Δόσεις πρὸς τῆς προθεσμίας. Sic postea, p. 1217. 23. ed. R. διεφθαζόμενον σπλήρωμα, καὶ εἰσὸς ἀργύριον πολὺ προλαμβάνειν. Si προδόσεις, προσθήκας τοῦ μισθοῦ. IDEM.

Τοίνυν] M. τοιγαροῦν. AUGER.

κρατίστην ¹ ἔμισθωσάμην. οὐ μόνον τοίνυν, ὧ ἀνδρες δικασταί, τὰ κατὰ τὴν τριηραρχίαν ἀνήλισκον τότε οὕτω πολυτελεῖ ὄντα, ἀλλὰ καὶ τῶν χρημάτων, ὧν εἰς τὸν ἔκπλουν ἐψηφίσασθε εἰσενεχθῆναι, μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ ὑμῖν προεσίγηκα. δόξαν γὰρ ὑμῖν ὑπὲρ τῶν δημοτῶν τοὺς βουλευτάς ἀπενεγκεῖν τοὺς προεσιόισοντας τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων, προσαπηχέθη μου τὸ ὄνομα ἐν τριττοῖς δήμοις, διὰ τὸ φανερὰν εἶναι μοι τὴν οὐσίαν. καὶ τούτων ἐγὼ οὐδεμίαν πρόφασιν ποιησάμενος, οὔτε ὅτι τριηραρχῶ 1209 καὶ οὐκ ἂν δυνάμην δύο λειτουργίας λειτουργεῖν, ² οὔτε οἱ νόμοι ἔωσιν, ἔθηκε τὰς προεσφορὰς πρῶτος· καὶ οὐκ εἰσπραξάμην, διὰ τὸ τότε μὲν ἀποδημεῖν ὑπὲρ ὑμῶν τριηραρχῶν, ὕστερον δὲ καταπλεύσας καταλαβεῖν τὰ μὲν εὐπόρα ὑφ' ἑτέρων προσεξιλεγμένα, τὰ δὲ ἄπορα ὑπόλοιπα. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας, τῶν τε τὰ στρατιωτικὰ τότε εἰσπραττόντων καὶ τῶν ἀποστολέων, καὶ τοὺς μισθοὺς, οὓς ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆνα ἐδίδουν, παρὰ τῶν στρατηγῶν σιτηρέσιον μόνον λαμβάνων, πλὴν

¹ ἔμισθωσάμην, καὶ οὐ μόνον, ὧ

² οὔτε

Οὐ μόνον τοίνυν κ. τ. λ.] Conferebantur aliquando hae pecuniae, si periculum esset in mora, a ditioribus, qui postea a popularibus suis exigebant: εἰσφορὰ αὐτεμ fiebat ob bona, quae possidebat quisque, ita si quis in pluribus Atticae populis agros possideret, et inter plures et diversos populares pecuniam conferebat. Ista omnia, inquit Petitus in L. A. I. III. t. V. §. III., facile est colligere ex his Demosthenis verbis.

Δόξαν γὰρ ὑμῖν —] Cum enim optimum factu judicassetis, ut pro popularibus et tribulibus decuriones, vel seniores, eorum nomina ederent, qui e numero popularium ac dicitum collationem representarent, in tribus populis nomen meum editum est atque renunciatum, quippe quod mea facultates omnibus essent notae. BUDAEUS.

Τοὺς προεσιόισοντας τῶν τε δημοτῶν] Utrum τοὺς εἰσιόισοντας πρὸ τῶν δημοτῶν, an τοὺς δημοτῶν τοὺς προεσιόισοντας? WOLF.

καὶ τῶν ἐγκεκτημένων] Τῶν κекτημένων ἀγροῦς, ἢ οἰκίας, ἐν αἷς δήμοις οὐ δημοτεῖονται. ut si Apollodorus Piraeensis (verbi causa) non in suo tantum municipio Piraeo praedia habeat, sed et in Peanensi et Cholargusi. IDEM.

Οἷα ἂν δυνάμην δύο λειτουργίας λειτουργεῖν] De hac lege vid. Petit. Comm. in L. A. I. III. t. V. §. I.

καὶ οὐκ εἰσπραξάμην, διὰ τὸ τότε μὲν ἀποδημεῖν, ὑπὲρ ὑμῶν τριηραρχῶν] "Οτε ἐτρηραρχῶν. WOLF.

Καταλαβεῖν] Διὰ τὸ καταλαβεῖν, ἀπὸ κοινοῦ. IDEM. Sententia requirit ut legatur κατέλαβεν. PALMER.

καὶ τοὺς μισθοὺς] Καὶ ὅτι τοὺς μ. ἀπὸ κοινοῦ. WOLF.

Ταῖς ὑπηρεσίαις] Τοῖς ἐρέταις, ἢ κωπηλάταις. Sed querendum, cum ναῦτας, ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίας saepius coniungat, quid inter hos intersit? ἐπιβάταις etiam a Livio sic appellantur, sive milites, sive vectores, ὑπηρεσίας sunt remiges, ναῦται ceteri, qui in navi curant. Cicero Catone: "Qui in re gerenda versari senectutem negant, similes sunt, ut, si quis gubernatorem in navigando nihil agere dicat, cum alii malos scaudant, alii per foros cursent, alii sentinam exhauriant, ille autem, clavum tenens, quietus sedeat in puppi. IDEM.

Κατὰ μῆνα ἐδίδουν prima persona lego. WOLF.

σιτηρέσιον] Observa discrimen μισθοῦ στρατιωτικοῦ καὶ σιτηρέσιου. IDEM.

δυσὸν μνηστῆρα μόνον μισθόν, ἐν πέντε μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ· καὶ τοὺς ναύτας τοὺς μισθωθέντας, καὶ ὅσον ἕκαστος ἔλαβεν ἀργύριον, ἵν' ἐκ τούτων εἰδῆτε τὴν ἐμὴν προθυμίαν, καὶ οὗτος ¹ διότι παραλαβεῖν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν οὐκ ἠθέληεν, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε τῆς τριηραρχίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν εἶπον, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀναγινωσκομένων ἀκηκόατε· ἔτι δὲ περὶ ὧν μέλλω λέγειν, ἅπαντές μοι ὁμολογήσετε, ὅτι ἀληθῆ ἔστι. τριήρους γὰρ ὁμολογεῖται καταλύσις εἶναι, πρώτη μὲν, εἰ μὴ μισθόν τις διδῶ· δευτέρα δὲ, εἰ μὴ εἰς τὸν Πειραιᾶ μεταξὺ καταπλεύσῃ. ἀπόλειψίς τε γὰρ πλείστη γίνεται, αἷ τε παραμένοντες τῶν ναυτῶν οὐκ ἐθέλουσι πάλιν ἐμβαίνειν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς ἕτερον ἀργύριον διδῶ, ὥστε τὰ οἰκεία διοικήσασθαι· ἃ ἐμοὶ ἀμφότερα ² συνέβη, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὥστε πολυτελεστέραν μοι γενέσθαι τὴν τριηραρχίαν. καὶ γὰρ μισθὸν οὐδένα λαβὼν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ὀκτῶ μηνῶν, κατέπλευσα, τοὺς πρέσβεις ἄγων, διὰ τὸ ἀριστά μοι πλεῖν τὴν ναῦν. καὶ ἐνθένδε πάλιν προσταχθέν μοι ὑπὸ τοῦ δήμου Μένωνα τὸν στρατηγὸν ἄγειν εἰς Ἑλλήσποντον ἀντὶ Αὐτοκλέους ἀποχειροτονηθέντος, ὠχόμην ἀναγόμενος διὰ τάχους, καὶ ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων ³ μὲν ναυτῶν ἑτέρους ἐμισθωσάμην ναύτας, δωρεὰς καὶ προδόσεις αὐτοῖς διδοὺς μεγάλας, τοῖς δὲ παραμείνασι τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἔδωκά τι εἰς διοίκησιν τῶν οἰκείων καταλιπεῖν, πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον, οὐκ ἀγνωσῶν τὴν παροῦσαν χρείαν, ὡς ἀναγκαῖα ἦν ἐκάστῳ· ἀπορῶν δ' αὐτὸς, ὡς μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὐδεὶς ἀν' ὑμῶν πιστεύσειεν, ὅστις μὴ ἀληθῶς παρηκολούθηκε τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν, ὑποθεῖς ⁴ δὲ τὸ χωρίον Θρασυλόχῳ καὶ Ἀρχενέῳ, καὶ δανεισάμενος τριάκοντα μνᾶς παρ' αὐτῶν, καὶ διαδοὺς τοῖς ναύταις, ὠχόμην ἀναγόμενος, ἵνα μηδὲν ἐλλείπω τῷ δήμῳ, ὧν ⁵ προσετάξατε, τὸ κατ' ἐμέ. καὶ ὁ δῆμος ἀκούσας ταῦτα, ἐπήνεσέ τ' ἐμέ, καὶ ἐπὶ δεῖπνον εἰς

¹ διότι οὗτος² μὲν τῶν ἀπολιπόντων με ν.³ προσέταξε⁴ Deest δέ.

τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσε. καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγκάσεται τὴν μαρτυρίαν καὶ τὸ ψήφισμα τὸ τοῦ δήμου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΨΗΦΙΣΜΑ.

έ. Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Ἑλλάσποντον ἤλθομεν, καὶ ¹ὁ χρόνος ἐξεληλύθει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ μισθὸς οὐκ ἀπεδόθη τοῖς στρατιώταις, ἀλλ' ἡ δυοῖν μηνοῖν, ἕτερός τε στρατηγὸς Τιμόμαχος ἦκε, καὶ οὗτος διαδόχους οὐκ ἄγων ἐπὶ τὰς ναῦς, ²ἀβυμήσαντές μοι πολλοὶ τοῦ πληρώματος 1211 ἄχοντο ἀπολιπόντες τὴν ναῦν, οἱ μὲν εἰς τὴν ἠπειρον στρατευόμενοι, οἱ δ' εἰς τὰς Θασίων καὶ Μαρωνειτῶν ναῦς, μισθῶ μεγάλῳ πεισθέντες καὶ ἀργύριον πολὺ προλαβόντες, καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ ἐξανηλωμένα ἤδη ὄρωντες, τὰ δὲ τῆς πόλεως ἀμελῆ, τὰ δὲ τῶν συμμάχων ἄπορα, τὰ δὲ τῶν στρατηγῶν ἀπίστα, καὶ ὑπὸ πολλῶν αὐτῶ λόγῳ ἐξηπατημένοι, καὶ τὸν χρόνον ἐξήκοντα τῆς τριηραρχίας, καὶ τὸν πλοῦν οὐκ ὄντα οἴκαδε, οὐδὲ διάδοχον ἤκοντα ἐπὶ τὴν ναῦν, παρ' οὗ ἂν τις ἠξίωσεν ὠφελῆθῆναι. ὅσῳ γὰρ φιλοτιμούμενος ἀμεινον ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν ἐρετῶν ἀγαθῶν, τοσοῦτω μοι πλείστη ἀπόλειψις ἐγένετο τῶν ἄλλων τριηράρχων. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, εἰ μὴ τι ἄλλο, οἱ γ' ἐκ καταλόγου ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ναῦν παρέμενον τηροῦντες τὴν οἴκαδε σωτηρίαν, ὅποτε αὐτοὺς ἀφήσει ὁ στρατηγός· οἱ δ' ἐμοὶ ναῦται πιστεύοντες αὐτοῖς ἐπὶ τῷ δύνασθαι ἐλαύνειν, ὅπου ³ἐμελλον ἀργύριον πλείστον πάλιν λήψεσθαι, ἐνταῦθα ἀπήεσαν, ἠγούμενοι τὴν ἐν τῷ παρόντι εὐπορίαν κρείττω εἶναι αὐτοῖς τοῦ μέλλοντος φόβου, εἰ ποτε ληφθεῖνσιν ὑπ' ἐμοῦ. τοιούτων τοίνυν μοι τῶν πραγμάτων συμβεβηκότων, καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα Τιμομάχου προστάξαντος πλεῖν ἐφ' Ἱερὸν ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου καὶ μισθὸν οὐ δίδόντος, εἰσαγγελθέντων δὲ, ὅτι Βυζάντιοι καὶ Καλχηδόνιοι πάλιν

¹ ἔ, τὸ χρόνος

² ἀβυμήσαντες οἱ πολλοὶ

³ ἠμελλον

έ. Οἱ μὲν εἰς τὴν ἠπειρον] Τὸ ὑπὸ τῷ Περσῶν βασιλεῖ χρόνον εἶσαν, εἰς τὴν Ἀσίαν. IDEM.

Εἰσαγγελθέντων δὲ] S. ἡμῶν, ἀπὸ τοῦ, ἵνα εἰσαγγελθῆ ἡμῶν, ἀπὸ ἀπὸ τοῦ, εἰσαγ-

γελθέντος. etsi legendum suspicor accusativo singulari, εἰσαγγελθέν, ut δέξαν, συμβάν, etc. IDEM.

Εἰσαγγελθέντων κ. τ. λ.] Insignis locus, sed insiguite corruptus, quem ita partim

κατάγουσι τὰ πλοῖα καὶ ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι, δανεισάμενος ἐγὼ ἀργύριον παρὰ Χαιρεδήμου μὲν τοῦ
 1212 Ἀναφλυστίου πεντεκαίδεκα μνᾶς ἐπὶ ¹τόκον, ἑπτακοσίας
 δὲ δραχμαῖς παρὰ Νικίππου τοῦ ναυκλήρου ναυτικὸν ἀνελίμνην, ὃς ἔτυχεν ὦν ἐν Σηστῶ, ἐπόγγδον· σωθέντος δὲ τοῦ
 πλοίου Ἀθήναζε, ἀποδοῦναι αὐτὸ καὶ τοὺς τόκους, καὶ πέμψας Εὐκτήμονα τὸν πεντηκόνταρχον εἰς Λάμιψακον, δοὺς
 αὐτῷ ἀργύριον καὶ γράμματα πρὸς τοὺς ξένους τοῦ πατρὸς
 τοῦ ἐμοῦ, ἐκέλευσά μοι αὐτὸν ναύτας μισθώσασθαι, ὡς ἀνδύνηται ἀρίστους· αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Σηστῶ, τοῖς παρεμείνασι τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἔδωκα ὅπόσον εἶχον, ἐπειδὴ
 μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ ἑτέρους ναύτας ἐντελομίσθους προσέλαβον, ἐν ὧσ' ὁ στρατηγὸς τὸν ἀνάπλουον τὸν ἐφ' Ἱερὸν παρεσκευάζετο. ἐπειδὴ δὲ ὁ τε Εὐκτήμων ἦκεν ἐκ τῆς Λαμιψάκου ἄγων τοὺς ναύτας, οὓς ἔμισθώσατο, καὶ ὁ στρατηγὸς παρήγγειλεν ἀνάγεσθαι, τῷ μὲν Εὐκτήμονι ἀσθενῆσαι ἐξαίφνης συνέβη, καὶ πάνυ πονήρως διετέθη. τούτῳ μὲν οὖν ἀποδοὺς τὸν μισθὸν, καὶ ἐφόδια προσθεῖς, ἀπέπεμψα οἴκαδε· αὐτὸς δὲ, πεντηκόνταρχον

¹ τόκον, * ὃς ἔτυχεν ὦν ἐν Σηστῶ, ἐπόγγδον· ἑπτακοσίας --- ἀνελίμνην· σωθέντος

ex libris, partim e conjectura feliciter restituiimus: εισαγγελθέντων --- πεντεκαίδεκα μνᾶς ἐγγύῳ τόκῳ, ὀκτακοσίας δὲ δραχμᾶς π. Ν. τ. ν., ν. ἀνελίμνην, ὃ ἔτυχεν ὦν ἐν Σηστῶ ἐπόγγδον, σ. δ. τ. πλοίου, Ἀθήναζε ἀποδοῦναι αὐτῷ καὶ τοὺς τόκους. Qui ἐπόγγδος non multum abest a centesima, ut alibi ostendimus. Nam octava sortis pro usura accepta dat XII. in XCVI., cum vera centesima in C. eandem summam suppetat. Genus autem hoc ἐπόγγδον veram fuisse centesimam, qualis tempore Justiniani observabatur, in sequentibus docebimus. Quam usuram trajectitiæ pecuniæ, et frugum fenoris esse sanxit propriam. In verbis autem his non recte interpretes accipiunt κατάγουσι τὰ πλοῖα. Non enim κατάγειν τὰ πλοῖα est naves deducere aut exceptare. Nec etiam recte Harpocration interpretatur: ληΐζεσθαι καὶ κακοῦν, καὶ μὴ εἶναι τοὺς πλείοντας ὅπου βούλονται πλεῖν, ἀλλ' εἰς τὰ οἰκία χωρῖα τοῖς ληστεύουσι κατάγειν. Byzantii, cum laborarent annonæ caritate et pecuniæ inopia, onustas frumento naves, quæ ex Ponto Athenas aut in alias Græciæ regiones na-

vigabant, eas ad suos portus appellere et frumentum apud se dividere cogebant. Illud igitur est quod dicit Harpocration, μὴ εἶναι — πλεῖν, non permittere mercatoribus, quo velint suas importare merces, sed cogere invitos, quod portarent, ubi nollent exponere et vendere. Non tamen animo prædandi hoc faciebant, sed ut in necessitate ipsi potius haberent, quam illi ad quos ea invehere destinaverant navicularios. De M. U. p. 219. SALMASIUS.

Πεντεκαίδεκα δραχμαῖς ἐπὶ τόκῳ] F. πεντεκαίδεκα μνᾶς ἐπὶ τόκῳ, ut communis usura intelligatur. WOLF. L. πέντε καὶ δέκα μνᾶς ἐπὶ τόκῳ. AUGER.

Ναυτικὸν ἀνελίμνην ἐπ' ὄγγδον] Ἐπόγγδον, Suidas ait, τὸ δανεισμένον, ὥστε τοῦ κεφαλίου τὸ ὄγγδον μέρος δοθῆναι τῷ δανειστῇ, οἷον τετράβολον τοῦ τετραδράχμου. WOLF. Alii uno verbo ἐπόγγδον, quod malim. AUGER. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. V. t. IV. §. I.

Ἀποδοῦναι αὐτῷ καὶ τοὺς τόκους] F. A. ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ τε κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους. WOLF. καὶ τοὺς τόκους, etiam usuras, 2 P

έτερον λαβὼν, ἀνηγόμην ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου, καὶ ἐκεῖ περιέμεινα πέντε καὶ τετταράκοντα ἡμέρας, ἕως ὃ ἐκπλους τῶν πλοίων τῶν μετ' Ἄρκτουρον ἐκ τοῦ Πόντου ἐγένετο. ἀφικόμενος δὲ εἰς Σηστόν, ἐγὼ μὲν ὤμην οἴκαδε καταπλευσεῖσθαι, τοῦ τε χρόνου μοι ἐξήκοντος, καὶ ἐπι-
 τριτηραρχημένων ἤδη μοι δυοῖν μηνῶν, καὶ διαδόχου οὐχ ἤκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν· ὃ δὲ στρατηγὸς Τιμόμαχος, ἀφικό-
 μένων ὡς αὐτὸν πρέσβων Μαρωνειτῶν καὶ δεομένων αὐτοῖς 1213
 τὰ πλοῖα παραπέμψαι τὰ σιτηγὰ, προσέταξεν ἡμῖν τοῖς
 τριτηράρχοις ἀναδησαμένοις τὰ πλοῖα ἔλκειν εἰς Μαρώνειαν,
 πλοῦν καὶ πολὺν καὶ πελάγιον.

ς'. Καὶ ταῦτα ὑμῖν διὰ ταῦτα ἅπαντα διηγησάμην
 ἐξ ἀρχῆς, ἵνα εἰδῆτε, ὅσα ἀνηλωκῶς αὐτὸς, καὶ ἡλικῆς μοι
 γεγενημένης τῆς λειτουργίας, ὕστερον ὅσα ἀναλάματα ὑπὲρ
 τούτου ἀνήλωσα ἐπιτριταρχῶν, οὐχ ἤκοντος τούτου ἐπὶ τὴν
 ναῦν, καὶ κινδύνους ὅσους ἐκινδύνευσα αὐτὸς πρὸς τε χει-
 μῶνας καὶ πρὸς πολεμίους. μετὰ γὰρ τὴν παραπομπὴν
 τῶν πλοίων ¹ τῶν εἰς Μαρώνειαν καὶ τὴν ἀφίξιν τὴν εἰς
 Θάστυ, ² ἀφικόμενος παρέπεμπε πάλιν ὁ Τιμόμαχος μετὰ
 τῶν Θασίων εἰς τὴν Στρώμην σῖτον καὶ πελταστάς, ὡς
 παραληψόμενος αὐτὸς τὸ χωρίον. παραταξάμενων δὲ Μα-
 ρωνειτῶν ἡμῖν ταῖς ναυσὶν ὑπὲρ τοῦ χωρίου τούτου καὶ
 μελλόντων ναυμαχῆσειν, καὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπειρηκότων,
 πλοῦν πολὺν πεπλευκότων καὶ πλοῖα ἐλκόντων ἐκ Θάστου
 εἰς Στρώμην, ἔτι δὲ χειμῶνος ὄντος, καὶ τοῦ χωρίου ἀλιμέ-
 νου, καὶ ἐκβῆναι οὐκ ὄν, οὐδὲ δειπνοποιήσασθαι, πολεμίας
 τῆς χώρας οὔσης, καὶ περικαθήμενων κύκλῳ τὸ τεῖχος καὶ
 ξένων μισθοφόρων καὶ βαρβάρων προσοίκων, ἀναγκαῖον ἦν
 ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλεύειν τὴν νύκτα μετεώρους, ἀσίτους,
 καὶ ἀγρύπνους, φυλαττομένους, μὴ τῆς νυκτὸς ἡμῖν ἐπί-
 θῶνται αἱ Μαρωνειτῶν τριήρεις. ³ ἐπεὶ δὲ συνέβη τῆς νυκτὸς,
 ὥρα ἔτους, ὕδωρ καὶ βρονταὶς καὶ ἄνεμον μέγαν γενέσθαι,
 — ὑπ' αὐτὰς ⁴ γὰρ Πλειάδων δύσεις οἱ χρόνοι οὗτοι ἦσαν —,
 ἐξ ὧν τίνα οὐκ οἶσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῖς στρα- 1214

¹ τὴν² [ἀφικόμενος]³ ἔτι δὲ⁴ γὰρ τὰς τῶν πλειάδων

τιώταις ἀθυμίαν ἐμπεσεῖν; πόσῃν δέ μοι μετὰ ταῦτα ἀπόλειψιν γενέσθαι πάλιν, τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ταλαιπωρουμένων μὲν πολλὰ, ὠφελουμένων δὲ βραχέα, ὅσα ἐγὼ δυναίμην ἐκάστῳ δανειζόμενος ἐπαρκέσαι, πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον παρ' ἐμοῦ; ἐπεὶ ὁ γε στρατηγὸς ¹ οὔτε τὴν ἐφ' ἡμέραν αὐτοῖς τροφὴν διαρκῆ ἐδίδου, καὶ ἤδη τρεῖς μῆνες ἐπετετριηράρχητό μοι, καὶ οὐδέπω οὗτος ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν· ἀλλ' ἐμισθούμην ναύτας ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων, δανειζόμενος ἀργύριον.

ζ'. Μόνῳ τοίνυν τούτῳ τῶν ἄλλων διαδόχων οὐκ ἔστι πρόφασις ὑπολειπομένη, διότι οὐ πάλαι ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν. ὁ γὰρ Εὐκτῆμων ὁ πεντηκόνταρχος, ὡς ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀπεστάλη οἴκαδε ἀσθενήσας, ἐπειδὴ κατέπλευσε καὶ ἤκουσε τοῦτον ἐμοὶ διάδοχον καθεσθηκότα, εἰδὼς τόν τε χρόνον ἐξῆκοντά μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἤδη ἐπιτριηραρχοῦντά με, παραλαβὼν Δεινίαν τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν, προσέρχεται αὐτῷ ἐν τῷ Δείγματι. καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν ναῦν ἀποπλεῖν, ὡς, τῶν ἀναλωμάτων πολλῶν ὄντων, ἀ καθ' ἐκάστην ἡμέραν, πρὸς τῷ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ σιτηρεσίῳ εἰς τὴν ναῦν διδομένῳ, ἀνηλίσκετο, καθέκαστον αὐτῷ διεξιῶν, τοὺς τε μισθοὺς τοὺς τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆνα διδομένους, τοῖς τε ναύταις οὖς αὐτὸς ἐκ τῆς Λαμψάκου ἐμισθώσατο, καὶ τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων· ἔτι δὲ ὁ τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἐκάστῳ προσέθηκα δεηθέντι, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ τᾶλλα ὅσα ἦν τὰ καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀναλισκόμενα εἰς τὴν ναῦν, οὐκ ἀπείρως ἔχων. διὰ γὰρ ἐκείνου πεντηκονταρχοῦντος καὶ ἠγοράζετο καὶ ἀνηλίσκετο· καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραζεν αὐτῷ, ὅτι ἴδια ἔχοιμι καὶ δημόσιον οὐδέν. ὡς οὖν, ἔφη, ἢ πείσων ἐκεῖνον διανοοῦ, ἢ σκευὴ ἔχων σαυτῷ ἀνάπλει. ² οἶμαι δέ σοι, ἔφη, αὐτὸν οὐδὲν διοίσεσθαι· ὀφείλει γὰρ ἀργύριον ἐκεῖ, ὃ διαλύσαι βουλήσεται ἐκ τῆς τιμῆς τῶν

¹ οὐδὲ τὸ ἐφ'

² οἶμαι

ζ'. Δεινίαν τὸν κηδεστὴν ἐμὸν] Socerum hunc fuisse opinor Apollodori, cujus filius, Theomnesus, Apollodori filiam uxorem duxit, ut est in oratione contra Nearam, κηδεστῆς, inquit Suidas, ὃ κατ' ἐπιγαμβρίαν

οἰκείος, ἢ πενθερός· οὐ μόνον δὲ ὁ διδοῖς, ἀλλὰ καὶ ὁ λαμβάνων. WOLF.

Πολλῶν ὄντων καθ' ἐκάστην] F. A. ἔσα καθ' ἐκάστην, etc. ἀνηλίσκετο. Alioqui constructio non constat. IDEM.

σκευῶν. ἀκούσας δὲ οὗτος ταῦτα τοῦ τε Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου τοῦ κηδεστού τοῦ ἐμοῦ, περὶ μὲν ὧν ἔλεγον αὐτῶ, οὐδὲν αὐτοῖς ἀποκρίνεται· γελάσαντα δ' ἔφασαν αὐτὸν εἰπεῖν, Ἄρτι μῦς πίττης γεύεται, ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἶναι. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου ἀκούσας οὐδὲν ἐφρόντιζε, πάλιν αὐτῶ προσέρχονται ὕστερον ¹ Πυθόδωρος [ὁ] τε Ἀχαρνεὺς καὶ Ἀπολλόδωρος Λευκονοεὺς, ἐπιτήδαιοι ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι· καὶ ἐκέλευον αὐτὸν ἐπὶ τε τὴν ναῦν ἀπιέναι, ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραζον αὐτῶ, ὅτι ἰδιᾶ ἔχομι ἅπαντα, καὶ δημόσιον οὐδέν. εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις ² ἔθέλοι χρῆσθαι, κατάλιπε, ἔφασαν, ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ μὴ διακινδύνευε, ἐκεῖσε ἄγων· ἵνα μοι λύσωνται τὸ χωρίον, ἀποδόντες Ἀρχενέῳ καὶ Θρασυλόχῳ τριάκοντα μνᾶς. περὶ δὲ ἀποτριβῆς τῶν σκευῶν ἠθέλον αὐτῶ γράμματα γράφειν καὶ ἐγγυηταὶ αὐτοὶ γίνεσθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἢ μὴν ἔσεσθαι αὐτῶ, ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις πρὸς τοὺς διαδόχους ἦ. ὡς ³ οὖν ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAI.

ἦ. Ἐκ πολλῶν μὲν τοίνυν τεκμηρίων ⁴ οἶμαι ὑμῖν ἐπιδείξειν Πολυκλέα, ὅτι οὔτε αὐτόθεν διενοεῖτο παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν, οὔτε, ἐπειδὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ ¹²¹⁶ ψηφίσματος τοῦ ὑμετέρου ἠναγκάσθη ἐπὶ τὴν ναῦν ἀπιέναι, ἐλθὼν ἠθέλησέ μοι διαδέξασθαι αὐτήν. οὗτος γὰρ ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον, ἤδη μου τέταρτον μῆνα ἐπιτριηραρχοῦντος, παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας, τῶν τε πολιτῶν ὡς ἐδυνάμην πλείστους καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, προσέρχομαι αὐτῶ ἐν Θάσῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ ἐκέ-

¹ Πυθόδωρος τε Ἄ.² ἔθέλεις³ οὖν πάντα ταῦτα⁴ οἶμαι

Ἄρτι μῦς πίττης γεύεται] Vide Chilianas Erasmi. IDEM.

Ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἶναι] S. ὁ Ἀπολλόδωρος, ut sint verba Polyclis. Atqui Patisio pater ejus jam ante factus fuerat Atheniensis. Quod si ἀπτεῖος legas, interpretahere: Facetus enim esse voluit, S. Polyclis, ut Apollodori verba sint. IDEM.

Πυθόδωρος ὁ, τε Ἀχαρνεὺς] F. ὁ, τε Πυθόδωρος Ἀχαρνεὺς. [In fartag. F. Πυθόδωρος τε ὁ Ἀχαρνεὺς.] et v. 1S. ἵνα μοι λύσωνται, non, ἵνα μὴ, et v. ult. καὶ ἐκέλευον αὐτόν, et p. 221. v. 8. καὶ ὁ, τι ποιοῦντων, articulo composito, S. ἡμῶν τῶν περὶ τὴν τριηρῆν. IDEM. Ante ἵνα μοι sub. ταῦτα ἔλεγον. AUGER.

λευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παραλαμβάνειν παρ' ἐμοῦ, ὡς διαδόχον ὄντα, καὶ τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰ ἀναλώματα. λογίσασθαι δὲ ἠθέλου αὐτῷ καθ' ἕκαστον, ἕως ¹ μοι μάρτυρες παρῆσαν τῶν ἀνηλωμένων, οἱ τε ναῦται καὶ οἱ ἐπιβάται καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἵνα, εἴ τι ἀντιλέγοι, εὐθύς ἐξελέγχοιμι. οὕτω γάρ μοι ἀκριβῶς ἐγγραπτο, ὥστ' οὐ μόνον αὐτά μοι τὰ ἀναλώματα ἐγγραπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι ἀνηλώθη, καὶ ὅ τι ποιούντων, καὶ ἡ ² τιμὴ [καὶ ὀπίσου] τις ἦν, καὶ νόμισμα ποδαπὸν, καὶ ἐκ πόσου ἢ καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυρίῳ· ἵνα εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τῷ διαδόχῳ, εἴ τι ἠγεῖτο ³ ψεῦδος αὐτῷ λογίζεσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν αὐτῷ ⁴ ἐπιθεῖς, ἠθέλησα λογίσασθαι τὰ ἀνηλωμένα. προκαλουμένου δέ μου ⁵ ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλει ὦν λέγοιμι. ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρετής, ἠκων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, ἐμοὶ ⁶ παρήγγειλεν ἀνάγεσθαι, οὐ τούτῳ τῷ διαδόχῳ, οὐ ἢ λειτουργία ἤδη ἐγίνετο· τούτου δὲ τὸ αἴτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδάξω.

Ζ. Τότε μὲν οὖν μοι ἔδοκει ἀνάγεσθαι, καὶ πλεῖν, οἳ ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον, ἐλκύσας 1217 τὰ πλοῖα εἰς Στρώμην, οἳ προσέταξεν ὁ στρατηγός, κελεύσας τοὺς ναύτας ἐν τῇ νηὶ μένειν καὶ τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβάς αὐτὸς πορεύομαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν, οὗ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός, βουλόμενος κακείνου ἐναντίον παραδιδόναι τὴν ναῦν Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη. καταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦτον ἐκεῖ καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς διαδόχους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν πολιτῶν· καὶ εἰσελθὼν εὐθύς, ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, λόγους πρὸς αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ ἠξίου αὐτὸν τὴν τε ναῦν μοι παραλαμβάνειν καὶ τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰ ἀναλώματα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἡρώτων αὐτὸν, πότερα παραλήψεται, ἢ ἴδια σκεύη ἔχων ἠκοι ἐπὶ τὴν ναῦν. ταῦτα

¹ μοι οἱ μάρτυρες
⁴ ἐπιτιθεῖς

² τιμὴ τις ἦν, καὶ νόμισμα ὀποδαπὸν
⁵ ταῦτα αὐτὸν, ἀπεκρίνατό

³ ψεῦδος
⁶ παρήγγειλεν

ἢ. Καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ὀπίσου] L. καὶ ἡ τιμὴ δὲ ὀπίσου, et v. seq. καὶ ἐκ πόσου intelligo subaudiendo τόκου, et ex quanto fenore reconciliatio mihi fuisset cum pecunia, i. e.

quanto fenore pecuniam quæ mihi decrat acquisivissem. IDEM.

Ἐτι δὲ καὶ πίστιν αὐτῷ ἐπιθεῖς] Ὅρκου ὀμόσας. WOLF.

δέ μου ¹ προκαλουμένου αὐτὸν, ἠρώτα με διότι σκευή τε ἴδια μόνος ἔχοιμι τῶν τριηράρχων, καὶ πόττερα ἢ πόλις οὐκ εἶδείη τινὰς δυναμένους σκευή παρασχεῖν ταῖς ναυσίν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν, ἢ σὺ τοσοῦτον, ἔφη, ὑπερέπει-
 κας πλούτῳ τοὺς ἄλλους, ὥστε καὶ τὰ σκευή ἴδια ἔχειν, καὶ κόσμον χρυσόπαστον μόνος τῶν τριηράρχων. τίς ἂν οὖν δύναίτο, ἔφη, τὴν σὴν μαυίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομεῖναι; διεφθαρμένον μὲν πλήρωμα, καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺ προ-
 λαμβάνειν, καὶ ἀτελείας ἀγεῖν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νῆϊ λειτουργιῶν, καὶ λουῖσθαι ἐν βαλανείῳ; τρυφῶντας δὲ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν ὑπὸ μισθοῦ πολλοῦ καὶ ἐντε-
 λούς; κακῶν δ', ἔφη, διδάσκαλος γέγονας ἐν τῷ στρατεύ-
 ματι, καὶ αἴτιος εἰ μέρος τι καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις ἰσχυροτέρους εἶναι τοὺς στρατιώτας, ζητοῦντας ταῦτα τοῖς παρά σοί. ἔδει γάρ σε ταῦτα ποιεῖν τοῖς ἄλλοις τριη- 1218
 ἀρχοις. λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα, ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ὅτι σκευή μὲν διὰ τοῦτο οὐ λάβοιμι ἐκ τοῦ νεωρίου, ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας αὐτά. ἀλλ', εἰ μὲν βούλει, ταῦτα πα-
 ράλαβε· εἰ δὲ μὴ, σκευή σαυτῷ παρασκευάζε. περὶ δὲ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας, εἰ φῆς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοὺς διεφθάρθαι, παραλαβὼν τὴν τριήρη αὐτὸς ἑαυτῷ κατασκευάσαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπη-
 ρεσίαν, οἳ τινες μὴδὲν λαβόντες συμπλεύσονται· τὴν δὲ ναῦν παράλαβε, σὺ γὰρ ἔτι μοι προσήκει τριηραρχεῖν. ὁ τε γὰρ χρόνος ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐπιτετριηράρχηκα τέτταρας μῆνας. λέγοντος δὲ μου ταῦτα, ἀποκρίνεταιί μοι, ὅτι ὁ συντριηράρχος αὐτῷ οὐχ ἦκει ἐπὶ τὴν ναῦν· οὐκ οὖν παραλήψομαι μόνος τὴν τριήρη. ὡς οὖν ἀληθῆ ταῦτα λέγω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν τῇ ἀγορᾷ ἀπεκρίνατό μοι τὰ πρό-
 τερον, ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ² μέλει ὧν λέγοιμι· ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ, οὗ ὁ Τιμόμαχος κατήγετο, ὅτι μόνος οὐ παραλήψεται τὴν ναῦν, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

¹ προκαλουμένου² τοῦ πωτοῦ.³ μέλοι

θ'. Τεσοῦτον ὑπερέπεικας τῷ πλούτῳ] Ὑπερβόλικας, ὥστε τὰ χρέματ' ἐν παιδείᾳ μέ-
 ρει πρόσθαι. IDEM.

Διεφθαρμένον πλήρωμα] Hoc genus est, sequitur species v. 10. τρυφῶντας ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν. Suidas ὑπερετικῶν scribit

per ei in secunda, nude et ὑπερέσειον et ὑπερσία eodem modo scribendum. ὑπερε-
 τικῆ, et ὑπηρετῶ, et ὑπηρεσία, et ὑπηρετη-
 τικὰ πνεύματα, recte η in secunda habent.
 IDEM. Adde καὶ ante διεφθαρμένον. AU-
 GER.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ί. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὔτε αὐ-
 τος ἤθελέ μοι τὴν ναῦν διαδέχεσθαι, οὔτε τὰναλώματα
 ἀπεδίδου τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου, ὅ τε στρατηγὸς
 ἐπέταττέ μοι ἀνάγεσθαι, προσελθὼν αὐτῷ ἐν Θάσῳ ἐν
 τῷ λιμένι, ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλήρους οὔσης τῆς
 τριήρους, ἔλεγον ἂ δίκαια μὲν οὐκ ἦν, ἀλλὰ πλεονεκτή-
 ματα τούτου, ἀναγκαῖα δέ μοι ἐκ τῶν παρόντων εἰπεῖν.
 1219 ἔπειδὴ σὺ φῆς, ὧ Πολύκλεις, τὸν συντριηραρχον οὐχ ἤκειν,
 τοῦ μὲν ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἐγὼ ἐκείνον πράττωμαι
 ἡ τὰ ἀναλώματα, ἀν δύνωμαι, τῶν τεττάρων μηνῶν. σὺ δὲ
 παραλαβὼν τὴν ναῦν, πρῶτον μὲν τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον
 τριηράρχησον, τοὺς ἕξ μῆνας· ἔπειτα, εἰ μὲν σοι ἔλθῃ ἐν
 τούτῳ ὁ συντριηραρχος, ἐκείνῳ παραδώσεις λειτουργήσας,
 εἰ μὲν δὲ μὴ, οὐδὲν δεινὸν πείσῃ, δύο μῆνας ἐπιτριηραρχήσας.
 ἢ ἐγὼ μὲν, ὁ τόν τε ὑπὲρ ἑμαυτοῦ χρόνον καὶ τοῦ συντρι-
 ηράρχου λελειουργηκῶς, ἐπιτριηράρχησα ὑπὲρ ὑμῶν· σὺ δ',
 οὐδὲν ἀνηλωκῶς, οὐκ ἀξιοῖς οὐδὲ τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον,
 παραλαβὼν τὴν ναῦν, λειτουργήσαι, οὐδὲ ἡ τὰ ἀναλώματα
 ἀποδοῦναι; λέγοντος δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι
 μύθους λέγοιμι· ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβραίνειν με ἐκέλευεν εἰς
 τὴν ναῦν, καὶ ἀνάγεσθαι μεθ' αὐτοῦ. ὡς οὖν ταῦτα ἀπε-
 κρίνατο, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιά. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵνα εἰδῆτε,
 ὅτι περιφανῶς ἠδίκημαι. Ἀγνία γὰρ καὶ Πραξιικλεῖ, ὑπὸ
 τὸν αὐτὸν χρόνον, κατέστησαν διάδοχοι, Μνησίλοχος τε ὁ
 Περιδοίδης καὶ Φρασικρίδης ὁ Ἀναφλύστιος, οὐκ ἀφικο-
 μένου δὲ τοῦ Φρασικρίδου ἐπὶ τὴν ναῦν, ὁ Μνησίλοχος,
 ἐλθὼν εἰς τὴν Θάσον, παρέλαβέ τε παρὰ τοῦ Ἀγνίου τὴν
 τριήρη, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀπέδωκε τῷ Ἀγνίῳ τοῦ
 χρόνου, οὗ ἐπανήλωσεν ὑπὲρ αὐτῶν, ὅσον ἔπεισε, καὶ τὰ

¹ τὰναλώματ'

ί. Οὔτε τὰναλώματα lege, addito articulo.

WOLF.

Ἂπεκρίνατό μοι, ὅτι μύθους λέγοιμι] Πα-
 ροιμῶδες. IDEM.

σκεύη παρὰ τοῦ Ἀγνίου ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρχει. ὕστερον δ' οἱ παρὰ τοῦ Φρασικρίδου ἐλθόντες, τῶν τε ἀνηλωμένων τὸ μέρος ἀπέδωσαν τῷ Μνησιλόχῳ, καὶ τοῦ 1220 λοιποῦ χρόνου, ὅσα ἐδεῖτο, εἰς τὴν ναῦν συνανήλισκον. καὶ μοι τούτων ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιβ'. Ἴσως οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ποθεῖτε ἀκοῦσαι διὰ τί ποτε ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τοῦτον παραλαμβάνειν τὴν ναῦν, διάδοχον ἦκοντα ἐπ' αὐτήν, τῶν νόμων οὕτως ἰσχυρῶν ὄντων. περὶ δὴ τούτων βούλομαι ὑμᾶς σαφῶς διδάξαι τὸ αἴτιον. Τιμόμαχος γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἐβούλετο εὖ κατεσκευασμένη τῇ τριήρει πρὸς ἅπαντα χρῆσθαι. ἦδει ¹ οὖν, ὅτι οὗτος μὲν, παραλαβὼν αὐτήν, κακῶς ἤμελλε τριηραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι, οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ, χρῆσοιτο, οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ ² παραμένει. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, ὅποτε μὴ διδοὺς ἀργύριον προστάττοι πλεῖν, οὐκ ἤμελλεν αὐτῷ ἀνάξεσθαι, ὡς περ ἐγὼ, ἀλλὰ πράγματα παρέξεν· πρὸς δὲ τούτῳ δανείζεται παρ' αὐτοῦ τριάκοντα μνᾶς, ὥστε μὴ ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν.

ιγ'. Ἐξ ὧν δέ μοι μάλιστα ὀργισθεῖς ἐπηρέαζε, καὶ οὐδὲ λόγον ἐκάστοτε ἐδίδου, οὐδὲ περὶ ἐνός, βούλομαι ὑμῖν σαφῶς διηγήσασθαι, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὐ περὶ πλείονος ἐποιούμην οὔτε τὴν ἐμαυτοῦ ξυστάνην ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, οὔτε τὴν ἐκείνου ρώμην, τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν νόμων· ἀλλ' ἠνειχόμεν καὶ ἔργῳ ἀδικούμενος καὶ λόγῳ προπηλακιζόμενος, ἃ πολλῶ μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλωμά-

1 γοῦν

2 * παραμένει

ία. Ὑστερον δὲ παρὰ Φρασικρίδου ἐλθόντος] Sententia et constructio postulata videntur. Ὑστερον δ' οἱ περὶ Φρασικρίδου ἐλθόντες, hoc est, ὁ Φρασικρίδης ἐλθών. IDEM.

ιβ'. ἦδει—χρῆσοιτο] In prioris membri ad praesens tempus respexit: alioqui dixisset κακῶς μάλιστ' ἐπιβήσεται, vel ἐπιβήσεται. In posteriore ad praeteritum modum respexit: quod ni fecisset, ita locutus est καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρῆσασθαι. Pauló post [p. 226. v. 5.] in optativo perstitit per to-

tam periodum: ἀποκρίνεται --- στρατηγόν, ἐν vela directurus esset quo ego juberem, Thasium ad imperatorem. BUDAUS.

Οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι] Τῆς σκεύεσιν, ut opinor. Sequuntur enim v. seq. ἐπιβάται καὶ ὑπηρεσίαι. WOLF. Sub. τῷ ἐμῷ, ita quoque in verbis subsequentibus. Hic intelligo τριηραρχημα, sumptus navalis. LUGER.

Οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ παραμένει, futuro tempore, postulat sententia. et p. 225. v. 2. ὑπεξεί-

των. ὡς γὰρ ἐν Θάσῳ διατριβαὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐγίγνοντο, ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον, ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς παρὰ Καλλιστράτου
 1221 ὡς Τιμόμαχον, ἐν αἷς ¹ ἦν, ὡς ὕστερον ἐγὼ ταῦτα ἐπυθόμην, ἀποπέμψαι αὐτῷ τριήρη τὴν ἀρίστα πλέουσαν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτόν. εὐθύς οὖν τῇ ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὁ ὑπρέτης ἐλθὼν ἐκέλευέ με καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν, ἀναβαίνει Κάλλιππος ὁ Φίλωνος ὁ Αἰζωνεύς καὶ φράζει πρὸς τὸν κυβερνήτην τὸν ἐπὶ Μακεδονίας πλοῦν πλεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεθα εἰς χωρίον τι ἐν τῇ κατ' ἀντικρὺ ἠπειρῷ, Θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἡριστοποιούμεθα, προσέρχεταιί μοι τῶν ναυτῶν ² ὁ Καλλικλῆς Ἐπιτρεφοῦς Θριάσιος, λέγων, ὅτι βούλοίτο μοι διαλεχθῆναι ἐμὸν τι πρᾶγμα. κελεύσαντος δέ μου, λέγει, ὅτι βούλοίτο μοι χάριν ἀποδοῦναι κατ' ὅ τι δύναται, ὣν αὐτῷ ἀπορηθέντι ἔδωκα. σὺ οὖν, ἔφη, τὸν πλοῦν τοῦτον οἶσθα ἐφ' ὅ τι πλεῖς, ἢ ³ ποῖ; ἀποκριναμένου δ' αὐτῷ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ εἰδείην, ἀλλ' ἐγὼ σοι, ἔφη, ἐρῶ. δεῖ γὰρ σε ἀκούσαντα ὀρθῶς βουλευσασθαι· μέλλεις γὰρ, ἔφη, ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνατον δις κατεψηφίσαντο, Καλλίστρατον ἐκ Μεθώνης εἰς Θάσον ὡς Τιμόμαχον τὸν κηδεστὴν, ὡς ἐγὼ, ἔφη, πέπυσμαι τῶν παιδῶν τῶν Καλλίππου. ⁴ σὺ οὖν, εἰάν σωφρονῆς, οὐδένα τῶν φευγόντων ἐάσεις εἰς τὴν ναῦν ἀναβαίνειν· οὐ γὰρ ἐῷσιν οἱ νόμοι. ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα τοῦ Καλλικλέους, προσέρχομαι τῷ Καλλίππῳ, καὶ ἐρωτῶ αὐτόν, ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται, καὶ ἐπὶ τίνα. διαχλευάσαντος δ' αὐτοῦ με καὶ ἀπειλήσαντος ἅ οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε — καὶ γὰρ τοῦ τρόπου τοῦ Καλλίππου οὐκ
 1222 ἀπείρως ἔχετε —, λέγω αὐτῷ, ὅτι ἀκούω σε πλεῖν ἐπὶ Καλλίστρατον. ἐγὼ οὖν τῶν φευγόντων οὐδένα ἄξω, οὐδὲ πλευσοῦμαι ἐπ' αὐτόν· οἱ γὰρ νόμοι οὐκ ἐῷσιν ὑποδέχασθαι τῶν φευγόντων οὐδένα, ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσιν ἐνέχεσθαι τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας. ἀποπλευ-

¹ ἐνῆν² Deest articulus.³ ὅποι⁴ σύ γούν

τικὸν εἰς Θάσον ἄγον ἄνδρα. WOLF.

Αἰζώνη vocabatur in Attica. PALMER.

Ὁ Ἐζωνεύς] Alias per gai, Αἰζωνεύς. IDEM.

Τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας] F. A.

Lege ὁ Αἰζωνεύς, a pagō seu demō qui

καὶ τοὺς φεύγοντας. WOLF.

σῶμα αἰὲν πάλιν ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς Θάσον· καὶ ἔπειδ' ἠέθησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν Θάσον. ἀτιλέγοιτος δὲ τοῦ Καλλίππου καὶ κελεύοντος πλεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, αἷ προσέταξεν ὁ στρατηγός, ἀποκρίνεται αὐτῷ Ποσειδίππος ὁ κυβερνήτης, ὅτι τριήραρχός τε ἐγὼ τῆς νεῆς εἶην καὶ ὑπεύθυνος, καὶ τὸν μισθὸν παρ' ἐμοῦ λαμβάνοι. πλεύσοιτο οὖν, αἷ ἐγὼ κελεύω, εἰς Θάσον ὡς τὸν στρατηγόν.

ιδ'. Ἀφικόμενων δὲ ἡμῶν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Θάσον, μεταπέμπεται με ὁ Τιμόμαχος, οὗ κατήγετο ἔξω τείχους. φοβούμενος δ' ἐγὼ, μὴ δεθῆην, διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Καλλίππου, αὐτὸς μὲν οὐχ ὑπακούω, ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπρέτῃ, ὅτι, εἴ τι βούλεται μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι· τὸν δὲ παῖδα συμπέμπω αὐτῷ, ἵν', εἴ τι μοι προστάττοι, ἀκούσας ἀπαγγεῖλαι μοι. διὰ μὲν ταύτας τὰς αἰτίας, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἄς εἰρήκα πρὸς ὑμᾶς, ὁ Τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τούτον τὴν ναῦν· ἔτι δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηὶ ὡς ἄριστα πλεύσῃ. ¹ τὴν μὲν γὰρ τοῦ Θρασυλόχου τοῦ Ἀναγυρασίου τριήρη, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἐπλεῖ, τὸν Θρασύλοχον πείθει τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν τριηραρχίαν, ἵνα αὐτοκράτωρ ᾖν ὁ Καλλίππος τῆς νεῆς, περιάγοι τὸν Καλλίστρατον· αὐτὸς δὲ, ἀναβάς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ναῦν, περιέπλεῖ ² πανταχῆ, ἕως ἀφίκετο εἰς Ἑλλάσποντον. ἔπειδ' ἠὲ οὐκέτι χρεῖα ἦν αὐτῷ τριήρων, ³ 1223 ἐμβιβάσας μοι Λυκίῳ τὸν Παλληνέα ἄρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ προστάξας αὐτῷ καθ' ἡμέραν ἀργύριον δίδουαι τοῖς ναύταις, ἀποσπλεῖν οἴκαδέ με ἐκέλευεν.

ιε'. Ἐπειδὴ τοίνυν καταπλέοντες οἴκαδέ ἦμεν ἐν Γενέδῳ, καὶ οὔτε ὁ Λυκίος, ὧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις σιτηρέσιον — σὺ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ Μιτυληνῆς λήψεσθαι —, αἷ τε στρατιῶται εἶχον οὐδὲν, ὅτου ἂν ἐπισιτισάιντο, ἄσιτοι δὲ οὐκ ἂν ἠδύναντο ἐλαύνειν· πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάστιγας τῶν πολιτῶν, προσελθὼν Πολυκλείῳ τούτῳ ἐν Γενέδῳ, ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν πα-

¹ τῆς ----- τριήρους

² πανταχῆ

³ καθ' ἡμέραν

ραλαμβάνειν, ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτριφάρχημα ἀποδιδόναι τοῦ χρόνου, οὗ ἐπανάλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριφάρχων, ἵνα μὴ πρόφασις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, φιλοτιμούμενος, ἵνα καταπλεύσαιμι οἴκαδε ἐπὶ νεῶς εὖ πλεούσης, καὶ ἐνδειξαίμην ὑμῖν τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δ' αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῶν δὲ ναυτῶν ἀργύριον αἰτούντων, ἵν' ἀγοράσωνται τὰ ἐπιτήδεια, πάλιν αὐτῷ προσέρχομαι μάρτυρας ἔχων, καὶ ἡρώτων αὐτόν, εἰ ἀναπλεύσειεν ἔχων ἀργύριον, ὡς διαδεξόμενός μοι τὴν ναῦν, ἢ οὐ; ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ, ὅτι ἔχων ἀργύριον ἤκοι, ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκευὴ τῆς νεῶς, ἵνα ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις, καὶ κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπειδὴ οὐ βούλεται παραλαβεῖν διάδοχος ἂν. δεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι, ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν πᾶρὰ ξένων Τενεδίων τοῦ πατρὸς,

1221 Κλεάνακτος καὶ Ἐπηράτου, ἐδανεισάμην, καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτηρέσιον. διὰ γὰρ τὸ Πασίωνος εἶναι, καὶ ἐκεῖνον ἐπέξενῶσθαι πολλοῖς καὶ πιστευθῆναι ἐν τῇ Ἑλλάδι, οὐκ ἠπόρουν, ὅπου δεηθεῖν δανείσασθαι. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς λέγω, τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρῆζομαι.

MARTYRIAΙ.

15'. Ὅσων μὲν τοίνυν ὑμῖν ἐδυνάμην τὰς μαρτυρίας παρασχέσθαι τῶν παραγενομένων, ὡς παρεδίδου τὴν ναῦν Πολυκλεῖ πολλάκις, οὗτος δὲ οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν,¹ ἀνεγνω μὲν ὑμῖν ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων ἱκανῶν δεδήλωκα ὑμῖν, διότι οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι τὸν περὶ τῶν διαδόχων,

¹ ἀνέγνωκεν ὑμῖν

Ἐποθέμενον τὰ σκευὴ τῆς νεῶς] Ἐποθέσκον λαβόντα. IDEM. Sumptis in pignus instrumentis nauticis. Ita loqui solent de oppigneratione, et de eo quidem, cui pignus datur, passive: de eo autem qui pignus dat, active; sic §. γ'. ὑποθεῖς δὲ τὴν εἴςιν τὴν ἑμαυτοῦ, cum autem pignori apposuissent opes meas. Aleiphr. Ep. l. l. ep.

XXVI. BERGLER. Ὅτι οὐδ' ἀκαρῆ δανείσοι] Παραμιμῶδες. WOLF. 15'. Διότι οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν τὴν ναῦν] Πότερον δι' ἦντινα αἰτίαν, ἢ ἀπλῶς, οὐκ ἐθέλει αὐτὸν παραλαβεῖν τὴν ναῦν. IDEM. Καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι] Ἐπὶ τοῦ γραμματέως. IDEM. Vid. Petit. Comm. in

ἴα εἰδῆτε, ἡλίκων τῶν ἐπιτιμιῶν ὄντων, εἴαν τις μὴ δια-
 δεῖξῃται τὴν ναῦν ἐν τῷ χρόνῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν
 οὐκ ἐμοῦ μόνου, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων, καὶ διὰ
 μὲν τούτου ἅπαντα τῇ πόλει ἄπρακτα γέγονε καὶ τοῖς
 συμμαχοῖς. οὔτε γὰρ ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ναῦν κατὰ τὸν νό-
 μον, οὔτ', ἐπειδὴ ἦλθεν, ἠθέλησε διαδέξασθαι. ἐγὼ δὲ καὶ
 τὸν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ὑμῖν χρόνον, καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ συντρι-
 ηγάρχου, ἐλειτούργησα· καὶ, ἐπειδὴ ἐξῆλθέ μοι ὁ χρόνος
 τῆς τριηραρχίας, προστάττοντός μοι τοῦ στρατηγοῦ πλεῖν
 ἐφ' Ἱερὸν, παρέπεμψα τῷ δήμῳ τὸν σῖτον, ἵν' ἔχητε ἀφθο-
 νου ὠνεῖσθαι, καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἐμὲ ἐλλείπηται· καὶ
 ἄλλα, ὅσα ἢ ἐμοὶ ἢ τῇ τριήρει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς
 χρῆσθαι, παρέσχον αὐτῷ, οὐ μόνου τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων,
 ἀλλὰ καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων, συνεπιπλέων, τῶν οὐκείων
 μοι πραγμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν τῷ τότε καιρῷ,
 ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας ἠμᾶς ἐλεῆσαι. ἡ μὲν γε μήτηρ
 ἔκαμνε καὶ ἐπιθάνατος ἦν, ἐμοῦ ἀποδημοῦντος, ὥστε μὴ
 δύνασθαι ἂν ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν
 ἀνηλωμένοις, ἀλλ' ἡ βραχεῖα. ἑκταῖος γὰρ ἦκων ἐτύγχα-
 νον· καὶ ἐκείνη, ἰδοῦσά με καὶ προσειποῦσα, τὴν ψυχὴν
 ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία οὔσα, ὥστε δοῦναι ὅσα
 ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ καὶ πρότερον μετεπέμπετό με,
 ἀφικέσθαι δεομένη αὐτὸν, εἰ μὴ τῇ τριήρει οἶόν τ' εἴη. ἡ δὲ
 γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιῶμαι, ἀσθενῶς διέκειτο
 πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ· τὰ δὲ παιδία, μικρά·
 ἡ δὲ οὐσία, ὑπόχρεως· ἡ δὲ γῆ, οὐχ ὅπως τινὰ καρπὸν
 ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ὡς πάν-
 τες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπεν, ὥστε μηδὲ λάχανον
 γενέσθαι ἐν τῷ κήπῳ· οἱ δεδανεικότες δὲ ἦκον ἐπὶ τοὺς τό-

1225

¹ [ἡμᾶς]

² μὴ καὶ τῇ

L. A. I. III. t. IV. §. XI. XII.

[Ἐπιτιμίαν] Haud scio an huc pertineat
 rana, de qua in Argumento Orat. Dem.
 περὶ Στεφάνου τριηραρχίας. WESSELING.

[Κινδυνεύων συνεπιπλέων] Si mendo vacat
 locus, exponas ἐν τῷ συνεπιπλεῖν. WOLF.

[Ἐκταῖος γὰρ ἦκων ἐτύγχανον] Τῇ ἑκτῇ
 ἡμέρᾳ πρὸ τῆς τελευτῆς τῆς μητρὸς, ἀγγελ-
 οῦσας ὅτι καὶ τῆς ἀφθασίας. IDEM.

[Εἰ μὴ τῇ τριήρει] Σὺν τῇ τριήρει. IDEM.

'H δὲ γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιῶμαι]
 Quomodo? si vero dicit Phormio, te pel-
 licem aluisse, nisi forte prae amore uxoris
 id feceris, ut illi parceres. IDEM.

[Οἱ δεδανεικότες δὲ ἦκον ἐπὶ τοὺς τόκους]
 F. ἐπὶ τὸ χαρίον, ἢ ἐπὶ τὰς ὑποθήκας.
 Hanc sententiam ego nunc in vertendo
 sum secutus. Nam exigere usuras parva
 res erat. In *sarrag.* Fortasse sic restitu-
 endus hic locus: ἦκον ἐπὶ τὸ χαρίον, ἐπειδὴ

κους, ἐπειδὴ ὁ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν, εἰ μὴ τις ἀποδοίῃ αὐτοῖς κατὰ τὰς συγγραφάς.

ιζ'. Ὡν ἀκούοντά με καὶ παρὰ τῶν ἀφικνουμένων λόγῳ, τὰ δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν παρὰ τῶν οἰκείων, τίνα με οἴεσθε ψυχὴν ἔχειν, ἢ πῶσα δάκρυα ἀφιέναι, τὰ μὲν ἐκλογιζόμενον περὶ τῶν παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν παιδία, καὶ γυναῖκα, καὶ μητέρα ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλπίδας εἶχον ἵ ζῶσαν καταλήψεσθαι; ὣν τί ἡδιόν ἐστιν ἀνδρώπῳ, ἢ τίνος ἕνεκ' ἂν τις εὐξαιτο, τούτων στερηθεῖς, ζῆν; τοιούτων τοίνυν συμβεβηκότων ² μοι τῶν πραγμάτων, οὐ περὶ πλείονος ἐποιησάμην τὰ ἑμαυτοῦ ἴδια, ἢ τὰ ὑμέτερα· ἀλλ' ἠγοῦμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλισκομένων κρείττων εἶναι καὶ τῶν οἴκοι ἀμελουμένων καὶ γυναικὸς καὶ μητρὸς νοσούσης, ὥστε μῆτε τὴν τάξιν αἰτιάσασθαι μέ τινα λιπεῖν, 1226 μῆτε τὴν τριῆρη τῇ πόλει ἀχρηστον γενέσθαι. ἀνθ' ὧν ἀπάντων νῦν ὑμῶν δέομαι, ὡς περ' ἐγὼ ὑμῖν εὐτακτον καὶ χρησιμον ἑμαυτὸν παρέσχον, οὕτω καὶ ὑμᾶς νῦν περὶ ἐμοῦ πρόνοιαν ποιησαμένους, καὶ ἀναμνησθέντας ἀπάντων ὧν τε διηγησάμην πρὸς ὑμᾶς, τῶν τε μαρτυριῶν ὧν παρεσχόμην καὶ τῶν ψηφισμάτων, βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ ἀδικουμένῳ, τιμωρήσασθαι δ' ὑπὲρ ὑμῶν, εἰσπραῖξαι δὲ τὰ ὑπὲρ τούτου ἀναλωμένα. ἢ τίς ἐθέλησει φιλοτιμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὀρῶσι μῆτε τοῖς χρηστοῖς καὶ εὐτάκτοις χάριν οὔσαν, μῆτε τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσι τιμωρίαν παρ' ὑμῶν; ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον ὑμῖν, καὶ τὰ ἀναλώματα τοῦ χρόνου οὗ ἐπετριηράρηξα ὑπὲρ τούτου καθ' ἕναστον, καὶ τοὺς λιπόνεως, ὅσον ἕκαστος ἔχων ἀργύριον ἀπέδρα, καὶ ³ ὅπου, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς ψεῦδος οὐδὲν λέγω, οὔτε ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

ιη'. Ἠγοῦμαί τε δεῖν τὸν μὲν ὑπὸ τῶν νόμων χρόνον ὠρισμένον ἀμέμπτως ὑμῖν λειτουργεῖν· τοὺς δὲ καταφρονούντας καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων, καὶ οὐκ ἐθέλοντας πείθεσθαι τοῖς νόμοις, ἐξελέγξας ἐν ὑμῖν ἀδικούντας τιμωρή-

¹ ζῶσαν ἂν καταλήψεσθαι

² μοι συμβεβηκότων

³ ὅσοι

ὁ ἐνιαυτὸς ἐξῆλθεν· εἰ μὴ ἀποδοίῃ τις αὐτοῖς τό τε κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους κατὰ τὰς συγγραφάς, *invaldebant praedium, cum exisset annus: nisi ipsi et sors et usura secundum*

tabulas redderentur. IDEM.

Εἰ μὴ τις ἀποδοίῃ] Ἄντι τοῦ, εἰ μὴ ἐγὼ ἀποδοίην, *ut et supra. IDEM.*

ιζ'. Χρόνῳ] *Hic videntur legenda esse et*

σασθαι. εὔ δ' ἴστε, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἑμῶν ἰδίων μᾶλλον
 τιμαρῆσεσθε Πολυκλέα, ¹ ἢ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν, οὐδὲ περὶ
 τῶν παρεληλυθότων τριηράρχων ἐπιμέλειαν ποιήσεσθε μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν μελλόντων πρόνοιαν, ὥστε μήτε
 τοὺς λειτουργοῦντας ἀδυμεῖν, μήτε τοὺς διαδόχους κατα-
 φρονεῖν τῶν νόμων· ἀλλ' ἀπιέναι ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅταν κα-
 τασταθῶσιν. ἀ προσήκει ὑμᾶς ἐνδυμηθέντας ὀρθῶς καὶ
 δικαίως διαγνῶναι περὶ πάντων. ἡδέως δ' ἂν ὑμῶν πυθοί- 1227
 μην, ὧ ἄνδρες δικασταί, τίν' ἂν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ
 εἶχετε, εἰ, τοῦ τε χρόνου ἐξήκοντος καὶ τούτου μὴ ἦκοντος
 ἐπὶ τὴν ναῦν, μὴ ἐπετριηράρχησα, κελεύσαντος τοῦ στρα-
 τηγοῦ, ἀλλὰ πλέων ὠχόμην. ἄρ' οὐκ ἂν ὠργίζεσθέ μοι,
 καὶ ἠγεῖσθε ἂν ἀδικεῖν με; εἰ τοίνυν ἂν ἐμοὶ τότε ὀργί-
 ζισθε, ὅτι οὐκ ἐπετριηράρχησα, πῶς οὐχὶ νῦν προσήκει
 ὑμᾶς τοῦτον εἰσπράξαι μοι τὰ ἀναλώματα, ἀ ἐγὼ ὑπὲρ
 τούτου ἀνάλωσα, τὸν οὐ διαδεξάμενον τὴν ναῦν; ὅτι δ'
 οὐκ ἐμοὶ μόνῳ οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν, ἀλλὰ καὶ πρότερον
 Εὐριπίδῃ, συντριηράρχος ὢν, καὶ συνθηκῶν οὐσῶν αὐτοῖς
 τοὺς ἕξ μῆνας ἐκάτερον πλεῖν, ἐπειδὴ Εὐριπίδης ἐξέπλευσε,
 καὶ ὁ χρόνος ἐξῆκεν, οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν αὐτῷ, ἀνα-
 γνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

¹ ἢ οὐχ ὑπὲρ

lex et sumptus facti, et decesse tituli, NO-
 ΜΟΣ. ΑΝΑΛΩΜΑΤΑ. LUGER.

ἰ. Ὅτι οὐ περὶ τῶν ἑμῶν ἰδίων μᾶλλον τι-
 μαρῆσεσθε Πολυκλέα, ἢ καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 λεγε, non τιμαρῆσεσθαι, et ἢ οὐχ ὑπὲρ.
 WOLF.

Οὐκ ἐπετριηράρχησα] F. add. ἂν post
 οὐκ. LUGER.

Ἀλλὰ καὶ πρότερον Εὐριπίδῃ] Οὐχὶ τῷ
 τραγικῷ, (πρεσβύτερος γὰρ ἐκεῖνος) ἀλλ' ἐτέ-
 ρῳ τινί. WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΗΣ ΤΡΙΗΡΑΡΧΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

1227

ΠΟΛΛΩΝ καὶ μεγάλων πραγμάτων κατεπειγόντων τοὺς Ἀθηναίους τρεῖς πηλῆσαι καὶ τῆς κατὰ θάλατταν ἐπιμεληθῆναι δυνάμεως, γράφεται ψήφισμα, τῶν τριηράρχων, τὸν μὲν πρῶτον τῶν ἄλλων τὴν ναῦν ¹κατέχοντα συμπληρωμένην, τὸν στέφανον λαβεῖν τὸν δὲ μὲν πρὸ τῆς ²ἑνῆς καὶ νέας, ἣτις ἐστὶν ἡ τελευταία τοῦ μηνὸς, περιεργασάντα τὴν ναῦν, **1228** ἐπὶ τὸ χῶμα δεθῆναι. τὸ χῶμα δὲ ἦν οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι περιβεβλημένον προτορμίσσεως ἕνεκα καὶ ἀγορᾶς τῶν ναυτῶν. Ἀπολλόδωρος οὖν ὁ Πασίωνος, πρῶτος τὴν ναῦν περιεργασίας, ἔλαβε τὸν στέφανον ³προστεθείσης δὲ πάλιν δοκιμασίας, ὅστις κάλλιστα παρεσκευάσατο τὴν τριήρη, στεφανῶσαι καὶ τοῦτον, ⁴ἀντιποιεῖται καὶ τοῦτον ἰστεφάνωσεν ὁ Ἀπολλόδωρος.

¹ παρέχοντα   ² ἑνῆς   ³ προστεθείσης   ⁴ ἀντιποιεῖται καὶ τοῦτον * ἰστεφάνωσθαι ὁ Ἀ.

τὴν ναῦν κατέχοντα] M. παρέχοντα. esse ex ipsa oratione, ubi ait δῆσαι καὶ δικαστηρίῳ παραδοῦναι. PALMER.
WOLF. ἣτις ἐστὶν ἡ τελευταία τοῦ μηνὸς] Ἡ τριακάς. IDEM.
Τεθῆναι] Melius margo edit. Benenat. ἰστεφάνωσθαι καὶ τοῦτον ἀντιποιεῖται καὶ τοῦτον ἰστεφάνωσεν] Le-
gὸ στεφανῶσαι καὶ τοῦτον ἀντιποιεῖται καὶ τοῦτον ἰστεφάνωσθαι. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΗΣ ΤΡΙΗΡΑΡΧΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

ἀ. Εἰ μὲν ὅτῳ πλεῖστοι συνεῖπον, ὦ Βουλῆ, τὸ ψήφισμα ἐκέλευσε δοῦναι τὸν στέφανον, καὶν ἀνόητος ἦν, εἰ λαβεῖν αὐτὸν ἠξίου, Κηφισοδότου μόνου μοι συνειρηκότος, τούτοις δὲ παμπόλλων. νῦν δὲ τῷ πρῶτῳ παρασκευάσαντι τὴν τριήρη τὸν ταμίαν προσέταξεν ὁ δῆμος δοῦναι πεποίηκα δὲ τοῦτ' ἐγὼ, διό φημι δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι. θαυμάζω δὲ καὶ τούτων, ὅτι, τῆς τριήρους ἀμελήσαντες, τοὺς ῥήτορας

ἀ. Ὁ δῆμος δοῦναι] S. τὸν στέφανον. WOLF.

παρσκευάσαν, καὶ δοκοῦσί μοι παντὸς διημαρτηκέαι τοῦ πράγματος, καὶ νομίζεις, οὐχὶ τοῖς ποιούσιν ἀ δεῖ χάριν ὑμᾶς ἔχειν, ἀλλὰ τοῖς φάσκουσιν, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγνωκότες, ὅνπερ ἐγὼ, περὶ ὑμῶν. καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο δικαίως ἂν ἔχοιτ' εὐνοϊκωτέρως ἐμοί· φαίνομαι γὰρ βελτίους ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, ἢ οὗτοι. ἐχρῆν μὲν οὖν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν, τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν 1229 παρ' ὑμῶν λαβεῖν, αὐτοὺς ἀξίους ἐπιδεικνύουαι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρόντες, ἐκεῖνο ποιούσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους¹ ἀμφοτέρω αὐτούς, ἅ τε αὐτοὺς ἐνεκωμίασαν, καὶ ὅσα εἰς ἡμᾶς ἐβλασφήμησαν, ἐξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων ἑκατέροις.

β'. Ψήφισμα γὰρ ὑμῶν ποιησαμένων, ὅς ἂν μὴ πρὸ τῆς² ἔνης καὶ νέας ἐπὶ χῶμα τὴν ναῦν περιορμίση, δῆσαι καὶ δικαστηρίῳ παραδοῦναι, καὶ ταῦτα κυρωσάντων, ἐγὼ μὲν περιόρμισα καὶ στέφανον διὰ ταῦτα παρ' ὑμῶν ἔλαβον· οὗτοι δὲ οὐδὲ καθεῖλκυσαν, ὡςτ' ἔνοχοι δεσμοῦ γεγονάσι. πῶς οὖν οὐκ ἀτοπώτατον ἂν διαπράξαισθε ἔργον, εἰ, τοὺς κατ' ἑαυτῶν ἑάσαντας τμήματα τοιοῦτον ἐπαχθῆναι, τούτους στεφανώσαντες ὑμεῖς φαίνοισθε; τὰ σκευὴ τοίνυν, ὅσα δεῖ παρέχειν τὴν πόλιν τοῖς τοιηράρχοις, ἐγὼ μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀνήλωσα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν· οὗτοι δ' ὑμετέροις κέχρηται, καὶ τῶν σφετέρων οὐδὲν εἰς ταῦτα προεῖνται. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ἐκεῖνό γ' ἔχοιεν εἰπεῖν, ὡς ἀνεπειρῶντο ἐμοῦ πρότεροι· πρὶν γὰρ ἤφθαι μόνον τῆς τριήρους τούτου, ἐπεπλήρωτό μοι, καὶ πάντες ἐωρᾶθ' ὑμεῖς ἀναπειρωμένην τὴν ναῦν. ἔτι τοίνυν ὑπηρεσίαν τὴν κρατίστην ἔλαβον, πολλῶ πλείστον ἀργύριον δούς. οὗτοι δὲ εἰ μὲν εἶχον³ χεῖρονα ἡμῶν, οὐδὲν ἂν ἦν δεινόν· νῦν δ' οὐδ' ⁴ ὅποιαντιοῦν μεμίσθωνται περὶ τοῦ πλείονος ἀντιλέγοντες. καὶ

¹ ἀμφοτέρω αὐτοῖς ἐπιδείξω ψευδομένους.

² ἔνης

³ χεῖρον ἂν ἡμῶν

⁴ ὅποιαντιοῦν ποῦ μεμίσθωνται

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο παρόντες, ἐκεῖνο ποιούσιν] Παρὰ τὸ παρίημι, non παρόντες, coram, ut habet vetus Hervagiana. IDEM. τοῦτο ad remotius, ἐκείνη ad proprius redit contra morem consuetum. AUGER.

β'. Ἄν ἐπειρῶντο] Lege conjunctim ἀνεπειρῶντο. Verbum est solenne in eo significatu, id est, periculum fecerunt, num triremis

bene instructa foret remigibus et cetero instrumento. Ea voce in eo significato et alii. PALMER.

Καὶ πάντες; ἐωρᾶθ' ὑμεῖς ἀναπειρωμένην] Ἄλλοι ἀναπειρωμένην. F. πεπληρωμένην. Nam ἀναγομένην non placet. WOLF.

Περὶ τοῦ πλείονος ἀντιλέγοντες; φάσκουτες, ὅτι πλέον ἀργυρίου ἀνήλωσαν. IDEM.

1230 τοι πῶς εἰσὶ δίκαιοι, ταῦτα μὲν ὕστερον ¹ ἔξαναπληροῦν, νῦν δ', ὡς πρῶτοι παρασκευασάμενοι, τὸν στέφανον λαβεῖν; ἠγοῦμαι τοίνυν, ὅτι μὲν δικαιοτάτ' ἂν στεφανώσαιτε ἐμὲ, καὶ μηδὲν εἰπόντος ἐμοῦ, γινώσκειν ὑμᾶς· ὅτι δ' οὐ μέτεστι μόνοις τούτοις περὶ τοῦ στεφάνου λόγος, τοῦτ' ἐπιδειξάσαι βούλομαι. πόθεν οὖν τοῦτο μάλιστα ἔσται δῆλον; ἀφ' ὧν αὐτοὶ πεποιήκασι. σκεψάμενοι γὰρ τὸν ἐξ ἑλαχίστου τριηραρχεῖν βουλόμενον, μεμισθώκασι τὴν λειτουργίαν. καὶ τοι πῶς οὐκ ἀδίκον, τῶν μὲν ἀναλωμάτων ἀφεστηκέναι, τῶν δὲ γιγνομένων δι' ἐκεῖνα τιμῶν ἀξιοῦν αὐτοῖς μετεῖναι; καὶ τοῦ μὲν μὴ περιορμίσαι τὴν ναῦν τότε τὸν μεμισθωμένον αἰτιᾶσθαι, τῶν δὲ καλῶς δεδηκονημένων νῦν αὐτοῖς κελεύειν χάριν ὑμᾶς ἔχειν;

γ'. Δεῖ τοίνυν ² ὑμᾶς μὴ μόνον ἐκ τούτων σκοπεῖν τὸ δίκαιον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε, ταῦτά τινῶν διαπραξαμένων τούτοις. ὅτε γὰρ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐνικήθητε, τότε τῶν τριηράρχων τοὺς μεμισθωκότας τὰς τριηραρχίας αἰτιωτάτους τοῦ γεγενημένου νομίζοντες, παρεδώκατε εἰς τὸ δικαστήριον, καταχειροτονήσαντες προδεδωκέναι τὰς ναῦς καὶ λελοιπέναι τὴν τάξιν· καὶ κατηγορεῖ μὲν Ἀριστοφᾶν, ἐδικάζετε δ' ὑμεῖς· εἰ δὲ μὴ μετριωτέραν ἔσχετε τὴν ὀργὴν τῆς ἐκείνων πονηρίας, οὐδὲν ἂν αὐτοὺς ἐκώλυε τεθνᾶναι. ταῦτά τοίνυν εἰδότες οὗτοι πεπραγμένα αὐτοῖς καὶ ἐκείνοις, οὐχὶ φρίττουσιν ἐν ὑμῖν ὑπὲρ ὧν προσήκει παθεῖν αὐτούς, ἀλλὰ δημηγοροῦσι κατ' ἄλλων καὶ στεφανοῦν κελεύουσιν αὐτούς. καίτοι σκείψασθε, τίν' ἂν ποτε δόξαίτε βεβουλεῦσθαι τρόπον, εἰ, διὰ τὴν αὐτὴν πρόφασιν, τοὺς μὲν θανάτου κρίναντες, τοὺς δὲ στεφανώσαντες, φανείητε; καὶ μὴν οὐ μόνον εἰ τοῦτο
1231 ποιήσαίτε, δοκοῖτ' ἂν ἁμαρτεῖν, ἀλλ' εἰ καὶ μὴ κολάσαίτε τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἔχοντες. οὐ γὰρ, ἐπειδὴν ἔασητέ τι τῶν ὑμετέρων ἀπολέσθαι, τότε χρή χαλεπαίνειν·

¹ ἐξ ἀνάγκης πληροῦν

² ὑμᾶς, ἃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ

λαβεῖν] M. προλαβεῖν. In fragg. IDEM. σκεψάμενοι γὰρ τὸν ἐξ ἑλαχίστου τριηραρχεῖν βουλόμενον] F. σκεψάμενοι γὰρ, καὶ ἐξ ἑλαχίστου τριηραρχεῖν βουλόμενοι. IDEM. σκεψάμενοι, considerantes, intuentes, pro

exemplo sumentes. AUGER.

γ'. Ταῦτα τοίνυν εἰδότες] Tolle accentum circumflexum, et lege ταῦτά, id est, cadem. PALMER.

Τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἔχοντες] S.

ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ μὲν ὑμέτερά ἐστι σῶα, καθοράτε δὲ τοὺς ἐφειστηκότας δι' αἰσχροκέρδειαν οὐχὶ προσήκουσαν πρόνοιαν περὶ σωτηρίας αὐτῶν ποιουμένους. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἐπιτιμήσῃ τῷ λόγῳ, πικρὸν εἶναι νομίσας, ἀλλὰ τοῖς τὸ ἔργον αὐτὸ πεποιηκόσι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους, τοῦτό ἐστι. θαυμάζω δ' ἔγωγε, τί δὴ ποτε τῶν μὲν ναυτῶν τοὺς ἀπολειπομένους, ὧν τριάκοντα δραχμὰς ἕκαστος ἔχει μόνας, δέουσι καὶ κολάζουσιν οὗτοι, τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς μὴ συμπλέοντας, ὧν τριάκοντα μνᾶς εἰς ἐπίπλουν εἴληφεν ἕκαστος, οὐ ταῦτά ποιεῖθ' ὑμεῖς· ἀλλ', εἰ μὲν πένης ὧν τις δι' ἔνδειαν ἀμάρτη, τοῖς ἐσχάτοις ἐπιτιμίαις ἐνέξεται, εἰ μὲν δὲ πλούσιος ὧν δι' αἰσχροκέρδειαν ταῦτά ποιήσῃ, συγγνώμης τεύξεται; καὶ ποῦ τὸ πάντα ἔχειν ἴσον καὶ δημοκρατεῖσθαι¹ φαίνεται, τοῦτον τὸν τρόπον ὑμῶν ταῦτα βραβεύοντων;

δ'. Ἐτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ κακείνο ἀλόγως² ἔχειν, τὸν μὲν εἰπόντα τι μὴ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὴ ἄλλῳ, τὸ τρίτον μέρος ἡτιμᾶσθαι τοῦ σώματος· τοὺς δὲ μὴ λόγον, ἀλλ' ἔργον, παράνομον πεποικηκότας, μηδεμίαν δοῦναι δίκην. καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες ἂν ὑμεῖς φήσαιτε τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα πράως ἔχειν, προδιδάσκειν ἑτέρους ἀδίκους εἶναι. βούλομαι τοίνυν,³ ἔπειδήπερ παρήλθον, καὶ τὰ συμβαίνοντα ἀπὸ τῶν τοιούτων ὑμῖν διεξελθεῖν.

ε'. Ἐπειδὴν γὰρ τις μισθωσάμενος τριηραρχίαν ἐκπλεύ-

¹ φαίνεται

² ἔχειν, * τὸ τὸν

³ ἔπειδήπερ εἰς τούτους τοὺς λόγους παρήλθον

κίλασαι, ἀπὸ τοῦ, δυνάμενοι. WOLF.

δ'. Τὸ τρίτον μέρος ἡτιμᾶσθαι τοῦ σώματος] Τὸ καθάπαξ ἡτιμᾶσθαι [ἀτιμος] §. κδ'. fin. in Mithiana et alibi habuimus: ut videantur et Athenienses diminutionem capitis habuisse magnam, majorem et maximam, ut nostri Jurisconsulti. IDEM.

Προδικάζειν ἑτέρους] Lege προδιδάσκειν.

ΙΔΕΜ.

Προδικάζειν] Sic et aliæ editiones, sed in margine Benenatiæ adscriptum est προδιδάσκειν, quod melius. PALMER.

ε'. Ἐπειδὴν γὰρ τις μισθωσάμενος κ. τ. λ.] Quæ pessime reddidit doctus interpres. Τριηραρχία munus Athenis fuit, gravissimum et magnis constans sumptibus, trieris ad bellum instruendæ et complendæ. Qui eas conducebant navium præfecturas, abu-

tebantur ea potestate ad expilandos in mari ac capiendos quoscunqueprehendere possent, prætextu ἀνδροληψίαν. Cum quis homicidii reus aufugerat Athenis in aliam civitatem, Athenienses negotium dabant suis Trierarchis ac navium bellicarum præfectis, ut quoscunque in mari possent ex illa civitate homines comprehendere, caperent atque abducerent, ipsorumque bona diriperent, ἀνδροληψίῳ nomine. Quod jus repræsaliorum vulgo vocamus. Junxit ergo hic Demosthenes ἀνδροληψίας et σύλας, quia diripiebant eos et eorum naves expilabant, adversus quos sibi esse jus ἀνδροληψίῳ prætendebant. Ex hoc prætextu multos ex sociis spoliabant innoxios et immerentes. Qui, ut se vindicarent, quoscunque etiam Athenienses privatis navibus

1232 ση, πάντας ἀνθρώπους ἄγει καὶ φέρει· καὶ τὰς μὲν ὤφελείας ἰδία καρποῦται, τὰς δὲ δίκας τούτων ὁ τυχῶν δίδωσιν ὑμῶν, καὶ μόνοις ὑμῖν οὐδαμῶσε ἐστὶν ἀνευ κηρυκείου βαδίσαι, διὰ τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας κατεσκευασμένας. ὥστε τῇ γ' ἀληθείᾳ σκοπῶν ἂν τις εὔροι τὰς τοιαύτας τριήρεις οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ καθ' ὑμῶν, ἐκπεπλευκυίας. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως τριήραρχον οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν προσδοκᾶν χρή πλουτήσῃν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ἰδίων τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθώσῃν, εἴπερ ἔσται τι τῶν δεόντων ὑμῖν· τούτων δὲ τὰναντία ἕκαστος ἐγνωνκῶς ἐκπλεῖ. καὶ γὰρ τοὶ ¹ τὰ τῶν αὐτῶν τρόπων ἀμαρτήματα ταῖς ὑμετέροις βλάβαις ἐπανορθοῦνται. καὶ τούτων οὐδὲν ἐστὶν ἄλογον. δεδώκατε γὰρ τοῖς βουλομένοις ἀδικεῖν, ἂν μὲν λάθωσιν, ἔχειν ἂν δὲ ληφθῶσι, συγγνώμης τυχεῖν· τοῖς οὖν ἡμεληκόσι δόξης ἀδεῖα ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται γέγονε. τῶν μὲν τοίνυν ἰδιωτῶν τοὺς μετὰ τὸ παθεῖν μαρθάνοντας ἀπροσκέπτους ὀνομάζομεν ὑμᾶς δ', οἵτινες οὐδὲ

¹ τὰ παρὰ τὸν αὐτῶν τρόπον

navigantes capere possent, par pari eis rependebant, et abducebant, navigatiaque eorum expilabant. Ob eas injurias quas illæ civitates ab Atheniensium trierarchis accipiebant, non audebant privati, nec ipsi mercatores, ex urbe quoquam navigare sine caduceo. Adversus igitur hujusmodi civitates, quæ homicidii convictos aut læsæ majestatis reos nolent ad supplicium reddere, ἀνδρολήψια et σύλας habere se intendebant, hoc est, jus hominum ex illis civitatibus, quocunque loco possent apprehendi, capiendorum, et bonorum, quæ ad eos pertinerent, diripiendorum, tanquam adversus hostes. De M. U. p. 212. SALMASIUS. De Atheniensium trierarchis quod dicit Salmasius, merum somnium est. Dicit Demosthenes, eos, qui quandoque τριηραρχίαν conducebant, multa mala patrare solitos, jure talionis, quod nos *repræsalias* dicimus. At Salmasius contrario omnino sensu vult trierarchiæ illos conductores sub prætextu ἀνδροληψίων *repræsaliarum* obvios quoque spoliare solitos, contra Demosthenis mentem apertam, et verborum elegantiam; quæ optime vertebat Wolfius, ex mento De-

mosthenis. Si qui igitur ab Atheniensium trierarchiæ redemptoribus spoliati fuerant nec jus obtinere potuerant, dabantur iis a sua repub. adversus Athenienses σύλαι, et, ut loquimur, *repræsalia*; per quas vexabantur, non trierarchi, qui injuriam fecerant, et inde locupletati erant, quod ait Demosthenes, sed quilibet alii, nec delicti nec lucri participes, ita ut vix possent Athenienses (quod ait oratorie Demosthenes) iter facere sine caduceo, διὰ τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας κατεσκευασμένας, propter tam corruptum quam bonorum direptiones ab his excitatas, aut quibus hi suis deprædationibus causam præstiterant. Ἀνδροληψία igitur illæ et σύλαι non erant Atheniensium, nec sub earum prætextu deprædationes illæ fiebant a trierarchiæ conductoribus; sed aliorum contra, quos hi trierarchi injuria spoliaverant. Cur igitur ad trierarchos illos, de quibus boni illi mercatores nunquam cogitarant, verba Salmasius torqueret, causa non erat. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. II. c. XX. §. XXI. HERALDUS. Vid. vol. III. p. 518. v. ult.

Καὶ γὰρ τοὶ τὰ τῶν αὐτῶν τρόπων ἀμαρτήματα] M. τὰ παρὰ τὸν τρόπον τὸν αὐτῶν ἀμαρτήματα. In Jarrag. M. τῶν τρόπων τῶν αὐτῶν. WOLF.

πεπονθότες πολλάκις ἤδη φυλάττεσθε, τί τις καλέσειεν ἄν;

ζ'. Ἀξιον τοίνυν καὶ περὶ τῶν συνειρηκότων εἰπεῖν. οὕτω γὰρ ἡγοῦνται τινες ἐξουσίαν εἶναι σφίσι καὶ ποιεῖν ὅ τι βούλονται καὶ λέγειν παρ' ὑμῖν, ὥστε τῶν ¹ ποτὲ συγκατηγοροῦντων μετὰ Ἀριστοφῶντος καὶ πικρῶν ὄντων τοῖς μεμισθωκόσι τὰς τριηραρχίας νῦν κελεύουσί τινες τούτους στεφανῶσαι· καὶ δυοῖν θάτερον ἐξελέγχουσιν αὐτούς, ἢ τὸτ' ἐκείνους ἀδίκως συκοφαντοῦντες, ἢ νῦν τοῖσδ' ἐπὶ μισθῷ συνηγοροῦντες· καὶ χαρίσασθαι κελεύουσιν ὑμᾶς, ² ὥσπερ περὶ δωρεᾶς, ἀλλ' οὐ περὶ νικητηρίων, τῶν λόγων 1233 ὄντων, ἢ καὶ χάριν τιθεμένων διὰ τῶν τοιούτων τοῖς ἀμελοῦσιν ὑμῶν, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν βελτιόνων, τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἂ δεῖ, χαρίζεσθαι προσῆκον.

ζ'. Ἐπειθ' οὕτως ὀλιγοῦσι τοῦ δοκεῖν ἐπιεικεῖς εἶναι, καὶ παντελῶς τᾶλλα πάρεργα πρὸς τὸ λαβεῖν νομίζουσιν, ὥστ' οὐ μόνον τοῖς πρότερον ῥηθεῖσιν ὑφ' αὐτῶν ἐναντία τολμῶσι δημηγορεῖν, ἀλλὰ καὶ νῦν οὐ ταῦτα λέγουσιν ἑαυτοῖς, οἳ τινες τοὺς μὲν ναύτας φασὶ δεῖν οἰκείους εἶναι τῆς τριήρους τῆς ληψομένης τὸν στέφανον, τῶν δὲ τριηραρχῶν τοὺς ἠλλοτριωκότας αὐτούς ἀπὸ τῆς λειτουργίας τούτους στεφανῶσαι κελεύουσι· καὶ φασὶ μὲν οὐδένα τούτων πρότερον παρασκευάσασθαι, κελεύουσι δὲ κοινῇ στεφανοῦν ἡμᾶς, τοῦ ψηφίσματος οὐ ταῦτα λέγοντος. ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ³ τοῦτο συγχωρεῖν, ὅσουπερ καὶ μεμισθωκέναι τὴν τριηραρχίαν· οὔτε γὰρ τοῦθ' ὑπομείναιμ' ἄν, οὔτ' ἐκεῖν' ἐποίησα. προσποιῶνται μὲν τοίνυν ὑπὲρ τοῦ δικαίου συνηγορεῖν· σπουδάζουσι δὲ μᾶλλον, ἢ προῖκ' ἄν τις ὑμῶν πράττων, ⁴ ὥσπερ ἄξια τοῦ μισθοῦ ποιῆσαι προσῆκον ἑαυτοῖς, ἀλλ' οὐ γνώμην ἀποφήνασθαι. εἴθ', ὥσπερ οὐχὶ πολιτείας κοινῆς μετέχοντες, καὶ διὰ ταῦτα τῷ βουλομένῳ λέγειν ἐξόν, ἀλλ' ἱερωσύνην ἰδίαν αὐτοῖ τινὰ ταύτην ἔχον-

¹ τίποτε² ὡς περὶ³ τοῦ τοῦτο σ., ὁ. π. καὶ * τοῦ μεμισθωκέναι⁴ ὥσπερ * οἷα, ἄξια τοῦ μισθοῦ ποιῆσαι, περ. ἑαυτ. ἀλλὰ * γνώμην

ζ'. Χάριν τιθεμένων] M. καταθεμένων. σιν, ἂ δεῖ, χαρίζεσθαι προσῆκον] Suspectus IDEM. I. χάριν τιθεῖναι ὑμᾶς, referendo ad locum, in quo convertendo me non ineptam conjecturam secutum confido. WOLF. vel πειθεσμένων. AUGER.

Ἄλλ' οὐ διὰ τῶν βελτιόνων, τοῖς ὑπηρετοῦ-

ζ'. Ἡ προῖκ' ἄν τις ὑμῶν πράττων] S. σπου-

δάσειν. IDEM.

τες, ἂν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἐν ὑμῖν τις εἴπῃ, δεινὰ πάσ-
 σχουσι καὶ θρασὺν εἶναί φασι· καὶ εἰς τοσοῦτον ἀναισθη-
 σίας προήκουσιν, ὥστ' οἴονται, τὸν ἅπαξ εἰρηκότα ἂν καλέ-
 σωσιν ἀναιδῆ, σφᾶς αὐτοὺς πάντα τὸν εἶον καλοὺς κάγα-
 θοὺς νομίζεσθαι. καίτοι, διὰ μὲν τὰς τούτων δημηγορίας,
 1234 πολλὰ χεῖρον ἔχει· διὰ δὲ τοὺς οἰομένους δεῖν τὰ δίκαια ἀντι-
 λέγειν, οὐ πάντ' ἀπόλωλε. τοιοῦτους τοίνυν τοὺς συνηγοροῦν-
 τας αὐτοῖς παρεσκευασμένοι, καὶ τσοαύτην βλασφημίαν εἰ-
 δότες οὔσαν καθ' αὐτῶν τοῖς βουλομένοις τι λέγειν¹ φλαῦρον,
 ὅμως εἰς λόγον ἠξίωσαν καταστῆναι, καὶ κακῶς τιν' ἐτόλμη-
 σαν εἰπεῖν, οἷς ἀγαπητὸν ἦν μὴ πάσχουσι κακῶς αὐτοῖς.
 τοῦ τοίνυν τούτους ἀδίκους εἶναι καὶ θρασεῖς οὐδένες ὑμῶν
 εἰσὶν αἰτιώτεροι· παρὰ γὰρ τῶν λεγόντων, οὓς ἴστε ἐπὶ
 μισθῷ τοῦτο πράττοντας, πυνθάνεσθε ποῖόν τιν' ἕκαστον
 δεῖ νομίζειν, οὐκ αὐτοὶ θεωρεῖτε. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον,
 τούτους μὲν αὐτοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν νομίζειν,
 τοὺς δ' ὑπὸ τούτων ἐπαινουμένους χρηστοὺς ἠγεῖσθαι;
 καὶ γὰρ τοι πάντα δι' αὐτῶν ποιοῦνται καὶ μονονουχὶ
 ὑπὸ κήρυκος πωλοῦσι τὰ κοινὰ, καὶ στεφανοῦν, ὃν ἂν αὐ-
 τοῖς δοκῆ, καὶ μὴ στεφανοῦν, κελεύουσι, κυριωτέρους αὐ-
 τοὺς τῶν ὑμετέρων δογματῶν καθιστάντες. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὡ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραινῶ, μὴ ποιεῖν τὴν τῶν ἀναλίσκειν
 ἐθελόντων φιλοτιμίαν ἐπὶ τῇ τῶν λεγόντων πλεονεξίᾳ. εἰ
 δὲ μὴ, διδάξετε πάντας τὰ μὲν ὑφ' ὑμῶν προσταττόμενα
 ὡς εὐτελέστατα διοικεῖν, τοὺς δ' ὑπὲρ τούτων ἀναιδῶς εἰς
 ὑμᾶς ψευδομένους ὡς πλείστου μισθοῦσθαι.

¹ φαῦλον

Δεινὰ πάσχουσι] Ἀγανακτοῦσιν ἀδικεῖσθαι· αὐτ τοῖς δικαίοις. IDEM.
 προσποιούμενοι. IDEM.

Πάντα δι' αὐτῶν ποιοῦνται] Non placet.

Ἄν καλέσωσι] M. ἂν τινα καλέσωσι. IDEM. F. διοικεῖται, αὐτ διοικόνται, ἀντὶ τοῦ, διει-
 τὰ δίκαια ἀντιλέγειν] F. πρὸς τὰ δίκαια, κούσι δι' ἐαυτῶν. IDEM.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΟΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

ΛΥΚΩΝ τις, τὸ γένος Ἡρακλεώτης, τῇ Πασίανος ἐχρήτο τραπέζῃ. οὗτος, μέλλων ἐκ-
πελεῖν εἰς Λιβύην, κατελιπεν ἀργύριον παρὰ Πασίαν, ὡς μὲν Πασίαν ζῆν ἔλεγε, καὶ
Ἀπολλόδαμος λέγει ἵν, ἐντειλόμενος ἀποδοῦναι Κηφισιάδῃ· ὡς δὲ Κάλλιππος φησιν, ἑαυτῷ
χαρισάμενος, φίλῃ τε οἶτι καὶ προσέειπεν τῶν πάντων Ἡρακλεωτῶν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ
Λύκου, τὸ ἀργύριον ἀπεδόθη Κηφισιάδῃ· Κάλλιππος δὲ, ὡς φησιν Ἀπολλόδαμος, ἔπειδὴ
πειθεὶν τῷ Πασίαν οὐκ ἠδύνατο μεθ' ἑαυτοῦ γινόμενον συνεπιθέσθαι τῷ ξένω, ἐπ' αὐτὸν
ἔλθε τὴν Πασίαν, βλάβης αὐτῷ δικαζόμενος, καὶ Λυσιθεῖδῃ τὸ πρᾶγμα ἐπέτερεψεν, ὅς-
τις, Πασίανος ζῆντος, οὐδὲν ἀπεφίνατο. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου, αὔθις Ἀπολλοδώρῳ λαγχά-
σαι δίκην τοῦ ἀργυρίου Κάλλιππος, καὶ ἤξιον πάλιν ἐπιτρέψαι τῷ Λυσιθεῖδῃ. ὁ δὲ Ἀπολ-
λόδαμος τὴν μὲν διατητὴν ἐδέξατο· πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου Λυσιθείδου ἀπένεγκεν, ἵν',
ὡς φησιν, ὁμίαςας δικάσῃ, καὶ μὴ χωρὶς ὅρκου διαιτῶν τῷ Κάλλιππῳ χαρίσται. ὁ δὲ Λυ-
σιθεΐδης ἵ οὐκ ὁμίαςας ἀπεφίνατο, καὶ κατεδίητσε τὴν δίκην. διόπερ, ἔφασιν δούς, ὁ Ἀπολλό-
δαμος εἰς τὸ δικαστήριον εἰσέρχεται.

1234
1235

¹ Deest οὐκ.

Πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου, Λυσιθείδου
ἀπένεγκεν] F. πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν κατὰ τοὺς
νόμους Λυσιθείδην ἀπένεγκεν. Oratio habet
p. 247. v. 5. κατὰ τοὺς νόμους γὰρ ἐπέτρε-
ψα, καὶ ἀπένεγκα πρὸς τὴν ἀρχὴν. et v. pen.
ὁ δὲ Λυσιθεΐδης οὐκ ὁμίαςας, addita negatione.

Oratio habet p. 247. v. 6. οὗτος δὲ τὸν κατὰ
τοὺς νόμους ἀπεννεγκένον διατητὴν ἔπειδὴ
ἀνώμοτον διαιτῆσαι. WOLF.

Εἰς δικαστήριον εἰσέρχεται] Vid. Petit.
Comm. in L. A. I. IV. t. V. §. IV.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΟΝ

ΛΟΓΟΣ.

Α. ΟΥΚ ἔστι χαλεπώτερον οὐδὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, 1235
ἢ ὅταν ἄνθρωπος, δόξαν ἔχων καὶ δυνάμενος εἰπεῖν, τολμᾷ
ψεύδεσθαι καὶ μαρτύρων εὐπορῇ. ἀνάγκη γὰρ ἤδη ἐστὶ τῷ
φεύγοντι, μηκέτι περὶ τοῦ πράγματος μόνον λέγειν, ἀλλὰ 1236
καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος, ὡς οὐκ εἰκὸς αὐτῷ διὰ τὴν
δόξαν πιστεύειν. εἰ γὰρ ἔδος καταστήσετε τοῖς δυναμένοις

εἰπεῖν καὶ δόξαν ἔχουσι μᾶλλον πιστεύειν, ἢ τοῖς ἀδυνατωτέροις, ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθε τὸ ἔθος τοῦτο κατεσκευακότες. δέομαι οὖν ὑμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο πώποτε πρᾶγμα αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐδικάσατε, μηδὲ μεθ' ἐτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι, μήτε μετὰ τῶν διωκόντων μήτε μετὰ τῶν φευγόντων, ἀλλὰ τὸ δίκαιον σκεψάμενοι, οὕτω καὶ νῦν διαγνώσασθαι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν διηγῆσομαι.

Β'. Λύκων γὰρ ὁ Ἡρακλεώτης, ὃς ἄνδρες δικασταί, οὗτος ¹ ὃν καὶ αὐτὸς λέγει, τῇ τραπέζῃ τῇ τοῦ πατρὸς ἐχρήτο, ὡς περ καὶ οἱ ἄλλοι ἔμποροι, ξένος μὲν ὢν Ἀριστόνῳ τῷ Δεκελεῖ καὶ Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ, ἄνθρωπος ² δὲ σώφρων. οὗτος, ἐπειδὴ ἐκπλεῖν ἤμελλεν εἰς τὴν Λιβύην, διαλογισάμενος πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐναντίον Ἀρχεβιάδου καὶ Φρασίου προσέταξε τὸ ἀργύριον, ὃ κατέλιπεν, — ἦν δὲ τοῦτο ἑκαταίδεκα μναῖ καὶ τετταράκοντα δραχμαί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν πάνυ ἀκριβῶς ἐπιδειξῶ —, Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι, λέγων, ὅτι κοινωνὸς αὐτοῦ εἶναι ὁ Κηφισιάδης οὗτος, οἰκῆτωρ μὲν ὢν ἐν Σκύρω, ἐν δὲ τῷ παρόντι ἐφ' ἐτέρα ἀποδημῶν ἐμπορία· δεῖξαι δὲ ἂν αὐτὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ συστήσαι τῷ Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ Φρασίᾳ προσέταξεν, ἐπειδὴ ἤκοι ἐκ τῆς ἀποδημίας. εἰώθασι δὲ πάντες οἱ τραπεζῖται, ὅταν τις ἀργύριον τιθεῖς ἰδιώτης

¹ ὃν καὶ οὗτος αὐτὸς

² δὲ τις σώφρων

ἀ. Ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς] M. ἐφ' ὑμᾶς αὐτοῦς, etsi non ignoro, sæpius in auctoribus ita legi: sed illud dubito, erronee librarium id fiat, an auctoritate scriptorum. WOLF. Dicitur pro ἐφ' ὑμᾶς αὐτοῦς. AUGER.

Μηδὲ μεθ' ἐτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι] Ἀντὶ τοῦ, μετὰ μηδετέρων, κατ' Ἀττικὴν τμησιν. WOLF.

Β'. Τῷ Δεκελεῖ] Alii Δεκελαεῖ, παρὰ τὴν Δεκελείαν. Sed malo Δεκελεῖ, ut Ἀλεξανδρεῖ, κατὰ συγκοπὴν. IDEM.

Εἰώθασι δὲ πάντες] Hic vides præcipuum trapezitarum ministerium, apud quos pecunia a peregrinis vel aliis deponerentur, recipiendæ, vel iis dandæ, quibus convenerat, qui ideo rationes conficiebant, quibus continebatur inter cætera, quid a quoque accepissent, quid et quibus dare aut reddere aliquid tenerentur. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. II. c. XXIV. §. VIII. HERALDUS.

Ὅταν τις ἀργύριον τιθεῖς ἰδιώτης] Τὸ

ἰδιώτης suspectum est: malim aliud. WOLF.

Ὅταν τις — προστάτῃ] Hic ἰδιώτης quibusdam displicet, nec immerito. Scriptum fortasse fuerat, ὅταν ἀργύριον τιθεῖς ἰδιόν τις ἀποδοῦναι τῷ προστάτῃ, cum quis pecuniam suam deponit alicui reddendam, vel, quam jubet alicui reddi. τιθεῖναι hac in re proprium est. Unde δέματα ejusmodi pecunia apud argentarios depositæ, Plutarch. Consol. ad Apollon. Sic apud Plautum in Curculione [act. III. v. 62.]

Tecum oro, et quæso, qui has tabellas afferet,

Tibi, ut ei detur, quam istic emi virginem,

Quod te præsentem istic egi, teque interprete,

Et aurum, et vestem: jam sois, ut convenerit.

Argentum des lenoni, huic des virginem.

Ibid. §. IX. HERALDUS.

ἀποδοῦναί τῳ προστάτῃ, πρῶτον τοῦ δέντος τοῦνομα γρά- 1237
φειν καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀργυρίου· ἔπειτα παραγράφειν,
τῷ δεῖν ἀποδοῦναι δεῖ. καί, εἰ μὲν γινώσκωσι τὴν ὄψιν
τοῦ ἀνθρώπου, ὧ εἰ μὲν δὲ ἀποδοῦναι, τοσοῦτον μόνον ποιεῖν,
γράψαι, ὧ δεῖ ἀποδοῦναι· εἰ μὲν δὲ μὴ γινώσκωσι, καὶ τού-
του τοῦνομα προσπαραγράφειν, ὅς ἂν μέλλῃ συστήσειν καὶ
δείξειν τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἂν δέη κομίσασθαι τὸ ἀργύριον.

γ'. Τύχης δὲ συμβάσεως τοιαύτης τῷ Λύκωνι τούτῳ,
ὥστε, εὐθύς ἐκπλέοντα αὐτὸν, περὶ τὸν Ἀργολικὸν κόλ-
πον ὑπὸ ληστρίδων νεῶν τὰ τε χρήματα καταχθῆναι
εἰς Ἄργος καὶ αὐτὸν τοξευθέντα ἀποθανεῖν, ἔρχεται ἐπὶ
τὴν τράπεζαν Κάλλιππος οὕτως εὐθύς ἐρωτῶν Λύκωνα
Ἡρακλεώτην εἰ γινώσκουσιν. ἀποκριναμένου δὲ Φορμίωνος
τουτοῦ, ὅτι γινώσκουσιν· ἄρα καὶ ἐχρήτο ὑμῖν; ἔφη ὁ
Φορμίων· ἀλλὰ πρὸς τί ἐρωτᾷς; πρὸς τί; ἔφη, ἐγὼ σοὶ
ἐρῶ. ἐκεῖνος μὲν τετελεύτηκεν· ἐγὼ δὲ προξενῶν τυγχάνω
τῶν Ἡρακλεωτῶν. ἀξιῶ¹ δὲ σε δεῖξαι μοι τὰ γράμματα,
ἵν' εἶδῶ, εἴ τι καταλέλοιπεν ἀργύριον· ἐξ ἀνάγκης γάρ μοι
ἐστὶν ἀπάντων Ἡρακλεωτῶν ἐπιμελεῖσθαι. ἀκούσας δ'
αὐτοῦ ὁ Φορμίων, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔδειξεν εὐθέως παρα-

1 δι

¹ Ὡ εἰ μὲν] Imo ἂν pro εἰ μὲν. AUGER.

Τοσοῦτον μόνον ποιεῖν] S. εἰώδασιν.
WOLF.

Ὅς ἂν μέλλῃ συστήσειν] Quem oporteat ostendere et testificari eum esse cui dari oportet. BUDÆUS.

Ὅς ἂν μέλλῃ συστήσειν] Verba ista male accipiunt docti interpretes. συστήσειν non est hic commendare, sed testatione sua indicare. Is igitur, qui hoc munere fungitur, est notor et cognitor. Quomodo συστατικαὶ ἐπιστολαὶ non semper commendatitiæ, sed testationales. συστατικαὶ apud Isocratem in Trapezit. est dare aliquem qui se constituat soluturum. Ibid. §. X. HERALDUS.

γ'. Ἐκπλέοντα αὐτὸν] Hæc verba cum nulla re coherent; deberet legi ἐκπλέοντος αὐτοῦ. AUGER.

Ἄρα καὶ ἐχρήτο] Verba hæc sunt distinguenda; ἄρα καὶ ἐχρήτο ὑμῖν; ἔφη ὁ Φορμίων. Quod dicit ἐχρήτο ὑμῖν i. e. τῇ ὑμῶν τραπέζῃ. An pecunias suas mensæ vestræ credebat? apud vos collocabat, aut deponebat? Peregrini pecunias suas apud mensarios sæpius deponebant, ut om̄i essent

in tuto. Qui igitur mensarios habebant peculiares ad eam rem, et cætera istiusmodi, dicebantur αὐτοῖς χρῆσθαι, vel τῇ αὐτῶν τραπέζῃ. Isocr. in Trapezit. et Demosth. supra p. 239. v. 9. Ibid. §. XI. HERALDUS.

Ἐγὼ δὲ προξενῶν τυγχάνω]. Cum autem sim proxeneta omnium negotiatorum Hæraclæensium in univèrsam, quæso exhibe mihi rationes mensæ tuæ, ut sciam equid ille pecuniarum apud mensam depositarum habuerit. Proxenetæ sunt conciliatores et interventores quasique conglutinatores hominum inter se stipulantium et spondentium, aut quemvis contractum conventumque ineuntium. Apud Senecam non semel legitimus pro iis, qui nominibus faciendis intervenire solent. BUDÆUS.

Ἐδειξεν εὐθέως παραχρηῖμα] Ἐκ παραλλήλου τὰ χρήματα δέδωκεν, ἢ κατήχθη. Sed si ληστρίδες ναῦς fuerunt, cur Argos redierunt? cur pecuniam non eriperunt? An a republica missæ fuerunt contra alios? et miser hic Lycon obiter periit. In farrag. Neutrum placet [nec παραχρηῖμα nec τὰ χρήματα], τὰ γράμματα probō. WOLF.

χρῆμα. δείξαντος δὲ αὐτοῦ τὸ γραμματεῖον, ἀναγνοὺς αὐ-
 τὸς καὶ ἄλλος οὐδεὶς, καὶ ἰδὼν γεγραμμένον ἐν αὐτῷ
 Λύκων Ἡρακλεώτης -- Χιλίας ἑξακοσίας τετ-
 ταρακόνητα Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι δεῖ -- Ἀρ-
 χεβιάδης Λαμπρεὺς δείξει τὸν Κηφισιάδην
 ὄχετο ἀπιὼν σιωπῇ, καὶ πλέον ἢ πέντε μηνῶν οὐδένα
 λόγον ἐποίησατο. ἐπιδημήσαντος δὲ τοῦ Κηφισιάδου μετὰ
 ταῦτα καὶ προσελθόντος πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἀπαι-
 1238 τούτους τὰ χρήματα, παρόντος δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 Ἀρχεβιάδου καὶ τοῦ Φρασίου, οὓς ὁ Λύκων τῷ πατρὶ συν-
 ἔστησε καὶ ἐκέλευσε τὸν Κηφισιάδην δείξαι, ὃς εἶη, ἐπειδὴ
 ἔλθοι, ¹ παρόντων καὶ ἄλλων, ἑξαριθμήσας αὐτῷ τὰς ἐκ-
 καίδεκα μνᾶς καὶ τετταράκοντα δραχμαῖς ἀπέδωκε Φορ-
 μίων οὐτοσί. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ἀπάντων ὑμῖν τὰς
 μαρτυρίας ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Ὅτι μὲν ἀληθῆ ἅπαντα εἶπον πρὸς ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες
 δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀκηκόατε. προσελθὼν δὲ συχνῶ
 χρόνῳ ὕστερον πρὸς τὸν πατέρα Κάλλιππος οὐτοσί ἐν
 ἄστει, ἤρετο αὐτὸν, εἰ ἤδη ἐπιδεδημηκῶς εἶη ὁ Κηφισιάδης,
 ὅτῳ ἐπιγεγραμμένον εἶη ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον τὸ ὑπὸ τοῦ
 Λύκωνος τοῦ Ἡρακλεώτου καταλειφθέν; ἀποκριναμένου δὲ
 τοῦ πατρὸς, ὅτι οἴοιτο μὲν, εἰ μέντοι βούλοιτο εἰς Πειραιᾶ
 καταἔλθαι, τὴν ἀκρίβειαν εἴσοιτο· οἷσ'θά τοι, ἔφη, ὅ τι
 ἐστίν, ὧ Πασίων, ὅ σε ἐρωτῶ; — καὶ, μὰ τὸν Δία καὶ
 τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Δήμητρα, οὐ ψεύσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, ἀλλ', ἂ τοῦ πατρὸς ἤκουον, διηγῆσομαι

¹ παρόντων * δὲ καὶ

Εἰθέως τὰ γράμματα] Pro verbis istis
 pleraque exemplaria habent εἰθέως παρα-
 χρῆμα. Sed vera lectio est τὰ γράμματα.
 Ergo rationes argentariorum rem omnem
 cum iis gestam continebant; pecunias
 apud eos depositas, et quibus conditioni-
 bus, sive cum usuris reddendas, sive sine
 usuris, et totam negotii rationem: et
 ideo tam jure Græco, quam jure Romano
 edi debuerunt iis, quorum intererat, etsi
 nemo invitus rem suam edere et exhibere
 cogendus sit; cum ejusmodi rationes non

sint argentarii propria, sed et iis com-
 munes, quibuscum ei res est. Et ideo
 summa diligentia conficiebantur. De-
 mosth. π. Τιμῶθ. [p. 193. v. 23] Et cum
 cui pecuniam de mensa dabant, adscri-
 bere solebant sæpius ad quem usum eam
 darent, ut de re omni constaret certius.
 π. Τιμῶθ. [p. 200. v. 2.] Ibid. §. XII.
 HERALDUS.

Οὓς ὁ Λύκων] Verti quasi legeretur:
 οὓς ὁ Λύκων τῷ πατρὶ συστήσαι ἐκέλευσε τὸν
 Κηφισιάδην καὶ δείξαι. AUGER.

ὑμῖν. — ἔξεστί σοι, ἔφη, ἐμέ τε εὖ ποιῆσαι καὶ σεαυτὸν
 μηδὲν βλαθῆναι· πρόξενῶν μὲν γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρα-
 κλεωτῶν, βούλοιο δ' ἂν, ὡς αἶμαι ἐγὼ, ἐμέ μᾶλλον τὸ
 ἀργύριον λαβεῖν, ἢ τὸν μέτοικον ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρω
 κατοικοῦντα καὶ οὐδενὸς ἄξιον. συμβέβηκε δὲ τοιοῦτόν τι.
 ὁ Λύκων τυγχάνει ὦν καὶ ἄπαις καὶ κληρονόμον οὐδένα
 οἴκοι καταλιπὼν, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι· πρὸς δὲ τούτῳ,
 ἐπειδὴ εἰς Ἄργος κατήχθη τετρωμένος, τῷ προξένῳ τῶν
 Ἡρακλεωτῶν τῷ Ἀργεῖῳ τὰ χρήματα δέδωκεν, ἃ κατή-
 χθη μετ' αὐτοῦ. οἷός οὖν εἰμί καὶ ἐγὼ τὰ ἐνθάδε αὐτὸς 1239
 ἀξιοῦν λαμβάνειν· ἠγοῦμαι γὰρ δίκαιος εἶναι ἔχειν. σὺ
 οὖν, εἰ ἄρα μὴ ἀπέιληφε, λέγε, ὅτι ἐγὼ ἀμφισβητῶ, ἂν
 ἄρα ἔλθῃ ὁ Κηφισιάδης· εἰ δ' ἄρα ἀπέιληφε, λέγε, ὅτι
 ἐγὼ, μάρτυρας ἔχων, ἠξίου ἐμφανῆ καταστήσασθαι τὰ χρή-
 ματα ἢ τὸν κεκομισμένον, καὶ, εἴ τι με βούλεται ἀφελέ-
 σθαι, πρόξενον ὄντα ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ εἶρητο,
 ἐγὼ, ἔφη ὁ πατήρ, ὦ Κάλλιππε, χαρίζεσθαι μὲν σοι βού-
 λομαι — καὶ γὰρ ἂν καὶ μαινοίμην, εἰ μὴ —, οὕτω μὲν
 τοι, ὅπως ἂν αὐτὸς τε δόξω μὴ χείρων εἶναι καὶ ἐκ τοῦ
 πράγματος μηδὲν ζημιώσομαι. εἰπεῖν μὲν οὖν μοι ταῦτα
 πρὸς τὸν Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Ἀριστόνου, καὶ πρὸς αὐτὸν
 δὲ τὸν Κηφισιάδην, οὐδὲν διαφέρει· εἰάν μέντοι μὴ θέλωσι
 ταῦτα ποιεῖν εἰπόντος ἐμοῦ, αὐτὸς ἤδη διαλέγου αὐτοῖς.
 ἀμέλει, ἔφη οὗτος, ὦ Πασίων, εἰάν βούλει σὺ, ἀναγκάσεις
 αὐτοὺς ταῦτα ποιῆσαι. ἃ μὲν οὖν διελέχθη, ὦ ἄνδρες δι-
 κασταί, οὗτος μὲν τῷ πατρὶ, ἐκεῖνος δὲ τῷ Ἀρχεβιάδῃ
 καὶ τῷ Κηφισιάδῃ, τούτου δεηθέντος, καὶ τούτῳ χαριζόμε-
 νος, ταῦτά ἐστιν, ἐξ ὧν κατὰ μικρὸν ἢ δίκη αὕτη πέπλα-
 σται· ὦν ἐγὼ ἠθέλον τούτῳ ταύτην, ἥτις εἴη μέγιστη
 πίστις, δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν. οὗτος δὲ ὁ
 ἀξίων ὑφ' ὑμῶν πιστεύεσθαι, ὡς ἀληθῆ λέγων, τρία ἔτη
 διαλιπὼν, ἐπειδὴ, τοπρῶτον διαλεχθέντος τοῦ πατρὸς τῷ
 Ἀρχεβιάδῃ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς Κηφισιάδου¹ ἐπιτηδείοις,

¹ ἐπιτηδείους τοῖς Κηφισιάδου

θ. οἷός εἰμι ἀξίῳ λαμβάνειν] Ἄντι τοῦ, λαμβάνειν ἀξίῳ, ἢ, νομιζῶ δίκαιος εἶναι λαμβάνειν. WOLF.

Περίειπεν] I. περίειπεν ὄντα ἂν ἀφαιρεθῆναι. AUGER.

Πρὸς τὸν Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Ἀριστόνου] Supra φρασίαν dixit. WOLF.

² ὦν ἐγὼ ἠθέλον τούτῳ ταύτην ἥτις εἴη μέγιστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν] Ἄντι τοῦ, ὅτι ἐγὼ ἠκούον. IDEM.

οὐκ ἔφασαν Καλλιππῶ προσέχειν τὸν νοῦν ¹ οὐδὲν οἷς λέγει· ἐπειδὴ δὲ ἦσθετο ἀδυνατῶς ἤδη ἔχοντα τὸν πατέρα καὶ μόγις εἰς ἄστυ ἀναβαίνοντα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν αὐτὸν
 1240 προδιδόντα, λαγχάνει αὐτῷ δίκην, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὡς περ νῦν ἀργυρίου, ἀλλὰ βλάβης, ἐγκαλέσας βλάβειν ἑαυτὸν ἀποδιδόντα Κηφισιάδῃ τὸ ἀργύριον, ὃ κατέλιπε Λύκων ὁ Ἡρακλεώτης παρ' αὐτῷ, ἀνευ αὐτοῦ, ὁμολογήσαντα μὴ ἀποδώσειν. λαχὼν δὲ, παρὰ μὲν τοῦ διαιτητοῦ ἀνείλετο τὸ γραμματεῖον· προῦκαλέσατο δ' αὐτὸν ἐπιτρέψαι Λυσιθεΐδῃ, αὐτοῦ μὲν καὶ Ἰσοκράτους καὶ Ἀφαρέως ἐταίρω, γνωρίμῳ δὲ τοῦ πατρὸς. ἐπιτρέψαντος δὲ τοῦ πατρὸς, ὃν μὲν χρόνον ἔζη ὁ πατήρ, ὅμως, καί περ οἰκείως ἔχων τούτοις, ὁ Λυσιθεΐδης οὐκ ἐτόλμα οὐδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτάνειν. καίτοι οὕτω τινὲς ἀναίσχυντοί εἰσι τῶν οἰκείων τῶν τουτουῖ, ὥστε ἐτόλμησαν μαρτυρῆσαι, ὡς ὁ μὲν Κάλλιππος ὄρκον τῷ πατρὶ δοίῃ, ὁ δὲ πατήρ οὐκ ἐθέλοι ὁμόσαι παρὰ τῷ Λυσιθεΐδῃ· καὶ οἴονται ὑμᾶς πείσειν, ὡς ὁ Λυσιθεΐδης οἰκειὸς μὲν ὢν τῷ Καλλιππῶ, διαιτῶν δὲ τὴν δίκαιαν, ἀπέσχετ' ἂν μὴ οὐκ εὐθύς τοῦ πατρὸς καταδιαιτῆσαι, δι' αὐτοῦ γε ἑαυτῷ μὴ ² θέλων δικαστοῦ γενέσθαι τοῦ πατρὸς. ὡς δὲ ἐγὼ μὲν ἀληθῆ λέγω, οὔτοι δὲ ψεύδονται, πρῶτον μὲν αὐτὸ ὑμῖν τοῦτο γενέσθω τεκμήριον, ὅτι κατεγνώκει ἂν αὐτοῦ ὁ Λυσιθεΐδης, καὶ ὅτι ἐγὼ ἐξούλης ἂν ἔφευγον νῦν, ἀλλ' οὐκ ἀργυρίου δίκην· πρὸς δὲ τούτῳ ἐγὼ ὑμῖν τοὺς παρόντας ἐκάστοτε τῷ πατρὶ ἐν ταῖς συνόδοις ταῖς πρὸς τούτου, αἱ παρὰ τῷ Λυσιθεΐδῃ ἐγίγοντο, μάρτυρας παρεῖξομαι.

MARTYRES.

έ. Ὅτι μὲν, ³ οὐ προκαλεσάμενος εἰς ὄρκον τὸν πατέρα τότε, νυνὶ ἐκείνου τετελευτηκότος καταψεύδεται, καὶ κατ'

¹ οὐδὲν αὐτοῖς λέγει² θέλοντος³ οὐν * οὐ προκαλεσάμενος

Οὐκ ἔφασαν Καλλιππῶ προσέχειν τὸν νοῦν neque exemplo ullo, possum defendere. οὐδὲν οἷς λέγει] Καλλιππῶ οἷς λέγει, ἀντὶ IDEM.

τοῦ, ταῖς Καλλιππου λόγοις. IDEM.

Δι' αὐτοῦ γε ἑαυτῷ μὴ θέλων δικαστοῦ supervacuum videtur et recidendum. γενέσθαι τοῦ πατρὸς] Lego μὴ θέλοντος. AUGER.

Hanc enim constructionem neque regula,

Τοῦ πατρὸς] Hoc alterum τοῦ πατρὸς
 Hoc alterum τοῦ πατρὸς
 supervacuum videtur et recidendum.

έ. Ὅτι μὲν οὐν προκαλεσαμένου] Sententia

ἑμοῦ ῥαδίως τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας τοὺς οἰκείους τοὺς 1241 ἑαυτοῦ παρέχεται, ἐκ τε τῶν τεκμηρίων καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας ταύτης ῥαδίον ὑμῖν εἶδέναι. ὅτι δὲ ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἠθέλησα αὐτῷ πίστιν δοῦναι, ἤνωπερ ὁ νόμος κελεύει, εἴαν τις τεθνεώτι ἐπικαλῶν δικάζηται τῷ κληρονόμῳ, μὴ δεκεῖν μοι μήτε ὁμολογήσῃαι τὸν πατέρα τούτῳ ἀποδώσειν τὸ ἀργύριον ὃ κατέλιπε Λύκων, μήτε συσταθῆναι αὐτὸν τῷ πατρὶ ὑπὸ τοῦ Λύκωνος· καὶ Φορμίων, ἧ μὴν διαλογίσασθαι τε ἐναντίον Ἀρχεβιάδου τῷ Λύκωνι αὐτὸς καὶ προσταχθῆναι αὐτῷ Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον τὸν δὲ Κηφισιάδην δεῖξαι αὐτῷ τὸν Ἀρχεβιάδην· καὶ ὅτε Κάλλιππος προσῆλθε τοπρῶτον πρὸς τὴν τράπεζαν, λέγων, ὅτι τετελευτηκῶς εἴη ὁ Λύκων, καὶ αὐτὸς ἀξιοίῃ τὰ γράμματα ἰδεῖν, εἴ τι καταλελοιπῶς εἴη ὁ ξένος ἀργύριον, ἧ μὴν δεῖξαντος ἑαυτοῦ εὐθύς αὐτῷ τὰ γράμματα, ἰδόντα αὐτὸν τῷ Κηφισιάδῃ γεγραμμένον ἀποδοῦναι, σιωπῆ οἴχασθαι ἀπίοντα, οὐδὲν οὔτε ἀμφισβητήσαντα, οὐτ' ἀπειπῶντ' αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου — τούτων ὑμῖν τὰς τε μαρτυρίας ἀμφοτέρας καὶ τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

ς'. Φέρε δὴ ὑμῖν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ὡς οὐδ' ἐχρήτο Λύκων τῷ Καλλιππῷ, ἐπιδείξω. ¹ οἶμαι γάρ τί μοι καὶ τοῦτο εἶναι πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τὴν τουτουί, τοῦ φάσκοντος αὐτῷ δαχεῖν δοθῆναι τὸ ἀργύριον τοῦτο παρὰ τοῦ Λύκωνος. ἐκεῖνος γάρ τετταράκοντα μνᾶς ἐκδούσιν ἐκδούς εἰς Θρακίην Μεγακλείδῃ τῷ Ἐλευσινίῳ καὶ Θρασύλλῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. μεταδόξαν αὐτῷ μὴ ἐκεῖσε πλεῖν, μηδὲ κινδυνεύειν,

¹ οἶμαι

postulat ἄς περικαλεσαμένον. WOLF.

"Ὅτι δὲ ἐγὼ ὑπὲρ κ. τ. λ.] Vid. Petit. Comm. in L. A. l. II. t. IV. §. XVIII.

Ἰπὸ τοῦ Λύκωνος καὶ Φορμίανος] Vetus Herugiāna rectius ἰπὸ τοῦ Λύκωνος καὶ Φορμίαν, S. ἠθέλησεν αὐτῷ πίστιν δοῦναι. WOLF.

Ὅτι ἐπιπῶντ' αὐτῷ] Ἀπαγορεύσαντα. non est opus mutare in ἀντιπῶντα. IDEM.

Ἀμφοτέρας] Ipsius Phormionis, et eorum quibuscum egi, et qui cum eo ege-

runt. AUGUR.

ς'. Οἶμαι γάρ τί μοι καὶ τοῦτο εἶναι] S. τεκμήριον. WOLF.

Μεταδόξαν αὐτῷ μὴ ἐκεῖσε πλεῖν] Si τοὺς δαχεῖσιν αὐτοῦ subintelligas, verte: cum mutata sententia non committendum esse putasset, ut illi cum periculo illud navigarent. Sed durum hoc est, et parum consentaneum. Quare legere inanim, μεταδόξαν αὐτοῖς. IDEM. Imo αὐτοῖς. AUGUR.

1242 ἐγκαλέσας τι τῷ Μεγακλείδῃ περὶ τῶν τόκων, ὡς ἐξηπα-
τημένος, διεφέρετο καὶ ἐδικάζετο, βουλόμενος τὴν ἔκδοσιν
κομίσασθαι. συχνῆς δὲ πάνυ πραγματείας περὶ τοσαῦτα
χρήματα γενομένης, τὸν μὲν Κάλλιππον ὁ Λύκων οὐδαμῶ
πώποτε παρεκάλεσε, τὸν δὲ Ἀρχεβιάδην καὶ τοὺς τοῦ Ἀρ-
χεβιάδου φίλους· καὶ ὁ διαλλάξας αὐτοὺς Ἀρχεβιάδης ἦν.
ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν Μεγακλείδην
μάρτυρα παρέξομαι.

MARTYRIA.

οὕτως μὲν οἰκείως χρώμενος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὁ Λύκων
τῷ Καλλίππῳ, ὥστε μήτε παρακαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὰ αὐ-
τοῦ πράγματα, μήτε κατάγεσθαι ὡς τοῦτον μηδεπώποτε·
καὶ αὐτό γε τοῦτο μόνον οὐ τετολμήκασιν οἱ οἰκείοι τούτου
μαρτυρῆσαι, ὡς κατήγετο παρὰ τούτῳ ἐκεῖνος, εὖ εἰδότες,
ὅτι διὰ Βασάνου ἐκ τῶν οἰκετῶν ὁ ἔλεγχος ἤδη ἔσοιτο, εἴ
τι τοιοῦτο ψεύσαιντο.

Ζ. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν τηλικού-
τον, ὃ δῆλον ὑμῖν ἔσται, ὡς ἔγωγε οἶμαι, ὅτι πάντα πρὸς
ὑμᾶς ἐψυσται. τῷ γὰρ Λύκωνι, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἴπερ
ἠσπάζετο μὲν καὶ τοῦτον καὶ οἰκείως εἶχεν, ὥσπερ οὗτός
φησιν, ἐβούλετο δὲ δωρεὰν δοῦναι αὐτῷ, εἴ τι πάθοι, τὸ
ἀργύριον, πότερον κάλλιον ἢ ἀντικρυς παρὰ τῷ Καλλίππῳ
καταλιπεῖν τὸ ἀργύριον, ὃ ἤμελλε, σωθεῖς μὲν, ὀρθῶς καὶ
δικαίως ἀπολήψεσθαι παρὰ φίλου γε ὄντος αὐτῷ καὶ προ-
ξένου, εἰ δέ τι πάθοι, ἀντικρυς ἔσεσθαι δεδωκώς, ὥσπερ
καὶ ἐβούλετο· ἢ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ καταλιπεῖν; ἐγὼ μὲν
γὰρ ¹ οἶμαι ἐκεῖνο καὶ δικαιοτέρον καὶ μεγαλοπρεπέστερον
εἶναι. οὐ τοίνυν φαίνεται τούτων οὐδὲν ποιήσας, ὥστε καὶ
1243 ταῦτα ὑμῖν τεκμήρια ἔστω· ἀλλὰ τῷ Κηφισιάδῃ καὶ γρά-
ψας καὶ προστάξας ἀποδοῦναι.

¹ οἶμαι

Περὶ τοσαῦτα χρήματα] F. περὶ ταῦτα μόνον οὐ τετολμήκασιν, lege διαίετως, non
τὰ χρήματα. In farrag. WOLF. ἰφὲν, μαινοῦ, quod est σχεδόν. WOLF.
Χρώμενος] Adde vel sub. φαίνεται. Au- Ζ'. Ἐβούλετο δὲ δωρεάν] Si quidem volebat
GER. donationem hujus pecunie in eum conferre,
Κατάγεσθαι ὡς τοῦτον lege, S. πρὸς si quid sibi accidisset, h. e. si donare vole-
Κάλλιππον. et, v. 13. καὶ αὐτό γε τοῦτο bat causa mortis. BUDÆUS.

ή. Ἐτι τοίνυν καὶ τοδὶ σκέψασθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι Κάλλιππος μὲν ἦν πολίτης ἡμέτερος, καὶ οὐκ ἀδύνατος¹ οὐδ' ἕτερα ποιῆσαι, οὔτε κακῶς οὔτε εὖ· ὁ δὲ Κηφισιάδης καὶ μέτοικος καὶ οὐδὲν δυνάμενος, ὥστε μὴ προσδέσθαι ἀνὰ παρὰ τὸ δίκαιον τῷ Κηφισιάδῃ μᾶλλον τὸν πατέρα, ἢ τούτῳ τὰ δίκαια ποιῆσαι.

Ζ. Ἀλλὰ, νῆ Δία, ἴσως ἀν εἴπωι, ἐκέρδανέ τι ἰδίᾳ ὁ πατήρ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου· διὸ ἐκείνῳ μᾶλλον προσετίθετο τὴν γνώμην, ἢ τούτῳ. εἶτα πρῶτον μὲν τὸν δυνησόμενον διπλάσιον τοῦ λήμματος κακὸν ποιῆσαι ἠδίκηι; ἔπειτα ἐν ταῦτα μὲν αἰσχροκερδῆς ἦν, εἰς δὲ τὰς εἰσφορὰς καὶ λειτουργίας καὶ δωρεὰς τῇ πόλει οὐ; καὶ τῶν ξένων οὐδένα ἠδίκηι, Κάλλιππον δέ; καὶ οὗτος, ὡς φησιν, ὡς χρηστῶ μὲν αὐτῷ ὄντι καὶ² οὐδὲν ψευσαμένῳ ὄρκον ἐδίδου, ὡς περὶ πονηροῦ δὲ καὶ ἀπαλείφοντος ἀπὸ τῶν παρακαταθηκῶν νυνὶ διαλέγεται; κακείνος οὐτ' ὁμόσαι θέλων, ὡς οὗτος φησιν, οὐτ' ἀποδιδούς, οὐκ εὐθύς ἀν ὠφλήκει; τῷ ταῦτα πιστὰ, ὧ ἄνδρες δικασταί; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδενὶ οἶομαι. καὶ ὁ Ἀρχεβιάδης εἰς τοῦτο φαυλότητος ἦκει, ὥστε τοῦ Καλλίππου, δημότου ὄντος αὐτῷ καὶ πολιτευομένου καὶ οὐκ ἰδιώτου ὄντος, καταμαρτυρεῖ, καὶ φησὶν ἡμᾶς μὲν ἀληθῆ λέγειν, τοῦτον δὲ ψεύδεσθαι· καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι, ἀν οὗτος βούληται ἐπισκῆψασθαι αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ ἄλλο μῆδεν ποιῆσαι ἢ ἐξορκῶσαι, ἀνάγκη αὐτῷ ἔσται πίστιν ἐπιθεῖναι, ἣν ἀν κελεύῃ οὗτος. ἔπειτα, ἵνα ὁ Κηφισιάδης ἔχη τὸ ἀργύριον, ἄνθρωπος μέτοικος, ἢ Φορμίων, ὃν φησιν ἀπηλειφέναι τι οὗτος τοῦ ἀργυρίου, πεισθήσεσθε ὑμεῖς, ὡς³ ἐπιορκήσειεν ὁ Ἀρχεβιάδης; οὐκ ἔκ γε τῶν εἰ- 1244
κότων, ὧ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ ἄξιον, οὔτε Ἀρχεβιάδου κακίαν οὐδεμίαν καταγνῶναι, οὔτε τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου· πολλὰ γὰρ αὐτὸν φιλότιμον ἴστε μᾶλλον ὄντα, ἢ κακόν τι ἢ αἰσχρὸν ἐπιτηδεύοντα, καὶ πρὸς Κάλλιππον οὐχ οὕτως ἔχοντα, ὥστε καταφρονήσαντα τούτου ἀδικῆσαι ἀν τι

¹ οὐδέτερα² οὐδὲν * ἀν ψευσαμένῳ³ ἐπιορκήσειεν * ἀν ὁ

6. κειμένην. 8. Fel. ἐκέρδανέ τι. WOLF. [εἶν] Supra v. 15. legitur καὶ ἀπαλείφον-
καὶ οὐδὲν ψευσαμένῳ] M. καὶ οὐδὲν ἀν
ψευσαμένῳ. IDEM.
"Ὅν φησιν ἀπηλειφέναι τι οὗτος τοῦ ἀργυ-
παρὰ τὸ ἀπαλείφω. IDEM.

αὐτόν· οὐ γὰρ οὕτω μοι δοκεῖ δύνασθαι, ὥστ' εὐκαταφρόνητος εἶναι, ὃς οὕτως ἐρρώμενος ἐστίν, ὥστε πέρυσί μοι λαχῶν τὴν δίκην ταυτηνὴ καὶ προκαλεσάμενος τῷ Λυσιθείδῃ ἐπιτρέψαι, ἐγὼ μὲν καίπερ καταπεφρονημένος ὑπ' αὐτοῦ τοῦτο γε ὀρθῶς ἐβουλευσάμην, κατὰ τοὺς νόμους γὰρ ἐπέτρεψα καὶ ἀπήνεγκα πρὸς τὴν ἀρχήν· οὗτος δὲ τὸν κατὰ τοὺς νόμους ἀπενηνεγμένον δαιτητὴν ἐπεισεν ἀνώμοτον δαιτῆσαι, ἐμοῦ διαμαρτυραμένου κατὰ τοὺς νόμους ὁμόσαντα δαιτητῶν, ἵνα αὐτῷ ἢ πρὸς ὑμᾶς λέγειν, ὅτι καὶ Λυσιθείδης ἀνὴρ καλὸς καὶ γαδὸς ἔγνω περὶ αὐτῶν. Λυσιθείδης γὰρ, ὧ ἀνδρες δικασταί, ἕως μὲν ὁ πατήρ ἔζη, καὶ ἄνευ ὄρκου καὶ μετ' ὄρκου ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησεν ἐκεῖνον· ἔμελε γὰρ αὐτῷ ἐκεῖνου. ἐμοῦ δὲ ἄνευ μὲν ὄρκου οὐδὲν αὐτῷ ἔμελε, μετ' ὄρκου δὲ ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησε διὰ τὸ αὐτοῦ ἴδιον· διόπερ ἀνώματος ἀπεφῆνατο. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς παραγενομένους μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

1245 ἰ. Ὅτι μὲν οὖν καὶ παρὰ τοὺς νόμους καὶ παρὰ τὸ δίκαιον δύναται διαπραττεσθαι Κάλλιππος, ὧ ἀνδρες δικασταί, τῆς μαρτυρίας ἀκηκόατε. δέομαι δὲ ὑμῶν, αὐτός τε ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς, ἀναμνησθέντας, ὅτι πάντων μὲν ὑμῖν καὶ μάρτυρας καὶ τεκμήρια καὶ νόμους καὶ πίστεις παρεσχόμην, ὧν εἴρηκα· τούτῳ δὲ ἐπιδείκνυμι, ὅτι ἔξῃ, εἴπερ τι αὐτῷ προσῆκε τοῦ ἀργυρίου, ἐπὶ τὸν Κηφισιάδην βαδίζειν τὸν ὁμολογοῦντα κεκομίσθαι καὶ ἔχειν τὸ ἀργύριον, καὶ ταῦτα μηδὲν ἦττον τὰ πιστὰ παρ' ἡμῶν λαβόντα, οὐκ ἔρχεται, εἰδὼς, ὅτι οὐκ ἔστι παρ' ἡμῖν τὸ ἀργύριον—δέομαι ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι μου. καὶ ταῦτα ποιοῦντες, πρῶτον μὲν τὰ δίκαια καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔσεσθε ἐψηφισμένοι, ἔπειτα ἄξια μὲν ὑμῶν αὐτῶν, ἄξια δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ· ὡς ἐγὼ ὑμᾶς ἂν δεξαίμην ἅπαντα τὰ ἑμαυτοῦ λαβεῖν μᾶλλον, ἢ ἀδίκως τι συκοφαντούμενος ἀποτίσαι.

Λαχῶν] Pendet hic nominativus, et deberet legi, ut recta esset oratio, λαχόντος τούτου καὶ προκαλεσαμένου. AGER.

Κατὰ τοὺς νόμους] Vid. Petit. Comm.

in L. A. l. IV. t. V. §. II.

Μηδὲν ἦττον τὰ πιστὰ παρ' ἡμῶν λαβόντα] Cum nos nihilominus ei fidem firmaremus. WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ
ΤΩΝ ΑΡΕΘΟΥΣΙΟΥ ΑΝΔΡΑΠΟΔΩΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ γράφει¹ Ψευδοκλητίης Ἀρεθοῦσιον εἶλεν. οφείλοντος γὰρ τοῦ Ἀρεθουσίου πάλαιτις τῆ πολεῖ καὶ ἀποδοῦναι μὴ δυναθέντος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ δημόσια ἀπογραφόμενης αἰ τοῦ τῆς οὐσίας, ἀπογράφει ὁ Ἀπολλόδωρος οἰκέτας, ὡς² οἰκ ὄντας Ἀρεθουσίου, μεταποιεῖται ὡς ἰδίαν καὶ ἐκεῖν προσκινῶνται οὐδέν. ἐπεὶ δὲ τὸ πρᾶγμα μοχθηρὸν, διὰ τοῦτο ὁ νόμος διηγεῖται, πηλίκα πέποιθεν Ἀπολλόδωρος ἵπ' Ἀρεθουσίου, ἵνα δοκῇ μὴ φύσει σπουδὴς ἂν ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ ἀμυνόμενος τὸν ἀδικούντα.

1245
1246

¹ Ψευδοκλητίης

² Deest οἰκ.

³ ὁ δὲ Νικόστρατος μετὰ ποιεῖται

Εἰς τὰ δημόσια ἀπογραφόμενης] Δημευθείσης αὐτοῦ τῆς οὐσίας. WOLF.

λόδωρος οἰκέτας, ὡς ὄντας Ἀρεθουσίου, ὁ δὲ Νικόστρατος μεταποιεῖται ὡς ἰδίαν. IDEM.

Ὡς οἰκ ὄντας Ἀρεθουσίου, μεταποιεῖται δὲ ὡς ἰδίαν] Locus corruptus, et ex ipso auctore sic corrigendus: ἀπογράφει Ἀπολλο-

Ἐπειδὴ δὲ τὸ πρᾶγμα μοχθηρὸν] Ἡ δήμευσις καὶ ἀπογραφή τῆς οὐσίας ἐπίφθονος καὶ ἀπάνθρωπος. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ

ΑΝΔΡΑΠΟΔΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΑΡΕΘΟΥΣΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

Α. ΟΤΙ μὲν οὐ συκοφαντῶν, ἀλλ' ἀδικούμενος καὶ ὑβριζόμενος ὑπὸ τούτων καὶ οἴόμενος δεῖν τιμωρεῖσθαι, τὴν ἀπογραφὴν ἐποίησάμην, μέγιστον ὑμῖν ἔστω τεκμήριον, ὡς ἄνδρες δικασταί, τό τε μέγεθος τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ ἀπέγραψα. οὐ γὰρ δήπου, συκοφαντεῖν γε βουλόμενος, ἀπέγραψα¹ μὲν ἂν πένθ' ἡμιμναίων

¹ Deest μὲν.

ζ. Πένθ' ἡμιμναίων ἄξια] Τετάρτων μῶν καὶ ἡμισίας. WOLF.

ἄξια ἀνδράποδα, ὡς αὐτὸς ὁ ἀμφισβητῶν τετίμηται αὐτά· ἐκινδύνευον δ' ἂν περί τε χιλίων δραχμῶν, καὶ τοῦ μηδέ-
 ποτ' αὖθις μηδένα ὑπὲρ ἑαυτοῦ γράψασθαι. οὐδ' αὖ οὐ-
 τως ἄπορος ἦν, οὐδ' ἀφίλος, ὥστε οὐκ ἂν ἐξυρεῖν τὸν ἀπο-
 γράφοντα, ἀλλὰ τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀπάντων ἠησάμενος
 δεινότατον εἶναι, ἀδικεῖσθαι μὲν αὐτὸς, ἕτερον δ' ὑπὲρ
 ἑμοῦ τοῦ ἀδικουμένου τούνομα παρέχειν, καὶ εἶναι ἂν τι
 τούτοις τούτο τεκμήριον, ὅποτε ἐγὼ λέγοιμι τὴν ἔχθραν
 πρὸς ὑμᾶς, ὡς ψεύδομαι, — οὐ γὰρ ἂν ποτε ἕτερον ἀπο-
 γράψαι, εἴπερ ἐγὼ αὐτὸς ἠδικούμην, — διὰ μὲν ταῦτα ἀπέ-
 γραψα· ἀπογράψας δέ, ἐὰν ἀποδείξω ¹ τὰ ἀνδράποδα
 1247 Ἀρεθουσίου ὄντα, οὐπερ ² ἐγγέγραπτο εἶναι, τὰ μὲν τρία μέ-
 ρη, ἃ ἐκ τῶν νόμων τῷ ἰδιώτῃ τῷ ἀπογράφαντι γίννε-
 ται, τῇ πόλει ἀφήμι, αὐτῷ δέ μοι τετιμωρῆσθαι ἀρκεῖ
 μόνον. εἰ μὲν οὖν ἦν μοι ἰκανὸν τὸ ὑδὼρ διηγῆσασθαι πρὸς
 ὑμᾶς ³ τὰ ἐξαρχῆς, ὅσα ἀγαθὰ πεπονθότες ὑπ' ἑμοῦ, οἷά
 με εἰργασμένοι εἰσὶν, εὔ οἶδ', ὅτι ὑμεῖς τ' ἂν μοι ἔτι μᾶλ-

¹ τὰνδράποδα² ἀπεγγέγραπτο³ [τὰ]

¹ Ὡς αὐτὸς] Quid si ὅσου αὐτός; IDEM.

Περὶ χιλίων δραχμῶν καὶ τοῦ lege. IDEM.

Μηδένα ὑπὲρ ἑαυτοῦ γράψασθαι] Μη-
 δένα κατηγορεῖσθαι ἕτερον, ἐμοὶ χαριζόμενον.
 Sed fortassis rectius est: in eo discrimine
 verser, ne quem unquam pro defensione
 mei ipsius accusare mihi liceat. Fortassis
 enim falsa descriptio cum ea ignominia
 conjuncta fuit, ut ne quem alium posthac
 in simili crimine accusare liceret. IDEM.

Οὐ γὰρ ἂν ποτε ἕτερον ἀπογράψαι] Mul-
 ta sunt Graeca consuetudinis forensis
 verba, quae equidem, quibus Latinis pro-
 prie respondeant, ignoro: eaque de causa
 malo ad verbum vertere, quam agere
 ambages, et elegantias consecutando ab
 auctoris sententia longius aberrare. E
 quo numero et hoc verbum ἀπογράψαι est.
 Quicquid autem παρὰ τὸ γράφειν componi-
 tur, id eam vim habet, ut significet, causam
 in literas relatum, vel propositam
 fuisse iudicibus, vel in publicis moni-
 mentis asservatam. Nec ignoro, me rī-
 deri a nonnullis, ut qui ad verbum veritam,
 quod interpretatio mea non habeat illa:
 ex jure manu consertum trahere, in asti-
 mationem accipere, repetundarum reum
 facere, et id genus alia: quae ut Latina et
 Ciceroniana esse fateor, ita plurimum a
 Graecorum consuetudine abhorrent. Ac
 vereor, ne merito reprehendar, quod alic-

ubi, τὸ ἀνδρωδέντα εἰς ληξιαρχικὸν γραμ-
 ματεῖον ἐγγραφήναι, togam virilem sumere,
 verti, cum Graeca gens palliata fuerit,
 non togata. IDEM.

Διὰ μὲν ταῦτα — ἀφήμι] His verbis
 planum fit delatori tres partes rerum de-
 latorum deberi. Nec mirum: quippe
 qui magna pecunia periclitaretur, h. e.
 decem minis, atque ignominia, ut ipse in
 principio orationis docet. v. 2. Erat
 autem Arethusius olim praes populo fa-
 ctus, nec liberatus. Cujus mancipia ut
 publica ab accusatore delata erant: ma-
 ter autem ejus et soror, ut Arethusio
 servarent, ea sua esse asserebant. De-
 lator igitur in principio orationis ait, non
 esse verisimile se lucri cupidum ad delat-
 tionem accessisse, sed magis ut iuimicum
 suum legibus ulcisceretur. Se enim man-
 cipia CCL. drachmis ab ipso iudice et
 assertore aestimata deferre: cujus delat-
 tionis tres partes erant praemium, cum
 calumniae poena M. drachmarum esset,
 καὶ τὸ μηδέποτ' αὖθις μηδένα ὑπ' αὐτοῦ
 γράφεισθαι, ne unquam postea accusare ei
 liceret ut calumniae damnato. ἀπογράψαι
 autem ideo hoc dicebatur, quod is qui
 deferebat, in libello delationis res delatas
 recensebat, et eorum quasi enumerationem
 faciebat. BUDEUS. Vid. Petit.
 Comm. in L. A. l. IV. t. IX. §. XVII.

λον συγγνώμην εἶχετε τοῦ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τούτους τ' ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπων ἠγήσασθε εἶναι· νῦν δὲ, οὐδὲ διπλάσιόν μοι τούτου ὕδωρ ἱκανὸν ἂν γένοιτο. τὰ μὲν οὖν μέγιστα καὶ περιφανῆ τῶν ἀδικημάτων, καὶ ὁπόθεν ἢ ἀπογραφή αὐτὴ γέγονεν, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς· τὰ δὲ πολλὰ εἶσω.

β'. Νικόστρατος γὰρ οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταὶ, γείτων μοι ὢν ἐν ἀγρῷ καὶ ἠλικιώτης, γνωρίμως μὲν μοι εἶχε καὶ πάλαι· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ἐν ἀγρῷ κατώκουν, οὔπερ καὶ νυνὶ οἰκῶ, καὶ μᾶλλον ἀλλήλοις ἤδη ἐχρῶμεθα, διὰ τὸ γείτονές τε εἶναι καὶ ἠλικιωῦνται. χρόνου δὲ προβαίνοντος, καὶ πᾶν οὐκ οἰκείως διεκεῖμεθα· καὶ ἐγὼ τε οὕτως οἰκείως διεκεῖμην πρὸς τοῦτον, ὥστε οὐδενὸς πώποτε, ὢν ἐδεήθη οὗτος ἐμοῦ, ἀπέτυχεν, οὗτός τε αὖ ἐμοὶ οὐκ ἄχρηστος ἦν πρὸς τὸ ἐπιμεληθῆναι καὶ διοικῆσαι· καὶ ὁπότε ἐγὼ ἀποδημοίην, ἢ δημοσίᾳ τριηραρχῶν ἢ ἰδίᾳ κατ' ἄλλο τι, κύριον τῶν ἐν ἀγρῷ τοῦτον ἀπάντων κατέλιπον. συμβαίνει δὲ μοι τριηραρχία περὶ Πελοπόννησον· ἐκεῖθεν δὲ εἰς Σικελίαν ἔδει ¹[πρὸς] τοὺς πρέσβεις ἄγειν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτόνησεν. ἢ οὖν ἀναγωγὴ διὰ ταχέων ἐγίγνετό μοι. ἐπιστέλλω δὲ αὐτῷ, ὅτι αὐτὸς μὲν ἀνήγμαι, καὶ οὐχ οἷός τ' εἶην οἴκαδε ἀφικέσθαι, ἵνα μὴ 1248 κατακωλύοιμι τοὺς πρέσβεις· τούτῳ δὲ προσέταξα ἐπιμελεῖσθαι τε τῶν οἴκοι καὶ διοικεῖν, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ.

γ'. Ἐν δὲ τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ ἀποδιδράσκουσιν αὐτὸν οἰκέται τρεῖς ἐξ ἀγροῦ παρὰ τούτου· οἱ μὲν δύο ὢν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῷ, ὃ δὲ εἰς ὧν αὐτὸς ἐκτήσατο. διώκων οὖν ἀλίσκεται ὑπὸ τριήρους, καὶ κατήχθη εἰς Αἴγιναν, καὶ ἐκεῖ ἐπράθη. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐγὼ τριηραρχῶν, προσέρχεται μοι Δεῖνων ὁ ἀδελφὸς ² τούτου, λέγων τὴν τε τούτου συμφορὰν, αὐτὸς τε ὅτι δι' ἀπορίαν ἐφοδίων οὐ πεπορευμένος εἶη ἐπὶ τούτου, πέμποντος τούτου αὐτῷ ἐπιστολὰς, καὶ ἅμα

¹ Deest πρὸς.

² ὁ τούτου

β'. Οὐδενὸς πώποτε, ὢν ἐδεήθη, ὁ πατήρ ἐμοῦ ἀπέτυχεν] Ταῦτα ἀποτυγχάνειν οὐδενὸς πώποτε videndum an similia exempla occurrant. Mihi videtur falsa esse distinctio, et sic

legendum: οὐδενὸς πώποτε, ὢν ἐδεήθη οὗτος ἐμοῦ, ἀπέτυχεν. ut, οὐδενὸς ἀπέτυχεν conjungas, et ὢν ἐδεήθη μου eodem modo. WOLF.

λέγων πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἀκούοι αὐτὸν δεινῶς διακειῖσθαι. ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα, καὶ συναχθεσθεῖς ἐπὶ τῇ ἀτυχίᾳ τῇ τούτου, πέμπω τὸν Δείωνα τὸν ἀδελφὸν τούτου εὐθύς ἐπὶ τοῦτον, δούς ἐφόδιον αὐτῷ τριακοσίας δραχμᾶς. ἀφικόμενος δ' οὗτος, καὶ ἐλθὼν ὡς ¹ ἐμέ, πρῶτον μὲν ἠσπάζετο καὶ ἐπῆνει, ὅτι παρέσχον τὰ ἐφόδια τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ² καὶ τ' ὠδύρετο τὴν αὐτοῦ συμφορὰν, καὶ, κατηγορῶν ἅμα τῶν ἑαυτοῦ οἰκειῶν, ἐδεῖτό μου βοηθῆσαι αὐτῷ, ὡς περ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἦν περὶ αὐτὸν ἀληθινὸς φίλος· καὶ κλαίων ἅμα, καὶ λέγων ὅτι ἕξ καὶ εἴκοσι μνῶν λελυμένος εἶη, εἰσενεγκεῖν αὐτῷ ³ τι ἐκέλευέ με εἰς τὰ λύτρα. ταῦτα δὲ ἐγὼ ἀκούων, καὶ ἐλεήσας τοῦτον, καὶ ἅμα ὀρῶν κακῶς διακειόμενον καὶ ἐπιδεικνύοντα ἔλκη ἐν ταῖς κνήμαις ὑπὸ τῶν δεσμῶν — ὧν ἔτι τὰς οὐλὰς ἔχει, καὶ ἔὰν κελεύσῃτε αὐτὸν δεῖξαι, οὐ μὴ ἐθελήσῃ —, ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ὅτι 1249 καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ εἶην αὐτῷ φίλος ἀληθινός, καὶ νῦν ἐν τῇ συμφορᾷ βοηθήσαιμι αὐτῷ· καὶ τὰς τε τριακοσίας, ἅς τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔδωκα ἐφόδια, ὅτε ἐπορεύετο ἐπὶ τοῦτον, ἀφείην αὐτῷ, χιλίας τε δραχμὰς ἔρανον αὐτῷ

¹ ἐμέ πρῶτον, ἠσπάζετο

² καὶ ὠδύρετο

³ [τι]

γ'. Καὶ ὠδύρετο] F. leg. ἔπειτα δὲ καὶ ὠδύρετο, quia praecessit παρῶτον μὲν. AUGER.

*Οτι ἕξ καὶ εἴκοσι μνῶν λελυμένος εἶη] Robustum hinc nebulonem fuisse apparet Nicostratum istum. WOLF.

Καὶ ἔὰν κελεύσῃτε αὐτὸν δεῖξαι, οὐ μὴ ἐθελήσῃ] Scomma est, quo ei servitutem objicit, tanquam mancipio. IDEM.

*Ἐρανον αὐτῷ —] Collationem, donum, munusque conferam pro virili parte amici ad λύτρα conficienda. BUDÆUS. Sane ἔρανον donum fuisse gratuitum constare videtur ex iis, quæ supra observata sunt. Sed et hoc evincit clare hic locus, ubi Apollodorus, pro quo scripta erat oratio, a Nicostrato, cum quo magna familiaritas intercesserat, in mari capto, et in Ægynam abducto, et vendito, ac viginti sex minis redempto, rogatum se ait, ut aliquam summam conferre vellet, ad solvendum redemptionis pretium v. 9. καὶ κλαίων etc. Nota ibi εἰσενεγκεῖν. Respondisse igitur, se in tanta calamitate ei non defuturum; sed et CCC. drachmas, quas ejus fratri, cum ad eum liberaudum proficisceretur, mutuas dederat, ei se donare, et M. drachmarum eranon ad redemptio-

nis pretium ex parte solvendum collaturum, χιλίας τε δραχμὰς ἔρανον αὐτῷ εἰς τὰ λύτρα εἰσοισεῖν. Sequitur postea: καὶ τοῦτο — δέδωκέναι. Ergo ἔρανος non erat mutuum, sed gratis quid donatum. Etsi autem mutuum non esset, et ideo de eo agi non potuisset, nec eam, qui ἔρανον acceperat, in judicio pulsari, si quis tamen in ea re cessabat meliore usus fortuna, non levi infamia laborabat. Nec verisimile sane est, eos, qui eranos ab amicis corrogabant, pecunias illas petuisse dono sibi dari nunquam reddendas, sed tantisper donec fortunam meliorem nacti, reddere eas possent. Quoniam autem e collatione plurimum corrogabantur in re angusta, fortunæ id credebatur, cum incertum esset an mutata sorte id unquam posset reddi. Atque ex ejusmodi collationibus æs alienum quandoque solvebant. p. 252. v. ult. συλλέξας — χρήσης. p. 253. v. 11. τῶν δὲ κτημάτων — λύσαι μοι. Vides pecuniam ibi creditam sine usuris sub spe ejus post annum recipiendæ ex collecta, quam debitor ex amicorum benignitate facturus esset. Nisi fortasse ἔρανος eo loco esset pecunia a pluribus

εἰς τὰ λύτρα εἰσοίσοιμι. καὶ τοῦτο οὐ λόγῳ μὲν ὑπεσχόμην, ἔργῳ δὲ οὐκ ἐποίησα· ἀλλ', ἐπειδὴ οὐκ εὐπόρουσιν ἀργυρίου, διὰ τὸ διαφόρως ἔχειν τῷ Φορμίωνι, καὶ ἀποστερεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἣν μοι ὁ πατὴρ κατέλιπε, κομίσας ὡς Θεσκλέα, τὸν τότε τραπεζιτεύοντα, ἐκπώματα καὶ στέφανον χρυσοῦν, ¹ ἃ παρ' ἐμοὶ ἐκ τῶν πατρῶων ὄντα ἐτύγχανεν, ἐκέλευσα δοῦναι τούτῳ χιλίας δραχμᾶς· καὶ τοῦτο ἔδωκα δωρεὰν αὐτῷ τὸ ἀργύριον, καὶ ὁμολογῶ δεδωκέναι.

δ'. Ἡμέραις δὲ οὐ πολλαῖς ὕστερον προσελθὼν μοι κλαίων, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ξένοι ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν οἱ δανείσαντες τὰ λύτρα, τὸ λοιπὸν ἀργύριον· καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς εἶη, τριάκονθ' ἡμερῶν αὐτὸν ἀποδοῦναι, ἢ διπλάσιον ὀφείλειν· καὶ ὅτι τὸ χωρίον, τὸ ἐν γειτόνων μοι τοῦτο, οὐδεὶς ἐθέλοι οὔτε πρίασθαι οὔτε τίθεσθαι. ὁ γὰρ ἀδελφός, ὁ Ἀρεθαύσιος, οὗ τὰνδράποδ' ἐστὶ ταῦτα, ἃ νῦν ἀπογεγράφται, οὐδένα ἐώη οὔτε ἠνεῖσθαι οὔτε τίθεσθαι, ὡς ἐνοφειλομένου αὐτῷ ἀργυρίου. σὺ οὖν μοι, ἔφη, πόρισον τὸ ἐλλεῖπον τοῦ ἀργυρίου πρὶν τὰς τριάκονθ' ἡμέρας παρελθεῖν, ἵνα μὴ ὁ τε ἀποδῶκα, ἔφη, τὰς χιλίας δραχμᾶς, ² ἀπόληται, καὶ αὐτὸς ἀγώγιμος γένωμαι. συλλέξας δ', ἔφη,

¹ ἅπερ ἐμοὶ² ἀπόλαται

mutuo data, τῷ ἐράνῳ in eo similis, quod a pluribus confertur. Verum et hic praestat pecuniam gratuito a pluribus collatam accipere, quam tamen is, qui accipiebat, redditurum se profiteretur, si quando meliorem fortunam nactus esset. Atque sic ἐράνῳ accipi videtur in Epist. ad S. P. Q. A. de Lycurgi liberis, ubi et de sua ipsius fortuna, deque Atheniensium erga se inclementiam expostulat. *λίαν* — ὀρώμαι. p. 1483. v. 24. ed. R. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. VI. c. III. ΗΡΑΝΟΝ.

δ. καὶ ὅτι τὸ χωρίον—] Liebatque hoc vicinum mihi praedium nullum nec emere velle nec in pignus accipere: fratrem autem ejus Arethusium - - intercedere quo minus aut emeret aliquis id praedium, aut in eo pignus contraheret, videlicet quod certa pecunia abnoxium jam haberet. Hoc enim significat. ἐνοφειλόμενον, quod contracta hypotheca creditum est. BUDÆUS.

Ἐχειτόνων] L. ἐν γειτόνων, quod adverbialiter sumitur, in proximo. AUGER.

οὔτε τίθεσθαι] Ἐποθήκη λαμβάνειν. WOLF.

Σὺ οὖν μοι, ἔφη, —] Proinde tu, inquit, cura mihi hujus pecuniam reliquum, priusquam XXX. dies pratereant, intra quos ad pecuniam reddendam me obstrinxi, ne illi addicam cui debeo. Non enim nescius es, legibus constitutum esse, qui ab hostibus redemptus est, sese ut aut ipse luat, aut servus sit ejus qui redemerit. BUDÆUS. Vid. Petit. Comm. in L. A. l. II. t. VI. §. XI.

ἵνα μὴ ὅτε ἀποδῶκα ἔφη τὰς χιλίας δραχμᾶς ἀπόληται] F. ὅ, τε, S. ἀργύριον. et p. 253. v. 12. ὅ, τι βούλη θέντα lege διαζέτω. WOLF.

Ἐ τὸ τε] Emenda cum Reiskio ὅ τε sub ἀργύριον, ita ut τὰς χιλίας δραχμᾶς sit quaedam appositio ad ὅ τε. Pro ἀποδῶκα M. ἀποδέδωκας. AUGER.

Ἄτὸς ἀγώγιμος γένωμαι] Ipse in servitutem abducatur. Plenam fuisse ex Lege Solonis creditori in debitorem potestatem merito credit Salmasius Obs. ad J. A.

1250 τὸν ἔρανον, ἐπειδὴν τοὺς ξένους ἀπαλλάξω, σοὶ ἀποδώσω, ὃ ἂν μοι χρήσης· οἶσθα δ', ἔφη, ὅτι καὶ οἱ νόμοι κελεύουσι, τοῦ λυσαμένου ἐκ τῶν πολεμίων εἶναι τὸν λυθέντα, εἴαν μὴ ἀποδιδῶ τὰ λύτρα. ἀκούων δ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ δοκῶν οὐ ψεύδεται, ἀπεκρινάμην αὐτῷ, ἄπερ ἂν νέος τε ἄνθρωπος καὶ οἰκείως χρώμενος, οὐκ ἂν νομίσεις ἀδικηθῆναι, ὅτι, ὦ Νικόστρατε, καὶ ἐν τῷ παρὸν ¹ τούτου σοι χρόνῳ φίλος ἦν ἀληθινός, ² καὶ ἐν ταῖς συμφοραῖς σου, καθ' ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, βεβοήθηκα· ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ παρόντι οὐ δύνασαι πορίσαι ἅπαντα τὰ χρήματα, ἀργύριον μὲν ἐμοὶ οὐ παρέστιν, οὐδ' ἔχω οὐδ' αὐτός, τῶν δὲ κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι, ὃ τι βούλει, θέντα τοῦ ἐπιλοίπου ἀργυρίου ὅσον ἐνδεῖ σοι, ἐνιαυτὸν ³ ἀτόκως χρῆσθαι τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἀποδοῦναι τοῖς ξένοις· συλλέξας δὲ ἔρανον, ὡς περ αὐτὸς φῆς, λῦσαι ⁴ μοι. ἀκούσας δ' οὗτος ταῦτα καὶ ἐπαινέσας με, ἐκέλευσε τὴν ταχίστην πρᾶξαι, πρὶν ἐξῆκειν τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς ἔφη δεῖν τὰ λύτρα καταθεῖναι. τίθημι οὖν τὴν συνοικίαν ἐκκαίδεκα μινῶν Ἀρκέσαντι Παμβωτάδῃ, ὃν αὐτὸς οὗτος προῦξένησεν, ἐπὶ ὀκτῶ ὀβολοῖς τὴν μινᾶ δανείσαντι τοῦ μηνὸς ἐκάστου.

ἔ. Λαβὼν δὲ τὸ ἀργύριον οὐχ ὅπως χάριν τινά μοι ἀποδίδωσιν, ὧν εὐ ἔπαθεν, ἀλλ' εὐθέως ἐπεβούλευσέ μοι, ἵν' ἀποστερήσειε τὸ ἀργύριον καὶ εἰς ἔχθραν κατασταίῃ· καὶ ἀπορούμενος ⁵ ἐγὼ τοῖς πράγμασι νέος ὢν ὃ τι χρῆσαίμην, καὶ ἀπειρος πραγμάτων, ⁶ ὅπως μὴ εἰσπράττοιμι αὐτὸν τὰ ἀργύριον, οὗ ἢ συνοικία ἐτέθη, ἀλλ' ἀφείην ἂν αὐτῷ. πρῶτον μὲν οὖν ἐπιβουλεύει μοι μετὰ τῶν ἀντιδίκων, 1251 καὶ πίστιν αὐτοῖς δίδωσιν. ἔπειτα ἀγώνων μοι συνεστη-

¹ τοῦ

² καὶ νῦν ἐν

³ ἀτόκῳ

⁴ μοι τὰ κτήματα.

⁵ ἐγὼ, νέος ὢν, τοῖς πράγμασι

⁶ [ὅπως]

et R. c. XI. p. 324. Neque est, quod obnitatur Heraldus: clarissimus est Demosth. locus. Valckenaer. Animadv. ad Annon. l. I. c. VII. p. 31.

Τίθημι οὖν —] Oppigneravi igitur diversorium meum in sedecim minas Arcesanti Pambotadæ, qui eam pecuniam representavit, in singulas minas octonis obolis quolibet mense creditori fenoris nomine constitutis. Atque hæc et hoc ipso inter-

prete et proxeneta facta est constitutio. Hæc usura centesimam triente excedit. Quare fenus est sesquitergium centesimi fenoris. Mina enim centum drachmas continet, quot drachmæ in singulas minas centesimo mense pariuntur centesimo fenore: tum scilicet cum primum sors duplicatur. BUDÆUS.

ἔ. Νέος ὢν] Malim collocari prope καὶ ἀπειρος. AUGER.

κότων πρὸς αὐτοὺς, τοὺς τε λόγους ἐκφέρει μου, εἰδὼς, καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχμᾶς, διὰ Λυκίδου τοῦ μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην. κλητῆρα δὲ κατ' ἐμοῦ τὸν τε ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ ¹ [τὸν] Ἀρεθούσιον τοῦτον ἐπιγράφεται, οὐπὲρ ἔστι ² τὰ ἀνδράποδα ταῦτα, καὶ ἄλλον τινά. καὶ παρεσκευάζοντο, εἰ ἀνακρινοίμην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με τὰς δίκας, ἃς εἰλήχειν αὐτοῖς, ἐνδεικνύμαι με καὶ ἐμβάλλειν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, ὁ Ἀρεθούσιος, ἀπρόσκλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος, ὡς ³ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ, κλητῆρας ἐπιγραφάμενος, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν βία, τὰ σκευὴ πάντα ἐξεφόρησε, πλεῖον ἢ εἴκοσι μνῶν ἄξια, καὶ οὐδ' ὀτιοῦν κατέλιπεν. ὅτε δὲ τιμωρεῖσθαι ἤμην δεῖν, ⁴ καὶ ἐκτίσας τῷ δημοσίῳ τὸ ὄφλημα, ἐπειδὴ ἐπυθόμην τὴν ⁵ ἐπιβουλήν, ἐβάδιζον ἐπὶ τὸν κλητῆρα τὸν ὁμολογοῦντα κεκλητευκένας τὸν Ἀρεθούσιον τῆς ψευδοκλητείας κατὰ τὸν νόμον· ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον τῆς νυκτὸς, ὅσα ἐνῆν φυτὰ

¹ Deest articulus.² τὰνδράποδα³ * ὀφείλοντος⁴ Deest * καί.⁵ ἐπιβολὴν, καὶ ἐβάδιζον

Καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ ἀπὸ κληρον ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχμᾶς] Verli: et exscribit publico exortem multam ex evidentium constitutione: verba secutus. Sententia quæ sit, Cædipus divineta. Me et Budæus, et lexica Græca Latinaque omnia destitunt: quæsi vi ἀπὸ κληρον, quæsi vi ἐμφανῆς, quæsi vi κατάστασις, quæsi vi ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως. sed aut muta, aut ἀπεροδιόυσσα omnia. Doctiores, si boni viri sunt, explicant potius, quam me sugillanto. WOLF. L. ἐγγράφει, et ἀπρόσκλητον quod referri debet ad ἐπιβολὴν. Deinde ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως etc. ex his verbis non facile est sensum aliquem eruere. Ex hoc loco intricatissimo, si non ut volui, saltem ut potui, multo me labore expedi vi. AUGER. Vid. c. Dionysodor. p. 1294. v. 12. ed. R.

Διὰ Λυκίδου τοῦ Μυλωθροῦ] S. υἱοῦ. Quod si non placet, molitorem repono, si appellativum esse videbitur. WOLF.

Εἰ ἀνακρινοίμην τὰς δίκας] Περί τῆς ἀνακρίσεως supra dictum est. IDEM.

Ἀπρόσκλητόν μου δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος] Suidas οὐ προσκεκλημένον, hoc est, ut in Midiana, p. 50. v. 7. μὴ

προσκαλεσάμενος ἐμέ. Arethusius denuntiare iudicium debuit. Quod cum ille de industria non fecisset, Apollodorus absens et ignarus rei pro contumaci est condemnatus. IDEM.

Δέκα δραχμῶν] Mihi vid. leg. ἑξακοσίαν καὶ δέκα δραχμῶν, et v. 11. addo με ad ὀφείλοντα, qui accusativus absolute sumitur. AUGER.

Ὡς ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ] Ἀντὶ τοῦ, ὡς ὀφείλοντος, ὡς ὀφείλομαι. WOLF.

Κλητῆρας ἐπιγραφάμενος] Cum eos adscripsisset, qui in jus me vocaverant, pignora mea cepit, et domo extulit. ἀπρόσκλητος δίκην dicitur, cum iudicium in eum intenditur qui in iudicium vocatus non est, ut eremodicii damnatur, i. e. deserti vadimonii. BUDÆUS.

Ἐβάδιζον ἐπὶ τὸν κλητῆρα τῆς ψευδοκλητείας] Sic πρὸς Τιμόθεον p. 206. v. pen. μὴ ἐπὶ τόνδε τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθομαι. WOLF. ψευδοκλητείας refero ad ἐβάδιζον, subaudiendo ἕνεκα. AUGER.

Ὅσα ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων γενναῖα ἐμβεβλημένα] Utrum ἐμπεφυτευμένα τῷ ἀγρῷ, ἢ τοῖς δένδροις; ut non sit consitio, sed insitio, qua, ut Cato Ciceronianus ait, nihil invenit ars agricolarum solertius. ἀκροδρύα

1252

ἀκροδρύων ¹ γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε, καὶ φυτευτήρια ἐλαιῶν περιστοίχων κατέκλασεν οὕτω δεινῶς, ὡς οὐδ' ἂν οἱ πολέμοιοι διαθεῖεν. πρὸς δὲ τούτοις, μεθ' ἡμέραν παιδάριον ἄστὸν εἰσπέμφαντες διὰ τὸ γείτονές τε εἶναι καὶ ὄμορον τὸ χωρίον, ἐκέλευον τὴν ῥόδωνιαν βλαστάνουσαν ἐκτίλλειν, ἵν', ² εἰ καταλαβὼν αὐτὸν ³ ἐγὼ δῆσαιμι ἢ πατάξαιμι ὡς δοῦλον ὄντα, γραφὴν με γράψαιντο ὕβρεως. ὡς δὲ τούτου διήμαρτον, καὶ γὰρ μάρτυρας μὲν ὧν ἔπασχον ἐποιούμην, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἐξημάρτανον εἰς αὐτούς, ἐνταῦθ' ἤδη μοι ἐπιβουλεύουσι τὴν μεγίστην ἐπιβουλὴν. ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητείας γραφὴν καὶ μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, τηρήσας με ⁴ ἀπίοντα ἐκ Πειραιῶς ὄψε περὶ τὰς λιθοτομίας, παίει ⁵ τε πῦξ καὶ ἀρπάζει μέσον, καὶ ὄθει με εἰς τὰς λιθοτομίας, εἰ μή τινες προσιόντες, βοῶντός μου ἀκούσαντες, παρεγένοντο καὶ ἐβόηθησαν. ἡμέραις δὲ οὐ πολλαῖς ὕστερον, εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἡμέραν διαμετρημένην, καὶ ἐξελέγξας αὐτὸν τὰ ψευδῆ κεκλητευκότα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἰρηκα ἠδικηκότα, εἶλον. καὶ ἐν τῇ τιμῆσει βουλομένων τῶν δικαστῶν θανάτου τιμῆσαι αὐτῷ, ἐδεήθη ⁶ [μὲν] ἐγὼ τῶν δικαστῶν μηδὲν δι' ⁷ ἐμοῦ τοιοῦτον

¹ γενναίων   ² εἶπερ   ³ ἐγὼ πρὸς ὄργην δῆσαιμι   ⁴ ἀπίοντα   ⁵ με   ⁶ Deest μὲν.
⁷ * ἐμὲ

et fructus et arbores frugiferas interpretantur, sive nuces, sive pomiferas. Vox ipsa significat vel acumina quercuum, vel excellentiam: ut ἀκροδρύα sint arbores, quæ quercubus, unde olim victitabant, antecellunt. WOLF.

Τὰς ἀναδενδράδας —] Arbustivas vites excidit, et oliveta in versus quoquoversum digesta confregit. Quod verbum [sc. περιστοίχων] Suidas assequi non potuit. Hoc Columella l. iii. ita expressit, "Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur." De Asse etc. l. i. f. 13. BUDÆUS.

Ἀνακεκριμένου γὰρ —] Cum jam iudicium mihi falsæ renunciationis in ipsum constitutum esset, et percuntationes factæ essent, quæ ante iudicii ingressum solennes sunt. ψευδοκλητεία est, accusatio apparitoris, qui falso renunciavit se quempiam in jus vocasse, ob eamque renunciationem is qui vocatus esse dicitur, in fraudem deserti vadimonii incidit. ἔστι δὲ κατηγορία κατὰ τοῦ κλητῆρος κεκλητευκέναι ἐψευσαμένου. IDEM. Grammatici [Refer huc

egregium Grammatici scholion in Biblioth. Coislin. p. 490. Wesseling.] ψευδοκλητεία, ὄνομα δικῆς ἐστίν, ἣν εἰσάσιν οἱ ἐγγεγραμμένοι ὀφείλουν τῷ δημοσίῳ, ἐπειδὴν αἰτιῶνται τινὰς ψευδῶς κατεσκευασθαι κλητῆρας καθ' ἑαυτῶν πρὸς τὴν δίκην ἀφ' ἧς ἄφλον. Petit. Comm. in L. A. l. IV. t. II. §. IV.

Ἀνακεκριμένου γὰρ ἦδη μου. et v. 14. ὄθει ἂν με. Nec enim præcipitatus est, sed interventu aliorum periculo liberatus. WOLF.

Ἠμέραν διαμετρημένην] Dicebatur διαμετρημένη ἡμέρα, modus quidam aquæ ad dimensum diei spatium fluens. Dividebatur autem in tres partes aqua illa fluens; una actori, alia reo, tertia iudici præbebatur. AUGER.

Ἐξελέγξας αὐτὸν —] Cum eum docuissem falso renunciasse ac justificatum esse in jus vocationem, apud iudices damnavi, h. e. reum peregi. Duo etenim hoc verbum, κλητεύειν, significat, in jus vocare alio postulante, et testem esse in jus vocationis, h. e. τοῖς καλοῦσι καὶ προσκαλουμένους μαρ-

πράξειαι, ἀλλὰ συγχωρῆσαι ὅσουπερ αὐτοὶ ἐτιμῶντο τάλαντου. οὐχ, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἀρεθούσιος — ἄξια γὰρ αὐτῷ θανάτου εἴργαστο εἰς ἐμέ —, ἀλλ', ἵνα ἐγὼ, Πασίωνος ὦν, καὶ κατὰ ¹[τὸ] ψήφισμα πολίτης, μηδένα Ἀθηναίων ἀπεκτονῶς εἴην. ὡς δ' ἀληθῆ εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν πάντων τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ς'. Ἄ μὲν ²[οὖν] τοίνυν ἀδικούμενος ὑπ' αὐτῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὴν ἀπογραφὴν ἐποίησάμην, δεδήλωκα ὑμῖν· ὡς δὲ ἐστὶν Ἀρεθουσίου ³τὰ ἀνδράποδα ταῦτα, καὶ ὄντα ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ⁴ἐκείνου [, ἀ] ἀπέγραψα, ἐπιδείξω ὑμῖν. τὸν μὲν γὰρ Κεσόδωνα ἐκ μικροῦ παιδαρίου ἐξεθρέψατο· καὶ, ὡς ἦν Ἀρεθουσίου, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότες μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

1253

παρ' οἷς τοίνυν ἐργάσατο πῶποτε, ὡς τοὺς μισθοὺς Ἀρεθούσιος ἐκομίζετο ⁵ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίκας ἐλάμβανε, καὶ ἐδίδου, ὁπότε κακόν τι ἐργάσαιτο, ὡς δεσπότης ὦν, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότες μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τὸν δὲ Μάνην, δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις, οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον, ἅπαν ἐναπετίμησεν αὐτῷ. καὶ, ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἔτι τοίνυν καὶ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰσὶν Ἀρεθουσίου οἱ ἄνθρωποι. ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι αὗτοι ἢ ὀπίσθην πρίαιντο, ἢ θέρως μισθοῖντο ἐκθερίσαι, ἢ ἄλλο

¹ Deest articulus.² Deest οὖν.³ τὰνδράποδα⁴ ἐκείνου ἀπέγραψα⁵ τοὺς ὑπὲρ α., κ. δ. καὶ ἐλάμβανε

τυρεῖν. BODÆUS.

ς'. Τῷ δὲ Μάνῃ] Est accusativus absolutus, quod autem ad Manem attinet; nisi majori regi ab ἐναπετίμησεν αὐτῷ, ipse ser-

vum pro pecunia dedit. AUGER.

Ἐναπετίμησεν αὐτῷ] Pignori accepit, vel, in astimationem accepit, hoc est, servum pro pecunia parte dedit. WOLF.

τι τῶν περὶ γεωργίαν ἔργων ἀναιροῦντο, Ἄρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ζ'. Ὅσας μὲν τοίνυν μαρτυρίας παρασχέσθαι εἶχον ὑμῖν, ὡς ἔστιν Ἄρεθουσίου τὰ ἀνδράποδα, δεδήλωκα ὑμῖν· βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῆς προκλήσεως εἰπεῖν, ἦν οὗτοί με προῦκαλέσαντο, καὶ ἐγὼ τούτους. οὗτοι μὲν γὰρ με προῦκαλέσαντο, ὅτε ἡ πρώτη ¹ ἀνάκρισις ἦν, φάσκοντες ἔτοιμοι εἶναι παραδιδόναι ἐμοὶ αὐτῶν ² τὰ ἀνδράποδα βασιάνισαι, βουλόμενοι μαρτυρίαν τινὰ αὐτοῖς ταύτην γενέσθαι. ἐγὼ δὲ ἀπεκρινάμην αὐτοῖς ἐναντίον μαρτύρων, ὅτι 1254 ἔτοιμός εἰμι ἵέναι εἰς τὴν βουλὴν μετ' αὐτῶν, καὶ παραλαμβάνειν μετ' ἐκείνης ἢ μετὰ τῶν ἑνδεκα, λέγων, ὅτι, εἰ μὲν ἰδίαν δίκην ἐδικαζόμεν αὐτοῖς, εἰ ἐμοὶ ἐξεδίδουσαν, παρελάμβανον ἂν· νυνὶ δὲ τῆς πόλεως εἴη ² τὰ ἀνδράποδα, καὶ ἡ ἀπογραφὴ· δεῖν οὖν δημοσίᾳ βασιανίζεσθαι. ἠγούμην γὰρ οὐ προσήκειν ἐμοὶ, ἰδιώτῃ ὄντι, τοὺς δημοσίους βασιανίζειν· ³ οὔτε γὰρ τῆς βασιάνου κύριος ἐγιγνόμην, οὔτε καλῶς ἔχειν τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐμὲ κρίνειν. ἠγούμην ⁴ τε δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ἡρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ κατασημηναμένους τὰς βασιάνους ὅτι εἴπωιεν οἱ ἄνθρωποι, παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον· ἵνα ἀκούσαντες ἐκ τούτων ἐψηφίσασθε, ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδόκει. ἰδίᾳ μὲν γὰρ βασιανιζομένων τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἐμοῦ, ἀντελέγετ' ἂν ἅπαντα ὑπὸ τούτων· εἰ δὲ δημοσίᾳ, ἡμεῖς μὲν

¹ ἀνάκρισις² τὰνδράποδα³ (* οὐδὲ γὰρ τ. β. κ. ἐγιγνόμην,)⁴ δε

Ἄνεροιντο] Lego ἀναιροῦντο, aut ἀνέλαιντο, ἀντὶ τοῦ, ἐπότε ἐπιχειρήσαιεν ἔργῳ τινί.

IDEM.

Ζ'. Ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν] Suidæ est ἀναγρίσις, ἢ ἀνάπεισις· ἀναγρίσκων, ἀναπειθῆναι, διαλεχθέντα γινῆναι. Hesychio ἀναγρισμός. Varino ἡ τῶν πρῶτων μαθημάτων τῆς φυχῆς ἀναγρίσις, ὡς περιουσίας ταῦτα. Hic vero ea vox nihil tale significare videtur, si locum mendo vacat. IDEM.

Ἀνθρώπων. ἠγούμην] F. leg. οὔτε καλῶς ἔ. τ. λ. ὁ. τῶν ἀνθρώπων ἠγούμην μὴ οὐ τὸν ἄλλον ἢ τὴν ἀρχὴν ἢ τ. ἡρ. ὁ. τ. β. γράφεσθαι, καὶ κατασημ. βασ. [ὅ τι εἰ. οἱ ἄνθρ.] παρέχειν δεσ. p. 1490. v. 15. ed. R. ἢ τῶ με-

πασχόντι μὴ οὐχὶ ἀφευθεῖν καὶ πρὸς ἅπαντας ἀγαθῶ εἶναι οὐχ ἔστιν ἠγούμαι. Aesch. κ. Τιμαρχ. p. 59. v. 14. οὔτε αὐτὸς ἐξαργυροῦμαι μὴ οὐ γεγονῆναι ἐρωτικός. et v. 10. οὐκ ἀργυροῦμαι μὴ οὐχὶ συμβεβηκέναι μοι.

Κατασημηναμένους τὰς βασιάνους] Idem usurpatum in foro Romano, si quando questiones habitæ fuerant. Cic. pro Cluent. "Nam tabellæ questionis plures profertur; quæ recitatae vobiscum editæ sunt, illæ ipsæ, quas tunc obsignatas esse dixi." l. VI. c. XIV. §. XIV. HERALDUS.

Ἴνα ἐκ τούτων ψηφίσασθε] Pro ἐψηφίσασθε lego. WOLF.

ἀν ἐσιωπῶμεν, οἱ δὲ ἄρχοντες ¹ ἢ οἱ ἡρημένοι ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐβασάνιζον ἀν μέχρι οὗ αὐτοῖς ἐδόκει. ταῦτα δὲ μου ἐθέλοντος, οὐκ ἀν ἔφασαν παραδοῦναι τῇ ἀρχῇ, οὐδ' εἰς τὴν βουλὴν ἠθέλον ἀκολουθεῖν. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας τούτων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἦ. Κατὰ πολλὰ μὲν οὖν ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι ἀναίσχυνοι, ἀμφισβητοῦντες τῶν ὑμετέρων, οὐχ ἡκίστα δὲ ὑμῖν αὐτοὺς ἐπιδείξω ἐκ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. οὔτοι γὰρ, ὅτε οἱ δικασταὶ ² ἐβούλοντο θανάτου τιμῆσαι τῷ Ἀρεθουσίῳ, ἐδέοντο τῶν δικαστῶν χρημάτων τιμῆσαι καὶ ἐμοῦ συγχωρῆσαι· καὶ ὠμολόγησαν αὐτοῖ συνεκτίσειν. τοσούτου δὴ δέουσιν ἐκτίειν ³ καθὰ ἐνεγγυήσαντο, ὥστε καὶ τῶν ὑμετέρων ἀμφισβητοῦσι. καίτοι οἱ γε νόμοι κελεύουσι τὴν οὐσίαν δημοσίαν εἶναι, ὅς ἀν ἐγγυησάμενός τι τῶν τῆς πό- 1255 λειως, μὴ ἀποδιδῶ τὴν ἐγγύην. ὥστε καὶ, εἰ τούτων ἦν ⁴ τὰ ἀνδράποδα, προσῆκεν αὐτὰ δημόσια εἶναι, εἴπερ τι τῶν νόμων ὄφελος. καὶ πρὶν μὲν ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ, ὁ Ἀρεθούσιος ὠμολογεῖτο τῶν ἀδελφῶν εὐπορώτατος εἶναι· ἐπειδὴ δὲ οἱ νόμοι κελεύουσι τὰ κείνου ὑμέτερα εἶναι, τηνικαῦτα πένης ὧν φαίνεται ὁ Ἀρεθούσιος, καὶ τῶν μὲν ἢ μήτηρ ἀμφισβητεῖ, τῶν δὲ ἢ ἀδελφῆ. χρῆν δ' αὐτοὺς, εἴπερ ⁵ ἐβούλοντο δικαίως προσφέρεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀποδείξαντας ἅπασαν τὴν οὐσίαν τὴν ἐκείνου, τὰ τούτων αὐτῶν εἴ τις ἀπέγραψεν, ἀμφισβητεῖν. ἐὰν ⁶ [μὲν] οὖν ἐνθυμηθῆτε, ὅτι οὐδέποτε ἔσται ἀπορία τῶν ἀμφισβητησόντων ὑμῖν περὶ τῶν ὑμετέρων, — ἢ γὰρ ὄρφανους ἢ ἐπικλήρους κατασκευάσαντες, ἀξιώσουσιν ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, ἢ γῆρας καὶ ἀπορίας καὶ τροφᾶς μητρὶ λέγοντες, καὶ ⁷ ὀδυρόμενοι, δι' ὧν μάλιστα ἐλπίζουσιν ἐξαπατήσθαι ὑμᾶς, πειράσσονται καὶ ⁸ ἀποστερηῆσαι τὴν πόλιν τοῦ ὀφλήματος —, ἐὰν οὖν, ταῦτα παριδόντες πάντα, καταψηφίσθητε, ὀρθῶς βουλευέσεσθε.

¹ Deest ἦ.² ἐβούλοντο³ καθ' α⁴ τὰνδράποδα⁵ Deest μὲν.⁶ ἀποδείξεσθαι⁷ ἀποστερηῆσαι

ἰ. Τριώτου δι] F. τριώτου δ' ἴδθ. IDEM.
 "Οἱ ἀν ἐγγυησάμενός τι τῶν τῆς πόλειως]
 Ἰγγραμῆς γνήμει; ὑπερ τῶν τῆ πόλει προ-
 κήτων. IDEM.

Τὰ τούτων αὐτῶν] I. e. τὰ ἑαυτῶν, ca

bona quæ ipsorum propria essent. AUGER.
 Ἐὰν μὲν οὖν ἐνθυμηθῆτε, ὅτι, etc. ἐὰν
 ἐν ταῦτα παριδόντες πάντα] Ἀνανταπίδο-
 τον καὶ ἐπαγάληφις. WOLF.

Καταψηφίσθητε] S. τῶν φευγόντων. IDEM.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟΣ ΑΙΚΙΑΣ
ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.

1255 ΑΡΙΣΤΩΝ Ἀθηναῖος δικάζεται Κόνωνι αἰκίας, λέγων ἰσῷ αὐτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ
1256 τετυπῆσθαι, καὶ μάρτυρας τούτου παρεχόμενος. ὁ δὲ Κόνων ἀρεῖται τὸ πρᾶγμα, καὶ μάρ-
τυρας ἀντιπαρέχεται, οὓς ὁ Δημοσθένης οὐ φησι πιστούς· βεβιωκέναι γὰρ φαύλως, καὶ εὐχερῶς
ἔχειν πρὸς τὸ ψεύδεσθαι.

Τετυπῆσθαι] Τύπτω καὶ τυπτέω usitata τυπέω an dicatur, nescio. WOLF.
sunt, unde fit τετύφθαι et τετυπῆσθαι.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

Κ Α Τ Α Κ Ο Ν Ω Ν Ο Σ

ΑΙΚΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.

1256 *ἀ. ΤΥΒΡΙΣΘΕΙΣ, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ παθὼν ὑπὸ
Κόνωνος τουτουῖ τοιαῦτα, ὥστε πολὺν χρόνον πάνυ μήτε
τοὺς οἰκείους μήτε τῶν ἰατρῶν μηδένα προσδοκᾶν¹ περιφεύ-
ξεσθαι με, ὑγιάνας καὶ σωθεῖς ἀπροσδοκῆτως, ἔλαχον
αὐτῷ τὴν δίκην τῆς αἰκίας ταυτηνί. πάντων δὲ τῶν οἰκείων
καὶ τῶν φίλων, οἷς συνεβουλευόμην, ἔνοχον μὲν φασκόντων
αὐτὸν ἐκ τῶν πεπραγμένων εἶναι καὶ τῇ τῶν λωποδυτῶν
ἀπαγωγῇ καὶ ταῖς τῆς ὕβρεως γραφαῖς, συμβουλευόντων
δέ μοι καὶ παραινούντων μὴ μείζω πράγματα, ἢ δυνήσο-
μαι φέρειν, ἐπάγεσθαι, μηδ' ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν² ὧν ἐπε-
πόνθειν ἐγκαλοῦντα φαίνεσθαι, οὕτως ἐποίησα· καὶ δι'
ἐκείνους ἰδίαν ἔλαχον δίκην, ἥδιστ' ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
θανάτου κρίνας τουτονί. καὶ τούτου συγγνώμην ἔξετε, εὖ*

¹ περιφευξείσθαι

² ἦν ἔχω, ὧν ἐπεπόνθειν

οἷδ' ὅτι, πάντες, ἐπειδὴν ἂν πέπονθα ἀκούσητε· δεινῆς γὰρ οὗσης τῆς τότε συμβάσης ὕβρεως, οὐκ ἐλάττων ἢ μετὰ ταῦτα ἀσελγείᾳ ἐστὶ τουτουί. ἀξιώ δὲ καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν, πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί μου περὶ ὧν πέπονθα λέγοντος· εἴτ', εἰάν ἡδικῆσθαι καὶ παρανενομη- 1257 σθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ἐξ ἀρχῆς δ' ὡς πέπρακται ¹ ἕκαστα, διηγῆσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἂν οἴός τε ὦ δια βραχυτάτων.

β'. ² Ἐξῆλθον, ἔτος τουτι τρίτον, εἰς Πάνακτον φρουρᾶς ἡμῶν προγραφείσης. ἐσκήνωσαν οὖν οἱ υἱεῖς οἱ Κόνωνος τουτουί ἐγγυς ἡμῶν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην· ἢ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἔχθρα καὶ τὰ προσκρούσματα ἐκεῖθεν ἡμῖν συνέβη, ἐξ ὧν δ' ἀκούσεσθε. ἔπινον ἑκάστοτε οὗτοι τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ τάχιστα ³ ἀριστήσαιεν, ὅλην· καὶ τοῦτο, ἕως περ ἡμεν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ, διετέλουν ποιοῦντες. ἡμεῖς δ', ὡς περ ἐνθάδε εἰώθαμεν, οὕτω διήγομεν καὶ ἔξω. ἦν οὖν δειπνοποιεῖσθαι τοῖς ἄλλοις ὄραν συμβαίνοι, ταύτην ἂν ἡδὴ ἐπαροῖνουν οὗτοι, τὰ μὲν πολλὰ εἰς τοὺς παῖδας ἡμῶν τοὺς ἀκολούθους, τελευτῶντες δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς. φήσαντες γὰρ καπνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας ἢ κακῶς λέγειν, ὅ τι τύχοιεν, ἔτυπτον, καὶ τὰς ἀμίδας κατεσκεδάννουσιν, καὶ προσεούρουσιν, καὶ ἀσελγείας καὶ ὕβρεως οὐδ' ὅτι οὖν ἀπέλειπον. ὄρωντες δὲ ἡμεῖς ταῦτα καὶ λυπούμενοι, τὸ μὲν πρῶτον ἀπεπεμψάμεθα· ὡς δ' ἐχλεύαζον ἡμᾶς καὶ ⁴ οὐκ ἐπαύοντο, τῷ στρατηγῷ τὸ πρᾶγμα εἶπομεν, κοινῇ πάντες οἱ σύσσιτοι προσελθόντες, οὐκ ἐγὼ τῶν ἄλλων ἔξω. λαιδωρηθέντος δ' αὐτοῖς ἐκεῖνου καὶ κακίσαντος αὐτοὺς οὐ μόνον περὶ ὧν εἰς ἡμᾶς ἠσέλγαινον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ὅλως ἐποίουν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τοσοῦτου ἐδέησαν παύσασθαι ἢ αἰσχυρῆσθαι, ὥστ', ἐπειδὴ θάττον συνεσκότασεν, εὐθὺς ὡς ἡμᾶς εἰσεπήδησαν ταύτῃ τῇ ἑσπέρα. καὶ

¹ ἕκαστα πέπρακται² ἐξῆλθον³ ἀριστήσαιεν⁴ οὐδ'

[Ε. Προσεούρου] Vid. Leopold. Emend. l. IX. c. IX. vol. III. p. 176. Thes. Crit. Gruter.

[Ἀποπεμψάμεθα] ἀπεπέμψαμεν, ἀποπέμψαμεν, ἀφροντίστως εἶχονεν, λόγον οὐκ ἐποιήσαμεθα. Wolf.

[Ἐπειδὴ θάττον συνεσκότασεν] Generaliter dicti, quicumque

cibum una capiebant; certis legibus et conditionibus, si quas dicere volebant. Ita dicti in bello contubernales ap. Demosth. c. Conon. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. p. 85.

[Ἐπειδὴ θάττον συνεσκότασεν] Cum statim adiresperasset. Βυρπυς.

1258 τὸ μὲν πρῶτον κακῶς ἔλεγον, τελευτῶντες δὲ καὶ πληγὰς ἐνέτειναν ἑμοί· καὶ τοσαύτην κραυγὴν καὶ θόρυβον περὶ τὴν σκηνὴν ἐποίησαν, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ τοὺς ταξίαρχους ἔλθειν καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τινάς, οἱ περ ἐκώλυσαν μὴδὲν ἡμᾶς ἀνήκεστον παθεῖν, μὴδ' αὐτοὺς ποιῆσαι, παροινουμένους ὑπὸ τούτων. τοῦ δὲ πράγματος εἰς τοῦτο προελθόντος, ὡς δεῦρ' ἐπανήλθομεν, ἦν ἡμῖν, οἷον εἰκὸς, ἐκ τούτων ὀργὴ καὶ ἔχθρα πρὸς ἀλλήλους. μὰ τοὺς Θεοὺς¹ οὐ μὴν ἔγωγε ὄμνην δεῖν οὔτε δίκην λαχεῖν αὐτοῖς, οὔτε λόγον ποιεῖσθαι τῶν συμβάντων οὐδένα· ἀλλ' ἀπλῶς ἐκεῖνο ἐγνώκειν, τολοιπὸν εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι μὴ πλησιάζειν τοῖς τοιούτοις.

γ'. Πρῶτον μὲν οὖν τούτων, ὧν εἶρηκα, βούλομαι τὰς μαρτυρίας παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα, οἷα ὑπ' αὐτοῦ τούτου πέπονθα, ἐπιδειξάσαι, ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ὧ προσῆκε τοῖς τὸ πρῶτον ἀμαρτηθεῖσιν ἐπιτιμᾶν, οὗτος αὐτὸς πρότερος πολλῶ δεινότερα εἴργασται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὧν μὲν τοίνυν οὐδένα ὄμνην δεῖν λόγον ποιήσασθαι, ταῦτά ἐστι. χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῶ περιπατοῦντος, ὡσπερ εἰώθειν, ἐσπέρας ἐν ἀγορᾷ μου μετὰ Φανοστράτου τοῦ Κηφισιέως τῶν ἡλικιωτῶν τινὸς, παρέρχεται Κτησίας ὁ υἱὸς ὁ τούτου, μεθύων, κατὰ τὸ Λεωκόριον, ἐγγὺς τῶν Πυθοδώρου. κατιδὼν δὲ ἡμᾶς καὶ κραυγᾶσαι καὶ διαλεχθεῖς τι πρὸς αὐτὸν οὕτως ὡς ἂν μεθύων, ὥστε μὴ μαθεῖν ὅ τι λέγοι, παρήλθεν πρὸς Μελίτην ἄνω· ἐπῖνον γὰρ ἐνταῦθα — ταῦ-

1259 τα γὰρ ὕστερον ἐπωθέμεθα — παρὰ Παμφίλῳ τῷ κναφεῖ, Κόνων οὔτοσι, Θεότιμός τις, Ἀρχεβιάδης, Σπίνδαρος ὁ Εὐβούλου, Θεογένης ὁ Ἀνδρομέου, πολλοὶ τινες· οὓς ἔξαναστήσας ὁ Κτησίας ἐπορεύετο εἰς τὴν ἀγοράν. καὶ ἡμῖν συμβαίνει, ἀναστρέφουσιν ἀπὸ τοῦ Φερρέφαττίου καὶ περιπατοῦσι, πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι, καὶ τούτοις περιτυγχάνομεν. ὡς δ' ἀνεμίχθημεν, εἷς μὲν αὐτῶν,

¹ οὐ μὴν ἔγωγε μὰ τοὺς Θεοὺς ὄμνην

ἀγνώως τις, τῷ Φαναστράτῳ προσπίπτει καὶ κατεῖχεν ἐκεῖνον· Κόων δ' οὐτοσὶ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀνδρομέουσι υἱὸς ἐμοὶ περιπεσόντες, τὸ μὲν πρῶτον ἐξέδυσαν, εἴθ' ὑποσκελίσαντες καὶ βιάξαντες εἰς τὸν βάρβαρον, οὕτω διέθηκαν ἐαλλόμενοι καὶ ὑβρίζοντες, ὥστε τὸ μὲν χεῖλος διακόψαι, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς συγκλεῖσαι, οὕτω δὲ κακῶς ἔχοντα ¹ καταλιπεῖν, ὥστε μήτε ἀναστῆναι μήτε φθέγγασθαι δύνασθαι. κείμενος δ' αὐτῶν ἤκουον πολλὰ καὶ δεινὰ λεγόντων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα καὶ βλασφημίαν ἔχει ² τινὰ, καὶ ὀνομάζειν ὀκνήσαιμ' ἂν ἐν ὑμῖν ἔνια· ὃ δὲ τῆς ὑβρεῶς ἐστὶ τῆς τούτου σημεῖον, καὶ τεκμήριον τοῦ πᾶν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τούτου γεγενῆσθαι, τοῦθ' ὑμῖν ἔρω. ἦδε γὰρ, τοὺς ἀλεκτρυόνας μιμούμενος τοὺς νενικηκότας· οἱ δὲ κροτεῖν τοῖς ἀγκῶσιν αὐτὸν ἠξίουσαν ἀντὶ πτερύγων τὰς πλευράς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐγὼ μὲν ἀπεκομίσθην ὑπὸ τῶν παρατυχόντων γυμνός· οὗτοι δ' ὄχοντο, θοιμάτιον λαβόντες μου. ὡς δ' ἐπὶ τὴν θύραν ἦλθον, κραυγὴ καὶ βοή τῆς μητρὸς καὶ τῶν Θεραπαινίδων ἦν· καὶ, μόλις ποτὲ εἰς βαλανεῖον ἐνεγκόντες με καὶ περιπλύναντες, ἔδειξαν τοῖς ἰατροῖς. ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

1260

συνέβη τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ Εὐξίθεον τουτοῦ τὸν Χολλίδην, ὃνθ' ἡμῖν συγγενῆ, καὶ Μειδίαν μετὰ τούτου, ἀπὸ δείπνου ποθὲν ἀπιόντας, περιτυχεῖν πλησίον ὄντι μοι τῆς οἰκίας ἤδη, καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον φερομένῳ πασακολουθῆσαι, καὶ ἰατρὸν ἄγουσι παραγενέσθαι, οὕτω δ' εἶχον ἀσθενῶς, ὡςθ', ἵνα μὴ μακρὰν φεροίμην οἴκαδε ἐκ τοῦ βαλανεῖου, ἔδοκει τοῖς παροῦσιν ὡς τὸν Μειδίαν ἐκεῖνην τὴν ἐσπέραν κομίσαι με· καὶ ἐποίησαν οὕτω. λάβε οὖν καὶ

¹ κατέλειπον² τινὰ, ἃ καὶ

γαστήρια. WOLF.

Οὕτω διέθηκαν] Sic habitus sum, sic illi me tractarunt. BENGLER. Vid. Hemsterhans. ad Lucian. Nigrin. §. 38.

Ἥδη] Vid. Valckenaer. Animadv. ad Ammon. l. III. c. XVIII. p. 229.

Οἱ δὲ κροτεῖν] Οἱ δὲ κροτεῖν τοῖς ἀγκῶσιν

lege. WOLF.

Κροτεῖν τοῖς ἀλλῶσι] Benenatus habet ἀγκῶσι, et in margine κροτεῖν, unde efficiunt κροτεῖν τοῖς ἀγκῶσι, optime. PALMER.

Ὅνθ' ἡμῖν συγγενῆ λέγο, non οὐδ'. Nota est et eo saepe commutari. WOLF.

Καὶ ἰατρὸν ἄγουσι παραγενέσθαι] Suspecta

τάς τούτων μαρτυρίας, ἵν' εἰδῆθ', ὅτι πολλοὶ συνίσασιν, ὡς ὑπὸ τούτων ὑβρίσθην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

λάβε δὴ καὶ τὴν τοῦ ἱατροῦ μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

δ'. Τότε μὲν τοίνυν παραχρῆμα ὑπὸ τῶν πληγῶν, ὧν ἔλαβον, καὶ τῆς ὑβρεως οὕτω διετέθην, ὡς ἀκούετε καὶ μεμαρτύρηται παρὰ πάντων ὑμῖν τῶν εὐθύς ἰδόντων. μετὰ δὲ ταῦτα, τῶν μὲν οἰδημάτων τῶν ἐν τῷ προσώπῳ καὶ τῶν ἐλκῶν οὐδὲν ἔφη φοβεῖσθαι λίαν ὁ ἱατρός· πυρετοὶ δὲ παρηκολούθουν μοι συνεχεῖς, καὶ ἀλγήματα ὅλου μὲν τοῦ σώματος πάνυ σφοδρὰ καὶ δεινὰ, μάλιστα δὲ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἥτρου, καὶ τῶν σιτίων ἀπεκεκλείσμεν. καὶ, ὡς μὲν ὁ ἱατρός ἔφη, εἰ μὴ κάθαρσις αἵματος αὐτομάτῃ μοι πάνυ πολλὴ συνέβη, περιωδύνω ὄντι καὶ ἀπορουμένω ἤδη, καὶ ἔμπυος γενόμενος διεφθάρην· νυνὶ δὲ τοῦτ' ἔσωσε τὸ αἷμα ἀποχωρῆσαν. ὡς ¹ οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ παρηκολού-

1261 θησέ μοι τοιαύτη νόσος, ἐξ ἧς εἰς τοῦσχατον ἦλθον, ἐξ ὧν ὑπὸ τούτων ἔλαβον πληγῶν, λέγε τὴν τοῦ ἱατροῦ μαρτυρίαν καὶ τὴν τῶν ἐπισκοπουμένων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

έ. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ μετρίως τινας καὶ φαύλας λαβῶν πληγὰς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθῶν διὰ τὴν ὑβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων, πολὺ τῆς προσηκούσης ἐλάττω δίκην ² εἴληχα, νομίζω δῆλον ὑμῖν γεγενῆσθαι· οἶομαι δ' ὑμῶν ἐνίους θαυμάζειν, τίνα ποτέ ἐστιν ἂν πρὸς ταῦτα τολμήσει Κόνων λέγειν. βούλομαι δὴ προειπεῖν ὑμῖν, ἃ ἐγὼ πέτυ-

¹ οὖν καὶ ταῦτ'

² εἴληχα, πολλαχόθεν νομίζω

lectio. WOLF.

δ'. Καὶ τῶν σιτίων ἀπεκεκλείσμεν] Οὐκ ἤδυναί μιν φαγεῖν. IDEM.

Περιωδύνω] Περιωδυνος apud Demosthenem, qui toto corpore contusus est et vehementi dolore affectus. BUDÆUS.

έ. Πληγὰς] Πληγῆ in numero singularitatis

pro vulnere tantum accipitur, non pro pulsatione aut verberatione. In numero multitudinis, ceu ap. Demosth. c. Conon. πληγαὶ sunt verbera non vulnera. Salmas. Obs. ad Jus A. et R. p. 232.

'Ἄλλ' εἰς πᾶν ἐλθῶν] F. A. πᾶν δεινοῦ ἢ κινδύνου ἐλθῶν. WOLF.

σμαι λέγειν αὐτὸν παρεσκευάσθαι· ἀπὸ τῆς ὕβρεως καὶ τῶν πεπραγμένων τὸ πρᾶγμα ἀπαγαγόντα εἰς γέλωτα καὶ σκώμματα ἐμβαλεῖν πειράσσεσθαι, καὶ ἔρεῖν, ὡς εἰσὶν ἐν τῇ πόλει πολλοὶ καλῶν κάγαθῶν ἀνδρῶν υἱεῖς, οἱ παίζοντες, οἷα ἀνδρωποὶ νέοι, σφίσιν αὐτοῖς ἐπωνυμίας πεποίηται, καὶ καλοῦσι τοὺς μὲν ἰδυφάλλους, τοὺς δὲ αὐτοληκῦθους, ἐρῶσι δ' ἐκ τούτων ἑταιρῶν τινές, καὶ δὴ καὶ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ εἶναι τούτων ἓνα, καὶ πολλάκις περὶ ἑταίρας καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγὰς, καὶ ταῦτ' εἶναι νέων ἀνθρώπων· ἡμᾶς δὲ πάντας τοὺς ἀδελφοὺς παρόνους¹ μὲν καὶ ὑβριστὰς κατασκευάσειν, ἀγνώμονας δὲ καὶ πιερούς.

ς'. Ἐγὼ δ', ὧ ἀνδρες δικασταί, χαλεπῶς ἐφ' οἷς πέπονθα, ἐνηνοχῶς, οὐχ ἥττον τοῦτ' ἀγανακτήσαμεν ἂν καὶ ὑβρισθῆναι νομίσαιμι, εἰ οἷόν τ' εἶπεῖν, εἰ ταῦτ' ἀληθῆ δόξει Κόνων αὐτοσί λέγειν περὶ ἡμῶν, καὶ τοσαύτη τις ἀγνοια παρ' ὑμῖν ἐστίν, ὡςθ' ὁποῖός τις ἂν ἕκαστος εἶναι φῆῃ ἢ ὁ πλησίον αὐτὸν αἰτιάσῃται, τοιοῦτος νομισθήσεται τοῦ δὲ καθ' ἡμέραν βίου καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων μὴδ' ὄτιοῦν¹²⁶² ἔσται τοῖς μετρίοις ὄφελος. ἡμεῖς γὰρ, οὔτε παροιοῦντες οὐθ' ὑβρίζοντες, ὑπ' οὐδενὸς ἀνθρώπων ἐωράμεθα· οὔτ' ἀγνώμον οὐδὲν ἠγούμεθα ποιεῖν, εἰ, περὶ ὧν ἠδίκημεθα, ἀξιούμεν κατὰ τοὺς νόμους δίκην λαμβάνειν. ἰδυφάλλοις δὲ καὶ αὐτοληκῦθοις συγχωροῦμεν εἶναι τοῖς υἱέσι τοῖς τούτου· καὶ ἔγωγε εὐχομαι τοῖς θεοῖς, εἰς Κόνωνα καὶ τοὺς υἱεῖς τοὺς τούτου καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἅπαντα τρέπεσθαι. οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ τελοῦντες ἀλλήλους τῷ ἰδυφάλλῳ, καὶ τοιαῦτα ποιοῦντες, ἃ πολλὴν αἰσχύνην ἔχει καὶ λέγειν, μὴ ὅτι γε δὴ ποιεῖν, ἀνθρώπους μετρίους.

ζ'. Ἀλλὰ τί ταῦτα ἐμοί; θαυμάζω γὰρ ἔγωγε, εἴ τις ἔστι πρόφασις παρ' ὑμῖν ἢ σκῆψις εὐσημένῃ, δι' ἣν, ἂν ὑβρίζων τις ἐξελέγχῃται καὶ τύπτων, δίκην οὐ δώσει. οἱ μὲν γὰρ νόμοι πολὺ τάναντία καὶ τὰς ἀναγκαίαις προφάσεις

¹ μὲν τινες καὶ ὑβριστὰς * οὐ κατασκευάσει

ὅπως μὴ μείζους γίνωνται, προεΐδοντο, οἷον — ἀνάγκη γάρ μοι καὶ ζητεῖν ταῦτα καὶ πυνθάνεσθαι¹ διὰ τοῦτον γέγονεν — εἰσὶ κακηγορίας δίκαι· φασὶ τοίνυν ταύτας διὰ τοῦτο γίνεσθαι, ἵνα μὴ λοιδορούμενοι τύπτειν ἀλλήλους προάγωνται. πάλιν αἰκίας εἰσὶ· καὶ ταύτας ἀκούω διὰ τοῦτο εἶναι τὰς δίκας, ἵνα μηδεὶς, ὅταν ἤττων ἦ, λίδω ἢ τῶν τοιοῦτων ἀμύνηται μηδενί, ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ νόμου δίκην ἀναμείνη. τραύματος πάλιν εἰσὶ γραφαί, τοῦ μὴ τιτρωσκομένων τινῶν φόνους γίνεσθαι. τὸ φαυλότατον, οἴμαι, τὸ τῆς λοιδορίας, πρὸ τοῦ τελευταίου καὶ δευτοτάτου προεώραται, τοῦ μὴ φόνον γίνεσθαι, μηδὲ κατὰ μικρὸν ὑπάγεσθαι, ἐκ μὲν λοιδορίας εἰς πληγὰς, ἐκ δὲ πληγῶν εἰς τραύματα, ἐκ δὲ τραυμάτων εἰς θάνατον· ἀλλ' ἐν τοῖς νόμοις εἶναι τούτων ἐκάστου τὴν δίκην, μὴ τῇ τοῦ προστυχόντος ὀργῇ μηδὲ βουλήσει ταῦτα κρίνεσθαι. εἴτ' ἐν μὲν τοῖς νόμοις οὕτως· ἀν δ' εἴποι Κόνων, ἰθύφαλλοί τινες ἔσμεν ἡμεῖς συνηγμένοι, καὶ ἐρῶντες οὐς ἀν ἡμῖν δόξῃ παίομεν καὶ ἀγχομεν, εἴτα γελάσαντες ὑμεῖς ἀφήσετε; ² οὐκ οἴμαί γε. οὐ γὰρ ἀν γέλως ὑμῶν ἔλαβεν οὐδένα, εἰ παρὼν ἐτύγχανεν, ἠνίκα εἰλκόμεν καὶ ἐξεδύομεν καὶ ὑβρίζομεν, καὶ ὑγιῆς ἐξελθὼν φοραῖδην ἤλθον οἴκαδε· ἐξεπεπηθήκει δὲ μετὰ ταῦθ' ἡ μήτηρ, καὶ κραυγὴ καὶ βοή τῶν γυναικῶν τοσαύτη παρ' ἡμῖν ἦν, ὥσπερανεὶ τεθνεῶτός τινος, ὥστε τῶν γειτόνων τινὰς πέμψαι πρὸς ἡμᾶς, ἐρησομένους ὅτι ἐστὶ τὸ συμβεβηκός.

ἢ. Ὀλως δ', ὡ ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν οὐδενὶ δήπου σκῆψιν οὐδεμίαν τοιαύτην οὐδὲ ἄδειαν ὑπάρχειν παρ' ὑμῖν, δι' ἣν ὑβρίζειν ἐξέσται· εἰ δ' ἄρα ἐστὶ τῷ, τοῖς δι' ἡλικίαν ³ ἢ νεότητα τούτων τι πράττουσι, τούτοις ἀποκεισθαι προσ-

¹ * διὰ τί οὕτω γέγονεν² οὐκ οἴμαί³ [ἢ νεότητα.]

Δι' αὐτὸ τοῦτο γέγονεν] Nescio, quid hæc verba sibi velint. Videntur ex inferioribus etiam huc perperam translata. Sequitur v. 3. φασὶ τοίνυν ταῦτα διὰ τοῦτο γίνεσθαι, ubi malim ταύτας, S. τὰς τῆς κακηγορίας δίκας. WOLF.

Πάλιν αἰκίας εἰσὶ] Legendum αἰκίας. Dixerat paulo ante, εἰσὶ κακηγορίας δίκαι, deinde subjicit, πάλιν αἰκίας εἰσὶ, subaudiendum δίκαι. Salmas. Obs. ad Jus A. et

R. c. IX. p. 267. Ex hoc Demosthenico et aliis ejusdem aliorumque locis, vid., si lubet, Salmasius in capite proxime laudato et Heraldus in Animadvers. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. IX—XIII., de ὑβρεως, αἰκίας, κακηγορίας, τραύματος, &c. δίκαις acerrime inter sese litigantes.

Καὶ ὑγιῆς — οἴκαδε] Male congruit sensus: credo Demosthenem scripsisse καὶ ἡμιθνής ἐξελθὼν. PALMER.

ἤκει τὰς τοιαύτας καταφυγὰς, καὶ ἐκείνοις οὐκ εἰς τὸ μὴ δοῦναι δίκην, ἀλλ' εἰς τὸ τῆς προσηκούσης ἐλάττω. ὅστις δὲ ἐτῶν μὲν ἔστι πλειόνων ἢ πεντήκοντα, παρῶν δὲ νεωτέρους ἀνδράποισ καὶ τούτοις υἱέσιν, οὐχ ὅπως ἀπέστρεψεν ἢ διεκάλυπεν, ἀλλ' αὐτὸς ἡγεμὼν καὶ πρῶτος καὶ πάντων βδελυρώτατος γεγένηται, τίνα ἂν οὗτος ἀξίαν τῶν πεπραγμένων ὑπόσχοι δίκην; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδ' ἀποθανόντα οἶομαι. καὶ γὰρ, εἰ μηδὲν αὐτὸς εἴργαστο τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' εἰ, παρεστηκότος τούτου, Κτησίας ὁ υἱὸς ὁ τούτου ταῦθ', ἄπερ οὗτος νυνὶ, πεπονηκῶς ἐφαίνετο, τοῦτον ἐμισεῖτ' ἂν δικαίως. εἰ γὰρ οὕτω τοὺς ἑαυτοῦ προῆκται παῖδας, ὥστ' ἐναντίον ἐξαμαρτάνοντας ἑαυτοῦ, καὶ ταῦτα, ἐφ' ὧν ἐνίοις θάνατος ἢ ζημία κεῖται, μήτε φοβεῖσθαι μήτε αἰσχύνεσθαι, τί τοῦτον οὐκ ἂν εἰκότως παθεῖν οἴεσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι ταῦτ' εἶναι σημεῖα τοῦ μηδὲ τοῦτον τὸν ἑαυτοῦ πατέρα αἰσχύνεσθαι. εἰ γὰρ ἐκεῖνον αὐτὸς ἐτίμα καὶ ἐδεδίει, καὶν τούτους αὐτὸν ἠξίου.

Ζ'. Λάβε δὴ μοι καὶ τοὺς νόμους τοὺς τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν περὶ τῶν λωποδυτῶν· καὶ γὰρ τούτοις ἀμφοτέροις ἐνόχους τούτους ὄψεσθε. λέγε.

NOMOI.

τούτοις τοῖς νόμοις ἀμφοτέροις ἐκ τῶν πεπραγμένων ἐνόχος Κόνων ἔστιν οὕτως· καὶ γὰρ ὕβριζε, καὶ ἐλωποδύτει. εἰ δὲ μὴ κατὰ τούτους προειλόμεθ' ἡμεῖς δίκην λαμβάνειν, ἡμεῖς μὲν ἀπράγμονες καὶ μέτριοι φανοίμεθ' ἂν εἰκότως, οὗτος δ' ὁμοίως πονηρός. καὶ μὴν, εἰ παθεῖν τί μοι συνέβη, φόνου καὶ τῶν δεινοτάτων ἂν ἦν ὑπόδικος. τὸν γοῦν τῆς Βραυρωνόθεν ἱερείας πατέρα ὁμολογουμένως οὐχ αἰψάμενον τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι τῷ πατάξαντι τύπτειν παρεκελεύσατο, ἐξέβαλεν¹ αὐτὸν ἢ βουλή ἢ ἐξ' Ἀρείου πάγου. δικαίως.

¹ [αὐτὸν]

ἢ. Πρῶταται] Legendum πριάγει, vel προ-
ἔγει, vel πρώχει, instituit, educat vel edu-
cavit. IDEM.

Ἐφ' ἂν ἐτίμα] Sicut ἐπὶ τούτων ἐτίμας.
WOLF.

Ἐ. Λάβε δὴ μοι] Vid. leg. λάβε δὴ μοι τοὺς

νόμους καὶ τὸν περὶ τῆς ὕβρεως. AUGER.

Τὸν περὶ τῶν λωποδυτῶν] Λῶψ, ἢ χλαμῖς,
καὶ λωπῆ, ἢ λάπιον, ἱμάτιον, λῶπαι Germanice
Lumpen [tags]. Hinc λωποδοῦσαι, καὶ
λωποδυτῆσαι, καὶ λωποδύτης, καὶ λωποδυτοῦ
δίκη, καὶ λωπιζῶ, τὸ λωποδυτῶ. WOLF.

εἰ γὰρ οἱ παρόντες, ἀντὶ τοῦ κωλύειν, τοὺς ἢ δι' οἶνον ἢ δι' ὄργην ἢ τιν' ἄλλην αἰτίαν ἔξαμαρτάνειν ἐπιχειροῦντας αὐτοὶ παροξυνούσιν, οὐδεμί' ἐστὶν ἐλπίς σωτηρίας τῷ περιπίπτουσι τοῖς ἀσελγαίνουσιν, ἀλλ', ἕως ἀν' ἀπείπωσιν, ὑβρίζεσθαι ὑπάρξει· ὅπερ ἐμοὶ συνέβη.

1265

ἰ. Ἄ τοῖνον, ὅθ' ἡ δίαίτα ἐγίγνετο, ἐπόοιον, βούλομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων τὴν ἀσελγείαν θεάσεσθε αὐτῶν. ἐποίησαν μὲν γὰρ ἔξω μέσων νυκτῶν ¹ [εἶναι] τὴν ἄραν, οὔτε τὰς μαρτυρίας ἀναγινώσκειν ἐθέλοντες, οὔτε ἀντίγραφα δίδοναι, τῶν τε παρόντων ἡμῖν καθ' ἕνα οὕτως πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες καὶ ἐξορκίζοντες, καὶ γράφοντες μαρτυρίας οὐδὲν πρὸς τὸ πρᾶγμα, ἀλλ', ἐξ ἑταίρας εἶναι παιδίον αὐτῷ τούτο καὶ πεπονθέναι τὰ καὶ τὰ, ἃ μὰ τοὺς θεοὺς, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδεὶς ἐστίν, ὅστις οὐκ ἐπέτιμα τῶν παρόντων καὶ ἐμίσει· τελευτῶντες δὲ, καὶ αὐτοὶ οὔτοι ἑαυτοῦς. ἐπειδὴ δ' οὐν ποτὲ ἀπεῖπον καὶ ἐνεγλήσθησαν ταῦτα ποιοῦντες, προκαλοῦνται, ἐπὶ διακρούσει καὶ τῷ μὴ σημανθῆναι τοὺς ἐχίνους, ἐθέλειν ἐκδοῦναι περὶ τῶν πληγῶν παίδας, ὀνόματα γράψαντες· καὶ νῦν ² οἶμαι περὶ τούτ' ἔσεσθαι τοὺς πολλοὺς τῶν λόγων αὐτοῖς. ἐγὼ δ' ² οἶμαι δεῖν πάντας ὑμᾶς ἐκεῖνο σκοπεῖν, ὅτι οὔτοι, εἰ τοῦ γενέσθαι τὴν βάσανον ἕνεκα προὔκαλοῦντο καὶ ἐπίστευον τῷ δικαίῳ τούτῳ, οὐκ ἀν', ἤδη τῆς διαίτης ἀποφαινομένης, νυκτός, οὐδεμιᾶς ὑπολοίπου σκῆψεως οὔσης, προὔκαλοῦντο· ἀλλὰ πρῶτον μὲν, πρὸ τοῦ τὴν δίκην ληχθῆναι, ἠνίκα ἀσθενῶν ἐγὼ κατεκείμην, καὶ, οὐκ

¹ Absunt unci.² οἶμαι

ἰ. Ἐποίησαν ἔξω μέσων νυκτῶν τὴν ἄραν] S. τῆς διαίτης. ἔξω μέσων νυκτῶν, extra medius noctes, utrum post, an ante mediam noctem? et quomodo fieri hoc potuit? cum hujusmodi negotia tantum interdiu tractentur? Fortassis cum sero ad arbitrum venissent, rem de industria in multam noctem protraxerunt. Nam sequitur v. 23. τῆς διαίτης ἀποφαινομένης νυκτός. WOLF.

Τῶν τε παρόντων ἡμῖν καθ' ἕνα οὕτως πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες] F. οὕτως, ἐπιρρηματικῶς καὶ δεικτικῶς. Nam οὕτως ἄγοντες dura fuerit ἀριθμοῦ ἐτέρωσις. IDEM.

Πρὸς τὸν λίθον ἄγοντες] Ita laudant haec verba Harpocration, Suidas et Moschopulus. Hodie tamen in editis Demosthenis

exemplaribus legitur πρὸς τὸν βωμὸν ἄγοντες. Itaque puto vocem fugitivam restitui oportere, ex auctoritate Grammaticorum: nam vocem βωμὸν glossema censeo, et verbi λίθον, quo orator usus erat, interpretationem. Sic ap. Hesych. λίθος hic explicatur βωμός. Erat Athenis lapis in foro, ad quem ex lege Solonis jurabant Thesmothetae, se leges servaturos esse; aut, si quam violassent, statuum pondere sibi parem ex auro Delphi dedicaturum. Att. Lect. l. I. c. VI. MEURSIUS. Vid. Pet. Petit. Miscell. Obs. l. IV. c. VII. p. 274. Ἐαυτοῦς] Sub. ἐπέτιμων. AUGER.

Πρὸ τοῦ τὴν δίκην ληχθῆναι] M. ληχθῆναι, παρὰ τὸ λήχω, ἢ λαρχάτω. WOLF.

εἰδὼς εἰ¹ περιφεύζομαι, πρὸς ἅπαντας τοὺς εἰσιόντας τοῦτον ἀπέφαινον τὸν πρῶτον πατάζοντα, καὶ τὰ πλεῖστα ὦν ὑβρίσμην διαπεπραγμένον, τότε ἂν εὐθέως ἦκεν ἔχων μάρτυρας πολλοὺς ἐπὶ τὴν οἰκίαν, τότε ἂν τοὺς οἰκέτας παρεδίδου καὶ τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου τινὰς παρεκάλει. εἰ γὰρ ἀπέθανον, παρ' ἐκείνοις ἂν ἦν ἡ δίκη. εἰ δ' ἄρα 1266 ἠγνόησε ταῦτα, καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχων, ὡς νῦν φήσει, οὐ παρεσκευάσατο ὑπὲρ τηλικούτου κινδύνου· ἔπειδή γε ἀνεστηκὼς ἤδη προσεκαλεσάμην αὐτὸν, ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ πρὸς τῷ δαιτητῇ παραδιδούς ἐφαίνεται ἂν. ὦν οὐδὲν πέπρακται τούτῳ. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ διακρούσεως ἕνεκα ἢ πρόκλησις ἦν, λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν· ἔσται γὰρ ἐκ ταύτης φανερόν.

MARTYRIA.

περὶ μὲν τοίνυν τῆς βασιάνου ταῦτα μέμνησθε, τὴν ὥραν ἠῖκα προῦκαλεῖτο,² [καὶ] ὦν ἕνεκα ἐκρούων ταῦτα ἐποίει, τοὺς χρόνους τοὺς πρώτους, ἐν οἷς οὐδαμοῦ τοῦτο βουλευθεῖς τὸ δίκαιον αὐτῷ γενέσθαι φαίνεται, οὐδὲ προκαλεσάμενος, οὐδ' ἀξιώσας.

ἰά. Ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ταῦτα ἠλέγχετο,³ ἄπερ παρ' ὑμῖν, πρὸς τῷ δαιτητῇ, καὶ φανερῶς ἐδείκνυτο πᾶσιν ὦν ἔνοχος τοῖς ἐγκεκλημένοις, ἐμβάλλεται μαρτυρίαν ψευδῆ, καὶ ἐπιγράφεται μάρτυρας ἀνθρώπους, οὓς οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοήσειν οἶομαι, εἰὰ ἀκούσητε·

Διότιμος Διοτίμου Ἰκαριεύς, Ἀρχιεβιάδης Δημοτελοῦς Ἀλαιεύς, Χαρίτιμος Χαριμένους Πιπτεῖς, μαρτυροῦσιν ἀπίναί ἀπὸ δείπνου μετὰ Κόνωνος, καὶ προσιλθεῖν ἐν ἀγορᾷ μαχομένους Ἀρίστον καὶ τῷ υἱεὶ τῷ Κόνωνος, καὶ μὴ πατάζει Κόνωνα² [καὶ] Ἀρίστονα·

ὡς ὑμᾶς εὐθέως πιστεύσοντας, τὸ δὲ ἀληθές οὐ λογιουμένους,⁴ ὅτι πρῶτον μὲν οὐδέποτε ἂν οὐθ' ὁ Λυσίστρατος, οὐθ' ὁ Πασείας, οὐθ' ὁ Νικήρατος, οὐθ' ὁ Διόδωρος, οἱ διαρ-

¹ περιφευζομαι

² Deest καί.

³ ἄπερ καὶ νῦν παρ'

⁴ οὐθ' ὅτι

Τῷ βασιάνῳ] F. τις β. usitatus quidem est hoc. IDEM.

Βασιάνος τὸ δίκαιον αὐτῷ] Fel. αὐτοῦ. lego αὐτῷ. et v. 20. ἠλέγχετο. IDEM.

ἰά. Καὶ μὴ πατάζει Κόνωνα καὶ Ἀρίστονα] S. ἀλλήλους. Sed F. Κόνωνα τὸν Ἀρίστονα. IDEM. lego et distinguo: καὶ Κόνωνα μὴ πατάζει Ἀρίστονα. AUGER.

1267 ῥήδην μεμαρτυρήκασιν ὄραϊν ὑπὸ Κόνωνος τυπτόμενον ἐμέ, καὶ δοιμάτιον ἐκδύόμενον, καὶ τᾶλλα ὅσα ἔπασχον ὑβρίζομενον, ἀγνώτες ὄντες καὶ ἀπὸ ταυτομάτου παραγενόμενοι τῷ πράγματι, τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἠθέλησαν, εἰ μὴ ταῦθ' ἐώρων πεπονθότα· ἔπειτ' αὐτὸς ἐγὼ οὐδέποτε ἄν, μὴ παθῶν ὑπὸ τούτου ταῦτα, ἀφείς τοὺς καὶ παρὰ ¹ [τῶν] αὐτῶν τούτων ὁμολογουμένους τύπτειν ἐμέ, πρὸς τὸν οὐδ' ἀψάμενον πρῶτον εἰσιέναι προειλόμην. τί γὰρ ἄν; ἢ διὰ τί; ἀλλ', ὑφ' οὗ τε πρώτου ἐπλήγην καὶ μάλισθ' ὑβρίσθην, τούτῳ καὶ δικάζομαι, καὶ μισῶ, καὶ ἐπεξέρχομαι. καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ πάντα οὕτως ἐστὶν ἀληθῆ καὶ φαίνεται· τούτῳ δὲ μὴ παρασχομένῳ τούτους μάρτυρας ἦν δήπου λόγος οὐδεὶς, ἀλλ' ἠλωκέναι παραχρῆμα ὑπῆρχε σιωπῆ. συμπόται δ' ὄντες τούτου καὶ πολλῶν τοιούτων ἔργων κοινωνοὶ εἰκότως τὰ ψευδῆ μεμαρτυρήκασιν. εἰ δ' ἐστὶ τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον, εἰάν ἀπαξ ἀπαναισχυνηθῶσιν τινες καὶ φανερώς τὰ ψευδῆ τολμήσωσι μαρτυρεῖν, οὐδὲν δὲ τῆς ἀληθείας ὄφελος, πάνδεινον ἐστὶ πρᾶγμα.

1268 16'. Ἀλλὰ νῆ Δία οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι; ἀλλ' ἴσασι ὑμῶν, ὡς ἐγὼ νομίζω, πολλοὶ καὶ τὸν Διότιμον καὶ τὸν Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Χαιρέτιμον τὸν ἐπιπόλιον τουτονί, οἱ μεθ' ἡμέραν μὲν ἐσκυθρωπάκασιν, καὶ λακωνίζειν φασί, καὶ τρίβωνας ἔχουσι, καὶ ἀπλᾶς ὑποδέδενται· ἐπειδὴν δὲ συλλεγῶσι καὶ μετ' ἀλλήλων γένωνται, κακῶν καὶ αἰσχυρῶν οὐδὲν ἐλλείπουσι. καὶ ταῦτα τὰ λαμπρὰ καὶ νεανικὰ αὐτῶν ² ἐστίν· οὐ γὰρ ἡμεῖς μαρτυρήσομεν ἀλλήλοις; οὐ γὰρ ταῦθ' ἐταίρων ἐστὶ καὶ φίλων; τί δὲ καὶ δεινὸν ἐστὶν ὧν παρέξεται κατὰ σοῦ; τυπτόμενόν φασί τινες ὄραϊν; ἡμεῖς δὲ μηδ' ἠφθαι τὸ παράπαν μαρτυρήσομεν.

¹ Deest articulus.

² ἐστὶν αὐτῶν

Θοιμάτιον] Τὸ ἱμάτιον, Ἀττικῆ κρέσει.

WOLF.

Τί γὰρ ἄν, ἢ διὰ τί;] Ταυτολογία εἰσικεν.

F. τί γὰρ ἄν βουλόμενος, ἢ διὰ τί; S. ἐποίησα.

IDEM.

Τούτο καὶ δικάζομαι] Fel. τούτου, lego τούτω. IDEM.

Οὕτως ἐστὶν ἀληθῆ] F. ὄντως ἐστὶν ἀληθῆ καὶ φαίνεται. Nam τὸ ὄντως et φαίνεται belle

inter se opponuntur. IDEM.

16'. Χαίρητον τὸν ἐπιπόλιον] Hanc vocem vetera Lexica non habent. Unde initio ratus, παρὰ τὸ ἐπιπολεῖν fieri, veteram, vagahundum illum. Sed quia τὸ ἐπιπολιούσθαι idem, quod πολιοῦσθαι, significare voluit, muto sententiam, et incanum verto. IDEM.

Καὶ αἰσχυρῶν οὐδὲν] Lego οὐδὲ ἐν, Ἀττικῆ τμήσει. et p. 270. v. 22. ἐπαράσσεσθαι.

ἡμεῖς μαρτυρήσομεν. τὸ χεῖλος ἔρράφθαι; τὴν κεφαλὴν δέ γε ἡμεῖς ἢ ἕτερόν τι κατεαγένοι φήσομεν. — ἀλλὰ καὶ μάρτυρας ἰατροὺς παρέχομαι. τοῦτ' οὐκ ἔστιν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, παρὰ τούτοις. ὅσα γὰρ μὴ δι' αὐτῶν, οὐδενὸς μάρτυρος καθ' ἡμῶν εὐπορήσουσιν· ἢ δ' ἀπ' αὐτῶν ἐτοιμότης, οὐδ' ἂν εἰπεῖν, μὰ τοὺς θεοὺς, δυναίμην, ὅση καὶ οἶα πρὸς τὸ ποιεῖν ὅτιοῦν ὑπάρχει. ἵνα δ' εἰδῆτε, οἶα καὶ διαπραττόμενοι περιέρχονται, λέγε αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τοίχους τοίνυν διορύττοντες καὶ παίοντες τοὺς ἀπαντῶντας, ἄρ' ἂν ὑμῖν οὐκῆσαι δοκοῦσιν ἐν γραμματιδίῳ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἀλλήλοις οἱ κεκοινωνηκότες τοσαύτης καὶ τοιαύτης φιλαπεχθιμοσύνης καὶ πονηρίας καὶ ἀναιδείας καὶ ὕβρεως; πάντα γὰρ ταῦτα ἔμοιγε ἐν τοῖς ὑπὸ τούτων πραττομένοις ἐνεῖναι δοκεῖ. καίτοι καὶ τούτων ἕτερόν ἐστι πεπραγμένα τούτοις δεινότερα· ἀλλ' ἡμεῖς οὐχ οἷοί τε γενοίμεθ' ἂν πάντα ἐξευρεῖν τοὺς ἠδικημένους.

ιγ'. Ὁ τοίνυν πάντων ἀναιδέστατον μέλλειν αὐτὸν ἀκούω ποιεῖν, βέλτιον νομίζω προειπεῖν ὑμῖν εἶναι. φασὶ γὰρ παραστησάμενον τοὺς παῖδας αὐτὸν κατὰ τούτων ὀμεισθαι, καὶ ἀράς τινὰς δεινὰς καὶ χαλεπὰς ἑπαράσασθαι, καὶ τοιαύτας, οἷας ἀκηκῶς γέ τις θαυμάσας ἀπήγγειλεν ἡμῖν. ἔστι δέ, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, ἀνυπόστατα μὲν τὰ τοιαῦτα τολμήματα· οἱ γὰρ, οἶμαι, βέλτιστοι, καὶ ἡκιστ' ἂν αὐτοῖ τι ψευδάμενοι, μάλιστα ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐξαπατῶνται. οὐ μὲν, ἀλλὰ δεῖ πρὸς τὸν εἶον καὶ τὸν 1269 τρόπον ἀποβλέποντας πιστεύειν. τὴν δὲ τούτου πρὸς τὰ τοιαῦτα ὀλιγωρίαν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· πέπυσμαι γὰρ ἐξ ἀνάγκης.

ιδ'. Ἀκούω γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, Βάκχιόν τέ τινα ὅς παρ' ὑμῖν ἀπέθανε, καὶ Ἀριστοκράτην τὸν τοὺς ὀφθαλ-

* ἐπαράσασθαι

IDEM.

Ὅσα γὰρ μὴ δι' αὐτῶν (sub. δύνανται βεβαιῶν), οὐδενὸς μάρτυρος καθ' ἡμῶν εὐπορή-

σουσιν, sub. ὅς βεβαίωσιν. AUGER.

ιγ'. Ἀποβλέποντας] Sub. ἀνδραγαθῶν.

IDEM.

μοὺς διεφθαρμένον, καὶ τοιοῦτους ¹ ἑτέρους, καὶ Κόνωνα τουτουῖ, ἑταίρους εἶναι, μειράκια ὄντας, καὶ Τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν· τούτους τὰ τε Ἑκαταῖα κατεσθίειν, καὶ τοὺς ὄρχεις τοὺς ἐκ τῶν χοίρων, οἷς καθαίρουσιν, ὅταν εἰσιέναι μέλλωσι, συλλέγοντας ἐκάστοτε συνδειπνεῖν ἀλλήλοις· καὶ ῥᾶον ὀμνύναι καὶ ἐπιιορκεῖν, ἢ ὀτιοῦν. οὐ δὲ Κόνων ὁ τοιοῦτος πιστὸς ἐστὶν ὀμνύων — οὐδὲ πολλοῦ δεῖ —, ἀλλ' ὁ μὴδ' εὐορκον μὴδὲν ἂν ὀμόσας, κατὰ δὲ δὴ παίδων, ὧν μὴ νομίζετε, μὴδ' ἂν μελλήσας, ἀλλὰ καὶ ὀτιοῦν παθῶν πρότερον· εἰ δ' ἄρ' ἀναγκαῖον, ὀμνύων ὡς νόμιμον, ἀξιοπιστότερος τοῦ κατὰ τῶν παιδῶν ² ὀμνύοντος καὶ διὰ τοῦ πυρός. ἐγὼ τοίνυν, ὁ δικαιότερόν σου πιστευθεῖς ἂν κατὰ πάντα, ὧ Κόνων, ἠθέλησα ὀμόσαι ταυτὶ, οὐχ, ὑπὲρ τοῦ

¹ ἑτέρους τινὰς, καὶ

² ὀμνύοντος

Κατακαίειν] F. leg. κατακάρφειν. Vox vel rarissima, sed ad sententiam optima. Hesyeh. κατακάρφει· ἀφανίζει, ξηραίνει. hac significatione ap. Æschyl. Agam. v. 80. φυλλάδος ἦδη κατακαρφομένης, illa quod scio nusquam. Unde suspicor Hesyehum, κατακάρφειν verbum verbo ἀφανίζειν exponentem, hanc istum locum in oculis habuisse: præsertim cum animum attendissem ad sequentia, κατακάρφεις· καταφλέξεις (Quam quidem formam futuri aversatur doctissimus Blomfieldius ad Æschyl. l. s. l.: at vero simplex se invenit ap. Hom. Odys. N. v. 398. κάρφω μὲν χρέα καλὸν etc. et aor. 1. ibid. v. 430. κάρψε μὲν οὐ χρέα καλὸν ἐν γναμπατοῖσι μέλεσσι.), quod quantum corruptam lectionem κατακαίειν sapit, quis non videt. Nunc demum verteris: eos et cenas in triviis Hecata oblatas surripuisse, et etc. quas miris modis furtim evanuisse, norunt, qui in Attica vel pernoctarint.

ἰδ'. Καὶ τὰς ὄρνεις τὰς ἐκ τῶν χορῶν] Sive aves, sive gallinas lustrales, quibus greges ludionum, antequam in theatrum ingrediuntur, expiantur. Vetus editio habet χορῶν, e regionibus, seu vicis. Utra lectio sit verior, dubito. Neutra enim mihi satisfacit. τὸ εἰσιέναι et ad eos, qui magistratus inituri sunt, et ad ludiones theatrum ingressuros referri potest. WOLF. Locus insigni descriptorum flagitio mutilatus, in quo testicularis avulsis nescio quas aves importune subdiderunt. Aristo audire se refert Bacchium quandam (Bacchium inquam, auctoritatem optimi Cod. Aug. secutus; nam Κάκχιος nullum in Græcia nomen reperitur) et Aristocratem, ipsamque illam Cononem ἑταίρους - - μέλλωσιν. Wolfius, qui, ut institutum versionem quo-

modocunque impleret, aviculas lustrales e castibus dedit, ingenue fassus nihil horum sibi placere, veniam meretur: reponendum est sine dubio καὶ τοὺς ὄρχεις τοὺς ἐκ τῶν χοίρων, οἷς καθαίρουσι. Cui quidem emendationi, haud vereor, ne quis rerum Atticarum peritus non subscribat. Ostendit Harpocrat. in καθάρσιον, et Pollux VIII. 104. solitos fuisse Περιστιάρχους, antequam populi concio haberetur, καθαίρειν χοιριδίους μικροῖς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ θέατρον. In Not. ad Lucian. Dial. Mort. vol. I. p. 330. HEMSTERHUS.

¹ Ἀλλ' ὁ μὴδ' εὐορκον μὴδὲν ἂν ὀμόσας· κατὰ δὲ δὴ παίδων, ὧν μὴ νομίζεται, μὴδ' ἂν μελλήσας] S. ὀμνύειν πιστὸς ἂν εἴη. Sic Lucianus: ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς ἡμεῖς γε οὐδὲ μελλήσαντες, S. εἰάζεσθαι τὸν Δημοσθίνην. εὐορκον ὀμόσαι, et κατὰ παίδων ὀμόσαι, inter se opponuntur. WOLF.

² Ὡν μὴ νομίζεται] Atqui et Demosthenis mater, et alii multi hoc jurisjurandi genere uti voluerunt, ut in superioribus orationibus vidimus. IDEM.

³ Ὡς μὴ νομίζεται, μὴδ' ἂν &c. ὡς μὴ νομίζεται, ut non legitimum est et solenne, quod non fieri solet, quod moribus vestris interdictum est. AUGER.

⁴ Ἀλλὰ καὶ ὀτιοῦν παθῶν πρότερον] S. ἢ πιστὸς εἶναι. etsi locus hic mendæ suspicionem haud vacat. Non enim bellissime verba inter se cohærent, ut videatur aliquid deesse, cujusmodi sit: virum bonum quidvis potius facturum, quam temere juraturum, tale præsertim jusjurandum tanquam insolens. WOLF.

Εἰ δ' ἄρ' ἀναγκαῖον] S. ὀμνύειν. ὁ ὀμνύων ὡς νόμιμον. IDEM.

μη δοῦναι δίκην ὧν ἠδίκηκα, καὶ ὀτιοῦν ποιῶν, ὡς περ σὺ, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ τοῦ μη¹ προσυβρισθῆναι, ὡς οὐ κατεπιорκησόμενος τὸ πρᾶγμα. λέγε τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ταῦτ' ἐγὼ καὶ τότε ἠθέλησα ὁμόσαι, καὶ νῦν ὁμνύω τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πάσας ὑμῶν ἕνεκα, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν περὶ εὐρηστικότητων, ἧ μὴν παθῶν ὑπὸ Κόνωνος ταῦ- 1270
τα, ὧν δικάζομαι, καὶ λαβῶν πληγὰς, καὶ τὸ χεῖλος διακοπεῖς οὕτως ὥστε καὶ βραβῆναι, καὶ ὑβρισθεῖς, τὴν δίκην διώκειν. καὶ, εἰ μὲν εὐορκῶ, πολλά μοι ἀγαθὰ γένοιτο, καὶ μηδέποτ' αὐθις τοιοῦτο μηδὲν πάθοιμι· εἰ δ' ἐπιορκῶ, ἐξώλης ἀπολοίμην αὐτός τε, καὶ εἴ τι μοι ἐστὶν ἢ μέλλει ἔσεσθαι. ἀλλ' οὐκ ἐπιορκῶ, οὐδ' ἂν Κόνων διαρῥαγῇ.

ιέ. Ἀξιῶ τοῖνυ ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, πάνθ', ὅσα ἐστὶ δίκαια, ἐπιδείξαντος ἐμοῦ, καὶ πίστιν προσθέντος ὑμῖν, ὡς περ ἂν αὐτὸς ἕκαστος παθῶν τὸν πεπωοικῶτα ἐμίσει, οὕτως ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Κόνωνα τουτοῖ τὴν ὀργὴν ἔχειν· καὶ μὴ νομίζειν ἴδιον τῶν τοιούτων μηδὲν, ὃ καὶ ἄλλω τυχὸν συμβαίη, ἀλλ', ἐφ' ὅτου ποτ' ἂν συμβῆ, βοηθεῖν καὶ τὰ δίκαια ἀποδιδόναι· καὶ μισεῖν τοὺς πρὸ μὲν τῶν ἀμαρτημάτων θρασεῖς καὶ προπετεῖς, ἐν δὲ τῷ δίκην ὑπέχειν ἀναισχύντους καὶ πονηροὺς, καὶ, μήτε δόξης μήτε ἔθους μήτ' ἄλλου μηδεὸς φροντίζοντας, πρὸς τὸ μη δοῦναι δίκην.

ις. Ἀλλὰ δεήσεται Κόνων καὶ κλαίησει. σκοπεῖτε δὴ, πώτερός ἐστιν ἐλαεινότερος, ὃ πεπονθῶς οἶα ἐγὼ πέπονθα ὑπὸ τούτου, εἰ προσυβρισθεῖς ἀπειμι καὶ δίκης μὴ τυχῶν, ἢ Κόνων, εἰ δώσει δίκην; πότερον δ' ὑμῶν ἕκαστῳ συμφέρει, ἐξεῖναι τύπτειν καὶ ὑβρίζειν, ἢ μή; ἐγὼ μὲν οἶομαι μή.

¹ προσυβρισθῆναι * παρὰ τῶν, ὡς σὺ, κατεπιορκησόμενος

καὶ ἐπιπέδω] Aut recidendum est καὶ, aut interpretandum vel, etiam. Deinde post προσυβρισθῆναι: lego εἰχί, ὃ ἄς σὺ κατεπ. Aut, i. n. Ὡς οὐ κατεπιορκησόμενος τὸ πρᾶγμα] Tau-

quia non perjurio defensurus causam. Non placet. F. legendum καὶ ὑπὲρ τοῦ μη προσυβρισθῆναι, εἰχί, ὃ ἄς σὺ κατεπιορκησόμενος τὸ πρᾶγμα. WOLF.

οὐκοῦν, ἂν μὲν ¹ ἀφήτε, ἔσονται πολλοί· ἐὰν δὲ κολάζητε, ἑλάττους.

ιζ'. Πόλλ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὡς καὶ ἡμεῖς ² χρήσιμοι, καὶ ὁ πατήρ ἕως ἔζη, καὶ τριηραρχοῦντες
 1271 καὶ στρατευόμενοι καὶ τὸ προσταττόμενον ποιοῦντες· καὶ ὡς οὐδὲν οὐθ' οὗτος, οὔτε τῶν τούτου οὐδεῖς. ἀλλ' οὔτε τὸ ὕδωρ ἱκανόν, οὔτε νῦν περὶ τούτων ὁ λόγος ἐστίν. εἰ γὰρ δὴ ὁμολογουμένως ἔτι τούτων καὶ ἀχρηστοτέροις καὶ πονηροτέροις ἡμῖν εἶναι συνέβαινεν, οὐ τυπτητέοι οὐδὲ ὑβριστέοι δήπου ἐσμέν. οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ³ οἶμαι γὰρ ὑμᾶς μηδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

¹ ἀφήτε

² χρήσιμοι, καὶ αὐτοί, καὶ ὁ

³ οἶμαι

ις'. Πολλοί] Sub. οἱ ὑβρίζοντες, et v. 3. καὶ ὁ πατήρ. AUGER.
 f. leg. ὡς καὶ ἡμεῖς χρήσιμοι, καὶ αὐτὸς

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ ΠΕΡΙ
ΧΩΡΙΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1271

ΚΑΛΛΙΚΛΗΣ, πρὸς τὸν ὁ λόγος, καὶ ὁ τὴν δίκην ὑπ' ἐκείνου φεύγων, γείτονες ἦσαν ἐν χωρίῳ, ἔδῳ μὲστῃ διειργόμενοι. διειργίας δὲ συμβάσης, εἰς τὸ Καλλικλέους χωρίον ὕδωρ ἐμπεσὼν ἐκ τῆς ὕδου κατελυμμάτω. ἐπὶ τούτῳ διακίε βλάβης τὸν γείτονα. εἶναι γὰρ φησιν ἐν τῷ Τισίου χωρίῳ χαράδραν εἰς ὑπεδοχὴν τοῦ ἵδατος τοῦ ἐκ τῆς ὕδου ποιηθεῖσαν ἢ ἀποικοδομήσας τὴν αἰτίαν ἑαυτῆ βλάβης γενέσθαι. ὁ δὲ τοῦ Τισίου παῖς, πρῶτον μὲν παλαιόν, καὶ οὐ δι' ἑαυτοῦ τὸ ἔργον δείκνυσι. ζῶντος γὰρ ἔτι καὶ τοῦ Καλλικλέους πατρὸς, ἀποικοδομηθῆναι τὴν χαράδραν φησὶν ἰσθὶ τοῦ Τισίου. ἔπειτα συνίστησιν, ὡς οὐδὲ χαράδρα τις τὸ χωρίον ἐστί. διασύρει δὲ καὶ τὴν συμβῆσαι τῷ Καλλικλείῳ βλάβην, ὡς μικρὰν καὶ οὐκ ἀξίαν τιλικαύτης δίκης· καὶ τὸ ὅλον κδικῆσθαι μὲν οὐδὲ φησι τὸν Καλλικλέα, ἐπιθυμείν δὲ τῶν χωρίων ἑαυτοῦ, καὶ διὰ τούτου συκοφαντίας μηχανῆσθαι πάσας.

1 * ἀποικοδομηθεῖσαν

Καὶ ὁ τὴν δίκην ὑπ' ἐκείνῳ δικάων] Lego οὐχ ὕδωρ, ἔχουσα. et χαράδραι, αἱ διαίρεσεις καὶ τὰ σχίσματα γῆς καὶ χιμαῖροι. Vari-
nus: χαράδρα κυρίως ἐπὶ χειμάρρου, ὃς ῥέαν
WOLF. χαράττει δραστηρίως τὴν γῆν. Etymologi-
καράδραν] Hesychius: χαράδραι, αἱ χα-
ράξεις τοῦ ἐδάφους, καὶ οἱ κοῖλοι τόποι ἀπὸ τῶν
καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων. Idem: χαρά-
δρα, χειμάρρους ποταμός. κατάγει δ' οὗτος
παντοῖα ἐν τῷ ῥέματι, καὶ κατασύρει. Sui-
das: χαράδρα, διώρυξ πηλοῦ μιστοῦ, ὄλεθρον,

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

Α. ΟΥΚ ἦν ἄρα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον οὐ- 1272
δὲν ἢ γείτονος πονηροῦ καὶ πλεονέκτου τυχεῖν, ὅπερ ἐμοὶ
νυνὶ συμβέβηκεν. ἐπιθυμήσας γὰρ τῶν χωρίων μου Καλ-
λικλῆς, οὕτω διατέθεικέ με συκοφαντῶν, ὥστε πρῶτον μὲν

Α. Οὕτω διατέθεικέ με συκοφαντῶν] M. οὕτω διετέλεσε. WOLF. AUGER.

τὸν ἀνεψιὸν τὸν ἑαυτοῦ κατεσκευάσεν ἀμφισβητεῖν μοι τῶν χωρίων· ἐξελεγχθεῖς δὲ φανερῶς, καὶ περιγενομένου μου τῆς τούτων σκευωρίας, πάλιν δύο δίκας ἐρήμους μου κατεδιητήσατο, τὴν μὲν αὐτὸς χιλίων δραχμῶν, τὴν δὲ τὸν ἀδελφὸν τουτοῖ πείσας Καλλικράτην. δέομαι δὴ πάντων ὑμῶν ἀκοῦσαί μου καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, οὐχ ὡς αὐτὸς δυνησόμενος εἰπεῖν, ἀλλ' ἵν' ὑμεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων καταμάθητε, ὅτι φανερῶς συκοφαντοῦμαι.

β'. Ἐν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ἅπαντας τοὺς τούτων λόγους ὑπάρχει μοι δίκαιον. τὸ γὰρ χωρίον τούτο περιωκοδόμησεν ὁ πατὴρ μικροῦ δεῖν πρὶν ἐμὲ γενέσθαι, ζῶντος μὲν ἔτι Καλλιππίδου τοῦ τούτων πατρὸς καὶ γειτνιωῦτος, ὃς ἀκριβέστερον ἤδει δήπου τούτων, ὄντος δὲ Καλλικλέους ἀνδρὸς ἤδη καὶ ἐπιδημοῦντος Ἀθήνησιν· ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔτεσιν ἄπασιν, οὔτε ἐγκαλῶν οὐδεὶς πώποτ' ἦλθεν οὔτε μεμφόμενος — καίτοι δῆλον, ὅτι καὶ τόθ' ὕδατα πολλάκις ἐγένετο —, ¹ [καὶ] οὔτ' ἐκώλυσεν ἐξ ἀρχῆς, 1273 εἴπερ ἠδίκηκε τινὰ περιωκοδομῶν ὁ πατὴρ τὸ ² ἡμέτερον χωρίον, ἀλλ' οὐδ' ἀπηγόρευσεν, οὐδὲ διεμαρτύρατο, πλέον μὲν ἢ πεντεκαίδεκα ἔτη τοῦ πατρὸς ἐπιβιούντος, οὐκ ἐλάττω δὲ τοῦ τούτων πατρὸς Καλλιππίδου. καίτοι, ὦ Καλλικλείς, ἐξῆν δήπου τόθ' ὑμῖν, ὁρῶσιν ἀποικοδομουμένην τὴν χαράδραν, ἐλθοῦσιν εὐθύς ἀγανακτεῖν καὶ λέγειν πρὸς τὸν πατέρα, Τισία, τί ταῦτα ποιεῖς; ἀποικοδομεῖς τὴν χαράδραν; εἴτ' ἐμψεσεῖται τὸ ὕδωρ εἰς τὸ χωρίον τὸ ἡμέτερον. ἵν', εἰ μὲν ἐβούλετο παύσασθαι, μηδὲν ὑμῖν δυσχερὲς πρὸς ἀλλήλους ἦν· εἰ δ' ὠλιγόρησε, καὶ συνέβη τι τοιοῦτον, μάρτυσιν εἶχες τοῖς τότε παραγενομένοις χρήσασθαι. καὶ νῆ Δί' ἐπιδειξάι ³ σε ἔδει πᾶσιν ἀνθρώποις χαράδραν οὔσαν, ἵνα μὴ λόγῳ μόνον, ὡς περ νῦν, ἀλλ' ἔργῳ, τὸν πατέρ' ἀδικοῦντα ἀπέφαινες. τούτων τοίνυν οὐδὲν πώποτ' οὐδεὶς ποιεῖν ἠξίωσεν. οὐ γὰρ ἂν οὔτ' ἐρήμην, ὡς περ ἐμοῦ ⁴ νυνὶ, κατεδιητήσασθε, οὔτε πλέον ἂν

¹ Deest καί.² [ἡμέτερον]³ σέ γε πᾶσιν ἔδει.⁴ νυνὶ ἐμοῦ

ε'. Τούτων] Regitur ab ἀκριβέστερον, ad ἦδει sub. τὰ πάλαι γεγόνота, vel aliud quid. AUGER.

Οὐ γὰρ ἂν οὔτ' ἐρήμην] Significat, patrem suum potuisse resistere sycophantis. WOLF.

ἦν ὑμῖν συκοφαντοῦσιν οὐδέν· ἀλλ', εἰ ἠνέγκατε τότε μάρτυρα καὶ ἐπεμαρτύρασθε, νῦν ἀπέφαινεν ἂν ἐκεῖνος, εἰδὼς ἀκριβῶς ὅπως εἶχεν ἕκαστα τούτων, καὶ τοὺς ῥαδίως μαρτυροῦντας τούτοις ἐξήλεγχεν. ἀνθρώπου δ', οἶμαι, τηλικούτου καὶ ἀπείρου τῶν πραγμάτων, ἅπαντες καταπεφρονήκατέ μου. ἀλλ' ἐγὼ πρὸς ἅπαντας τούτους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτῶν πράξεις ἰσχυροτάτας μαρτυρίας παρέξομαι. διὰ τί γὰρ οὐδεὶς οὔτ' ἐπεμαρτύρατο, οὔτ' ἐνεκάλεσεν, ἀλλ' οὐδ' ἐμέμψατο πώποτε, ἀλλ' ἐξήρει ταῦτα αὐτοῖς ἀδικουμένοις περιορᾶν;

γ'. Ἐγὼ τοίνυν ἱκανὰ μὲν ἠγοῦμαι καὶ ταῦτ' εἶναι 1274 πρὸς τὴν τούτων κατηγορίαν· ἵνα δ' εἰδῆτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὡς οὔθ' ὁ πατήρ οὐδὲν ἠδίκηι περιοικοδομῶν τὸ χωρίον, οὔτοί τε κατεψευσμένοι πάντ' εἰσὶν ἡμῶν, ἔτι σαφέστερον ὑμᾶς πειράσομαι διδάσκειν. τὸ μὲν γὰρ χωρίον ὁμολογεῖται καὶ παρ' αὐτῶν τούτων ἡμέτερον ἴδιον εἶναι· τούτου δ' ὑπάρχοντος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστα μὲν ἠδεῖτε ἂν ἰδόντες τὸ χωρίον, ὅτι συκοφαντοῦμαι. διὸ καὶ τοῖς εἰδόσιν ἐπιτρέπω ἐβουλόμην ἐγὼ, τοῖς ἴσοις· ἀλλ' οὐχ οὔτοι, καθάπερ νυνὶ λέγειν ἐπιχειροῦσι· δῆλον δ' ὑμῖν καὶ τοῦτ' αὐτίκ' ἔσται πᾶσιν. ἀλλὰ προσέχετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν τὸν νοῦν. τοῦ γὰρ χωρίου τοῦ τ' ἐμοῦ καὶ τοῦ τούτων τὸ μέσον ὁδὸς ἔστιν· ὄρους δὲ περιέχοντος κύκλω, τοῖς χωρίοις τὸ καταρρέον ὕδωρ, τῇ μὲν εἰς τὴν ὁδὸν, τῇ δ' εἰς τὰ χωρία, συμβαίνει φέρεσθαι. καὶ δὴ καὶ τοῦτ' εἰσπίπτον ἐνίοτε εἰς τὴν ὁδὸν, ἥ μὲν ἂν εὐοδῆ, φέρεται ² κάτω κατὰ τὴν ὁδὸν, ἥ δ' ἂν ἐνστῇ τι, τηνικαῦτα τοῦτ' εἰς τὰ χωρία ὑπεραίρειν ἀναγκαῖον ἦδη. καὶ δὴ καὶ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον, ὧ ἄνδρες δικασταί, γενομένης ἐπομβρίας, συνέβη τὸ ὕδωρ ἐμβαλεῖν· ἀμεληθὲν δὲ, οὔπω τοῦ πατρὸς ἔχοντος αὐτὸ, ἀλλ' ἀνθρώπου δυσχεραίνοντος ὅλως τοῖς τόποις καὶ μᾶλλον ἀστυκοῦ, δις καὶ τρίς ἐμβαλὸν τὸ ὕδωρ τὰ τε χωρία ἐλυ-

¹ ῥαδίως μισθοῦ μαρτυροῦντας

² [κάτω]

τούτοις;] Pro τούτοις M. ἡμῶν. AUGER.
γ'. Ὅρους δὲ περιέχοντος κύκλω τοῖς χωρίοις;] F. ὄρους δὲ περιέχοντος κύκλω τὰ χωρία.
WOLF. τοῖς χωρίοις non a περιέχοντος regi-

tur, quod accusativum sibi jungi postulat, sed a συμβαίνει: nisi forte hic constructum περιέχω cum dativo construatur, quod malim. AUGER.

μῆνατο καὶ μᾶλλον ὠδοποιεῖ. διὸ δὴ, ταῦθ' ὁ πατὴρ ὄρων, ὡς ἐγὼ τῶν εἰδόντων ἀκούω καὶ τῶν γειτόνων ἐπινεμόντων ἅμα καὶ βαδίζόντων διὰ τοῦ χωρίου, τὴν αἵμασιαν περιωκοδόμησε ταύτην.

1275 δ'. Καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, παρέξομαι μὲν καὶ μάρτυρας ὑμῖν τοὺς εἰδόντας· πολὺ δὲ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μαρτύρων ἰσχυρότερα τεκμήρια. Καλλικλῆς μὲν γὰρ φησι τὴν χαράδραν ἀποικοδομήσαντα βλάβειν ἐμὲ αὐτόν· ἐγὼ δ' ἀποδείξω χωρίον ὃν τοῦτο, ἀλλ' οὐ χαράδραν. εἰ μὲν οὖν μὴ συνεχωρεῖτο ἡμέτερον ἴδιον εἶναι, τάχ' ἂν τοῦτο ἠδικοῦμεν, εἴ τι τῶν δημοσίων ὠκοδομοῦμεν· νυνὶ δ' οὔτε τοῦτο ἀμφισβητοῦσιν, ἔστι τ' ἐν τῷ χωρίῳ δένδρα πεφυτευμένα, ἄμπελοι καὶ συκαῖ. καίτοι τίς ἐν χαράδρα ταῦτ' ἂν φυτεύειν ἀξιώσειεν; οὐδεὶς γε. τίς δὲ πάλιν τοὺς αὐτοῦ προγόνους θάπτει; οὐδὲ τοῦτ' οἶμαι. ταῦτα τοίνυν ἀμφοτέρ', ὡς ἄνδρες δικασταί, συμβέβηκε· καὶ γὰρ τὰ δένδρα πεφύτευται πρότερον ἢ τὸν πατέρα περιοικοδομήσαι τὴν αἵμασιαν, καὶ τὰ μνήματα παλαιὰ καὶ πρὶν ἡμᾶς κτήσασθαι τὸ χωρίον γεγενημένα ἐστί. καίτοι τούτων ὑπαρχόντων, τίς ἂν ἔτι λόγος ἰσχυρότερος γένοιτο, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι; τὰ γὰρ ἔργα φανερώς ἐξελέγχει. καί μοι λάβε νυνὶ ¹ πᾶσας ἤδη τὰς μαρτυρίας, καὶ λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ἀκούετε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μαρτυριῶν; ἄρ' ὑμῖν δοκοῦσι διαρρήδην μαρτυρεῖν, καὶ τὸ χωρίον εἶναι δένδρων μεστόν, καὶ μνήματα ἔχειν τινὰ, καὶ τᾶλλα, ἄπερ καὶ τοῖς ἄλλοις χωρίοις συμβέβηκε; καὶ πάλιν ὅτι περιωκοδομήθη τὸ χωρίον, ζῶντος μὲν ἔτι τοῦ τούτων πατρὸς, οὐκ ἀμφισβητούντων δὲ οὔτε τούτων, οὔτ' ἄλλου τῶν γειτόνων οὐδενός;

1276 ε'. Ἀξιον δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὧν εἴρηκε Καλλικλῆς, ἀκοῦσαι. καὶ σκείψασθε πρῶτον μὲν, εἴ τις ὑμῶν ἐώρακεν ἢ ἀκήκοε πώποτε παρ' ὁδὸν χαράδραν οὖσαν. οἶμαι γὰρ ἐν ἀπάσῃ τῇ χώρᾳ μηδεμίαν εἶναι. τοῦ γὰρ ἕνεκα, ὃ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς δημοσίας ἐμελλε βαδιεῖ-

σθαι φερόμενον, τούτῳ διὰ τῶν ἰδίων χωρίων χαράδραν ἐποίησέ τις; ἔπειτα τίς ἀν ὑμῶν εἴτ' ἐν ἀγρῷ, ἢ Δί', εἴτ' ἐν ἄστει, τὸ διὰ τῆς ὁδοῦ ὕδωρ ῥέον εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν οἰκίαν δέξαιτ' ἀν αὐτοῦ; ἀλλ' οὐκ αὐτὸ τούναντίον, καὶ βιάσθηται ποτε, ἀποφράττειν ἅπαντες καὶ παροικοδομεῖν εἰώθαμεν; οὗτος τοίνυν ἀξιοῖ με ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ εἰσδεξάμενον εἰς τὸ ἔμαυτοῦ χωρίον, ὅταν τὸ τούτου παραλλάξῃ χωρίον, πάλιν εἰς τὴν ὁδὸν ἐξάγειν. οὐκοῦν πάλιν ὁ μετὰ τούτῳ μοι γεωργῶν τῶν γειτόνων ἐγκαλεῖ· τὸ γὰρ ὑπὲρ τούτου δίκαιον, δῆλον, ὅτι κακείνοις ὑπάρξει πᾶσι λέγειν. ἀλλὰ μὴν εἴ γε εἰς τὴν ὁδὸν οὐκνήσω τὸ ὕδωρ ἐξάγειν, ἢ πού σφόδρα θαρρῶν εἰς τὸ τοῦ πλεσιόν χωρίον ἀφείην ἄν. ὅπου γὰρ νυνὶ ἀτιμήτους φεύγω δίκας, διότι τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ ῥέον ὕδωρ εἰς τὸ τούτου χωρίον εἰσέπεσε, τί πείσομαι πρὸς Διὸς ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ χωρίου τοῦ ἐμοῦ τοῦ ὕδατος εἰσπεσόντος βλαπτομένων; ὅπου δὲ μὴτ' εἰς τὴν ὁδὸν μὴτ' εἰς τὰ χωρία ἀφείναι μοι τὸ ὕδωρ¹ ἐξέσται δεξάμενῳ, τί λοιπὸν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς Θεῶν; οὐ γὰρ ἐκπιεῖν γε δήπου με Καλλικλῆς αὐτὸ πρὸσαναγκάσει.

ζ'. Ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πάσχων ὑπὸ τούτων, καὶ πολλὰ ἕτερα καὶ δεινὰ, μὴ ὅτι δίκην λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ προσοφείλειν, ἀγαπήσαιμ' ἄν. εἰ μὲν γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1277 χαράδρα πάλιν ὑποδεχομένη, τάχα ἂν ἠδίκουν ἐγὼ μὴ δεχόμενος, ὡς περ ἀνὰ θατέρῳ ἅττα τῶν χωρίων εἰσὶν ὁμολογούμεναι χαράδραι· καὶ ταύτας δέχονται μὲν οἱ πρῶτοι, καθάπερ τοὺς ἐκ τῶν οἰκιῶν χειμάρρους, παρὰ τούτων δ' ἕτεροι παραλαμβάνουσιν ὡσαύτως· ταύτην δ' οὔτε παραδιδῶσιν οὐδεὶς, οὔτε παρ' ἐμοῦ παραλαμβάνει. πῶς ἂν οὖν εἴη τοῦτο χαράδρα; τὸ δ' εἰσπεσὸν ὕδωρ ἔβλαψε μὲν, οἶμαι, πολλακίς ἤδη πολλοὺς μὴ φυλαξαμένους, ἔβλαψε δὲ νῦν καὶ τουτονί. ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, εἰ Καλλικλῆς μὲν, εἰς τὸ χωρίον ἐμπεσόντος τοῦ ὕδατος, ἀμαξιαίους

¹ ἐξέσται

ἔ. Ἀτιμήτους φεύγω δίκας] De hac formula supra actum est. WOLF.

ζ'. ὡς περ ἀνὰ θατέρῳ ἅττα] M. ὡς περ ἀν ἰτέρῳ ἅττα. et v. 28. πᾶσι τῶν ἀν εἴη. et v. 30. πολλοὺς οὐ φυλαξαμένους, Nocuit nullis

incantis. IDEM.

Ταύτας] Np. χαράδρας; alveos, i. e. aquam ex alveis effluentem: et v. 27. ταύτων sub. χαράδραν, et simili modo interpretare. AUGER.

λίθους προσκομίσας ἀποικοδομεί· τοῦ δὲ πατρὸς, ὅτι τοῦτο παθόντος τοῦ χωρίου περιωκοδόμησεν, ὡς ἀδικοῦντος, ἐμοὶ βλάβης εἴληχε δίκην. καίτοι, εἰ ὅσοι κακῶς πεπόνθασιν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν ταύτῃ ρεόντων ἐμοὶ λήζονται δίκας, οὐδὲ πολλαπλάσια γενόμενα τὰ ὄντα ἐξαρκέσειεν ἂν μοι. τοσοῦτον τοίνυν διαφέρουσιν οὔτοι τῶν ἄλλων, ὥστε πεπονθότες μὲν οὐδὲν, ὡς αὐτίκα ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω, πολλῶν δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα βεβλαμμένων, μόνοι δικάζεσθαι τετολμήκασιν οὔτοί μοι· καίτοι πᾶσι μᾶλλον ἐνεχάρει τοῦτο πράττειν. οὔτοι μὲν γὰρ, εἰ καὶ τι πεπόνθασιν, αὐτοὶ δι' αὐτοὺς βεβλαμμένοι συκοφαντοῦσιν· ἐκεῖνοι δὲ, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, τοιαύτην γ' οὐδεμίαν αἰτίαν ἔχουσιν. ἀλλ', ἵνα μὴ πάντα ἅμα συνταράξας λέγω, λάβε μοι τὰς τῶν γειτόνων μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

οὐκοῦν δεινὸν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν μηδὲν ἐγκαλεῖν μοι, τσαῦτα βεβλαμμένους, μηδ' ἄλλον μηδένα τῶν
 1278 ἠτυχηκότων, ἀλλὰ τὴν τύχην στέργειν, τουτοῖ δὲ συκοφαντεῖν; ὄν, ὅτι μὲν αὐτὸς ἐξήμαρτε, πρῶτον μὲν τὴν ὁδὸν
 1 στενωτέραν ποιήσας, ἐξαγαγὼν ἔξω τὴν αἰμασιάν, ἵνα τὰ δένδρα τῆς ὁδοῦ ποιήσειεν εἴσω, ἔπειτα δὲ τὸν χλίδον ἐμβαλὼν εἰς τὴν ὁδὸν, ἐξ ὧν ὑψηλοτέραν τὴν ὁδὸν καὶ 1 στενωτέραν πεποιῆσθαι συμβέβηκεν, ἐκ τῶν μαρτυριῶν αὐτίκα εἴσεσθε σαφέστερον· ὅτι δ', οὐδὲν ἀπολωλεκῶς οὐδὲ καταβεβλαμμένος ἄξιον λόγου, τηλικαύτην μοι δίκην εἴληχε, τοῦδ' ὑμᾶς ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.

Ζ'. Τῆς γὰρ μητρὸς τῆς ἐμῆς χρωμένης τῇ τούτων μητρὶ, πρὶν τούτους ἐπιχειρῆσαί με συκοφαντεῖν, καὶ πρὸς ἀλλήλας ἀφικνουμένων, οἷον εἰκὸς, ἅμα μὲν οἰκουσῶν ἀμφοτέρων ἐν ἀγρῶ καὶ γειτνιωσῶν, ἅμα δὲ τῶν ἀνδρῶν χρωμένων ἀλλήλοις, ἕως ἔξω· ἐλθούσης 2 δὲ τῆς ἐμῆς μητρὸς ὡς τὴν τούτων, καὶ ἀποδυρομένης ἐκείνης τὰ συμβᾶντα καὶ

¹ στενωτέραν

² * δὴ

Τούτους μὲν] Np. vicinos qui adsunt, Tὸν χλίδον] Vide Suidam, qui τὸ χλίδος et qui modo testati sunt in gratiam rei. citat ex hac oratione. WOLF.
 IDEM. Ζ'. Ἐλθούσης δὲ τῆς] M. ἐλθούσης δὴ. IDEM.

δεικνυούσης, — οὕτως ἐπωδόμεθα πάντα ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες δικασταί· καί, εἰ λέγω μὲν ἄπερ ἤκουσα τῆς μητρὸς, οὕτω μοι πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο, εἰ δὲ ψεύδομαι, τάναντία τούτων —, ἢ μὴν ὄραῖν καὶ τῆς τούτων μητρὸς ἀκούειν ἔφη, κριθῶν μὲν βρεχθῆναι, καὶ ξηρανομένους ἰδεῖν αὐτὴν, μηδὲ τρεῖς μεδίμνους, ἀλεύρων δ' ὡς ἡμιμέδιμνον, ἐλαίου δ' ἀποκλιθῆναι μὲν κεράμιον φάσκειν, οὐ μέντοι παθεῖν γε οὐδέν. τσαῦτα, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ συμβάντα ἦν τούτοις, ἀνθ' ὧν ἐγὼ χιλίων δραχμῶν δίκην ἀτίμητον φεύγω. οὐ γὰρ δὴ, εἰ τειχίον γε παλαιὸν ἐπωκοδόμησεν, ἐμοὶ καὶ τοῦτο λογιστέον ἐστίν, ὃ μήτε ἔπεσε, μήτ' ἄλλο μηδὲν δεινὸν ἔπαθεν. ὥστ', εἰ συνεχώρουν αὐτοῖς ἀπάντων αἴτιος 1279 εἶναι τῶν συμβεβηκότων, τὰ γε βρεχθέντα ταῦτ' ἦν.

ἢ. Ὅποτε δὲ μήτε ἐξ ἀρχῆς ὁ πατήρ ἠδίκηει, τὸ χωρίον περιοικοδομῶν, μήθ' οὗτοι πώποτε ἐνεκάλεσαν, τοσούτου χρόνου διελθόντος, οἱ τ' ἄλλοι, πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες, μηδὲν μᾶλλον ἐγκαλοῦσιν ἐμοὶ, πάντες τε ὑμεῖς τὸ ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ τὸ ἐκ τῶν χωρίων ὕδωρ εἰς τὴν ὁδὸν ἐξάγειν εἰώθατε, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' εἴσω τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ δέχεσθαι, τί δεῖ πλείω λέγειν; οὐδὲ γὰρ ἐκ τούτων ἀδήλον, ὅτι φανερώς συκοφαντοῦμαι, οὐτ' ἀδικῶν οὐδέν, οὔτε βεβλαμμένων ἀφασιν.

θ'. Ἴνα δ' εἰδῆτε, ὅτι καὶ εἰς τὴν ὁδὸν χλίδον ἐμβεβλήκασι· καί, τὴν αἵμασιαν προαγαγόντες, ¹ στενωτέραν τὴν ὁδὸν πεποιήκασιν· ἔτι δ', ὡς ὄρκον ἐδίδουν ἐγὼ τῇ τούτων μητρὶ, καὶ τὴν ἐμαυτοῦ τὸν αὐτὸν ὁμοῖαι προῦκαλούμην, λάβε μοι τὰς τε μαρτυρίας καὶ τὴν πρόκλησιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

εἴτα τούτων ἀναισχυντότεροι γένοιοντ' ἂν ἄνθρωποι ἢ περιφανέστερον συκοφαντοῦντες, οἱ τινες αὐτοὶ τὴν αἵμασιαν προαγαγόντες καὶ τὴν ὁδὸν ἀνακεχωκότες ἑτέροις βλάβης δικάζονται, καὶ ² ταῦτα χιλίων δραχμῶν ἀτίμητον, οἱ γ'

¹ στενωτέραν

² ταῦτων

[Ἐλαίου δ' ἀποκλιθῆναι] P. ἀποκλιουσθῆναι, ἢ ἀποκλιουσθῆναι. IDEM.

Εἰ γε τειχίον παλαιὸν ἐπωκοδόμημα. [Ἐπίθηκε τειχίον παλαιῷ οικοδόμημα. Videtur esse irratio stulti aedificatoris. Verte-

ram: si parietinam veterem adstruxit. Sed minus placet. Nova enim structura qui vetus esse potest? Veteri quidem fundamento nihil vetat inaedificare. IDEM.

ἢ. βεβλαμμένων] Adde vel sub. ταύτων.

οὐδὲ πεντήκοντα δραχμῶν τὸ παράπαν ἅπαντα ἀπολωλέ-
 κασι; καίτοι σκοπεῖτε, ὡς ἄνδρες δικασταί, πόσους ὑπὸ
 τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἀγροῖς βεβλάφθαι συμβέβηκε, τὰ μὲν
¹ [ἐν] Ἐλευσίῃ, τὰ δ' ἐν τοῖς ἄλλοις τόποις· ἀλλ' οὐ δήπου
 τούτων, ὡς γῆ καὶ θεοί, παρὰ τῶν γειτόνων ἕκαστος ἀξιῶσει
 τὰς βλάβας κομίζεσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν, ὃν προσῆκεν ἀγα-
 νακτεῖν, τῆς ὁδοῦ στενωτέρας γεγενημένης καὶ μετεωροτέρας,
 1280 ἡσυχίαν ἔχω· τούτοις δὲ τοσοῦτον περίεστιν, ὡς ἔοικεν, ὡς-
 τε τοὺς ἠδικημένους προσσυκοφαντοῦσι. καίτοι, ὡς Καλλί-
 κλεις, εἰ καὶ ὑμῖν περιοικοδομεῖν ἔξεστι τὸ ὑμέτερον αὐτῶν
 χωρίον, καὶ ἡμῖν δήπου τὸ ἡμέτερον ἔξῃ· εἰ δ' ὁ πατὴρ ὁ
 ἐμὸς ἠδίκηκε περιοικοδομῶν ὑμᾶς, καὶ νῦν ὑμεῖς ἀδικεῖτε ἐμὲ
 περιοικοδομοῦντες οὕτω. δῆλον γάρ, ὅτι μεγάλοις λίθοις
 ἀποικοδομηθέντος, πάλιν τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ἐμὸν ἤξει χωρίον·
 εἴθ', ὅταν τύχη, καταβαλεῖ τὴν αἵμασιαν ἀπροσδοκῆτως.
 ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον ἐγκαλῶ τούτοις ἐγὼ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ
 στέργω τὴν τύχην, καὶ τὰμαυτοῦ φυλάττειν πειράσομαι.
 καὶ γὰρ τοῦτον, φράττοντα μὲν τὰ ἑαυτοῦ, σωφρονεῖν ἠγοῦ-
 μαι· δικαζόμενον δέ μοι, πονηρότατόν τ' εἶναι καὶ διεφθαρ-
 μένον ὑπὸ νόσου νομίζω.

ί. Μὴ θαυμάζετε δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὴν τούτου
 προθυμίαν· μηδ', εἰ τὰ ψευδῆ κατηγορεῖν νῦν τετόλμηκε.
 καὶ γὰρ τὸ πρότερον, πείσας τὸν ἀνεισιὸν ἀμφισβητεῖν μοι
 τοῦ χωρίου, συνθήκας οὐ γενομένας ἀπήνεγκε, καὶ νῦν αὐ-
 τὸς ἐρήμην μου καταδεδιήθηται τοιαύτην ἑτέραν δίκην,
 Κάλλαρον ἐπιγραφάμενος ² τῶν ἐμῶν δούλων. πρὸς γὰρ τοῖς
 ἄλλοις κακοῖς καὶ τοῦτο εὔρηται σόφισμα· Καλλάρῳ τὴν
 αὐτὴν δίκην δικάζονται. καίτοι τίς ἂν οἰκέτης τὸ τοῦ δε-
 σπότητος χωρίον περιοικοδομήσειεν ἂν, μὴ προστάξαντος τοῦ
 δεσπότητος; Καλλάρῳ δὲ ἕτερον ἐγκαλεῖν οὐδὲν ἔχοντες,
 ὑπὲρ ὧν ὁ πατὴρ πλέον ἢ πεντεκαίδεκα ἔτη φράξας ἐπεβίω,
 δικάζονται. καὶ μὲν ἐγὼ τῶν χωρίων ἀποστῶ τούτοις ἀπο-
 δόμενος ἢ πρὸς ἕτερα χωρία ἀλλαζάμενος, οὐδὲν ἀδικεῖ

¹ Deest ἐν.² * τὸν ἐμὸν δούλον

AUGER.

Ἀποικοδομηθέντος] Sub. τοῦ χωρίου τοῦ

ὑμετέρου. IDEM.

VOL. IV.

ί. Τὴν τούτου προθυμίαν] F. προπέθειαν.

WOLF.

Τοιαύτην ἑτέραν δίκην] Nr. litem qualis

20

Κάλλαρως· ἂν δ' ἐγὼ μὴ βούλωμαι τὰμαυτοῦ τούτοις προ- 1281
 ἔσθαι, πάντα τὰ δεινότατα ὑπὸ Καλλάρου πάσχουσιν
 οὔτοι, καὶ ζητοῦσι καὶ διαιτητὴν, ὅστις αὐτοῖς τὰ χωρία
 προσκαταγνώσεται, καὶ διαλύσεις τοιαύτας, ἐξ ὧν τὰ χω-
 ρία ἔξουσιν. εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἐπιβουλεύ-
 οντας καὶ συκοφαντοῦντας δεῖ πλέον ἔχειν, οὐδὲν ἂν ὄφελος
 εἴη τῶν εἰρημένων· εἰ δ' ὑμεῖς τοὺς μὲν τοιούτους μισεῖτε, τὰ
 δὲ δίκαια ψηφίζεσθε, μὴτ' ἀπολωλεκότος Καλλικλέους
 μηδὲν μὴτ' ἠδικημένου μὴδ' ὑπὸ Καλλάρου μὴδ' ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς, οὐκ οἶδ', ὅτι δεῖ πλείω λέγειν.

ια. Ἴνα δ' εἰδῆτε, ὅτι καὶ πρότερον, ἐπιβουλεύων μου
 τοῖς χωρίοις, τὸν ἀνεψιὸν κατεσκευάσασε, καὶ νυνὶ τὴν ἐτέραν
 αὐτὸς κατεδιητήσατο Καλλάρου ταυτηνὴ τὴν δίκην, ἐπη-
 ρεάζων ἐμοί, διότι τὸν ἄνθρωπον περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, καὶ
 Καλλάρῳ πάλιν εἴληχεν ἐτέραν, ἀπάντων ὑμῶν ἀναγνώσε-
 ται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ιβ'. Μὴ οὖν πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 πρόσηδέ με τούτοις, μηδὲν ἀδικοῦντα. οὐ γὰρ τῆς ζημίας
 τοσοῦτόν τί μοι μέλει, χαλεπὸν ὃν πᾶσι τοῖς μικρὰν οὐ-
 σίαν ἔχουσιν· ἀλλ' ἐκβάλλουσιν ὅλως ἐκ τοῦ δήμου με
 ἐλαύνοντες καὶ συκοφαντοῦντες. ὅτι δ' οὐκ ἀδικοῦμεν μη-
 δὲν, ἔτοιμοι μὲν ἦμεν ἐπιτρέπειν τοῖς εἰδόσιν, ἴσοις καὶ
 κοινῶς, ἔτοιμοι δ' ὀμνῦναι τὸν νέμιμον ὄρκον· ταῦτα γὰρ
 ὧμέθεα ἰσχυρότατα παρέχουσιν τοῖς αὐτοῖς ὑμῶν ὀμωμο-
 κίσι. καί μοι λάβε τὴν τε πρόκλησιν καὶ τὰς ὑπολοίπους
 ἔτι μαρτυρίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

prior illa fuit. AUGER.

“Ὅστις αὐτοῖς τὰ χωρία προσκαταγνώσε-
 ται] “Ὅστις καταγνώσῃ ἐμεῦ τὰ χωρία τού-
 τος ἀποιμῆ. WOLF.

Καὶ διαλύσεις τοιαύτας.] Alii διαλύσεις.
 IDEM.

Συκοφαντοῦντας.] Συκοφαντεῖν in foro At-
 tico, quod ἐπιρρέζην sæpius dicebant, non
 solum erat calumniari, et delationibus ho-
 mines iniectari; sed quocumque modo liti-
 bus aliquem texare, contra jus et æquum
 lites movere aut agitare, quod Gallice di-

cimus chicaner. Sic accipitur a Demo-
 sthene locis infinitis; solaque ejus contra
 Callicem oratio plus quam viginti ex-
 empla suppeditabit. Sed et cavillari
 verba simpliciter, quod ὀνόματα σοφίζε-
 σθαι dixerunt quidam, συκοφαντεῖν quoque
 dixerunt, et συκοφάντην cavillatorem. He-
 rald. Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et
 R. I. H. c. XV. §. XIV.

ιβ'. Τοσοῦτόν τί μοι μέλει, χαλεπὸν ὃν]
 F. A. τοσοῦτόν μοι μέλει, καίτοι χαλεπὸν ὃν.
 WOLF.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΥ ΒΛΑΒΗΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1282

ΔΑΡΕΙΟΣ καὶ Πάμφιλος Διονυσόδωρον δανείζουσι τρισχιλίας δραχμὰς, ἐπὶ τῷ πλεῦσαι αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, κακείθεν αὖθις Ἀθήναζε. καὶ λαμβάνουσι μὲν ὑποθήκην, τὴν ναῦν διημο-
λογοῦνται δὲ καὶ τόκους, ὅτους ᾤφειλον Ἀθήναζε καταπλεύσαντος Διονυσόδωρου κομίσα-
σθαι. Διονυσόδωρος δὲ ἀναπλέων ἐκ τῆς Αἰγύπτου, τῇ Ῥόδῳ προσχὼν, ἐκεῖ τὸν γόμον ἐξέθετο
ὡς μὲν αὐτὸς φησι, διὰ τὸ βραῆναι τὴν ναῦν καὶ εἶναι σαθρὰν ὡς δὲ Δαρεῖος λέγει, διὰ τὸ
πυθέσθαι τὸν σῖτον Ἀθήνησιν εὐανον ὄντα. τὴν γὰρ ναῦν σφίαν ὑπάρχειν φησὶ, καὶ πλεῖν ἔτι
καὶ ἤν. οἱ μὲν οὖν δανείσαντες καὶ κατηγοροῦσι τοῦ Διονυσόδωρου παραβεβηκέναι τὴν συγγρα-
φὴν, διότι τὴν ὑποθήκην, τούτῃστι τὴν ναῦν, οὐ παρέσχεν ἐμφανῆ· καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν τοὺς
ὀμολογηθέντας τόκους τελείους. ὁ δὲ οὐ πάντας ἀποδιδόναι ¹ βούλεται.

¹ βούλεται, ἀλλὰ πρὸς * λόγον τοῦ πλοῦ πλευσθέντος.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο

ΚΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΟΔΩΡΟΥ ΒΛΑΒΗΣ ΛΟΓΟΣ.

1283 ἄ. ΚΟΙΝΩΝΟΣ εἶμι τοῦ δανείσματος τούτου, ᾧ ἄνδρες
δικασταί· συμβαίνει δ' ἡμῖν, τοῖς κατὰ θάλατταν τὴν ἐργα-
σίαν προηρημένοις καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἐγχειρίζουσιν ἑτέ-
ροις, ἐκεῖνο ¹ μὲν σαφῶς εἰδέναι, ὅτι ² ὁ δανειζόμενος ἐν παντὶ
πρόεχει ἡμῶν. λαβῶν γὰρ ἀργύριον φανερόν καὶ ὀμολογούμε-
νον, ἐν γραμματιδίῳ δυοῖν χαλκοῖν ἑωνημένῳ καὶ βιβλιδίῳ

¹ Deest μὲν.

² ὁ * μὲν δανειζόμενος

ἄ. Γραμματιδίῳ—καὶ βιβλιδίῳ] Per γραμ-
ματιδίον intelligit tabulas syngrapharum,
per βιβλιδίον chirographa, quia ut syn-
graphæ in tabulis ceratis perscribebantur,
ita chirographa in chartaceis, quo βιβλίδια
appellabantur. Duobus autem his modis
tam in terra Græcia, quam apud Roma-

nos pecuniam reddendam creditori cave-
bant debitores per syngraphas et chiro-
grapha. Hæc scribi solita in papyro
Ægyptiaca, illa in ceratis tabulis. De M.
U. p. 403. SALMASIUS.

Γραμματιδίῳ] Syngrapha: mox syn-
grapham vocat. BERGLER. Nescio quid

μικρῶ πᾶν τὴν ὁμολογίαν καταλέλοιπε τοῦ ποιήσῃν τὰ δίκαια· ἡμεῖς δ' οὐ φαρμέν δώσειν, ἀλλ' εὐθύς τῷ δανειζομένῳ δίδομεν τὸ ἀργύριον. τῷ οὖν ποτὲ πιστεύοντες καὶ τί λαβόντες, τὸ βέβαιον προϊέμεθα; ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις, οἱ κελεύουσιν, ὅσα ἂν τις ἐκὼν ἕτερος ἑτέρῳ ὁμολογήσῃ, ταῦτα κύρια εἶναι. ἀλλὰ μοι δοκεῖ, οὔτε τῶν νόμων οὔτε συγγραφῆς οὐδεμιᾶς ὄφελος εἶναι οὐδὲν, ἂν ὁ λαμβάνων τὰ χρήματα μὴ πᾶν δίκαιος ἢ τὸν τρόπον, καὶ δυσὶν θάτερον, ἢ ὑμᾶς δεδιώς, ἢ τὸν συμβαλόντα αἰσχυνόμενος. ὦν οὐδέτερον πρόσεστι Διονυσόδωρῳ τούτῳ· ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἤκει τόλμης, ὥστε δανεισάμενος παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηὶ τρισχιλίας δραχμάς, ἐφ' ᾧ τε τὴν ναῦν καταπλεῖν Ἀθήναζε, καὶ δεῖν ἡμᾶς ἐν τῇ πέρυσιν ἄρα κεκομίσθαι τὰ χρήματα, τὴν μὲν ναῦν εἰς Ῥόδον κατεκόμισε καὶ τὸν γόμον ἐκεῖσε ἐξελόμενος ἀπέδοτο παρὰ τὴν συγγραφὴν καὶ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἐκ δὲ τῆς Ῥόδου πάλιν ἀπέστειλε τὴν ναῦν εἰς Αἴγυπτον καὶ κείθεν εἰς Ῥόδον, ἡμῖν δὲ τοῖς Ἀθήνησι δανείσασιν οὐδέπω καὶ νῦν οὔτε τὰ χρήματα ἀποδίδωσιν οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθίστησιν εἰς τὸ ἐμφανές, ἀλλὰ δεύτερον ἔτος τουτὶ καρπούμενος τὰ ἡμέτερα, καὶ ἔχων τό τε δάνειον καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ναῦν τὴν ὑποκειμένην ἡμῖν, οὐδὲν ἤττον εἰσελήλυθε πρὸς ὑμᾶς, δηλονότι ὡς ζημιώσων ἡμᾶς 1284 τῇ ἐπωβελίᾳ καὶ καταθισόμενος εἰς τὸ οἴκημα πρὸς τῷ ἀποστρεῖν τὰ χρήματα. ὑμῶν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμοίως ἀπάντων δεόμεθα καὶ ἰκετεύομεν βοηθῆσαι ἡμῖν, εἰὰν δοκῶμεν ἀδικεῖσθαι. τὴν δ' ἀρχὴν τοῦ συμβολαίου διεξελθεῖν ὑμῖν πρῶτον βούλομαι· οὕτω γὰρ καὶ ὑμεῖς ῥᾶστα παρακολουθήτετε.

β'. Διονυσόδωρος γὰρ οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ κοινῶς αὐτοῦ Παρμενίσκος, προσελθόντες ἡμῖν πέρυσι

inter se differant γραμματικῶν et β.βλίδιον. Forte idem est diverso nomine enunciatum. AUCER. Cf. D'Orville ad Charit. Aphrod. l. VIII. c. IV. p. 680.

Ἐπὶ τῇ νηὶ] Vid. Not. v. antepen. p. 501. vol. III. π. φερμ.

Ἐν τῇ πέρυσιν ἄρα] Ἐντὶ τοῦ, χρόνῳ. Nisi forte legendum sit ἄραία. Sicut postea dicit, p. 291. γ. 14. ἐνταῦθ' ἐπιδημή-

σαντας παραχειμάζειν ἔδει, καὶ περιμένειν τὴν ἄραϊαν. quod verissime me non pœnitet: navigationem vernam fuisse exspectandam. Phil. 1. Lacedæmonios bellum gessisse τέτταρας ἢ πέντε μῆνας, τὴν ἄραϊαν αὐτὴν, ut vernum et æstivum tempus intelligatur. WOLF. ἄρα sine ullo additamento dicitur apud scriptores de tempore æstatis. AUCER.

τοῦ Μεταγειτινῶνος μηνός, ἔλεγον, ὅτι βούλονται δανείσασθαι ἐπὶ τῇ νηϊ, ἐφ' ᾧ τε πλεῦσαι εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἴγυπτου εἰς Ῥόδον ἢ εἰς Ἀθήνας, διομολογησάμενοι τοὺς τόκους εἰς ἑκάτερον τῶν ἐμπορίων τούτων. ἀποκριναμένων δ' ἡμῶν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐκ ἂν δανείσαιμεν εἰς ἕτερον ἐμπόριον οὐδέν, ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, οὕτω προσομολογοῦσι πλευσεῖσθαι δεῦρο, καὶ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεῖζονται παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηϊ τρισχιλίας δραχμὰς ἀμφοτερόπλου, καὶ συγγραφὴν ἐγράψαντο ὑπὲρ τούτων. ἐν μὲν οὖν ταῖς συνθήκαις δανειστῆς ἐγράφη Πάμφιλος οὕτως, ἐγὼ δ' ἔξωθεν μετείχον αὐτῷ τοῦ δανείσματος. καὶ πρῶτον μὲν ὑμῖν ἀναγνώσεται αὐτὴν τὴν συγγραφὴν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

κατὰ ταύτην τὴν συγγραφὴν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, λαβόντες παρ' ἡμῶν τὰ χρήματα, Διονυσόδωρός τε οὕτως καὶ ὁ κοινῶς αὐτοῦ Παρμενίσκος ἀπέστειλλον τὴν ναῦν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐνθένδε· καὶ ὁ μὲν Παρμενίσκος ἐπέπλει ἐπὶ τῆς
 1285 νεώς, οὕτως δὲ αὐτοῦ κατέμενε. ἦσαν γὰρ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μηδὲ τοῦτ' ἀγνοῆτε, ὑπηρεταὶ καὶ συνεργοὶ πάντες οὗτοι Κλεομένους τοῦ ἐν τῇ Αἴγύπτῳ ἀρχαντος, ὅς, ἐξ οὗ τὴν ἀρχὴν παρέλαβεν, οὐκ ὀλίγα κακὰ εἰργάσατο τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν, μᾶλλον δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, παλιγκαπηλεύων καὶ συνιστὰς τὰς τιμὰς τοῦ σίτου, καὶ αὐτὸς καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀπέστειλλον ἐκ τῆς Αἴγυπτου τὰ χρήματα, οἱ δ' ἐπέπλεον ταῖς ἔμποροῖαις, οἱ δ' ἐνθάδε μένοντες διετίθεντο τὰ ἀποστελλόμενα. εἶτα πρὸς τὰς καθεστηκυίας τιμὰς ἔπεμπον γράμματα οἱ ἐπιδημοῦντες τοῖς ἀποδημοῦσιν, ἵνα, εἰ μὲν παρ' ὑμῖν τίμιος ἢ ὁ σῖτος, δεῦρο αὐτὸν κομίσωσιν· εἰ δ' εὐνώτερος γένηται, εἰς ἄλλο τι καταπλεύσωσιν ἐμπόριον. ὅθεν περ οὐχ ἡκιστα, ᾧ ἄνδρες δικασταί, συνετιμήθη τὰ περὶ τὸν σῖτον ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιστολῶν καὶ συνεργιῶν.

¹ ἔμποροῖαις

Τὰς καθεστηκυίας τιμὰς] Καθεστηκυία τιμὴ, constitutum unius cujusque rei pretium, le pris courant. In Anim. in Sul-

mas. Obs. ad J. A. et R. I. III. c. IX. §. XI. HERALDUS. Συνετιμήθη] M. ἐπετιμήθη. WOLF. AUG.

γ. Ὅτε μὲν οὖν ἐνθένδε ἀπέστελλον οὔτοι τὴν ναῦν, ἐπεικῶς ἐντιμον κατέλιπον τὸν σῆτον· διὸ καὶ ὑπέμειναν ἐν τῇ συγγραφῇ γράφασθαι εἰς Ἀθήνας πλεῖν, εἰς δ' ἄλλο μῆδ' ἐμπόριον. μετὰ δὲ ταῦτ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ὁ Σικελικὸς κατάπλους ἐγένετο, καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου ἐπ' ἔλαττον ἐβάδιζον, καὶ ἡ ναῦς ἢ τούτων ἀνήκτο εἰς Αἴγυπτον, εὐθέως οὗτος ἀποστέλλει τινὰ εἰς τὴν Ῥόδον ἀπαγγελοῦντα τῷ Παρμενίσκῳ τῷ κοινωνῷ τὰνθάδε καθεστηκότα, ἀκριβῶς εἰδὼς, ὅτι ἀναγκαῖον εἴη τῇ νηὶ προσέχειν εἰς Ῥόδον. πέρασ δ' οὖν, λαβὼν γὰρ ὁ Παρμενίσκος ὁ ¹ τούτου κοινωνὸς τὰ γράμματα τὰ παρὰ τούτου ἀποσταλέντα, καὶ πυθόμενος τὰς τιμὰς τὰς ἐνθάδε τοῦ σίτου καθεστηκυίας, ἐξαιρεῖται τὸν σῆτον ἐν τῇ Ῥόδῳ καὶ κεῖ ² ἀποδίδεται, κα- 1286 ταφρονήσαντες μὲν τῆς συγγραφῆς, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπιτιμίων ἃ συνεγράψαντο αὐτοὶ οὔτοι καθ' αὐτῶν, εἰάν τι παραβαίνωσι, καταφρονήσαντες δὲ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, οἱ κελεύουσι τοὺς ναυκλήρους καὶ τοὺς ἐπιβάτας πλεῖν εἰς ὅ τι ἂν συνθῶνται ἐμπόριον, εἰ δὲ μὴ, ταῖς μεγίσταις ζημίαις εἶναι ἐνόχους.

δ. Καὶ ἡμεῖς, ἐπειδὴ τάχιστα ἐπυθόμεθα τὸ γεγονός, ἐκπεπληγμένοι τῷ πράγματι, ³ προσῆμεν τούτῳ τῷ ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης ἐπιβουλῆς, ἀγανακτοῦντες, ὡς εἰκὸς, καὶ ἐγκαλοῦντες ὅτι, διαρρήδην ἡμῶν διορισμένων ἐν ταῖς συνθήκαις, ὅπως ἡ ναῦς μηδαμοῦ καταπλευσεῖται ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, καὶ ⁴ ὅτι, ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάντων τὸ ἀργύριον, ἡμᾶς μὲν ἐν ὑποψία καταλέλοιπε τοῖς βουλομένοις αἰτιάσθαι καὶ λέγειν, ὡς ἄρα καὶ ἡμεῖς κοινονήκαμεν τῆς σιτηγίας τῆς εἰς τὴν Ῥόδον, αὐτοὶ δ' οὐδὲν μᾶλλον τὴν ναῦν ἤκουσι κατακομίζοντες εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, εἰς ὃ συνεγράψαντο. ἔπει δ' οὐδὲν ἐπεραίνομεν ὑπὲρ τῆς συγγραφῆς καὶ τῶν δικαίων διαλεγόμενοι, ἀλλὰ

¹ τούτου² ἀποδίδεται³ προσῆμεν⁴ [ὅτι]

δ. Τούτῳ τῷ ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης ἐπιβουλῆς [sic] Ita architectum sceleris in orat. pro Cluent. Cicero vocavit, qui ad facinus ceteros impulerat et omne negotium animo cogitavit: 'Et illi, qui Fabricii libertum, quia minister in maleficio fuerat ;

patronum, quia conscius, condemnasset : ipsum principem atque architectum sceleris absolventem?' Victor. Variar. Lect. I. XI. c. XI.

Καταλέλοιπε] Np. Parmeniscus. Auct. GER.

τό γε δάνειον καὶ τοὺς τόκους ἤξιούμεν ἀπολαβεῖν τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὁμολογηθέντας. οὗτος δὲ οὕτως ὑβριστικῶς ἐχρήσατο ἡμῖν, ὥστε τοὺς μὲν τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένους οὐκ ἔφη δῶσειν· εἰ δὲ βούλεσθε, ἔφη, κομίζεσθαι τὸ πρὸς μέρος τοῦ πλοῦ τοῦ πεπλευσμένου, δῶσω ὑμῖν, φησὶ, τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, πλείους δ' οὐκ ἂν δοίην, αὐτὸς αὐτῶ νομοθετῶν καὶ οὐχὶ τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς

1287 δικαίοις πειθόμενος. ὡς δ' ἡμεῖς οὐκ ἂν ἔφαμεν συγχωρῆσαι οὐδὲν τούτων, λογιζόμενοι ὅτι, ὅποτε τοῦτο¹ πράξομεν, ὁμολογοῦμεν καὶ αὐτοὶ εἰς Ῥόδον σεσιτηγηκέαι, ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν οὗτος καὶ μάρτυρας πολλοὺς παραλαβὼν προσήει, φάσκων ἔτοιμος εἶναι ἀποδιδόναι τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους τοὺς εἰς Ῥόδον, οὐδὲν μᾶλλον, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀποδοῦναι διανοούμενος, ἀλλ' ἡμᾶς ὑπολαμβάνων οὐκ ἂν ἐδελῆσαι ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον διὰ τὰς ὑπούσας αἰτίας. ἐδήλωσε δ' αὐτὸ τὸ ἔργον.

έ. Ἐπειδὴ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ὑμετέρων πολιτῶν τινὲς παραγενόμενοι ἀπὸ ταυτομάτου συνεβούλευον ἡμῖν τὸ μὲν διδόμενον λαμβάνειν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγόμενων κρίνεσθαι, τοὺς δὲ εἰς Ῥόδον τόκους μὴ καθομολογεῖν τέως ἂν κριθῶμεν, ἡμεῖς μὲν ταῦτα συνεχωροῦμεν, οὐκ ἀγνοοῦντες, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαιον, ἀλλ' ἠγούμενοι δεῖν ἐλαττοῦσθαί τι καὶ συγχωρεῖν, ὥστε μὴ δοκεῖν φιλόδικοι εἶναι· οὗτος δ', ὡς ἑώρα ἡμᾶς ὁμόσε πορευομένους, ἀναιρεῖσθέ, φησι, τοίνυν τὴν συγγραφὴν. ἡμεῖς ἀναιρώμεθα; οὐδὲν γε μᾶλλον, ἢ ὅτιοῦν· ἀλλὰ κατὰ μὲν τὰργύριον, ὃ ἂν ἀποδῶς, ὁμολογήσομεν ἐναντίον τοῦ τραπεζίτου ἄκυρον ποιεῖν τὴν συγγραφὴν, τὸ μέντοι σύνολον οὐκ ἂν ἀνελοίμεθα, ἕως ἂν περὶ τῶν ἀντιλεγόμενων κριθῶμεν. τί γὰρ ἔχοντες δίκαιον ἢ τί τὸ ἰσχυρὸν ἀντιδικήσομεν, εἰάν τε πρὸς διαιτητὴν, εἰάν τε εἰς δικαστήριον δέη βαδίζειν, ἀνελόμενοι τὴν συγγραφὴν, ἐν ἧ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων βοήθειαν ἔχομεν; ταῦτα δὲ ἡμῶν λε-

¹ πράξομεν

έ. Ἀλλὰ κατὰ μὲν τὰργύριον—] Atqui quod ad pecuniam attinet, quamcumque reddideris, fatebimur eatenus irritum fore syngrapham; in universum vero nequaquam ex-

prungetur. ἀναιρεῖσθαι τὴν συγγραφὴν et ἄκυρον ποιεῖν τὴν συγγραφὴν est enim syngrapham irritam facere et circumducere. Sic ἀνελεῖσθαι τὴν γραφὴν accusationem inducere. BUDÆUS.

γόντων, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἀξιούντων Διονυσόδωρον τουτουὶ τὴν μὲν συγγραφὴν μὴ κινεῖν, μηδ' ἀκυρον ποιεῖν 1288 τὴν ὁμολογουμένην καὶ ὑπ' αὐτῶν τούτων κυρίαν εἶναι, τῶν δὲ χρημάτων ὅσα μὲν αὐτὸς ὁμολογεῖ, ἀποδοῦναι ἡμῖν, περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων, ὡς ἐτοίμων ὄντων κριθῆναι, εἴτε βούλοιντο ἔφ' ἐνὶ εἴτε καὶ πλείοσι τῶν ἐκ τοῦ ἐμπορίου, οὐκ ἔφη προσέχειν Διονυσόδωρος τούτων οὐδενί, ἀλλ', ὅτι τὴν συγγραφὴν ὅλως οὐκ ἀνηρούμεθα ἀπολαμβάνοντες ἀ οὗτος ἐπέταττεν, ἔχει δεύτερον ἔτος τὰ ἡμέτερα καὶ χρῆται τοῖς χρήμασι, καὶ ὁ πάντων ἐστὶ δεινότατον, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι αὐτὸς μὲν οὗτος παρ' ἐτέρων εἰσπράττει ναυτικούς τόκους ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χρημάτων, οὐκ Ἀθήνησι δανείσας οὐδ' εἰς Ἀθήνας, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ Αἴγυπτον, ἡμῖν δὲ τοῖς δανείσασιν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ οἶεται δεῖν τῶν δικαίων οὐδέν ποιεῖν. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν πρόκλησιν, ἣν ὑπὲρ τούτων προῦκαλεσάμεθ' αὐτόν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ταῦτα τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, προκαλεσαμένων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτουὶ πολλάκις, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν, εὐήθεις ἔφη παντελῶς εἶναι ἡμᾶς, εἰ ἵπολαμβάνομεν αὐτόν οὕτω παντελῶς ἀλογίστως ἔχειν, ὥστ' ἐπὶ διαιτητὴν βαδίζειν, προδήλου ὄντος ὅτι καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτίσαι τὰ χρήματα, ἔξόν αὐτῷ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἡκεῖν φέροντα τὰργύριον· εἴτα, εἰ μὲν δύνηται ὑμᾶς παρακρούσασθαι, ἀπιέναι τὰλλότρια ἔχοντα, εἰ δὲ μὴ, τηνικαῦτα καταδεῖναι τὰ χρήματα, ὡς ἀνθρώπος οὐ τῷ δικαίῳ πιστεύων, ἀλλὰ διάπειραν ὑμῶν λαμβάνειν βουλόμενος.

5'. Τὰ μὲν τοίνυν πεπραγμένα Διονυσόδωρῳ, ἀκηκόατε, 1289 ὧ ἄνδρες δικασταί.² οἶμαι δ' ὑμᾶς ἀκούοντας θαυμάζειν τὴν τόλμαν αὐτοῦ πάσαι, καὶ τῷ ποτὲ πιστεύων εἰσεληλυθε δευρί. πῶς γὰρ οὐ τολμηρὸν, εἴ τις ἀνθρώπος, δανεισάμενος χρήματα ἐκ τοῦ ἐμπορίου τοῦ Ἀθηναίων, καὶ

¹ ἵπολαμβάνομεν αὐτόν οὕτως ἀλογίστως ἔχειν

² οἶμαι

συγγραφὴν διαρρήθην γραψάμενος, ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, εἰ δὲ μὴ, ἀποτίνειν διπλάσια τὰ χρήματα, μήτε τὴν ναῦν κατακεκόρικεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, μήτε τὰ χρήματ' ἀποδίδωσι τοῖς δανείασσι, τὸν τε σῆτον ἐξελλόμενος ἐν Ῥόδῳ ἀπέδοτο; καὶ ταῦτα διαπεπραγμένους, οὐδὲν ἦττον τολμᾷ βλέπειν εἰς τὰ ὑμέτερα πρόσωπα; ἀ δὴ λέγει πρὸς ταῦτα, ἀκούσατε. φησὶ γὰρ τὴν ναῦν πλέουσαν ἐξ Αἰγύπτου ῥαγῆναι, καὶ διὰ ταῦτ' ἀναγκασθῆναι ¹ προσχεῖν εἰς τὴν Ῥόδον καὶ ἐκεῖ ἐξελεῖσθαι τὸν σῆτον. καὶ τούτου τεκμήριον λέγει, ὡς ἄρ' ἐκ τῆς Ῥόδου μισθώσαίτο πλοῖα καὶ δεῦρ' ἀποστείλειε τῶν χρημάτων ἕνια. ἐν μὲν τοῦτ' ἔστιν αὐτῷ μέρος τῆς ἀπολογίας. δεύτερον δ' ἐκεῖνο. φησὶ γὰρ ἑτέρους τινὰς δανειστάς συγκεχωρηκένας αὐτῷ τοὺς τόκους, τοὺς εἰς Ῥόδον δεινὸν οὔν, εἰ ἡμεῖς μὴ συγχωρήσομεν ταυτὰ ἐκείνοις. τρίτον πρὸς τούτοις, τὴν συγγραφὴν κελεύειν φησὶν αὐτὸν, σωθεῖσθαι τῆς νεῶς, ἀποδοῦναι τὰ χρήματα· τὴν δὲ ναῦν οὐ σεσῶσθαι εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ζ'. Πρὸς ἕκαστον δὴ τούτων ἀκούσατε, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἀ λέγομεν δίκαια. πρῶτον μὲν τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν ὅταν λέγη, πᾶσιν ὑμῖν ² οἶμαι φανερὸν εἶναι, ὅτι ψεύδεται. 1290 εἰ γὰρ τοῦτο συνέβη παθεῖν τῇ νηϊ, οὐτ' ἂν εἰς τὴν Ῥόδον ἐσῶθη, οὐτ' ἂν ὕστερον ³ πλοίμος ἦν· νῦν δὲ φαίνεται εἰς τὴν Ῥόδον σωθεῖσα, καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀποσταλεῖσα εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἔτι καὶ νῦν πλέουσα πανταχόσε, πλὴν οὐκ εἰς Ἀθήνας. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον, ὅταν μὲν εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον δεήσῃ κατάγειν τὴν ναῦν, ῥαγῆναι φάσκειν· ὅταν δ' εἰς τὴν Ῥόδον τὸν σῆτον ἐξελεῖσθαι, τηνικαῦτα δὲ ⁴ πλοίμον οὔσαν φαίνεσθαι τὴν αὐτὴν ναῦν; διὰ τί οὔν, φησὶν, ἐμισθωσάμην ἕτερα πλοῖα, καὶ μετεξείλομην τὸν γόμον, καὶ δεῦρο ἀπέστειλα; ὅτι, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τῶν ἀπάντων ἀγωγίμων οὔθ' οὔτος ἦν κύριος οὔθ' ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ἐπιβάται τὰ ἑαυτῶν χρηματ'

¹ καὶ προσχεῖν

² οἶμαι

³ πλοίμος

⁴ πλοίμον

Ἐφ' ᾧ τε] Dicitur πλεονάζοντος τοῦ τε more Ionico. Et construirur cum infinitivo praesenti et praeterito. IDEM.

Ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν] Ea conditione ut navis redeat in vestrum emporium. Non enim

dicitur κατάπλους, nisi cum navis in eundem portum revertitur, unde exierat. Et sic καταπλεῖν passim apud Demosthenem accipitur, de nave regressa, unde egressa fuerat. De M. U. p. 357. SALMASIUS.

ἀπέστελλον, οἶμαι, δεῦρο ἐν ἑτέροις πλοίοις ἐξ ἀνάγκης, ἐπειδὴ προκατέλυσαν οὔτοι τὸν πλοῦν· ὧν μέντοι ¹ αὐτοὶ ἦσαν κύριοι, [αὐτοὶ δὲ] οὐ ταῦτ' ἀπέστελλον πάντα δεῦρο, ἀλλ' ἐκλεγόμενοι, τίνων αἱ τιμαὶ ἐπετέταντο. ἐπεὶ τί δήποτε μισθούμενοι ἕτερα πλοῖα, ὡς φατε, οὐχ ἅπαντα τὸν γόμον τῆς νεῶς μετενέθεσθε, ἀλλὰ τὸν σῆτον αὐτοῦ ἐν τῇ Ῥόδῳ κατελίπετε; ὅτι, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν συνέφερον αὐτοῖς ἐκεῖσε πωλεῖν, τὰς γὰρ τιμὰς ἐνθάδε ἀνεικέναι ἤκουον· τὰ δ' ἄλλα ἀγώγιμα ὡς ὑμᾶς ἀπέστελλον, ἀφ' ὧν κερδαίνειν ἤλπιζον. ὥστε τὴν μίσθωσιν τῶν πλοίων ὅταν λέγῃς, οὐ τοῦ ῥαγῆναι τὴν ναῦν τεκμήριον λέγεις, ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν.

ή. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν δανειστῶν, οὓς φασι συγκεχωρηκέαι λαβεῖν παρ' αὐτῶν τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, ἔστι μὲν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς τοῦτο. εἰ γὰρ τις ὑμῖν ἀφήκε τι τῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ² ἀδικεῖται ὁ 1291 πεισθεὶς ἢ ὁ πείσας· ἀλλ' ἡμεῖς οὐτ' ἀφείκαμέν σοι οὐδὲν, οὔτε συγκεχωρήκαμεν τῷ πλῶ τῷ εἰς Ῥόδον, οὐδέ ἐστιν ἡμῖν κυριώτερον οὐδὲν τῆς συγγραφῆς. αὕτη δὲ τί λέγει, καὶ ποῖ προστάττει τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι; Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας· εἰ δὲ μὴ, ἀποτίνειν κελεύει διπλάσια τὰ χρήματα. ταῦτ' εἰ μὲν πεποίηκας, οὐδὲν ἀδικεῖς· εἰ δὲ μὴ πεποίηκας, μηδὲ κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε, προσήκει σε ζημιουῖσθαι τῷ ἐπιτιμίῳ τῷ ἐκ τῆς συγγραφῆς. τοῦτο γὰρ τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλος οὐδεὶς, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σαυτῷ ὤρισας. δεῖξον οὖν τοῖς δικασταῖς δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν συγγραφὴν ὡς οὐκ ἔστιν ἡμῖν κυρία, ἢ ὡς οὐκ εἰ δίκαιος πάντα ³ [τὰ] κατὰ ταύτην πράττειν. εἰ δὲ τινες ἀφείκασί τι σοι καὶ συγκεχωρηκάσι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, ὅτῳ δήποτε τρόπῳ πεισθέντες, διὰ ταῦτα οὐδὲν ἀδικεῖς ἡμᾶς, οὓς παρασυγγεγράφηκας εἰς

¹ αὐτοὶ, ἦσαν κύριοι * οὔτοι, οὐδὲ ταῦτ'

² ἀδικεῖται οὐθ' ὁ δοῦς, οὐθ' ὁ πεισθεὶς, ἀλλ' ἡμεῖς

³ Deest articulus.

ξ. Αὐτὰ δὲ] F. leg. αὐτὰ δὲ.

Στοιχ. αὐτῶ] Αὐτῶ vel significat ibi, vel refertur ad γῆμα, partem suam. AUGER.

ή. Πάντα τὰ κατὰ ταῦτα] Malim abesse τὰ τὰ. WOLF.

Οἱ παρασυγγεγράφηκας] Quos ideo fe-

fellisti, quod contra quam syngrapha nautica cautum erat, tu navem in Aegyptum appulisti, h. e. παραβάς τὰ συγκεκριμένα καὶ τὰ προσδιορισμένα ἐν τῇ συγγραφῇ. Sic enim dicitur ut παρασσωιδῶ, τὸ τὰς σπονδὰς καὶ συνθήκας παραβαίνω. BUDAEUS.

Ῥόδον καταγαγὼν τὴν ναῦν ; οὐκ οἴομαί γε. οὐ γὰρ τὰ ὑφ' ἐτέρων συγκεχωρημένα δικάζουσιν οὔτοι νῦν, ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ σοῦ πρὸς ἡμᾶς συγγεγραμμένα.

Δ'. Ἐπεὶ, ὅτι γε καὶ τὸ περὶ τὴν ἀφεσιν τῶν τόκων, εἰ ἄρα γέγονεν, ὡς οὔτοι λέγουσι, μετὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ τῶν δανειστῶν γέγονε, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν ἐστιν. οἱ γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου δανείσαντες τούτοις ἐτερόπλουι τὰργύριον εἰς Ἀθήνας, ὡς ἀφίκοντο εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ τὴν ναῦν ἐκεῖσε οὔτοι κατεκόμισαν, οὐδὲν, οἴμαι, διέφερεν αὐτοῖς ἀφειμένοις τῶν τόκων καὶ κομισαμένοις τὸ δάνειον ἐν τῇ Ῥόδῳ, πάλιν ἐνεργὸν ποιεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον· ἀλλ' ἔλυσι-
1292 τέλει πολλῶ μᾶλλον τοῦτο, ἢ δεῦρ' ἔψαναπλεῖν. ἐκεῖσε μὲν γε ἀκαριαῖος ὁ πλοῦς, καὶ δις ἢ τρίς ὑπῆρχεν αὐτοῖς ἐργάσασθαι τῷ αὐτῷ ἀργυρίῳ· ἐνταῦθα δ' ἐπιδημήσαντας παραχειμάζειν ἔδει, καὶ περιμένειν τὴν ὠραίαν. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δανεισταὶ ¹ προσκεκερδήκασι, καὶ οὐκ ἀφείκασι τούτοις οὐδέν· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου ὁ λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τὰρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα. μὴ οὖν ἀποδέχεσθε τούτου φενακίζοντος ὑμᾶς, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους δανειστὰς πεπραγμένα παραβάλλοντος· ἀλλ' ἐπὶ τὴν συγγραφὴν ἀνάγετε αὐτὸν, καὶ τὰ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαια.

ι'. Ἔστι γὰρ ἔμοι ² γε λοιπὸν διδάξαι ὑμᾶς τοῦτο, ³ καὶ [ὦ] οὔτος ἰσχυρίζεται τῷ αὐτῷ τούτῳ, φάσκων τὴν συγγραφὴν κελεύειν, σωθείσης τῆς νεῆς, ἀποδιδόναι τὸ δάνειον. καὶ ἡμεῖς ταῦτα οὕτω φημὲν δεῖν ἔχειν. ἠδέως δ' ἂν ψυδοίμην αὐτοῦ σοῦ, πότερον ὡς ⁴ ὑπὲρ διεφθαρμένης τῆς νεῆς

¹ προσκεκερδάγκασι

² τε

³ καὶ οὔτος διῖσχυρίζεται

⁴ περὶ

θ'. Οἱ γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου — Nam qui ex Aegypto pecuniam trajectitiam Athenas fenerati fuerant in unum tantum comaeatum, ii ut Rhodum pervenerunt, quo isti navem appulerant, nimirum nihil jam sua interesse ducebant, simul ut pecuniam suam una cum fenore ibi acceperant, missos istos facere, cautione trajectititia antiquata, retroque in Aegyptum rursus pecuniam occupare. χρήματα ἐνεργὰ dicta quae utosae fenusque pensitantes pecunia. Latine dicitur pecunia fenore occupata. IDEM.

¹ Αφειμένοις τῶν τόκων] Liberatis usura.

Utrum recepta, ut jam nullas acciperent? loquitur enim de creditoribus. WOLF.

¹ Αφειμένοις τῶν τόκων] F. leg. τοὺς τόκους, ita ut ἀφειμένοις accipiat in sensu activo, remittentibus usuram, np. usque Athenas. AUGER.

Παραβάλλοντος] F. παρεμβάλλοντος. WOLF.
ι'. Ἐτι γὰρ ἔμοιγε] F. ἔτι δ' ἔμοιγε. IDEM.

Τοῦτο, καὶ ὦ] Post τοῦτο forte desideratur μέγιστον, ita ut ὦ sequens non regatur ab ἰσχυρίζεται, sed significet, et per quod, τῷ αὐτῷ τούτῳ, np. iis standum esse

διαλέγη, ἢ ὡς ὑπὲρ σεσωσμένης. εἰ μὲν γὰρ διέφθαρται ἡ ναῦς καὶ ἀπόλωλε, τί περὶ τῶν τόκων διαφέρει, καὶ ἀξιοῖς ἡμᾶς κομίζεσθαι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους; οὔτε γὰρ τοὺς τόκους οὔτε τὰρχαῖα προσήκει ἡμᾶς ἀπολαβεῖν. εἰ δ' ἐστὶν ἡ ναῦς σώα καὶ μὴ διέφθαρται, διὰ τί ἡμῖν οὐκ ἀποδίδως τὰ χρήματα, ἀ συνεγράψω;

ιά. Πόθεν οὖν ἀκριβέστατ' ἀν μάθοιτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι σέσωσται ἡ ναῦς; μάλιστα μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ εἶναι τὴν ναῦν ἐν¹ [τῷ] πλωῶ, οὐχ ἦττον δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὔτοι λέγουσιν. ἀξιοῦσι γὰρ ἡμᾶς τὰ τε ἀρχαῖα ἀπολαβεῖν καὶ μέρος τι τῶν τόκων, ὡς σεσωσμένης μὲν τῆς νεῶς, οὐ πεπλευκυίας δὲ πάντα τὸν πλοῦν. σκοπεῖτε δὲ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότερον ἡμεῖς τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς δικαίοις χρώμεθα, ἢ οὔτοι, οἱ οὔτε εἰς τὸ συγκεῖμενον ἐμπόριον πεπλευκάσιν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ Αἴγυπτον; σωθείσης τε τῆς νεῶς καὶ οὐ διεφθαρμένης, ἀφесιν οἶονται δεῖν εὐρίσκεσθαι τῶν τόκων παρασυγγεγραφεκότες, καὶ αὐτοὶ μὲν πολλὰ χρήματ' εἰργασμένοι παρὰ τὴν σιτηγίαν τὴν εἰς Ῥόδον, τὰ δ' ἡμέτερα χρήματ' ἔχοντες καὶ καρπούμενοι δεύτερον ἔτος τουτί. καινότερον δ' ἐστὶ πάντων τὸ γιγνόμενον. τὸ μὲν γὰρ δάνειον τὸ ἀρχαῖον ἀποδιδόασιν ἡμῖν ὡς σεσωσμένης τῆς νεῶς· τοὺς τόκους δ' ἀποστερῆσαι οἶονται δεῖν, ὡς διεφθαρμένης. καίτοι ἡ συγγραφὴ οὐχ ἕτερα μὲν λέγει περὶ τῶν τόκων, ἕτερα δὲ περὶ τοῦ ἀρχαίου δανείσματος· ἀλλὰ² κοινὰ τὰ δίκαια³ ταῦτα περὶ ἀμφοῖν ἐστὶ, καὶ ἡ πράξις ἡ αὐτή. ἀνάγνωθι δέ μοι πάλιν τὴν συγγραφὴν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε.

ἀκούετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἀθήνηθεν, φησὶν, εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε. λέγε τὰ λοιπά.

¹ Deest articulus.

² [κοινὰ]

³ ταῦτα

qsm in syngrapha continentur. AUGER. per obligatione reciproca constabat, sed etiam unius tantum sponsione et alterius

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Σωθείσης δὲ τῆς νεὸς εἰς τὸν Πειραιᾶ.

ἄνδρες δικασταί, πάνυ ἀπλοῦν ἐστὶ διαγνῶναι ὑμῖν ὑπὲρ ταυτησὶ τῆς δίκης· καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων πολλῶν. ἡ γὰρ ναῦς ὅτι μὲν σέσωσται καὶ ἔστι σώα, καὶ παρ' αὐτῶν τούτων ὁμολογεῖται· οὐ γὰρ ἂν ἀπεδίδοσαν τό τε ἀρχαῖον δάνειον καὶ τῶν τόκων μέρος τι. οὐ κατακεκόμισται δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ. διὰ τοῦτο ἡμεῖς μὲν οἱ δανείσαντες ἀδικεῖσθαι φαρμέν, 1291 καὶ ὑπὲρ τούτου δικαζόμεθα, ὅτι οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸ συγκείμενον ἐμπόριον. Διονυσόδωρος δ' οὐ φησιν ἀδικεῖν δι' αὐτὸ τοῦτο· οὐ γὰρ δεῖν ἀποδοῦναι πάντας τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ἡ ναῦς οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. ἡ δὲ συγγραφή τί λέγει; οὐ μὰ ¹[τὸν] Δί', οὐ ταῦθ', ἀ σὺ λέγεις, ὦ Διονυσόδωρε· ἀλλ', εἰ μὴ ἀποδιδῶς τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους, ἢ μὴ παράσχῃς τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῆ καὶ ἀνέπαφα, ἢ ἄλλο τι παρὰ τὴν συγγραφὴν ποιῆς, ἀποτίνεις κελεύει σε διπλάσια τὰ χρήματα. καὶ μοι λέγε αὐτὸ τοῦτο ¹τὸ τῆς συγγραφῆς.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἐὰν δὲ μὴ παράσχωσιν ἐμφανῆ τὰ ὑποκείμενα καὶ ἀνέπαφα, ἢ ποιήσωσι τι παρὰ τὴν συγγραφὴν, ἀποδιδότωσαν διπλάσια τὰ χρήματα.

¹ Deest articulus.

stipulatione. BUDÆUS.

ἰά. Πειραιᾶ] Pone punctum infra post Πειραιᾶ. Deinde geminandum forte εἰς τὸν Πειραιᾶ, et pungendum post δικασταί. LUGER.

Ἐὰν δὲ μὴ παράσχωσιν — χρήματα] Darius et Pamphilus cum mutuo pecuniam Dionysodoro et Parmenisco dedissent sub usuris nauticis, ac per syngrapham convenisset, ut, navi ex Ægypto in Athenarum portum reversa, sors redderetur cum usuris, et, si contra conventionem factum quid esset, dupla pecunia redderetur, eaque navis ei conventioni esset specialiter obligata, navi frumento onusta ex Ægypto Rhodum appulsa, et ibi mercibus expositis, id quod conventum erat Darius et Pamphilus solvi sibi postulabant. Dionysodorus autem et Parmeniscus sortem quidem et usuras Rhodum usque offerebant, nihil amplius deberi contententes, hoc colore, quod navis fra-

cta esset nec potuisset usque in Atticum emporium navigare; Dario et Pamphilo contra negantibus, navem eam fractam, quæ etiam tum navigaret, et in Ægyptum reversa esset. Quoniam igitur nec pecunia cum usuris conventis reddebatur, nec navis, quæ conventionibus illis specialiter obligata erat, exhibebatur, ut vendi posset, et ex venditionis pretio pecunia illa confici, Darius et Pamphilus Dionysodorum conveniant, cujus nominis syngrapha conscripta fuerat, ut duplam pecuniam, sicut convenerat, solvere damnaretur, secundum conventionem in syngrapha contentam his verbis: ἐὰν &c. Syngrapha igitur jubebat ἀνέπαφον καὶ ἐμφανῆ τὴν ναῦν παρέχειν, quod factum non esse querebantur creditores his verbis [p. 284. v. 18.] ἡμῖν δὲ etc. Vides igitur eos petiisse τὸ ἐνέχουον ἰ. e. τὴν ναῦν, quæ sibi obligata erat, καθίστασθαι εἰς τὸ ἐμφανῆς, navim pignori sibi obligatam exhiberi, distrahen-

ἔστιν οὖν ὅπου παρέσχικας ἔμφανῆ τὴν ναῦν, ἀφ' οὗ τὰ χρήματα ἔλαβες παρ' ἡμῶν, ὁμολογῶν σῶαν εἶναι αὐτός; ἢ καταπέπλευκας ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον, τῆς συγγραφῆς διαρρήδην λεγούσης, εἰς τὸν Πειραιᾶ κατὰγειν τὴν ναῦν, καὶ ἔμφανῆ παρέχειν τοῖς δανείσασι;

ιβ'. Καὶ γὰρ τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. θεάσασθε τὴν ὑπερβολὴν. ἐρράγη ἡ ναῦς, ὡς φησιν οὗτος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς Ῥόδον κατήγαγεν αὐτήν· οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο ἐπεσκευάσθη καὶ ¹ πλείμους ἐγένετο. διὰ τί οὖν, ὦ βέλτιστε, εἰς μὲν τὴν Αἴγυπτον καὶ τᾶλλα ἐμπόρια ἀπέστειλλες αὐτήν, Ἀθήναζε δ' οὐκ ἀπέσταλκας οὐδέπω καὶ νῦν πρὸς ἡμᾶς τοὺς δανείσαντας, οἷς ἡ συγγραφὴ κελεύει σε ἀνέπαφον καὶ ἔμφανῆ τὴν ναῦν παρέχειν, καὶ ταῦτ' ἀξιούτων ἡμῶν καὶ προκαλεσαμένων σε πολλάκις; ἀλλ' οὐ- 1295 τως ἀνδρείως εἶ, μᾶλλον δ' ἀναίσχυντος, ὥστε, ἐκ τῆς συγγραφῆς ὀφείλων ἡμῖν διπλάσια τὰ χρήματα, οὐκ οἶε δεῖν οὐδὲ τοὺς τόκους τοὺς γινομένους ἀποδοῦναι, ἀλλὰ τοὺς εἰς Ῥόδον προστάττεις ἀπολαβεῖν, ὡς περ τὸ σὸν πρόσταγμα τῆς συγγραφῆς δεόν κυριώτερον γενέσθαι; καὶ τολμᾶς λέγειν, ὡς οὐκ ἐσώθη ἡ ναῦς εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐφ' ᾧ δικαίως ἂν ἀποθάνοις ὑπὸ τῶν δικαστῶν. διὰ τίνα γὰρ ἄλλον, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ σέσωσται ἡ ναῦς εἰς τὸν Πειραιᾶ; πότερον δι' ἡμᾶς τοὺς διαρρήδην δανείσαντας εἰς Αἴγυπτον καὶ

¹ πλείμους

dam scilicet, unde exsistebat δίκη εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν: ad quam quidem pertinet Pollucis interpretatio l. VIII. c. VI., sed longe latius patet. Nam et cum syngrapha, aut quod aliud scriptum erat apud aliquem depositum, poterat is, cuius intererat, depositarium προκαλεῖσθαι εἰς ἔμφανῶν κατάστασιν, et in jus vocare ad exhibendum scriptum, quod ejus fidei creditum erat. In Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. VI. §. IV. HERALDUS. Cf. Salmas. de M. U. p. 194.

ιβ'. καὶ γὰρ τοῦτο] Hic aliquid videtur deesse et ita supplendum: καὶ γὰρ τοῦτο, ὦ ἄ. Ἀ., θεάσασθε, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀλογίας καὶ τῆς ἀναιδίας. AUGER.

Διὰ τί οὖν, ὦ βέλτιστε, —] Cur in Aegyptum aliaque emporia appulsam navem voluisti et mandasti, Athenas noluisti nec

curasti ad hunc diem, ad nos scilicet qui in cam ipsi navem exercendam pecuniam fenerati sumus, quibus syngrapha dictabat ipsa intactam navem exhibere, omnique pignore solutam et liberam? et p. 295. v. 5. εἰ γὰρ etc. Nam si navis fracta esset, ut ipsi falso dictitant, simulac eam ipsi refecerunt, non in alia utique emporia appellendam locassent, sed ad nos potius recta reducendam curassent, videlicet ut quod fortuito acciderat emendarent hoc facto atque restituerent. Est enim ἀποστέλλειν cursum navis aliquo dirigere et contendere; quod non tantum is facit qui in nave est cum vectoribus, sed etiam qui magistrum præposuit et exercitorem navis. BUDÆUS.

Οὐκ οἶε δεῖν —] Id est οἶε δεῖν οὐκ ἀποδοῦναι τόκους οὐδὲ γινομένους, hoc est, ne usuras quidem legitimas et civiles censes

εἰς Ἀθήνας, ἢ διὰ τοῦτον καὶ τὸν κοινωνὸν αὐτοῦ, οἱ, ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάμενοι, ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν Ἀθήναζε, εἰς Ῥόδον κατήγαγον τὴν ναῦν;

ιγ'. Ὅτι δ' ἐκόντες καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης ταῦτ' ἐπραξαν, δῆλον ἐκ πολλῶν. εἰ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀκούσιον τὸ συμβᾶν ἐγένετο, καὶ ἡ ναῦς ἐρράγη, τὸ μετὰ τοῦτ', ἐπειδὴ ἐπεσκεύασαν τὴν ναῦν, οὐκ ἂν εἰς ἕτερα δῆπου ἐμπόρια ἐμίσθουν αὐτήν, ἀλλ' ὡς ὑμᾶς ἀπέστειλλον ἐπανορθούμενοι τὸ ἀκούσιον σύμπτωμα· νῦν δ' οὐχ ὅπως ἐπνηρωθῶσαντο, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀδικήμασι πολλῶ μείζω προσεξημαρτήκασι, καὶ, ὡς περ ἐπὶ καταγέλωτι, ἀντιδικοῦντες εἰσεληλύθασιν, ὡς ἐπ' αὐτοῖς ἐσόμενον, εἰάν καταψηφίσησθε αὐτῶν, τὰρχαῖα μόνον ἀποδοῦναι καὶ τοὺς τόκους. ὑμεῖς οὖν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἐπιτρέπετε ¹ τούτοις οὕτως ἔχουσι, μηδὲ ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὀρμεῖν αὐτοὺς ἑᾶτε, ὡς, ἂν 1296 μὲν κατορθώσωσι, τὰ ἀλλότρια ἔξοντας, εἰάν δὲ μὴ δύνωνται ἐξαπατήσασιν ὑμᾶς, αὐτὰ τὰ ὀφειλόμενα ἀποδώσοντας· ἀλλὰ τοῖς ἐπιτιμίαις ζημιούτε τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη αὐτοὺς μὲν τούτους διπλασίαν κατ' ἑαυτῶν τὴν ζημίαν γράψασθαι, εἰάν τι παραβαίνωσι τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ· ὑμᾶς δ' ἠπιωτέρως ἔχειν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ταῦτ' οὐχ ἦττον ἡμῶν συνηδικημένους.

ιδ'. Τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ πράγματος δίκαια βραχέα ἐστὶ καὶ εὐμνημόνευτα. ἔδανείσαμεν Διονυσόδωρῳ τούτῳ καὶ τῷ κοινωνῷ αὐτοῦ τρισχιλίας δραχμάς, Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἴγυπτου Ἀθήναζε. οὐκ ἀπειλήσαμεν τὰ χρήματα, οὐδὲ τοὺς τόκους, ἀλλ' ἔχουσι τὰ ἡμέτερα καὶ χρῶνται δεύτερον ἔτος. οὐ κατακεκομίκασι τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐδέπω καὶ νῦν, οὐδ' ἡμῖν παρεσχήκασιν ἐμφανῆ· ἢ δὲ συγγραφὴ κελεύει, εἰάν μὴ παρέχωσιν ἐμφανῆ τὴν ναῦν, ἀποτίνειν αὐτοὺς διπλασία τὰ χρήματα, τὴν δὲ πρᾶξιν εἶναι καὶ ἐξ ἐνὸς καὶ ἐξ ἀμφοῖν. ταῦτ' ἔχοντες τὰ δίκαια, εἰσεληλύθαμεν πρὸς

¹ τοῖς

te reddere oportere. IDEM.

ιγ'. Τὰρχαῖα μόνον ἀποδοῦναι καὶ τοὺς τόκους] F. καὶ τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους. WOLF.

Τοῖς ἐπιτιμίαις] Vid. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad Jus A. et R. l. II. c. XX. §. IX.

ὑμᾶς, ἀξιοῦντες τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀπολαβεῖν δι' ὑμῶν, ἐπειδὴ παρ' αὐτῶν τούτων οὐ δυνάμεθα. ὁ μὲν παρ' ἡμῶν λόγος οὗτός ἐστιν. οὔτοι δὲ δανείσασθαι μὲν ὁμολογοῦσι καὶ μὴ ἀποδεδωκέναι· διαφέρονται δ', ὡς οὐ δεῖ τελεῖν αὐτοὺς τοὺς τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ, ἀλλὰ τοὺς εἰς Ῥόδον, οὓς οὔτε συνεγράψαντο οὔτ' ἔπεισαν ἡμᾶς. εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖσι, ἐν τῷ Ῥοδίῳ δικαστηρίῳ ἐκρινόμεθα, ἴσως ἂν ἐπλεονέκτουσιν οὔτοι ἡμῶν, σεσιτηγηκότες πρὸς αὐτοὺς καὶ καταπεπλευκότες τῇ νῆϊ εἰς τὸ ἐκείνων 1297 ἐμπόριον· νῦν δ' ¹ εἰς Ἀθηναίους εἰσεληλυθότες καὶ συγγραψάμενοι εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον, οὐκ ἀξιοῦμεν ἐλαττωθῆναι ὑπὸ τῶν καὶ ὑμᾶς καὶ ² ἡμᾶς ἡδίκηκότων.

ἰέ. Χωρὶς δὲ τούτων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀγνοεῖτε, ὅτι νυνὶ, μίαν δίκην δικάζοντες, νομοθετεῖτε ὑπὲρ ὅλου τοῦ ἐμπορίου· καὶ παρεστᾶσι πολλοὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἐργάζεσθαι προαιρουμένων, ὑμᾶς θεωροῦντες πῶς τὸ πρᾶγμα τουτὶ κρίνετε. εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὰς συγγραφὰς καὶ τὰς ὁμολογίας τὰς πρὸς ἀλλήλους γιγνομένας ἰσχυρὰς οἴσησθε δεῖν εἶναι, καὶ τοῖς παραβαίνουσιν αὐτὰς μηδεμίαν συγγνώμην ἔξετε, ἐτοιμότερον προήσονται τὰ ἑαυτῶν οἱ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου δανείζοντες· ἐκ δὲ τούτων αὐξηθήσεται ὑμῖν τὸ ἐμπόριον. εἰ μὲντοι ἔξέσται τοῖς ναυκλήροις, συγγραφὴν γραψάμενοις ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν εἰς Ἀθήνας, ἔπειτα κατάγειν τὴν ναῦν εἰς ἕτερα ἐμπόρια, φάσκοντας βραγῆναι, καὶ τοιαύτας προφάσεις ποριζομένους οἷαισπερ Διονυσόδωρος αὐτοσὶ χρῆται, καὶ τοὺς τόκους μερίζει πρὸς τὸν πλοῦν ὃν ἂν φήσωσι πεπλευκέναι, καὶ μὴ πρὸς τὴν συγγραφὴν, οὐδὲν κωλύσει ἅπαντα τὰ συμβόλαια διαλύεσθαι. τίς ³ γὰρ ἐθέλησει τὰ ἑαυτοῦ προέσθαι, ὅταν ὄρᾳ τὰς μὲν συγγραφὰς ἀκύρους, ἰσχύοντας δὲ τοὺς τοιούτους λόγους καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἡδίκηκότων ἔμπροσθεν οὔσας τοῦ δικαίου; μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί. οὔτε γὰρ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ συμφέρει ταῦτα, οὔτε τοῖς ἐργάζεσθαι

¹ ὡς² ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς³ γὰρ ἂν ἐθέλησει

ἰέ. Κρήτες] M. κρηῖτες. AUGER.
Ἐτοιμότερον προήσονται τὰ ἑαυτῶν] Lego

αὐξηθήσεται ὑμῖν τὸ ἐμπόριον. WOLF.
ἀκύρους] F. A. γενομένας. In farrag.
IDEM. et v. 21.

1298 προηρημένοις, οἵπερ χρησιμώτατοί εἰσι καὶ κοινῇ πᾶσιν ὑμῖν καὶ ἰδίᾳ τῷ ἐντυγχάνοντι· δίοπερ δεῖ ὑμᾶς αὐτῶν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

15'. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὅσαπερ οἷός τ' ἦν, εἴρηκα· ἀξιώ δὲ καὶ τῶν φίλων μοι τινὰ συνειπεῖν. δεῦρο, Δημόσθενες.

15'. Ἀξιώ δὲ καὶ —] His verbis Demosthenem advocabat, sive suo ipsius ore, sive per praeconem aut scribam, impetrata prius venia. Sic apud Isocratem c. Lochit. in fin. orat. εἰ δέ τις ἔχει μοι τῶν παρόντων συνειπεῖν, ἀναβᾶς εἰς ὑμᾶς λεγέτω. Ergo συναγορεύειν, συνηγορεῖν, συνειπεῖν dicebant hac in re proprie, quomodo et βοηθεῖν. Ita c. Theocrin. fin. Lysias pro Call. sacr. reo, Isocrat. ad Demonic. In foro enim Attico privati causas suas ipsi agebant, aut amicorum opem implorabant, qui sibi praesto essent. In publicis quoque iudicii accusatores agebant ipsi, rei sese defendebant: utrique tamen et

aliorum, quos amicos dicebant, opem quandoque advocabant, qui orationem suam subsequerentur et causam perorarent, venia prius petita, causati vel infirmitatem vel imperitiam vel quam aliam causam; cujus moris exemplum illustre exstat ap. Demosth. c. Neær. p. 1349. v. 27. ed. R. ubi Theomnestus accusationem exorsus subjicit: δέομαι κ. τ. λ. et statim post sequitur Apollodori συνηγορία. Sic et rei, petita quoque prius venia, adjutorem advocabant. Æschin. c. Ctesiph. §. ζζ'. Sed in causis privatis id erat usitatum. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. VI. c. X. §. III. HERALDUS.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ

ΕΦΕΣΙΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

DEMOSTHENIS

APPELLATIONEM ADVERSUS EUBULIDEM.

LEX, quæ in Argumento citatur, satis fideliter nos ducit ad mentem istius Orationis intelligendam. Euxitheus quidam dolis Ebulidis, adversarii ejus, et malis artibus circumventus, peregrinitatis damnatur a suis popularibus; et proinde nomen ejus e tabulis istius populi (Alimusii erant) deletum. Verum cum Lex provocationem ad Curiam a Populi sententia fieri permittebat, jam causa apud judices perorata, statum suum defendit, fretus testimonio συγγενῶν, *Cognatorum*, δημοτῶν, *Popularium*, φρατόρων, *Curialium*, et γενητῶν, sive *Gentilium*. Utile erit conferre Herald. Animadv. L. II. C. I. et Petit. ad LL. Attic. Lib. II. Tit. III. Lege XII.

In quodam exemplari meo annotatum inveni, hanc Orationem non videri a Demosthene esse profectam; tum quia ἀποψηφίζεσθαι hic sæpiuscule in sensu condemnandi, quod videtur esse insolentius, occurrat; tum quod ex quibusdam indicis constet, hæc temporibus esse superiora, quam ut ad Demosthenis ætatem pertinere potuerint. Ait enim Euxitheus, patrem suum natum esse ante Euclidem, Olymp. XCIV. 2. immo captivum fuisse bello Decelico, Olymp. XCI. 4. Porro se ipsum natum esse commemorat, cum Thrasybulus ab Abydum militaverit. Illud autem contigit circa Olymp. XCVII. Deinde matrem ejus esse superstitem, cum hæc causa agigaretur, multosque adeo familiares, qui illius nuptiis interfuerant.

Non constanter negabo, potuisse hunc esse fætum rhetoris, qui Demosthene major esset natus; Lysia nimirum, a cujus caractere et genere orationis non abludunt multæ causæ forenses, quæ hodie in corpore Demosthenico reperiuntur, et nominatim hæc ipsa adversus Ebulidem, prout a summo Critico memoriæ proditur: Εἰ γοῦν μὴ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς, οὗτινός ἐστιν, ἐκάτερος τῶν λόγων γνώριμος ἦν, ἀλλ' ἀνεπιγράφοις περιετύχομεν αὐτοῖς, οὐ πολλοὺς ἂν ἡμῶν

αἰομαι διαγινῶναι βράδιως, πότερον Δημοσθένους ἐστίν, ἢ Λυσίου. τοσαύτην οἱ χαρακτήρες ὁμοιότητα πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ πρὸς Ἀπολλόδορον ὑπὲρ Φορμίωνος, καὶ ὁ κατ' Ὀλυμπιόδωρον τῆς βλάβης, καὶ ὁ πρὸς Βουωτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος, ἢ, τε πρὸς Εὐβουλίδην Ἐφέσις κ. τ. λ. Dionys. Halic. π. τῆς Δημ. δεινότη. §. 13. Verum utcumque ea res sit, non adducor ex notis istis chronologicis, ut ad antiquiorem natu, quam Demosthenem, protinus referrem. Qui enim Olymp. XCVII. in lucem editus erat, cur non per ætatem ei licuisset Olymp. CVII. vel CVIII. vel etiam CIX. causam apud iudices dicere, et matrem porro superstitem habere?

Multo minus ducor ea crisi, quæ movetur περὶ τοῦ ἀποψηφίζεσθαι, ut hæc Demostheni abjudicem. Nobis non displicet usus ille, qui aliis novus, vel etiam absurdus esse videtur. Contra ea vero scimus, Scriptorem Atticum non potuisse accuratius et expressius rem eam designare, quam in animo instituit. Ordinarie quidem iudex ἀποψηφίζεσθαι dicitur, cum ad salutem pronunciat, atque id ut plurimum obtinet. At vero cum instituitur διαψήφισις ἐν δήμοις, cum unusquisque Populus de statu suorum sententiam ferre tenetur: cum, quem reprobant, ἀποψηφίζεσθαι dicuntur, contra quam ea vox generaliter adhiberi solet. Φύλλοις δὲ ἐψηφίζοντο οἱ κατὰ δήμους δικάζοντες, οἷς ἐπέγραφον, εἴ τις ὡς παρέγγραπτος ἐκρίνετο. καὶ τὸ καταγινῶναι ἐκαλεῖτο ἐκφυλλοφορηῆσαι, καὶ ὁ κατεγνωσμένος ἐκπεφυλλοφορημένος. ὀνομάζετο δὲ ταῦτόν τοῦτο ἀποψηφίσασθαι, καὶ ἀπεψηφισμένος, ἀπεναντίως τὸ (malim τῷ) παρὰ τοῖς δικασταῖς. ἐκεῖ γὰρ τὸ ἀποψηφίσασθαι τὸ ἀφεῖναι ἐστίν· ἐν δὲ τοῖς κατὰ δήμους δικαστηρίοις, ἀντὶ τοῦ, καταψηφίσασθαι τάττεται. Pollux L. VIII. C. V. §. 18. Κατὰ δὲ τῶν παρεγγεγραμμένων, ξενίας γραφή, καὶ ὄρωξενίας, ἂν διαφθείρωσι τοὺς δικάζοντας. ὁ δὲ καταδικασθεὶς, ἀπεψηφισμένος, ἐκπεφυλλοφορημένος. καὶ τὰ ῥήματα παρεγγραφῆναι, ξενίας ἀλῶναι, ξενίας ἀποφυγεῖν, ἐκπεφυλλοφορηῆσαι, ἀποψηφίσασθαι. Idem L. III. C. IV. §. 57. ἀποψηφίζονται, ἀντὶ τοῦ καταδικάζουσιν αὐτὸν μὴ εἶναι πολίτην. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Ἀρχεστράτου, καὶ ἀποψηφίσιν εἰ τὸ πρᾶγμα λέγει Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἰφίσει. Harpocr. in v. Εἴ τις ξένος ἔδοξεν εἶναι, καὶ οὐ πολίτης, τοῦτον ἐν ταῖς διαψηφίσεσι τῶν δήμων ἀπεψηφίζοντο οἱ δημόται, καὶ ἐλέγετο ἀπεψηφισμένος. εἶτα εἰσήγετο εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐκρίνετο ξενίας, καὶ εἰ μὲν ἔάλω, ἐπιπράσκετο ὡς ξένος· εἰ δὲ ἐκράτει, ἀνελευθέρωντο εἰς τὴν πολιτείαν. οὕτω Δημοσθένης. Suidas v. Ἀποψηφισθέντα. Ἐπὶ τοῖς δήμοις ἀποψηφίσεις ἐγένοντο τῶν γεγραμμένων μὲν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐκ ὄντων δὲ ἀπῶν, ἀλλὰ παρεγγεγραμμένων εἰς τὴν πολιτείαν· καὶ οὗτοι ἐλέγοντο ἀπεψηφισμένοι, ἐπειδὴ, ψήφου περὶ αὐτῆς ἐπαχθείσης, οὐκ εἴτε μετέϊχον τῆς πολιτείας. Idem in Ἀπεψηφίσαιτο. Οἱ πολῖται συνίασιν ἕκαστοι κατὰ τοὺς αὐτῶν, καὶ περὶ τῶν αἰτίαν ἐχόντων, ἢ

παρεγγεγραμμένων εἰς τὴν πολιτείαν, ψῆφον φέρουσι κρόρῳ, οἷον Ἀχαρνεῖς περὶ Ἀχαρνέων, καὶ περὶ Ἐλευσινίων οἱ Ἐλευσίνιοι, καὶ οἱ λοιποὶ δημόται παραπλησίως. καὶ τοῦτο διαψήφισις καλεῖται. οἱ μὲν οὖν πλειόνων ψήφων τυγχάνοντες ἀναμφισβητήτως τὴν πολιτείαν ἔχουσιν· ὅσοι δ' ἂν ἐλάττωας ψήφους λάβωσιν, οὐκέτι νομίζονται. καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ ἀποψηφισις. Idem in Διαψήφισις. Ἐγένετο δὲ [Ἐφεσις] Ἀθήνησιν ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς δήμοις ἀποψηφισθέντων. ἐφεῖσθαι γὰρ αἰθεῖς ἐξῆν αὐτοῖς εἰς δικαστήριον περὶ τῆς πολιτείας, καὶ εἰ μὲν ἐάλωσαν, ἐπωλοῦντο ὡς ξένοι· εἰ δὲ μὴ, ἐπανέεισαν εἰς τοὺς, ἐξ ὧν ἐξώσθησαν, δήμους. Etym. M. v. Ἐφεσις. col. 401. Adde Vales. Not. ad Harpocr. p. 20. 243. potissimum vero Maussac. ad pag. 43. Harpocrat. et Budæum pag. 145. Edit. Ascens. 1529. Salmas. de M. U. pag. 751. 752. [Dorville ad Chariton. p. 57. Vales. ad Harpocr. p. 20. 40. 243. Ἀποψ. Suid. v. Ἀπεψηφίσαστο. Ἐκλειψις. Not. ad Suid. Not. ad Dem. pro Ctesiphont. Ulpian. Petit. Sch. Aristoph. TAYLOR in schedis.] [Corsin. Fast. Att. par. I. d. V. §. VI.] Hæc autem ideo a me paulo fusius deducuntur, quoniam, quæ dixi, stabiliunt insolentiorē eam vocis proprietatem, et quodammodo una enarrant causam et sedem hujus Orationis, qua Euxitheus a suis δημόταις damnatus, sive ἀποψηφισθεῖς, provocat ad Curiam, Populique auctoritatem. Ea utique provocatio est Ἐφεσις. Unde hæc actio sive oratio a magistris perpetuo Ἐφεσις appellabatur. Harpocr. v. Ἐφεσις. ἡ ἐξ ἑτέρου δικαστηρίου εἰς ἕτερον μεταγωγή. — Δημοσθένους λόγος ἐστὶν ἐπιγραφόμενος, Ἐφεσις πρὸς Εὐβουλίδην. ἐν δὲ τῷ λόγῳ τούτῳ πολλάκις ἐστὶν ἡ Ἐφεσις, καὶ τὸ Ἐφεῖναι ῥῆμα.

Eorundem magistrorum constantiam quoque et religionem non inutile erit observare, a quibus eadem oratio perpetuo πρὸς Εὐβουλίδην inscribitur. Si accusasset, inscripta esset utique κατὰ Εὐβουλίδου, non πρὸς Εὐβουλίδην. Ita ea oratio, qua Demosthenes Æschinem exagitavit ob legationem mala fide gestam, ab antiquioribus uno ore, κατὰ Αἰσχίνου, in Æschinem, dicitur, illa altera, qua Ctesiphontem adversus Æschinem defendit, nunquam. Sic dicimus πρὸς Λεπτίνην, contra vel adversus Leptinem, attamen κατὰ Μειδίου, Τιμοκράτους, aut Ἀριστοκράτους, in Midiam etc. Senior ætas, atque hæc nostra, non eo, quo tamen debuit, usa est rigore et diligentia. Vide istud socordię exprobrantem Robortell. Emendat. T. II. apud Gruter. C. XXXVII. p. 63. et quæ non in scite de hac re annotavit Auctor posterioris Argumenti πρὸς Λεπτίνην.

Sane videtur ad nos nostramque ætatem integra non descendisse, cum hæc habeat Harpocr. Suidas, et Photius. MS. Πόρος. Δημοσθένους ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει. δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος ὁ Πόρος, καὶ ὁ δημότης, Πόρος. Ni igitur Populi alicujus nomen, cu-

jusmodi per hanc orationem plurima sunt, in exemplaribus corruptum, hodie depravate pro Πόριος legatur, senties id, quod modo dixi, defecisse alicubi orationem nostram. Potissimum vero, si adjunxeris Priscianum Lib. XVIII. col. 1199. Attici πλείω ἡμέρας τρεῖς, καὶ πλείω ἡμερῶν τριῶν. — Δημοσθένης quoque πρὸς Εὐβουλιᾶν, Ἐφομεῖφη πλείους ἕνα. Quæ quidem postrema verba, ex Eubulidea adducta a principe illo Grammaticorum, quanquam, cum sint mendosissima, isti rei, quam dixi, vix possunt esse argumento, attamen eam constructionem, quæ in illo loco tractatur, πλείους ἕνα, per totam hanc orationem, quanta quanta supersit, reperiri hodie non posse contendo. Mihi quidem satis constat, locum Prisciani ita esse emendandum: Δημοσθένης πρὸς Εὐβουλιᾶν ἐφέσει, ἔφη πλείους ἕνα. Atque hæc hactenus. TAYLOR.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1298

ΓΡΑΦΕΤΑΙ νόμος παρ' Ἀθηναίους, γενέσθαι ζήτησιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς ληξιαρχικοῖς γραμματείοις, εἴτε γνήσιοι πολῖται εἰσιν, εἴτε

ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Crediderim, hoc argumentum, et pauca, quæ supersunt, scholia, conscripsisse (nam qui hæc, et illud etiam describere solebat) Didymum, veterem Demosthenis Criticum et Commentatorem. Quod ut crederem, me impulit auctoritas Harpocratonis v. Ἐξένισαι. Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, διαβεβλήκασι γάρ μου τὸν πατέρα, ὡς ἐξένισε. μή ποτε ἀντὶ τοῦ ξένου ἦν, καὶ οὐχ, ὡς Δίδυμος φησιν, ἀντὶ τοῦ οὐκ Ἀττικῶς ἐλέγετο, ἀλλὰ ξενικῶς. Iterumque v. Ξενίζειν. Δημοσθένης ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, πολλάκις. ἐνοι μὲν οὖν (Didymum nimirum innuens) οἷον ξένη διαλέκτω χρῆσθαι. τὰλλα δ' ἂν εἴη ἄλλον τὸ ἐν τῇ ξένη διατρέβειν. Similiter Pollux L. III. C. IV. §. 59. Ξενίζειν οἱ μὲν παλαιοὶ τὸ ἐστιᾶν λέγουσι· Δημοσθένης δὲ, τὸ τῇ φωνῇ ξενίζούσῃ χρῆσθαι. Et Ammonius, licet in nomine orationis titubaverit: Ξενίζειν μὲν οὐ μόνον τὸ καταδέχασθαι ξένον, ἀλλὰ καὶ τὸ ξένως διαλέγεσθαι, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Βοιωτῶν. Ex his Moschopolus, recentior scriptor, hortos suos irrigavit. Ξενίζω, τὸ ξένη διαλέκτω χρῆμαι, ἢ μᾶλλον, τὸ ἐν τῇ ξένη διατρέβειν. Verba Didymi, vel quæ ego suspicor ejus esse, ita se habent in argumento p. 306. v. pen. ὁ δὲ πατὴρ ἐξένισε τῇ γλώττῃ, αἰχμάλωτος γενόμενος. Jam ergo scrutemur, utra præstiterit expositio τοῦ Ξενίζειν, illane, quam adduxit Didymus, an ea, quam, Didymum exagitant, prætulit Harpocratio. Ait Orator pag. 311. v. 26. διαβεβλήκασι μου τὸν πατέρα, ὡς ἐξένισε, et paucis interjectis, p. 312. v. 1. τὸ ξενίζειν αὐτοῦ κατηγορήκασι. Ait demum v. 7. οὐδαμῶ τὸν ξενίζοντα οὐδὲς πάποτε ἠτιάσατο, ὡς εἶη ξένος. Sane, ni hæc ultima addidisset, in incerto adhuc fuisset, cuiusnam potius credendum esset, Didymo, an Harpocratonis. Jam autem Orator noster disertissime definit, aliud omnino esse τὸ Ξενίζειν, aliud longe τὸ Ξένον εἶναι. Ea res ita se habet. *Ut me arguant peregrinitatis, ait Auctor, contendunt, patrem meum non Attice, sed peregrine loqui fuisse solitum. Huic argumento duo habeo qua opponam. Primo: in bello Peloponnesiaco ab hostibus captus et peregre venum datus, ibi paulisper desivit Attice loqui ob diuti-*

nam in iis regionibus mansionem. Eum autem et bello captum esse, et postliminio Athenas reversum, id utique testibus evincam. Secundo autem: quanquam exotico sermone uteretur, quanquam ἐξένισε, nemo tamen eum per tot annos, non in tribu sua, non in curia, nullibi, ubi de statu disceptaretur, eum in judicium adduxit, ut peregrinum, ὡς εἶη ξένος. Ξενίζειν quidem potuit, attamen ξένος non erat, neque quisquam insimulavit eum ita fuisse. Verum et alii scriptores ita loqui amant. Ἡ λέξις δὲ ὁμοῦς ἐπὶ γῆς βεβηκέτω, τῷ μὲν κάλλει καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συνεπαγομένη, καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα ὁμοιουμένη, μὴ ξενίζουσα δὲ, μηδ' ὑπὲρ τὸν καιρὸν ἐνδοσιῶσα. Lucian. Quom Hist. conscrib. sit. §. 45. Ξενίζειν enim generaliter est peregrinum agere, sive id voce fiat, sive moribus. Ita D. Paulo, qui videbatur ξένων δαιμονίων καταγγελεύς εἶναι, Act. Apost. XVII. 18. dixerunt Athenienses: . ξενίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. Utrum intelligendum sit, in hoc loco, qui sequitur, Luciani, non plane liquet: Πάλαι ἐπακροῦμαι σου παρακολουθῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἐπι δὲ τὰ φορτικὰ ταῦτα, σταδμῶς τινας, καὶ παρασάγγας ὑποξενίζοντος. Lucian. Icaro. Menipp. inl. Anne peregrinis vocibus, an mensuris, uti? Fortasse utrumque. Miror interea, Lexici Rhetorici consarcinatorem adeo somniculose Rhetorum principem lectissime. Rursus ad Didymum revertor: de quo ita Harpocratio: Γαμηλία. Δ. ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, καὶ Ἰσαῖος, καὶ Δίδυμος ὁ γραμματικὸς ἐν μὲν τοῖς Ἰσαίου ὑπομνημασί φησιν εἶναι τὴν τοῖς φράτορσιν ἐπὶ γάμοις διδομένην, παρατιθέμενος λέξιν Φανοδήμου, ἐν ἣ οὐδὲν τοιοῦτον γέγραπται. ἐν δὲ τοῖς εἰς Δημοσθένην, ὁ αὐτὸς πάλιν γαμηλίαν φησιν εἶναι, τὴν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγωγὴν τῶν γυναικῶν, οὐδεμίαν ἀποδείξιν τῆς ἐξηγήσεως παραθέμενος. Suidas in eadem voce: Γαμηλία ἢ διδομένη τοῖς φράτορσιν ἐπὶ γάμοις· ἢ ἡ τῶν γυναικῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγωγή. οὕτως Δίδυμος ὁ γραμματικὸς. Profecto hæc eadem verba, quæ Lexicographi adduxerunt, hie in scholiis ad hanc orationem leguntur. Ita enim ad pag. 320. v. 14. Γαμηλία διδομένη τοῖς φράτορσιν ἐπιγάμοις (lege disjunctim

μή τις δὲ μὲ γεγενότας ἐξ ἀσποῦ καὶ ἐξ ἀστῆς, ἐξαλείφεισθαι διαψηφί-
ξεισθαι. δὲ περὶ πάντων τοὺς δημοτάς καὶ τοὺς μὲν ἀποψηφισθέντας καὶ
ἐμμείναντας τῇ ψήφῳ τῶν δημοτῶν, ἐξαληλίφθαι καὶ εἶναι μετοίκους,
τοῖς δὲ βουλομένοις ἔφασιν εἰς δικαστὰς δεδόσθαι· κἂν μὲν ἀλῶσι καὶ
παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, πεπεράσθαι, ἐὰν δὲ ἀποφύγωσιν, εἶναι πολίτας. κατὰ
τὰ τῶν ἡμεῶν τῷ Ἀλκιμασίῳ δήμου διαψηφισομένου, ἀποψηφίζεται εἰςξίθεις τις φάσκων
δὲ εἶναι τὸν ἐπὶ τῷ βουλῶν, ἐχθρὸν ἄποιο, κατεστασιάσθαι, ἐφῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐπι-
δεικνύει ἐκ τῶν ἐξ ἀσποῦ καὶ ἐξ ἀστῆς· εἰ δὲ ἐτίθειεν ἢ μήτηρ μου, δι' ἀπορίαν τοῦτο ἐποίη-
σεν. ἢ δὲ πατὴρ ἐξέτισε τῇ γλῶττι, αἰχμάλωτος γενόμενος καὶ πρᾶδεις, δεῖ δὲ μὴ τὰ ἀτυχή-
ματα προσφέρειν, ἀλλὰ τὰ γένη ζητεῖν.

ἐπὶ γάμοις) δωρεά. ἄλλως. γαμνηγία ἢ
τῶν γυναικῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγωγή.
Restituendum certe γαμνηγία, non γαμη-
γία. Nam ex tenore scholii non sibi pro-
posuit distinguere inter γαμνηγίαν et
γαμνηγίαν, sed, ut fit, unius vocabuli
duas expositiones prodero. Eamque rem
confirmant Lexicographi modo adducti.
De voce ista γαμνηγία consule Valesium ad
Harpoerat. pag. notar. 33. Meurs. Attic.
Lect. III. 1. Them. Attic. II. 14. et
Græc. Feriat. in Ἀπατούρεια, Castellanium
de Festis Græcorum, Petit. LL. Attic. Lib.
II. Tit. IV. §. IX. p. 228. sq. Celeber-
imum I. Alberti ad Hesych. v. Γαμνηγία

et Γάμων ἔθνη. TAYLOR.

Γενέσθαι ζήτησιν πάντων —] De hac
lege vid. Petit. Comm. in Leg. Att. I. II.
t. III. §. XII. et Meurs. Them. Attic. I.
II. c. V.

Κἂν μὲν ἀλῶσι, καὶ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ
πεπεράσθαι] Ita hæc inemendate in Edit.
Luteciana punguntur. Restitue: κἂν μὲν
ἀλῶσι καὶ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, πεπεράσθαι,
quod si in judicio etiam convincantur, ut
recte Wolfius. TAYLOR.

Προφέρεω] Recte. exprobrare. Atque
ita edidit Wolfius juxta editiones a Man-
nutio et Feliciano proceratas. Male Aldus
cum Parisiensibus προσφέρειν. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΦΕΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΤΛΙΔΗΝ.

ἀ. ¹ ΠΟΛΛΑ ψευδῆ κατηγορηκός τις ἡμῶν Εὐβουλίδου, 1299
καὶ βλασφημίας οὔτε προσηκούσας, οὔτε δικαίας πεπονη-
μένου, πειράσθαι τὰ ληθῆ καὶ τὰ δίκαια λέγων, ὧς ἄνδρες
δικασταί, δεῖξαι καὶ μετὸν τῆς πόλεως ἡμῖν, καὶ πεπονθό-
τα ἑμαυτὸν οὐχὶ προσήκοντα ὑπὸ τούτου. δέομαι δὲ αἰπάν-

¹ Πολλὰ καὶ ψευδῆ

ΕΦΕΣΙΣ] Est apud Ciceronem in Quin-
tiana: Videturne intercessisse Appellatio
Tribunorum? Sic Ἐφεσις πρὸς τοὺς δικα-
στὰς, Appellatio Judicium. WOLF.

ἀ. Πολλὰ ψευδῆ] Repone, quod melius,

πολλὰ καὶ ψευδῆ juxta fidem Cod. Ven. et
marg. Parisiensis. TAYLOR.

Μετὸν] Μετὰν habuerunt ex editis qui-
dam. Verum id dudum correxerat Lam-
binus. IDEM.

των ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ¹ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, λογισαμένους τό τε μέγεθος τοῦ παρόντος ἀγῶνος, καὶ τὴν αἰσχύνην, μεθ' ἧς ὑπάρχει τοῖς ἀλισκομένοις ἀπολωλέναι, ἀκοῦσαι καὶ ἐμοῦ σιωπῆ, μάλιστα μὲν, εἰ δυνατόν, μετὰ πλείονος εὐνοίας ἢ τούτου· τοῖς γὰρ ἐν κινδύνῳ καθεστηκόσιν, εἰκὸς εὐνοϊκωτέρους ὑμᾶς ὑπάρχειν· εἰ δὲ μὴ, μετὰ γε τῆς ἴσης.

β'. Συμβαίνει δέ μοι τὸ μὲν κατ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὸ προσήκειν μοι τῆς πόλεως, θάρρειν, καὶ πολλὰς ἔχειν ἐλπίδας καλῶς ἀγωνιεῖσθαι· τὸν καιρὸν δὲ, καὶ τὸ ² παροξύνεσθαι τὴν πόλιν πρὸς τὰς ἀποψηφίσεις, φοβεῖσθαι. πολλῶν γὰρ ἐξεληλαμένων δικαίως ἐκ πάντων τῶν δήμων, συγκεκοινωνήκαμεν τῆς δόξης ταύτης οἱ κατεστασιασμένοι, καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐκείνων αἰτίαν, οὐ πρὸς τὸ κατ' αὐτὸν ἕκαστος ἀγωνιζόμεθα· ὥστ' ἐξ ἀνάγκης μέγαν ἡμῖν εἶναι τὸν φόβον. οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων 1300 οὕτως ἐχόντων, ἃ νομίζω περὶ τούτων αὐτῶν πρῶτον εἶναι δίκαια, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ οἶομαι δεῖν ὑμᾶς, τοῖς μὲν ἐξελεγχομένοις ξένοις οὔσι χαλεπαίνειν, εἰ μήτε πείσαντες, μήτε δεηθέντες ὑμῶν, λάθρα καὶ βία τῶν ὑμετέρων ἱερῶν καὶ κοινῶν μετεῖχον, τοῖς δ' ἡτυχηκόσι, καὶ δεικνύουσι πολίτας ὄντας αὐτοὺς, βοηθεῖν καὶ σώζειν· ἐνθυμουμένους, ὅτι πάντων οἰκτρότατον πάθος ἡμῖν ἀν συμβαίῃ τοῖς ἡδίκημένοις, εἰ τῶν λαμβανόντων δίκην ³ ὅτε ἀν δικαί-

¹ καὶ ἱκετεύω καὶ

² παροξύνεσθαι

³ ὄντες ἀν δ. μ. ὑμῶν,

πλείονος] Πάσης in exemplaribus Aldino et Luteciano. Nos cum impressorum reliquis, cum Ven. et marg. Benenati, πλείονος restitimus. Melius id sane, saltem meliori fide commendatum, quam quod in Bodl. allerat nescio quis μειζονος. IDEM.

Εἰ δὲ μὴ] Ita lege cum omnibus, non cum Wolfio solo, εἰ καὶ μὴ. IDEM.

ε'. Παροξύνεσθαι] Malim τὸ παροξύνεσθαι. WOLF. Propemodum Cod. Ven. παροξύνεται enim. TAYLOR.

Καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐκείνων] Hæc indistincte a Wolfio vertuntur: et haud tamen scio, an melius que Latine verteret. Sensus est: Cum tanta exorta sit iracundia ob multos, qui in civitatem fraude irrepserant, ea etiam in nos cadit, qui non jure in hoc discrimen adducti sumus, verum fa-

ctionibus oppressi. Inde fit, ut nobis lis subnasceretur insolita et nova, sc. ut responderemus non privata et propria criminationi, sed illi, que ab aliis orta, nos quoque, licet innocentes, oppressit. IDEM.

Εἰ τῶν λαμβανόντων] Locus suspectus, qui sic tamen ferri posse videtur: εἰ (sc. ἡμεῖς οἱ ἡδίκημένοι) γενοίμεθα ἐν τοῖς διδοῦσι δίκην, τῶν (malim τούτων τῶν) ἀντιδικῶν λαμβανόντων δίκην μεθ' ὑμῶν (sc. τῶν δικαστῶν) ὅτε ἀν δικαίως (sc. λάβωσι παρὰ τῶν ἀδικούντων.) Sed quid si legas? εἰ τῶν ἄλλων λαμβανόντων δίκην, ὅταν ἀδικηθῶσι, μεθ' ὑμῶν· ἡμεῖς ἐν τοῖς κ. τ. λ. cum alii, lasi injuria, vestra ope pœnas expectant: nos injuriis affici apud vos. Quam conjecturam etsi præfero conversioni auctoris, (si, cum vestra quibusdam auctoritate pœna merito infligantur; nos una inter

ως μεθ' ὑμῶν ἐν τοῖς διδοῦσι γενόμεθα, καὶ συναδικηθείημεν διὰ τὴν τοῦ πράγματος ὀργήν.

γ'. Ὡμην μὲν οὖν ἔγωγε, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, προσήκει Εὐβουλίδῃ, καὶ πᾶσι δὲ, ὅσοι νῦν ἐπὶ ταῖς ἀποψηφίσεσι κατηγοροῦσιν, ὅσα ἴσασιν ἀκριβῶς, λέγειν, καὶ μηδεμίαν προσάγειν ἀκοήν πρὸς τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα. οὕτω γὰρ τοῦτο ἄδικον καὶ σφόδρα πάλαι κέκριται, ὥστε οὐδὲ μαρτυρεῖν ἀκοήν εἴωσιν οἱ νόμοι, οὐδ' ἐπὶ τοῖς φαύλοις πάνυ ἐγκλήμασιν. εἰκότως. ὅπου γὰρ εἶδέναι τινὲς ἤδη φήσαντες ψευδεῖς ἐφάνησαν, πῶς, ἂν γε μὴδ' αὐτὸς οἶδεν ὁ λέγων, προσήκει πιστεῦεσθαι; ἀλλὰ μὴν ὅπου γε μὴδ' ὑπεύθυνον καδιστάντα ἑαυτὸν ἔξεστι, δι' ἧν ἀκούσάι τις φῆ, βλάπτειν μηδένα, πῶς ἀνυπεθύνω γε λέγοντι προσήκει πιστεῦειν ὑμᾶς;

δ'. Ἐπειδὴ τοίνυν οὗτος εἰδὼς τοὺς νόμους, καὶ μᾶλλον ἢ προσήκειν, ἀδίκως καὶ πλεονεκτικῶς τὴν κατηγορίαν πεποιήται, ἀναγκαῖον ἐμοὶ περὶ ἧν ἐν τοῖς δημόταις ὑβρίσθην, πρῶτον εἰπεῖν. ἀξιώ δ' ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδέπω τὴν τῶν δημοτῶν ἀποψηφίσειν ποιεῖσθαι τεκμήριον ὑμᾶς, 1301 ὡς ἄρα οὐχὶ προσήκει μοι τῆς πόλεως. εἰ γὰρ πάντα ἐνομίζετε τὰ δίκαια δυνήσεσθαι τοὺς δημότας² διακρίναι, οὐκ ἂν ἐδώκατε τὴν εἰς ὑμᾶς ἔφεσιν· νῦν δὲ διὰ³ φιλονεικίαν, καὶ δι' ἔχθραν, καὶ δι' ἄλλας προφάσεις ἔσεσθαι τι τοιοῦ-

¹ ἧν ἀνακούσαι

² διακρίναι

³ φιλονεικίαν, καὶ διὰ φθόνον, καὶ

eos censeamur) tamen nihil mutare audeo. WOLF. Hic vir operose nihil agit. Restituo cum MSto Veneto, et Edit. Morellii, pro ὅτε, ὅντες. Inique nobiscum agi contendendo, si in numero reorum sistur, atque inter eos, qui pœnas pendunt; cum propter jus civitatis inter vos esse deberem iudices, eosque, qui pœnas exposcut. Pro τῶν λαμβανόντων in Bodl. reperitur: ἴσως τινῶν λαμβ. ἢ, γενόμεθα τῶν λαμβανόντων. Quod neque verum est, neque acutum. TAYLOR. Sensus hujus loci videtur aliquatenus tradidisse Wolfius, quem tamen miror qua ratione exculpere potuerit ex hac lectione. Quod si rescribamus: εἰ τῶν λαμβανόντων δίκην ὄντες δίκαιως μεθ' ὑμῶν, ἐν τοῖς διδοῦσι γενόμεθα, tum demum omnia plana sunt. Miserrima omnia, inquit, res fuerit, si nos, qui uno cum vobis decrevimus pœnas juste exigendas a civibus supposititiis, ipri in eorum numero habeamur, quibus

pœna danda sint. Opponunt nempe οἱ λαμβάνοντες, et οἱ διδόντες, δίκην. JURIN. Post ὑμῶν sub. γενόμεθα, quod sequitur. AUGER.

Ὀργὴν] An ὀργὴν potius? TAYLOR. γ'. ἀνυπεθύνω] Cusi olim universi mendosissime ἂν ὑπευθύνω. Reformarunt Bodl. Lambin. Wolfius. IDEM. Vid. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. VI. c. XI. §. V.

δ'. εἰδὼς τοὺς νόμους] Utrum: εἰδὼς τοὺς νόμους καὶ μᾶλλον, ἢ προσήκειν, τούτεστιν ἐμπειρότερος τῶν νόμων τοῦ δέοντος, τούτεστιν, ἀκριβοδίκαιος, καὶ λίαν ἀκριβῶς ὀργῶν τούτους, καὶ συκοφάντης γινόμενος, ut ait Menander: an: καὶ μᾶλλον ἀδίκως, ἀντὶ τοῦ, ἀδικώτερον, ἢ προσήκειν? WOLF. Forte: Ἐπειδὴ τοίνυν οὗτος εἰδὼς τοὺς νόμους, ἀδίκως καὶ πλεονεκτικῶς, καὶ μᾶλλον, ἢ προσήκειν, τὴν κατηγορίαν πεποιήται. TAYLOR.

Δυνήσεσθαι] Legendum δυνήσασθαι.

τον ἡγούμενοι, τὴν εἰς ὑμᾶς τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἐποιήσατε καταφυγὴν. δι' ἣν καλῶς ποιοῦντες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἡδίκημένους ἀπαντας σεσῶκατε.

έ. Πρῶτον μὲν οὖν ὃν τρόπον ἐν τοῖς δημόταις συνέβη τὴν διαψήφισιν γενέσθαι, φράσω πρὸς ὑμᾶς. τὸ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πάντα λέγειν, τοῦτ' ¹ ἐγὼ ὑπολαμβάνω, ὅσα τις παρὰ τὸ ψήφισμα πέπονθεν ἀδίκως καταστασιασθεῖς ἐπιδείξαι. Εὐβουλίδης γὰρ οὗτος, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς ὑμῶν ἴσασι πολλοὶ, γραψάμενος ἀσεβείας τὴν ἀδελφὴν ² τοῦ Λακεδαιμονίου, τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ μετέλαβεν. ὅτι δὴ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἀγῶνι τὰ δίκαια, τούτῳ δὲ τὰναντία ἐμαρτύρησα, διὰ ταύτην τὴν ἔχθραν ἐπιτίθεταιί μοι. καὶ βουλευῶν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ κύριος ὢν τοῦ τε ὄρκου καὶ τῶν γραμματείων, ἐξ ὧν ³ ἐκάλει τοὺς δημότας, τί ποιεῖ; πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ συνελέγησαν οἱ δημόται, κατέτριψε τὴν ἡμέραν δημηγορῶν, καὶ ψηφίσματα γράφων. τοῦτο δ' ἦν οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλ' ἐπιβουλευῶν ἐμοὶ, ὅπως ὡς ὀψιαίτατα ἢ διαψήφισις ἢ περὶ ἐμοῦ γένοιτο. καὶ διεπράξατο τοῦτο. καὶ τῶν μὲν δημοτῶν οἱ ὁμόσαντες ἐγενόμεθα τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα. ἤρξάμεθα δὲ τοῦ διαψηφίζεσθαι δείλης οἰψίας, ὥστε συνέβη ἠνίκα ⁴ τοῦμὸν ὄνομα ἐκάλει, τὸ σκότος ἤδη εἶναι· καὶ γὰρ ἦν περὶ ἐξηκοστὸν, καὶ ἐκλήθη ὑστατος ἀπάντων τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κληθέντων, ἠνίκα οἱ μὲν πρῶτον τῶν δημοτῶν ἀπεληλύθεσαν εἰς τοὺς ἀγρούς. τοῦ γὰρ δήμου ἡμῖν, ὡς ἄνδρες δικασταὶ, πέντε καὶ τριακόνα στάδια τοῦ

1302

¹ ἔγωγε

² τὴν

³ ἀνεκάλει

⁴ ἐκαλεῖτο, σκότος

Omnino. IDEM.

Δι' ἣν] Punge mecum salutariter: δι' ἣν, καλῶς ποιοῦντες, caetera. IDEM.

έ. "Οτι δὴ] Vel fortean ὅτι. δέ. IDEM.

Ἐξ ὧν ἐνεκάλει] M. ἐκάλει. WOLF. Atque ita typis dedit. Et recte, credo, licet quatuor priores editiones aliter sentiant. Unde jus habuit populares suos vel municipes convocandi, ad concilium cogendi. Cum Wolfio est, qui Bodleianum exemplar notaverit. TAYLOR.

Κατέτριψε τὴν ἡμέραν] A Græcis, ἐκκρούειν τὸ πρᾶγμα τῷ χρόνῳ, τὴν ἡμέραν ἐν τῷ λέγειν κατατρέβειν, τὸν χρόνον ὑποτέμνεσθαι, τὴν ἡμέραν ὑφαιρεῖν vel καταναλίσκεν, quod a Latinis tollere vel extimere diem, horam

&c., dicitur. BUDÆUS.

Καὶ διεπράξατο τοῦτο] Margo Editionis Parisiæ hoc pacto, neglecta conjunctione: ἀλλ' ἐπιβουλευῶν ἐμοὶ, ὅπως ὡς ὀψιαίτατα ἢ διαψήφισις ἢ περὶ ἐμοῦ γένοιτο, διεπράξατο τοῦτο. TAYLOR.

Ἐκάλει] Ἐκαλεῖτο marg. Benenati. Fortasse ἠνίκα τοῦμὸν ὄνομα ἐκαλεῖτο, σκότος εἶναι. IDEM.

Καὶ γὰρ ἦν περὶ ἐξηκοστὸν] Videtur aliqua dinumeratio horologii aut clepsydre hic contineri. Nisi quis putat, jam sexagesimum municipem citatum fuisse. Quod non placet, cum de 70 restitisse adhuc 15 tradat Auctor. WOLF. Verte: Ego enim eram circa sexagesimum. TAYLOR.

ἄσπετος ἀπέχοντος, καὶ τῶν πλείστων ἐκεῖ οἰκούντων, ἀπεληλυθῆσαν οἱ πολλοὶ, οἱ δὲ κατάλοιποι ἦσαν οὐ πλείους ἢ τριάκοντα· ἐν δὲ τούτοις ἦσαν ἅπαντες οἱ τούτῳ παρεσκευασμένοι. ἐπειδὴ δὲ ἐκλήθη τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἀναπηδήσας οὗτος ἐβλασφήμει κατ' ἐμοῦ ταχὺ καὶ πολλὰ, καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ, ὡς περ καὶ νῦν, ¹ μάρτυρα ὧν κατηγόρησεν οὐδένα παρασχεόμενος, οὔτε τῶν δημοτῶν, οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν· παρεκελεύετο δὲ τοῖς δημόταις ἀποψηφίζεσθαι. ἀξιοῦντος δὲ μου εἰς τὴν ὑστεραίαν ἀναβαλέσθαι, διὰ τὴν ὥραν, καὶ τὸ μηδένα μοι παρεῖναι, τό τε πρᾶγμα ἄφνω προσπεπτωκέναι, ἵνα τούτῳ τε ἐξουσία προσγένεοιτο ὅποσα βούλοιτο κατηγορήσασθαι, καὶ μάρτυρας, εἴ τινας ἔχοι, παρασχέσθαι, ἐμοὶ τε ἐγγένοιτο ² ἀπολογίσασθαι ἐν ἅπασιν τοῖς δημόταις, καὶ τοὺς οἰκείους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ³ ὅτι γνοίησαν περὶ ἐμοῦ, τούτοις ἠθέλον ἐμμένειν· οὗτος ὧν μὲν ἐγὼ προὔκαλούμην, οὐδὲν ἐφρόντισε, τὴν δὲ ψῆφον εὐθύς ἐδίδου τοῖς παροῦσι τῶν δημοτῶν, οὔτε ⁴ ἀπολογία οὐδεμίαν δούς, οὔτ' ἐλεγchon οὐδένα ἀκριβῆ ποιήσας, οἱ δὲ τούτῳ συνεστῶτες, ἀναπηδήσαντες ἐψηφίζοντο. καὶ ἦν μὲν σκότος· οἱ δὲ, λαμβάνοντες δύο καὶ τρεῖς ψήφους ἕκαστος παρὰ ⁵ τούτων ἐπέβαλλον εἰς τὸν καδίσκον. σημεῖον δέ· οἱ μὲν γὰρ ψηφισάμενοι οὐ πλείους ἢ τριάκοντ' ἦσαν, αἱ δὲ 1303 ψῆφοι ἡριθμηθήσαν πλείους ἢ ἐξήκοντα. ὥστε πάντας ἡμᾶς ἐκπλαγῆναι. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ ὅτι οὔτε ἐδόθη ἡ ψῆφος ⁶ ἐν ἅπασιν, πλείους τε ἐγένοντο τῶν ψηφισαμένων, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι. συμβαίνει δέ μοι περὶ τούτων, τῶν μὲν φίλων, ἢ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων μηδένα μάρτυρα παρεῖναι, διὰ τὴν ὥραν, καὶ διὰ τὸ μηδένα παρακαλέσθαι, αὐτοῖς δὲ τοῖς ἡδικοῦσι με χρῆσασθαι μάρ-

¹ μάρτυρα μὲν ὧν² ἀπολογίσασθαι³ ὅτι⁴ ἀπολογία ἐμοὶ δούς οὐδεμίαν⁵ τούτου⁶ Deest ἐν.

Μάρτυρα κ. π. λ.] Restitue, ut optimus Parisiensis B. 211, μάρτυρα μὲν, ὧν κατηγόρησαν οὐδένα παρασχεόμενος κ. π. λ. IDEM.

Ἀπολογίσασθαι] Editi omnes et MSU ἀπολογίσασθαι, et culpam credo fuisse non Wolffii, sed operarum, ut aliter hodie legeremus. IDEM.

Ψῆφον — ἐδίδου] Vide Vales. pag. 39. Not. ad Harpocrat. IDEM.

Παρὰ τούτων] Omnino rescribendum παρὰ τούτου, ab Eubulide scil. qui suffragis ferendis praeiit. JURIS. Ita in Bull. annotatur, et ego olim divinabam. Pariter etiam vertit Wolfius. TAYLOR.

Ἡ ψῆφος ἐν ἅπασιν] Malim ἢ ψῆφος ἅπασιν. WOLF. Ita etiam marg. Paris. TAYLOR.

Πλείους τε ἐγένοντο] Sc. αἱ ψῆφοι. WOLF.

τυσιν. ἀ οὖν οὐ δυνήσονται ἕξαρνοι γενέσθαι, ταῦτα γέγραφα αὐτοῖς. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, συνέβαινε τοῖς Ἀλιμουσίοις περὶ ἀπάντων τῶν δημοτῶν διαψηφίσασθαι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, εἰκὸς ἦν καὶ εἰς ὀψὲ ψηφίζεσθαι, ἵνα ἀπηλλαγμένοι εἴησαν ποιήσαντες τὰ ¹ ἡμῖν ἐψηφισμένα· εἰ δὲ πλείους ἢ εἴκοσιν ὑπόλοιποι ἦσαν τῶν δημοτῶν, περὶ ὧν ἔδει τῇ ὑστεραίᾳ διαψηφίσασθαι, καὶ ὁμοίως ἦν ἀνάγκη συλλέγεσθαι τοὺς δημότας, τί ποτ' ἦν τὸ δυσχερὲς Εὐβουλίδῃ ἀναβαλέσθαι εἰς τὴν ὑστεραίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ πρώτου τὴν ψῆφον δίδουαι τοῖς δημόταις; διότι, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἠγνόει Εὐβουλίδης, ὅτι, εἰ λόγος ἀποδοθήσοιτο, καὶ παραγένοντό μοι πάντες οἱ δημόται, καὶ ἡ ψῆφος δικαίως δοθεῖν, οὐδαμοῦ γενήσονται οἱ μετὰ τούτου συνεστηκότες.

1304 ζ'. Ὅθεν δ' οὗτοι συνέστησαν, ταῦτα, ἐπειδὴν περὶ τοῦ γένους εἶπω, τότε, ἂν βούλησθε ² λέγειν, ἐρῶ· νῦν δὲ τί δίκαιον νομίζω, καὶ τί παρεσκευάσμαι ποιεῖν, ἄνδρες δικασταί; δεῖξαι πρὸς ὑμᾶς ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον ὄντα, καὶ τὰ πρὸς πατρός, καὶ τὰ πρὸς μητρὸς, καὶ μάρτυρας τούτων, οὓς ὑμεῖς ἀληθεῖς φήσετε εἶναι, παρασχέσθαι, τὰς δὲ λοιδορίας καὶ τὰς αἰτίας ἀνελεῖν· ὑμᾶς δ' ἀκούσαντας τούτων, εἴαν μὲν ὑμῖν πολίτης ὢν κατεστασιάσθαι δοκῶ, σώζειν, εἰ δὲ μὴ, πράττειν ὅπωπ' ἂν τι ὑμῖν εὐσεβὲς εἶναι δοκῇ. ἄρξομαι δὲ ἐντεῦθεν. διαβεβλήκασι γάρ μου τὸν πατέρα, ὡς ἐξένισε· καὶ ὅτι μὲν ἀλοὺς ὑπὸ τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸν ³ Δεκελικὸν πόλεμον, καὶ πρᾶθεῖς εἰς Λευκάδα, ⁴ Κλεάνδρῳ περιτυχὼν τῷ ὑποκριτῇ, πρὸς τοὺς οἰκείους ⁵ ἐσώθη δευροπολλοστῷ χρόνῳ, παραλελοίπασιν. ὡς περὶ δὲ δεόν ἡμᾶς δι

¹ ἡμῖν

² ἀκούειν

³ δεκελικόν

⁴ Κλεάνδρῳ

⁵ διεσώθη

[Ἠμῖν ἐψηφισμῆ] Sc. nobis, a nostra tribu, ab Alimusiis. Male Wolfius: vestrum decretum exsecuti. TAYLOR.

ζ'. [Ἄν βούλησθε] Τότε, ἂν με βούλησθε λέγειν, ἐρῶ. WOLF.

[Ἦμᾶς δὲ ἀκούσαντας] Sc. δίκαιον νομίζω. IDEM.

[Δεκελικόν] Potius Δεκελεικόν, uti in marg. Benenati. Ita exarari semper fere solet, et debet. De Decelico bello, praeter Scriptores istius argumenti, vide Harpoer. v. Δεκελικὸς et Ἀρχιδάμιος πόλεμος, Valesium pariter pag. 39. TAYLOR.

[Πολλοστῷ χρόνῳ] Μετὰ πολλῶν χρόνων.

ἐκείνας τὰς ἀτυχίας ἀπολέσθαι, τὸ ξενίζειν αὐτοῦ κατηγορήκασιν. ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων μάλιστ' ἂν ¹οἶμαι ὑμῖν Ἀθηναῖον ὄντα ἐπιδείξειν. καὶ πρῶτον μὲν ὡς ἐάλω καὶ ἐσώθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ἔπειτα ὅτι ἀφικόμενος, τῆς οὐσίας παρὰ τῶν θεῶν τὸ μέρος μετέλαβεν· εἶτα, ²ὅτι ἐν τοῖς δημόταις, οὐτ' ἐν τοῖς φράτορσιν, οὔτε ἄλλοθεν οὐδαμῶς τὸν ξενίζοντα οὐδεὶς πώποτε ἠτιάσατο, ὡς εἴη ξένος. καὶ μοι λάβε τὰς μαρτυρίας.

MARTYRIAΙ.

περὶ ³μὲν τῆς ἀλώσεως, καὶ τῆς σωτηρίας, ἣν συνέβη γενέσθαι τῷ πατρὶ δεῦρο, ἀκηκόατε. ὡς δ' ὑμέτερος ἦν πολίτης, ὧ ἄνδρες δικασταί, — τὸ γὰρ ὃν καὶ ἀληθὲς οὕτως ὑπάρχει —, μάρτυρας καλῶ τοὺς ζῶντας ⁴ὑμῖν τῶν συγγενῶν τῶν πρὸς πατρός. καλεῖ ⁵δέ μοι πρῶτον μὲν Θουκριτίδην καὶ ⁶Χαρεισιάδην. ὁ γὰρ τούτων πατήρ ⁷Χαρεῖσιος ἀδελφὸς ἦν τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ Θουκριτίδου, καὶ ⁸τῆς Λυσαρέτης τῆς ἐμῆς τίτθης, θεῖος δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ· ἀδελφὴν γὰρ ὁ πάππος οὐμὸς ἔγημεν, οὐχ ὁμομητρίαν. **1305** ἔπειτα Νικιάδην· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατήρ Λυσανίας ἀδελφὸς ἦν τοῦ Θουκριτίδου, καὶ τῆς Λυσαρέτης, θεῖος δὲ τοῦ ⁹πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. ἔπειτα Νικόστρατον· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατήρ ¹⁰Νικιάδης, ἀδελφιδοῦς ἦν τῷ πάππῳ τῷ ἐμῷ, καὶ τῇ τίτθι, ἀνεψιὸς δὲ τῷ πατρὶ. καὶ μοι καλεῖ τούτους πάντας. σὺ δὲ ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

MARTYRES.

τῶν μὲν τοίνυν πρὸς ἀνδρῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μαρτυρούντων, καὶ διομνημένω

¹ οἶμαι ὑμῖν ἑμαυτὴν ἀθηναῖον

² ὅτι οὐτ' ἐν

³ μὲν τοίνυν τῆς

⁴ ἡμῖν

⁵ δὴ

⁶ Χαρεισιάδην

⁷ Χαρεῖσιος

⁸ Deest articulus.

⁹ πατρός ἦν τοῦ

¹⁰ ὁ Νικιάδης

WOLF.

Εἶτα] Restitue cum Parisiensi: εἶτα, ὅτι οὐτε ἐν τοῖς δημόταις, οὐτ' ἐν τοῖς φράτορσιν etc. TAYLOR.

Τοὺς ζῶντας ὑμῖν] Potius τοὺς ζῶντας ἡμῖν, ex marg. Benenati. TAYLOR.

Λυσαρέτης] [Ut Editi.] Alias hujusmodi composita penacuuntur, ut Ἰπσαρίτη.

WOLF.

Τῆς ἐμῆς τίτθης] Aviam paternam bio intelligendam, non nutricem, aut matertem, aut matris matrem, Genealogia docet, cum Thucritides et Lysarete, patre eodem nati, conjuges fuerint. IDEM.

Ἐπίλαβε] Alii ὑπόλαβε, sed infeliciter. Vide annotata ad Lysiam pag. 737. pen.

¹ οἰκειὸν εἶναι ² καὶ συγγενῆ τὸν ἕμὸν πατέρα αὐτοῖς, ὧν οὐδεὶς δῆπου παραστησάμενος τοὺς συνεισομένους ³ αὐτῷ τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντι, κατ' ἐξωλείας ἐπιορκεῖ. λάβε δὴ καὶ ⁴ τὰς πρὸς γυναικῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν μαρτυρίας.

MARTYPIAI.

οἱ μὲν τοίνυν ζῶντες οὗτοι τῶν συγγενῶν τοῦ πατρὸς, καὶ πρὸς ἀνδρῶν, καὶ πρὸς γυναικῶν, μεμαρτυρήκασιν, ὡς ἦν ἀμφοτέρωθεν Ἀθηναῖος, καὶ μετῆν τῆς πόλεως αὐτῷ διακαίως. κάλει δὴ μοι καὶ τοὺς φράτορας, ἔπειτα τοὺς γεννητάς.

MARTYRES.

λάβε δὴ καὶ τὰς τῶν δημοτῶν μαρτυρίας καὶ τὰς τῶν συγγενῶν περὶ τῶν φρατόρων, ὡς εἶλοντό με φρατρίαρχον.

¹ Deest οἰκειῶν.

² Deest καί.

³ αὐτῷ

⁴ τὰς τῶν πρὸς

TAYLOR.

Οἰκειῶν] Cum in omnibus exemplaribus, tam manu exaratis, quam prelo excusis, ea vox desideraretur, nescio, unde arripere, miror, quod arripere tacitus, bonus noster Wolfius. Id tamen certe necessarium, vel aliquid demum ejusmodi, quale est id, quod habet marg. Paris. διομνυμένον εἶναι πολίτην καὶ συγγενῆ. IDEM.

Παραστησάμενος] Suidas interpretatur, παραλαβάν, ἑλάν, καταστρεφάμενος. Sed hoc ad rem bellicam pertinet. In Orationibus Tutoriis est τοὺς παῖδας παραστήσασθαι, qua de re suo loco. Hic non videtur aliud significare, quam in conspectu, aut adhibitis. Reliqui enim populares Alimusi non ignorassent perjurium. Verti productis iis, sed minus placet. WOLF. Proprie sistens, producens, prodire faciens. Hic verte cum Wolfio. AUGER.

Αὐτῷ] Editio Parisina legit αὐτῷ, quod melius. Proxime μαρτυροῦντα editi universi ante Wolfium. Ven. ut debuit, μαρτυροῦντι. TAYLOR.

Κάλει δὴ μοι καὶ τοὺς φράτορας] Sunt apud Athenienses πολῖται καὶ πολίτιδες, ἄστοι καὶ ἄστοι, hoc est, πάντες οἱ συμπολιτευόμενοι. ἄστον enim et πολίτην differre, ut ἄστου et πόλιου, etsi non est absurdum, non tamen perpetuo observatur. Horum alii sunt πολιτικοί, ἢ πολιτευόμενοι, alii

ιδιώται, ιδιωτεύοντες, ἢ ἀπολίτευτοι. Sequuntur φυλῆται, Tribules, δημόται, Populares, aut Municipales, (etsi non ignoro, Ciceronem Cimonis curiales Laciadas dicere) φράτορες, Curiales, γεννηταί, Gentiles. Quibus vocibus uti mihi ut liceat, impetratum velim ab æquis lectoribus. Ac cætera vocabula obscura non sunt: φράτορες autem et γεννηταί quod munus habuerint, tradit Suidas hoc modo. Φυλαὶ Tribus olim fuerunt quatuor, ad numerum anni temporum: harum singulæ tribuebantur in tres φρατρίας, ἢ τριτῶς, id est curias, quæ duodecim fuerunt imitatione duodecim mensium. Unde φράτορες. Unaquæque φρατρία ἢ τριτῶς habuit γένν, id est, gentes triginta, pro numero dierum mensis. Unde γεννηταί dicti Gentiles, non quidem ratione cognationis, sed propter familias ad hunc modum distributas. Vide γεννηταί et φράτορες. Etsi et ex Actore nostro pleraque hujus generis perspicuntur, cujus accurata lectio, et index loca similia demonstrans, homini vigilanti commentarii loco erunt. WOLF. Vide Harpocrat. v. Γεννηταί, ea, quæ diximus ad Orat. c. Nεῖραμ p. 1365. v. 10. ed. R. et ad Lyeurgum. Notavi antea, legendum videri, ut quidam legunt non γεννητάς, sed γεννητὰς, quo modo et hic etiam exhibetur in marg. Morelii. Vide Orat. Ἰσῆι de Apollodori hæreditate, et H. St. annotationes ad marg. TAYLOR.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ζ'. Τὰ μὲν τοίνυν ὑπὸ ¹ τῶν συγγενῶν, καὶ φρατόρων, καὶ δημοτῶν, καὶ γεννητῶν, ὧν προσήκει μαρτυρούμενα, ἀκηκόατε· ἐξ ὧν ἐστὶν ὑμῖν εἰδέναι, πότερόν ποτε ἀστὸς ἢ ξένος ἦν, ὃ ταῦθ' ὑπῆρχε. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς ἓνα ἢ δύο ἀνθρώπους κατεφεύγομεν, εἶχομεν ἂν τινα ὑποψίαν παρεσκευασθαι τούτους· εἰ δ' ἐν ἅπασιν, ὅσοις περ ἕκαστος ὑμῶν, ἐξητασμένος φαίνεται καὶ ζῶν ὁ πατήρ, καὶ νῦν ² ἐγὼ 1306 ὁ λέγων, φράτορσι, συγγενέσι, δημόταις, γεννηταῖς, πῶς ἔνεστιν, ³ ἢ πῶς δυνατὸν τούτους ἅπαντας, μὴ μετ' ἀληθείας ὑπάρχοντας, κατεσκευασθαι; εἰ μὲν τοίνυν εὐπόρος ὧν ὁ πατήρ χρήματα δούς τούτοις ἐφαίνετο, πείσας συγγενεῖς αὐτοὺς ἑαυτοῦ φάσκειν εἶναι, λόγον εἶχεν ὑποψίαν τιν' ἔχειν ὡς οὐκ ἦν ἀστὸς· εἰ δὲ πένης ὧν ἅμα συγγενεῖς τε παρέσχετο τοὺς αὐτοὺς, καὶ μεταδιδόντας τῶν ὄντων ἔπειδείκνυε, πῶς οὐκ εὐδῆλον, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ προσήκει τούτοις; οὐ γὰρ ἂν δήπου, εἰ γε μηδενὶ ἦν οἰκεῖος, χρήματ' αὐτῷ προστιθέντες οὗτοι, τοῦ γένους μετεδίδοσαν· ἀλλ' ἦν, ὡς τό τε ἔργον ἐδήλωσε, καὶ ὑμῖν μεμαρτύρηται.

ἦ. Ἐτι τοίνυν ἀρχὰς ἔλαχε, καὶ ἤρξε δοκιμασθεῖς. καὶ μοι λάβε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οἶεταί τις οὖν ⁴ ὑμῖν εἶσαι ποτ' ἂν τοὺς δημότας ⁵ ἐκεῖνον ξένον ὄντα, καὶ μὴ πολίτην, ἀρχεῖν παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' οὐκ ἂν κατηγορεῖν; οὐ τοίνυν κατηγορήσεν οὐδὲ εἶς, οὐδ' ἠτιά-

¹ τῶν ζώντων συγγενῶν² ἐγὼ, λέγων, φράτορσι³ [ἢ πῶς δυνατὸν]⁴ ὑμῶν⁵ ἐκεῖνον τὸν ξένον, καὶ μὴ

ζ'. Εἰ δ' ἐν ἅπασιν — ἐξητασμένος] "A-
παντα διεληλυθὼς, ἅπασιν κεχηρημένος. WOLF.

Καὶ νῦν κ. τ. λ.] Καὶ νῦν ἐγὼ ὁ λέγων.
IDEM. Editiones superiores ad unam
omnes, καὶ νῦν ἐγὼ λέγω. Fortasse recte.
εἰ δ' ἐν ἅπασιν — ἐξητασμένος φαίνεται καὶ
ζῶν ὁ πατήρ, καὶ νῦν ἐγὼ, λέγων, φράτορσι,
συγγενέσι κ. τ. λ. si pater, dum vivit, et
ego nunc, apud omnes eos probati sumus,
quod quos unusquisque vestrum, nempe,
civiales etc. TAYLOR.

Λόγον εἶχεν] Οὐκ ἂν ἀλόγως ὑποπτεύετο.
WOLF. Mox τιν' non refertur ad υποψί-

an. Rationi congruum esset aliquem ha-
bere suspicionem etc. AUGER.

ἦ. Ὑμῶν] Ὑμῶν. JURIN.
Ἐένον καὶ μὴ πολίτην] Forte ξένον ὄντα,
καὶ μὴ πολίτην. Et [p. 315. v. 22.] τιθέντας
εἶσαι, pro εἶσαι, tertia optativi. Et [p.
316. v. 6.] ἐπεὶ καὶ ταύτην. Et [v. 10.] ἐνο-
χον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ. Infames tamen fuisse
circumforaneos homines, ex Orat. contra
Neeram videmus. Et v. 16. ὅτι οὐκ ἔξε-
στι. WOLF. Certe sine ulla necessitate
addidit istud ὄντα Wolfius. Neque
agnoscunt aut Editi, aut MSti. TAYLOR.

σατο. ἀλλὰ μὴν καὶ διαψηφίσεις ἐξ ἀνάγκης ἐγένοντο τοῖς δημόταις, ὁμόσασι κατ' ἱερῶν, ὅτ' ἀπόλετο αὐτοῖς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, δημαρχοῦντος Ἀντιφίλου τοῦ πατρὸς τοῦ Εὐβουλίδου· καὶ τινὰς ἀπήλασαν ¹ αὐτῶν. περὶ ἐκείνου δὲ οὐδεὶς οὐτ' εἶπεν, οὐτ' ἠτιάσατο τοιοῦτον οὐδέν. καίτοι πᾶσιν ἐστὶν ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος. καὶ περὶ ὧν μὲν ἂν τις ζῶν αἰτίαν σχῆῃ περὶ τοῦ γένους, δίκαιον τοὺς παῖδας τὴν ἀειλογίαν παρέχειν· περὶ ὧν δ' ἂν μηδεὶς αὐτὸν ζῶντα καταιτιάσῃται, πῶς οὐ δεινὸν, εἰ

1307 τοὺς παῖδας ὁ βουλόμενος κρινεῖ; εἰ μὲν τοίνυν περὶ τούτων μηδεὶς λόγος ἐξητάσθη, δῶμεν τοῦτο λεληθέναι· εἰ δ' ἐδόθη, καὶ διεψηφίσαντο, καὶ μηδὲν ἠτιάσατο πώποτε μηδεὶς, πῶς οὐ δικαίως ἂν ² ἐγὼ κατ' ἐκείνον Ἀθηναῖος εἶην, τὸν τελευτήσαντα πρὶν ἀμφισβητηθῆναι τοῦ γένους αὐτῷ; ὡς δὴ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει καὶ τούτων μάρτυρας.

MARTYRES.

Ζ'. Ἐτι τοίνυν παίδων αὐτῷ τεττάρων γενομένων ὁμομητρίων ἐμοὶ, καὶ τελευτησάντων, ἔδειξε τούτους εἰς τὰ πατρῶα μνήματα, ὧν, ὅσοι πέρ εἰσι τοῦ γένους, κοινωνοῦσι· καὶ τούτων οὐδεὶς οὐκ ἀπέειπε πώποτε, οὐκ ἐκώλυσεν, οὐ δίκην ἔλαχε. καίτοι τίς ἂν ἐστίν, ὅστις εἰς τὰ πατρῶα μνήματα τοὺς μηδὲν ἐν ³ γένει τιθέντας ἑάσαι; ὡς τοίνυν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λάβε τὴν μαρτυρίαν.

MARTYRIA.

ί. Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ πατρὸς, ὡς Ἀθηναῖος ἦν, ταῦτ' ἔχω λέγειν, καὶ μάρτυρας παρέσχημαι τοὺς ὑπ' αὐτῶν τούτων ἐψηφισμένους εἶναι πολίτας, μαρτυροῦντας ἐκείνον ἑαυτοῖς ἀνεψιὸν εἶναι. φαίνεται δὲ βιοῦς ἔτη τόσα καὶ τόσα

¹ αὐτῶν

² ἐγώγε

³ γένει προσήκοντας τίθεται ἑάσαι

Περὶ τοῦ γένους] Dele otiosa ista vocabula. Loquitur generaliter, περὶ ὧν ἂν τις ζῶν αἰτίαν σχῆῃ, δίκαιον τοὺς παῖδας τὴν ἀειλογίαν παρέχειν. Curiosus aliquis annotator, nimium memor causæ, quæ in hac quæstione tractatur, ista ingeminavit, quæ sane perturbant etiam constructionem. IDEM.

Πῶς οὐ δικαίως κ. τ. λ.] Omittitur in versione τὸν τελευτήσαντα, qui diem suum obiit. Malim etiam κατ' ἐκείνον reddi ejus jure, vel secundum illum, quam, propter illum. JURIN.

θ'. Τοὺς μηδὲν ἐν γένει —] Leg. vid. τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας ἐπιθέναι ἑάσαι. AUGER.

ἐνθάδε, καὶ οὐδαμοῦ πώποτε ὡς ξένος ἐξετασθεῖς, ἀλλὰ πρὸς τούτους ὄντας συγγενεῖς καταφεύγων· οὗτοι δὲ καὶ προσδεχόμενοι, καὶ τῆς οὐσίας μεταδιδόντες, ὡς αὐτῶν ἐνί- τοις χρόνοις τοίνυν οὕτω φαίνεται γεγωνῶς, ὥστε, εἰ καὶ κατὰ θάτερα ἀστὸς ἦν, εἶναι πολίτην προσήκειν αὐτόν· γέγονε γὰρ πρὸ Εὐκλείδου. περὶ δὲ τῆς μητρὸς¹ — ἐπεὶ καὶ ταύτην διαβεβλήκασι μου — λέξω, καὶ μάρτυρας ὧν ἂν λέγω, καλῶ. καίτοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον παρὰ 1308 τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ² τὴν ἀγορᾶν, διέβαλεν ἡμᾶς Εὐβουλίδης, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς νόμους, οἱ κελεύουσιν ἔνοχον εἶναι τῇ³ κατηγορίᾳ τὸν τὴν ἐργασίαν τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἢ τῶν πολιτῶν, ἢ τῶν πολιτίδων ὀνειδίζοντά τινι. ἡμεῖς δὲ ὁμολογοῦμεν⁴ μὲν ταινίας πωλεῖν, καὶ ζῆν οὐχ ὄν τινα τρόπον βουλόμεθα. καὶ εἰ σοι ἐστὶ τοῦτο σημεῖον, ὦ Εὐβουλίδη, τοῦ μὴ Ἀθηναίου εἶναι ἡμᾶς, ἐγὼ σοι τούτου ὅλως τούναντίον ἐπιδείξω, ὅτι οὐκ⁵ ἐξέσται ξένῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργάζεσθαι. καὶ μοι λαβὼν ἀνάγνωθι πρῶτον τὸν Σόλωνος νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

λάβε δὴ καὶ τὸν Ἀριστοφάντος. οὕτω γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-

¹ (καὶ γὰρ καὶ τ. δ. * μοι,)

² * τῆς ἀγορᾶς διέβαλεν

³ κατηγορίᾳ

⁴ μὲν] καὶ

⁵ ἐξέσται

1. Ὡστε εἰ καὶ κατὰ θάτερα] Lambinus: ὥστε εἰ καὶ μὴ κατὰ θάτερα. Sed locum non intellexit, qui quidem bene a Wolfio redditur. Ἀριστοφάν δὲ ὁ ῥήτωρ, ὁ τὸν νόμον εἰσενεγκὼν ἐπ' Εὐκλείδου ἀρχηγτος, ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀστῆς γέννηται νόθον εἶναι, αὐτὸς ἀπεδείχθη — ἐκ — τῆς ἑταίρας παιδοποιιστάμενος. Athen. l. XIII. p. m. 285. TAYLOR. Quin hoc ipsum multo ante sciverat Pericles; ut Plutarcho in ejus vita memoratur. Sed dissidium compono: ac sciendum, legem a Pericle latam quidem, verum mox et abrogatam; ut videre est in verbis Athenæi: posteaque ab Euclide restitutam. Meurs. Them. Attic. l. II. c. XII.

Ψηφίσματα] Distingue: οὐ μόνον παρὰ τὰ ψηφίσματα, τὰ περὶ ἀγορᾶν διέβαλεν ἡμᾶς Εὐβουλίδης, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς νόμους. TAYLOR.

Κατηγορίᾳ] Eraditissimus Wesselingius ad Petit. LL. Attic. pag. 644. recte admonuit, rescribendum esse κατηγο-

ρίᾳ. Vide supra ad p. 315. v. pen. Usum venit maximo, ut hæc voces permiscerentur. Dixi ad Lysiam pag. 353. ult. IDEM.

Ταινίας πωλεῖν] Hermogenes Cap. περὶ Ἀφελείας. Ἐπι ἀφελεῖς ἔνοιαι, καὶ αἱ πωλησιάζειν πρὸς δοκοῦσαι τῷ εὐτελεῖ. γίνονται δὲ αὐταί, ὅταν περὶ εὐτελεῶν καὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων λέγη τις, ὡς ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν· ἢ τὰ καταχύσματά φησιν αὐτοῦ κατέχει. καὶ πάλιν, ἐτέρωθεν τὴν ῥιθανίαν ἐκτίλλειν. καὶ ἐν τῇ πρὸς Εὐβουλίδην ἐφέσει, τὸ λέγειν, ὅτι ταινίας ἐπίσπασκεν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ μήτηρ. Adi porro Casaub. ad Athen. VII. 22. Herald. Animadv. Lib. II. Cap. II. §. 14. IDEM.

Βουλόμεθα] Vel ἐβουλόμεθα potius. IDEM.

Ἐξέσται] Ita Editi constanter. Melius tamen ἐξέσται, ut Wolfius dedit, et uti nos quoque, nescio tamen, qua fortuna impediti, dare volumus. Vide supra ad p. 315. v. pen. IDEM.

ναῖοι, τοῦτον ἔδοξεν ἐκεῖνος ¹ ὑμῖν καλῶς καὶ δημοτικῶς νομοθετῆσαι, ὥστε ² ψηφίσασθαι πάλιν ἀνανεώσασθαι.

ΝΟΜΟΣ.

προσῆκει τοίνυν ὑμῖν, βοηθοῦσι τοῖς νόμοις, μὴ τοὺς ἐργαζομένους ξένους νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς συκοφαντοῦντας πονηροὺς. ἐπεὶ, ὧ Ἐυβουλίδη, ἔστι καὶ ἕτερος περὶ τῆς ἀργίας νόμος· ὧ αὐτὸς ἔνοχος ὢν, ἡμᾶς τοὺς ἐργαζομένους διαβάλλεις. ἀλλὰ γὰρ τοσαύτη τις ἀτυχία ἐστὶ περὶ ἡμᾶς νῦν, ὥστε τούτῳ μὲν ἔξεστιν ἔξω τοῦ πράγματος βλασφημεῖν, καὶ πάντα ποιεῖν, ὅπως μηδενὸς τῶν δικαίων ³ ἐγὼ τύχῳ· ἐμοὶ δ' ἐπιτιμῆσετε ἴσως, εἰάν λέγω, ὃν τρόπον οὗτος ἐργάζεται περιϊὼν ἐν τῇ πόλει. καὶ εἰκότως. ἀ γὰρ ὑμεῖς ἴστε, τί δεῖ λέγειν; σκοπεῖτε δὴ. νομίζω γὰρ ἐγωγε τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἡμᾶς ἐργάζεσθαι, μέγιστον εἶναι σημεῖον τοῦ

1309 ψευδεῖς ἡμῖν αἰτίας τοῦτον ἐπιφέρειν. ἦν γὰρ φησι ταινιόπωλιν εἶναι, καὶ φανεράν πᾶσι, προσῆκε δήπουθεν εἰδότας ⁴ αὐτοὺς πολλοὺς ἥτις ἐστὶ, μαρτυρεῖν, καὶ μὴ μόνον ἀκοήν. ἀλλ' εἰ μὲν ξένη ἦν, τὰ τέλη ἐξετάσαντας τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἰ ξενικὰ ἐτέλει, καὶ ποδαπή ἦν, ἐπιδεικνύντας· εἰ δὲ δούλη, μάλιστα μὲν τὸν πριάμενον, εἰ δὲ μὴ, τὸν ἀποδομένον ἠκειν καταμαρτυροῦντα, εἰ δὲ μὴ, τῶν ἄλλων τινὰ, ἢ ὡς ἐδούλευσεν, ἢ ὡς ἀφείδη ἐλευθέρῳ. νῦν δὲ τούτων μὲν ἀπέδειξεν οὐδέν· λελοιδόρηκε δὲ ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ⁵ οὐδέν τι. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὁ συκοφάντης, αἰτιάσασθαι μὲν πάντα, ἐξελέγξαι δὲ μηδέν. ἔπειτα καὶ κεῖνο περὶ τῆς μητρὸς εἶρηκεν, ὅτι ἐτίτθευσεν. ἡμεῖς δὲ, ὅτε ἡ πόλις ἠτύχει, καὶ πάντες κακῶς ἔπραττον, οὐκ ἀρνούμεθα τοῦτο γενέσθαι· ὃν δὲ τρόπον,

¹ Deest ὑμῖν.

² Ἐψηφίσασθε πάλιν τὸν αὐτὸν ἀνανεώσασθαι
⁴ αὐτὴν

³ ἐγὼ τῶν δικαίων

⁵ οὐδὲν ὅ, τι οὐ.

[Ἐμῖν] Abest ab omnibus, tam cunis, quam manu exaratis, priusquam Wolfius in impressione sua dederit. Miror autem dedisse, lectore de ea re non admonito. Fortasse, deleta rursus ea voce, quæ occulte videtur irrepsisse, ita legendum: οὗτω γὰρ — τοῦτῳ (i. e. Aristophonti) ἔδοξεν ἐκεῖνος καλῶς καὶ δημοτικῶς νομοθετῆσαι, ὥστε ψηφίσασθαι πάλιν ἀνανεώσασθαι. IDEM.

Αὐτοὺς] Melius αὐτὴν cum Ven. et marg. Benenati. IDEM.

Τὰ τέλη ἐξετάσαντας] Excutienda fuerunt vectigalia. Wolfius. Male, ut arbitrator. Ait Orator: si allegaverint fuisse eam peregrinam, adducendi erant illi, qui peregrinantium vectigalia exegerint; si ancillum, emtor. IDEM.

Δοκεῖ οὐδὲν τι] Lego et supplico: δοκεῖ οὐδὲν τι ἄλλο πράξας. AUGER.

καὶ ὧν ἕνεκα ἐτίτθευσεν, ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω. μη-
δεῖς δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσχερῶς ὑπολάβη.
καὶ γὰρ νῦν ἀστὰς γυναῖκας πολλὰς εὐρήσετε τιτθεού-
σας, ἀς ὑμῖν καὶ κατ' ὄνομα, εἰάν βούλησθε, ἐροῦμεν. εἰ δέ
γε πλούσιοι ἦμεν, οὐτ' ἂν τὰς ταινίας ἐπωλοῦμεν, οὐτ' ἂν
ὄλως ἦμεν ἄποροι. ἀλλὰ τί ταῦτα κοινωνεῖ τῷ γένει; ἐγὼ
μὲν οὐδὲν οἶμαι. μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς πένη-
τας ἀτιμάζετε — ἱκανὸν γὰρ ¹ αὐτοῖς τὸ πένεσθαι κα-
κὸν —, μηδέ γε τοὺς ἐργάζεσθαι, καὶ ζῆν ἐκ τοῦ δικαίου
πρῶταιρουμένους. ἀλλ' ἀκούσαντες, εἰάν ὑμῖν ἐπιδεικνύω τῆς
μητρὸς τοὺς οἰκείους, οἷους ² προσῆκεν εἶναι ἀνθρώποις
ἐλευθέροις, ³ εἰάν κατατιᾶται περὶ αὐτῆς ταύτας τὰς δια- 1310
βολὰς, ἐξομνυμένους, καὶ μαρτυροῦντας, αὐτὴν ἀστὴν
οὔσαν εἰδέναι, οὓς ὑμεῖς φήσετε πιστοὺς εἶναι, ⁴ καὶ δικαίαν
ἡμῖν θέσθε τὴν ψῆφον.

ιά. Ἐμοὶ γὰρ ἦν πάππος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς
μητρὸς πατὴρ Δαμόστρατος Μελιτεύς. τούτῳ γίνονται
τέτταρες παῖδες. ἐκ μὲν ἧς ⁵ τὸ πρῶτον ἔσχε γυναῖκός,
θυγάτηρ καὶ υἱός, ὧ ὄνομα Ἀμυθέων· ἐκ δὲ τῆς ὕστερον
Χαιρεστράτης, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ, καὶ Τιμοκράτης. τούτοις δὲ
γίνονται παῖδες, τῷ μὲν Ἀμυθέωνι Δαμόστρατος τοῦ
πάππου τὸ ὄνομα ἔχων, καὶ Καλλίστρατος, καὶ Δεξιθεός.
καὶ ὁ μὲν Ἀμυθέων, ὁ τῆς μητρὸς ἀδελφός, τῶν ἐν Σικε-
λία στρατευσαμένων καὶ τελευτησάντων ἐστὶ καὶ τέ-
θαπται ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι. καὶ ταῦτα μαρτυρή-
σεται. τῇ δὲ ἀδελφῇ αὐτοῦ συνοικησάσῃ Διοδώρῳ Ἀλαιεῖ
υἱὸς γίνεται Κτησίβιος. καὶ οὗτος μὲν ἐτελεύτησεν ἐν
Ἀβύδῳ, μετὰ Θρασυβούλου στρατευόμενος· ζῆ δὲ τούτων
ὁ Δαμόστρατος, ὁ τοῦ Ἀμυθέωνος, τῆς μητρὸς ἀδελφιδοῦς

¹ αὐτοῖς ἐστὶ τὸ² προσῆκει³ εἰάν] ἂ οὗτος⁴ Deest καί.⁵ τοπρῶτον

Ἄλλ' ἀκούσαντες] Ita arbitror locum hunc esse reformandum, literula vix immutata, verum ordine instaurato, sc. ἀλλ' ἀκούσαντες, εἰάν ὑμῖν ἐπιδεικνύω τῆς μητρὸς τοὺς οἰκείους, οἷους προσῆκεν εἶναι ἀνθρώπους ἐλευθέρους, καὶ οὓς ὑμεῖς φήσετε πιστοὺς εἶναι (εἰάν κατατιᾶται περὶ αὐτῆς ταύτας τὰς διαβολὰς) ἐξομνυμένους, καὶ μαρτυροῦντας αὐτὴν ἀστὴν οὔσαν εἰδέναι, δικαίαν ἡμῖν θέσθε τὴν ψῆφον. TAYLOR.

ιά. Δεξιθεός] Postea Εὐξίθεος. [p. 319. v. 10.] de et eu-sæpe permutantur obnon dissimiles ductus literarum. WOLF. Hic Dexitheus non idem est cum illo Euxitheo, qui postea occurrit. Fallitur Wolfius. TAYLOR.

Καὶ ὁ μὲν Ἀμυθέων] Male Wolfius: ac Dexitheus ex eorum numero est etc. cum id de Amythone dicitur. IDEM.

Μαρτυρῆσεται] Sensu passivo: et hac testimonio confirmabuntur. LUGER.

τῆς ἐμῆς. τῆς δὲ Χαιρεστράτης, τῆς ἐμῆς τίτθης τὴν ἀδελφὴν λαμβάνει Ἀπολλόδωρος Πλωθεύς. τούτων γίνεται Ὀλύμπιχος, τοῦ δὲ Ὀλυμπίχου, Ἀπολλόδωρος. καὶ οὗτος ζῆ. καὶ μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

τούτων μὲν τοίνυν ἀκηκόατε μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων. τὸν δὲ καὶ ὁμομήτριον, καὶ κατ' ἀμφοτέρ' ἡμῖν συγγενῆ καλῶ, καὶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ. τῷ γὰρ Τιμοκράτει τῷ τῆς μητρὸς ἀδελφῷ τῆς ἐμῆς ὁμοπατρίῳ καὶ ὁμομητρίῳ γίνεται
 1311 Εὐξίθεος· τοῦ δ' Εὐξίθεοῦ τρεῖς υἱεῖς. οὗτοι πάντες ζῶσι. καὶ μοι κάλει τοὺς ἐπιδημοῦντας αὐτῶν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

λάβε δὴ μοι καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν φρατόρων καὶ συγγενῶν τῶν τῆς μητρὸς καὶ δημοτῶν, καὶ ὧν τὰ μνήματα ταυτά.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τὰ μὲν τοίνυν τοῦ γένους τοῦ τῆς μητρὸς, οὕτως ὑμῖν ἐπιδεικνύω, καὶ πρὸς ἀνδρῶν καὶ πρὸς γυναικῶν ἀστήν. τῇ δὲ μητρὶ τῇ ἐμῇ γίγνεται, ὧ ἀνδρες δικασταί, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ Πρωτομάχου, ὧ αὐτὴν ὁ Τιμοκράτης ὁμομήτριος καὶ ὁμοπάτριος ὧν ἀδελφὸς ἔδωκε, θυγάτηρ· εἶτα ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἐγώ. ὃν δὲ τρόπον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ συνώκησε, ταῦθ' ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ. καὶ γὰρ ἅ περὶ τὸν Κλεινίαν αἰτιαῖται, καὶ τὸ τιτθεῦσαι τὴν μητέρα, καὶ ταῦτα πάντα ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν διηγῆσομαι.

ιβ'. Ὁ Πρωτόμαχος πένης ἦν. ἐπικλήρου δὲ κληρονομήσας εὐπόρου, τὴν μητέρα βουληθεῖς ἐκδοῦναι, πείθει λαβεῖν αὐτὴν ¹ τὸν Θούκριτον τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, ὄντα ἑαυτοῦ γνώριμον· καὶ ἐγγυᾶται ὁ πατήρ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Τιμοκράτους Μελιτέως, παρόντων ² τῶν θείων ἀμφοτέρων τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ἄλλων μαρτύρων. καὶ τούτων ὅσοι ζῶσι μαρτυρήσουσιν ³ ἡμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα χρόνῳ ὕστερον παιδίον αὐτῇ δυοῖν ἤδη γεγε-

¹ Deest articulus.

² τῶν τε θείων

³ ἡμῖν

νημένων, καὶ τοῦ μὲν πατρὸς στρατευομένου, καὶ ἀποδη-
μοῦντος μετὰ Θρασυβούλου, αὐτὴ δὲ οὔσα ἐν ἀπορίαις,
ἠναγκάσθη τὸν Κλεινίαν τὸν τοῦ ¹Κλιδικίου τιτθεῦσαι, τῷ
μὲν εἰς ἐμὲ ἤκοντι κινδύνῳ ²νῦν, μὰ τὸν Δία, οὐχὶ συμφέρον
πρᾶγμα ποιήσασα — ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς τιτθείας ἄπα- 1312
σα ἢ περὶ ἡμᾶς γέγονε βλασφημία —, τῇ μέντοι ὑπαρ-
χούσῃ πενία ἴσως καὶ ἀναγκαῖα καὶ ἀρμόττοντα ποιούσα.
φαίνεται τοίνυν οὐχ ὁ ³ἐμὸς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτος
λαβὼν τὴν ἐμὴν μητέρα, ἀλλ' ὁ Πρωτόμαχος, καὶ παῖδας
ποιησάμενος, καὶ θυγατέρα ἐκδούς· ὅς καὶ τετελευτηκῶς
ὅμως μαρτυρεῖ τοῖς ἔργοις, ἀστὴν ταύτην καὶ πολίτην εἶναι.
ὡς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι πρῶτον μὲν τοὺς τοῦ
Πρωτομάχου υἱεῖς· ἔπειτα τοὺς ἐγγυωμένῳ παρόντας τῷ
πατρὶ, καὶ τῶν φρατόρων τοὺς οἰκειούς, οἷς τὴν γαμηλίαν
εἰσήνεγκεν ὑπὲρ τῆς μητρὸς ὁ πατήρ· εἶτα Εὐνικὸν Χολαργ-
γέα ⁴τὴν ἀδελφὴν λαβόντα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ Πρωτο-
μάχου· εἶτα τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς. κάλει τούτους.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

πῶς οὖν οὐκ ἂν οἰκτρότατα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντων
ἐγὼ πεπονθὼς εἶην, εἰ τῶν συγγενῶν ὄντων τοσοῦτων ⁵τού-
των, καὶ μαρτυρούντων, καὶ διομνυμένων ἐμοὶ προσήκειν,
μηδεὶς μηδενὶ τούτων ἀμφισβητῶν, ὡς οὐκ εἰσὶ πολῖται,
ἐμὲ ⁶ψηφίσαιτο εἶναι ξένον; λάβε δὴ μοι καὶ τὴν τοῦ
Κλεινίου, καὶ τὴν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ μαρτυρίαν, οἱ ἴσα-
σι δήπου, τίς οὔσ' ἀ ποτε ἢ ἐμὴ μήτηρ ἐτίτθευσεν αὐτόν.
οὐ γὰρ ἂν τήμερον ἡμεῖς φαμέν, εὖ οἴκοι αὐτοῖς μαρτυρεῖν·
ἀλλ' αἱ πάντα τὸν χρόνον ⁷ἤδεσαν αὐτήν, ἡμετέραν μὲν
μητέρα, τίτθην δὲ τούτου νομιζομένην. καὶ γὰρ εἰ ταπει-
νὸν ἢ τίτθην, τὴν ἀλήθειαν οὐ φεύγω. οὐ γὰρ, εἰ πένητες

¹ Κλιδικίου² νῦν³ ἐμὸς πατήρ, ὧ⁴ τὸν τὴν⁵ τούτων⁶ ψηφίσαιτο⁷ ἤδεσαν * ἀστὴν τὴν ἡμετέραν

[β. ψηφίσαιτο] Ψηφίσαιτο marg. cognatum esse sibi et familiarem testen-
Morel. Sed illud non utique rem expedit. tur, vos decerneretis, me esse peregrinum.
ψηφίσαισθε Lambinus. Melius sane. TAYLOR. L. ψηφίσαιτο referendo ad
Verum adhuc Grammaticis non satis con- μηδεὶς, quae ultima vox ita resolvi de-
sultur. Mentem scriptoris video. In- bet et explicari: ἄνδρες ὧν μηδεὶς μη-
dignissimum esset, si, cum tot Cives, quibus δενὶ τούτων ἀμφισβητεῖ --- ψηφίσαιτο.
nemo unquam peregrinitatem objecit, me LUGER.

1313 ἤμεν, ἠδικήκαμεν, ἀλλ' εἰ μὴ πολῖται· οὐδὲ περὶ ψυχῆς, οὐδὲ περὶ χρημάτων ἡμῖν ἐστὶν ὁ παρῶν ἀγὼν, ἀλλ' ὑπὲρ γένους. πολλὰ ταπεινὰ καὶ δουρικὰ πράγματα τοὺς ἐλευθέρους ἢ πενία βιάζεται ποιεῖν· ἐφ' οἷς ἐλεοῖντ' ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαιοτέρον, ἢ προσαπολλύοιντο. ὡς γὰρ ἐγὼ ἀκούω, πολλὰ καὶ τίτθαι, καὶ ἔριθοι, καὶ τρυγήτριαι γεγόνασιν ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους συμφορῶν ἀσταὶ γυναῖκες, πολλὰ δ' ἐκ πενήτων πλούσιαι νῦν. ἀλλ' αὐτίκα ὑπὲρ τούτων· νῦν δὲ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιγ'. Οὐκοῦν ὅτι μὲν καὶ τὰ πρὸς μητρὸς εἰμὶ ἀστός, καὶ τὰ πρὸς πατρὸς, τὰ μὲν ἐξ ὧν ἄρτι μεμαρτύρηται, μεμαθήκατε πάντες, τὰ δ' ἐξ ὧν πρότερον περὶ τοῦ πατρὸς· λοιπὸν δέ μοι περὶ ἑμαυτοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν τὸ μὲν ἀπλούστατον, οἶμαι, καὶ δικαιοτάτον, ἐξ ἀμφοτέρων ¹ ἀστῶν ὄντα με, κεκληρονομηκότα καὶ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ γένους, εἶναι πολίτην. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ προσήκοντα πάντα ἐπιδείξω, μάρτυρας παρεχόμενος, ὡς εἰσήχθην εἰς τοὺς φράτορας, ὡς ἐνεγράφην εἰς τοὺς δημότας, ὡς ὑπ' αὐτῶν τούτων προεκρίθη ἐν τοῖς εὐγενεστάτοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἑρακλεῖ, ὡς ἦρχον ἀρχαῖς δοκιμασθείς. καί μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

οὐκοῦν δεινὸν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ἔλαχον ἱερεὺς, ὡς περ προεκρίθη, ἔδει ἂν με καὶ αὐτὸν θύειν ὑπὲρ τούτων,

¹ ἀστῶν

ἠδικήκαμεν] Wolfius hæc non satis accurate. Verte: Non enim, si pauperes fuissetus, rei sumus, sed, si peregrini. Agitur enim hodie, ut ait ille in sequentibus, non de facultatibus, sed de genere et civitate. TAYLOR.

Ἠδικήκαμεν] Μ. τυχῆς. AUGER.

Δουρικὰ] Δουρικὰ, inquit Poll. L. III. C. VIII. §. 81. παρὰ Δημοσθένει. Quod referunt, nec injuria, ad hunc locum. TAYLOR.

ιγ'. Κεκληρονομηκότα] Forte. καὶ κεκλη-

ρονομηκότα. Hunc locum aliter distinxi, atque distinxerat Wolfius, et, credo, melius. Judicet æquus lector ex Versione. IDEM.

Οὐκοῦν] Οὐκοῦν Lambinus, retracto accentu. Illud autem, quoniam in suis exemplaribus hæc interrogative pungentur, p. 322. v. 2. Ad quam legem sententiam hanc reddidit Wolfius. Sed perinde erit, si tollas interrogationem, uti ego sustuli. IDEM.

Ὡσπερ προεκρίθη] Sc. ἐν τοῖς κληροῦ-

καὶ ¹τούτους μετ' ἐμοῦ συνθύειν· νῦν δὲ τοὺς αὐτοὺς ²τούτους μεθ' αὐτῶν οὐδὲ συνθύειν ἔαν. φαίνομαι τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἅπαντα παρὰ πᾶσι τοῖς νῦν κατηγοροῦσι πολίτης ἠμολογημένος. οὐ γὰρ 1314
 ἂν δήπου τὸν γε ξένον, καὶ μέτοικον, ὡς νῦν φησὶν Εὐβουλίδης. οὐτ' ἀρχαῖς ἀρχεῖν, οὔτε ἱερωσύνην κληροῦσθαι μεθ' ἑαυτοῦ προκριθέντα εἴασε· καὶ γὰρ οὗτος ἦν τῶν κληρουμένων καὶ προκριθέντων· ³οὐδὲ γ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παλαιὸς ἂν ἐχθρὸς ἂν ἐμοὶ τούτων τὸν καιρὸν περιέμεινεν, ὃν οὐδεὶς ἤδει γενησόμενος, εἴπερ ⁴τί συνήδει τοιοῦτον. ἀλλ' οὐ συνήδει. διόπερ τὸν μὲν ἄλλον ἅπαντα χρόνον δημοτευόμενος μετ' ἐμοῦ, καὶ κληρούμενος, οὐδὲν ἑώρα τούτων· ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις πᾶσι τοῖς ἀσελγῶς εἰσπεπηδηκόσιν εἰς τοὺς δήμους ὀργιζομένη ⁵παρωξύνετο, τηνικαῦτά μοι ἐπεβούλευσεν. ἦν δ' ἐκεῖνος μὲν ὁ καιρὸς τοῦ συνειδότης αὐτῷ τάληθ' ἴσθαι λέγειν· ὁ δὲ νυνὶ παρῶν, ἐχθροῦ, καὶ συκοφαντεῖν βουλομένου. ἐγὼ δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, — καί μοι, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν, μηδεὶς θορυβήσῃ, μηδ' ἐφ' ᾧ μέλλω λέγειν ἀχθεσθῆναι —, ἑμαυτὸν Ἀθηναῖον ὑπέιληφα, ὡς περ ὑμῶν ἕκαστος ἑαυτὸν, μητέρα ⁶ἐξ ἀρχῆς νομίζων, ἦν περ εἰς ὑμᾶς ἀποφαίνω, καὶ οὐχ ἑτέρως μὲν ὦν, ταύτης δὲ προσποιούμενος. πατέρα πάλιν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αὐτὸν τρόπον. καὶ τοι εἰ τοῖς ἐξελεγχομένοις, ὧν μὲν εἰσιν ἀποκρουπτομένοις, ὧν δὲ οὐκ εἰσὶ προσποιούμενοις, δίκαιον ὑπάρχειν παρ' ὑμῖν τούτο σημεῖον, ὡς εἰσὶ ξένοι· ἐμοὶ δήπου τούναντίον, ὡς εἰμὶ πολίτης. οὐ ⁷γὰρ ξένην καὶ ξένον τοὺς

¹ τούτων² τούτους ἐμὲ μεθ' — ἔαν ;³ οὐδὲ γὰρ, ὡ⁴ τι⁵ παρῶξυντο⁶ ἐξαρχῆς⁷ γὰρ ἂν ξένην

εἶναι. WOLF. Minime omnium. Non προκρίθη ἐν τῷ κληροῦσθαι, sed προκρίθη εἰς τὸ κληροῦσθαι. Municipales quosdam e suo demo pratulerunt, selegerunt, ut ex his unus sorte Herculanium sacerdotium sortiretur. · Aliter, unde haec explicare? εἰ μὲν ἴδαχον, ὡς περ προκρίθην, aut illud v. G. ἱερωσύνην κληροῦσθαι μεθ' ἑαυτοῦ προκρίθίντα. De his rebus accuratissime Desid. Herald. L. II. c. III. §. 3. TAYLOR.

Ἔδει αὖ με] Opino legendum δεῖν ἂν με. JUNIUS.

καὶ τούτων] [Ita Edit. Lutec.] Marg.

Paris. καὶ τούτους. Verissime. IDEM. Παρωξύνετο] Malim παρῶξυντο. WOLF. AUGER.

Συνειδότης αὐτῷ τάληθ' ἴσθαι] Usitatus dici videtur: τοῦ συνειδότης αὐτῷ τάληθ' ἴσθαι. Alias etiam accusativo jungitur, ut apud Aristotelem, συνειδότες ἑαυτοῖς ἄγνοιαν. WOLF. Restitui autem αὐτῷ cum adspiratione. TAYLOR.

Ἀχθεσθῆναι] Editiones omnes, et membranae μηδεὶς — ἀχθεσθῆναι, εἰ ἑμαυτὸν κ. τ. λ. IDEM.

Οὐ γὰρ ξένην καὶ ξένον] Sc. ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων λεγόμενον. WOLF.

ἑμαυτοῦ γονέας ἐπιγράφάμενος, μετέχειν ἡξίου τῆς πό-
λεως· ἀλλ' εἴ τι τοιοῦτον συνήδειν, ¹ ἐζήτησα ὡν φήσω γο-
νέων εἶναι. ἀλλ' οὐ συνήδειν. διόπερ μένων ἐπὶ τοῖς οὔσι δι-
1315 καίως γονεῦσιν ἑμαυτῶ, τῆς πόλεως μετέχειν ἄξιῶ.

ιδ'. Ἐτι τοίνυν ὀρφανὸς κατελείφθην, καὶ φασὶ με εὐ-
πορον εἶναι, καὶ τῶν μαρτύρων ἐνίους ² ὀφελουμένους μοι
μαρτυρεῖν συγγενεῖς εἶναι. καὶ ἅμα μὲν κατ' ἐμοῦ λέγουσι
τὰς ἐκ τῆς πενίας ἀδοξίας, καὶ περὶ τὸ γένος διαβάλλου-
σιν· ἅμα δὲ δι' εὐπορίαν φασὶ πάντα με ὠνεῖσθαι. ὥστε
πότερα χρὴ αὐτοῖς πιστεύειν; ἐξῆν δὲ ³ δήπου, εἰ νόθος, ἢ
ξένος ἦν ἐγώ, ⁴ κληρονόμους εἶναι τῶν ἐμῶν πάντων. εἴθ'
οὔτοι μικρὰ λαμβάνειν, καὶ κινδυνεύειν ἐν ψευδομαρτυρίαις,
καὶ ἐπισηκεῖν μᾶλλον αἰρούνται, ἢ πάντ' ἔχειν, καὶ ταῦτ'
ἀσφαλῶς, καὶ μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν;
οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλ', οἶμαι, συγγενεῖς ὄντες, τὰ δίκαια
ποιοῦσι, βοηθοῦντες αὐτῶν ἐνί. καὶ ταῦτα οὐχὶ νῦν πε-
πεισμένοι ποιοῦσιν, ἀλλὰ παιδίον ὄντα με εὐθέως ἤγον εἰς
τοὺς φράτορας, εἰς Ἀπόλλωνος πατρῷου ἤγον, εἰς τὰλλα
ιερά. καὶ τοι οὐ δήπου παῖς ὡν ἐγὼ ταῦτα ἔπειθον αὐτοὺς,
ἀργύριον διδούς. ἀλλὰ μὴν ὁ πατὴρ αὐτὸς ζῶν, ὁμόσας τὸν
νόμιμον τοῖς φράτορσιν ὄρκον, ⁵ εἰσήγαγέ με ἀστὸν ἐξ
ἀστῆς ἐγγυητῆς ⁶ αὐτῶ γεγεννημένον εἰδώς. καὶ ταῦτα με-
μαρτύρηται. εἴτ' ἐγὼ ξένος; ποῦ μετοίκιον καταθείς; ἢ

¹ ἐζήτησα ὡν ὡν

² ὀφελουμένους

³ δήπου ταῦτοι, εἰ

⁴ κληρονόμους

⁵ εἰσήγαγεν ἐμὲ

⁶ αὐτῶ

Ἐζήτησα] Malim ex Cod. ἐζήτησα. D'Orvill. ad Charit. Aphrod. l. I. c. V. p. 57.

Ἐμαυτῶ] Ἐμαυτὸν Bodl. et marg. Morelli. Sc. ut concordia fieret cum verbo, quod sequitur, μετέχειν. Rursus in eod. margine, γε. ἑμαυτῶ τῆς πόλεως μετέχειν. Sed fortasse nostra pungendi ratio omnem istam difficultatem eximet. TAYLOR.

ιδ'. Ὀφελουμένους] Propter emolumenta, Wolfius. Frigide. Legere ὀφειλομένους μοι, falsum dicere testimonium in gratiam meum, propter aς alienum, quo mihi obstringuntur. IDEM. Imo ὀφελουμένους, beneficiis et donis adjunctus. AUGER.

Κληρονόμους] Κληρονόμοις Ven. Quod satis est. TAYLOR. Vid. Pelit. Comm. in Leg. Att. l. VI. t. VI. §. III. p. 579.

Ἐν ψευδομαρτυρίαις] Vel fortasse melius

ἐκ ψευδομαρτυρίας. TAYLOR.

Μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν] Ἀντὶ τοῦ, ἐνόχους ἐξωλεία, δεῖν ὑπέχειν τιμωρίας τὴν ἐξώλειαν. Hanc vocem [ὑπόχους] alibi me legisse non recordor, nec in veteribus Lexicis reperio. WOLF. F. ἐνόχους pro ὑπόχους. AUGER.

Ἀστὸν ἐξ αὐτῆς ἐγγυητῆς] Legendum esse ἐξ ἀστῆς ἐγγυητῆς, vel cæcus viderit, et tamen hic nihil vident octo Codices, ac potius quindecim, Augustano etiam annumerato. Nam et cæteri omnes in manifesto errore consentiunt. WOLF. αὐτῆς quidem Editi omnes et Membrana. Cum Wolfio restituit etiam Lambinus. Cæterum et alio errore tenentur Editiones Manutiana et Parisiensis, sc. ἐξ αὐτῆς ἐγγυητῆς: quem sane sustulit margo: ἐξ αὐτῆς ἐγγυητῆς αὐτῶ, et ἐξ αὐτῆς τῆς ἐγγυητῆς. TAYLOR.

τίς τῶν ἐμῶν πῶποτε; ποῦ πρὸς ἄλλους δημότας ἔλθῶν, καὶ οὐ δυναθεῖς ἐκείνους πείσαι, δεῦρ' ἑμαυτὸν ἐνέγραψα; ¹ ποῦ; τί ποιήσας, ὧν ὅσοι μὴ καθαρῶς ἦσαν πολῖται πεποιηκότες φαίνονται; οὐδαμοῦ. ² ἀλλὰ πῶς; ἐν οἷς ὁ πάππος ὁ τοῦ πατρὸς, ὁ ³ ἐμὸς πατήρ, ἐνταῦθα καὶ αὐτὸς φαίνομαι δημοτευόμενος.

ἰέ. Καὶ νῦν πῶς ἂν τις ⁴ ὑμῶν σαφέστερον ἐπιδείξειε μετὸν τῆς πόλεως αὐτῶ; ἐνθυμείσθω γὰρ ἕκαστος ὑμῶν, 1316
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἑαυτῶ προσήκοντας, τίν' ἄλλον ἂν δύναιτο ἐπιδείξαι τρόπον, ἢ τὸν αὐτὸν ἐμοί, ⁵ μαρτυροῦντας, ὀμνύοντας, πάλαι τοὺς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὄντας; διὰ ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πιστεύω ἑμαυτῶ, κατέφυγον εἰς ὑμᾶς. ὁρῶ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον τῶν ἀποψηφισαμένων Ἀλιμουσίῳ ἐμοῦ, κυριώτερα ὄντα τὰ δικαστήρια, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου. δικαίως. κατὰ γὰρ πάντα αἰ παρ' ⁶ ὑμῶν εἰσὶ κρίσεις δικαιοτάται. ἐνθυμείσθε τοίνυν κακεῖνο, ὅσοι τῶν μεγάλων δῆμων ἔστε, ὡς ⁷ οὐδὲν ἀποστερεῖτε οὔτε κατηγορίας, οὔτε ἀπολογίας. καὶ πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο πᾶσιν ὑμῖν τοῖς δικαίως τούτῳ τῶ πράγματι χρησαμένοις, ὅτι καὶ τῶ ἀναβαλέσθαι δεομένων, οὐκ ἀφήρησθε τὸ παρασκευάσασθαι. ⁸ ὁ καὶ τοὺς συκοφαντοῦντας, καὶ δι' ἔχθραν ἐπιβουλεύοντας ⁹ ἐξελέγχετε. καὶ ὑμᾶς μὲν ἐπαινεῖν ἄξιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς δὲ καλῶ καὶ δικαίῳ πράγματι μὴ καλῶς χρησαμένους ψέγειν. ἐν οὐδενὶ τοίνυν εὐρήσετε τῶν δῆμων δεινότερα γεγενημένα τῶν παρ' ἡμῖν. οὔτοι γὰρ ἀδελφῶν ὁμομητρίων καὶ ὁμοπατρίων, τῶν μὲν εἰσιν ἀπεψηφισμένοι, τῶν δ' οὐ καὶ πρεσβυτέρων ἀνδράπων ἀπόρων, ἂν τοὺς υἱεῖς ἐγκαταλελοίπασι. καὶ τούτων, ἂν βούλησθε, μάρτυρας παρέξομαι. ὁ δὲ πάντων δεινότατον, οἱ συνεστηκότες πεποιήκασι

¹ ποῦ τί   ² ἀλλ' ἀπλῶς, ἐν   ³ * ἐμὸς, ὁ πατήρ   ⁴ ὑμῖν
 μαρτυροῦντας ὀμνύοντας,   ⁶ ὑμῖν   ⁷ οὐδὲν * ἀποστερεῖτε   ⁸ ᾧ   ⁹ ἐξελέγχετε

Καθαρῶς — πολῖται] Ita loquuntur puri et emendati scriptores. Lucian. in Timone, §. 52. Τύπτεις ἰλευθέρους, οὐ καθαρῶς ἰλευθέρους οὐδ' ἀστὸς ἂν. Libanius in vita Demosth. init. p. ccxxiv. v. pen. vol. I. Τὸ μῆντοι ματρῶν γένος τοῦ ῥήτορος οὐκ ἔν, ὡς φασί, καὶ καθαρῶς Ἀττικῶν. Inde optimo jure Lysiam olim emendavi c.

Agoratum, pag. 432. ult. τοῦτον μῆντοι, ὡς οὐ καθαρῶς Ἀθηναῖον ὄντα, ἰεβούλοντό τινες βασανισθῆναι. Legebatur olim καλῶς, nulla gratia aut sapore. IDEM.

ἰέ. Οὐδέν] Lege οὐδὲνα omnino; atque ita divinavit Wolfius quoque. IDEM.

Ὁ καί] Atqui restitui velim ᾧ, qua re. Uti est in Bodleiano. IDEM.

καί μοι, πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν, μηδεὶς ὑπολάβῃ δυσκόλως,
 1317 εἰὰν τοὺς ἡδικηκότας ἑμαυτὸν πονηροὺς ὄντας ἐπιδεικνύω.
 νομίζω γὰρ ὑμῖν τὴν τούτων πονηρίαν δεικνύς, αὐτὸ τὸ
 πρᾶγμα λέγειν τὸ γενόμενόν μοι. οὔτοι γὰρ, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, βουλομένους τινὰς ἀνθρώπους ξένους πολίτας
 γενέσθαι, Ἀναξιμένην καὶ Νικόστρατον, κοινῇ διανεμιά-
 μενοι, πέντε δραχμαῖς ἕκαστος, προσεδέξαντο· καὶ ταῦτα
 οὐκ ἂν ἐξομόσαιτο Εὐβουλίδης, οὐδὲ οἱ μετ' αὐτοῦ μὴ οὐκ
 εἶδέναι. καὶ νῦν τούτων οὐκ ἀπειψήφισαντο. τί οὖν οὐκ ἂν
 οἴεσθε τούτους ἰδία ποιῆσαι, οἱ κοινῇ ταῦτ' ἐτόλμων; πολ-
 λούς, ὧ ἄνδρες δικασταί, οἱ μετ' Εὐβουλίδου συνεστῶτες,
 καὶ ἀπολωλέκασιν καὶ σεσῶκασιν ἕνεκ' ἀργυρίου. ἐπεὶ καὶ
 1 τὸ πρότερον — ἐρῶ δ' εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι — δημαρχῶν ὁ Εὐβουλίδου πατήρ, ὡς περ εἶπον,
 Ἀντίφιλος, τεχνάζει, βουλόμενος παρά τινων λαβεῖν ἀργύ-
 ριον, καὶ ἔφη, τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἀπολωλέναι. ὥστε
 ἔπεισε διαψήφισασθαι τοὺς Ἀλιμουσίους περὶ 2 αὐτῶν.
 καὶ κατηγορῶν, δέκα τῶν δημοτῶν ἐξέβαλεν, οὓς ἅπαντας
 πλὴν ἑνὸς κατεδέξατο τὸ δικαστήριον. καὶ ταῦτα πάντες
 ἴσασιν οἱ πρεσβύτεροι. πολλοῦ 3 γε δέον τινὰς ἐγκαταλι-
 πεῖν τῶν μὴ Ἀθηναίων, ὅπου καὶ τοὺς ὄντας πολίτας συν-
 ιστάμενοι ἐξέβαλον, οὓς τὸ δικαστήριον κατεδέξατο. καὶ
 ἂν ἐχθρὸς τῷ ἐμῷ πατρὶ τότε, οὐ μόνον οὐ κατηγόρησεν,
 ἀλλ' οὐδὲ τὴν ψῆφον ἠνεγκεν, ὡς οὐκ ἦν Ἀθηναῖος. 4 τῷ

1 τοπρότερον

2 αὐτῶν

3 * γ' ἐδεόν τινας

4 τῷ τούτῳ; δῆλον,

Τί οὖν κ. τ. λ.] Wolfius interpretatur
 haec iuxta ac ego edendum curavi: quid
 autem eos privati non facturos putatis—?
 Ille tamen, uti ceteri omnes, aliter Grae-
 ca distinxit: τί οὖν; οὐκ ἂν οἴεσθε —;
 duplici interrogatione. Et profecto ex
 ista pungendi ratione, et lectione, quam
 suppeditant Codd. Luteciani, bellissima
 oriatur sententia: sc. τί οὖν; οὐκ ἂν οἴε-
 σθε τούτους ἰδία ποιῆσαι ταῦτα, ἀ κοινῇ
 ἐτόλμων; Et opinor, eam posse esse ver-
 ram lectionem, cum utique Codd. plures
 etiam a pro οἱ retineant. IDEM.

Περὶ αὐτῶν] Lege περὶ αὐτῶν, de se-
 ipsis, de statu suorum, qualis solebat esse
 διαψήφισις. IDEM.

Κατεδέξατο τὸ δικαστήριον] Ita infra v.
 21. τοὺς ὄντας πολίτας συνιστάμενοι ἐξέβα-
 λον, οὓς τὸ δικαστήριον κατεδέξατο. Alludit
 sc. ad istam provocacionem ad Curiam,

quae legibus erat concessa. De qua non-
 nihil dixi ad initium hujus orationis.
 Atque id potissimum videtur esse κατα-
 δέχασθαι, solenniter dictum, cum quis
 una sententia damnatus, altera, ad quam
 appellaverit, erit absolutus. Ita Aesch. c.
 Timarch. β. 51. v. 6. μετὰ ταῦτα ὡς ἐπαν-
 ἦλθεν ἡ βουλή εἰς τὸ βουλευτήριον, ἐξεφυλλο-
 φόρησε μὲν αὐτὴν, ἐν δὲ τῇ ψήφῳ κατεδέ-
 ξατο. Secundis nimirum sententiis. Ἀντί-
 τῆς ψήφου φύλλοις ἐχρῶντο — ὡς περ ὀστράκων
 ἐπὶ τοῦ ὀστρακισμοῦ. καὶ ἐλέγετο ἐπὶ τούτῳ
 ἐκφυλλοφορῆσαι —. Ἐξῆν μέντοι ἐν τῷ δικα-
 στήριον καταδέχασθαι τοὺς ἐκφυλλοφορη-
 θέντας, ὡς καὶ Δημοσθένης φησὶν ἐν τῷ κατὰ
 Νεαίρας. Elym. M. 325. 16. Ubi tamen id
 non dixit, si integra ad nos pervenerit ea
 Oratio. IDEM.

Τῷ τούτῳ δῆλον; ὅτι ἀπάσαις ἐδοξε] Forte
 τί τούτῳ δηλοῖ; ὅτι ἀπάσαις (sc. ταῖς ψή-

τοῦτο δῆλον; ὅτι ἀπάσαις ἔδοξε δημότης εἶναι. καὶ τί δεῖ
 περὶ τῶν πατέρων λέγειν; ἀλλ' Εὐβουλίδης αὐτὸς οὕτως, 1318
 ἤνικα ἐνεγράφη ἐγὼ, καὶ ὁμόσαντες οἱ δημόται δικαίως
 πάντες περὶ ἐμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον, οὔτε κατηγόρησεν,
 οὔτε ἐναντίαν τὴν ψῆφον ἤνεγκε. καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν
 ἐμὲ πάντες ἐψηφίσαντο δημότην. καὶ εἰ φασί με τοῦτο
 ψεύδεσθαι, ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος ὅστις βούλεται τούτων
 τάναντία μαρτυρησάτω. εἰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τοῦτο δοκοῦσιν οὔτοι λέγειν μάλιστα ἰσχυρὸν, ὡς ἀπεψη-
 φίσαντό μου νῦν οἱ δημόται, ἐγὼ τετράκις ἐπιδεικνύω πρό-
 τερον, ὅτε ὁσίως ἄνευ ¹ συστάσεως ἐψηφίσαντο καὶ ἐμὲ καὶ
 τὸν πατέρα δημότας αὐτῶν εἶναι ψηφισαμένους· πρῶτον
 μὲν γε τοῦ πατρὸς δοκιμασθέντος, ² εἴτ' ἐμοῦ, ² εἴτ' ἐν τῇ
 προτέρᾳ δοκιμασίᾳ, ὅτε ἠφάνισαν οὔτοι τὸ γραμματεῖον,
³ τὸ τελευταῖον προκρίναντες ἐμὲ ἐψηφίσαντο ἐν τοῖς εὐγε-
 νεστάτοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ ταῦ-
 τα πάντα μεμαρτύρηται.

15'. Εἰ δὲ δεῖ τὴν δημαρχίαν λέγειν, δι' ἣν ὠργίζοντό
 μοι τινές, ἐν ἧ διάφορος ἐγενόμην, εἰσπράττων ὀφείλοντας
 πολλοὺς αὐτῶν μισθώσεις ⁴ τεμένων, καὶ ἕτερα, ἃ τῶν κοι-
 νῶν διηρπάκεισαν, ἐγὼ μὲν ἂν βουλοίμην ὑμᾶς ἀκούειν·
 ἀλλ' ἴσως ἔξω τοῦ πράγματος ὑπολήψεσθε ταῦτ' εἶναι.
 ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχω δεικνύειν τεκμήριον, ὡς συνέστησαν. ἔκ-
 τε γὰρ τοῦ ὄρκου ⁵ ἐξήλειψαν τὸ ψηφιεῖσθαι γνώμη
 τῇ δικαιοτάτῃ, καὶ οὔτε χάριτος ἕνεκα οὔτε
 ἔχθρας, καὶ γὰρ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο. καὶ ⁶ ὅτι ἱερο-
 συλήσαντες τὰ ὄπλα — εἰρήσεται γὰρ —, ἃ ἐγὼ ἀνέδη-
 κα τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τὸ ψήφισμα ἐκκολάψαντες, ὃ ἐμοῖ

¹ συστάσεως² εἴτ'³ τὸ δὲ τελευταῖον⁴ τεμένων⁵ ἐξήλειψαν⁶ ὅτι γ' ἱεροσυλήσαντες

φαις) ταυτίσσι, ὅτι οὐδὲ εἰς ἀντέλεγε τοῦ μὲν
 εἶναι δημότην αὐτόν. Et v. 11. ὅτε ἄνευ
 συστάσεως. WOLF.

Ἐψηφίσαντο] Ἐψηφίσαντο Quatuor
 impressi. Wolfius lectionem excudit,
 quam representant margo Benenati, et
 Venetus noster. TAYLOR.

Ἵτι — ψηφισαμένους] Ferri potest, si
 pro Ἵτι [ut Editi] legas Ἵτι. Sin Ἵτι, recte
 ψηφισαμένοι substituitur. WOLF.

Συστάσεως] Διστάσεως Editi, et me-

lius. Vide supra ad p. 325. v. ult. TAYLOR.
 Δοκιμασίᾳ] Possit et διαψηφίσει legi.
 WOLF.

15'. Ἐξήλειψαν] Ἐξήλειψαν Bodl. cum
 marg. Benenati, quod necesse est, nisi
 ἐξήλειψον legi malis. TAYLOR.

Ἐκκολάψαντες] Ἐκκόψαντες marg.
 Paris. et MS. Ven. Quae lectio diu in-
 teraverat, ut liquet ex scholio ad hunc
 locum. Vide contra Nearam 1378. 12.
 ed. R. IDEM.

1319 ἔψηφίσαντο οἱ δημόται, συνώνυμοι οὔτοι ἐπ' ἐμέ οἱ ἕως
 ἐμοῦ τὰ κοινὰ εἰσπραχθέντες. καὶ εἰς τοσοῦτον ἀναιδείας
 ἐληλύθασιν, ὥστε ἔλεγον περιϊόντες, ἐμὲ τῆς ἀπολογίας
 ἔνεκεν ταῦτα ποιῆσαι. καὶ τίς ὑμῶν ἀν καταγνοίη μου τοσ-
 αύτην μαρίαν, ὡ ἄνδρες δικασταί, ὥστε τηλικούτων ἔνεκεν
 πρὸς τὸ πρᾶγμα τεκμηρίων ἄξια θανάτου διαπράξασθαι,
 καὶ ἂ ἐμοὶ φιλοτιμίαν ἔφερε, ταῦτα ἀφανίζεις; τὸ δὲ
 πάντων δεινότατον, οὐ δήπου γε² φήσαιεν ἀν ἐμὲ κατα-
 σκευάσαι. οὐ γὰρ ἔφθη μοι συμβᾶσα ἢ ἀτυχία, καὶ εὐ-
 θὺς ὥσπερ φυγάδος ἤδη μου ὄντος καὶ ἀπολωλότος, τούτων
 τινὲς ἐπὶ τὸ οἰκίδιον ἐλθόντες ἐν ἀγρῶ νύκτωρ ἐπεχείρησαν
 διαφορῆσαι³ τὰ ἔνδοθεν. οὕτω σφόδρα ὑμῶν καὶ τῶν νόμων
 κατεφρόνησαν. καὶ ταῦτα τοὺς εἰδότας, εἰάν βούλησθε,
 καλοῦμεν.

ἰζ'. Πολλὰ δ' ἔχων ἄλλα ἐπιδείξαι, ἂ τούτοις ἐστὶ
 διαπεπραγμένα, καὶ ἂ εἰσιν ἐψευσμένοι, ἠδέως μὲν ἀν ὑμῖν
 λέγοιμι· ἐπειδὴ δὲ ἔξω τοῦ πράγματος νομίζεται εἶναι,
 εἰώσω. ἀναμνήσθητε δ' ἐκείνων, καὶ θεάσασθε ὡς πολλὰ
 καὶ δίκαια ἔχων πρὸς ὑμᾶς ἦκω. ὥσπερ γὰρ τοὺς θεσμο-
 θέτας ἀνακρίνετε, ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμαυτὸν ὑμῖν
 ἀνακρίνω. ὡ ἄνθρωπε, τίς ἦν σοι πατήρ; ἕμοί; Θούκρι-
 τος. οἰκειοί τινες εἶναι μαρτυροῦσιν αὐτῷ; πάνυ γε. πρῶ-
 τον μὲν γε τέτταρες ἀνεψιοί· εἶτα ἀνεψιαδοῦς· εἶτα οἱ τὰς
 ἀνεψιάς λαβόντες αὐτῶν· εἶτα φράτορες· εἶτα Ἀπόλλωνος

¹ ἰπ'

² φήσειεν

³ τᾶνδοθεν

⁴ ἔχων καὶ ἄλλα

⁵ * ἐν ὑμῖν

⁶ ἐμοὶ Θούκριτος

Τῆς ἀπολογίας ἔνεκα ποιῆται] Συλλῆσαι τὰ ὄπλα, καὶ ἐκκολάφαι τὸ ψήφισμα. Quod adversarii fecerint, id eos sibi crimini dare queritur. WOLF.

Τηλικούτων ἔνεκεν — τεκμηρίων] Τηλικούτων, forte, ἀντι τοῦ, οὕτω μικρῶν. Etsi me fateor non intelligere, quid ea res reo patrocinari potuerit. Ideoque absurdiatate refutatur. IDEM. τηλικούτων, hic tantillo-rum. AUGER.

Οὐ γὰρ ἔφθη μοι —] Ut enim primum ea calamitate afflictus sum, protinus isti tanquam me jam extorri patria facto et fortunis everso, in gurgustium agreste intraverunt; ac deripere omnia quæ intus erant et exportare aggressi sunt. BUDÆUS.

ἰζ'. Ἀπόλλωνος πατρῶος καὶ Διὸς Ἑρκίου] Ἐκαλεῖτο δὲ τις Θεσμοθετῶν ἀνακριτής· εἰ

Ἀθηναῖοι εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας, καὶ τὸν δῆμον πόθεν; καὶ εἰ Ἀπόλλων ἐστὶν αὐτοῖς πατρῶος, καὶ Ζεὺς Ἑρκίος. POLL. L. VIII. C. IX. init. Ἑρκίος Ζεὺς. Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Μοσχίωνος. Εἰ φράτορες αὐτῶ καὶ βωμοὶ Διὸς Ἑρκίος, καὶ Ἀπόλλωνος πατρῶος εἰσίν. Ἑρκίος Ζεὺς, ὧ βωμοὶ ἐν τῷ ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ ἴδονται. τὸν γὰρ περιβόλον ἔξω ἐλεγον. ὅτι δὲ τούτοις μετὲν τῆς πολιτείας, οἷς εἰν Ζεὺς Ἑρκίος, δεδήλωκε καὶ Ὑπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ δημοσποιοῦ, εἰ γνήσιος, καὶ Δημήτριος ἐν τοῖς περὶ τὴν ἐν Ἀθήνῃσι νομοθεσίαν. Harpocr. v. Ἑρκίος Ζεὺς. Vide Valesium ad locum, Sigon. de Rep. Athen. IV. 3. Gyrard. Histor. Deor. col. 96. Ulpian. ad Midianam §. v. Petit. LL. Attic. I. III. t. II. §. XIX. pag. 321. 322. Edit. Wesselingii. σχ. Euripid. He-

πατρός, καὶ Διὸς ¹ Ἐρκίου γεννηταί· εἶτα οἷς ἤρία ταῦτά·
 εἶτα οἱ δημόται, πολλὰκις αὐτὸν δεδοκιμάσθαι, καὶ ἀρ-
 χὰς ἀρξάαι, καὶ αὐτοὶ διεψηφισμένοι φαίνονται. τὰ μὲν
 τοῖνυν περὶ τοῦ πατρὸς, πῶς ἂν ὑμῖν δικαιοτέρον, ἢ καθα- 1320
 ρώτερον ἐπιδείξαιμι; καλῶ δὲ ὑμῖν τοὺς οἰκείους εἰ βού-
 λεσθε· τὰ δὲ περὶ τῆς μητρὸς ἀκούσατε. ἐμοὶ γάρ ἐστι
 μήτηρ Νικαρέτη Δημοστράτου θυγάτηρ Μελιτέως. ταύ-
 τῆς τίνες οἰκείοι μαρτυροῦσι; πρῶτον μὲν ² ἀδελφιδοῦ δύο
 υἱοί· εἶτα ἀνεψιοὶ αὐτῆς· εἶτα οἱ Πρωτομάχου υἱεῖς τοῦ
 λαβόντος τὴν ἐμὴν μητέρα πρότερον· εἶτα ὁ τὴν ἀδελφὴν
 τὴν ἐμὴν τὴν ἐκ τοῦ Πρωτομάχου γήμας Εὐνικός Χο-
 λαργεύς· εἶτα υἱὸς τῆς ἀδελφῆς· ἀλλὰ μὴν καὶ φράτορες
 τῶν οἰκείων αὐτῆς καὶ δημόται ταῦτα μεμαρτυρήκασι. τί-
 νος οὖν ἂν προσδέοισθε; καὶ γὰρ ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ὁ
 πατὴρ ἔγημε, καὶ γαμηλίαν τοῖς φράτορσιν εἰσήνεγκε,
 μεμαρτύρηται· πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἑμαυτὸν ἐπέδειξα πάν-
 των μετειληφότα, ὅσων προσήκει τοὺς ἐλευθέρους. ὥστε
 πανταχῇ δικαίως καὶ προσηκόντως ἡμῖν ἂν προσθέμενοι
 τὴν ψῆφον, εὐορκοίητε. ἔτι τοῖνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς
 ἐνέα ἀρχοντας ἀνακρίνετε, εἰ γονέας εὖ ποιούσιν· ἐγὼ δὲ
 τοῦ μὲν πατρὸς ὀρφανὸς κατελείφθην, τὴν δὲ μητέρα, ἴκε-

¹ Ἐρκίου² ἀδελφοῦ δύο υἱοί· εἶτα τοῦ ἑτέρου ἀδελφιδοῦ δύο υἱοί. εἴτ' ἀνεψιοὶ

sub. v. 23. Eustath. ad Odysse. X. 335. Heins. ad Ovid. Heroid. VII. 113. Ios. Laurent. Var. Sac. Gentil. C. VIII. ΤΑΥ-
 ΛΟΝ.

Ἔτα ἡ ἡρία ταῦτά] In Aldinis post εἶτα
 et cætera deerant in lacunula, quam Vir
 doctus his vocabulis ex conjectura sua
 depromtis non bene supplevit, sc. εἶτα
 et φράτορες τῶν οἰκείων. Vide Kuhn.
 ad Poll. L. VIII. C. IX. Not. 91. Ab
 iis, qui Aldum excipiebant, optime ex
 membranis restitutum οἷς τὰ ἡρία ταῦ-
 τά. qui commune jus habent sepulturae.
 Vide Schol. ad hunc loc. Herald. Ani-
 madv. l. II. C. I. §. 15. Viros doctos
 ad Lucian. Contemplant. T. I. p. 518.
 Harpocr. in v. et σχ. ad Theocrit. Idyll.
 B. 13.

Φαῖνε καλόν. τιν γὰρ ποταίστομα ἄσυχα,
 δαίμων,
 τὰ χθονία θ' ἑκάτα, τὰν καὶ σκύλακις
 τρῶντι,

Ἐρχομένην νεκρῶν ἀνά τ' ἡρία καὶ μέλαν
 αἷμα.

In iis tamen, qui isti hiatus satisfecerunt,
 male ubique ταῦτα, non ταῦτά. Quod men-
 dum eo libentius sustulimus, propterea
 quod recte vertat Wolfius, licet incom-
 mode ediderit. TAYLOR.

Ἀδελφιδού] Ita Editi ad unum omnes.
 Quod non bene vertitur. Neque profecto
 verum est, si locum superiorem consulas,
 ubi hæc magis explicite traduntur. Non
 magis vera, quæ ex MSto Veneto et marg.
 Benenati adducuntur pro varia lectione,
 πρῶτον μὲν ἀδελφιδοῦ δύο· εἶτα τοῦ ἑτέ-
 ρου ἀδελφιδοῦ υἱοί, vel υἱοὶ δύο. Ubi
 pro ἀδελφιδοῦ Wolfius conjectavit ἀδελ-
 φοῦ. IDEM.

Ταῦτα] Potius ταῦτά cum marg. Be-
 nenati. IDEM.

Προσθέμενοι] Recte, non, ut Aldus cum
 Parisiensibus, προσθέμεται. IDEM.

Τοὺς ἐνέα ἀρχοντας] Wolfius sexiros.
 Male. IDEM.

τεύω ὑμᾶς καὶ ἀντιβολῶ, διὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα, ἀπόδοτέ μοι θάψαι εἰς τὰ πατρῶα μνήματα, καὶ μὴ με κωλύσητε, μηδὲ ἀπολίην ποιήσητε, μηδὲ τῶν οἰκείων ἀποστερήσητε, τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος, καὶ ὅλως ἀπολέσητε. πρότερον γὰρ ἢ προλείπειν τούτους, εἰ μὴ δυνατὸν ὑπ' αὐτῶν εἶη σωθῆναι, ἀποκτείναιμ' ἀν' ἑμαυτὸν, ὥστ' ἐν τῇ πατρίδι γε ὑπὸ τούτων ταφῆναι.

καὶ ὅλως ἀπολέσητε] L. καὶ ὅλως μὴ ἀπολέσητε. AUGER.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙΝΟΥ
ΕΝΔΕΙΞΙΣ.

I. TAYLORI

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA THEOCRINEM.

A PLURIMIS judicatur hæc Oratio contra Theocrinem non a Demosthene, verum a Dinarcho fuisse conscripta. Uti vides in Argumento. Harpocratio in v. Ἀγραφίου — διδάσκουσι τοῦθ' οὕτως ἔχειν Δημοσθένης τε καὶ Δεινάρχου (Rescribes Δημοσθένης τε, ἢ Δεινάρχου) ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου, κ. τ. λ. Iterumque in Θεοκρίνης. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος λοιδορούμενος Δισχίγη φησὶ, τραγικὸς Θεοκρίνης. βούλεται δὲ λέγειν αὐτὸν συκοφάντην, ἐπειδὴ ὁ Θεοκρίνης τοιοῦτος, ὡς ἐστὶ δῆλον ἐκ τοῦ κατὰ Θεοκρίνου, εἴτε Δημοσθένους ἐστὶν, εἴτε Δεινάρχου, οὗτος ὁ λόγος. Paria habet Apostol. Proverb. XIX. 49. Porro Dionysius Halicarnassensis Dinarcho diserte attribuit, Edit. Hudson. p. 186. in eo diversus a Callimacho, qui a Demosthene scribi contendit. Quod sane excidisse Callimacho valde miror, cum nonnulla dicuntur infra, ad Auctorem nostrum spectantia, quæ nemo de se lubens audiret dici, nedum ipse literis consignaret.

Videtur nonnullis hic esse Theocrines, ad quem alludit Demosthenes, Æschinem adversarium exagitans, π. Στεφ. §. ζζ'. fin. λαμπροφωνότατος, μνημονικώτατος, ὑποκριτῆς ἀριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης. Sit ita sane! Verum quod hæc postrema in Proverbium abiit, ut Erasmus opinatus est, id vehementer dubito. Hieronymus certe non iis adagialibus usus est, sed, si emendatissimis exemplaribus credendum est, ita scripsit: *Ubicunque viderint Christianum, statim illud de trivio: ὁ Γραϊκὸς, ὁ ἐπιθέτης.* Epist. XLVII. ad Furiam, de Viduitate servanda.

Hujus Orationis Actor fuit Epichares quidam, post Olymp. CIX.

1. TAYLOR.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙ- ΝΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1821

ΤΟΥΤΟΝ τὸν λόγον οὐκ οὐδ' ὅπως ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς ἀναγράφουσιν οἱ πολλοὶ, δημοσίον ὄντα φανερῶς. ὁ δὲ ἐστὶν τοῦτο ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως. κατὰ τῶν ἐτέρωτέ ποι καὶ μὴ Ἀθή-
νας σεσιτηγκότων ἐμπόρων ἢ κωκυλῶσαν Ἀθηαίων φάσεις ἦσαν δεδομένα. νόμος δὲ ἦν, ἐάν
τις τιμὰ φήσας μὴ ἐπέξειν, ἢ ἐπέξει ἀν μὴ λάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψή-
φων, χιλίας ἐκτίθειν τῷ δημοσίῳ· τοῖς δὲ ὀφείλουσι μὴ ἐξεῖναι λέγειν.
καὶ τρίτος, ἐάν μὴ τις δόξῃ δικαίως εἰς ἐλευθερίαν ἀφελεῖσθαι τινα, τὸ
ἦμισυ τοῦ τιμῆματος ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ. Ἐπιχάρης οὖν ἔδειξε Θεοκρίνῳ οὐκ
ἐξὸν αὐτῷ λέγειν ἐκ τριῶν τούτων νόμων. καὶ γὰρ ἰ Μικίαν ὡς ἐτέρωτέ ποι σεσιτηγκότα φῆναι
μὴ αὐτῷ λέγειν, μὴ ἐπέξεσθαι δὲ καὶ ἐπιμελητὴν ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἀποδειχθέντα ἑ εὐθύναι
ἀλλὰ καὶ κλοπῆς χρημάτων, ἃ ἦν ἱερὰ τῶν Ἐπανύμων καὶ τρίτον, Κηφισοδάξου δεράσπαναν εἰς
ἐλευθερίαν ἀδικῶς ἀφελόμενον τὸν πατέρα τοῦ Θεοκρίνου, προσοφλήσαι δραχμὰς πεντακοσίας.
ἐπὶ τούτοις μὲν ἢ ἔδειξε. καὶ τὸ πᾶγμα φανερῶς δημοσίον. τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσι
εἶναι Δεινάρχου, καίτοι γε οὐκ ἀπεικίκατα τῶν τοῦ Δημοσθένους.

ἰ Μικίαν

ἑ ἐν εὐθύναις

φάσεις] Παρὰ τὸ πέφασμαι, πέφανσαι, φέφανται. Unde φάσμα, φάνσις, (pro quo saepe φάσις, et apud Laertium, συγκόφασις, ἀντὶ συγκοφαντίας) unde ἀπόφασις, συγκοφάν-
τις, ἱεροφάντης, ἀποφαντικός λόγος. WOLF. φάσις est delatio certorum criminum proprie, sed καταχρηστικῶς omnium. BUDAEUS.

Μὴ ἐξεῖναι λέγειν] Hic inserenda est secunda Lex, cujusmodi fuerit: καὶ δεύτερος, τὸν ἀλόγῃ κλοπῆς ἱερῶν χρη-
μάτων ἄτιμον εἶναι· καὶ τρίτος, κ. τ. λ. WOLF. Alia via aggreditur Petitus LL. Attic. I. IV. t. IX. §. XII. pag. 464. legitque καὶ δεύτερος, τοῖς ὀφείλουσι μὴ ἐξεῖναι λέγειν. Eam quidem esse secundam legem, censent Viri praeclarissimi, Salvin.

et Duker. ad istum Petiti locum; verum parum necesse esse existimarunt, ut istae leges eo rigore atque distinctione recenserentur. Certissimum est, hoc non longe abesse a vero, idque evincit redditio sententiae, v. 7. seq. Verum istos viros eruditos consule: nam rem recte exposuerunt. TAYLOR. Cf. quoque Petit. I. II. t. VI. §. IV. et I. V. t. V. §. VI.

Ἐδειξε] Forte: ἐνέδειξε τὸν Θεοκρίνῳ λέγειν, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, ἐκ τριῶν τούτων νόμων. WOLF.

Ἐδειξε] Nonne ἐνέδειξε? JURIN. Εὐθύναις] Forte ἐν εὐθύναις, et [v. 10.] εἰς ἐλευθερίαν. [Aberat enim ab omnibus.] WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΝΔΕΙΞΙΣ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙΝΟΥ.

α. ΤΟΥ πατρὸς ἡμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτοῦ 1322
Θεοκρίνῳ ἀτυχήσαντος πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ὄφλοντος δέκα

ΕΝΔΕΙΞΙΣ] Suidas: ἰδεομένου τὸ κατα- τὸν κακῶς λεγόντα τοῦ τεθνεώτατος ἀδικῶς. καὶ
σχηματικῶς τὰ κακοφρονῶντα περὶ τὰ κοινά, Ἐνδειξις, δίκη, ἐάν τις ἄτιμος, ὃν ἢ ἀφηνήκας

τάλαντα, καὶ τούτου διπλοῦ γεγενημένου, ὥστε μὴδ' ἐλπίδα ἡμῖν εἶναι σωτηρίας μηδεμίαν· ἠγησάμην δεῖν ἐπὶ τῷ τιμωρεῖσθαι μεθ' ὑμῶν τούτον, μήτε ἠλικίαν, μήτε ἄλλο μηδὲν ὑπολογισάμενος, δοῦναι τὴν ἐνδείξιν ταύτην. καὶ γὰρ ὁ πατήρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὤπερ πάντα πειθόμενος πεποίηκα, πρὸς ἅπαντας ὠδύρετο τοὺς γνωρίμους, εἰ παραλιπὼν ἐγὼ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ διὰ τὸν πατέρα ζῆν, ἔξεστί μοι τούτον ἀμύνεσθαι, τὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἠλικίαν προφασίζόμενος, αὐτὸν μὲν περιόψομαι πάντων ἀπεστερημένον, Θεοκρίνην δὲ παρὰ τοὺς νόμους γραφᾶς γραφόμενον, καὶ συκοφαντοῦντα πολλοὺς τῶν πολιτῶν, οὐκ ἔξὸν αὐτῷ. δέομαι οὖν ὑμῶν ἁπάντων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἰκετεύω, μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου, πρῶτον μὲν ὅτι τῷ πατρὶ βοηθῶν καὶ πειθόμενος ἀγωνίζομαι, ἔπειθ' ὅτι καὶ νέος ὢν καὶ ἀπειρος· ὥστ' ἀγαπητὸν εἶναί μοι, εἰάν, τῆς παρ' ὑμῶν ὑπαρξάσης εὐνοίας, δυναθῶ δηλῶσαι τὰ πεπραγμένα τούτῳ. πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι, ὡς ἄνδρες δικασταί, προδέδομαι — τὰ γὰρ ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς εἰρήσεται — ὑπ' ἀνθρώπων, ¹ οἱ πιστευθέντες ὑφ' ἡμῶν διὰ τὴν πρὸς τούτον ἔχθραν, καὶ πυθόμενοι τὰ πράγματα, καὶ φήσαντες ἐμοὶ συναγωγ-

1323 νιεῖσθαι, ἐγκαταλελοίπασιν νυνὶ με, καὶ διαλέλυνται πρὸς τούτον ἐν τοῖς ἐμοῖς πράγμασιν, ὥστε μοι μὴδὲ τὸν συνεροῦντα εἶναι, εἰάν μή τις ἄρα μοι τῶν οἰκείων βοηθήσῃ.

β'. Πολλαῖς μὲν οὖν ἐνδείξεσιν ἦν ἔνοχος οὗτος, καὶ ἅπαντας τοὺς περὶ ταῦτα νόμους ἐφαίνετο παραβεβηκώς· καινότετον δὲ τῶν ἔργων τῶν τούτου, τὴν περὶ τὸ πλοῖου

¹ οἱ

τῷ δημοσίῳ, καὶ μὴ ἐκτετικῶς, ἄρχειν ἢ δικάζειν ἐπιχειροῖν, ἢ ἀντιποιοῦτο πράξεν, ἢ τόπαν ἀπαγορευμέναν ἐν τοῖς νόμοις. οἶον ὁ ἠταιρηκὸς τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ.
WOLF.

[ὑπολογισάμενος] Lego ὑπολογισάμενον. TAYLOR.

Διὰ τὸ τὸν πατέρα ζῆν] Mortuo enim parente, filius fit heres ejus debiti, eoque insoluto, ignominiae etiam, quae sequitur. Infra 1326. ult. ed. R. ὀφειλοντος αὐτῷ τοῦ πάππου ἀλάει, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος κληρονομεῖν τούτων τῶν ἐκείνου. Et 1340. 18. ed. R.

πότε γὰρ με καὶ δεῖ βοηθεῖν αὐτῷ; οὐχ ὅταν ἢ μὲν τιμωρία κατὰ τοὺς νόμους ἦ; Dixit Demosthenes c. Androt. §. i. οὐκ ἔξὸν γέγραφας. κληρονόμου γὰρ σε καθίστησιν ὁ νόμος τῆς ἀτιμίας τῆς τοῦ πατρός· ὅτι δ' ἀτίμῳ σοι λέγειν οὐ προσήκει, οὐδὲ γράφειν. Legem disertissime scriptam habes: Νόμος γὰρ ἦν· Εἰ τις ὀφείλων πρὸ τῆς ἐκτίσεως τελευτήσῃ, τοὺς παῖδας ἀποδιδῆναι τὸ ὄφλημα· εἰ δὲ μὴ, καὶ αὐτοὺς ἀτίμους εἶναι, ἕως ἂν ἀποδώσῃ. Haec dedit Ulpianus ad illa Demosth. c. Timocrat. §. μς'. μέλλων κληρονομήσει τῆς ἀτιμίας, ἂν ἐκείνός τι πάθῃ. IDEM.

φάσιν εὐρίσκομεν γεγонуῖαν. διόπερ ταῦτα γράψας εἰς τὴν ἔνδειξιν, ἔδωκεν ὁ πατήρ μοι. πρῶτον μὲν οὖν, τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸν περὶ τῶν φαίνοντων, καὶ οὐκ ἐπέξιόντων, ἀλλὰ διαλυομένων παρὰ τοὺς νόμους· ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι προσήκειν μοι ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου· εἴτα τὴν φάσιν αὐτὴν, ἣν οὗτος ἐποίησατο κατὰ τοῦ ¹ Μίκωνος. λέγει.

NOMOS. ² ΦΑΣΙΣ.

ὁ νόμος οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῖς προαιρουμένοις ἢ γράφεσθαι γραφάς, ἢ φαίνειν, ἢ ἄλλο τι ποιεῖν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ γεγραμμένων, προλέγει διαρρήδην, ἐφ' οἷς ἕκαστόν ἐστι τούτων ποιητέον. ³ ἔστι δὲ ταῦτα, ὡς περ ἠκούσατε ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, εἰάν ἐπεξιῶν τις μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἀποτίνειν, κἂν μὴ ἐπεξίῃ, ὡς Θεοκρίνη, χιλίας ἑτέρας· ἵνα μήτε συκοφαντῇ μηδεὶς, μήτε ἀδειαν ἔχων ἐργολαβῇ, καὶ καδυφείῃ τὰ τῆς πόλεως. φημὶ δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἔνδειξιν ἔνοχον εἶναι Θεοκρίνην, τῷ φήναντα ⁴ Μίκωνα Χολλίδην, μὴ ἐπεξελεθεῖν, ἀλλ' ἀργύριον λαβόντα ἀποδόσθαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦτο ἀποδείξω σαφῶς, ὡς ἐγὼ νομίζω. καὶ τοι Θεοκρίνης γε, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ οἱ μετὰ τούτου, οὐδὲν ὅ, τι οὐ πεποιήμασι, προσιόντες τοῖς μάρτυσι, ⁵ καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦντες αὐτοῖς, τὰ δὲ πείθοντες μὴ μαρτυρεῖν· ἀλλ' ὅμως εἰάν ὑμεῖς

1324

¹ Μίκωνος² Deest ΦΑΣΙΣ.³ * ἔτι δὲ⁴ Μίκωνα⁵ Deest καί.

Ἐ. ΦΑΣΙΣ] Dele. Sedem hic habere nequit: infra autem p. 337. v. 6. IDEM. AUGER.

Ὅστος] Restitui eam vocem ex auctoritate Cod. Aug. et Edit. Lutecianæ. TAYLOR.

Ὁ νόμος οὗτος —] Vid. Herald. Anim. in Salinas. Obs. ad J. A. et R. I. VII. c. XVI. §. XVI.

Ἐάν ἐπεξιῶν τις] Si quis delationem ad sententiam usque prosecutus etc. κἂν μὴ ἐπεξίῃ, quod si delationem institutam prodiderit, etc. BUNDEUS.

Ἴνα μήτε συκοφαντῇ etc.] Ut nec calumpniando, nec negotia facessendo lucrum aucupetur, nec pravaricationes facitet in reipub. detrimentum. ἐργολαβεῖν enim est, rem perficiendam suscipere et inde lucrum facere, ut redemptores solent: quod ge-

nus Cicero sequestres appellare solet. Hoc autem verbo oratores pro iis interpretibus et sequestribus utuntur, qui iudiciis corrupendis, aut ejuscemodi maleficiis suscipiendis operam suam locant. παραγγυᾶν est mandare, idem fere quod παραγγέλλειν, h. e. nunciare et indicere. BUNDEUS.

Τῷ φήναντι etc.] Forte: τῷ φήναντα (ἐπειδὴ ἔφηνε) Μίκωνα Κολλυτιέα, μὴ ἐπεξελεθεῖν. Sed cum Χολλίδης sapius occorrat, nihil est, quod in Κολλυτιέα vertamus. WOLF. Recte Wolfius in priori causa, invitis omnibus libris cussis. Auctoritatem suam addidit marg. Morelii. τῷ φήσαντι Cod. August. Quid hominem impulit ad posteriorem illam, petulantem sane, Crisin, ego prorsus divinare nequeo. TAYLOR.

βούλησθε τὰ δίκαια βοηθεῖν μοι, καὶ κελεύητε αὐτοὺς, μᾶλλον δὲ ἀναγκάζοντος ἐμοῦ, συναναγκάζητε ἤτοι μαρτυρεῖν, ἢ ἐξόμνυσθαι, ¹ καὶ μηδὲ ἔατε λόγους λέγειν, εὐρεθήσεται τάληθές. λέγε οὖν πρῶτον μὲν τὴν φάσιν, εἶτα τὰς μαρτυρίας.

ΦΑΣΙΣ.

ταύτην τὴν φάσιν, ὧ ἄνδρες δικάσται, ἔδωκε μὲν οὗτος προσκαλεσάμενος τὸν ² Μίκωνα· ἔλαβε δὲ ὁ γραμματεὺς ὁ

¹ καὶ μὴ ἔατε λόγους αὐτοὺς λέγειν, εὐρήσετε τάληθές.

² Μίκωνα

Μηδὲ ἔατε λόγους λέγειν] Si eos non sinatis aliud atque aliud causificando verba loquaciter facere. BUDÆUS.

Προσκαλεσάμενος] In margine Benenati προσκαλεσάμενος. Quas voces cum sæpe misceri video, id non vitio, aut ἀκυρολογία elegantissimæ Gentis, quæ sermonem accuratum semper affectabat, tribuere soleo, verum librariorum imperitiæ vel festinationi, qui eorum monumenta descripsere. Nonnulli sunt, et in isto numero doctissimum Budæum video, quos quasi peritæos tantæ ἀκριβείας omnem omnino distinctionem plane tollere velle sentio. Sed non ita est: Non. Πρόσκλησις est in Jus vocatio, Litis Denunciatio, Actionis principium et fundamentum. Ita Romani Icti, in jus ad Prætozem vocare, clamare. Vid. I. 3. C. de annali except. Ex quacunque causa ad Prætozem, vel alios, qui jurisdictioni præsent, in jus vocatus venire debet. I. 2. D. Si quis in jus vocatus. Atque ita vulgus quoque nostrum loqui solet. Πρόσκλησις est quædam quasi Conventio, Actus extrajudicialis, Provocatio quædam, sive Invitatio; veluti solet fieri, ubi quis adversarium suum ad Arbitros potius invitavit, quam apud Judicem sistit, Civem ad testimonium dicendum, aut Servum alienum ad quæstionem postulat. Ideoque probantis est potius, quam in jus vocantis: itaque προσεκάλεσαν ad litem instituendam, προσεκάλεσαν autem ad finiendam, dirimendamve. Hæc omnia exemplis probabo; Tu fac attento sis animo. Demosth. c. Pantænet. §. γ'. a med. Προκαλοῦνται πρόκλησιν ἡμᾶς, ὡς οὐ δεξομένους, ἢ κομισσασθαι πάντα τὰ χρήματα παρ' αὐτῶν καὶ ἀπελθεῖν, ἢ διαλύσαι σφᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐνεκάλουν. In arbitrio itaque litigantium, non in jure constitit. Pergo. Demosth. c. Stêph. ψευδομαρτ. Α. §. ε'. Οἶμαι γὰρ ἅπαντας ἡμᾶς εἰδέναι, ὅτι, ὅσα μὴ δύνατον πρὸς ὑμᾶς ἀγαγεῖν ἐστὶ τῶν πε-

πραγμένων, τούτων προκλήσεις εὐρέθησαν· οἷον, βασταίξην εἰν ἐστὶν ἐναντίον ἡμῶν ἀνάγκη τούτου πρόκλησιν εἶναι. οἷον, εἴ τι πέπρακται καὶ γέγονεν ἔξω που τῆς χώρας, ἀνάγκη καὶ τούτου πρόκλησιν εἶναι, πλὴν ἢ βαδίξην, οὗ τὸ πᾶγμα ἐπεράχθη, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. Suidas: Πρόσκλησις, πρὸς ἧς καλεῖ τις εἰς δικαστήριον ἢ βουλήν κλητῆρας ἔχων· Πρόκλησις δὲ χάρις τοῦ σ, καὶ προκαλεῖσθαι ἐπὶ διατητήν. Pollux L. VIII. C. VI. §. 62. Πρόσκλησις ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητούντων — ὁ γὰρ ἀμφισβητῶν προσκαλεῖται τὸν ἐπιδικασμένον πρὸς τὸν ἀρχοντα — Πρόκλησις δὲ ἐστὶ λύσις τῆς δικῆς ἐπὶ τινι ἀρισμένῳ, ἕρκῳ, ἢ μαρτυρίᾳ, ἢ βασάνῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. Occurrit Formula Προκλήσεως in Orat. c. Nearam juxta finem, p. 1387. 13. ed. R. Hi igitur sint vocabulorum istorum termini sacri; atque, hac oratione mea duce, rescribes semper, vel volentibus, vel etiam invitatis MStis, prout hæc legitima et perennis distinctio postulat. Verbi gratia, παρακλήσει c. Aphob. Α. §. ιβ'. fin. non erit cum Codd. προσκλήσει, sed mecum παρακλήσει. Vicissim προσκαλοῦμαι c. Aphob. ψευδομαρτ. §. ε'. erit προκαλοῦμαι, opein ferentibus membranis. Et similiter in locis innumeris. Hæc attem fusius persequenda, ubi de Rep. Atheniensis liberibus disseruero. TAYLOR. [v. Suid. et Harpoer. v. πρόκλησις et πρόσκλησις. Salmas. ad Jus Attic. extrem. Idem ad Achill. Tat. Herald. Animadv. L. VI. c. pen. Petit. LL. Att. p. 440. 441. Pollux. Demosth. pro Corona et contra Pantænet. c. Nearam sapius, §. ις'. fin. c. Theor. §. β'. med. §. γ'. post med. §. ζ'. fin. §. η. fin. §. θ'. c. Aphob. Α. §. ιβ'. fin. Aphob. ψευδομ. §. ε'. Wolf. ad Macart. §. γ'. Index ad Lysiam. Demosth. c. Bæotum π. νόμ. §. ε'. post med. c. Macart. §. δ'. fin. sapius, omnino §. ις'. med. ιζ'. fin. c. Everg. §. η. §. ιγ'. c. Olymp. §. ε'. ante med. sæp. adv. Callip-

τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν Εὐθύφημος· ἐξέκειτο δὲ πολὺν χρόνον ἔμπροσθεν τοῦ συνεδρίου ἢ φάσις, ἕως λαβῶν ἀργύριον αὐτὸς εἴασε, ¹ διαγραφόντων, καὶ καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν ἀρχόντων. ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν κάλει, ὃς ἐγραμμάτευε τῇ ἀρχῇ, Εὐθύφημον.

MARTYRIA.

λέγε δὴ καὶ τὴν τῶν ἰδόντων ² ἐγκειμένην τὴν φάσιν μαρτυρίαν. λέγε.

MARTYRIA.

κάλει δὲ καὶ τοὺς τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητάς, καὶ αὐτὸν τὸν ³ Μίκωνα, οὗ ἔφηνε τὸ πλοῖον, καὶ τὰς μαρτυρίας ἀναγίγνωσκε.

MARTYRIA.

γ'. Ὡς μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔφηνε Θεοκρίνης ⁵ τὸ τοῦ Μίκωνος πλοῖον, καὶ ὡς ἐξέκειτο πολὺν χρόνον ἢ φάσις, καὶ ὡς εἰς τὴν ἀνάκρισιν καλούμενος οὐχ ὑπήκουσεν,

¹ διαγραφῆναι καλούντων   ² ἐκκειμένην   ³ Μίκωνα   ⁴ Μαρτυρία.   ⁵ τὸ Μικίωνος

pum §. ε. §. δ'. Vales. ad Harpocr. p. 161. 163. Dem. adv. Eubul. p. 1303. 5. ed. R. pro Phorm. §. α'. fin. §. β'. fin. προκαλ. — κλητεύειν εἰς δίκην. π. Στεφ. §. μδ'. fin. Not. ad Lycurgi §. 9. Lysias bis wrong. In schedis TAYLOR.]

[Ἐπιμελητῶν] De his consule Petitem LL. Attic. pag. 511. Vales. ad Harpocrat. p. 70. Meurs. in Piræo C. V. et Attic. Lect. I. 19. IDEM.

[Διαγραφόντων] [Nam vulgo ita editur] Lege διαγραφόντων. Τῶν ἀρχόντων διαγραφόντων, τουτίστιν, ἀναιρούντων τὴν ἔνδειξιν, καὶ καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἔνδειξιν, καὶ καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἔνδειξιν, καὶ καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάκρισιν (quam secuta est, ut apparet, ἡ ἀνάκρισις) τῆς φάσεως, Suidas: Διαγραφὴ δίκης, ὅταν ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐγκλήματος ὁ φεύγων, ἢ κατὰ συγχώρησιν τοῦ δίκουτος, ἢ κατὰ διάγνωσιν τῶν δικαστῶν, καὶ μηκέτι παρὰ μηδενὸς ἐγκαλεῖται. Idem: Ἀνάκρισις, ἐξέτασις ὑφ' ἐκάστης ἀρχῆς ποιημένη πρὸς τῶν δικῶν περὶ τῶν συντηθέντων εἰς τὴν ἀγῶνα· ἐξετάζουσι δὲ καὶ εἰ ἕκαστος εἰσάγειν χρεὶ ταύτας. Locus est sane dubius. Verti: recensentibus pratoribus. Pro quo reponas licet: indicationem tollentibus. WOLF. Lege cum MSto Aug. εἴασε διαγραφῆναι, καλούντων αὐτὸν εἰς

τὴν ἀνάκρισιν τῶν ἀρχόντων. Jam locus non amplius erit dubius, et quæ adduxit noster Wolfius ad exponendum, quid sit Διαγραφὴ, quid Ἀνάκρισις, locum habebunt optimum. Jacuit diutius: ante concilium ea Indicatio, donec ille argento accepto si verit eam induci; antiquari, e rotulis expungi, vocantibus eum (sed frustra) ad questionem de causa introducenda, sive consistenda, Judicibus, qui isti rei præerant. Vide omnino Vales. ad Harpocrat. p. 10. et 41. infra ad v. ult. TAYLOR. L. διαγραφῆναι καλούντων αὐτὸν, ex MS. Aug. AUGER.

[Ἐγκειμένην] Ita Editi nonnulli. Sed corrigendum est ἐκκειμένην, ut modo ἐξέκειτο, v. 1. et pen. Infra, p. 345. v. 5. in loco parili, τῶν ἰδόντων ἐκκειμένην τὴν φάσιν. Noster o. Midiam, §. κθ'. ἴνα ἐκκείτο πρὸς τῶν Ἐπονύμιων, καὶ πάντες ὄρῃεν, Εὐκλήμων Λουσιεὺς ἐγράφατο Δημοσθένην Παιανίεα λειποταξίου. TAYLOR.

γ'. Ἀνάκρισιν] Recte Budæus hæc vertit: ad judicii constitutionem, causæque exordium. Vide supra ad v. 3. Ea mente scripsit A. Gellius V. 10. Et cum ad iudices conjiciendæ consistendæque Causæ gratia venissent, tum Protagoras sic exor-

οὐδὲ ¹ ἐπῆλθεν, ἀκηκόατε μαρτυρούντων τούτων, οὐς εἰδέναι
 μάλιστα προσῆκεν. ὅτι δ' οὐ ταῖς χιλίαις μόνον ἑνοχός
 1325 ἐστίν, ἀλλὰ καὶ ἀπαγωγῆ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα κελεύει
 καὶ τοὺς ναυκλήρους, ῥαδίως ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου γνώσεσθε.
 βουλόμενος γὰρ ὁ τὸν νόμον τιθεὶς, μήτε τοὺς ἀδικοῦντας
 τῶν ἐμπόρων ἀθώους εἶναι, μήτε ³ τηνάλλως πράγματ'
 ἔχειν, ἀπλῶς ἀπεῖπε τοῖς τοιούτοις τῶν ἀνθρώπων μὴ
 φαίνεσθαι, εἰ μὴ πιστεύει ⁴ τίς αὐτῶν δείξειν ἐν ὑμῖν ⁵ τὰ γε-
 γεννημένα, περὶ ὧν ποιεῖται τὴν φάσιν. εἰ δέ τις ⁶ παρ'
 αὐτὰ ποιῆ τῶν συκοφαντούντων, ἐνδείξειν αὐτῶν εἶναι, καὶ
 ἀπαγωγῆν. μᾶλλον δὲ λέγε τὸν νόμον αὐτόν. πολὺ γὰρ
 ἐμοῦ σαφέστερον διδάξει.

ΝΟΜΟΣ.

ἀκούετε ⁷ τῶν νόμων ἃ κελεύουσιν πᾶσχειν, ὧ ἄνδρες δικασ-
 σταί, τὸν συκοφάντην; οὐκοῦν εἰ μὲν ⁸ τι πεποικηκότα τού-

¹ ἐπέηλθεν
² τὰ] ταῦτα

² τὸν συκοφαντοῦντα

³ τηνάλλως] τοὺς ἄλλους

⁴ τίς

⁶ παρὰ ταῦτα ποιῆ * τὰ τῶν

⁷ τοῦ νόμου ἃ κελεύει

⁸ τι * εἰδὸς πεποικηκότα

sus est etc. Non est Judicium ipsam, sed ipsius preparatorium, ubi quaeritur περὶ τῶν συντεινόντων εἰς τὸν ἀγῶνα, utrum causa instituenda sit, necne. Οὐ πάσας δικας, inquit Suidas, κελεύουσιν οἱ νόμοι εἰσάγεσθαι, ἀλλ' ὁ φεύγων ἀντιλέγη, καὶ παραγράφεται, λέγων εἰσαγόμενον μὴ εἶναι αὐτὴν, πρότερον ἐπὶ τούτῳ γίνεται κρίσις, ἥτις δίκης ἀνάκρισις λέγεται. IDEM.

Ἐπῆλθεν] Repone, Cod. Aug. sive jus-
 sore, ἐπεξῆλθεν. Ita in Argumento, p. 334. v. 8. φῆναι μὲν αὐτὸν λέγει, οὐκ ἐπεξελεῖν δέ. Et, Oratione ineunte, p. 336. v. 3. φαινόντων καὶ οὐκ ἐπεξῆλθόντων. Infra p. 344. v. pen. δὸς Θεοκρίνης οὗτος τὴν φάσιν οὐκ ἐπεξῆλθε: et p. 348. v. pen. ἵνα Δημοσθένης μὴ ἐπεξῆλθε τὴν γραφὴν, ἢ ἐγράψατο αὐτόν. Verte autem: eum non paruisse, neque litem intendisse. IDEM. M. ἐπέηλθεν. AUGER.

Ἀθώους εἶναι] Τοὺς ἀδικούντας τῶν ἐμπόρων τινα, ἀθώους εἶναι, marg. Morelii. Verum omnino extra id, quod res est. Et optime mentem Auctoris representavit ejus fidissimus Interpres: neque delinquentes esse indemnes, neque insontes verari. TAYLOR.

Μήτε τοὺς ἄλλους] Alii μήτε καὶ ἄλλους. Forte: μήτε τηνάλλως πράγματ' ἔχειν, τούτεστι, μάτην ἑνοχλεῖσθαι. WOLF. Re-

stitue omnino antiquam lectionem, quam adeo inconsiderate exterminavit Wolfius. Miror, hominem, qui tam bene verterit, tam infeliciter hariolari. TAYLOR. Repone ut in vulgatis μήτε τοὺς ἄλλους, alios, i. e. eos qui sunt insontes. AUGER. V. Bergler. ad Alciph. Epist. l. I. ep. 19. et Petit. Comm. in L. A. l. V. t. V. §. V.

Ἀπλῶς ἀπεῖπε —] Plane hujusmodi homines vetuit delationes facitare: nisi si quis est qui confidat se palam facturum vobis ea esse perpetrata, quorum ipse delationem fecerit. Quod si quis alioqui calumniator esse sustinuerit, hunc et postulare licere et deferre voluit. BUDÆUS.

Τοῖς τοιούτοις] Forte τοὺς τοιούτους. ἀπλῶς ἀπεῖπε sc. μὴ φαίνειν τοὺς τοιούτους. Et recte satis Interpres. TAYLOR. L. τοὺς τοιούτους. AUGER. Credo non opus esse τοὺς τοιούτους. D'Orville ad Char. Aphrod. l. VII. c. VI. p. 630.

Τὰ γεννημένα] Forte ταῦτα γεννημένα. Et [p. 340. v. 6.] τοὺς ναυκλήρους, τὸν νόμον. Τὸ καὶ παρέλκει. WOLF. Recte hoc quidem. TAYLOR.

Ἐνδείξειν — ἀπαγωγῆν] Vide Salmas. de M. U. pag. 781. 782. Herald. Animadv. L. IV. C. IX. §. 9. seq. IDEM.

Οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποικηκότα τούτων, ὧν ἐγράψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποικηκότα τῶν

των, ἃν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεπωικέναι τὸν
¹ Μίκωνα, καθυφῆκε τὸ πρᾶγμα, καὶ διαλέλυται πρὸς τὸν
 ἄνθρωπον, ἀδικεῖ πάντας ὑμᾶς, καὶ δικαίως ὀφείλει τὰς
 χιλίας. εἰ δὲ πλεύσαντα αὐτὸν ² δικαίως οἱ προσῆκεν —
 ἔστω γὰρ ³ τοῦθ' ὁπότερον οὗτος βούλεται — φαίνει, καὶ
 προσκαλεῖται, ⁴ καὶ συκοφαντεῖ τοὺς ναυκλήρους, καὶ τὸν
⁵ νόμον οὐ μόνον τὸν πρότερον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀρτίως ἀνα-
 γνωσθέντα παραβέβηκε, καὶ καταμεμαρτύρηκεν αὐτοῦ
 μηδὲν ὑγιές, μήτε λέγειν, μήτε πράττειν. τίς γὰρ ἂν παρ-
 εἰς τὸ, δικαίως πράττοντα λαβεῖν τὸ μέρος τῶν χρημάτων
 κατὰ τὸν νόμον, διαλυσάμενος ⁶ ἐβουλήθη μικρὰ κερδάναι,
 καὶ τούτοις ἔνοχον αὐτὸν καταστῆσαι τοῖς νόμοις, ἐξὸν,
 ὅπερ ἀρτίως εἶπον, τὰ ἡμίσεια τῶν φανθέντων λαβεῖν; οὐδ'
 ἂν εἰς, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ οὐ συνειδῶς ἑαυτῷ συκοφαν-
 τοῦντι.

δ'. Δύο μὲν τοίνυν οὗτοι νόμοι εἰσὶν, οὓς παραβέβηκεν ὁ 1326
 τοὺς ἄλλους παρανόμων γραφόμενος. ἕτερον δὲ ⁷ τὸν τρίτον,
 ὃς ὁμοίως κελεύει κατὰ τε τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ τὰς
 ἐνδείξεις τὸν βουλούμενον ποιεῖσθαι τῶν πολιτῶν, καὶ εἰάν
 τις ὀφείλῃ τῇ Ἀθηνᾷ, ἢ τῶν ἄλλων θεῶν, ἢ τῶν ἐπωνύμων
⁸ τῶν. φανήσεται οὗτος ὀφείλων, καὶ οὐκ ἐκτετικῶς ἐπτα-
 κοσίας δραχμὰς, ἀς ὧφλεν ἐν ταῖς εὐθύταις τῷ ἐπωνύμῳ
 τῆς αὐτοῦ φυλῆς. καί μοι λέγε τοῦτ' αὐτὸ τοῦ νόμου.

¹ Μικίοντα, καθυφῆκε

² δικαίως αὐτὸν

³ [τοῦθ']

⁴ [καί]

⁵ νόμον * εἰ καὶ μὴ τὸν πρ., ἀλλὰ * γε τὸν ἀρτ.

⁶ ἡβουλήθη

⁷ Deest articulus.

⁸ τῶν. * ὧ φανήσεται

Μίκωνα, καθυφῆκε τὸ πρᾶγμα] Vix sanam crediderim constructionem, nisi et lectione et interpunctione hunc in modum correcta: οὐκ ὄν εἰ μὲν τι πεπωικέναι τὸν τούταν, ἃν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεπωικέναι, τοῦ Μίκωνος, καθυφῆκε τὸ πρᾶγμα. Nolim vero contendere, si velis retinere πεπωικέναι τὸν Μίκωνα. JURIN.

Μίκωνα] Μίκωνα φῆνας, καθυφῆκε κ. τ. λ. Imperfecta est enim alioquin constructio. delato Micone pravariatus est. WOLF. Omnino erit aliquid istiusmodi. Labat enim Sententia. Diu suspicabar, πεπωικέναι — τὸν Μίκωνα absolute dici, ut solent aliquando Graeci Scriptores. TAYLOR. Minime male, Taylorus accusativum absolutum agnoscit. Credo accusativum praemissum, quia sequitur accusativus τὸ πρᾶ-

γμα per quasi appositionem. Certe cum Jurino, et hic more suo mutationem tentante, nullo fecerim modo. D'Orville ad Char. Aphrod. I. VII. c. VI. p. 642.

καὶ τὸν νόμον] Dele καί. JURIN. Vid.

Petit. Comm. in L. A. I. V. t. V. §. IV.

Πράττοντα] Ferri potest, sed quia sequitur διαλυσάμενος, quid si πράττων legas? WOLF. Verte: Quis, neglecto beneficio Legis, quae ei dimidium bonorum assignat recte peragendo, parvum lucellum malit rem transigendo? Mox, v. 12. καὶ τοῦτο Ald. haud male. Et deinde, ibid. καταστήσας Cod. Aug. TAYLOR. Sed vulgata satis proba. D'Orville ad Char. Aphrod. I. V. c. IV. p. 452.

δ'. φανήσεται] Ante φανήσεται videtur desiderari καὶ ὄν vel ὄ. AUGER.

ΝΟΜΟΣ.

ἐπίσχεσ. ἀκούεις οὕτως τί λέγει; ἢ τῶν ἐπωνύμων τῶ. λέγε δὴ τὴν τῶν φυλετῶν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ταχύ γ' ἂν οὗτος, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὀλίγων φροντίσειεν, ἢ τῶν ¹τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου πλεόντων, ὡς περὶ ὁ ²Μίκων, ὅστις τοὺς φυλέτας παρόντας οὐτ' ἔδεισεν, οὐτ' ³ἠσχύνθη; τοῦτο μὲν, οὕτως αὐτῶν τὰ κοινὰ διοικήσας, ὡστ' ἐκείνους κλοπὴν αὐτοῦ καταγνῶναι· τοῦτο δὲ, ὄφλων, καὶ τοὺς νόμους ἀκριβῶς εἰδὼς, ὅτι ⁴κωλύουσιν αὐτὸν γράφεσθαι γραφὰς ἕως ἂν ἐκτίση, βιαζόμενος, καὶ νομίζων δεῖν τοὺς μὲν ἄλλους τοὺς ὀφείλοντας μηδενὸς μετέχειν τῶν κοινῶν, αὐτὸν δὲ κρείττω τῶν νόμων εἶναι. φήσει τοίνυν τὸν πάππον, ⁵οὐκ αὐτὸν, εἶναι, τὸν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένον· καὶ περὶ τούτου πολλοὺς ἐρεῖ λόγους, ὡς ἐκεῖνός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀκριβές, ὁπότερός ἐστιν, οὐκ ἔχω λέγειν· εἰ δ' οὖν ἐστίν, ὡς οὗτος ἐρεῖ, πολὺ δικαιότερον εἶναι νομίζω καταψηφίσασθαι ὑμᾶς αὐτοῦ, εἰ ταῦθ' οὕτως ἐστίν. εἰ γὰρ, ὀφείλοντος αὐτῷ τοῦ πάππου ⁶πάλαι, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος κληρονομεῖν τοῦτον τῶν ἐκείνου, προσῆκον αὐτῷ μηδὲ πάλαι γράφεσθαι, γράφεται, καὶ διὰ τοῦτο οἴησεται δεῖν ἀποφεύγειν, ὅτι πονηρὸς ἐκ τριγωνίας ἐστίν, οὐ δίκαια ἐρεῖ, ὧ ἄνδρες δικασταί. ὡς οὖν καὶ παρ' αὐτοῦ Θεοκρίνου ὁμολογεῖται ⁷τούτ' εἶναι τὸ ὄφλημα, καὶ κατετάξατο τοῖς φυλέταις ὑπὲρ αὐτοῦ

¹ τὸν² Μικίων³ ἠσχύνθη,⁴ κωλύουσιν⁵ οὐκ αὐτὸν⁶ τούτου⁷ αὐτοῦ κ. τ. ἀ., καὶ τοῖς

Ὀλίγων] Ita impressi omnes præter Morelianum, qui clare habet ὀλίγων. Eam lectionem defendit Scholiastes: Ὀλίγων φροντίσειεν] τούτ' ἐστὶν ὀλιγοφροντίσειεν. Et recte sane. Delendum est ergo τὸ ἢ post φροντίσειεν, nempe, ἀνθρώπων τῶν τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου πλεόντων. Curabit iste scilicet eos homines, qui maximam ætatis partem in navigando conterunt! Inter quos et τοὺς παρόντας φυλέτας utilis est distinctio. TAYLOR.

Βιαζόμενος] Repone τούτους βιαζόμενος, ad sustentandam Grammaticam, quæ

visa est laborare. Aut hoc pacto demum: τοὺς νόμους, οὓς ἀκριβῶς ἢ δεῖ — βιαζόμενος. IDEM. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. IV. t. IX. §. XIII.

Γράφεται] Ita marg. Benenati. ἐγράφεται Aug. ἐγγράφεται Editi. Forte εἰ γὰρ — προσῆκον αὐτῷ μηδὲ πάλαι γράφεσθαι, ἐπιγράφεται. TAYLOR.

Κατετάξατο] Κατατάξασθαι apud Demosthenem est quod JClī vocant pecuniam constituere, cujus rei tractatus est l. XIII. digestorum. Cic. ad Attic. l. XVI. 'Scis me jampridem constituisse Montani no-

καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, τοῖς βουλευμένοις εὐορκεῖν οὐ καλῶς ἔχει ταύτην ἀπογοινώσκειν τὴν ἐνδειξίν· λάβε μοι τὸ ψήφισμα ὃ εἶπεν ἐν τοῖς φυλέταις Σκιρωνίδης.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

προσελθὼν δ' οὗτος Θεοκρίνης ὡμολόγησεν ὀφείλειν καὶ ἐκτίσειν ἐναντίον τῶν φυλετῶν, ἐπειδὴ προσιόντας ἡμᾶς ἤσθετο, καὶ βουλευμένους ἀντίγραφα τῶν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένων λαβεῖν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

πολύ γ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ¹ Λεοντίδας τοὺς ἀναγκάσαντας ἀποδοῦναι Θεοκρίνην τὰς ἐπτά μνᾶς ἐπηνέσατ' ἀν μᾶλλον, ἢ τοῦτον.

έ. Τέταρτος τίνυν ἕτερος νόμος ἐστίν, — ὁμολογῶ γὰρ τῶν τούτῳ πεπραγμένων τὰ πλεῖστα ἐζητακέαι —, καθ' ὃν ὀφείλει πεντακοσίας δραχμὰς Θεοκρίνης οὗτος, οὐκ ἐκτετικότης αὐτῷ τοῦ πατρὸς, ἀς προσῶφλεν ἀφελόμενος τὴν Κηφισοδώρου Φεράπαιναν εἰς ἐλευθερίαν, ἀλλὰ διοικησαμένου πρὸς Κτησικλέα τὸν λογογράφον, ὃς ἦν ἐπὶ τοῖς τῶν ἀντιδίκων πράγμασιν, ὥστε μὴ ἐκτίσαι, μὴ εἰς ἀκρόπολιν ἀνενεχθῆναι. ἀς οὐδὲν ² μὲν ἤττον οἶμαι Θεοκρίνης ὀφείλει νυνὶ κατὰ τὸν νόμον. οὐ γὰρ, εἰάν Κτησικλῆς ὁ μέτοικος συγχωρήσῃ τούτῳ, πονηρὸς πονηρῶ, μὴ παραδοθῆναι τοῖς πράκτορσι τὸν ³ προσόφλοντα κατὰ τὸν νόμον, διὰ τοῦτο δεῖ τὴν πόλιν ⁴ ἀποστερεῖσθαι τῶν ἐκ τῶν νόμων ἐπικειμένων ⁵ ζημιῶν· ἀλλὰ προσήκει τοὺς ἀντιδίκους, ὑπὲρ μὲν τῶν ἰδίων, ὅπως ἀν ⁶ αὐτοὺς πείθωσι, διοικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους, ὑπὲρ δὲ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον,

¹ Λεοντίδας ² [μὲν] ³ προσοφείλοντα ⁴ ἀποστερεῖσθαι ⁵ ζημιῶν; ⁶ αὐτοὺς

mine H-S. XX. dissolvere.' BUDÆUS.

Τοῖς βουλευμένοις] Melius καὶ τοῖς βουλευμένοις, ut recte se habent Editiones superiores. TAYLOR.

ΨΗΦΙΣΜΑ. πολὺ γ'] Delerem titulum ΨΗΦΙΣΜΑ, quæ mihi videtur recidendus, ut superfluous et sensum impediens. AUGER.

Ἐπηνέσατ'] Ἐπαινήσατ'. JURIN.

AUGER.

Ἡ ταῦτον] Deesse aliquid post hanc vocem omnino arbitror: Πολὺ — Λεοντίδας

— ἐπηνέσατ' ἀν μᾶλλον, ἢ τοῦτον***. Vel fortasse post λαβεῖν supra v. 8. Nam quæ ibi sequuntur, ex abrupto omnino sequi videntur. TAYLOR.

έ. ὀφείλει] Scribe, ut alii, ἀς οὐδὲν μὲν ἤττον (οἶμαι) Θεοκρίνης ὀφείλει, vel, ut alii demum, ἀς οὐδὲν μὲν ἤττον οἶμαι Θεοκρίνην ὀφείλειν. IDEM.

Αὐτοὺς] Lege αὐτοὺς, i. e. se invicem. In Oratione proxima, c. Neeram, p. 1360. 20. ed. R. εἰάν δὲ καὶ ἄλλως πως ἀλλήλους

ὅπως ἂν οἱ νόμοι κελεύωσι. καὶ μοι λέγε ¹ τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ, ὃς ἂν δόξῃ μὴ δικαίως ² εἰς ἐλευθερίαν ἀφελέσθαι, καὶ τὴν τοῦ Κηφισοδώρου μάρτυριαν.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λέγε δὴ κακείνου τὸν νόμον, τὸν ἀπ' ἐκείνης κελεύοντα τῆς ἡμέρας ὀφείλειν, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλη, εἴαν τε ἐγγεγραμμένος ἦ, εἴαν τε μὴ.

ΝΟΜΟΣ.

ς'. Πῶς οὖν ἄλλως, ὧ ἄνδρες δικασταί, προσήκει τὸν δικαίως κατηγοροῦντα ἀποφαίνειν ὀρθῶς ἐνδεδειγμένου Θεοκρίνου τουτονι, καὶ μὴ μόνου ἔνοχον ὄντα τῇ ἐνδείξει κατὰ τὰς χιλιάς ἐφ' αἷς ἐνδεδείκται, ἀλλὰ καὶ ³ πολλοῖς ὀφλήμασιν; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς νομίζω. οὐ γὰρ δὴ γε προσδοκᾶν δεῖ, Θεοκρίνου αὐτὸν ὁμολογήσειν ὀφείλειν ⁴ ὑμῖν τῷ δημοσίῳ, καὶ δικαίως ἐνδεδείχθαι φῆσειν· ἀλλὰ τούναντίον, πάντα λόγον μᾶλλον ἔρειν, καὶ πάσας αἰτίας οἴσειν ὡς καταστασιάζεται, ὡς διὰ τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς εἰς ταῦθ' ἦκει. λοιπὸν γὰρ ἐστὶ τοῦτο τοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν ἐξελεγχόμενοις, αἰτίας καὶ προφάσεις εὐρίσκειν, αἷ τινες τοῦ παρόντος ὑμᾶς ποιήσουσι πράγματος ἐπιλαθομένους, τοῖς ἔξω τῆς κατηγορίας λόγοις προσέχειν. ἐγὼ δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ἑώρων ἐν τοῖς ἀνεγνω-

1329 σμένοις νόμοις γεγραμμένον, ταῦτα δ' εἶναι κύρια περὶ τῶν συκοφαντούντων, ἂν μὴ Θεοκρίνης ἐνδείχθῃς αἰτιασθαι βούληται Θεουκιδίδην, ἢ Δημοσθένην, ἢ καὶ τῶν πολιτευομένων ἄλλον τινα, ἥσυχίαν ἂν ἦγον· νῦν δὲ τούτων οὐδεμίαν ὁρῶ τῶν σκήψεων ⁵ ὑπὸ λόγον οὔσαν ἐν τοῖς νόμοις, οὐδὲ

¹ τὸν τε νόμον² εἰς τὴν ἐλευθερίαν
⁴ ὑμῖν ὀφείλειν³ πολλοῖς ἄλλοις ὀφλήμασιν
⁵ ὑπόλογον

πειθῶσι. IDEM.

ς'. [Ὁμολογήσειν] Forte ὁμολογήσειν ὑμῖν ὀφείλειν. Ἰμῶν τῷ δημοσίῳ, αὐτ' ὑμῖν καὶ τῷ δημοσίῳ minus placent. WOLF. ὑμῖν τῷ δημ. pro ὑμετέρῳ δημ. AUGER.

[Ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν] Delo prapo-

sitionem. Ita c. Aristogit. A. §. ιζ'. οἱ τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς ἀλισκόμενοι. TAYLOR.

[Ἰπὸ λόγον] Ἰπὸ λόγον marg. Benenati. Et, melius adhuc, ὑπὸ λοιπῶν, MS. Augustanus. TAYLOR. M. ὑπόλογον,

καινήν, ὡς τε ¹ προσέχειν νῦν πρῶτον ἀκούσαντας, ἀλλὰ
 μυριάκις παρὰ τῶν κρινομένων εἰρημένην. ἀκούω δὲ καὶ
² παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ὡς ἄρα προσ-
 ἦκόν ἐστιν, ὅλως μὲν μηδενὶ μηδεμίαν συγγνώμην ὑπάρ-
 χειν παραβαίνοντι τοὺς νόμους· εἰ δ' ἄρα δεῖ, μὴ τοῖς συν-
 εχῶς οὔσι πονηροῖς, μηδὲ τοῖς ἐπ' ἀργυρίῳ τοὺς νόμους
 προϊεμένοις, — οὐ γὰρ εἰκός — ἀλλ' οἱ τινες ἂν διὰ τὴν
 αὐτῶν ἀπραγμοσύνην ἀκοντές τι τῶν γεγραμμένων παρα-
 βῶσιν, ἃν οὐδεὶς ἂν δήπου Θεοκρίνην τουτονὶ φήσειεν εἶναι,
 ἀλλὰ τὸναντίον, οὐδενὸς τῶν ἐν τοῖς νόμοις ἄπειρον. διὸ
 καὶ δεῖ φυλάττειν αὐτὸν, μὴ πρὸς τοὺς ἔμοιους λόγους, μηδὲ
 τοὺς ὑπὸ τούτου ρηθησομένους ἀποβλέποντας· οὐ γὰρ δί-
 καιον, τοὺς ὑπὲρ τῶν νόμων καθημένους, μακροῖς λόγοις
 καὶ κατηγορίαις προσέχειν, ἀλλ' οἷς ἂν ἅπαντες ῥαδίως
³ ἐπακολουθήσετε, καὶ δι' ἃν δόξετε πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει,
 τῶν νόμων ἀξίως ταύτην τὴν ἔνδειξιν δικάσαι· σαφῶς ⁴ ἔρω-
 τῶντας, τί λέγεις, Θεοκρίνη, καὶ πάντες οἱ τῶν αὐτῶν
⁵ τούτων μετέχοντες; ἀξιούθ' ἡμᾶς, κατὰ τοὺς νόμους
 ὁμωμοκότας δικάσειν, παρὰ τούτους διὰ τοὺς ὑμετέρους
 λόγους ψηφίζεσθαι; μεμαρτυρηκότος ⁶ μὲν ἡμῖν τοῦ Μί-
 κωνος, καθ' οὔ δούς Θεοκρίνης οὕτως τὴν φάσιν, οὐκ ἐπεξ-
 ἤλθε, καὶ πεπονηκότος ⁷ αὐτὸν τούτοις ὑπόδικον; ὁμολο-

¹ προσέχειν,² [παρὰ]³ ἐπακολουθήσετε⁴ ἔρωτῶντες⁵ τούτων⁶ μὲν ἡμῖν τοῦ Μικίωνος⁷ αὐτὸν

uno verbo. AUGER.

φυλάττειν] Idem est quod τηρεῖν. Quae
 ambo verba non solym notant apud Atti-
 cos, custodire, servare: sed observare ali-
 quem vel aliquid, ut ne faciat vel ne fiat,
 vel ut aliquid faciat vel fiat. D'Orville ad
 Char. Aphrod. l. V. c. II. p. 442.

Τῶν αὐτῶν τούτων μετέχοντες] Forte τῶν
 αὐτῶν τοῦ τῶ μ. WOLF. Similiter scribit
 Cod. Aug. sine dubio recte. Mox, v. 18.
 adde ex marg. Benenati, ἡμᾶς, τοὺς κατὰ
 τοὺς νόμους ἡμ. δικ. TAYLOR. τούτων delen-
 dum mihi videtur. AUGER.

Μεμαρτυρηκότος] Verte hæc: Quid? Num
 postulatis, ut — nos — contra leges decerna-
 mus: Cum Mico testimonium perhibuit —?
 Cum Scriba confessus sit —? Cætera. TAY-
 LOR.

ἡμῖν] Perperam hæc Wolfius; nec
 enim hæc accipienda sunt, quasi Orator
 iudices alloquatur, sed quasi iudices pa-

tronis Theocrinis respondeant. JURIN.

Πεπονηκότος αὐτὸν τούτοις ὑπόδικον] Πότε-
 ρον τοῖς ἐπ' ἐμοῦ λεγόμενοις, ἢ τοῖς δικασταῖς;
 WOLF. Magnus sane est error, quem hic
 erravit Wolfius. Res ita se habet, contra
 ac ille opinatur. Quanquam improbabat
 maxime Jurisprudencia Attica de auditione,
 ut dicitur, testimonium, οὐδὲ μαρτυρεῖν ἀκο-
 ῆν ἑῶσιν οἱ νόμοι, ait Demosthenes in Orat.
 c. Eubul. p. 1300. 16. ed. R. οὐδ' ἐπὶ τοῖς
 φαύλοις πάνυ ἐγκλήμασι, verumtamen erat
 in ea Gente Ἐκμαρτυρία, quæ diceretur.
 Id vocabuli expedient Grammatici. Nempe
 ubi ille, qui alicujus rei αὐτόπτης fuerit,
 vel 1) supremum diem obierit, vel 2) per-
 egre abesset, vel 3) morbo sontoico labo-
 raret, ibi aliena fide necesse erat agere;
 atque admixtæ Tabulæ non scientiæ, sed
 auditionis. Admixtæ nempe, in quantum
 valere aut poterant, aut deberent. Pene
 erat, ut hujusmodi esset testimonium Mi-

γούντος δὲ τοῦ γραμματέως λαβεῖν τὴν φάσιν παρὰ τού-
 1330 του, καὶ ¹ πεποιηκυίας τῆς μαρτυρίας τῆς ὀλίγον τι πρότε-
 ρον ἀναγνωσθεΐσης ² αὐτὸν ὑπόδικον; ἔτι δὲ τῶν τοῦ ἐμπο-
 ρίου ἐπιμελητῶν μόλις μὲν, ἀλλ' οὖν ταῦτά τούτοις με-
 μαρτυρηκότων; πρὸς δὲ τούτοις τῶν ἰδόντων ἐκκειμένην
 τὴν φάσιν, καὶ προσελθόντων τοῖς ἀρχουσι μαρτυρούντων,
 ὡς περ ³ ὀλίγον πρότερον ἠκούσατε;

Ζ'. Ἀλλ' οὐ δίκαιον, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ δὴ διὰ
 τὸν τρόπον γε τὸν τοῦ φεύγοντος, καὶ τὸν βίον, ψευδεῖς
 ὑπολήψασθε τὰς μαρτυρίας τὰς ἀνεγνωσμένας εἶναι. πολὺ
 γὰρ ἐκ τοῦ τρόπου σαφέστερον ἐπιδείκνυται Θεοκρίνης τοι-
 οὔτος ὢν, ἢ διὰ τῶν εἰρημένων. τί γὰρ οὐ πεποίηκεν οὔτος,
 ὢν ἂν πονηρὸς καὶ συκοφάντης ἀνδρωπος ποιήσειεν; οὐ διὰ
 μὲν τὴν τούτου πονηρίαν ⁴ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Θεσμοδετῶν,
 καὶ τούτῳ χρώμενος συμβούλῳ, τοιοὔτος ἔδοξε παρ' ὑμῖν
 ἀνδρωπος εἶναι, ὥστε οὐ μόνον αὐτὸς ἀπεχειροτονήθη τῶν
⁵ ἐπιχειροτονιῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀπάσασιν ἐποίησε;
 καὶ εἰ μὴ δεομένων αὐτῶν, καὶ ἱκετεούντων, καὶ λεγόντων,
 ὡς οὐκ ἔτι πρόσεισι Θεοκρίνης πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἐπείσθηθ' ἡ-
 ὑμεῖς, καὶ πάλιν ἀπέδοτε τοὺς στεφάνους αὐτοῖς, πάντων
 ἂν αἰσχίστα οἱ συνάρχοντες ἐπεπόνθεισαν. καὶ τούτων οὐ-
 δέν με δεῖ μάρτυρας ὑμῖν παρασχέσθαι. πάντες γὰρ ἴστε
 τοὺς ἐπὶ Λυκίσκου ἀρχοντος Θεσμοδέτας, ἀποχειροτονη-
 θέντας ἐν τῷ δήμῳ διὰ τοῦτον. ὢν ἀναμιμνησκομένους
 ὑμᾶς χρῆ τὸν αὐτὸν ὑπολαμβάνειν εἶναι τοῦτον καὶ πρό-
 τερον καὶ νῦν. οὐ πολλῶ τοῖνυν χρόνῳ ὕστερον τῆς ἀποχει-

¹ πεποιηκότος καὶ τούτου διὰ τῆς μ.

⁴ Deest articulus.

² αὐτὸν.

³ ὀλίγον τι πρότερον

⁵ ἐπιχειροτονιῶν οὐσῶν, ἀλλὰ

conis: qui, cum ad mercaturam animum applicuit, plusculum ætatis (p. 341. v. 7.) peregre contrivit. Id tamen est secus. Ille enim, dum forte fortuna aderat domi, sciens prudensque testimonium dixit, rejurando præsens confirmavit, seque obnoxium iis actionibus fecit, quæ in malæ fidei testes instituantur. TAYLOR. [v. Schol. ad Æschin. π. π. p. 30, 32. ed. Steph. In schedis IDEM.] αὐτὸν cum spiritu aspero. τούτοις, i. e. reo et ejus advocatis. AUGER.

Καὶ πεποιηκυίας] Cod. Augustanus habet; καὶ πεποιηκότος καὶ τούτου διὰ τῆς μαρτυρίας κ. τ. λ. Quo sane ad-
 VOL. IV.

misso, iterum corrigas αὐτὸν ὑπόδικον. Sed vulgata arbitrator satis bene se habere. TAYLOR. F. add. καὶ ante αὐτόν. AUGER. [Ὀλίγον πρότερον] Ὀλίγου πρότερον. JURIN.

Ζ'. [Ἐπιχειροτονιῶν] Neglexit id Wolfius inter interpretandum. Nimirum commode vertendi spem omnem abjecit. Repono cum Aug. ἐπιχειροτονιῶν οὐσῶν, cum suffragia celebrarentur, in tempore suffragandi, dic suffragationis. TAYLOR. Taylorum exscribit Augeras. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. III. t. II. §. VI.

Καὶ ἱκετεούντων] Restitui conjunctionem ex Editt. Ald. et Lutec. TAYLOR.

ροτονίας, τελευτήσαντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ Βιαίῳ θανάτῳ, τοιοῦτος ἐγένετο περὶ αὐτὸν οὗτος, ¹ὡς τε ζητῆσαι τοὺς 1331 δρᾶσαντας, καὶ πυθόμενος οἱ τινες ἦσαν, ἀργύριον λαβῶν ἀπηλλάγη. καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν ἣν ἐκεῖνος ἀρχῶν ἐτελεύτησεν, ἱεροποιὸς ὢν, παρὰ τοὺς νόμους ἤρχεν οὗτος, οὔτε λαχῶν, οὔτ' ἐπιλαχῶν ὑπὲρ ὧν δ' ἔπαθεν ²ἐκεῖνος, μέχρι τούτου σχετλιάζων περιήει, καὶ φάσκων εἰς Ἄρειον πάγον Δημοχάρην προσκαλεῖσθαι, ἕως διελύσατο πρὸς τοὺς τὴν αἰτίαν ἔχοντας. χρηστός γ' ³ἐστὶ, καὶ κρείττων χρημάτων; οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν. οὐ γὰρ τοσούτων δεῖσθαι φασι δεῖν τὸν δικαίως καὶ μετρίως τῶν κοινῶν ἐπιμελησόμενον· ἀλλὰ πάντων τούτων εἶναι κρείττω, δι' ὧν ἀναλίσκουσιν εἰς ἑαυτοὺς ἂ λαμβάνουσι.

ἦ. Καὶ τὰ μὲν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ⁴αὐτοῦ πεπραγμένα, τοιαῦτά ἐστιν, ἃ δὲ πρὸς τὴν πόλιν προσελθὼν διάκηται — δευτέρους γὰρ ὑμᾶς φήσει φιλεῖν μετὰ τοὺς οἰκείους —, ἄξιον ἀκοῦσαι. ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῷ πεπραγμένων. τοῦ γὰρ πατρὸς κατηγορῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτε τὴν τῶν παρανόμων αὐτὸν ἐδίωκε γραφὴν, ἔλεγεν ὡς ⁵ἐπιβουλευόμενος ὁ παῖς εἶη, περὶ οὗ τὸ ψήφισμα γεγραμμένον ἦν, ἐν ᾧ τὴν ⁶σίτησιν ἔγραψε Χαριδήμῳ ὁ πατήρ τῷ ⁷Ἰσομάχου υἱῷ· λέγων, ὡς, εἰάν ἐπανέλθῃ εἰς τὸν πατρῶον οἶκον ὁ παῖς, ἀπολωλεκῶς ἔσται τὴν οὐσίαν ἅπασαν, ἣν Αἰσχύλος ὁ ποιησάμενος αὐτὸν υἱὸν, ἔδωκεν αὐτῷ. ψευδόμενος. οὐδενὶ γὰρ πώποτε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τούτο τῶν εἰσποιηθέντων συνέβη. καὶ τούτων πάντων αἴτιον ἔφη Πολύευκτον γεγενῆσθαι, τὸν ἔχοντα τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς, βουλούμενον ἔχειν αὐτὸν τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν. ὀργισθέντων 1332 δὲ τῶν δικαστῶν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, καὶ νομισάντων

¹ ὡς τ' ἀναζητήσας
⁴ αὐτῷ

² ἐκεῖνος, οὗτος μέχρι
⁵ ἐπιβεβουλευμένους

³ ἐστὶ, καὶ πιστός, καὶ κρείττων
⁶ σίτησιν
⁷ Ἰσομάχου

[ὡς τε ζητῆσαι] Aug. ὡς τ' ἀναζητήσας; etc. Recte hoc quidem. Talem se erga fratrem praeiit modo fuerationem, ut, postquam reos istius cadis investigaverit, et tandem exploraverit, ubi essent, argento accepto dimiserit. IDEM. M. ἀναζητήσας. AUGER.

[προσκαλεῖσθαι] Omnino. In Editt. Ald. et Par. erat προκαλεῖσθαι. Vide, quae

modo attulimus ad p. 337. v. ult. TAYLOR. ἢ. Δευτέρους etc.] Se dicet, cum a domestica caritate recesserit, neminem vobis habere cariorem. WOLF.

[ἐπιβουλευόμενος] Vel ἐπιβεβουλευμένος potius, quo modo scribitur in Augustano optimo. TAYLOR. AUGER.

[σίτησιν] Haec explanabit Valesius ad Harpocrat. pag. 171. TAYLOR.

αὐτὸ μὲν τὸ ψήφισμα, καὶ τὴν δωρεὰν κατὰ τοὺς νόμους εἶναι, τῷ δὲ ὄντι τὸν παῖδα μέλλειν ἀποστερεῖσθαι τῶν χρημάτων, τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν, ὡς μετὰ Πολυεύκτου ταῦτα πράττοντι, τούτῳ δ' ἐπίστευσαν, ὡς δὴ βοηθήσαντι τῷ παιδί. καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γενόμενα, τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις ἦν. ὡς δ' ὁ χρηστὸς οὗτος ὠργισμένους ἤσθετο τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πεπιστευμένον αὐτὸν, ὡς οὐ παντάπασιν ἀνόσιον ὄντα, προσκαλεσάμενος τὸν Πολύεукτον, ἀποφέρει γραφὴν κατ' αὐτοῦ κακώσεως πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ¹ δίδωσι τὴν πρώτην λῆξιν Μνησαρχίδῃ τῷ παρεδρῷ. λαβὼν δὲ ² τὰς τριακοσίας δραχμὰς παρὰ τοῦ Πολυεύκτου, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτα ἀποδόμενος μικροῦ λήμματος, ἐφ' οἷς τῷ πατρὶ ἐτίμησατο δέκα ταλάντων, ἀπηλλάγη, καὶ τὴν γραφὴν ἀνείλετο, προσδοῦς τὸν ὄρφανόν. καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ζ'. Εἰ τοίνυν εὐπορος ἦν ὁ πατήρ, καὶ δυνατὸς, ³ ὡς ἄνδρες δικασταί, ᾤρισαι χιλίας δραχμὰς, ὅλως ἂν ἀπηλλάγη τῆς γραφῆς τῆς τῶν παρανόμων· τοσοῦτον γὰρ αὐτὸν ἦτε οὐτοσί. καὶ μοι κάλει Φιλιππίδην τὸν Παιανιέα, πρὸς ὃν ἔλεγε ταῦτα Θεοκρίνης οὐτοσί, καὶ τοὺς ἄλλους, οἱ συνίσασσι τούτῳ ταῦτα λέγοντι.

¹ δίδωσι [πρὸς] τὴν λῆξιν² [τὰς]³ ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ δυνατὸς

Τὴν πρώτην] Non intelligo primam et secundam λῆξιν. Neque de iis verba faciunt, quibus hoc negotii datur. Forte cum Editis (nam unde hanc lectionem arripuerit Wolfius, nondum investigare potui) δίδωσι πρὸς τὴν λῆξιν, dicam ei scribit, et Mnesarchidæ dat, ut hominem compellaret in iudicium. IDEM.

Παρέδρῳ] Forte προέδρῳ, presidii. WOLF. Inaniter. Παρέδροι sunt Assessores, juris scientia imbuti, additque iis magistratibus, qui, sorte delecti ad munus aliquod publicum administrandum, id propter imperitiam, aut aliud vitium, plene exsequi non poterant. Ita noster infra c. Near. p. 1372. 24. ed. R. διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀνακίαν

τὴν αὐτοῦ, τοῦτον παρέδρον ποιήσαιο, ἵνα διοικῆσῃ τὴν ἀρχήν. Ita etiam c. Midiam §. μδ'. "Ἐτερος ἀδικεῖν ποτ' ἔδοξεν — καὶ κατεχειροτόνησάτ' αὐτοῦ παρεδρεῦοντος ἄρχοντι τῷ υἱεῖ. Harpoer. in v. Πολύ ἐστι τούνομα παρὰ τε τοῖς ῥήτορσι, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ φησὶ λαμβάνουσι δὲ παρεδρους ὃ τε Ἀρχων καὶ ὁ Πολέμαρχος, δύο ἑκάτεροι, οὓς ἂν βούληται· καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ, πρὶν παρεδρεῦειν, καὶ εὐθύνας δίδασιν, ἐπὶ τῶν παρεδρευομένων. Adde Biset. ad Aristoph. Av. 1751. Sigon. de Rep. Athen. IV. 3. Poll. L. VIII. C. IX. §. 92. TAYLOR.

Ἐτιμήσατο] Litem astimavit, condemnandum postulavit et curavit, eo modo quo

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὅτι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, Θεοκρίνης, εἴ τις αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμὰς ἐδίδου, τὴν ¹ γραφὴν ἀνειλέτο, τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς, ἠγοῦμαι πάντας ὑμᾶς πιστεύειν, καὶ ² εἰ μὴδεὶς ἐμαρτύρησεν· ὅτι δὲ πολλὰς ἐτέρας προσκαλεσάμενος καὶ γραψάμενος καθυφῆκε, καὶ μικρὸν ἀργύριον λαμβάνων ἀπαλλάττεται, τοὺς δόντας ὑμῖν αὐτοὺς καλῶ, ἵνα μὴ πιστεῦητε αὐτῷ λέγοντι, ὡς αὐτὸς φυλάττει τοὺς παράνομα γράφοντας, καὶ ὡς, ὅταν αἱ τῶν παρανόμων γραφαὶ ἀναιρεθῶσιν, ὁ δῆμος καταλύεται. ³ ταῦτα γὰρ οἱ πάντα πωλοῦντες λέγειν εἰθισμένοι εἰσὶ. κάλει μοι Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν· οὗτος γὰρ ἔδωκε, μᾶλλον δ' ἐν τῇ τούτου οἰκίᾳ ἐδ' ἔθη τρί' ἡμιμναῖα τούτῳ τῷ ἀδωροδοκῆτῳ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος, ὃ Αὐτομεδῶν ἔγραψε τοῖς Τενεδίοις.

Ἄ ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

λέγε δὴ καὶ τῶν ἄλλων ἐφεξῆς τὰς τοιαύτας μαρτυρίας, καὶ τὴν Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὑπερβολή, τὸ παρ' ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξιώσαι λαβεῖν, ⁵ τοῦτον ἥδιστα λαμβάνειν, πωλοῦντα τὰς γραφάς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ί. Οὗτος τοίνυν αὐτίκα φήσει, διὰ τοῦτο τὴν ἔνδειξιν καθ' αὐτοῦ γεγονέναι, ἵνα Δημοσθένη μὴ ἐπεξέλθῃ τὴν γραφὴν, ἣν ἐγράψατο αὐτὸν, μὴδὲ Θουκυδίδῃ· δεινὸς γάρ

¹ γραφὴν ἂν ἀνειλέτο

² εἰ μοι μηδεὶς

³ (ταῦτα γ. ο. π. π. λ. εἰθισμένοι πάντες εἰσὶ.)

⁴ Μαρτυρία.

⁵ τοῦτον παρὰ τούτων ἥδιστα

καταδικάσασθαι dicitur. BUDEUS.

θ. Ἄνειλετο] Rescribe: "Ὅτι — Θεοκρίνης — τὴν γραφὴν ἂν ἀνειλέτο. TAYLOR.

Πολλὰς ἐτέρας] Lege πολλοὺς ἐτέρουσ. Constatere quidem potuit, si solummodo dixisset γραψάμενος, sc. γραφάς: at cum προσκαλεσάμενος quoque adjecit, necesse est, ut personas intelligamus, quibus utrumque congruit. IDEM.

Τρί' ἡμιμναῖα] Δύο μναῖ καὶ ἡμίσεια, ut in Androtioniana, [ῥ. ς'.] πένδ' ἡμιτάλαντα. WOLF. Falsa hæc. Intellige omnino unam minam cum semisse. Vide

Casaubon. ad Theophrast. C. 6. et quæ nos annotavimus ad Orat. c. Androt. ῥ. ς'. et ad Marmor Sandvicense pag. 32. TAYLOR. Sesqui Græci non habent quomodo uno vocabulo significant, nec ideo minus eleganter id exprimunt. Cum sesquimnam dicere vellet Demosthenes, τρία ἡμιμναῖα dixit, hic est, tres semiminas. De Asse etc. l. I. p. III. BUDEUS.

Ἀξιώσαι] Vel ἀξιώσειε. TAYLOR.

Τούτων] Plenius et melius Aug. τοῦτον παρὰ τούτων ἥδιστα λαμβάνειν. IDEM.

ἔστι ψεύσασθαι, καὶ μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν. ἡμεῖς δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τοῦτ' ἐπεσκεψάμεθα, καὶ δείξομεν ὑμῖν οὐδὲν τὴν πόλιν βλαπτομένην, οὔτε, μὰ τὸν Δία, εἰάν κύριον γένηται τὸ ψήφισμα τὸ Θεουκιδίδου, οὔτ' ἂν ἄκυρον. καὶ τοι γε τὰς τοιαύτας ἀπολογίας οὐ δίκαιόν ἐστι ¹ προφέρειν τοῖς κατὰ τοὺς νόμους ὁμωμοκόσι δικάσειν· ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτῆς τῆς γραφῆς αὐτίκα γνώσεσθε, διότι πρόφασίς ἐστι τῆς ἐνδείξεως ἡ γραφή. λέγε τὰς γραφαὺς ταύτας.

² ΨΗΦΙΣΜΑ. ΓΡΑΦΑΙ.

τούτων τῶν ψηφισμάτων, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, ἢ μενόντων κατὰ χώραν, ἢ ἀλόντων, — οὐδὲν γὰρ ἔμοι γε διαφέρει —, τί ἢ ³ πόλις κερδαίνει, ἢ βλάπτεται; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι. τοὺς γὰρ ⁴ Τενεδίους φασὶν οὔτε προσέχειν τῇ πόλει, ⁵ τοῦτο δὲ γεγόνεναι διὰ Θεοκρίνην τουτονί. συκοφαντούμενοι γὰρ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ὑπὸ τούτου, ἐν οἷς οἱ ⁶ μὲν ἐφιλίππιζον, οἱ δ' ἠττίκιζον ⁷ αὐτῶν, καὶ πυνθανόμενοι γεγράφθαι τὸ ψήφισμα παρανόμων, ὃ Χαρίνος πρότερον ἐγράψατο, τοῦτο τὸ περὶ τῆς συντάξεως, ⁸ ὃ Θεουκιδίδης εἶπε, καὶ πέρασ τῶν πραγμάτων οὐδὲν γιγνόμενον, ἀλλὰ τὸν μὲν δῆμον συγχωροῦντα τὴν σύνταξιν δίδόναι τοὺς ⁹ Τενεδίους, ὅσην Χάρητι τῷ στρατηγῷ συνεχώρησαν, τοῦτον δὲ τὸν μιαρὸν παραδεξάμενον Χαρίνω τῷ προδότῃ ¹⁰ ταυ-

¹ προσφέρειν   ² * Ψηφίσματα.   ³ πόλις ἢ κερδαίνει   ⁴ αἰνίους
⁵ τοῦτο τε γεγόνεναι   ⁶ μὲν αὐτῶν ἐφιλίππιζον   ⁷ Deest αὐτῶν.   ⁸ δ] * ἢ
⁹ αἰνίους   ¹⁰ ταῦτα

ί. Διότι etc.] "Οτι Θεοκρίνης ἐγράψατο ψήφισμα ὑπὲρ τοῦ ἀποκρούσασθαι τὴν ἐνδείξιν. WOLF. Converti quasi legeretur: ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτῶν τῶν γραφῶν αὐτίκα γνώσεσθε, διότι [pro ὅτι] πρόφασίς εἰσι τ. ἔ. αἱ γραφαί. AUGER.

Τοὺς γὰρ αἰνίους] [Uti o. l. tam scripti, quam impressi] Apparet legendum τοὺς γὰρ Τενεδίους. Sic et post [v. pen.] δίδοναι τοὺς Τενεδίους, ὅσην συνεχώρησαν. Supra enim [p. 348. v. 14.] aperte scriptum est, ὑπὲρ τοῦ ψήφισματος, ὃ αὐτομέδων ἐγράψε τοῖς Τενεδίοις. WOLF. Apparet quidem, lectionem utrobique, tam hic, quam infra v. pen. esse depravatam. Verum non proflinus arbitror, rescribi oportere, uti ille rescripsit. Quod enim adduxit ex loco superiori ad fidem faciendam, de alia prorsus re intelligi potest, et nihil attinere ad praesens institutum. Aio,

nihil videri esse commune inter decretum, quod scripsit Automedo in gratiam Tenediorum, et eam historiam, quae hoc comitate continetur. Suspicor potius, pro ἐνίους scribendum esse Αἰνίους. Nam cum ista civitate rem habuerunt Athenienses: et litera E cum diphthongo AI in nostris Codd. saepissime commiscetur. Neque aliter fieri potuit, cum per plurima saecula, in quibus enituit Calligraphia, ne sono quidem distarent. Non dissimulabo porro, exemplar Augustanum p. 356. v. 9. pro Μηλίουσ exhibere Τηνίους. Quae forte vox utroque loco admitti debet. Sed in re adeo incerta quidnam certi afferri potest? TAYLOR.

Γεγράφθαι] Mihi videtur addendum esse μὲν post γεγράφθαι, deinde pro καὶ πέρασ legendum πέρασ δέ. AUGER.

τὰ πράττειν, ὅπερ ἦν ἀναγκαῖον αὐτοῖς, τοῦτ' ἔπραξαν. εἶλοντο γὰρ τῶν παρόντων κακῶν τὰ ἐλάχιστα. καίτοι τί χρεὴ νομίζειν αὐτοὺς πάσχειν ὑπὸ τῶν ἐνθάδε γραφομένων, οἷς ἦν αἰρετώτερον ¹ φρουρὰς ὑποδέχεσθαι, καὶ Βαρβάρων ἀκούειν, ὑμῶν ἀποστάντας; ἀλλ' οἶμαι τὴν τούτου πονηρίαν ὑμεῖς μόνοι δύνασθε φέρειν, ² ἄλλος οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων.

ιά. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε διὰ τὰς γραφὰς τὰς ἀνεγνωσμένας, οὔτε δι' ἄλλην αἰτίαν οὐδεμίαν ἀξιόν ἐστι παραβάντας τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν ἐνδείξεων, ἀφείναι Θεοκρίνην, σχεδὸν καὶ διὰ τῶν εἰρημένων φανερόν ἐστιν· ἐγὼ δὲ τὰς μὲν τούτων προφάσεις, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὰς κατηγορίας, καὶ τὰς προσποιήτους ταυτασί ἔχθρας, οὐ λανθάνειν ὑμᾶς νομίζω. οὐ γὰρ ὀλιγάκις ἐωράκατ' αὐτοὺς ἐπὶ μὲν ³ τοῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ βήματος ἐχθροὺς εἶναι φάσκοντας ἀλλήλοις, ἰδίᾳ δὲ ταυτὰ πράττοντας, καὶ μετέχοντας τῶν λημμάτων· καὶ ⁴ ποτὲ μὲν λοιδορουμένους καὶ πλύνοντας ⁵ αὐτοὺς τὰ πόρρητα, μικρὸν δὲ ⁶ διαλιπόντας, τοῖς αὐτοῖς τούτοις ⁷ συνενδεκατίζοντας, καὶ τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνοῦντας. καὶ τούτων οὐδὲν ἴσως θαυμάσαι ἀξιόν ἐστι. φύσει τε γὰρ εἰσι πονηροί, καὶ τὰς τοιαύτας προφάσεις ὀρῶσιν ὑμᾶς ἀποδεχομένους. ὥστε τί κωλύει ⁸ τούτοις αὐτοὺς χρωμένους ἔξαπατᾶν ὑμᾶς πειραῖσθαι; ὅλως δ' ἐγώ γε οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ πράγματος σκεψαμένους, εἰ μὲν δίκαια λέγω, καὶ κατὰ

¹ φρουρὰν² ἄλλος δ' οὐδεὶς³ τῶν δικαστηρίων⁴ ποτὲ⁵ αὐτοὺς⁶ διαλιπόντας⁷ ἐνδεκατίζοντας⁸ ταύταις

ιά. Πλύνοντας] Præter Lexicographos et sch. ad locum, consule Brodæum Miscell. apud Gruterum IV. 32. Statim autem, emendabis αὐτοὺς, conviciari se invicem. TAYLOR. αὐτοὺς cum spiritu aspero. τὰ πόρρητα, sub. κατὰ. AUGER.

Ἐνδεκατίζοντας] Harpocratio et Suidas citantes hunc locum habent ἐνδεκατίζοντας, ἐπερτάζοντας, τὴν δεκάτην ἐν τῷ αὐτῷ ἄγοντας. Felicianus edidit συνενδεκατίζοντας. Unde colligo, legendum συνενδεκατίζοντας [Fortasse dicere voluit συνδεκατίζοντας]. Τὸ συν mutatum est in εν, et de in δι, et syllaba τι omisssa, cum imperitius aliqui putaret, eos vel inter sese patrocinari alios aliis, vel eandem causas

defendere. Τὸ συνενδεκατίζων, ἀντὶ τοῦ, ὁμοῦ τῶν ἐνδεκα εἶναι, καὶ εἰς τὸ δεσμοκτήριον ἀπάγειν, non placet. Itaque repudio illud, collegas eosdem esse in Xiviratu. WOLF. Ita nempe olim interpretatus est noster in ea versione, quam excudit Oporinus. Recte autem hic legit συνδεκατίζοντας, uti inter alias varias lectiones reperitur in marg. Lutec. adjecto etiam hoc scholiolo: τουτέστιν ἅμα τὴν δεκάτην ἐστιαμένους. Vide omnino Cel. Kusterum ad Suid. v. Ἐνδεκατίζοντας. TAYLOR.

Τούτοις] Vel potius ταύταις, ut recte Cod. Aug. nimirum προφάσεις. Quæ quidem vox non bene redditur a Wolfio. IDEM.

τοὺς νόμους, ¹ βοηθεῖν, μηδὲν ὑπολογισαμένους, εἰ μὴ Δημοσθένης ἐστὶν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μεῖράκιον· μηδὲ νομίζειν κυριωτέρους δεῖν εἶναι τοὺς νόμους, ἂν εὔ τις τοῖς ὀνόμασι συμπλέξας τοὺς αὐτοὺς τούτους ² ὑμῖν παράσχηται, τῶν ὅπως ἔτυχε λεγόντων, ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον τοῖς ἀπείροις καὶ τοῖς νέοις βοηθεῖν, ὅσω περ ἂν ἦττον ἐξαπατήσειαν ὑμᾶς. ἐπεὶ δὴ οὗτος τούναντίον ἐστὶ, καὶ οὐχ οὗτος, ἀλλ' ἐγὼ κατεστασίασμαι, καὶ φησάντων τινῶν μοι συναγωνιεῖσθαι, προδεδόμαι διὰ τὰς τούτων ἑταιρίας, ³ ἐκεῖνος δ' οὐ, δῆλον ὑμῖν ἐσται. καλείτω ὁ κήρυξ ⁴ οὗτος τὸν Δημοσθένην. οὐκ ἀναβήσεται. τούτου δ' αἰτίον ἐστίν, οὐ τὸ, ἐμὲ ὑπό τινων πεπεισμένον ἐνδείξαι τουτονί, ἀλλὰ τὸ, ⁵ τούτον καὶ τὸν ἄρτι καλούμενον ⁶ διαλελῦσθαι. καὶ τοῦθ' ὅτ' ἐστὶν ἀληθές, ἀναγκάσω μὲν μαρτυρεῖν καὶ Κλεινόμαχον τὸν συναγαγόντα αὐτοὺς, καὶ Εὐβουλίδην τὸν

1336 ἐν Κυνοσάργει παραγενόμενον. οὐ μὴν ἔλαττόν γε τούτου σημεῖον ὑμῖν, ⁷ ἀλλὰ μείζον παρασχήσομαι, διότι τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές· ὁ πάντες ἀκούσαντες ὁμολογήσετε. Θεοκρίνης γὰρ οὕτως τούτον δῖόντων παρανόμων τὸν μιανόν, ὡς αὐτίκα φήσει, καὶ τῶν νῦν αὐτῶ κακῶν αἰτίον, φανερώς ἀφήκε τῆς γραφῆς, ἐφ' ἣ δέκα τάλαντα ἐπεγράψατο τίμημα. πῶς; οὐδὲν καινὸν διαπραξάμενος, ἀλλ' ὅπερ ἕτεροί τινες τῶν ὁμοίων τούτῳ. τὸν μὲν Δημοσθένην τις ὑπωμόσατο, καλουμένης τῆς γραφῆς, ὡς νοσοῦντα, τὸν περιῖοντα, καὶ λοιδορούμενον Αἰσχίνῃ· τοῦτον δ' οὗτος τὸν ἐχθρὸν εἶασε, καὶ οὔτε τότε ἀνδυπωμόσατο, οὔθ' ὕστερον ἐπήγγελκεν.

¹ βοηθεῖν μοι, μηδὲν ² ὑμῖν τούτους
⁶ διαλελῦσθαι

³ ἐκεῖνος δῆλον ⁴ οὗτος ⁵ τουτονί,
⁷ ἀλλὰ * καὶ μείζον

Εἰ μὴ Δημ.] Vide, ut Demosthenem Demosthenes accusat! WOLF.

Τοὺς αὐτοὺς τούτους] Hic delerem τοὺς αὐτοὺς ut male repelium ex sequentibus. Deinde, ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς &c. sed existimare easdem esse leges, sive quis exquisitè legat sive simpliciter. et v. 7. ἐπεὶ, διότι &c. Nam quod contrarium est, nempe, ejus quod affirmat Theocritus. AUGER.

Τοῦθ' ὅτ' ἐστὶν ἀληθές] Ita quatuor exemplaria typis cusa. Wolfius incuria, consilio enim non potuit, neglexit vocem secundam. TAYLOR.

Ἄλλὰ μείζον] Recte fortasse Wolfius.

Vulgabatur enim in omnibus: οὐ μὴν ἔλαττόν γε τούτου σημεῖον ὑμῖν ἄλλο μείζον παρασχήσομαι. IDEM.

Ἀνθυπωμόσατο] Est jusjurandum, quod interponitur contra eum, qui dato sacramento, ὑπαμοσία, causæ dilationem impetrat, propter alicujus vel absentiam, vel morbum soticum, etc. Ὑπαμοσία, τὸ ὑπερτίθεσθαι δικήν, προφάσει χρωόμενον ἀποδημίας, ἢ νόσου, ἢ τινὶ τῶν παραπλησιῶν, μεθ' ὅρκου, οὕτως ἐλέγετο· καὶ τὸ ποιεῖν τοῦτο, ὑπόμνησθαι. Ita Grammatici, qui illud alterum negligunt, quod tamen ex hoc loco plene colligitur, uti et ex illo quoque c.

ἀρ' οὐ περιφανῶς οὗτοι φενακίζουσιν ὑμᾶς, τοὺς προσέχοντας
τούτοις ὡς ἐχθροῖς; λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

οὐκοῦν δίκαιόν ἐστιν, ὡς ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑμᾶς τῶν
φησόντων Θεοκρίνη διὰ τὴν πρὸς Δημοσθένην ἔχθραν συνε-
ρεῖν, ἐθέλειν ἀκούειν, ἀλλὰ κελεύειν αὐτούς, εἴπερ ὡς ἀλη-
θῶς ἐχθροὶ εἰσι τοῦ Δημοσθένους, ἐκεῖνον αὐτούς γράφεσθαι,
καὶ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ παράνομα γράφειν, — εἰσὶ δέ γε
δεινοὶ καὶ οὗτοι, καὶ πιστεύονται μᾶλλον παρ' ὑμῖν —
ἀλλ' οὐ ποιήσουσι τοῦτο. διὰ τί; ὅτι φασὶ πολεμεῖν ἀλλή-
λοις, οὐ πολεμοῦντες.

16'. Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτων ἔχθρας, ὑμεῖς ἂν ἀκρι-
βέστερον ἐμοὶ διεξέλθοιτε, ἢ ἐγὼ ὑμῖν. ἠδέως δ' ἂν ἐροίμην
Θεοκρίνην ἐναντίον ὑμῶν, εἴ μοι ἤμελλεν ἀποκρίνεσθαι δι-
καίως, τί ποτ' ἂν ἐποίησεν — ἔπειδ' ἦ φησιν ἐπὶ τῷ κω-
λύειν τετάχθαι τοὺς τὰ παράνομα γράφοντας —, ¹ ἔπει-
δ' ἂν τις ἐν τῷ δήμῳ διαλεχθεὶς ἀπάσι τοῖς πολίταις, καὶ 1337
πέισας, ἔγραψεν, ἐξεῖναι τοῖς ἀτίμοις, καὶ τοῖς ὀφείλουσι
τῷ δημοσίῳ γράφεσθαι, φαίνειν, ἐνδεικνύναι, ἀπλῶς ποιεῖν
ὅσα περ νῦν ὁ νόμος κωλύει πράττειν; πότερον ἐγράψαιτ'
ἂν παρανόμων τὸν ταῦτ' εἰπόντα, ἢ οὐ; εἰ μὲν γὰρ φή-
σει ² μὴ γράφεσθαι, πῶς χρὴ πιστεύειν αὐτῷ λέγοντι, ὡς
φυλάττει ³ τοὺς παράνομα γράφοντας; εἰ δὲ γράψαιτ' ἂν,
πῶς οὐ δεινόν ἐστιν, ἐτέρου μὲν γράψαντος, κωλύειν ἂν τέλος

¹ ἐπειδ' ἂν εἴ

² μὴ φήσει ἂν γράφεσθαι

³ τοὺς τὰ παράνομα

Olympiodorum, §. ε. ἐπειδὴ δὲ ἐκάλεε ὁ ἀρ-
χὴν εἰς τὸ δικαστήριον ἀπαντας τοὺς ἀμφισ-
βητούς κατὰ τὸν νόμον, ὁ πωμοσ ἀμειθα
ἡμᾶς; τοῦτο Ὀλυμπιόδωρον δηροῖσι ἀπειῖται
στρατιευμένῳ ὑπομοθέντος δὲ τούτου, ἀνθυ-
πωμόσαντο οἱ ἀντίδικαι, cætera. IDEM.

Ἐπειδ' ἂν εἴ τις.] Lego ἐπειδ' ἂν τις.
WOLF. Ita marg. Benenati: alique etiam
(quod sane præstat) τοὺς τὰ παράνομα
γράφοντας, εἴ τις ἐν τῷ δήμῳ etc. TAY-
LOR. Pro ἐπειδ' ἂν L. ἂν simpliciter, vel
potius εἴ τις ἂν. AUGER.

Γράφεσθαι, φαίνειν, ἐνδεικνύναι.] Publice
accusare, deferre, indicare. His verbis uti
mihi potius ut liceat, impetratum velim
ab æquis lectoribus, quam ea, quæ abhor-

rent a formula Romanæ consuetudinis,
prætermittere. Quo quid factu est faci-
lius? Illud difficile, Demosthenis et Æ-
schinis orationes ita exprimere, virtutibus
utentem illorum omnibus, id est, senten-
tiis et earum figuris et rerum ordine, ver-
ba persequentem catenus, ut ea non abhor-
reant a more Romano: quæ si e Græcis
omnia conversa non erunt, tamen ut gen-
eris ejusdem sint, elaborare. At Cicero-
nem hæc præstitisse non dubito, adversa-
rias orationes si convertit: qui vero post
Aretinum et me idem conati sunt, hi eos
se præbuisse videntur, ut nosmet nostri
pœnitere minime debeat. WOLF.

Κωλύειν ἂν τέλος κ. τ. λ.] Corruptus

ἔχειν τὸ ψήφισμα, ¹ ἵνα πάντες τοῦτο ποιῶσι, καὶ γραφὴν ἀπενεγκόντα ² παραγραφάμενον σαφῶς, τοὺς νόμους κωλύειν τὸ πρᾶγμα, νυνὶ δ' αὐτὸν τοῦτον μῆτε πείσαντα τὸν δῆμον, μῆτε κοινὸν τὸ πρᾶγμα καταστήσαντα, ³ γράψασθαι, τῶν νόμων αὐτῷ ἀπαγορευόντων; καὶ δεινὰ φήσει αὐτίκα δὴ μάλα πᾶσχειν, εἰ μὴ ταῦτ' ἐξέσται ποιεῖν αὐτῷ, καὶ διέξεισι τὰς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας, αἷς ἔνοχος, ἀν' ἀλῶ, γενήσεται· τῶν δὲ νόμων μὴ ⁴ φροντίζει, ἀλλ' ἀξιόσιν αὐτῷ τηλικαύτην δωρεὰν δίδοσθαι παρ' ὑμῶν, ὅσην οὐδ' αἰτῆσαι τετόλμηκεν οὐδεὶς.

γ'. Ὅτι μὲν οὖν περὶ τῆς ἐνδείξεως οὐδὲν ἔξει δίκαιον ⁵ λέγειν οὔτε Θεοκρίνης, οὔτε τῶν ὑπὲρ τούτου λεγόντων οὐδεὶς, σχεδὸν ⁶ πάντας εἰδέναι νομίζω· ⁷ οἶμαι δ' αὐτοὺς ἐπιχειρήσειν λέγειν, ὡς οὐδὲ εἰσὶν ἐνδείξεις τούτων, ὅσοι μὴ ἐν ἀκροπόλει ⁸ ἐπιγεγραμμένοι εἰσὶν, οὐδ' ἔστι δίκαιον τούτους ὑπολαμβάνειν ὀφείλειν, ὧν οὐδεὶς παραδέδωκε τοῖς πράκτορσι τὰ ὀνόματα. ὡς περ ὑμᾶς ⁹ ἀγνοήσαντας τὸν νόμον, ὃς ὀφείλειν ἀπ' ἐκείνης κελεύει τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ¹⁰ ἀν' ὀφείλῃ, ἢ παραβῆ τὸν νόμον, ἢ τὸ ψήφισμα· ἢ οὐ

¹ ἵνα μὴ πάντες

² καὶ παραγραφάμενον σαφῶς τοὺς νόμους,

³ γράφασθαι

⁴ φροντίζειν, ἀλλ' ἀξιόσιν

⁵ λέγειν δίκαιον

⁶ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι

⁷ οἶμαι

⁸ γεγραμμένοι

⁹ ἀγνοήσαντας

¹⁰ ὄφλη

haud dubie locus: qui quemadmodum sit restituendus, viderit Apollo, aut Edipus. Mihi conjectura mea non satisfacit, etiamsi legam: ἵνα μὴ πάντες ταῦτ' οὐ ποιῶσι, ne omnes idem faciant. Verti olim: ne id decretum, quo ea potestas detur omnibus, ratum fieret. Nec adhuc quicquam invenio, non dico melius, (bonum enim hoc non est) sed minus malum. IDEM. Cod. quidem Aug. ita, ut homo divina vit, ἵνα μὴ πάντες etc. Sed hoc locum nondum expedit. Mihi videor videre, scholion aliquod, vel lectionis varietatem, in textum irrepissis, atque has dedisse turbas: ἐτέρου μὲν γράψαντος — γραφὴν ἀπενεγκόντα. Et: κωλύειν ἀν' τέλος ἔχειν — κωλύειν τὸ πρᾶγμα. Sententiam sane Scriptoris, si verborum onere levares, non admodum est difficile expiscari. Sed in ea re silent Codices, quod in iis salebris nollem. TAYLOR. ἵνα πάντες τοῦτο ποιῶσι, has voces delendas censeo, impediētes sensum, qui aliunde mihi videtur optime constare. AUGER.

Παραγραφάμενος] [Ut impressi a Felice Manut. et Morelio.] Lege παραγραφάμενον, ut ἀπενεγκόντα. WOLF.

φροντίζειν — ἀξιόσιν [Ita Editi] Διέξεισιν, ἀντὶ τοῦ, διηγήσεται, non potest conjungi cum φροντίζειν. Quid ergo si legas: τῶν νόμων μηδὲν φροντίζει, ἀλλ' ἀξιόσιν! IDEM.

γ'. Ἐπιγεγραμμένοι] F. ἀναγεγραμμένοι, ἢ ἐγγεγραμμένοι. IDEM. Recte hoc. Et ita nos quoque olim corrigendum esse duximus. Vide ad Aristogitonianas, p. 352. v. 3. TAYLOR. Imo ἐγγεγραμμένοι. AUGER.

Ὀφείλῃ] Lego ὄφλη, τουτέστι, καταγνωσθῆ. Sic et paulo post, denuo [p. 354. v. 7. 14.] Etsi ab Obsopæo sæpe notatum est, legi in vetusto Codice ὀφείλειν pro ὄφλειν. WOLF. Pigra sane emendatio, movere et nihil promovere: cum de mulcta æque dicatur ὀφείλειν ac ὄφλειν. Licet certe in his locis, ubi legimus, ὀφείλειν [debere] ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀν' ὀφείλῃ [causa cadat], video eum colorem orationis, qui probatiorem Auctorem minime deceret. Sed id vitium non tollitur emendatione Wolfiana. Vide p. 343. v. 7. TAYLOR. Leg. ὄφλη, et infra v. 7. et v. 14. p. 354. AUGER.

ἢ οὐ] Sub. ὡς περ quod processit, et

πάσι δῆλον, ὅτι πολλαχῶς καὶ ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ, καὶ ἐκτίνουσιν, οἱ βουλόμενοι τοῖς νόμοις πείθεσθαι. καὶ τοῦτ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου ¹ δῆλον. καὶ μοι λάβε τὸν νόμον τοῦτον πάλιν.

ΝΟΜΟΣ.

ἀκούεις, ᾧ μιὰρὸν σὺ θηρίον, τί κελεύει; ἀφ' ἧς ἀν ² ὀφείλῃ ἢ τὸν νόμον παραβῆ. ἀκούω τοίνυν αὐτοὺς καθεῖνον ὑμῖν μέλλειν δεικνύναι τὸν νόμον, ὃς ἀπαλείφειν κελεύει τοὺς ἐγγεγραμμένους ἀπὸ τοῦ ὀφλήματος, καθ' ὃ τι ἀν ἐκτίνῃ, καὶ ἐρήσεσθαι, πῶς ³ ἀπὸ τούτου ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν· ὥσπερ οὐ περὶ μὲν τῶν ἐγγεγραμμένων τοῦτον κείμενον, περὶ δὲ τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων, ὀφειλόντων δ', ἐκεῖνον, ὃς κελεύει ἀπ' ἐκείνης ὀφείλειν τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀν ² ὀφείλῃ, ἢ παραβῆ τὸν νόμον, ἢ τὸ ψήφισμα. τί οὖν οὐκ ἀγραφίου μέ, φησι, γράφῃ τὸν ὀφείλοντα, καὶ μὴ ἐγγεγραμμένον; ὅτι ὁ νόμος οὐ κατὰ τῶν ὀφειλόντων καὶ μὴ ἐγγραφέντων κελεύει τὰς γραφὰς τοῦ ἀγραφίου εἶναι· ἀλλ' οἱ τινες ἀν ἐγγραφέντες, καὶ μὴ

¹ δῆλον;

² ὀφλῃ.

³ ἀπὸ τοῦ μὴ ἐγγεγραμμένου ἀπαλείφουσιν;

v. ult. post παραβῆ addendum mihi videtur ἢ τὸ ψήφισμα, ut supra legitur et infra. IDEM.

Ὁφείλῃ] Dehuerit, Wolfius. Nollem post ea, quæ modo annotaverat. Verte: damnatus fuerit. TAYLOR.

Ὁς ἀπαλείφειν — ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν] Ὁς κελεύει τοὺς ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφειν ἀπὸ τοῦ ὀφλήματος, καθότι ἀν ἐκτίνῃ, Sub. τις, aut, καθ' ἐτέρωσιν ἀριθμοῦ, καθότι ἀν ἐκτίνουσιν οἱ ἐγγεγραμμένοι. Hoc sic intelligo, ut, verbi gratia, cum X talenta deberet Aristogito, duobus solutis, exactores, illo presente, VIII pro X reponerent. Sed id, quod sequitur, πῶς ἀπὸ τούτου μὴ ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν, [Ita Ald. μὴ δ' Aug.] videtur corruptum, et legendum πῶς καὶ τοῦ μὴ ἐγγεγραμμένου ἀπαλείφουσι. WOLF.

Καθ' ὃ, τι ἀν ἐκτίνῃ] Incogitanter Wolfius: si mulcta soluta fuerit. Potius: delere, in quantum solverit, ut bene explicat, licet infeliciter interpretetur. TAYLOR.

Πῶς ἀπὸ τούτου ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν] Revoca lectionem Edit. Aldinae, quam immerito damnat Wolfius, aliam ex ingenio suo recudens. Nimirum πῶς

ἀπὸ τούτου μὴ ἐγγεγραμμένους —. Reus argumentum instituit ab absurdo. Ait enim: Lex jubet, in quantum quis solverit, in tantum expungatur ejus debitum a tabulis publicis. Hoc autem quid ad me spectat, cujus nomen in tabulis istis non exstat? quo modo delebor ex ea cera, quam nunquam impressi? Leges ergo Atticæ de non inscriptis nihil statuunt. Subjungit Orator: Duæ sunt Leges: Hæc quidem pertinet ad eos, quorum nomina inscripta sunt; illa autem superior ad eos, quorum nomina in acropoli inscripta non sunt, nihilo minus debent tamen. IDEM. Sensus postulat, ut rescribamus πῶς ἀπὸ τούτου τοὺς μὴ ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν, vel forte τοὺς οὐκ, quod omittendi causam dederit librariorum precedens τούτου. JURIN. L. πῶς τοὺς μὴ ἐγγεγραμμένους ἀπαλείφουσιν. AUGER. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. IV. t. IX. §. XVI.

Ἀγραφίου] Ex hoc loco videtur ista Actio competere adversus eos debitores, quorum nomina, ære non soluto, e cera publica delerentur: alia autem posse eos invadi, quorum nomina nunquam erant inscripta, sc. ἐνδείξει. Vide autem de hac re disputantem, atque hunc Demo-

ἐκτίσαντες τῇ πόλει τὸ ὄφλημα, ἐξαλειφθῶσι. καὶ μοι λάβε τὸν νόμον, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

ἀκούετε τοῦ νόμου, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι διαρρήδην λέγει, ἔάν τις τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ μὴ ἐκτίσας τὸ ὄφλημα τῇ πόλει ἐξαλειφθῆ, εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας τοῦ ἀγραφίου, καὶ οὐ κατὰ τοῦ ὀφείλουτος καὶ μὴ ἐγγεγραμμένου, ἀλλ' ἐνδειξιν κελύει καὶ ἄλλας τιμωρίας κατ' αὐτοῦ εἶναι. ἀλλὰ σὺ τί διδάσκεις με πάντας τοὺς τρόπους, ¹ οὓς ἔξεστι τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' οὐ κατ' ὄν εἰσελήλυθας, τοῦτον ἀπολογῆ;

1339

ιδ'. Μοιροκλῆς τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ, ὁ γράψας τὸ ψήφισμα κατὰ τῶν τοὺς ἐμπόρους ἀδικούντων, καὶ πείσας οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συμμάχους φυλακὴν τινὰ τῶν κακούργων ποιήσασθαι, οὐκ αἰσχυνεῖται αὐτίκα μάλα λέγων ὑπὲρ Θεοκρίνου ἐναντία τοῖς αὐτοῦ ψηφίσμασιν, ἀλλὰ τολμήσει πείθειν ὑμᾶς, ὡς χρὴ τὸν οὕτω φανερώς ἐξεληλεγμένον φάσεις ποιούμενον ² ἀδίκως κατὰ τῶν ἐμπόρων ἀφεῖναι, καὶ μὴ τιμωρησασθαι· ὥσπερ ἔνεκα τούτου γράψας καθαρὰν εἶναι τὴν θάλατταν, ἵνα σωθέντες οἱ πλείοντες ἐκ τοῦ πελάγους, ἐν τῷ λιμένι τούτοις χρήματα ἀποτινώσιν, ἢ διαφέρουν τι τοῖς ἐμπόροις, ἀν ³ Μακρὸν δια-

¹ οἷς² ἀδίκως³ μακρὸν διαφυγόντες πλοῖον, Θ.

sthenis locum illustrantem, Cel. Tib. Hemsterhus. ad Poll. L. VIII. C. VI. §. 54. Conf. Suid. in v. TAYLOR. Cf. quoque Petit. Comm. in L. A. I. IV. t. IX. §. XX. et Meurs. Them. Attic. I. II. c. III.

Ἄλλὰ σὺ τί] Lambinus legit: ἀλλὰ τί σὺ cætera. TAYLOR.

Οἷς] Idem Lambinus κατ' οἷς. IDEM. M. οἷς. AUGER.

Κατ' ὄν — τοῦτον] S. πρόσωπον. WOLF. Ante τοῦτον f. add. κατὰ. AUGER.

ιδ'. Μοιροκλῆς] Vide plura de hoc homine apud Vales. ad Harpocrat. pag. 200. Meurs. Attic. Lect. I. 13. Suid. in Ἀντίπατρος, et Kuster. ad loc. Adjunge inge-

niosissimum juvenem, Bartonum ad Plutarch. in vit. Demosth. §. 17'. TAYLOR.

Ἀδίκως] M. ἀδίκως referendo ad φάσεις. AUGER.

Διαφέρων] Legerem lubens διαφέρουσι. Sed et illud commode ferri potest. TAYLOR.

Μακρὸν] Apparet, Piratæ celebri esse nomen, ut et Sostratus fuit. Nisi forte legendum sit μακρὸν πλοῖον, quod sequitur, τούτῃστι, πολεμικόν. WOLF. πλοῖον quidem marg. Benenati. Sed legendum est: ἀν μακρὸν διαφυγόντες πλοῖον, Θεοκρίνη περιπέσωσιν. Ita enim emendatissimæ membranæ Augustanæ. Post confecta longissima Maris itinera. Ita videntur Athenien-

φυγόντες, Θεοκρίνη περιπέσωσιν. ἐγὼ δ' ¹ οἶμαι τῶν μὲν κατὰ πλοῦν γιγνομένων οὐχ ὑμᾶς, ἀλλὰ τοὺς στρατηγούς, καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς μακροῖς πλοίοις, αἰτίους εἶναι τῶν δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς, ὑμᾶς, οἱ τούτων κύριοι ἀπάντων ἐστέ. διὸ καὶ μᾶλλον ἐστὶ τηρητέου τοὺς ἐνθάδε παραβαίνοντας τοὺς νόμους, τῶν ἔξω τοῖς ψήφισμασιν οὐκ ἐμμενόντων· ἵνα μὴ δοκῆτε αὐτοὶ πρῶτως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις φέρειν, καὶ συνειδέναι τούτοις ὧν πρᾶττουσιν. οὐ γὰρ δῆπου Μηλίους μὲν, ὧ Μοιρόκλεις, κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δέκα τάλαντα νῦν εἰσπραξάσομεν, ὅτι τοὺς ληστὰς ὑπεδέξαντο, τουτουὶ δὲ ἀφήσομεν, ὅς καὶ τὸ σὸν ψήφισμα, καὶ τοὺς νόμους, δι' οὓς οἰκοῦμεν τὴν πόλιν, παραβέβηκε· καὶ τοὺς μὲν τὰς νήσους οἰκοῦντας κωλύσομεν ἀδικεῖν, ἐφ' οὓς τριήρεις δεῖ πληρώσαντας, ἀναγκάσαι τὰ δίκαια ποιεῖν, ² ὑμᾶς δὲ τοὺς μιαρούς, οἷς αὐτοῦ δεῖ καθημένους τουτουσι ³ κατὰ τοὺς νόμους ἐπιθεῖναι δίκην, ⁴ ἔασου- 1340 σιν. οὐκ ἂν γε σωφρονεῖτε. λέγε τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

ιέ. Περὶ μὲν οὖν τῶν νόμων, καὶ τοῦ πρᾶγματος, οὐκ οἶδ' ⁵ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν, — ἱκανῶς γὰρ μοι δοκεῖτε μεμαθηκέναι —, βούλομαι δὲ, δεηθεῖς ὑμῶν τὰ δίκαια ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς, καταβαίνειν, καὶ μὴ ἐνοχλεῖν ὑμῖν.

¹ οἶμαι   ² ὑμεῖς   ³ * κατὰ τουτουσι τοὺς νόμους,   ⁴ ἔασετε; οὐκ, ἂν γε σωφρονεῖτε. ⁵ ὅ,τι

ses navigationem ad Pontum nominare. TAYLOR. L. μακρὸν διαφυγόντες πλοῖον. μακρὸν πλοῖον, navigium piraticum. AUGER. Μακροῖς πλοίοις] Loci hujus Sententia ita se habere videtur: Mercatores, dum per mare navigant, sub prasidio sunt Ducum, longarumque navium praefectorum [the Convoy]: hic autem sub vestro, Legumque. TAYLOR.

Ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις] Ἐπὶ τοῦ, τὰ γινόμενα. WOLF.

Ἐφ' οὓς τριήρεις δεῖ πληρώσαντας, ἀναγκάσαι] S. τούτους. Πληροῦν τριήρεις ἐπὶ τινὰς recte legitur. Sed si τὸ ἐφ' abesset, planior esset constructio: οὓς δεῖ (S. ἡμᾶς) πληρώσαντας τριήρεις, ἀναγκάσαι. IDEM.

Ἐπιθεῖναι δίκην, ἔασαι] Alii ἔασουσι, S. αἱ δικασταί. Antecessit κωλύσομεν, v. 13. cui responderet ἔασομεν, sed requiritur, οὐκ ἂν γ' ἐσωφρονεῖτε, ut videatur

legendum ἔασετε. Sed nec hoc cohaeret cum eo, quod antecessit, v. 15. καθημένους τουτουσι, cum subito persona mutetur. IDEM. Totum hoc comma ita ordinandum est: Καὶ τοὺς μὲν τὰς νήσους οἰκοῦντας κωλύσομεν ἀδικεῖν, ἐφ' οὓς τριήρεις δεῖ ὑμᾶς πληρώσαντας ἀναγκάσαι τὰ δίκαια ποιεῖν· τοὺς δὲ μιαρούς, οἷς αὐτοῦ δεῖ καθημένους τουτουσι κατὰ τοὺς νόμους ἐπιθεῖναι δίκην ἔασομεν. Absurdum est utique, tanto apparatu atque etiam impensis insulanos, cosque, qui longe distant, cogere ad officium praestandum: et; interea homines scelestos impunitos dimittere, quos in ordinem, legum auxilio, possimus redigere domi sedentes. Proximo universi habent: οὐκ ἂν γ' ἐσωφρονεῖτε. Quod miror Wolfio displicuisse. TAYLOR. L. τοὺς δὲ μιαρούς τουτουσι, οἷς α. δ. κ. κατὰ τοὺς νόμους, ἐ. δ. ἔασομεν. οὐκ ἂν γε σωφρονεῖτε. AUGER.

ἐγὼ γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, βοηθεῖν οἴομενος δεῖν τῷ πα-
 τρὶ, καὶ τοῦτο δίκαιον νομίζω εἶναι, τὴν ἔνδειξιν ταύτην
 ἐποίησάμην, ὡς περ ¹ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, οὐκ ἀγνοῶν, οὔτε
 τοὺς βλασφημεῖν ² βεβουλημένους, ὅτι λόγους εὐρήσουσι
 τοὺς διαβαλοῦντας τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, οὔτε τοὺς ἐπαινέσου-
 τας καὶ σωφρονεῖν με νομιοῦντας, εἰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ πα-
 τρὸς τιμωρεῖσθαι προαιροῦμαι· ἀλλ' ἡγούμενος ταῦτα μὲν
 οὕτως, ὅπως ἂν τύχοι, παρὰ τοῖς ἀκρωμένοις συμβή-
 σεσθαι, ἐμοὶ δὲ τὸ προσταχθῆν ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἄλλως
 τε καὶ δίκαιον ὄν, τοῦτ' εἶναι ποιητέον. πότε ³ γὰρ δεῖ με
 καὶ βοηθεῖν αὐτῷ; οὐχ ὅταν ἢ μὲν τιμωρία κατὰ τοὺς νό-
 μους ἦ, μετέχων δ' αὐτὸς τυγχάνω τῆς τοῦ πατρὸς ⁴ ἀτυ-
 χίας, μόνος ⁵ δὲ καταλελειμμένος ὁ πατήρ; ὅπερ νῦν συμ-
 βέβηκε. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀτυχήμασι, καὶ τοῦθ' ἡμῖν,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, συμβέβηκε. παροξύνουσι μὲν ἡμᾶς
 ἅπαντες, καὶ συναχθεσθαί φασι τοῖς γεγενημένοις, καὶ
 δεινὰ πεπονθέναι λέγουσι, καὶ τοῦτον εἶναι ἔνοχον τῇ ἐνδεί-
 ξει· συμπράττειν δὲ οὐδεὶς ἐδέλει τῶν εἰπόντων, οὐδέ φησιν
 ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι φανερῶς. οὕτως ἔλαττον παρὰ
 τισι τὸ δίκαιον ἰσχύει τῆς παρρησίας. πολλῶν δ' ἡμῖν, ὧ
 1341 ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτονὶ Θεοκρίνην ἀτυχημάτων ἐν
⁶ οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ συμβεβηκότων, οὐδενὸς ἔλαττόν ἐστι τὸ
 νῦν συμβαῖνον, ὅτι τὰ δεινὰ, καὶ ⁷ τὰ παρὰ τοὺς νόμους πε-
 πραγμένα Θεοκρίνη, τῷ μὲν πατρὶ τῷ πεπονθότι καὶ δυ-
 ναμένῳ ἂν δηλώσαι πρὸς ὑμᾶς, ⁸ ἐξ ἀνάγκης ἡσυχίαν ἐκτέ-
 ον ἐστίν, — οἱ γὰρ νόμοι ταῦτα κελεύουσιν — ἐμοὶ δὲ
 τῷ πάντων τούτων ὑστερίζοντι λεκτέον. καὶ τοῖς μὲν ἄλ-
 λοις τοῖς τηλικούτοις οἱ πατέρες βοηθοῦσιν· οὗτος δ' ἐν
 ἐμοὶ νῦν ἔχει τὰς ἐλπίδας.

15'. Τοιοῦτον οὖν ἀγωνιζόμενοι ἀγῶνα, δεόμεθ' ὑμῶν ἐπι-
 κουρεῖν ἡμῖν, καὶ δεῖξαι πάσιν, ὅτι καὶ παῖς, καὶ γέρον, καὶ
 ἄλλην ἡντινοῦν ἡλικίαν ἔχων ⁹ ἠκει πρὸς ὑμᾶς, καὶ τοὺς νό-
 μους, οὗτος τεύξεται πάντων τῶν δικαίων. καλὸν γὰρ, ὧ

¹ ἐξαρχῆς² με βουλομένους³ γὰρ με καὶ δεῖ β.⁴ ἀτυχίας;⁵ ὃ ἢ καταλελειμμένος ὁ πατήρ,⁶ [οὐκ]⁷ [τὰ]⁸ ἐξ ἀνάγκης ἢ ἐκτέον⁹ ἦκη

ι.ε. βεβουλημένους] Rectius Aug. με βου-
 λομένους. TAYLOR. AUGER.

* ἔλαττον ἰσχύει τὸ δίκαιον τῆς παρρησίας;

Quid si τῆς ἀπεχθείας, aut ἡσυχίας?
 WOLF. Pro παρρησίας leg. ἀπεχθείας vel
 aliud quid, et v. 92. οὐκ del. vid. AUGER.

ἄνδρες δικασταί, μήτε τοὺς νόμους, μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς λέγουσι ποιεῖν, ἀλλ' ἐκείνους ἐφ' ὑμῖν καὶ χωρὶς κρίνειν τοὺς τ' εὖ καὶ σαφῶς, καὶ τοὺς τὰ δίκαια λέγοντας. περὶ γὰρ τούτου τὴν ψῆφον ὁμωμόκατε οἴσκειν. οὐ γὰρ δὴ πείσει γ' ὑμᾶς οὐδεὶς, ὡς ¹ ἐπιλείψουσιν οὗτοι οἱ ῥήτορες, οὐδ' ὡς διὰ τοῦτο χειρὸν ἢ πόλις οἰκίσηται. τούναντίον γὰρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, τότε φασὶν ἄριστα πράττειν τὴν πόλιν, ὅτε μέτριοι καὶ σώφρονες ἄνδρες ἐπολιτεύοντο. ² πότερα γὰρ συμβούλους εὖροι τις ἂν τούτους ἀγαθούς; ἀλλ' ³ οὐδὲν τῷ δήμῳ λέγουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐκεῖθεν γραφόμενοι χρήματα λαμβάνουσιν. ὃ καὶ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ζῶντες ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν, οὐ φασὶ λαμβάνειν ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ πρὶν προσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἔχοντες, νῦν ⁴ εὐποροῦντες, οὐδὲ χάριν ὑμῖν ἔχουσιν, ἀλλὰ περιϊόντες λέγουσιν, ⁵ ὡς ἀβέβαιός ἐστιν ὁ δῆμος, ὡς 1342 δύσχρηστος, ὡς ἀχάριστος· ὡς ὑμᾶς διὰ τούτους εὐποροῦντας, οὐχὶ τούτους διὰ τὸν δῆμον. ἀλλὰ γὰρ εἰκότως ταῦθ' οὗτοι λέγουσιν, ὀργῶντες τὴν ὑμετέραν ῥαθυμίαν. οὐδένα ⁶ γὰρ ἀξίως αὐτῶν τῆς πονηρίας τιμωρήσθε, ἀλλ' ὑπομένετε λεγόντων αὐτῶν, ὡς ἢ τοῦ δήμου σωτηρία διὰ τῶν γραφομένων καὶ συκοφαντούντων ἐστίν. ὦν γένος ἕξωλέστερον οὐδὲν ἐστί. τί γὰρ ἂν τις τούτους εὖροι χρησίμους ὄντας τῇ πόλει; τοὺς ἀδικοῦντας, νῆ Δί', οὗτοι κολάζουσι, καὶ διὰ τούτους ἐλάττους εἰσὶν ἐκεῖνοι; οὐ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ καὶ πλείους. εἰδότες γὰρ οἱ βουλόμενοι κακὸν τι πράττειν, ὅτι τούτοις ἐστὶν ἀπὸ τῶν λημμάτων τὸ μέρος δοτέον, ⁷ ἐξ ἀνάγκης μείζω προαιροῦνται παρὰ τῶν ἄλλων ἀρπάζειν, ἵνα μὴ μόνον ⁸ αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τούτοις ἔχωσιν ἀναλίσκειν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, ὅσοι κακουροῦντες βλάπτουσί τι τοὺς ἐντυγχάνοντας,

¹ ἐπιλείψουσιν ὑμᾶς οἱ τοιοῦτοι ῥήτορες   ² πότερον   ³ οὐδ' ἐν τῷ   ⁴ Deest δ'.
⁵ ὡς ἢ ἀβέβαιός   ⁶ γὰρ αὐτῶν ἀξίως τῆς τούτων πονηρίας   ⁷ ἐξ ἀνάγκης   ⁸ αὐτοῖς

15'. σαφῶς.] *Legere σοφῶς, argute, scienter.*
 Ut solent ii, qui in iis artibus se exercent.
 Nihil opus est ista perspicuitate.
 TAYLOR. L. σαφῶς. AUGER.

Οὐδὲν ἐν τῷ δήμῳ λέγουσι. Vides, ubi ea vobis obreuerat. Vides etiam, quam ne-

cessarium, ut restitueretur. TAYLOR.

Ἐκεῖθεν] τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου, ἢ τῶν πολλοῦς. WOLF. Ex plebe oriundos. AUGER.

Τί γὰρ ἂν τις κ. τ. λ.] Vide Victor. Var. Lect. l. I. c. 12. TAYLOR.

Ἴνα μὴ μόνον αὐτοῖς] Vel a vobis potius, sibi ipsis. IDEM.

τοὺς μὲν τῶν οἴκοι φυλακὴν καταστήσαντας σώζειν ἔστι, τοὺς δ' ἔνδον μένοντας τῆς νυκτὸς μηδὲν παθεῖν, τοὺς δ' ἐνί γέ τῳ τρόπῳ φυλαξαμένους ἔνεστι ¹ διασώσασθαι τὴν τῶν ² κακῶν τι βουλομένων ποιεῖν ἐπιβουλὴν· τοὺς δὲ τοιούτους συκοφαντοῦντας, ποῖ χρὴ πορευθέντας ἀδείας παρὰ τούτων τυχεῖν; αἱ γὰρ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων καταφυγαὶ τούτοις εἰσὶν ἐργασίαι, νόμοι, δικαστήρια, μάρτυρες, ἀγοραὶ, ἐν οἷς τὰς ³ ἑαυτῶν ῥήμας ἐπιδείκνυνται, φίλους μὲν τοὺς δίδοντας νομίζοντες, ἐχθροὺς δὲ τοὺς ἀπράγμονας καὶ πλουσίους.

ιζ'. Ἀναμνησθέντες οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῆς τούτων πονηρίας, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων, ἃν Ἐπιχάρης μὲν ὁ πάππος ὁ ἐμὸς ⁴ Ὀλυμπιάσι νικήσας παῖδας **1343** στάδιον, ἔστεφάνωσε τὴν πόλιν, καὶ παρὰ τοῖς ⁵ ἡμετέροις προγόνοις ἐπιεικῆ δόξαν ἔχων, ἐτελεύτησεν. ἡμεῖς ⁶ δὲ, διὰ τοῦτον τὸν θεοῖς ἐχθρὸν ⁷ ἀποστερούμεθα ταύτης τῆς πόλεως, ὑπὲρ ἧς Ἀριστοκράτης ⁸ μὲν ὁ Σκελλίου, θεῖος ὢν Ἐπιχάρους, τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ, οὗ ⁹ ἔχει ἀδελφὸς οὗτος τούνομα, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμενος ἔργα, πολεμοῦσης τῆς πόλεως Λακεδαιμονίοις, κατασκαΐφας τὴν

¹ * διασώσασθαι
⁶ δὲ δὴ, διὰ τουτουοῖ

² κακόν
⁷ ἀπεστερήμεθα

³ αὐτῶν

⁴ Ὀλύμπια

⁵ ἡμετέροις

⁸ Deest μὲν.

⁹ ἔχει ὁ ἀδελφός

Τοὺς δ' ἐνί γε τῳ τρόπῳ] Τοὺς δ' ἔνεστι διασώσασθαι (S. ἑαυτοῦς, ἢ διασωθῆναι) ἐνί γε τῳ τρόπῳ, φυλαξαμένους τὴν ἐπιβουλὴν τῶν βουλομένων ποιεῖν κακόν τι. WOLF. ἐνί γε τῳ τρόπῳ. One way or other, ut nos loquimur; τοὺς μὲν φυλακὴν καταστήσαντας — τοὺς δ' ἔνδον μένοντας — τοὺς δ' ἐνί γε τῳ (i. e. τινὶ) τρόπῳ φυλαξαμένους. TAYLOR. Pro καταστήσαντας lego κατασκευάσαντας, et intelligo φυλακὴν τῶν οἴκοι, custodiam vel praesidium eorum quae sunt domi, ea quae domi custodiunt et praesidio sunt, np. arma et servos. σώζειν τοὺς κακοῦργους, arcere improbos, vindicare se ab improbis. AUGER.

Τῶν κακῶν τι βουλομένων ποιεῖν] Legendum τῶν κακῶν τι βουλομένων ποιεῖν, ut in margine Parisiensis. JURIN.

Τοὺς δὲ τοιούτους συκοφαντοῦντας] Τοὺς δὲ τοιούτους, S. τοὺς συκοφαντοῦντας. Videtur esse Scholion. Est ἀνακλόουθον. Sic certe melius cohæretet constructio: παρὰ δὲ τῶν συκοφαντοῦντων, ποῖ χρὴ πορευθέντας ἀδείας τυχεῖν; WOLF.

ιζ'. Ὀλυμπιάσι νικήσας] Ὀλύμπια νικήσας Cod. August. Quam scripturam commendat praestantissimus Hemsterhusius ad Luciani Timonem pag. 106. Nov. Edit. Ut ut illud sit, legerem omnino νικήσας παῖδας σταδίῳ. Ferri quidem potest νικήσας παίδων στάδιον. Et utrumque probum est. TAYLOR. παῖδας viros adolescentes, juvenes. Pro στάδιον M. σταδίῳ. AUGER. νικῶν recte dicimur ἀνδρας πυγμαίων, ut ap. Demosth. νικήσας παῖδας στάδιον. At tertius accusativus parum bene accedat. D'Orville ad Char. Aphrod. l. VI. c. II. p. 513.

ἡμετέροις] Legendum ἡμετέροις. Ita Editorum nonnulli; et Wolfius scite interpretatur. TAYLOR. ἡμετέροις. JURIN.

Ἀριστοκράτης ὁ Σκελλίου] Vide Aristoph. Av. 126. et σχ. ad locum. TAYLOR. De hoc Aristocrate Scellii filio et de demolitione Eetioniae, de qua hic fit mentio, vide Thucydidem l. VIII. [c. 89. 90. et 92.] PALMER.

Ἡετιώπειαν, εἰς ἣν τοὺς Λακεδαιμονίους ἤμελλον οἱ περὶ Κριτίαν ¹ ἀποδέχεσθαι, καθείλε μὲν τὸ ἐπιτείχισμα, κατήγαγε δὲ τὸν δῆμον, κινδυνεύων αὐτὸς οὐ τοιούτους κινδύνους, ἀλλ' ἐν οἷς καὶ παθεῖν τι καλόν ² ἔστιν, ἔπαυσε δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ³ ὑμῖν. δι' ὃν, εἰ Θεοκρίνη τούτῳ ὅμοιοι ἄντες ἐτυγχάνομεν, εἰκότως ἐσώζετ' ἂν ἡμᾶς, μὴ ὅτι βελτίους ὄντας τούτου, καὶ δίκαια λέγοντας. οὐ γὰρ ⁴ πολλακίς ὑμᾶς ταῦτα λέγοντες ἐνοχλήσομεν. οὕτω γὰρ ἡμᾶς οὗτος διατέθεικεν, ὡς δ' ὅπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, οὐδ' ἐλπίδα εἶναι ἡμῖν μηδεμίαν τοῦ μετασχεῖν τῆς καὶ τοῖς ξένοις δεδομένης παρρησίας. ἴν' οὖν, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ταύτην γ' ἔχωμεν παραψυχὴν, τὸ καὶ τοῦτον ὄραν ἡσυχίαν ἄγοντα, βοηθήσαθ' ἡμῖν· ἐλεήσατε τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ⁵ ἡμῶν τετελευτηκότας· ἀναγκάσατ' αὐτὸν ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἐνδείξεως ἀπολογεῖσθαι· καὶ τοιοῦτοι γένεσθ' αὐτῷ δικασταὶ τῶν λεγομένων, οἷος οὗτος ἐγένετο ἡμῶν κατήγορος. ὃς ἔξαπατήσας τοὺς δικαστὰς, οὐκ ἠθέλησε τιμῆσασθαι μετρίου τινὸς ⁶ τιμήματος τῷ πατρὶ, πᾶλλ' ἐμοῦ δεηθέντος, καὶ τοῦτον ἰκετεύσαντος πρὸς τῶν γονάτων, ἀλλ', ὡς περ τὴν πρό- 1344 λιν προδεδακότι, τῷ πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτιμήσατο. θεόμεθ' οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἀντιβολουμέν, τὰ δίκαια ψηφίζεσθε. βοηθήσον ἡμῖν ὁ δεῖνα εἰ τι ἔχεις, καὶ σὺνειπε. ἀνάβηθι.

¹ ὑποδέχεσθαι² ἔστιν.³ ὑμῖν, δι' οὗς, εἰ καὶ Θ.⁴ πολλακίς γε πρὸς ὑμᾶς ταῦτα λεγ.⁵ ἡμῶν⁶ [τιμήματος]⁷ Desunt ὧ ἄνδρες δικασταί.

Τὴν Ἡετιώπειαν] Ἡ ἐτέρα τοῦ Πειραιέως ἄκρα ἀπὸ Ἡετιώπος. Stephanus. WOLF. Memoria lapsum esse Demosthenem, sive quicumque fuerit Auctor hujus Orationis, ostendit doctissimus Valesius IV. Eminentat. 7. ex Thucydide VIII. 89. 90. et res gestas sub CCCC. per incogitantiam applicare ad dominatum XXXviralem. TAYLOR.

Ἀποδέχεσθαι] M. ὑποδέχεσθαι. AUGER. Δι' ὧ] Laubinus hariolatur δι' ὧν,

credo, quia ex majoribus duos adduxit bene meritos, Epicharem sc. et Aristocratem. Non malo certe ingenio. Sed Grammatica melius litasset, si cum August. emendasset δι' οὗς εἰ καὶ καὶ Θεοκρίνη κ. τ. λ. Quod unice verum est. TAYLOR.

Δικασταὶ τῶν λεγομένων] F. τῶν γενομένων. WOLF.

Πρὸς τῶν γονάτων] Per genera. Forte πρὸς, ad genera provolutus. IDEM. Ψηφίζεσθε] F. ψηφίζεσθαι. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Ο ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ
ΛΟΓΟΣ.

I. TAYLOR I

PRÆFATIO

AD

ORATIONEM DEMOSTHENIS

CONTRA NEÆRAM.

SI auctoritati cedendum esset, nulla foret inter Orationes Demosthenicas, quam tanta facilitate expungi sinerem, quanta illam, quam jam tractare incipis. Pleni sunt antiquorum Criticorum libri gravissimis de ista causa suspicionibus. Dolet interea, interceptum esse tractatulum, ubi, inter quasdam alias, hanc non esse genuinum Demosthenis fœtum ostendebat Vir ingenio acerrimo præditus, Dionysius Halicarnassensis. Vide π. Δημοσθ. Δεινότης. versus finem. Restant tamen alii, quos sequor, et quos merito suo maximo maximi facio. Phrynichus pag. 112. Edit. novissimæ: Σὺ δὲ βασιλικὸς ἐπιστολεὺς ἐπιφανὲς, ἀνάλογον τῇ σαυτοῦ παρασκευῇ, γενικώτατον ἡμῖν ἐκόμισας μάρτυρα, τὸν συγγράψαντα τὸν κατὰ Νεαίρας· ὃς διὰ τε τὰ ἄλλα ὑπωπτεύθη μὴ εἶναι Δημοσθένους, καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀδοκίμων ὀνομάτων. Athenæus l. 13. Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ, εἰ γνήσιος, ὃν Ἀπολλόδωρος εἴρηκε. Futiliter Interpres, uti ad Lysiam admonui, *si modo germana est, ut Apollodorus censuit.* Intellige mecum: *Oratio, quam Demosthenes scripsit, si tamen scripsit, Apollodorus autem peroravit.* Rursus in eodem libro idem Athenæus: ὁ τὸν κατὰ Νεαίρας λόγον γράψας, proinde quasi levis esset hominis, et in re critica mediocriter versati, Demosthenem citare istius opellæ Scriptorem. Similiter Photius Cod. CCLXV. Καὶ τὸν κατὰ Νεαίρας ἐκ λόγον ὑπιότιότης τινες αἰτιώμενοι τῶν Δημοσθενικῶν ἀποκρίνουσι λόγων. His adijunge Argumenti Auctorem, sive Libanius sit, sive quispiam alius, Harpocratonem item Lexicographum, qui eam ejusque auctoritatem nusquam fere, nisi cum suspicione, allegat. Verum neque tantus Auctorum cumulus, neque ipsa res, quæ loquitur, uti mihi videtur, disertissime, Obsopæo nostro satisfecerunt, qui ita scribit. Διαγράφονται τινες καὶ τοῦτον τὸν λόγον, ὡς οὐ γνήσιον, ἐηλονότι, ὑπιόν ὄντα, ὡς φησι Διβάνιος, καὶ πολλαχῇ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμει ἐνδεέστερον. ἀλλ' ἐμοίγε ἀξιώτατος εἶναι δοκεῖ τῆς ἀναγνώσεως, εἰδῶτι πλείστους ἀνδρας τῶν λογισμάτων περὶ πλείστου τοῦτον ποιουμένους.

Quos nominasset utinam, ut nos quoque saperemus, eorum auctoritate permoti!

Me profecto non pudet dicere, opus esse putidissimum, nullius aut decoris, aut gravitatis: et præter nævos orationis, quibus passim scatet, nihil ibi dictum, quod Lectorem percellere, aut allicere, aut morari demum potest. Est autem Oratio satis antiqua, et videtur ad usum forensem fuisse conscripta, non ad ostentationem, aut ad imitationem concinnata. Passim inter annotandum suspicionibus meis auctoritatem addidi. Inde lector meus iudicium capere poterit, jurene, an injuria agam, cum hæc futilia non amplectar.

Adhæsit olim Demosthenicis, sive quod hic (strictim licet) memoretur de *pecuniis theatralibus*, in qua causa tantum præcelluit Demosthenes; sive quod infra Phrynionis eujusdam res agatur, quem Oratori nostro domo et familia conjunctum fuisse suspicor; sive denique quod Demosthenis (nostrine, an alterius, parum interest) testimonium infra adducatur. Quam necessitudinem, tenuissimam licet, superiorem illam orationem c. Theocrinem, nostris adjunxisse arbitrator. Norunt, qui hasce res tractant, quam levi consuetudine devincti Scriptores vetusti quandoque simul conglutinari, et sibi invicem adhærere consuescant; quorum unus, qui excellit, cæterorum non solum famam et existimationem, verum etiam nomen prægravare solet.

Videri potest nonnullis aut lacunosa esse, aut diversa ab ea, quam versarunt antiqui, cum legerint ista Hermogenis, Edit. Crispin. p. 318. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας ὠβελισμένον ὑπὸ τινῶν, τὸ ἀπὸ τριῶν τρυπημάτων τὴν ἐργασίαν πεποιῆσθαι etc. deinde ista Etym. M. 325. 18. ἐξῆν μέντοι ἐν τῷ δικαστηρίῳ καταδέχεσθαι τοὺς ἐκφυλλοφορηθέντας, ὡς καὶ Δημοσθένης φησὶν ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. Adjunge Suidam in v. Ἐκφυλλοφορῆσαι. Nam de iis in hac Oratio, prout hodie scribunt membranæ, nihil prorsus. Locus tamen iste Hermogenis erit infra a me expendendus.

Viderint otiosiores, an ad hanc Bellatulam pertineat Inscriptio adducta a Laur. Pignorio, Symbol. Epistolic. 25. pag. 93. et Reines. I. 126.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΙ ΝΕΜΕΣΕΙ
ΠΑΜΝΟΤΝΤΟΘΕΝ ΝΕΑΙΡΑ
ΑΘΗΝΑΙΑ ΧΑΡΙΤΟΒΛΕΦΑΡΟΣ
ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

TAYLOR.

1 ΔΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Pag.
ed.
Reisk.
1344

ΚΑΙ τούτον τὸν λόγον οὐκ οἶονται Δημοσθένους εἶναι, ὑπτιον ὄντα, καὶ πολλαχῆ τῆς τοῦ ῥήτορος δυνάμειος ἐνδεέστερον. ὑπόθεσιν δὲ ἔχει τοιαύτην. νόμου μελεούντος, ἐὰν ἄνδρϊ Ἰθνηναίῳ ξένη συνοικίῃ, πεπράσθαι ταύτην, κατὰ τούτον τὸν νόμον ἐπὶ Νείαιραν ἦκει Θεόμνηστος, λέγων συνοικεῖν αὐτὴν Στεφάνῳ, γεγονυῖαν μὲν δούλην Νικαρέτης, ἑταιρήσασαν δὲ πρότερον. ἦν δὲ Στεφάνῳ νόμῳ συνοικοῦσαν, καὶ πεπαιδοποιημένην ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ Στέφανος οὐχ ὀμολογεῖ ταῦτα· ἀλλὰ συνείνει μὲν αὐτῇ φησὶν, ὡς ἑταίρα δὲ, καὶ οὐ γυναικί, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἐκ ταύτης ἔχειν. πρὸς ὅσαρ ὁ κατήγορος ἀνθιστάμενος, οὐκ ὀλίγα τεκμήρια παρέχεται, ὡς γυναικί συνοικεῖν αὐτῇ. γίνεται τοίνυν ἡ στάσις τοῦ λόγου στοχαστικὴ. περὶ γὰρ αἰσίας τὸ ζήτημα, καὶ οὔτε περὶ ιδιότητος, οὔτε περὶ ποιότητος. τὰ μὲν αἰν πρώτα τοῦ λόγου Θεόμνηστος λέγει· ἔπειτα συνήγορον Ἀπολλόδαρον καλεῖ, κηδεστὴν ὄντα ἑαυτοῦ, κακείνος τὸν ἀγῶνα πεποιήται.

1 Deest ΔΙΒΑΝΙΟΥ.

ΔΙΒΑΝΙΟΥ] Nomen hoc Auctoris primum adjecit Wolfius contra consensum Codicam. TAYLOR.

Νόμῳ συνοικοῦσαν] Incredibile illud dictu, et sine dubio mendosum. Nam in Orationis contextu, p. 371. v. 3. ἦκω ἐπιδείξων εἰς ὑμᾶς, ξένη μὲν γυναικί συνοικοῦντα

παρὰ τὸν νόμον. Et recte sane. Iterum p. 372. v. 4. ὡς δ' ἔστι ξένη Νείαιρα, καὶ παρὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ Στεφάνῳ, τοῦτο ἡμῖν κ. τ. λ. Dele ergo in posterum inutile istud vocabulum, νόμῳ. IDEM. Ἰδιότητος] Ἰδιότητα videtur appellare τὴν ὀρικὴν στάσι. WOLF.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ο ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ

ΛΟΓΟΣ.

1345 Ἄ. ΠΟΛΛΑ με τὰ παρακαλοῦντα ἦν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γράψασθαι Νείαιραν τὴν γραφὴν ταυτηνί, καὶ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. καὶ γὰρ ἠδικήμεθα ὑπὸ Στεφάνου μεγάλα, καὶ εἰς κινδύνους τοὺς ἐσχάτους κατέστημεν ὑπ' αὐτοῦ, ὅ,

ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ] Cicero, ne quid Demostheni concederet, in oratione Caeliana Clodiam sibi sumsisse exagitantam videtur. WOLF. v. Basil. Fabr. in voce. TAYLOR.

LOR.

Ἄ. Εἰς κινδύνους τοὺς ἐσχάτους κατέστημεν] In brevissimo ambitu orationis hæc ad nauseam repetuntur : pag. 367.

τε κηδεστής, καὶ ἐγὼ, καὶ ἡ ἀδελφή, καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή·
ὥστ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος ἀγωνιοῦμαι τὸν

v. 5. ἀς εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν. Proxime p. 369. v. 2. εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεις. Et, v. 10. εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεις θαι. Tanta inopia sermone Macedone illum, credo, concutere non potuit. IDEM.

Καὶ ἡ ἀδελφὴ] Omisit has voces in interpretando Wolfius. Quod non debuit. IDEM.

“ὥστ' οὐχ ὑπάρχων κ. τ. λ.] Doctissimus Gatakerus noster Miscell. Posthum. C. XII. censet hos esse duos Senarios, hoc modo digereudos :

“ὥστ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος
Ἀγωνιοῦμαι τὸν γ' (vel τὸν δ') ἀγῶνα
τουτοῦ.

Certe prior ille a Cothurno sumitur, et variis attribuitur: ab Athenæo diserte Aristarcho tragico: Ἐγὼ δὲ, κατὰ τὸν Ἀρίσταρχον τὸν τραγικὸν κωικτῆν,

Τὰ δ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος,

καταπαύσω τὸν πρὸς σέ καὶ τοὺς ἄλλους κύ-
νας ἐνταῦθα λόγον. l. XIII. extrem. Adde
Casaubon. ad loc. Suid. in Ὑπάρχωναι ὧς
οὐχ ὑπάρχων. Excidisse nimirum necopi-
nantī scriptori numerosam quandoque ora-
tionem, pedibusque apte ligatam, neque
mirum esse debet, et id multi olim ani-
madverterunt. Vide, si vacat, Barth. Ad-
versar. IV. 13. XI. 16. XLI. 22. eumque
manipulum Auctorem, quem conscripsit
Fabricius in Bibl. Lat. T. II. L. II. C.
XXI. Incidere vero omnes [numeros] in
orationem, etiam ex hoc intelligi potest, quod
versus saepe in oratione per imprudentiam
dicimus: quod vehementer est vitiosum: sed
non attendimus, neque exaudimus nosmet
ipsos. Senarios vero et Hipponacteos effugere
vix possumus. Magnam enim partem ex
Iambis nostra constat oratio. Sed tamen eos
versus facile agnoscit auditor: sunt enim
usitatissimi. Inculcamus autem per impru-
dentiam saepe etiam minus usitatos, sed
tamen versus; vitiosum genus, et longa animi
provisione fugiendum. Cic. Orat. C. LVI.
Olim similia deprehenderunt in scriptore
nostro Scholiastes ad Hephaest. Enchirid.
pag. 76. et Longinus in Prolegomenis ad
eundem Auctorem, cujus haec sunt verba :
διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν μέτρων συμβέβηκεν
ἀπεκρῶπτεσθαι εὐνοώμενα ἐν τῇ κατὰ περὶ
ῥῆσει — εὖροι γοῦν ἂν τις παρὰ Δημοσθένει τῷ
ῥητορὶ στίχων ἠρωϊκῶν κεκρυμμένον, ἃ ἐκαστὸς
λαθεῖν διὰ τὸ περὶ ὅσων τὴν προφορὰν συναρ-
πάσαι τῶ λόγῳ τὴν ἀκοήν. φησὶ γοῦν

Τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσση πόλεμον, δι' ὃν εἰς
Ἐλάτειαν

ἦλθε Φίλιππος,

στίχος ἐστὶν ἠρῶς, ἀλλὰ μὴν καὶ Ἴωνικὸν [ἀπὸ
μείζωνος], ὅταν λέγῃ

Πολλῶν δὲ λόγων καὶ Θουρύβου γιγνομένου
παρ' ἱμῶν.

Similiter in Philip. I. §. γ'. fin. observant
esse purum Hexametrum :

Καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν
ἅπαντες.

In Aristocratea §. λγ'. post med. una pe-
riodus duos istiusmodi versus complectitur:
sc. ἔστι γὰρ φίλων ἀγαθῶν οὐ τὰ τοιαῦ-
τα χαρίζεσθαι

τοῖς εὔνοις, ἐξ ὧν κἀμείνοις καὶ σφίσιν αὐ-
τοῖς

ἔσται τις βλάβη, ἀλλ' ὁ μὲν ἂν μέλλῃ συν-
οίσειν

ἀμφοῖν, συμπαράττειν, ὃ δ' ἂν αὐτὸς ἄμει-
νον ἐκείνου

προσεῖ, πρὸς τὸ καλῶς ἔχον τίθεσθαι.

In eadem porro Oratione plures insunt.
Ita §. δ'. a med.

ἡμᾶς καὶ μόνον ἀνδρώσων ἂν ἔφη Χαρί-
δημον.

Et §. θ'. fin.

ἀπλῶς ἂν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον ἀγέσθω.

Adde 6F4. 6. 658. 6. 665. pen. 668. 3.
ed. R. Haec autem leviuscula. Ego tamen
arbitror, vix esse Demosthenis, ut ad sen-
sum non maximi ponderis expromendum,
neque insigni aliqua gravitate aut auctori-
tate nobilitatum, qualemque vel ex ple-
becula aliquando concipere solent, verba
mutuo sumere e scena, et numerosos Iam-
bos pedestri suae orationi temere immisce-
ret. Non ita solens est. TAYLOR. [De-
mosth. vol. II. p. 237. 5. οὐδ' ἄλλους πολ-
λοῦς, ἀλλ' ὅτι συμφέρον ἦν. Ibid. 8. ἢ ἄλλου
τινὸς ἀνδρώσων, μετὰ τοὺς παρὰ τούτου. Ibid.
pen. οἱ Φωκεῖς αὐτοὺς ἰποποιήσονται. ἐπειδὴ δ'
ἦκεν εἰς Πύλας, οἱ Λακεδαιμόνιοι. p. 304. 11.
βουλομένους ἐπιεῖν διεκάλυπτεν, οὐκ ἀναμισθηθεῖς.
p. 158. 1. τῆς ἀγαθῆς καὶ μεγάλης, καὶ πῶς
ἐν τούτῳ γενέσθαι. Primus intellexit [Iso-
crates] etiam in soluta oratione, dum ver-
sum effugeres, modum tamen et numerum
quendam oportere servari. Cicero Bruto
c. 8. v. Conrad. ad locum. Cic. III. de
orat. Idem orat. Quintil. IX. 4. et ult.

ἀγῶνα τουτονί. τῆς γὰρ ἔχθρας πρότερος οὗτος ὑπῆρξεν, οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πάποτε οὔτε ἔργῳ, οὔτε λόγῳ κακὸν παθάν. βούλομαι δ' ὑμῖν προδιηγήσασθαι πρῶτον, ἃ πεπόνθαμεν ὑπ' αὐτοῦ· ἵνα μάλλόν μοι συγγνώμην ἔχητε ἀμυνομένῳ, καὶ ¹ εἰδῆτε ὡς εἰς ² τοὺς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν περὶ τε τῆς πατρίδος, καὶ περὶ ἀτιμίας.

β'. Ψηφισαμένου γὰρ τοῦ δήμου ³ τῶν Ἀθηναίων, Ἀθηναῖον εἶναι Πασίωνα, καὶ ἐκγόνους τοὺς ἐκείνου, διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς τὴν πόλιν, ὁμογνώμων καὶ ὁ πατὴρ ἐγένετο ὁ ἐμὸς τῆ τοῦ δήμου δωρεᾶ, καὶ ἔδωκεν Ἀπολλοδώρῳ, τῷ υἱεῖ τῷ ἐκείνου, θυγατέρα μὲν ⁴ αὐτοῦ, ἀδελφὴν δὲ ἐμὴν· ἐξ ἧς Ἀπολλοδώρῳ οἱ παῖδες εἰσιν. ὄντος δὲ χρηστοῦ τοῦ Ἀπολλοδώρου περὶ τε τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν, καὶ περὶ ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ ἡγουμένου τῆ ἀληθείᾳ οἰκείους ὄντας, καὶ κοινωνεῖν πάντων τῶν ὄντων, ἔλαβον καὶ ἐγὼ ⁵ 1346 γυναῖκα, Ἀπολλοδώρου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδὴν δ' ἐμαυτοῦ. προεληλυθότος δὲ χρόνου λαγχάνει βουλευεῖν Ἀπολλοδώρος. δοκιμασθεῖς δὲ καὶ ὁμόσας τὸν νόμιμον ὄρκον, συμβάντος τῆ πόλει καιροῦ τοιοῦτου καὶ πολέμου, ἐν ᾧ ⁶ ἦν κρατήσασιν ὑμῖν μεγίστοις τῶν Ἑλλήνων εἶναι, καὶ ἀναμφισβητήτως τά τε ὑμέτερα αὐτῶν κεκομίσθαι, καὶ καταπεπολεμηκέναι Φίλιππον, ἢ ὑστερήσασιν τῆ Ἑσθηείᾳ, καὶ ⁶ προεμένους τοὺς συμμαχοὺς, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυθέντος τοῦ στρατοπέδου, τούτους τ' ἀπολέσαι, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν ἀπίστους εἶναι δοκεῖν, καὶ κινδυνεύειν περὶ τῶν ὑπολοίπων — περὶ τε Λήμνου, καὶ Ἴμβρου, καὶ Σκύρου, καὶ Χερρῶνῆσου — καὶ μελλόντων στρατεῦσθαι

¹ Deest εἰδῆτε.² Deest articulus.³ τοῦ⁴ αὐτοῦ⁵ ἦν ἢ κρατήσασιν⁶ προεμένοις

Forfunat. l. 3. v. Nöt. ad Cornel. Nep. præfat. Barth. Adversar. LIV. 22. Climax Rhomus. Aquila Rhetor. Dionys. Halic. π. συνθέσεως sarsp. Δημοσθένους Δημοσθένους Παιανιεύς. Plutarch. in vita. Ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ παθόντα δεῖν. Demosth. pro Coron. p. 165. v. 13. In schedis TAYLOR.]

β'. Τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων] Hæc in aliis exemplaribus aliter scribuntur. Legerem lubens: Ψηφισαμένου γὰρ δήμου, Ἀθηναῖον εἶναι Πασίωνα. TAYLOR.

Καὶ κοινωνεῖν] F. addendum χρῆναι.

WOLF.

τὸν νόμιμον ὄρκον] De hoc jurejurando senat. vid. Petit. Comm. in L. A. l. III. t. 1. §. II.

Ἐν ᾧ ἦν] Recte Codd. Ven. Bar. et Ital. ἐν ᾧ ἦ ἢ κρατήσασιν ὑμῖν — ἢ ὑστερήσασιν κ. τ. λ. TAYLOR.

Προεμένους] Lambinus et Bodl. multo satius, προεμένοις. IDEM. Lege: καὶ προεμένοις. JURIN. Imo προεμένοις. AUGER.

Ἀπίστους εἶναι δοκεῖν] Magis Attice puto ἀπίστοις. JURIN.

ὑμῶν πανδημεὶ εἰς τε Εὐβοίαν, καὶ εἰς Ὀλυμπον, ἔγραψε ψήφισμα ἐν τῇ βουλῇ Ἀπολλόδωρος βουλευάν, καὶ ἐξήνεγκε προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον, λέγων, διαχειροτονῆσαι τὸν δῆμον, εἴτε δοκεῖ τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι, εἴτε θεωρικὰ, κελυόντων μὲν τῶν νόμων, ὅπότεν πόλεμος ἦ, τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι, κύριον δ' ἠγούμενος δεῖν τὸν δῆμον εἶναι περὶ τῶν αὐτοῦ ὅτι ἂν βούληται πράξαι, ὁμοιωκῶς δὲ τὰ βέλτιστα ¹ βουλεύσειν τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων, ὡς ὑμεῖς πάντες ἐμαρτυρήσατε ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. γενομένης γὰρ τῆς διαχειροτονίας, οὐδεὶς ² ἀπεχειροτόνησεν ὡς οὐ δεῖ τοῖς χρήμασι τούτοις στρατιωτικοῖς χρῆσθαι, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ³ ἂν που λόγος γένηται, παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὡς τὰ βέλτιστα εἰπὼν ἀδίκαια πάθοι. τῷ οὖν ἐξα- 1347
πατήσαντι τῷ λόγῳ τοὺς δικαστὰς, δίκαιον ὀργίζεσθαι, οὐ τοῖς ἐξαπατηθεῖσι. γραψάμενος γὰρ παρανόμων τὸ ψήφισμα Στέφανος οὐτοσί, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον ἐπὶ διαβολῇ, ψευδεῖς μάρτυρας παρασχόμενος, καὶ ἐξω τῆς γραφῆς πολλὰ κατηγορῶν, εἴλε το ψήφισμα. καὶ τοῦτο μὲν εἰ αὐτῷ ἐδόκει διαπραξάσθαι, οὐ χαλεπῶς ⁴ φέρομεν· ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ τοῦ τιμήματος ἐλάμβανον τὴν ψήφον οἱ δικασταί, δεομένων ἡμῶν συγχωρῆσαι, οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα ταλάντων ἐτιμᾶτο, ἵνα ⁵ ἀτιμᾶσειεν

¹ * συμβουλεύσειν² ἀντεχειροτόνησεν³ ἂν⁴ ἐφέρομεν⁵ ἀτιμᾶσειεν αὐτὸν, καὶ * τοὺς παῖδας

Διαχειροτονῆσαι] Consule Vales. ad Harpocrat. p. 45. TAYLOR.

Διοικήσεως] Male Wolfius vectigalium. Dixi satis ad Timocrateam p. 282. v. ult. vol. III. Hanc autem historiam Apollodori tangit Ulpianus ad 1. Olynthiacam: Ἰστέον δὲ, ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα τὰ δημόσια, θεωρικὰ ἐποίησεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Περικλῆς—εἴτα ἐπιχειρήσαντος Ἀπολλοδώρου τινὸς πάλιν αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικὰ, βουλόμενος εἰβουλιεὶς ὁ πολιτευόμενος, δημαγωγὸς ἂν, πλεῖστα εἴνοιαν ἐπισπάσασθαι τοῦ δήμου πρὸς αὐτὸν, ἔγραψε νόμον τὸν κελυόντα, θανάτου ζημιώσθαι, εἰ τις ἐπιχειρήσει μεταποιεῖν τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ. IDEM. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. IV. t. X. §. X.

Βουλεύσειν] L. συμβουλεύσειν. βουλεύσειν tamēn posset retineri, nam Apollodorus ἐβούλευε. Mox post Ἀθηναίων punctum infra, ut finita phrasi. Deinde lego: καὶ ὑμεῖς π. ἐ. ἰ. ἰ. τ. καιρῷ γενομένης γὰρ etc. AUGER.

Γενομένης] In quibusdam exemplaribus ita olim incmendate legebatur: γενομένης γὰρ τῆς διαχειροτονίας, οὐδεὶς ἀντέχει, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔτι κ. τ. λ. Ubi pro ἀντέχει Wolfius coniecit ἀντέλεγεν, Lambinus ἀπεχειροτόνησεν. In quibusdam Codd. ἀντεπεχειροτόνησεν. TAYLOR.

Φέρομεν] Vel ἐφέρομεν potius. IDEM. AUGER.

Δεομένων ἡμῶν —] Ait πεντεκαίδεκα ταλάντων ἐτιμᾶτο, i. e. in aestimatione libello comprehensa perseveravit, nec deprecationibus nostris ab ea abduci potuit. Dicit, δεομένων ἡμῶν συγχωρῆσαι, verbo ad eam rem proprio. Nam et iudices deprecabantur ἐν ἀντιτιμῆσει, vel ὑποτιμῆσει, συγχωρῆσαι, i. e. omissa litis aestimatione ab accusatore facta, eam prænā decernere, qua reus delictum suum taxaverat et aestimaverat. In Anim. ad Salmas. Obs. ad J. A. et R. I. III. c. I. §. X. HERALDUS.

αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς ἐκείνου, καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑμὴν, καὶ ἡμᾶς ἅπαντας εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσειε, καὶ ἔνδειαν ἀπάντων. ἡ μὲν γὰρ οὐσία οὐδὲ τριῶν ταλάντων πᾶνυ τι ἦν, ὥστε δυνηθῆναι ἐκτίσαι τοσοῦτον ὄφλημα· μὴ ἐκτισθέντος δὲ τοῦ ὀφλήματος ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας, διπλοῦν ἔμελλεν ἔσεσθαι τὸ ὄφλημα, καὶ ἐγγραφήσεσθαι Ἀπολλόδωρος τριάκοντα τάλαντα ὀφείλων τῷ δημοσίῳ· ἐγγεγραμμένου δὲ τῷ δημοσίῳ ἀπογραφῆσεσθαι ἔμελλεν ἡ ὑπάρχουσα οὐσία Ἀπολλοδώρῳ δημοσία εἶναι· πραδείσης δ' αὐτῆς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεσθαι, καὶ αὐτὸς, καὶ παῖδες οἱ ἐκείνου, καὶ γυνὴ, καὶ ἡμεῖς ἅπαντες. ἔτι δὲ καὶ ἡ ἑτέρα θυγάτηρ ἀνέκδοτος ἠμελλεν ἔσεσθαι. τίς γὰρ ἂν ποτε παρ' ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ καὶ ἀποροῦντος ἔλαβεν ἀπροικου;

1348 γ'. Οὐκοῦν τηλικούτων κακῶν αἴτιος ἡμῖν πᾶσιν ἐγίγνετο, οὐδὲν πῶποτε ὑφ' ἡμῶν ἠδικημένος. τοῖς μὲν οὖν δικασταῖς τοῖς τότε δικάσασι πολλὴν χάριν, κατὰ γε τοῦτο, ἔχω, ὅτι οὐ περιεῖδον αὐτὸν ἀναρπασθέντα, ἀλλ' ἐτίμησαν ταλάντου, ὥστε ¹ καὶ δυνηθῆναι ἂν ² ἐκτίσαι μόλις· τούτῳ δὲ δικαίως τὸν αὐτὸν ἔρανον ἐνεχειρήσαμεν ἀποδοῦναι. καὶ γὰρ οὐ μόνον ταύτῃ ἐζήτησεν ἀνελεῖν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὸν ἠβουλήθη ἐκβαλεῖν. ἐπενέγκας γὰρ αὐτῷ αἰτίαν ψευδῆ, ὡς ὄφλε τῷ δημοσίῳ ἐκ πέντε καὶ εἴκοσι ἑτῶν, ὡς Ἀφίδναζέ ποτε ἀφικόμενος ἐπὶ δραπετήν ³ αὐτοῦ ζητῶν, πατάσσειε γυναῖκα, καὶ ἐκ τῆς πληγῆς τελευτήσειεν ἡ ἀνδρωπος, παρακελευσάμενος ἀνδρώπους δούλους, καὶ κατασκευάσας ὡς Κυρηνάιοι εἶησαν, προεῖπεν

¹ Deest καί.² ἐκτίσαι³ αὐτοῦ

γ'. Αὐτὸν ἤβουλ.] Pro αὐτὸν M. τοῦτον, nr. Apollodorum qui aderat. AUGER.

Ἦς ὄφλε τῷ δημοσίῳ] Quid agant hoc loco ista verba, ego plane non perspicio. Agitur enim hic non de ullo debito, sed de homicidio. Forte in alium locum reponenda sunt, et scribendum v. 19. ὥστε καὶ δυνηθῆναι ἂν ἐκτίσαι μόλις, ὃ ὄφλε τῷ δημοσίῳ. JURIN. Jurino assentitur Augerus.

Ἐπὶ δραπετήν αὐτοῦ ζητῶν.] Omnino legendam videtur vel τὸν δραπετήν αὐτοῦ ζητῶν, ut in Parisiensi margine, vel

ἐπὶ δραπετήν αὐτοῦ ζητεῖν. JURIN. F. ἐπὶ τῷ δραπετήν αὐτοῦ ζητεῖν, vel τὸν δραπετήν αὐτοῦ ζητῶν. AUGER.

Παρακελευσάμενος] Forte παρακαλεσάμενος, aut παρασκευασάμενος. WOLF.

Ἦς Κυρηνάιοι εἶησαν] Non intelligo istam constructionem, κατασκευάσας, ὡς εἶησαν: neque melius video, quid ad rem nostram conferret, si quam maxime Cyrenæi essent, aut potius, esse viderentur. In Cod. Ital. tria ista vocabula non reperiuntur. Id tamen rem non expedit. TAYLOR.

αὐτῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ φόνου· καὶ ἔλεγε τὴν δίκην Στέφανος οὗτος, διομοσάμενος ὡς ἔκτεινεν Ἀπολλόδωρος τὴν γυναῖκα αὐτοχειρία,¹ ἀρώμενος ἐξώλειαν αὐτῷ, καὶ γένει, καὶ οἰκίᾳ, ἐπαρασάμενος ἂ οὔτε ἐγένετο, οὔτε εἶδεν, οὔτε ἤκουσεν οὐδενὸς πάποτ' ἀνθρώπων. ἐξελεγχθεῖς δ' ἐπιτορκῶν, καὶ ψευδῆ αἰτίαν ἐπιφέρων, καὶ καταφανῆς γενόμενος μεμισθωμένος ὑπὸ Κηφισοφῶντος καὶ Ἀπολλοφάνους, ὡστ' ἐξελάσαι Ἀπολλόδωρον, ἢ ἀτιμῶσαι ἀργύριον εἰληφῶς, ὀλίγας ψήφους μεταλαβὼν ἐκ πεντακοσίων ἀνδρῶν, ἀπῆλθεν ἐπιτορκηκῶς, καὶ δόξας πονηρὸς εἶναι.

δ. Σκοπεῖτε δὴ αὐτοὶ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν εἰκότων λογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τί ἂν ἐχρησάμην ἑμαυτῷ, καὶ τῇ γυναικί, καὶ τῇ ἀδελφῇ, εἴ τι Ἀπολλοδώρῳ συνέβη παθεῖν, ὧν Στέφανος οὗτος ἐπεβούλευσεν αὐτῷ, ἢ ἐν τῷ προτέρῳ, ἢ ἐν τῷ ὑστέρῳ² ἀγῶνι. ἢ ποία αἰσχύνῃ οὐκ ἂν καὶ συμφορᾷ περιπεπτωκῶς³ ἦν. παρακαλούντων δὴ με⁴ ἀπάντων ἰδίᾳ, προσιόντων τέ μοι ἐπὶ τιμωρίαν τραπέσθαι ὧν ἐπάθομεν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ὀνειδιζόντων μοι, ἀνανδρότατον ἀνθρώπων εἶναι, εἰ οὕτως οἰκειῶς ἔχων τὰ πρὸς τούτους, μὴ λήψομαι δίκην ὑπὲρ ἀδελφῆς, καὶ κηδεστῶν, καὶ ἀδελφιδῶν, καὶ γυναικὸς ἑμαυτοῦ, μηδὲ τὴν περιφανῶς εἰς τοὺς θεοὺς ἀσεβοῦσαν, καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζουσαν, καὶ τῶν νόμων καταφρονοῦσαν τῶν ὑμετέρων, εἰσαγαγῶν εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐξελέγξας τῷ λόγῳ ὡς ἀδικεῖ, κυρίου καταστήσω, ὅ,τι ἂν βούλησθε χρῆσθαι αὐτῇ.⁵ καὶ ὡς περ

¹ * ἐπαρώμενος

² ἀγῶνι;

³ ἦν;

⁴ ἀπάντων, ἰδίᾳ προσιόντων * ἐμοί, ἐπὶ τιμ. τρέπεσθαι

⁵ καὶ * δὴ ὡς περ

[Ἐλεγε] Rescribendum ἔλαχε. Nota ea res Juris Attici peritis: et hoc abunde confirmabunt ea, quae dixi ad Lysiam, π. δημοσ. ἀδικ. p. 595. ult. ubi hunc locum cum aliis parilibus jampridem restituerim. IDEM. F. ἔλαχε. AUGER.

[Ἐπαρασάμενος] Lambin. ἐπατισάμενος. Non inscite. TAYLOR. AUGER.

[Οὐδενός] Bodl. habet, οὔτε ἤκουσεν οὐδείς πάποτ' ἀνθρώπων. TAYLOR.

[Μεμισθωμένος — ἀργύριον εἰληφῶς] Vel hoc vel illud glossae simile videtur. Alterutrum sane. IDEM.

[Ὡ. Παρακαλούντων] Malim inverso or-

dine, προσιόντων δὴ μοι ἀπάντων, καὶ παρακαλούντων με ἐπὶ τιμωρίαν τραπεσθαι. WOLF. Vel potius: παρακαλούντων δὴ μοι ἀπάντων ἰδίᾳ προσιόντων μοι. Cum illi, qui me privatim convenirent, (necessarii mei et familiares utique) hortarentur ad injurias ulciscendas. TAYLOR.

[Τὰ πρὸς τούτους] Τὰ delet Lambinus. Recte. IDEM.

[Χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς περ] Periodo, cui haec insunt, videbitis, puto, sensum non constare, nisi sic interpungas, et deleas τὸ καὶ, χρῆσθαι αὐτῇ ὡς περ Στέφανος. JURIN. Hic ego addendum aliquid arbitror: οἰκειῶς, ὡς παρὰ τ. ν. κ. τ. φ. τ.

Στέφανος οὔτοςί ἐμὲ ἀφήρητο τοὺς οἰκείους παρὰ τοὺς νόμους, καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ ὑμέτερα, οὕτω καὶ ἐγὼ τοῦτον ἤκω ἐπιδείξων εἰς ὑμᾶς, ξένη μὲν γυναικί συνοικοῦντα παρὰ τὸν νόμον· ἀλλοτρίους δὲ παιδας εἰσαγαγόντα εἰς τε τοὺς φράτορας, καὶ εἰς τοὺς δημότας· ἐγγυῶντα δὲ τὰς τῶν ἐτέρων θυγατέρας ὡς ¹ αὐτοῦ οὔσας· ἡσεβηκότα δ' εἰς τοὺς θεούς· ἄκυρον δὲ ποιοῦντα τὸν δῆμον τῶν ¹ αὐτοῦ, ἂν τινα βούληται, πολίτην ποιήσασθαι. τίς γὰρ ἂν ἔτι παρὰ τοῦ δήμου ζητήσῃε λαβεῖν δωρεάν, μετὰ πολλῶν ἀναλωμάτων καὶ πραγματείας πολίτης μέλλων ἔσεσθαι, ἔξόν παρὰ Στεφάνου ἀπ' ἐλάττονος ἀναλώματος, εἴ γε τὸ αὐτὸ τοῦτο γενήσεται αὐτῷ;

1350 ¹ εἰ. Ἄ μὲν οὖν ἐγὼ ἀδικηθεῖς ὑπὸ Στεφάνου πρότερος, ἐγραψάμην τὴν γραφὴν ταύτην, εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς· ὡς δ' ἔστι ξένη Νεαίρα αὕτη, καὶ συνοικεῖ Στεφάνῳ τούτῳ, καὶ πολλὰ παρανερόμηκεν εἰς τὴν πόλιν, ταῦτ' ἤδη δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἅπερ ἠγοῦμαι προσήκειν δεηθῆναι νέον τε ὄντα, καὶ ἀπείρωσ' ἔχοντα τοῦ λέγειν, συνήγορόν με κελεῦσαι καλέσαι τῷ ἀγῶνι τούτῳ Ἀπολλόδωρον. καὶ γὰρ πρεσβύτερός ἐστιν ἢ ἐγὼ, καὶ ἔμπειροτέρως ἔχει τῶν νόμων, καὶ ἠδίκηται ὑπὸ Στεφάνου τουτουῖ, καὶ μεμέληκεν αὐτῷ περὶ τούτων ἀπάντων ἀκριβῶς, ὥστε καὶ ἀνεπίφθονον ² αὐτῷ τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρξαντα· δεῖ δ' ὑμᾶς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀληθείας τὴν ἀκρίβειαν ἀκούσαντας τῆς τε κατηγορίας, καὶ τῆς ἀπολογίας, οὕτως ἤδη τὴν ψῆφον φέρειν ὑπὲρ τε τῶν θεῶν, καὶ τῶν νόμων, καὶ τοῦ δικαίου, καὶ ὑμῶν αὐτῶν.

¹ αὐτοῦ² αὐτῷ * εἶναι τιμωρεῖσθαι

ἡμέτερα ψηφισαμένους, etsic verti. AUGER.

Παρὰ τῶν νόμων] [Uti Editi omnes] Lego παρὰ τοῦς νόμους. WOLF.

Ἐτέρων] F. ἑταίρων, meretricium. WOLF. AUGER.

Τῶν αὐτοῦ] Scil. δικαίων. WOLF.

Ἀναλώματος] Sub. ζητεῖν δωρεάν. AUGER.

Ἐ. Συνήγορόν με] Lego μοι. In foro Attico privati causas ipsi agebant, aut amicorum opem implorabant, qui sibi praesto essent. In publicis quoque judiciis accusatores agebant ipsi, rei sese defen-

debant: utrique tamen et aliorum, quos amicos dicebant, opem quandoque advocabant, qui orationem suam subsequerentur, et causam perorarent, venia prius petita; causati vel infirmitatem vel imperitiam vel quam aliam causam. Cujus moris exemplum illustre hic exstat, ubi Theonnestus accusationem exorsus subjicit: δέομαι — ἀκριβῶς. Statim post sequitur Apollodoroi συνηγορία. In Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. VI. c. X. §. III. HERALDUS.

ὑπάρξαντα] Male. Parisiensis υπάρ-

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ.

ς'. Ἄ μὲν ἠδίκημένος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὸ Στεφάνου ἀναβέβηκα κατηγορήσων Νεαίρας ταυτησί, Θεόμνηστος εἴρηκε πρὸς ὑμᾶς· ὡς δ' ἔστι ξένη ¹ Νεαίρα, καὶ παρὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ ² Στεφάνω, τοῦτο ὑμῖν βούλομαι σαφῶς ἐπιδείξαι. ³ πρῶτον οὖν τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν τὴν τε γραφὴν ταυτηνὶ Θεόμνηστος ἐγράψατο, καὶ ὁ ἀγὼν οὗτος εἰσέρχεται εἰς ὑμᾶς.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν δὲ ξένος ἀστῆ συνοικῆ τέχνη ἢ μηχανῆ ἠτιμιῶν, γραφέσθω πρὸς τοὺς θεσμοδέτας Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, οἷς ἔξοστιν· ἐάν δὲ ἄλλῳ, πεπράσθω καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ, καὶ τὸ τρίτον μέρος ἔστω τοῦ ἐλόντος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐάν ἢ ξένη τῷ ἀστῆ συνοικῆ, κατὰ ταῦτά, καὶ ὁ συνοικῶν τῇ ξένῃ τῇ ἀλόουση ὀφειλέτω χιλίας δραχμᾶς.

ζ'. Τοῦ μὲν νόμου τοίνυν ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅς οὐκ ἔᾶ τὴν ξένην τῷ ἀστῆ συνοικεῖν, οὐδὲ τὴν ἀστῆν τῷ ξένῳ, οὐδὲ παιδοποιεῖσθαι τέχνη, οὐδὲ μηχανῆ οὐδεμιᾶ· ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῆ, γραφὴν πεποίηκε κατ' αὐτοῦ εἶναι πρὸς τοὺς θεσμοδέτας, κατὰ τε τοῦ ξένου καὶ τῆς ξένης, καὶ ἄλλῳ, ⁶ πεπράσθαι κελεύει. ὡς οὖν ἐστὶ 1351 ξένη Νεαίρα αὕτη, τοῦθ' ὑμῖν βούλομαι ἐξ ⁷ ἀρχῆς ἐπιδείξαι. ἑπτὰ γὰρ ταύτας παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο Νικαρέτη, Χαρισίου μὲν οὔσα τοῦ Ἡλείου ἀπελευθε-

¹ Νεαίρα αὕτη, καὶ

² Στεφάνω τούτῳ, τοῦτο

³ πρῶτον μὲν οὖν

⁴ Deest articulus.

⁵ αὐτῶν

⁶ πεπράσθαι

⁷ ἀρχῆς ἀκριβῶς ἐπιδείξαι

ξεντά. TAYLOR.

ς'. Ἀλόντος] [Ita perpetuo excusum] Non est moris, condemnato decerni premium, sed ei, qui sontem reum peregerit. Quare ἐλόντος legendum per ε. ὁ ἀλόους καὶ ὁ ἔλων plurimum differunt. WOLF.

Κατὰ ταῦτά] Similiter si et peregrina civi cuipiam nupserit, κατὰ ταῦτά, pari ratione: πεπράσθω scilicet. Tria sunt capita hujus Legis, ut recte Petitus [l. VI. t. I. §. VI.] TAYLOR. Punctum infra post κατὰ ταῦτά. ita ut phrasis concludatur, et transitus fiat ad tertium legis caput. Deinde legerem συνὸν pro συνοικῶν, ut tertium caput differat a primo. AUGER.

Αὐτῶ] Αὐτῶν rectius MSS. Hervag.

Bar. Obsop. Ital. TAYLOR.

Νικαρέτη, Χαρισίου — ἀπελευθερά] Paulo aliter Athenæus l. XIII. pag. 593. partim, ut videtur, suo, partim exemplarium vitio: Νικαρέτη δὲ ἡ ἑταῖρα ἐρωμένη ἦν τοῦ Στεφάνου τοῦ ῥήτορος, Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ Μετάνειρα. ἦσαν δὲ αὐταὶ δύο καὶ Κασίου τοῦ Ἡλείου μετὰ καὶ ἄλλων ἑταιρῶν, Ἀντίας, Στρατόλας, Ἀριστοκλείας, Φίλας, Ἰσθμιάδος, Νεαίρας. ἡ δὲ Νεαίρα ἦν Στρατοκλείδου ἐρωμένη, καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ, καὶ Ἰππάρχου τοῦ ἱποκριτοῦ, καὶ Φρυγίανος τοῦ Παιανίως, ὃς ἦν Δήμωνος μὲν υἱός, Δημοχάρους δὲ ἀδελφιδόου. τὴν δὲ Νεαίραν εἶχον ἡμέραν παρ' ἡμέραν, δαιτητῶν γενομένων φίλων, Φρυγίαν καὶ Στέφανον ὁ ῥήτωρ· ὃς καὶ τῆς Νεαίρας θυγατέρα Στροβύλην, τὴν ὑστερον Φανῶ κλη-

ρα, Ἰωπίου δὲ τοῦ μαγείρου τοῦ ἐκείνου γυνή. δεινὴ δὲ καὶ δυναμένη φύσιν μικρῶν παιδίων συνιδεῖν εὐπρεπῆ, καὶ ταῦτα ἐπισταμένη θρέψαι καὶ παιδεῦσαι ἐμπείρως, τέχνην ταύτην κατεσκευασμένη, καὶ ἀπὸ τούτων τὸν βίον συνελεγμένη, προσειπωῦσα ¹ δ' αὐτὰς ὀνόματι θυγατέρας, ἢ ὡς μεγίστους μισθοὺς πράττειτο τοὺς βουλομένους πλησιάζειν αὐταῖς, ὡς ἐλευθέραις οὖσαις· ἐπειδὴ τὴν ἡλικίαν ἐκαρπώσατο αὐτῶν ἐκάστης, συλλήβδην καὶ τὰ σώματα ἀπέδοτο ἀπασῶν, ἑπτὰ οὖσῶν, Ἀντίαν, καὶ Στρατόλαν, καὶ Ἀριστόκλειαν, καὶ Μετάνειραν, καὶ Φίλαν, καὶ Ἰσθμιάδα, καὶ Νεαίραν ταυτηνί. ἦν μὲν οὖν ἕκαστος αὐτῶν ἐκτίσαστο, καὶ ὡς ἡλευθεράθησαν ὑπὸ τῶν πριαμένων αὐτὰς παρὰ τῆς Νικαρέτης, προϊόντος τοῦ λόγου, ἂν βούλησθε ἀκούειν, καί μοι περιουσία ἢ τοῦ ὕδατος, δηλώσω ὑμῖν· ὡς δὲ Νεαίρα αὕτη Νικαρέτης ἦν, καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι, μισθαρνοῦ-

¹ [8]

θεῖσαν, ὡς ἴδιαν θυγατέρα ἐξέδοτο φάσκει τῷ Αἰγιαλεῖ, ὡς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. Vide P. Leopard. Emend. XI. 16. TAYLOR.

Ἐκείνου] Illius, quia nempe Hippias erat notissimus. Deinde καὶ δυναμένη superflua videtur et de Scholio in textum irrepsisse. AUGER.

Ἀντίαν] Bar. Ἀντεϊαν. Idem Athenæus l. XIII. pag. 586. Παράθη, καὶ Λαγνίσμα, καὶ Ἀνθεῖα· μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθεῖας, Ἀντεϊαν. οὐ γὰρ εὐρίσκομεν παρ' οὐδενὸς Ἀνθεϊαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν· ἀπὸ δὲ Ἀντεϊας καὶ ἔλον δῆμα ἐπιγραφόμενον, ὡς προεῖπον, Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἀντεϊα ἐστὶ. καὶ ὁ τὸν κατὰ Νεαίρας δὲ λόγον γράφας μνημονεῖ αὐτῆς. Coniunge Harpocr. v. Ἀνθεῖα. Eunici sive Philyllii Drama, nomine Ἀντεϊα, laudatur a plurimis, a Suid. Polluce, etc. Πολλὰ δὲ τῶν ἀρχαίων δράματα, inquit Athenæus libro citato, ἀπὸ ἑταῖρῶν ἔσχε τὰς ἐπιγραφὰς, Θάλαττα Διοκλέους, Φερεκράτους Κοριαννῶ, Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἀντεϊα, Μετάνδρου δὲ Θεῶς καὶ Φαννίου, Ἀλέξιδος Ὀπάωρα, Εὐδούλου Κλεψύδρα. Ita Comædiam scripsit Timocles, ex Neæra nostra procul dubio cognominatam, (Τιμοκλῆς — τῶν δραμάτων αὐτοῦ — Νεαίρα, ἑταῖρας δὲ ὀνομά ἐστιν ἡ Νεαίρα, cætera. Suidas) et Philemo, cujus nonnulla fragmenta ab Athenæo laudantur; atque inter Romanos Licinius Imbrex. Gell. XIII. 22. Præter Plautum etiam præterque Gellium Licinius Imbrex, vetus Comædiarum Scri-

ptor, in Fabula, que Neæra inscripta est, ita scripsit :

Nolo ego Neæram te vocent, sed Nericnem,
Cum quidem Marti es in connubium data.
TAYLOR.

Ἰσθμιάδα] Pari appellatione mulierculas alias, Νεμεάδα, Πυθιονίκην etc. passim dictas reperimus. Athenæus tamen l. XIII. p. 587. Καὶ Νεμεάδος δὲ τῆς αὐλητρίδος Ὑπερίδης μνημονεῖ ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. περὶ ἧς ἀξίον θαυμάζειν, πῶς περιεῖδον Ἀθηναῖοι οὕτω προσαγγενομένην τὴν πόρην, πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κέχρημένην. κεκάλυτο γὰρ τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα, οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δοῦλαις, ὡς φησι Πολέμων ἐν τοῖς περὶ Ἀκροπόλεως. IDEM.

Ἦν μὲν οὖν ἑκαστος αὐτῶν ἐκτίσαστο] Nove sane et insolentor dictum! Ego, si scripturus eram, scripsissem lubentius: τίνες μὲν οὖν ἕκαστην αὐτῶν ἐκτίσαντο, aut juxta illud. IDEM.

Εἰργάζετο τῷ σώματι μισθαρνοῦσα] Ad hunc locum, et parilem, infra §. 9. annotavit Dionysius Lambinus, emendantis similis, εἰργάζαστο τρεῖσι τρυπάναις μισθαρνοῦσα. Cum illa in Codd. suis offendere vix potuit, necesse est omnino, ut lecto Hermogene, uti olim admonui, hoc adduceret, quæ Rhetor ille in Cap. περὶ Ἀφελείας. Ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν μὲν ἰδιωτικῶς λόγοις ἴσως ἂν ἀρμόσειεν ἐν δημοσίῳ καὶ τηλικούτων ἔχοντι ἀξίωμα λόγου.

σα τοῖς βουλομένοις αὐτῇ πλησιάζειν, τοῦθ' ὑμῖν βούλομαι πάλιν ἐπανελθεῖν. Λυσίας γὰρ ὁ σοφιστής, Μετανείρας ἂν ἔραστής, ἢ βουλήθη πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀναλώμασιν, οἷς ἀνήλισκεν εἰς αὐτήν, καὶ μυῆσαι ἠγούμενος, τὰ μὲν ἄλλα ἀναλώματα τὴν κεκτημένην αὐτὴν λαμβάνειν, ἃ δ' ἂν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ μυστήρια ὑπὲρ αὐτῆς ἀναλώσῃ, πρὸς αὐτὴν τὴν ἄνθρωπον χάριν καταθήσεσθαι. ἔδεθη οὖν τῆς Νικαρέτης, ἔλθειν εἰς τὰ μυστήρια, ἄγουσαν τὴν Μετάνει- 1352 ραν ἵνα μυηθῇ, καὶ αὐτὸς ὑπέσχετο μυῆσειν. ἀφικομένης δ' αὐτὰς ὁ Λυσίας εἰς μὲν τὴν ¹ αὐτοῦ οἰκίαν οὐκ εἰσάγει, αἰσχυνόμενος τὴν τε γυναῖκα, ἣν εἶχε, Βραχύλλου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδὴν δὲ ¹ αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα τὴν ¹ αὐτοῦ, πρεσβυτέραν τε οὔσαν, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαιτωμένην· ὡς Φιλόστρατον δὲ τὸν Κολωνῆθεν, ἠΐθεον ἔτι ὄντα καὶ φίλον αὐτῷ, καθίστησιν ὁ Λυσίας αὐτὰς, τὴν τε Μετάνειραν καὶ τὴν Νικαρέτην. συνηκολούθει δὲ καὶ Νεαίρα αὕτη, ἐργαζομένη μὲν ἤδη τῷ σώματι, νεωτέρα δὲ οὔσα, διὰ τὸ ² μηδέπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, ὅτι Νικαρέτης ἦν, καὶ ἠκολούθει ἐκείνη, καὶ ἐμισθάρνει τῷ βουλομένῳ ἀναλίσκειν, τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν Φιλόστρατον μάρτυρα καλῶ.

¹ αὐτοῦ² μήπω

πῶς ἂν ἀρμόττει τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, ἀβελτισμένοι ὑπὸ τινων, τὸ ἀπὸ τριῶν τρυπημάτων τὴν ἐργασίαν πεποιήσθαι. λίαν γὰρ εὐτελές ἐστι, καὶ εἰ σφοδρὸν εἶναι δοκεῖ. Similiter Tzetzes Chiliad. VI. 36.

Πάλιν σεμνοστομώτερον φησὶ κατὰ Νεαίρας, Ἄπὸ τριῶν ἐργάζεσθαι ἐκ τριῶν τῶν ἐργασίαν.

Καὶ ἄλλων αἰσχυροτήτων δὲ ἐορβήρους ἀποπτύει,

Οὔσπερ ὁ Διοσύσιος ἀρώματα νομίζει.

Τὴν δ' ἐργασίαν, ἣν φησὶ τριῶν ἐκ τρυπημάτων,

Ἐκ τοῦ Λυσίου ῥήτορος σεμνῶς γλαφυρωτάτως

Ῥεθεύσαν ἐκτελεfen, αἰσχυρῶς ἐξαναπτύξας ταύτην.

Ἡ Ἀντιόπη μόνου γὰρ Λυσίας εἶπε πόρνη, Ἥτοι ἢ ἄμφω ταῖς ὁπαῖς τῇ μίξει κεχημένην

Παναίσχυρος δ' οὗτος πῆχτην ἀναφανδὰ ληρῆσας,

Τὸ ἔργον Νεαίραν τελεῖν τριῶν ἐκ τρυπημάτων.

Simile his immunditiis sunt illa Athenæi, l. XIII. p. 587. ἢ δὲ Κορῶνη τῆς Νανίου Συγάτηρ, τὸ τῆς Τήθης ἀναφέρουσα ἐκ τριπορνείας ὄνομα. A me autem procul esto, ut hæc Orgia enarrarem. TAYLOR.

Ἐπανελθεῖν] Credo, olim ἐπανελθῶν scriptum fuisse, et Infinitivum aliquod, ut ἐπιδείξαι, aut simile, strangulatum. Melius non occurrit, et suspicor prorsus rem ita se habere. IDEM. ἐπανελθεῖν, enarrare regrediendo, quia nempe redit ad principia, cum puella Nicaretæ adhuc essent servæ. AUGER.

Νεωτέρα δὲ οὔσα διὰ τὸ μηδέπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι] Quid hoc sibi velit, non satis perspicio. Num junior erat Neera, quod maturitatem nondum adeptæ esset? Hoc perinde est, ac si dicas: junior est, quia junior. Forte sic rescribendum est: νεωτέρα δὲ οὔσα, ὥστε μηδέπω τὴν ἡλικίαν αὐτῇ παρεῖναι. Excidisse poterat istud ὥστε propter similitudinem præcedentis οὔσα, et διὰ videtur esse a manu emendatrice. JURIN. Forte legendum cum Jurino. AUGER.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Φιλόστρατος Διονυσίου Κολωνῆθεν μαρτυρεῖ εἶδέναι Νείαιραν Νικαρί-
την οὖσαν, ἧς περ καὶ Μετάνεира ἐγένετο, καὶ κατάγεσθαι παρ' αὐτῆς,
ὅτε εἰς τὰ μυστήρια ἐπεδήμησαν, ἐν Κορίνθῳ οἰκοῦσαι· καταστήσαι δὲ
αὐτὰς ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου φίλον ὄντα ἑαυτῶ καὶ ἐπιτή-
δειον.

ή. Πάλιν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ ταῦτα Σίμωνς
ὁ Θετταλὸς, ἔχων Νείαιραν ταυτηνὴν, ἀφικνεῖται δεῦρο εἰς
τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα· συνηκολούθει δὲ καὶ ἡ Νικα-
ρέτη¹ αὐτῆ· κατήγοντο δὲ παρὰ Κτησίππῳ τῷ² Γλαυκω-
νίδου. καὶ συνέπιπε καὶ συνεδείπνει ἐναντίον πολλῶν Νείαιρα
αὐτῆ, ὡς ἂν ἑταίρα οὔσα. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων
1353 ὑμῖν τοὺς μάρτυρας καλῶ. καὶ μοι κάλει Εὐφίλητον Σί-
μωνος Αἰζωνέα, καὶ Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλωπε-
κῆθεν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εὐφίλητος Σίμωνος Αἰζωνεύς, Ἀριστόμαχος Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν,
μαρτυροῦσιν εἶδέναι Σίμῶν τὸν Θετταλὸν ἀφικόμενον Ἀθήναζε εἰς τὰ
Παναθήναια τὰ μεγάλα, καὶ μετ' αὐτοῦ Νικαρέτην καὶ Νείαιραν τὴν νυνὶ
ἀγωνιζομένην, καὶ κατάγεσθαι αὐτοὺς παρὰ Κτησίππῳ τῷ Γλαυκωνίδου,
καὶ συμπίνειν μετ' αὐτῶν Νείαιραν ὡς ἑταίραν οὔσαν, καὶ ἄλλων πολλῶν
παρόντων καὶ συμπινόντων παρὰ Κτησίππῳ.

Ζ'. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐν τῇ Κορίνθῳ αὐτῆς ἐπιφανῶς
ἐργαζομένης, καὶ οὔσης λαμπρᾶς, ἄλλοι τε ἐρασταὶ γί-
γνονται, καὶ Ξενοκλείδης ὁ ποιητῆς, καὶ Ἴωπαρχος ὁ
ὑποκριτῆς, καὶ εἶχον αὐτὴν μεμισθωμένοι. καὶ ὅτι ἀληθῆ
λέγω, τοῦ μὲν Ξενοκλείδου οὐκ ἂν δυναίμην ὑμῖν μαρτυρίαν
παρασχέσθαι—οὐ γὰρ ἔωσιν αὐτὸν οἱ νόμοι μαρτυρεῖν. ὅτε
γὰρ Λακεδαιμονίους ὑμεῖς ἐσώζετε, πεισθέντες ὑπὸ Καλ-
λιστράτου, τότε ἀντειπὼν ἐν τῷ δήμῳ τῆδε τῇ βοηθείᾳ,
ἔωνημένος τὴν πεντηκοστὴν τοῦ σίτου ἐν εἰρήνῃ, καὶ δέου
αὐτὸν καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ βουλευτήριον

¹ * αὐτῆ² Γλαυκωνίδου, τῷ κυδαντίδῃ. καὶ

ή. Αὐτῆ] *Hic αὐτῆ superfluum videtur ac recidendum. IDEM.*

Κτησίππῳ τῷ Γλαυκωνίδου] *Quidam adjiciunt præterea nomen δήμου, quod solet fieri, τῷ Κυδαντίδῃ. Ven. Bar. Obsop. Ital. MSS. Hervag. et margo Parisiensis. TAYLOR.*

Καὶ συνέπιπε] *Æmilius Probus in præ-*

fatione: In Græcia mater familias nec in convivium adhibetur, nisi propinquorum, neque sedet, nisi in interiore adium parte, quæ gynæcomitis appellatur: quo nemo accedit, nisi propinqua cognatione conjunctus. WOLF.

β'. Καταβάλλειν τὰς καταβολὰς] *Menstruas pensiones vectigalium solvere, vel pendere*

κατὰ πρυτανείαν καὶ οὔσης αὐτῷ ἀτελείας ἐκ τῶν νόμων, οὐκ ἐξελθὼν ἐκείνην ¹ στρατείαν, γραφεὶς ὑπὸ Στεφάνου τούτου ² ἀστρατίας, καὶ διαβληθεὶς τῷ λόγῳ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἦλω καὶ ἠτιμώθη. καὶ τοι πῶς οὐκ οἶσθε δεινὸν εἶναι, εἰ τοὺς μὲν φύσει πολίτας, καὶ γνησίως μετέχοντας τῆς πόλεως, ἀπεστέρηκε τῆς παρρησίας Στέφανος οὕτως· τοὺς δὲ μηδὲν προσήκοντας βιάζεται Ἀθηναίους εἶναι παρὰ ¹³⁵⁴ πάντας τοὺς νόμους; — τὸν δ' Ἴππαρχον αὐτὸν ὑμῖν καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν, ἢ ἐξόμνησθαι κατὰ τὸν νόμον, ἢ κλητεύσω αὐτόν. καὶ μοι κάλει Ἴππαρχον.

MARTYRIA.

Ἴππαρχος ὁ Ἀθωνεὺς μαρτυρεῖ Ξενοκλείδην καὶ αὐτὸν μισθώσασθαι Νέαιραν ἐν Κορίνθῳ τὴν νῦν ἀγωνιζομένην, ὡς ἑταίραν οὔσαν τῶν μισθαρουσῶν, καὶ συμπίνειν ἐν Κορίνθῳ Νέαιραν μετ' αὐτοῦ καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ.

ί. Μετὰ ταῦτα τοίνυν αὐτῆς γίνονται ἐρασταὶ δύο, ⁴ Τιμανορίδης τε ὁ Κορίνθιος, καὶ Εὐκράτης ὁ Λευκάδιος. οἱ, ἐπειδήπερ πολυτελεῆς ἦν ἡ Νικαρέτη τοῖς ἐπιτάγμασιν, ἀξιούσα τὰ κατ' ἡμέραν ἀναλώματα ἅπαντα τῇ οἰκίᾳ παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, κατατιθέασιν αὐτῆς τιμὴν τριάκοντα μναῶς τοῦ σώματος τῇ Νικαρέτῃ, καὶ ὠνοῦνται αὐτὴν παρ' αὐτῆς νόμῳ πόλεως, κατὰ πᾶσιν ⁵ αὐτῶν δούλην εἶναι, καὶ εἶχον, καὶ ἐχρῶντο ὅσον ἠβούλοντο αὐτῇ χρόνον. μέλλοντες δὲ γαμεῖν, προαγορεύουσιν αὐτῇ, ὅτι οὐ βούλονται αὐτὴν, σφῶν αὐτῶν ἑταίραν γεγεννημένην, ὄρῃν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνοβοσκῶ οὔσαν· ἀλλ' ἠδέως ἂν αὐτοῖς εἴη, ἔλαττόν τε τὰργύριον κομίσασθαι παρ' αὐτῆς ἢ κατέθεσαν, καὶ αὐτὴν ταύτην ὄρῃν τι ἀγαθὸν ἔχου-

¹ τὴν στρατείαν

² ἀστρατίας

³ ἀθωνεὺς

⁴ Τιμανορίδης

⁵ αὐτῶν

menstruas summas. BUDÆUS.

Κατὰ πρυτανείαν] Utrum singulis Senatus conventibus? An deest numerus, κατὰ τὴν ἐννάτην πρυτανείαν, ut est in Timocratea? WOLF.

καὶ οὔσης] Fortasse οὐκ οὔσης. Sed totus hic locus impeditior mihi videtur, et historia ignoratur. TAYLOR.

Ἀναγκάσω μαρτυρεῖν κ. τ. λ.] Cum antecedat, ἡμῖν καλῶ, sensus esse videtur: si ultro prodierit, aut testimonium dicere cogam, aut ejurare: Sin recusarit, misso via-

toe accersam, et ad horum alterutrum eum adigam. WOLF. Vide annotata a me ad Lycurgum, pag. 151. Not. 40. TAYLOR.

ί. Πολυτελεῆς ἦν ἡ Νικαρέτη τοῖς ἐπιτάγμασιν] Πολυτελεῆς τοῖς ἐπιτάγμασι non placet. Forte addendum: καὶ βαρεῖα τοῖς ἐπιτάγμασι. WOLF. Quod non improbarim. AUGER.

Κατατιθέασιν αὐτῆς, Pro ὑπὲρ αὐτῆς, ut infra non semel. AUGER.

Ἄλλ' ἠδέως ἂν αὐτοῖς εἴη] Ἄντι τοῦ, βουλομένοις, ἢ ἡδὺ ἂν αὐτοῖς εἴη. Sed suspecta

σαν. ἀφιέναι οὖν αὐτῇ ἔφασαν εἰς ἐλευθερίαν χιλίας δρα-
 χμάς, πεντακοσίας ἐκάτερος· τὰς δ' εἴκοσι μνᾶς ἐκέλευον
 αὐτὴν ἐξευροῦσαν αὐτοῖς ἀποδοῦναι. ἀκούσασα δ' αὐτὴ τοὺς
 λόγους τούτους, τοῦ τε Εὐκράτους ¹ καὶ Τιμανορίδου, με-
 1355 ταπέμπεται εἰς τὴν Κορίνθον ἄλλους τε τῶν ἐραστῶν τῶν
 γεγενημένων αὐτῇ, καὶ Φρυνίωνα τὸν Παιανιέα, Δήμῳνος
 μὲν ὄντα υἱὸν, Δημοχάρους δὲ ἀδελφόν, ἀσελγῶς δὲ καὶ
 πολυτελῶς διάγοντα τὸν βίον· ὡς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι
 μνημονεύουσιν. ἀφικομένου δ' ὡς αὐτὴν τοῦ Φρυνίωνος, λέγει
 πρὸς αὐτὸν τοὺς λόγους οὓς εἶπεν πρὸς αὐτὴν ὅ, τε Εὐ-
 κράτης καὶ Τιμανορίδας, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὰργύριον, ὃ
 παρὰ τῶν ἄλλων ἐραστῶν ἐδασμολόγησεν, ἔρανον εἰς τὴν
 ἐλευθερίαν συλλέγουσα, καὶ εἴ τι ἄρα αὐτὴ περιεποιήσατο.
 καὶ δεῖται αὐτοῦ προσθέντα τὸ ἐπίλοιπον, οὗ προσέδει εἰς
 τὰς εἴκοσι μνᾶς, καταδεῖναι ² ὑπὲρ αὐτῆς τῶ τε Εὐκράτῃ
 καὶ τῷ Τιμανορίδῃ, ὥστε ἐλευθέραν εἶναι. ἄσμενος δ' ἀκού-
 σασ ἐκεῖνος τοὺς λόγους τούτους αὐτῆς, καὶ λαβὼν τὰργύ-
 ριον, ὃ παρὰ τῶν ἐραστῶν τῶν ἄλλων εἰσηνέχθη αὐτῇ, καὶ
 προσθεῖς τὸ ἐπίλοιπον αὐτὸς, κατατίθεισιν αὐτῆς τὰς εἴ-
 κοσι μνᾶς τῶ τε Εὐκράτῃ καὶ τῷ Τιμανορίδῃ ἐπ' ἐλευθε-
 ρία, καὶ ἐφ' ᾧ ἐν Κορίνθῳ μὴ ἐργάζεσθαι. καὶ ὅτι ταῦτ'
 ἀληθῆ λέγω, τοῦτον ὑμῖν τὸν παραγενόμενον μάρτυρα καλῶ.
 καὶ μοι κάλει Φίλαγρον Μελιτιά.

MARTYRIA.

Φίλαγρος Μελιτιάς μαρτυρεῖ παρῆναι ἐν Κορίνθῳ, ὅτε Φρυνίων ὁ Δη-
 μοχάρους ἀδελφὸς κατετίθει εἴκοσι μνᾶς Νεαίρας τῆς νῦν ἀγωνιζομένης
³ Τιμανορίδῃ τῇ Κορινθίῳ καὶ Εὐκράτῃ τῇ Λευκαδίῳ, καὶ, καταθεῖς τὸ
 ἀργύριον, ᾤχετο ἀπάγων Ἀθήνας Νεαίρας.

ιά. Ἀφικόμενος τοίνυν δεῦρο, ἔχων αὐτὴν, ἀσελγῶς καὶ
 προπετῶς ἐχρηῆτο αὐτῇ, καὶ ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἔχων αὐτὴν
 1356 ⁴ πανταχοῦ ἐπορεύετο, ὅποι πῖνοι, ἐκώμαζε τ' αἰεὶ μετ' αὐ-

¹ καὶ τοῦ Τ.² Deest ὑπὲρ.³ Τιμανορίδα⁴ πανταχοῦ ἐπορεύετο, ὅπου

est Scriptura. WOLF.

καταδεῖναι αὐτῆς] Forte ὑπὲρ αὐτῆς, et
 v. ult. ἐκώμαζε τ' αἰεὶ μετ' αὐτῆς, quia
 et reliqua ad personam Phrynonis refe-
 rantur. WOLF. ὑπὲρ in omnibus libris
 desideratur, neque necesse erat Wolfio
 inferre. Supra p. 376. v. 20. κατατιθέασιν

αὐτῆς τιμῆν τριάνκοντα μνᾶς, ubi quidam
 Codd. male αὐτῶν et αὐτοῖς. Infra v. 19.
 κατατίθεισιν αὐτῆς τὰς εἴκοσι μνᾶς, et de-
 mum, v. 26. κατετίθει εἴκοσι μνᾶς Νεαίρας
 τῆς νῦν ἀγωνιζομένης. Ea solet esse con-
 structio, ubi de pretio agitur. TAYLOR.
 ιά. Μετ' αὐτοῦ] Ἰμο μετ' αὐτῆς. AUGER.

τοῦ, συνῆν τ' ἐμφανῶς ὥστε βουλευθεῖη πανταχοῦ, φιλοτιμίαν τὴν ἐξουσίαν πρὸς τοὺς ὀρῶντας ποιούμενος, καὶ ὡς ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ κῶμον ἔχων ἦλθεν αὐτὴν, καὶ ὡς Χαβρίαν τὸν Αἰζωνέα, ὅτε ἐνίκᾳ ἐπὶ Σωκρατίδου ἀρχοντος τὰ Πύθια τῷ τεθρίππῳ, ὃ ἐπρίατο παρὰ τῶν παιδῶν τῶν Μίτυος τοῦ ¹ Ἀργυρίου, καὶ ἦκων ἐκ Δελφῶν εἰστία τὰ ἐπινίκια ἐπὶ Κωλιάδι. καὶ ἐκεῖ ἄλλοι τε πολλοὶ συνεγίνοντο ² αὐτῇ μεθυσῆ, καθεύδοντας τοῦ Φρυνίωνος, καὶ οἱ διάκονοι οἱ Χαβρίου, ³ οἱ τράπεζαν παραθέμενοι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τοὺς ὀρῶντας ὑμῖν καὶ παρόντας μάρτυρας παρῆξομαι. καὶ μοι κάλει Χιωνίδην Ξυπεταιῶνα, καὶ Εὐθετίωνα Κυδαθηναίεα.

MARTYRIA.

Χιωνίδης Ξυπεταιῶν, Εὐθετίων Κυδαθηναίεος, μαρτυροῦσι κληθῆναι ὑπὸ Χαβρίων ἐπὶ εἰπίπῳ, ὅτε τὰ ἐπινίκια εἰστία Χαβρίας τῆς νίκης τοῦ ἄρματος, καὶ εἰστιάσθαι ἐπὶ Κωλιάδι, καὶ εἶδῆναι Φρυνίωνα παρόντα ἐν τῇ εἰπίπῳ ⁴ τούτου ἔχοντα Νείραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην, καὶ καθεύδειν σφᾶς αὐτοὺς καὶ Φρυνίωνα καὶ Νείραν, καὶ αἰσθάνεσθαι αὐτοὺ ἀνιστάμενους τῆς νυκτὸς πρὸς Νείραν ἄλλους τε, καὶ τῶν διακόνων τινάς, οἵ ἦσαν Χαβρίου οἰκέται.

ιβ'. Ἐπειδὴ τοίνυν ἀσελγῶς προὔπηλακίζετο ὑπὸ τοῦ Φρυνίωνος, καὶ οὐχ ὡς ἔμετο ἠγαπᾶτο, οὐδ' ὑπερέτεε αὐτῇ ἃ ἐβούλετο· συσκευασαμένη αὐτῷ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅσα ἦν αὐτῇ ὑπ' ἐκείνου περὶ τὸ σῶμα κατεσκευασμένα ἱμάτια καὶ χρυσία, καὶ θεραπεύσας δύο, Θραῦτταν, καὶ ⁵ Κοκαλίην, ἀποδιδράσκει εἰς Μέγαρα. ἦν δὲ ὁ χρόνος 1357 οὗτος, ὃ Ἀστεῖος μὲν ἦν ἀρχὼν Ἀθῆνησιν, ὁ καιρὸς δὲ, ἐν ᾧ ἐπολεμεῖθ' ὑμεῖς πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους τὸν ὕστερον

¹ Ἀργεῖου

² αὐτῇ

³ Deest articulus.

⁴ τούτω

⁵ Κοκαλίην

Τοῦ Ἀργυρίου] Codd. Ven. Bar. Ital. cum marg. Benenati, Ἀργεῖου. Quod lubens praefero. Inter populos Atticae, non novi, qui ad istam scripturam accedat. TAYLOR. Imo Ἀργεῖου. AUGER.

Κωλιάδι] Ἄκρα τῆς Ἀττικῆς. Vide Pausaniae Attica. WOLF. Harpocr. Κωλιάς, Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, εἰ γνήσιος, ἐπιθαλασσία ἄκρα Ἀττικῆ etc. Hunc sc. locum respexit lexicographus. Plura dabit Stephanus Byzant. virique ad eum eruditi. TAYLOR.

Διάκονοι οἱ Χαβρίου τράπεζαν παραθέμενοι] [Legit cum vulgatis] Malim οἱ τράπεζαν

παραθέμενοι, qui mensam struxerant. Alio qui videri queant apposita mensa flagitium celare voluisse. WOLF.

Τούτω] Rectius τούτω, uti habent Ven. Ital. et magis Benenati. TAYLOR. AUGER.

εἶ'. Αὐτῷ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας] Scribitur, et melius, συσκευασαμένη αὐτοῦ τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. TAYLOR. L. αὐτοῦ, np. Phrynonis. AUGER.

Χρόνος — καιρὸς] Observa distinctionem vocum. WOLF.

Ἐστέρον] Posterius. Intelligit Auctor postremum bellum, quod gererent Atheni-

πόλεμον. διατρίψασα δ' ἐν τοῖς Μεγάροις δύο ἔτη, τὸν τ' ἐπ' Ἀστείου ἀρχοντος καὶ Ἀλκισθένους ἐνιαυτὸν, ὡς αὐτῇ ἢ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργασία οὐχ ἰκανὴν εὐπορίαν παρεῖχεν, ὥστε διοικεῖν τὴν οἰκίαν, πολυτελής δ' ἦν. ¹οἱ μὲν γὰρ ἦσαν ἀνελεύθεροι καὶ μικρολόγοι, ξένων δὲ οὐ πάνυ ἐπιδημία ἦν αὐτόφθι, διὰ τὸ πόλεμον εἶναι, καὶ τοὺς Μεγαρέας Λακωνίζειν, τῆς δὲ θαλάττης ὑμᾶς ἀρχεῖν, εἰς δὲ τὴν Κόρινθον οὐκ ἐξῆν αὐτῇ ἐπανελθεῖν, διὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπηλλάχθαι ἀπὸ τοῦ Εὐκράτους καὶ τοῦ Τιμανορίδου, ὥστ' ἐν Κορίνθῳ μὴ ἐργάζεσθαι. ὡς οὖν γίγνεται ἡ εἰρήνη ἢ ἐπὶ Φρασικλείδου ἀρχοντος, καὶ ἡ μάχη ἢ ἐν Λεύκτροις Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, τότε ἐπιδημήσαντα Στέφανον τουτοῖ ἐἰς τὰ Μέγαρα, καὶ καταγόμενον ὡς αὐτὴν, ²ἐταίραν οὔσαν, καὶ πλησιάσαντα αὐτῇ, διηγησαμένη πάντα τὰ πεπραγμένα, καὶ τὴν ὕβριν τοῦ Φρυνίωνος, καὶ ἐπιδοῦσα ἃ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ, ἐπιδυμοῦσα μὲν τῆς ἐνθάδε οἰκῆσεως, φοβουμένη δὲ τὸν Φρυνίωνα, διὰ τὸ ἠδικηκέναι μὲν αὐτὴν, ἐκεῖνον δὲ ὀργίλως ἔχειν αὐτῇ, σοβαρὸν δὲ καὶ ὀλιγωρον εἰδυῖα αὐτοῦ τὸν τρόπον ὄντα, προϊίσταται Στέφανον τουτοῖ ³αὐτῆς. ἐπάρας δὲ αὐτὴν οὔτος ἐν τοῖς Μεγάροις τῷ λόγῳ, καὶ φυσῆσας, ὡς κλαύσοιτο ὁ Φρυνίων, εἰ αἴψαιτο αὐτῆς, αὐτὸς δὲ γυναῖκα αὐτὴν ἔξων, τοὺς τε παῖδας

1358 τοὺς ὄντας αὐτῇ τότε εἰσάξων εἰς τοὺς φράτορας ὡς αὐτοῦ ὄντας, καὶ πολίτας ποιήσων, ἀδικῆσει δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπων· ἀφικνεῖται αὐτὴν ἔχων δεῦρο ἐκ τῶν Μεγάρων, καὶ παιδία μετ' αὐτῆς τρία, Πρόξενον, καὶ Ἀρίστωνα, καὶ θυγατέρα, ἣν νυνὶ Φανῶ καλοῦσι, καὶ εἰσάγει αὐτὴν καὶ τὰ παιδία εἰς οἰκίδιον, ὃ ἦν αὐτῷ παρὰ τὸν ψιθυριστὴν

¹ οἱ μεγαρεῖς δ' ἀνελεύθεροι

² ἐταῖραν et ἐταῖρα passim.

³ αὐτῆς. ἐπάρας

enses cum Lacedæmoniis, ut notum est ex historia. TAYLOR.

Οἱ μὲν γὰρ ἦσαν ἐλεύθεροι] Lego ἀνελεύθεροι. Nam Megarensium disciplina fuit, φεῖσθαι καὶ κερδαίνειν. Unde ait Isocrates, eos μεγίστους οἴκους κεντῆσθαι τῶν Ἑλλήνων. Male quidem audierunt Megarenses a Græcis: sed cum, teste Isocrate, rem et publicam et privatam bene gesserint, velim nos et publice et privatim eorum exemplum sequi, potius, quam Sybaritarum τὸ μηδεὶς ὑμῶν σωφρονεῖται. Quod dum faciunt studentes nostri, et nihil illis

satis est, et alii turpiter egent, alii in militiam profugiunt, non servata fide nec parentibus, nec præceptoribus, nec patronis. WOLF.

Ἐπάρας — φυσῆσας] Similiter Horat. Sat. I. II. sat. V. v. 96.

— donec, ohe jam

Ad cælum manibus sublatis dixerit, urge; et Crescentem tumidis infla sermonibus utrem.

Παρὰ τὸν ψιθυριστὴν Ἐρμῆν] Non bellum

Ἐρμῆν μεταξὺ τῆς Δωροθέου τοῦ Ἐλευσινίου οἰκίας, καὶ τῆς Κλινομάχου, ἣν νυνὶ Σπίνδαρος παρ' αὐτοῦ ἐώνηται ἐπτά μνῶν. ὥστε ἡ μὲν ὑπάρχουσα Στεφάνῳ οὐσία αὐτῆ ἦν, καὶ ἄλλο οὐδέν. δυοῖν δ' οὐνεκά ἦλθεν ἔχων αὐτήν, ὡς ἐξ ἀτελείας τε ἔζων καλὴν ἐταίραν, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ταύτην ἐργασομένην, καὶ θρέψουσαν τὴν οἰκίαν· οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἄλλη πρόσδοδος, ¹ ὅτι μὴ συκοφαντήσας τι λάβοι. πυθόμενος δὲ ὁ Φρυνίων ἐπιδημοῦσαν αὐτήν, καὶ οὔσαν παρὰ τούτῳ, παραλαβὼν νεανίσκους μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἔλθων ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Στεφάνου, ἤγεεν αὐτήν· ἀφαιρουμένου δὲ τοῦ Στεφάνου κατὰ τὸν νόμον εἰς ἔλευθερίαν, κατηγγύησεν αὐτήν πρὸς τῷ πολεμάρχῳ. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τούτων αὐτὸν μάρτυρα ὑμῖν τὸν τότε πολέμαρχον παρῆξομαι. καί μοι κάλει Ἀθήνην ² Κιριάδην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀθήνη ² Κιριάδης μαρτυρεῖ, πολεμαρχοῦντος αὐτοῦ κατεγγυθῆναι Νείραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην ὑπὸ Φρυνίωνος ³ Δημοχάρους ἀδελφοῦ, καὶ ἔγγυθας γενέσθαι Νείρας, Στέφανον ⁴ Ἐροιάδην, Γλαυκίτην Κηφισία, Ἀριστοκράτην Φαληρέα.

ἰγ'. Διεγγυηθεῖσα δὲ ὑπὸ Στεφάνου, καὶ οὔσα παρὰ τούτῳ, τὴν μὲν αὐτὴν ἐργασίαν οὐδὲν ἤττον ἢ ⁵ τὸ πρότερον εἰργάζετο, τοὺς δὲ μισθοὺς μείζους ἐπράττετο τοὺς βουλο- 1359 μένους αὐτῇ πλησιάζειν· ὡς ἐπὶ προσχρήματος ἤδη τινὸς οὔσα, καὶ ἀνδρὶ συνοικοῦσα. συνεσυκοφάντει δὲ καὶ οὗτος,

¹ ἔ,τι μὴ συκ. * τινὰ λάβοι   ² κειριάδ.   ³ τοῦ Δημ.   ⁴ Ἐροιάδην   ⁵ τοπρότερον

Epitheton, sed Aulis familiare. WOLF. Hunc locum ex nostro jam olim produxerunt Harpocr. in v. Ψιθυριστῆς Ἐρμ. et Eustath. ad Odys. v. Vide doctissimum Maussacum ad istum locum Harpocratiois; ea, quæ atrox Valesius; et quæ corrasit Meurs. Lect. Attic. IV. 12. ΤΑΥΤΟΥ.

Ἐπι μὴ] Ἀντι τοῦ, εἰ μὴ. WOLF.

Κατηγοῦσεν] Budæus ἐξεγγυᾶσθαι et διεγγυᾶσθαι, sponsores et vades dare, et διεγγυᾶσθαι fidejussoris intercessionem interpretatur, κατεγγυᾶν, vadimonio, sponsione, satisfactione obstringere, aut pro credito pignerari, manum prædibus bonis injicere, quæ bona satis accepto habeas obnoxia: et κατεγγυᾶται μὲν ὁ ἐγγυητὴς καταστὰς (Forte ἐγγυητὰς κατὰστὰς) κατεγγυᾶ δὲ ὁ δανειστής. διεγγυᾶσθαι, pecuniam apud sequestrem deponendam stipulari et contendere. κατεγ-

γυᾶν κόρη, despondere puellam. WOLF. Vid. Petit. Comm. in L. A. I. II. t. VI. §. III.

Ἐροιάδην] Ἐροιάδην rescribit Meursius de populis Atticæ. Ita MSti nostri, et Harpocratio. Emendat etiam Valesius ad Harpocr. pag. 78. Supra restitue Κειριάδην cum diphthongo, ut semper fere exarari solet. ΤΑΥΛΟΡ. Imo Κειριάδην et Ἐροιάδην. AUGER.

Διεγγυηθεῖσα] Corrige διεγγυηθεῖσα. Locum tangunt Harpocr. et Suid. v. Διεγγυᾶσθαι. ΤΑΥΛΟΡ.

ἰγ'. Ὡς ἐπὶ προσχρήματος] Vertit Wolfius: ut quæ jam prætextum haberet suæ turpitudinis, et nupta esset. Immo: ut quæ jam prætextum haberet suæ avaritiæ. Majorem nempe mercedem exigebat, prætextu pecuniali sui a marito. JURIN.

Συνεσυκοφάντει] Lege: συνεσυκοφάντει δὲ

εἴ τινα ξένον ἀγνώτα πλούσιον λάβοι ἐραστήν αὐτῆς, ὡς μοιχὸν ἐπ' αὐτῇ ἔνδον ἀποκλείων, καὶ ἀργύριον πραττόμενος πολὺ. εἰκότως. οὐσία μὲν γὰρ οὐχ ὑπῆρχε Στεφάνῳ, οὔτε Νεαίρα, ὥστε τὰ καθ' ἡμέραν ἀναλώματα δύνασθαι ὑποφέρειν· ἡ δὲ διοίκησις συχνή, ὅποτε δέοι τοῦτον ¹ γε καὶ αὐτὴν τρέφειν, καὶ παιδιάρια τρία, ἃ ἤλθεν ἔχουσα ὡς αὐτὸν, καὶ θεραπεύσασαι δύο, καὶ οἰκέτην διάκονον, ἄλλως τε καὶ μεμαθηκυῖα μὴ κακῶς ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια, ἐτέρων ἀναλισκόντων ² αὐτὴν τὸ πρότερον. οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς πολιτείας προσῆει Στεφάνῳ τούτῳ ἄξιον λόγου, — οὐ γὰρ πῶ ἦν ῥήτωρ, ἀλλ' ἐτι συκοφάντης τῶν παραβοώντων παρὰ τὸ βῆμα, καὶ γραφομένων μισθοῦ, καὶ φαινόντων, καὶ ἐπιγραφομένων ταῖς ἀλλοτρίαις γνώμαις —, ἕως ὑπέπεσε Καλλιστράτῳ τῷ Ἀφιδναίῳ. ἐξ ὅτου δὲ τρόπου, καὶ δι' ἣν αἰτίαν, ἐγὼ ὑμῖν καὶ περὶ τούτου διέξομαι, ἐπειδὴν περὶ ταυτησὶ Νεαίρας ἐπιδείξω ὡς ἔστι ξένη, καὶ ὡς μεγάλα ὑμᾶς ἠδίκησε, καὶ ὡς ἠσέβηκεν εἰς τοὺς θεοὺς· ἵν' εἰδῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ἄξιός ἐστιν οὐκ ἐλάττω δοῦναι δίκην, ἢ καὶ Νεαίρα αὕτη, ἀλλὰ καὶ πολλῶ μείζω, καὶ μᾶλλον, ὅσω Ἀθηναῖος φάσκων εἶναι, οὕτω πολὺ τῶν νόμων καταπεφρόνηκε, καὶ ὑμῶν, καὶ τῶν θεῶν, ὡστ' οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων ³ αὐτῷ αἰσχυνόμενος τολμᾷ ἠσυχίαν ἀγεῖν, ἀλλὰ συκοφαντῶν ἄλλους τε καὶ ἐμὲ, τουτοῖσι πεποιθήκεν αὐτὸν καὶ ταύτην εἰς τηλικούτον ἀγῶνα καταστῆσαι, ὥστε ἐξετασθῆναι μὲν ταύτην ἥτις ἐστίν, ἐξελεγχθῆναι δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν.

ιδ'. Λαχόντος τοίνυν αὐτῷ τοῦ Φρυνίωνος δίκην, ὅτι αὐ-

¹ τε καὶ αὐτὴν

² εἰς αὐτὴν τοπρότερον

³ αὐτῷ

οὔτος, καὶ, εἴ τινα etc. TAYLOR.

Ἡ δὲ διοίκησις συχνή] Ἡ δαπάνη, ἢ αἱ κατὰ τὸν οἶκον τρέφονται. Alias αἱ δημόσιαι πρόσοδοι hoc nomine intelliguntur. Unde αἱ ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Videtur hac καταχρήσει luxum mulierculæ exaggerare. WOLF.

αὐτὴν] Lege αὐτήν. TAYLOR.

Ἐτέρων ἀναλισκόντων αὐτὴν πρότερον] Forte αὐτῇ, vel εἰς αὐτήν. χορηγούτων αὐτῇ τὰ ἐπιτήδεια. WOLF. Non memini, τὸ ἀναλίσκεν conjungi cum accusativo personæ, sed poni vel absolute, vel cum accusativo rei. Itaque non vereor rescribere ἀναλισκόντων εἰς αὐτήν. JURIN. εἰς αὐτήν, et

v. p. ræc. f. μεμαθηκυῖαν. AUGER.

Προσῆει] Forte οὐδὲν προσῆει. WOLF. Ἡ καὶ Νεαίρα αὕτη] Malim ἢ καὶ Νεαίρα αὐτή. JURIN. Ita Cod. Ital. et recto. TAYLOR.

καὶ μᾶλλον, ὅσω] Fortasse addendum: καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσω — et v. 24. εἰς τηλικούτον. WOLF. F. leg. καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον. AUGER.

Εἰς] Restituit istud εἰς cum bono nostro Wolfio Cod. Bar. et marg. Benenati. Vulgabatur ὡς. Totam vero locum ita emenda: πεποιθήκεν αὐτὸν καὶ ταύτην εἰς τηλικούτον ἀγῶνα καταστῆσαι. Bar. κατα-

τοῦ ἀφείλετο Νεαίραν ταυτηνὴ εἰς ἔλευθερίαν, καὶ ὅτι ἂ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ αὕτη, ὑπέδεξάτο, συνῆγον αὐτοὺς οἱ ἐπιτήδαιοι, καὶ ἔπεισαν ¹ καὶ δίαιταν ἐπιτρέψαι αὐτοῖς. καὶ ὑπὲρ μὲν τοῦ Φρυνίωνος διαιτητῆς ἐκαδέζετο Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν ὁ Λακεδαιμονίου ἀδελφός, ὑπὲρ δὲ Στεφάνου τουτουῖ ² Σαβρίας Λαμπρέυς· κοινὸν δὲ ³ αὐτοῖς προσαιροῦνται Διογεΐτονα Ἀχαρνέα. συνελθόντες δ' οὔτοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἀκούσαντες ἀμφοτέρων, καὶ αὐτῆς τῆς ἀνδρώπου τὰ πεπραγμένα, γνώμην ἀπεφῆναντο, καὶ οὔτοι ἐνέμειναν αὐτῇ· τὴν μὲν ἀνδρωπον ἔλευθεραν εἶναι, καὶ αὐτὴν ⁴ αὐτῆς κυρίαν· ἂ δ' ἐξῆλθεν ἔχουσα Νεαίρα παρὰ Φρυνίωνος, χωρὶς ἱματίων, καὶ χρυσίων, καὶ θεραπαινῶν, ἂ αὐτῇ ⁵ ἀνδρώπῳ ἠγοράσθη, ἀποδοῦναι Φρυνίῳνι πάντα· συνεῖναι δ' ἐκατέρῳ ἡμέραν παρ' ἡμέραν· εἰ δὲ καὶ ἄλλως πῶς ἀλλήλους πείθωσι, ταῦτα κύρια εἶναι· τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ ἀνδρώπῳ τὸν ἔχοντα ἀεὶ παρέχειν· καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλοις, καὶ μὴ μνησικακεῖν. ἡ μὲν οὖν γνωσθεῖσα διαλλαγὴ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν Φρυνίῳνι καὶ Στεφάνῳ περὶ Νεαίρας ταυτησὶ αὕτη ἐστίν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω ταῦτα, τούτων ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. κάλει μοι Σάτυρον Ἀλωπεκῆθεν, ⁶ Σαβρίαν Λαμπρέα, Διογεΐτονα Ἀχαρνέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1361

Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν, ⁷ Σαβρίας Λαμπρέυς, Διογεΐτων Ἀχαρνέυς, μαρτυροῦσι διαλλάξει, ἵαίτηται γενόμενοι περὶ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης, Στέφανον καὶ Φρυνίωνα· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι, καθ' ἃς εἰήλαξαν, οἷας παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

ΔΙΑΔΔΑΓΑΙ.

Κατὰ τὰδε εἰήλαξαν Φρυνίωνα καὶ Στέφανον, χρῆσθαι ἐκίπερον Νεαίρα

¹ Deest καί.² Σαυρίας ὁ Λαμπρέυς³ αὐτοῖς⁴ αὐτῆς⁵ τῇ ἀνδρώπῳ⁶ Σαυρίαν⁷ Σαυρίας

εἶναι. Ital. ἐστῖναι. TAYLOR.

[Ὡς καὶ δίαιταν] I lege cum universis prelocus ante Wolfium, καὶ ἔπεισαν δίαιταν ἐπιτρέψαι αὐτοῖς, sine conjunctione. Nescio, unde ille arripuerit. Agnoscunt quidem Codices nostri, sed perperam. IDEM. Posterius kal delendum est. AUGER.

[Αὐτὴν] Rescribendum puto καὶ αὐτὴν αὐτῆς κυρίαν. JURIN.

[καὶ χρυσίων] Revoctavi conjunctionem, adjutus MStis Ven. Bar. Ital. marg. Pa-

ris. et Editione emendata Feliciani. TAYLOR.

[ἂ ἐν τῇ ἀνδρώπῳ ἠγοράσθη] "Ἄ εἴχε πωπρασκμένη. Sed fortasse τὸ ἐν abundat, ut sit, quæ entia fuere mulieri ab amatoribus et Phrygione. WOLF. ἐν dele ut superfluum, nisi potius legas cum Reiskio. AUGER.

[εἰήλαξαν] Corrige εἰήλαξαν αὐτοὺς, cum Ven. Bar. Ital. et marg. Parisiensis. TAYLOR.

τὰς ἴσας ἡμέρας τοῦ μηνὸς παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντας, ἂν μὴ τι ἄλλο αὐτοὶ αὐτοῖς συγχωρήσωσιν.

ὡς δ' ἀπηλλαγμένοι ἦσαν οἱ παρόντες ἑκατέρῳ ἐπὶ τῇ διαίτῃ, καὶ τοῖς πράγμασιν, οἶον, οἶμαι, φιλεῖ γίγνεσθαι ἑκάστοτε, ἄλλως τε καὶ περὶ ἑταίρας οὔσης αὐτοῖς τῆς διαφορᾶς, ἐπὶ δεῖπνον ἦσαν ὡς ἑκάτερον αὐτῶν, ὁπότε καὶ Νεαίραν ἔχοιεν· καὶ αὐτὴ συνεδείπνει καὶ συνέπινεν, ὡς ἑταίρα οὔσα. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι μάρτυρας τοὺς συνόντας αὐτοῖς, Εὐβουλον Προβαλείσιον, Διοπεΐδην Μελιτέα, Κτήσωνα ἐκ Κεραμῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Εὐβουλος Προβαλείσιος, Διοπεΐθης Μελιτέως, Κτήσων ἐκ Κεραμῶν, μαρτυροῦσιν, ἐπειδὴ αἱ διαλλαγαὶ ἐγένοντο αἱ περὶ Νεαίρας Φρυνίῳν καὶ Στεφάνῳ, πολλάκις συνδειπνήσαι αὐτοῖς, καὶ συμπίνειν μετὰ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης, καὶ ὁπότε παρὰ Στεφάνῳ εἴη Νεαίρα, καὶ ὁπότε παρὰ Φρυνίῳν.

1362 **ΙΕ.** Ὅτι μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς δούλη ἦν, καὶ ἐπράθη δὲ, καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι, ὡς ἑταίρα οὔσα, καὶ ἀπέδρα τὸν Φρυνίωνα εἰς Μέγαρα, καὶ ἤκουσα κατηγγυήθη, ὡς ξένη οὔσα, πρὸς τῷ πολεμάρχῳ, τῷ τε λόγῳ ἀποφαίνω ὑμῖν, καὶ μεμαρτύρηται· βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ αὐτὸν Στέφανον τουτονὶ ἐπιδείξαι καταμεμαρτυρηκότ' αὐτῆς ὡς ἐστὶ ξένη. τὴν γὰρ θυγατέρα τὴν ταυτησί Νεαίρας, ἣν ἦλθεν ἔχουσα ὡς τουτονὶ, παιδίον μικρὸν, ἦν τότε μὲν Στρυβήλην ἐκάλουν, νυνὶ δὲ Φανῶ, ἐκδίδωσι Στέφανος οὐτοσί, ὡς οὔσαν ¹ αὐτοῦ θυγατέρα, ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ, Φράστορι Αἰγυλιεῖ, καὶ προῖκα ἐπ' αὐτῇ δίδωσι τριάκοντα

¹ αὐτοῦ

ἑκάτερον] *Ututrumque*. Non sane, sed alterutrum. IDEM.

Προβαλείσιον] Demus erat Προβάλινδος. Unde Meursius de populis corrigere voluit Προβαλίνθιον. Sed non debuit tam festinanter rem agere. Legitur in Saxis Προβαλείσιος quoque, vel, ut Codd. Ven. et Bar. hic legunt, Προβαλίσσιος cum s. IDEM.

ΙΕ. Ἦν ἦλθεν ἔχουσα, ὡς ἦν τότε μὲν] [Ita enim Aldus habet] Felicianus ὡς τουτουῖ μικρὸν παιδίον, ἦν τότε μὲν. Ego lego ὡς τουτονὶ, scil. τὸν Στέφανον. et, p. 384. v. 3. ἀλλ' ἐξήτει τὰ τῆς μητρὸς ἐστὶν, nisi forte placeat ἐξήλου. Nam ἐξήτει, παρὰ τὸ

ἐξαιτῶ, alienum est huic loco. Et v. 8. Νεαίρας δὲ, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξηπατήθη, ἔτε —. Et v. 9. ἀλλὰ τούτῳ ἐξ ἄλλης αὐτὴν γυναῖκα οὔσαν. Et v. 15. δίκην εἰς Ὁδεῖον, quæ Curia quædam fuit Athenis, cujus et Aristoteles meminit γ. μετὰ τὰ φυσικά. Vide Lexic. Rob. Constantini. WOLF. Cum Wolfio legit Cod. Obsop. Item Editi a Feliciano, Manutio et Parisiensibus, nisi quod τουτουῖ præ se ferant, quam mendam sustulit Noster. Baroc. ita: ἦν ἦλθεν ἔχουσα ὡς ἦν τουτονὶ παιδίον μικρὸν ἦν τότε κ. τ. λ. Inscerera quidem lectio, sed, unde sinceram nullo negotio eruere possis. TAYLOR.

μῶς. ὡς δ' ἦλθεν ὡς τὸν Φράστορα, ἄνδρα ἐργάτην, καὶ ἀκριβῶς τὸν βίον συνειλεγμένον, οὐκ ἠπίστατο τοῖς τοῦ Φράστορος τρόποις ἀρέσκειν, ἀλλ' ἐζήτει τὰ τῆς μητρὸς ἔδη, καὶ τὴν παρ' αὐτῇ ἀκολασίαν, ἐν τοιαύτῃ, οἶμαι, ἐξουσία τετραμμένη. ὄρων δὲ Φράστῳ αὐτὴν οὔτε κοσμίαν οὔσαν, οὔτε θέλουσαν αὐτοῦ ἀκροᾶσθαι, ἅμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἠδὲ, ὅτι Στεφάνου μὲν οὐκ εἶη θυγάτηρ, Νεαίρας δέ, ² καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐξηπατήθη, ὅτε ἠγγυᾶτο ὡς Στεφάνου θυγατέρα λαμβάνων, καὶ οὐ Νεαίρας, ἀλλὰ τούτῳ ἐξ ³ ἄλλης αὐτὴν γυναικὸς οὔσαν πρότερον, πρὶν ταύτῃ συνοικῆσαι, ὀργισθεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ἅπασι, καὶ ὑβρίσθαι ἠγούμενος, καὶ ἐξηπατῆσθαι, ἐκβάλλει τὴν ἄνδρωπον, ὡς ἐνιαυτὸν συνοικήσας αὐτῇ, κύουσαν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδίδωσι. λαχόντος δὲ τοῦ Στεφάνου αὐτῷ δίκην σίτου εἰς ᾽Ωδεῖον ⁴ τῆς προικὸς κατὰ τὸν νόμον, ὃς κελεύει, εἰάν ἀποπέμψη τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα, εἰάν δὲ μὴ, ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν, καὶ σίτου εἰς

¹ ἦδη² Deest καί.³ ἀστῆς⁴ Desunt τῆς προικὸς.

'Ακριβῶς τὸν βίον συνειλεγμένον] Qui rem familiarem accurate instruxisset. Wolfius. Non satis fideliter. Verte potius: qui multa cum diligentia victum quaritabat. IDEM.

'Εζήτει] 'Εζήτει Editi omnes. ἐζήτει Cod. Baroc. et marg. Benenati cum Wolfio. Vide supra ad p. 383. v. 23. et Dorville ad Chariton. p. 57. IDEM.

'Ἄμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἠδὲ] Labat Sententia, nisi rescribas ἅμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἦδη. JURIN. ἦδη etiam Edit. Parisina, et propemodum Aldina. TAYLOR. Hæc verba includerem signo parentheos usque ad ὀργισθεῖς, et aliunde omnia optime constare arbitror. AUGER.

Καὶ τὸ μὲν] Καὶ addidit Wolfius [scil. ante τὸ μὲν πρ.] contra consensum Codd. universorum. Pro ἐξηπατήθη marg. Benenati ἐξαπατηθεῖς ἦσθετο, et etiam melius adhuc, εἰδενὸς ἀφῆσεν. Deinde pro ὅτι Wolfii, iterum Codd. universi ὅτι. Tu ergo ex lectione, quam eorum opte refingo, disces, quam inisere ille totam orationem funestavit: ἅμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἦδη, ὅτι Στεφάνου μὲν οὐκ εἶη θυγάτηρ, Νεαίρας δὲ, τὸ μὲν πρῶτον εἰδενὸς ἀφῆσεν, ὅτι ἠγγυᾶτο κ. τ. λ. TAYLOR.

'Ἄλλως] Eæstdiviniatio Wolfii. Vide supra ad p. 383. v. 23. Quatuor cusi αὐτῆς. Nescio, an non Wolfianis præferenda sit

lectio, in qua conspirant Codd. Ven. Bar. Ital. cum margine Parisiensi, ἀστῆς. Gravior id tulit Phrastor, quandoquidem eam despondisset sibi uxorem, ut Stephani filiam, non ex Neara prognatam, sed olim ex altera uxore, cive Attica. IDEM.

Εἰς ᾽Ωδεῖον] De ista Curia Suid. in ᾽Ωδεῖον, Poll. L. VIII. c. VI. §. 33. Aristoph. Vesp. 1104. Meurs. Ceram. Gemin. C. XI. et Attic. Lect. IV. 28. et Areopag. C. extrem. versus finem. Casaubon. ad Theophrast. p. 33. Edit. Cant. Duport. p. 254. P. Leopard. Emend. XI. 17. In Editis omnibus et MSS. εἰσωδεῖον et εἰσόδιον, proclivi errore, cum scribarum vitio dictiones cum suis præpositionibus in unam vocem sæpenumero coalescunt. IDEM.

Τῆς προικὸς] Aetio una erat de dote, τῆς προικὸς, erat altera de usuris dotis non restituta, sive de alimentis, τοῦ σίτου. Inducit ergo ὁ μέγας Salmasius de M. U. pag. 162. verba illa τῆς προικὸς in hoc loco, annuente doctissimo Wesselingio ad Petit. LL. Attic. p. 556. Petitus alio, sed non æque felici, conatu rem aggreditur, quem vide l. c. Δίκην σίτου explanabunt Petitus p. 558. Duportus ad Theophrast. p. 254. et Salmasius de M. U. p. 160. seq. IDEM. Possent tamen servari, si nempe legatur ex S. Petitō δίκην προικὸς, σίτου, εἰς ᾽Ωδεῖον κατὰ etc. AUGER.

'Ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν] Vide Salmas.

᾿Ωδεῖον εἶναι δικάσασθαι ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῷ κυρίῳ, γράφεται ὁ Φράστωρ Στέφανον τουτονὶ γραφὴν πρὸς τοὺς
 1363 θεσμοθέτας, ᾿Αθηναῖον ὄντα ξένης θυγατέρα αὐτῷ ἐγγυῆσαι, ὡς αὐτῷ προσήκουσαν κατὰ τὸν νόμον τουτονί. καί μοι ἀνάγνωθι αὐτόν.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐάν τις ἐκδιδῷ ξένην γυναῖκα ἀνδρὶ ᾿Αθηναίῳ ὡς ἑαυτῷ προσήκουσαν, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσία ἔστω, καὶ τοῦ ἐλόντος τὸ τρίτον μέρος· γραφέσθω δὲ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, οἳς ἔξεστι, καθάπερ τῆς ξενίας.

τὸν μὲν τοίνυν νόμον ἀνέγνω ὑμῖν, καθ' ὃν ἐγράφη Στέφανος οὕτως ὑπὸ τοῦ Φράστορος πρὸς τοὺς θεσμοθέτας. γνοὺς δ' ὅτι κινδυνεύσει ἐξελεγχθεῖς ξένης θυγατέρα ἐγγεγυηκέναι, ¹καὶ ταῖς ἐσχάταις ζημίαις περιπεσεῖν, διαλλάττεται πρὸς τὸν Φράστορα, καὶ ἀφίσταται τῆς προικὸς, καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου ἀνείλετο, καὶ ὁ Φράστωρ τὴν γραφὴν παρὰ τῶν θεσμοθετῶν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Φράστορα αὐτὸν καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν κατὰ τὸν νόμον. κάλει μοι Φράστορα Αἰγυλιέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Φράστωρ Αἰγυλιεὺς μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ ἦσθετο Νεαίρας θυγατέρα ἐγγυῆσαντα αὐτῷ Στέφανον ὡς ἑαυτοῦ οὔσαν θυγατέρα, γράψασθαι αὐτὸν γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας κατὰ τὸν νόμον, καὶ τὴν ἀνθρωπὸν ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας, καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ, λαχόντος αὐτῷ Στεφάνου εἰς ᾿Ωδεῖον σίτου, διαλύσασθαι πρὸς αὐτὸν Στέφανον, ὥστε τὴν γραφὴν ἀναρεθῆναι παρὰ τῶν θεσμοθετῶν καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου ἦν ἔλαχεν ἐμοὶ Στέφανος.

1364 15'. Φέρε δὴ ὑμῖν καὶ ἑτέραν μαρτυρίαν ²παράσχωμεν τοῦ τε Φράστορος, καὶ τῶν φρατέρων αὐτοῦ καὶ γεννητῶν, ὡς ἔστι ξένη Νεαίρα αὕτη. οὐ πολλῷ χρόνῳ γὰρ ὕστερον ἢ ἐξέπεμψεν ὁ Φράστωρ τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, ἠσθένησε, καὶ πάνυ πονήρως διετέθη, καὶ εἰς πᾶσαν ἀπορίαν

¹ [καὶ]² παράσχωμαι

de M. U. pagg. 57. 151. 161. TAYLOR. Cf. quoque Budæus de Asse etc. l. I. p. 30.

Ἐάν τις ἐκδιδῷ] Vid. Petit. Comm. in L. A. l. VI. t. I. §. V.

VOL. IV.

Περιπεσεῖν] Vel περιπεσεῖ potius, ut quidam in exemplari Bodleiano admonnit. TAYLOR. Imo περιπεσεῖ. AUBER.

15'. Φρατέρων — γεννητῶν] Vide Appellationem CONTRA EUBULIDEM. WOLF.

3 D

κατέστη. διαφορᾶς δ' οὔσης αὐτῷ παλαιᾶς πρὸς τοὺς οἰκείους τοὺς αὐτοῦ, καὶ ὀργῆς, καὶ μίσους, πρὸς δὲ καὶ ἄπαις ὦν, ψυχαγωγούμενος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῇ θραυθείᾳ, ὑπὸ τε τῆς Νεαίρας καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς· ἐβάδιζον γὰρ πρὸς αὐτὸν ὡς ἡσθένει καὶ ἔρημος ἦν τοῦ θραυπέοντος τὸ νόσημα, τὰ πρόσφορα τῇ νόσῳ φέρουσαι ἐπισκοπούμεναι.

¹ ἴστε δὴπου καὶ αὐτοὶ ὅσου ἀξία ἐστὶ γυνὴ ἐν ταῖς νόσοις παροῦσα κάμνοντι ἀνθρώπων. ἐπέισθη δὴ τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ θυγάτηρ ἡ Νεαίρας ταυτησί, ὅτ' ἐξεπέμφθη ὑπὸ τοῦ φράστορος κύουσα, πυθομένου, ὅτι οὐ στεφάνου εἶη θυγάτηρ, ἀλλὰ Νεαίρας, καὶ ὀργισθέντος ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ, πάλιν λαβεῖν, καὶ ποιήσασθαι υἱὸν ² αὐτοῦ, λογισμὸν ἀνθρώπων, καὶ εἰκότα λογιζόμενος, ὅτι πονήρως μὲν ἔχει, καὶ οὐ πολλὴ ἐλπίς εἶη αὐτὸν περιγενήσεσθαι· τοῦ ³ δὲ μὴ λαβεῖν τοὺς συγγενεῖς τὰ ² αὐτοῦ, μὴδ' ἄπαις τετελευτηκέναι, ἐποίησατο τὸν παῖδα, καὶ ἀνέλαβεν ὡς ⁴ αὐτόν. ἐπεὶ ὅτι γε υἱαίνων οὐκ ἂν ποτε ἐπραξε, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ περιφανεῖ ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω. ὡς γὰρ ἀνέστη τάχιστα ἐξ ἐκείνης τῆς ἀσθενείας ὁ φράστῳρ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτόν, καὶ ἔσχεν ἐπεικῶς τὸ σῶμα, λαμβάνει γυναῖκα ἀσθὴν κατὰ τοὺς νόμους, σατύρου μὲν τοῦ μελιτέως θυγατέρα γνησίαν, διϊφίλου δὲ ἀδελφῆν. ὥστε ὅτι μὲν οὐχ ἐκὼν ἀνεδέξατο 1365 τὸν παῖδα, ἀλλὰ βιασθεῖς ὑπὸ τῆς νόσου, καὶ τῆς ἀπαιδίας, καὶ τῆς αὐτῶν θραυθείας, καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς τοὺς οἰκείους, ἵνα μὴ κληρονομοὶ γένωνται τῶν ² αὐτοῦ ἂν τι πάθοι, ταῦτ' ἔστω ὑμῖν τεκμήρια. ⁵ δηλώσω δὲ καὶ τὰ ἀκόλουθα αὐτῶν ἔτι μᾶλλον. ὡς γὰρ εἰσῆγεν ὁ φράστῳρ εἰς τοὺς φράτορας τὸν παῖδα ἐν τῇ ⁶ ἀσθενείᾳ, ὡς τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, καὶ εἰς τοὺς βρυτιάδας, ὦν καὶ

¹ (ἴστε δὲ δὴπου --- ἀνθρώπων) * ἐπίθετ' ἤδη τὸ ² αὐτοῦ ³ * δὴ ⁴ αὐτόν
⁵ δηλώσει ⁶ ἀσθενείᾳ ὡς * αὐτοῦ, τὸν

ἴστε δὴπου] Cum marg. Benenati ἴστε δὲ δὴπου. TAYLOR. AUGER.

Ἀνέλαβεν ὡς αὐτόν] Ὡς αὐτόν, ad seipsum. TAYLOR.

Δηλώσει] Δηλώσει. WOLF. JURIN. AUGER.

Ὡς] Tanquam e Neara filia susceptum. Male. Corrige cum Bar. Ven. Ital. ὦν. ὡς γὰρ εἰσῆγεν ὁ φράστῳρ εἰς τοὺς φράτορας τὸν

παῖδα, ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ὦν, τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, nam cum puerum Phrastor ad tribules introduceret, dum in morbo erat, eum nempe, quem ex filia Neara suscepterat. Valesius ad Harpocrat. in v. βρυτιάδας de hoc loco pessime meretur. TAYLOR. Taylora assentitur Angerus.

βρυτιάδας] MSti nonnulli cum Harpocrate βρυτιάδας. Confer Meurs. At-

αὐτός ἐστιν ὁ Φράστωρ γεννητῆς, εἰδότες, οἶμαι, οἱ γεννηταὶ τὴν γυναῖκα ἣτις ἦν, ἣν ἔλαβεν ὁ Φράστωρ ¹ τὸ πρῶτον, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ τὴν ἀπόπεμψιν τῆς ἀνθρώπου, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν πεπεισμένον αὐτὸν πάλιν ἀναλαβεῖν, καὶ ποιήσασθαι τὸν παῖδα, ἀποψηφίζονται τοῦ παιδός, καὶ οὐκ ἐνέγραφον αὐτὸν εἰς σφᾶς αὐτούς. λαχόντος δὲ τοῦ Φράστορος αὐτοῖς δίκη, ὅτι οὐκ ἐνέγραφον αὐτοῦ τὸν υἱόν, προκαλοῦνται αὐτὸν οἱ γεννηταὶ πρὸς τῷ δαιτητῇ, ὁμόσαι καθ' ἱερῶν τελείων, ἢ μὴν νομίζειν εἶναι αὐτοῦ υἱὸν ἐξ ἀστῆς γυναικός, καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. προκαλουμένων δὲ ταῦτα τῶν γεννητῶν τὸν Φράστορα πρὸς τῷ δαιτητῇ, ἔλιπεν ὁ Φράστωρ τὸν ὄρκον, καὶ οὐκ ὤμοσε. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας τοὺς παρόντας Βρυτιαδῶν παρέξομαι.

MARTYRES.

Τιμόστρατος ² Κεφαλῆθεν, Ξάνθιππος ³ Εὐροιάδης, Εὐλάβης Φαληρεὺς, Ἄνυτος Λακιάδης, Εὐφράνωρ Αἰγίλιος, Νίκιππος Κεφαλῆθεν, μαρτυροῦσιν, εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ Φράστορα τὸν Αἰγίλιεα τῶν γεννητῶν οἱ καλοῦνται Βρυτιάδαι, καὶ, ἀξιούντος Φράστορος εἰσάγειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τοὺς γεννητάς, εἰδότες αὐτοὶ ὅτι Φράστορος υἱὸς εἶη ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, κωλύειν εἰσάγειν Φράστορα τὸν υἱόν.

1366

ἰζ'. Οὐκοῦν περιφανῶς ⁴ ἐπιδεικνύω ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τοὺς οἰκειοτάτους Νεαίρας ταυτησὶ καταμεμαρτυρηκότητας ὡς

¹ τοπρῶτον² ἐκαλήθεν³ ἐροιάδης⁴ ὑποδεικνύω

tic. Lect. VI. 26. TAYLOR.

Γεννητῆς] Margo Benenati hic et infra constanter legit γεννητῆς. A γένος quippe deducitur. Ἔστι δ' ὅτε καὶ διαφερομένους ἀλλήλοις καὶ πολεμοῦντας ἐπιπῶν [Theseus] ἀνέπειθε κατὰ δῆμος καὶ γένν. Plutarch. in Theseo. Ὅτε μέντοι τέσσαρες ἦσαν αἱ φυλαὶ, εἰς τρία μέρη ἐκάστη διήρητο, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἐκαλεῖτο τρίττις, καὶ ἔθνος, καὶ φρατρία. ἐκάστου δὲ ἔθνος γένν τριάκοντα, ἐξ ἀνδρῶν τοσοῦται, ἃ ἐκαλεῖτο τριακάδες, καὶ οἱ μετέχοντες τοῦ γένους, γεννηταί. Poll. L. VIII. C. IX. §. III. Corrige Etym. M. γεννηταὶ ἀπὸ γένους, σύστημα ἐκ λ ἀνδρῶν συνεστός, οὗ οἱ μετέχοντες ἐκαλοῦντο γεννηταί, οὐ κατὰ γένος ἀλλήλοις προσήκοντες, οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, ἀλλ' ὡς περ οἱ δημόται καὶ οἱ φράτορες νόμων κοινωσίαν τινα ἔχοντες, οὕτω καὶ οἱ γεννηταὶ συγγενικῶν ὀργάνων ἢ θεῶν, ἀφ' ὧν ὀργεῖνες ἀνομάσθησαν, cætera. Et similiter Suidam etiam, Hesy-chium et Harpocrationem corrigi velim.

De his nonnulla diximus in vita Lycurgi, plurima restant dicenda in Commentario de Rep. Athen. Vide Salmas. ad Jus Attic. per totum Cap. IV. et Heraldum in Animadversionibus, [l. II. c. I.] D' Arnaud Var. Conject. II. 4. Maussac. ad Harpocr. v. Γεννηταί. Vales. ad notas Maussaci, pagg. 264. 315. Petit. Att. Legg. pag. 165. 169. Meurs. Attic. Lect. l. 3. V. 10. et ult. IDEM.

Ὅμοσαι καθ' ἱερῶν τελείων] Fuisse etiam τίμια [τόμια], id est, victimas in frusta dissectas, ex Aristocratea didicimus. Apud Homerum sæpe legitimus τελήσσας Ἐκατόμβας. Ritus hujusmodi sacramentorum enucleandos aliis relinquo. WOLF.

Κεφαλῆθεν] Ἐκαλήθεν MSS. Fel. Man. et Hervag. Ital. Ven. Bar. Obsop. cum margine Morelii. Uterque δῆμος occurrit in monumentis Vett. TAYLOR.

Εὐροιάδης] Εὐρειάδης edidit Wolfius. Utrumque male. Vide supra ad p. 380.

ἔστι ξένη, Στέφανόν τε τουτονὶ τὸν ἔχοντα ταύτην νυνί, καὶ συνοικοῦντ' αὐτῇ, καὶ Φράστορα τὸν λαβόντα τὴν θυγατέρα· Στέφανον μὲν οὐκ ἐδελήσαντα ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς ταύτης, γραφέντα ὑπὸ Φράστορος πρὸς τοὺς δεσμοδέτας, ὡς Ἀθηναῖος ὢν ξένης θυγατέρα αὐτῷ ἐνεγγύησεν, ἀλλ' ἀποστάντα τῆς προικὸς, καὶ οὐκ ἀπολαβόντα· Φράστορα δ' ἐκβαλόντα τὴν θυγατέρα τῆς Νεαίρας ταυτησί, γήμαντά τε, ἐπειδὴ ἐπύθετο οὐ Στεφάνου οὔσαν, καὶ τὴν προίκα οὐκ ἀποδόντα, ¹ ἐπειδὴ ἐπέισθη ὕστερον διὰ τὴν ἀσθενεῖαν τὴν ² αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπαιδίαν, καὶ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους ποιήσασθαι τὸν υἱόν, καὶ ἐπεὶ εἰσῆγεν εἰς τοὺς γεννητὰς, ἀποψηφισαμένων τῶν γεννητῶν, καὶ διδόντων ὄρκον αὐτῷ, οὐκ ἐδελήσαντα ὁμοσαι, ἀλλὰ μᾶλλον εὐορκεῖν προελόμενον, καὶ ἕτεραν ὕστερον γήμαντα γυναῖκα ἀστὴν κατὰ τὸν νόμον. αὗται γὰρ αἱ πράξεις περιφανεῖς οὔσαι, μεγάλας μαρτυρίας δεδάκασιν κατ' αὐτῶν, ὅτι ἔστι ξένη Νεαίρα αὕτη.

ἡ. Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν τὴν Στεφάνου τουτουῖ, καὶ τὴν πονηρίαν· ἵνα καὶ ἐκ ταύτης εἰδῆτε, ὅτι οὐκ ἔστι Νεαίρα αὕτη ἀστή. Ἐπαίνετον γὰρ τὸν Ἄνδριον, ἔραστήν ὄντα Νεαίρας ταυτησί παλαιόν, καὶ πολλὰ ἀνηλωκότα εἰς αὐτὴν, καὶ καταγόμενον παρὰ τούτοις, ὅποτε ἐπιδημήσειεν Ἀθήναζε διὰ τὴν φιλίαν τῆς Νεαίρας, ἐπι- 1367
βουλεύσας ὁ Στέφανος οὗτος, μεταπεμφόμενος εἰς ἀγρόν, ὡς θύων, λαμβάνει μοιχὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τῆς Νεαίρας ταυτησί, καὶ εἰς φόβον καταστήσας, πράττεται μνᾶς τριάκοντα· καὶ λαβὼν ἐγγυητὰς τούτων Ἀριστόμαχόν τε τὸν δεσμοθετήσαντα, καὶ Ναισίφιλον τὸν Ναισινίκου τοῦ ἄρχαντος υἱόν, ἀφήσιν ὡς ἀποδώσont' αὐτῷ τὸ ἀργύριον. ἔξελθὼν δὲ ὁ Ἐπαίνετος, καὶ αὐτὸς ³ αὐτοῦ κύριος γενόμενος, γράφεται πρὸς τοὺς δεσμοδέτας γραφὴν Στέφανον

¹ ἐπειδὴ τε ἐπέισθη² αὐτοῦ³ αὐτοῦ

v. 18. IDEM.

ἡ. Φράστορα δ' ἐκβαλόντα κ. τ. λ.] Vix sunt hæc sana, nisi transpositis vocibus scribas: Φράστορα δὲ γήμαντα τὴν θυγατέρα τῆς Νεαίρας ταυτησί, ἐκβαλόντα τε, ἐπειδὴ, ἐπύθετο οὐ Στεφάνου οὔσαν. JURIN.

Ἄποδάτα] Punge plenius post ἀποδόντα,

et ita lege cum Cod. Baroc. ἀποδόντα. ἐπειδὴ τε ἐπέισθη ὕστερον κ. τ. λ. TAYLOR.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπέισθη leg. AUGER.

ἡ. Ἄνδριον] Recte Wollius. Editi ἀνδρείον. TAYLOR.

Μοιχὸν] Forte ὡς μοιχόν. WOLF.

τουτονι, ἀδίκως εἰρχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον, ὃς κελεύει, εἴαν τις ἀδίκως εἰρξῆ ὡς μοιχὸν, γράφεσθαι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ἀδίκως εἰρχθῆναι. καὶ μὲν ἔλη τὸν εἰρξάντα καὶ δόξῃ ἀδίκως ἐπιβεβουλευσθαι, ἀθῶον εἶναι αὐτὸν, καὶ τοὺς ἐγγυητὰς ἀπηλλάχθαι τῆς ἐγγύης· εἴαν δὲ δόξῃ μοιχὸς εἶναι, παραδοῦναι αὐτὸν κελεύει τοὺς ἐγγυητὰς τῷ ἐλόντι, ἐπὶ δὲ τοῦ δικαστηρίου, ἄνευ ἐγχειριδίου, χρῆσθαι ὅ,τι ἂν βουληθῆ, ὡς μοιχῶ ὄντι. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν νόμον γράφεται αὐτὸν ὁ Ἐπαίνετος, καὶ ὠμολόγει μὲν χρῆσθαι τῇ ἀνθρώπῳ, οὐ μέντοι μοιχὸς γε εἶναι· οὔτε γὰρ Στεφάνου θυγατέρα αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ Νεαίρας, τὴν τε μητέρα αὐτῆς συνειδέναι πλησιάζουσαν αὐτῷ, ἀνηλωκέναι τε πολλὰ εἰς αὐτάς, τρέφειν τε, ὥστε ἐπιδημήσειε, τὴν οἰκίαν ὅλην, τὸν τε νόμον ἐπὶ τούτοις παρεχόμενος, ὃς οὐκ ἔῃ ἐπὶ ταύταις μοιχὸν λαβεῖν, ὅποσαι ἂν ἐπ' ἐργαστηρίου κάθωνται, ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί ¹ τι ἀποπεφασμένως, ἐργαστήριον φάσκων καὶ τούτο εἶναι τὴν Στεφάνου οἰκίαν, καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι, καὶ ἀπὸ τούτων αὐτοὺς εὐ-

1368 πορεῖν μάλιστα. τούτους δὲ τοὺς λόγους λέγοντος τοῦ Ἐπαίνετου, καὶ τὴν γραφὴν γεγραμμένου, γνοὺς Στέφανος οὕτως, ὅτι ἐξελεγχθήσεται πορνοδοσκῶν καὶ συκοφαντῶν, δίαίταν ἐπιτρέψει πρὸς τὸν Ἐπαίνετον αὐτοῖς τοῖς ἐγγυη-

¹ τι, ἀποπεφασμένως ἐργ.

Ἐάν τις ἀδίκως εἰρξῆ] De hac lege vid. Petit. Comm. in L. A. l. VI. t. IV. §. III.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δικαστηρίου—] In ipso autem iudicio, lex jubet praterea adulterum sic convictum pro arbitrio mulctare, duntaxat quod sine gladio fiat. Id quod simile est iis que περὶ ἀτιμῶν diximus. Quod autem dixit, καὶ ἔλη τὸν εἰρξάντα, hoc significat, καὶ εἴαν ἐξελέγξῃ καὶ καταδικάσῃται, hoc est, iudicio vicerit, et apud iudices condemnaverit, ob insidiosam comprehensionem suam. τῷ ἐλόντι vero significat τῷ ἀλώσαντι deprehensori. BUDÆUS. Post ἐλόντι ponem tantum virgulam, et delerem δὲ post ἐπί. AUGER.

Ἐμολόγει] Ita edendum volui juxta Editos et manu exaratos plurimos. Wolfius ὀμολογεῖ. TAYLOR.

Πλησιάζουσαν] Matrem consciam esse ipsorum consuetudinis. Recte Wolfius. Verum iste sensus postulat, ut scribatur συνειδέναι πλησιάζούση. Omnino. Cujus autem vitio fit, ut non ita scriberetur.

Auctoris, anne Librarii? IDEM. Malim πλησιαζούση. AUGER.

Πωλῶσι] In oratione contra Ebulidem Euxitheus affirmat, venditare in foro sillis civibus fuisse concessum; sed sordidum eum quæstum fuisse non negat. WOLF. Heraldus, Vir doctissimus, legit πωλῶνται πεφασμένως, vel ἀποπεφασμένως. Vide Animadvers. in Salmas. L. V. C. VIII. Adde Lysiam c. Theonnestum Orat. I. Petit. Att. Legg. pag. 573. Corrige autem versionem: que in taberna meritoria sedeant, aut publice prostituant. Πωλεῖσθαι itare et ventitare mercedis causa. Antiqua erat ea labe, πωλῶσι, vendere, que olim Harpocratonem, mox Wolfium nostrum, Salmasiumque [Obs. ad Jus Att. et Rom. p. 353.], contra quem militat Heraldus, in fraudem tantam induxit. TAYLOR.

Ἀποπεφασμένως] Non ἀπειρημένον hic significare, sed ἀποδεδειγμένον καὶ πεφανερῶμένον, tradit Suidas. WOLF.

ταῖς, ὥστε τῆς μὲν ἐγγύης ¹ αὐτὸν ἀφεῖσθαι, τὴν δὲ γραφὴν ἀνελεῖσθαι τὸν Ἐπαινετον. πεισθέντος δὲ τοῦ Ἐπαινετου ἐπὶ τούτοις, καὶ ἀνελομένου τὴν γραφὴν ἣν ἐδίωκε Στέφανον, γενομένης συνόδου αὐτοῖς, καὶ καθεζομένων διαιτητῶν τῶν ἐγγυητῶν, δίκαιον μὲν οὐδὲν εἶχε λέγειν Στέφανος, εἰς ἔκδοσιν δ' ἡξίου τὸν Ἐπαινετον τῇ τῆς Νεαίρας θυγατρὶ συμβαλέσθαι, λέγων τὴν ἀπορίαν τὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀτυχίαν τὴν πρότερον γενομένην τῇ ἀνθρώπῳ πρὸς τὸν Φράστορα, καὶ ὅτι ἀπολωλεκῶς εἶη τὴν προῖκα, καὶ οὐκ ἂν δύναίτο πάλιν αὐτὴν ἐκδοῦναι. σὺ δὲ καὶ κέχηρησαι, ἔφη, τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ δίκαιος εἶ ἀγαθόν τι ποιῆσαι αὐτὴν, καὶ ἄλλους ἔπαγωγούς λόγους, οὓς ἂν τις δεόμενος ἐκ πονηρῶν πραγμάτων εἶπεν ἂν. ἀκούσαντες ² ἀμφοτέρων αὐτῶν οἱ διαιτηταὶ διαλλάττουσιν αὐτούς, καὶ πείθουσι τὸν Ἐπαινετον χιλίας δραχμὰς εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῇ θυγατρὶ τῆς Νεαίρας. καὶ ὅτι πάντα ταῦτα ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάστιγας αὐτούς ³ τοὺς ἐγγυητὰς καὶ διαιτηταὺς γενομένους καλῶ.

MARTYRES.

Ναυσίφιλος Κεφαλῆθεν, Ἀριστόμαχος Κεφαλῆθεν, μαρτυροῦσιν, ἐγγυηταὶ γενέσθαι Ἐπαινετου τοῦ Ἀνδρίου, ὅτ' ἔφη Στέφανος μοιχὸν εἰληφέναι Ἐπαινετον· καὶ, ἐπειδὴ ἐξῆλθεν Ἐπαινετος παρὰ Στεφάνου καὶ κύριος ἔγενετο ⁴ αὐτοῦ, γράψασθαι γραφὴν Στεφάνου πρὸς τοῖς θεσμοθέταις, ὅτι αὐτὸν αἰκίως εἶρε· καὶ, αὐτοὶ διαλλακταὶ γενόμενοι διαλλάξαι Ἐπαινετον καὶ Στέφανον, τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι ὡς παρέχεται Ἀπολλύδωρος. 1369

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ.

Ἐπὶ τοῖσδε διήλλαξαν Στέφανον καὶ Ἐπαινετον οἱ διαλλακταὶ, τῶν μὲν γεγενημένων περὶ τὸν εἰρημὸν μηδεμίαν μνείαν ἔχειν Ἐπαινετον εἰ δοῦναι χιλίας δραχμὰς φανῶ εἰς ἔκδοσιν, ἐπειδὴ κέχηρηται αὐτῇ πολλάκις· Στέφανον εἰ παρέχειν φανῶ Ἐπαινετῷ, ὅπότεν ἐπιδημῇ καὶ βούληται συνεῖναι αὐτῇ.

ιδ'. Τὴν τοίνυν περιφανῶς ἐγνωσμένην ξένην εἶναι, καὶ ἐφ' ἣ μοιχὸν αὐτος ἐτόλμησε λαβεῖν, εἰς τοσοῦτον ὕβρεως καὶ ἀναιδείας ἦλθε Στέφανος οὕτως, καὶ Νεαίρα αὐτῇ, ὥστε ⁵ ἐτόλμησαν μὴ ἀγαπᾶν ⁶ εἰ ἔφασκον αὐτὴν ἀστὴν εἶναι, ἀλλὰ κατιδόντες Θεογένην Κοθωκίδην λαχόντα βα-

¹ αὐτοῦ

² ἀμφοτέρων

³ τοὺς ἐγγυητὰς * τοὺς καὶ

⁴ αὐτοῦ

⁵ Deest ἐτόλμησαν

⁶ εἰ μόνον ἔφασκον

Μαχὸν] Male Wolfius: in adulterio. TAYLOR.

Passim ita errat. Verbo: pro macho. ιδ'. Κατιδόντες: — συμπαραγαγόμενος] Sic

σιλέα, ἀνθρωπον εὐγενῆ μὲν, πένητα δὲ, καὶ ἄπειρον πραγμάτων, συμπαραγενόμενος αὐτῷ δοκιμαζομένῳ, καὶ συνευπορήσας ἀναλωμάτων, ὅτε εἰσῆει εἰς τὴν ἀρχὴν, Στέφανος οὗτος, καὶ ὑπελθὼν, καὶ τὴν ἀρχὴν παρ' αὐτοῦ πριάμενος, πάρεδρος γενόμενος, δίδωσι τὴν ἀνθρωπον ταύτην γυναῖκα, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ ἐγγυᾷ Στέφανος οὗτος, ὡς αὐτοῦ θυγατέρα οὔσαν· οὕτω πολὺ τῶν νόμων καὶ ὑμῶν κατεφρόνησε. καὶ αὕτη ἡ γυνὴ ὑμῖν ἔδωκε τὰ ἱερά τὰ ἄρρητα ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν ἃ οὐ προσῆκεν αὐτὴν ὁρᾶν, ξένην οὔσαν, καὶ τοιαύτη ὄσα εἰσῆλθεν, οἳ οὐδεὶς ἄλλος Ἀθηναίων, τοσούτων ὄντων, εἰσέρχεται, ἀλλ' ἢ τοῦ βασιλέως γυνή, ἐξώρκωσέ τε τὰς ἑραίρας τὰς ὑπηρετούσας τοῖς ἱεροῖς, ἐξεδόθη δὲ τῷ Διονύσῳ γυνή, ἔπραξε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως τὰ πάτρια τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, πολλὰ, καὶ ἅγια, καὶ ἀπόρρητα. ἃ δὲ μηδ' ἀκοῦσαι οἷόν τ' ἐστὶ, πῶς ποιῆσαι γε τῇ ἐπιτυχοῦσῃ εὐσεβῶς ἔχει, ἄλλως τε, καὶ τοιαύτη γυναῖκί, καὶ τοιαῦτα ἔργα διαπεπραγμένῃ;

κ'. Βούλομαι δ' ὑμῖν ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἀνωθεν διηγῆσασθαι καθ' ἕκαστον, ἵνα μᾶλλον ἐπιμέλειαν ποιήσῃσθε τῆς τιμωρίας, καὶ εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν νόμων τὴν ψῆφον οἴσετε, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐλαβείας, τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἡσεβημένων ποιούμενοι, καὶ κολάζοντες τοὺς ἡδίκηκότας. τὸ γὰρ ἀρ-

¹ ἄρρητα ἱερά ὑπὲρ

² ὄσα, εἰσῆλθεν οἳ

³ ἢ

⁴ ἑραίρας

⁵ ἀκοῦσαι πᾶσιν οἷόντ' ἐστὶ

labare constructionem et a plurali numero ad singularem transitum fieri, nemo non videt. AUGER.

ἑραίρας] Suidas Γεραῖαι (non Γεραῖραι) αἱ τῷ Διονύσῳ ἱεραῖναι γυναῖκες. Obsop. et Fel. legunt Γεραραί. WOLF. Variè item in nostris Codd. exaratur, et in Scriptoribus antiquis. Sed recepta lectio videtur multo cæteris præstare Γεραῖραι sc. Fœminæ, quæ Dionysio sacra γεραῖρουσιν, uti infra legimus in formula jurisjurandi. p. 393. v. pen. De his scribit Hesychius: Ἱεραῖαι κοινῶς. ἰδίως καὶ αἱ τῷ Διονύσῳ τῶ ἐν Λίμναις τὰ ἱερά ἐπιτελοῦσαι, ἀριθμῶ δεκατέσσαρες. Etym. M. Γεραῖραι παρ' Ἀθηναίους γυναῖκίς τινες ἱεραί, ἃς βασιλεὺς καθίστησιν ἰσαριθμους τοῖς βωμοῖς τοῦ Διονύσου· παρὰ τὸ γεραῖρειν τὴν θεῶν. οὕτω Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς. Præter ea, quæ de his sacerdoti-

bus apud Lexicographos reperiuntur, paucissima sane restant. Vide potissimum annotata ad Poll. VIII. §. 108. Spanhem. ad Callimach. Hymn. Apoll. v. 110. Casaub. ad Athen. X. 10. Herald. Animadv. ad Salmas. L. II. C. III. §. 8. Maussac. ad Harpocr. in v. TAYLOR. Et Meurs. Athen. Att. I. III. c. IV.

Ἄ δὲ] MSti Ven. Bar. Ital. ἃ δὲ μηδ' ἀκοῦσαι πᾶσιν οἷόν τ' ἐστὶ, πῶς ποιῆσαι γε τῇ ἐπιτυχοῦσῃ εὐσεβῶς ἔχει; Recte procul dubio: ubi sententia æque libatur, ἀκοῦσαι—ποιῆσαι, πᾶσιν—ἐπιτυχοῦσῃ. TAYLOR. Post ἀκοῦσαι addo πᾶσιν. AUGER.

κ'. Εὐλαβείας] Annon præstat εὐσεβείας? TAYLOR.

Τὸ γὰρ ἀρχαῖον] Narrationem incæptat de Rege et Regina sacrorum apud Athenienses. Utile erit conferre Anton. van

χαῖον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυναστεία ἐν τῇ πόλει ἦν, καὶ ἡ βασιλεία τῶν ἀεὶ ὑπερεχόντων, διὰ τὸ αὐτόχθονας εἶναι· τὰς δὲ θυσίας ἀπάσας ὁ βασιλεὺς ἔθυε, καὶ τὰς σεμνοτάτας καὶ ἀρρήτους ἢ γυνὴ αὐτοῦ ἔποίει. εἰκότως, βασιλίσσα οὔσα. ἐπειδὴ δὲ Θεσεὺς συνώκισεν αὐτοὺς, καὶ δημοκρατίαν ἐποίησε, καὶ ἡ πόλις πολυάνθρωπος ἐγένετο, τὸν μὲν βασιλέα οὐδὲν ἦττον ὁ δῆμος ἠρεῖτο ἐκ προκρίτων κατ' ἀνδραγαθίαν χειροτονῶν, τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ, νόμον¹ ἔθετο, ἀστὴν εἶναι, καὶ μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἀλλὰ παρθένον γαμεῖν, ἵνα κατὰ τὰ πάτρια θύηται τὰ ἀρρήτα ἱερά ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ τὰ νομιζόμενα γίγνηται τοῖς θεοῖς εὐσεβῶς, καὶ μηδὲν καταλύηται, μηδὲ καινοτομήται. καὶ τοῦτον τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ, ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διονύσου παρὰ τὸν βωμὸν ἐν λίμναις· καὶ αὕτη ἡ στήλη ἔτι καὶ νῦν ἔστηκεν, ἀμυδροῖς γράμμασιν Ἀττικοῖς δηλοῦσα τὰ γεγραμμένα. ἦν μαρτυρίαν ποιούμενος ὁ δῆμος ὑπὲρ τῆς² αὐτοῦ εὐσεβείας πρὸς 1371 τὸν θεόν, καὶ παρακαταθήκην καταλείπων τοῖς ἐπιγιγνομένοις, ὅτι τὴν γέ³ σοι γυναῖκα δοθησομένην καὶ ποιήσου-

¹ ἔθετο² αὐτοῦ³ σοι] Διονύσω

Dale Dissert. II. Cap. 3. IDEM.

Βασιλίσσα] Βασιλίσσα οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων εἶπεν, ἀλλὰ βασιλεία, ἢ βασιλίς. Phrynich. p. 96. Edit. postremae. Eodem animo est Magister. Iterum vide Phrynich. p. 112. ubi hunc Demosthenis locum exagitat, contraque fidem istius orationis concludit. Quidam sunt Atticistæ ex antiquioribus, qui contendunt, recte dici βασιλίαν, pro Regina. MSS. nostri βασιλίνα, Ven. Bar. βασιλίνα Ital. IDEM. V. D'Orville ad Char. Aphrod. I. V. c. III. p. 445.

Συνώκισεν] Ita nos primi edidimus, ex auctoritate marg. Benenati. Vulgo συνώκισεν. TAYLOR. Imo συνώκισεν. AUGER.

Τὸν μὲν βασιλέα οὐδὲν ἦττον] Pausanias in Atticis meminit σταῖς βασιλείου, ἔθα καθίζει βασιλεῖς, ἵκανστὴν ἀρχὴν ἀρχὴν, καλεῖται βασιλείαν. WOLF.

Γράψαντες] Refertur ad δῆμος, quod sequitur, et nomen est collectivum. Itaque ut totus hic locus plana constructione elucidesceret, ita deberet legi et distinguī: καὶ τοῦτον τὸν ----- λίμναις, (καὶ αὕτη ----- γεγραμμένα) ταύτην μαρτυρίαν ----- ἔτι τὴν γὰρ Διονύσω γυναῖκα etc. Διονύσω pro σοι. Possset tamen σοι retineri, supponendo,

quod verum est, ipsissima hæc esse verba inscriptionis ex ipsa excerpta, et ad Bacchum ipsum loqui inscriptionem. AUGER.

Ἀμυδροῖς γράμμασιν Ἀττικοῖς] Græci olim Φοινικικοῖς usi traduntur. Vide Dictyos Cretensis præfationem. Τῶν Ἀττικῶν γραμμάτων et Pausanias in Atticis meminit, sed cujusmodi fuerint, non explicat.

WOLF. Ἀττικοῖς γράμμασι, Δημοσθένους κατὰ Νεαίρας, ἀντὶ τοῦ, παλαιῶς. τὴν γὰρ τῶν εἰκοσι τεσσάρων στοιχείων γραμματικὴν ὄψιν παρὰ τοῖς Ἰωσιν εὐρέθηται etc. Harpocr. Videndi sunt Ios. Scaliger ad Eusebium n. MDCXVII. Salmas. ad Inscript. Herod. et Regill. p. 44. seq. Edit. Cren. Suid. v. Ἀττικισμὸς, Maussacus ad Harpocr. l. c. Valesius ad Maussac. pag. 252. Spanhem. de Usu et Præst. Num. T. I. p. 91. TAYLOR. Et Meurs. de Fort. Athen. c. VIII.

Ἦν μαρτυρίαν] Hæret Constructio in fine hujus sententiæ, et credo, locum esse mendosum. TAYLOR.

Τὴν γέ σοι] Fortasse ἔτι τὴν Διονύσω γυναῖκα δοθησομένην. p. 391. v. 13. ἐξεδήθη δὲ (sc. Regina Sacrorum) τῷ Διονύσω γυνὴ. Et p. 405. v. 24. καὶ τῷ Διονύσω γυνὴ ἐδόθη, Neæra [Phano] sc. IDEM.

σαν τὰ ἱερά, τοιαύτην ἀξιοῦμεν εἶναι, καὶ διὰ ταῦτα ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τοῦ ¹ Διονύσου ἐν λίμναις ἔστησαν, ἵνα μὴ πολλοὶ εἰδῶσι τὰ γεγραμμένα· ἀπαξ γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου ἀνοίγεται, τῇ δωδεκάτῃ τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. ὑπὲρ τοίνυν ἀγίων καὶ σεμνῶν ἱερῶν, ὧν οἱ πρόγονοι ὑμῶν οὕτω καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπεμελήθησαν, ἀξίον καὶ ὑμᾶς σπουδάσαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς ἀσελγῶς μὲν καταφρονοῦντας τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, ἀναιδῶς δ' ἠσεβηκότας εἰς τοὺς ² θεοὺς, ἀξίον τιμωρῆσθαι, δυοῖν ἕνεκα· ἵνα οὗτοί τε τῶν ἠδίκημένων δίκην δῶσιν, οἱ τ' ἄλλοι πρῶνοϊαν ποιῶνται, καὶ φοβῶνται, μηδὲν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὴν πόλιν ἀμαρτάνειν. Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν ἱεροκῆρυκα καλέσαι, ὃς ὑπηρετεῖ τῇ τοῦ βασιλέως γυναικί, ὅταν ³ ἐξορκῆ τὰς Γεραίρας ἐν κανοῖς πρὸς τῷ βωμῷ, πρὶν ἀπτεσθαι τῶν ἱερῶν· ἵνα καὶ τοῦ ὅρκου, καὶ τῶν λεγομένων ἀκούσητε, ὅσα οἷόν τ' ἐστὶν ἀκούειν, καὶ εἰδῆτε, ὡς σεμνὰ, καὶ ἅγια, καὶ ἀρχαῖα τὰ νόμιμά ἐστιν.

ΟΡΚΟΣ ΓΕΡΑΙΡΩΝ.

Ἀγιστεύω καὶ εἰμι καθαρὰ καὶ ἀγνή ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν οὐ καθαρῶν ὄντων καὶ ἀπ' ἀνδρός συνουσίας, καὶ τὰ θεόγνια καὶ Ἰοβάκχεια γεραίρω τῷ Διονύσῳ κατὰ τὰ πάτρια καὶ ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις.

¹ Διονύσου καὶ ἀγιοτάτῳ * τῷ ἐν Λίμναις

² θεοὺς, * ἢ ἀξίον, τιμωρῆσθαι, δεῖν

³ ἐξορκοὶ τὰς γεραίρας

Ἄπαξ γὰρ] Scilicet hoc Festum est, quod ἀρχαῖα Διονύσια dicebatur. Triplex enim erat dies festus Dionysio dicatus Athenis: hic scilicet, de quo hic sermo: Διονύσια Ἀναῖα, qui et τὰ κατ' ἀγροῦς, in fine mensis Posideonis celebrabatur: et Διονύσια τὰ κατ' ἄστυ, quæ et magna Dionysia dicebantur, et in 16. Elaphebolionis diem cadebant. PALMER. Thucyd. II. 15. Τὰ γὰρ ἱερά ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλων θεῶν ἐστὶ, καὶ τὰ ἐξω πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῆς πόλεως μᾶλλον ἴδρυται, τό τε τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, καὶ τὸ Πύθιον, καὶ τὸ τῆς Γῆς, καὶ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσου, ᾧ τὰ ἀρχαιότερα Διονύσια τῇ δωδεκάτῃ ποιεῖται ἐν μηνὶ Ἀνθεστηριῶνι. Vide Auctores, quos ibi compellant Viri eruditi. TAYLOR.

Τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων] Sacra vestra Wolfius. Male. IDEM.

Ἄξιον] Alterum hoc ἀξίον otiosum mihi videtur et recidendum, nisi forte hujus loco legas ἀξίως, quod admitto. AUGER.

Sed vid. D'Orville ad Char. Aphrod. I. II. c. VII. p. 200. seq. de hac repetitione vocabulorum et elegantia.

Ἐξορκῆ] Ἐξορκοῦ Baroc. Wolfius interpretatur, cum lustrat ministras. In superioribus recte dedit ista, ἐξώρκωσε τὰς Γεραίρας. TAYLOR. Imo ἐξορκοῖ. Deinde ἐν κανοῖς ante canistra, quibus nempe sacra quaelibet instrumenta continebantur. AUGER.

Θεόγνια] Θεοίνια ο. fere l. s. Ven. Bar. Obsop. Ital. MSS. Herv. Fel. Man. cum margine Luteciano. Similiter Harpocratius v. Θεοίνιον — τὰ κατὰ δῆμους Διονύσια Θεοίνια ἐλέγετο, ἐν οἷς οἱ γεινηταὶ ἐπέθειον τὸν γὰρ Διονύσον Θεοῖνον ἔλεγον, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος κ. τ. λ. Ita etiam jamdudum correxit Meursius in Græcia Feriata, [I. IV. p. 149.] TAYLOR. Vid. Corsin. Fast. Att. par. I. d. XIII. §. XX. voc. Ἀσχῶλια.

Ἰοβάκχεια] Alii καὶ τὰ Βακχεῖα, fortasse melius. TAYLOR.

κά. Τοῦ μὲν ὄρκου τοίνυν, καὶ τῶν νομιζομένων πατρίων, ὅσα οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν, ἀκηκόατε, καὶ ὡς, ἣν Στέφανος ἠγγύησε τῷ Θεογένει γυναῖκα βασιλεύοντι, ὡς αὐτοῦ οὔσαν θυγατέρα, αὕτη ἐπώοιε τὰ ἱερά ταῦτα, καὶ ἐξώρκου 1372 τὰς ¹ Γεραίρας, καὶ ὅτι οὐδ' αὐταῖς ταῖς ² ὀρώσαις τὰ ἱερά ταῦτα οἷόν τέ ἐστι λέγειν πρὸς ἄλλον οὐδένα· φέρε δὴ καὶ μαρτυρίαν ³ παράσχωμεν ὑμῖν, δι' ἀπορρήτου μὲν γεγενημένην, ὅμως δὲ αὐτοῖς τοῖς πεπραγμένοις ⁴ ἐπιδείξω φανεράν οὔσαν ⁵ αὐτὴν καὶ ἀληθῆ. ὡς γὰρ ἐγένετο τὰ ἱερά ταῦτα, καὶ ἀνέβησαν εἰς Ἄρειον πάγον οἱ ἐννέα ἄρχοντες ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις, εὐθύς ἢ βουλῆ ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ὡς περ καὶ τὰλλα πολλοῦ ἄξία ἐστὶ τῇ πόλει περὶ εὐσέβειαν, ἐζήτει τὴν γυναῖκα ταύτην τοῦ Θεογένους ἣτις ἦν, καὶ ἐξήλεγχε, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν πρόνοιαν ἐποιεῖτο, καὶ ἐζημίου τὸν Θεογένην ὅσα κυρία ἐστίν, ἐν ἀπορρήτῳ δὲ καὶ διὰ κοσμιότητος· οὐ γὰρ αὐτοκράτορές εἰσιν, ὡς ἀν βούλονται, Ἀθηναίων τινὰ κολάσαι. γενομένων δὲ λόγων, καὶ χαλεπῶς φερούσης τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς, καὶ ζημιούσης τὸν Θεογένην, ὅτι τριαύτην ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ταύτην εἶασε ποιῆσαι τὰ ἱερά τὰ ἄρρητα ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἐδεῖτο ὁ Θεογένης ἱκετεύων καὶ ἀντιβολῶν, λέγων, ὅτι οὐκ ἦδει Νεαίρας αὐτὴν οὔσαν θυγατέρα, ἀλλ' ἐξαπατηθεῖν ὑπὸ Στεφάνου, ὡς αὐτοῦ θυγατέρα οὔσαν αὐτὴν λαμβάνων γνησίαν, κατὰ τὸν νόμον, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀκακίαν τὴν ἑαυτοῦ, τούτου πάρεδρον ποιήσαιο, ἵνα διοικήσῃ τὴν ἀρχὴν, ὡς εὖνουν ὄντα, καὶ διὰ τοῦτο κηδεύσειεν αὐτῷ. ὅτι δ', ἔφη, οὐ ψεύδομαι, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ περιφανεῖ ἐπιδείξω ὑμῖν. τὴν γὰρ ἀνθρώπου ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας, ἐπειδὴ οὐκ ἐστὶ Στε-

¹ γεραίρας² ὀρώσαις³ παράσχωμαι⁴ ἐπιδείξουσιν⁵ αὐτὴν⁶ ἄξία ἐστὶ

κά. Γεραίρας] Aliter hunc locum accipit Wolfius, ut ex ejus interpretatione liquet. Pungit enim ad hanc vocem, deinde pergit, καὶ ὅτι οὐδ' αὐταῖς — φέρε δὴ καὶ μαρτυρίαν παράσχωμεν ὑμῖν. Sed non recte accipit. IDEM.

πρὸς ἄλλον οὐδένα] Interpongo sic: πρὸς ἄλλον οὐδένα. Hic enim videtur finis sententiae, cum ad omnia hucusque dicta

pertineat verbum ἀκηκόατε: sequens vero testimonium sit plane diversi argumenti, quod vellem animadvertisset Wolfius. JURIN.

ὡς γὰρ ἐγένετο τὰ ἱερά ταῦτα] Vid. Corsin. Fast. Att. par. I. d. I. §. XXVIII. seqq.

Ἀκακίαν] Sic dixit ut εὐθείαν Plato in II. de Leg. hoc est, innocentiam, quae ma-

φάνου θυγάτηρ, ἀλλὰ Νεαίρας. καὶ μὲν ταῦτα ποιήσω, 1373 ἤδη πιστοὶ ὑμῖν ἔστωσαν οἱ λόγοι, οἱ παρ' ἐμοῦ λεγόμενοι, ὅτι ἐξηπατήθην· εἰ δὲ μὴ ποιήσω, τότε ἤδη με κολάζετε, ὡς πονηρὸν ὄντα, καὶ εἰς τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότα. ὑποσχομένου δὲ ταῦτα τοῦ Θεογένους, καὶ δεομένου, ἅμα μὲν καὶ ἐλεήσασα αὐτὸν ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλή διὰ τὴν ἀκακίαν τοῦ τρόπου, ἅμα δὲ καὶ ἐξηπατήσθαι τῇ ἀληθείᾳ ἡγουμένη ὑπὸ τοῦ Στεφάνου, ἐπέσχεν. ὡς δὲ κατέβη ἐξ Ἀρείου πάγου ὁ Θεογένης, εὐθύς τὴν τε ἀνδρωπον τὴν ταυτησί Νεαίρας θυγατέρα ἐκβάλλει ἐκ τῆς οἰκίας, τὸν τε Στέφανον τὸν ἐξαπατήσαντα αὐτὸν τουτοῦ ἀπελαύνει ἀπὸ τοῦ συνεδρίου. καὶ οὕτως ἐπαύσαντο οἱ Ἀρεοπαγῖται κρινόντες τὸν Θεογένην, καὶ ὀργιζόμενοι αὐτῶ, καὶ συγγνώμην εἶχον ἐξαπατηθέντι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρα αὐτὸν τὸν Θεογένην καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν. κάλει μοι Θεογένην Ἐρχιέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Θεογένης Ἐρχιεύς μαρτυρεῖ, ὅτε αὐτὸς ἐβασίλευε, γῆμαι φανῶ, ὡς Στεφάνου οὔσαν θυγατέρα· ἐπεὶ δὲ ἦσθετο ἐξηπατημένος, τὴν τε ἀνδρωπον ἐκβαλεῖν καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ Στέφανον ἀπελάσαι ἀπὸ τῆς παρεδρίας καὶ οὐκ εἶναι ἐτι παρεδρεύειν αὐτῷ.

κβ'. Λάβε δὴ μοι τὸν νόμον ἐπὶ τούτοις τουτοῦ, καὶ ἀνάγνωθι· ἵν' εἰδῆτε, ὅτι οὐ μόνον προσῆκεν αὐτὴν ἀπέχεσθαι τῶν ἱερῶν τούτων, τοιαύτην οὔσαν, καὶ τοιαῦτα διαπεπραγμένην, τοῦ ὄραν, καὶ θύειν, καὶ ποιεῖν τι τῶν νομιζομένων ὑπὲρ ¹ τῶν τῆς πόλεως πατρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν Ἀθήνησιν ἀπάντων. ἐφ' ἣ γὰρ ἂν μοιχὸς ἀλῶ 1374 γυναικί, οὐκέτ' ἐξέσθιν αὐτῇ ἐλθεῖν ² εἰς οὐδὲν τῶν ἱερῶν τῶν

¹ Deest articulus.² ἄς

litiam non novit. BUDÆUS.

Τὸν τε Στέφανον] Scribendum puto, τὸν τε Στέφανον τουτοῦ τὸν ἐξαπατήσαντα αὐτὸν ἀπελαύνει. JURIN.

Ἐρχιέα] Ἀρχιερέα Cod. Bar. et proxime, v. 18. Θεογένης ἀρχιερέως. Illud tamen nomen populare malim, licet nuper, p. 390. v. ult. erat Theogenes Κοθωκίδης. TAYLOR. Vid. Corsin. Fast. Attic. par. I. d. V. §. XX. pop. LXXVII.

κβ'. Ἐπί τούτοις] Præterea. τουτοῦ hanc,

quam digito demonstrat scribæ, nempe legem adulterii. AUGER.

Τῶν ἱερῶν τῶν δημοτελῶν] Quid sint τὰ ἱερά τὰ δημοτελῶ, optime explicat Hesy-chius, np. in quibus sacra fiunt publicis totius civitatis impensis, quemadmodum τὰ δημοτικά sunt, in quibus sacra fiunt unius tantum Atheniensis Demi impensis. In Comm. in L. A. l. I. t. I. §. VII. PETITUS. Clarissime orator infra explicat τὰ ἱερά τῆς πόλεως. Atque ita δημοτελεῖ;

δημοτελῶν, εἰς ὃ καὶ τὴν ξένην καὶ τὴν δούλην ἐλθεῖν ἐξουσίαν ἔδωσαν οἱ νόμοι, καὶ θεασομένην καὶ ἱκετεύουσιν εἰσιέναι, ἀλλὰ μόναις ταύταις ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι ταῖς γυναῖξιν μὴ εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερά τὰ δημοτελῆ, ἐφ' ἧ' εἰάν μοιχὸς ἀλφ' εἰάν δ' εἰσῴσι καὶ παρανομῶσι, νηποινεὶ πάσχειν ὑπὸ τοῦ βουλομένου, ὅτι ἂν πᾶσχη, πλὴν θανάτου, καὶ ἔδωκεν ὁ νόμος τὴν τιμωρίαν ὑπὲρ αὐτῶν τῶ ἐντυχόντι. διὰ τοῦτο δ' ἐποίησεν ὁ νόμος πλὴν θανάτου τᾶλλα ¹ ὑβρισθείσας, αὐτὴν μηδαμοῦ λαβεῖν δίκην, ἵνα μὴ μιάσματα μηδ' ἀσεβήματα γίνηται ἐν τοῖς ² ἱεροῖς· ἱκανὸν φόβον ταῖς γυναῖξιν παρασκευάζων τοῦ σωφρονεῖν, καὶ μηδὲν ἀμαρτάνειν, ἀλλὰ δικαίως οἰκουρεῖν, ³ διδάσκων, ὡς ἂν τι ἀμάρτη τούτων, ἅμα ἕκ τε τῆς οἰκίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκβεβλημένη ἔσται, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν τῆς πόλεως. καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀκούσαντες ἀναγνωσθέντος, εἴσεσθε. καὶ μοι λάβε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

Ἐπειδὴν δὲ ἔλοι τὸν μοιχόν, μὴ ἐξέστω τῶ ἔλοντι συνοικεῖν τῇ γυναικί· ἴαν δὲ συνοικῇ, ἅτιμος ἔστω. μηδὲ τῇ γυναικὶ ἐξέστω εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερά τὰ δημοτελῆ, ἐφ' ἧ' ἂν μοιχὸς ἀλφ' ἴαν δ' εἰσῴ, νηποινεὶ πασχέτω ὅτι ἂν πᾶσχη, πλὴν θανάτου.

κγ'. Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων μαρτυρίαν παρασχέσθαι, ὡς σπουδάζει περὶ τὰ ἱερά ταῦτα, καὶ ὡς πολλὴν πρόνοιαν περὶ αὐτῶν πεποίηται. ὁ γὰρ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, κυριώτα- 1375 τος ἂν τῶν ἐν τῇ πόλει ἀπάντων, καὶ ἐξὸν αὐτῶ ποιεῖν ὅ, τι ἂν βούληται, οὕτω καλὸν καὶ σεμνὸν ἠγήσατ' εἶναι δῶρον τὸ Ἀθηναίων γενέσθαι, ὥστε νόμους ἔθετο αὐτῶ καθ' οὓς ποιεῖσθαι δεῖ, εἰάν τινα βούλωνται, πολίτην· οἱ νῦν

¹ ὑβρισθεῖσαν αὐτὴν

² ἱεροῖς, φόβον τ. γ. π., * ἱκανὸν τοῦ σωφρονεῖν,

³ * διδάσκαλον

⁴ εἴσεισι

ἔσται, δημοτελῆ; εἰσῴ, opponuntur sacris familiarum privatis in Phil. Jud. Leg. Cai. p. 1071. D. et iii. Maccab. 4. 1. Bene Phintis Pythagorena matronas exire debere tradit, τὰς δημοτελεῖας; ὑποπολάσας τῶ ἀρχαίτε; θεῶ τὰ; πᾶσι; ἵασι; ἵασι; αὐτὰς; καὶ τὰ ἀνδρῶν; καὶ τῶ πάντος οἴκου, in J. Stobaei Florileg. tit. LXXII. p. 445. WESSE- LING.

[Ἐπὶ τοῦ βουλομένου] Ἐπὶ Restituo.

Prætermisit Wolfius ex incuria. TAYLOR. [Πλὴν θανάτου] Hunc locum illustrat P. Faber Semestr. L. III. c. 21. pag. 334. IDEM.

Τᾶλλα ὑβρισθείσας, αὐτὴν] Ἀὐτῶν puto, et referendum ad τᾶλλα. JURIN. αὐτὰς. AUGER.

[Ἐπειδὴν δὲ ἔλοι] Petit. in L. A. I. VI. t. IV. §. V.

κγ'. Κυριώτατος] Forte κύριος. WOLF.

προπεπηλακισμένοι εἰσὶν ὑπὸ Στεφάνου τουτουὶ καὶ τῶν οὕτω γεγαμηκότων. ὅμως δ' ἀκούσαντες αὐτῶν, βελτίους ἔσεσθε, ¹ καὶ κάλλιστα καὶ τὰ σεμνότετα δῶρα τοῖς εὐεργετοῦσι τὴν πόλιν διδόμενα, γνώσεσθε ὡς λελυμασμένοι εἰσὶ. πρῶτον μὲν γὰρ νόμος ἐστὶ τῷ δήμῳ κείμενος, μὴ ἐξεῖναι ποιήσασθαι Ἀθηναῖον, ὃν ἂν μὴ δι' ἀνδραγαθίαν εἰς τὸν δῆμον ² τῶν Ἀθηναίων, ἄξιον ἢ γενέσθαι πολίτην. ἔπειτ', ἐπειδὴν πεισθῆ ὁ δῆμος, καὶ δῶ τὴν δωρεάν, οὐκ ἔῃ κυρίαν γενέσθαι τὴν ποιήσιν, εἰὰν μὴ τῇ ψῆφῳ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐκκλησίαν ὑπερεξακισχίλιοι Ἀθηναῖοι ψηφίσωνται, κρύβδην ψηφίζομενοι. τοὺς δὲ πρυτάνεις κελεύει τιθέναι τοὺς καδίσκους ὁ νόμος, καὶ τὴν ψῆφον διδόναι προσιόντι τῷ δήμῳ, πρὶν τοὺς ξένους εἰσιέναι, καὶ τὰ ³ γέρα ἀναιρεῖν.

¹ καὶ τὰ κάλλιστα² τὴν³ γέρα * ἀναιρεῖν

Τῷ δήμῳ] Absunt a Ven. Bar. Quod nullem. Adjecta sunt enim significanter, ut satis ostendit Petit. LL. Attic. I. II. t. III. §. X. pag. 206. Edit. Nov. Cæterum de hoc membro orationis intelligendum est iste titulus in Harpocrate. Δημοποίητος· ὁ ξένος μὲν ἂν τῇ φύσει, ὑπὸ δὲ τοῦ δήμου πολίτης γεγενημένος· ὃν δὲ τρόπον γίνονται τινες δημοποῖοι, δεδῆλωκε Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας, εἰ γήσις. ΤΥΛΙΟΡ.

Καὶ τὰ γέρα ἀναιρεῖν] Suidas ἀμοιβὰς, ἀνταποδόσεις, τιμὰς. Sed utrum, πρὶν τοὺς ξένους τὰ γέρα ἀναιρεῖν, αἱ, τοὺς πρυτάνεις τὰ γέρα ἀναιρεῖν? Et quæ sunt illa γέρα? WOLF. De hoc loco disputant Petitus ad LL. Attic. pag. 206. seq. Ubbo Emmius in Appendice de Rep. Attica, T. IV. Antiqu. Græc. col. 607. Valesius ad Harpocr. in v. Γέρα, Sigonius de Rep. Athen. II. 4. H. Steph. Thes. L. Gr. Append. col. 676. Quorum pro se sibi sapit Petitus, dum somniat somnium hujusemodi, nimirum, illos, qui civium numero adscriberentur, clypeos populo dono dare solitos, γέρον αὐτὴν Persici clypei genus: deinde loci sententiam fere esse ejusmodi: Populum prius in suffragia mitti oportere, quam hospites, quorum res agebatur, advenirent, et γέρα, id est, munera sua, afferrent, quibus populum demerentur. ideo autem ait ea voce usum Auctorem, qua clypei Persici vocitari solebant, quia lata esset ea Lex non ita multo post victos Persas ad Plataas; nullo autem potiori argumento suam ἀνδραγαθίαν hospites ostentare poterant, quam ἀναιροῦντες τὰ γέρα, id est, offerentes P.

A. clypeos Persicos, quasi illos Persis infensissimis Atheniensium hostibus eripuissent. Cætera, quæ nives nostras Caledonias frigiditate ipsa superant. Γέρα (ita enim scribe, non γέρα, præmia) sunt in potiori et principali significato Clypei viminei, quibus corpora militantium obtegerentur contra vim hostium; deinde περιφράγματα, tegumenta quævis, ad rem quamcumque contegendam et cooperiendam apta. Ideoque si tentoria corio, pellibus, aut tegete, plastrum cratibus stragulisve obducas, id γέρον rite exponere possis. Ut recte Harpocratio, in v. Γέρα. Ἄπαν σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον εἴη, εἴτε ἄλλης τιπὸς ὕλης. Exemplo uno et altero res erit luculentior. Comicus lentitudinem popularium exprobrans, ait Acharn. 19.

Ὡς νῦν, ὅπῳτ' οὔσης κυρίας ἐκκλησίας,

Ἐωσθῆς, ἐξῆμος ἢ πῆξ αὐτή.

Οἱ δ' ἐν ἀγορᾷ λαλοῦσι, κῆρυ καὶ κάτω

Τὸ σχοιῖον φεύγουσι τὸ μεμιλωμένον.

Ad quæ verba Scholiastes: Ὑπὲρ τοῦ ἐξ ἀνάγκης αὐτοὺς εἰς τὰς Ἐκκλησίας συνιέναι, τοῦτο ἐμνησαντο, καὶ πολλὰ ἄλλα, ἀνεπιτόνυσαν γὰρ τὰ γέρα, καὶ ἀπέκλειον τὰς ὁδοὺς, τὰς μὴ φερούσας εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ ἄνα ἀνήθων ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ὅπως μὴ περὶ ταῦτα διατρίβουεν ἐπι μὴν καὶ μεμιλωμένῳ σχοιῖῳ περιβάλλοντες αἰ τοῖς συνήλων ἐς τὰς ἐκκλησίας. τοῦτο δὲ ἐποίησαν ὑπὲρ τοῦ μὴ βραδύναι. ὅσοι γὰρ ἐχρίοντο, ζημίαν ἐξέτινον. Lique hinc arbitror posse, res venales in foro sub tentoriis prostituisse, et, cum seria res agebatur,

ἵνα κύριος ὢν αὐτὸς ¹ αὐτοῦ ἕκαστος, σκοπῆται πρὸς αὐ-
τὸν, ὃν τινα μέλλει πολίτην ποιήσεσθαι, εἰ ἄξιός ἐστι
τῆς δωρεᾶς ὃ μέλλων λήψεσθαι. ἔπειτα μετὰ ταῦτα πα-
ρανόμων γραφὴν ἐποίησε κατ' αὐτοῦ τῷ βουλευμένῳ Ἀθη-
ναίων· καὶ ἐστὶν εἰσελθόντα εἰς τὸ δικαστήριον ἐξελέγξαι,
ὡς οὐκ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς, ἀλλὰ παρὰ τοὺς νόμους
Ἀθηναῖος γέγονε. καὶ ἤδη τισὶ τοῦ δήμου δόντος τὴν δω-
ρεάν, λόγῳ ἔξαπατηθέντος ὑπὸ τῶν αἰτούντων, παρανόμων
γραφῆς γενομένης, καὶ εἰσελεύσεως εἰς τὸ δικαστήριον, 1376
ἐξελεγχθῆναι συνέβη τὸν εἰληφότα τὴν δωρεάν, μὴ ἄξιον
εἶναι αὐτῆς· καὶ ἀφείλετο τὸ δικαστήριον. καὶ τοὺς μὲν
² πολλοὺς, καὶ παλαιούς, ἔργον διηγῆσασθαι· ἃ δὲ πάντες
μνημονεύετε, Πειθόλαον τε τὸν Θετταλὸν, καὶ Ἀπολλω-
νίδην τὸν Ὀλύμπιον, πολίτας ὑπὸ τοῦ δήμου γενομένους,

¹ αὐτοῦ² [πολλοὺς καὶ]

sublata ea integumenta, quibus cooperiebantur, aut saltem alia aliunde adhibita, ad viarum aditus obstruendos, ne elaberetur populus. Iterum: allato Athenas nuncio de Philippo Elateam occupante, et questione de aris fociisque jamjam habenda, εὐδὸς ἐξαπαστάντες — τοὺς τε ἐκ τῶν σκηνῶν (αἰτ. Orator de Corona §. γ'). τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξείργον, καὶ τὰ γέρρα ἐνεπίμψασαν, ne quis sc. in mora esset, cum populus de salute consuleret, verum unusquisque patriae periclitanti opem ferret. Post haec fortasse aequius accipiet lector meus, quae Harpocratio non inscite de his locis Demosthenis observavit. Γέρρα. Δημ. — τὰ γέρρα ἐνεπίμψασαν. νῦν γοῦν τὰ τῶν σκηνῶν σκεπάσματα καὶ παρακαλύμματα ἐμπίμψασθαί φησιν ὁ Δημοσθένης, ὑπὲρ τοῦ μὴ συνεστάναι περὶ τὰ ὄνια ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, μηδὲ πρὸς ἄλλους τίσι τὰς διατριβὰς ἔχειν. ἐν δὲ τῷ κατὰ Νεαίρας, εἰ γῆσιος ὁ λόγος, φησὶν οὕτω τοὺς δὲ περὶ τὰς κελύεις τιθέναι τοὺς καθίστους ὁ νόμος, καὶ τὴν ψῆφον δίδναι προσω-
νέντι τῷ δήμῳ, πρὶν τοὺς ξένους εἰσεῖναι, καὶ τὰ γέρρα ἀνααιρεῖν. ἦτοι ὅν ταῦτὸν τῷ ὑπὲρ Κησιφῶντος, ἢ τοιοῦτό τι ὑποληπτέον, ὡς παρὰ τοὺς ἐκκλησιαζομένους πολίτας ἢ ψῆφον ὑπὸ τῶν περὶ τὰς κελύεις εἰσεῖναι, πρὶν εἰσεῖναι τοὺς ξένους, καὶ πρὶν ἀνααιρεθῆναι τὰ περιφράγματα τοῦτοῦ, πρὶν ἀναπαστάναι τῇ ἐκκλησίᾳ, παντὶ τῷ εἰπεῖν βουλευμένῳ. Sit ita igitur: Aut suffragia erant capienda, frequenti adhuc concione, priusquam Aulæa tollerentur, et populo domuitionis venia facta esset. Unde non

admodum absimile esset istud Horatianum, A. P. 154.

Si Fautoris eges aulaea manentis, et usque Sessuri, donec Cantor, Vos plaudite, dicat.

Adducam alia, unde haec notio τῶν γέρρων stabiliri possit et in perpetuum confirmari. Γέρρον τετράγωνον σκέπασμα ἐκ στερεῆς βύσσης, ἃ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ἐν τοῖς πολέμοις ἐσκεπασμένοι. φέρεται δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων σημαυνομένων παρὰ τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μὲν γὰρ γέρραναζία, καὶ εἰρηται ἐπὶ τῶν αἰδίων. Ἀλκμάν δὲ ἐπὶ τῶν οἰστῶν τέθεικε τὴν λέξιν. Δημοσθένης δὲ ἐπὶ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν περιφραγμάτων — σκηνώματα ἐστίν, ἐν οἷς παραφυλάττοντες τὰς εἰσόδους διατρίβουσι. **Etym.** Μ. Γέρρα. Περσικὰ μὲν ἐστὶν ὄπλα, δερμάτινα κυρίως, καταχρηστικῶς δὲ, ἅπαν σκέπασμα, εἴτε δερμάτινον, εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς ὕλης, γέρρον ἐλέγετο — γέρρα (ita enim lege, non δέρρα) καὶ αἱ σκηναί, ἐν αἷς τὰ ὄνια ἐπιπράσκετο, καὶ τὰ στρωτήρια λέγοιτ' ἀνομοίως, καὶ τὰ τῶν σκηνῶν περιφράγματα. διὸ καὶ Δημοσθένης τὰ τῶν σκηνῶν σκεπάσματα γέρρα καλῶν ἐμπίμψασθαι λέγει· ἐπὶ σταυροῦ δὲ φησὶν Εὐπολὶς καὶ Δημοσθένης, τὰ γέρρα ἐνεπίμψασαν. καὶ οἱ τόποι οἱ περιφραγμένοι. Strabo L. VII. p. m. 294. de Cimbris: ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσιν ἐτυπωτον τὰς βύσσης τὰς περιτεταμένας τοῖς γέρροις τῶν ἀρμαμαζῶν, ὡστ' ἀσπετεῖσθαι ψῆφον ἐξαίτιον. Adde Eustath. ad Odys. X. pag. 780. Edit. Bas. TAYLOR.

Σκοπῆται] Ita ex Ven. Bar. et Edit. Luteciana, pro σκοπεῖται. IDEM.

ἀφείλετο τὸ δικαστήριον. ταῦτα γὰρ οὐ πάλαί ἐστὶ γε-
γεννημένα, ὥστε ἀγνοεῖν ὑμᾶς.

κδ'. Οὕτω τοίνυν καλῶς καὶ ἰσχυρῶς τῶν νόμων κει-
μένων ὑπὲρ τῆς πολιτείας, δι' ὧν δεῖ Ἀθηναῖον γενέσθαι,
ἕτερός τις ¹ ἐστὶν ἐφ' ἅπασιν τούτοις κυριώτατος ² νόμος κεί-
μενος· οὕτω πολλὴν ὁ δῆμος πρόνοιαν ἐποιεῖτο ὑπὲρ αὐτοῦ,
καὶ τῶν θεῶν, ὥστε δι' εὐσεβείας τὰ ἱερά θύεσθαι ὑπὲρ
τῆς πόλεως. ὅσους γὰρ ἂν ὁ δῆμος ποιήσῃται ὁ Ἀθη-
ναίων πολίτας, ὁ νόμος ἀπαγορεύει διαρρήδην, μὴ ἐξεῖναι
αὐτοῖς τῶν ἐννέα ἀρχόντων γενέσθαι, μηδὲ ἱερωσύνης μηδε-
μιάς μετασχεῖν· τοῖς δ' εἰς τούτων μετέδωκεν ἤδη ὁ δῆμος
ἀπάντων, καὶ προσέδηκεν, εἰάν ὣσιν ἐκ γυναικὸς ἀστῆς,
καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέ-
γω, μεγάλη καὶ περιφανεῖ μαρτυρία ἐγὼ ὑμῖν δηλώσω.
βούλομαι δ' ὑμῖν τὸν νόμον πῶρρωθεν προδιηγῆσασθαι, ὡς
ἐτέθη, καὶ πρὸς οὓς διωρίσθη, ὡς ἀνδρας ἀγαθοὺς ὄντας,
καὶ βεβαίους φίλους περὶ τὸν δῆμον γεγονότας. ἐκ τούτων
γὰρ ἀπάντων εἴσεσθε τὴν τε τοῦ δήμου δωρεὰν τὴν ἀπό-
δετον τοῖς εὐεργέταις προπηλακιζομένην, καὶ ὅσων ὑμᾶς
1377 ἀγαθῶν κωλύουσι κυρίους εἶναι, Στέφανός τε οὐτοσί, καὶ
οἱ τὸν αὐτὸν τρόπον τούτῳ γεγαμηκότες, καὶ παιδοποιού-
μενοι.

κε. Πλαταιεῖς γὰρ, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἑλ-
λήνων ὑμῖν ἐβόηθησαν ³ Μαραθῶναδε, ὅτε Δάτις, ὁ βασι-
λέως Δαρείου στρατηγός, ἀναχωρῶν ἐξ Ἐρετρίας, εὐβοίαν
ἐφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος, ἀπέβη εἰς τὴν χώραν πολλῆ δύνα-
μει, καὶ ἐπόρθει· καὶ ἔτι καὶ νῦν τῆς ἀνδραγαθίας αὐτῶν
ὑπομνήματα ⁴ ἐν τῇ Ποικίλῃ στοᾷ γραφῇ δεδήλωκεν. ὡς
ἕκαστος γὰρ τάχους εἶχεν, εὐθύς προσβοηθῶν γέγραπται,

¹ Deest ἐστιν.

² νόμος ἐστὶ κείμενος

³ Μαραθῶναδε

⁴ ἢ ἐν

κε. Ἀπέβη] Ἀνέβη puto, vel ἐπέβη.
JURIN.

Χώρα] Sub. ἡμετέραν. AUGER.
Ἐν τῇ Ποικίλῃ στοᾷ γραφῇ] Puto, ἢ ἐν
τῇ Π. στοᾷ γραφῇ. JURIN. His lubet
adjicere Harpocratonis verba: Ὅτι δια-
μαρτάνει Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας,
λέγων Πλαταιεῖας γεγράφθαι ἐν τῇ
Ποικίλῃ στοᾷ. οὐδεὶς γὰρ τοῦτο εἶρηκεν,
ὡσπερ οὐδὲ Κρατερός ἐν τῇ τῶν ψηφισμάτων
συναγωγῇ. Eadem habet Suidas v. Ὁ κά-

τωθεν νόμος. Frustra vero fuisse doctis-
simum istum Criticum contendit Meursi-
us Attic. Lect. I. 26. auctoritate Pausa-
nias. TAYLOR. L: ἢ ἐν τῇ etc. AUGER.

Ἦς — τάχους] Quantum celeritatis: in-
tellige, cum tanta celeritate quantam quis-
que habuit. et p. 400. v. 1. οἱ τὰς κινᾶς etc.
sub. εἰσι, sunt hi qui habent galeas Boeotias.
κινᾶς contracte pro κινέας, nr. galcas
quales Boeotiae gestabant. AUGER.

Γέγραπται, οἱ τὰς κινᾶς τὰς Βοιωτίας

οὐ τὰς ¹κύνας τὰς Βοιωτίας ἔχοντες. πάλιν δὲ Ξέρξου
 ἴοντος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, Θηβαίων Μηδισάντων, οὐκ ἐτόλ-
 μησαν ἀποστῆναι τῆς ἡμετέρας φιλίας· ἀλλὰ μόνοι τῶν
 ἄλλων Βοιωτῶν οἱ μὲν ἡμίσεις αὐτῶν, μετὰ Λακεδαιμονίων
 καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ
 ἐπίοντι, συναπάλοντο· οἱ δὲ λοιποὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμε-
 τέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε,
 συνεναυμάχουν ὑμῖν ἐπὶ τε Ἀρτεμισίῳ, καὶ ἐν Σαλαμῖνι·
 καὶ τὴν τελευταίαν μάχην ²Πλαταιέσι Μαυρονίῳ, τῷ βα-
 σιλέως στρατηγῷ, μεθ' ὑμῶν καὶ τῶν συνελευθερούντων
 τὴν Ἑλλάδα μαχεσάμενοι, εἰς κοινὸν τὴν ἐλευθερίαν τοῖς
 ἄλλοις Ἕλλησι κατέθηκαν. ἐπεὶ δὲ Πausanίας, ὁ Λακε-
 δαιμονίων βασιλεὺς, ὑβρίζειν ἐνεχείρει ὑμᾶς, καὶ οὐκ
 ἠγάπα ὅτι τῆς ἡγεμονίας ³μόνοι ἠξιώθησαν Λακεδαιμόνιοι
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἡ πόλις τῇ μὲν ἀληθείᾳ ἠγεῖτο
 τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι, τῇ δὲ φιλοτιμίᾳ οὐκ ἠναντι-
 οὔτο τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἵνα μὴ φθονηθῶσιν ὑπὸ τῶν
 συμμαχῶν· ἐφ' οἷς φυσηθεὶς Πausanίας, ὁ τῶν Λακεδαι- 1378
 μονίων βασιλεὺς, ἐπέγραψεν ἐπὶ τὸν τρίποδα ἐν Δελφοῖς,
 ὃν οἱ Ἕλληνες οἱ συμμαχεσάμενοι τὴν ⁴ἐν ²Πλαταιέσι
 μάχην, καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ναυμαχήσαντες,
 κοινῇ ποιησάμενοι, ἀνέθηκαν ἀριστεῖον τῷ Ἀπόλλωνι ἀπὸ
 τῶν βαρβάρων,

Ἕλλήνων ἀρχηγὸς ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων
 Πausanίας, Φοῖβῳ μνημ' ἀνέθηκε τούτε,

¹ κύνας

² Πλαταιῶσι

³ μόνοι

⁴ Deest ἐν.

ἔχοντες] Videtur aliquid deesse. WOLF.

Κύνας τὰς Βοιωτίας] Canes illi Bœotias habentes. Wolfius. Rescribendum est κυνᾶς, sive κυνέας, galeas. Vide Suid. v. Κυνίας. Hoc monstri procurarunt olim Valesius ad Harpocr. pag. 143. P. Leopard. B. mend. XVI. 12. et Kuster. ad Suidam v. c. Galea Bœotica memoratur ab Antiquorum plerisque. Κράνος γε μὴν κράτιστον εἶναι ἰσχυρίζονται τὸ Βοιωτιουργέ. τοῦτο γὰρ αὐ σπειράζει μάλιστα πάντα τὰ ὑπερέχοντα τοῦ Σάρακος, ἱρᾶν δὲ οὐ κωλύει. Xenoph. π. Ἰππικῆς non procul a fine. Ἔχει δὲ πτέρυγας τὸ φύλλον καὶ ἐπ' ἑλαττον, ὥστε τὴν ὅλην μερῶν εἶναι ἀκλειδῆ καὶ παρῆμιον μάλιστα ταῖς Βοιωταῖαις κυνέαις. Theophrast. Hist. Plant. III. 10. Λέγεται ὅν ὁ τοῦ Γρύλλου τὴν μὲν ἀσπίδα ἄργο-

λικὴν ἔχειν, τὸν δὲ Σάρακα Ἀττικὸν, τὸ δὲ κράνος Βοιωτιουργέ. Ælian. V. H. III. 24. Εὐδόκιμα δὲ, Σάραξ Ἀττικουργῆς, κράνος Βοιωτιουργῆς. Poll. L. I. C. X. TAYLOR.

Πλαταιῶσι] Forte Πλαταιεῖς, nisi legendum sit Πλαταιῶσι, ut Θεσπιᾶσι, et Ὀλυμπῆσι, aut Πλαταιεῦσι. Paulo post v. 20. iterum legitur τὴν ἐν Πλαταιέσι μάχην, cum Πλαταιεῦσι postulet ἀναλογία, si sit Dativus, ut, ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἀντὶ τοῦ, ἐν τῇ Ἑλλάδι. Historiam vide II. Thucyd. WOLF. Malim Πλαταιῶσι. LUGER.

Ἕλλήνων ἀρχηγός] Thucyd. I. §. 132. Plutarch. de Herodoti malign. juxta finem, et Suid. v. Πausanίας, eadem habent. Confer eruditissimum Wesselingium ad

ὡς αὐτοῦ ¹ τοῦ ἔργου ὄντος, καὶ τοῦ ἀναθήματος, ἀλλ' οὐ κοινῶ τῶν συμμάχων. ὀργισθέντων ² δὲ τῶν Ἑλλήνων, οἱ Πλαταιεῖς λαγχάνουσι δίκην τοῖς Λακεδαιμονίοις εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας χιλίων ταλάντων ὑπὲρ τῶν συμμάχων, καὶ ἠνάγκασαν αὐτούς, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεία, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου· δίοπερ αὐτοῖς οὐχ ἥκιστα παρηκολούθει ἢ ἔχθρα παρὰ Λακεδαιμονίων, ³ καὶ ἐκ τοῦ γένους τοῦ βασιλείου. καὶ ἐν μὲν τῷ παρόντι, οὐκ εἶχον αὐτοῖς ὅ,τι χρήσωνται οἱ Λακεδαιμόνιοι· ὕστερον δὲ ὡς πεντήκοντα ἔτεσιν, Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου, ⁴ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, εἰρήνης οὔσης, ἐνεχείρησεν αὐτῶν καταλαβεῖν τὴν πόλιν. ἔπραξε δὲ ταῦτ' ἐκ Θηβῶν δι' Εὐρυμάχου τοῦ Λεοντιάδου Βοιωταρχοῦντος, ἀνοιξάντων τὰς πύλας τῆς νυκτὸς Ναυκλείδου καὶ ἄλλων τινῶν μετ' αὐτοῦ, πεισθέντων χρήμασιν. αἰσθόμενοι δ' οἱ Πλαταιεῖς εἶδον ὄντας τοὺς Θηβαίους τῆς νυκτὸς, καὶ ἑξαπίνης ⁵ αὐτῶν τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ κατειλημμένην, προσεβοήθουν καὶ αὐτοῖ, καὶ συνετάττοντο. καὶ ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγίγνετο, καὶ εἶδον οὐ πολλοὺς ὄντας τοὺς Θηβαίους, ἀλλὰ τοὺς πρώτους αὐτῶν εἰσεληλυθότας — ὕδαρ γὰρ γενόμενον τῆς νυκτὸς πολὺ ἐκώλυσε αὐτούς πάντας εἰσελθεῖν, ὁ γὰρ Ἀσωπὸς ποταμὸς μέγας ἔρρύη, καὶ διαβῆναι οὐ ῥάδιον ἦν, ἀλλως τε καὶ νυκτὸς —, ὡς οὖν εἶδον οἱ Πλαταιεῖς τοὺς Θηβαίους ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔγνωσαν ὅτι οὐ πάντες πάρευσιν, ἐπιτίθενται, καὶ εἰς μάχην ἐλθόντες κρατοῦσι, καὶ φθάνουσιν ἀπολέσαντες αὐτούς πρὶν τοὺς ἄλλους προσβοηθῆσαι· καὶ ὡς ὑμᾶς πέμπουσιν εὐθὺς ἄγγελον, τὴν τε πρᾶξιν φράσσοντα, καὶ τὴν μάχην δηλώσοντα ὅτι νικῶσι, καὶ βοηθεῖν ἀξιοῦντες, ἀν' οἱ Θηβαῖοι τὴν χώραν αὐτῶν δηῶσιν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ⁶ τότε Ἀθηναῖοι τὰ γεγονότα, διὰ τὰ-

¹ τοῦ * τε ἔργου   ² [δὲ]   ³ καὶ * τῶν ἐκ   ⁴ ὁ Λακεδ. . .   ⁵ αὐτῶν   ⁶ Deest τότε.

Diod. Sic. L. XI. §. 33. Porro Cornelius Nepos in Pausania eandem historiam narrat: Primum in eo est reprehensus, quod ex praeda tripodem aureum Delphis posuisset, epigrammate scripto, in quo hac erat sententia: SUO DUCTU BARBAROS APUD PLATÆAS ESSE DELETOS EJUSQUE VICTORIÆ ERGO APOLLINI DONUM DEDISSE. Hos versus Lacedæmonii exsculpsērunt,

neque aliud scripserunt, quam nomina eorum Civitatum, quarum auxilio Persæ erant victi. TAYLOR.

[Ἐκκόψαντας] Lege ἐκκολάψαντας, momente marg. Benenati, et Bodl. Ita quoque scribunt Auctores, quos proxime super hoc monumento adduxi, Thucydides et Plutarchus. Vide Orat. contr. Eubul. p. 1313. ult. ed. R. IDEM.

Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι Perinde ac

χοὺς ἐβοήθουν εἰς τὰς Πλαταιάς. καὶ οἱ Θηβαῖοι ὡς ἐάρων τοὺς Ἀθηναίους βεβοηθηκότας τοῖς ¹ Πλαταιέσιν, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἴκου. ὡς οὖν ἀπέτυχον οἱ Θηβαῖοι τῆς πείρας, καὶ οἱ Πλαταιεῖς τοὺς ἀνδρας οὓς ἔλαβον αὐτῶν ² ἐν μάχῃ, ζῶντας ἀπέκτειναν, ὀργισθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπροφασίστως ἤδη στρατεύουσιν ἐπὶ τὰς Πλαταιάς, Πελοποννησίους μὲν ἅπασιν πλὴν Ἀργείων, τὰ δύο μέρη τῆς στρατιᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων ἐκάστων πέμπειν ἐπιτάξαντες, Βοιωτοῖς δὲ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, καὶ Λοκροῖς, καὶ Φωκεῦσι, καὶ Μαλιεῦσι, καὶ Οἰταίοις, καὶ Αἰνιάσι πανδημεὶ ἐπαγγείλαντες στρατεύειν. καὶ περικαθεζόμενοι αὐτῶν τὸ τεῖχος πολλῇ δυνάμει, ἐπηγγέλλοντο, εἰ βούλοιντο τὴν μὲν πόλιν αὐτοῖς παραδοῦναι, τὴν ³ καὶ χώραν ἔχειν, καὶ καρπωθῆναι τὰ ⁴ αὐτῶν, ἀφίστασθαι δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίας. οὐκ ἐβελησάντων δὲ τῶν Πλαταιέων, ἀλλὰ ἀποκριναμένων, ὅτι ἀνευ Ἀθηναίων οὐδὲν ἂν πράττειαν, ἐπολιόρκουν αὐτοὺς διπλῶ τείχει περιτειχίσαντες δέκα ἔτη, πολλὰς καὶ 1380 παντοδαπὰς πείρας προσάγοντες. ἐπεὶ δ' ἀπειρήκεσαν οἱ Πλαταιεῖς, καὶ ἐνδεεῖς ἦσαν ἀπάντων, καὶ ἠποροῦντο τῆς σωτηρίας, διακληρωσάμενοι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, οἱ μὲν, ὑπομείναντες ἐπολιόρκοῦντο· οἱ δὲ, τηρήσαντες νύκτα, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνεμον πολλὸν, ἐξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως, καὶ

¹ πλαταιεῦσιν² ἐν τῇ μάχῃ ζῶντας,³ δὲ⁴ αὐτῶν

si ex Historico aliquo hæc decerpta sint. Alias dicere solet: ἀκούσαντες δ' οἱ πρόγονοι, ἢ, οἱ πατέρες ἡμῶν. Sed quid si legatur: οἱ τότε Ἀθηναῖοι, vel, οἱ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον Ἀθηναῖοι? WOLF. Ἀξιόσυντες pro ἀκούσαντες habent Editi a Feliciano et Manutio. Wolfianam lectionem ignorant cuncti. Nec satis video, quid recepta habeant in se difficultatis, ut tantopere restuaret Wolfius, aut cur in alio loco annotaret, videri sibi hunc locum mendosum. TAYLOR.

Πλαταιέσιν] Ita omnes editi. Wolfius dedit Πλαταιεῦσιν, quo pacto reperitur in Codd. Ven. et Bar. IDEM.

Ἐν μάχῃ, ζῶντας ἀπέκτειναν] Interpungendum, ἐν μάχῃ ζῶντας, ἀπέκτειναν. JURIN.

Μαλιεῦσι] Varie in exemplaribus nostris exaratur; in nonnullis voces καὶ Αἰνιάσι desunt. Certe, si integra sit vulgata lectio, Scriptoris istius fidem id merito levare potest: cum harum civitatum

alias in fide semper videam perseverasse Atheniensium, alias serius in Lacedæmoniorum amicitiam receptos, quam hæc acta sint. TAYLOR.

Πόλιν — παραδοῦναι] Hæc inaccurate et indistincte ab Auctore nostro traduntur. Thucydides, unde tota hæc de Plataensibus historia desumitur, ita habet: Ὑμεῖς πόλιν καὶ οἰκίας παράδοτε ἡμῖν τοῖς Λακεδαιμόνιοις, καὶ γῆς ὕρους ἀποδείξατε, καὶ δένδρα ἀριθμῶ τὰ ἡμέτερα, καὶ ἄλλο εἴ τι δυνατὸν εἰς ἀριθμὸν ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ μεταχωρήσατε, ὅποι βούλησθε, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ἢ ἐπειδὴν δὲ παρέλθῃ, ἀποδώσομεν. μέχρι δὲ τοῦδε ἔξομεν παρακαταθήκην, ἐργαζόμενοι, καὶ φอรὰν φέροντες, ἢ ἂν ἡμῖν μέλλῃ ἰκανῆ ἔσσειναι. II. 27. TAYLOR.

Τὴν καὶ χώραν] Τὴν δὲ χώραν. JURIN. Περιτειχίσαντες δέκα ἔτη] Peccat contra historiam hic numerus. Lege δύο ἔτη ex Thucydido et aliis. PALMER. Similiter quoque WASSICUS ad Thucyd. III. 52. TAYLOR. Imo δύο ἔτη, quod historiae

ὑπερβάντες τὸ ¹ περιτείχισμα τῶν πολεμίων, λαθόντες τὴν στρατιάν, ἀποσφάζαντες τοὺς φύλακας, διασώζονται δεῦρο, δεινῶς διακείμενοι καὶ ἀπροσδοκῆτως· οἱ δ' ὑπομείναντες αὐτῶν, ἀλούσης τῆς πόλεως κατὰ κράτος, ἀπεσφάγησαν πάντες οἱ ἠβῶντες, παῖδες δὲ καὶ γυναῖκες ἔξηδραποδίσθησαν, ὅσοι μὴ προαισθόμενοι ἐπιόντας τοὺς Λακεδαιμονίους ὑπεξῆλθον Ἀθήναζε. τοῖς οὖν οὕτω φανερῶς ἐνδεδειγμένοις τὴν εὐνοίαν τῷ δήμῳ, καὶ προεμένοις ἅπαντα τὰ αὐτῶν, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας, πάλιν σκοπεῖτε, πῶς μετέδοτε τῆς πολιτείας. ἐκ γὰρ τῶν ψήφισμάτων τῶν ὑμετέρων καταφανῆς πᾶσιν ἐστὶν ὁ νόμος, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω. καὶ μοι λάβε τὸ ψήφισμα τοῦτο, καὶ ἀνάγνωθε αὐτοῖς.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΕΡΙ ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ.

Ἴπποκράτης εἶπε· Πλαταίας εἶναι Ἀθηναίους ἀπὸ τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐντίμους, καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι, καὶ μετεῖναι αὐτοῖς, ὥνπερ Ἀθηναίους μέτεστι, πάντων, καὶ ἱερῶν καὶ ὀσίων, πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετὴ ἐστὶν ἐκ γένους, μηδὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, τοῖς δ' ἐκ τούτων κατανεῖμαι δὲ τοὺς Πλαταίας εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλάς· ἐπειδὴν δὲ νευμηθῶσι, μὴ ἐξέστω ἐτι Ἀθηναίῳ μηδενὶ γίγνεσθαι Πλαταίων, μὴ εὐρομένην παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων.

1381

ὄρατε δὴ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς καλῶς καὶ δικαίως ἔγραψεν ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, καὶ ἠξίωσε τοὺς Πλαταίας ² λαμβάνοντας τὴν δωρεάν, πρῶτον μὲν δοκιμασθῆναι ἐν τῷ δικαστηρίῳ κατ' ἄνδρα ἕκαστον, εἰ

¹ περιτείχισμα, τῶν πολεμίων λαθόντες τὴν στρατιάν,² * τοὺς λαμβάνοντας

congruum est. AUGER.

Ἄποσφάζαντες τοὺς φύλακας] Sed neque hoc verum est. TAYLOR.

Ἀλούσης τῆς πόλεως κατὰ κράτος] Neque illud. Thucyd. III. 52. Γινούσ δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ἄρχων τὴν ἀσθνεῖαν αὐτῶν, εἴ α μὲν οὐκ ἐβούλετο ἐλεῖν· εἰρημένον γὰρ ἦν αὐτῷ ἐκ Λακεδαιμόνος. — προσπέμπει αὐτοῖς κήρυμα, λέγοντα, εἰ βούλονται παραδοῦναι τὴν πόλιν ἐκόντες — οἱ δὲ (ἦσαν γὰρ ἦδη ἐν τῷ ἀσθνεστάτῳ) παρέδοσαν τὴν πόλιν.

Ἄ νόμος] Forte ὁ τρόπος. WOLF. Verit Wolfius: evidens omnibus erit ea ratio. Potius: evidens omnibus erit ea lex. Loquitur nempe de ea lege, quæ vetat cives adscititios in collegium novemvirorum cooptari, etc. Vid. §. xδ'. JURIN.

Πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη, ἢ τελετὴ ἐστὶν ἐκ γέ-

νους] Ait Pétitus ad LL. Attic. L. II. Tit. III. hæc non recte dici, quoniam ne indigenæ quidem Cives poterant capi sacerdotes, ubi sacerdotium erat alicujus gentis aut familiaris proprium, ideoque legi debere arbitratrur: plura εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετὴ ἐστὶν εὐγενῶν μηδὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων. En hominem, neque natum, neque factum, ad Scriptorem antiquum emaculandum! Sed de ista causa satis doctissimus Wesselingus ad locum. TAYLOR. Vid. Corsin. Fast. Att. par. I. d. I. §. XII. XIII.

Ἐπὶ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων] Restitui τοῦ δήμου. Elapsum, credo, id non sciente Wolfio. TAYLOR.

Δοκιμασθῆναι] Hoc in decreto non est, sive ad integrum adscriptum non est, sive Orator oscitantia judicium abuti voluit.

ἔστι Πλαταιεύς, καὶ εἷς τῶν φίλων τῶν τῆς πόλεως· ἵνα μὴ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει πολλοὶ μεταλάβωσι τῆς πολιτείας. ἔπειτα τοὺς δοκιμασθέντας ἀναγραφῆναι ἐν στήλῃ λιθίνῃ, καὶ στήσαι ἐν ἀκροπόλει πρὸς τῇ θεῷ· ἵνα σώζῃται ἢ δωρεὰ τοῖς ἐπιγιγνομένοις, καὶ ἢ ἐξελέγξαι ὅτου ἀνέκαστος ἢ συγγενής. καὶ ὕστερον οὐκ ἔῃ γίνεσθαι Ἀθηναίων ἐξεῖναι, ὅς ἀν μὴ νῦν γένηται, καὶ δοκιμασθῆ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοῦ μὴ πολλοὺς φάσκοντας Πλαταιέας εἶναι, κατασκευάζειν² αὐτοῖς πολιτείαν. ἔπειτα καὶ τὸν νόμον διωρίσατο ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς αὐτοὺς εὐθέως ὑπέρ τε τῆς πόλεως καὶ τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐξεῖναι αὐτῶν μηδεὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων λαχεῖν, μηδὲ ἱερωσύνης μηδεμίᾳς, τοῖς δ' ἐκ τούτων, ἀν ὧσιν ἐξ ἀστῆς γυναικὸς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον.

κς'. Οὐκ οὖν³ δεινὸν πρὸς μὲν τοὺς ἀστυγείτονας καὶ ἠμολογουμένως ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν πόλιν γεγεννημένους, οὕτω καλῶς καὶ ἀκριβῶς⁵ διορίσασθαι περὶ ἐκάστου, ἐφ' οἷς δεῖ ἔχειν τὴν δωρεάν· τὴν δὲ περιφανῶς⁶ καὶ ἀκριβῶς ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι πεπορνευμένην, οὕτως αἰσχυρῶς καὶ ὀλιγώρως ἔασετε ὑβρίζουσιν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀσεβοῦσαν εἰς τοὺς θεοὺς, ἀτιμώρητον εἶναι, ἣν οὔτε 1382 οἱ πρόγονοι ἀστὴν κατέλιπον, οὐδ' ὁ δῆμος⁷ πολίτην ἐποίησατο. ποῦ γὰρ αὐτῇ οὐκ εἴργασται τῷ σώματι; ἢ⁸ ποῦ οὐκ ἐλήλυθεν ἐπὶ τῷ καθ' ἡμέραν μισθῷ; οὐκ ἐν Πελοποννήσῳ μὲν πάσῃ, ἐν Θετταλίᾳ δὲ καὶ Μαγνησίᾳ, μετὰ Σιμοῦ τοῦ Λαρισσαίου καὶ Εὐρυδάμαντος τοῦ Μειδίου υἱοῦ, ἐν Χίῳ δὲ καὶ ἐν Ἰωνίᾳ τῇ πλείστῃ, μετὰ Σωτάδου τοῦ Κρητὸς ἀκολουθοῦσα, μισθωθεῖσα ὑπὸ τῆς Νικαρέτης, ὅτε ἐτι ἐκείνης ἦν; τὴν δὲ ὑφ' ἑτέροις οὔσαν, καὶ ἀκολουθοῦσαν τῷ δίδόντι, τί οἴσθε ποιεῖν; ἀρ' οὐχ ὑπηρετεῖν

1 * εἶα

2 αὐτοῖς

3 δεινόν, * εἰ πρὸς

4 ἠμολογουμένους

5 * διαρίσασθε

6 [καὶ ἀκριβῶς]

7 πολῖτιν

8 ποῖ

WOLF.

κς'. Οὐκ οὖν ἀμολογουμένως] Editi et MSi ἠμολογουμένους. TAYLOR.

Καὶ ἀκριβῶς] Delent Ven. et Bar. Idque recte. Natum est ex simili in linea superiore, quod etiam abest ab eod. Ven. IDEM. Delenda vid. AUGER.

Οὐδ' ὁ δῆμος πολίτην] Πολῖτιν per i, fortissimo genere. WOLF. Ita Editi MSique. TAYLOR. Imo πολῖτιν. AUGER.

Ποῦ γὰρ αὐτῇ οὐκ εἴργασται τῷ σώματι;] Passive pro ἐπ' αὐτῆς. Sed quid si αὐτῇ οὐκ εἴργασται? nominativo et active. WOLF.

τοῖς χρωμένοις εἰς ἀπάσας ἡδονάς; εἶτα τὴν τοιαύτην, καὶ περιφανῶς ἐγνωσμένην ὑπὸ πάντων γῆς περιόδον εἰργασμένην, ψηφιεῖσθε ἀστὴν εἶναι; καὶ τί καλὸν φήσετε πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας διαπεπραχθαι; ἢ ποῖα αἰσχρὴ καὶ ἀσεβεία οὐκ ἔνοχοι αὐτοὶ εἶναι; πρὶν μὲν γὰρ γραφῆναι ταύτην, καὶ εἰς ἀγῶνα καταστῆναι, καὶ πυδῆσθαι πάντας, ἢ τις ἦν, καὶ ¹ οἷς ἡσέβηκε, τὰ μὲν ἀδικήματα ταύτης ἦν ἂν, ἢ δ' ἀμέλεια τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν οὐκ ἠδεσαν ὑμῶν, οἱ δὲ πυδόμενοι τῷ μὲν λόγῳ ἠγανάκτου, τῷ δ' ἔργῳ οὐκ εἶχον ὅ,τι χρήσαιντο αὐτῇ, οὐδενὸς εἰς ἀγῶνα καθιστάντος, οὐδὲ δίδοντας περὶ αὐτῆς τὴν ψῆφον· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἴστε πάντες, καὶ ἔχετε ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ κύριοί ἐστε κολάσαι, ὑμέτερον ἤδη τὸ ἀσέβημα γίνεταί τὸ πρὸς τοὺς Θεοὺς, εἰ μὴ ταύτην κολάσητε. τί δὲ καὶ φήσειεν ἂν ὑμῶν ἕκαστος ἀπιὼν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἢ θυγατέρα, ἢ μητέρα, ἀποψηφισάμενος ταύτης, ἐπειδὴν ἔρηγαι ὑμᾶς, ποῦ ἦτε; καὶ εἶπητε, ὅτι ἐδικάζομεν. ² τῷ; ἐρήσεται εὐθύς. Νεαῖρα δηλονότι φήσετε. ³ οὐ δέ; ὅτι ζένη οὖσα ἀστῶ συνοικεῖ παρὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτι τὴν θυγατέρα μεμοιχευμένην ἐξέδωκε Θεογένει τῷ βασιλεύσαντι, καὶ αὕτη ἔδυσε τὰ ἱερά τὰ ἄρρητα ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ τῷ Διόνυσῳ γυνὴ ἐδόθη, καὶ ἄλλα, διηγούμενοι τὴν κατηγορίαν αὐτῆς, ὡς εὔ, καὶ μνημονικῶς, καὶ ἐπιμελῶς περὶ ἑκάστου κατηγορήθη. αἱ δὲ ἀκούσασαι ἐρήσονται, τί οὖν ἐποίησατε; ὑμεῖς δὲ φήσετε, ἀπειψηφίσαμεθα. οὐκοῦν ἤδη αἱ μὲν ⁴ σω-

¹ οἷα² τῷ³ (οὐ γάρ;)⁴ * σωφρονέστεραι

Εἶτα τὴν τοιαύτην κ. τ. λ.] Vix putarim, hæc Græca esse, nisi vocula καὶ transposita, et interpunctione mutata in hunc modum: εἶτα τὴν τοιαύτην περιφανῶς ἐγνωσμένην, καὶ ὑπὸ πάντων γῆς περιόδον εἰργασμένην, ψηφιεῖσθε ἀστὴν εἶναι; Poni autem videtur absolute γῆς περιόδον, quasi dicat κατὰ πᾶσαν τῆς γῆς περίοδον. JURIN.

Περίοδον] Nove sane illud dictum, εἰργασμένην περίοδον γῆς, orbe n terrarum propter quæstum corporis peragrari. Neque satis placet ὑπὸ πάντων γῆς περιόδον. TAYLOR.

Πρὶν μὲν γάρ] Restitui γὰρ juxta auctoritatem impressorum a Feliciano et Parisiensibus. IDEM.

Οἷς] Vide, an non multo melius sit legere cum MSTis Ven. Bar. Ital. et marg.

Benenati, οἷα ἡσέβηκε. IDEM.

Ἀποψηφισάμενος ταύτης] Ita excedit Wolfius. Eamque lectionem confirmant Ven. Bar. Obsop. et marg. Paris. Ab aliis editur ἀποψηφισάμενης. Quam constructionem si probes, legendum est cum eod. marg. ἀπειψηφισμένης ταύτης. IDEM.

Φήσετε. οὐ γάρ] [Ita constanter editum.] Forte οὐ δέ; ut sit Interrogatio de causa judicii et crimine. Sequitur enim ὅτι. WOLF. Recte, atque ita edidi Wolfium secutus. TAYLOR. οὐ δέ; sub ἐνεκα. AUGER.

Θυγατέρα μεμοιχευμένην] Filiam prostitutam, devirginatam. Wolfii fidem jam olim de hac de deploravi. TAYLOR.

φρονέσταται τῶν γυναικῶν ὀργισθήσονται ὑμῖν, διότι ὁμοίως αὐταῖς ταύτην κατηξιούτε μετέχειν τῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν ἱερῶν ὅσαι δ' ἀνόητοι, φανερώς ¹ ἐπιδείκνυνται ποιεῖν ὅ,τι ἂν βούλωνται, ὡς ἄδειαν ὑμῶν καὶ τῶν νόμων δεδωκότων. ὁῤεξετε γὰρ ὀλιγώρως, καὶ ῥαθυμῶς φέροντες, ὁμογνώμονες καὶ αὐτοὶ εἶναι τοῖς ταύτης τρόποις. ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλυσιτέλει, μὴ γενέσθαι τὸν ἀγῶνα τουτονί, ἢ γενόμενον ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς. κομιδῆ γὰρ ἤδη παντελῶς ἐξουσία ἔσται ταῖς πόρταις συνοικεῖν οἷς ἂν βούλωνται, καὶ τοὺς παῖδας φάσκειν οὗ ἂν τύχῳσιν εἶναι. καὶ οἱ μὲν νόμοι ἄκυροι ὑμῖν ἔσονται, οἱ δὲ τρόποι τῶν ἑταίρων κύριοι ὅ,τι ἂν βούλωνται διαπράττεσθαι. ὥστε καὶ ὑπὲρ τῶν πολιτῶν σκοπεῖτε, τοῦ μὴ ἀνεκδότους γίνεσθαι τὰς τῶν πενήτων θυγατέρας. νῦν μὲν γὰρ καὶ ἀπορηθῆ τις, ἱκανὴν προῖκ' αὐτῇ ὁ νόμος συμβάλλεται, ἂν καὶ ὅπως τῶν μετρίαν ἢ φύσις ὄψιν ἀποδῷ· προπηλακισθέντος δὲ τοῦ νόμου ὑφ' ὑμῶν, ἀποφυγούσης ταύτης, καὶ ἀκύρου γενομένου, παντελῶς ἤδη ἢ μὲν τῶν πορνῶν ἐργασία ἤξει εἰς 1384 τὰς τῶν πολιτῶν θυγατέρας δι' ἀπορίαν, ὅσαι ἂν μὴ δύνωνται ἐκδοθῆναι, τὸ δὲ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν ἀξίωμα εἰς τὰς ἑταίρας, ἂν ἄδειαν λάβῳσι τοῦ ἐξεῖναι αὐταῖς παιδοποιεῖσθαι ὡς ἂν βούλωνται, καὶ τελετῶν, καὶ ἱερῶν, καὶ τιμῶν μετέχειν τῶν ἐν τῇ πόλει. ὥστε εἰς ἕκαστος ὑμῶν νομιζέτω, ὁ μὲν, ὑπὲρ γυναικός, ὁ δ', ὑπὲρ θυγατρὸς, ὁ δ', ὑπὲρ μητρὸς, ὁ δ', ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἱερῶν, τὴν ψῆφον φέρειν, τοῦ μὴ ² ἐξ ἴσου φανῆναι ἐκείνας τιμωμένας ταύτη τῇ πόρῃ· μηδὲ τὰς μετὰ πολλῆς καὶ καλῆς σωφροσύνης καὶ ἐπιμελείας τραφεῖσας ὑπὸ τῶν προσηκόντων, καὶ ἐκδοθείσας κατὰ τοὺς νό-

¹ ἐπιδείκνυτε * ταύταις ποιεῖν

² ἐξίσου

Φαιρῶς ἐπιδείκνυνται] Quæro commodius verbum, sed nullum occurrit. WOLF. Aliibi legit idem vir doctissimus, φανερώς ἐπιδείκνυνται ποιήσασθαι. Si mentem Scriptoris rite teneam, ita dedit: ὅσαι δ' ἀνόητοι, illis vero, quæ amcutes sunt, et omnem modestiam exuerant, illis, inquam, φανερώς ἐπιδείκνυνται, clarissimum signum datur, licere, quodcumque libuerit. TAYLOR. I. φαιρῶς ἐπιδείκνυνται ποιήσασθαι. AUGER.

Τοὺς μὴ ἀνεκδότους] Forte τοῦ μὴ ἀνεκδότους γίνεσθαι. WOLF. Recte. Atque ita dedit, omnibus, præter Aldinos, libris consentientibus. TAYLOR. Subaudi ὑπὲρ ante τοῦ. AUGER.

Εἰς τὰς τῶν πολιτῶν θυγατέρας] M. πολιτῶν. Forte scriptum fuit εἰς τὰς πολιτῶν τῶν θυγατέρας, quod aliquis interpretatus est, εἰς τὰς τῶν πολιτῶν θυγατέρας. WOLF. M. πολιτῶν. AUGER.

μοις, ταύτας ἐν τῷ ἴσῳ φαίνεσθαι μετεχούσας τῇ μετὰ πολλῶν καὶ ἀσελγῶν τρόπων πολλάκις πολλοῖς ἐκάστης ἡμέρας συγγεγενημένη, ὡς ἕκαστος ἠβούλετο. ἠγεῖσθε δὲ μήτ' ἐμὲ τὸν λέγοντα εἶναι Ἀπολλόδωρον, μήτε τοὺς ἀπολογησομένους καὶ συνεροῦντας πολίτας· ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ Νεαίραν ταυτηνὴν περὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῇ πρὸς ἀλλήλους διαδικάζεσθαι. καὶ ὅταν μὲν ἐπὶ τῆς κατηγορίας γένησθε, τῶν νόμων αὐτῶν ἀκούετε, δι' ὧν οἰκεῖται ἡ πόλις, καὶ καθ' οὓς ὁμωμόκατε δικάσειν, τί κελεύουσι καὶ τί παραβεβήκασιν· ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς ἀπολογίας ἦτε, μνημονεύοντες τὴν τῶν νόμων κατηγορίαν, καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν εἰρημένων, τὴν τε ὄψιν αὐτῆς ἰδόντες, ἐνθυμεῖσθε τοῦτο μόνον, εἰ, Νεαίρα οὔσα, ταῦτα διαπέπρακται.

κζ'. Ἄξιον δὲ κακείνο ἐνθυμηθῆναι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην γενόμενον, ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἀσεβεῖν, θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσιά-
 1385 ας, ἐκολάσατε ὑμεῖς· καὶ ἄλλα τε κατηγορήθη αὐτοῦ, καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ¹ ἀλῶ, οἷς ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς

¹ ἀλώοις, ἐπὶ

Καὶ τί παραβεβήκασιν] Legendum videtur καὶ τί παραβεβήκασιν οὗτοι. Excidit, puto, τὸ οὗτοι, propter similitudinem sequentis ὅταν. JURIN.

κζ'. Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ ἀλῶ οἷς ἐπὶ τῆς ἐσχάρας] Forle ἀλῶ ὡς ἐπὶ. WOLF. Lege Ἀλώοις conjuncta voce. Harpocr. Ἀλῶα. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. ἑορτὴ ἐστὶν Ἀττικῇ τὰ Ἀλῶα. Ita etiam hunc legit locum Ed. Paris. et Athenicus l. 13. pag. 594. [Demosthenes] ὅς καὶ περὶ Σινώπης τῆς ἑταίρας τὰδε λέγει, Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὡς ἀσεβεῖν καὶ θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας ἐκολάσατε· καὶ ἄλλα τε κατηγορήθη αὐτοῦ, καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἀλώοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ ἀλῶ ἔλευσιν προσεαγούσης ἱερὸν θύσεν, νομίμου ὄντος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μὴ θύειν, οὐδὲ ἐκείνου οὔσης τῆς θυσίας, ἀλλὰ τῆς ἱερίας. Quae sic interpretantur: Idem Orator de Sinope scorto haec recitat; In Archiam sacrorum praesidem, apud iudices convictum impietatis, quod praeter leges patrias sacra fecerit, vos animadvertistis. Archie quidem alia Demosthenes objecit, sed hoc praecipue, quod per Aloa, Eleusina, in coenaculi foco, Sinope amicae illuc deductae rem divinam fecisset, cum per eos dies lege vetitum sit,

ne quis sacris operetur, nec ad eum sacrificandi jus pertineret, sed ad sacrorum antistitem. Vide Leopard. Emend. XI. 16. Maussac. ad Harpocrat. p. 30. qui haec verba Demosthenis recte emendat. Ἀλῶα Festum est Agricoliarum, post comportatas fruges in area celebrari solitum, ubi frumenti primitias consecrabant Cereri et Baccho, arationis sationisque inventoriibus. Eadem videntur esse Θαλούσια, et quae Rhetores quidam, admonente Eustathio, Συγκομιστήρια vocant. Vide Hesych. v. Συγκομιστήρια. Varinus Camers: Θαλούσια αἱ ἀπαρχαί. ἦγον αἱ μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν καρπῶν διδόμεναι Θεῷ, ὑπὲρ τοῦ καὶ εἰς ἔσπειτα θάλλειν τὰς ἀρούρας. — Ἰστῖον δὲ, ὅτι ἐπὶ συγκομιδῇ καρπῶν, ἐφ' ἣ καὶ τὰ Θαλούσια ἐθύετο, ἑορτὴ ἦγετο Δήμητρος καὶ Διονύσου κατὰ Πausaniam, Ἀλῶα καλουμένη, διὰ τὸ ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ τῆς ἄλω τότε καταχρῆσθαι, φέροντας εἰς ἔλευσιν· ἢ ἐπεὶ, καθὰ καὶ Ὀμηρος ἐμφαίνει, ἐν ἄλωσιν ἐπαιζον κατὰ τὴν ἑορτὴν, ἐν ἣ καὶ Ποσειδάωνος ἦν πομπή. Ita Theocrit. in Θαλούσιοις, Idyll. z. [v. 154.]

Οἶον δὴ τόκα πῶμα διεκρανάσατε, Νύμφαι, Βωμῶν παρὰ Δάματρος Ἀλωάδος.

De Halois mentio facta est in Alciphronis

ἐν τῇ ¹ αὐτῇ Ἐλευσίῃ προσαγούσῃ ἱερεῖον θύσειεν, οὐ νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα θύειν, οὐδὲ ² ἐκείνης οὔσης τῆς θυσίας, ἀλλὰ τῆς ἱερείας. οὐκοῦν δεινὸν, τὸν μὲν καὶ ἐκ γένους ὄντα τοῦ Εὐμολπιδῶν, καὶ προγόνων καλῶν καγαθῶν, καὶ πολίτην τῆς πόλεως, ὅτι ἔδοκει τι παραβῆναι τῶν ³ νόμων, δοῦναι δίκην, καὶ οὐδ' ἢ τῶν συγγενῶν, οὐθ' ἢ τῶν φίλων ἑξαίτησις ἀφέλησεν αὐτὸν, οὐδ' αἱ λειτουργίαι αἷς ἐλειτούργησε τῇ πόλει αὐτὸς, καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, οὔτε τὸ ἱεροφάντην εἶναι, ἀλλ' ἐκολάσατε δόξαντα ἀδικεῖν Νέαιραν δὲ ταυτηνί, εἰς τε τὸν αὐτὸν θεὸν τοῦτον ἠσεβηκυῖαν καὶ τοὺς νόμους, καὶ αὐτήν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς οὐ ⁴ τιμωρήσεσθε.

κῆ. Θαυμάζω δ' ἐγώ γε τί ποτε καὶ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, πότερον ὡς ἀσθή ἐστὶ Νέαιρα αὕτη, καὶ κατὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ ⁵ αὐτῶ; ἀλλὰ μεμαρτύρηται ἑταίρα οὔσα, καὶ δούλη Νικαρέτης γεγεννημένη. ἀλλ' οὐ γυναῖκα εἶναι αὐτοῦ, ἀλλὰ παλλακὴν ἔχειν ἔνδον; ἀλλ' οἱ παῖδες ταύτης ὄντες, καὶ εἰσηγμένοι εἰς τοὺς φράτορας ὑπὸ Στεφάνου, καὶ ἡ θυγάτηρ ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ἐκδοθεῖσα,

¹ αὐτῇ² ἐκείνου³ νομίμων⁴ τιμωρήσεσθε;⁵ * αὐτῶ

Epistolis sæpiuscule, Lucian. Dial. Meretric. I. et VII. ubi consulendus est Scholiastes, a Meursio de Festis Græcorum I. I. p. 15. et Petito ad LL. Attic. pag. 125. Videtur ergo, hoc Festo die, nefas fuisse victimam, ἱερεῖον, cædere, cum utique frugibus, et ob fruges donum comportatas, sacra fierent: eoque nomine luisse pœnas Hierophantam, quod, patrio ritu neglecto, Sinopæ meretrici operam præstitit, ejusque victimam ad aram Eleusiniam mactavit. TAYLOR. [Eadem sere, quæ produximus ex Phavorino, habet Lexic. Coisl. apud Montfaucon. n. 4. v. prout emendatur ab Adriano Heringa Observ. Crit. pag. 153. In schedis TAYLOR.] Legendum videtur Ἀλῶα, ut in Parisiensi. Id autem Festum Ἀλῶα, quamvis in Cereris honorem institui solitum dicant Lexicographi, tamen vel Baccho soli fuisse sacrum, vel certe Deo utrique commune, docet hæc Oratio. Nempe Archias et Neæra eundem Deum, τὸν αὐτὸν θεόν, violant: Archias deum illum, in cujus honorem celebrabatur Festum Ἀλῶα, Neæra Bacchum, quippe filiam suam Regi sacrorum nuptum dando, effecerat, ut meretrix

meretrix orta Baccho uxor daretur. JURIN. Vid. quoque Corsin. Fast. Att. par. I. d. XIII. §. XI. in voc. Ἀλῶα.

Τῆς ἐν τῇ αὐτῇ Ἐλευσίῃ] Forte τῆς ἐν Ἐλευσίῃ [caeteris omissis]. Locus hic omnino corruptus est. Οἷα; et contracte οἷς προσαγούσῃ, ἀπὸ τοῦ, πρὸς βῆσιν, haud scio, quam verum sit. Bacchum ab Archia [f. Archia] mox dicit violatum, ut et a Neæra. WOLF. Ex notis, quæ paulo præcesserunt, magna pars eorum, quæ hic a Wolfio afferuntur, plane præciditur. Caetera non intelligo. Pro ἐν τῇ αὐτῇ Ἐλευσίῃ scribi video in Ven. Bar. Ital. et marg. Benenati ἐν τῇ αὐτῇ Ἐλευσίῃ. Quo modo etiam scripsit Athenæus l. 13. TAYLOR. τῇ αὐτῇ deletem. AUGER.

Ἐκείνης] Potius ἐκείνου cum Athenæo. Si victimam ferre licuisset eo die, ista res non ad Archiam hierophantam, sed ad Cereris sacrificulam spectabat. TAYLOR. ἐκείνου. AUGER.

Τῶν Εὐμολπιδῶν] Lege cum Cod. Bar. τῶν Εὐμολπιδῶν, et v. 6. melius τῶν νομίμων, ut præbetur in MStis, Ven. Bar. Ital. et marg. Parisiensi. TAYLOR. νομίμων. AUGER.

περιφανῶς αὐτὴν ἀποφαίνουσι γυναῖκα ἔχοντα. ὡς μὲν τοῖνυν οὐκ ἀληθῆ ἔστι τὰ κατηγορημένα καὶ μεμαρτυρημένα, οὐτ' αὐτὸν Στέφανον, οὐτ' ἄλλον ὑπὲρ τούτου οἶμαι ἐπιδείξειν, ¹ ὡς ἔστιν ἀστὴ Νεαίρα αὕτη· ἀκούω δὲ αὐτὸν τοιοῦτόν τι μέλλειν ἀπολογεῖσθαι, ὡς οὐ γυναῖκα ἔχει αὐτὴν, ἀλλ' ἑταίραν, καὶ οἱ παῖδες οὐκ εἰσὶ ταύτης, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικὸς αὐτῶ ἀστῆς, ἣν φησι πρότερον γῆμαι, 1386 συγγενῆ ² αὐτοῦ. πρὸς δὴ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ τοῦ λόγου, καὶ τὴν παρασκευὴν τῆς ἀπολογίας, καὶ τῶν μαρτυρεῖν αὐτῶ παρεσκευασμένων, πρόκλησιν αὐτὸν προεκαλεσάμεν ἀκριβῆ καὶ δικαίαν, δι' ἧς ἐξῆν ὑμῖν πάντα τὰ ληθῆ εἶδεναι παραδοῦναι τὰς θεραπείνας τὰς Νεαίρα τότε προσκαρτερούσας, ὅτ' ἦλθεν ὡς Στέφανον ἐκ Μεγάρων, Θράτταν καὶ Κοκκαλίνην, καὶ ἄς ὕστερον παρὰ τούτῳ οὔσα ἐκτίησατο, ³ Ξενίδα καὶ Δροσίδα, αἱ ἴσασιν ἀκριβῶς Πρόξενόν τε τὸν τελευτήσαντα, καὶ Ἀρίστωνα τὸν νῦν ὄντα, καὶ Ἀντιδωρίδην τὸν σταδιοδρομοῦντα, καὶ Φανὼ τὴν Στρυβήλην καλουμένην, ἣ Θεογένει τῷ βασιλεύσαντι συνώκησε, Νεαίρας ὄντας. καὶ εἰὰν φαίνεται ἐκ τῆς βασάνου γήμας Στέφανος οὕτως ἀστὴν γυναῖκα, καὶ ὄντες αὐτῶ οἱ παῖδες οὗτοι ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς, καὶ μὴ Νεαίρας, ἠθέλον ἀφίστασθαι τοῦ ἀγῶνος, καὶ μὴ εἰσιέναι τὴν γραφὴν ταύτην. τὸ γὰρ συνοικεῖν τοῦτ' ἔστιν, ⁴ ὡς ἂν παιδοποιῆται καὶ εἰσάγη εἰς τε τοὺς φράτορας καὶ δημότας τοὺς υἱεῖς, καὶ τὰς θυγατέρας ἐκδιδῶ, ὡς ⁵ αὐτοῦ οὔσας, τοῖς ἀνδράσι. τὰς μὲν γὰρ ἑταίρας ἠδονῆς ἕνεκ' ἔχομεν· τὰς δὲ παλλα-

¹ οὕθ' ὡς² αὐτοῦ³ Ξενίδα⁴ ὅς⁵ αὐτοῦ

ἵς ἔστιν] Οὐτε ὡς ἔστιν marg. Lute-
cianus, et recte. TAYLOR. AUGER.

τῆς ἀπολογίας] Malim legi: τούτου τε
τῆς ἀπολογίας κ. τ. μ. αὐτῶ βουλομένων.
AUGER.

τὰς Νεαίραν τότε προσκαρτερούσας] Forte
Νεαίρα. Nam Dativo verbum hoc jun-
gitur, et sic legit Robertus Constantinus.
Et p. 410. v. ult. ὅτι μὴ ἐκ Στεφάνου. Et
p. 411. v. 5. ἀφίστασθαι τοῦ ἀγῶνος ἠθελε
τοῦ κατὰ Νεαίρας. WOLF. Recte quidem
Νεαίρα in dandi casu, ut exhibent MSti
nostri Ven. et Bar. In eus omnibus in-
emendatissime Νεαίραν legitur. TAYLOR.
Legendum arbitror Νεαίρα in dativo, ut
VOL. IV.

προσκαρτερούσας intelligamus asseclas et
pedissequas. BUDÆUS.

Εἰσιέναι] F. εἰσάγειν. AUGER.

ἵς ἂν παιδοποιῆται] Malim, uti ex
Editis nonnulli, ὅς. Τὸ γὰρ συνοικεῖν τοῦτ'
ἔστιν, ὅς ἂν παιδοποιῆται, καὶ εἰσάγη, — καὶ
ἐκδιδῶ. TAYLOR. AUGER.

ἵς ἂν παιδοποιῆται] Videtur loco ὡς
ἂν legendum ὅταν τις. JURIN.

τὰς μὲν γὰρ ἑταίρας] Hunc locum ita
legit Athenæus l. 15. pag. 573. τὰς μὲν
ἑταίρας ἠδονῆς ἕνεκα ἔχομεν, τὰς δὲ παλλα-
κὰς τῆς καθ' ἡμέραν παλλακείας, τὰς
δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γηπέως, καὶ
τῶν ἔνθεν φύλακα πιστὴν ἔχειν. Idque anno-
3 C

κάς, τῆς κατ' ἡμέραν θεραπείας τοῦ σώματος· τὰς δὲ γυναῖκας, τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως, καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν. ὥστ' εἰ πρότερον ἔγνημε γυναῖκα ἀστὴν, καὶ εἰσὶν οὗτοι οἱ παῖδες ἐξ ἐκείνης, καὶ μὴ Νεαίρας, ἐξ ἧν αὐτῷ ἐκ τῆς ἀκριβεστάτης μαρτυρίας ἐπιδείξαι, παραδόντι τὰς θεραπεύσασαί τούτας. ὡς δὲ προεκαλεσάμην, τούτων ὑμῖν τὴν τε μαρτυρίαν, καὶ τὴν πρόκλησιν ἀναγνώσεται. λέγε τὴν μαρτυρίαν, ἔπειτα τὴν πρόκλησιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1387

Ἰπποκράτης Ἰπποκράτους Προβαλείσιος, Δημοσθένους Δημοσθένους Παιανιεύς, Διοφάνης Διοφάνους Ἄλωπεκῆζεν, Διομίνης Ἀρχελαίου Κυδαθηναίου, Δεινίας Φορμίδου Κυδαντίης, Λυσίμαχος Λυσίππου Αἰγιαλεὺς, μαρτυροῦσι, παρῆναι ἐν ἀγορᾷ, ὅτ' Ἀπολλόδωρος προεκαλεῖτο Στέφανον, ἀξίων παραδοῦναι εἰς βάσανον τὰς θεραπεύσασα, περὶ ὧν ἧτίητο Ἀπολλόδωρος Στέφανον περὶ Νεαίρας· Στέφανον δ' οὐκ ἐβελήσαι παραδοῦναι τὰς θεραπεύσασα· τὴν δὲ πρόκλησιν εἶναι, ἣν παρέχεται Ἀπολλόδωρος.

λέγε δὴ αὐτὴν τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλούμην ἐγὼ Στέφανον τουτονί.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Τάδε προεκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Στέφανον, περὶ ὧν τὴν γραφὴν γέγραπται, Νεαίραν ξένην οὖσαν ἀστῆ συνοικεῖν, ἔτοιμος ὧν τὰς θεραπεύσασα παραλαμβάνειν τὰς Νεαίρας, ἃς ἐκ Μεγάρων ἔχουσα ἤλθε, Θράτταν καὶ Κοκκαλίην, καὶ, ἃς ἕστερον παρὰ Στεφάνῳ ἐκτήσατο, Ἰξενίδα καὶ Δροσίδα, τὰς εὐθείας ἀκριβῶς περὶ τῶν παίδων τῶν ὄντων Νεαίρα, ὅτι ² μὴ ἐκ Στεφάνου

1 Ξενίδα

2 Deest μὴ.

tavit Ioan. Hartungus Decur. I. Cap. 1. At Stobæus Serm. LXIV. cum vulgatis Scriptoris nostri consentit. Constat interea ex hoc loco differentia, quam staturunt Græci inter Ἐταίραν, Παλλακὴν, et γυναῖκα, sive matremfam. Prima est Scortum, quæ vulgo prostat et corpore quæstum facit: Secunda, ea, quæ uxoris loco sine nuptiis in domo est, (Vide l. 144. D. de V. S.) vel, ut plenius ICtus definiti solet, Ea, quam quis non mariti animo, sed concubitus tantum causa, sine stupri tamen crimine, flagitione domi habeat. Concubina ergo cum uno peccat: meretrix cum pluribus. Harum autem utraque voluptatis causa: sequitur tertio Materfam. sive uxor justa, quam liberorum procreandorum ergo, et in semen civitatis, domum, peractis sacrificiis, rite ducimus. Patere, me, ait Imp. Verus in Spartiano c. 5. per alias exercere cupiditates meas: Uxor enim nomen dignitatis est, non

voluptatis. Non aliter de his distinguitur in Jurisprudentia Romana. TAYLOR. Vid. Petit. Comm. in L. A. l. II. t. IV. §. II.

Τούτων ὑμῖν] Np. horum testium qui hic adsunt. AUGER.

Αἰγιαλεὺς] Lege Αἰγίλιεύς, vel Ἀγυγελεύς. Nam fuit Αἰγίλα pagus seu demus Antiochidis tribus, et Ἀγγέλη Pandionidis. PALMER. Recte Αἰγίλιεύς. Ita supra pag. 1362. 3. ed. R. φράστορι Αἰγίλιεῖ. Vide Valesium ad Harpocr. p. 4. et Meursium de pagis Atticæ. TAYLOR. Imo Αἰγιαλεὺς. AUGER.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ] Vid. Herald. Anim. in Salmas. Obs. ad J. A. et R. l. VI. c. XIV. §. IX.

Ὅτι μὴ ἐκ] Deerat in omnibus libris, tam scriptis, quam prelo cussis. Recte autem revocavit. bonus Wolfius. ὅτι οὐ Στεφάνου εἰσί. Bodl. TAYLOR. Ego censeo non addendum μὴ, sed post Στεφάνου

νου εἰσι, Πρῶξενός τε ὁ τελευτήσας, καὶ Ἀρίστων ὁ νῦν ὢν, καὶ Ἀντιῶρι-
δης ὁ σταδιοδρομῶν, καὶ Φανὼ, ἐφ' ᾧ τε βασανίσαι αὐτάς, καὶ, εἰ μὲν ὁμο-
λογοῖεν ἐκ Στεφάνου εἶναι καὶ Νεαίρας τούτους τοὺς παῖδας, πεπράσθαι
Νεαίραν κατὰ τοὺς νόμους, καὶ τοὺς παῖδας ξένους εἶναι· εἰ δὲ μὴ ὁμολο-
γοῖεν ἐκ ταύτης εἶναι αὐτοὺς, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς, ἀφίστασθαι
τοῦ ἀγῶνος ἠθέλον τοῦ κατὰ Νεαίρας, καὶ, εἰ τι ἐκ τῶν βασάνων βλαβείη-
σαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ,τι βλαβεῖησαν.

1388 ταῦτα προκαλεσαμένου ἐμοῦ, ἄνδρες δικασταί, Στέφανον
τουτονί, οὐκ ¹ ἠθέλησε δέξασθαι. οὐκοῦν ἤδη δοκεῖ ὑμῖν δε-
δικασθαι ὑπ' αὐτοῦ Στεφάνου τουτουῖ, ὡς ἄνδρες δικασταί,
ὅτι ἐνοχός ἐστι τῇ γραφῇ Νεαίρα, ἣν ἐγὼ αὐτὴν ἐγραψά-
μην· καὶ ὅτι ἐγὼ μὲν ἀληθῆ εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὰς
μαρτυρίας παρεσχόμην ἀληθεῖς, οὕτως δ' ὅ,τι ἂν λέγοι,
ἅπαντα ψεύσεται, καὶ ἐξελέγξει αὐτὸς ² αὐτόν, ὅτι οὐδὲν
ὑγιές λέγει, οὐκ ἐθέλησας παραδοῦναι εἰς βασάνους τὰς
θεραπείνας, ἃς ἐγὼ ἐξήτουν αὐτόν. ἐγὼ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες
δικασταί, καὶ τοῖς θεοῖς, εἰς οὓς οὗτοι ἠσεβήκασι, καὶ ἐμαυ-
τῷ τιμωρῶν, κατέστησά τε τουτουσί εἰς ἀγῶνα, καὶ ὑπὸ τὴν
ὑμετέραν ψῆφον ἤγαγον. καὶ ὑμᾶς δὲ χρῆ, νομίσαντας μὴ
λήσειν τοὺς θεοὺς, εἰς οὓς οὗτοι παρανενομήκασι, ὅ,τι ἂν
ἕκαστος ὑμῶν ψηφίσηται, ψηφίσασθαι τὰ δίκαια, καὶ
τιμωρεῖν, μάλιστα μὲν τοῖς θεοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν αὐ-
τοῖς. καὶ ταῦτα ποιήσαντες, δόξετε πᾶσι καλῶς καὶ δι-
καίως δικάσαι ταύτην τὴν γραφὴν, ἣν Νεαίραν ἐγὼ ἐγρα-
ψάμην, ξένην οὔσαν ἀστῷ συνοικεῖν.

¹ ἠθέλησαν² αὐτόνaddo καὶ Νεαίρας, ut infra legitur. Au-
GER."ἠθέλον" ἠθέλεε Wolfius. Vide supra
ad p. 409. v. 12. Modo etiam τῷ κατὰ
Νεαίρας, eodem suatore. Quæ vox [sc.κατὰ] aberat ab omnibus. TAYLOR. M.
ἠθέλε. AUGER.Ψεύσεται] Ita primus dedit Wolfius,
credo, ob sequens ἐξελέγξει. Cæteri uno
ore ψεύδεται. TAYLOR.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Pag.
ed.
Reisk.
1388

α. ΕΠΕΙΔΗ τούς ἐν τῷ τάφῳ κειμένους, ἀνδρας ἀγα-
 θούς ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ γεγεννημένους, ἔδοξε τῇ πόλει δη-
 μοσίᾳ θάπτειν, καὶ προσέταξεν ἐμοὶ τὸν νομιζόμενον λόγον
 εἰπεῖν ἐπ' αὐτοῖς, ἐσκοποῦν μὲν εὐδύς, ὅπως τοῦ προσήκον-
 τος ἐπαινοῦ ¹ τεύζονται· ἐξετάζων δὲ καὶ σκοπῶν ἀξίως
 εἰπεῖν τῶν τετελευτηκότων, ἐν τι τῶν ἀδυνάτων εὕρισκον
 ὄν. οἱ γὰρ τὴν ὑπάρχουσαν πᾶσιν ἔμφυτον τοῦ ζῆν ὑπερεῖ-
 δον ἐπιθυμίαν, καὶ τελευτῆσαι καλῶς μᾶλλον ἤβουλήθη-
 σαν ἢ ζῶντες τὴν Ἑλλάδα ἰδεῖν ἀτυχοῦσαν, πῶς οὐκ ἀνυ-
 πέρβλητον παντὶ λόγῳ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν καταλελοίπα-
 σιν; ὁμοίως μὲντοι διαλεχθῆναι τοῖς πρότερόν ποτε εἰρη-
 κόσιν ἐνθάδ', εἰναί μοι δοκεῖ. ὡς μὲν οὖν ἡ πόλις σπουδάζει
 περὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτῶντας, ἔκ τε τῶν ἄλλων
 ἐστὶν ἰδεῖν, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦδε τοῦ νόμου καθ' ὃν αἰ-
 ρεῖται τὸν ἐροῦντα ἐπὶ ταῖς δημοσίαις ταφαῖς. εἰδυῖα γὰρ
 παρὰ τοῖς χρηστοῖς ἀνδράσι τὰς μὲν τῶν χρημάτων κτή-
 σεις ² καὶ τῶν κατὰ βίον ἡδονῶν ἀπολαύσεις ὑπερεωραμέ-
 νας, τῆς δ' ἀρετῆς καὶ τῶν ἐπαινῶν πᾶσαν τὴν ἐπιθυμίαν

¹ τεύζονται

² καὶ τὰς τῶν

α. Ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ] Ad Chæroneam
 cum Philippo commisso, de quo præter
 Diodorum Siculum et Justinum, vide Plu-
 tarchum in vita nostri auctoris et adver-
 sarias etiam Æschinis et Demosthenis
 orationes. WOLF.

Ἐν τι τῶν ἀδυνάτων] Isocrates in ora-
 tione κατὰ Σοφιστῶν. Ὁμηρος ἱμῶν ἐνδείξα-
 σθαι βουλόμενος, ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἐν τι
 τοῦτο (τὸ τὰ μέλλοντα περιγινώσκειν) τῶν
 ἀδυνάτων ἐστὶ. IDEM.

Εἰρηκόσιν ἐνθάδε] Exstat oratio Periclis
 funebriς τῇ β' Thucydidis συγγραφῇ, et
 Menexenus Platonis, quem edicto jussum
 esse recitari quotannis publice Athenis fe-
 runt, propter sententiarum gravitatem,

quibus ad virtutem, atque amorem patriæ,
 defensionemque civis accenderentur: et
 Lysias ἐπιτάφιος τοῖς τῶν Κορινθίων βοητοῖς:
 cui multa non dissimilia habet Isocratis
 Panegyricus. Eiusdem generis est et
 ejusdem Isocratis Evagoras: qui a stu-
 diosis et utiliter et jucunde inter se con-
 ferentur. Hujus autem instituti primi au-
 ctiores fuerunt Ægyptii, auctore Diodoro
 Siculo l. I. quorum institutum æmulatum
 Solonem ex Diogene Laertio apparet,
 cujus hæc verba sunt: ἀπειρίκαλον ἐξαιρεῖν
 τὰς τῶν ἀθλητῶν τιμὰς, ἀλλὰ μόνον ἐκείνων
 τῶν ἐν πολέμοις τελευτησάντων, ὧν καὶ τοὺς
 υἱὸς δημοσίᾳ τρέφεσθαι καὶ παιδεύεσθαι
 ὅθεν καὶ ἐζήλου καλοὶ κἀγαθοὶ γενέσθαι κατὰ

οὔσαν, ἐξ ᾧν ταῦτ' ἂν αὐτοῖς μάλιστα γένοιτο λόγων, τούτοις ᾗθησαν δεῖν αὐτοὺς τιμᾶν, ἵν', ἣν ζῶντες ἐκτίσαντο εὐδοξίαν, αὕτη καὶ τετελευτηκόσιν αὐτοῖς ἀποδοθεῖη.

β'. Εἰ μὲν οὖν τὴν ἀνδρίαν μόνον αὐτοῖς τῶν εἰς ἀρετὴν ἀνηκόντων ὑπάρχουσαν ἐάρων, ταύτην ἂν ἐπαινέσας ἀπηλλοτριτόμην τῶν λοιπῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ γεγενῆσθαι καλῶς καὶ πεπαιδευθῆναι σωφρόνως καὶ βεβιωκέναι φιλοτίμως συμβέβηκεν αὐτοῖς, ἐξ ᾧν εἰκότως ἦσαν σπουδαῖοι, αἰσχυνοίμην ἂν εἴ τι τούτων φανείην παραλιπῶν. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς τοῦ γένους αὐτῶν ἀρχῆς. ἡ γὰρ εὐγένεια τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἐκ πλείστου χρόνου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνωμολόγηται. οὐ γὰρ μόνον εἰς πατέρ' αὐτοῖς καὶ τῶν ἀνω προγόνων κατ' ἀνδρα ἀνενεγκεῖν ἐκάστω τὴν φύσιν ἐστίν· ἀλλ' εἰς ὅλην κοινῇ τὴν ὑπάρχουσαν πατρίδα, ἧς αὐτόχθονες ὁμολογοῦνται εἶναι. μόνοι γὰρ πάντων ἀνθρώπων, ἐξ ἧςπερ ἔφυσαν, ταύτην ᾗκησαν καὶ τοῖς ἐξ¹ αὐτῶν παρέδωκαν· ὥστε δικαίως ἂν τις ὑπολάβοι, τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσ-

¹ αὐτῶν

πόλεμον. IDEM.

Τούτοις ᾗθησαν] 'S. οἱ τετελευτηκότες. αὐτοῖς pro ἑαυτοῖς, sed quia praecessit ἡ πόλις, malim omnino legere ᾗθη: idque in vertendo sequi non dubitavi. tametsi ᾗθη δεῖν minus belle sonat. IDEM.

β'. Τῶν εἰς ἀρετὴν ἀνηκόντων] Ad virtutem spectantium. BUDÆUS.

Φιλοτίμως] Praclare, honeste. φιλοτιμία enim studium honoris et laudis significat, rectum etiam et verum, nec semper eam, quae in vitio ponitur, ambitionem. Unde φιλοτιμείσθαι ἐπὶ τι, rem aliquam sibi ducere laudi significat. WOLF.

Τὴν ὑπάρχουσαν πατρίδα] Laudes αὐτοχθόνων, quos indigenas verto, alii Aborigines dicere malunt, vide in Isocratis Panegyrico. IDEM. Vid. Meurs. de Fort. Athen. c. I.

Ἐξ ἧςπερ ἔφυσαν] Activum pro passivo ἐφύθησαν, vel a verbo, quod absolute capitur, φύμι: unde ἔφον potius, quam a φύω et ἔφουσα. WOLF.

Εἰς τὰς ἐπήλυτας] Ἐπήλυτον Hesy chius προσήλυτον, ἐποικον, ὁ καὶ μέτοικος auctore Suida, ἐπήλυδας, ξένους νεωστὶ ἄλλοθεν ἐλθόντας ἐπιπέκτους, ἢ οὐκ ἰθαγενεῖς, interpretatur, hoc est, advenam, inquilinum, hospites nuper aliunde huc profectos, adsci-

tos, aut non indigenas. Est autem ἰθαγενεὶς ὁ ἐνταῦθα γεννηθεὶς, αὐτόχθων, γνήσιος παῖς, ὁ ἀδιάστρεφον ἔχων τὸ γένος, id est, hic natus, indigena, germanus filius, incorrupto genere ortus. Sed ad rem, si τὰς ἐπήλυτας πόλεις adventitias urbes exponas, ineptum fuerit: sin ἐπηλυτάς cum accentu in ultima passive legas, quasi adventas urbes, (si ita liceat dicere) vel in quas adventum est ab aliis, hoc est, in quas alii advenerunt, idem erit, quod ἀποικίαι, colonia. Quod si durius videbitur, mutato verborum ordine, τοὺς μὲν ἐπήλυδας (sic enim habet Aldinum exemplar per δ, non per τ) ἐλθόντας εἰς τὰς πόλεις, eos qui aliunde in civitates venerunt: sed ego Brucioli retineo lectionem, transposito tantum accentu, τοὺς εἰς τὰς ἐπηλυτάς πόλεις, hoc est, εἰς ἀποικίας, qui profecti sunt in colonias. IDEM. Praestantiss. Interpreti aqua haesit, dum, τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐ. α. vertit: qui in colonias peregre advenerunt. Ergone ἐπήλυτες πόλεις sunt coloniae? Nolo in hac versione refellenda operam perdere. Pristina depravati loci scriptio facillimo negotio reduci potest, legendo: τοὺς μὲν εἰς ἑτέρας ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις, advenas, qui ex patria urbe in alias demigrant. Ἐπήλυδας Hesy chius

αγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιοῦσι τῶν παίδων, τούτους δὲ γνησίους γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τοὺς καρπούς, οἷς ζῶσιν ἄνθρωποι, παρ' ἡμῖν πρώτοις φανῆναι, χωρὶς τοῦ μέγιστον εὐεργέτημ' εἰς πάντας γενέσθαι, ὁμολογούμενον σημεῖον ὑπάρχειν τοῦ μητέρα τὴν χώραν εἶναι τῶν ἡμετέρων προγόνων. πάντα γὰρ τὰ τίκτοντα ἅμα καὶ τροφήν τοῖς γιγνομένοις ἀπ' αὐτῆς τῆς φύσεως φέρει· ὅπερ ἢ δὲ ἢ χώρα πεποιήκε.

γ'. Τὰ μὲν οὖν εἰς γένος ἀνήκοντα τοιαῦτα δι' αἰῶνος ὑπάρχει τοῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν προγόνοις. τὰ δ' εἰς ἀνδρίαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν πάντα μὲν κατοκνῶ λέγειν, φυλαττόμενος, μὴ μῆκος ἀκαιρον ἐγγένηται τῷ λόγῳ· ἀ δὲ καὶ τοῖς εἰδόσι χρήσιμα ἀναμνησθῆναι καὶ τοῖς ἀπείροις κάλλιστα ἀκούσαι, καὶ ζῆλον ἔχει πολὺν, ¹ καὶ μῆκος λόγων ἀλυπον ἔχοντα, ταῦτα ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν πειράσομαι. οἱ γὰρ τῆς κατὰ τὸν παρόντα χρόνον γενεᾶς πρόγονοι καὶ πατέρες καὶ τούτων ἐπάνω τὰς προσηγορίας ἔχοντες, αἷς ὑπὸ τῶν ἐν γένει γνωρίζονται, ἠδίκησαν μὲν οὐδένα πώποτε, οὔτε Ἑλληνα οὔτε Βάρβαρον, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτοῖς πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις καλοῖς καγαθοῖς καὶ δικαιοτάτοις εἶ- 1391
ναι· ἀμυνόμενοι δὲ πολλὰ καὶ λαμπρὰ διεπράξαντο. καὶ γὰρ τὸν Ἀμαζόνων στρατὸν ἐλθόντα ἐκράτησαν οὕτως ὥστ' ἔξω Φάσιδος ἐκβαλεῖν, καὶ τὸν Εὐμόλπου καὶ ² [τῶν] πολλῶν ἄλλων στόλον οὐ μόνον ἐκ τῆς οἰκείας, ἀλλὰ καὶ

¹ [καί]² Deest τῶν.

exponit νεοστὶ ἐλθόντας ἐξ ἑτέρας γῆς — ἢ οὐκ ἰθαγενεῖς. et videri posset, eundem hunc locum respexisse. Valckenaer. *Animadv. ad Ammon. l. i. c. VI. fin.*

Πάντα γὰρ τὰ τίκτοντα] Sic Plutarchus περὶ παίδων ἀγωγῆς: Σοφὸν (F. σοφῶς), inquit, ἀρα ἢ πρόνοια διττοῦς ἐνέθηκε ταῖς γυναιξὶ τοὺς μαστοὺς, ἵνα καὶ, εἰ διδυμα τέκονεν, διττὰς ἔχουεν τὰς τῆς τροφῆς πηγὰς, hoc est, sapienter certe providentia bina mulieribus indidit ubera, ut, si forte gemellos peperissent, geminos haberent alimonie fontes. WOLF.

γ'. Τὰ εἰς γένος ἀνήκοντα] Ad natalium nobilitatem spectantia. BUDEUS.

Ζῆλον ἔχει πολὺν] Quae admodum gloriosa sunt. Sed quia sequitur καὶ μῆκος λόγων ἀλυπον ἔχοντα, quid si pro ἔχει legas ζῆλον ἔστι, ut jungas, ἔστιν ἔχοντα, ἀπὸ τοῦ ἔχει. WOLF.

[Ἐπὶ κεφαλαίων] Id est, summam et distincte. IDEM.

[Τὰ δὲ τῶν ἐν γένει] A cognatis, ab his, qui ex eadem sunt oriundi familia. Intelligi autem debent non tam οἱ δῆμοι καὶ αἱ φυλαὶ, secundum quas Attici distinguebantur, quam gradus cognationum in linea, ut vocant, descendente: cujusmodi sunt: Tritavus, atavus, abavus, proavus, avus, pater, filius, nepos, pronepos, abnepos, etc. IDEM.

[ἠδίκησαν μὲν οὐδένα] Ῥάδιον ἐγκωμιάζειν Ἀθηναίους ἐν Ἀθηναίσις. IDEM.

[Πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις καλοῖς, καγαθοῖς καὶ δικαιοτάτοις εἶναι] Comma post ἀγαθοῖς delendum, ante καλοῖς ponendum est. Nam prater cetera omnia, insigni etiam bonitatis et justitiae laude florebant. IDEM.

[Ἐκ τῆς οἰκείας] Id est, τῆς Ἀττικῆς. De his, sive fabulis, sive historiis, Isa-

ἐκ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, χώρας ἐξήλασαν· οὓς οἱ πρὸ ἡμῶν οἰκοῦντες πρὸς ἑσπέραν πάντες οὐδ' ὑπέμειναν, οὐτ' ἠδυνήθησαν κωλύσαι. καὶ μὴν καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων, ὃς τοὺς ἄλλους ἔσωζε, σωτῆρες ὠνομάσθησαν, ἠνίκα ἦλθον εἰς τήνδε τὴν γῆν ἰκέται, φεύγοντες Εὐρυσθέα. καὶ πρὸς πᾶσι τούτοις καὶ πολλοῖς ἄλλοις καὶ καλοῖς ἔργοις τὰ τῶν κατοικομένων νόμιμα οὐ περιεῖδον ὑβριζόμενα, ὅτε τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας θάπτειν ἐκάλυε Κρέων.

δ'. Τῶν μὲν οὖν εἰς μύθους ἀνηνεγμένων ἔργων πολλὰ παραλιπὼν, τούτων ἐπεμνήσθην, ὧν οὕτως ἕκαστον εὐσχήμονας καὶ πολλοὺς ἔχει λόγους, ὥστε καὶ τοὺς ἐμμέτρους καὶ τοὺς τῶν ἀδομένων ποιητὰς καὶ πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι· ἃ δὲ τῇ μὲν ἀξία τῶν ἔργων οὐδέν ἐστι τούτων ἐλάττω, τῷ δ' ¹ ὑπογυιώτερον εἶναι τοῖς χρόνοις οὕτω μεμυθολόγηται, οὐδ' εἰς τὴν ἠρωϊκὴν ἐπανῆκται τάξιν, ταῦτ' ἤδη λέξω. ἐκεῖνοι τὸν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐλθόντα μόνου δις ἠμύναντο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θά-

¹ ὑπογυιώτερον

cratem et Pausaniam consulto. IDEM. γονεν. IDEM.

Vid. Thes. Meurs. c. XX.

Οἱ πρὸ ἡμῶν οἰκοῦντες πρὸς ἑσπέραν] Πρὸς δύτιν. Eumolpum Thracem fuisse, et Amazones ad Thermo-dontem Themiscyræ seu Cappadociæ fluvium habitasse tradunt. Qua autem ratione versus occasum aut septentrionem progressi sint, et quos populos subegerint, nostra nihil interest. Illud nostra interest, cavere, ne Scythicae gentes toto Christiano adhuc reliquo orbe, propter intestina bella nostra, potiantur. WOLF.

Πάντες οὐδ'] Pro οὐδένας. Sic Isocrates: οὓς πάντες οὐκ ἐπόλμων, pro οὐδένας. quanquam πάντες ἐμφατικώτερον est propter antithesin, quasi dicat: soli Athenienses vicerunt eos, quibus alii universi resistere non audebant. IDEM.

Τῶν Ἡρακλέους] Ea de re exstat elegans Euripidis tragœdia, Heraclidæ. IDEM.

Τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας] S. στρατεύσαντας. οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις dativo, ut subintelligas ἀποθανόντες, apud Æschylum inscribitur Tragœdia. Vide Ἰκέτιδας et Phœnissas Euripidis, et Antigonen Sophoclis. IDEM.

δ. Τῶν εἰς μύθους ἀνηγμένων ἔργων] Ab ἀνέγομαι. Alii ἀνηνεγμένων, ab ἀναφέρομαι. Sic Isocrates: εἰ καὶ μυθῶδες ὁ λόγος γέ-

Τοὺς ἐμμέτρους καὶ τοὺς τῶν ἀδομένων ποιητὰς] Malim τοὺς ἐμμέτρους τοὺς τῶν, omitta καὶ conjunctione, cum τὰ ἀδομένα sint fere ἑμμετρα, et τὰ ἀδομένα non tam pro cunctatis, quam pro laudatissimis, accipio, ἀντὶ τῶν φημιζομένων καὶ εὐφημουμένων. Nam τὸ εἶδεν Varinus exponit ψάλλειν, φημιζέειν, et poetice capi pro αἰδέειν, hoc est, ἐμμέτρως καὶ ἐμμελῶς λέγειν, cum certa mensura et modo dicere. Licet igitur, ut ἐμμέτρους ποιητὰς intelligas hoc loco, eos qui ligata oratione scripserunt, τοὺς τῶν ἀδομένων ποιητὰς, auctores cantilenarum. IDEM.

Τῆς αὐτῶν μουσικῆς] Eruditionis et eloquentiæ suæ, ut etiam ad συγγραφίας, id est, rerum gestarum scriptores, referatur. IDEM.

Οὕτω μεμυθολόγηται] Nondum a poetis celebrata sunt, quanquam inter Æschyli tragedias est, quæ Πέρσαι inscribitur. Quod μῦθον esse aiunt λόγον Ἡευδῆ, τὴν ἀλήθειαν εἰκονίζοντα, huc non pertinet, sicut nec eo, ubi dicit Isocrates: ὡς οἱ μῦθοι λέγουσι καὶ πάντες πιστεύουσι, ut poeta, vel arcana litera, tradunt. Sed ibi plura de hoc vocabulo, quæ consulas licet. IDEM.

Μόνου δις ἠμύναντο] Pugna Marathonia

λατταν, καὶ διὰ τῶν ἰδίων κινδύνων κοινῆς σωτηρίας πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν αἴτιοι κατέστησαν. καὶ προεῖρηται μὲν ὁ μέλλω λέγειν ὑπ' ἄλλων πρότερον, δεῖ δὲ μηδὲ νῦν τοῦ δικαίου καὶ καλῶς ἔχοντος ἐπαίνου τοὺς ἀνδρας ἐκείνους 1392 στερηθῆναι. τοσούτου γὰρ ἀμείους τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένων νομίζουσιν ἂν εἰκότως, ὅσον οἱ μὲν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ὄντες ἀριστεῖς, δεῦ' ἔτη τῆς Ἀσίας ἐν χωρίον πολιορκεῦντες, μόλις εἶλον· οὗτοι δὲ τὸν ἐκ πάσης τῆς ἡπείρου στόλον ἐλθόντα μόνοι, τᾶλλα πάντα κατεστραμμένον, οὐ μόνου ἠμύναντο, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἠδίκουν ἐπέθηκαν. ἔτι τοίνυν τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἑλλησι πλεονεξίας κωλύοντες, πάντας ὅσους συνέβη γενέσθαι κινδύνους ὑπέμειναν, ὅπου τὸ δίκαιον εἴη τεταγμένον, ἐνταῦθα προσνέμοντες ἑαυτοὺς, ἕως εἰς τὴν νῦν ζῶσαν ἡλικίαν ὁ χρόνος προήγαγεν ἡμᾶς. μηδεὶς δὲ ἠγείσθω με ἀποροῦντα, ὅ τι χρὴ περὶ τούτων εἰπεῖν ἐκάστου, ταῦτα τὰ πραχθέντα ἀπηριθμηκέαι. εἰ γὰρ ἀπάντων ἀμνηχανώτατος ἦν ὁ τι χρὴ λέγειν πορίσασθαι, ἢ ἐκείνων ἀρετὴ πολλὰ καλὰ¹ δίδωσιν εἰπεῖν καὶ πρόχειρα, ἃ ῥάδιον μὲν ἐστὶ διελθεῖν· ἀλλὰ προαιροῦμαι, τῆς εὐγενείας καὶ τῶν παρὰ τοῖς προγόνοις μεγίστων μνησθεῖς, ὡς τάχιστα συνάψαι τὸν λόγον πρὸς τὰ τοῖςδε πεπραγμένα, ἵν', ὡς περ τὰς φύσεις ἦσαν συγγενεῖς, οὕτω καὶ τοὺς ἐπαίνους ἐπ' αὐτῶν κοινούς ποιήσωμαι, ὑπολαμβάνων ταῦτ' ἂν εἶναι κεχαρισμένα καὶ κείνοις καὶ μάλιστ' ἀμφοτέροις, εἰ τῆς ἀλλήλων ἀρετῆς μὴ μόνον τῇ φύσει μετάσχοιεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπαίνοις.

Ε. Ἀνάγκη δ' ἐν τῷ μεταξὺ διαλαβεῖν, καὶ πρὸ τοῦ

¹ δίδωσιν αὐτὴ εἰπεῖν

et expeditio Xerxis vel pueris notæ sunt. IDEM.

Προεῖρηται μὲν ὁ μέλλω λέγειν ὑπ' ἄλλων] Sic Isocrates, in oratione ad Philippum, Herculem Agamemnoni præfert, in hanc (ut nos quidem vertimus) sententiam: 'Susceptaque adversus Trojam expeditione, quæ tum in Asia potentissima erat, tanto præstantior imperator fuit illis, qui post eandem oppugnarunt, ut, quam illi totius suffulti Græciæ viribus decimo demum anno vix expugnarunt, eam ipse intra dies pauciores, quam illi annos,

facile vi in potestatem suam redegerit.' Paulo post v. 3. lege δεῖ δὲ μηδὲ νῦν. IDEM.

Τὰς φύσεις ἦσαν συγγενεῖς] Quomodo? ut majores et poster. Nam ad Chæroneam interfecti ab illis Persarum victoribus oriundi fuerunt. IDEM.

Καί κείνοις καὶ μάλιστ' ἀμφοτέροις] Nescio, quomodo hæc verba mihi non placeant, et tamen nihil habeo melius. καί κείνοις accipio, τοῖς προγόνοις. pro μάλιστα malim legeré μάλλον, vel potius, atque adeo utrisque. IDEM.

1393 τὰ τοῖςδε πεπραγμένα τοῖς ἀνδράσι δηλοῦν καὶ τοὺς ἔξω τοῦ γένους πρὸς τὸν τάφον ἠκολουθηκότας πρὸς εὐνοίαν παρακαλέσαι. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς χρημάτων δαπάνην ἢ τινα ἄλλην θεωρίαν ἰωπικῶν ἢ γυμνικῶν ἄθλων ἐτάχθη κοσμηῆσαι τὸν τάφον, ὅσωπερ ἂν προθυμότερον καὶ ἀκριβέστερον τοῦτο παρεσκευάσμη, τοσούτω μᾶλλον ἂν προσήκοντα ἔδοξα πεποιηκῆναι· λόγῳ δ' ἐπαινέσαι τοὺςδε τοὺς ἀνδρας αἰρεθεῖς, εἰ μὴ τοὺς ἀκούοντας συμβουλομένους λάβω, φοβοῦμαι, μὴ τῇ προθυμίᾳ τουναντίον οὐ δεῖ ποιήσω. ὁ μὲν γὰρ πλοῦτος καὶ τὸ τάχος καὶ ἡ ἰσχὺς καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ὅμοια αὐτάρκεις ἔχει ταῖς δὴσεις τοῖς κεκτημένοις, καὶ κρατοῦσιν ἐν αὐτοῖς, οἷς ἂν παρῆ, καὶ μηδεὶς τῶν ἄλλων βούληται· ἡ δὲ τῶν λόγων πειθῶ τῆς τῶν ἀκούοντων εὐνοίας προσδεῖται, καὶ μετὰ μὲν ταύτης, καὶ μετρίως ρηθῆ, δόξαν ἠνεγκε καὶ χάριν προσποιεῖ, ἀνευ δὲ ταύτης, καὶ ὑπερβάλλῃ τῷ λέγειν καλῶς, προσέστη τοῖς ἀκούουσι.

5'. Πολλὰ τοίνυν ἔχων εἰπεῖν ὧν οἶδε πράξαντες δικαίως ἐπαινεθήσονται, ἐπειδὴ πρὸς αὐτοῖς εἰμὶ τοῖς ἔργοις, ἀπορῶ τί πρῶτον εἶπω· προϊστάμενα γὰρ ¹ μοι πάντα εἰς ἓνα καιρὸν δύσκριτον καθίστησί μοι τὴν εἴρεσιν αὐτῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ πειράσομαι τὴν αὐτὴν ποιήσασθαι τοῦ λόγου τάξιν, ἥπερ ὑπῆρξε τοῦ βίου τούτοις. οἶδε γὰρ ἔξαρχῆς ἐν πᾶσι τοῖς παιδεύμασιν ἦσαν ἐπιφανεῖς, τὰ πρέποντα κατ' ἡλικίαν ἀσκοῦντες ἐκάστην, καὶ πᾶσιν ἀρέσκοντες οἷς χρῆ, γονεῦσι, φίλοις, οἰκείοις. τοιγαροῦν ὡςπερ ἴχνη γνωρίζουσα οὖν ἢ τῶν οἰκείων αὐτοῖς καὶ φίλων μνήμη πᾶσαν ὥραν

¹ [μοι]

Τουναντίον οὐ δεῖ] Ἐκεῖνον, ὁ δεῖ. IDEM.

Αὐτάρκεις ἔχει τὰς δὴσεις] *Uberes suis possessoribus fructus suppeditant, nec alienis adminiculis egent. αὐταρκεις, seipso contentum, quod ipsum sibi satis est, quod nihil aliunde requirit ad se tuendum.* IDEM.

Ἐνεγκαι] *Malim cum Bruciolo ἠνεγκε καὶ χάριν προσποιεῖ legere. Est autem in his verbis, ἠνθῆ, ὑπερβάλλῃ, προσέστη, repetenda ἢ τῶν λόγων πειθῶ.* IDEM.

Προσέστη τοῖς ἀκούουσι] *Assistit audientibus, id est, offendit audientes. de hac phrasi diximus in Isocratis vita.* IDEM.

5'. Προϊστάμενά μοι] *Id est, ἐπιπολάζοντα, eminentia, ingrentia sese. προϊστασθαι*

cum genitivo praesae tuerique significat. Unde προϊστάτης, patronus, defensor. προϊστασθαι cum genitivo similiter exponit Varinus: sin dativo jungatur, ἐμποδιζειν, ἐναντιοῦσθαι, id est, impedire et adversari. Fortasse περιστάμενα, τούτέστιν, ἐπὶ νοῦν ἐρχόμενα: unde formula ἐκ τοῦ περιστάμενου λέγειν. In farrag. F. περισιστάμενα. IDEM.

Ὡςπερ ἴχνη γνωρίζουσα] *Memoria cognatorum eis, vestigia recognoscens, etc. S. τῶν παιδευμάτων, exercitacionum. Si pro τοιγαροῦν legeretur τούτων οὖν, planior. esset Latinis constructio, hujusmodi ἑλλείψων insuetis.* IDEM.

ἐπὶ τούτους φέρεται τῷ πότῳ, πολλὰ ὑπομνήματα λαμβάνουσα, ἐν αἷς συνήδει τούτοις ἀρίστοις οὔσιν. ἔπειδὴ δὲ 1394
εἰς ἀνδρας ἀφίκοντο, οὐ μόνον τοῖς πολίταις γνώριμον τὴν αὐτῶν φύσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κατέστησαν.

ζ'. Ἔστι γὰρ, ἔστιν ἀπάσης ἀρετῆς ἀρχὴ μὲν σύνεσις, πέρας δὲ ἀνδρία· καὶ τῇ μὲν δοκιμάζεται, τίπρακτέον ἔστι, τῇ δὲ σώζεται. ἐν τούτοις ἀμφοτέροις οἶδε πολὺ διήνεγκαν. καὶ γὰρ, εἴ τις ἐφύετο κοινὸς πᾶσι κίνδυνος τοῖς Ἕλλησιν, αὐτοὶ πρῶτοι προείδοντο καὶ πολλάκις εἰς σωτηρίαν ἀπαντας παρεκάλεσαν· ὅπερ γνώμης ἀπόδειξις ἔστιν εὖ φρονούσης. καὶ τῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀγνοίας μεμιγμένης κακίας, ὅτ' ἐνῆν ταῦτα κωλύειν ἀσφαλῶς, τὰ μὲν οὐ προορώσης, τὰ δ' εἰρωνευομένης, ὅμως, ἡνίχ' ὑπήκουσαν καὶ τὰ δεόντα ποιεῖν ἠθέλησαν, οὐκ ἐμνησικακήσαν, ἀλλὰ προστάντες καὶ παρασχόντες ἀπαντα προδύμως, καὶ σώματα καὶ χρήματα καὶ συμμαχούς, εἰς πείραν ἡλθον ἀγῶνος· εἰς ὃν οὐδὲ τῆς ψυχῆς ἐφείσαντο. ἐξ ἀνάγκης δὲ συμβαίνει, ὅταν μάχη γίνηται, τοῖς μὲν ἠττᾶσθαι, τοῖς δὲ νικᾶν. οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι δ' εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει, τῆς μὲν ἠττης οὐ μετέχειν, νικᾶν δὲ ὁμοίως ἀμφοτέροι. τὸ μὲν γὰρ κρατεῖν ἐν τοῖς ζῶσιν, ὡς ἂν ὁ δαίμων παραδῶ, κρίνεται· ὁ δ' εἰς τοῦτο ἕκαστον ἔδει παρασχέσθαι, πᾶς ὁ μένων ἐν τάξει πεποίηκεν. εἰ δὲ θνητὸς ἂν τὴν εἰμαρμένην ἔσχε, τῇ τύχῃ πέπονθε τὸ συμβαῖνον, οὐχὶ τὴν ψυχὴν ἠττηται τῶν ἐναντίων. νομίζω τοίνυν καὶ τοῦ τῆς χώρας ἡμῶν μὴ ἐπιβῆναι τοὺς 1395
πολεμίους, πρὸς τῇ τῶν ἐναντίων ἀγνωμοσύνῃ, τὴν τούτων

ζ'. Ἔστι γὰρ, ἔστιν ἀπάσης] Cicero pro Sestio : ' Hoc sentire prudentiae est, facere fortitudinis.' et de Inventione : ' Sapientia est moderatrix omnium rerum.' IDEM.

"Οἱ ἐνῆν ταῦτα κωλύειν ἀσφαλῶς, τὰ μὲν] Cum liceret illa (τὰ ἐπικίνδυνα, pericula) sine periculo prohibere, partim non prospiceret, partim dissimularet. τὰ μὲν, τὰ δὲ, adverbialiter accipienda sunt. IDEM.

Οἱ τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει] Qui ex utrisque, id est, utrinque, in acie occubunt, tam in victore, quam victo exercitu. IDEM.

τὴν εἰμαρμένην ἔσχε τῇ τύχῃ] Fatum habuit fortuna, id est, fortuna arbitrio

natura debitum exsolvit. Potest etiam post ἔσχε comma poni, et conjungi τῇ τύχῃ τὸ συμβαῖνον πέπονθε, id, quod accidit, Fortuna perpassus est arbitrio. Licet etiam (sed id minus probo) πέπονθε τὸ συμβαῖνον, id passus est, quod fieri solet, id est, nihil ei novi accidit, multi fortissimi viri in acie ceciderunt : Mars fortissimum quemque pignetur. IDEM.

Πρὸς τῇ τῶν ἐναντίων ἀγνωμοσύνῃ] Præter hostium imprudentiam. Sic Pænus ille ad Hannibalem, cum post insignem victoriam Roma abstineret, ' Vincere,' inquit, ' scis, Hannibal, uti victoria nescis.' ἀγνώμων, auctoribus Hesychio et Suida, est incogitans, inconsideratus, inconsultus, stupidus,

ἀρετὴν αἰτίαν γεγενῆσθαι. κατ' ἄνδρα γὰρ πείραν εἰληφότες οἱ τότε συμμίζαντες ἐκεῖ οὐκ ἠβούλοντο αὐτοῖς εἰς ἀγῶνα καθίστασθαι τοῖς ἐκείνων οἰκείοις, ὑπολαμβάνοντες ταῖς μὲν φύσεσι ταῖς ὁμοίαις ἀπαντήσεσθαι, τύχην δὲ οὐκ εὐπορον εἶναι τὴν ὁμοίαν λαβεῖν. δηλοῖ δὲ οὐχ ἥμισυ, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ τὰ τῆς γεγονυίας εἰρήνης· οὐ γὰρ ἔνεστιν εἰπεῖν οὐτ' ἀληθεστέραν οὔτε καλλίω πρόφασιν τοῦ τῆς τῶν τετελευτηκότων ἀγασθέντα ἀρετῆς τὸν τῶν ἐναντίων κύριον φίλον γενέσθαι τοῖς ἐκείνων οἰκείοις βούλεσθαι μᾶλλον, ἢ πάλιν τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων κίνδυνον ἀρασθαι. οἶμαι δ' ἂν, εἴ τις αὐτοὺς τοὺς παραταξαμένους ἐρωτήσῃ, πότερ' ἠγοῦνται ταῖς αὐτῶν¹ ἀρεταῖς, ἢ τῇ παραδόξῳ καὶ χαλεπῇ τύχῃ κατωρθωκέναι καὶ τῇ τοῦ προεστηκότος αὐτῶν ἐμπειρίᾳ καὶ τόλμῃ καὶ ψυχῇ, οὐδένα οὐτ' ἀναίσχυντον οὔτε τολμηρὸν οὕτως εἶναι, ὄντιν' ἀντιποιήσεσθαι τῶν πεπραγμένων. ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ ἅν ὁ πάντων κύριος δαίμων, ὡς ἠβούλετο, ἔνειμε τὸ τέλος, πάντα ἀφεῖσθαι κακίας ἀνάγκη τοὺς λοιποὺς, ἀνθρώπους

¹ ἀρεταῖς, * καὶ τῇ τοῦ προεστηκότος αὐτῶν ἐμπειρίᾳ καὶ τόλμῃ, ἢ τῇ παραδόξῳ καὶ χαλεπῇ τύχῃ κατωρθωκέναι, οὐδένα etc.

ingratus, dissentiens, negligens, errans, indignus venia. Quod addunt σύμφηφος, nescio, quam bene τῷ ἐναντιογνώμων quadret. Fortassis ἀσύμφηφος legendum, aut ἀγνώμων pro ἀμαγνώμων, ut ἀκόλουθος pro ἀμακίλευθος. εὐγνώμων est εὐχάριστος, εὖνους, ἀνθρώπινος, γνήσιος, εὐδιάδετος, id est, gratus, benevolus, humanus, germanus, bene affectus: hinc εὐγνωμοσύνη, ἀγνωμοσύνη substantiva, et adverbia εὐγνωμότως, ἀγνωμότως. Quod ad historiam attinet, Atheniensis in maxima fuisse trepidatione, ex Lycurgo et aliis Græcis oratoribus apparet, ne Philippus hostiliter in Atticam irrumperet, ut alibi annotavimus. IDEM.

Κατ' ἄνδρα] *Viritem enim experti. IDEM. Τοῖς ἐκείνων οἰκείοις] Possit et legi: πρὸς τοὺς ἐκείνων οἰκείους. In furrat. IDEM.*

Δηλοῖ δ' οὐχ ἥμισυ] *Humanitas quidem Philippi in causa fuit, ut et Diodorus et Plutarchus testantur. IDEM.*

Κίνδυνον ἀρασθαι] *Subire vel adire periculum. In Thes. Crit. Grut. Emend. l. XI. c. 1. PAUL. LEOPARD.*

Τῇ παραδόξῳ καὶ χαλεπῇ] *S. τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι. admirabili et iuivua fortuna. Unde Virgilius, sive quis alius, in cam*

non immerito invehitur, his versibus:

*O FORTUNA potens,
Tantum juris atrox quæ tibi vindicas,
Exertisque bonos, evêhis improbos,
Nec servare potes muneribus fidem, etc.*

Eadem pene Lucianus in encomio Demosthenis. WOLF.

Τοῦ προεστηκότος αὐτῶν] *Philippum accerrimus ejus hostis, Demosthenes, summis laudibus, etiam inter accusandum, vehit. Quare necesse est, eum excellentem fuisse virum, tametsi callidior in gerendis rebus, quam in servanda fide religiosior, fuisse perhibetur. IDEM.*

ὄντιν' ἀντιποιήσεσθαι] *F. ὅστις ἀντιποιήσεται: vel, ὅστ' ἀντιποιήσασθαι, qui sibi vindicet, adscribit. IDEM.*

Πάντας ἀφεῖσθαι κακίας] *Idem in horum epitaphio carmine, quod in oratione περὶ Στεφάνου citatur, hoc disticho dicitur perquam eleganti:*

*Πάντα κατορθῶν ἐστὶ θεῶν καὶ μηδὲν ἀμαρτεῖν
Ἐν εἰσότη' μῦθον δ' οὐ τι φυγεῖν ἔπορον.*

Dii bene perficiunt, quicquid voluere, nec usquam

Errant: mortales fata maligna trahunt.

IDEM.

γε ὄντας· περὶ ὧν δ' ὁ τῶν ἐναντίων ἡγεμῶν ὑπερῆρε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ταχθέντας, οὐχὶ τοὺς πολλοὺς οὔτ' ἐκείνων οὔθ' ἡμῶν αἰτιάσασαίτ' ἂν τις εἰκότως. εἰ δ' ἄρα ἐστὶ τις ἀνθρώπων ὅτῳ περὶ τούτων ἐγκαλέσαι προσήκει, τοῖς ἐπὶ τούτῳ ταχθεῖσι Θηβαίων, οὐχὶ τοῖς πολλοῖς οὔθ' ἡμῶν οὔτ' ἐκείνων ἐγκαλέσειεν ἂν τις εἰκότως· οἱ, δύναμιν λα- 1396
βόντες ἔχουσαν θυμὸν ἀήττητον καὶ ἀπροφάσιστον καὶ φιλοτιμίαν ἐφάμιλλον, οὐδενὶ τούτων ὀρθῶς ἐχρήσαντο. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἐστὶ τούτων, ὡς ἕκαστος ἔχει γνώμης, οὕτως ὑπολαμβάνειν· ὁ δὲ ἅπασιν ὁμοίως ἀνθρώποις τοῖς οὖσι γεγένηται φανερόν, ὅτι ἡ πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἄρα ἐλευθερία ἐν ταῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ψυχαῖς διεσώζετο. ἐπειδὴ οὖν ἡ πεπρωμένη τούτους ἀνεῖλεν, οὐδεὶς ἀντέστη τῶν λοιπῶν. καὶ φθόνος μὲν ἀπειρή τοῦ λόγου· δοκεῖ δέ μοί τις ἀν εἰπῶν, ὡς ἡ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ τῆς Ἑλλάδος ἦν ψυχὴ, τὰληθῆς εἰπεῖν. ἅμα γὰρ τὰ τε τούτων πνεύματα ἀπηλλάγη τῶν οἰκείων σωμαίων, καὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος ἀξίωμα ἀνήρηται. μεγάλην μὲν οὖν ἴσως ὑπερβολὴν δόξομεν λέγειν· ῥητέον δ' ὅμως. ὡς περ γὰρ, εἴ τις ἐκ τοῦ καθεστηκότος κόσμου τὸ φῶς ἐξέλοι, δυσχερὴς καὶ χαλεπὸς ἅπας ὁ λειψόμενος βίος γένοιτ' ἂν· οὕτω, τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀνααιρεθέντων, ἐν σκότει καὶ πολλῇ δυσκλείᾳ πᾶς ὁ πρὸ τοῦ ζῆλος τῶν Ἑλλήνων γέγονε. διὰ πολλὰ δ' εἰκότως ὄντες τοιοῦτοι, διὰ τὴν πολιτείαν οὐχ ἡμιστὰ ἦσαν σπουδαῖοι. αἱ μὲν γὰρ διὰ τῶν ὀλίγων δυναστεῖαι δέος μὲν ἐνεργάζονται τοῖς πολίταις, αἰσχύνην δ' οὐ παριστᾶσιν. ἡνίκα γοῦν ὁ ἀγὼν ἔλθῃ τοῦ πολέμου, πᾶς τις εὐχερῶς ἑαυτὸν σώζει, συνειδὼς ὅτι, εἴαν τοὺς κυρίους ἢ δῶροις ἢ δι' ἄλλης ἡστιν οσοῦν ὀμιλίας ἐξαρέσῃται, καὶ τὰ δεινότερα ἀσχημονήσῃ, μικρὸν ὄνειδος τὸ λοιπὸν αὐτῷ καταστήσεται. αἱ δὲ δημοκραταὶ πολλά τε ἄλλα καὶ καλὰ¹ καὶ δίκαια

¹ [καί]

“Ὁ δὲ ἅπασιν” Malim τούτο δὲ, et postea v. 11. γέγνηται φανερόν sine distinctione nisi γένηται. Hoc est o quicquidius, qui sunt, hominibus cognitum est, totius Graeciae libertatem, etc. IDEM.

Ἐπειδὴ οὖν] E. ἐπειδὴ γοῦν. In farrag. IDEM.

Ἐκ τοῦ καθεστηκότος] Ex hoc, in quo vi-

vimus, mundo. Cicero in Laelio: ‘Solem e mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt, qua nihil a diis immortalibus melius habemus, nihil jucundius.’ IDEM.

Πᾶς ὁ πρὸ τοῦ ζήλος] Ita legendum est: πᾶς ὁ πρὸ τούτου ζήλος. OBSOBAUS.

Αἱ διὰ τῶν ὀλίγων δυναστεῖαι] Αἱ ὀλιγαρχίαι. WOLF.

1397 ἔχουσιν, ὧν τὸν εὖ φρονοῦντα ἀντέχεσθαι δεῖ, καὶ τὴν παρρησίαν ἐκ τῆς ἀληθείας ¹ ἠρτημένην οὐκ ἔστιν ἀποτρέψαι τάληθές δηλοῦν. οὔτε γὰρ πάντας ἐξαρέσασθαι τοῖς αἰσχρὸν τι ποιήσασι δυνατόν, οὔτε μόνος ὁ τάληθές ὄνειδος λέγων λυπεῖ καὶ γὰρ οἱ μηδὲν ἂν εἰπόντες αὐτοὶ βλάβοςφημον, ἄλλου γε λέγοντος χαίρουσιν ἀκούοντες. ἀφοβούμενοι πάντες, εἰκότως τῇ τῶν μετὰ ταῦτα ὄνειδῶν αἰσχύνῃ, τὸν τε προσίοντα ἀπὸ τῶν ἐναντίων κίνδυνον εὐρώστως ὑπέμειναν, καὶ θάνατον καλὸν εἶλοντο μᾶλλον ἢ βίον αἰσχρὸν.

ἢ. Ἄ μὲν οὖν κοινῇ πᾶσιν ὑπῆρχε τοῖςδε τοῖς ἀνδράσιν εἰς τὸ καλῶς ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, εἶρηται, γένος, παιδεία, χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων συνήθεια, τῆς ὅλης πολιτείας ὑπόθεσις· ἀ δὲ κατὰ φυλᾶς παρεκάλεσεν ἐκάστους εὐρώστους εἶναι, ταῦτ' ἤδη λέξω. ἠδῆσαν ἅπαντες Ἐρεχθεῖδαι τὸν ἐπώνυμον αὐτῶν Ἐρεχθεά, ἔνεκα τοῦ σῶσαι τὴν χώραν, τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ἰακινθίδας καλοῦσιν, εἰς προὔπτον θάνατον δόντα ἀναλῶσαι. αἰσχρὸν οὖν ἠγοῦντο τὸν μὲν ἀπ' ἀθανάτων πεφυκότα πάντα ποιεῖν ἔνεκα τοῦ τὴν πατρίδα ἐλευθερῶσαι, αὐτοὶ δὲ φανῆναι θνητὸν σῶμα ποιούμενοι περὶ πλείονος ἢ δόξαν ἀθάνατον. οὐκ ἠγνόουν Αἰγείδαι Θησέα τὸν Αἰγέως πρῶτον ἰσηγορίαν καταστησάμενον τῇ πόλει. δεινὸν οὖν ἠγοῦντο τὴν ἐκείνου προδοῦναι προαίρεσιν, καὶ τεθνᾶναι μᾶλλον ἠροῦντο ἢ καταλυομένης ² ταύτης παρὰ τοῖς Ἑλλήσι ζῆν φιλοψυχήσαντες. παρελήφesan Πανδιωνίδαι Πρόκνην καὶ Φιλομήλαν τὰς Πανδίω-

¹ ἠρτημένην, * ἢν οὐκ ἔ. ἀ. * τοῦ τάληθές δ.

² αὐτῆς

Ἐξαρέσασθαι] Ἐξαρέσασθαι inepte, nec ἐξαιέσασθαι placet. In farrag. IDEM.

Οὔτε ὁ μόνος τάληθές] Malim μόνος ὁ τάληθές, articulo transposito. IDEM.

ἢ. Ἄ δὲ κατὰ φυλᾶς—] Vid. Corsin. Fast. Attic. par. I. d. IV. §. 2. seq.

Τὸν ἐπώνυμον αὐτῶν] Eum heroem, a quo cognominati sunt. ἐπώνυμοι dicuntur hi decem, qui hic enumerantur, qui tribus nomina imposuerunt. WOLF.

Ἐρεχθεά] Cum ab Eumolpo Thrace bello peteretur, responsum est a vatibus, fore superiorem, si filias suas immolasset. Sic Codrus, sic Maecaria, Herculis filia, sic apud Romanos Decii perierunt, mendacis

illius et sanguinariis insidiis, qui hominum interitu delectatur. IDEM.

Ἄς Ἰακινθίδας] Suidas aliter, τὰς Ἰακίνθου τοῦ Λακεδαιμονίου θυγατέρας sic dici scribit. IDEM. Eo nomine dictae sunt, quod una ex iis Lusina nomine filia erat Hyacinthi ejusdam. Ideo non omnes erant Erechthei filiae. Haec ait Stephanus in Λουσία. PALMER. Vid. Meurs. Att. Lect. I. IV. c. XVIII.

Ἰσηγορίαν] Aequalitatem, par et aequum jus, hoc est, democratiam. WOLF.

Φιλοψυχήσαντες] Formidine mortis, in vita cupiditate. IDEM.

Πρόκνην] Vide metamorphoseos Ovidia-

νος θυγατέρας, ὡς ἐτιμωρήσαντο Τηρέα διὰ τὴν εἰς αὐτάς 1398
 ὕβριν. οὐ βιωτὸν οὖν ἐνόμιζον αὐτοῖς, εἰ μὴ συγγενεῖς ὄντες θυ-
 μὸν ἔχοντες ¹ ὅμοιον ἐκείναις φανήσονται, ἐφ' οἷς τὴν Ἑλλάδα
 εἰρων ὑβριζομένην. ἠκηκόεσαν ² Λεοντίδαι μυθολογουμένας
 τὰς Λεωκόρας, ὡς αὐτάς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς πολίταις ὑπὲρ
 τῆς χώρας. ὅτε δ' οὖν γυναῖκες ἐκείναι τοιαύτην ἔσχον ἀν-
 δρείαν, οὐ θεμιτὸν αὐτοῖς ὑπελάμβανον χεῖροσιν, ἀνδράσιν
 οὖσιν, ἐκείνων φανῆναι. ἐμέμνητο Ἀκαμαντίδαι τῶν ἐπῶν,
 ἐν οἷς Ὅμηρος ἔνεκα τῆς μητρός φησιν Αἰθρας Ἀκά-
 μαντα εἰς Τροίαν στεῖλαι. ὁ μὲν οὖν παντὸς ἐπειράτο κιν-
 δύνου τοῦ σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἔνεκα· οἱ δὲ τοὺς οἴκοι
 σύμπαντας ³ οἰκείους καὶ γονέας ἔνεκα τοῦ σῶσαι πῶς οὐκ

¹ ὅμοιον φανήσονται τὸν θυμὸν ἔχοντες ἐκείναις,

² Λεοντίδαι

³ Desunt οἰκείους καί.

nae lib. 6. IDEM.

τὰς Λεωκόρας] De his Pausanias in At-
 ticis, et Suidas in voce Λεωκόριον. IDEM.
 L. τὰς Λεῶ κόρας. TAYLOR.

Οὐ θεμιτὸν αὐτοῖς] Turpis est enim ex-
 probratio.

Vos etenim juvenes animos geritis mulie-
 bres,

Illaque virgo viri. WOLF.

Ἐνεκα τῆς μητρός] Homerus Ἰλιάδος γ'.
 [v. 143.]

Οὐκ οἶη, ἄμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὴ
 ἔπιπτο,

Αἰθρα Πιθέας θυγάτηρ, κλυμένη τε βοῶ-
 πιδι. IDEM.

Φαίδρας] Videtur ἀμάρτημα μνημονικόν.
 Aethra Acamantis avia fuit, Phædra ma-
 ter, quam Euripides in Hippolyto suo sus-
 pendio periisse tradit. Εὐριπίδου εἰς Ἐκά-
 βην σχολιαστής: Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἱ
 ἦσαν Ἀθηναῖοι τὸ γένος, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ
 Ἴλιον, οὐχ ἠγούμενοί τινων διὸ καὶ Ὅμηρος λέ-
 γει, τὴν Μενεστιά μόνον ἠγεῖσθαι τῶν Ἀθηναί-
 ων. ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀπολυτρωσιν τῆς Αἰθρας
 τοῦτους ἐστρατευκέναι φασίν. Ἑλληνας δὲ
 λέγει, διὰ τὸ αὐτὰς ἀπελθεῖν ἐκεῖσε, ὅπως,
 εἰ μὲν ἔλοιεν Ἕλληνας τὴν Τροίαν, λάφυρον αὐ-
 τὴν καὶ γέρας λάβωσιν. εἰ δὲ μὴ, κἂν λυτρώ-
 σασθαι δέξοις, ἡ δὲ Αἰθρα Θεσπίως μήτηρ, Ἀκά-
 μαντος μάμμη, Αἰγέως γυνή, Πιθέως θυγά-
 τηρ. Homeri item scholiastes εἰς τὴν γ' τῆς
 Ἰλιάδος βαψυλίαν: ὡς ἱστορεῖ Ἑλληνας, Πει-
 ρίθους καὶ Θεσπίου, ὁ μὲν Διὸς ἄν, ὁ δὲ Ποσει-
 δῶνος, συνένετο γαμήσει Διὸς θυγατέρας, καὶ
 ἀρπάσαντες τὴν Ἑλένην, κορυβήνεαν, παρακα-
 ταπίδωνται εἰς Ἀφιδναν τῆς Ἀττικῆς, Αἰθρα,
 τῆ Πιθέως μὲν θυγάτηρ, μητρί δὲ Θεσπίως.
 καὶ οὕτως εἰς ἄθω παραγίνονται ἐπὶ τὴν Περ-

σεφῶν. οἱ δὲ Διόσκουροι, μὴ ἀπολαμβάνοντες
 τὴν ἀδελφὴν, τὴν Ἀττικὴν σύμπασαν πορθῶ-
 σιν, Αἰθραν δ' αἰχμαλωτίζουσιν. IDEM. Hu-
 jus rei nulla prorsus mentio apud Home-
 rum, illisque Homericis quæ exstant.
 Phædræ quidem Odys. A. aliqua mentio
 est, sed nihil ad præsentem locum. In
 Thesaur. Crit. Grut. par. II. dec. I. c. X.
 I. HARTUNG. Nusquam apud Homerum
 hoc tempore Acamantis filii Thesei men-
 tio est: meminit ille Acamantis f. Eüsso-
 ri II. Z. Acamantis Asiadae II. M. Aca-
 mantis f. Antenoris II. Π. Sed illi nihil ad
 nostrum. Deinde Phædra Thesei uxor
 nunquam Trojam adducta est, quippe que
 mortem sibi ipsa ante Trojanam expeditio-
 nem conscivit, ut ex Euripid. Hippolyt.
 notum est: nedum illa mater Acamantis
 fuit: ortus ille Ariadna est, Phædræ so-
 rore, teste brevium schol. auct. Odys. A.
 330. Estne ergo Αἰθρας, hoc loco, quod
 Hervagiana editio exhibet, legendum?
 Equidem id mallet. Eam Trojam cum
 Helena esse asportatam ex Plut. in Thes.
 et enarr. vet. ad Euripid. Hecub. v. 125.
 edocti sumus. Sed ita alia nascetur dif-
 ficultas. Aethra enim non mater sed avia
 Acamantis fuit: manebit præterea prior
 de Acamante Trojam profecto et ab Home-
 ro commemorato. Quid vero his faciemus?
 Subvereri dudum cœpi, ne orator, sive is
 Demosthenes, seu quis alius fuerit, me-
 moriæ vitio tribuerit Homero, quod in re-
 liquis Trojani belli scriptoribus sæpe le-
 gerat. Illi Acamanta cum Demophoonte
 fratre militiæ Trojanæ adscribunt, liberat-
 seque aviam Aethram affirmant. V. Quint.
 Smyrn. l. XIII. v. 496. Observ. l. II. c.
 XXVI. P. R. WESSELIING.

ἡμελλον πάντα κίνδυνον ὑπομένειν; οὐκ ἐλάμβανεν Οἰνεΐδας, ὅτι Κάδμου μὲν Σεμέλη, τῆς δὲ υἱὸν ὄντα, ὃν οὐ πρόβρον ἐστὶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοῦδε τοῦ τάφου, τοῦ δὲ Οἰνεὺς γέγονεν, ὃς ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐκαλεῖτο. κοινοῦ δ' ὄντος ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι τοῦ παρόντος κινδύνου, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπάσαν ὄντο δεῖν ἀγωνίαν ἐκτίναί. ἤδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυτῶν ἀρχηγόν, τὰ μὲν ὡς ἐστὶ δράκων, τὰ δ' ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος, λεγόμενον οὐκ ἄλλοθεν ποθεῖν, ἢ τῷ τὴν σύνεσιν¹ αὐτοῦ προσομοιοῦν ἀνθρώπῳ, τὴν ἀλκὴν δὲ δράκοντι. ἄξια δὴ τούτων πρᾶττειν ὑπελάμβανον αὐτοῖς προσήκειν. ἐμέμνητο Ἰωποδοῦντίδαι τῶν Ἀλώπης γάμων, ἐξ ὧν Ἰωποδῶν ἔφυ, καὶ τὸν ἀρχηγὸν ἤδεσαν ὧν, τὸ πρόβρον φυλάττων ἐγὼ τῷδε τῷ καιρῷ, τὸ σαφὲς εἰπεῖν

1399 ὑπερβαίνω. ἄξια δὴ τούτων ὄντο δεῖν προσήκειν ποιοῦντες ὀφθῆναι. οὐκ ἐλάμβανεν Αἰαντίδας, ὅτι τῶν ἀριστείων στερηθεὶς Αἴας ἀβίωτον ἑαυτῷ ἠγήσατο τὸν εἶον. ἠνίκ' οὖν ὁ δαίμων ἄλλω τὰριστεῖα ἐδίδου, τότε τοὺς ἐχθροὺς ἀμνόμενοι τεθνᾶναι δεῖν ὄντο, ὡς τε μηδὲν ἀνάξιον αὐτῶν παθεῖν. οὐκ ἠμνημόνουν Ἀντιοχίδαι Ἡρακλέους ὄντα Ἀντίοχον. δεῖν οὖν ἠγήσαντο ἢ ζῆν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων ἢ τεθνᾶναι καλῶς.

Ζ. Οἱ μὲν οὖν ζῶντες οἰκεῖοι τούτων ἔλεεινοί, τοιούτων ἀνδρῶν ἐστερημένοι καὶ συνηθείας πολλῆς καὶ φιλανθρώπου διεξευγμένοι, καὶ τὰ τῆς πατρίδος πράγματ' ἔρημα καὶ δακρύων καὶ πένθους πλήρη. οἱ δὲ εὐδαίμονες τῷ δικαίῳ λογισμῷ, πρῶτον μὲν ἀντὶ μικροῦ χρόνου πολὺν καὶ τὸν ἅπαντα εὐκλειαν² ἀγῆρω καταλείπουσιν, ἐν ᾗ καὶ

¹ * αὐτὸν

² ἀγῆραν

Ἐπιτάφιος. Ὅτι Κάδμου μὲν Σεμέλη] M. Κάδμου μὲν Σεμέλην, ut sibi constat constructio: aut v. 2. τῆς δὲ υἱός ἐστιν. WOLF.

Τῆς δ' υἱὸν ὄντα ὄν] Bacchum scilicet, quia pollui Dii superi et immortales putabantur ea mentione: sicut postea τῶν Ἀλώπης γάμων paucis meminit, quia inter nuptias et funus summum est dissidium. Suidas Alopen Cereyonis filiam esse scribit, e qua Neptunus Hippothoontem procreavit, tribus Hippothoontiae Eponymum. IDEM.

Ἀμφοτέραις] Athenis et Thebis propter Bacchum ibi natum. IDEM.

Λεγόμενος] M. λεγόμενον. Refertur enim ad ἀρχηγόν. os pro on saepe scribitur, ob confusionem characterum. IDEM.

Δεῖν προσήκειν] Alterutrum abundat. IDEM.

ἠγήσατο] ἠγίσσατο lego. In farrag. F. ἠνήσατο, inficias iuit. IDEM.

Ἄλλω] Φιλίππῳ. IDEM.

θ'. Οἱ δὲ δαίμονες] Lego cum Bruciolo εὐδαίμονες. Intelligendi autem sunt in pugna interfecti. IDEM.

Πολὺν καὶ τὸν ἅπαντα] Mendosa videtur lectio, nec tamen occurrit, quo pacto sit restituenda. Sententia quidem plana est,

παῖδες οἱ τούτων ὀνομαστοὶ ¹ τραφήσονται, καὶ γονεῖς οἱ τούτων περιβλεπτοὶ γηροτροφήσονται, παραψυχὴν τῷ πένθει τῆν τούτων εὐκλειαν ἔχοντες· ἔπειτα νόσων ἀπαθεῖς τὰ σάματα καὶ λυπῶν ἀπειροὶ τὰς ψυχὰς, αἷς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζήλῳ τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν. οὐς γὰρ ἀπασα μὲν ἢ πατὴρ θάπτει δημοσίᾳ, κοινῶν δ' ἑπαίνων μόνοι τυγχάνουσι, ποδοῦσι δ' οὐ μόνον οἱ συγγενεῖς καὶ πολῖται, ² ἀλλὰ πᾶσαν ὅσῃν Ἑλλάδα χρῆ προσειπεῖν, συμπεπένθηκε δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης τὸ πλεῖστον μέρος, πῶς οὐ χρῆ τούτους εὐδαίμονας νομίζεσθαι; οὐς παρῆδρους εἰκότως ἂν τις φῆσαι τοῖς κάτω θεοῖς εἶναι, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχοντας τοῖς προτέροις ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐν μακάρων 1400 νήσοις. οὐ γὰρ ἰδῶν τις οὐδὲ περὶ ἐκείνων ταῦτ' ἀπήγγελεν, ἀλλ', οὐς οἱ ζῶντες ἀξίους ὑπειλήφαμεν τῶν ἀνω τιμῶν, τούτους τῇ δόξῃ καταμαντευόμενοι κακῆεὶ τῶν αὐτῶν τιμῶν ἠγούμεθ' ³ αὐτοὺς τυγχάνειν.

ἰ. Ἔστι μὲν οὖν ἴσως χαλεπὸν τὰς παρούσας συμφορὰς λόγῳ κουφίσαι· δεῖ δ' ὅμως πειραῖσθαι καὶ πρὸς τὰ παρηγοροῦντα τρέπειν τὴν ψυχὴν, ὡς τοὺς τοιούτους ἀνδρας γεγονότας καὶ πεφυκότας ⁴ αὐτοὺς ἐκ τοιούτων ἐτέρων καλὸν ἔστι τὰ δεινὰ εὐσχημονέστερον τῶν ἄλλων φέροντας ὀραῖσθαι, καὶ πάσῃ τύχῃ χρωμένους ὁμοίους εἶναι. καὶ γὰρ ἐκείνοις ταῦτ' ἂν εἴη μάλιστ' ἐν κόσμῳ καὶ τιμῇ, καὶ πάσῃ τῇ πόλει καὶ τοῖς ζῶσι ταῦτ' ἂν ἐνέγκοι πλείστην εὐδοξίαν. χαλεπὸν πατρὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆναι καὶ ἐρήμοις εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων· σερμῶν δέ γε ἀγῆρως τιμὰς καὶ μνήμην ἀρετῆς δημοσίᾳ κτησαμένους

¹ γαρήσονται² ἀλλὰ καὶ πᾶσα, ὅσῃν³ αὐτοῖς⁴ αὐτοὺς καὶ πεφυκότας ἐκ

quam, neglectis verbis, in vertendo sequendam duxi. IDEM.

Γαρήσονται] Omnino legendum est τραφήσονται. Loquitur enim de alendis pueris atque etiam parentibus eorum qui in bello ceciderant, sicut more sequitur: καὶ γονεῖς οἱ τούτων περιβλεπτοὶ γηροτροφήσονται. ORROBERTUS.

Πᾶσαν ὅσῃν] Lego πᾶσα, omnis, quae appellari Gracia meretur: perstringi videtur, qui a Philippi steteret partibus, tanquam Barbari. WOLF.

Τοῖς προτέροις ἀγαθοῖς] Ut Æacus, de quo Isocrates in Evagora, Minos, Rhadamanthus, etc. IDEM.

Οὐ γὰρ ἰδῶν τις] Tali occupatione perquam opportuna utitur Isocrates in Nicole de Monarchia Jovis, et in oratione contra sophistas, de Deorum apud Homerum deliberationibus. IDEM.

Τῶν ἀνω τιμῶν] Honoribus apud superos, id est, in terris. Nam, ut nobis Dii, sic nos in Elysio campo degentibus superis sumus. IDEM.

ἐπιδεῖν, καὶ θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἡξιωμένους ἀθανάτων.
 λυπηρὸν παισὶν ὀρφανοῖς γεγενῆσθαι πατρός· καλὸν δέ γε
 κληρονομεῖν πατρώας εὐδοξίας. καὶ τοῦ μὲν λυπηροῦ τούτου
 τὸν δαίμονα αἴτιον εὐρήσομεν ὄντα, ᾧ φύντας ἀνθρώπους
 εἴκειν ἀνάγκη· τοῦ δὲ τιμίου καὶ καλοῦ τὴν τῶν ἐδελησάν-
 των καλῶς ἀποθνήσκειν αἴρεσιν.

ιά. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐχ ὅπως πολλὰ λέξω, τοῦτ' ἐπεσκε-
 ψάμην, ἀλλ' ὅπως τάληθῆ· ὑμεῖς δὲ ἀποδυράμενοι, καὶ
 τὰ προσήκοντα ὡς χρὴ καὶ νόμιμα ποιήσαντες, ἀπιτε.

Αἴρεσιν] M. ἀρετὴν, αὐτ προαίρεσιν. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Pag.
ed.
Reisk.
1401

Α. ἌΛΛ' ἔπειδήπερ ἀκούειν βούλει τοῦ λόγου, δείξω σοι καὶ ἀναγνώσομαι. δεῖ δέ σε τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ πρώτον εἰδέναι. βούλεται μὲν γὰρ ὁ τὸν λόγον ποιῶν, ἐπαινεῖν Ἐπικράτην, ὃν ᾤετο, πολλῶν καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν ὄντων νέων ἐν τῇ πόλει, χαριέστατον εἶναι, καὶ πλεῖον τῇ συνέσει προέχειν ἢ τῷ κάλλει τῶν ἡλικιωτῶν. ὁρῶν δ', ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὰ πλεῖστα τῶν ἐρωτικῶν συνταγμάτων αἰσχρῆν μᾶλλον ἢ τιμὴν περιάπτοντα τούτοις, περὶ ὧν ἐστὶ γεγραμμένα, τοῦτο ὅπως μὴ πείσεται, πεφύλακται· καὶ, ὅπερ καὶ πεπεῖσθαι φησι τῇ γνώμῃ, τοῦτο καὶ γέγραφεν, ὡς δίκαιος ἐραστῆς οὔτ' ἂν ποιήσειεν οὐδὲν αἰσχρὸν, οὔτ' ἀξιώσειεν. ὁ μὲν οὖν, ὡς περ εἰ μάλιστα ἂν ἐρωτικὸν λάβεις τοῦ λόγου, περὶ τούτ' ἐστίν· ὁ δ' ἄλλος λόγος τὰ μὲν αὐτὸν ἐπαινεῖ τὸν νεανίσκον, τὰ δὲ αὐτῷ συμβουλεύει περὶ παιδείας τε καὶ προαιρέσεως τοῦ εἴου. πάντα δὲ ταῦτα γέγραπται τὸν τρόπον, ὃν τις ἂν εἰς βιβλίον κατάδοιτο. τοῖς μὲν γὰρ λεκτικοῖς τῶν λόγων ἀπλῶς καὶ ὁμοίως, οἷς ἂν ἐκ τοῦ παραχρῆμά τις εἴποι, πρέπει γεγράφθαι· τοῖς δ' εἰς τὸν πλείω χρόνον τεθησομένοις ποιητικῶς καὶ περιττῶς ἀρμόττει συγκεῖσθαι. τοὺς μὲν γὰρ, πιθανοὺς, τοὺς δὲ, ἐπιδεικτικούς, εἶναι προσήκει. ἴν' οὖν μὴ παρὰ τὸν

Α. Ὁ δ' ἄλλος] Legendum est, et non αλλοις. ONSORÆUS.

Δεκτικοῖς] Lego cum Bruciolo λεκτικῶς, etsi λεκτοῖς mallet. Vocat autem λεκτοῦς, ut opinor, λόγου, auditoriis, aut etiam iudiciis, non lectioni, comparatos. WOLF.

Ποιητικῶς καὶ περιττῶς] Poemati similes et exquisitum in modum confectas esse. IDEM.

Τοὺς μὲν γὰρ πιθανοὺς, τοὺς δ' ἐπιδεικτικούς εἶναι προσήκει] Πιθανοὺς, S. τοὺς λεκτικούς, id est, δικαιοῦς, ἐπιδεικτικούς, (nam ἀποδεικτικούς; prave legitur) S. τοὺς ἐγκω-

μιστικούς. Sic Isocrates in Panegyrico prava de orationibus vulgi iudicia reprehendens: καὶ τοσοῦτον, inquit, διημαρτήκασιν, ὥστε τοὺς πρὸς ὑπερβολὴν πεποιημένους πρὸς τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ τῶν ἰδίων συμβολαίων σκοποῦσιν, ὡς περ ὁμοίως ἀμφοτέρους δεόν ἔχειν, ἀλλ' οὐ τοὺς μὲν ἀσφαλῶς, τοὺς δ' ἐπιδεικτικῶς, id est: Ac in tanto errore versantur, ut orationes summo studio elaboratas cum forensibus privatarum rationum conflictatiunculis conferant: quasi vero eas inter sese oporteat esse similes, ac non huc securitati, illa ostentationi servire debeant. IDEM.

1402 λόγον σοι λέγω, μηδὲ ἄπερ γινώσκω περὶ τούτων αὐτὸς διεξίω, πρόσχε', ὡς αὐτοῦ τοῦ λόγου ἤδη ἀκουσόμενος, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἤκει, ὃν ἠβουλήθη ἀκούειν, Ἐπικράτης.

β'. Ὅρῶν ἐνίους τῶν ἐρωμένων τε καὶ κάλλους μετεσχηκότων, οὐδετέρα δὴ τῶν εὐτυχιῶν τούτων ὀρθῶς χρωμένους, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ τῆς ὄψεως εὐπρεπείᾳ σεμνυνομένους, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐραστάς ὀμιλίαν δυσχεραίνοντας, καὶ τοσοῦτον διημαρτηκότας τοῦ τὰ βέλτιστα κρίνειν, ὥστε, διὰ τοὺς λυμαιομένους τῷ πράγματι καὶ ¹ [πρὸς] τοὺς μετὰ σωφροσύνης πλησιάζειν ἀξιούοντας ² δυσκόλως διακειμένους, ἠγησάμην τοὺς μὲν τοιούτους οὐ μόνον αὐτοῖς ἀλυσιτελῶς ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις μοχθηρὰς συνηθείας ³ ἐργάζεσθαι· τοῖς δὲ καλῶς φρονοῦσιν οὐκ ἐπακολουθητέον εἶναι τῇ τούτων ἀπονοίᾳ· μάλιστα μὲν ἐνδυμουμένοις, ὅτι, τῶν πραγμάτων οὔτε καλῶν οὔτ' αἰσχρῶν ἀποτόμως ὄντων, ἀλλὰ παρὰ τοὺς χρωμένους τὸ πλεῖστον διαλλαττόντων, ἄλογον μιᾷ γνώμῃ περὶ ἀμφοτέρων χρῆσθαι· ἔπειθ', ὅτι πάντων ἀτοπώτατόν ἐστι, ζηλοῦν μὲν τοὺς πλείστους φίλους καὶ βεβαιωτάτους ἔχοντας, ἀποδοκιμάζειν δὲ τοὺς ἐραστάς, ὃ μόνον ἴδιον ⁴ ἔθος οὐχ ἄπασιν, ἀλλὰ τοῖς καλοῖς καὶ σώφροσιν οἰκειοῦσθαι πᾶσιν· ἔτι δὲ τοῖς μὲν μηδεμίαν πω τοιαύτην φιλίαν ἐωρακόσι καλῶς ἀποβᾶσαν,

¹ Absunt unci.

² δυσκόλως * ἐρᾶσθαι διακειμένους

³ ἐνεργάζεσθαι

⁴ * ἔθος

[Ἀπογινώσκω] * Ἀπερ γινώσκω lege cum Bruciolo. IDEM.

Πρόσχε[ω];] Lege πρόσχε, ὡς. et postea v. 3. pro ἂν ἠβουλήθη lege ὃν ἠβουλήθη. post Ἐπικράτην v. 3. interpungito. IDEM.

β'. Οὐ μόνον αὐτοῖς] Αὐτοῖς. et postea, v. 13. pro ἐργάζεται, ἐργάζεσθαι. IDEM.

Μιᾷ γνώμῃ περὶ ἀμφοτέρων χρῆσθαι] Hoc est, vel honestis vel turpibus de rebus iudicare sine consideratione circumstantiarum. Sed haec sententia de rebus mediis, quae Graeci μέσα καὶ ἀδιάφορα nominant, intelligenda est. Nam ut virtute male uti nemo potest, (cum primum enim a recto, id est, medio, deflexerit, desinit esse virtus, vitiique sortitur nomen) sic nec vitio bene quisquam; at vino, conjugio, amore, bello, eruditione, eloquentia, et quae sunt hujus generis aliis rebus, quae sunt δυνάμεις, ὄργανα, τέχναι, et recte uti et abuti queas. In hanc sententiam Isocrates in Panathenaico. Rerum ipsa-

rum natura, inquit, neque prosunt, neque obsunt nobis: sed hominum usus atque actiones cause nobis omnium eorum sunt, quae a rebus proveniunt. Graeca sic habent: οὐχ αἱ φύσεις αἱ τῶν πραγμάτων οὔτ' ὠφελοῦσιν, οὔτε βλάπτουσιν ἡμᾶς· ἀλλ' αἱ τῶν ἀνθρώπων χεῖρεις καὶ πράξεις ἀπάντων ἡμῶν αἰτίαι τῶν συμβαινόντων εἰσὶ. IDEM.

Οἷς μόνον ἴδιον ἔθος] Quibus duntaxat peculiaris hic mos insitus est, ut non omnes, sed boni et honesta ingenia sibi concilient. Aldinum exemplar habet ὃ μόνον pro οἷς. Potest etiam sic exponi: nec verbis, nec sententia repugnante. quibus solis, nec iis tamen omnibus, sed bonis et honestis duntaxat, proprius mos conciliari solet. ἴδιον ἔθος, S. τῶν ἐρωμένων. animi amatorum solis honestis amatoribus ita sunt dediti, ut eorum proprii esse videantur. In quam sententiam Aeschines in Timarchum, et Lucianus in Amoribus, et alii passim plura disserunt, quam bonis moribus expedit.

ἢ σφόδρα κατεγνωκόσιν αὐτῶν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθεῖεν σωφρό-
 νως τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὀμιλεῖν, ἴσως οὐκ ἄλογον ταύτην
 ἔχειν τὴν διάνοιαν, τοῖς δ' ὡς περ σὺ διακειμένοις, καὶ μήτε
 παντάπασιν ἀνηκόοις οὖσιν, ὅσαι δὴ χρεῖαι δι' ἔρωτος χωρὶς
 αἰσχύνῃς ἠῤῥῆθησαν, καὶ μετὰ τῆς ἀκριβεστάτης εὐλα- 1403
 βείας τὸν ἄλλον χρόνον βεβιωκόσιν, οὐδ' ὑποψίαν ἔχειν
 εὐλογον, ὡς ἂν τι πράξειαν αἰσχρόν. διὸ δὴ καὶ μᾶλλον
 ἐπῆρθη τούτου γράψαι τὸν λόγον, ἠγούμενος δυοῖν τοῖν
 καλλίστοις οὐ διαμαρτήσεσθαι. τὰ μὲν γὰρ ὑπάρχοντά
 σοι ἀγαθὰ διελθὼν, ἅμα σέ τε ζηλωτὸν καὶ ἑμαυτὸν οὐκ
 ἀνόητον ἐπιδείξειν ἐλπίζω, εἴ σε τοιοῦτον ὄντα ἀγαπῶ·
 συμβουλεύσας δ' αἰ μάλιστα κατεπέιγει, νομίζω τῆς μὲν
 εὐνοίας τῆς ἐμῆς δείγμα, τῆς δὲ κοινῆς φιλίας ἀφορμὴν
 ἀμφοτέροις εἰσοίσειν. καίτοι μ' οὐ λέληθεν, ὅτι χαλεπὸν
 μὲν ἔστι, καὶ τὴν σὴν φύσιν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων διελ-
 θεῖν· ἔτι δὲ ἐπικινδυνότερον τὸν συμβουλεύειν μέλλοντα
 αὐτὸν ὑπεύθυνον τῷ πεισθέντι καταστήσασθαι. ἀλλὰ νομίζω
 τοῖς μὲν δικαίως ἐγκωμίων τυγχάνουσι περιγενέσθαι τῆς
 τῶν ἐπαινούτων δυνάμεως προσήκειν, τῇ τῆς ἀληθείας
 ὑπερβολῇ· τῆς δὲ συμβουλῆς οὐ διαμαρτήσεσθαι, συνειδῶς,
 ὅτι διὰ μὲν ἀνοήτων καὶ παντελῶς ὑπ' ἀκρασίας διεφθαρ-
 μένων, οὐδὲ τῶν κατ' ὑπερβολὴν ὀρθῶς βουλευθέντων οὐδὲν
 ἂν καλῶς ἐξενεχθεῖη, διὰ δὲ τῶν σωφρόνως καὶ καθαρῶς
 ζῆν αἰρουμένων, οὐδὲ τὰ μετρίως ἐσκεμμένα διαμαρτάνε-
 σθαι πέφυκε.

γ'. Ταὺς μὲν οὖν ἐλπίδας ἔχων τοιαύτας, ἐγχειρῶ τῷ
 λόγῳ· ἠγοῦμαι δὲ πάντα ἂν ὁμολογήσαί μοι τοῖς τηλι-

IDEM.

Κατεγνωκόσιν αὐτῶν] Qui consilii suae in-
 continentia, se abstinere a flagitio data
 occasione, non posse sperant, de quibus
 illud usurpari queat, ὅτι προφάσεως δέεται
 μῖνον ἢ πονηρία, Improbitali nihil decesse
 prater occasionem. Sed prudenter Cyrus
 apud Xenophontem: εἰδὲ σοὶ συμβουλεύω,
 inquit, ὃ λέγασθα, ἐν τοῖς καλοῖς τὴν ὄψιν
 ἐνδιατρέβειν. ὡς τὸ μὲν πῦρ τοῖς ἀπτομένους
 καίει, εἰ δὲ καλοὶ καὶ τοῖς ἀπαθεν θεαμένους
 ἐφάπτωσιν, ὥστε αἰθεῖσθαι τῷ ἔρωτι. Tibi
 etiam, Araspa, suadeo, ne in formoso facie
 defigas oculos: Nam ignis tungentes urit:
 ac formosi etiam eos, qui eminus spectant, itu
 succendunt, ut amore ardeant. Recte igitur

Hebræus sapiens: " Qui periculum a-
 mat," inquit, " dignus est, qui in eo pe-
 reat." IDEM.

Ἐποψίαν ἔχειν] Ἐπόπτους γενέσθαι, su-
 spectos haberi de turpitudine. IDEM.

Ἀνόητον] Lego οὐκ ἀνόητον. IDEM.

Τὸν συμβουλεύειν μέλλοντα] Malim cum
 Bruciolo τὸ συμβουλεύειν, μέλλοντα αὐτὸν
 ὑπεύθυνον. Snsor obnoxius est consultori
 ad præstandum consilii eventum. Iniquis-
 sima certe lex, si transferatur et ad ea
 negotia, in quibus fortuna dominatur, mo-
 rum quidem præcepta minus periculosa
 sunt. IDEM.

Τὰ μετρίως] Lego οὐδὲ τὰ μετρίως. IDEM.
 Οὐσοφροῦς.

κούτοις μάλιστα καθήκειν, κάλλος μὲν ἐπὶ τῆς ὄψεως, σωφροσύνην δ' ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀνδρίαν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων, χάριν δὲ ἐπὶ τῶν λόγων διατελεῖν ἔχοντας. ὦν τὰ μὲν τῆς φύσεως οὕτω καλῶς ἢ τύχη σοι παραδέδωκεν, ὥστε

1404 *περίβλεπτον καὶ θαυμαζόμενον διατελεῖν*. τὰ δ' αὐτὸς παρὰ τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τοῦτο προαγαγὼν ἤκεις, ὥστε μηδὲν ἂν σοι τῶν εὖ φρονούντων ἐπιτιμῆσαι. καίτοι χρῆ τὸν τῶν μεγίστων ἐπαίνων ἄξιον, ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν ἠγαπημένον φαίνεσθαι· παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις, τὰ μὲν δι' αὐτὸν, τὰ δὲ διὰ τὴν τύχην θαυμάζεσθαι. καθόλου μὲν τοίνυν τῶν ὑπαρχόντων σοι πρὸς ἀρετὴν ἴσως ὕστερον ἀρμόττει τὰ πλείω διελθεῖν· ἀ δ' ἐκάστου τούτων ἐγκώμια εἰπεῖν ἔχω, ταῦτα δηλῶσαι πειράσομαι μετ' ἀληθείας.

δ'. Ἀρξομαι δὲ πρῶτον ἐπαινεῖν, ὅπερ πρῶτον ἰδοῦσιν ἀπασίν ἐστι γυνῶναί σου τὸ κάλλος, καὶ τούτου τὸ χρῶμα, δι' οὗ καὶ τὰ μέλη καὶ ὅλον τὸ σῶμα φαίνεται. ᾧ τίν' ἂν ἀρμόττουσαν εἰκόνα ἐνέγκω, σκοπῶν οὐχ ὀρῶ· ἀλλὰ παρίσταταί μοι δεῖσθαι τῶν ἀναγνόντων τόνδε τὸν λόγον, σὲ θεωρῆσαι καὶ ἰδεῖν, ἵνα συγγνώμης τύχω μηδὲν ὅμοιον ἔχων εἰπεῖν αὐτῷ. τῷ γὰρ εἰκάσειέ τις ¹ θνητὸν, ὃ ἀθάνατον τοῖς ἰδοῦσιν ἐργάζεται πόθον, καὶ ὀρώμενον οὐκ ἀποπληροῖ, καὶ μεταστὰν μνημονεύεται, καὶ

¹ θνητῶν

γ'. Μάλιστα κατεπιεῖν] *Lege πρέπειν, ac potius καθήκειν. Isocrates in Evagora: παῖς μὲν γὰρ ἂν, ἔσχε κάλλος καὶ ῥάμην καὶ σωφροσύνην, ἅπερ τῶν ἀγαθῶν προπεδέστατα τοῖς πηλικιούτοις ἐστὶ. Nam in puerili aetate forma floruit et robore et modestia, quae dotes eam aetatem in primis decet. WOLF.*

Παρὰ τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τοῦτο προαγαγὼν ἤκεις] *Pro προάγαγες: tua diligentia eo exaristi. ἤκεις, pro quo alias τυγχάνεις dicunt. IDEM.*

Οὐχ ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν, etc. θαυμάζεσθαι:] *Si interrogationis notam verbo apponas, tolerari negatio potest, quam Bruciolus omisit, fortasse quod ἀγαπιστικώτερος ὁ λόγος διὰ τῆς ἐρωτήσεως videretur. quanquam Isocrates etiam interrogationibus in encomiis utitur, praesertim in conclusionibus aliquorum locorum. IDEM.*

Ἰπὸ μὲν τῶν θεῶν] *Plerumque congruent hominum iudicia cum fortunae favore. Ac ita oportere fieri praecipit Maunilius Astrologus, de fatali necessitate scribens*

sapientissimis versibus, quos adscribere placet:

Nec tamen hac ratio facinus defendere pergit:

Virtutemve suis fraudare in praemia donis. Nam neque mortiferas quisquam minus oderit herbas,

Quod non arbitrio veniunt, sed semine certo:

Gratia nec levior tribuetur dulcibus escis, Quod natura dedit fruges, non ulla voluntas.

Sic hominum menti tanto sit gloria major, Quod caelo gaudente venit: rursusque nocentes

Oderimus magis in culpam poenamque creatos.

Nec refert, scelus unde cadat, scelus esse futendum.

Hoc quoque fatale est, sic ipsum expendere fatum.

IDEM.

δ'. Θνητὸν, ὄν:] *Θνητῶν, ὄ. IDEM.*

τὴν τῶν θεῶν ἀξίαν ἐπ' ἀνθρώπου ¹ φύσιν ἔχει, πρὸς μὲν τὴν εὐπρέπειαν ἀνθρώρον, πρὸς δὲ τὰς αἰτίας ἀνωπονήτον; ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ταῦτ' ἐστὶν αἰτιάσασθαι πρὸς τὴν σὴν ὄψιν, ἃ πολλοῖς ἤδη συνέπεσε τῶν κάλλους μετασχόντων. ἢ γὰρ διὰ βραδυμίαν τοῦ σώματος, ἅπασαν συνετέραξαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐπρέπειαν, ἢ δι' ἀτύχημά τι καὶ τὰ καλῶς πεφυκότα συνδιέβαλον αὐτῷ· ὧν οὐδενὶ τὴν σὴν ὄψιν εὕροισμεν ἀν' ἐνοχον γεγεννημένην. οὕτω γὰρ σφόδρα ἐφυλάξατο πάσας τὰς τοιαύτας κήρας, ὅστις ποτ' ἦν θεῶν ὁ τῆς 1405 σῆς ὄψεως προνοηθεῖς, ὥστε μηδὲν μέμψεως ἀξίον, τὰ δὲ πλεῖστα περιβλεπτά σου καταστήσαι. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν ὀρωμένων, ἐπιφανεστάτου μὲν ὄντος τοῦ προσώπου, τούτου δὲ αὐτοῦ τῶν ὀμμάτων, ἔτι μᾶλλον ἐπεδείξατο τὴν εὐνοίαν, ἣν εἶχεν εἰς σέ, τὸ δαιμόνιον. οὐ γὰρ μόνον πρὸς τὸ τὰ κατεπεύγονθ' ὄρᾳν αὐτάρκη παρέσχεται, ἀλλ', ἐνίῳ οὐδ' ἐκ τῶν πραττομένων γιγνωσκομένης τῆς ἀρετῆς, ² σοῦ διὰ τῶν τῆς ὄψεως σημείων τὰ κάλλιστα τῶν ἡβῶν ἐνεφάνισε, πρᾶον μὲν καὶ φιλόανθρωπον τοῖς ὀρῶσι, μεγαλοπρεπῆ δὲ καὶ σεμνὸν τοῖς ὀμιλοῦσιν, ἀνδρεῖον δὲ καὶ σώφρονα πᾶσιν ἐπιδείξας· ὃ καὶ μάλιστα' ἀν' τις θαυμάσειε. τῶν γὰρ ἄλλων ἐπὶ μὲν τῆς πρᾶότητος ταπεινῶν, ἐπὶ δὲ τῆς σεμνότητος αὐθαδῶν ὑπολαμβανομένων, καὶ διὰ μὲν τὴν ἀνδρίαν θρασυτέρων, διὰ δὲ τὴν ἡσυχίαν ἀβελτέρων εἶναι δοκούντων, τσαυτάς ὑπεναντιώσεις πρὸς ἀλληλα λαβῶσα ἢ τύχη πρὸς τὸ δέον ἅπανθ' ὁμολογούμενα ἀπέ-

¹ φύσεως² σοι

Πολυῖς ἦεν] Πολυῖς ἄλλως ἦεν. IDEM.
 Διὰ βραδυμίαν] Propter ignaviam. Cogita, num potius legendum videatur δι' ἀβρυθμίαν, propter indecora lineamenta malamque proportionem, aut etiam gestus et motus corporis indecoros. βραδυμία, εὐρυθμία, εὐρυθμία, ἀβρυθμία, ἀβρυθμία. IDEM.

Συνετέραξαν] Συνετέραξαν. IDEM.

Συνδιέβαλον αὐτῷ] Id est, διέβαλον, σὺν τῷ ἀτύχηματι. IDEM.

Κατεπεύγονθ' ὄρᾳν] Κατεπεύγονθ', necessaria, urgentia, hoc est, oculi non videndi modo usum tibi praebent. IDEM.

Γιγνωμένης] Γιγνωσκομένης τῆς ἀρετῆς. IDEM.

Τσαυτάς ὑπεναντιώσεις πρὸς ἀλληλα λαβῶσα ἢ τύχη] Id est, cum vitia virtutibus proxima sint: unde fit, ut locus repre-

hensionis facillime detur. Hinc sunt illa Ciceronis in partitionibus, de cavendis iis vitiis, quae virtutem videntur imitari. ' Nam et prudentiam (inquit) malitia, et temperantiam immunitas in voluptatibus aspernandis, et magnitudinem animi superbia in amicos extollendis, et despicientia in contemnendis honoribus, et liberalitatem effusio, et fortitudinem audacia imitatur, et patientiam duritia immanis, et iustitiam acerbitas, et religionem superstitio, et lenitatem mollitia animi, et verecundiam timiditas, et illam disputandi prudentiam concertatio captatioque verborum, et hanc oratoriam vim inanis quaedam profluentia loquendi: Studiis autem bonis similia videntur ea, quae sunt in eodem genere nimia.' IDEM.

δωκεν, ὡς περ εὐχὴν ἐπιτελοῦσα, ἢ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἐπιδείξαι βουληθεῖσα, ἀλλ' οὐ θνητὴν, ὡς εἴθιστο, φύσιν ἰστάσα. εἰ μὲν οὖν οἷόν τ' ἦν ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ τοῦ κάλλους τοῦ σοῦ, ἢ τοῦτο ἦν μόνον τῶν σῶν ἀξιώβαινον, οὐδὲν ἂν παραλιπεῖν ὠόμεθα δεῖν ἐπαινοῦντες τῶν προσόντων σοι· νῦν δὲ δέδοικα μὴ πρὸς τὰ λοιπὰ ἀπειρηκόσι χρησάμεθα τοῖς ἀκροαταῖς ¹ καὶ περὶ τούτου μάτην τερθρευώμεθα. πῶς γὰρ ἂν τις ὑποβάλῃ τῷ λόγῳ τὴν σὴν ὄψιν, ἥς μὴδ' ἀτέχνη πεποίηται τῶν ἔργων τοῖς ἀρίστοις δημιουργοῖς δύναται ὑπερτεῖναι; καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν. τὰ μὲν γὰρ ἀκίνητον ἔχει τὴν θεωρίαν, ὡς τ' ἀδῆλον εἶναι, τί ποτ' ἂν ψυχῆς μετασχόντα φανείη σοῦ δὲ τὸ τῆς γνώμης ἦθος, ἐν πᾶσιν, οἷς ποιεῖς, μεγάλην εὐπρέπειαν ἐπαυξάνει τῷ σώματι. περὶ μὲν οὖν τοῦ κάλλους πολλὰ παραλιπῶν, τοσαῦτα ² ἐπαινέσαι ἔχω.

έ. Περὶ δὲ τῆς σωφροσύνης, κάλλιστον μὲν τοῦτο ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν, ὅτι, τῆς ἡλικίας τῆς τοιαύτης εὐδιαβολῶς ἐχούσης, σοὶ μᾶλλον ἐπαινεῖσθαι συμβέβηκεν. οὐ γὰρ μόνον οὐδὲν ἐξαμαρτάνει, ἀλλὰ καὶ φρονιμώτερον ἢ κατὰ τὴν ὥραν ζῆν προήρηται. καὶ τούτων μέγιστον τεκμήριον ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὁμιλία. πολλῶν γὰρ ἐντυγχανόντων σοι καὶ παντοδαπὰς φύσεις ἐχόντων, ἔτι δὲ προσαγομένων ἀπάντων ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν συνηθείας, οὕτω καλῶς προέστης τῶν τοιούτων, ὥστε πάντας τὴν πρὸς σὲ φιλίαν ἠγαπηκότας ἔχειν. ὃ σημεῖον τῶν ἐνδόξως καὶ φιλανθρώπως ζῆν προαιρουμένων ἐστί. καίτοι τινὲς εὐδοκίμησαν ἤδη τῶν τε συμβουλευόντων, ὡς οὐ χρὴ τὰς τῶν τυχόντων ὁμιλίας προσδέχεσθαι, καὶ τῶν πεισθέντων τούτοις· ἢ γὰρ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντα τοῖς φαύλοις ἀναγκαῖον ³ εἶναι διαβάλλεσθαι

¹ εἰ² * ἐπαινέσας, ἐώ.³ * ἐστὶ

Ἦς εἴθιστο] F. ὡς εἴθισται φύσιν συνιστάσα. IDEM.

Εἰ μὲν οὖν οἷόν τ' ἦν] Legendum οἷός τ' ἦν. si dicendi facultate pulchritudinis tuae laudes queam assequi. OBSOPEUS.

Τερθρευώμεθα] Τερθρεύειν Hesychius τηρεῖν, σκοπεῖν, λιπαρεῖν, custodiare, considerare, orare, τερθρεύεσθαι, ἀπατάσθαι, seduci, τερθρεῖαν καὶ τέρθρευμα, λογομαχίαν, φληναφίαν, φλυαρίαν, ἀπάτην, id est, contro-

versiam verborum, nugas, imposturam exponit. WOLF.

έ. Ἐξαμαρτάνει, προήρηται.] Lege in secunda persona ἔξαμαρτάνεις, προήρησαι. IDEM.

Οὕτω καλῶς προέστης τῶν τοιούτων] Utrum τῶν ὁμιλιῶν, ἢ ἀνθρώπων; ita tractas eos homines: an ita te geris in iis familiaritibus? etsi eadem est utrobique sententia. IDEM.

ἢ γὰρ χάριν] Πρὸς χάριν. IDEM. OBSO-

παρὰ τοῖς πολλοῖς, ἢ διευλαβούμενον τὰς τοιαύτας ἐπι-
 πηξέεις ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐντυγχανόντων δυσχεραίνεσθαι
¹ συμπίπτειν. ἐγὼ δὲ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον οἴομαί σε δεῖν
 ἐγκωμιάζειν, ὅτι, τῶν ἄλλων ἐν τι τῶν ἀδυνάτων οἰομένων
 εἶναι τὸ τοῖς ἄλλων τρόποις ἀρέσκειν, σὺ τοσοῦτο τούτων
 δὴνεγκας, ὥστε τῶν χαλεπῶν καὶ δυσκόλων ἀπάντων πε- 1407
 ριγεγενῆσθαι, τοῦ μὲν συνεξαμαρτάνειν ² τισὶν οὐδ' ὑποψίαν
 ἐνδιδούς τοῖς ἄλλοις· τῆς δὲ πρὸς αὐτοὺς δυσχερείας, τῆ
 τῶν τρόπων εὐαρμοστία κρατήσας. πρὸς τοίνυν τοὺς ἐρα-
 στας, εἰ χρὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν, οὕτω καλῶς μοι δο-
 κεῖς καὶ σωφρόνως ὁμιλεῖν, ὥστε, τῶν πλείστων οὐδὲ ὄν ἂν
 προέλωνται μετρίως ἐνεγκεῖν δυναμένων, σοὶ πᾶσι καθ'
 ὑπερβολὴν ἀρέσκειν συμβέβηκεν. ὃ τῆς σῆς ἀρετῆς σημείου
 ἐναργέστατόν ἐστιν. ὦν μὲν γὰρ δίκαιον καὶ καλόν, οὐδεὶς
 ἄμοιρος αὐτῶν παρὰ σοῦ καθέστηκεν· ἀ δ' εἰς αἰσχύνην
 ἤκει, τούτων οὐδ' εἰς ἐλπίδα οὐδεὶς ἔρχεται, τοσαύτην τοῖς
 μὲν τῶν βελτίστων ὀρεγομένοις ἐξουσίαν, τοῖς δ' ἀποθρα-
 σύνεσθαι βουλομένοις ἀτολμίαν, ἢ σὴ σωφροσύνη παρεσκεύ-
 ακεν. ἔτι τοίνυν τῶν πλείστων ἐκ τῆς σιωπῆς, ὅταν ὧσι
 νέοι, τὴν τῆς σωφροσύνης δόξαν θηρωμένων, σὺ τοσοῦτον τῆ
 φύσει διενήνοχας, ὥστε ἐξ ὧν λέγεις καὶ ὁμιλεῖς τοῖς ἐντυγ-
 χάνουσι, μηδὲν ἐλάττω τὴν περὶ σεαυτοῦ εὐδοξίαν, ἢ διὰ
 πάντα τὰ λοιπὰ πεποιεῖσθαι· τοσαύτη πειθῶ καὶ χάρις,
 καὶ ἐν οἷς σπουδάζεις, ἐστί σοι, καὶ ἐν οἷς παίζεις. καὶ
 γὰρ εὐθύτης ἀναμαρτήτως, καὶ δεινὸς οὐ κακοήθως, καὶ φι-
 λάθρωπος ἐλευθερίως, καὶ τασύνολον τοιοῦτος εἶ, οἷος ἂν τις
 ἐξ Ἀρετῆς υἱὸς Ἐρωτι γένοιτο.

¹ συμπίπτει² τί τισιν

ἮΦΥΣ.

Συμπίπτει] Συμπίπτειν. WOLF.

Τὸ τοῖς ἄλλων τρόποις] M. τὸ τοῖς τῶν ἄλλων τρόποις, aut fortasse, τοῖς τῶν πολλῶν τρόποις. IDEM.

Τῆς δὲ σπῆς αὐτοῖς δυσχερείας] Eum, quae adversus ipsos est, difficultatem: τὸ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐντυγχανόντων δυσχεραίνεσθαι, odium eorum, qui te salutant, et tuam consuetudinem expetunt. IDEM.

Εὐαρμοστία] M. συναρμογή. In farrag. IDEM.

Οὐδὲν ἂν προέλωνται] Οὐδ' ἂν ἂν προέλωνται. Ne eum quidem, quem ceteris praeu-

lerint. IDEM.

"Ἦκει τούτων, οὐδ'" Ἦκει, τούτων οὐδ': com-
 ma ponendum post ἤκει. IDEM.

Θηρωμένως] Θηρωμένων. IDEM.

Εὐθύτης ἀναμαρτήτως] Euthydia medium est vocabulum: alias τῆ πανουργία opponitur, alias τῆ φρονήσει. Hoc loco simplicitas intelligitur. IDEM.

Οἷος ἂν τις ἐξ ἀρετῆς υἱὸς Ἐρωτι γένοιτο] Qualis aliquis ex virtute filius amanti nasceretur, vel fieret. Ambiguum est, τὸ ἐξ ἀρετῆς, utrum ad ἔξῃντι, an ad γένοιτο referatur? οἷος ἂν γένοιτο υἱὸς, talis, qualis fieri queat filius, hoc est, adoptari, ἔξῃντι ἐξ

5'. Τὴν τοίνυν ἀνδρείαν — οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν, οὐχ, ὡς οὐ πολλὴν ἐπίδοσιν ἐχούσης ἔτι τῆς σῆς φύσεως, καὶ τοῦ μέλλοντος ¹ χρόνου πλείους ἀφορμὰς παραδώσοντος λόγων τοῖς ἐπαινεῖν σε βουλομένοις, ἀλλ' ὡς καλλίστων ὄντων τῶν μετὰ ταύτης τῆς ἡλικίας ἐπαίνων, ἐν ἧ τὸ μηδὲν ἐξαμαρτάνειν τοῖς ἄλλοις εὐκτόν ἐστι — σοῦ δ' ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις καὶ ἐτέρων τὴν ἀνδρείαν διέλθῃ, μάλιστα δ' ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως, ἧς καὶ πλείστοι γεγένηται μάρτυρες. ἀνάγκη δ' ἴσως πρῶτον εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀγωνίαν, ὡς καλῶς προεῖλου. τὸ γὰρ ὀρθῶς, ὅ τι πρακτέον ἐστὶ, νέον ὄντα δοκιμάσαι, καὶ ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ γνώμης φρονίμου κοινόν ἐστι σημεῖον. δι' ὧν οὐδέτερον παραλιπεῖν ἄξιον τὸν τῆς προαιρέσεως ἐπαινον. συνειδῶς τοίνυν τῶν μὲν ἄλλων ἀθλημάτων καὶ δούλους καὶ ξένους μετέχοντας, τοῦ δ' ἀποβαίνειν μόνοις μὲν τοῖς πολίταις ἐξουσίαν οὔσαν, ἐφιεμένους δὲ τοὺς βελτίστους, οὕτως ἐπὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα ὤρμησας. ἔτι δὲ κρίνων τοὺς μὲν τὰ δρομικὰ γυμναζομένους οὐδὲν πρὸς ἀνδρείαν οὐδ' εὐψυχίαν ἐπιδιδόναι, τοὺς δὲ τὴν πυγμὴν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀσκήσαντας πρὸς τῷ σώματι καὶ τὴν γνώμην διαφθείρεσθαι, τὸ σεμνότατον καὶ κάλλιστον τῶν ἀγωνισμάτων καὶ μάλιστα πρὸς τὴν σαυτοῦ φύσιν ἀρμόττον ἐξελέξω, τῇ μὲν συνηθείᾳ τῶν ὀπλων, καὶ τῇ τῶν δρόμων φιλοπονίᾳ, τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ συμβαίνουσιν ὁμοιωμένον· τῇ δὲ μεγαλοπρε-

¹ χρόνου * οὐ πλείους

ἀρετῆς, ab amante propter virtutem. Sicut Pauli Æmilii filium, eum, qui postea Scipio Æmilianus, et Scipio minor cognominatus est, majoris Africani filius adoptavit. Sic intelligere malo, quam γενεῖτο υἱὸς ἐξ ἀρετῆς. Si quis deam virtutem amaret, non alius ei filius ex ea nasceretur. Est enim ποιητικώτερον: etsi demonstrativum genus fateor esse liberius. IDEM.

ζ' Ἐχούσης ἐστὶ] Ἐτι. IDEM.

Τοιαύτην τὴν ἀγωνίαν] M. ταύτην, vel τὴν τοιαύτην. IDEM.

Ὡς καλῶς προεῖλου] Quam præclare præ cæteris delegeris. τὸ ἵπποτροφεῖν τῶν εὐδαιμονεστάτων ἔργων εἶναι, id est, studium equos alendi beatissimorum esse munus, in oratione περὶ ζεύγουσ; testatur Isocrates. IDEM.

Δι' ὧν οὐδέτερον παραλιπεῖν] Bruciolus δι' VOL. VI.

ὁ οὐδὲ. Malim sic: δι' ὃ παραλιπεῖν ἄξιον οὐδὲ τόν. IDEM.

Τοῦτ' ἀποβαίνειν] M. τοῦτου δ' ἐπιβαίνειν, hoc certamen aggredi, amplecti. IDEM.

Γυμναζομένους οὐδὲν, πρὸς] Γυμναζομένους, οὐδὲν πρὸς. Comma ponendum ante οὐδὲν. IDEM.

Ἀνδρείαν] Ἀνδρείαν. Utrum rectius sit, divinet Apollo. Nam codicum paria fere sunt testimonia. Si tamen παιδία τὴν παιδικὴν ἡλικίαν significat: videtur et ἀνδρεία, per i: simplex, τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν significare; ἀνδρεία vero, per ei: diphthongum, τὴν ἀνδράσι πρέπουσαν ἀρετὴν. In farrag. IDEM.

Τοὺς τὴν πυγμὴν] Lege τοὺς δὲ τὴν. IDEM.

Ἐξελέγξω] Ἐξελέξω, ab ἐκλέγομαι, non ab ἐξελέγχομαι. IDEM.

πεία, καὶ τῇ σεμνότητι τῆς παρασκευῆς, πρὸς τὴν τῶν θεῶν δύναμιν εἰκασμένον· πρὸς δὲ τούτοις ἡδίστην μὲν θεῶν ἔχον, ἐκ πλείστων δὲ καὶ παντοδαπῶν συγκεείμενον, μεγίστων δ' ἄθλων ἡξιωμένον. πρὸς γὰρ τοῖς τιθεμένοις, τὸ γυμνασθῆναι καὶ μελετῆσαι τοιαῦτα, οὐ μικρὸν ἄθλον προφανήσεται τοῖς καὶ μετρίως ἀρετῆς ἐφιεμένοις. τεκμήριον δὲ μέγιστον ἂν τις ποιήσαιο τὴν Ὀμήρου ποίησιν, ἐν ἧ καὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς Βαρβάρους μετὰ τῆσάυτης παρασκευῆς πολεμήσαντας πεποίηκεν ἀλλήλοις· ἔτι δὲ καὶ οὖν τῶν πόλεων τῶν Ἑλληνίδων οὐ ταῖς ταπεινοτάταις, ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ἐν τοῖς ἀγῶσι χρῆσθαι σύνηθές ἐστιν. 1409

ζ'. Ἡ μὲν οὖν προαίρεσις οὕτω καλὴ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἡγαπημένη. νομίζων δ' οὐδὲν εἶναι προὔργου τῶν σπουδαιοτάτων ἐπιθυμεῖν, οὐδὲ καλῶς πρὸς ἅπαντα πεφυκέναι τὸ σῶμα, μὴ τῆς ψυχῆς φιλοτίμως παρεσκευασμένης, τὴν μὲν ¹ [οὖν] φιλοπονίαν εὐθέως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐπιδειξάμενος, οὐδ' ἐν τοῖς ἔργοις ἐψεύσω· τὴν δ' ἄλλην ἐπιφάνειαν τῆς σαυτοῦ φύσεως, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν, ἐν τοῖς ἀγῶσι μάλιστα ἐνεδείξω. περὶ ὧν ὀκνῶ μὲν ἀρξασθαι λέγειν, μὴ λειφθῶ τῷ λόγῳ τῶν τότε γεγενημένων· ὅμως δ' οὐ παραλείψω. καὶ γὰρ αἰσχρὸν, ἂ θεωροῦντας ἡμᾶς εὐφραίνει, ταῦτ' ἀπαγγεῖλαι μὴ ἐθέλειν. ἅπαντας μὲν οὖν εἰ διεξήειν τοὺς ἀγῶνας, ἴσως ἂν ἀκαιρον μῆκος ἡμῖν ἐπιγένοιτο τῷ λόγῳ· ἐνὸς δ' ἐν ᾧ πολὺ διήνεγκας μνησθεῖς, ² ταῦτ' ἀδηλώσω καὶ τῇ τῶν ἀκούοντων δυνάμει συμμετρότερον φανήσομαι χρώμενος. τῶν γὰρ ζευγῶν ἀφεθέντων, καὶ τῶν μὲν προορμησάντων, τῶν δ' ὑψη-

¹ Deest οὖν.

² πάντας

Πρὸς γὰρ τοῖς τιθεμένοις] Præclara sententia. Sic etiam philosophiæ studiosi non tam malignas illas mercedes, quæ ipsis hoc numerari tempore solent, in præmiis numerandas putabant, quam ipsam et cognitionis suavitatem et honestatem exercitationis. IDEM.

Πεποίηκεν] Aut deest aliquid, aut certe subintelligendum, χρῆσθαι ταύτῃ τῇ ἀγωνίᾳ. IDEM.

ζ'. Νομίζω δ' οὐδὲν εἶναι προὔργου] Lego νομίζω δ'. sequitur enim ἐψεύσω. cum autem μνησθῆται. IDEM.

Ἐνὸς ἐν] Ἐνὸς δ' ἐν. IDEM.

Ταῦτα δηλώσω] M. πάντας, vel πάντα τᾶλλα. IDEM.

Συμετριώτερον] M. μετριώτερον, aut συμετριώτερον. et pro δυνάμει, quod antecedit, fortasse rectius συνέσει, aut εὐνία, legeretur. IDEM.

Ἀφαιθέντων] Sublatis. ἀφεθέντων, dimissis, cum Bruciolo legito. IDEM.

Τῶν μὲν προορμησάντων, τῶν δ' ὑψηλομένων] Cum quidem alii propecti essent, alii subaurigarent. ὑψηλοχον, auriga ministrum, ὑψηλοχεῖν, auriga fungi officio, vulgata Lexica interpretantur. in ὑψηλόχῳ præpositionem ἐπὶ redundare asserit Phavorinus, et

νιοχοιμένων, ἀμφοτέρων περιγεγόμενος, ἑκατέρων, ὡς προσ-
ῆκε, τὴν νίκην ἔλαβες, τοιούτου στεφάνου τυχῶν, ἐφ' ᾧ,
καίπερ καλοῦ τοῦ νικᾶν ὄντος, κάλλιον ἔδοκει καὶ παρα-
1410 λογώτερον εἶναι τὸ σῶθῆναι. φερομένου γὰρ ἐναντίου μὲν
σοι τοῦ τῶν ἀντιπάλων ἄρματος, ἀπάντων δ' ἀνυπόστατον
οἰομένων εἶναι τὴν τῶν ἰσπῶν δύναμιν, ὄρων αὐτῶν ἐνίους
καὶ μηδενὸς δεινοῦ παρόντος ὑπερηγωνιακότας, οὐχ ὅπως
ἐξεπλάγης ἢ κατεδειλίασας, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρεία καὶ ¹ τῇ
τοῦ ζεύγους ὀρμῇ κρείττων ἐγένου, τῷ δὲ τάχει καὶ τοὺς
διευτυχηκότας τῶν ἀνταγωνιστῶν παρῆλθες. καὶ γὰρ τοι-
σοῦτον μετήλλαξας τῶν ἀνδρώπων τὰς διανοίας, ὥστε
πολλῶν θρυλλούντων ὡς ἐν τοῖς ἵππικοῖς ἀγῶσιν ἠδίστην
θέαν παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα, καὶ δοκούντων ἀληθῆ
ταῦτα λέγειν, ἐπὶ σοῦ τούναντίον, τοὺς θεατὰς φοβεῖσθαι

¹ * τῆς τοῦ ζ. ὀρμῆς

Hesychius ἰφνιοχοῖον exponit ἠνίοχοῖον. ἠνιο-
χεῖν aurigare est, quo verbo Suetonius et
Plinius utuntur. Varro etiam aurigor.
ἰφνιοχεῖσθαι autem utrum pone sequi ac
regere currum, an contra ferri, ἐναντίον φέ-
ρεσθαι καὶ ὑφορμᾶν, significet, statuere non
possum: nisi quod existimo, currule hoc
certamen fuisse potissimum celeritatis
equestris, et aurigandi peritiæ, non etiam
conflictum virorum, ut in nostris ludis
equestribus, fieri solitum, cum quod Ho-
ratus canit:

Sunt, quos curriculo pulverem Olympicum
Collegisse jurat, metuquē fervidus
Evitata rotis:

tum quod ex Isocratis oratione περὶ ζεύ-
γους, ubi ζεύγη γὰρ, inquit, καθῆκε τὸσαῦτα
μὲν τὸν ἀριθμὸν, ὅσοις οὐδ' αἱ μέγιστα τῶν
ἄλλων πόλεων ἠγωνίσαντο, τοιαῦτα δὲ τὴν ἀρε-
τήν, ὥστε καὶ πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τρίτος
γενέσθαι, et e Sophocle, ubi nullius conflic-
tus mentio fit, aliter statuere non pos-
sum. Quod autem ait, φερομένου γὰρ ἐναν-
τίον μὲν σοι τοῦ τῶν ἀντιπάλων ἄρματος, id
sic intelligo: τοῦ προορμήσαντος, id est,
ejus, qui antevertisset, equos perterritos,
conversos, et cum impetu in Epicratis
currum esse illatos ἐξ ὑποστροφῆς, ut ait
Sophocles. ἰφνιοχοιμένων ἰgitur pone se-
quentibus interpretatus sum, ut antitheton
τῶν προορμησάντων. Sed de re incerta pro
suo quisque judicio statuat. IDEM.

Τὸ σῶθῆναι] Periculo non carere ejus
generis ludos, etiam his temporibus vidi-
mus, et ex fictio Orestis Sophoclei inte-
ritu intelligitur in Electra, e qua hos ver-

sus adscribendos duxi: [v. 724.]

Ἐπειτα δ' Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι
Πῶλοι βίη φέρουσι, ἐκ δ' ὑποστροφῆς
Γελούντες ἔκτον ἐβδομὴν τ' ἠδὲ δρόμον,
Μέτωπα συμπαῖους Βαρκαίους ὄχους,
Κάντεῦθεν ἄλλος ἄλλον, ἐξ ἐνὸς κακοῦ,
Ἐθρασε, κἀνέπιπτε· πᾶν δ' ἐπίμπλοτο
Ναυαγίων Κρισαῖον ἰππικῶν πέδον. id est:
Post autem Ænianis viri effrenes
Pulli vi tuunt: eque reversione (id est,
conversi)

Absolventes sextum septimumque jam cur-
sum

Frontes illidunt Barcaeis curricula.

Exinde alius alium ex uno malo

Vulnerabat et delabebatur, omnisque com-
plebatur

Naufragiis Crisæus equestribus campus.

Vide ibidem totam illam narrationem, e
qua hunc locum rectius fortassis intelliges.
IDEM.

Ὅρων αὐτῶν ἐνίους καὶ μηδενὸς δεινοῦ παρόν-
τος ὑπερηγωνιακότας] Τὸ αὐτῶν neque ad
ἵππους referri, neque ad spectatores, ne-
que ad certatores, commodè potest, cum
nihil præcesserit. Quare expungendum
censeo, et legendum γενικῶς, ὄρων ἐνίους: iis
intellectis, qui extra periculum erant.
IDEM.

Οὐκ ὅπως ἐξεπλάγης, ἀλλὰ] Non modo
non percussus es: adeo non, tantum abest, ut
etc. IDEM.

Τοὺς διευτυχηκότας] Jam ab initio usque
prospero cursu usos, quibus nemo se con-
trarium, ut tibi, intulerat. IDEM.

Τὰ ναυαγοῦντα] Vocat etiam Sophocles

πάντας, μή τι συμψέση τοιοῦτο περί σε. τοιαύτην εὔνοιαν καὶ φιλοτιμίαν ἢ σὴ φύσις αὐτοῖς παρέσχεν. εἰκότως. καλὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ καθ' ἓν τι περιβλεπτον γενέσθαι· πολὺ δὲ κάλλιον τὸ πάντα περιλαβεῖν, ἐφ' οἷς ἂν τις νοῦν ἔχων φιλοτιμηθεῖη.

ἢ. Δῆλον δ' ἐκεῖθεν. εὐρήσομεν γὰρ Αἰακὸν μὲν καὶ Ῥαδάμανθυν διὰ σωφροσύνην, Ἡρακλέα δὲ καὶ Καστορα καὶ Πολυδεύκην δὲ ἀνδρείαν, Γανυμήδην δὲ καὶ Ἄδωνιν καὶ ἄλλους τοιοῦτους διὰ κάλλος ὑπὸ θεῶν ἀγαπηθέντας. ὥστε ἔγωγε οὐ θαυμάζω τῶν ἐπιθυμούντων τῆς σῆς φιλίας, ἀλλὰ τῶν μὴ τὸν τρόπον τοῦτον διακειμένων. ὅπου γὰρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν προειρημένων μετασχόντες τινὲς τῆς τῶν θεῶν ὀμιλίας ἠξιώθησαν, ἢ περὶ τοῦ γ' ἀπάντων κυρίου καταστάτος εὐκτὸν θεῖον φύντι φίλον γενέσθαι. δίκαιον μὲν οὖν καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τοὺς ἄλλους αἰκείους τοὺς σοὺς ζηλοῦσθαι, τοσοῦτον ὑπερέχοντός σου τῶν ἡλικιωτῶν ἀρετῆ· πολὺ δὲ μάλλον οὐς σὺ, ὁ τῶν τηλικούτων ἀγαθῶν ἠξιωμένος, σαυτοῦ προκρίνας ἀξίους εἶναι φίλους ἐξ ἀπάντων αἰσῆ. τοὺς μὲν γὰρ ἢ τύχη σοι μετόχους κατέστησε· τοὺς δ' ἢ σφετέρᾳ καλοκαγαθία προσυνέστησεν. οὐς οὐκ οἶσα πότερον ἐραστὰς, ἢ ¹ μόνους ὀρθῶς γινώσκοντας, προσαγορεῦσαι χρή. δοκεῖ γὰρ μοι καὶ καταρχαῖς ἢ τύχη, τῶν μὲν φαύλων καταφρονούσα, τὰς δὲ τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν διανοίας ἐρεθίσαι βουληθεῖσα, τὴν σὴν φύσιν οὐ πρὸς ἡδονὴν ² ἐξαπατηθῆναι καλὴν ποιῆσαι, ἀλλὰ πρὸς ἀρετὴν ἐνευδαιμονῆσαι χρήσιμον.

Ἔ. Πολλὰ δ' ἔχων ἔτι περὶ σοῦ διελθεῖν, αὐτοῦ καταλύσειν μοι δοκῶ τὸν ἔπαινον, δεδιώς, μή καθ' ὑπερβολὴν

¹ μόνους * ὀρθῶς

² ἐνεξαπατηθῆναι

conversionem congruam ναύαγια. IDEM.

Καθ' ἓν τι] Καθ' ἓν τι tria verba sunt: in uno quoriam. IDEM.

ἢ. Ῥαδάμανθυν διὰ σωφροσύνην] Vide, num potius legendum sit δικαιοσύνην, ne sit παρ' ἰστορίας. IDEM.

Τῶν μὴ τὸν τρόπον τοῦτον διακειμένων] Hoc est, τῶν μὴ ἐπιθυμούντων τῆς σῆς φιλίας. IDEM.

Κυρίον καταστάτος] Qui potius est unitatis, videlicet, temperantia, fortitudine, justitia, pulcritudine. IDEM.

Ζηλοῦσθαι] Zelatosus, fortunatos judi-

carū. IDEM.

Σαυτὸν] Σαυτοῦ. IDEM. OBSOPEUS.

Προσυνέστησεν] Προσυνέστησε. WOLF.

Τὰς δὲ τὴν] Τῶν. IDEM.

Καλὴν ποιῆσαι] Καλόν. IDEM.

Εἰδαιμοῦσαι] Εἰδαιμοῦσαι. tuam naturam fecisse firmosam, non ut seducerere, sed utilem, ut beatus esses: pro quo fortassis εὐδικιμοῦσαι commodius legeretur: ut laudarerere. IDEM.

Ἔ. Καθ' ὑπερβολὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως] Ὅστις τοὺς ἐπαίνοους ἐπερβάλλειν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. IDEM.

τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπὲρ σοῦ διαλέγεσθαι δόξω. τοσούτον γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἢ τῶν λόγων δύναμις ἔλαττον ἔχει τῆς ὀψευς, ὥστε τοῖς μὲν ὁρατοῖς οὐδεὶς ἀπιστεῖν ἀξιοῖ· τοὺς δὲ τούτων ἐπαίνους, οὐδ' ἂν ἐλλείπωσιν, ἀληθεῖς εἶναι νομίζουσι. παυσάμενος οὖν περὶ τούτων, ἤδη πειράσομαι σοὶ συμβουλεύειν, ἔξ ὧν ἂν ἐντιμότερον ἔτι τὸν σαυτοῦ βίον καταστήσεις. βουλοίμην δ' ἂν σε μὴ πάρεργον ποιήσασθαι τὸ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς μέλλουσι ῥηθῆσθαι, μηδ' ὑπολαμβάνειν τοῦθ', ὡς ἄρα ἐγὼ τούτοις κέχρημαι τοῖς λόγοις, οὐ τῆς σῆς ὠφελείας ἕνεκα, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἐπιθυμῶν, ¹ [ἀλλ'] ἵνα μήτε διαμαρτίας τῆς ἀληθείας, μήτ' αὐτὴ τῶν βελτίστων τὰ τυχόντα ἐλόμενος, χεῖρον περὶ σαυτοῦ βουλεύσῃ. καὶ γὰρ τοῖς μὲν ἀφανῆ καὶ ταπεινὴν τὴν φύσιν ἔχουσιν, οὐδ' ὅταν μὴ καλῶς τι πράξωσιν, ἐπιπλήττομεν· τοῖς δ', ὡς περὶ σὺ, περιβλέπτοισ γεγενημένοις, καὶ τὸ παραμελῆσαιί τινος τῶν καλλίστων, αἰσχύνην φέρειν εἴωθεν. ἔτι δ' οἱ μὲν ἐπὶ τῶν ἄλλων λόγων ψευσθέντες, καθ' ἑνὸς μόνου πράγματος οὐ τὰ κράτιστα ἔγνωσαν· οἱ δὲ τῆς τῶν ἐπιτηδευμάτων συμβουλίας διαμαρτόντες ἢ καταφρονήσαντες, παρ' ὅλον τὸν βίον τῆς ἑαυτῶν ἀγνωσίας ὑπομνήματα ἔχουσι. τούτων μὲν οὖν οὐδὲν δεῖ σε παθεῖν, σκοπεῖσθαι δὲ, τί τῶν ἀνθρωπίνων μεγίστην δύναμιν ἔχει· καὶ τίνος καλῶς μὲν ἀποβάντος πλεῖστ' ἂν κατορθοῖμεν, διαφθαρέντος δὲ μέγιστ' ἂν βλαπωτοίμεθα παρὰ τὸν βίον. οὐ γὰρ ἀδῆλον, ὅτι τούτου καὶ μάλιστ' ² [ἂν] ἐπιμέλειαν ποιητέον, ὃ μεγίστην ῥοπὴν ἐφ' ³ ἑκατέρωθεν ἐργάζεσθαι πέφυκε.

ί. Τὴν μὲν τοίνυν ἐν ἀνθρώποις διάνοιαν ἀπάντων εὐρήσομεν ἡγεμονεύουσιν· ταύτην δὲ φιλοσοφίαν μόνην παιδεύσαι τε ὀρθῶς καὶ γυμνάσαι δυναμένην. ἧς οἶομαί σε δεῖν

¹ Deest ἀλλ'.² Deest ἂν.³ * ἑκάτερον

Ἄρα τοῖς] Ὁρατοῖς, vel οἷς μὲν ὄρα τις, φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν etc. *ad spectabilibus, his, quae sub aspectum oculorum cadunt.* IDEM.

Σε συμβουλεύειν] *Malim σοί.* IDEM.

Καταστήσεις] *Malim καταστήσεις, vel καταστήσης, optativo, vel subjunctivo.* IDEM.

Καὶ γὰρ τοῖς μὲν ἀφανῆ] *Similis in Isocratica Parænesi est sententia: τοῖς μὲν*

Ἐπὶ τῶν ἄλλων λόγων ψευσθέντες] *Qui in aliis deliberationibus falluntur.* IDEM.

Διαμαρτόντες] *Διαμαρτόντες, qui aberrant, id est, caruerunt institutione liberali. Potest etiam exponi, qui in errorem inducti sunt, sicut supra v. 18. ψευσθέντες.* IDEM.

μετασχεῖν, καὶ μὴ κατοκνήσαι, μηδὲ φυγεῖν τὰς ἐνούσας ἐν αὐτῇ πραγματείᾳ, ἐνθυμούμενον, ὅτι διὰ μὲν ἀργίας καὶ βραδυμίας καὶ τὰ παντελῶς ἐπιπολῆς δυσχειρῶτά ἐστι, διὰ δὲ καρτερίας καὶ φιλοπονίας οὐδὲν τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἀνάλωτον πῆφυκε. καὶ διότι πάντων ἀλογώτατον ἐστι, πρὸς μὲν χρηματισμὸν καὶ βῶμην καὶ τὰ τοιαῦτα φιλοτίμως ἔχειν καὶ πολλὰς ὑπομένειν κακοπαθείας, ἅ πάντα θνητά ἐστι καὶ τῇ διανοίᾳ ¹ δουλεύειν εἴωθε· τὴν δ' ἐπιστατοῦσαν μὲν τῶν ἄλλων, συνδιατελοῦσαν δὲ τοῖς ἔχουσιν, ὅλου δ' ἡγεμονεύουσαν τοῦ εἴου, μὴ ζητεῖν 1413 ὅπως διακεῖσεται βέλτιον. καίτοι καλὸν μὲν καὶ διὰ τύχην ἐν τοῖς σπουδαιοτάτοις θαυμάζεσθαι· πολὺ δὲ κάλλιον, διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν αὐτοῦ, μηδενὸς τῶν ἐνδόξων ἄμοιρον γενέσθαι. τῆς μὲν γὰρ ἐνίοτε καὶ τοῖς φαύλοις μετασχεῖν συνέβη· τῆς δ' οὐκ ἔστιν ἄλλοις μετουσία, πλὴν τοῖς ἐν ἀνδραγαθίᾳ διαφέρουσιν. ἀλλὰ μὴν περὶ γε τῆς φιλοσοφίας ἀκριβοῶς μὲν ἕκαστα διελθεῖν, ἡγοῦμαι τὸν μέλλοντα χρόνον ἡμῖν ἐπιτηδειότερους καιροὺς παραδώσειν· συντόμως δ' εἰπεῖν, οὐδὲ νῦν οὐδὲν κωλύσει περὶ αὐτῆς.

¹ δουλεύειν * οὐκ εἴωθε

1. Τὰ παντελῶς ἐπιπολῆς] Attice pro ἐπιπολῆς, ἐπιπόλαια, ἢ ἐπισωλαῖα, expedita, in extremitate, seu summitate, quam superficiem vocant, haerentia. IDEM.

Ἀνάλωτον πῆφυκε] Similem ex Euripide, ni fallor, sententiam citat Plutarchus: πᾶν ζητούμενον ἀλωτὸν, ἐκφεύγει δ' ἀμειλίμενον. Quicquid quaeritur, comprehendit potest, sed quod negligitur, id effugit. IDEM.

Τὴν δ' ἐπιστατοῦσαν etc. ὅπως διακεῖσεται βέλτιον] Καλῶς διακεῖσθαι τὴν γνώμην salis nota formula. Sic Isocrates in Evagora: θαυμάζαν δὲ, ὅσοι τῆς μὲν ψυχῆς ἕνεκα τῶν ἄλλων ποιῶνται τὴν ἐπιμέλειαν, αὐτῆς δὲ μηδὲν τυχάνουσι φροντίζοντες, ἔπειτα καὶ περὶ τῶν πραγμάτων τὴν αὐτὴν διάνοιαν εἶχεν. Demitans eos, qui vitæ causa caterarum rerum curam suscipiunt, ipsam vero mentem, a qua vitæ totius universa ratio pendet, omnino negligenter, in rebus deinde administrandis idem plane sensit ac tenuit. IDEM.

Συνδιατελοῦσαν δὲ τοῖς ἔχουσι] Sic Cicero pro Archia: 'Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perflugium et solatium præbent, oblectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinuan-

tur, rusticantur.' Quod Demosthenes breviter τῆ διανοίᾳ attribuit, id Cicero prolixiore paraphrasi studii adscribit. τοῖς ἔχουσι, habentibus, id est, mente præditis, hoc est, hominibus. Qui enim διάνοιαν non habet, bellus, non homo, est. IDEM.

Ἐν τοῖς σπουδαιοτάτοις] S. ἀνθρώποις, admirationi esse inter præstantissimos viros: si subintelligas πράγμασι, propter res præstantissimas in admiratione, durius videbitur. IDEM.

Τῆς μὲν γὰρ] S. τύχης. IDEM.

Τῆς δὲ] Τῆς ἐπιμελείας. IDEM.

Ἐν ἀνδραγαθίᾳ] Præpositio ἐν haud scio an redundet. Nam verbum διαφέρειν dativo simplici fere ac genitivo jungitur, ut Isocrates in Evagora: τοσοῦτον δὲ καὶ τῷ σώματι τῶν ἄλλων καὶ τῇ βῶμην δύνεικεν, ὥστε etc. Ibidem sine genitivo: τυραννικὸς, τῷ πᾶσι τούτοις διαφέρειν. Interdum præpositiones adduntur, ut paulo infra p. 439. v. 14. πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ παρὰ τὴν ἐπιστήμην διαφέροντες ἀλλήλων. Isocrates in Helena encomio præpositionem ἐπὶ addit: τῶν ἐπ' ἀρετῇ διαφερόντων. Legendum igitur et hic fortasse ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ. Est autem ἀνδραγαθία, fortitudo militaris, virtus, tropæum, præclarum facinus, ἀνδραγαθίην et ἀνδραγα-

ιά. Ἐν οὖν πρῶτον ἐκεῖνό σε δεῖ καταμαθεῖν ἀκριβῶς, ὅτι πᾶσα μὲν παιδεία δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης τινὸς συνέστηκεν, ἢ δὲ φιλοσοφία καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων. ὅσω γὰρ ἀκριβεστέρους καὶ φρονιμωτέρου ἔχει τοὺς ἐφεστῶτας, τοσοῦτω κάλλιον αὐτὴν συγκεῖσθαι προσήκει. καίτοι τί ποτ' ἂν βουληθεῖμεν, τῆς μὲν διανοίας ἐπὶ τοῦ λέγειν καὶ βουλευέσθαι τεταγμένης, τῆς δὲ φιλοσοφίας ἐκατέρου τούτων ἐμπειρίαν παραδιδούσης, μὴ ταύτην κατασχεῖν τὴν πραγματείαν, δι' ἧς ἀμφοτέρων τούτων ἐγκρατῶς ἔξομεν; τότε γὰρ εἰκὸς καὶ τὸν βίον ἡμῶν μεγίστην ἐπίδοσιν λαβεῖν, ὅταν, τῶν κρατίστων ὀρεγόμενοι, τὰ μὲν διδακτὰ τέχνη, τὰ δὲ λοιπὰ γυμνασία τινὶ καὶ συνηθείᾳ κατασχεῖν δυνηθῶμεν. οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε ἐστὶν εἰπεῖν, ὡς οὐδὲν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ παρὰ τὴν ἐπιστήμην διαφέρομεν ἀλλήλων. ὅλως μὲν γὰρ ἅπαντα φύσις βελτίων γίγνεται παιδείαν προσλαβοῦσα τὴν προσήκουσαν· πολὺ δὲ μάλιστα 1414 ὅσαις ἔξαρχῆς εὐφύεστερον τῶν ἄλλων ἔχειν ὑπῆρξε. τοῖς μὲν γὰρ αὐτῶν μόνον βελτίοσι γίνεσθαι, τοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμβαίνει διενεγκεῖν. εὖ δ' ἴσθι τὴν μὲν ἐκ τῶν πράξεων ἐμπειρίαν γιγνομένην, σφαλεράν οὖσαν καὶ πρὸς τὸν λοιπὸν βίον ἀχρήστως ἔχουσαν· τὴν δ' ἐκ τοῦ φιλοσοφεῖν παιδείαν πρὸς ἅπαντα ταῦτα εὐκαίρως συγκεκράμενην. καίτοι τινὲς ἤδη καὶ δι' εὐτυχίαν πραγμάτων γυμνασθέντες ἐθαυμάσθησαν. σοὶ δὲ προσήκει τούτων μὲν καταφρονεῖν, σαυτοῦ δ' ἐπιμέλειαν ἔχειν. οὐ γὰρ αὐτοσχεδιάζειν, ἀλλ' ἐπίστασθαί σε δεῖ περὶ τῶν μεγίστων· οὐδ' ἐπὶ τῶν καιρῶν μελετᾶν, ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι καλῶς ἐπίστασθαι. νόμιζε δὲ πᾶσαν μὲν τὴν φιλοσοφίαν μεγάλα τοὺς χρωμένους ὠφελεῖν, πολὺ δὲ μάλιστα τὴν περὶ τὰς

ἔξεσθαι, *viri fungi officio, ἀνδρῆς τι ποιεῖν.*

IDEM.

ιά. Τοὺς ἐφεστῶτας] *Præfectos, presides, curatores, hi sunt ipsi philosophi.* IDEM.

Τεταγμένοις] *Τεταγμένης.* IDEM.

Τί ποτ' ἂν βουληθεῖμεν—μὴ ταύτην κατασχεῖν] *Cur ea potiri nolimus?* IDEM.

Τὰ μὲν διδακτὰ τέχνη] *Similes fere versiculos citat Plutarchus:*

Τὰ μὲν διδακτὰ μαθᾶναι, τὰ δ' εὐρετὰ

Ζητᾶ, τὰ δ' εὐκτὰ παρὰ θεῶν ἠτησάμεν.

Quæ doceri possunt, disco: quæ inveniri, Querito: optanda quæ sunt, a diis precor.

IDEM.

Ἄπαντα φύσις κ. τ. λ.] *Vid. Valckenaer. Animadv. ad Ammon. l. II. c. II. p. 90.*

Οὐδ' ἐπὶ τῶν καιρῶν μελετᾶν] *Nec in re presentī meditari. Isocrates in oratione ad Nicoclem præcipit, ἐπὶ τῶν καιρῶν θεωρεῖν τοὺς συμβουλευόντας, id est, in subitīs arduisque negotiis. sed ibi plura περὶ τῶν καιρῶν annotavimus. WOLF.*

πράξεις καὶ τοὺς πολιτικούς λόγους ἐπιστήμην. τῆς γὰρ γεωμετρίας καὶ τῆς ἄλλης τοιαύτης παιδείας ἀπειρώς μὲν ἔχειν αἰσχροῦν, ἄκρον δὲ ἀγωνιστὴν γενέσθαι ταπεινότερον τῆς σῆς ἀξίας· ἐν ἐκείνῃ δὲ τὸ μὲν διενεγκεῖν ζῆλωτόν, τὸ δ' ἄμειρον γενέσθαι παντελῶς καταγέλαστον.

β'. Γνοίης δ' ἂν ἐξ ἄλλων τε πολλῶν, καὶ παραθεωρήσας τοὺς πρὸ σαυτοῦ γεγενημένους ἐνδόξους ἄνδρας. τοῦτο μὲν ¹[γὰρ] Περικλέα, τὸν συνέσει πλεῖστον τῶν καθ' αὐτὸν διενεγκεῖν δόξαντα πάντων, ἀκούσεις πλεησιάσαντα Ἀναξαγόρα τῷ Κλαζομενίῳ, καὶ, μαθητὴν ἐκείνου γενόμενον, ταύτης τῆς δυνάμεως μετασχόντα. τοῦτο δ' Ἀλκιβιάδην εὐρήσεις φύσει μὲν πρὸς ἀρετὴν πολλῶν χειρὸν διακείμενον, καὶ τὰ μὲν ὑπερηφάνως, τὰ δὲ ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπεράκρως ζῆν προσηρημένον· ἀπὸ δὲ τῆς Σωκράτους ὀμιλί- 1415 ας, πολλὰ μὲν ἐπανορθωθέντα τοῦ βιοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ τῷ μεγέθει τῶν ἄλλων ἔργων ἐπικρυψάμενον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παλαιὰ λέγοντας διατρίβειν, ἔχοντας ὑπογυιοτέροις παραδείγμασι χρῆσθαι, τοῦτο μὲν Τιμόθεον, οὐκ ἐξ ὧν νεώτερος ὧν ἐπετήδευσεν, ἀλλ' ἐξ ὧν Ἴσοκράτει συνδιατρίψας ἔπραξε, μεγίστης δόξης καὶ πλείστων τιμῶν εὐρήσεις ἀξιοθέντα. τοῦτο δὲ Ἀρχύταν τὴν Ταραντίνων πόλιν οὕτω καλῶς καὶ φιλανθρώπως διοικήσαντα καὶ κύριον αὐτῆς καταστάντα, ὥστ' εἰς ἅπαντας τὴν ἐκείνου μνήμην διενεγκεῖν· ὅς, ἐν ἀρχῇ καταφρονούμενος, ἐκ τοῦ Πλάτωνι πλησιάσαι τοσαύτην ἔλαβεν ἐπίδοσιν. καὶ τούτων οὐδὲν ἀλόγως ἀποβέβηκε· πολὺ γὰρ ἦν ἀτωπώτερον, εἰ τὰ μὲν μικρὰ δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης ἠναγκαζόμεθα ἐπιτελεῖν, τὰ δὲ μέγιστα ἄνευ

¹ Deest γάρ.

Τοὺς πολιτικούς λόγους] Sic nominat etiam praecepta gerenda reipublicae, non tantum forensium et senatoriam dictionem. Vide vitam Isocratis et orationem κατὰ σοφιστῶν. IDEM.

ἰδ'. Ἀκούσειν] Ἀκούσεις. IDEM.

Ἐπιερέων] Unde etiam suspectus fuit affectati regni. IDEM.

Τὰ δὲ ἀπειρώς] Referendum hoc videtur ad familiaritatem scurrarum et meretricium, et ingenii levitatem: qui se omnium moribus accommodarit, nec tamen libidinibus suis modum fecerit. Unde etiam apud Lacedaemonios ἡ αὐτὴ ἦν γυνή, ut ait

Plutarchus. IDEM.

Ἐπαρακράτως] Luxus et libidines Alcibiadis nemo ignorat, qui historicos attingit. IDEM.

Καὶ κύριον αὐτῆς καταστήσαντα] M. κύριον αὐτῆς καταστάντα, omissa conjunctione, et ἀρ. ἄ in β' mutato, qui passive usurpatur. ejus imperio potitum, summa reipublicae ad eum delata. post v. 23. pro διενεγκεῖν lege διελεῖν. et v. 25. pro ἀποβέβηκε, ἀποβέβηκε, et pro πολὺν, πολύ. IDEM. Pro πολὺν πολὺ legendum est. ONSORPUS.

Ἄνευ τέχνης ταύτης τῆς παραμαρτίας] Absque hujus disciplinae, id est, philosophiae,

τέχνης καὶ ταύτης τῆς πραγματείας ἠδυνάμεθα πράττειν. περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ πλείω λέγειν. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὡς παντελῶς ἀπείρως ἔχοντός σου περὶ αὐτῶν ἐμνήσθην· ἀλλ' ἠγούμενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παροξύνειν.

1416 γ'. Μηδὲν δὲ ὑπολάβης τοιοῦτον, ὡς ἄρα ἐγὼ ταῦτα εἶρηκα, διδάξειν αὐτὸς ἐπαγγελλόμενος σέ τι τούτων. οὐ γὰρ ἂν αἰσχυρθεῖν εἰπὼν, ὅτι πολλὰ μαθεῖν αὐτὸς ἔτι δέομαι, καὶ μᾶλλον ἀγωνιστῆς προήρημαι τῶν¹ πολλῶν ἢ διδάσκαλος εἶναι τῶν² ἄλλων· οὐχ ὡς ἀναινόμενος δὲ ταῦτα διαιροῦμαι τὴν τῶν σοφιστεύειν ἐλομένων δόξαν, ἀλλ' ὅτι
 1416 τᾶληθές τοῦτον ἔχον τυγχάνει τὸν τρόπον. ἐπεὶ σύνοιδά γε πολλοὺς μὲν ἐξ ἀδόξων καὶ ταπεινῶν ἐπιφανεῖς διὰ τῆς πραγματείας ταύτης γεγεννημένους, Σόλωνα δὲ καὶ ζῶντα καὶ τελευτήσαντα μεγίστης δόξης ἠξιωμένον· ὃς οὐκ ἀπεληλαμένος τῶν ἄλλων τιμῶν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἀνδρείας τὸ πρὸς Μεγαρέας τρόπαιον ὑπόμνημα καταλιπὼν, τῆς δ' εὐβουλίας τὴν Σαλαμῖνος κομιδὴν, τῆς δ' ἄλλης συνέσεως τοὺς νόμους, οἷς ἔτι καὶ νῦν οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων χρωμένοι διατελοῦσιν. ὅμως τοσούτων αὐτῷ καλῶν ὑπαρχόντων, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται, νομίζων τὴν φιλοσοφίαν οὐκ ὄνειδος, ἀλλὰ τιμὴν τοῖς χρωμένοις φέρειν· καλῶς ἐγνωκῶς αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἤττον, ἢ καὶ τᾶλλα, ἐφ' οἷς διήνεγκεν.

ιδ'. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' αὐτὸς ἄλλως γιγνώσκω, σοί τε παραινῶ φιλοσοφεῖν, μεμνημένῳ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρξάντων σαυτῷ. τούτου γὰρ ἕνεκα διήλθον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου καὶ γὰρ

1 * πόνων

2 * ἀθλων

arte. malim tamen cum Bruciolo, καὶ τοιαύτης τῆς πραγματείας, legere. WOLF.

γ'. Ἐτι τούτων] Σέ τι. IDEM.

Προήρημαι τῶν πολλῶν] M. πολιτικῶν, ut est in variis lectionibus annotatum: etsi τῶν καλῶν et τῶν ἄλλων non incommoda esset παρανομασία. IDEM.

Διαιροῦμαι] Bruciolus annotavit διαιροῦμαι, ego malim διηγοῦμαι. IDEM.

Πραττείας] Πραγματείας, ταύτης, id est, ἐκ τοῦ σοφιστεύειν. IDEM. Legendum est: πραγματείας. OBSOPEUS.

Τὸ πρὸς Μεγαρέας] Vide Diogenem Laert. VOL. IV.

tium in vita Solonis de simulata ejus insania recipiendæ gratia Salaminos. WOLF.

Οἱ πλείστοι ἐπὶ Ἑλλήνων] Οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων. IDEM.

Τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν] Solonem etiam Isocrates in oratione περὶ ἀντιδόσεως inter sophistas recenset. Malim tamen hic σοφῶν legere. IDEM.

ιδ'. Ὑφ' ἧν οὖν σοί τε παραινῶ] Lego cum Bruciolo: ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' αὐτὸς ἄλλως γιγνώσκω, σοί τε παραινῶ φιλοσοφεῖν μεμνημένῳ. IDEM.

Διήλθωμεν] Lego διήλθον. IDEM.

περὶ αὐτῶν, οὐχ ὡς ἐκ τοῦ τὴν σὴν φύσιν ἐπαινεῖν ἀνακτῆ-
σεσθαι σε προσδοκῶν, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον προτρέψω σε πρὸς
τὴν φιλοσοφίαν, εἰ μὴ παρὰ μικρὸν ποιήσῃ, μηδ', ἐπὶ
τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς μέγα φρονήσας, τῶν μελλόντων
ὀλιγορήσῃς, μηδ', εἰ τῶν ἐντυγχανόντων κρείττων εἶ, μη-
δὲν τῶν ἄλλων ζῆτε διενεγκεῖν. ἀλλ' ἡγοῦ κράτιστον μὲν
εἶναι τὸ πρωτεύειν ἐν ἀπάσι· τούτου δ' ὀρεγόμενον ὀφθῆναι
μᾶλλον συμφέρειν, ἢ προέχοντα ἐν τοῖς τυχοῦσι. καὶ μὴ
καταισχύνης τὴν φύσιν, μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσῃς τῶν ἐλπί-
δων τοὺς ἐπὶ σοὶ μέγα φρονούντας· ἀλλ' ὑπερβάλλεσθαι
πειρῶ τῇ σαυτοῦ δυνάμει τὴν τῶν εὐνουστάτων ἐπιθυμίαν. 1417
καὶ νόμιζε τοὺς μὲν ἄλλους λόγους, ὅταν ἐπικεικῶς ἔχωσι,
τοῖς εἰπωῦσι δόξαν περιτιθέναι, τὰς δὲ συμβουλίας τοῖς
πεισθεῖσιν ὠφέλειαν καὶ τιμὴν προσάπτειν· καὶ τὰς μὲν
περὶ τῶν ἄλλων κρίσεις τὴν αἴσθησιν ἢν ἔχομεν δηλοῦν,
τὰς δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων αἰρέσεις τὴν ὅλην φύσιν ἡμῶν δο-
κιμάζειν. ἐν οἷς ἅμα κρίνων, αὐτὸς κριθῆσεσθαι προσδόκα
παρὰ πᾶσι· καμὲ, τὸν οὕτως ἐγκωμιάσαντά σε ἐτοίμως,
ἐν ἀγῶνι γενήσεσθαι τῆς σῆς δοκιμασίας. διὸ δεῖ σέ τε
τῶν ἐπαίνων ἄξιον εἶναι δόξαντα, καμὲ τῆς σῆς φιλίας
ἀνεπιτίμητον εἶναι.

ἰε'. Οὐχ οὕτω δ' ἂν σε προθύμως ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν
1 παρεκάλουν, εἰ μὴ τῆς μὲν εὐνοίας τῆς ἐμῆς τοῦτον ἂν
σοι κάλλιστον ἔρανον εἰσενεγκεῖν ὤμην· τὴν δὲ πόλιν εἰρῶν,
διὰ μὲν ἀπορίαν τῶν καλῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν τοῖς τυχοῦσι
πολλάκις χρωμένην, διὰ δὲ τὰς τούτων ἀμαρτίας αὐτὴν
ταῖς μεγίσταις ἀτυχίαις περιπίπτουσαν. ἵν' οὖν ἢ μὲν τῆς
σῆς ἀρετῆς, σὺ δὲ τῶν παρὰ ταύτης τιμῶν ἀπολαύσῃς,
προθυμότερόν σοι παρεκελευσάμην. καὶ γὰρ οὐδ' ἐπὶ σοὶ
νομίζω γενήσεσθαι ζῆν ὡς ἔτυχεν· ἀλλὰ προστάξειν σοι

1 ὁ παρεκαλούμην

Ἰανακτῆσασθαι] Redire tecum in gratiam.
quoniam hic καταχρηστικῶς accipi videtur,
pro emereri futurum tuum. IDEM.

Ἐὰν μὴ παρὰ μικρὸν ποιήσῃ] S. τὰς πα-
ραίτητις τὰς ἐμάς: si non parvi feceris mea
monita. IDEM.

Μὴ δ' εἰ τῶν ἐντυγχανόντων] Neque vero,
si etc. Est prohibendi particula τὸ μὴ,
non copulativa. IDEM.

Προέχοντα] Προέχοντα. IDEM.

Ἐτοίμως ἐν ἀγῶνι] Bifariam intelligi po-
test, vel, me cupide spectaturum, quodnam
de te specimen praebeas: vel, statim fore,
qui mihi litem moveant, si te secus gesseris:
et sic accipiendum probat id, quod statim
sequitur. IDEM.

Τῆς σῆς φιλίας ἀνεπιτίμητον] S. ἔνεκα,
mihi tua amicitia non debet crimini dari,

τὴν πόλιν τῶν αὐτῆς τι διοικεῖν, καὶ ὅσω τὴν φύσιν ἐπιφανεστέραν ἔχεις, τοσούτω μειζόνων ἀξιώσειν, καὶ θᾶττον βουλήσασθαι πειρᾶν σου λαμβάνειν. καλὸν οὖν παρσκευάσθαι τὴν γνώμην, ἵνα μὴ τότε πλημμελῆς. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἦν ἔργον, εἰπεῖν ἅ σοι συμφέρειν ἠγοῦμαι πεπραχθᾶν· σὸν δὲ, βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν.

1418 ἰς'. Προσῆκει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ζητοῦντας οἰκείως πρὸς σέ διακεῖσθαι, μὴ τὰς ἐπιπολαίους ἠδονὰς καὶ διατριβὰς ἀγαπᾶν, μηδ' ἐπὶ ταύτας προκαλεῖσθαι ἀλλὰ φιλοπονεῖν καὶ σκοπεῖν, ὅπως τὸν σὸν βίον ὡς λαμπρότατον καταστήσουσιν. αὐτοὶ τε γὰρ οὕτως ἂν μάλιστα ἐπαινοῖντο, καὶ σοὶ πλείστων ἀγαθῶν αἰτίαι γένοιτο. μέμφομαι μὲν οὖν οὐδὲ νῦν οὐδένα τῶν σοὶ πλησιάζοντων — καὶ γὰρ μοι δοκεῖ τῆς ἄλλης εὐτυχίας τῆς σῆς καὶ τοῦθ' ἐν εἶναι, τὸ μηδενὸς φαύλου τυχεῖν ἔραστοῦ —, ἀλλ' οὐς ἂν τις ἔλοιτο βουλόμενος φίλους ἐκ τῶν ἠλικιωτῶν ἐκλέγεσθαι. παραινῶ μέντοι σοὶ φιλοφρονεῖσθαι μὲν πρὸς ἅπαντας τούτους καὶ ἔχειν ἠδέως· πείθεσθαι δὲ τοῖς πλείστον νῦν ἔχουσιν αὐτῶν, ἵνα καὶ τούτοις αὐτοῖς ἔτι σπουδαιότερος δοκῆς εἶναι, καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις. Εὐτύχει.

aut esse fraudi. IDEM.

ἰ.ε. Τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἦν ἔργον] Hic Bruciolus recte omisit. IDEM.

ἰς'. Ἐπιπολαίους] Leves, parvi momenti,

non solidas, nec diu duraturas. IDEM.

ἔλοιτο, βουλόμενος φίλους] Post ἔλοιτο interpungendum, comma ante φίλους delendum. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΑ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΑ.

Pag.
ed.
Reisk.
1418

α.

ΕΙ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος πρῶτ'ίθεται, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχῶν ἂν ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον· εἰ δὲ μὴ, τότε ἂν καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην, ἃ γιγνώσκω, λέγειν. Ἐπειδὴ δ', ὑπὲρ ὧν πολλὰ-κίς εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, περὶ τούτων νυνὶ σκοπεῖτε, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστάς, εἰκότως ἂν μετὰ τούτους δοκεῖν λέγειν. εἰ μὲν οὖν εἶχε καλῶς τὰ πράγματα, οὐδὲν
1419 ἂν ἔδει συμβουλεύειν· Ἐπειδὴ δ', ὡς ἅπαντες ὁρᾷ, ἔχει δυσκολίαν, ὡς ἐκ τοιούτων, πειράσομαι συμβουλεύειν ἃ κρᾶτιστα εἶναι νομίζω. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὡς οὐδὲν, ὧν ἐποιεῖτε ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν ὄντες, τοῦ λοιποῦ πρακτέον ἐστίν, ἀλλὰ πάντα τὰναντία· εἰ γὰρ ἐκεῖνα φαῦλα πεποίηκε τὰ πράγματα, τὰναντία εἰκότως βελτίω ποιῆσαι. ἔπειτα νομιστέον, οὐχ, ὅς ἂν ὑμῖν ἢ μηδὲν ἢ μικρὰ προστάττη, τοῦτον ὀρθῶς λέγειν — ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τῶν τοιούτων ἐλπίδων καὶ λόγων εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα —, ἀλλ' ὅς ἂν, τὸ χαρίζεσθαι παρεῖς, ἃ δεῖ, καὶ δι' ὧν παυσαίμεθα αἰσχύνῃν

α.] Initium hujus exordii fere convenit cum exordio primæ Philippicæ. WOLF.

Οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων] Plurimi solitorum. Hæc sat commode reddi nequeunt. Nam et eandem brevitate Latinus sermo respuit, et, si participio infinitivum, qui subintelligitur, subjicias, molesta est repetitio. Sed ego meum tenebo institutum, ut non temere ullum verbum, cujus aliqua modo vis sit, prætermittam, Lectorem orans, ut asperitatem dictionis non tam oderit, quam veritatem interpretationis amet. IDEM.

Κατὰ τούτους] Secundum hos dicere, id est, illis assentiri. Legendum μετὰ τού-

τους, ut sit antitheton τοῦ πρῶτος, primus, post hos. IDEM.

Ὡς ἐκ τοιούτων] Hoc est, δυσκολίαν ἔχόντων πραγμάτων, ut talium, hoc est, arduarum rerum, natura patitur. IDEM.

Ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν ὄντες] Dum in bellando essetis. Sic Terentius: 'Ctesipho totus in amore est.' ὁ Κτησιφῶν ὅλος ἐπὶ τοῦ ἔρᾶν, ἢ, ἐπὶ τοῦ ἔρωτός ἐστι: vel, ἐν τῷ ἔρωτι. IDEM.

Εἰ γὰρ ἐκεῖνα] Τὰ ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν. IDEM.

Βελτίω] Scilicet τὰ πράγματα. IDEM. Προστάττει τούταν, ὀρθῶς] Lego προστάττει, τούτον ὀρθῶς λέγειν, mandat, eum recte dicere. IDEM.

ὀφλισκάνοντες καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέγη. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς, εἰ μὲν, ὅσα ἀν τῷ λόγῳ τις ὑπερβῆ, λυπήσῃ μὴ βουλόμενος, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἀν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίνεται, αἰσχρὸν ἔστι φενακίζειν ἑαυτοὺς, καὶ μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης πράττειν ταῦτα, ἀ πάλαι ἐθελοντὰς προσῆκε ποιεῖν.

β'.

Οὐχὶ ταῦτ' ἀγινώσκεις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρίσταται μοι, ὅταν τό τε τῆς πολιτείας ὄνομα ὑμῶν ἀκούσω, καὶ ὅταν τὸν τρόπον, ὃν προσφέρονται τινες ὑμῶν τοῖς ὑπὲρ ταύτης λέγουσιν, ἴδω. τὴν μὲν γὰρ πολιτείαν δημοκρατίαν, ὡς περὶ πάντες ἴστε, ὀνομάζετε· τῶν δὲ τὰναντία ταύτῃ λεγόντων ἐνίους ἡδῖον ἀκούοντας ὄρω. ὃ καὶ θαυμάζω τίς ποτε ἢ πρόφασις. πότερον προῖκα λέγειν ταῦτ' αὐτοὺς οἴεσθε; ἀλλ' οἱ τῶν ὀλιγαρχιῶν, ὑπὲρ ὧν οὔτοι λέ- 1420 γουσι, κύριοι καὶ πλείω σιωπῇ μᾶλλον ἀν δοῖεν. ἀλλὰ βελτίω ταῦτ' εἶναι τῶν ἐτέρων ὑπειλήφατε; βελτίων ἄρα ὑμῖν ὀλιγαρχία δημοκρατίας φαίνεται. ἀλλ' αὐτοὺς εἶναι βελτίους ἠγεῖσθε; καὶ τίς ἀν ὑφ' ὑμῶν χρηστός νομίζοιτο εἰκότως, ἐναντία τῇ καθεστῶσῃ πολιτεία δημηγορῶν; οὐκοῦν λοιπὸν ἀμαρτάνειν ὑμᾶς, ὅταν οὕτως ἔχητε τὴν γνώμην. τοῦτο τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχειν, ὦ ἄνδρες

Καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέγη] Ante ταῦτα comma ponendum. Est autem familiare Demostheni, relativa priore, antecedentia posteriore loco ponere, ἢ ταῦτα. Similis fere sententia est in 2. Olynthiaca, et oratione περὶ τῶν ἐν Χερρόνῳ. IDEM.

* Ἀν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίνεται] Sic distinguendus hic locus, ut interpungas ante ἀν, et post προσήκουσα. Mox v. 7. ἰθελοντὰς lege, ab ἰθελοντής. IDEM.

β'. Παρίσταται μοι] Assistit mihi, id est, δύναμαι, possum, in promptu mihi est. ut in Olynth. 3. annotavimus.

Τό τε τῆς πολιτείας ὄνομα ὑμῶν ἀκούσω] Ambiguum est, ὑμῶν utro referatur, ad πολιτίας ne, an ad ἀκούσω. malo tamen exponere: audito ē vobis republicae nomine: quam, audito republicae vestrae nomine. Sequitur enim v. 12. τὴν πολιτείαν δημοκρατίαν ὀνομάζετε, rempublicam democraticam nominatis. IDEM.

* Ἀκούσαντας] Malim ἀκούοντας. IDEM.

"Ὁ καὶ θαυμάζω τίς ἢ πρόφασις] Pro δὲ δ, τίς τούτου. est Graeca brevitatis et ἑλληνικῆς: nisi forte legendum sit οὐ. IDEM.

Πότερον προῖκα] Utrum gratuito dicere illa ipsos putatis? perstringit oratores adversae factionis, ut largitionibus corruptos. IDEM.

Καὶ πλείω σιωπῇ] Plura etiam silentio potius darent, id est, tacentibus, quam dicentibus: et fortasse legendum σιωπῶσι. Hoc non ita intelligo, ut Demosthenes in Harpali causa, Plutarcho auctore, viginti talentis tacuit. Sed hoc dici puto, illos oratores non modo esse corruptos, sed etiam ineptos, ut qui illis noceant, quos defensos velint. Praestat autem taceri omnino, quam male agi causam. IDEM.

Τοῦτο τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχειν] Sine interpunctione legendum, μὴ πάσχειν τοῦτο, ἀντι τοῦ, μὴ οὕτω διακίεσθαι τὴν ψυ-

Ἰθνηαῖοι, ὅπως μὴ ποτε τοῖς ἐπιβουλεύουσι λαβὴν δώσετε· εἴτα τότε αἰσθήσεσθε ἡμαρτηκότες, ἠνίκα οὐδ' ὀτιοῦν ὑμῖν πλέον ἔσται. τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἰθνηαῖοι, μὴ πάνθ' ὡς ἂν ἡμεῖς βουλοίμεθα ἔχειν, μήτε παρ' αὐτοῖς ἡμῖν μήτε παρὰ τοῖς συμμάχοις, ἴσως οὐδὲν ἔστι θαυμαστόν. πολλῶν γὰρ τὸ τῆς τύχης αὐτόματον κρατεῖ, καὶ πολλαὶ προφάσεις τοῦ μὴ πάντα κατὰ γνώμην συμβαίνειν ἀνθρώποις οὖσι. τὸ δὲ μὴδ' ὀτιοῦν μεταλαμβάνειν τὸν δῆμον, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπράττοντας περιεῖναι, τοῦτο καὶ θαυμαστόν, ὧ ἄνδρες Ἰθνηαῖοι, καὶ φοβερόν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ὡς καὶ ἐγὼ κρινῶ. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ παντός ἐστίν αὕτη μοι τοῦ λόγου.

γ'.

Ἄντὶ πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἰθνηαῖοι, χρημάτων, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν περὶ ὧν νυνὶ τυγχάνετε σκοποῦντες, οἶμαι πάντας ὑμᾶς ἐλέσθαι. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει ἐφελοντὰς ἀκούειν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. οὐ γὰρ μόνον, εἰ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἡκεῖ τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε· ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω, πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρήμα ἐνίοις ἐπελθεῖν ἂν εἰπεῖν. ὥστ' ἐξ ἀπάντων

1421 ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἴρεσιν γενέσθαι.

δ'.

Ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἰθνηαῖοι, δίκαιον, ἐπειδὴ ἔφ' ὑμῖν

χίν. IDEM. Pro φυλάττεσθε, μὴ πάσχοιτε. BERGLER. Hoc autem cavetis pati ut ne detis, i. e. caveatis ne id vobis accidat ut detis. AUGER.

[ἠνίκα οἰδοτιοῦν ὑμῖν πλέον ἔσται] Quando vobis nihilo plus erit, id est, ἠνίκα οὐδὲν ὠφελήσει, cum intellecto errore nihilo vobiscum agitur melius. D. Basilius huic formulæ dativum participii addit: ὅταν οὐδὲν ἔσται πλέον ἀνωμένοις. WOLF.

[Τὸ δὲ μὴδοτιοῦν μεταλαμβάνειν τὸν δῆμον] At rei prorsus nullius participem esse populum, id est, sublatam esse populi auctoritatem. Potest etiam exponi: Illud autem, quod populus nihil omnino mutat, nullum hisce malis remedium quarit, etc. Sic verbo μεταλαμβάνειν usus est Isocrates in Pannathenaico: καὶ μὴδεὶς ὑπολάβῃ με ταῦτ' εἰρηκνῆναι περὶ ταύτης, ἢν ἀναγκασθέντες μετ-

VOL. IV.

ελάβομεν. Nec vero de ea me republica quisquam dixisse hæc existimet, quam coucti pro altera sumus amplexi. Dubitari tamen potest, an ibi legendum sit potius μεταβάλλομεν, ἢ μεταβάλλειν, non ἢ μεταλαμβάνειν, quod Hesychius μεταλαγχάνειν καὶ μετέχειν exponit. IDEM. Populum vero nullius rei esse participem. AUGER.

[Τοὺς ἀντιπράττοντας περιεῖναι] S. τῶ δῆμῳ. eos, qui populo adversantur, superiores esse, vel superstites, non tolli e medio. Nam utraque est verbi περιεῖναι significatio. WOLF.

[γ'] Hoc est primæ Olythiacæ exordium, paucis duntaxat verbis mutatis. Lego et hic v. 16. ἐφελοντὰς, ἔξυτόνας, pro αὐτοὺς ibid. fortasse legendum ἀπάντας τῶν βουλομένων. IDEM.

[δ'] Ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἰθνηαῖοι] Aldinus co-

3 M

ἐστὶν ἐλίσθαι τῶν ῥηθέντων ὅτι ἂν βούλησθε, ἀπάντων ἀκούσαι· καὶ γὰρ πολλάκις συμβαίνει τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τοῦτο μὲν μὴ λέγειν ὀρθῶς, ἕτερον δὲ τι. ἐκ μὲν οὖν τοῦ θορυβεῖν, τάχ' ἂν δυσχεράναντες πολλῶν χρησίμων ἀποστερηθεῖτε· ἐκ δὲ τοῦ μετὰ κόσμου καὶ σιγῆς ἀκούσαι, καὶ τὰ καλῶς ἔχοντα ἅπαντα ποιήσετε, καὶ δοκῆ τις παραληρεῖν, παραλείψετε. ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' εἴωθα μακρολογεῖν, οὐτ' ἂν, εἰ τὸν ἄλλον εἴωθειν χρόνον, νῦν ἂν ἐχρησάμην τούτῳ, ἀλλὰ, ἃ συμφέρειν ὑμῖν νομίζω, ταῦτα, ὡς ἂν δύναμαι, διὰ βραχυτάτων ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. ὀρθῶ μὲν γὰρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παντάπασι πρόδηλον ὄν, οὓς τε ἂν ἀκούσητε λόγους ἡδέως, καὶ πρὸς οὓς οὐκ οἰκείως ἔχετε· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν ἅτις οἴεται χαριεῖσθαι, τῶν παρακρούσασθαι τι βουλομένων εἶναι νομίζω, τὸ δ' ὑφίστασθαι, περὶ ἧν πέπεικεν ἑαυτὸν συμφέρειν τῇ πόλει, καὶ θορυβεθῆναι καὶ ἄλλο τι βούλησθ' ὑμεῖς, εὐνοῦ καὶ δικαίου πολίτου τοῦτο κρίνω. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, εἰ καὶ μηδὲ δι' ἐν τῶν ἄλλων, δι' ἐκεῖνο ὑπομεῖναι τοὺς λόγους ἀμφοτέρων, ἴν', εἰ μὲν ὀρθότερον φανῆ τις λέγων ἂν ὑμεῖς ὠρμήκατε, χρήσησθε τούτῳ· ἂν δ' ἀπολειφθῆ καὶ μὴ δύνηται διδάξαι, δι' αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ δι' ὑμᾶς οὐκ ἐθέλοντας ἀκούειν, τοῦτο πεπονθέναι δοκῆ. ἔτι δ' οὐδὲ πάθοιτ' ἂν ἀήδεις οὐδὲν τοιοῦτον, εἰ πολλά τινος ληροῦντος ἀκούσαίτε, ἢ εἰ τῶν θεόν-

dex habet ἔστι δὲ, ᾧ. Sic continuaretur cum quarto. Parum autem refert, sive novum hic exordium facias, sive cum superiore (quod quidem non inepte fieri potest) conjungas. Ego in iis, quae separavi, particulas connectentes, ὄν, δὲ, et similes, delevi. IDEM.

[Ἀπάντων ἀκούσαι] S. τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. IDEM.

Καὶ γὰρ πολλάκις συμβαίνει] M. ἂν συμβαίνει, vel συμβαίνει per ei. IDEM.

[ἕτερον δὲ τι] S. ὀρθῶς. IDEM.

[Ἐκ μὲν οὖν τοῦ θορυβεῖν] Hoc est, τῷ θορυβεῖν καὶ δυσχερᾶναι, dum tumultuamini, et fastiditis ea, quae dicuntur. Nihil opus est subtiliter disputare, utrum τὸ θορυβεῖν antecedat, et τὸ δυσχερᾶναι sequatur, an τὸ δυσχερᾶναι causa sit τοῦ θορυβεῖν, cum utraque conjungi soleant. IDEM.

[Παραλείψετε] Παραλείψετε legendum per ei, a παραλίπω, non per η, a παραλαμβάνω: quorum verborum tempora, quae η et ei habent, crebro permutantur. IDEM.

[Ὀρθῶ μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Videtur hic novum esse exordium. Fel. legit ὀρθῶ μὲν γὰρ, ut cum superiori connectatur. Sed haud dubie legendum ὀρθῶ, alioqui, cum sequatur οὐ μὴν ἀλλὰ, v. 12. esset ἀνανταπίδοτον. IDEM.

[Οὓς τε ἂν ἀκούσητε λόγους ἡδέως] Atticum pro ὄν τε λόγων. IDEM.

[Ἄ τις οἴεται χαριεῖσθαι] Ea dicere, quibus te gratiam iniurum putes. IDEM.

[Ἐφίστασθαι περὶ ᾧ] Περὶ ἐκείνων, ἢ. Sustinere propter ea, quae pradesse putet, sive explodi, sive quid vobis aliud visum fuerit. IDEM.

[Καὶ ἄλλο τι βούλησθ' ὑμεῖς] F. A. ὑπομένειν. IDEM.

[Χρήσεσθε τούτῳ] Malim χρῆσθε, vel χρέσησθε, propter particulam ἴνα. IDEM. M. χρέσησθε. AUGER.

[Ἄνδεις οὐδὲν τοιοῦτον] Malim τοσοῦτον. particulam οὐδὲν non puto rejiciendam, tametsi οὐδὲ negatio praecessit. Sed duriuscule coherent τοσοῦτον ἢ εἰ. F. τοσοῦτον,

1422 των τι λέγειν ἔχοντά τινα εἰπεῖν κωλύσασθε. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ δοκιμάζειν ὀρθῶς ἅπαντ' ἐστὶ, μηδὲν οἴεσθαι πρότερον γινώσκειν, πρὶν μαθεῖν, ἄλλως τε καὶ συνειδόμενος πολλάκις ἤδη πολλοὺς μετεγνωκότας. ἂν τοίνυν ὑμεῖς ταῦθ' ὑπάρξῃτε νῦν πεπεισμένοι, οἶμαι μετὰ βραχέων λόγων καὶ αὐτὸς ἂν τι λέγειν εἰκότως ¹ δόξαι καὶ ὑμῖν τὰ βέλτιστα φαίνεσθαι λέγων.

έ.

Πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων εἰρημένων παρὰ πάντων τῶν συμβεβουλευκότων, οὐδὲν ὑμᾶς νῦν ὀρῶ ὄντας ἐγγυτέρω τοῦ, τί πρακτέον, εὐρῆσθαι, ἢ πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. αἴτιον δὲ τούτου ταῦτό, ὅπερ, οἶμαι, τοῦ κακῶς ἔχειν τὰ ὅλα. οὐ γὰρ παραινοῦσιν ὑμῖν ὑπὲρ τῶν παρόντων οἱ λέγοντες· ἀλλ' ἑαυτῶν κατηγοροῦσι καὶ λαιδοροῦνται, ὡς μὲν ἐγὼ κρίνω, συνεδίζοντες ὑμᾶς ἀνευ κρίσεως, ὅσων εἰσὶν αἴτιοι κακῶν, ἀκούειν, ἢ, ἂν ποτ' ἄρα εἰς ἀγῶνα καθιστῶνται, μηδὲν ἠγούμενοι καινὸν ἀκούειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ὥργισθε πολλάκις, πραότεροι δικασταὶ καὶ κριταὶ γιγνησθε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς. τὴν μὲν οὖν αἰτίαν, δι' ἣν ταῦτα ποιοῦσιν, ἴσως ἀνόητον ἀκριβῶς ζητεῖν εἴη ἂν ἐν τῷ παρόντι· ὅτι δὲ ὑμῖν οὐχὶ συμφέρει, διὰ τοῦτο ἐπιτιμῶ. ἐγὼ δ' οὔτε κατηγορήσω τήμερον οὐδεὶός, οὔτε ὑποσχέσομαι τοιοῦτο οὐδὲν, ὃ μὴ παραχρῆμα ἐπιδείξω, οὐδ' ὅλως τῶν αὐτῶν τούτοις οὐδὲν ποιήσω· ἀλλ' ἂ βέλτι-

¹ δόξειν

etc. ὅσον εἰ. WOLF. M. ὅσον εἰ. AUGER.

ἄλλως τε καὶ συνειδόμενος] Pro συνειδόμενος, ἐπειδὴ συνοῖδατε, praesertim cum noveritis. WOLF.

Μετεγνωκότας] Mutasse sententiam. IDEM.
Ἄντιλέγειν] Lege ἂν τι λέγειν, tribus verbis. IDEM.

έ. Παρὰ πάντων τῶν συμβεβηκότων] Ab his, M. περὶ, de his, quae acciderunt, vel de eventis. Sed legendum censeo συμβεβηλευκότων. IDEM.

Ὅντας ἐγγυτέρω τοῦ, τί πρακτέον, εὐρῆσθαι] Esse propiores, ut, quid agi debeat, inventum sit, id est, nihilo propius accessisse ad inventionem, vel, tunc longe abesse ab ejus inventione, quod fieri conveniat, etc. IDEM.

Ἀναβῆναι] Videtur idem esse, quod ἀνα

βῆναι, ascendisse. Unde et Κύρου καὶ Ἀλεξάνδρου ἀνάβασις dicitur a Xenophonte et Arriano descripta expeditio contra Persas: et Plutarchus in vita Demosthenis: τῶ δ' ἀνωθεν ἐκ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων ἐπιβατὸς χρυσίῳ γεγραμῶς. Unde apparet, verbum ἀναβαίνειν de loco editore proprie intelligi. Et Isocrates in Panegyrico de Persis loquens: Τοιγαροῦν, inquit, οἱ καταβαίνοντες αἰτῶν ἐπὶ θάλατταν, εὖς καλοῦσι σατράπας, οὐ καταπιχνοῦσι τὴν ἐκείνων παίδευσιν. IDEM.

Ἐαυτῶν κατηγοροῦσι] Id est, ἀλλήλων, mutuo accusant, vel, se invicem. IDEM.

Ὅτι δὲ ὑμῖν] Quia vero vobis non confert, scilicet, aures praebere vitiligatori-bus. IDEM.

Τῶν αὐτῶν τούτοις οὐδὲν] Nihil eorundem

στα μὲν τοῖς πράγμασι, συμφέροντα δὲ τοῖς βουλευομένοις ὑμῖν ἠγοῦμαι, ταῦθ' ὡς ἂν δύναμαι διὰ βραχυτάτων εἰπῶν, καταλέξομαι.

5.

Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς προγόνους 1423 ὑμῶν, λόγον εἶπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖσθαι κεχαρισμένον, εὐ μὴν συμφέροντά γε ἐκείνοις, οὓς ἐγκωμιάζουσι, ποιεῖν. περὶ γὰρ πραγμάτων ἐχειροῦντες, ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν ἐκφέρονται, τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐκείνων ἀρετῆς μέγιστον ἔπαινον ἠγοῦμαι τὸν χρόνον· οὗ πολλοῦ γεγενημένου, μείζω τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένας ἄλλοι ¹ παραδέξασθαι δεδύνηται. αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἶπεῖν, ὃν ἂν μοι δοκῆτε μάλιστα δύνασθαι παρασκευάσασθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει. εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες οἱ λέγοντες δεινοὶ φανείημεν, οὐδὲν ἂν τὰ ὑμέτερα εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχοιῆ· εἰ δὲ παρελθῶν ὅστισούν ² δύναιτό [τις] διδάξαι καὶ πειῖσαι, τίς παρασκευῆ, καὶ πόση, καὶ πόθεν πορισθεῖσα, χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν λέλυται φόβος. ἐγὼ δὲ τοῦτο, ἂν ἄρα αἰὼς τε ὧ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπῶν ὑμῖν ὡς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς ³ τὸν βασιλέα.

ζ.

Ἄμφότεροί μοι δοκοῦσιν ἀμαρτάνειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι, καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες. ὡς περὶ γὰρ ἀφ' ἑκατέρων ἦγοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες, πρὸς οὓς ἀμφότεροι πρεσβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον· τὸ δὲ κοινῶς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λέγειν, καὶ τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἀνευ φιλονεικίας, τῶν ἐνθάδε

¹ * παραδείξασθαι

² δύναιτο, * ὅ,τι διδάξαι,

³ Deest articulus.

illis faciam, id est, eos minime imitabor. IDEM.

ro mutato. IDEM.

ζ.] Hoc est exordium orationis περὶ Συμμοριῶν, verbo uno duntaxat atque alté-

ζ.] Hoc est exordium orationis ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν. IDEM.

1424 συμβουλευέειν ἀξιούντων. νῦν δ' ἔγω γε, εἴ τις αὐτῶν ἀφέ-
λοιτο τὸ γινώσκεισθαι καὶ τὸ τῇ φωνῇ λέγειν Ἀττικιστὶ,
πολλοὺς ἀν¹ οἶμαι, τοὺς μὲν Ἀρκάδας, τοὺς δὲ Λάκωνας
αὐτῶν εἶναι, νομίσει. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν, ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ
βέλτιστα λέγειν ἐστὶ. συνεχῆσπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ
τῶν μὲν ταυτὶ, τῶν δὲ ταυτὶ βουλομένων, ἐὰν τὰ μεταξὺ
τις ἐγχειρῆ λέγειν, καὶ ταῦθ' ὑμεῖς μὴ περιμεῖνῃτε μα-
θεῖν, χαριεῖται μὲν οὐδετέροις, διαβεβλήσεται δὲ πρὸς
ἀμφοτέρους. οὐ μὴν ἀλλ' αἰρήσομαι μᾶλλον αὐτὸς, ἀν' ἄρα
τοῦτο πάθω, δοκεῖν φλυαρεῖν, ἢ, παρ' ἃ βέλτιστα νομίζω
τῇ πόλει, προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξασπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν
ἄλλα ὕστερον, ἐὰν ὑμῖν βουλομένοις ἦ, λέξω· ἐκ δὲ τῶν
ὁμολογουμένων ὑπ' αὐτῶν, ἀρξομαι, ἃ κράτιστα νομίζω,
διδάσκειν.

ή.

Οὐχὶ ταῦτ' ἀ γινώσκων ἐνίοις τῶν εἰρηκότων ἀνέστηκα,
ὡ ἀνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ τούτους αἰτιάσομαι κακία
τἀναντία τοῖς βελτίστοις εἰρηκένοι· ἀλλ' ὅτι πολλοὶ, τοῦ
τὰ πράγματα κρίνειν ἀμελήσαντες, τοὺς λόγους σκοπεῖν,
οὓς ἐροῦσιν, εἰώθασιν. καὶν τούτοις ἀφθόνως ἐντύχωσιν, ἐτοί-
μως δημηγορεῖν νομίζουσιν, οὐκ ὀρθῶς ἐγνωκότες, οὐδὲ λο-
γιζόμενοι παρ' ἑαυτοῖς, ὅτι πολλῶν πράξεων ἐν πολλῷ
χρόνῳ πᾶσι πεπραγμένων, καὶ διὰ τοὺς καιροὺς ἐνίων ὑπ-
εναντίων αὐταῖς, ἀν' ταῖς προτέρας τις ὑπερβαίνων, τὰς
ὑστέρας λέγη, λήσει, τὸ ῥᾶστον τῶν ἔργων ποιῶν, αὐτὸν
ἐξασπατῶν. οἱ μὲν οὖν, οὕτω χράμενοι τῷ συμβουλευέειν,
δοκοῦσί μοι τὴν ἀπὸ τῶν ῥηθέντων τοῦ δύνασθαι λέγειν δό-

¹ οἶμαι

[Τὸ τῇ φωνῇ λέγειν Ἀττικιστὶ] In oratione Ἀττικῶς. IDEM.

[Τπ' αὐτῶν] S. τῶν τε τοῖς Λάκωσι καὶ τῶν τοῖς Ἀρκάσι συνειρηκότων. In oratione est ὑφ' ἀπάντων. IDEM.

ή. Διὰ τοὺς καιροὺς ἐνίων ὑπεναντίων αὐταῖς] Libet ad hujus loci declarationem pauca ex epistola Ciceronis ad Lentulum adscribere: 'Neque permanendum,' inquit, 'in una sententia, conversis rebus, ac bonorum voluntatibus immutatis, sed temporibus assentiendum. Nunquam enim praestantibus in Republica gubernanda viris

laudata est in una sententia perpetua permansio. Sed ut in navigando tempestati obsequi artis est, etiamsi portum tenere non queas, quum vero id possis mutata velificatione assequi, stultum est, eum tenere cum periculo cursum, quem caeperis, potius, quam eo commutato, quo velis tandem pervenire: Sic, quum omnibus nobis in administranda republica propositum esse debeat (id quod a me saepissime dictum est) cum dignitate otium, non idem semper dicere, sed idem semper spectare debemus.' IDEM.

ξαν γιγνομένην αὐτοῖς, ἱκανὴν φιλοτιμίαν ἠγεῖσθαι· ἐγὼ 1425
δὲ νομίζω χρῆναι τὸν τῆ πόλει περὶ πραγμάτων ἐπιχει-
ροῦντα συμβουλεύειν, μᾶλλον, ὅπως τὰ δόξαντα συνοίσει,
σκοπεῖν, ἢ ὅπως οἱ παραχρῆμα λόγοι χάριν ἔξουσιν. δεῖ γὰρ
τοῖς ἐπὶ τῶν λόγων εὐδοκιμοῦσι, συμφέροντός τινος ἔργου
πρᾶξιν προσεῖναι, ἵνα μὴ νῦν μόνον, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ῥηθέντα
καλῶς ἔχη.

θ'.

Εἰ μὲν ἐγνώκατ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί βέλτιστον ὃν
τυγχάνει πρᾶξαι περὶ τῶν παρόντων, ἀμάρτημα τὸ συμ-
βουλεύειν προτιθέναι· ἀ γὰρ αὐτοὶ, πρὶν ἀκούσαι, δοκι-
μάζετε συμφέρειν, τί δεῖ ταῦτα ἀκούοντας μάτην ἐνοχλεῖ-
σθαι; εἰ δὲ σκοπεῖτε καὶ βουλεύεσθε, ὡς ἐκ τῶν ῥηθησο-
μένων δοκιμάσαι δεόν, οὐκ ὀρθῶς ἔχει τὸ κωλύειν τοὺς βου-
λομένους λέγειν. παρὰ μὲν γὰρ τῶν ὅλως ἀποσπερεῖσθε
ἐκ τοῦ τοῦτο ποιεῖν, εἴ τι χρήσιμον ἐντεθύμηται· τοὺς δ',
ἀφέντας ἀ τυγχάνουσιν ἐγνωκότες, ὧν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν οἴ-
ονται, ταῦτα ποιεῖτε συμβουλεύειν. ἔστι δὲ ἀμαρτάνειν
μὲν βουλομένων, τὸ συναναγκάζειν τὸν παρίοντα, ἀ βού-
λεσθε, λέγειν· βουλευομένων δὲ, ἀκούσαντας ἀ γιννώσκει,
σκοπεῖν, κἂν τι καλῶς ἔχη, χρῆσθαι. λέγω δὲ ταῦτα,
οὐκ ἐναντία τοῖς ὑμῖν ἀρέσκουσι μέλλων παραινεῖν· ἀλλ'
ἐκεῖνο εἰδὼς, ὅτι, ἂν μὲν μὴ θελήσητε τῶν ἀντιλεγόντων
ἀκούσαι, ἐξήπατῆσθαι φήσουσιν ὑμᾶς, ἂν δ' ἀκούσαντες
μὴ πεισθῆτε, ἐξεληλεγμένοι παραχρῆμ' ἔσονται τὰ χεῖρω
παραινούντες.

ι'.

Οἶομαι πάντας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γινώσκειν,
ὅτι οὐ κρινούντες ἤκετε σήμερον οὐδένα τῶν ἀδικούντων, 1426
ἀλλὰ βουλευσόμενοι περὶ τῶν παρόντων. δεῖ τοίνυν τὰς μὲν
κατηγορίας προσέσθαι πάσας, καὶ τότ' ἐν ὑμῖν λέγειν καθ'

θ'. Ἀμάρτημα τὸ συμβουλεύειν προτιθέναι] Erratum fuerit, convocare senatum, proponere deliberationem, dare consulendi potestatem. IDEM.

ι'. δοκιμάσαι δεόν] Quae probandum sit. IDEM.

τὰς βουλομένους λέγειν] Quae sequuntur,

v. 15. sic legenda sunt: παρὰ μὲν γὰρ τῶν ὅλως ἀποσπερεῖσθε ἐκ τοῦ τοῦτο ποιεῖν, etc. et postea v. 17. pro ὧν τε λέγεσθαι. IDEM.

ι. Κατηγορίας προσέσθαι] Accusationes adhibere, malum inspicere, differre, in aliud tempus rejicere. IDEM.

καθ' ὅτου πείπειν] Contra quem. malum

ὅτου πέπεικεν ἕκαστος ἑαυτὸν, ὅταν τινὰ κρίνωμεν· εἰ δὲ τίς τι χρήσιμον ἢ συμφέρον εἰπεῖν ἔχοι, τοῦτο νῦν ἀποφαι-
νέσθω. τὸ μὲν γὰρ κατηγορεῖν, τοῖς πεπραγμένοις ἐγκα-
λούντων ἐστὶ· τὸ δὲ συμβουλεύειν, περὶ τῶν παρόντων καὶ
γενησομένων προτίθεται. οὐκοῦν οὐ λοιδορίας οὐδὲ μέμψεως
ὁ παρῶν καιρὸς, ἀλλὰ συμβουλῆς, εἰναί μοι δοκεῖ. διὸ πει-
ράσομαι μὲν φυλάξασθαι, ὃ τούτοις ἐπιτιμῶ, μὴ παθεῖν
αὐτός· συμβουλεύσαι δὲ, ἃ κράτιστα νομίζω περὶ τῶν
παρόντων.

ια.

Οὐδένα ἀντειπεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω, ὡς αὐ
κακοῦ πολίτου καὶ φαύλου τὴν γνώμην ἀνδρός ἐστιν, οὕτω
τινὰ μισεῖν ἢ φιλεῖν τῶν ἐπὶ τὰ κοινὰ προσιόντων, ὥστε
τοῦ τῆ πόλει βέλτιστου μηδὲν φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν
πρὸς ἐπήρειαν, τὰ δὲ πρὸς φιλονεικίαν δημηγορεῖν· ἃ ποι-
οῦσιν ἐνιοὶ τῶν δευρὶ παριόντων. ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν τοσοῦ-
τον ἂν εἴποιμι, ὅτι μοι δοκοῦσιν, οὐδ' εἴ τι πεποιθήκασι τοι-
οῦτον, μέγιστα ἡμαρτηκέσαι, ἀλλ', ὅτι δηλοῦσιν οὐδέ ποτ'
οὐδὲ παύσασθαι παρεσκευασμένοι· ὑμῖν δὲ παραινῶ, μὴ,
προϊεμένους ὑμᾶς αὐτούς, ἱκανὸν τοῦτο νομίζειν, δίκην,
ὅταν ὑμῖν δόξη, παρὰ τούτων λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τούτους,
ὅσον ἐστὶν ἐν ὑμῖν, κωλύειν, καὶ αὐτούς, ὥσπερ ὑπὲρ πό-
λεως προσήκει, βουλευομένους, τὰς ἰδίας ἀνελόντας φιλονει-
κίας, τὸ κοινῆ βέλτιστον σκοπεῖσθαι, ἐνθυμουμένους, ὅτι
1427 οὐδεὶς, οὐδ' ἅμα πάντες οἱ πολιτευόμενοι, τῶν νόμων, ἐφ'
οἷς ὑμεῖς ἐστέ, ¹ ἀξιοχρεῶς ἐστὶ διαφθαρέντων δίκην δοῦναι.

ιβ'.

Ἴσως ἐπίφθονον ἂν τισιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δόξειεν
εἶναι, εἴ τις ἂν ἰδιώτης καὶ τῶν πολλῶν ὑμῶν εἷς, ἐτέρων
συμβεβουλευκότων, οἱ καὶ τῷ πάλαι πολιτεύεσθαι καὶ

¹ ἀξιοχρεῶς εἶσι

καθ' ὅ, τι, prout visum fuerit. IDEM.

Τοῖς πεπραγμένοις] Malim τῶν τοῖς.

IDEM.

ια. Οὐ τὸ] Οὕτω. IDEM.

Τῷ τοσοῦτον] Τοῦ delendum. IDEM.

Προσῆκει] Προσῆκει. IDEM.

Ἀξιοχρεῶς ἐστὶ] Sententia est, eversio-
nem legum rem esse tantam, ut nullo sa-
tis magno supplicio coerceri possit et
vindicare, neque, etiamsi multa irrogetur
delinquenti, propterea quicquam consul-
tum esse reipublicæ. IDEM.

τῷ παρ' ὑμῖν δόξαν ἔχειν προέχουσι, παρελθὼν εἴποι· ὅτι οὐ μόνον αὐτῷ δοκοῦσιν οὐκ ὀρθῶς λέγειν, ἀλλ' οὐδ' ἐγγύς εἶναι τοῦ τὰ δέοντα γιννώσκειν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐγώ γε οὕτω σφόδρα ¹ οἶμαι μᾶλλον ὑμῖν συμφέροντα εἶρεῖν τούτων, ὥστε οὐκ ὀκνήσω πάντα, ἀ' τυγχάνουσιν εἰρηκότες, ἄξια μηδενὸς εἶναι φῆσαι· νομίζω δὲ καὶ ὑμᾶς ὀρθῶς ἀν ποιεῖν, εἰ μὴ τὸν λέγοντα, ἀλλὰ τὰ συμβουλευόμενα, σκοποῖτε. δεῖ γάρ, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν παρ' ὑμῶν εὐνοίαν μὴ τισὶν, ὡσπερ ἐκ γένους, ἀλλὰ τοῖς τὰ βέλτιστα ἀεὶ λέγουσιν, ὑπάρχειν.

ιγ'.

Βουλοίμην ἀν ὑμᾶς, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέχοντας, ἀ μέλλω λέγειν, ἀκοῦσαι· καὶ γάρ ἐστιν οὐ μικρά. ἐγὼ θαυμάζω, τί δὴ ποτε, πρὶν μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι, ὅτῳ τις ἀν ὑμῶν ἐντύχη, οὗτος εὐπόρως εἰπεῖν ἔχει, δι' ὧν ἀν τὰ παρόντα πράγματα βελτίω γένοιτο, καὶ πάλιν αὐτίκα δὴ μάλα, εἰ ἀπέλθῃτε, ὁμοίως ἕκαστος ἐρεῖ τὰ δέοντα· ἐν δὲ τῷ περὶ τούτων σκοπεῖν ὄντες καὶ συνειλεγμένοι, πάντα μᾶλλον, ἢ ταῦτα λεγόντων τινῶν ἀκούετε; ἄρα γε, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γινῶναι μὲν ἐστὶν ἐκάστῳ τὰ δέοντ' ὑμῶν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἰπεῖν ἐπίσταται, ποιωῶν δ' αὐτὸς ἕκαστος οὐ χαριεῖται; καὶ ἰδίᾳ μὲν, ὡς ἄρα αὐτὸς ² ἐτοιμῶς τὰ βέλτιστα πρᾶττειν δόξων, τοῖς ἄλλοις 1428 ἐπιτιμᾶ· κοινῇ δ' εὐλαβεῖται τὰ τοιαῦτα ψηφίζεσθαι, δι' ὧν ἐν τῷ λειτουργεῖν τι τῶν καθηκόντων ἅπαντες ἔσεσθε; εἰ μὲν τοίνυν μηδένα καιρὸν οἴεσθε ἤξειν, ὃς εἴσω τῆς εἰρωνείας ἀφίξεται ταύτης, καλῶς ἀν ἔχοι τοῦτον τὸν τρόπον διάγειν· εἰ δὲ τὰ πράγματα ὄρατε ἐγγυτέρω

¹ οἶμαι

² ἐτοιμῶς

ιβ'. "Οτι μόνον" "Οτι οὐ μόνον lege. IDEM. "Ἀλλ' οὐδ' ἐγγύς εἶναι] Sed nec prope esse recte sentiendo, id est, multum abesse, ut recte sentiant. IDEM.

"Ὡσπερ ἐκ γένους] Tanquam e familia vel genere, hoc est, hereditariam. IDEM. ιγ'. Βουλοίμην τοίνυν ἀν] Τοίνυν recte videtur omitti, alioqui hoc erit cum superiore conjugendum. IDEM.

Καὶ τὰ τῶν ἄλλων] S. ἔργα τὰ προσήκοντα τοῖς ἄλλοις. Quid alii præstare debeant. IDEM. Subaudi ἐρήματα, et ea quæ alii in-

venerunt. Ibidem ὑμῶν cohæret cum ἐκάστῳ. et ποιωῶν, faciens, i. e. proloquens in suggestu. AUGER.

Ἰδίᾳ] Καὶ ἰδίᾳ. WOLF.

Ἐπιτιμᾶν, εὐλαβεῖσθαι] Malim ἐπιτιμᾶν, εὐλαβεῖται. IDEM.

Καθηκόντων ἅπαντες ἔσεσθε] Censeo legendum: καθηκόντων ἅπαντες διαπεπραγμένον, vel πεποιηκότες ἔσεσθε. IDEM.

Ὅς εἴσω τῆς εἰρωνείας] Quod intra istam dissimulationem veniat, id est, interpellat, abjicere cogat. IDEM.

προσάγοντα, δεῖ σκοπεῖσθαι, ὅπως μὴ πλησίον αὐτοῖς μά-
χησθε, ἀ πόρρωθεν ἔξεστι φυλάξασθαι, καὶ τοὺς νῦν πε-
ριοφθέντας, ἐφθομένους ὕστερον ἔχητε, οἷς ἂν πάσχητε.

ιδ'.

Περὶ μὲν τῶν παρόντων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραγμά-
των τῇ πόλει, καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ, οὐ πάνυ μοι δο-
κεῖ τῶν χαλεπῶν εἶναι ζητῆσαι, τί ἂν τις πράξας βελτίω
ποιήσκειν. ὃν τινα ¹ μέντοι χρῆ τρόπον πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν πε-
ρὶ αὐτῶν, τοῦτο παμπόλλην δυσκολίαν ἔχειν νομίζω, οὐχ
ὡς οὐ συνησόντων ² ὅ τι ἂν τις λέγη, ἀλλ' οὕτω πολλὰ καὶ
ψευδῆ καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ τὰ βέλτιστα τοῖς πράγμασι,
συνειδίσθαι μοι δοκεῖτε ἀκούειν, ὥστε δέδοικα, μὴ τῷ τὰ
νῦν βέλτιστα εἰπόντι, ἦν τοῖς ἐξηπατηκόσι προσῆκεν
ἀπέχθειαν ὑπάρχειν παρ' ὑμῶν, ταύτην ἀπενέγκασθαι
συμβῆ. ὁρῶ γὰρ ὑμᾶς πολλάκις, οὐ τοὺς αἰτίους τῶν πρα-
γμάτων μισοῦντας, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ αὐτῶν εἰ-
πόντας τι πρὸς ὑμᾶς. οὐ μὲν ἀλλὰ καίπερ οὕτως ἀκριβῶς
ταῦτα λογιζόμενος, ὅμως οἶμαι πάντα παρεῖς τᾶλλα
περὶ αὐτῶν τῶν παρόντων, ἀ κράτιστα νομίζω, λέγειν.

ιε'.

Ἐβουλόμην ἂν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἢ πρὸς τοὺς
ἄλλους ἅπαντας εἰώδατε προσφέρεσθαι φιλανθρωπία,
1429 ταύτη καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι· νυνὶ δὲ ἀμείνους
ἔστὲ τὰ τῶν ἄλλων δεινὰ ἐπανορθοῦν, ἢ τῶν ὑμῖν αὐτοῖς
συμβαίνοντων φροντίζειν. ἴσως μὲν οὖν αὐτὸ τοῦτό τις ἂν
φήσειε, μέγιστον ἔπαινον φέρειν τῇ πόλει, τὸ μηδενὸς ἔνεκα

¹ μέντοι] δὲ

² ὅταν τις

Προσάγοντα] Προσάγειν οἱ πολέμιοι dicuntur hostes, cum exercitum admovent. Legi etiam queat προσιώντα. IDEM. προσάγοντα sensu passivo vel neutrali, quasi esset προσαγόμενα vel προσιόντα. AUGER.

ιδ'. Περὶ μὲν τῶν παρόντων] Pleraque sumta ex oratione περὶ συντάξεως. WOLF.

Οὐκ ὡς οὐ συνοισόνταν, ὅταν τις λέγη] Παρὰ τὸ συμφέρον. Non quasi non utilia dictu futura sint. Sed malim συνοισόνταν, παρὰ

τὸ συνίεναι. Non quin intellecturi sitis. Ita enim sententia postulat. Etiam 3. Olynth. tribuit Atheniensibus intelligendi acumen, sed cum ignavia, hic vero cum perversitate conjunctum. Vides, una litera permutata, οἱ ἀντὶ τοῦ η, quantum discrimen faciat? IDEM.

Ἄλλὰ τοὺς ὑστάτους] Belle inter se respondent, αἰτίους, ὑστάτους, ὁμοίωπτα. IDEM.

κέρδους ἰδίου πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ δικαίου προηρῆσθαι· ἐγὼ δὲ ταύτην τ' ἀληθῆ τὴν δόξαν εἶναι νομίζω κατὰ τῆς πόλεως καὶ βούλομαι, καὶ κείνο δ' ὑπολαμβάνω σωφρόνων ἀνθρώπων ἔργον εἶναι, ἴσῃν πρόνοιαν τῶν αὐτοῖς οἰκειῶν, ὅσῃν περὶ τῶν ἀλλοτρίων, ποιεῖσθαι, ἵνα μὴ φιλάνθρωποι μόνον, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔχοντες φαίνησθε.

15'.

Ἴσως, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει τῷ βουλομένῳ τι παραινεῖν ὑμῖν, οὕτω πειραῖσθαι λέγειν, ὡς καὶ δυνήσεσθε ὑπομεῖναι· εἰ δὲ μὴ τοῦτ', ἀφέντα τοὺς ἄλλους ἅπαντας λόγους, περὶ αὐτῶν, ὧν σκοπεῖτε, συμβουλευεῖν, καὶ ταῦθ' ὡς διὰ βραχυτάτων. οὐ γὰρ ἐνδεία μοι δοκεῖτε λόγων οὐδὲ νῦν ὄραν τὰ πράγματα πάντα λελυμασμένα, ἀλλὰ τῷ τοὺς μὲν ἑαυτῶν ἔνεκα δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι, τοὺς δὲ μήπω τούτου δεδωκότας πείραν, μᾶλλον, ὅπως εὖ δόξουσιν λέγειν, σπουδάζειν, ἢ πῶς ἔργον, ἐξ ὧν λέγουσί, τι συμφέρονπραχθήσεται· ἐγὼ δ', ἵνα μὴ λάθω τούναντίον, οὗ φημι δεῖν, αὐτὸς ποιῶν, καὶ πλείω περὶ τῶν ἄλλων λέγω, ἢ περὶ ὧν ἀνέστην ἔρων, ἀφείδω τὰλλα πάντα, ἃ παραινῶ, καὶ δὴ πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν.

16'.

Δοκεῖτέ μοι δικαίως, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, προσέχειν τὸν νῦν, εἴ τις ὑπόσχοιτο ὑμῖν ταῦτα δίκαια καὶ συμφέροντα 1430 δεῖξαι ὄντα, ὑπὲρ ὧν βουλευόμεθα. ἐγὼ τοίνυν¹ οἶμαι τοῦτο ποιήσῃ οὐ χαλεπῶς, ἀν ὑμεῖς βραχὺ τί μοι πείσθητε πάνυ. μὴ πάνθ', ὡς ἕκαστος ἔχει γνώμης ὑμῶν περὶ τῶν

¹ οἶμαι

ἢ Ἐσώπει τε ἀκρόβη] Similem sententiam in Panegyrico habet Isocrates, cui Demosthenes opportune hic illud pervulgatum adjungit, μετὰ σοφιστῆν, ὅστις οὐχ αὐτῷ σοφός. IDEM.

15'. Περαινεῖν] Malo παραινεῖν. IDEM.

Τοῦτ' ἀφέντας] Lego: εἰ δὲ μὴ, τότε ἀφέντας. Sin minus, tum omissis. IDEM. Est in vulgatis, εἰ δὲ μὴ τοῦτ', ἀφέντας etc., quod malim. AUGER.

Μήπω τούτου δεδωκότας πείραν] De qui-

bus id nondum compertum est. Sententia est, veteres magistratus emolumenta, novitios gloriam habere propositam, neutros spectare utilitatem publicam. WOLF.

Εὐδοξεῖσι] Lego εὖ δόξουσιν. IDEM.

Τῶν ἄλλων] In neutro, de utriusque rebus ac de iis de quibus agitur. AUGER.

"A παραινῶ] Quid si ἀπερ αἰνῶ, ea, quae probo, legas? WOLF.

16'. Ἀν ὑμεῖς] Quae sequuntur, sic legi et distingui velim: βραχὺ τί μοι πείσθητε

παρόντων, ὀρθῶς ἐγνωκέναι πεπεισθῶ, ἀλλ', εἰ ἂν παρὰ ταῦτά τι συμβαίῃ λέγεσθαι, σκοπεῖτω, πάντα ὑπομείνας ἀκοῦσαι· εἴτ', εἰ ὀρθῶς εἰρησθαί τι δοκῇ, χρῆσθω. οὐ γὰρ ἥττον ὑμέτερον ἔσται τῶν χρησομένων τὸ κατορθωθῆν ἢ τοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπόντος. ἢ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ σκοπεῖν ὀρθῶς ἐστὶ, μὴ βεβουλεύσθαι, πρὶν ἐξ ὧν δεῖ βουλεύσασθαι ἀκοῦσαι. οὐ γὰρ ¹ὁ αὐτὸς οὔτε καιρὸς, οὔτε τρόπος, τοῦ τ' ἐπικυρῶσαι τὰ δοκοῦντα, καὶ τοῦ σκέψασθαι τί πρῶτον δοκεῖ συμφέρειν.

ιή.

Μεθ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρελήλυθα βουλευόμενος, πότερον χρῆ με λέγειν, ἢ μή· διὸ δ' αὐτὸς τοῦτ' ἀπορῶ κρῖναι, φράσω πρὸς ὑμᾶς. ἀναγκαῖον εἶναί μοι δοκεῖ τῷ μῆθ' αὐτῷ μήτε τισὶ χαρίσασθαι βουλομένῳ, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν εἰπεῖν ἃ πέπεικεν ἑαυτὸν μάλιστα συμφέρειν, καὶ συνειπεῖν ἃ καλῶς λέγουσιν ἀμφοτέροι, καὶ τουναντίον ἀντειπεῖν ὅσα μὴ δίκαια ἀξιούσιν. εἰ μὲν οὖν ὑμεῖς ²ὑπομείναιτε ἀκοῦσαι ταῦτ' ἀμφοτέρα διὰ βραχέων, πολλῶ βέλτιον ἂν περὶ τῶν λοιπῶν βουλεύσαισθε· εἰ δὲ πρὶν μαθεῖν ἀποσταίητε, γένοιτ' ἂν ἐμοὶ μῆδ' ἑτέρους ἀδικοῦντι πρὸς ἀμφοτέρους διαβεβλήσθαι. τοῦτο δ' οὐχὶ δίκαιός εἰμι παθεῖν. εἰ μὲν οὖν κελεύητε, ἔτοιμός εἰμι λέγειν· εἰ δὲ μὴ, καὶ σιωπᾶν ἔχει μοι καλῶς.

ιδ'.

1431 Καὶ δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συμφέρον ὑμῖν ἡγοῦμαι, τὰς μὲν αἰτίας καὶ τὰς κατηγορίας, ὅταν βουλεύεσθαι δέη, παραλείπειν· περὶ τῶν παρόντων δὲ λέγειν, ὅτι βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖται. ὅτι μὲν γάρ, τινῶν αἰτίων οὐ-

¹ Deest articulus.

² * ὑπομείναιτε

πάνυ. IDEM.

Τοῦ πρὸς] Malim ἢ τοῦ. aut certe sub-intelligitur hæc particula: non minus, quam ejus. Alioqui significaret, non minus, quam is etc., quod est ineptum. IDEM.

Οὐ γὰρ αὐτὸς] Lego ὁ αὐτὸς. Similis sententia est in exordio Isocraticæ ora-

tionis περὶ εἰρήνης. IDEM.

Τί πρῶτον δοκεῖ συμφέρειν;] Si legas, καὶ τοῦ σκέψασθαι τι, πότερον δ. σ. vertes: et considerandi quippiam, utrum id profuturum esse videatur? IDEM.

ιή. Βουλεύμενος] M. βουλευόμενος. et v. 17. ὑπομείναιτε. IDEM.

των, κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, πάντες ἐπιστάμεθα· ἐξ ὅτου δὲ τρόπου βελτίω δύναιτ' ἂν γενέσθαι, ταῦτο τοῦ συμβουλευόντος ἔργον εἰπεῖν. ἔπειτ' ἔγωγε νομίζω καὶ κατηγοροῦς εἶναι τῶν ἀδικούντων χαλεπούς, οὐ τοὺς ἐν τοιούτοις καιροῖς ἐξετάζοντας τὰ πεπραγμένα, ὅτ' οὐδεμίαν δώσουσι δίκην· ἀλλὰ τοὺς τοιοῦτό τι συμβουλευσαί δυνήθευτας, ἀφ' οὗ βελτίω τὰ παρόντα γένοιτ' ἂν. διὰ γὰρ τούτους ἐφ' ἡσυχίας καὶ παρ' ἐκείνων ἐγγένοιτ' ἂν ὑμῖν δίκην λαβεῖν. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους λόγους πάντας περιέρχους ἡγοῦμαι· ἀ δ' ἂν¹ οἶμαι συνενεγκεῖν περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε, ταῦτ' εἰπεῖν πειρώσομαι, τοσοῦτον ἀξιώσας μόνον, ἂν ἄρα του μέμνημαι τῶν πεπραγμένων, μὴ κατηγορίας με ἕνεκα ἡγεῖσθε λέγειν, ἀλλ' ἵνα δείξας ἀ τότε ἡμάρτετε, νῦν ἀποτρέψω ταῦτ' ἀπαθεῖν.

κ'.

Εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδενὶ συμπολιτευόμενοι τοσαύτην ἡγομεν ἡσυχίαν, ὅσην περ ἐν τῷ παρόντι, οὔτε τὰ νῦν ἂν γεγενημένα συμβῆναι νομίζω, τῶν τε ἄλλων οἶμαι πολλὰ βέλτιον ἂν ὑμῖν ἔχειν. νῦν δ' ὑπὸ τῆς ἐνίων ἀσελγείας, οὔτε παρελθεῖν, οὔτε εἰπεῖν, οὔθ' ὅλως λόγου τυχεῖν ἐστίν· ὅθεν συμβαίνει πολλὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια ἴσως. εἰ μὲν οὖν δεῖ ταῦτ' ἀπυθάνεσθαι, καὶ σκοπεῖν

¹ οἶμαι

19. Ἐφ' ἡσυχίας] *Per otium*. IDEM.

Περιέρχους] *Supervacanea*. παρέρχους, *praeter rem, aliena ab instituto*. IDEM.

Ἐάν ἄρα του] *Pro tuos, si alicujus rei mentionem fecero*. IDEM.

κ'. Εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, ὧ ἄ. Ἀ. μηδενὶ συμπολιτευόμενοι] *Si sine studiis partium et factionibus curassemus rempublicam*. συμπολιτεύεσθαι et ἀντιπολιτεύεσθαι contraria sunt. IDEM.

Λόγου τυχεῖν] *Dicendi potestas datur*. IDEM.

Εἰ μὲν οὖν δεῖ ταῦτ' ἀπυθάνεσθαι] *Corruptum esse hunc locum existimo, nec habeo tamen in praesentia, qui emendem*. Divinandum igitur hic potius, quam interpretandum fuit. Veneta Francisci Brucioli editio hic tria fere magna folia, et exordia circiter quindecim, non quidem praetermisit, sed in alium locum trans-

lit, et cum hoc exordio, ejus exordii, cuius initium est: Οὐ μοι δοκεῖτε, ὧ ἄ. Ἀ. περὶ ἧς οἴεσθε, etc. p. 478. v. 5. hac verba ἐκ τῶν παρεκλυθότων χρόνων καθέλκειν τριήρεις, p. 461. v. 2. continuavit: et postea hoc exordium subjecit: Οἶμαι πάντας ἂν ἡμᾶς, ὧ ἄ. Ἀ. ὁμολογῆσαι, etc. Quae editio, quia Io. Bernardi Feliciani, viri doctissimi, et de Demosthene praecclare meriti, industria, infinitis prope locis longe est, quam aut Aldina, aut Hervagiana vetusta, emendatior, operae pretium esse putavi, in hac postrema recognitione a me exemplaris ordine recedere: ac Brucioli editionem, quam Hervagiana posterior, a me cum annotationibus meis ad Oporinum missa, imitata est, sequi. Habet autem hoc exordium lemmata quaedam Philippicarum orationum, in quibus hac corrigenda videntur. IDEM. Quod si hac di-

1432 ὅτι χρή ποιεῖσαι, καὶ πάσχειν οἷάπερ νυνὶ βούλεσθε, ψη-
 φειῖσθε, ἅπερ ἐκ τῶν παρεληλυθότων χρόνων, κατέλκειν
 τρήρεις, ἐμβαίνειν, εἰσφέρειν, πάντα ταῦτ' ἤδη· ἂν τριῶν
 ἡμερῶν ἢ πέντε, ἂν σιωπηθῆ τὰ παρὰ τῶν πολεμιῶν καὶ
 σχῶσιν ἡσυχίαν ἐκεῖνοι, πάλιν οὐκέτι καιρὸν εἶναι πράττειν
 ὑπολήψεσθε. ὅπερ, ἡνίκα ἐν Ἑλλησπόντῳ Φίλιππον ἠκού-
 σαμεν, συνέβη καὶ πάλιν, ἡνίκ' εἰς Μαραθῶνα τρήρεις αἰ-
 ληστρίδες προσέσχον. ὡς γὰρ ἂν χρήσαιτό τις, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, καλῶς δυνάμει παρεσκευασμένη, οὕτως ὑμεῖς
 εἰώθατε τῷ βουλευέσθαι χρῆσθαι, ὀξέως. δεῖ δὲ βουλευέ-
 σθαι μὲν ἐφ' ἡσυχίας, ποιεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς,
 καὶ λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι, εἰ μὴ καὶ τροφὴν ἰκανὴν πο-
 ρεῖτε καὶ στρατηγόν τινα τοῦ πολέμου νῦν ἔχοντα προ-
 στήσεσθε καὶ μένειν ἐπὶ τῶν οὕτω δόξαντων¹ ἐθελήσετε, ψη-
 φίσμαθ' ὑμῖν περιέσται, καὶ παραναλώσετε μὲν πάνθ' ὅσ'
 ἂν δαπανήσητε, βελτίω δ' οὐδ' ὅτιοῦν τὰ πράγματα
 ἔσται, κρινεῖτε δὲ ὃν ἂν βούλησθε ὀργισθέντες. ἐγὼ δὲ βού-
 λομαι τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς ἀμυνομένους ὀφθῆναι πρότερον, ἢ
 τοὺς πολίτας κρίνοντας· οὐ γὰρ ἡμῖν αὐτοῖς πολεμεῖν μάλ-
 λον, ἢ ἐκεῖνοις ἔσμεν δίκαιοι. ἴν' οὖν μὴ — τὸ ῥᾶστος ἀπάν-
 των — ἐπιτιμήσω μόνον, ὃν τρόπον ἂν μοι² δοκεῖτε ταῦτα
 ποιεῖσαι, διδάξω, δεηθεῖς ὑμῶν, μὴ θορυβῆσαι, μηδ' ἀναβα-
 λεῖν νομίσαι με καὶ χρόνον ἐμποιεῖν. οὐ γὰρ οἱ ταχύ καὶ
 τήμερον εἰπόντες μάλιστ' εἰς τὸ δέον λέγουσιν — οὐ γὰρ ἂν
 τά γ' ἤδη γεγενημένα κωλύσαι δυνηθεῖμεν τῇ νῦν βοήθειᾳ
 —, ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ νυνὶ δια-
 1433 μεῖναι δυνησεται, τέως ἂν ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν, ἢ
 πεισθέντες διαλυσώμεθα τὸν πόλεμον. οὕτω γὰρ οὐκέτι
 τοῦ λοιποῦ σχοῖμεν ἂν κακῶς.

καί.

³ Οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμολογῆ-

¹ ἐθελήσετε

² δοκῆτε

³ οἶμαι

scere tantum oportet ab oratore, et non per-
 pendere quid agendum sit ut finem habeant.
 AUGER.

Καὶ σκοπεῖν] Καὶ μὴ σκοπεῖν. WOLF.
 Καὶ πάσχειν] F. καὶ φάσκειν. et v. 15.

περιέσται. IDEM.

Κρίνετε δ' ἂν] Κρινεῖτε δ' ὃ ἂν. IDEM.

Ἐγὼ δὲ βούλομαι] M. ἐγὼ δὲ βουλοίμην
 ἂν. IDEM.

Μηδ' ἀναβαλεῖν] Μηδ' ἀναβάλλειν. IDEM.

σαι, ὅτι δεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν, ὅταν μὲν περὶ τῶν ἰδίων τινὸς τῶν αὐτῆς βουλευῆται, ἴσην πρόνοιαν ἔχειν τοῦ συμφέροντος, ὅσην περ τοῦ δικαίου· ὅταν δ' ὑπὲρ τῶν συμμαχικῶν ἢ τῶν καιῶν, οἷον καὶ τὸ νυνὶ παρὸν, μηδενὸς οὕτως ὡς τοῦ δικαίου φροντίζειν. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνοις, τὸ λυσιτελὲς ἔξαρκεῖ· ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις, καὶ τὸ καλὸν προσεῖναι δεῖ. τῶν μὲν γὰρ πράξεων εἰς οὓς ἂν ἤκωσι, κύριοι καθίστανται· τῆς δ' ὑπὲρ τούτων δόξης, οὐδεὶς τηλικούτος ἔσθ', ὅστις ἔσται κύριος, ἀλλ' ὁποῖαν ἂν τινα τὰ πραχθέντα ἔχη δόξαν, τοιαύτην οἱ πολλοὶ περὶ τῶν πραξάντων διήγγειλαν. διὸ δεῖ σκοπεῖν καὶ προσέχειν, ὅπως δίκαια φανεῖται. χρὴ μὲν οὖν οὕτως ἅπαντας ἔχειν τὴν διάνοιαν περὶ τῶν ἀδικουμένων, ὡς περ ἂν, εἴ τι γένοιτο, ὃ μὴ συμβαίῃ, τοὺς ἄλλους ἀξιώσειε πρὸς αὐτὸν ἕκαστος ἔχειν· ἐπειδὴ δὲ καὶ παρὰ τὴν αὐτῶν γνώμην ἐναντιοῦνται τινες, μικρὰ πρὸς τούτους εἰπὼν, ἃ βέλτισθ' ὑμῖν ὑπολαμβάνω, ταῦτ' ἤδη συμβουλεύσω.

κβ'.

Οὐ μικρὰν ἂν μοι δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ζημίαν νομίσαι, εἴ τις ἀηδὴς δόξα καὶ μὴ προσήκουσα τῇ πόλει παρὰ τοῖς πολλοῖς περιγίγνοιτο. τοῦτο τοίνυν οὕτω καλῶς ἐγνωκότες, οὐκ ἀκόλουθα ποιεῖτε τὰ λοιπὰ, ἀλλ' ὑπάγεσθε ἕκαστοτε πράττειν ἕνια, ἃ οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε καλῶς ἔχειν. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ', ὅτι τοὺς ἐβαινοῦντας ἠδίου προσδέχονται πάντες τῶν ἐπιτιμώμενων· οὐ μὲν οἴομαι δεῖν ταύτην τὴν φιλανθρωπίαν διώκων, λέγειν παρ' ἃ συμ- 1434
φέρειν ὑμῖν ἠγοῦμαι. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν εἰ καλῶς ἐγιγνώσκετε, οὐδὲν ἔδει κοινῇ ποιεῖν¹ ὑποληπτέον εἶναι, ὣν ἰδίᾳ

¹ [ὑποληπτέον εἶναι]

κά. Ὅσον ὑπὲρ] M. ὅσην περ. IDEM.

Εἰς οὓς ἂν ἤκωσιν] S. αἱ πράξεις, ad quos ea venerint. Res enim in eorum potestate sunt, a quibus administrantur. IDEM.

Παρὰ τὴν αὐτὴν γνώμην] Ob eandem sententiam, id est, negant, alios ita esse defendendos, ut ipsi, necesse si sit, defendi nos velimus. quid vero, si legas καὶ παρὰ τὴν αὐτῶν, contra sui animi sententiam? IDEM. M. παρὰ ταύτην τὴν γνώμην. AU-

GER.

κβ'. φήσετε] Malim φήσαιτε. WOLF.

Τῶν ἐπιτιμώμενων] Id est, ἢ τοὺς ἐπιτιμώμενους. Sic Aristoteles: τοῖς εἰδόσιν ἠδίων ἢ διαγωγῇ τῶν ζητούντων, id est, ἢ τοῖς ζητούσι. IDEM.

Τὴν ἀρχὴν] Prorsus, omnino. AUGER.

ὑποληπτέον εἶναι] Existimandum esse. hæc duo verba, undecunque in contextum orationis irreperint, supervacanea esse

μέμφεσθε, ἵνα μὴ συνέβαιεν, ὅπερ νυνὶ γίγνεται. περὶ ὧν μὲν ἕκαστος, ὡς αἰσχροῦ καὶ δεινὰ, λέγει· καὶ, μέχρι τοῦ προβήσεται τὰ πράγματα; συγκαθεζόμενος δ' αὐτὸς ἕκαστός ἐστι τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων. ἐγὼ μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν, ὡςπερ, ὅτι ὑμῖν συμφέρεи τοῦ τὰ βέλτιστα λέγοντος ἀκούειν, οἶδα, οὕτως εἰδέναι τὸ συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστα λέγοντι. πολλῶ γὰρ ἂν ἡδίου ¹ εἶπον. νῦν δὲ φοβοῦμαι μὲν, ὅμως δέ γε πιστεύω χρηστὰ φανεῖσθαι. καὶ ὑμεῖς μὴ πεισθῆτε, οὐκ ἀποτρέψομαι λέγειν.

κγ'.

Εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρότερον παρ' ὑμῖν εἰρηκῶς εἶη, νῦν γε λέγων περὶ ὧν οὐκ ὀρθῶς ἐγκαλοῦσιν οἱ πρέσβεις τῇ πόλει, παρὰ πάντων ἂν μοι δοκεῖ δικαίως συγγνώμης τυχεῖν. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις μέντισιν ἠττᾶσθαι τῶν ἐναντίων, οὐχ οὕτως ὄνειδος, ὡς ἀτύχημα ἂν φαίη· καὶ γὰρ τῇ τύχῃ καὶ τοῖς ἐφεστηκόσι καὶ πολλοῖς μέτεστι τοῦ καλῶς ἢ μὴ ² πρότερον ἀγωνίσασθαι. ἐν δὲ τῷ τὰ δίκαια ὑπὲρ αὐτῶν μὴ ἔχειν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων λέγειν, αὐτῆς τῆς γνώμης τῆς τῶν τοῦτο παθόντων τὸ ὄνειδος εὐρήσομεν. εἰ μὲν οὖν ἕτεροί τινες ἦσαν, ἐν οἷς ἐγίγνωθ' οἱ λόγοι περὶ ὑμῶν, οὔτε τούτους ἂν οἶμαι ῥαδίως οὕτω ψεῦδσθαι, οὔτε τοὺς ἀκούοντας πολλὰ τῶν εἰρημένων ἀνασχέσθαι· νῦν δὲ ³ τᾶλλά τε, οἶμαι, τῆς ὑμετέρας πλεονεκτοῦσιν εὐηθείας ἀπαντες, καὶ δὴ καὶ τοῦτο νῦν οὐ-
1435 τοι. ἀκροαταῖς γὰρ ἐχρήσαντο καθ' ὑμῶν ὑμῖν, οἷσις ⁴ οὐδέσιν ἂν τῶν ἄλλων, ἀκριβῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. ἀξίον δ' εἶναί

¹ εἶπε

² [πρότερον]

³ * ἄλλα

⁴ οὐδέ τις ἂν

pnto. WOLF.

Καὶ μέχρι τοῦ] Et quo usque tandem hæc progredientur? μιμητικῶς hæc accipienda sunt. IDEM. Hic inducit orator homines loquentes. AUGER.

κγ'. Ὡς ἀτύχημα ἂν φαίη] Aut φανεῖν, aut φαίη τις. WOLF.

Ἵπὲρ αὐτῶν μὴ ἔχειν] S. εἰπεῖν. At sua factu non posse, ut cuiusque dignitas postulat, defendere. IDEM. Lego et distingo: ἱπὲρ αὐτοῦ δηλῶσαι, μὴ ἔχειν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων λέγειν, αὐτῆς τῆς γνώμης τῶν τοῦτο

παθόντων, eorum qui hoc patiuntur, i. o. quibus evenit, ut non possint sua jura defendere. AUGER.

Πλεονεκτοῦσιν εὐηθείας] Vestra bonitate fruuntur. hoc malo, quam εὐηθείας, quod Bruciolus habet. WOLF.

Οἷσις οὐδ' ἔστιν ἂν τῶν ἄλλων] Bruciolus οὐδέ τις ἂν. Ego malim oisibus οὐδέσιν ἂν τῶν ἄλλων, qualibus aliorum nullis uti queant. ac prope affirmarim, ita esse legendum. Nam et facilis lapsus est, οὐδ' ἔστιν pro οὐδέσιν scribere, et alioqui constructio non

μοι δοκεῖ διὰ ταῦτα τοῖς θεοῖς χάριν ὑμᾶς ἔχειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους μισεῖν. τὸ μὲν γὰρ ὄραν τούτους τὸν Ῥοδίων δῆμον, τὸν πολὺ τούτων ποτ' ἀσελγεστεροὺς λόγους λέγοντα πρὸς ὑμᾶς, ἰκέτην ὑμέτερον γεγεννημένου, εὐτύχημα εἶναι νομίζω τῆς πόλεως. τὸ δὲ τοὺς ἀνοήτους τούτους μήτε τοῦτο λογίζεσθαι, παρὸν οὕτως ἐναργῆς ἰδεῖν, μήθ' ὅτι πολλάκις καθ' ἓν αὐτῶν ἕκαστον ὑμεῖς σεσώκατε, καὶ πλείω πράγματ' ἐσχῆκατε, τὴν τούτων θρασύτητα καὶ κακοδαιμονίαν ἐπανορθοῦντες, ἐπειδὰν δι' αὐτοὺς ἀνέλωνται πόλεμον, ἢ τὰ ὑμέτερά αὐτῶν πράττοντες, τοῦτο παμπόλλην ὑμῖν ὀργὴν εἰκότως ἀν παραστήσαι μοι δοκεῖ. οὐ μὲν ἀλλ' ἴσως τούτοις μὲν εἴμαρται μηδέποτε εὐ πράττουσιν εὐ φρονῆσαι ἡμῖν δὲ προσήκει καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ διὰ τὰλλ' ἃ πέπρακται τῇ πόλει, σπουδάσαι δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι καὶ πρότερον καὶ νῦν καὶ αἰεὶ ἡμεῖς μὲν τὰ δίκαια προαιρούμεθα πράττειν, ἕτεροι δὲ τινες, καταδουλοῦσθαι βουλόμενοι τοὺς αὐτῶν πολίτας, διαβάλλουσι πρὸς ἡμᾶς.

κδ'.

Εἰ μετὰ τῆς αὐτῆς γνώμης, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τε λόγους ἠκούετε τῶν συμβουλευόντων, καὶ τὰ πράγματα ἐκρίνετε, πάντων ἀσφαλέστατον ἦν τὸ συμβουλεύειν. καὶ γὰρ εὐτυχῶς καὶ καλῶς πράξασι — λέγειν γὰρ εὐφήμως πάντα δεῖ — κοινὰ ἂν ἦν τὰ τῆς αἰτίας ὑμῖν καὶ τῷ πείσαντι. νῦν δ' ἀκούετε μὲν τῶν ἃ βούλεσθε λεγόντων ἥδιστα· αἰτιάσθε δὲ πολλάκις ἕξαπατᾶν ὑμᾶς αὐτοὺς, ἂν μὴ πάνθ', ὃν ἂν ὑμεῖς τρόπον βούλησθε, γένηται, οὐ 1436

quadrat. IDEM.

Τούτους Ῥοδίων] F. τὸν τῶν Ῥοδίων. IDEM.
Καταδουλοῦσθαι βουλόμενοι τοὺς αὐτῶν πολίτας, διαβάλλουσι ἡμᾶς] Qui suos cives opprimere servitute student, calumniari nos. comma non post βουλόμενοι, sed ante διαβάλλουσι ponendum. prepositionem πρὸς redundare puto. nam verbum διαβάλλειν e superioribus liquet ad Athenienses pertinere. IDEM.

κδ'. Πράξασιν] Id est, ei ἂν ἐπράξατε, si felix esset eventus. IDEM.

Λέγειν γὰρ εὐφήμως πάντα δεῖ] Omnia

enim placide sunt dicenda, id est, non est utendum verbis asperioribus, aut vocibus mali ominis. Hac parenthesi rationem reddit, cur dicat potius εὐτυχῶς καὶ καλῶς: quod alterum membrum hac de causa praetermisit. IDEM.

Τὰ τῆς αἰτίας] Causa hic potius, ut de rebus prosperis, quam crimen. IDEM.

Ἐξαπατᾶν ὑμᾶς αὐτοὺς] Ab eis seduci vos. IDEM. αὐτοὺς non refertur ad ὑμᾶς, sed ad eos qui dicunt. Paulo ante ἥδιστα refertur ad ἀκούετε, et significat libentissime. AUGER.

λογιζόμενοι τοῦθ', ὅτι τοῦ μὲν ζητῆσαι καὶ λογίσασθαι τὰ βέλτισθ', ὡς ¹ ἄνθρωπος, καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, αὐτὸς ἕκαστός ἐστι κύριος, τοῦ δὲ πραχθῆναι ταῦτα καὶ συνενεγκεῖν ἐν τῇ τύχῃ τὸ πλεῖστον μέρος γίνυται. ἔστι δὲ ἄνθρωπον ὄντα ἀγαπητὸν τῆς αὐτοῦ διανοίας λόγον ὑπέχειν, τῆς δὲ τύχης προσυποσχεῖν ἐν τι τῶν ἀδυνάτων. εἰ μὲν οὖν εὐρημένον ἦν, πῶς ἂν τις ἀσφαλῶς ἀνευ κινδύνου δημηγοροῖη, μανία παραλείπειν τοῦτον ἦν τὸν τρόπον· ἐπεὶ δ' ἀνάγκη τὸν περὶ τῶν μελλόντων πραγμάτων γνώμην ἀποφαινόμενον κοινωνεῖν τοῖς ἀπ' αὐτῶν γενομένοις καὶ μετέχειν τῆς ἀπὸ τούτων αἰτίας, αἰσχροὺν ἠγοῦμαι λέγειν μὲν, ὡς εὔνοους, μὴ ὑπομένειν δὲ, εἴ τις ἐκ τούτου κίνδυνος ἔσται. εὐχομαι δὲ τοῖς θεοῖς, ἃ καὶ τῇ πόλει καὶ ἐμοὶ συμφέρειν μέλλει, ταῦτ' ἐμοὶ τε εἰπεῖν ἐλθεῖν ἐπὶ νοῦν, καὶ ὑμῖν ἐλέσθαι. τὸ γὰρ πάντα τρόπον ζητεῖν νικῆσαι, δυοῖν θάτερον, ἢ μανίας ἢ κέρδους ἕνεκα ἐσπουδακότες φήσοιμ' ἂν εἶναι.

κέ.

Εἴη μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ ὧν νυνὶ τυγχάνετε ἐκκλησιαζόμενοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ² ἀπάντων, ταῦτά καὶ δοκοῦντα βέλτισθ' ὑμῖν εἶναι ³ καὶ ὄντα ἀληθῶς. δεῖ μέντοι περὶ πραγμάτων μεγάλων βουλευομένουσ, καὶ κοινῶς ἀπάντων ἐθέλειν ἀκούειν τῶν συμβουλευόντων, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ⁴ ἐνθυμουμένους, ὅτι αἰσχροὺν ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῦν μὲν βουλομένων τι παραινεῖν ἐνίων θορυβεῖν, ὕστερον δὲ κατηγορούντων τῶν αὐτῶν τούτων ⁵ πεπραγμένων ἠδέως ἀ-

¹ ἄνθρώποις

² ἀπάντων * τὰ δοκοῦντα

³ καὶ * εἶναι ὡς ἀληθῶς.

⁴ ἐνθυμουμένους, ὅτι αἰσχροὺν ἔστιν, * ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὧ

⁵ τῶν πεπραγμένων

Ἄς ἄνθρωπος (non ἀνθρώποις) καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν] *Ut homo et coram vobis auditoribus.* WOLF.

Προσυποσχεῖν] S. λόγον. *Fortunam quocumque prastare.* Sic Cicero: 'Nihil est sapientis prastare prastet culpam.' IDEM.

Ἄς εὔνοους] S. ἔστί, se esse benevolum, bene velle. IDEM.

Εὐχομαι δὲ] Alii δή. IDEM.

Ἐσπουδακότες] Ἐσπουδακότες in genitivo. IDEM.

κέ. Εἴη εἶναι] Id est, δύναντο εἶναι. *Fieri queat, ut eadem et probentur nobis, et utilissima sint.* IDEM.

Καὶ ὄντων ἀληθῶς] Ὄντων pro imperativo

accipio, υποθετικῶς. *Esto sane, revera ita sit. Quid vero, si pro καὶ ὄντων legas κρινόντων, scilicet ὑμῶν, si vere judicetis? Aut, ταῦτά καὶ δοκεῖ τὰ βέλτισθ' ὑμῖν, καὶ εἶναι ἀληθῶς. IDEM. Lego: ταῦτά καὶ δοκεῖν τὰ βέλτισθ' ὑμῖν καὶ εἶναι ἀληθῶς. AUGER. Δεῖ μέντοι] Jam concessioni correctio-nem subjicit. WOLF.*

Βουλομένους καὶ κοινῶς] Βουλευομένους καὶ κοινῶν, scilicet πραγμάτων. *Sin κοινῶς ad verbum ἀκούειν referes, particulam καὶ omissam velim. Mox v. ult. τῶν αὐτῶν τούτων τῶν πεπραγμένων, addito articulo. IDEM. Deleo καὶ et refero κοινῶς ad ἀκούειν. AUGER.*

κούειν. ἐγὼ γὰρ οἶδα, νομίζω δὲ καὶ ὑμᾶς, ὅτι νῦν μὲν 1437
ἀρέσκουσι μάλισθ' ὑμῖν, οἱ ταῦτα, οἷα ὑμεῖς βούλεσθε,
λέγοντες. ἂν δέ τι συμβῆ παρ' ἃ νῦν οἴεσθε, ὃ μὴ συμ-
βαίῃ, τούτους μὲν ἐξηπατηκένοι νομιεῖτε ὑμᾶς· ἂν δὲ νῦν
οὐκ ἀνέχεσθε, τότε ὀρθῶς δόξουσι λέγειν. ἔστι δὲ τοῖς μά-
λιστα πεπεικόσιν ὑμᾶς ταῦτα, ἐφ' ὧν νῦν ἐστὲ, τούτοις
καὶ μάλιστα συμφέρου τὸ λόγου τυχεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας.
ἂν μὲν γὰρ διδάξαι δυνηθῶσιν, ὡς οὐκ ἔστιν ἀρίστα, ἃ
τούτοις δοκεῖ, ὅτ' οὐδὲν ἡμάρτηταί πω, τοῦτο πράξαντες
ἀθῶους τοὺς κινδύνους ποιήσουσιν αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ δυνη-
θῶσιν, οὐκ οὐκ ἔσονται ὑστερόν γε ἐπιτιμᾶν ἔξουσιν, ἀλλ' ὅσα
ἀνθρώπων ἦν ἔργον, ἀκοῦσαι, τούτων τετυχηκότες, ἂν
ἠττῶνται, δικαίως στέρξουσι, καὶ μεθ' ἀπάντων τῶν ἀπο-
βαινόντων, ὅποι' ἄττ' ἂν ἦ, κοινωνήσουσιν.

κς'.

Οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων
βουλευομένων, δίδοναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβου-
λευόντων. ἐγὼ δὲ οὐδὲ πώποθ' ἠγησάμην χαλεπὸν τὸ δι-
δάξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς — ὡς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν, πάντες
ὑπάρχειν ἐγνωκότες ἔμοιγε δοκεῖτε —, ἀλλὰ τὸ πειθεῖν
πράττειν ταῦτα. ἐπειδὴν γὰρ τι δόξῃ καὶ ψηφισθῆ, τότε
ἴσον τοῦ πρᾶξαι ἀπέχει, ὅσον περὶ πρὶν δόξαι. ἔστι
μὲν οὖν πολλὰ, ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφεί-
λειν, μάλιστα δὲ τοῦ τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολε-

I * ΕΥΩΝ

Νομίζω δὲ καὶ ὑμᾶς] S. εἰδέναι. WOLF.
ἔστι δὲ τοῖς μάλιστα πεπεικόσιν ὑμᾶς
ταῦτα, ἐφ' ὧν νῦν ἐστὲ, τούτοις καὶ μάλιστα
συμφέρου, τὸ λόγου τυχεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας]
Est autem, qui ista, in quibus nunc estis,
maxime persuaserunt, his vel maxime utile,
ut, qui contrarium sentiunt, audiantur.
τούτοις pleonasmus elegans. καὶ μάλιστα,
vel maxime, οὐκ ἦκιστα. Similis sententia
est in fine orationis περὶ Συμμοριῶν. καὶ
ταῦτα πᾶσι, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς τάναν-
τία πείθουσι τὰ συμφέροντα πράξετε· οὐ γὰρ
ἐργισθήσεσθε αὐτοῖς ὑστερον, νῦν ἡμαρτάνετε.
IDEM.

Τούτο πράξαντες] Id est, ἀντιλέξαντες.
IDEM.

Ἄθῶους τοὺς κινδύνους] Innoxia pericula,
id est, vel non accusabuntur, vel absol-

ventur sententiis iudicium. IDEM. M.
ἀθῶους τῶν κινδύνων ποιήσουσιν αὐτοῖς, immu-
nes a periculis ipsos facient. AUGER.

Ποιήσουσιν αὐτοῖς] Τοῖς ὑμᾶς πείθουσι.
WOLF.

Οὐκ οὐκ ἔξουσιν] Saltem non poterunt.
IDEM.

Ἦν ἔργον] Ἐργον. Audire, quacunque ho-
minis officium fuerit: fortassis ἠκούσθαι,
ut auditi sunt. Nam audire licuit omni-
bus, perorare non item. IDEM. Lego et
distinguo: ἀλλ' ὅσα ἀνθρώπων ἦν ἔργον δι-
δόναι, ἠκούσθαι, τούτων τετυχηκότες, ἂν etc.
AUGER.

κς'. Οἶμαι δεῖν ὑμᾶς] Est exordium ora-
tionis de libertate Rhodii restituenda.
WOLF.

μήσαντας πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ. συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἂν, ἂ χρεῖ, βουλευέσθητε ὑπὲρ αὐ-
 1438 τοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.

κζ'.

Αἱ μὲν ἐλπίδες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλαι καὶ κα-
 λαὶ τῶν προειρημένων, πρὸς ἃς οἶομαι τοὺς πολλοὺς ἀνευ
 λογισμοῦ τι πεπονθέναι· ἐγὼ δὲ οὐδὲ πώποτε ἔγνω, ἔνεκα
 τοῦ παραχρῆμα ἀρέσαι, λέγειν τι πρὸς ὑμᾶς, ὅ τι ἂν μὴ
 καὶ μετὰ ταῦτα συνοίσειν ἡγῶμαι. ἔστι μὲν οὖν τὸ κοινὸν
 ἔθος τῶν πλειστών, τοὺς μὲν συνεπαινοῦντας ἑαυτοῖς ὅ τι
 ἂν πράττωσι φιλεῖν· πρὸς δὲ τοὺς ἐπιτιμῶντας ἀηδῶς
 ἔχειν. οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τὸν εὖ φρονοῦντα τὸν λογισμὸν αἰεὶ
 τῶν ἐπιθυμιῶν κρείττω πειραῶσθαι ποιεῖν. ἐγὼ δὲ ἠδέως ἐώ-
 ρων, ἂ καὶ συνοίσειν ἡμελλε, ταῦτ' ἐν ἡδονῇ πράττειν ὄνθ'
 ὑμῖν, ἵνα καὶ χαριζόμενος καὶ χρηστὰ λέγων ἐφαινόμην.
 ἔπειδ' ἂν τὰναντία ὁρῶ τούτων ἐπιχειροῦντας ὑμᾶς, οἶομαι
 δεῖν ἀντειπεῖν, εἰ καὶ τισι μέλλω ἀπεχθῆσεσθαι. ἂν μὲν
 οὖν μὴδ' ὑπομείνητε ἀκοῦσαι μὴδὲ ἐν, οὐ, τῷ δοκιμάζοντες
 διαμαρτεῖν, ἀλλὰ τῷ φύσει πονηρὰ ἐπιθυμεῖν πράττειν,
 τοιαῦτα προαιρεῖσθαι δόξετε· εἰ δ' ἀκούσητε, τυχὸν μὲν
 ἴσως καὶ μεταπεισθεῖητε, ὃ μάλιστα ἐγὼ νομίζω συνε-
 νεγκεῖν ἂν ὑμῖν, εἰ δὲ μὴ, οἱ μὲν ¹ ἀγνοεῖν τὸ συμφέρον, οἱ
 δ', ὅ τι ἂν τις βούληται, τοῦτ' ἔρεϊ.

κη'.

Πρῶτον μὲν οὐδὲν ἔστι καινόν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς

¹ ἀγνοεῖν * ἐμὲ τὸ

κζ'. Ἄνευ λογισμοῦ τι πεπονθέναι] *Quibus sine ratione vulgus non nihil esse affectum, vel motum, ἐν πάθει γεγονόαι. IDEM.*

Μὲ καὶ μετὰ] *Lege μὴ. IDEM.*

Τῶν ἐπιθυμιῶν κρείττω] *Affectus rationi obediētes præbendi. et Cato:*

'*Pauca voluptati debentur, plura salutii.*' *IDEM.*

Ἐν ἡδονῇ πράττειν ὄνθ'] ἠδέα εἶναι, esse voluptati. *IDEM.*

Τὰναντία — τούτων] *Contraria his quae vobis conducunt. AUGER.*

Δοκιμάζοντες] *Τῷ δοκιμάζειν, non inopia iudicii, sed pravitate ingenii. Mox v. 23. lege καὶ μεταπεισθεῖητε. WOLF.*

Ἐμὲ ἀγνοεῖν ὑμᾶς τὸ συμφέρον, ὁ δ'] *Sic legendum puto, pro οἱ μὲν, οἱ δέ. Sin minus, alius vos dicit in ignoratione versari, alius, quod aliquis voluerit, id dicit: id est: Erunt, qui vos reprehendant, erunt etiam, qui vobis blandiantur et asscuten-*

δόξασι παρ' ὑμῖν εἶναι τινας, οἳ τινες ἀντεροῦσιν, ἐπειδὰν πράττειν τι δέη. εἰ μὲν οὖν, ἀποδόντων ὑμῶν λόγον αὐτοῖς, ὅτ' ἐβουλευέσθε, τοῦτ' ἐποίουν, τούτων ἀν' ἣν ἄξιον κατηγορεῖν, εἰ περὶ ὧν ἤττηντο ἐβιάζοντο πάλιν λέγειν. νῦν δὲ 1439 τούτους μὲν οὐδὲν ἐστ' ἄτοπον εἰπεῖν βουλευθῆναι ταῦτα, ἀ τότε οὐχ ὑπεμείνατε ἀκοῦσαι· ὑμῖν δ' ἂν τις εἰκότως ἐπιτιμήσειεν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ὁπόταν περὶ του βουλευέσθε, οὐκ ἕατε λέγειν ἕκαστον ἀ γιγνώσκει, ἀλλ' ἂν ἕτεροι τῷ λόγῳ προλάβωσιν ὑμᾶς, ¹ οὐδενὸς ἀν' τῶν ἑτέρων ἀκούσατε. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει πρᾶγμα ἀηδὲς ὑμῖν. οἷς γὰρ πρὶν ἀμαρτεῖν ὑμῖν ἐξῆν συμβουλεύουσι πείθεσθαι, τούτους ὑστερον κατηγοροῦντας ἐπαινεῖτε. τοῦτο δὲ, ² τοῦτό μοι πάλιν δοκεῖτε πείσεσθαι, εἰ μὴ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς πάντων ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τῷ παρόντι, καὶ τοῦτον τὸν πόνον ὑπομείναντες, ἐλόμενοι τὰ κράτιστα, τοὺς ὀτιοῦν τούτοις ἐπιτιμῶντας φαύλους νομιεῖτε. ἐγὼ μὲν δὴ δίκαιον ὑπέιληφα πρῶτον ἀπάντων αὐτὸς εἰπεῖν, τί μοι δοκεῖ περὶ ὧν σκοπεῖσθε, ἵνα ἀν' μὲν ὑμῖν ἀρέσκη, καὶ τὰ λοιπὰ διδάσκω· εἰ δὲ μὴ, μὴδ' ὑμῖν ἐνοχλῶ, μήτ' ἐμαυτὸν κόπτω.

κθ'.

Ἐδει μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸ τοῦ πολεμεῖν ἐσκέφθαι, τίς ὑπάρξει παρασκευὴ τῷ γενησομένῳ πολέμῳ· εἰ δ' ἄρα μὴ πρόδηλος ἦν, ὅτε πρῶτον ἐβουλευέσθε ὑπὲρ αὐτοῦ φανεροῦ γενομένου, τότε καὶ περὶ τῆς παρασκευῆς ἐσκέφθαι. εἰ δὲ φήσετε πολλὰς ἐγκεχειρικέναι δυνάμεις, αἷς λελυμάνθαι τοὺς ἐπιστάντας, οὐκ ἀποδέξεται τοῦδ'

¹ οὐδενὸς * αὐτῶν ἑτέρων * ἀκούετε.² * ταῦτό

tur. IDEM.

κθ'. Εἰ τινες] Οἷτινες lege. IDEM.

Οὐδὲν] Nihil, pro non. et v. 11. post ἐξῆν f. add. ὑμῖν. et v. 12. τοῦτο δὴ ταῦτο, hoc igitur idem. AUGER.

Ἀκούσατε] Lego ἀκούσατε. WOLF.

Πασχόντες] Lego παρασχόντες. IDEM.

Ἐγὼ μὲν δὲ] Videtur cum superiore posse conjungi, sed parum refert. IDEM.

Ἀτῶς εἰπεῖν] Aut his, qui a me dissentiunt, aut pro ὑμῖν positum, aut (quod maxime probo) aliunde irrepserit particula αὐτῶς, nisi forte placeat αὐτῶς εἰπεῖν, ut

ipse dicam. IDEM.

Εἰ δ' ἄρα μὴ πρόδηλος ἦν] Scilicet ὁ πόλεμος. IDEM.

κθ'. Ἐβουλευέσθε ὑπὲρ αὐτοῦ] Ante ὑπὲρ colon ponendum. τότε per pleonasmum quendam emphaticum accedit, ut supra de pronomine οὗτος admonui. IDEM.

Ἄς λελυμάνθαι] Quas perdidisse, quasi esset ταῦτας δέ. pro λελυμασμένοι ὡσι, perdididerint. IDEM.

Τοῦδ' ὑμῶν] Vestram istam excusationem accipiet nemo. Vel, istud a vobis accipiet nemo. ὑμῶν non jungendum est nomini

ὑμῶν οὐδεῖς. οὐ γάρ ἐστι τῶν αὐτῶν, τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπολύειν, καὶ λέγειν, ὡς διὰ τούτους κακῶς ταῦτ' ἔχει. ἔπειδὴ δὲ τὰ μὲν παρεληλυθότα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐπαμύναι τοῖς πράγμασι, τοῦ μὲν
 1410 κατηγορεῖν οὐδένα καιρὸν ὄρῳ, πειράσομαι δ', ἃ κράτιστα νομίζω, συμβουλευῆσαι. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὅτι τὴν ἴσην ὑπερβολὴν τῆς σπουδῆς καὶ φιλονεικίας ἐν τοῖς πράγμασι πάντ' ἄνδρα παρασχέσθαι δεῖ, ὅσην περ ἐκ τῶν ἀνωθεν χρόνων ¹ ἀμελείας. μόλις γὰρ οὕτως ἔλπις ἐκ πολλοῦ διώκοντας τὰ προειμμένα ἐλεῖν δυνηθῆναι. ἔπειτ' οὐκ ἀθυμητέον τοῖς γεγενημένοις. ὃ γάρ ἐστι τῶν παρεληλυθότων χειρίστον, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν τοῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ὅτι, οὐδὲν ὑμῶν τῶν δεόντων ποιούντων, κακῶς ἔχει τὰ πράγματα. ἐπεὶ εἴ γε πάνθ', ἃ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἔλπις ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω.

λ'.

Οὐδέν ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον, ἢ τοῖς αὐτοῖς ἔθεσιν ἐπιτιμαῖν τε, καὶ χρῆσθαι τοὺς δημηγοροῦντας. τὸ γὰρ στασιάζειν πρὸς αὐτούς, καὶ κατηγορεῖν ἀλλήλων ἀνευ κρίσεως, οὐδεῖς ἐστίν οὕτως ἀγνώμων, ὅστις οὐ φήσειεν ἂν βλάβην εἶναι τοῖς πράγμασιν. ἐγὼ δ' οἶομαι τούτους μὲν ἂν εἶναι βελτίους, εἰ τὴν πρὸς αὐτούς φιλονεικίαν ἐπὶ τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς τρέψαντες ἐδημηγόρουν. ὑμῖν δὲ παραινῶ, μὴ στασιάζειν μηδετέροις τούτων, μηδ' ὅπως ² ἄτεροι κρατήσουσι σκοπεῖν· ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς ἅπαντες τῶν ἐχθρῶν περιέσεσθε. εὐχομαι δὲ τοῖς θεοῖς, τοὺς ἢ φιλονεικίας ἢ ἐψηρείας ἢ τινος ἄλλης ἕνεκα αἰτίας

¹ * τῆς ἀμελείας

² οἱ ἕτεροι

οὐδεῖς, sed vel pronomini τοῦτο, vel verbo ἀποδέξεται. IDEM. accipiet a vobis. AUGER.

Ἄσσην περ ἐκ τῶν ἀνωθεν χρόνων ἀμελείας] Aut ἀμέλειαν, aut ὅσην περ ἀμελείας. WOLF.

Ἐκ πολλοῦ] S. χρόνου, hoc est, μετὰ πολὺν χρόνον, longo post tempore. IDEM. Refertur ad προειμμένα. AUGER.

Ἐλεῖν] Verbum δυνηθῆναι addit Brucio-

lus. quod sine et sententiæ et constructionis incommodo vel adesse vel abesse potest: nisi quod id abesse magis Demosthenicum videtur. WOLF. L. ἐλεῖν ἂν δυνηθῆναι. AUGER.

λ'. Ἄν εἶναι βελτίους] Pro ἔσεσθαι. WOLF. Μὴ στασιάζειν] M. μὴ συστασιάζειν. IDEM. AUGER.

Ἄ. ἕτεροι] Lego οἱ ἕτεροι, vel ἄτεροι.

ἄλλο τι, πλὴν ἂν ποθ' ἠγοῦνται συμφέρειν, λέγοντας, παύσασθαι. τὸ γὰρ καταράσασθαι συμβουλεύοντι, ἴσως ἔστ' ἄτοπον. αἰτιασαίμην μὲν οὖν ἔγωγ' ἂν οὐδένα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ κακῶς τὰ πράγματα ἔχειν, ἀλλ' ἢ πάντας τούτους. οἶομαι δὲ δεῖν παρὰ μὲν τούτων ἐφ' ἡσυχίας λόγον ὑμᾶς λαβεῖν· νῦν δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅπως ἔσται βελτίω, σκοπεῖν.

λά.

Ἡβουλόμην ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσην σπουδὴν ἐνίους τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι, ὅπως τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν, ὅσην περ, ὅπως εὖ δόξουσι λέγειν, ἵν' οὗτοι μὲν, ἀντὶ τοῦ δεινοὶ λέγειν, ἐπιεικεῖς ἐνομίζοντο εἶναι· τὰ δ' ὑμέτερα, ὡς περ ἔστι προσῆκον, βέλτιον εἶχε. νῦν δ' ἐνιοί μοι δοκοῦσι παντάπασιν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν ἠγαπηκότες, τῶν μετὰ ταῦτα συμβησομένων ὑμῖν οὐδὲν φροντίζειν. καὶ δῆτα θαυμάζω, πότερά ποθ' οἱ τοιοῦτοι λόγοι τὸν λέγονθ' ὁμοίως πεφύκασιν ἐξαπατᾶν, ὡς περ, πρὸς οὓς ἂν λέγωνται, ἢ συνιέντες οὗτοι τάναντία τοῖς δοκοῦσιν ἑαυτοῖς εἶναι βελτίστοις, δημηγοροῦσιν. εἰ μὲν γὰρ ἀγνοοῦσιν, ὅτι τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δέοντα οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασύν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἰσχυρὸν εἶναι δεῖ, οὐδ' ἐπὶ τῶ, τοὺς ἐχθροὺς μὴ δυνήσεσθαι, θάρρειν, ἀλλ' ἐπὶ τῶ, καὶ δύνωνται, κρατῆσαι, τὰ τῶν λόγων ἀστεῖα, ὡς εἴοικε, τοῦ τὰ μέγιστα αἰσθάνεσθαι κεκώλυκεν αὐτούς. εἰ δὲ ταῦτα μὲν μηδ' ἂν φήσαιεν ἀγνοεῖν, πρόφασις δ' ἄλλη τις ὑπέσται, δι' ἣν ταῦτα προαιροῦνται, πῶς οὐ χρηὴ φαύλην ταύτην ὑπολαμβάνειν, ἥτις ποτ' ἐστίν; ἐγὼ δ' οὐκ ἀποτρέψομαι λέγειν ἂν δοκεῖ μοι, καίπερ ὄρων ἠγμένους ὑμᾶς. καὶ γὰρ

¹ * ἱπυμένους

alterutri. WOLF. AUGER.

Τὸ γὰρ καταράσασθαι συμβουλεύοντι] Id est, ὅπως ὁ συμβουλεύων καταράσεται. Non decuerit consiliarium devovere quietquam, vel, diris persequi. Magna fuit religio veterum, ne qua vel in auspicandis novis rebus ominosa, vel alioqui propositæ rei minus congrua vox audiretur. Unde in epitaphio noster auctor Bacchum nominare, nuptiarum item prolixius meminisse, nefas ducit. WOLF.

Αἰτιασαίμην μὲν οὖν] Lego pro οὖν, οὐ-

δένα. Sequitur enim v. 4. ἀλλ' ἢ, nec aliter sententia constabit. IDEM.

λά. Εὐδοχοῦσι] Et hic εὖ δόξουσι. εὐδοχεῖν (sed εὐδοκιμεῖν usitatus) est florere gloria, cujus contrarium ἀδοχεῖν, vel in obscuro esse, vel etiam, male audire. IDEM.

Οὐδ' ἐπὶ τῶ] Neque hostium infirmitate fretos esse, sed, etiamsi potentes illi sint, tamen sperari victoriam debere: ἐπὶ τῶ κρατῆσαι, v. 22. conjunge. et postea, ibid. καὶ δύνωνται, S. οἱ ἐχθροί. IDEM.

Καίπερ ὄρων ἠγμένους ὑμᾶς] Tametsi

1412 εὔηθες, λόγῳ ψυχαγωγηθέντων ὑμῶν οὐκ ὀρθῶς, λόγον αὖ τὸν μέλλοντα ¹ βελτίῳ λέγειν, καὶ μᾶλλον συμφέρονθ' ὑμῖν καταδειῖσαι. ἀξιώ δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπομεῖναι, ἐνθυμηθέντας, ὅτι οὐδὲ τὰ νῦν δοκοῦντα ἔδοξεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ τοὺς λόγους ἠκούσατ', ἐξ ὧν ἐπείσθητε. ὡςπερ ἂν τοίνυν, εἰ νόμισμα ² ἐκρίνετο ὁποῖόν τί ποτ' ἐστὶ, δοκιμάσαι δεῖν ἂν ᾤθητε, οὕτω καὶ τὸν λόγον ἀξιώ τὸν εἰρημένον, ἐξ ὧν ἀντειπεῖν ἡμεῖς ἔχομεν, σκεψαμένους, εἰ μὲν συμφέροντα εὐρήσητε, ἀγαθῇ τύχῃ πείθεσθαι· ἂν δ' ἄρα ἕκαστα λογιζομένοις ἀλλοιότερος φανῆ, πρὶν ἀμαρτεῖν μεταβουλευταμένους, τοῖς ὀρθῶς ἔχουσι χρῆσασθαι.

λβ'.

Μάλιστα μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς ἂ μὲλλω λέγειν πεισθῆναι· εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλη πῆ συμβαίνοι, ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρῆσθαι πρὸ παντὸς αὐτὸ δεξαίμην. ἔστι δ' οὐ μόνον, ὡς δοκεῖ, τὸ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν χαλεπῶν τὰ δέοντα, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸν σκοπούμενον εὐρεῖν. γνοίη δ' ἂν τις, εἰ μὴ τὸν λόγον ὑμᾶς, ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐφ' ὧν ἔστὲ σκέψασθαι νομίσει, καὶ πλείω σπουδῆν τοῦ δο-

1 * τὰ βελτίω

2 * ἐκρίνετε

vos duci video. ἠγοῦμαι nunquam passiva significatione legi. quare κηλουμένους legendum censeo, id est, demulceri: vel πειθομένους, persuaderi, vel potius (quod est et scripturæ et pronounciationi proprius) ἠδομένους τούτοις, (S. τοῖς ἐξαπατῶσι τῶν ῥητόρων, vel τούτοις τοῖς λόγοις: quod perinde est) delectari. Inter enim dictandum librarius facile ἡγου pro ἠδο accipere potuit; et ex ea re, cum vel anagnostes obscurius locutus est, vel librarius surdaster fuit, consentaneum est, multos bonos auctores male esse depravalos. IDEM.

Λόγον καταδειῖσαι.] Pertimescere orationem, id est, diffidere orationi, si sis meliora dicturus. Observa et hoc, λόγον τὸν μέλλοντα λέγειν, orationem dicturam: etsi fortasse verba sic ordinanda sunt: εὔηθες, τὸν μέλλοντα λέγειν λόγον βελτίω, etc. καταδειῖσαι: ut is sibi metuat, qui meliorem et utiliozem habiturus est orationem. IDEM.

λβ'. Εἰ δ' ἄρα.] Quod si alibi uspiam, vel alia quoriam ratione eveniret. Satis obscure est, quid sibi velit. Sententiam esse puto: Si id minus persuaderi vobis

posset, ego tamen rectum consilium nihilo minus mihi laudi ducerem. IDEM. Si vero hoc alio modo ceciderit, i. e. si non possum persuadere vobis ea quæ dicturus sum. AUGER.

"Ἄλλη πῆ.] Quod si alio quoriam modo, hoc est, si secus eveniret, si malus eventus esset consilii. ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρῆσθαι, pro ὑπ' ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι, a me esse dictum: sententia erit absurda. Quis enim auctor infelicis esse consilii velit? coactus etiam illud est, si ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρῆσθαι, cum mea pernicie esse dictum, mihi id nocere potius, quam reipublicæ. Puto igitur, addendam esse negationem ἐμαυτῷ γ' ἂν οὐκ εἰρῆσθαι, a me certe non esse dictum illud, rebus omnibus anteferram, ἄλλη πῆ pro ἄλλον τινα τρόπον accipio, tametsi et localiter significet. WOLF. Lego ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρῆσθαι αὐτὰ πρὸς παντὸς δεξαίμην, nihil mallet quam hæc ipsa a me dicta fuisse. AUGER.

Ἐφ' ὧν ἐστὶ.] Lego ἐφ' ὧν ἐστὶ, in quibus estis, quæ tractatis. WOLF. Ad σκέψασθαι adjicio δεῖν. AUGER.

καὶν ἐπεικῆς εἶναι, ἢ τοῦ δεινὸς εἰπεῖν φανῆναι, ποιῶτο. ἔγωγ' οὖν — οὕτω τί μοι ἀγαθὸν γένοιτο —, ἐπειδὴ περὶ τῶν παρόντων ἐπῆει μοι σκοπεῖν, λόγοις μὲν καὶ μάλ' ἀφθόνοις, οὓς οὐκ ἂν ἀηδῶς ἠκούετε ὑμεῖς, ἐνετύγχανον. καὶ γὰρ ὡς δικαιοτάτοι τῶν Ἑλλήνων ἐστὲ, πολλὰ εἰπεῖν καὶ ἐώρων καὶ ὄρω, καὶ ὡς ἀρίστων προγόνων, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὸν χρόνον ἡσθῆναι ¹ ποιήσαντα ὅσον ἂν ῥηθῆ, μετὰ δὲ ταῦτ' οἴχεται. δεῖ δὲ πράξεώς τι- 1443 νος τὸν λέγοντα φανῆναι σύμβουλον, δι' ἣν καὶ μετὰ ταῦτα ἀγαθοῦ τινὸς ἡμῖν ἔσται παρουσία. τοῦτο δ' ἤδη καὶ σπάνιον καὶ χαλεπὸν πεπειραμένος οἶδα ὃν ² εὔρειν. οὐδὲ γὰρ αὐτάρκες τὸ ἰδεῖν ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, ἂν μὴ καὶ πεῖσαι τις τοὺς συναιρομένους ὑμᾶς δυναθῆ. οὐ μὴν ἀλλ' ἐμὸν μὲν ἔργον εἰπεῖν ἴσως, ἀπέπεικ' ἑμαυτὸν συμφέρειν· ὑμέτερον δὲ ἀκούσαντας κρῖναι, καὶν ἀρέσκη, χρῆσθαι.

λγ'.

Οὐκ ἀδηλον ἦν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶην, ὅτε τῶν ἀντιλέγειν βουλομένων, οἷς ὁ δεῖνα ἔλεγεν, οὐκ ἔεσθε ἀκούειν χρῆναι, ὅτι συμβήσεται τοῦτο, ὃ νυνὶ γίγνεται, ὅτι οἱ τότε κωλυθέντες ³ ἔροῖεν εἰς ἑτέραν ἐκκλησίαν. ἂν τοίνυν ταῦθ', ἀπερ' πρότερον, ποιήσητε, καὶ τῶν τοῖς τότε δόξασι συνειπεῖν βουλομένων μὴ θελήσητε ἀκοῦσαι, πάλιν ταῦτα εἰς τὴν ἑτέραν ἐκκλησίαν οὔτοι λαβόντες, τούτων

¹ * ποιῆσαι ἂν, ὅσον

² [ἰδεῖν]

³ ἔροῖεν

Ἐπεικῆς] *Vir bonus, quam clarus orator, habere malit.* WOLF.

Οὕτω τί μοι ἀγαθὸν γένοιτο] *Sic aliquid mihi bonum fiat, ita me Dii bene ament, sic mihi feliciter eveniat.* IDEM.

Ἐπειδὴ ἐπέειπ' μοι] *Cum in animum induissem. ab εἰπμιαι, id est, ἐπέρχμαι, unde ἐπιπέειν, in exordio τοῦ Ἄ' Ὀλυμπ.* IDEM.

Πολλὰ εἰπεῖν καὶ ἐώρων] *Multa posse dici et videbam et video. Verbum εἰπεῖν accipio pro ὡν τι εἶναι εἰπεῖν, ut si Latine dicas, dicenda videbam.* IDEM.

Ποιήσαντα] *Aut ποιήσαντ' ἂν, aut ποιήσαντα.* IDEM. *Lego cum Reiskio: sed hac per tantum tempus gaudere fecerunt.* AUGER.

Δι' δὲ] *Cum, ut orator alicujus suavor*

negotii sit, requiratur. Vide, ne te ordo verborum turbet. WOLF.

Τοὺς συναιρομένους] *Vos, qui adjuvetis, pro τοῦ συνάρασθαι, ut adjuvetis. nisi forte τοὺς συναιρομένους per ε est legendum, pro οἷς ἂν συνεροί τις, eis, quorum causam agas.* IDEM. *M. συναιρομένους in futuro.* AUGER.

λγ'. Οὐκ ἀδηλον ἦν] *Videtur novum exordium.* WOLF.

Ἐροῖεν] *F. ἐροῖεν, ab ἐρέω.* IDEM.

Τοῖς τότε δόξασι συνειπεῖν] *M. ἀντειπεῖν. Nam si eadem probarunt, cur contradicant postea? IDEM. M. συνειπεῖν, quod est in vulgatis.* AUGER.

Πάλιν ταῦτα] *S. quæ nunc audire detrectatis.* WOLF. *Nempe, hac quæ in præsentī concione decernitur.* AUGER.

κατηγορήσουσιν. οὐδαμῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε τὰ πράγματα χεῖρω γένοιτο, οὔθ' ὑμεῖς ἀτοπώτεροι φανεῖητε, εἰ ¹ μήτε τῶν δοξάντων ὑμῖν πέρασ μηδὲν ἔχειν δοκοίη, ² μήτ', ἀφέντες ἂ συμφέρει, τῶν πρὸ ὁδοῦ τι περαίνετε, εἴητε δ' ὡσπερ τῶν τὰ θέατρα καταλαμβανόντων. μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ ποιήσαντες τὸν πόνον τοῦτον, καὶ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς ἀμφοτέροις ὑμᾶς αὐτοὺς, πρῶτον μὲν ἔλεσθε, ὅ τι καὶ ποιήσετε· ἔπειθ' ὑπολαμβάνετε, εἴαν τις ἐναντιῶται τοῖς ἀπαξ οὔτω δοκιμασθεῖσι, πονηρὸν καὶ κακόνου ὑμῖν. ³ τὸ μὲν γὰρ λόγου μὴ τυχόντα πεπεισθαι, βέλτιον τῶν ὑμῖν δοκούντων αὐτὸν ἐντεθυμῆσθαι, συγγνώμη· τὸ δὲ, ἀκουσάντων ὑμῶν καὶ διακρινάντων, ἔτι ἀναισχυντεῖν καὶ μὴ συγχωρεῖν ἐνδόντα τῇ τῶν πλείονων γνώμη, ἄλλην τινὰ ὑποψίαν οὐχὶ δικαίαν ⁴ ἔχειν φανεῖη. ἐγὼ μὲν δὴ σιωπᾶν ὤμην δεῖν ἐν τῷ παρόντι, εἰ μένοντας ὑμᾶς ἐώρων ἐφ' ὧν ἔδοξεν. εἰμὶ γὰρ τῶν ἐκεῖνα πεπεισμένων συμφέρειν ὑμῖν. ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τῶν παρὰ τούτων λόγων μεταβεβλήσθαι μοι τινὲς δοκοῦσιν, ὡς

144

1 * μηδὲ

2 * μηδ'

3 * τῷ

4 * ἔχον

Εἰ μήτε] Sententia est: Si neque decreta vestra irrita videbantur, neque vos ea, quæ profutura sint, sic egeritis, ut utilia omittatis, neque certis quibusdam oratoribus, tanquam histrionibus in scena regnantibus, addicti fueritis, et res vestrae meliore in loco futuræ sunt, et vos habebimini prudentiores. Multitudo negotiorum perturbat minus attentos, quæ si in affirmationes convertantur, omnia erunt planiora, ad hunc modum: οὐδαμῶς χεῖρω, id est, πολλῶ βελτίω, οὐκ ἀτοπώτεροι, id est, φρονιμώτεροι, μὴ μηδὲν πέρασ ἔχειν, id est, πέρασ τι ἔχειν, μηδ' ἀφέντες, id est, καὶ φυλάξαντες, εἴητε δὲ, id est, καὶ μὴ εἴητε. hic enim negatio repetenda est e superiore membro μηδ' ἀφέντες. Sic nullus, opinor, scrupulus restabit. Nam in sequenti exordio ἀλυσιτελέστατον esse dicit τὸ πέρασ μηδὲν ἔχειν τῶν τοῖς Ἀθηναίσις δοξάντων, p. 474. v. 7. et in fine hujus ipsius exordii monet Athenienses, ne rectam sibi extorqueri sinant, et oratorum improbitatem accusat. WOLF.

Μηδ' ἀφέντες, ἂ συμφέρει, τῶν πρὸ ὁδοῦ τι περαίνετε] Τὰ πρὸ ὁδοῦ sunt τὰ λυσιτελοῦντα, ea, quæ, adjuvant et expediunt rem. Videtur significare, alias utilitates sic amplectendas, ut aliæ non negligantur. Sed argutus esset sententia, si τῶν πρὸ ὁδοῦ τι,

ἀντὶ τοῦ, τῶν τυχόντων τι liceret interpretari. IDEM. Faceretis aliquid eorum quæ sunt in promptu. AUGER.

Εἴητε δ' ὡσπερ] Repetenda est, ut dixi, negatio μὴ, nisi forte legendum εἴητε δ' οὐχ ὡσπερ. εἰ τὰ θέατρα καταλαμβάνοντες videntur esse comædi et tragædi. Qui, quamvis explodi nonnunquam solent, tamen illis solis vacent et oculi et aures auditorum, præsertim cum præclare se gerunt, et nunc risum, nunc fletum, nunc indignationem, nunc misericordiam movent, denique spectatores, tanquam tyranni, in quemvis affectum tradunt. Sic intelligere malo, quam τὸ κατέχειν τὸ θέατρον pro θέαν καταλαμβάνειν. Quod si cui placeat, sententia fuerit: in theatro, quem quisque locum occupat, eum tenet: sed apud vos ita fieri non debet, ut primo cuique sententiam dicenti pareatis, exclusis posterioribus. et quidem videntur verba, quedam deesse, ut εἴητε δ' ἐνίαν τῶν λεγόντων, ὡσπερ: vel εἴητε δὲ τῶν πρῶτων εἰπόντων, ὡσπερ. Locus mendo vacare non videtur: sequatur quisque, quod videntur. WOLF. Pro εἰ καταλαμβάνοντες. AUGER.

Ποιήσαντες τὸν πόνον] Ε. ποιήσαντες, quod magis Atticum videtur. et v. 11. βέλτιόν τι τῶν. WOLF.

Ἐκεῖνα] Ea quæ antea statuta sunt.

αὐτ' ἀληθῆ λέγουσιν, οὐδ' ὑμῖν συμφέροντα, ἴσως μὲν εἰ-
δότας, οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ τυγχάνετε ἀγνοοῦντες, διδάξω.

λδ'.

Ἴδει μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν, τότε πεί-
θειν ὑμᾶς ὅ τι ἄριστον ἕκαστος ἠγεῖτο, ὅτε ἐβουλεύεσθε
τοσῶτον περὶ τούτων, ἵνα μὴ συνέβαινε, ἀ δὴ δύο πάντων
ἐστὶν ἀλυσιτελέστατα τῇ πόλει, μήτε πέραις μηδὲν ἔχειν
τῶν ὑμῖν δοξάντων, παρανοίας δ' ὑμεῖς κατεγιγνώσκετε
ὑμῶν αὐτῶν μεταβουλεύομενοι. ἐπειδὴ δὲ σιωπήσαντες τότε,
νῦν ἐπιτιμῶσί τινες, βούλομαι μικρὰ πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν.
ἐγὼ γὰρ θαυμάζω τὸν τρόπον τῆς πολιτείας τῆς τούτων,
μᾶλλον δ' ἠγοῦμαι φαῦλον. εἰ γὰρ ἐξὸν παραινεῖν, ὅταν σκο-
πῆτε, βεβουλευμένων κατηγορεῖν αἰροῦνται, συκοφαντῶν
ἔργον, οὐχ, ὡς φασίν, εὐνῶν ποιοῦσιν ἀνθρώπων. ἠδέως δ'
ἂν ἐροίμην αὐτοὺς — καὶ μηδεμιᾶς λοιδορίας ὃ μέλλω λέ-
γειν ἀρχὴ γενέσθω —, τί δὴ τᾶλλα ἐπαινοῦντες Λακε-
δαιμονίους, ὃ μάλιστα ἄξιόν ἐστι τῶν παρ' ἐκείνοις ἀγα-
σθαι, τοῦτο οὐ μιμοῦνται, μᾶλλον δ' ¹ αὐτοὶ τὸναντίον
ποιοῦσι; φασὶ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ἐκείνοις μέ-
χρι μὲν τοῦ δοξᾶν γνώμην, ἣν ἂν ἕκαστος ἔχη, λέγειν
ἐπειδὴ δ' ἐπικυρωθῆ, ² ταῦτα ἀπαντας ἐπαινεῖν καὶ συμ- 1445
πράττειν, καὶ τοὺς ἀντειπούτας. τοιγάρτοι πολλῶν μὲν

¹ αὐτὸ

² ταῦτά

AUGER.

Συμφέροντας] Συμφέροντα. WOLF.

Οὐ μὴν ἀλλ'] Nihilominus tamen, interim
tamen, verum tamen.

Τυχάνετε] Τυχάνετε malim. WOLF.

λδ' ἔχειν κατεγιγνώσκετε] Durior construc-
tio, præcedente infinitivo, subjungi per
conjunctionem indicativum. Quare nisi
auctores interdum et hoc et alia indulgere
sibi scirem, legere malim: παρανοίας δ'
ἡμᾶς καταγιγνώσκον ὑμῶν αὐτῶν μεταβου-
λεύομενοι: vel, ὅτι μήτε πέραις μηδὲν ἔχει,
etc. sed sententia plana est. IDEM. Hic,
ut constructio plana fieret, deberet legi:
ὅτι μήτε πέραις μηδὲν ἔχει -- deinde κατα-
γιγνώσκειτε. AUGER.

Ἐξ ὧν παραινεῖν] Legendum haud dubie
ἔξ ἧν παραινεῖν, cum liceret monere. eadem
sententia graviter urgetur in oratione περὶ
στειφάνου actorum Demosthenis et consi-

liorum calumniator Æschines. WOLF.

καὶ μηδεμιᾶς] (Neque vero velim, id,
quod dicam, existere jurgii principium.)
IDEM.

Ἐπαινοῦντας] Ἐπαινοῦντες, et v. 17. ἀ-
γασθαι. IDEM.

Μέχρι μὲν τοῦ δοξᾶν] Eo usque, dum
statuatur, id est, antequam vel tantisper,
dum decreta fiant. IDEM.

Ἐπειδὴ δ' ἐπικυρωθῆ] S. ἡ γνώμη, cum
aliqua sententia comprobata et decreta fue-
rit. IDEM.

Ταῦτα ἀπαντας] Malim ταῦτά, eadem.
IDEM. AUGER.

Ἐπαινεῖν, καὶ] Eadem laudare omnes,
rerumque gerendarum esse adiutores illos
etiam, qui adversati fuerant. WOLF.

Πολλοὶ μὲν ὄντες, οὐ πολλοὶ περιγίνονται]
Suspecta mihi lectio est, nec tamen venit
in mentem certius aliquid. Interim sic ex-

ὄντες οὐ πολλοὶ περιγίγνονται· λαμβάνουσι δὲ, ὅσ' ἂν μὴ τῷ πολέμῳ δύνωνται, τοῖς καιροῖς· οὐδεὶς δ' αὐτοὺς ἐκφεύγει χρόνος, οὐδὲ τρόπος, τοῦ τὰ συμφέρονθ' ἑαυτοῖς παραινεῖν, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὡς περ ἡμεῖς, καὶ διὰ τούτους καὶ διὰ τοὺς ὁμοίους τούτοις, ἀλλήλων περιγιγνόμενοι, καὶ οὐχὶ τῶν ἐχθρῶν, πᾶντα ἀνηλώκαμεν τὸν χρόνον· καὶ μὲν εἰρήνην τις ἐκ πολέμου ποιήσῃ, τοῦτον μισοῦντες, ἂν δ' ἐξ εἰρήνης πόλεμόν τις λέγῃ, τούτῳ μαχομένοι, ἂν δ' ἔχειν ἡσυχίαν τις παραινῇ, καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν, οὐδὲ τοῦτον ὀρθῶς λέγειν φάσκοντες, ὅλως δ' αἰτιῶν καὶ κενῶν ἐλπίδων ὄντες πλῆρεις. τί οὖν, ἂν τις εἴποι, σὺ παραινεῖς, ἐπειδὴ ταῦτ' ἐπιτιμᾷς; ἐγὼ νῆ Δί' ἔρω.

λέ.

1446 Πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ πᾶν μοι δοκεῖ τις ἂν εἰκότως περὶ ὑμῶν δεῖσθαι, μὴ παρὰ τὸ τῶν συμβουλευόντων οὐκ ἐθέλειν ἀκούειν, χεῖρω βουλεύσῃσθε. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ τύχη, καλῶς ποιούσα, πολλὰ τῶν πραγμάτων ὑμῶν αὐτόματα ὡς ἂν εὐξασθε παρίστησιν· ἐπεὶ τῇ γε τῶν προεστηκότων προνοίᾳ βραχέα αὐτῶν εἶχεν ἂν καλῶς. ἔπειθ' ὑμεῖς οὐ μόνον τοὺς λόγους, οὐς ἂν ἕκαστος εἴποι, πρόϊστε, ἀλλὰ καὶ ἂν ἐνεκ' αὐτῶν ἕκαστος δημηγορεῖ· εἰ δὲ μὴ φιλαπεχθήμεν ἦν, εἶπον ἂν καὶ πόσου. τὸν δὲ τοῦ φενακίζεσθαι χρόνον ὡς εἰς μικρότατον συνάγοντες σωφρονεῖν ἔμοιγε δοκεῖτε. εἰ μὲν δὴ τι τῶν αὐτῶν ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ἐρεῖν, οὐκ ἂν ὧμην δεῖν λέγων ἐνοχλεῖν· νῦν δὲ συμφέροντα μὲν ὑμῶν ἀκούσαι, παντάπασι δὲ ἀφεστηκότα τῶν ὑπὸ τῶν πολλῶν προσδοκωμένων, οἶμαι λόγον ἔχειν. βρα-

pono: quamvis multi sint, non multi tamen vincunt: id est, Major pars non vincit meliorem, ut Livius loquitur. Quod si transposita negatione legas: τοιγάροι οὐ πολλοὶ μὲν ὄντες, πολλῶν περιγίγνονται, id est, cum multi non sint, multos vincunt: sententia erit, eos prudentia et concordia potius, quam numero, caeteris esse Graecis superiores. Praeclarum sane institutum Iaconum: SENTENTIAS DICERE LIBERAS; CONCILII LIBERI DECIBERA CONCORDITER TUERI. IDEM. L. πολλῶν μὲν, ὄντες οὐ πολλοί. AUGER.

Παρανεῖν] Legendum παραινέιν. WOLF. λέ. εὐξασθε] Legendum εὐξασθε, in optativo, per ai. IDEM.

Εἰ μὴ φιλαπεχθήμεν εἶ] Lego φιλαπέχθημον ἦ, nisi esset odiosum. IDEM.

Τοῦ φενακίζεσθαι] Non potest passive sat exprimi commode: decipiendi vestri tempus, id est, ut vos decipiimini: si quam minimum illis spatium decipiendi vos deditis. IDEM.

Οἶμαι λόγον ἔχειν] Fortasse λέγει ἔχειν, τουτέστιν, εἰπεῖν δύνασθαι; sed et λόγον nihil habet incommodi. IDEM. Post ἔχειν s. add. εἰπεῖν, et deinde pro χρόνος f.

χὺς δ' ἔσται ¹ χρόνος. σκείψασθε δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑμῖν ἀρέσκη, χρήσασθε. καὶ βραχεῖαν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, καὶ οὐδὲ τὰ πάντα ἐρῶ. ἠγοῦμαι γὰρ ἑξαπατᾶν μὲν εἶναι βουλομένου, σκοπεῖν οὐτιν' ὑμᾶς τρόπον τοῦς ἀκούοντας καὶ τὰ τοῦ πράγματος δυσχερῆ τῷ λόγῳ συγκρούηται, ἀπλῶς δὲ πεπεικότος αὐτὸν ὑμῖν προσφέρεσθαι τοῦτο πρῶτον εἶναι, εἴπειν πότερα ἐγνωκῶς παρελήλυθεν· ἴν', εἰ μὲν ἀκούσαντες τοῦτο τοῦς μετὰ ταῦτα λόγους ² βούλησθε ἀκούειν, καὶ διδάσκη καὶ φράζη τὰ βέλτιστα αὐτῷ δοκοῦντα, ἂν δ' ἀποδοκιμάσητε, ἀπηλλαγμένος ἦ, καὶ μήτε ὑμῖν ἐνοχλῆ μήτε αὐτὸν κόπτη. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρῶτον ἐρῶ. ἐμοὶ δοκεῖ Μιτυληναίων ὁ δῆμος ἠδίκησθαι, καὶ δίκην ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ προσήκειν λαβεῖν· καὶ, ὅπως λήψεσθε, ἔχω λέγειν, ἐπειδὰν, ὡς ἠδίκηνται, καὶ ὑμῖν προσήκει βοηθεῖν, ἐπιδείξω.

λς'.

Πρῶτον μὲν, οὐ πᾶν θαύμαστόν ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὴ βραδίους τοῖς συμβουλευέειν βουλομένοις εἶναι τοῦς λόγους. ὅταν γὰρ τὰ πράγματα ἔχη φαύλως, περὶ ὧν δεῖ σκοπεῖν, δυσχερεῖς ἀνάγκη περὶ αὐτῶν εἶναι καὶ τὰς συμβουλίας. εἰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ μὴ ἐθέλειν ἀκούειν ἐλπίς ταῦτα γενέσθαι βελτίω, τοῦτο χρηὶ πρᾶττειν· εἰ δὲ χειρῶ μὲν ἅπαντα, βέλτιον δ' οὐδὲν ἐκ τούτων γενήσεται, τί δεῖ, πρὸς τὸ φαυλότατον ἐλθεῖν εἰσάσαντας, ἐκ πλείονος ἢ νῦν καὶ χαλεπωτέρου σώζειν πειρασθαι, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόντων ¹⁴⁴⁷ ἔτι καὶ νῦν ἐπανορθώσασθαι καὶ προαγαγεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον; τὸ μὲν οὖν ὀργίλως ὑμᾶς ἔχειν εἰκός ἐστι ταῦτα

¹ [χρόνος]

² βούλοισθε

leg. λόγος. AUGER.

Βραχὺς δ' ὁ χρόνος] S. τοῦ ἀκούειν. Quid si ὁ λόγος. WOLF.

Καὶ βραχεῖαν] Novum exordium. IDEM. Καὶ οὐδὲ τὰ πάντα ἐρῶ] Neque omnia dicam. Suspecta mihi lectio est, sed nihil habeo melius. IDEM. Hæc quid hic significant non possum assequi; eam amplexus sum interpretationem quæ mihi visa fuit optima. AUGER.

[Τμίς τρέπων τοῦς ἀκούοντας καὶ] Lego: ἰμᾶς τρέπον τοῦς ἀκούοντας προσήκει καὶ.

Omnino enim tale aliquod verbum deest. WOLF.

Συγκρούηται] Lego συγκρούηται. IDEM. Πότερα] Hic non sumo adverbialiter, sed in neutro plurali accusativo. AUGER. λς'. Πρῶτον μὲν] Novum exordium. WOLF.

[Ἐλπίς] F. post ἐλπίς add. ἂν. AUGER. Πρὸς τὸν] Tό. WOLF.

Χαλεπωτέρως] Χαλεπωτέρως, difficilius. IDEM.

Τὸ μὲν οὖν ὀργίλως ὑμᾶς] Particula ὧν

πάσχοντα· τὸ δὲ μὴ τοῖς αἰτίοις ἀλλὰ πᾶσιν ἐφεξῆς ὀργίζεσθαι, τοῦτο οὐκέτι εἰκὸς οὐδ' ὀρθῶς ἔχον ἐστίν. οἱ γὰρ μηδενὸς μὲν αἷτιοι τῶν παρεληλυθότων, τὰ δὲ λοιπὰ πῶς ἔσται βελτίω λέγειν ἔχοντες, χάριν, οὐκ ἀπέχθειαν, κομίσαντ' ἂν δικαίως παρ' ὑμῶν· οὖς, εἰάν ἀκαίρως δυσκο-
λαίνητε, ὀκνεῖν ἀνίστασθαι ποιήσετε. καίτοι ἔγωγε οὐκ¹ ἀγνοῶ, ὅτι πολλάκις οὐ τοῖς αἰτίοις, ἀλλὰ τοῖς ἐμποδῶν οὔσι τοῖς ὀργιζομένοις, ἀηδὲς τι παθεῖν συνέβη· ὅμως δ' ἀνέστην συμβουλεύσω. πιστεύω γὰρ ἔγωγε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φλαύρου μὲν μηδενὸς αἷτιος ὦν εὐρεθήσεσθαι, βελτίω δ' ἐτέρων ὑμῖν ἔχειν συμβουλεῦσαι.

λζ'.

Τὰ μὲν γεγενημένα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα, οἷα πάντες ἀκηκόατε. δεῖ δ' ὑμᾶς μηδὲν² ἐκπεπληγμένους δια-
κειῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι πρὸς μὲν τὰ παρόντα ἀθύμως ἔχειν, οὔτε τοῖς πράγμασι συμφέρει, οὔτ' ὑμῶν ἄξιόν ἐστι· τὸ δὲ ταῦτ' ἐπανορθοῦν³ αὐτοὺς ἠγεῖσθαι προσῆκον, καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης ἄξιον ἂν φανεῖη. χρῆ δὲ τοὺς ὄντας, οἷοι φῆσαιτ' ἂν ὑμεῖς εἶναι, ἐν τοῖς δεινοῖς ἐτέρων διαφέροντας φαίνεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς μὲν ἂν ἠβουλόμην ταῦτα συμβῆναι τῇ πό-
λει, οὐδ' ἀτυχεῖν ὑμᾶς οὐδέν· εἰ δ' ἄρα ἔδει γενέσθαι, καί τι δαιμόνιον τοῦτ'⁴ ἀπέκειτο, ὥσπερ πέπρακται, τὰ γε-
γενημένα λυσιτελεῖν οἴομαι. τὰ μὲν γὰρ τῆς τύχης ὀξεῖας
1448 ἔχει τὰς μεταβολὰς καὶ κοινὰς ἀμφοτέροις τὰς παρουσίας·
ἀ δ' ἂν δι' ἀνδρῶν κακίαν πρᾶχθῆ, βεβαίους ποιεῖται ἥττας. οἴομαι μὲν οὖν, οὐδὲ τοὺς κερρατηκότας ἀγνοεῖν, ὅτι, βουλευθέντων ὑμῶν καὶ παροξυνθέντων τῷ γεγενημένῳ, οὐ πάνυ πω δῆλον πότερον εὐτύχημα ἢ καὶ τουναντίον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ πεπραγμένον· εἰ δ' ἄρα ἐπῆρκε τὸ πρᾶγμα αὐτοὺς

¹ ἀγνοῶ * μὲν, ὅτι

² * ἐκπεπληγμένους

³ * αὐτοῖς ἢ. π., καὶ * συμφέρον ἅμα καὶ τῆς ὑ. δ. α. ἂν ὦν φανεῖη.

⁴ * ἀπένειμεν

ablata, statuo hic novam exordium. IDEM. Addo οὖν, quod est in vulgatis, et jungo hoc exordium cum præcedente. AUGER. Τῶν αἰτίοι τῶν] Prius τῶν delendum. WOLF.

λζ'. Τὸ δὲ ταῦτ' ἐπανορθοῦν αὐτοὺς, ἠγεῖσθαι προσῆκον, τῆς] Αὐτοὺς ἐπανορθοῦν, id est, ἢ αὐτοὶ ἐπανορθῶτε, vel, τὸ δὲ ἐπανορθοῦν,

αὐτοῖς ἠγεῖσθαι προσῆκον· τῆς etc. deleto v. 17. καὶ ante τῆς ὑμ. et v. 18. χρῆ δὲ τοὺς ὄντας, οἷοι φῆσαιτ' ἂν. IDEM.

Καίτοι δαιμόνιον τοῦτ' ἀπέκειτο ὥσπερ πέ-
πρακται] Sic lege et distingue: καίτοι δαι-
μόνιον τοῦτ' ἀπέκειτο· ὥσπερ etc. et hoc factum
quodam institerat. quanquam pro ἀπέκειτο
etiam ἐπέκειτο, urgebat, legi potest. IDEM.

θρασύνεσθαι, ¹ εἰάν τοῦτο πρὸς ὑμῶν ἤδη γίγνοιτο. ὅσα γὰρ ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι, τοσοῦτω θᾶπτον ἀμαρτή-
 σονται.

λή.

Οὐ μοι δοκεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ἧς οἴεσθε πό-
 λεως νυνὶ μόνον βουλευέσθαι, ἀλλὰ ὑπὲρ πασῶν τῶν συμ-
 μαχίδων. ὅπως γὰρ ἂν περὶ ταύτης γνῶτε, πρὸς ταῦτ'
 εἰκὸς ἀποβλέποντας τοὺς ἄλλους καὶ αὐτοὺς τῶν αὐτῶν
 τεύξεσθαι νομίζειν. ὥστε δεῖ καὶ τοῦ βελτίστου καὶ τῆς
 ὑμετέρας αὐτῶν ἔνεκα δόξης σπουδάσαι, ὅπως ἅμα καὶ
 συμφέροντα καὶ δίκαια φανήσεσθε βουλευόμενοι. ἡ μὲν οὖν
 ἀρχὴ τῶν τοιούτων πραγμάτων ² ἀπάντων ἐστὶ τῶν στρα-
 τηγῶν· ὧν οἱ πλεῖστοι τῶν παρ' ὑμῶν ἐκπλεόντων οὐ τοὺς
 ὑμετέρους φίλους, οὐς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τῶν αὐτῶν
 κινδύνων μετεσχηκότας παρειλήφασι, θεραπεύειν τούτους
 οἴονται δεῖν, ἀλλὰ καὶ ἰδίους φίλους ἕκαστος ἑαυτῷ κατα-
 σκευάσας, ὑμᾶς ἀξιοῖ τοὺς αὐτῶν κόλακας καὶ ὑμετέρους
 ἠγεῖσθαι φίλους· οὗ πᾶν ἐστὶ τὸναντίον. οὔτε γὰρ ἐχθρο-
 τέρους, οὔτ' ³ ἀναγκαίους μᾶλλον ἐχθροὺς ἂν τούτων εὐ-
 ροῖτε. ὅσα γὰρ πλείω παραικρούμενοι πλεονεκτοῦσι, τοσ-
 οῦτω πλεόν ὄφλειν ἠγοῦνται δίκην ⁴ δοῦναι. οὐδεὶς δ' ἂν
 γένοιτο εὖνους τούτοις, ὑφ' ὧν ἂν τι κακὸν πείσεσθαι προσ- 1449
 δοκᾷ. τοῦ μὲν οὖν κατηγορεῖν ἴσως οὐχ ὁ παρῶν καιρὸς·
 ἀ δ' ἠγοῦμαι συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτα συμβουλεύσω.

λθ'.

Οὐδένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων ὑμῶν οὕτως

¹ καὶ

² ἀπ' αὐτῶν ἐστὶ

³ ἀναγκαιοτέρους

⁴ [δοῦναι]

Ἐάν τοῦτο πρὸς] Καὶν τοῦτο legendum :
 etiam hoc a vobis fuerit, id est, profuerit
 vobis. IDEM.

λέ. καὶ τοὺς τῶν αὐτῶν] Καὶ ἑαυτοὺς τῶν
 αὐτῶν lege. IDEM.

Ἐβουλευόμενοι] Βουλευόμενοι, aut certe
 βέλωνται. IDEM.

Πραγμάτων, ἀπάντων] Lego πραγμάτων
 ἀπάντων, ἐστὶ. Atque harum rerum omnium
 caput sunt duces, quorum plerique ex his,
 qui classe hinc solvunt. IDEM.

Τοὺς ὑμετέρους φίλους, οὐς εἰς. τούτους ὀ-
 σται] Τούτους per pleonasmum accedit.
 IDEM.

Τοὺς αὐτῶν] Malim αὐτοῦ, quanquam

propter nomen ἕκαστος etiam αὐτῶν legi
 potest. IDEM.

Ἐχθροτέρους] Sequitur v. cod. μᾶλλον
 ἐχθροὺς. tolerari potest haec lectio: Neque
 enim inimiciorum, neque quos vobis magis
 inimicos esse necesse sit, inveniatis. Ut haec
 sit sententia: Et inimici sunt vobis, et
 necessario sunt inimici, S. οἱ στρατηγοί.
 Sic et Philippum necessario Atheniensibus
 inimicum esse, alibi dicit. Si igitur
 ipsi duces inimici sunt, eorum assenta-
 tores amici qui sunt habendi? Sed pro
 ἐχθροτέρους fieri potest, ut aliud nomen
 scriptum a Demosthene fuerit. IDEM.

λθ'.] Cujus initium est: οὐδένα, ὦ ἄνδρες

οἴομαι κακόνου εἶναι τῇ πόλει, ὥστε μὴ χαλεπῶς φέρειν, μηδὲ λυπεῖσθαι τοῖς γεγενημένοις. εἰ μὲν τοίνυν ἀγανακτοῦντας ἦν ἀπρακτόν τι ποιῆσαι τούτων, τοῦτ' ἂν ἔγωγε παρήνουν ὑμῖν ἀπασιν· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ὑπὲρ τῶν λοιπῶν προνοηθῆναι, ὅπως μὴ ταῦτ' ἀπεισεσθε, ὡς περ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ¹ νῦν γεγενημένων ἀγανακτεῖτε, οὕτω χρὴ σπουδάσαι ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν ταῦτα συμβῆναι, καὶ νομίζειν μηδένα ἔχειν λόγον εἰπεῖν τῶν συμβουλευόντων τοιοῦτον, ὃς δυνήσεται σῶσαι τὰ παρόντα μηδενὸς ὑμῶν μηδὲν συναραμένου. οὐ γὰρ ἂν λόγος, ἀλλὰ ² θεὸς ὁ τοιοῦτος εἴη. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἐκεῖθεν ἤρτηται, ἐκ τοῦ τῆς παραχρῆμα πρὸς ὑμᾶς ἕνεκα χάριτος ἐνίους τῶν λεγόντων ἐνταυθοῖ δημηγορεῖν, ὡς οὔτε εἰσφέρειν οὔτε στρατεύεσθαι δεῖ, πάντα δὲ αὐτόματ' ἔσται. ἔδει μὲν οὖν ταῦθ' ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐξελέγχεσθαι μετὰ τοῦ λυσιτελοῦντος ἐλέγχου τῇ πόλει· δοκεῖ δὲ μοι τρόπον τινὰ καὶ νῦν ἀμείνων ἢ τύχη περὶ ὑμᾶς τῶν ἐφεστηκότων εἶναι. τὸ μὲν γὰρ ἕκαστα ἀπόλλυσθαι τῆς τῶν ἐπιμελουμένων κακίας σημεῖον προσήκει ποιεῖσθαι· τὸ δὲ μὴ πάλαι πάντ' ἀπολωλέναι τῆς ὑμετέρας τύχης εὐεργέτημ' ἔγωγε κρίνω. ἐν ᾧ τοίνυν ἡ τύχη διαλείπει καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀνέχει, τῶν λοιπῶν ἐπιμελήθητε· εἰ δὲ μὴ, σκοπείτε, ὅπως μὴ ἅμα τοὺς ἐφεστῶτας ἕκαστοις ὑμεῖς κρινετε, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κλινεῖ. οὐ γὰρ ἔσθ', ὅπως ταῦτ' ἄνευ μεγάλου τινὸς στήσεται, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένου.

μ'.

Οὐδὲν ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ἄλογον, τοὺς ἀεὶ

¹ περὶ τῶν νῦν γεγ.

² θεὸς τις ὁ

Ἀθηναῖοι. IDEM.

Ἄπως μὴ ταῦτα] Lego ταῦτά. IDEM.

Πείσθηθε] Hic finitur periodi πρότασις.

IDEM.

Νῦν γεγενημένων] Lego ὑπὲρ τῶν νῦν, vel, νῦν ὑπὲρ τῶν. IDEM.

Τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν] Τοῦ λυπεῖσθαι ἡμᾶς τοὺς γεγενημένους. quedam huc translata sunt e prima Olynthiaca, et oratione Chersonesitana. IDEM.

Τοὺς ἐχθροὺς ἀνέχει] Nobis desertis inimicos evehit. IDEM.

Ἄνευ μεγάλου τινὸς στήσεται] S. κακοῦ.

Fieri nequit, ut hac sine magno malo consistant, id est, profecto in magnum aliquod malum erumpent. Sententia eadem exstat 4. Philipp. IDEM. Subaudi κράτους, vel aliud quid simile. AUGER.

μ'. Οὐδὲν ἔστιν, ὧ ἄνδρες] Videtur novum exordium. aut certe legendum οὐδὲν δ' ἔστιν.

καὶ συνεχῶς ὑπὲρ τῶν ὀλιγαρχιῶν πολιτευομένους, καὶ νῦν ταῦτα ποιοῦντας ἐξελέγχεσθαι· ἀλλ' ἐκεῖνο μᾶλλον ἂν τις εἰκότως θαυμάσαι, τὸ τοὺς εἰδότας ὑμᾶς ταῦτα πολλάκις ἤδιον τούτων ἀκούειν, ἢ τῶν ὑπὲρ ὑμῶν λεγόντων. ἴσως μὲν οὖν ὡς περ οὐδ' ἰδία βράδιόν ἐστιν ἅπαντ' ὀρθῶς πράττειν, οὕτως οὐδὲ κοινῇ· ἀλλ' οὐ δὴ τὰ μέγιστα γε χρὴ παροραῖν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντ' ἐστὶν ἐλάττω· ὅταν δ' ὑπὲρ πολιτείας καὶ σφαγῶν καὶ δήμου καταλύσεως εὐχερῶς ἀκούητε, πῶς οὐκ ἔξω χρὴ τοῦ φρονεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς ἠγεῖσθαι; οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι, τοῖς ἑτέρων παραδείγμασι χρώμενοι, μᾶλλον εὐλαβεῖς αὐτοὶ γίνονται· ὑμεῖς δὲ, οὐδὲ τὰ τοῖς ἄλλοις συμβαίοντα ἀκούοντες φοβηθῆναι δύνασθε, ἀλλ' ἂν τοὺς ἰδία περιμένοντας ἀβελτέρους νομίζετε, ταῦτ' αὐτοὶ δημοσίᾳ μοι δοκεῖτε ἀναμένειν παθόντες αἰσθῆσθαι.

μά.

Οὐδεὶς πώποτε ἴσως ὑμῶν ἐζήτησεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί δήποτε οἱ κακῶς πράττοντες ἄμεινον περὶ τῶν πραγμάτων τῶν εὖ πραττόντων βουλευόμενοι. ἐστὶ δ' οὐχ ἑτέρωθεν ποθεν τοῦτο γιγνόμενον, ἀλλ', ὅτι συμβαίνει τοῖς μὲν μήτε φοβεῖσθαι μηδὲν, μήθ' ἂν τις ἂν λέγοι δεινὰ προσήκουσθ' αὐτοῖς ἠγεῖσθαι· τοὺς δὲ πλησίον ὄντας τῶν ἁμαρτημάτων, ὅταν εἰς τὸ κακῶς πράττειν ἀφίκωνται, 1451 σφύροντας πρὸς τὰ λοιπὰ καὶ μετρίους παρέχει. σπουδαῖον τοίνυν ἐστὶν ἀνθρώπων, ὅταν βελτίστη τῇ παρουσίᾳ τύχη χρωῖνται, τότε πλείω τὴν σπουδὴν πρὸς τὸ σωφρονεῖν ἔχειν. οὐδὲν γὰρ οὔτε φυλαττομένοις οὕτω δεινὸν ὡστ' ἀφύλακτον εἶναι, οὔτε ὀλιγαροῦσιν ἀπροσδόκητον παθεῖν. λέγω δὲ ταῦτα, οὐχ ἵνα τηνάλλως ὑμᾶς δεδίττωμαι, ἀλλ' ἵνα μὴ διὰ τὴν παρούσαν εὐπραξίαν, ἂν γένοιτ' ἂν, εἰ μὴ προνοήσῃθε τῶν πραγμάτων, δεινὰ, ἀκούοντες καταφρονῆτε,

WOLF.

Ἀναμίειν παθόντες αἰσθῆσθαι] Expectate, dum vestro pro malo sentiat. IDEM. Post ἀναμίειν forte legendum: καὶ πλὴν εἰ μὴ παθόντες αἰσθῆσθε. AUGER.

[ἐζήτησεν] Παρὰ τὸ ἐξαιτίω. Legendum ἐζήτησεν. WOLF.

μά. Ἄλλ' ἔτι] Fortassis ἢ ἔτι. IDEM.

Τοῖς δὲ πολιτίω] Eos vero, qui prope

peccata sunt, id est, qui animadvertunt errata sua. sic intelligere malo, quam, qui nuper deliquerunt. aut forte ἀτυχημάτων pro ἁμαρτημάτων legendum: qui non ita pridem cladem acceperunt. IDEM.

Σφύροντας — παρέχει] S. τὸ κακῶς πράττειν. Ille ipse malorum sensus sobrius et moderatos eos facit. Simile est exordium Arcopagiticū Isocratī. IDEM.

ἀλλ' ἄνευ τοῦ παθεῖν, ὡς περ ἐστὶ προσῆκον, φάσκοντάς γε μηδέων ἀπολείπεσθαι τῷ σωφρονεῖν, φυλάξῃσθε.

μβ'.

Οὐχὶ τὸν αὐτὸν εἶναι καιρὸν ὑπέιληφα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ χαρίζεσθαι καὶ τοῦ τὰ δοκοῦντά μοι βέλτιστα παραινεῖν. πολλάκις γὰρ ὄρω τὸ χαρίζεσθαι τι παρὰ γνώμην, πλείονα ἀπέχθειαν ἐνεγκὸν, τοῦ τὸ πρῶτον ἐναντιωθῆναι. εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ἐγινώσκετε ταῦτά, οὔτ' ἂν ἐμοὶ τὰ δέοντα ἐδοκεῖτε προαιρεῖσθαι, ¹ οὔτ' ἂν παρῆλθον, περιέργον ἠγούμενος τοῖς ἀφ' αὐτῶν ἂ χρεὴ ποιούσι λέγειν, ² ὅταν ἦ τούναντίον. μᾶλλον γὰρ ἂν ἠγησάμην ἕνα ὄντα ἑμαυτὸν ἀγνοεῖν τὰ κράτιστα, ἢ πάντας ὑμᾶς. ἔπειδὴ δὲ ὄρω τινὰς ὑμῶν ταῦτά μὲν γινώσκοντας ἐμοί, τάναντία δ' ³ ἄλλοις, πειράσομαι μετὰ τούτων τοὺς ἐτέρους πείσαι. εἰ μὲν οὖν οἴσησθε δεῖν μὴ ἐθέλειν ἀκούειν, οὐκ ὀρθῶς ποιήσετε· ἂν δ' ἀκούσητε σιωπῇ καὶ τοῦθ' ὑπομείνητε, δυοῖν ἀγαθοῖν θάτερον ὑμῖν ὑπάρξει. ἢ γὰρ πεισθήσεσθε, ἂν τι δοκῶμεν λέγειν συμφέρον, ἢ βεβαιότερον περὶ ὧν ἐγνώκατε ἔσεσθε πεπεισμένοι. ἂν γὰρ, ⁴ [ἐπι] οἷς τι διαμαρτάνειν οἴομεθ' ἡμεῖς ὑμᾶς, ταῦτα μηδενὸς ἀξία φανῆ, μετ' ἐλέγχου τὰ δεδογμένα νῦν ὑμεῖς ἔσεσθ' ἠρημένοι.

1452

¹ * Desunt οὗτ' ἂν.

² οὗτ' ἂν ἦν τούναντίον.

³ * ἄλλους

⁴ Deest ἐπι.

μβ'. Πόλλάκις γὰρ] Pro γὰρ pono δὲ, nam γὰρ totum sensum inturbare videtur. AUGER.

Ταῦτα, οὔτ' ἂν ἐμοὶ τὰ δέοντα ἐδοκεῖτε] Lego ταῦτά. Si in eadem sententia essetis omnes. Sed τὸ ὅταν ἦ τούναντίον, cum contrarium fuerit, vel, si contra res sese habet, quo referendum sit, quidve sibi velit, nescio. Totus hic locus confusione interpunctionum obscuratus, sic distinguendus videtur: εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ἐγινώσκετε ταῦτά. οὔτ' ἂν (pro εἰ) ἐμοὶ τὰ δέοντα ἐδοκεῖτε προαιρεῖσθαι, οὐκ (pro οὗτ') ἂν παρῆλθον. περιέργον ἠγούμενος, τοῖς ἀφ' αὐτῶν, ἂ χρεὴ, ποιούσι, λέγειν. οὗθ' ὅταν ἦν τούναντίον, id est, καὶ μὴ τὰ δέοντα ἐδοκεῖτέ μοι προαιρεῖσθαι, vel addenda negatio, οὗτ' ὅταν μὴ, S. τὰ δέοντα προαιρεῖσθαι. Hanc lectionem retinebo tantisper, dum melior offerretur. Nec etiam ita sum (cognita praesertim librariorum incuria et imperitia, saepe etiam temeritate ac pecculantia) religiosus, (quamquam licentiam

interpretum minime probo) quin audendum potius aliquid existimem, (admonito lectore tamen imprimis) quam ea vertere, quae perversa esse omnibus appareat, quaeque a nemine intelligi possint. WOLF. Hunc locum penitus elucidavi in interpretatione mea. AUGER.

Μετὰ τούτων] S. τῶν ταῦτά ἐμοὶ γνωσκόντων, cum his, qui mecum faciunt. WOLF.

Τοὺς ἐτέρους] Diversum sentientes. IDEM. Δοκῶ μὲν] Legendum uno verbo δοκῶμεν, Scil. ἐγὼ τε καὶ οἱ ἐμοὶ σύμφηφοι. Postea v. 19. post ἔσεσθε πεπεισμένοι colon ponendum, et, ἂν ἐφ' οἷς τι. Nisi malis, ἂν γὰρ ἐφ' οἷς, novam ordiri peridum. Alioqui legendum. v. pen. φανῆ· καὶ μετ' ἐλέγχου. Est autem μετ' ἐλέγχου δεδογμένον, consilium non fortuitum ac temerarium, sed nixum suis rationibus, et munitum. Sic apud Isocratem in Panathenaeico: τὰ μὴ μετ' ἐλέγχου εἰρημῖνα sunt verba temere fusa, nullis fulta probationi-

μγ'.

Βουλοίμην ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν εὐδοκίμηκε λέγων παρ' ὑμῖν ὁ δεῖνα, ἐπὶ τῶν ἔργων τῶν πραττομένων ἴσον αὐτῷ τὸν ἔπαινον γενέσθαι. οὔτε γὰρ τούτῳ κακόνους εἶμι, μὰ τοὺς θεοὺς, ὑμῖν τε ἀγαθὸν βούλομαι ἂν γενέσθαι. ἀλλ' ὄρατε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ κεχωρισμένον ἦ, λόγον εἰπεῖν εὖ καὶ προελέσθαι πράγματα συμφέροντα· καὶ τὸ μὲν ῥήτορος ἔργον ἦ, τὸ δὲ νοῦν ἔχοντος ἀνθρώπου. ὑμεῖς τοίνυν οἱ πολλοὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρεσβύτατοι, λέγειν μὲν οὐκ ὀφείλετε ὁμοίως δύνασθαι τοῖς δεινοτάτοις — τῶν γὰρ εἰδισμένων τούτο τὸ πρᾶγμα —· νοῦν δ' ἔχειν ὀφείλετε ὁμοίως, καὶ μᾶλλον τούτων — αἱ γὰρ ἐμπειρίαι, καὶ τὸ πολλὰ ἑωρακέναι, τούτ' ἐμποιοῦσι —· μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φανῆτε ἀγνοοῦντες ἐν τῷ παρόντι νῦν, ὅτι αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρίαὶ καὶ θρασύτητες, εἰάν μὴ μεθ' ὑπαρχούσης ὡσι παρασκευῆς καὶ βλάβης, ἀκούσαι μὲν εἰσὶν ἡδεῖαι, πράττειν δ' ἐπικίνδουσι. αὐτίκα γὰρ, τὸ μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀδικουσιν, ὄρατε ὡς καλὸν τὸ ῥῆμα. ἀποβλέψατε δὴ πρῶτον πρὸς τὸ ἔργον αὐτό. δεῖ κρατῆσαι μαχομένους τῶν ἐχθρῶν τοὺς τῆν τοῦ ῥήματος τούτου σεμνότητα ἔργῳ ληφρομένους. εἰπεῖν μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντα πέφυκε βλάβιον, πράξαι δ' οὐχ ἅπαντα· οὐ γὰρ ἴσος πόνος καὶ ἰδρώς πρό τε τοῦ λέγειν καὶ πρὸ τοῦ πράττειν ἐστίν. ἐγὼ δ' οὐ χεῖρους ὑμᾶς ἠγοῦμαι φύσει Θηβαίων — καὶ 1453

lus. IDEM. M. ἂν γὰρ ἐφ' οἷς, post φανῆ virgula. AUGER.

μγ'. Ἡμῖν τε ἀγαθὸν βούλομαι ἂν γενέσθαι.] M. Ἡμῖν τε ἀγαθὰ βουλοίμην ἂν γενέσθαι. WOLF.

Μὴ κεχωρισμένον ἦ] Ne separatim sit: id est, ne non simul et salutaria dici, et iacunda possint. λόγον εἰπεῖν εὖ est diserta oratio, quae vulgo tum maxime probatur, cum assentatur. Separat igitur hic Demosthenes eloquentiam a sapientia, et quidem, si vera fateri volumus, nihil prohibet, quo minus etiam falsa et perniciose ita facentur, ut hominibus inertibus et imperitis, non audientibus modo, sed ipsis etiam dicentibus, sane quam egregia videantur. Stultus enim et improbis non minus suppetant καὶ rationes commentitiæ atque falsæ, quam sapientibus et bonis viris ve-

rae atque firmæ. Nam et Cicerone hactore 2. de divinatione, 'Paucis est bona ratio, mala plurimis.' IDEM.

Τῶν γὰρ εἰδισμένων] S. λέγειν. Eorum id munus est, qui usu dicendi exercitati sunt. IDEM.

Τούτ' ἐμποιοῦσι] S. τὸ νοῦν ἔχειν. Prudentiam parit experientia et multa vidisse. pro quo ego posui, multarumque rerum usus, quod sententiæ per hanc libertatem nihil decedat, et oratio sit Latinior. IDEM.

Ἐν τῷ παρόντι νῦν] Videtur pleonasmus. IDEM.

Τοῦ ῥήματος τούτου] S. τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀδικουσιν. IDEM.

Πρὸ τε τοῦ λέγειν] Ante orationem et ante rerum administrationem, id est, orationes et res ipsæ non pari labore constant.

γὰρ ἂν μαινοίμην — ἀλλ' ἀπαρασκευοτέρους. Φημί δὴ δεῖν τοῦ παρασκευάζεσθαι νῦν ποιεῖσθαι τὴν ἀρχὴν, ἐπειδὴ τέως ἡμελεῖτε τοῦ διαγωνίζεσθαι. οὐ γὰρ ἀντιλέγω τὸ ὅλον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ τρόπου τῆς ἐγχειρήσεως ἐναντιοῦμαι.

μδ'.

Ὅσῃ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεποίηνται σπουδὴν οἱ πρέσβεις κατηγορῆσαι τῆς πόλεως ἡμῶν, ἅπαντες ἐωράκατε. πλὴν γὰρ οὐκ ἔχω τίνος εἶπω, τᾶλλα πάντα ὑμῖν ἀναθεῖναι πεπείρανται. εἰ μὲν οὖν ἦσαν αὐτῶν ἀληθεῖς αἱ κατηγορίαι, χάριν γε εἶχετε εἰκότως ἂν, εἰ πρὸς ὑμᾶς οὕτως ὑμῶν κατηγοροῦν καὶ μὴ πρὸς ἄλλους· ἐπειδὴ δὲ, διαστρέψαντες τᾶληθῆ, καὶ τὰ μὲν παραβαίνοντες ἀφ' ὧν ἂν μεγάλους ἐπαίνους κομίσαισθε δικαίως, τὰ δ' αἰτιασάμενοι ψευδῆ καὶ οὐ προσήκονθ' ὑμῖν, κέχρηται τῷ λόγῳ, πονηροὺς δίκαιον αὐτοὺς, ἐπειδὰν ἐξελεγχθῶσι ταῦτα πεπονηκότες, νομίζειν. εἰ γὰρ ῥήτορες δεινοὶ μᾶλλον εἶναι δοκεῖν ἢ μετ' ἀληθείας ἐπιεικεῖς ἄνθρωποι νομίζεσθαι προείλοντο, οὐδ' αὐτοὶ καλοκαγαθίας ἂν, ὡς εἰοικεν, ἀμφισβητοῖεν. ἔστι μὲν οὖν χαλεπὸν τὸ παρ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν ἐροῦντα ἀνεστηκέναι, ὡς περ βῆδιον τὸ καθ' ὑμῶν. ἐγὼ γὰρ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδένας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων οὕτως οἶμαι τὰ ¹ [μὴ] προσόντα αὐτοῖς ἀκοῦσαι νουθετομένους, ὡς ὑμεῖς τὰ μὴ προσόντα, κακῶς ἀκούοντες. οὐ μὲν οὐδὲ τούτους θρασέως ἂν οὕτως ἡγοῦμαι ψεύδεσθαι, εἰ μὴ συνήδεσαν ταῦτα, καὶ πρόδηλον ἦν, ὅτι δεινότατοι πάντων

¹ Deest μί.

IDEM.

Ἐπειδὴ τέως ἡμελεῖτε τοῦ διαγωνίζεσθαι] Quoniam cum id faciendum oportuit, praelium committere neglexistis. τίως exponit Hesychnus ἕως, donec, μέχρι, usque, πρὸς τὸ παρὸν, in praesentia, vel hactenus, ἕως, tamēn, τότε καὶ τινκαῦτα, tunc, ἐν τοιοῦτῳ, tali statu rerum, vel tali tempore, interea, πρότερον, prius. IDEM.

μδ'. Ὅσῃ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Novum hoc exordium est. IDEM.

Πλὴν γὰρ οὐκ ἔχω τίνος εἶπω, τᾶλλα πάντα] Excepto enim uno nescio quo, caetera vobis omnia accepta referre studuerunt. Praeter enim (scilicet, unum quiddam) non

habeo, quod dicam (id est, nescio quid) caetera, etc. est Graeca brevitatis. IDEM.

Ἐχετε εἰκότως] Εἶχετε legendum. IDEM. Παραβαίνοντες] Malim ὑπερβαίνοντες, praeterentes: nam illud de violatione foederum legumque saepius usurpatur. IDEM.

Τὰ μὴ προσόντα αὐτοῖς] Malim τὰ προσόντα αὐτοῖς. Alii, dum admonentur, vera sua probra tam aquis animis non accipiunt, quam vos ea, quae falso in vos congeruntur. Hanc lectionem in vertendo sum secutus. Quae si displicet, τὰ μὴ προσόντα exponas licet, aliena delicta, quae inter admonendum exempli gratia proponantur. Sed φάρμακον hoc σοφώτερον, ἢ ἀληθέστερον, εἶναι mihi

ὑμεῖς ἐστὲ ἀκούειν, ὅ τι ἂν τις καθ' ὑμῶν λέγη. εἰ μὲν οὖν ταύτης τῆς εὐηθείας δίκην ὑμᾶς δεῖ διδόναι, λόγους οὐ 1454 προσήκοντας κατὰ τῆς πόλεως ἀκούειν τοῦτ' ἂν εἴη. εἰ δ' ὑπὲρ τῶν ἀληθῶν εἴ τι δίκαιον ῥητέον, ἐπὶ τοῦτ' ἐγὼ παρ-ελέλυθα, πιστεύων οὐκ αὐτὸς ἀξίως τῶν ὑμῶν πεπρα-γμένων εἶπεῖν δυνήσεσθαι, ἀλλὰ τὰ πράγματα, ὅπως ἂν τις εἴπῃ, δίκαια φανεῖσθαι. Βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, ὡ ἄν-δρες Ἀθηναῖοι, ἴσους ἀκροατὰς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν γενέσθαι, καὶ μὴ τῷ προσῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι τοὺς τούτων φιλονεικεῖν. οὐ γὰρ ἂν ὑμετέραν κακίαν οὐδεὶς ἔτι κρίναι, εἰ λέγοντός τινος εὖ παρεκρούσθητε· ἀλλὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ σπουδῆν ποιησαμένων, ὅπως ὑμᾶς ἐξαπατήσωσιν.

μέ.

Οἶμαι πάντας ἂν ὑμᾶς, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φῆσαι, ἀ βέλτιστα ἕκαστος ἠγεῖται τῇ πόλει, βούλεσθαι ταῦτα πραχθῆναι. συμβαίνει δέ γε μὴ κατὰ ταῦτὸ κεκρίσθαι· παρὰ πᾶσι τὸ βέλτιστον. οὐ γὰρ ἂν ὑμῶν οἱ μὲν λέγειν, οἱ δὲ μὴ λέγειν, ἐκέλευον. πρὸς μὲν τοίνυν τοὺς ὑπειληφότας ταῦτὰ συμφέρειν, οὐδενὸς δεῖ λόγου τῷ μέλλοντι λέγειν —

videtur. IDEM.

Δεινότατοι ἀκούειν] Facillime audire, id est, minime aegre ferre, æquissimis animis accipere. δεινότατοι ἐστὲ μοι μάλιστα δύ-ιασθε καὶ εἰδῖσθε. Sed plura de hoc verbo in paranesi Isocratis diximus. IDEM.

Τοῦτ' ἂν εἴη] S. δίκην διδόναι, facilitatis nostræ supplicium id fuerit, audire probra nostræ civitatis. IDEM.

Εἴ τι δίκαιον] Si quid æquum sit, id est, ea, quæ æqua sint. IDEM.

Βουλοίμην δ' ἂν] Hæc periodus non male cum superioribus cohæret: sed cum sequentiâ nihil ad rem facere videntur, ommissa particula δ' novum exordium statuo. IDEM.

Προσῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι τούτων] Lego προσῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι, περι- τούτων. Vellem, vos non propterea, quod im- pulsus estis ad orationes laudandas, de eis inter eos litigare: scilicet, qui orator omnium optime disseruerit. Sed et illa reti- neri lectio potest: τοὺς λόγους ἐπαινέσαι τούτων, φιλονεικεῖν, ut τοὺς λόγους τούτων, S. τῶν εἰπόντων, conjungantur, verbo φιλονει- κῆν absolute posito. Notatur vulgi stulti- tia, et verba magis in audiendis consiliis, quam

rem ipsam intuentis: id quod etiam Solon hoc disticho Atheniensibus exprobrat,

Εἰς γὰρ γλῶσσαν ὄρατε καὶ εἰς ἔπος αἰολοῦ
ἀνδρῶν,

Εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γινόμενον ἐλέπετε.

Callida verba viri linguaque volubile
plectrum

Respicitis: sed vos minus ipsa mo-
vet.

IDEM.

Lego et distinguo: καὶ μὴ τῷ προσῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι τοὺς τούτων, φιλονει- κῆν, et non studiosè contendere, quia eo ad- ducti estis ut laudaretis verba istorum, n. legatorum de quibus initio agitur. AV- GER.

μέ. Μὴ κατ' αὐτὸ] F. κατὰ ταῦτὸ, eodem modo. Similis sententia est Isocratis in oratione de pace, ubi ταῖς δόξαις διαφέρειν ἀλλήλων, nihil aliud est, quam μὴ κατὰ ταῦτὸ κεκρίσθαι παρὰ πᾶσι τὸ βέλτιστον. κατ' αὐτὸ, per se, ἀντὶ τοῦ, καθ' αὐτὸ. WOLL.

Τοὺς ὑπειληφότας συμφέρειν] S. λέγειν, esse opera pretium, ut sententiâ dicantur.

IDEM. L. ταῦτα, eadem quæ is qui concio- natur. AUGER.

πεπεισμένοι γὰρ ὑπάρχουσι — πρὸς δὲ τοὺς τάναντία
 συμφέρειν ἡγουμένους, βραχέα εἰπεῖν βούλομαι. μὴ θέλουσι
 μὲν οὖν ἀκούειν οὐκ ἔνι δήπου μαθεῖν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ σιω-
 πῶσι μηδενὸς λέγοντος· ἀκούσασι δὲ δυοῖν ἀγαθοῖν οὐκ ἔνι
 πατέρου διαμαρτεῖν. ἢ γὰρ πεισθέντες πάντες καὶ ταῦτὰ
 ἐγνωκότες κοινότερον βουλευσέσθε — οὐ μείζον εἰς τὰ
 παρόντα οὐδὲν ἂν γένοιτο ἀγαθόν — ἢ μὴ δυνηθέντος τοῦ
 λέγοντος διδάξαι βεβαιότερον τοῖς ἐγνωσμένοις πιστεύσετε.
 1455 χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲ καλὴν ὑποψίαν ἔχει, ἢ κειν μὲν εἰς
 τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἐκ τῶν ῥηθησομένων τὸ κράτιστον
 ἐλέσθαι δέον· φανῆναι δὲ, πρὶν ἐκ τῶν λόγων δοκιμάσαι,
 παρ' ὑμῖν αὐτοῖς τι πεπεισμένους, καὶ τοῦθ' οὕτως ἰσχυρὸν,
 ὥστε μὴδ' ἐθέλειν παρὰ ταῦτ' ἀκούειν.

μς'.

Ἴσως ὀχληρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τισὶν ὑμῶν εἶναι
 δοκῶ, πολλάκις λέγων περὶ τῶν αὐτῶν αἰεὶ ἀλλ', εἰάν ὀρθῶς
 σκοπῆτε, οὐκ ἐγὼ φανήσομαι τούτου δίκαιος ὢν ἔχειν τὴν
 αἰτίαν, ἀλλ' οἱ μὴ πειθόμενοι τοῖς ὑμετέροις ψηφίσμασιν.
 εἰ γὰρ ἐκεῖνοι τὸ πρῶτον ἐποίησαν ἃ ὑμεῖς προσετάξατε,
 οὐδὲν ἂν τὸ δεύτερον ἡμᾶς ἔδει λέγειν, οὐδ' εἰ τὸ δεύτερον,
 αὐτίς· νῦν δ', ὅσω πλεονάκις τὰ προσήκουσ' ὑμῖν ὑμεῖς
 ἐψηφίσασθε, τοσούτω μοι δοκοῦσιν ἥττον ἐκεῖνοι παρεσκευ-
 ασθαι ποιεῖν. πρότερον μὲν οὖν ἔγωγε, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ
 ἤδειν πρὸς τί ποτ' εἴη τοῦτ' εἰρημένον, ἀρχὴ ἄνδρα δεῖ-
 κνυσι· νῦν δὲ, καὶ ἄλλον μοι δοκῶ διδάξαι. οἱ γὰρ ἀρ-
 χοντες, ἢ τινες αὐτῶν, ἵνα μὴ πάντας λέγω, τῶν μὲν ὑμε-
 τέρων ψηφισμάτων ἀλλ' οὐδὲ τὸ μικρότατον φροντίζουσιν,

Παράντα, δυνηθέντας] Lego paránta, δυ-
 νηθέντος. WOLF.

Παρ' ὑμῖν αὐτοῖς τι πεπεισμένους] Sic
 legendum, non πεπειρασμένους, apud vos-
 ipsos aliquid persuasum habere: sententi-
 am domo vobiscum attulisse. IDEM.

μς'. Ἄλλ' οἱ μὴ πειθόμενοι] Sic et Euri-
 pides festive admodum τῆς μειστονείας cri-
 men in Hippolyto coronifero eludit. IDEM.

Τοῖς ὑμετέροις] Ὑμετέροις, vestris, le-
 gendum. sequitur enim ἃ ὑμεῖς προσετά-
 ξατε. IDEM.

Οὐδ', εἰ τὸ δεύτερον, αὐτίς] Neque, si se-
 cundo fecissent, rursus, id est, tertio, fuis-
 set opus verba facere. IDEM.

Τὰ προσήκουσ' ὑμῖν] F. ἡμῖν. ea, qua
 nos decent. quanquam utrumque abesse
 posset. IDEM.

Ἄρχῃ ἄνδρα δείκνυσι] Citantur et in ora-
 tione περὶ Στεφάνου Sophoclis in hanc sen-
 tentiam elegantes versiculi, quos in ipso
 auctore studiosi requirant. IDEM.

Ἄλλ' οὐδὲ τὸ μικρότατον] Τὸ ἀλλ' redun-
 dare puto. IDEM.

ὅπως δὲ λήφονται. εἰ μὲν οὖν ἐνῆν δοῦναι, δικαίως ἂν αὐτὸ τοῦτό μοι τις ¹ ἐπληξεν, εἰ διὰ μικρὸν ἀνάλωμα ἐνοχλεῖν ὑμῖν ἠρούμην· νῦν δὲ οὐκ ἔνι, καθάπερ οὐδὲ τούτους λέληθεν. εἰδ' ὑπὲρ ὧν ὑμῖν λειτουργεῖν δεῖ, προσθήσειν αὐτοῖς οἴονταί με, ληροῦσι, καὶ ταῦτα ἴσως βούλονται, ἃ καὶ προσδοκῶσιν· ἐγὼ δ' οὐ ποιήσω ταῦτα, ἀλλ' εἰ μὲν δῶσι, καθέλξω τὴν ναῦν, καὶ τὰ προσήκοντα ποιήσω, εἰ δὲ μὴ, τοὺς αἰτίους ὑμῖν ἀποφανῶ.

μζ'.

Οὐδένα ἂν εὖ φρονοῦντα ἀντειπεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω, ὡς οὐχ ἀπάντων ἀριστόν ἐστι τῇ πόλει, μάλιστα 1456 μὲν ἐξ ἀρχῆς μηδὲν ἀσύμφορον πράττειν· εἰ δὲ μὴ, παρεῖναι εὐθύς τοὺς ἐναντιωσομένους. δεῖ μέντοι τούτῳ προσεῖναι, καὶ θέλοντας ἀκούειν ὑμᾶς, καὶ διδάσκεισθαι. οὐδὲν γὰρ πλεον εἶναι τὸν ἐροῦντα τὰ βέλτιστα, ἂν μὴ τοὺς ἀκουσομένους ἔχη. οὐ μὴν οὐδὲ ἐκεῖνο ἀλυσιτελές μετὰ ταῦτ' ἂν φανεῖη, ὅσ' ἂν τις ὑμᾶς ἢ διὰ καιρὸν ἢ δι' ὥραν ἡμέρας ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν παρακρούσῃται, ταύθ', ὅταν ποτὲ βούλησθε, ὑμῶν αὐτῶν ὄντες, ἀκούειν, εἶναι τὸν ἐξετάσοντα πάλιν. ἴνα, εἰ μὲν, ὡς φασὶν οἱ τότε πείσαντες, φανῇ, προθυμότερον πράττητε, ὡς ἔλεγχον δεδωκότα· εἰ δ' ἄρα μὴ τοιαῦτα εὔρεθῇ, πρὶν πορρωτέρω προελθεῖν, ἐπίσχετε. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη, εἰ τοῖς τοῦ κρατίστου διαμαρτοῦσι τὸ χεῖριστον ἀνάγκη πράττειν εἴη, καὶ μὴ τὸ δεύτερον ἐκ τῶν λοιπῶν ἐξεῖη μεταβουλεύεσθαι. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ἀπαντας ἔγωγε ὄρω τὴν ἀειλο-

¹ ἐπέπληξεν

Ὅπως δὲ λήφονται, εἰ μὲν οὖν] Possunt licet κατ' ἀποσιώπασιν excusari, sed ejus figuræ nullam video causam. addendum igitur, τούτο μόνον σπουδάξουσι, μελετῶσι, σκοποῦσι, vel simile quippiam. IDEM. Wolfio assentitur Augerus.

Ἐπληξεν] Ἐπιπληξεν. WOLF. Δεῖ, προσθήσειν αὐτοῖς] Me ipsi additum, id est, largiturum aliquid ultra debitum reipublicæ munus: vel potius plura facturum, quam debeam. IDEM.

μζ'. Οὐδὲν γὰρ πλεον (S. ἐστι) εἶναι τὸν] Nihil proficitur, si sit. IDEM.

Ὅς ἂν τις] Lego, ὅσα ἂν τις, aut cum

Apostropho, ὅσ' ἂν τις. IDEM. AUGER.

Ἐμῶν αὐτῶν ὄντες] Ἐαυτοῦ εἶναι, sui juris, liberum, nemini addictum esse. Ἐαυτοῦ γενέσθαι, sese vult in libertatem asserere. Contrarium τὸ ἐτέρου εἶναι ἢ γενέσθαι, ἀντὶ τοῦ, δουλεύειν. IDEM.

Ἐλεγχον δεδωκότα] Comperta et comprobata. IDEM.

Ἀνάγκη πράττειν, ἢ εἰ καὶ] Puto sic loquendum, ἀνάγκη πράττειν εἴη, καὶ, etc. necesse fuerit agere: neque iterum ex iis, quæ restant, mutare consilium licuerit. IDEM.

Τὴν ἀειλογίαν προτεινομένους] Non est, nihil aliud in ore habere, aut subinde glori-

γίαν προτεινομένους, ὅταν τι πιστεύωσι δικαίως αὐτοῖς πε-
 πράχθαι· οὗτοι δ' αὖ τούναντίον ἐγκαλοῦσιν, εἰ περὶ ὧν
 ἡμάρτετε, νῦν ἀναθέσθαι βούλεσθε, τὴν ἀπάτην κυριωτέ-
 ραν οἰόμενοι δεῖν εἶναι τῆς μετὰ τοῦ χρόνου βασιάνου. τὴν
 μὲν οὖν τούτων σπουδὴν οὐδ' ὑμῶν ἴσως ἀγνοοῦσιν οἱ πολ-
 λοί· δεῖ δ' ὑπὲρ τῶν πραγμάτων, ἐπειδήπερ γέγονε λόγου
 τυχεῖν, ἅ τις ἠγεῖται κράτιστα, λέγειν.

μή.

1457 Ὅτι μὲν μέλλει συνοίσειν πάσῃ τῇ πόλει, τοῦτο καὶ
 λέγειν εὐχομαι πάντας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμᾶς ἐλέ-
 σθαι. ἐγὼ δ' οὖν, ἂ πεπεικῶς ἑμαυτὸν τυγχάνω μάλιστα
 1457 συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτ' ἐρῶ, δεηθεῖς ὑμῶν τοσοῦτον, μήτε
 τοὺς ἐξιέναι κελεύοντας ὑμᾶς, διὰ τοῦτο νομίζειν ἀνδρείους,
 μήτε τοὺς ἀντιλέγειν ἐπιχειροῦντας, διὰ τοῦτο κακοὺς. οὐ
 γὰρ ὁ αὐτὸς ἔλεγχος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τε λόγων
 καὶ τῶν πραγμάτων ἐστίν· ἀλλὰ δεῖ νῦν εὖ βεβουλευμένους
 ἡμᾶς φανῆναι, τότε δέ, ἂν ἄρα ταῦτα δοκῇ, τὰ τῆς ἀν-
 δρείας ἀποδείξασθαι. ἡ μὲν οὖν ὑμετέρα προθυμία, παν-
 τὸς ἀξία, καὶ τοιαύτη πάρεστιν, οἷαν ἂν τις εὔξαιτο εὔνους
 ὧν τῇ πόλει· νῦν δ', ὅσω τυγχάνει σπουδαιοτέρα, τοσοῦτω
 δεῖ μᾶλλον προιδεῖν, ὅπως εἰς δέον καταχρήσεσθε αὐτῇ.
 οὐδενὸς γὰρ εὐδοκιμεῖ πράγματος ἢ προαίρεσις, ἂν μὴ καὶ
 τὸ τέλος συμφέρον καὶ καλὸν λάβῃ. ἐγὼ δὲ οἶδά ποτε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν ἀκούσας ἀνδρὸς, οὔτε ἀνοήτου
 δοκοῦντος εἶναι οὔτ' ἀπείρου πολέμου, Ἴφικράτους λέγω, ὃς
 ἔφη δεῖν οὕτω προαιρεῖσθαι κινδυνεύειν τὸν στρατηγὸν, ὅπως
 μὴ τὰ ἢ τὰ γενήσεται, ἀλλ' ὅπως τὰ· οὕτω γὰρ εἶπε τῷ

¹ ὑμᾶς

ari solere: sed ad rationes reddendas per-
 petuo se paratum profiteri. IDEM.

Περὶ ὧν ἡμάρτετε] Tale argumentum
 est ductum e loco contrariorum: Ipsi
 recte facta sibi laudi ducunt: peccant
 igitur, cum vos præcipitatione consilio-
 rum in delicta impellere student. IDEM.

Τῆς μετὰ τοῦ χρόνου βασιάνου] Diuturna
 probatione, ea probatione quam temporis
 longinquitas affert. Recte Publius:

Ad panitendum properat, qui cito iudicat.

IDEM.

Τὴν μὲν τούτων σπουδὴν] Ac quid isti
 quaerant, studeant, propositum habeant, ve-
 nentur. IDEM.

μή. Παντὸς ἀξία] Omni re digna, quanti-
 vis pretii. IDEM.

Οἶδα—ἀκούσας] Scio, me audisse apud
 vos: meminisse audire, μέμνημαι ἀκούσας.
 IDEM.

Μὴ τὰ ἢ τὰ] Ne hac vel illa, sed haec:
 hoc est, consilia imperatoris non esse de-
 bere temeraria, fortuita, incerta: sed u-
 num habere scopum proposita, nempe

ῥήματι. ἦν δὲ τοῦτο γνώριμον, ὅτι, ὅπως καλῶς ἀγωνιεῖται, ἔλεγεν. ἐπειδὴν μὲν τοίνυν ἐξέλθητε, ὅς ἂν ἠγῆται, κύριος ὑμῶν ἐστί· νῦν δ' ἕκαστος ὑμῶν ¹ αὐτῶν στρατηγεῖ. δεῖ δὴ τὰ τοιαῦτα φανῆναι βεβουλευμένους, δι' ὧν πανταχῶς συνοίσει τῇ πόλει, καὶ μὴ μελλουσῶν ἕνεκ' ἐλπιδῶν τῆς παρουσίας εὐδαιμονίας χειρόν τι ποιήσετε.

μδ'.

Οὐδέν' ἂν ὥμην, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πιστεύοντα τοῖς πεπραγμένοις ἐγκαλέσαι τοῖς καθιστάσιν εἰς λόγον ταῦτα. ὅσω γὰρ ἂν πλεονάκεις ἐξετάζη τις αὐτὰ, ἀνάγκη τοὺς τούτων αἰτίους εὐδοκιμεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ μοι δοκοῦσιν αὐτοὶ ¹⁴⁵⁸ φανερόν καθιστάναι, οὐκ ἐπὶ ² τῶν τῇ πόλει συμφερόντων πράξαντες. οἱ γοῦν ἐξελέγχεσθαι μέλλοντες, ἂν πάλιν εἰς λόγον ἔλθωσιν, φεύγουσι, καὶ δεινὰ ποιεῖν ἡμᾶς φασί. καίτοι, ὅταν τοὺς ἐξελέγχειν βουλομένους δεινὰ ποιεῖν αἰτιάσθε, τί ἡμεῖς τοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξηπατηκότας τῆνικαῦτα λέγωμεν;

ν'.

³ Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσῃν ⁴ ἔχειν παρ' ὑμῶν ὄργην τοῖς ἐπιχειροῦσιν, ὅσην περ τοῖς δυνηθεῖσιν ἐξαπατηῆσαι. ὁ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ τούτοις, πεποιθῆνται, καὶ ¹ προήγαγον ὑμᾶς· τοῦ δὲ μὴ τέλος ταῦτα ἔχειν ἢ τύχη, καὶ τὸ βέλτιον νῦν ὑμᾶς φρονεῖν ἢ ὅτ' ἐξήχθητε ὑπὸ τούτων, γέγονεν αἰτία. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγ' οὕτω πόρρω νομίζω τὴν πόλιν εἶναι τοῦ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν, ὡς ἀγαπητὸν εἶναί μοι δοκεῖν, ἂν,

¹ αὐτῶ

² τῶ τῇ πόλει συμφέροντι

³ ἔλθεῖν

⁴ προηγόνονδ'

sine clade victoriam. De Iphicrate consule Aemilium Probum, scriptorem non improbandum. IDEM.

Πανταχῶς:] F. πανταχίσε, vel πανταχῶσιν, ab omni parte, legendum. IDEM.

Μελλουσῶν ἕνεκ' ἐλπίδων] Propter futurum, hoc est, ambiguum et incertam spem. IDEM.

μδ'. Οὐδέν' ἂν] Pro ὥμην ἂν. Cave legas οὐδέν neutro genere. Mox, v. 10. τοὺς τούτων αἰτίους μᾶλλον εὐδοκιμεῖν. Post,

v. 15. fortasse legendum: αἰτιάσθαι, τί ὑμᾶς τοὺς ἐξαπατηκότας ἡμᾶς τῆνικαῦτα λέγωμεν; IDEM. L. τί ἡμεῖς ὑμᾶς... τῆνικαῦτα λέγωμεν; quid tandem nos de vobis dicemus? Graece, λέγειν τῶα, dicere de aliquo. AUGER.

ν'. Τὴν ἴσῃν ἔχειν] Legendum τὴν ἴσῃν εἶναι, vel ἰπάρχειν. WOLF.

οὕτω πόρρω νομίζω -- ἵνα προηγόνονδ' ὑμᾶς] Quid enim in ipsis erat fecerunt, ut vos in errorem inducerent. AUGER.

ὅπως μὴ πείσεσθε κακῶς, δυνήσεσθε φυλάττεσθαι· τσο-
αῦται τέχναι καὶ γοητεῖαι καὶ ὅλως ὑπηρεσίαι τινές εἰσιν
ἐφ' ὑμᾶς κατεσκευασμένοι. τῆς μὲν οὖν τούτων κακίας
οὐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι τις ἐν δέοντι μάλιστα κατηγορήσειε·
βούλομαι δ' ὑπὲρ ὧν ἀνέστην, ἃ νομίζω συμφέροντ',
εἰπεῖν.

νά.

1459 Ἡ μὲν οὖν εἰωθυῖα πάντα τὸν χρόνον βλάπτειν, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, τὴν πόλιν λοιδορία καὶ ταραχὴ καὶ νυνὶ
γέγονε παρὰ τῶν αὐτῶν, ὥνπερ ἀεὶ ἄξιον δ' οὐχ οὕτω
τούτοις ἐπιτιμῆσαι — ἴσως γὰρ ὀργῇ καὶ φιλονεικίᾳ
ταῦτα πράττουσιν, καὶ τὸ μέγιστον ἀπάντων, ὅτι συμφέ-
ρει ταῦτα ποιεῖν αὐτοῖς —, ἀλλ' ὑμῖν, εἰ, περὶ κοινῶν,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραγμάτων καὶ μεγάλων συνει-
λεγμένοι, τὰς ἰδίας λοιδορίας ἀκροώμενοι κάθησθε, καὶ οὐ
δύνασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι αἱ τῶν
ῤητόρων ἀπάντων ἀνευ κρίσεως πρὸς ἀλλήλους λοιδορίαί,
ὡς ἂν ἀλλήλους ἐξελέγξωσιν, ὑμᾶς τὰς εὐδύνας διδόναι
ποιοῦσι. πλὴν γὰρ ὀλίγων ἴσως, ἵνα μὴ πάντας εἴπω, οὐ-
δεῖς αὐτῶν ¹ ἄτερος θάτερω λοιδορεῖται, ἵνα βέλτιόν τι τῶν
ὑμετέρων γίγνηται — πολλοῦ γε καὶ δεῖ —, ἀλλ' ἵνα, ἃ
τὸν δεῖνά φασι ² ποιοῦντα ἂν δέη δεινότατ' ἀνθρώπων
ποιεῖν, ταῦτ' αὐτὸς μετὰ πλείονος ἡσυχίας διαπράττηται.
ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, μὴ ἐμοὶ πιστεῦσητε, ἀλλ' ἐν βρα-
χεῖ λογίσασθε. ἔστιν ὅπου τις ἀναστὰς εἶπε παρ' ὑμῖν
πώποτε, βουλόμενός τι λαβεῖν τῶν ὑμετέρων
προελήλυθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὑπὲρ
³ ὑμῶν; οὐδεῖς δήπου, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ δι' ὑμᾶς, καὶ
ταύτας τὰς προφάσεις λέγουσι. φέρε δὴ σκέψασθε, τί δὴ

¹ θάτερος

² ποιοῦντα * ἀνέδην, δεινότατ'

³ ἱμῶν.

Ἵπηρεσίαι] Ministeria, S. τῶν προδο-
τῶν. WOLF.

νά. Λοιδορία] Vid. Not. p. 490. v. 8.

Οὐχ οὕτω τούτοις, etc. ἀλλ' ὑμῖν] Ἐντι-
τοῦ, ὡς περ ὑμῖν. WOLF.

Ὡς ἂν ἀλλήλους] Lego ἄς. IDEM.

Οὐδεῖς αὐτῶν θάτερος θάτερω] F. ἄτερος
θάτερω. IDEM.

φασι ποιοῦντα] Pro ποιεῖν. IDEM.

Ἐν δὲ δεινότατ' ἀνθρώπων ποιεῖν] Si
oporteat atrocissima hominum facere, id est,
etiamsi summum scelus admittendum sit.
IDEM. Verba ἂν δέη delerem ut inutilia et
phrasim impediencia. AUGER.

Ἐν ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Censeo cum puncto
interrogativo legendum, ut nich ὑπὲρ
ἡμῶν v. pen. per subjectionem dictum acci-
piatur. alioqui perturbatior est ordo

ποτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ ὧν ἅπαντες λέγουσιν, οὐδὲν βέλτιον τοῖς ὅλοις νῦν ἢ πρότερον πράττετε· οὔτοι δ' οἱ παῖθ' ὑπὲρ ὑμῶν, ὑπὲρ αὐτῶν δ' οὐδεὶς οὐδὲν πώποτ' εἰρηκώς, ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γεγόνασιν; ὅτι φασὶ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλεῖν ὑμᾶς, φιλοῦσι δ' οὐχ ὑμᾶς, ἀλλ' αὐτούς. καὶ γελάσαι καὶ θορυβῆσαι καὶ ποτ' ἐλπίσαι μετέδωκαν ὑμῖν· λαβεῖν δὲ ἢ κτήσασθαι τῇ πόλει κυρίως ἀγαθὸν οὐδὲν ἂν βούλοιντο. ἢ γὰρ ἂν ἡμέρα τῆς λίαν ἀρρώστιας ἀπαλλαγῆτε, ταύτῃ τούτους οὐδ' ὀρῶντες ἀνέξεσθε. νῦν δὲ δραχμῇ καὶ χοῖ καὶ τέτταρσιν ὀβολοῖς, ὥσπερ ἀσθενοῦντα, 1460 τὸν δῆμον διάγουσιν, ὁμοιότατα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις δίδόντες ὑμῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνα οὗτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν οὔτε ἀποδύησκιν ἑᾶ' καὶ ταῦτα οὗτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι μεῖζον πράττειν ἑᾶ, οὔτε αὐτὰ ἐξαρκεῖν δύναται.

υβ'.

Καὶ δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ καλὸν καὶ σπουδαῖον, ὅπερ ὑμεῖς εἰώθατε, καὶ ἡμᾶς προνοεῖν, ὅπως τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς ἔξει. ἢ μὲν οὖν ἡμετέρα γέγονεν ἐπιμέλεια ὑμῖν εἰς δέον, — καὶ γὰρ ἐθύσαμεν τῷ Διὶ τῷ Σωτήρι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τῇ Νίκῃ, καὶ γέγονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ' ὑμῖν τὰ ἱερά· ἐθύσαμεν δὲ καὶ τῇ Πειδοῖ καὶ τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν καὶ τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἐκαλλιερούμεν καὶ ταῦτα — ἦν δ' ὑμῖν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις θεοῖς

verborum. WOLF.

Κυρίως] Constante, quod in republica potestate et sit et maneat. IDEM.

Τῆς λίαν ἀρρώστιας ἀπαλλαγῆτε] M. ἀπαλλαγῆτε. IDEM.

Ἀρρώστιας] In Demosthenis Δημογενοῦτος προοιμίαις sese vocem ὀρῶδια reperisse testatur Harporocritus. In editis non legi merito monuit Henr. Valesius, et hic pro ἀρρώστιας reponit ὀρῶδιας. Si locum paulo diligentius inspexeris, conjecturam minus opinor probaveris: in ejusdem proœmii initio pro λαιδερῆ καὶ παραχῆ, olim lectum fuisse suspicor: ὀρῶδια καὶ παραχῆ. Non raro φόβος καὶ θέρουας a Demostheno jungi solent. Valckenaer. Animadv. ad Ammon. l. I. c. IX. p. 38.

Οὐδ' ὀρῶντες ἀνέξεσθε] Pro ἑρῶν Latino

more. Similis locus est in oratione Isocratis περὶ εἰρήνης. WOLF.

Καὶ χοῖ] Xoi libamen significat et inferias. Sed hic legendum puto χοῖ, a χοῦς, quod et χοεὺς pro certa vini mensura. Similia habentur et in Olynthiaca 3. IDEM.

Ἦμο χοῖ. AUGER.

Ἀπογνόντας] Hic, ut in secunda Olynthiaca, significat, rejicientes, abnuentes. IDEM.

υβ'. "Ὅπερ ὑμεῖς εἰώθατε, καὶ ἡμᾶς προνοεῖν] Ut id, quod vos soletis, nos quoque providemus, curemus. WOLF.

Καὶ τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τῇ Νίκῃ] Mendum occupavit, mea quidem sententia, hæc verba. Legendum quippe est: καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Νίκῃ. Minervam enim intelligit, quæ Νίκη cognominabatur. In L. Att. l.

τυθέντα ἱερά ἀσφαλῆ καὶ βέβαια καὶ καλὰ καὶ σωτήρια. δέχεσθε οὖν παρὰ τῶν θεῶν διδόντων τὰγαθὰ.

υγ'.

Ἦν τις, ὡς ἔοικε, χρόνος παρ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτε ἐπηνάγκαζεν ὁ δῆμος, ὃν ἂν ἄνθρωπον ἴδοι σῶφρονα καὶ χρηστὸν, πράττειν τὰ κοινὰ καὶ ἄρχειν, οὐ σπάνει τῶν τοῦτο βουλομένων ποιεῖν — πάντα γὰρ τᾶλλα εὐτυχῆ τὴν πόλιν κρῖνων, ἐν οὐδέποτ' εὐτυχῆσαι τοῦτο νομίζω, ἐπιλείπειν αὐτὴν τοὺς τὰ κοινὰ καρποῦσθαι βουλομένους —, ἀλλ' ὄραμα τοῦτο ἐποίητο ὁ δῆμος αὐτοῦ καλὸν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λυσίτελές τῇ πόλει. οἱ τε γὰρ συνε-
 1461 χεῖς οἶδε παραζευγνύμενοι σφίσιν, ἐξ ἰδίων σπουδαίων καὶ δικαίων ἀνδρῶν εὐλαβεστέρους αὐτοὺς παρεῖχον· οἱ τε χρηστοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἰοί τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραωγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν. νῦν δὲ παντάπασι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνπερ τοὺς ἱερεῖς, οὕτω καθίστατε καὶ τοὺς ἄρχοντας. εἶτα θαυμάζετε, ἐπειδὰν ὁ δεῖνα εὐδαίμων καὶ ὁ δεῖνα ὑμῖν ἦ, συνεχῶς πολλὰ λαμβάνων, οἱ δ' ἄλλοι περιύητε τὰ τούτων ἀγαθὰ ζηλοῦντες. δεινότατοι γὰρ ἐστ' ἀφελέσθαι μὲν ὅσα ὑμῖν ὑπάρχει, καὶ νόμους περὶ τούτων θεῖναι, ἂν τις ἀστυνομήσῃ δις, ἢ

III. t. I. p. 277. PETITUS.

Τυθέντα] Pro τυθέντα, quia binæ crasæ in binis syllabis conjungi rarius solent. Unde etiam in reduplicationibus tenues aspiratarum loco repetuntur. Sed in multis verbis hoc non observatur, ut καταρωδῶσθην, κατορωδῶσθαι. WOLF.

υγ'. Ἄλλ' ὄραμα] Visionem, spectaculum. fortassis εὐρημα. Erat id populi inventum praclarum: ac potius: populum in praclaro lucro id deputabat, ἔρμαιον εἶναι ἐνόμιζεν. IDEM.

Αὐτοῦ] F. εαυτῶ. IDEM. L. ὁμοῦ. AUGER. Οἱ τε γὰρ συνεχεῖς οἶδε] Nam et hi continui. fortasse legendum συνοχεῖς, a nominativo συνοχεύς, qui equum jugalem significet, παρὰ τὸ σὺν καὶ ὀχεῖν, ab una vehendo, quod eidem curru cum aliis equis sit junctus: atque ita esse legendum, testatur participium παραζευγνύμενοι. WOLF. Totum hunc locum, qui est intricatissimus, interpretatus sum, quasi legeretur: οἱ τε γὰρ πλεονέκται παραζευγνύμενοι τισιν - - - αὐτοὺς παρεῖχον. AUGER.

σφίσιν] Pro αὐτοῖς τοῖς τὰ κοινὰ καρποῦσθαι βουλομένοις. WOLF.

Ἐξ ἰδίων] F. ἐξ ἀνθρώπων σπουδαίων. IDEM.

Εὐλαβεστέρους αὐτοὺς] In finitis locis αὐτοῦ pro αὐτοῦ vel ἑαυτοῦ legitur. hic autem αὐτοὺς legendum, sc. τοὺς πονηροῦς. IDEM.

Μὴ πάνυ δ' οἰοί τε] Qui se impudenter ingerere et ambire suffragia minus possunt. IDEM.

Ὀνπερ τοὺς ἱερεῖς] Ἱερασύνην otiosam et non difficilem fuisse functionem ex Nicocle Isocratis apparet: sed quae fuerit sacerdotis eligendi apud Athenienses ratio, amplius quaerendum censeo: nisi quod sortito illos fuisse delectos ex oratione contra Neeram apparet. IDEM.

Περίητε] Supersitis, vincatis. malim περιήτε, obambuletis, circumceatis. IDEM. L. οἱ δ' ἄλλα ὑμεῖς περιήτε. AUGER.

Ἀστυνομήσῃ] Praefectum urbis egerit. populare est hoc exordium. Fuit ἀστυνομία plebcus quispiam magistratus: sicut

τὰ τοιαῦτα στρατηγεῖν δ' αἰεὶ τοὺς αὐτοὺς ἔαν. καὶ τὸ μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν πράξεων ὄντας ἴσως ἔχει πρόφασιν· τὸ δὲ τοὺς ἄλλους, οἱ ποιοῦσι μὲν οὐδὲν, χώραν δὲ ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐταὶ τετελεσμένοι, μωρία. ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν, εἰσὶ δ' οὐκ ὀλίγοι, προσάγειν χρή. ἂν γὰρ ὡς περ εἰ ζυγὸν ἰσῆτε, πρόεισιν ὅς ἂν ἄξιός ἦ τοῦ μετὰ ταῦτα αὐτός.

υδ'.

Τὸ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπεικότα ἑαυτὸν, ἔχειν τι συμφέρον εἶπεῖν, ἀνίστασθαι, καὶ καλὸν καὶ προσήκον εἶναι μοι δοκεῖ τὸ δὲ μὴ βουλομένους ἀκούειν εἰάζεσθαι, παντελῶς ἔγωγε αἰσχρὸν ἠγοῦμαι εἶναι. οἶομαι δὲ, εἰ ἂν ἐθελήσῃτέ μοι πείθεσθαι τήμερον, καὶ τὰ βέλτιστα μᾶλλον ὑμᾶς ἐλέσθαι δυνήσεσθαι, καὶ τοὺς τῶν ἀναβαινόντων λόγους βραχεῖς ποιήσειν. τί οὖν συμβουλεύω; πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ αὐτῶν ὧν σικοπεῖτε τὸν παριόντα λέγειν ἄξιόν. πολλὰ γὰρ ἄλλα τις ἂν περιέλθοι τῷ λόγῳ καὶ πόλλ' ἂν ἀστεῖα εἴποι, ἄλλως τε καὶ ὡς περ 1462 τούτων ἔνιοι δεινῶν ὄντων. ἀλλ', εἰ μὲν ῥημάτων ἤκετε

Augustæ urbis magister dicitur, der Stettmeister, qui purgandis plateis præest: seculus, quam Argentina, ubi honorifica est ea appellatio. ἀγορανόμος rebus venalibus præfuit. WOLF. Quindecim fuerunt Astynomi, quot et Agoranomi, Metronomi, Sitophylaces: nempe decem in urbe, at vero quinque in Pirææ: ex eo quod Pirææus tertiam Athenarum partem constitutebat. In L. A. I. III. t. II. §. XXXII. PETITUS. Copiosius ἀστυνόμων officium describitur a Philosopho Politic. I. VI. 8. et Ulpiano ad Orat. Dem. in Timocr. p. 463., de eorum scholio Maussacque ad Harpocrat. v. ἀστυνόμος. Porro que de numero eorum et Agoranomorum ac Sitophylacum sequuntur, mihi minus certa videntur. WESSELING.

Ὅσατ' Sub. vel adde, αἰεὶ ἄρχειν ἔαν. ΛΥΟΕΝ.

Χάραν ἀτίλεστον] Locum inanem, infinitum, imperfectum, immutabilem. Suidas: ἀτίλεστον, ἀμάρτυρον, βιβλικόν, ἀνεργιστικόν, τὰς τελειὰς μὴ περιποιημένους. Varinus addit: τελεσθῆναι μὴ δυνάμενος, ἀμέτοχος. Pato hic ἀντὶ τοῦ ἀτελεῖ χάραν poni. Hæterè et nomen et dignitatem publici munc-

ris, nec opera quicquam navare. WOLF. Intelligo locum vel gradum in quo aliquis immunitatis fruatur. AUGER.

Αὐταί, τετελεσμένη] F. αὐτῆ. ea vero perfecta stultitia est. Captavit παρανομασίαν. WOLF.

Ἄλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν] S. τινὰς, vel ἐξ ἡμῶν. IDEM.

Εἰσὶ] Pro εἰσὶ lego ἔστε. AUGER.

Προσάγειν] S. ἐπὶ τὰς ἀρχάς. WOLF.

Ὡς περὶ ζυγόν] Tanquam trutinam statueritis, id est, si virtutis ratio habebitur, ultro apparebunt boni viri, et improbis præponderabunt. IDEM.

Τὸ μετὰ ταῦτα] Dignus eo, quod sequitur, id est, magistratu, qui illi est mandandus. IDEM. Prohibet ipse is qui postea erit dignus aliquo magistratu. του pro τινός. AUGER.

υδ'. Πείθεσθαι] M. πείθεσθαι. et v. 16. τὸν παριόντα λέγειν. et v. pen. ἄλλως τε τῶν ὡς περ. et p. 493. v. 7. καὶ πρότερα. WOLF.

Ἄλλως τε, τῶν ὡς περ] Distinguo sic: ἄλλως τε τῶν, ὡς περ etc. τῶν colaret cum τις quod præcessit: aliquis eorum qui sunt disertus et eloquentes, ut nonnulli istorum. AUGER.

ἀκουσόμενοι, ταῦτα λέγειν καὶ ἀκούειν χρή· εἰ δ' ὑπὲρ πραγμάτων αἰρέσεως βουλευσόμενοι, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παραινῶ τὰ πράγματα ὡς μάλιστα κρίνειν, ἀφελόντας ὅσοι λόγοι πεφύκασιν ἕξαπατᾶν. ἐν μὲν οὖν τοῦτο λέγω· δεύτερον δὲ, ¹ ὅ τι τισὶν ἴσως παράδοξον ἔσται πρὸς τὸ τοὺς λόγους ἐλάττους εἶναι, σιωπῶντας ἀκούειν. περὶ μὲν γὰρ τοῦ ταῦτα ἢ ἐκεῖνα συμφέρειν, καὶ πότερα δικαιότερα ἂν προέλοιθ' ἢ πόλις, οὐτ' εἰσὶ λόγοι πολλοὶ μὴ βουλομένοις μάτην ἀδολεσχεῖν, οὔτε πάλιν τις ἂν αὐτοὺς εἰπεῖν ἔχοι· ὡς δὲ καὶ δίκαιον ἀκούειν, καὶ πρὸς τὸν θόρυβον ἀποκρίνεσθαι, καὶ λόγον ἐκ λόγου λέγειν, οὐδεὶς, ὅστις οὐχὶ δύναται ἂν. ἐκ δὲ τοῦ θορυβεῖν οὐκ ἀπαλλάττεσθε λόγων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν οὐδὲν εἰς χρεῖαν ἐπαναγκάζεσθε ἀκούειν. ἢ μὲν οὖν ἐμὴ γνώμη περὶ ᾧν βουλεύεσθε ἢ ἔστιν.

¹ * ὅ τισιν

Τις ἂν αὐτοῦς] F. τις ἂν τοὺς αὐτοὺς. IDEM.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

Pag.
ed.
Reisk.
1462

ΠΑΝΤΟΣ ἀρχομένῳ σπουδαίου ¹ καὶ λόγου καὶ ἔργου ἀπὸ τῶν θεῶν ὑπολαμβάνω προσήκειν πρῶτον ἀρχεσθαι. εὐχομαι δὴ τοῖς θεοῖς πάσι καὶ πάσαις, ὅ τι τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ἀριστόν ἐστι καὶ τοῖς εὐνοοῦσι τῷ δήμῳ καὶ νῦν καὶ ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον, τοῦτ' ἐμοὶ μὲν ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν γράψαι, τοῖς δ' ἐκκλησιάσασιν Ἀθηναίων ἐλέσθαι. εὐζάμενος δὲ ταῦτα, τῆς ἀγαθῆς ἐπινοίας ἐλπίδα ἔχων παρὰ τῶν θεῶν, τὰδ' ἐπιστέλλω.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

Περὶ μὲν τῆς ἐμῆς οἴκαδε ἀφίξεως ἀεὶ νομίζω πάσιν ὑμῖν ἔσεσθαι βουλευσασθαι, διόπερ νῦν οὐδὲν περὶ αὐτῆς γέγραφα· τὸν δὲ παρόντα καιρὸν ὄραν, ἐλομένων μὲν ὑμῶν τὰ δέοντα, ἅμα δόξαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν δυνάμενον κτήσασθαι οὐ μόνον ὑμῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν, ἀγνοησάντων δὲ ἢ παρακρουσθέντων, οὐ ρᾶδιον αὐτοῖς τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν, ὥσθην χρῆναι τὴν ἑμαυτοῦ γνώμην ὡς ἔχω περὶ τούτων εἰς μέσον θεῖναι. Ἔστι μὲν οὖν ἔργον ἐξ ἐπιστολῆς ἐμμεῖναι συμβουλή· πολλοῖς γὰρ εἰώθατε ἀπαντᾶν ὑμεῖς πρὸ τοῦ περιμεῖναι μαθεῖν.

¹ Deest καί.

α.] Hanc epistolam, ut et cæteras fere omnes, apparet in exsilio scriptam, de quo vide vitam ejus a Plutarcho descriptam. WOLF.

Τοῖς θεοῖς πάσι καὶ πάσαις] Diis deabusque omnibus. Eadem verba sunt in orationis περὶ Στεφάνου principio. Θεὸς genere communi Deus et Dea: quanquam et Dea peculiari terminatione dicitur. θεία, παραξυτότως, spectaculum. IDEM.

Ἐξ ἐπιστολῆς ἐμμεῖναι συμβουλή] Id est, per literas datum consilium probare judicio concionis. Non dissimilem collationem orationis scriptæ, et ab ipso oratore pronunciatæ, vide in Isocratis Philippica, et epistola prima. IDEM.

Πολλοῖς γὰρ] Id est, multa prius refutatis, quam ea satis cognoveritis. Meliore conditione sunt nostri concionatores, qui pro imperio, quicquid vel in buccam ve-

λέγοντι μὲν οὖν ἔστιν, αἰσθῆσθαι τί βούλεσθε, καὶ διορθώ-
 σασθαι τὰ γινούμενα, ῥαδίον· τὸ δὲ βιβλίον οὐδὲ μίαν ἔχει
 βοήθειαν τοιαύτην πρὸς τοὺς θορυβοῦντας. οὐ μὴν ἀλλ',
 εἰὰν ἐδελήσγητε ἀκοῦσαι σιγῇ καὶ περιμείνητε πάντα μαθεῖν,
 οἶομαι ¹ καὶ σὺν θεοῖς εἰρῆσθαι, καίπερ βραχέων τῶν γε-
 γραμμένων ὄντων, αὐτὸς τε φανήσεσθαι μετὰ πάσης εὐνοί-
 ας τὰ δέοντα περὶ ὑμῶν πράττων καὶ τὰ συμφέροντ' ὑμῖν
 ἐμφανῆ δεῖξεν. οὐχ ὡς ἀπορούντων δὲ ὑμῶν ῥητόρων, οὐδὲ
 τῶν ἀνευ λογισμοῦ ῥαδίως ὅ τι ἀν' τύχῳσιν ἐρούντων, ἔδοξέ
 μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν· ἀλλ', ὅσα τυγχάνω δι' ἐμ-
 πειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέαι τοῖς πράγμασιν εἰδώς,
 ταῦτ' ἐβουλήθη τοῖς μὲν προαιρουμένοις λέγειν ἐμφανῆ 1464
 ποιήσας, ἀφθότους ἀφορμὰς ὧν ὑπολαμβάνω συμφέρειν
 ὑμῖν δοῦναι, τοῖς δὲ πολλοῖς ῥαδίαν τὴν τῶν βελτίστων
 αἰρέσειν καταστήσαι. ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἐπῆλθέ μοι τὴν
 ἐπιστολὴν γράφειν, ταῦτ' ἔστι. Δεῖ δὲ ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν ἀπάντων πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμόνοιαν
 εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον τῇ πόλει παρασχέσθαι καὶ τὰς ἐκ
 τῶν πρότερον ἐκκλησιῶν ἀμφισβητήσεις εἶσαι, δεύτερον δὲ
 πάντα ἐκ μιᾶς γνώμης τοῖς δόξασι προθύμως συναγωνί-
 ζεσθαι· ὡς τὸ μὴδ' ἐν μὴδ' ἀπλῶς πράττειν οὐ μόνον
 ἔστιν ἀνάξιον ὑμῶν καὶ ἀγεννές, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγίστους
 κινδύνους ἔχει. δεῖ δὲ μὴδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ἀ κατ'
 αὐτὰ μὲν οὐκ ἔστιν αὐτάρκη κατασχεῖν πράγματα·
 προστεθέντα δὲ ταῖς δυνάμεσι πολλῶ πάντ' εὐκατεργα-
 στότερα ὑμῖν ποιήσει. τίνα οὖν ἔστι ταῦτα; μήτε πόλει
 μηδεμιᾶ, μήτε ² τῶ τῶν ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων συνηγωνι-
 σμένων τοῖς ³ καθεστηκόσι, μήτε πικραίνεσθαι μήτε μνη-
 σικακεῖν. ὁ γὰρ τοιοῦτος φόβος τοὺς συνειδότας αὐτοῖς, ὡς
 ἀναγκαίαις τοῖς συνεστηκόσι, κίνδυνον ἔχουσι πρόδηλον,

¹ (καὶ σ. θ. εἰρῆσθαι)² Deest τῶ.³ καθεστηκόσι μηδὲν, μήτε

nit, proclamant. IDEM.

καὶ σὺν θεοῖς] Τὸ καὶ redundare puto, Diis propitiis, diis approbantibus. IDEM.

"Ο, τι ἀν' τύχῳσιν] Vel, quicquid oblatum fuerit, id est, quaeunque de re, vel quicquid in mentem vel buccam venerit. Fortasse Demadem notat. IDEM.

Τῶς παρεμύνοις λέγειν] His, qui dicere a publica decreverunt. πρὸς αὐτὸν περιαι-

ροῦμαι, non proci, a παρερέω, scribendum in secunda syllaba. IDEM.

Τὸ μὴδὲν μὴδ' ἀπλῶς] Id est, prorsus nihil. negatio Graeco more geminata est. F. A. τὸ μὴδὲν προθύμως, αὐτὸ βεβαίως, μὴδ' ἀπλῶς, et v. 26. μήτε τῶν ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων συνηγωνισμένων τῶν καθεστηκόσι μηδὲν, μήτε, et v. ult. ὡς ἀναγκαίαις εἶσι τοῖς. IDEM.

προθύμους συναγωνιστάς ποιεῖ· ἀφεθέντες δὲ τοῦ θεοῦ
 τούτου πάντες ἡπιώτεροί γενήσονται. τοῦτο δὲ οὐ σμικρὰν
 ὠφέλειαν ἔχει. κατὰ μὲν δὴ πόλεις τὰ τοιαῦτα εὐήθες
 προλέγειν, μᾶλλον δ' οὐδ' ἐν δυνατῶ· ὡς δ' ἂν ὑμῖν αὐτοῖς
 ὀφθῆτε χράμενοι, τοιαύτην καὶ κατὰ τῶν ἄλλων προσδο-
 κίαν παραστήσετε ἐκάστοις. φημί δὲ χρῆναι μῆτε πόλει,
 μῆτε στρατηγῶ, μῆτε ῥήτορι, μῆτ' ἰδιώτῃ μηδενὶ τῶν τὰ
 1465 πρὸ τοῦ γε δοκούντων συνηγωνίσθαι τοῖς καθεστηκόσι,
 μῆτε μέμφεσθαι μῆτ' ἐπιτιμᾶν μηδένα μηδὲν ὅλως· ἀλλὰ
 συγχωρῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει πεπολιτεῦσθαι τὰ δέ-
 οντα, ἐπειδήπερ οἱ θεοὶ, καλῶς ποιῶντες, σώσαντες τὴν
 πόλιν, ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅ τι ἂν βούλησθε ἐξ ἀρχῆς
 βουλευσασθαι, καὶ νομίζειν, ὡςπερ ἂν ἐν πλοίῳ, τῶν μὲν
 ἰστίῳ, τῶν δὲ κώπαις ἀποφαινομένων κομίζεσθαι, λέγε-
 σθαι μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ἅπαντα ἐπὶ σωτηρίᾳ, γεγενῆ-
 σθαι δὲ τὴν χρεῖαν πρὸς τὰ συμβάντα ἀπὸ τῶν θεῶν.
 εἰάν τοῦτον τὸν τρόπον περὶ τῶν παρεληλυθότων ἐγνωκότες
 ἦτε, καὶ πιστοὶ πᾶσι γενήσεσθε, καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν
 ἀνδρῶν ἔργα πράττετε, καὶ τὰ πράγματα ὠφελήσετε οὐ
 μικρῶς, καὶ τοὺς ἐναντιωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ μετα-
 γνῶναι ποιήσετε πάντας, ἢ κομιδῇ τινὰς αὐτοὺς τοὺς αἰ-
 τίους καταλειφθῆναι. μεγαλοψύχως τοίνυν καὶ πολιτικῶς
 τὰ κοινῇ συμφέροντα πράττετε, καὶ τῶν ἰδίων μέμνησθε.
 παρακαλῶ δ' εἰς ταῦτα, οὐ τυχῶν αὐτὸς τοιαύτης φιλαν-
 θρωπίας παρ' ἐνίων, ἀλλὰ ἀδίκως καὶ στασιαστικῶς εἰς
 τὴν ἐτέρων χάριν προποθεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἰδίαν ὀργὴν

Γεγενῆσθαι δὲ τὴν χρεῖαν πρὸς τὰ συμβάντα ἀπὸ τῶν θεῶν] Verbum verbo: Factum autem esse usum, indigentiam, utilitatem, vel necessitatem, secundum ea, quae eveniunt a diis. Quid sit τὸ τὴν χρεῖαν γεγενῆσθαι, me non satis intelligere fateor. Verū quidem: id praelatum esse consilium, quod cum Deorum voluntate congruerit: hoc est, divinitus esse factum, ut vel hoc, vel illud consilium auditores amplecterentur, prout eos dii vel perire, vel incolumes esse voluerint. Videtur certe culpam a suasoribus transferre in fati necessitatem: ut Cicero in oratione pro M. Marcello. χρεῖαν Suidas interpretatur, ὑπόθεσιν, πρόνοιαν, Hesychius ἐνδειαν, χρέος. IDEM.

Ἡ κομιδῇ τινὰς αὐτοῦς αἰτίους ὄντας κατα-

λειφθῆναι] Aut admodum quosdam ipsos auctores relictos esse. Nec, quid haec sibi velint, assequor. Verti: aut omnino aliqui in culpa esse ipsi videantur: quasi scriptum esset καταλειφθῆναι, a καταλαμβάνεμαι, non καταλειφθῆναι, a καταλείπομαι. Sed ipsi mihi nec hoc satis placet. IDEM.

Καὶ τῶν ἰδίων μέμνησθε] Καὶ τῶν ἰδιωτῶν. Nam de rei familiaris curatione Athenienses admonere, et alienum huic loco, et supervacaneum fuerit. Illud vult, civium, non tantum universorum, sed etiam singulorum, esse curam suscipiendam: in quo numero sui quoque rationem habendam esse admonet. IDEM.

Προποθεῖς] Propinatus. Vehementius est, quam προδοθεῖς, proditus, desertus, et

ἀναπληρῶν, τὸ κοινῇ συμφέρον ¹ οἶμαι δεῖν βλάπτειν, οὔτε μίγνυμι τῆς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰ κοινῇ συμφέροντα οὐδέν· ἀλλ' ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους παρακαλῶ, ταῦτα αὐτὸς οἶομαι δεῖν πρῶτος ποιεῖν. αἱ μὲν οὖν παρασκευαί, καὶ ἃ δεῖ φυλάσσασθαι, καὶ ἃ πράττων τις ἂν κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν μάλιστ' ἂν κατορθοίη, σχεδὸν εἰρηνταί μοι· τοῖς δὲ κατ' ἡμέραν ἐπιστατῆσαι, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα συμβαίνουσιν ὀρθῶς χρῆσθαι, καὶ γινῶναι τὸν ἐκάστου και- 1466 ρὸν, καὶ κρῖναι, τί τῶν πραγμάτων ἐξ ὀμιλίας δυνατὸν προσ- αγαγέσθαι, καὶ τί βίας προσδεῖται, τῶν ἐφεστηκότων στρατηγῶν ἔργον ἐστί. διὸ καὶ χαλεπωτάτην τάξιν ἔχει τὸ συμβουλευεῖν· τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμασθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ πολλάκις τῷ τοὺς ἐπιστάντας ἄλλως χρῆσασθαι διελυμάνθη. νῦν μέντοι πάνθ' ἔξεν καλῶς ἐλπίζω. καὶ γὰρ, εἴ τις ὑπέιληφεν εὐ- τυχηῖ τὸν Ἀλέξανδρον τῷ πάντα κατορθοῦν, ἐκεῖνο λογι- σάσθω, ὅτι πράττων καὶ πονῶν καὶ τολμῶν, οὐχὶ καθή- μενος, εὐτύχει. νῦν τοίνυν, τεθνεῶτος ἐκείνου, ζητεῖ τινὰς ἢ τύχη μεθ' ἧν ἔσται. τούτους δὲ ὑμᾶς δεῖ γενέσθαι. τοὺς τε ἡγεμόνας, δι' ὧν ἀνάγκη τὰ πράγματα πράττεσθαι, ὡς εὐνουστάτους ἐπὶ ταῖς δυνάμεις ἐφίστατε· καὶ, ὅ τι ποιεῖν αὐτὸς ἕκαστος ὑμῶν δυνήσεται καὶ βουλήσεται, τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπάτω καὶ ὑποσχέσθω. καὶ τοῦθ' ὅπως μὴ ψεύσεται, μηδ' ἐξηπατῆσθαι μηδὲ πεισθῆναι παρακρου- σθεῖς φήσας ἀναδύσεται. ὡς τὴν ἔνδειαν, ἧν ἂν ἐλλείπηθ' ὑμεῖς, οὐχ εὐρήσετε τοὺς ἀναπληρώσοντας· οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχει κίνδυνον, περὶ ἧν ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ὅπως ἂν βούλησθε πράξαι μεταβουλεύεσθαι πολλάκις, καὶ περὶ ἧν ἂν ἐν- στῆ πόλεμος, ἀλλὰ ἢ περὶ τούτων μετάγνωσις ἦττα τῆς προαιρέσεως γίγνεται. μὴ δὴ ποιήσητε τοιοῦτο μηδέν, ἀλλ', ὅ τι πράξετε γενναίως καὶ ἐτόίμως ταῖς ψυχαῖς, τοῦτο

¹ οἶομαι

Frequens Demostheni. IDEM.

Ταῦτ' αὐτὸς οἶομαι δεῖν πρῶτον ποιεῖν] *M.*
πρῶτος. *IDEM.*

Σχεδὸν εἰρηνταί μοι] *Sic legere malo, quam*
εἰρηναί. *IDEM.*

Εἰπατ' οὐκ Ἀλέξανδρον] *Hac de re ex-
stat egregia Plutarchi declamatio περὶ τῆς*
Ἀλεξάνδρου τύχης, ἢ ἀρετῆς. IDEM.

Πρὸς αὐτὸν εἰπάτω] *Ad semetipsum dicat.*

Fontasso πρὸς αὐτοὺς, scilicet τοὺς ἡγεμόνας.

Id apud duces profiteatur. IDEM.

Μηδὲ παύσητε τοῦτο μηδέν] *Non asse-*

quor, quid hæc verba sibi velint. Verti:

Ne vero tale quippiam committite: quasi

scriptum esset: μὴ δὴ ποιήσητε τοιοῦτο (vel

τούταν) μηδέν. IDEM.

χειροτονεῖτε· καὶ ἅπαξ ψηφίσθηθε, τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς, οἱ πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγαθὰς καὶ ἀληθεῖς ὑμῖν μαντείας ἀνηρήκασιν, ἡγεμόνας
 1467 ποιησάμενοι καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι, μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐλευθεροῦτε τοὺς Ἕλληνας. Εὐτυχεῖτε.

β'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΚΑΘΟΔΟΥ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΕΝΟΜΙΖΟΝ μὲν ἀφ' ὧν ἐπολιτευόμην, οὐχ ὅπως ¹ μηδὲν ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἀλλὰ καὶ μέτρια ἀν' ἐξαρμαρτῶν συγγνώμης τεύξεσθαι. ἐπειδὴ δὲ οὕτω γέγονεν, ἕως μὲν ἐάρων ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως φανεραῶς οὐδ' ἐλέγχου γιγνομένου παρὰ τῆς βουλῆς, πρὸς τὰ ταύτης ἀπόρρητα καταψηφιζομένους, ἀπάντων οὐδὲν ἔλαττον παραχωρεῖν ὑμᾶς ἡγούμενος ἢ ἑμαυτὸν ἀποστερεῖσθαι, στέργειν ἡγούμεν· τὸ γὰρ, οἷς ἀν' ἡ βουλή φησι, τοὺς ὁμωμοκότας δικαστὰς προστίθεσθαι, μηδεμιᾶς ἀποδείξεως ῥηθείσης, τῆς πολιτείας παραχωρεῖν ἦν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες ἤσθησθε τὴν δυναστείαν, ἣν τινες τῶν ἐν τῇ βουλῇ κατεσκευάζοντο ἑαυτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἀποδείξεις τοὺς ἀγῶνας κρίνετε, τὰ δ' ἀπόρρητα τούτων ἐπιτιμήσεως ἄξια εὐρήκατε, ² οἶμαί με δεῖν, εἰάν καὶ ὑμῖν βουλομένοις ἢ, τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰτιῶν τετυχηκόσι, καὶ μὴ μόνος δι' αἰτίαν ψευδῆ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν οἰκειοτάτων συνηθείας ἀποστερηθῆναι. εἰκότως δ' ἀν' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέλοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας, οὐ

¹ μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν² οἶμαι

Κατὰ τῶν νικητηρίων εὐξάμενοι] Et hic sententiam potius, quam verba secutus, verti: votis pro victoria nuncupatis. IDEM.

Ε'. Ἐπειδὴ δὲ οὕτω γέγονεν] Quando autem nondum factum est. Lego οὕτω, quando ita accidit. IDEM.

Πρὸς τὰ ταύτης ἀπόρρητα] Significat, opinor, ab Areopagitis, conspiratione quadam facta, falsis indicis circumveniri et opprimi insontes. Neque veterem in illo

concilio sanctitatem illa ætate fuisse, vel ex Isocratis Areopagitico apparet, etiam improbos et cæteros in rebus intolerabiles, in eum ordinem admitti solitos, consentitis. Quod autem addit, eosdem illius loci institutis potius, quam improbitati sæe, parere, id nihil fortasse vetat, inter paradoxa Stoicorum numerare. IDEM.

Στέργειν ἡγούμεναι] F. A. δεῖν, aut στέργειν εἰλόμην. IDEM.

μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πέπονθα, 1468
 ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἕνεκ' εὐδοξίας.
 μὴ γάρ, εἰ μηδεὶς ὑμᾶς ἀναμιμνήσκει τοὺς χρόνους μηδὲ
 τοὺς καιροὺς, ἐν οἷς τὰ μέγιστ' ἐγὼ χρήσιμος ἦν τῇ πόλει,
 τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἀγνοιεῖν νομίζετε μηδ' ἐπιλεληῆσθαι
 τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ὑπὲρ ὑμῶν, ἃ ἐγὼ δυοῖν ἕνεκα νῦν
 ὀκνῶ γράφειν κατέκαστον· ἐνός μὲν, τὸν φθόνον δεδιώς, πρὸς
 ὃν οὐδὲν ἔστι προύργου τάληθῆ λέγειν, ἑτέρου δὲ, ὅτι πολλὰ
 καὶ ἀνάξια ἐκείνων διὰ τὴν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων κακίαν
 νῦν πράττειν ἀναγκαζόμεθα. ἐν κεφαλαίῳ δὲ τοιαῦτ' ἔστιν,
 ἐφ' οἷς ἐζηταζόμεν ὑπὲρ ὑμῶν ἐγὼ, ὡςθ' ὑμᾶς μὲν ἐπ' αὐ-
 τοῖς ὑπὸ πάντων ζηλοῦσθαι, ἐμοὶ δ' ἐλπίδα τῶν μεγίστων
 δωρεῶν προσδοκᾶσθαι παρ' ὑμῶν. τῆς δὲ ἀναγκαίας μὲν,
 ἀγνώμονος δὲ τύχης, οὐχ ὡς δίκαιον ἦν, ἀλλ' ὡς ἐβούλετο,
 κρινάσης τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὃν
 ὑμεῖς ἠγωνίσασθε, οὐδὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἀπέ-
 στην τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, οὐδ' ἀντηλλαζάμην ἀντὶ ταύτης
 οὐδὲν, οὐ χάριν, οὐκ ἐλπίδας, οὐ πλοῦτον, οὐ δυναστείαν,
 οὐκ ἀσφάλειαν. καίτοι πάντα ταῦθ' ἐάρων ὑπάρχοντα τοῖς
 καθ' ὑμῶν βουλομένοις πολιτεύεσθαι. ὃ δὲ, πολλῶν ὄντων
 καὶ μεγάλων ἐφ' οἷς εἰκότως ἐπέρχεταιί μοι παρρησιάζε-
 σθαι, μέγιστον ἠγούμην, οὐκ ὀκνήσω γράψαι πρὸς ὑμᾶς,
 ὅτι ἐν ἅπαντι τῷ αἰῶνι τῶν μνημονευομένων ἀνθρώπων δει-
 νοτάτου γεγενημένου Φιλίππου καὶ δι' ὀμιλίας πείσσαι προσ-
 ἔχειν αὐτῷ τὸν νοῦν, ὡς βούλοιτο, καὶ διαφθεῖραι χρήμασι
 τοὺς ἐν ἐκάστη τῶν Ἑλληνίδων πόλεων γνωρίμους, ἐγὼ
 μόνος οὐδετέρου τούτων ἠττήθην· ὃ καὶ νῦν ὑμῖν φιλοτιμίαν 1469
 φέρει, πολλὰ μὲν ἐντυχῶν Φιλίππῳ καὶ διαλεχθεῖς ἐφ'
 οἷς ὑμεῖς ἐπέμπετε πρὸς βεύοντά με, πολλῶν δ' ἀποσχό-
 μενος χρημάτων, δίδοντας ἐκείνου, ἃ τῶν συνειδότην ἔτι
 πολλοὶ ζῶσιν. οὐς τίνα γνώμην ἔχειν περὶ ὑμῶν εἰκός, λο-
 γίσασθε· τὸ γὰρ ὑμᾶς τῷ τοιούτῳ τοῦτον τὸν τρόπον κε-
 χρήσθαι, ἐμοὶ μὲν ἂν εὖ εἶδ' ὅτι φανεῖη συμφορὰ, κακία δὲ
 οὐδεμία, ὑμετέρᾳ δὲ ἀγνωμοσύνη· ἦν τῷ μεταγνῶναι λύσετε.

ἡ ἀνάξια ἐκείνων] Τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων. ἐμοῦ, a me. Beneficia Demosthenis in ora-
 tione περὶ Στεφάνου copiosius explicantur.
 Ἐμοὶ δ' ἐλπίδα προσδοκᾶσθαι] Pro ὑπ' IDEM.

πάντα τοίνυν τὰ προειρημένα ἐλάττω νομίζω τῆς συνεχοῦς καὶ καθ' ἡμέραν πολιτείας, ἐν ἣ παρεῖχον ἑμαυτὸν ἐγὼ πολιτευόμενον, οὐδὲ μιᾶς ὀργῆς, οὐδὲ δυσμενείας, οὐδὲ ἀδίκου πλεονεξίας, οὔτε κοινῆς οὔτε ἰδίας, προϊστάμενος, οὐδὲ συκοφαντήσας οὐδένα πώποτε οὔτε πολίτην οὔτε ξένον, οὐδὲ καθ' ὑμῶν ἰδία δεινὸς ὢν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν, εἴ τι δεήσειεν, ἐξεταζόμενος δημοσίᾳ. εἶδεῖεν δ' ἂν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἐστὲ δίκαιοι τὴν πρὸς Πύθωνα τὸν Βυζάντιον ἐκκλησίαν, ὅτε τοὺς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἦλθε πρέσβεις ἔχων, ὡς ἀδικοῦσαν δείξων τὴν πόλιν· ἀπῆλθε δὲ τάναντία τούτων παθῶν, μόνου τῶν τότε ρητόρων ἐξετάσαντος ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ ὑμῶν δίκαια. καὶ ἐῷ πρεσβείας, ὅσας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα, ἐν αἷς οὐδὲν ἠλαττώθητε πώποτε, οὐδὲ καθ' ἑν. ἐπολιτευόμην γάρ, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὅπως ἀλλήλων ὑμεῖς περιγένησθε, σκοπιῶν, οὐδ' ἐφ' ἑαυτὴν ἀκοῶν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν δόξαν καὶ μεγαλοψυχίαν ὑμῖν ὑπάρξειν ἐνόμιζον. ἐφ' οἷς ἅπασιν μὲν, 1470 μάλιστα δὲ τοῖς νέοις, ἀγασθαι προσήκει καὶ σκοπεῖν μὴ μόνον τὸν διακονήσοντα πρὸς χάριν πάντ' ἐν τῇ πολιτείᾳ — τούτου μὲν γὰρ οὐδέποτε ἐστ' ἀπορῆσαι —, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπ' εὐνοίᾳ, περὶ ὧν ἂν ἀγνοῆτε, ἐπιτιμήσοντα. ἐτι τοίνυν παραλείπω πολλὰ, ἐφ' οἷς ἕτερος καὶ μηδὲν ἄλλο χρήσιμος γεγονὼς δικαίως ἂν ἠξίου τυγχάνειν σωτηρίας, χορηγίας καὶ τριηραρχίας καὶ χρημάτων ἐπιδόσεις ἐν πᾶσι τοῖς καιροῖς· ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι οὐ μόνον αὐτὸς ἐξητασμένος πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους παρακεκληκῶς. ὢν ἕκαστον, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίσασθε, ὡς ἀνάξιόν ἐστι τῆς περιστηκυίας νῦν ἐμοὶ συμφορᾶς. ἀφθόνων δ' ὄντων, ἀπορῶ τί πρῶτον ὀδύρωμαι τῶν παρόντων κακῶν. πότερον τὴν ἡλικίαν, ἐν ἣ φυγῆς ἐπικινδύνου πειραῖσθαι παρ' ἔθος καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀναγκάζομαι; ἢ τὴν αἰσχύνην, ἐφ' ἣ κατ' οὐδένα ἔλεγχον οὔτ' ἀπόδειξιν αἰλοὺς ἀπόλωλα; ἢ τὰς ἐλπίδας, ὧν διαμαρτῶν, ὧν ἑτέροις προσῆκε, κεκληρονόμηκα κακῶν; οὔτε γὰρ ἔγωγε τῶν Ἀρπάλου φίλων φανήσομαι γεγονώς, οὔτε ἐφ' οἷς ἐπολιτεύθην πρῶτερον δί-

κην ὀφείλων δοῦναι, οὔτε τῶν ἐφ' οἷς ἐκρινόμεν ἔξελεγχθέντων· τῶν τε γραφεύτων περὶ Ἀρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. ἐξ ὧν πάντων δῆλόν ἐστιν, ὅτι, καιρῶ τινὶ ληφθεὶς καὶ οὐκ ἀδικήμασι, τῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ὀργῇ περιπέπτωκα ἀδίκως, τῷ πρῶτος εἰσιέναι. ἐπεὶ τί τῶν δικαίων οὐκ εἶπον ἐγὼ τῶν σεσωκότων τοὺς ὑστερον κρινομένους; ἢ τίνα νῦν ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις; οὐ γάρ ἐστιν οὐδεὶς· τὰ γὰρ μὴ γενόμενα οὐκ ἔστι ποιῆσαι γεγενῆσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων παύομαι, πολλὰ γράφειν ἔχων· τὸ γὰρ μηδὲν ἑμαυτῷ συνειδέναί μοι δέδωκεν, εἰς μὲν ὠφέλειαν ἀσθενὲς ὄν, εἰς δὲ τὸ μαῖλλον λυπεῖσθαι πάντων ὀδυνηρότατον. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διήλλαχθε, καὶ ἐμοὶ διαλλάγητε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὔτε γὰρ ἠδίκηχ' ὑμῶν οὐδένα, ὡς ἴστωσαν οἱ θεοὶ καὶ ἥρωες — μαρτυρεῖ δέ μοι πᾶς ὁ πρόσθεν παρεληλυθὼς χρόνος, ὃς δικαιοτέρον ἂν πιστεύοιθ' ὑφ' ὑμῶν τῆς ἀνελέγκτου νῦν ἐπενεχθείσης αἰτίας —, οὔτ' ἐγὼ χεῖριστος οὔτ' ἀπιστότατος φανήσομαι τῶν διαβληθέντων. καὶ μὴν τὸ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν εἰκότως ὀργὴν πρὸς με ποιήσειν· οὐ γὰρ ἀπεγνωκῶς ὑμᾶς οὐδ' ἐτέρωστε βλέπων οὐδαμοῦ μετέστην, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τούνεϊδος τῆς εἰρκτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων, εἶτα διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν οἶός τ' ἂν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν ὑπενεγκεῖν. ἔτι δ' ¹ οὐδ' ὑμᾶς ἐνόμιζον ἀβουλεῖν ἔξω με προπηλακισμοῦ γενέσθαι, ὃς οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελῶν ἐμὲ ² ἀπώλλυεν. ἔπειθ', ὅτι γε ὑμῖν προσεῖχον τὸν νοῦν καὶ οὐδέσιν ἄλλοις, πολλὰ ἂν ἴδοιτε σημεῖα. εἰς τε γὰρ πόλιν ἦλθον, οὐκ ἐν ἧ μέγιστα πράττειν αὐτὸς ἔμελλον, ἀλλ' εἰς ἣν καὶ τοὺς προγόνους ἐλθόντας ἦδειν, ὅτε ὁ πρὸς τὸν Πέρσην κατε-

¹ οὔθ'² ἀπώλλυεν * ἄν. ἔπειθ'

quam fui. IDEM.

Τῶν σεσακίταν τοὺς ἄλλους] Quæ saluti fuerat aliis. IDEM.

Οὐ γὰρ ἔστιν οὐδεὶς] Non quisquam est, qui justiorum defensionem habere possit. IDEM.

'Ἰμᾶς οὐδένα] Vos nullis in rebus. Malim legere οὐδὲν, vel ὑμῶν οὐδένα. IDEM.

Τῆς ἀνεγκλήτου] Sine actione, vel accusatione. Atqui hoc παρ' ἱστορίαν καὶ ψεῦδος

ἀναίσχυντον. Est enim et a Stratocle et a Dinarcho, et fortassis ab aliis accusatus. Neque dici potest, ei causæ dicendæ potestatem non esse factam, cum paulo ante dixerit, se innocentiam suam in iudicio declarasse (in concione quidem obturbatum illi fuit). Lego igitur τῆς ἀνεξελέγκτου, non evicti, non probati et demonstrati criminis. Neque enim placet ἀνεγκλήτου αἰτίαν ἀντὶ τῆς ψευδοῦς accipere. IDEM.

λάμβανεν αὐτοὺς κίνδυνος, καὶ παρ' ἧ πλείστην εὐνοίαν
 1472 μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἕνεκα καὶ
 τῆς πρὸς ἐμὲ εὐεργεσίας εὐνοὶ πάντες εἶησαν, εἶτα σωθεῖς
 ὑφ' ὑμῶν δυνηθεῖν ἀποδοῦναι χάριτας. ἐν τε ταύτῃ τι-
 νῶν, ὡς ἐμοὶ χαριζομένων, ἐπιτιμᾶν ὑμῖν τι πειρωμένων τῇ
 κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ, ἐγὼ πᾶσαν εὐφημίαν, ὡς περ ἐμοὶ προσ-
 ἤκε, παρειχόμεν. ἐξ ὧν καὶ μάλιστα νομίζω πάντας
 ἀγασθέντας με δημοσίᾳ τιμῆσαι. ὄρων δὲ τὴν μὲν εὐνοίαν
 τῶν ἀνδρῶν μεγάλην, τὴν δὲ εἰς τὸ παρὸν δύναμιν κατα-
 δεεστέραν, μετελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερόν ἐν Κα-
 λαυρία κάθημαι, οὐ μόνον τῆς ἀσφαλείας ἕνεκα, ἣν διὰ τὸν
 θεὸν ἐλπίζω μοι ὑπάρχειν — οὐ γὰρ εὐ οἶδά γε· ἀ' γὰρ
 ἐφ' ἐτέροις ἐστὶν ὡς ἂν βούλωνται πράττειν, λεπτήν καὶ
 ἀδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν —, ἀλλ' ὅτι
 καὶ τὴν πατρίδα ἐνθένδε ἐκάστης ἡμέρας ἀφορῶ, εἰς ἣν τοσ-
 αύτην εὐνοίαν ἐμαυτῷ σύνοίδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι
 τυχεῖν. ὅπως οὖν, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μηκέτι πλείω χρόνον
 τοῖς παροῦσι κακοῖς συνέχωμαι, ψηφίσασθέ μοι ταῦτα,
 ἀ καὶ ἄλλοις τισὶν ἤδη, ἵνα μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδὲν μοι
 συμβῆ, μήτε ἰκέτης ἐτέρων ἀναγκασθῶ γενέσθαι· οὐδὲ
 γὰρ ὑμῖν τοῦτο γένοιτ' ἂν καλόν. ἐπεὶ, εἰ γε μοι τὰ πρὸς
 ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει, τεθνᾶναι με κρεῖττον ἦν. εἰ-
 κότως δ' ἂν μοι πιστεύοιτε ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν καὶ
 μὴ¹ νῦν μάτην θρασύνεσθαι· καὶ γὰρ ἐμαυτοῦ κυρίους ὑμᾶς
 1473 ἐποίησα καὶ οὐκ ἔφυγον τὸν ἀγῶνα, ἵνα μήτε προδῶ τὴν
 ἀλήθειαν μήτ' ἀκυρὸς ὑμῶν ἐμοῦ μηδεὶς γένηται, ἀλλ' ὅ
 τι βούλοισθε, τοῦτο χρήσησθε· παρ' ὧν γὰρ ἀπάντων κα-
 λῶν ἀγαθῶν ἔτυχον, τούτους ὦμην δεῖν ἔχειν καὶ ἀμαρ-
 τεῖν, εἰ βούλοιντο, εἰς ἐμέ. ἐπεὶ δὲ καλῶς ποιούσα ἡ δι-
 καία τύχη τῆς ἀδίκου κρατήσασα δις περὶ τῶν αὐτῶν

¹ αὐ

τῇ κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ] Ἐπὶ τῇ ἀγνωμοσύνῃ
 ἡμῶν κατ' ἐμοῦ. F. τῇ τῶν κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ,
 hoc est, ἀγνωστὸν τὴν διάνοιάν μου, ignari
 animi mei. IDEM.

τὴν δὲ εἰς τὸ παρὸν δύναμιν] Ἐν τῷ παρί-
 ντι. Sed quid si ἀντὶ τοῦ, εἰς τὴν παροῦσαν
 ἐμοὶ συμφορὰν; ad hunc casum sublevan-
 dum, ad defendendum salutem meam contra

inimicorum potentiam. IDEM.

Μὴ αὐ] Malim ἂν. IDEM.

Ἄκυρος ἐμοῦ] Οὐ κυρία ἐμοῦ, in me pote-
 statem non haberet. IDEM.

Παρ' ὧν γὰρ ἀπάντων καλῶν] Sic illa Bac-
 chis in Hecyra: 'Multa ex quo fuerint
 commoda, ejus incommoda æquum est
 ferre.' IDEM.

ἀπέδωκεν ὑμῖν βουλευσασθαι τῷ μηδὲν ἀνήμεστον ψηφί-
 σασθαι περὶ ἐμοῦ, σώσατέ με, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
 ψηφίσασθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἀξία καὶ ἐμοῦ. ἐπ' οὐδενὶ
 γὰρ τῶν πεπραγμένων ἡδίκηκότα με εὐρήσετε, οὐδ' ἐπιτή-
 δειον ἄτιμον εἶναι οὐδ' ἀπολωλέναι, ἀλλὰ καὶ εὖνουν τῷ
 πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλισθ' ὁμοίως, ἵνα μηδὲν ἐπί-
 φθονον γράψω, καὶ πλεῖστα πεπραγματευμένον τῶν νυνὶ
 ζώντων ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ μέγιστα ὑπάρχοντά μοι κατ'
 ἑμαυτὸν σύμβολα εὐνοίας πρὸς ὑμᾶς. μηδεὶς δ' ὑμῶν ἡ-
 γείσθω με, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε ἀνανδρία μήτε ἄλλη
 προσφάσει φαύλη μηδεμιᾶ παρ' ὅλην τὴν ἐπιστολὴν ὀδύ-
 ρεσθαι. ἀλλὰ τοῖς παροῦσιν ἕκαστος ἀφθόνως χρῆται,
 ἐμοὶ δὲ ταῦτα νῦν πάρεστιν, ὡς μήποτ' ὠφеле, λῦπαι καὶ
 δάκρυα καὶ τῆς πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος καὶ ὧν πέπονθα
 λογισμὸς, ἃ πάντα ποιεῖ με ὀδύρεσθαι· ἃ ἐπισκοποῦντες
 δικαίως, ἐν οὐδενὶ τῶν πεπολιτευμένων ὑπὲρ ὑμῶν οὔτε μα-
 λακίαν οὔτε ἀνανδρίαν προσοῦσαν εὐρήσετε μοι. πρὸς μὲν
 δὴ πάντας ὑμᾶς τοσαῦτα· ἰδίᾳ δὲ τοῖς ἐμοὶ προσκρούουσιν
 ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι διαλεχθῆναι. ὅσα μὲν γὰρ τοῖς
 ὑφ' ὑμῶν ἀγνοηθεῖσιν ὑπηρετοῦντες ἐποίουν, ἔστω δι' ὑμᾶς
 αὐτοῖς πεπραχθῆναι, καὶ οὐδὲν ἐγκαλῶ. ἐπειδὴ δὲ ἐγνώκαθ' 1474
 ὑμεῖς οἷα ταῦτ' ἐστίν, εἰάν μὲν, ὡς περ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν
 εἴωσι, καὶ ἐμοὶ συγχαρῆσωσι, καλῶς ποιήσουσιν· εἰάν δ'
 ἐπηρεάζειν ἐγχειρῶσιν, ὑμᾶς ἀξιῶ μοι βοηθεῖν ἅπαντας,
 καὶ μὴ κυριωτέραν τὴν τούτων ἔχθραν τῆς παρ' ὑμῶν χά-
 ριτός μοι γενέσθαι. Εὐτυχεῖτε.

γ'.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΩΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΠΕΡΙ μὲν τῶν κατ' ἑμαυτὸν, ἃ μοι παρ' ὑμῶν ἐνόμιζον
 δίκαιον εἶναι γενέσθαι, τὴν προτέραν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς·

Τῶς μάλισθ' (scilicet εὖναι) ἡμῶς] Be-
 ne velle multitudini ut qui maxime. IDEM.
 Ἄ χρεῖται] Pro ὅπως χρῆται. IDEM.
 Ἐμοὶ δὲ] Tò δὲ propter emphasim, nulla

constructionis necessitate, additur. IDEM.
 Ἐστω δι' ὑμᾶς αὐτοῖς πεπραχθῆναι] Hoc
 est, συγχαρῶ, καὶ οὐκ ἀντιλέγω, ὅτι δι' ὑμᾶς
 ἐκεῖνα ἐπραξαν, ὑμῶν χειροτονησάντων, καὶ

ὑπὲρ ὧν ὅταν ὑμῖν δοκῇ, τότε συγχωρήσετε. περὶ δὲ ὧν νῦν ἐπέσταλκα, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς μὴ παριδεῖν, μηδὲ πρὸς φιλονεικίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον ἀκούσαι. συμβαίνει γάρ μοι, καί περ ἐκποδῶν διατρίβοντι, πολλῶν ἀκούειν ἐπιτιμῶντων ὑμῖν ἐπὶ τοῖς περὶ τοὺς Λυκούργου παῖδας γιγνομένοις. ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῶν ἐκείνῳ ζῶντι πεπραγμένων ἕνεκα, ὧν ὁμοίως ἐμοὶ πάντες ἂν αὐτῷ δικαίως ἔχοιτε χάριν, εἰ τὰ προσήκοντα βούλοισθε ποιεῖν. ἐκεῖνος γὰρ αὐτὸν ἐν τῷ περὶ τὴν διοίκησιν μέρει τάξας τῆς πολιτείας τοκαταρχᾶς, καὶ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ συμμαχικῶν οὐδὲν εἰωθῶς γράφειν, ὅτε καὶ τῶν δημοτικῶν εἶναι προσποιουμένων οἱ πολλοὶ κατέλιπον ὑμᾶς, τότε ταῖς τοῦ
 1475 δήμου προαιρέσεσι προσέειπεν ἑαυτὸν, οὐχ ὅτι δωρεὰς καὶ προσόδους ἐκ τούτων ὑπῆρχε λαμβάνειν — ἀπὸ γὰρ τῶν ἐναντίων πάντα τὰ τοιαῦτα ἐγίγνετο —, οὐδ' ὅτι ταύτην ἀσφαλεστέραν τὴν προαίρεσιν οὔσαν εἴρα — πολλοὺς γὰρ καὶ προδήλους εἶχε κινδύνους, οὓς ἀναγκαῖον ἦν ὑπομεῖναι τὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου λέγειν καὶ πράττειν προαιρούμενον —· ἀλλ' ὅτι δημοτικὸς καὶ φύσει χρηστὸς ἀνὴρ ἦν. καίτοι παρῶν εἴρα τοὺς μὲν βοηθήσαντας ἂν τῷ δήμῳ ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὄντας, τοὺς δὲ τὰναντία πράττοντας κατὰ πάντα ἐρῶμένους. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἤττον ἐκεῖνος εἶχετο τούτων, ἀ συμφέρειν ἠγεῖτο τῷ δήμῳ· καὶ μετὰ ταῦτα ἀόκνως καὶ λέγων καὶ πράττων ἀ προσῆκεν ἦν φανερός, ἐφ' οἷς εὐθὺς ἐζητεῖτο, ὡς ἅπαντες ἴσασιν. ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν, ὡς περ εἶπον ἐν ἀρχῇ, καὶ διὰ τὴν ἐκείνου χάριν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν νομίζω συμφέρειν τὰς παρὰ τοῖς ἔξω γιγνομένας ἐπιτιμῆσεις εἶδέναι, πολλῶ προθυμότερον πρὸς τὸ πέμψαι τὴν ἐπιστολὴν ἔσχον. παραιτοῦμαι δὲ τοὺς ἰδίᾳ πρὸς ἐκεῖνον ἔχοντας δυσκόλως, ὑπομεῖναι τὰληθῆ καὶ τὰ δίκαια ἀκούειν περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι νῦν ἐκ τῶν περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγενημένων φαύλην δόξαν ἢ πόλις λαμβάνει. οὐδεὶς γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖ,

κελεύσαντων, ἐμοῦ κατηγορήσαντες. IDEM.

γ'. Πρὸς φιλονεικίαν] Φιλονεικίας, contentiose, adversandi studio. IDEM.

Τοῦ Λυκούργου] Malim τούτος. Hujus bene meriti de republica vini vitam vidē apud

Plutarchum. Liberos ejus missos esse factos, are alieno condonato, scribit Æschines epistola ultima. IDEM.

Περὶ τῶν διοικήσων] Fuit enim quæstor ætarius. IDEM.

ὅτι ζῶντα Λυκοῦργον ἐτιμᾶθ' ὑμεῖς εἰς ὑπερβολήν, καὶ πολλῶν αἰτιῶν ἐπενεχθεῖσῶν ὑπὸ τῶν φρονούντων αὐτῶ οὐδεμίαν πώποθ' εὔρετ' ἀληθῆ, οὕτω δ' ἐπιστεύετε αὐτῶ καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἠγεῖσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι Λυκοῦργον ἐκρίνετε, καὶ τοῦθ' ὑμῖν 1476 ἐξήκει· οὐ γὰρ ἂν, καὶ τοιοῦτον μὴ δοκοῦν ὑμῖν. νῦν τοίνυν ἅπαντες ἀκούοντες τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ δεδέσθαι, τὸν μὲν τεθνεώτα ἐλεοῦσι, τοῖς παισὶ δ' ὡς ἀνάξια πάσχουσι συνάχθονται, ὑμῖν δ' ἐπιτιμῶσι πικρῶς, ὡς οὐκ ἂν τολμήσαιμι γράφειν ἐγώ· ἃ γὰρ ἄχθομαι τοῖς λέγουσι καὶ ἀντιλέγω καθ' ὅσον δύναμαι βοηθῶν ὑμῖν, ταῦτα ἄχρι μὲν τοῦ δήλον ὑμῖν ποιῆσαι ὅτι πολλοὶ μέμφονται, συμφέρειν ὑμῖν νομίζων εἰδέναι, γέγραφα, ἀκριβῶς δὲ διεξιέναι δυσχερὲς κρίνω. ὅσα μέντοι λοιδορίας χωρὶς ἐστίν, ἃν λέγουσί τινες, καὶ ἀκηκόεσθαι συμφέρειν ὑμῖν ἠγοῦμαι, ταῦτα δηλώσω. οὐδεὶς γὰρ ὑπείληφεν, ὡς ἄρα ἠγνοήκατε καὶ διεψεύσθητε τῆς ἀληθείας περὶ αὐτοῦ Λυκοῦργου. τό τε γὰρ τοῦ χρόνου πλήθος, ὃν ἐξεταζόμενος οὐδὲν πώποθ' εὔρεθῆ περὶ ὑμᾶς οὔτε φρονῶν οὔτε ποιῶν ἄδικον, καὶ τὸ μηδένα ἀνθρώπων εἰς μηδὲν τῶν ἄλλων ἀναισθησίαν ὑμῶν καταγνῶναι, εἰκότως ἀναιρεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας σκῆψιν. λείπεται τοίνυν, ὃ πάντες ἂν εἶναι φαύλων ἀνθρώπων ἔργον φήσαιεν, τὸ, ὅσον ἂν χρῆσθε χρόνον, τοσοῦτον ἐκάστου φροντίζειν δοκεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα μηδένα ἔχειν λόγον. εἰς τί γὰρ τῶν ἄλλων χρῆ προσδοκᾶν τῷ τετελευτηκότι τὴν παρ' ὑμῶν ἔσεσθαι χάριν, ὅταν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὴν εὐδοξίαν τἀναντία ὄρα τις γιγνόμενα, ἃν μόνων καὶ τελευτῶσι πᾶσιν, ὅπως ἔξει καλῶς, μέλει; καὶ μὴν οὐδὲ χρημάτων ποιεῖν ἕνεκα ταῦτα δοκεῖν τῶν καλῶν κάγαθῶν ἐστίν. οὔτε γὰρ τῆς μεγαλοψυχίας οὔτε 1477 τῆς ἄλλης προαιρέσεως τῆς ὑμετέρας ἀκόλουθον ἂν φανεῖη. εἰ γὰρ ὑμᾶς λύσασθαι παρ' ἐτέρων ἔδει, δύντας ἐκ τῶν

Ἐν τῷ φῆσαι] Fortassis ἐκ τοῦ φῆσαι, ex affirmatione Lycurgi. Quale fuit illud Pythagoreorum αἰτὸς ἔφα. Hunc honorem et Xenocrati ab Atheniensibus habitum tradit Laertius, ut injurato liceret dicere testimonium: etsi is, ob non solutum ex inopia inquilinorum vectigal, ab iisdem venundatus, a Demetrio Phalereo redem-

tus aliquando fuisset. Is Fortunæ ludus est: ea temporum vicissitudo. IDEM.

Οὐ γὰρ ἂν καὶ τοιοῦτον, μὴ δοκοῦν ὑμῖν] Nec enim talem, nisi visum vobis fuisset. mutila est lectio. Itaque divinare coactus sum, hoc modo: Id quod minime fecissetis, nisi vobis visus fuisset vir integerrimus. IDEM.

προσιόντων τὰ χρήματα ταῦτα, πάντας ἀν' ἡγοῦμαι προ-
 δύμους εἶναι· τίμημα δ' ὄρων ὀκνοῦντας ἀφεῖναι, ὃ λόγῳ
 καὶ φθόνῳ γέγονεν, οὐκ ἔχω τί καταγνώ, εἰ μὴ ὅλως πι-
 κρῶς καὶ ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικούς ἠρμήκατε.
 εἰ δὲ τοῦτ' ἐστίν, οὔτ' ὀρθῶς οὔτε συμφερόντως βουλευέσθαι
 ἐγνώκατε. θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἐννοεῖ, ὅτι τῶν αἰ-
 σχρῶν ἐστὶ τὸν δήμον τῶν Ἀθηναίων, συνέσει καὶ παιδείᾳ
 πάντων προέχειν δοκοῦντα, ὃς καὶ τοῖς ἀτυχήσασιν αἰεὶ
 κοινὴν ἔχει καταφυγὴν, ἀγνωμονέστερον φαίνεσθαι Φιλίπ-
 που, ὃς ἀνουδέτητος ὢν εἰκότως, τραφεῖς ¹ τ' ἐν ἔξουσῳ,
 ὅμως ᾤετο δεῖν, ἢνίκ' εὐτύχησε μάλιστα, τότ' ἀνθρώπινα
 πράττων φαίνεσθαι, καὶ τοὺς παραταξάμενους, πρὸς οὓς
 περὶ τῶν ὅλων διεκινδύνευσεν, οὐκ ἐτόλμησε δηλώσαι, τὸ
 τίνων καὶ τίνες εἰσὶν ἐξετάσας· οὐ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὁμοίως τῶν
 παρ' ὑμῖν ῥητόρων ἐνίοις, οὔτε δίκαια εἶναι πρὸς ἅπαντας
 τὰ αὐτὰ οὔτε καλὰ ἠγεῖτο, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀξίας προσθή-
 κην συλλογιζόμενος, τὰ τοιαῦτ' ἐπέκρινεν. ὑμεῖς δ', ὄντες
 Ἀθηναῖοι, καὶ παιδείας μετέχοντες, ἢ καὶ τοὺς ἀναισθήτους
 ἀνεκτοὺς ποιεῖν δοκεῖ δύνασθαι, πρῶτον μὲν, ὃ πάντων
 ἀγνωμονέστατόν ἐστι, περὶ ὧν τὸν πατέρα αἰτιῶνται τινες,
 τοὺς υἱεῖς δεδέκατε, εἶτα τὸ ταῦτα ποιεῖν ἴσον φατέ, ὡς-
 περ ὑπὲρ σταθμῶν ἢ μέτρων τὸ ἴσον σκοπούμενοι, ἀλλ'
 οὐχ ὑπὲρ ἀνδρῶν προαιρέσεως καὶ πολιτείας βουλευόμενοι·
 1478 ἐν οἷς ἐξεταζομένοις, εἰ μὲν χρηστὰ καὶ δημοτικὰ καὶ ἐπ'

¹ Deest τ'.

“Ο λόγῳ] Malim ἢ δὲ λόγῳ. Id vero, quod per calumniam et ex invidia factum est, (scilicet captivitatem liberorum Lycurgi) quo nomine appellem nescio, vel, de eo quid statuum, etc. IDEM.

Ἀνουδέτητος ὢν εἰκότως] At præceptorum Lysidem Pythagoricum, et discipulum Epaminondam, omnis officii exemplum, habuit: nec ignoravit, quibus rationibus, vel odia Græcorum mitiganda, vel studia allicienda essent. IDEM.

Οὐκ ἐτόλμησε δηλώσαι] Non ausus fuit prodere, cum quidem et quorum, et qui essent, explorasset. ἐξετάσας, v. 14. licet exponere, καίτοι ἐζητάκει, quamvis nosset: et, ἐξετάσαι καὶ δηλώσαι: non ausus fuit, hoc est, verecundatus est, inquirere et prodere. IDEM.

Ἐοικεν, ὁμοίως] M. οὐχ ὁμοίως. Nam De-

mosthenis adversarii volebant utilitatis sine dignitate rationem haberi. IDEM.

Εἶτα τὸ ταῦτα ποιεῖν] Ineptam similitudinem exagitat. Sententia est, ut opinor, cujusmodi apud Terentium in Adelphis exstat his verbis:

— Multa in homine Demea

Signa insunt, ex quibus conjectura facile fit:

Duo cum idem faciunt, sæpe ut possis dicere:

Hoc licet impune facere huic, illi non licet.

Non quo dissimilis res sit, sed quod is, qui facit.

Negat esse judicandum ex eventu: sed animum cujusque spectandum et merita in rempublicam. IDEM.

εὐνοία τὰ Λυκούργω πεπραγμένα φαίνεται, μηδενὸς κακοῦ, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, τοὺς παῖδας αὐτοῦ δίκαιόν ἐστι τυγχάνειν παρ' ὑμῶν· εἰ δὲ τὰναντία τούτων, ἐκείνον, ὅτ' ἔζη, ἔδει δίκην δίδοναι, τούτους δὲ μηδ' οὕτως, ἐφ' οἷς ἐκείνω τις ἐγκαλεῖ, τυγχάνειν ὀργῆς. πᾶσι γὰρ πάντων τῶν ἀμαρτημάτων ὅρος ἐστὶ τελευτή. ἐπεὶ εἰ γ' οὕτως ἔχετε, ὡς δ' οἱ μὲν ἀχθροδέντες τι τοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου πολιτευομένοις μηδὲ πρὸς τελευτήσαντας διαλλαγῆσονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἔχθραν διαφυλάξουσιν, ὁ δὲ δῆμος, ὧ συναγωνίζεται τῶν δημοτικῶν ἕκαστος, μέχρι τοῦ παρόντος χρῆσθαι μνημονεύσει τὰς χάριτας, μετὰ ταῦτα δὲ μηδὲν φροντιεῖ, οὐδὲν ἀθλιώτερον ἔσται τοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάξιν αἰρεῖσθαι. εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται, ταῦτα μὲν σοφώτερα ἢ κατ' ἑαυτὸν εἶναι, ἵνα δὲ μὴ ἀποδρῶσιν, αὐτὸς αὐτοὺς δῆσαι, ἐρωτήσατ' αὐτὸν, ἠνίκα Ταυρέας καὶ Πάταικος καὶ Ἀριστογείτων καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δεσμοτήριον παραδοθέντες οὐ μόνον οὐκ ἐδέδεκτο ἀλλὰ καὶ ἐδημηγόρουν, τί δήποτε οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα. εἰ δὲ μὴ φήσει τότ' ἄρχειν, οὐδὲ λέγειν ἕκ γε τῶν νόμων αὐτῶ¹ προσήκει. ὥστε πῶς ἴσον ἐστὶ, τοὺς μὲν ἄρχειν, οἷς μηδὲ λέγειν ἔξεστι, τοὺς δὲ δεδέσθαι, ὧν πολλὰ χρήσιμος ἦν ὑμῖν ὁ πατήρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω συλλογίσασθαι· εἰ μὴ τοῦτο δεῖξαι δημοσίᾳ βούλεσθε, ὅτι βδελυρία καὶ ἀναίδεια καὶ προαίρεσις πονηρίας ἐν τῇ πόλει ἰσχύει καὶ διασωθῆναι πλείω προσδοκίαν ἔχει, κἂν τι συμβῆ χαλεπὸν τοῖς τοιούτοις, ἀπόλυσις 1479 γίνεται, ἐν δὲ προαιρέσει χρηστῆ καὶ βίῳ σώφρονι καὶ δημοτικῶ προελέσθαι ζῆν σφαλερόν, κἂν τι γένηται πταισμα, ἀφυκτον ἔσται. ἔτι τοίνυν τὸ μὲν μὴ δίκαιον εἶναι τὴν ἐναντίαν δόξαν ἔχειν, ἢ ὑπερ ζῶντος εἶχετ' ἐκείνου, καὶ τὸ τῶν τετελευτηκότων ἢ τῶν παρόντων πλείω ποιεῖσθαι

¹ * προσήκειν

Τοῖς παισὶ τὴν ἔχθραν] *Liberis inimicitias trahent, easque ad posteros propagabunt.*
IDEM.

Παρόντος] *Malim παρόντι: ut sit, μέχρι τοῦ χρῆσθαι παρόντι, ἕως πάρεστι.* IDEM.

Εἰ δὲ μὴ φήσει τότε ἄρχειν οὐδὲ λέγειν ἕκ τε τῶν νόμων αὐτῶ προσήκει ὥστε] *Ex his verbis certi nihil colligere potui, divinare*

utonque coactus, quasi scriptum fuisset: τότε ἄρχειν μὲν, οὐχὶ δὲ λέγειν ἕκ τε τῶν νόμων αὐτῶ προσήκειν, scilicet τὸ ἄρχειν. *Præsentia posita sunt loco præteritorum.*
IDEM.

Τὴν ἐναντίαν δόξαν ἔχειν, ἢ ὑπερ] *Malim ἢ ὑπερ: ut compleas, ταύτην, ἢ ὑπερ, aut, ἢ περὶ ζῶντος. et p. 511, v. 1. ἴσσω. παρὰ πᾶσι*

λόγον δίκαιον εἶναι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ἕασω· παρὰ γὰρ πᾶσιν ὁμολογεῖσθαι ταῦτα ὑπέλιψα. ὅσοις μέντοι πατρικὰς εὐεργεσίας ἀπεμνημονεύσατε τῶν ἄλλων, ἠδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς * * καὶ πολλῶν ἐτέρων ἀπογόνους. οὐχ ὡς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρήνεγκα. τοσούτου γὰρ δέω τοῦτο ποιεῖν, ὥστε συμφέρειν μάλιστα τῇ πόλει τὰ τοιαῦτα κρίνω· προκαλεῖσθε γὰρ πάντας ἐκ τούτων δημοτικούς εἶναι, ὁρῶντας, ὅτι καὶ ἐν τῷ καθ' ἑαυτοὺς βίῳ ταῖς προσηκούσαις αὐτῶν τιμαῖς ὁ φόβος ἀντιστῆ, τοῖς γε παισὶν ὑπάρξει τὰ προσήκοντα παρ' ὑμῶν κομίσασθαι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, μᾶλλον δὲ καὶ αἰσχρὸν, τῶν μὲν ἄλλων τισί, καὶ παλαιῶν ὄντων τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγένοντο χρήσιμοι, καὶ δι' ὧν ἀκούετε τὰς εὐεργεσίας, οὐκ ἐξ ὧν ἐωράκατε ὑπειληφότας, ὅμως τὴν δικαίαν εὐνοίαν διασώζειν· Λυκούργω δ' οὕτως ὑπογούου καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς τελευτῆς γεγυυίας, μὴδ' εἰς ἃ καὶ τοῖς ἀγνώμοσι καὶ ὑφ' ὧν ἠδικεῖσθε ἔτοιμοι τὸν ἄλλον ἢτε χρόνον, εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν, μὴδ' εἰς ταῦθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμοίους παρέχειν, καὶ ταῦτ' εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς τιμωρίας, οὓς καὶ ἐχθρὸς, εἴπερ μέτριος εἴη καὶ λογισμὸν ἔχων, ἐλεῆσαι; θαυμάζω 1480 τοῖνυν καὶ τοῦτ' εἰ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὡς οὐδὲ τοῦτο συμφέρεει τῇ πολιτείᾳ φανερὸν γιγνόμενον· ὅτι τοῖς μὲν ἄλλην τινα κτησαμένοις φιλίαν καὶ κατορθοῦσιν ἐν πᾶσι πλεονεκτεῖν ὑπάρχει, καὶ ἀτυχήσωσί τι, ῥαδίαις εἶναι τὰς λύσεις, τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς οὐ μόνον κατὰ τὰλλα ἔλαττον ἔχειν ὑπάρξει, ἀλλὰ καὶ τὰς συμφορὰς βεβαίαις τούτοις μόνοις τῶν ἄλλων μένειν. ἀλλὰ μὴν ὅτι τοῦθ' οὕτω γίγνεται, ῥάδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν Λάχῃτι τῷ Μελανώπου αἰλῶναι μὲν ὁμοίως ἐν δικαστηρίῳ συμβᾶν, ὡς καὶ νῦν τοῖς Λυκούργου παισὶν, ἀφεθῆναι δὲ πᾶν τὸ ὄφλημα ἐπιστεῖλαντος Ἀλεξάνδρου; καὶ πάλιν Μνησιβούλῳ τῷ Ἀχαρνεῖ αἰλῶναι μὲν ὁμοίως, καταγνόντος αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου, ὡςπερ καὶ τῶν Λυκούργου παίδων, ἀφεῖσθαι δὲ

γάρ. et v. 3. πατρικὰς. IDEM.

ἠδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς καὶ πολλῶν ἐτέρων ἀπογόνους] Videntur duo verba aut sub-intelligi, aut abesse: τοσούτοις ἠδέως, et v. 4. ἀπογόνους ἀποδοῦναι, et v. 7. προκα-

λεῖσθε per e in fine, secunda persona.

IDEM.

Τοῖς εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς] Id est, qui populo se adiungunt, et populares esse volunt. BUDÆUS.

καλῶς ποιοῦντι; ἄξιός γάρ ἀνὴρ, καὶ οὐδεὶς ἂν ἐπὶ τούτοις τοὺς νόμους ἔφη καταλύεσθαι τῶν νῦν βωόντων. εἰκότως. οὐδὲ γὰρ κατελύοντο, εἴπερ ἅπαντες οἱ νόμοι τῶν δικαίων ἔνεκα καὶ σωτηρίας τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων τίθενται, καὶ μήτε αἰδίοις τοῖς ἀτυχήσασι καθιστάναι τὰς συμφορὰς συμφέρει, μήτ' ἀχαρίστους ὄντας φαίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν εἴ γε ταῦτ' οὕτως, ὡς περ ἂν φήσαιμεν, ἔχειν συμφέρει, οὐ μόνον τοὺς νόμους οὐ κατελύετε, ἠνίκα εἰκείνους ἠφίετε, ἀλλὰ καὶ τοὺς βίους ἐσώζετε τῶν τοὺς νόμους θεμένων ἀνθρώπων, Λάχητα μὲν πρὸς χάριν δεηθέντος Ἀλεξάνδρου ἀφέντες, Μνησίβουλον δὲ τῇ τοῦ βίου σωφροσύνῃ σώσαντες. μὴ τοίνυν τὸ κτήσασθαι τὴν ἔξωθεν φιλίαν λυσιτελέστερον δείκνυτε, ἢ τὸ τῷ δήμῳ παρακαταδέσθαι ἑαυτὸν, ¹μηδὲ 1481 τὸ τῶν ἀγνώτων εἶναι κρεῖττον ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμφέροντα πολιτευόμενον γινώσκεσθαι. τὸ μὲν γὰρ παῶσιν ἀρέσκειν τὸν συμβουλευόντα καὶ τὰ κοινὰ πράττοντα ἀδύνατον· εἰ δ' ἐπ' εὐνοίᾳ ταῦτά τῷ δήμῳ τις φρονῆ, δίκαιός ἐστι σῶζεσθαι. εἰ δὲ μὴ, καὶ θεραπεύειν ἑτέρους μᾶλλον, ἢ τὸν δῆμον, ἅπαντας διδάξετε, καὶ φεύγειν τὸ τῶν ὑμῖν συμφερόντων ποιοῦντά τι γνωσθῆναι. ὅλως δὲ κοινόν ἐστιν ὄνειδος ἀπάντων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὅλης τῆς πόλεως συμφορὰ, τὸν φθόρον δοκεῖν μείζον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν, ἢ τὰς τῶν εὐεργεσιῶν χάριτας· καὶ ταῦτα, τοῦ μὲν νοσήματος ὄντος, τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀποδεδειγμένων. καὶ μὴν οὐδὲ τὸν Πυθέαν παραλείψω τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν, μετὰ ταῦτα δ' ἔτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεῦεσθαι παρήει, ὡς δοῦλον ἐλαινόμενον καὶ γραφὴν ξενίας φεύγοντα καὶ μικροῦ πρᾶθέντα ὑπὸ τούτων οἷς νῦν ὑπηρετῶν τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους ἔγραφεν; ἐπειδὴ δ', ἂ κατηγόρει τότε τῶν

¹ * μηδ' ἔστω τῶν

Καλῶς ποιοῦντι] *Ut illius merita postulabant: ut merebatur: quod equidem gaudeo, quod minime improbo.* WOLF.

Ἀλλὰ καὶ τοὺς βίους] *Sed et vitas conservatis eorum hominum, qui leges constituerent. Quae horum verborum sententia sit, non video. Verti, quasi esset τὰς βουλὰς. IDEM.*

Τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀποδεδειγμένων] *Utunque verba sint, significat, ὅτι αἱ χάριτες ἀπεθεώθησαν. IDEM.*

Μέχρι τῆς παρόδου] *Usque ad progressum in concionem, id est, in concionibus, simulabat ac praese ferebat populi studium. IDEM.*

Ξενίας] *Peregrinitatis: quod non esset*

ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐποροῦντα μὲν οὕτως, ὥστε
 δὴ ἔχειν ἑταίρας, αἱ μέχρι φθόγης καλῶς ποιοῦσαι προπε-
 πόμφασιν αὐτὸν· πέντε τάλαντα δ' ὄφλοντα, ῥᾶον ἐκτί-
 σαι, ἢ πέντε δραχμᾶς¹ ἀνέξασθαι πρότερον· πρὸς δὲ τού-
 τοις παρ' ὑμῶν τοῦ δήμου οὐ μόνον τῆς πολιτείας μετελη-
 φότα, ὁ κοινὸν ὄνειδός ἐστιν ἅπασιν, ἀλλὰ καὶ θύοντα
 ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρῴους θυσίας ἐν Δελφοῖς; ὅταν οὖν
 τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα πᾶσιν ἰδεῖν ἢ παραδείγματα, ἀφ'
 1482 ὧν ἀλυσιτελὲς προελέσθαι τὰ τοῦ δήμου πᾶς τις ἂν κρίναι,
 φοβοῦμαι μή ποτ' ἔρημοι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούντων γένησθε,
 ἄλλως τε καὶ ὅταν τῶν δημοτικῶν τοὺς μὲν ἢ καθήκουσα
 μοῖρα καὶ ἡ τύχη καὶ ὁ χρόνος παραιρῆται, οἷον Ναυσι-
 κλέα καὶ Χάρητα καὶ Διότιμον καὶ Μενεσθέα καὶ Εὐδο-
 ξον, ἔτι δ' Εὐδήμον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Λυκοῦργον, τοὺς δ'
 ὑμεῖς πρόησθε, ὡς περ Χαρίδημον καὶ Φιλοκλέα καὶ ἐμὲ, ὧν
 ἑτέρους εὐνουστέρους οὐδ' αὐτοὶ νομίζετε· εἰ δ' ὁμοίως τι-
 νὰς, οὐ φθονῶ. Ἐουλοῖμην δ' ἂν, εἴ περ ὑμεῖς δικαίως αὐ-
 τοῖς προσοίσεσθε, καὶ μὴ ταῦτ' ἀπερ ἡμεῖς πείσονται,
 ὡς πλείστους αὐτοὺς γενήσεσθαι. ἀλλ' ὅταν γε τοιαῦτα,
 οἷα τὰ νῦν, παραδείγματα ἐκφέρητε, τίς ἐστιν, ὅστις εἰς
 ταύτην τὴν τάξιν ἑαυτὸν γνησίως ὑμῖν ἔδελήσει δοῦναι;
 ἀλλὰ μὴν τῶν γε προσποιησομένων οὐκ ἀπορησέτε· οὐδὲ
 γὰρ πρότερον. μὴ γένοιτο δὲ ἰδεῖν ἐξελεγχθέντας αὐτοὺς
 ὁμοίως ἐκείνοις, οἱ φανερώς, ἀ τότε ἠροῦντο, νῦν πολιτευό-
 μενοι οὐδένα ὑμῶν οὔτε δεδοίκασιν οὔτε αἰσχύνονται. ἀ
 χρὴ λογιζομένους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε τῶν εὐνῶν ὀλι-
 γωρεῖν, μήτε τοῖς προάγουσιν εἰς πικρίαν καὶ ὠμότητα
 τὴν πόλιν πείθεσθαι. πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐνοίας καὶ φι-
 λανθρωπίας τὰ παρόντα πράγματα δεῖται ἢ ταραχῆς
 καὶ δυσμενείας, ὧν ὑπερβολῇ χρώμενοί τινες ἐργολαβοῦσι
 καθ' ὑμῶν εἰς ὑποδοχὴν πραγμάτων, ὧν διαψεύσειεν αὐ-

¹ * ἀνέξασθαι

civis germanus. IDEM.

Μέχρι φθόγης] Hoc est, libidine sic exhauserunt et macerarunt, ut contabuerit. Caveant macilenti et efflati philosophi exemplum infelicis oratoris, vel potius amatoris. IDEM.

Ἀνέξασθαι] Malim ἀνείχετο: et v. 7. τὰς πατρῴους θυσίας. et p. 514. v. 4. ὑπ' ἀν-

θράπαν ἐγκαθῆτον, τουτέστι, δολίαν, κατασκόπων. et v. 17. ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς σατυρῆδος καὶ προαιρέσεως. et p. 515. v. 4. ὥσπερ χρίνον εἰς τὴν ἐκτίσιν. et v. 10. ὅτε ἐπεισθῆναι ὑπογράφασθαι τὰς καταβολὰς. Cum persuaderi mihi passus sum, ut solutionem subscriberem, id est, ut me illorum nomine satisfacturum reipublicæ sponderem, ut fide-
3 v

τοὺς ὁ λογισμὸς. εἰ δὲ τις ὑμῶν διασύρει ταῦτα, πολλῆς
 ἐστὶν εὐθείας μεστός. εἰ γὰρ, ἂ μὴδείς ἂν ἤλωπισεν, ὄρων
 γεγενημένα, ἂ καὶ πρότερον γέγονε τοῦ δήμου πρὸς τοὺς
 ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας ὑπ' ἀνθρώπων ἐγκαθητων διαβλη- 1483
 θέντος, νῦν μὴ ἂν αἰεταί γενέσθαι, πῶς οὐ τετύφωται;
 ταῦτα δὲ εἰ μὲν παρῆν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον· ἐπειδὴ δ'
 ἐν τοῖς τοιούτοις εἰμί, ἐν οἷς, εἴ τις ἐμοῦ κατέψευσται ἐφ'
 οἷς ἀπόλωλα, γένοιτο, γράψας ἐπέσταλκα, πρῶτον μὲν
 καὶ πλεῖστον λόγον ποιούμενος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέ-
 ροντος ὑμῖν, δεύτερον δ' ὅτι τὴν αὐτὴν εὐνοίαν, ἣν πρὸς
 ζῶντα Λυκοῦργον εἶχον, δίκαιον εἶναι νομίζω καὶ πρὸς
 τοὺς παῖδας αὐτοῦ φαίνεσθαι ἔχων. εἰ δὲ τῷ παρέστηκεν,
 ὡς πολὺ μοι περίεστι τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων, οὐκ ἂν
 ὀκνήσαιμι πρὸς τοῦτον εἰπεῖν, ὅτι τῶν συμφερόντων ὑμῖν
 καὶ τοῦ μηδένα τῶν φίλων ἐγκαταλιπεῖν, ὁμοίως ὡς περ
 τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας, φροντίζω. οὐκ οὐκ εἰ τοῦ περιόντος
 ταῦτα ποιῶ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς σπουδῆς καὶ προαιρέσεως
 καὶ ταῦτα κακεῖνα μιᾷ γνώμῃ πραγματεύομαι. περίεστι
 δέ μοι ταῦτα, οἷα τοῖς κακόν τι νοοῦσιν ὑμῖν περιγένοιτο.
 καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά. ἠδέως δ' ἂν ὑμῖν τὴν ἐπ' εὐνοίᾳ
 καὶ φιλίᾳ μέμψιν ποιησαίμην νῦν μὲν ἐν κεφαλαίῳ, μικρῶ
 δ' ὕστερον δι' ἐπιστολῆς μακρᾶς, ἣν, εἴαν περ ἐγὼ ζῶ, προσ-
 δοκᾶτε, ἂν μὴ τὰ δίκαια γίγνηταί μοι παρ' ὑμῶν πρότε-
 ρον. οἵ τινες, ὧ — τί ἂν εἰπὼν μὴδ' ἄμαρτεῖν δοκοῖην
 μήτε ψευσαίμην; — λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους οὐδ'
 ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσχύνεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα ἀφείκατε,
 ἐπὶ τούτοις Δημοσθένην ἐκβεβληκότες· καὶ, ἂ τοῖς τολμῶ-
 σι μὴδὲν ὑμῶν φροντίζειν, μὴ λαβοῦσι παρ' ὑμῶν ἕξεστιν 1484
 ἔχειν, ταῦτ' οὐ δίδόντες ἐμοί, ¹ ἵνα οἷός τε ὧ, τὰ τε ὀφει-
 λόμενα εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσας τὰ πρὸς
 ὑμᾶς διοικήσω, καὶ μὴ γῆρας καὶ φυγὴν, ἐπιχείρια τῶν
 ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων, κοινὸν ὄνειδος τῶν ἀδικη-
 σάντων, ἐπὶ ξένης περιουσίᾳ ὀρώμαι. βουλομένου δέ μου ἐν

¹ ἵνα, * εἰ οἴσθε,

juberem pro illis. IDEM.

¹ ἵνα οἷός τε -- δικαιοσύνη [ἵ] ἵνα ἴσθαι, cum
 nominis mea ex parte, et ab amicis collatio-
 nem ex parte, publico debito satisfacere, id

est, judicatum facere. Verba sunt Demo-
 sthenis ob Harpali pecuniam exsulantis et
 reditus veniam fide publica postulantis.
 Sic construitur ἐρανίζειν, ut δασμολογεῖν et

μὲν ὑμετέρας χάριτος καὶ μεγαλοψυχίας τάξει τὴν οἴκα-
 δέ μοι ἀφίξιν γενέσθαι, ἑμαυτῶ δὲ λύσιν τῆς γεγνουίας οὐ
 δικαίως βλασφημίας πορίσασθαι, καὶ μόνον αἰτοῦντος
 ἀδειαν ὅσονπερ ¹ χρόνον τὴν ἔκτισιν δεδώκατε· ταῦτα μὲν
 οὐ συγχωρεῖτε, ἐρωτᾶτε δὲ, ὡς ἀπαγγέλλεται πρὸς ἐμέ,
 τίς οὖν αὐτὸν κωλύει παρεῖναι καὶ ταῦτα πράττειν; τὸ
 ἐπίστασθαι αἰσχύνεσθαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ ἀνα-
 ξίως τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπολιτευμένων πράττειν, καὶ τὸ τὰ
 ὄντα ἀπολωλεκέαι διὰ ² τούτους, ἵνα μὴ διπλᾶ κατὰ-
 θωνται, ἀ οὐκ ἠδύναντο ἀπλᾶ. ἐπέισθην ὑπογράψασθαι τὴν
 ἀρχὴν τὰς καταβολὰς, παρ' ὧν, μετὰ μὲν τῆς ὑμετέρας
 εὐνοίας ἀφικόμενος, μέρος, εἰ καὶ μὴ πάντα, ἴσως ἀνακομι-
 σαίμην, ὥστε μηδὲν ἀσχημονεῖν τολοιπὸν τοῦ βίου, ἀν δ'
 ὡς οἱ ταῦτα λέγοντες ἀξιοῦσί με ἔλθω, ἅμα ἀδοξία καὶ
 ἀπορία καὶ φόβω συνέξομαι. ὧν οὐδὲν ὑμεῖς συλλογίζεσθε,
 ἀλλὰ ῥημάτων μοι καὶ φιλανθρωπίας φθονοῦντες, ἀν οὕτω
 τύχη, δι' ὑμᾶς περιόψεσθε ἀπολούμενον· οὐ γὰρ ἀν δεη-
 θεῖν ἄλλων, ἢ ὑμῶν. καὶ τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναί
 με, ἀκριβῶς οἶδα, ὅτε οὐτ' ἐμοὶ πλεόν οὐδὲν οὐδ' ὑμῶν
 1485 ἔσται. οὐ γὰρ δὴ χρήματά γ' εἶναί μοι προσδοκᾶτε
 ἔξω τῶν φανερῶν, ὧν ἀφίσταμαι. καὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι
 συναγαγεῖν, εἴαν μοι μὴ φιλονείκως ἀλλ' ἀνθρωπίνως δῶτε
 τὸ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ παρ' Ἀρπά-
 λου με λαβόντα δεῖξετε· οὔτε γὰρ ἠλέγχθην, οὔτ' ἔλαβον.
 εἰ δὲ τὰφανὲς ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον
 προσβλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες
 ἐγκαλύψασθε. οὐ γὰρ ἔχω τούτου πρᾶότερον πρόσταγμα
 τοῖς τοιαῦτ' ἐξημαρτηκόσιν εἰς ἐμέ. οὐ γὰρ δήπου τοῖς αὐ-
 τοῖς γε λόγοις ὑπὸ τῆς αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντα ἐκεῖνον
 μὲν ἀφείσθαι δίκαιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι·
 οὐχ οὕτως ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε. οὔτε γὰρ ἀξίος οὔτε

¹ χρόνον εἰς τὴν² τούτους, * ὑφ' ὧν, ἵνα — ἀπλᾶ,

ἀργυρολογεῖν. BUDAUS.

[Ἐξω τῶν φανερῶν, ὧν ἀφίσταμαι] Sic habet Aldinus codex: (quem hoc anno demum MDLXIX. vir doctrina et humanitate singulari, Theobaldus Theodoricus Argentinenensis, mihi communicavit) id est, quibus cedo. Sed si recte memini, Parisi-

ensis (quem Oporino missum recuperare non potui) habuit, ὧν ἀφήρημαι: unde verti: præter eas, quæ nota ereptaque mihi sunt. WOLF.

Τὰ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς εἶναι] Locus suspectus: sed nihil occurrit melius. IDEM.

ἐπιτήδειος οὔτε χείρων, ἀτυχῆς μέντοι δι' ὑμᾶς. ὁμολογῶ· πῶς γὰρ οὐκ ἀτυχῆς, ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ πρὸς Ἀριστογείτονα ἑμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει, καὶ ταῦτ' ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας τετυχηκότα; καὶ μή με ὑπολαμβάνετε ὀργίζεσθαι τοῖς λόγοις τούτοις. οὐ γὰρ ἂν πάθοιμι τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐγώ· ἀλλ' ἔχει τινὰ τοῖς ἀδικουμένοις ῥαστώνην τὸ λέγειν ἂ πᾶσχοισιν, ὥσπερ τοῖς ἀλγοῦσι τὸ στένειν, ἐπεὶ τῇ γε εὐνοίᾳ οὕτως ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὡς ὑμᾶς ἂν εὐξαίμην πρὸς ἐμέ. καὶ τοῦτ' ἐν πᾶσι πεπαίηκα, καὶ ποιήσω φανερόν· ἔγνωκα γὰρ ἐξάρχῃς παντὶ τῷ πολιτευομένῳ προσήκειν, ἄνπερ ἢ δίκαιος πολίτης, ὥσπερ οἱ παῖδες πρὸς τοὺς γονέας, οὕτω πρὸς ἅπαντας τοὺς πολί- 1486
τας ἔχειν, εὐχεσθαι μὲν ὡς εὐγνωμονεστάτων τυγχάνειν, φέρειν δὲ τοὺς ὄντας εὐμενῶς. ἢ γὰρ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἤττα καλὴ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὐφρονοῦσι γίνεται. Εὐτυχεῖτε.

δ'.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΘΗΡΑΜΕΝΟΥΣ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΑΚΟΥΩ περὶ ἐμοῦ Θηραμένην ἄλλους τε λόγους βλασφήμους εἰρηκέναι καὶ δυστυχίαν προφέρειν. τὸ μὲν οὖν τοῦτον ἀγνοεῖν, ὅτι λοιδορίας, ἢ μὴδὲ μίαν κακίαν, κατ' ὅτου λέγεται, δείκνυσιν, οὐδὲν ἐστ' ὄφελος παρ' εὐφρονοῦσιν ἀνθρώποις, οὐχὶ θαυμάζω. τὸ γὰρ θρασὺν μὲν τῷ βίῳ, μὴ πολίτην δὲ τὴν φύσιν, ἐν ἐργαστηρίῳ δὲ τεθραμμένον ἐκ παιδός, μὴ αἰσθάνεσθαι τι τῶν τοιούτων, εὐλογώτερον ἦν ἢ συνιέναι. τούτῳ μὲν οὖν, εἰάν ἀφίκομαι ποτε καὶ σωθῶ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ ὧν εἰς ἐμέ καὶ περὶ ὧν εἰς ὑμᾶς παροινεῖ, καὶ νομίζω, καίπερ οὐδὲν μετέχοντα τοῦ αἰσχνέσθαι, μετριώτερον αὐτὸν ποιήσειν· ὑμῖν δὲ τοῦ κοινῆ συμφέροντος ἕνεκα βούλομαι δι' ἐπιστολῆς, οὓς περὶ τούτων ἔχω λόγους, δηλῶσαι. οἷς πάντῳ τὸν νοῦν προσέχοντες ἀκούσατε· οἶμαι γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἀκοῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ μνήμης ἀξίους εἶναι. ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐ-

τυχεστάτην πασῶν πόλεων ὑπολαμβάνω καὶ Θεοφιλεστά-
 1487 τήν· καὶ ταῦτα οἶδα καὶ τὸν Δία τὸν Δαδωναῖον καὶ τὴν
 Διώνην καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθειον αἰεὶ λέγοντας ἐν ταῖς
 μαντεῖαις, καὶ προσεπισφραγιζομένους τὴν ἀγαθὴν τύχην
 ἐν τῇ πόλει εἶναι παρ' ὑμῖν. ὅσα τοίνυν περὶ τῶν ἐπιόντων
 δηλοῦσιν οἱ θεοὶ, δῆλον ὡς προλέγουσι· τὰς δὲ ἀπὸ τῶν
 παρεληλυθότων προσηγορίας ἐπὶ ταῖς γεγυυαῖς πράξῃσι
 τίθενται. ἂ τοίνυν ἐγὼ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν, τῶν ἤδη
 γεγενημένων ἐστίν, ἀφ' ὧν εὐτυχεῖς ὑμᾶς προσηγορευέασιν
 οἱ θεοί. πῶς οὖν δίκαιον τοὺς μὲν πεισθέντας εὐτυχεῖς ὀνο-
 μάζεσθαι, τὸν δὲ πείσαντα τῆς ἐναντίας προσηγορίας τυγ-
 χάνειν; πλὴν εἰ τοῦτό τις εἶπῃ, τὴν μὲν κοινήν εὐτυχίαν,
 ἧς ἐγὼ σύμβουλος, θεοὺς τοὺς λέγοντας εἶναι, οἷς οὐ θέμις
 ψεύδεσθαι· τὴν δ' ἰδίαν βλασφημίαν, ἣ κατ' ἐμοῦ κέχρηται
 Θηραμένης, θρασὺν καὶ ἀναιδῆ καὶ οὐδὲ νοῦν ἔχοντ' ἀνδρω-
 πον εἰρηκέναι. οὐ τοίνυν μόνον ταῖς παρὰ τῶν θεῶν μαντεῖ-
 αῖς ἀγαθὴν οὔσαν εὐρήσετε ἢ κέχρησθε τύχῃ, ἀλλὰ καὶ
 ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων θεωροῦντες, ἀν' ἐξετάζητε ὀρθῶς. ὑμεῖς
 γὰρ εἰ μὲν ὡς ἀνδρωποὶ τὰ πράγματα βούλεσθε θεωρεῖν,
 εὐτυχεστάτην εὐρήσετε ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα τὴν πόλιν
 γεγυυῖαν· εἰ δὲ ἂ τοῖς θεοῖς ἐξαίρετ' ὑπάρχει μόνοις, τού-
 των ἀξιῶσθε τυγχάνειν, ἀδυνάτων ἐφίεσθε. τί οὖν ἐστὶ
 θεοῖς ἐξαίρετον, ἀνθρώποις δ' οὐ δυνατόν; ἀπάντων τῶν
 ἀγαθῶν ἐγκρατεῖς ὄντας κυρίους εἶναι καὶ αὐτοὺς ἔχειν καὶ
 δοῦναι τοῖς ἄλλοις, φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέποτ' ἐν παντὶ
 1488 τῷ αἰῶνι μήτε παθεῖν μήτε μελλῆσαι. καὶ μὴν ὑποκειμέ-
 νων τούτων, ὡς περ προσήκει, σκοπεῖτε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν
 πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἐστὶν
 ἀγνώμων, ὅστις ἀν' ἢ τὰ Λακεδαιμονίοις συμβεβηκότα, οἷς
 οὐκ ἐγὼ συνεβούλευον, ἢ τὰ Πέρσαις, πρὸς οὓς οὐδὲ ἀφικά-
 μην πάποτε, αἰρετώτερα φήσειεν εἶναι τῶν ὑμῖν παρόντων.
 καὶ ἐγὼ Καππαδόκας καὶ Σύρους καὶ τοὺς τὴν Ἰνδικὴν

carere non videntur. IDEM.

Τὴν ἀγαθὴν τύχην] Vid. Meurs. Athen.
 Att. I. I. c. VIII. "Quo certe loco Cl.
 Meursium falli putaverim. Etenim, nisi
 plurimum fallor, nihil hic certe de Fortu-
 nae statua Athenis posita intelligi, vel ex-
 sculpi poterit: perinde quasi Athenienses

ipsi arcanis deorum oraculis doceri debu-
 erint, quod in ipsorum urbe Bonae Fortu-
 nae statua publice consecrata reperire-
 tur; cum in illustri urbis ipsius loco posi-
 ta haec omnium oculis observaretur." Cor-
 sin. Fast. Att. vol. II. par. I. d. XI.
 §. III.

χώραν κατοικοῦντας ἀνθρώπους ἐπ' ἐσχάτων γῆς· οἷς ἅπασι
 συμβέβηκε πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθέναι καὶ χαλεπὰ.
 ἀλλὰ νῆ Δία τούτων μὲν ἄμεινον ὑμᾶς πράττειν ἅπαντες
 ὁμολογήσουσι, Θετταλῶν δὲ καὶ Ἀρκάδων καὶ Ἀργείων
 χεῖρον, ἢ τινῶν ἄλλων, οἷς ἐν συμμαχίᾳ συνέβη γενέσθαι
 Φιλίππῳ; ἀλλὰ τούτων καὶ πολὺ βέλτιον ἀπηλλάχατε,
 οὐ μόνον τῷ μὴ δεδουλευκέναι — καίτοι τί τηλικούτ' ἔτε-
 ρον; —, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς μὲν πάντας αἰτίους εἶναι δο-
 κεῖν τῶν τοῖς Ἑλλήσι κακῶν συμβεβηκότων διὰ Φιλίππου
 καὶ τῆς δουλείας, ἐξ ὧν εἰκότως μισοῦνται· ὑμᾶς δ' ὀραῖ-
 σθαι ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ
 πόλει καὶ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ἠγωνισμένους, ἀνθ' ὧν εὐκλειαν
 εἰκὸς ὑπάρχειν καὶ χάριν ἀθάνατον παρὰ τῶν τὰ δίκαια
 βουλομένων ποιεῖν. οὐκοῦν ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα, τῶν
 μὲν ἀντιστάντων ἄριστα πράττειν τῇ πόλει συμβέβηκε,
 τῶν δὲ συνηγωνισμένων ἐνδοξοτέραν εἶναι περίεστι. τοιγαρ-
 οῦν ἐπὶ τούτοις οἱ θεοὶ τὰς μὲν μαντείας τὰς ἀγαθὰς
 ὑμῖν διδάσκει, τὴν δ' ἀδίκον βλασφημίαν εἰς κεφαλὴν τῷ
 λέγουσι τρέπουσι. γνοίη δ' ἂν τις, εἰ προέλοιτο ἐξετάσαι 1489
 τὰ ἐπιτηδεύματα, ἐν οἷς ζῆ. ἂ γὰρ ἂν καταράσαιτό τις
 αὐτῷ, ταῦτ' ἐκ προαιρέσεως ποιεῖ. ἐχθρὸς ¹ μὲν ἔστι τοῖς
 γονεῦσι, φίλος δὲ Παισανία τῷ πόρῳ· καὶ θρασύνεται μὲν
 ὡς ἀνὴρ, πᾶσχει δ' ὡς γυνή· καὶ τοῦ μὲν πατρός ἔστι
 κρείττων, τῶν δ' αἰσχυρῶν ἥττων· οἷς δ' ὑπὸ πάντων δυσ-
 χεραίνεται, τούτοις τὴν διάνοιαν ἀγάλλεται, αἰσχρορῆ-
 μοσύνη καὶ τῷ διηγεῖσθαι ταῦτ' ἐφ' οἷς ἀλγοῦσιν οἱ ἀκού-
 οντες· ὁ δ' ὡς ἀφελὴς καὶ παρρησίας μεστός, οὐ παύεται.
 καὶ ταῦτα οὐκ ἂν ἔγραψα, εἰ μὴ κινήσαι τὴν ἐν ὑμῖν μνή-
 μην τῶν προσόντων αὐτῷ κακῶν ἢ βουλόμην. ἂ γὰρ ἂν εἰπεῖν
 ἂν τις ὀκνήσαι καὶ γράψαι φυλάξαιτ' ἂν, ² οἶμαι δὲ καὶ
 ἀκούσαντα ³ δυσχερᾶναι ταῦτα, ἀπὸ τούτων μνησθεῖς οἶδεν
 ἕκαστος ὑμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ αἰσχυρὰ τούτῳ προσόν-
 τα, ὥστ' ἐμοί τε μηδὲν ἀναιδὲς εἰρῆσθαι, καὶ τοῦτον ὑπόμνη-
 μα τῶν ἑαυτοῦ κακῶν ὀφθέντα πᾶσιν εἶναι. Εὐτυχεῖτε.

¹ μὲν ² γάρ ἐστι² οἶμαι³ δυσχερᾶναι, ταῦτα ἀπὸ * τοσοῦτων, ἢ μνησθεῖςΔι' ἀποκρίσεως] Δεδουλευκέναι. Nam illud duo verba saepe confusa videas. Idem.
 activum est. WOLF.

Κἂν ἀκούσαντες δυσχερᾶναι ταῦτα] Puto,

βουλομένων] Malim βουλομένων. quae κἂν ταῦτα, saltem hac, conjungi debere.

Ε.

ΠΡΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΟΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΩΙ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

1490 ΟΥΘ' ὅπως χρῆ πιστεύειν, οἷς ἀπήγγειλέ μοι Μενεκράτης, οὔθ' ὅπως ἀπιστεῖν, ἔχω. ἔφη γὰρ Ἐπίτιμον ἐνδεδεῖχθαι μὲν καὶ ἀπῆχθαι ὑπὸ Ἀράτου, σὲ δὲ ἀγωνίζεσθαι καὶ ἀπάντων αὐτῶ χαλεπώτατον εἶναι. δέομαι δὴ σου πρὸς Διὸς Ξενίου καὶ πάντων τῶν θεῶν, μή με καταστήσης ἀηδεῖ καὶ δεινῶ μηδενὶ περιπετῆ. εὖ γὰρ ἴσθι, χωρὶς τοῦ μέλειν μοι τῆς Ἐπιτίμου σωτηρίας καὶ νομίσαι μεγάλην ἀνσυμφορὰν, εἴ τι πάθοι καὶ τούτου σὺ συναίτιος εἴης, αἰσχύνομαι τοὺς συνειδότες μοι τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ περὶ σοῦ πρὸς ἀπαντας ἀνθρώπους ἔλεγον, πεπεικῶς ἑμαυτὸν ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἐκ τοῦ πεπλησιακέναι σοι πείραν ἔχων, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι δόξης ἐπιτυγχάνων καὶ παιδείαν ἀπεδέχου, καὶ ταῦτα ¹ [τῆς] ἀπὸ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, ἥπερ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τῶν μὲν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν περὶ ταῦτα σοφισμάτων ἔξω, τοῦ βελτίστου δὲ καὶ τοῦ ² δικαιοτάτου πάνθ' ἕνεκα ἐξητασμένη· ἧς μὰ τοὺς θεοὺς τῶ μετασχόντι μὴ οὐχὶ ἀψευδεῖν καὶ πρὸς ἀπαντας ἀγαθῶ εἶναι οὐχ ὅσιον ἠγοῦμαι. γένοιτο δ' ἂν μοι κάκεῖνο τῶν χαλεπωτάτων· εἴ γὰρ ³ ὠρμηκῶς ἑμαυτὸν εὐνοικῶς ἔχειν σοι, τὴν ἐναντίαν γνώμην μεταλαβεῖν ⁴ ἀναγκασθεῖν, ἀδὴ ὑπολαμβάνω παρεωρᾶσθαι καὶ πεφεναικίσθαι, καὶ μὴ φῶ, νόμιζε οὕτως ἔξειν. εἰ δὲ ἡμῶν καταπεφρόνηκας, ὅτι τῶν πρώτων οὐκ ἐσμέν πω, λόγισαι, ὅτι καὶ σὺ ⁵ ποτ' ἦσθα νέος καὶ τὴν ἡλικίαν εἶχες ἣν ἡμεῖς νῦν, ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν καὶ πράττειν γεγένησαι τηλικούτος. καὶ ἡμῖν τοῦτο συμβαίη. τὸ μὲν γὰρ εὖ ⁶ βουλευέσθαι πάρεστι, τῆς δὲ τύχης συλλαμβανούσης καὶ τοῦργον γένοιτ' ἂν. καλὸς

¹ [τὴν]   ² δικαιοτάτου * περὶ πάνθ'   ³ ὠρμηκῶς κατ' ἑμαυτὸν   ⁴ ἀναγκασθεῖν, * δι' ἂν
⁵ τὸτ'   ⁶ βούλεσθαι

IDEM.

ἔ. Ἀπῆχθαι] His verbis, inquit Pet. Nannius Miscell. l. IX. c. VIII. Thes. Crit. Grat. vol. 1. p. 1362., indicat Demosthenes, Epitimum et delatum esse, et in jus raptum ab Arato, in quem sensum duci usurpant Latini, i. e. ad iudicium rapi, ut

non solum sit, nomen alicujus deferri, et inter reos accipi, sed ad ipsa tribunalia abduci. Ἐξητασμένη πάντα] Ἀντὶ τοῦ, ἐξετάσσα, ἢ ἐξετάξην εἰσδυῖα. WOLF. Καλὸς οὖν ἕναος—] Honestum igitur est beneficium gratia jure iniita. Verba sunt Demosthenis pro homine reo deprecantis.

σὺν ἔρανος χάρις δικαία· ἦν καὶ σὺ ποιῆσαι πρὸς ἐμέ. καὶ 1491
 μηδ' ὑφ' ἐνός τῶν σοῦ φρονούντων χεῖρον ἄγου μηδὲ ἤττω,
 ἀλλ' ἐκείνους ¹ [μὲν] ἄγε ἐπὶ τὰ σοὶ δοκοῦντα· καὶ πρᾶτ-
 τε αὐτως, ὅπως μηδενός τῶν ὁμολογηθέντων στερηθῶμεν,
 ἀλλ' Ἐπιτίμῳ γένηται σωτηρία τις καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν
 κινδύνων. παρέσομαι δὲ εἰς τὸν χρόνον καὶ γῶ, καθ' ὃν σὺ
 φῆς καιρὸν εἶναι. γράψας δέ μοι πέμψου, ἢ καὶ ὡς φίλῳ
 ἐπίστελλε. Εὐτύχει.

5.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ
 ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
 ΧΑΙΡΕΙΝ.

ΗΛΘΕΝ ἐπιστολὴ παρ' Ἀντιφίλου πρὸς τοὺς τῶν συμ-
 μάχων συνέδρους, τοῖς μὲν βουλομένοις ἀγαθὰ προσδοκᾶν
 ἱκανῶς γεγραμμένη, τοῖς δ' ὑπηρετοῦσιν Ἀντιπάτρω πολ-
 λούς καὶ δυσχερεῖς ἀπολείπουσα λόγους, οἱ παραλαβόντες
 τὰ παρ' Ἀντιπάτρου γράμματα πρὸς Δείναρχον ἐς Κό-
 ρινθον ἐλθόντα ἀπάσας τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις τοιού-
 των λόγων ἐπλησαν, οἷον εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ² τρέψειαν οἱ
 θεοί. ἀφικομένου δὲ τοῦ νῦν ἦκοντος μετὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ
 φέροντος γράμματα παρὰ Πολεμαίστου πρὸς τὸν ἀδελφὸν
 Ἐπίνικον, ἀνδρα ὑμῖν εὖνουν καὶ ἐμοὶ φίλον, καὶ κείνου πρὸς 1492
 ἐμὲ ἀγαγόντος, ἀκούσαντί μοι ἃ ἔλεγεν ἐδόκει πρὸς ὑμᾶς
 αὐτὸν ἀποστεῖλαι, ὅπως, πάντα σαφῶς ἀκούσαντες τὰ ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ γεγονότα τοῦ περὶ τὴν μάχην παραγεγενη-
 μένου τότε, εἰς τὸ παρὸν θάρσῃτε, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν θεῶν
 θελόντων, ἃ βούλεσθε, ἔχειν ὑπολαμβάνητε. Εὐτυχεῖτε.

¹ Deest μὲν.² * ἀποστρέψειαν

Ac si diceret: honestius ab amico, id est, desieris. BUDÆUS.

a me, gratiam inire non potes, quam si in- ⁵. Περστέψειαν] Fortasse προστρέψειαν, sonti pro mea causa negotium facessere vel τρέψειαν. WOLF.

FINIS TOMI QUARTI

ET

OPERUM DEMOSTHENIS.

University Of California, Los Angeles

L 007 587 045 1

PA
3479
A1
1828
v.8

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

AA 000 538 396 3

